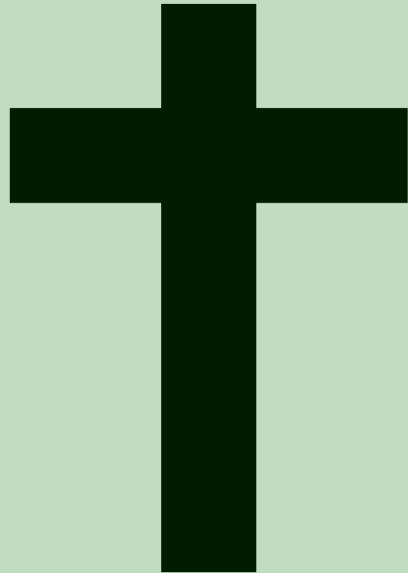


Tupanaarü Ore i Tórü Cori ya Ngechuchu ya

Cristuchiga



New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

Tupanaarü Ore i Tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

 You must give Attribution to the work.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6

Contents

MATEU	1
MARCU	70
LUCA	110
CUÁÜ	181
PURACÜGÜ	232
DUMACÜÄX	294
1 CORÍTIUCÜÄX	326
2 CORÍTIUCÜÄX	354
GÁRATAANEÇÜÄX	372
EPÉCHIUCÜÄX	383
PIRIPUCÜÄX	394
COROCHACÜÄX	401
1 TECHARÓNICACÜÄX	408
2 TECHARÓNICACÜÄX	414
1 TIMUTÉU	418
2 TIMUTÉU	426
TITU	432
FILEMÚÜ	436
EBRÉUGÜ	438
CHAÜTIÁGU	463
1 PEDRU	470
2 PEDRU	478
1 CUÁÜ	484
2 CUÁÜ	491
3 CUÁÜ	492
YUDA	494
APOCARÍCHIU	497

ORE I MEXÜ GA MATEU ÜMATÜXÜ

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duňxügüchiga
(Lc 3.23-38)*

1 Ņaă nixī ga yema nuxcümaxügxü ga duňxügü ga Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü. Rü yematanüwa rü Dabí nixī ga wüxi, rü Abráü nixī ga to.

2 Rü Abráü rü Ichaánatü nixī.
Rü nüma ga Ichaá rü Acóbunatü nixī.

Rü nüma ga Acóbo rü Yudánatü rü naeneëgnatü nixī.

3 Rü Yudá rü Fárenatü rü Záranatü nixī. Rü Támara iyixī ga norü mamá.

Rü nüma ga Fáre rü Eróňnatü nixī.

Rü nüma ga Eróü rü Aráňnatü nixī.

4 Rü Aráü rü Aminadánatü nixī.
Rü nüma ga Aminadá rü Nachóňnatü nixī.

Rü nüma ga Nachóü rü Charmóňnatü nixī.

5 Rü Charmóü rü Boónatü nixī, rü Raá iyixī ga naë.
Rü nüma ga Boó rü Obénatü nixī, rü nae rü Rux iyixī.

Rü nüma ga Obé rü Ichaxínatü nixī.

6 Rü nüma ga Ichaxí rü ãëxgacü ga Dabínatü nixī.
Rü nüma ga ãëxgacü ga Dabí rü Charomóňnatü nixī. Rü ngima ga Bechabé ga Uría namèxchiréx ixíçü iyixī ga naë ga Charomóü.

7 Rü Charomóü rü Roboáňnatü nixī.

Rü nüma ga Roboáü rü Abíanatü nixī.

Rü nüma ga Abía rü Achánatü nixī.

8 Rü Achá rü Yochapánatü nixī.

Rü Yochapá rü Yoráňnatü nixī.

Rü nüma ga Yoráü rü Uchíanatü nixī.

9 Rü Uchía rü Yotáňnatü nixī.

Rü Yotáü rü Acánatü nixī.

Rü nüma ga Acá rü Echequíanatü nixī.

10 Rü Echequía rü Manachénatü nixī.

Rü Manaché rü Amóňnatü nixī.

Rü nüma ga Amóü rü Yochíanatü nixī.

11 Rü Yochía rü Yeconíanatü rü naeneëgnatü nixī. Rü yexguma nixī ga Babiróniäcüqäx ga churaragü Yudíugüxü íyauxüxü rü Babiróniäñewa nagagüäxü.

12 Rü yexguma Babiróniäwa Yudíugüxü nagagüguwena, rü Yeconía nane ga Charatíe nabu. Rü nüma ga Charatíe rü Chorobabénatü nixī

13 Rü Chorobabé rü Abiúnatü nixī.

Rü Abiú rü Eriaquíňnatü nixī.

Rü nüma ga Eriaquíü rü Achónatü nixī.

14 Rü Achó rü Chadóxnatü nixī.

Rü Chadóx rü Aquíňnatü nixī.

Rü nüma ga Aquíü rü Eriúnatü nixī.

15 Rü Eriú rü Ereachánatü nixī.

Rü Ereachá rü Matáňnatü nixī.

Rü nüma ga Matáü rü Acóbunatü nixī.

16 Rü Acóbu rü Yúchenatü nixī. Rü nüma ga Yúche rü María ngíte nixī. Rü ngima ga María rü Ngechuchu ya Cristu naë iyixī. Rü guma Ngechuchuxü nixī ga naxunetaxü ga Tupana.

¹⁷ Rü yemaăcü Abráűwa inaxügü ga yema duňxügü rü 14 nixi ſuymata Dabíwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga Dabíwa rü ſuymata Babiróniăcăx ga churaragü Yudíugüxü íyauňxguwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga yexguma Yudíugüxü ínayauňxguwena rü ſuymata Cristu buxguwa nangu.

*Ngechuchu ya Cristuarü buxchiga
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Rü ſaăcü nixi ga yexguma nabuxgu ga Ngechuchu. Rü naă ga María rü marü Yúchemaa ixâtechaă. Natürü naxüpä ga nügünä na nangugüxü rü marü Tupanaăe i Üünexăărü ſinüăxü ixăxăcü.

¹⁹ Rü Yúche ga María ngîtechaă ixăcü rü wüxi ga mecü nixi. Rü yemacëx tama nanangoxéêchaă ga yema na naxăxăcüxü ga María. Rü nagu narüxinü ga bexmamare ngixü na ínatáxü. ²⁰ Rü yexguma yemagu ínaxinüyane, rü wüxi ga daxăcăx ga Tupanaărü orearü ngeruă, rü nanegüwa naxcëx nangox rü namaă nidexa. Rü ſianagürü ſüxü: —Pa Yúche Pa Dabítanüxü, ităxü i ngixü cuxoxü i María na ngîmaă cuxămaxü! Erü Tupanaăe i Üünexü ngîxna ſinüxügagu nixi i naxăxăcüxü. ²¹ —Rü ngîma tá ngixü nangëxma ya wüxi ya ngine, rü cuma rü tá Ngechuchugu cunaxüéga. Rü ngëma naëga rü ‘maxëeruxü’ ſaxüchiga nixi, erü nüma tá norü pecadugüwa ínananguxăxëe i norü duňxügü —ſianagürü. ²² Rü guxüma ga yema orearü ngeruă ſüxü ixuxü rü nangupetü na yanguxücëx ga Cori ga Tupanaărü ore ga nuxcümaăxü ga norü orearü uruăwa ſüxü yaxuxü ga ſaxü:

²³ “Rü tá tauemacü ngixü ínayarütaxu i ngëma nge i taguma yatüxü cuëxcü. Rü tá nayatü. Rü Emanue tá nixi i naëga. Rü ngëma naëga rü ‘Tupana tatanüwa nangu’, ſaxüchiga nixi”, ſianagürü. ²⁴ Rü yexguma pewa nabëjăchigu ga Yúche, rü nanaxü ga yema Tupanaărü orearü ngeruă ga daxăcăx namaă ſüxü ixuxü. Rü Maríamaă naxämëx. ²⁵ Natürü taguma ngixünexü nacuëx ſuymata nabu ga guma ngîne. Rü Ngechuchugu nanaxüéga.

2

Ngechuchuxü ínayadaugü ga yatügü ga ſüxü cuëxüchigüxü

¹ Rü Ngechuchu rü Yudéaanewa yexmane ga īane ga Beréűgu nabu ga yexguma Erode ăexgacü ixăxgu ga yema nachiăanewa. Rü yexguma nixi ga īane ga Yerucharéűwa nangugüxü ga ſuxre ga yatügü ga ſüxü cuëxüchigüxü ga woramacuriwa ngûexü ga yaxüwa ne ixü ga üëxcü ne ūxüwa. ² Rü duňxügüna nacagüe, rü ſianagürü: —Ngextá nixi i nangëxmaxü ya yima Yudíugüarü ăexgacü ya ngexwacëx bucü? Toma rü yéama tochiăanewa ſüxü tadau ya norü woramacuri rü ngëmacëx núma taxi na ſüxü tayarücuëxüňgüxücëx —ſianagürü. ³ Rü yexguma yemachigaxü nacuëxgu ga ăexgacü ga Erode rü poraăcü naxoegaăe. Rü guxüma ga duňxügü ga Yerucharéucăxügü rü ta naxoegaăegü. ⁴ Rü yexguma ga ăexgacü ga Erode rü naxcëx nangema ga guxüma ga paigüarü ăexgacügü rü ngûexëeruňgü ga ore ga mugüwa nguxëetaegüxü. Rü ſüxna naca, rü ſianagürü: —Ngexta nixi i nabuégaxü ya Cristu? —ſianagürü. ⁵ Rü nümagü nanangăxügü, rü ſianagürü: —Nuă Yudéaanewa ngëxmane ya īane ya Beréűgu tá nixi i nabuxü. Yerü nuxcümaăcü ga Tupanaărü orearü uruă rü nachiga nanaxümatü, rü ſianagürü ga yema ore:

⁶ “Rü Beréű ya īane ya Yudéaanewa ngëxmane, rü yima rü tama wüxi ya ngexnerüünemare ya īane nixi, erü nagu tá nabu i ngëma ăexgacü i taxü

i Cristu. Rü nüma tá nüxna nadau i guxüma i Tupanaärü duǚxügü i Yudíugü”, ⁷ Rü yexguma ga ãëxgacü ga Erode rü bexma naxcèx naca ga yema yatügü ga nüxü cuèxüchigüxü ga yaxüwa ne īxü. Rü nüxna naca ga tèxacü rü ngunexü na nangóxü ga noxri ga guma woramacuri. ⁸ Rü ñuxüchi ga Erode rü Beréüwa nanamugü ga yema yatügü. Rü ñanagürü nüxü: — ¡Rü ngema pexi rü meä naxcèx peyadèyx i ngëma buxü. Rü ngëxguma nüxü ipeyangauxgu rü chomaä nüxü pixu na choma rü ta ngëma chaxüxüçèx, na nüxü chayarücuèxüxüçèx i ngëma buxü! — ñanagürü. ⁹ Rü yexguma yema orexü naxinüeguwená, rü inaxiächi ga yema yatügü. Rü guma woramacuri ga noxri nüxü nadaugüçü rü napëxegu nixüchigü rü ñuxmata guma bucü ga Ngechuchu íyexmaxüetüwa nangu. Rü yéma nayachaxächi. ¹⁰ Rü yexguma guma woramacurixü nadaugüga yema yatügü, rü poraäcü nataäegü. ¹¹ Rü nagu nichocu ga guma ī ga nawa nayexmane, rü yexma nüxü nayangau ga guma bucü ngimaä ga naë ga María. Rü guma bucüpegu nacaxäpüxügü, rü nüxü nicuëxüügü. Rü ñuxüchi nayawäxna ga norü baúxacügü, rü õxchanana nanaxämaregü ga uiru rü pumaragü ga yixichixü. ¹² Rü yemawena, ga yexguma napeeyane ga yema yatügü, rü nanegüwa Tupana nayaxucuxëgü na tama Erodecèx nawoeguxüçèx. Rü yemacèx to ga namagu nachiüñanecèx nawoegu.

Equituanewa nabuxmü

¹³ Rü yexguma marü íyaxiñguwená ga yema yatügü rü wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nanegüwa Yúchecèx nangox, rü ñanagürü nüxü: — ¡Nabèixächi rü írüda! ¡Rü inaxüxü namaä ya yima bucü rü naë rü Equituanewa naxü! ¡Rü ngema pengëxmagü ñuxmatata choma cumaä nüxü chixu na ñuxgu tá cutaeguxü! Erü ãëxgacü i Erode rü yima bucüçèx tá nadau na yamääxüçèx — ñanagürü nüxü. ¹⁴ Rü yexguma ga Yúche rü nabèixächi rü ínarüda. Rü yexgumatama chütacü namaä inaxüächi ga guma bucü ga Ngechuchu rü naë. Rü Equituanewa naxi. ¹⁵ Rü Equituanewa nayexmagü ñuxmata nayux ga ãëxgacü ga Erode. Rü yemaäcü nangupetü na yanguxüçèx ga Tupanaärü ore ga nuxcümaäcü ga norü orearü uruü nüxü ixuxü ga ñaxü: “Naxcèx changema ya Chaune rü Equituanena chanataeguxëe”, ñaxü ga yema ore.

Erode nanamu na tüxü nadèixüçèx ga buxegü

¹⁶ Rü yexguma ãëxgacü ga Erode nüxü cuèxgu ga to ga namagu na nawoeguxü ga yema yatügü ga nüxü cuèxüchigüxü ga yaxüwa ne īxü, rü poraäcü nanu. Rü Beréüwa nanamugü ga norü churaragü na guxü ga yema nañnewa tüxü nadèixüçèx ga guxâma ga guxema buxegü ga iyatüxe ga yexwacèx buexe rü ñuxmata taxre ga taunecü tüxü yexmagüxewa nangu. Yerü yema yatügü ga yaxüwa ne īxü rü marü nüxü nixugügü rü taxre ga taunecü nixü ga noxri na nangóxü ga guma woramacuri. ¹⁷ Rü yemaäcü ningu ga ore ga nuxcümaäxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yeremíä ümatüxü ga ñaxü:

¹⁸ “Rü Ramáwa nüxü taxinüe i wüxi i naga i poraäcü ngechaügaäcüma auxexü. Rü Raquera iyixi i ngixäcügucèx poraäcü auxcü. Rü taxuacüma ngixü tataäexëëga, erü nayue i ngixäcügü”, ñanagürü ga yema ore. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayuxguwená ga ãëxgacü ga Erode, rü Equituanewa rü wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nanegüwa Yúchecèx nangox. Rü ñanagürü nüxü: ²⁰ — Pa Yúchex, jírüda, rü pechiüñanecèx namaä pewoegu ya yima bucü ya Ngechuchu! Erü marü

nayue i ngema duňxügü ya yima bucüxü imèxguchaxüxü —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Yúche rü ínarüda rü nachiňãnecëx namaă nataegu ga guma bucü rü naë. ²² Natürü yexguma Yúche nüxü cuáchigagu na Aqueránu ãéxgacüxü ingucuchixü nanatü ga Erodechicü ga Yudéaanewa, rü namuü ga Yúche ga yéma na naxüxü. Yerü wüxi ga daxücüňäx ga Tupanaärü orearü ngeruü nanegüwa nanaxucüxü na tama yéma Yudéaanewa na naxüxüçëx. Rü yemacëx Gariréaanewa naxü. ²³ Rü yexguma Gariréaanewa nangugüga, rü ïane ga Nacharétuwa naxü, rü yexma naxächiňgü. Rü yemaăcü nangupetü na yanguxüçëx ga yema ore ga nuxcümaňgüxü ga Tupanaärü orearü uruňgü nüxü ixugüxü ga ñaxü:

“Ngechuchu ya Cristu rü Nacharétucüňäxmaă tá nanaxugü”,
ñaxü.

3

Cuáü ga baiňxëëruü nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.19-28)

¹⁻² Rü yexguma Nacharétuwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü Cuáü ga baiňxëëruü inanaxügü ga Tupanaärü orexü na yaxuxü ga Yudéaanewa ga dauxchitawa ngextá taxúema íxäpataxüwa. Rü duňxügümaă nüxü nixu rü ñanagürü: —¡Nüxü perüxoë i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü ãéxgacü na yiňxü ya Tupana —ñanagürü. ³ Rü guma Cuáü ga baiňxëëruüchiga nixü ga naxümatüňäxü ga nuxcümaňcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ga yexguma ñaxgu:

“Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxäpataxüwa tá nangëxma i wüxi i duňxü i ngëma tagaăcü ñaxü: ¡Pegü pemexëëx naxcëx ya Cori! ¡Rü naxcëx ipeyanawëxächixëëx i perü maxü!”

ñaxü. ⁴ Rü naxchiru ga Cuáü rü cameyutèxanacxëx nixü, rü norü goyexü rü naxchëxmünaxcëx nixü. Rü beruremaă rü munümaă naxäwemü. ⁵ Rü yéma Cuáüxütawa inayarüxñüegüxü ga duňxügü ga Yerucharéüçüňäx, rü duňxügü ga guxü ga Yudéaanewa ne ïxü, rü duňxügü ga natü ga Yudáüärü ngaicamagu ächiňgüxü. ⁶ Rü guxema duňxëgü ga nüxü ixugüexe ga tümaärü pecadugü, rü Cuáü rü tüxü ínabaiňxëë ga natü ga Yudáüwa. ⁷ Natürü yexguma Cuáü nüxü dëuxgu ga naxüttawa na nangugüxü ga muxüma ga äéxgacügü ga Parichéugü rü Chaduchéugü na ínabaiňxëëňäxüçëx, rü Cuáü ñanagürü nüxü: —Pa Äxtapearü Duňxügü, ¿rü texé pemaă nüxü tixu na naxchaxwa pibuxmüxüçëx i ngëma Tupanaärü poxcu i äüçümaxü i marü ingaicaxü? ⁸ —¡Rü penaxwëxe na Tupana naxwëxexüäcüma pemaxëxü na ngëmaăcü guxüma i duňxügü nüxü nadaugüxüçëx na aixcüma marü nüxü perüxoexü i ngëma pecüma i chixexü! ⁹ —Erü Tupanapëxewa rü taxuwama name na pegü pixuxü na Abráütanüxü i Yudíugü pixigüxü erü tama ngëmacëx nixü ya Tupana i duňxügüxü nayaxuxü. Rü pemaă nüxü chixu rü ngëxguma Tupana naxwëxegu, rü tama nüxü naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëëxü. ¹⁰ —Rü Tupanaärü yuema rü marü ímemare na nadaxüxüçëx i ngëma nanetügü i tama mexü. Rü guxüma i nanetügü i chixearü ðõxü rü tá nadaxü, rü ñuxüchi tá ínagu —ñanagürü. ¹¹ Rü ñanagürü ta ga Cuáü: —Choma rü aixcüma dexáwamare pexü Ichabaiňxëë na togü i duňxügü nüxü cuáüçëx na aixcüma marü nüxü perüxoexü i pecüma i chixexü. Natürü choweamá tá ínangu i to i Tupanaärü orearü uruü. Rü nüma tá pexüttawa nanamu i Tupanaäe i üünexü na naporaexëëňäxü i ngëma Tupanawé rüxixü, rü nüma tá nanapoxcue i ngëma Tupanaxü oexü. Erü nüma rü poraăcü choxü

narüyexera na ãëxgacü yiixü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatuarü ngewaxüra chame. ¹²—Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i nañnewa yadexechiäxüçèx i norü duüxügü ñoma wüxi i yatü trigu naătüna idexechixürü. Rü ngëmaäcü tá nayadexechi i ngëma noxrü ixigüxü na naxütawa nangëxmagüxüçèx, natürü ngëma tama noxrü ixigüxü rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü ga Cuáü.

*Ngechuchuarü baiechiga
(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Rü yexguma nixi ga Gariréaanewa ne naxüxü ga Ngechuchu. Rü Cuáüxütawa nanguxü ga Yudáü ga natüwa, na Cuáü ínabaixëëxüçèx. ¹⁴ Rü noxri rü tama Ngechuchuxü ínabaixëëchaü ga Cuáü. Rü ñanagürü nüxü: —Choxü waxi nixi i namexü na ícubaiexëëxü. ¿Rü ñuxäcü i cuma i chauxütawa cuxüxü na choma cuxü íchabaiexëëxüçèx? —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Name nixi i choxü ícubaiexëë i ñuxmax. Erü name nixi i tanaxü i guxüma i ngëma Tupana tükü muxü —ñanagürü. Rü yexguma ga Cuáü rü: —Ngü —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma marü Cuáü Ngechuchuxü íbaiexëëguwena, rü dexáwa ínaxüächigu ga Ngechuchu. Rü yexgumatama niwänxna ga daxüguxü ga naäne, rü Ngechuchu nüxü nadau ga Tupanaäe i Üünexü ga wüxi ga muxtucurü na inagoxü rü nüxna na nanguxü. ¹⁷ Rü dauxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü, rü poraäcü namaä chataäëxüchicü —ñaxü.

4

*Ngechuchuxü naxü ga Chataná
(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Rü yemawena rü Tupanaäe i Üünexü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa Ngechuchuxü naga na yéma Chataná nüxü üxüçèx. ² Rü taguma nachibü ga 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü. Rü yemawena rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuxütawa nangu, na nüxü naxüxüçèx. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, jrü daa nutagüxü namu na pääxü nanguxüxüçèx! —ñanagürü ga Chataná. ⁴ Natürü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“Täütáma pääxïca nanamaxëë i duüxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü nixi i duüxüguxü maxëëxü”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü guma īane ga üünene ga Yerucharéüwa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü. ⁶ Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, jrü nuä cugü rütáe! Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na cuxna nadaugüxüçèx. Rü naxmëxmaä tá cuxü niyauxgü na tama tacü rü nutagu cunguxüçèx”,

ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”

ñanagürü. ⁸ Rü yexguma wenaxärü ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mèxpüne ga máxpüxüchinetapëxewa nanaga. Rü yéma Ngechuchuxü nanawëx ga guxüma ga nachiüänegü na ñuxäcü yamexëchixü. ⁹ Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Choma chi cuxna chanaxä i guxüma i ñaä cuxü chawéxü i ngëxguma chi chopëxegu cucaxäpüxügu rü choxü quicuëxüügu —ñanagürü. ¹⁰ Rü

yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx! Erü Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“¡Nüxü icuèxü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüxícatama napuracü!”
ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuna nixügachi. Rü Ngechuchuxüxtawa nangugü ga daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngeruügü. Rü Ngechuchuxü narüngüxéegü rü nüxna nadaugü.

*Ngechuchu rü inanaxügü ga norü puracü ga Gariréaanewa
(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Rü yexguma Ngechuchu nüxü ïnügu ga na napoxcuxü ga Cuáü ga baiüxéerü, rü Gariréaanewa naxü. ¹³ Natürü tama ïâne ga Nacharétugu narüxäüx, rü ïâne ga Capernáüwa naxü na yexma yaxächiüxüçèx. Rü guma ïâne rü naxtaxa ga Gariréacutüwa nayexma ga Chaburáütanüxü rü Netarítanüxü ga duüxügü ixächiügüxüwa. ¹⁴ Rü yema nangupetü na yanguxüçèx ga ore ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

¹⁵⁻¹⁶ “Rü duüxügüçèx tá nangox i wüxi i ngóonexééruü i Chaburáüärü naänewa, rü Netaríarü naänewa, rü Yudáüärü tocutüwa rü ngëma nama i taxtütüwa nadaxüwa, rü Gariréaanewa i ngextá duüxügü i tama Yudíugü ixigüxü ixächiügüxüwa. Rü ngëmaäcü i ngëma duüxügü ga noxri ëänexüwa yexmagüxü, rü tá nüxü nadaugü i wüxi i taxü i ngóonexééruü. Rü ngëma duüxügü ga noxri yutüüwa yexmagüxü rü tá nüxü nabaxi i ngëma ngóonexééruü”,

ñanagürü ga yema Ichaxíaarü ore. ¹⁷ Rü yexgumaäcü nixü ga inaxügüäxü ga Ngechuchu ga nüxü na yaxuchigaxü ga norü ore ga ñaxü: —¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü äëxgacü na yiñxü ya Tupana —ñaxü.

*Ngechuchu rü naxcèx naca ga ägümüçü ga püchaetanüxü
(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga taxre ga yatu ga nügüeneëgü ixigüxü. Rü wüxi rü Chimáü ga Pedrugu äegaxü nixü. Rü to rü Aüdrégu äegaxü nixü. Rü nümagü rü ínapüchaegü, yerü woetama püchaetanüxü nixigü. ¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe perüxü! Rü chorü puracüwa tá pexü chamugü na chauxüxtawa penagagüxüçèx i duüxügü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanatèxgu ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxü. ²¹ Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga to ga taxre ga nügüeneëgü. Rü Acobu nixü ga wüxi, rü Cuáü nixü ga to. Rü Zebedéu nanegü nixü ga nümagü. Rü nanatümaä wüxi ga nguewa nayexmagü. Rü yéma ínanangáitagü ga norü püchagü. Rü Ngechuchu naxcèx naca. ²² Rü yexgumatama yéma nguewa tükü natèxgu ga nanatü. Rü Ngechuchuwe narüxü.

*Ngechuchu nanangúexéë ga muxüma ga duüxügü
(Lc 6.17-19)*

²³ Rü guxü ga Gariréaanegu nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxichigü ga ïänewa, rü duüxügüarü ngutaquëxepataüwa ningüxéëtaechigü. Rü duüxügümaä nüxü nixuchiga ga ore ga mexü na ñuxäcü äëxgacü yiñxü ya Tupana. Rü guxüma ga duüxügü ga yema idaaweeexü rü nanameëxéë ga woo nañuxraüxü ga norü daawe nüxü yexmaxü, rü naxcèx nitaanegü. ²⁴ Rü Ngechuchuxü nacuáchigagü ga guxüma ga duüxügü ga Chíriaanecüäx. Rü naxüxtawa nanagagü ga nagúxüraüxü ga daxweanemaä idaaweeexü. Rü

yematanüwa nayexma ga duňxügü ga ngúanemaä idaaweexü, rü duňxügü ga poraäcü naxünewa nangúxü, rü duňxügü ga ngoxo nawa yexmaxü, rü duňxügü ga óxwaãxgüxü, rü duňxügü ga nawãixâchigüxü. Rü Ngechuchu nanameëxëe ga guxüma ga yema. ²⁵ Rü Ngechuchuwe narüxi ga muxüma ga duňxügü ga Gariréaanecçäx, rü Decaporíchiuanecçäx rü Yerucharéüccäx, rü Yudéaanecçäx, rü natü ga Yudáüärü tocutüccäx.

5

Ngechuchu rü mèxpúnewa nüxü nixu ga Tupanaärü ore

¹ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga yema muxüma ga duňxügü, rü wüxi ga mèxpúnewa íanaxüächi namaä ga norü ngúexügü. Rü yéma narüto, rü norü ngúexügü nüxü ínachomaëguächi.

Yíxema taäegüxechiga (Lc 6.20-23)

² Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga na nanguexëeäxü, rü ñanagürü: ³ — Tataäegü ya yíxema nüxü icuèxächitanüxë i tümaärü pecadu rü nüxü rüxoexe. Erü tûmacëx nixi i ngema daxüguxü i naane i Tupana äëxgacü íxixüwa. ⁴ — Tataäegü ya yíxema ngechaügüxe, erü Tupana tá tüxü nataäexëe. ⁵ — Tataäegü ya yíxema tama tügü icuèxügüxe, erü tá tanayauxgü i ñoma i naäne i Tupana tûmamaä ixunetaxü. ⁶ — Tataäegü ya yíxema poraäcü tüxü nangúchaüxë na Tupanapëxewa meä tamaxëxü, erü Tupana tá tüxna nanaxä i ngëma maxü i mexü i naxcëx tadaugüxü. ⁷ — Tataäegü ya yíxema togü i duňxügü tüxü ngechaütümüügüxe, erü tûmagü rü tá ta Tupanaäxü tangechaütümüügü. ⁸ — Tataäegü ya yíxema tama chixexügu rüxñüexë i tümaäewa, erü yíxemagü tá tixigü ya Tupanaxü daugüxe. ⁹ — Tataäegü ya yíxema togüarü chogürüü ixígüxe, erü Tupana rü nanegümaä tá tüxü naxu. ¹⁰ — Tataäegü ya yíxema togü i duňxügü tûmachi aiexe naxcëx na Tupana naxwèxexüäcüma meä tamaxëxü. Erü tûmacëx nixi i ngema daxüguxü i naane i Tupana äëxgacü íxixüwa. ¹¹ — Petaäegü i pema ega duňxügü tacü pemaä ixugüegu, rü chixri pemaä namaxëgu, rü chaugagu doramaä poraäcü chixri pechiga yad exagügu. ¹² — Rü petaäegüama rü tama pexoegaäegü! Erü daxüguxü i naänewa tá penayauxgü i wüxi i perü ämare i mexëchixü. Rü ngëma ñuxma pexü ngupetüxürüü nixi ga nüxü nangupetüxü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü, yerü ga duňxügü rü naxchi rü ta naxaie.

Yucürarüü rü omürüü pixigü i ñoma i naänewa (Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ — Pema rü ñoma yucürarüü pixigü i ñoma i naänewa. Erü yima yucüra rü ñona na namexëeäxü, rü ngëxgumarüü ta i pema rü ñoma i naäneçäx i duňxügürü mexëerüü pixigü. Natürü ngëxguma chi nangeacagu ya yucüra, ¿rü tacüwa chi i namexü i ngëxgumax? Rü dükax, rü taxuwama name, rü ìtanatëxmare, rü ngëma duňxügü nawa nangagü. ¹⁴ — Pema rü ñoma i naäneçäxäärü ngóonexëeäruü pixigü. Rü wüxi ya ñane ya wüxi ya mèxpúnewa ngëxmane, rü taxuwama inicüx. ¹⁵ — Rü taxuéema wüxi i omüwa tanangixichi na wüxi i caichäütüügu na tayaxücuchixüçëx. Natürü wüxi i omüwa tanangixichi na norü üchicaügu tanaxünagüxüçëx, na ngëma tüxü nabaxixüçëx ya guxäma ya yíxema yima ñwa ngëxmagüxe. ¹⁶ — Rü name nixi i duňxügüpëxewa na meä pemaxëxü. Erü ngëmaäcü i pema rü omügürüü tá pinaïgü. Rü ngëmaäcü duňxügü tá nüxü nadaugü i ngëma mexü i pexüxü, rü tá nüxü nicuèxüügü ya Penatü ya daxüwa ngëxmacü.

Ngechuchu nanangúexëe ga mugüchiga

17 —Tama name i nagu perüxñüe na núma chaxñxü na ichayanaxoxéexüçèx i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü, rü yema ore ga nuxcümaügütü ga Tupanaärü orearü uruügü namaã nguxéetaegütü. Natürü núma chaxü na meã chayanguxéexüçèx i ngëma mugü, rü tama na ichayanaxoxéexüçèx. **18** —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu, rü ñuxma na tama nangupetüxü i daxüguxü i naane rü ñoma i naâne rü taxucürüwa naxüchicütü i ngëma mugü, rü bai i írarüwa ñuxmatáta yangu i guxüma i ngema mugü nüxü nixuxü. **19** —Rü ngëmacèx ya yíxema tama naga ïnuxë i ngëma mugü, rü woo i tacü i íraxü i ngëma nüxü yaxuxü rü duüxügütü tangúexéexgu na nümagü rü ta tama naga naxñüexüçèx, rü yíxema rü tá guxüärü yexera wixweama tatèx i Tupana äëxgacü íixixüwa. Natürü yíxema naga ïnuxë i Tupanaärü mugü rü duüxügütü ngúexéexë na tûmagü rü ta naga taxñüexüçèx, rü guxüpêxewa tá taxü i Tupana äëxgacü íixixüwa. **20** —Rü pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma tama Parichéugü rü ngúexéeruügü i ore i mugüwa nguxéetaegütüärü yexera meã pemaxëgu, rü tagutáma Tupana ìngexmaxüwa pichocu.

*Ngechuchu nanangúexéē na tama namexü na texé tûmaëneëmaã na nuxü
(Lc 12.57-59)*

21 —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Moïchearü ore ga nuxcümaügütü ga duüxügümaã nüxü yaxuxü ga ñaxü:

“¡Tâxü i pemáëtagütü! Erü texé yamáëtaxe rü tá tapoxcu”, ñaxü. **22** —Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü texé ya tûmaëneëmaã nuxë, rü tá tapoxcu. Rü texé ya tacü tûmaëneëmaã ixugüxe, rü äëxgacügüpêxewa tá tûxü nagagü na tûxü napoxcuxüçèx. Rü texé ya tûmaëneëxü ngoko wogüxe, rü äüçümaxüwa tangëxma, erü ngürüächi tá tapoxcu nagu ya yima üxü ya ngoko nagu poxocene. **23-24** —Rü ngëxguma tupaucawa Tupanana cunaxâxgu i curü dîëru, rü ngëma nüxna cucuëxâchigu na tacüçèx cumaã nanuxü i cueneë, jrü ngëxma tupaucagutama naxü i ngëma curü ãmare i Tupanana cuväxchaüxü! Jrü cueneëxütawa naxü, rü namaã yameexëexira i ngëma cuvächi na naxaixü! Rü ngëmawena rü marü name i tupaucacèx cutaegu na Tupanana cuyaxämarexüçèx i curü dîëru. **25** —Rü ngëxguma chi wüxi wüxi i ngetanüçèx cuväxü, rü äëxgacüxütawa cuväxü tagaxgu, rü name nixi i namawatama tûxü curüngümxüe na tama äëxgacügüpêxewa cuväxü tagaxüçèx. Erü wüxicana na äëxgacüxütawa cunguxü, rü äëxgacü tá purichagüna cuväxü namu na cuväxü napoxcuxüçèx. **26** —Rü aixcüma cumaã nüxü chixu rü tâutáma ngëma poxcupataüwa ícunguxuchi ñuxmatáta ngixü cuväutanü i guxcü i ngëma dîëru i nüxü ngixü cuvägetanü: Rü name nixi i paxa Tupanana peca na pexü nüxü nangechaüxüçèx i perü pecadugü na tama pexü napoxcuexüçèx.

Ngechuchu namaã nangúexéëtae na tama namexü na wüxi i ngemaã chixexügu rüixñüxü

27 —Pema marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moïché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“¡Tama name i naï i ngemaã na icupexü!”

ñaxü. **28** —Natürü choma rü pemaã nüxü chixu, rü yíxema texé ya wüxi i ngexü dawenüxü rü tûxü nangúchaüxü na ngîmaã itapexü, rü Tupanapêxewa rü marü chixexü ngîmaã taxü i tûmaëwa. **29** —Rü ngëxguma chi yima curü tûgünexëtü pecadu cuväxü üxëegu rü jnoxtacüma nayaxu rü yaxügu naña! Erü narümemaë nixi na yima cuväetüxicatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuväne iyarütaxuxüçèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxocene. **30** —Rü ngëxguma chi yima curü tûgünemëxë pecadu cuväxü üxëegu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaë nixi na yima

cuxmēxīcatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. Rü ngēmaācü ega woo pexü naguxchagu rü name nixi i nüxna pixīgachi i guxüma i chixexü i nagu piyixchaüxü —ñanagürü.

*Ngechuchu namaā nangúexēētae na tama namexü na texé tūmamèxü ítázü
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)*

³¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Moīché rü ūpa nüxü nixu rü yíxema tūmamèxü ítázé, rü tanaxwèxe i ngíxna tanaxä i wüxi i popera i nawa nüxü tixuxü na marü ngíxü ítatázü. ³² —Natürü choma rü pemaā nüxü chixu, rü ngēxguma wüxi ya yatü naxmèxü ítèxgu, rü chi tama naī ya yatümaā nangēāexügagu yixigu, rü ãūcümäxüwa ngíxü tangēxmaxëe erü ngēmaācü ngürüächi pecadu ixü. Rü yíxema ngímaā ãmaxë i wüxi i nge i marü ngíte ngíxü ítèxcü, rü tūma rü ta pecadu taxü.

Ngechuchu namaā nangúexēētae ga unetachiga

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Moīchéarü ore ga nuxcümaügüxü ga duüxügümaä nüxü yaxuxü ga ñaxü: “Ngēxguma Tupanaegagu texémaä tacücèx icuxunetagu, rü name nixi i cuyanguxëe i ngēma curü uneta”,

³⁴ —Natürü choma rü pemaā nüxü chixu rü tama name i texéégagu rü ēxna tacüégagu wüxi i duüxümaä ipexuneta. Rü tama name i daxüguxü i naāneegagu ipexuneta, erü ngēma narüto ya Tupana. ³⁵ —Rü tama name i ñoma i naāneegagu ipexuneta, erü Tupanaärü cuaixcutüchica nixi. Rü tama name i Yerucharéüegagu ipexuneta, erü Tupana ya guxüärü ãēxgacüarü ïāne nixi. ³⁶ —Rü tama name i cugüégagu icuxuneta, erü woo wüxitama i cuyaë rü taxucürüwa cunaxüchicüü na nachóxüçèx rü ēxna nawaxüxüçèx. ³⁷ —Rü ngēmacèx rü ngēxguma icuxunetagu rü narümemaaë nixi i: —Ngü, tá chanaxü —ñaperügü, rü ēxna: —Täütáma chanaxü —ñaperügü. Erü guxüma i to i ore i namaā icuxunetaxü, rü ngoxo i Chatanáwa ne üxü nixi.

Ngechuchu namaā nangúexēētae na ñuxäcü namexü na namaā ichopetüxü i ngēma duüxügü i chixri tamaā maxëxü

³⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moīché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Ngēxguma texé wüxi i duüxüxü icháixetüxëegu, rü tūmaxëtümaätama tayangutanüxëe. Rü texé wüxi i duüxüxü ibüepütagu, rü tūmapütamaätama tayangutanüxëe”,

³⁹ —Natürü choma rü pemaā nüxü chixu rü tama name i pegütama ípepoxü nüxna i duüxü i chixecümaxü. Rü ngēxguma texé cuxü pechiwegu, rü marü name i curü tochiwe rü ta icunaxä na ngēma rü ta cuxü tapechiwexüçèx rü tama name na cuxütanüxü. ⁴⁰ —Rü ngēxguma texé cuxü iyaxuaxügu rü cuxna tayapuchaxügu i curü daxü, rü name nixi i curü gáuxüchiru rü ta noxtacüma tüxna cunaxä. ⁴¹ —Rü ngēxguma texé cuxü muxgu na wüxi i kilómetrugu tacü tüxü quingexüçèx, rü name nixi i taxre i kilómetrugu tüxü cuyange. ⁴² —Rü ngēxguma texé curü ngēmaxüçèx cuxna caxgu, rü name nixi i tüxna cunaxä. Rü tama name na namaā cuxaüxü i curü ngēmaxügü ega texé paxaächi cuxna naxcèx caxgu.

Name nixi i nüxü tangechaü i ngema tamaā rüuwanügüxü

⁴³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moīché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:
“¡Nüxü nangechaü i cumüçü, rü naxchi naxai i curü uwanü!”

ñaxü. ⁴⁴—Natürü i choma rü pemaā nüxü chixu rü: —¡Nüxü pengechaă i perü uwanügü! ¡Rü naxcèx peyumüxē i ngēma duňxügü i chixexümaaewe ingexütanüxü! ⁴⁵—Rü ngēxguma ngēmaăcü pemaxēgu rü aixcüma Penatü ya daxügucü nanegü tá pixigü. Erü nüma rü inanabáixëe ya üexcü naxcèx i mexü i duňxügü rü chixexü i duňxügü. Rü nanapuxëe naxcèx i duňxügü i meă maxëxü rü duňxügü i chixri maxëxü. ⁴⁶—Rü ngēxguma chi ngēma duňxügü i pexü ngechaăgüxüxüxicatama pengechaăgügu, ¿rü tacü rü āmare tá Tupanaxütawa peyauxgü naxcèx i ngēma? Erü ngēma yatügü i Dumaărü āęgxacücx dīeru ngjixü ideetanüxüwa puracüexü rü ngēxgumarüü nanaxügü. ⁴⁷—Rü ngēxguma chi peeneęgüxüxicatama perümoxēgu, rü guxü i duňxügürüütama pixigü. Erü woo ngēma duňxügü i tama Tupanaxü cuęgxüxü, rü ngēxgumarüütama nanaxügü. ⁴⁸—Rü ngēmacèx penaxwae na aixcüma namexü i perü maxü naxrüxü ya Penatü ya Tupana ya aixcüma mearü maxüăcü.

6

Ngechuchu rü norü ngüetanüxüxü nangúexëe na nuxäcü mexü naxügüxü

¹ Rü ngēxguma tacü rü mexü pexüxchaăgu, rü name nixi i pexuăe na tama duňxügüpêxewa penaxüxü i ngēma na duňxügü pexü dauxücx rü pexü yacuęxüügüxücx. Erü ngēxguma duňxügü pexü icuęxüügüxücx mexü pexüxgu, rü Penatü ya daxügucü rü tăutáma āmare pexna naxä. ²—Rü ngēmacèx ngēxguma texéxü curüngüxëe chaăgu, rü name nixi i tama poraăcü nüxü quixuchiga i ngēma. Rü tama name i ngēma duňxügü i togüpêxewa meă maxënetaxürüü na quiixü. Erü nümagü rü norü me nixi i ngutaquęxepataăgüwa rü ítamügüwa nüxü nixuchiga ega tacü rü mexü naxügügu. Rü ngēmaăcü nanaxügü na togü meă nachiga idexagüxücx. Natürü choma rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü ngēma na duňxügü nüxü icuęxüügüxü nixi i norü āmare, rü tăutáma nanayauxgü i to i āmare i Tupanaxütawa. ³⁻⁴—Natürü i cuma rü ngēxguma tacü tükna cuxäxgu ya yíxema ngearü ngëmaxüăxgüxe, rü name nixi i taxüema cuxü dauăcüma na cunaxüxü i ngēma. Rü woo cumüçüxüchi rü tama name i nüxü na nacuáxü i ngēma. Rü Cunatü ya daxügucü ya nüxü daucü i ngēma cuxicatama cuxüxü, rü tá cuxna nanaxä i curü āmare.

Ngechuchu nanangúexëe ga yumüxëchiga (Lc 11.2-4)

⁵—Rü ngēxguma peyumüxëgügu, rü tama name i ngēma duňxügü i togüpêxewa meă maxënetaxürüü pixigü. Erü nümagü rü ngēxguma nayumüxëgügu, rü norü me nixi na chiăcü nayumüxëgüxü i ngutaquęxepataăgüwa rü ítamügüwa na duňxügü nüxü na daugüxücx. Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü ngēma na duňxügü nüxü daugüxüxicatama nixi i norü āmare. ⁶—Natürü ngēxguma cuyumüxëgu, rü name nixi i curü ucapugu cuxücu, rü cunawäxta i curü īăx, rü ngēma cuyumüxë namaă ya Cunatü ya bexma cumaăxicatama ngēma ngēxmacü. Rü ngēxguma ya yíma Cunatü ya Tupana ya nüxü daucü i ngēma cùăcü cuxüxü, rü nüma tá cuxna nanaxä i curü āmare. ⁷—Rü tama name i natücxma cunamëxëe i curü yumüxë naxrüü i ngēma duňxügü i tama Tupanaxü cuęgxüxü. Erü nümagü rü nagu narüxñüü rü ngēma na namëxëegüăxücx i norü yumüxë rü Tupana tá nüxü naxñü. ⁸—Rü tama name i ngēma duňxügürüü pixigü, erü woo tauta naxcèx ípecaxgu rü Penatü ya Tupana rü marü nüxü nacuëx na tacü pexü taxuxü. ⁹—Rü ngēmacèx rü ñaăcü tá peyumüxëgü i pemax:

“Pa Tonatü ya Daxūgucüx, rü aixcüma üünecü quixī i cumax. ¹⁰ |Rü núma naxū na torü ãëxgacü quiixüçèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaü na naxügüxü i duüxügü i ñoma i naännewa ngëgxumarüü i daxūguxü i naännewa na curü ngúchaü ínaxügxürüü. ¹¹ |Rü toxna naxä i torü òna i ñoma i ngunexüçèx ixixü! ¹² |Rü toxü nüxü nangechaü i torü chixexü i taxüxü ngëgxumarüü i toma rü tüxü nüxü na tangechaüxürüü ya yíxema chixexü tomaä ügüxe! ¹³ |Täxü i tacü rü chixexüpëxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçèx! Natürü tanaxwèxe i toxna cudau na tama ngëma chixexü taxügxüçèx. Erü cuma rü guxüguma guxüärü ãëxgacü quixī rü cuporaxüchi rü cumexëchi. Rü ngëmaäcü yii”.

¹⁴ —Rü ngëgxuma pema nüxü nüxü pengechaügu i ngëma duüxügü i chixexü pemaä ügüxü, rü Penatü ya daxūgucü rü tá ta pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. ¹⁵ —Natürü ngëgxuma tama nüxü nüxü pengechaügu i ngëma duüxügü i chixexü pemaä ügüxü, rü Penatü ya daxūgucü rü tá ta tääntáma pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü.

Ngechuchu nanangúexëe ga aurechiga

¹⁶ —Rü ngëgxuma tama pechibüeäcüma peyumüxëgugu rü tama name i pegü pengechaüchíwexëe naxrüü i ngëma duüxügü i togüpëxewa meä maxënetaxü. Erü nümagü rü ngëmaäcü nanaxügü na togü nüxü na daugügxüçèx i ngëma na Tupanacèx naxaureeexü. Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma na duüxügü nüxü daugüxüxícatama nixī i norü ãmare. ¹⁷ —Natürü ngëgxuma cuma rü tama cuchibüäcüma cuyumüxëgu rü name nixī i meä cugü cuyauxchiwe rü meä cugü curüxixëeru. ¹⁸ —Rü ngëmaäcü i togü i duüxügü rü täxütáma nüxü nacuëxgü na tama cuchibüäcüma cuyumüxëxü. Rü Cunatü ya bexma cumaä ngëxmacüxicatama cuxü nadau, rü tá cuxna nanaxä i curü ãmare naxcèx i ngëma cuxüxü.

Ñuxäcü tüxü nangëxma i törü meruügü i daxūguxü i naännewa (Lc 12.33-34)

¹⁹ —Rü tama name i pegüçèx penanutaquëxe i muxüma i perü meruügü i ñoma i naännewa. Erü ñoma i naännewa rü paxama nagux i perü ngëmaxügü, rü naweane rü paxama nanachixexëe, rü ngítëègxüxü rü naxcèx nangíxgü. ²⁰ —Rü narümemaä nixī i penamuxëe i perü meruü i daxūguxü i naännewa. Erü ngëma rü täxütáma nagux, rü naweane rü täxütáma nanachixexëe, rü ngítëègxüxü rü täxütáma ngexma nachocu na naxcèx nangíxgüxüçèx. ²¹ —Erü ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngemaxügü, rü ngëxma nixī i perüxñüexü.

Taxüneäru omüchiga (Lc 11.34-36)

²² —Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüü nixī i cuxunecèx. Rü ngëgxuma ngëma Tupana cuxü naxwèxexüçèx cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü name.

²³ —Natürü ngëgxuma ñoma i naâneäru ngúchaüçèx cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangëxma. Rü aixcüma nataxuma i eänexü i ngëmaäru yexera ixixü i Tupanapëxewa.

¿Texécèx tá cumaxü, Tupanacèx rü ëxna dïerucèx? (Lc 16.13)

²⁴ —Taxucürüwa wüxi i duüxü rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxü nangechaü. Rü ëxna wüxicèx rü tá meä napuracü, rü ngëma to rü tá nüxü naxo. Rü taxucürüwa Tupanacèx pemaxë, ega perü dïeruguama perüxñüegu.

*Tupana rü naxācügüna nadau
(Lc 12.22-31)*

²⁵—Rü ngēmacèx pemaã nüxü chixu rü: ¡Tāxü i pexoegaãégüxü naxcèx na tacü tá pengõgxüxü rü tacü tá pixaxgxüxü, rü tacümaã tá na pexāxchirugüxü! Erü perü maxü rü ñonaärü yexera nixi, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixi. ²⁶—¡Dúcèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgxüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaã nanguxügüxüçèx i norü ñona! Natürü Penatü ya daxügucü rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü guxüma i werigüarü yexera pixügü. ²⁷—Rü taxuwama name na tacüçèx pexoegaãégüxü. Erü taxucürüwa ya wüxi i pema rü wüxi i oragu rü ipenamèxächixëe i perü maxü ega woo poraäcü naxcèx pexoegaãégü. ²⁸—¿Rü tüxcüü pexoegaãégü naxcèx i pexchiru? ¡Dúcèx penangugü i ngëma putüragü i ngextámare yaexü i tama puracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü! ²⁹—Natürü pemaã nüxü chixu rü woo guma äëxgacü ga Charumóo ga na namexëchixü ga naxchiru, rü taguma wüxi ga putürachacurüü namexëchi. ³⁰—Rü ngëxguma Tupana ngëmaäcü nangëxäegü i ngëma putüragü i ñuxma ngëxmagüxü natürü moxü rü marü taxuxü, rü yexera tá pexna nadau i pemax, Pa Yatügü i Tama Aixcüma Meä Yaxõgüxüx. ³¹—Rü ngëmacèx tama name i pexoegaãégü rü ñaperügü: —¿Tacü tá tangögxü? rü ëxna —¿tacü tá tixaxgü? rü ëxna —¿tacümaã tá taxäxchirugü? —ñaperügü. ³²—Erü ñoma i naänecüäx i duüxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema rü pexü nangëxma ya Penatü ya daxügucü ya nüéchama nüxü cuácü i pexü na nataxuxü i guxüma i ngëma. ³³—Natürü narümemaë nixi i Tupanacèxira pedaugü na ngëma nüma pexü nanaxwèxexüxira pexügüxüçèx. Rü naetü tá pexna nanaxä i guxüma i tacü i pexü taxuxü. ³⁴—¡Tāxü i naxcèx pexoegaãégüxü i ngëma moxü tá üpetüxü! Erü ngëma moxüärü ngunexü rü tá nüxü nangëxma i guxchaxügü i namaã ínanguxü. Erü wüxicigü i ngunexü rü nüxü nangëxma i noxrütama guxchaxügü, rü ngëmacèx tama name i moxüärü guxchaxügüçèx pexoegaãégü i ñuxmax —ñanagürü.

7

*Tama name i toguexü tixu
(Lc 6.37-38, 41-42)*

¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —¡Rü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tāxütáma pexü nixu na pechixexü. ²—Erü ngëxumarüü na togüxü pixuxü rü Tupana rü tá pexü nixu na pechixexü. Rü ngema na togüxü pepoxcuexü, rü ngemaäcü tátama nixi ya Tupana i pexü napoxcuexü. ³—¿Rü tüxcüü i nüxü cudawenüxü i ngëma cueneëärü üxaxetüxü i íraxü, ega chi tama naxcèx cuxoegaãégü i ngëma cuxetüwatama ngëxmaxü i naípüta i taxü? ⁴—Rü ngëxguma cuxetüwatama nangëxmagu i wüxi i naípüta i taxü ¿rü ñuxäcü i cueneëxü cuchixewexü, rü ñácuxü nüxü:

“¡Pa Chaueneëx, cuxü chanayauxchaü i ngëma curü üxaxetüxü!” —ñácuxü? ⁵—Pa Duüxü i Meä Maxnetaxüx, rü name nixi i cunayauxira i ngëma naípüta i cuxetüwatama ngëxmaxü, rü ngëmaäcü tá mea nüxü cudau na cunayaxuxüçèx i ngëma cueneëärü üxaxetüxü. [Rü ngëmacèx name nixi i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëxguma tá cume na nüxü curüngüxüëxüçèx i cueneë na nüxü naxoxüçèx i ngëma chixexü i íraxü i naxüxü.] ⁶—Rü tama name i Tupanaärü ore i üünexümaä penachixewe i ngëma duüxügü i chixecümagüxü i tama yaxõgüchaüxü, erü ngürüächi

ngēmacèx tá pexü nimèxgü. Rü ngēxgumarüü tama name i Tupanaärü oremaä penachixewe i ngēma duňxüggü i tama nüxü cuègxuchaňxü, erü tá ínanatèxgü.

Name nixí i tórü yumüxëwa Tupanana naxcèx taca rü naxcèx tadaugü rü iňxwa: Tu tu tu, ñatarülgügü

(Lc 6.31, 11.9-13)

⁷—¡Tupanana naxcèx peca! rü nüma tá pexna nanaxä. ¡Rü Tupanaxütagu naxcèx pedau! rü tá nüxü ipeyangau. ¡Rü norü iňxwa: Tu tu tu, ñapegü! rü tá pexcèx nayawäxna. ⁸—Erü guxäma ya yíxema naxcèx íçaxe, rü tanayaxu. Rü guxäma ya naxcèx dauxe, rü nüxü itayangau. Rü guxäma ya yíxema iňxwa: Tu tu tu, ñagüxe, rü tá tümacèx niwäxna. ⁹—Rü düçax i pemax, rü ngēxguma chi wüxi i pexacü pääcèx ícaxgu, rü ¿ňuxäcü chi wüxi ya nuta nüxna pexäxü? ¹⁰—Rü ngēxguma chi choxnicèx pexna nacaxgu rü ¿ňuxäcü chi i áxtape nüxna pexäxü? ¹¹—Rü pema na pichixecümachiréxü rü nüxü pecuèx na mexü i ámare pexacügüna pexäxü. Natürü Penatü ya daxügucü rü ngēma pema pexacügüna pexäxüärü yexera tá tüxna naxä ya yíxema naxüttawa naxcèx íçaxe. ¹²—Rü pemaä nüxü chixu, rü ngēma pema penaxwèxexü i togü pemaä na naxüxü, rü name nixí i pema rü ta ngēmaäcütama namaä penaxü. Erü ngēmaäcü tüxü namu i Tupanaärü ore ga Moñché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruüggü ümatüxü.

Iňx i íraxüchiga

(Lc 13.24)

¹³—Name nixí i ngēma iňx i íraxüwaama pichocu. Erü ngēma iňx i yuwa tüxü gaxü rü ngēma nama i yuwa daxü rü nata. Rü muxüchixüma i duňxüggü nagu naxí. ¹⁴—Natürü ngēma nama i maxüwa nadaxü rü ngēma iňx i maxücèx nawa ixücxü rü naxíra. Rü noxretama nixí i duňxüggü i nüxü iyangoaugüxü.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü

(Lc 6.43-44)

¹⁵—Rü naxcèx pexuäegü i ngēma doratèèxgüxü i nüggü ixugünetaxü na Tupanaärü orearü uruüggü yixígüxü. Erü nümagü rü petanüwa nangugü, rü nüggü mexü i duňxügüneta nixígüxëe. Natürü naäewa rü poraäcü chixexügu narüxñüe. ¹⁶—Rü pema rü nacümawa tá nüxü pecuèx i ngēma duňxüggü, ngēxgumarüü i wüxicigü i nanetügü rü norü owa na nüxü icuáxürrüü ngoxi name rü ēxna tama. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama ubagü tayaxu. Rü wüxi i chuchuxüwa rü taxucürüwama orix i igu tayaxu. ¹⁷—Erü guxüma i nanetü i mexü rü name i norü o. Rü guxüma i nanetü i chixexü rü nachixe i norü o. ¹⁸—Rü wüxi i nanetü i mexü rü taxucürüwama nachixe i norü o. Rü wüxi i nanetü i chixexü rü taxucürüwama name i norü o. ¹⁹—Rü guxüma i nanetü i tama mexü i norü o rü tayadaxüchi, rü ñuxüchi tayagu. ²⁰—Rü ngēxgumarüü nacümawa tá nüxü pecuèx i ngēma duňxüggü i Tupanaärü orearü uruüggünetaxü ixígüxü.

Täüttáma guxüma i duňxüggü nichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa

(Lc 13.25-27)

²¹—Rü tama guxüma i duňxüggü i nüggü ixugüxü na chorü duňxüggü yixígüxü rü tá nichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa. Natürü yíxema aixcüma Chaunatü ya daxügucüga ñüexëxícatátama tixí ya ngema ichocuxe.

²²—Rü ngēxguma ngēma ngunexü i naäneärü guxwa nanguxgu, rü muxüma i duňxüggü rü choxü tá ñanagürüggü: —Pa Corix, toma rü togü i duňxüggümaä nüxü tixu i curü ore, rü cuégagu ítanawoxü i ngoxogü, rü cuégagu tanaxü i muxüma i mexü i taxü i Tupanaärü poramaä taxüxü —ñanagürüggü tá choxü.

23 —Natürü ngēxguma rü tá ñacharügү nüxü: —Taguma chorü duňxügү pixīgү. ¡Rü choxna pixīgachi i pema i chixexü ügue! —ñacharügү tá.

*Yatü i Cristuga ñüxü rü yatü i tama Cristuga ñüxüchiga
(Mr 1.22, Lc 6.47-49)*

24 —Rü ngēmacèx ya yíxema choxü ñüxü rü naxüxe i ngēma choma tükü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga meā naãexü cuácü ga nuta ga tacüétugu üpatacürüü tixi. **25** —Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümex ga taxtü, rü nixüüchi ga wüxi ga tacü ga buanecü rü guma īgu nanguema. Natürü guma ī rü tama niwëxtaü yerü wüxi ga nutaétugu naxü. **26** —Natürü yíxema choxü ñüxü rü tama naxüxe i ngēma choma tükü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga tama naãexü cuácü ga naxnüçügumare üpatacürüü tixi. **27** —Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümex ga taxtü, rü wüxi ga tacü ga buanecü nixüüchi rü nagu nanguema ga guma ī. Rü niwëxtaü, rü yexma nayarüxo ga guxüma —ñanagürü ga Ngechuchu. **28** Rü yexguma yagüegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü ga duňxügү rü nabèixächiäegü namaä ga norü nguxéetae. **29** Yerü nüma rü Tupanaärü poramaä nanangüexëe, rü tama yema ngúexéetuğü ga ore ga mugüwa nguxéetaegüxürüü nixi.

8

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçex nayataanexëe
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)*

1 Rü yexguma guma mèxpünewa yanaxüegu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duňxügү nawe narüxi. **2** Rü Ngechuchucex nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaä idaawecü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxápüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngēxguma chi cuma cunaxwèxegu, rü chi cuvä natauxcha na choxü curümexëexü —ñanagürü. **3** Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga guma yatü ga na nachaxüneäxü. **4** Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Düçex, taxuemaä tá nüxü quixu! ¡Natürü ngema paixütawa naxü, rü cugü iyawëx! ¡Rü nüxna naxä i ngēma ämare ga Moïché tükü muxü na duňxügү nüxü cuáxüçex na curümexü! —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Dumacüäx ga churaragüarü äëxgacüarü duňxüxü narümexëe
(Lc 7.1-10)*

5-6 Rü Capernáuwa naxü ga Ngechuchu. Rü yexguma yéma nanguxgu, rü wüxi ga churaragüarü äëxgacü ga capitáü ga Dumacüäx rü Ngechuchucex nixü. Rü Ngechuchuxü nacèexü, rü ñanagürü: —Pa Corix, chorü duňxü rü nanawäixächi. Rü ngürücarewa nangëxma i chopatawa, rü poraäcüxüchima ngúxü ninge —ñanagürü. **7** Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Marü tá ngema chaxü na naxcèx chayataanexëexüçex —ñanagürü. **8** Natürü nüma ga capitáü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuväxüçex. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxü quixu, rü tá naxcèx nitaane i chorü duňxü. **9** —Erü choma rü ta rü chorü äëxgacümëxwa changëxma. Rü choxmëxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churagü. Rü ngēxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxüçex, rü ngema naxü. Rü ngēxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngēxguma wüxi i chorü duňxüxü chamuxgu na tacü na naxüxüçex, rü choxü nanaxü —ñanagürü. **10** Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Ngechuchu rü nabèixächiäe. Rü ñanagürü nüxü ga yema duňxügү ga nawe rüxixü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü taxuüma i Yudíugütanüwa nüxü

ichayangau i wüxi i duňxü i ñaã yatürüü aixcüma yaxõxü. ¹¹ —Rü choma rü pemaã nüxü chixu rü muxüchixü i duňxügü rü guxüwama tá ne naxí, rü Tupana ãëxgacü íixixüwa tá nachibüe namaã ya tórü oxigü ya Abráü rü Ichaá, rü Acobu. ¹² —Natürü muxüma i Abráütanüxügü i Yudíugü rü tâütáma nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íixixüwa. Rü eänexüwa tá nawogü. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixüchapüttagü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü yema capitáüxü: —¡Cupatacèx nataegu! Rü tá naxcèx nitaane i curü duňxü, erü cuyaxö na naxcèx tá yataanexü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga yema capitáüärü duňxü.

*Ngechuchu rü Pedru nèxëcèx nayataanexëe
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)*

¹⁴ Rü Pedrupatawa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma ngíxü nadau ga Pedru nèxë ga ngürücaregu irüxäüxcü yerü iyaxaxüne. ¹⁵ Rü Ngechuchu ngíxmëxgu ningðgü, rü yexgumatama igëüxächi ga yema na yaxaxünexü. Rü íirüda ga ngímax. Rü ñuxüchi naxcèx inamexëe ga ñona.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüçèx nayataanexëe
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)*

¹⁶ Rü yexguma marü yanaxücuraüga ga üèxcü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga muxüma ga duňxügü ga ngoxoägxü. Rü wüxitama ga oremaã Ngechuchu ínanawoxü ga yema ngoxogü. Rü nanameëxëe ta ga guxüma ga yema togü ga idaaweexü. ¹⁷ Rü yemaäcü Ngechuchu nayanguxëe ga yema ore ga nuxcümaüxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü nüma rü tüxü naporaexëe i ngëxguma ituraegu, rü tüxü narümeexëe i ngëxguma idaaweegu”,
ñaxü.

*Duňxügü ga Ngechuchuwe rüxixchaüxüchiga
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu ga muxüma ga duňxügü na nüxü íchomaëguächixü, rü norü ngúexügümäa nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Rü ngíxä, rü naxtaxaarü tocutüwa taxí! —ñanagürü. ¹⁹ Rü wüxi ga ngúexëeruü ga ore ga mugüwa nguxëëtaexü, rü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruü Pa Ngechuchux, cuwe charüxüxchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaügü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiäügü. Natürü choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ²¹ Rü wüxi ga to ga norü ngúexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaü, natürü chanaxwèxe i chaunatü tüxü ichayatèxira —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Noxtacüma chowe rüxü! Rü nüe i ngëma cutanüxü i tama yaxõgxü iyatèxgü i ngëma yuexü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ínayachaxächixëe
(Mr 4.35-44; Lc 8.22-25)*

²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü norü ngúexügü rü ta ínayaxümüçügü, rü inaxíächi. ²⁴ Rü ngürüächi naxtaxaarü ngäxüttügu nüxü naxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü guma nguewa rü niyau-cuchichigü ga dexá. Natürü ga Ngechuchu rü nape. ²⁵ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü ínanabèixgü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¡toxü rüngüxëe, erü ngëmama itabaxügü! —ñanagürügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü

ñanagürü nüxü: —Pa Duňxügü i Tama Aixcüma Yaxõgûxü, ¿tüxcüü pemuüe? —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda. Rü buanecü rü yuapena nachogü. Rü ínayachaxâchi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁷ Rü nümagü ga norü ngúexügü rü nabèixâchiäegü, rü nügümaä ñanagürügü: —¿Tacü ēxna nixi i ñaã yatü rü ngëmacèx woo ya buanecü rü yuape rü naga naxñüexü? —ñanagürügü.

*Yatiügü ga Gadáraciňâx ga ngoxogü nawa yexmagüxü
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)*

²⁸ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraarü naãnewa. Rü yexguma yéma nangugügu, rü Ngechuchucèx yéma nibuxmü ga taxre ga yatügü ga duňxêchíquëxetanügu yarüxauchigütanüneňxü. Rü yema taxre rü ningoxoňx, rü nidüraexüchi. Rü yemacèx taxucüruwama texé yéma namawa taxüpetü. ²⁹ Rü yema taxre rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü toxü nuã cuyachixewe, Pa Ngechuchu ya Tupana Nane? ¿Exna nuã cuxü na toxü ícuyawoxüxüçèx tauta nawa nanguyane na Tupana toxü poxcuemü? —ñanagürügü. ³⁰ Rü yema nachicaarü ngaicamana nachibüe ga muxüma ga cuchigü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèexügü, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma toxü ícuwoxügu, ırü ngëma cuchigügu toxü nachocuxëe! —ñanagürügü. ³² Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ecü, ıngëma pexi! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü ínachoxü nawa ga yema taxre ga yatügü, rü yema cuchigügu nayachocu. Rü ñuxüchi guxüma ga yema cuchigü rü inaxüächi, rü naxtaxacutüarü mèxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³³ —Rü yema cuchigüiarü dauruügü rü nabèixâchiäegü, rü ñanecèx nibuxmü. Rü yexguma ñanewa nangugügu, rü nüxü nixugügu ga guxüma ga yema ngupetüxü ga ñuxäcü naxcèx na yataanegüxü ga yema taxre ga yatügü ga ngoxoaňgxü. ³⁴ —Rü yexguma ga guxüma ga yema ñanecüňx ga duňxügü, rü Ngechuchuxütawa naxi. Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu, rü nüxü nacèexügü na ínaxüxüxüçèx ga yema norü naãnewa.

9

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawâňxâchicüçèx nayataanexëe
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü naxtaxaarü tocutüwa naxü, rü noxrütama ñanewa nangu. ² Rü yéma guma ñanewa rü duňxügü rü Ngechuchuxütawa nanangetaügü ga wüxi ga yatü ga nawâňxâchicü. Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga ñuxäcü aixcüma na yaxõgûxü ga yema duňxügü rü ñanagürü nüxü ga guma idaaawecü: —¡Nataäe, Pa Chaunex! Erü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü. ³ Rü yéma nayexma ga ñuxre ga ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü nümagü rü naãxëgüwa ñanagürügü: —¿Ñaã yatü rü tacü Tupanamaä nixugü? —ñanagürügü. ⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga yema naãëwa nagu naxñüexü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü chixexügu perüxñüe? ⁵ —¿Tacü nixi i ngëma rütauxchamaëxü na namaä nüxü ixuxü ya daa nawâňxâchicü:

“Rü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü exna:

“¡Inachi rü íixü!” ñagüxü nüxü? ⁶ —Natürü i ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü ya Tupana núma choxü muxü na duňxügüaxü nüxü changechaüxüçèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma rü ñanagürü nüxü ga guma nawâňxâchicü: —¡Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa

naxū! —ñanagürü. ⁷ —Rü yexgumatama ga guma nawāixāchicü rü inachi, rü napatawa naxū. ⁸ Rü yexguma yemaxū nadaugüga ga duňxügü, rü poraācü namuūē. Rü Tupanaxü nicuèxügü, rü ñanagürögü: —Moxē, Pa Tupanax, erü cunaporaxēē i ñaā yatü na ngēmaācü mexü toxçex naxüxüçèx —ñanagürögü.

*Mateucèx naca ga Ngechuchu
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹ Rü yexguma yéma inaxüāchigu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Mateugu äegaxü ga yéma rütoxü ga ngextá Dumaārü äëxgacüçèx díēru ngixü ínayauxgxüwa yerü woetama yemawa napuracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Mateu rü inachi, rü nawe narüxü. ¹⁰ Rü Mateupatawa naxū ga Ngechuchu, rü yéma nachibü. Rü Ínangugü ta ga muxüma ga togü ga duňxügü ga Dumaārü äëxgacüçèx díēru ngixü yauxgxüwa puracüexü, rü togü ga duňxügü ga taxüema nacümamaä taäegüxü. Rü yema duňxügü rü yéma mechawa narütogü namaä ga Ngechuchu rü norü ngúexügü. ¹¹ Natürü yexguma yemaxü nadaugüga ga Parichéugü, rü Ngechuchuarü ngúexügüna nacagü, rü ñanagürögü: —¿Ñuxäcü i perü ngúexëeruü rü namaä nachibü i äëxgacüarü duňxügü i díēruarü yauxwa puracüexü, rü duňxügü i pecaduäxgxü? —ñanagürögü. ¹² Rü yexguma yemaxü naxñüga ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü ga Parichéugü: —Ngēma poraexü rü tama nanaxwèxegü ya duturu, natürü ngēma idaaweeexü nixi i naxwèxegüxü. ¹³ —¡Rü ípixü, rü nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwèxe i togü pexü nangechaütmüügü”,

ñaxü! Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Choma rü tama mexügüna na chaxuxüçèx nixi i núma chaxüxü, natürü núma chaxü na nüxna chaxuxüçèx i ngēma pecaduäxgxü na ngēmaācü nüxü naxoexüçèx i nacümagü i chixexügü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)*

¹⁴ Rü yexguma ga Cuáü ga baiüxëeruüärü ngúexügü, rü Ngechuchucèx naxi, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürögü: —Toma i Cuáüärü ngúexügü na tixigüxü rü nümagü i Parichéugü rü muëxpüxcüna tama tachibüeäcüma tayumüxëgü. ¿Rü tüxcüü i curü ngúexügü rü tama toxrüü tama nachibüäcüma nayumüxëgü? —ñanagürögü. ¹⁵ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¿Éxna wüxi i ngígüarü petawa rü pexcèx namexü na nangechaüexü rü naxaureexü i ngēma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngēma yatü i ngexwacèx ämaxü? Maneca tama nixi. Natürü wüxi i ngunexügu rü ngēma yatü i ngexwacèx ämaxü rü tá namüçügüna nixügachi. Rü ngēma ngunexügu tá nixi i aixcüma naxaureexü i namüçügü.

¹⁶ —Rü taxüema tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxü namaä i wüxi i natüchi i ngexwacaxüxü i tauta nañaächimüxü. Erü ngëxguma nayauxgu i ngēma naxchiru rü tá nügü ínanaxíráxächi i ngēma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá nanagauxëe i ngēma wexachiru. Rü noxriarü yexera tá nixi i na nagauxü. ¹⁷ —Rü ngëxumarüü ta rü taxüema ngexwacaxüçü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchixü i marü ngauxü i naxchëxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngēmaācü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxüçü rü narüngü, rü tá nayawäixëe i ngēma naxchixü i ngauxü i naxchëxmünaxcèx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngēma naxchixü rü ta. Rü ngëmacèx tanaxwèxe

ya ngexwacaxűcü ya binu rü ngexwacaxűxű i naxchixűgu tayabacuchi. Rü ngěmaăcü tăütáma inayarütaxu. [Rü chorü nguxěëtae i ngexwacaxűxű rü ngěxgumarüü ta nixi na taxucürüwama namaă nawüxiuguxű i ngěma nuxcümaăxű i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögüçüchiga
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸ Rü yexguma yemaăcü ínangúexěëtaeyane ga Ngechuchu, rü naxütawa nangu ga wüxi ga ãëxgacü ga Yudíugüarü. Rü Ngechuchupěxegu naya-caxăpűxű, rü ñanagürü nüxű: —Pa Corix, chauxacü rü ngexwacex iyu. Natürü ngěxguma chi ngěma cuxűxgu rü ngixű quingögügu, rü wena chixarü imaxű —ñanagürü. ¹⁹ Rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexügümaă yema ãëxgacüwe narüxű. ²⁰ Rü yexguma yéma naxüyane ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü äguechacü rü naweama ne ixű. Rü naxpechinüchirugu iyangögü. ²¹ Yerü ngimä rü nagu irüxňü rü yexguma chi naxchiruxűxícatama yangögümaregu, rü chi ngixcex nitaane. ²² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nügü ínidau, rü ngixű nadau ga yema nge. Rü ñanagürü ngixű: —¡Nataăe, Pa Chauxacü! Marü cuxcex nitaane, erü cuyaxö —ñanagürü. Rü yexgumatama ngixcex nitaane. ²³ Rü yexguma yema ãëxgacüpatawa nanguxgu ga Ngechuchu, rü nüxű nadau ga paxetatanüxű ga marü na ínamemaregxű na ngixű iyatèxguxű ga yema bucü. Rü ga duňxügü rü nixáicha rü naxauxe. ²⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxű ga yema duňxügü: —¡Ipechoxű i nuă! Erü ngěma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. Natürü nümagü ga duňxügü rü Ngechuchuxű nacugüeama. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu ínachoxűxěëxgu ga duňxügü, rü yema bucüarü ucapugu naxücu. Rü ngixměxgu nayayauxăchi, rü yexgumatama írüda ga ngimax. ²⁶ Rü guxüwama ga yema naănewa, rü duňxügü nüxű nixuchigagü ga yema Ngechuchu üxű.

Ngechuchu naxcex nayataanexěē ga taxre ga yatü ga ingexetüxű

²⁷ Rü yexguma yéma ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü taxre ga ngexetüxű rü nawe nangęgü. Rü tagaăcü ñanagürügü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxűx, ¡cuxű tangechaătümüügü! —ñanagürügü. ²⁸ Rü yexguma Ngechuchu guma ī ga nagu napexünegu naxücxug, rü yema taxre ga ngexetüxű rü naxcex naxi. Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Peyaxögüxű yiixű na chaporaxű na pexű charümeëxěëxüçex? —ñanagürü. Rü nümagü nanangăxügü, rü ñanagürügü: —Ngü, Pa Corix, tayaxögü —ñanagürügü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxetügügu ningögü, rü ñanagürü nüxű: —¡Cü pexcex yataane, erü peyaxögü! —ñanagürü. ³⁰ Rü naxcex nitaanegü. Rü Ngechuchu rü poraăcü nayaxucuxěgü na taxúemaăma nüxű na yaxugüxűcex ga yema nüxű ngupetüxű. ³¹ Natürü yema taxre rü yexguma yéma ínachoxűgu rü guxüwama ga yema naănewa rü nüxű nixugüeama ga yema Ngechuchu üxű.

Ngechuchu rü naxcex nayataanexěē ga wüxi ga yatü ga tama idexacü

³² Rü yexguma yema taxre ga yatü íchoňxguwena, rü ñuxre ga duňxügü rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga tama idexacü yerü ngoxo nawa nayexma. ³³ Rü Ngechuchu ínanatèxüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama ínanaxügü ga na yadexaxű ga guma yatü. Rü nümagü ga duňxügü rü naběixăchiăegü. Rü ñanagürügü: —Taguma nüxű tadau i nuă tachiňănewa i tacü i ñaărüü ixixű —ñanagürügü. ³⁴ Natürü ga Parichéugü rü ñanagürügü: —Ñaă yatü rü ngoxogüarü ãëxgacü i Chatanáărü poramaă nixi i ínawoxűăxű i ngoxogü —ñanagürügü.

Ngechuchuaxű nangechaătümüügü ga duňxügü

³⁵ Rü yema nañewa rü guxünema ga ñānegügu rü ñānexācügü nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxicigü ga ñānewa, rü duüxügürü ngutaquēxepataüwa ningüxéetäechigü. Rü duüxügümäa nüxü nixuchigü ga ore ga mexü na ñuxäcü äëgxacü na yiixü ya Tupana. Rü nanameēxēe ga duüxügü ga idaaweexü. Rü woo nañuxraüxü ga norü daawe nüxü yemaxü, rü nanameēxēe. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga yema muxüma ga duüxügü ga naxütawa ngugüxü, rü nüxü nangechaütmüögü. Yerü carnerugü ga ngearü dauruüäxüruü nanaxixächiäegü, rü tama nataäegü. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü nangëxma i muxüchixü i duüxügü i ímemaregüxü na yaxögüäxü i Tupanaärü ore. Natürü nanoxreëxpüx i Tupanaärü puracütanüxü na namaä nüxü yaxugüxüçèx i ngëma ore. ³⁸ Rü ngëmacèx name nixi i duüxügürü yora ya Tupanana naxcèx peca i perü yumüxëwa na yamugüäxüçèx i norü puracütanüxü i orearü uruügü na ngëma duüxügümäa nüxü yaxugüxüçèx i norü ore i mexü —ñanagürü ga Ngechuchu.

10

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na toxnamana namugüäxüçèx (Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema 12 ga norü ngúexügüçèx naca. Rü nüxna naxäga rü nanaporaexëe na íawoxüäxüçèx ga ngoxogü rü nameëxëeäxüçèx ga duüxügü ga idaaweexü ga woo nañuxraüxü ga daawe nüxü yemaxü. ² Rü ñaä nixi ga naegagü ga yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexügü ga imugüxü. Rü natanüwa rü Chimáu ga Pedrugu äegacü nixi ga naëru ixixü. Rü to nixi ga Pedrueneë ga Aüdré. Rü to nixi ga Chaütiágu rü to nixi ga Chaütiagueneë ga Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixigü. ³ Rü togü nixi ga Piripi, rü Baturumé, rü Tumachi, rü Mateu ga Dumaärü äëgxacüçèx díeruarü yauxwa puracüchirécü. Rü togü nixi ga Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu. ⁴ Rü to nixi ga Chimáu ga iporaäecüüçü. Rü to nixi ga Yuda ga Icariúte ga yixcama bexma cúäcü Ngechuchuxü íxuaxüxü.

Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nimugü na nüxü yanaxugüexüçèx ga norü ore

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Rü Ngechuchu nayamugü ga yema 12 ga norü ngúexügü. Rü nüxna naxäga, rü ñanagürü: —¡Täütáma natanüwa pexi i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü! ¡Rü täütáma Chamáriacüäx i duüxügürü ñānegüwa pexi! ⁶ —Natürü chanaxwèxe i ngëma Yudíugü i carnerugürüü iyarütauxexütanüwa pexi. ⁷ —¡Rü ngëma natanüwa nüxü peyarüxi na marü yangaicaxü ya Tupana na norü äëgxacü yiixü! ⁸ —¡Rü penameëxëex i ngëma duüxügü i idaaweexü! ¡Rü wena penamaxëxëex i ngëma duüxügü i marü yuexü! ¡Rü penameëxëex i ngëma duüxügü i chaxünemaä idaaweexü! Rü ngëma duüxügü i ngoxogü nawa ngëxmagüxü ¡rü nüxü ípenawoxüxü! Rü tama name i penaxätanü ega texéxü perümxëexgu, erü pema rü pexü nangetanümare i ngëma pora. ⁹⁻¹⁰ —¡Rü täütáma ípingearü díeruäxgü na perü tacüçèx petaxegüxüçèx rü bai i perü choça i perü namawaü! ¡Rü wüxitama i pexchiru ípinge, rü bai i perü chapatu, rü bai ya perü caxüchigüxü ya nañmenexä ípinge! Rü pemaä nüxü chixu rü wüxi i puracütanüxü rü name nixi i ngëma duüxü i nüxü napuracüüxütawa nachibü. ¹¹ —Rü ngëxguma wüxi ya ñānewa rü ēxna wüxi ya ñānexäcüwa pengugügu i pemax, ¡rü naxcèx pedëux i wüxi i duüxü i mecumaxü! ¡Rü ngëmaxütagu perücho ñüxmatáta ipexüächi i ngëma ñānewa! ¹² —Rü ngëxguma yima ípatagu pechocugu, rü meä tá

nüxű perümoxëgű i ngëma duňxügű i ngëma ngëxmagüxű rü: “¡Tupana pexű rüngüxëex!” ñaperügögü tá nüxű. ¹³—Rü ngëxguma ngëma duňxügű rü meä pexű nayauxgu rü Tupana tá nüxű narüngüxëe. Natürü ngëxguma tama meä pexű nayauxgu i napatawa rü ñaperügögü tá nüxű:

“Marü name i toxnamana taxí”, ñaperügögü tá. ¹⁴—Rü ngëxguma wüxi ya íwa rü ẽxna wüxi ya íãnewa duňxügű tama meä pexű yauxgügu rü tama nüxű naxñüêchaügu i perü ore, ¡rü ípechoxü! Rü ngëxguma ípechoxü, ¡rü meä pegü ipepagütü i perü üxaxücutü, na ngëmawa nüxű nacuèxgüxüçèx na chixexű na naxügxüxű i ngëma duňxügű! ¹⁵—Rü aixcüma pemaä nüxű chixu rü ngëma ngunexű i nagu nagúxű i naäne, rü Chodomacüäx rü Gomoracüäx i duňxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duňxügű i tama meä pexű yauxgüxű.

Guxchaxügümaä tá pewé ningexütanü i duňxügű

¹⁶—Düçèx, aïcümaxüwa pexű chamugü, ngëxgumarüü i carnerugüxű aigütanüwa imugüxürrü. ¡Rü ngëmacèx penaxwèxe i áxtapegürüü pexuäegü, natürü muxtucugürüü taxuüma i chixexű pexügű! ¹⁷—¡Rü pegüna pedaugü! Erü duňxügű rü tá pexű ínayauxű, rü aëxgacügxüttawa tá pexű nagagü na pexű napoxcuezüçèx. Rü ngutaquëxepataügügu tá pexű nicuaixgü. ¹⁸—Rü chaugagu tá aëxgacügü ya tacügüpëxewa pexű nagagü. Rü ngëmaäcü tá chauchigagu pidexagü napëxewa i ngëma aëxgacügü rü napëxewa i ngëma duňxügű i tama Yudíugü ixígüxű. ¹⁹—Natürü ngëxguma aëxgacügüpëxewa pexű nagagü na pexű napoxcuezüçèx, ¡rü taxucëxtáma pexoegaäegü na tacümaä tá penangäxüxű rü ẽxna tacüxű tá namaä na pixuxű! Erü ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagüxű, rü Tupanaäe tá pexű nanguxëe na tacüxű tá namaä pixuxű. ²⁰—Rü tâutáma pema nixi i pidexagüxű, natürü Tupanaäe i Üünexű tá nixi i peva idexaxű. ²¹—Rü nügüneëgüwa rü tá nügü ínaxuaxügü na aëxgacügü yamëxgüxüçèx. Rü ngëxgumarüü tá ta nanatügü rü naxäcügxüxű ínaxuaxügü, rü naxäcügü rü nanatügüxű tá ínaxuaxügü na aëxgacügü tükü imëxgüxüçèx. ²²—Rü chaugagu tá guxü i duňxügű pexchi naxaie. Natürü yíxema aixcüma yaxöömxäe i chorü ore rü tama choxü ítäxe, rü yíxema tá tixi ya nayaxúxe i ngëma maxü i taguma gúxü. ²³—Rü ngëxguma wüxi ya íãnewa rü duňxügű pexü daixchaügu, rü name nixi i pibuxmü ya yima íãnewa, rü náí ya íãnewa pexi. Rü aixcüma pemaä nüxű chixu rü tâutáma guxüne ya Yudíugüarü íãnewa pengugü naxüpa na chataeguxü i chomax. ²⁴—Rü taxuüma i wüxi i ngúexü rü norü ngúexëerüxű narüyexera. Rü taxuüma i wüxi i coriarü duňxű rü norü corixü narüyexera. ²⁵—Rü ngëma norü ngúexëerüxű üpetüxürrüü tátama nüxű naxüpetü i ngëma norü ngúexü. Rü ngëma norü corixü üpetüxürrüü tátama nüxű naxüpetü i ngëma norü duňxű. Rü ngëxguma duňxügű rü ngoxo i Bechebú choxü nawogüegu, ¿rü ñuxäcü tá pexű naxu i pemax?

Name nixi na Tapanaxü pemuüëxü (Lc 12.2-7)

²⁶—Rü ngëmacèx ¡täxű i nüxű pemuüëxü i ngëma duňxügű! Erü guxüma i ngëma cùäcü üxű rü tá nangoxoma. Rü guxüma i ngëma ñuxma duňxügütüex ẽxügxü, rü yixcura rü tá nüxű nacuèxgüama. ²⁷—Rü guxüma i ngëma pemäxïcatama nüxű chixuxű, ¡rü meä duňxügütüex penangoxëex! Rü guxüma i ngëma bexma pemaä nüxű chixuxű, ¡rü tagaäcü guxü i duňxügümaä nüxű pixu! ²⁸—¡Rü tâxű i nüxű pemuüëxü i ngëma duňxügű i pexü daixchaüxű! Erü taxünexüxïcatama nimëxgü. ¡Natürü name nixi i nüxű pemuüë ya yima Tupana! Erü nüma nüxű nangëxma i pora na napoxcuaxüçèx i pexene rü peäe

rü ta i ngēma ngoxogüxü ínapoxcuexügu. ²⁹—¿Tama ēxna wüxitachinü i dīerugu namaā petaxe i taxre i werixacügü? Natürü bai i wüxi i ngēma werixacü rü ñaxtūanegu nangu, ega tama nanaxwèxegu ya Penatü ya Tupana. ³⁰—Rü woo i peyae rü Tupana rü wüichigü rü nayaxugü, rü nüxü nacuèx na ñuxre ngēxmaxü. ³¹—Rü ngēmacèx jtäxü i pemuüéxü! Erü pema rü muxüma i werixacügüarü yexeraxüchi pexü nangechaü ya Tupana.

*Yíxema duüxügüpëxewa tügü ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tiixü
(Lc 12.8-9)*

³²—Rü guxāma ya texé i ñoma i nañnewa i duüxügüpëxewa tügü ixuxe na chorü duüxü tiixü, rü choma rü tá ta Chaunatü ya daxügucüpëxewa tüxü chixu na chorü duüxü tiixü i tümax. ³³—Natürü texé ya ñoma i nañnewa i duüxügüpëxewa tügü ixuxe na tama chorü duüxü tiixü, rü choma rü tá ta Chaunatü ya daxügucüpëxewa tüxü chixu na tama chorü duüxü tiixü i tümax.

*Ngechuchugagu nixi yatoyexü i duüxügü
(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴—Rü tama name i nagu perüxñüe na núma chaxüxü na guxü i duüxügü rü wüxigu naxñüexüçèx. Natürü pemaā nüxü chixu rü núma chaxü na chaugagu yatoyexüçèx i duüxügü. ³⁵—Rü nuā chaxü na wüxi ya yatü rü tama nanatümaā wüxigu naxñüexüçèx, rü wüxi i paxü rü tama naemaa wüxigu naxñüexüçèx, rü wüxi i naneäx rü tama ngíxemaa na wüxigu naxñüexüçèx. ³⁶—Rü ngēmaäcü wüxi ya ñwa, rü nügütanüxümaā tátama naxuwanüäxgü. ³⁷—Rü yíxema texé ya choxü na tangechaüxüärü yexera tumanatüxü rü ēxna tumaenüxü ngechaüxü, rü taxucüruwama chorü duüxü tixi. Rü yíxema texé ya choxü na tangechaüxüärü yexera tumanexü rü ēxna tūmaxäcüxü ngechaüxü, rü taxucüruwama chorü duüxü tixi. ³⁸—Rü yíxema tama yaxna namaā ñiñüexü i ngēma guxchaxügü i chaugagu tūmacèx ínguxü rü ngēmaäcü chowe rüxüexü, rü taxucüruwama chorü duüxü tixi. ³⁹—Rü texé ya tügü maxeëchaüxü rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya chauxcèx yuxé rü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü.

*Ãmarechiga
(Mr 9.41)*

⁴⁰—Rü texé ya pexü yaxúxe rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe rü yima núma choxü mucü ya Chaunatüxü nixi i tayaxuxü. ⁴¹—Rü texé ya wüxi i orearü uruü i Tupana ngēma muxüxü yaxúxe, rü ngēmatama ämare i wüxi i orearü uruü yaxuxüraüxü tátama tayaxu. Rü texé ya wüxi i yatü i mecumaxüxü yaxúxe erü namecumü, rü ngēmatama ämare i wüxi i yatü i mecumaxü yaxuxüraüxü tátama tayaxu. ⁴²—Rü texé ya wüxi i pochiyuäcu i dexá i gëüxchiüxü nüxna ñaxü i ngēxüruüxü i chorü buxügü i chowe rüxüxü, rü aixcumaxüchi tá tanayaxu i tūmaärü ämare —ñianagürü ga Ngechuchu.

11

Cuáü ga baiüxëëruü nanamu ga ñuxre ga norü duüxügü na Ngechuchuxüta wa íyadaugüxüçèx

(Lc 7.18-35)

¹ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga Ngechuchu ga na yaxucuxëgüäxü ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü inaxüächi ga yéma na duüxügüxü nangúexëëxüçèx rü nüxü yaxúxüçèx ga ore ga mexü ga guxüne ga ñanegü ga yema nañnewa yexmagünewa. ²⁻³ Rü Cuáü ga baiüxëëruü rü yexguma poxcupataxüwa nayexmayane, rü nüxü nacuáxchiga ga yema Ngechuchu

üxü. Rü yemacèx ga Cuáü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na nüxna yacagüxüçèx rü aixcüma Cristu ga ínanguxéëgüçü yií, rü éxna to tá yií ya Cristu. ⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¡Pewoegu rü Cuáümaã nüxü peyarüxi ngëma pematama nüxü pedaugüxü rü nüxü pexñüexü! ⁵ —Rü namaã nüxü pixu rü ngëma ngexetügxü rü marü nidauchigü, rü ngëma ichixeparaxü rü marü inachigü, rü ngëma chaxüneägxü rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngëma ngauchiçügü rü marü ningoxnamachixü, rü ngëma yuexü rü wenaxärü namaxë, rü ngëma ngearü ngëmaxüägxü rü marü namaã nüxü tixu i Tupanaärü ore i mexü! ⁶ Rü tataäe ya yíxema texé ya tama nüxü rüxoche na choxü tayaxöxi —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma nawoegüxgu ga yema Cuáü ga baiüxéëruüärü duüxügü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —¿Tacü nixi ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa? —¿Exna wüxi ga ngëxürrüüxümare ga yatü ga ñoma dexne ga buanecü yaxiäxtanüçüüxüecürüü ixixü nixi ga ípeyadaugüxü? ⁸ —Rü éxna ega tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Exna wüxi ga yatü ga poraäcü nügü ngëxäëxü yiixü ga ípeyadaugüxü? Pema nüxü pecuëx i ngëma poraäcü nügü ngëxäëgüxü rü äëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü. ⁹ —¿Tacü éxna nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Exna wüxi ga Tupanaärü orearü uruüxü? Ngëmáacü aixcüma yema nixi ga ípeyadaugüxü. Rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxéëruü rü tama wüxi i ngëxürrüüxümare i Tupanaärü orearü uruü nixi. ¹⁰ —Rü Cuáüchiga nixi ga naxümatüxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü: “Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na cuxcèx namexéëäxüçèx i duüxügüarü maxü”,

ñaxü. ¹¹ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxü i duüxügütanüwa rü nataxuma i Tupanaärü orearü uruü i Cuáü ya baiüxéëruüärü yexera ixixü. Natürü yíxema Tupana äëxgacü ixixüwa wixwexüchi üxe, rü Cuáüärü yexera tixi. ¹² —Rü yexguma noxri Cuáü ya baiüxéëruü inaxügüna nüxü yaxúxü i ñuxäcü Tupana äëgacü ixixüwa nangugüxü i duüxügü, rü núma ga duüxügü rü norütama ngúchaxümaã nawa nangugüchaxü i ngema nachica. Rü ñuxma rü ta ngemagutama narüxñüe. ¹³ —Rü guxüma ga Tupanaärü orearü uruügüarü orewa, rü ore ga mugü ga Moïché ümatüxüwa rü nüxü nixuchi-gagü na ínanguégaxü ya Cristu na äëxgacü na yiixüçèx. Rü yemaäcü nixi ñuxmata ínangu ga Cuáü. ¹⁴ —Rü ngëxguma chi peyaxögüchaügu i ñaã chorü ore, rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxéëruü nixi ya yima yanguxéëcü ga yema ore ga guma nuxcümaäcü ga orearü uruü ga Ería ga ípenanguxéëcüchiga ümatüxü. ¹⁵ —Rü yíxema ächiçügüxe, ¡rü naga taxñüe i ngëma ore! —ñanagürü. ¹⁶ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Tacügu tá chanangu i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü? Maneca ñaã duüxügü rü taxumaäma nataäëgü ngëxgumarüü i ñuxre i buxügü i nügümaã iäxtüwa rütotüxü, rü íxñüçèxwèxegüxü, rü tagaäcü namüçügxü ñagüxü:

¹⁷ “Marü wowerumaã pexcèx tapaxetagü, natürü tama ípixüächitanüxü. Rü marü ngechaü i wiyaegu pexcèx tawiyaegü, natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngëma buxügürüü nixi i ñaã duüxügü. ¹⁸ —Yerü núma naxü ga Cuáü ga baiüxéëruü rü tama pää nangöxi rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga nümagü rü: “Nangoxoäx” ñanagürüü nüxü. ¹⁹ —Rü ñuxüchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duüxüxü chiiixü. Rü choma rü õna changöxi rü binu chayaxaxü. Rü ngëxguma i nümagü rü taanüxüchixü rü ngäxwèxexü choxü nawogüe. Rü nüxü nixugüe rü pecaduägxümaã chaxämüçü, rü

namaā chaxāmūcü i ngēma duňxügü i Dumaārü āěxgacüçèx dīeru ngīxü ideetanüxü. Natürü Tupanaārü cuèx rü meāma nangox tūmawa ya yíxema aixcüma nawe rüxīxē —ñanagürü ga Ngechuchu.

Iānegü ga tama Tupanaga īnūēne
(Lc 10.13-15)

²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yangagüäxü ga yema duňxügü ga guma īānegüçüäx ga ngextá yexeraäcü ínaxüaxüwa ga taxü ga mexügü ga Tupanaārü poramaä naxüxü. Rü poraäcü nayangagü, yerü yema duňxügü rü tama nüxü narüxoé ga norü chixexü. ²¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü wüxi i ngechaü nixü i pexcèx, Pa Corachíüçüäxgü rü Pa Bechaídacüäxgüx, yerü yexguma chi Tiruarü īānewa rü Chidāñärü īānewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaārü poramaä petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraäcü yachixexü ga yema duňxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoé ga yema nacüma ga chixexü, rü poraäcüxüchi chima nügumaä nangechaügü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuèxächitanü ga na yapecaduäxgüxü. ²² —Natürü pemaä nüxü chixu rü ngēma ngunexü i Tupana nagu napoxcue xü i pecaduäxgüxü, rü ngēma ngunexügu rü Tirucüäxgü rü Chidāñüçüäxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Corachíüçüäxgü rü Bechaídacüäxgüx. ²³ —Rü pemax, Pa Capernáüçüäxgü i Duňxügüx, ḡrü pema nagu perüxñüegu rü daxüguxü i naānewa tá ipexixü? Pemaä nüxü chixu rü naānetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxü ipoxcuxüwa tá nixü i pewogüxü. Rü yexguma chi Chodomaārü īānewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaārü poramaä petanüwa chaxüxü, rü guma īāne ga nuxcümama norü pecadugagu iyaruoxüne rü ñüxma rü chi nangēxma. ²⁴ —Natürü pemaä nüxü chixu rü ngēma ngunexü i Tupana nagu napoxcue xü i pecaduäxgüxü, rü ngēma ngunexügu rü Chodomacüäxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Capernáüçüäxgüx —ñanagürü.

Chauxcèx pexü na chauxütagu perüngüexüçèx
(Lc 10.21-22)

²⁵ Rü yexguma rü ñaācü nayumüxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Pa Chaunatü ya Daxüguxü i Naāne rü Ñoma i Naāneärü Yorax, cuxü chicuèxüü, erü ñaā chorü ngúexügüxü nüxü cucuèxüü i ñaā ore i naxchaxwa iquicúxü i duňxügü i ñoma i naānewa nüxü cuèxüchigüxü. ²⁶ —Rü moxë cuxna chaxä, Pa Chaunatüx, erü cuma cunaxwèxe na ngēmaäcü cunaxüxü —ñanagürü. ²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxä i guxüma i tacü i ngēxmaxü. Rü Chaunatüxicatama choxü nacuèx na texé chiixü i choma i Nane. Rü tama guxüma i duňxügü aixcümama nüxü nacuèx na texé yiixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane, rü ngēma duňxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxüexü i chaucüma nixü i aixcümama nüxü cuèxügü i na texé yiixü ya Chaunatü. ²⁸ —¡Rü nuā chauxütagu pexü i guxüma i pema ya ipaexe nagagu i perü chixexügü rü perü ixāchiäegü! Rü choma rü tá pexna chanayaxu i pexweta na iperüngüexüçèx. ²⁹ —¡Rü ñuxüchi penayaxu i chorü ucuxüegü rü naxcèx pedauxütaegü i chaucüma! Erü choma rü yaxna pemaä chaxñü rü taguma chaugü chicuèxüxü. Rü ngemaäcü tá nüxü ipeyangau i ngema taāē i aixcümama ixixü. ³⁰ —Erü ngēma pexü chamuxü rü natauxcha na naga pexñüexü. Rü ngēma pexü chanaxwaexü rü tama naguxcha na penaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

12

*Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nicăñetanü ga ngüchigaarü ngunexügu
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)*

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngúexügumaã trigunecügu nixü. Rü nataiyae ga norü ngúexügü, rü yemacèx inaxiäcüma yoxocüne triguta nicăñetanü, rü inayangdëtanü. ² Rü yexguma yemaxü nadaugüga Parichéugü rü ñanagürüga Ngechuchuxü: —Dúcèx i curü ngúexügü rü chixexü naxüe. Erü ngüxchigaarü ngunexügu napuracüe, rü nachuxu nixü i ngëma —ñanagürü. ³ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Taguma ëxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaäcü ga äëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyèxgu ga nüma rü natanüxügü? ⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nanangöx ga yema pää ga üünexü ga Dabícèx rü natanüxügucèx chuxuxü ga na nangöxgüäxü. Yerü paigüçèxicatama nixü ga yema pää. ⁵ —Rü pemax, Pa Parichéugüx ¿taguma ëxna nawa pengüe ga yema ore ga mugüpanegu Moïché ümatüxü ga ñaxü rü marü name i paigü rü ngüxchigaarü ngunexügu napuracüe i tupauca ya taxünewa? Rü ngëma rü tama wüxi i pecadu nixü naxcèx i ngëma paigü. ⁶ —Natürü pemaã nüxü chixu rü nuä petanüwa nangëxma i wüxi i duüxü i tupauca ya taxüneärü yexera ixixü i Tupanapëxewa. ⁷ —Natürü pema rü tama nüxü pecuèx i ñuxü ñaxüchiga nixü i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwèxe i togü pexü nangechaütümüügü”,
ñaxü. Rü ngëxguma chi meä nüxü pecuèxgugu i ngëma ore, rü tää chima chixri nachiga pidexagü i ñaa chorü ngúexügü i taxuüma i chixexü üguxü i Tupanapëxewa. ⁸ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüchü chiiixü, rü aixcüma ngüxchigaarü yora chixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Rü yexguma yema nachicawa ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü guma ïñeärü ngutaquëxepataügu naxücu. ¹⁰ Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxicacüüwa yumécü. Rü nümagü ga Parichéugü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü norü äëxgacügxüttawa Ngechuchuxü na ínaxuaxüguxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Namexü yíixü na texé naxcèx yataanexëexü i wüxi i daawexü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Texé i petanüwa rü ngëxguma chi ngüxchigaarü ngunexügu wüxi i perü carneru puchugu nguxgu, rü taux ëxna i ngëxgumatama ípeyadaugüxü rü ípenatüächixü woo ngüxchigaarü ngunexü yixigu? ¹² —Natürü Tupanapëxewa rü wüxi i duüxü rü poraäcüxüchima wüxi i carneruarü yexera nixü. Rü ngëmacèx name nixü i mexü taxü i woo ngüxchigaarü ngunexü yixigu —ñanagürü. ¹³ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yatü ga yumécü: —¡Iyarüwëxächimëx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü inayarüwëxächimëx, rü yexgumatama narümemëx, rü naï ga naxmëx ga mexünerüü nixü. ¹⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga Parichéugü, rü ínachoxü ga yéma. Rü inanaxügüe na naxcèx nadaugüxü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yamëxguxü.

Nuxcümaüxü ga ore ga Ngechuchuchiga

¹⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü cuáchigagu na Parichéugü na yamëxguchaüxü, rü ínaxüüxü ga guma ïñnewa. Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanameëxëe ga guxüma ga

yema duňxügü ga idaaeweexü. ¹⁶ Rü duňxügüna naxäga na tama nüxü yaxugüexüçèx na texe na yiňxü ga nümax. ¹⁷ Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxééňxüçèx ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärrü orearü uruň ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:

¹⁸ “Daa nixi ya chorü duň ya chomatama nüxü chaxunetacü rü nüxü changechaücü rü namaä chataäěxüčicü. Rü Chauäe i Üünexü rü nüxna tá chanamu. Rü nüma tá guxü i duňxügü i tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü nixu i ore i mexü i aixcüma ixíxü. ¹⁹ Rü tagutáma ngextá texémaä níporagacüü rü taxúemaätáma ngextá nípura. Rü tagutáma texé iãneärü ítamügüwa nüxü taxinü na natagaxü. ²⁰ Rü nüma rü tãütáma nanadai i ngëma duňxügü i norü òwa turaexü, rü tãütáma inayanaxoxéé i ngëma duňxügü i írarüwatama yaxögüxü. Rü ngëmaäcü tá nixi ñüxmatáta guxü i nañnewa nangu i ngëma norü ore i aixcüma ixíxü. ²¹ Rü guxü i duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü rü tá naxcèx naxi na ngëmaäcü naxütawa nayauxgüäxüçèx i norü maxü i taguma gúxü”, ñanagürü ga Ichaxía.

*Parichéugü rü Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaä napuraciüxü
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23, 12.10)*

²² Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngoxoäcü ga ngexetücü rü tama idexacü. Rü Ngechuchu nanamexéé. Rü guma yatü rü yexgumatama nidauchi rü nidexa. ²³ Rü guxüma ga duňxügü rü nabèixächiäegü ga yexguma yemaxü nadaugügu. Rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yiňxü ya Dabí nane ya Cristu? —Ñanagürügü. ²⁴ Natürü yexguma yemaxü naxinüegü ga Parichéugü, rü ñanagürügü: —Ñaä yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúarü poramaä nixi i ínawoxüňxü i ngoxogü —Ñanagürügü. ²⁵ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga tacügu na naxinüexü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi wüxi i nachiüňaneçüňxü i duňxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxéé. Rü ngëxguma chi wüxi ya iãneçüňxü rü éxna wüxi ya ícüňxü nügümaä nuëëchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxéé. ²⁶ —Rü ngëxguma chi Bechebú nügütama ítëxüchigu rü nügütama yamëxgu, ¿rü ñuxäcü chi äëxgacüecha yiňxü? ²⁷ —Rü pemax, Pa Parichéugü, rü choxü pixuxgu rü Bechebúarü poramaä íchanawoxü i ngoxogü. Natürü ngëxguma chi Bechebúarü poramaä íchanawoňxgu i ngoxogü, ¿rü texáerü poramaä nixi i perü ngúexügü rü ínawoxüňxü i ngoxogü? Rü dëcax, rü ngëma perü ngúexügütama nixi i pexcèx nangoxééexü na ípetüexü. ²⁸ —Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma Tupanaäe i Üünexüärrü poramaä nixi i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chacuèxéé na mariü núma petanüwa nanguxü ya Tupana, na perü äëxgacü yiňxüçèx. ²⁹ —¿Rü ñuxäcü texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na tanapuxüxüçèx i norü ngëmaxügü, ega tama tayaneňxiragu i noxrix? Rü ngëxguma tayaneňxiraguxicatama nixi i nüxna tanapuxüxü i norü ngëmaxügü ya yima yatü ya poracü. ³⁰ —Rü yíxema tama choxü ngechaüxü rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxéexü na Tupanacèx tananutaquëxexü i duňxügü rü chauxchawa tanangianexéé. ³¹ —Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i guxüma i pecadugü i duňxügü ügüxü rü guxüma i norü dexagü i chixexü. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexümaä tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma chixexü. ³² —Rü guxäma ya texé ya tacü chomaä ixugüxe rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngëma. Natürü texé ya Tupanaäe i Üünexümaä tacü

ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma, rü bai i ñoma i nañnewa, rü bai i daxüguxü i nañnewa.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixü icuáxü na tacü rü nanetü yüxü
(Lc 6.43-45)*

³³—Rü ngëxguma wüxi i nanetü rü namexgu, rü norü o rü ta name. Natürü ngëxguma wüxi i nanetü rü nachixëxgu, rü norü o rü ta nachixe. Rü wüxi i nanetü rü norü owa nixü i nüxü icuáxü ngoxi name rü ëxna tama. ³⁴—Pa Äxtapearü Duüxügüt, ¿ñuxäcü i mexü i orexü pixuxü ega pematama rü pichixecümagu? Erü ngëma ore i peëxmaä nüxü pixuxü rü peäëwa nixü i ne naxüxü. ³⁵—Wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäëwa rü aixcüma mexügu narüxñü. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü naäëwa rü chixexügu narüxñü. ³⁶—Rü choma pemaä nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagúxü i naäne, rü Tupana rü tá nüxna naca i guxü i duüxügüt naxcèx i guxüma i ore i chixexü i nüxü yaxuxü i ñoma i nañnewa. ³⁷—Erü ngëma curü dexagüwa rü Tupana tá cuxü nangugü, rü tá cumaä nüxü nixu ngoxita cume i napëxewa rü ëxna tama —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Duüxügüt ga tama yaxögüchaüxü rü naxcèx ínacagü ga to ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaä üxü
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Rü yexguma rü ñuxre ga Parichéugü rü Yudíugüarü ngúexëeruügü ga ore ga mugüwa nguxëetaegüxü rü ñanagürügüt Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruü, cuxü tadauxchaü na cunaxüxü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaä cuxüxü —ñanagürügüt. ³⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ñaä duüxügüt i chixecümagüxü rü tama yaxögüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaä üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaüçü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxüxüxüca tátama nadaugü. Rü taxuüttáma i to i cuèxruü nüxü tadauxëe i ñaä duüxügüt. ⁴⁰—Rü yexgumarüü ga Yoná ga tomaëxpüx ga ngunexü rü tomaëxpüx ga chütaxü choxni ga taxü ga bayenaänüwa na nayexmaxü rü wenaxärü na nangóxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixü i choma i tomaëxpüx i ngunexü rü tomaëxpüx i chütaxü i chatáxüwa changëxmaxü. Natürü wena táxarü changox. ⁴¹—Rü ngëxguma naäneärü guxgu rü Tupana rü ñaä duüxügünna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü nuxcümaügüxü ga Nínibecüäx ga duüxügüt rü tá inachigü. Rü Tupanapëxewa tá ínanaxuaxügüt i ñaä duüxügüt i ñuxma maxëxü. Yerü nümagü ga Nínibecüäx rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaä nüxü ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixixü. ⁴²—Rü ngëxguma naäneärü guxgu rü Tupana rü ñaä duüxügünna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü ngima ga nuxcümaüçü ga Chabaaneärü äëgxacü rü tá iichi. Rü tá ínanaxuaxü i ñaä duüxügüt i ñuxma maxëxü. Yerü ngima rü yaxüwaxüchi ne ixü na äëgxacü ga Charumóüxü naxñüxüçèx ga ñuxäcü poraäcü nüxü na nacuèxüchixü. Natürü ñuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóüärü yexera ixixü.

*ngoxo i taeguxüchiga
(Lc 11.24-26)*

⁴³⁻⁴⁴—Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxäpataxüwa rü nu ne nanaxümare. Rü naxcèx nadau na ngexta na nangüxüçèx. Rü ngëxguma taxuxguma nüxü iyangauxgu na ngexta nangüegaxü, rü nagu narüxñü na wena nataeguxü naxcèx ya yima yatü ga noxri nawa ínaxüxüchirécü. Rü ngëxguma nataegugu, rü nüxü

inayangau ya yima yatü na wüxi ya ī ya ngēācúne rü mexēēne rü meā nabixichinerüü na yiixü. ⁴⁵ —Rü ngēma ngoxo rü íinxü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngēma rü yima yatügu nayachocu, rü ngēxma naxāchiūgü. Rü ngēxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe. Rü ngēxgumarüü tá ta nüxü naxüpetü i ñaã duňxügü i chixecümagüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchuarü mamá rü naẽneẽgüchiga
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Rü yexguma duňxügumaã íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma tangu ga naẽ rü naẽneẽgü. Rü ïpataaru düxétügu tarücho, rü Ngechuchumaã tidexagüchaü. ⁴⁷ Rü wüxi ga duňxü Ngechuchumaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue rü cueneẽgü, rü cumaã tidexagüchaü —ñanagürü nüxü. ⁴⁸ Natürü Ngechuchu nanangäxü ga yema duňxü ga namaã nüxü ixuxü ga yema ore, rü ñanagürü nüxü: —¿Texé tixi ya chae? ¿Rü texégü tixi ya chaueneẽgü? —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü naxuneta, rü ñanagürü: —Dúcèx, daxe tixi ya chae, rü daagü nixi ya chaueneẽgü. ⁵⁰ —Erü guxäma ya texé ya naxúxe i Chaunatü ya daxügucuarü ngúchaü, rü yíxema tixi ya chaueneẽ rü chaueyèx rü chae —ñanagürü ga Ngechuchu.

13

*Ore ga toecügu ixuxü
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Rü yematama ngunexügu ga Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma ī ga nagu napexüne. Rü naxtaxaānacüwa nayarüto. ² Rü muxüma ga duňxügü rü yéma naxcèx nangutaquëxegü. Rü yemacèx düxwa wüxi ga nguegu nixüe ga Ngechuchu, rü guma nguewa narüto. Rü guxüma ga duňxügü rü yexma naxnecütëxegu nachigü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü muxüma ga ore ga cuèxruüwa nanangúexëe ga duňxügü. Rü norü nguxëëtaewa rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaã nanagüane. ⁴ —Rü yexguma trigumaã nagüaneägu, rü ñuxre ga guma trigu rü namacüwagu nayi. Rü ínangugü ga werigü, rü nanawecu. ⁵ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachixcacüwa ga waixümü. Rü paxa narüxügü ga guma trigu, yerü ga waixümü rü tama nayacü. ⁶ —Rü yexguma nangunagügu ga üèxcü, rü narüngëxü ga guma trigu. Rü nayue yerü tama poraäcü nixämëxä. ⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Rü yexguma nayaegu ga tuxugü, rü guma triguxü inawocu, rü nanadai. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixümügu nayi. Rü yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxü rü wüxitireewa rü 100 püxü ínanguxuchi ga norü o, rü náireegüwa rü 60, rü náireegüwa rü 30. ⁹ —Rü yíxema ächixëgxü, jrü nagu tarüxñüe i ngēma ore! —ñanagürü.

*Tacüçèx nixi ga yema ore ga cuèxruügügu ixuxü
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxi, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿Tüxcüü i cuèxruügügu cuyaxuäcüma cu-nangúexëexü i ñaã duňxügü? —ñanagürügü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexüxícatama nüxü nacuèxëe i ngēma ëxüguxü na ñuxäcü äëgxacü yiixü i nümax. Natürü nüma i togü i duňxügü rü tama nüxü nüxü nacuèxëe i ngēma. ¹² —Rü texé ya aixcüma naga ñüxe i chorü ore, rü Tupana rü yexeraäcü tá tükü nüxü nacuèxëe. Rü ngēmaäcü tá tükü

nangēxma i taxū i cuèx. Natürü texé ya tama naga ñinüxē i ñaã ore rü Tupana tá tüxna nanayaxu i ngēma íraxū i cuèx i tüxū ngēxmachiréxü. ¹³—Rü ngēmacèx nixī i ore i cuèxruūmaã chanangúexéexü i ngēma duňxügü. Erü nümagü rü woo nüxü nadauggü, rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüň nixigü. Rü woo nüxü naxñüegü, rü ñoma tama nüxü naxñüexürüň nixigü. Rü tama nüxü nacuèxgüéga. ¹⁴—Rü aixcüma ngēma duňxügüchiga nixī ga yema Tupanaãrü ore ga nuxcümaüçü ga norü orearü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü: “Rü ngēma duňxügü rü tá aixcüma nüxü naxñüe, natürü tāütáma nüxü nacuèxgüéga i tacüchiga na yiixü i ngēma nüxü naxñüexü. Rü aixcüma tá nüxü nadaugü, natürü tāütáma nüxü nacuèxgü na tacüchiga yiixü i ngēma nüxü nadaugüxü. ¹⁵ Erü ngēma duňxügü rü tāütáma nüxü nacuèxgüchaü i chorü ore, rü naxchaxwa tá nügü narütütamachixégü rü tá naxchaxwa napexetügü. Rü ngēmaäcü tá nanaxügü na tama nüxü nadaugüxüçèx i ngēma mexü i naxcèx chaxüxü, rü tama nüxü naxñüexüçèx i chorü ore, rü tama nüxü nacuèxgüxüçèx na ñuxäcü choma chanaxwèxexüäcüma na namaxëxü, rü tama chauxcèx nadaugüxüçèx na chanamaxëxëexüçèx”,

ñanagürü. ¹⁶ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Natürü pemax, Pa Chorü Ngúexügüx, rü petaäegü erü pexetügümaäätama nüxü pedaugü i ngēma chaxüxü rü pexmachixëmaäätama nüxü pexñüe i chorü ore. ¹⁷—Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü muxüchixü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaãrü orearü uruügü rü muxüchixü ga duňxügü ga imecümaxü, rü nüxü nadaugüchaü i ngēma ñuxma chauxütawa nüxü pedaugüxü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü naxñüexüchaü i ngēma ore i ñuxma chauxütawa nüxü pexñüexü. Natürü tama nüxü naxñüe —ñanagürü.

*Ngechuchu rü meä nanangoxëe ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxü
(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)*

¹⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¡Dúcèx, iperüxñüe na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngēma ore i cuèxruü i toecüchiga! ¹⁹—Rü guma trigu ga namagu yixünerüň tixigü ya yíxema nüxü ñinüexë i ore i mexü na ñuxäcü äëxgacü yiixü ya Tupana natürü tama nüxü cuèxgüxe i ñuxü ñaxüchiga na yiixü i ngēma ore. Rü tümaxütawa nangu i Chataná, rü tüxü nüxü inayarüngümaëxëe i ngēma ore i tümaäëwa ngēxmachiréxü. ²⁰—Rü guma trigu ga nutatanügu yixünerüň nixī i ngēma duňxügü i nüxü ñinüexü i Tupanaãrü ore rü taäeäcüma nayaugüxü. ²¹—Natürü ngēma na tama aixcüma nagu naxñüexü i ngēma ore, rü paxaächitama nayaxögü, rü yixcüra ngēxguma ngēma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügu rü ëxna duňxügü naxchi aiegü, rü ñanatèxgü i ngēma ore. ²²—Rü guma trigu ga tuxunecügu yixünerüň nixī i ngēma duňxügü i Tupanaãrü orexü ñinüexü rü yaxögüxü. Natürü ñoma i naâneärü ngēmaxügüçèx oegaäegüxü, rü ngēmaguama rüxñüexü, rü düxwa nüxü inayarüngümaë i ngēma ore. Rü guxüma i ngēma rü Tupanaãrü orexü nüxü narüroxëe na tama aixcüma meä Tupanawe naxñüçèx i ngēma duňxügü. ²³—Natürü guma trigu ga mexü ga waixümügu yixünerüň nixī i ngēma duňxügü i nüxü ñinüexü i Tupanaãrü ore, rü nüxü cuèxgüxü i tacüchiga na yiixü, rü naga ñinüexü rü meä naxcèx maxëxü. Rü tumáxë rü guma trigu ga 100 püxü nawá ínguxuchinerüň tixi. Rü tumáxë rü guma 60 püxü nawá ínguxuchinerüň tixi. Rü tumáxë rü guma 30 püxü nawá ínguxuchinerüň tixi —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga chixexü ga natüane ga trigutanügu toxüchigagu ixuxü

²⁴ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruüxü duňxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü nüma ya Tupana rü ñoma wüxi ga yatü ga mexüne ga triguchire naänegu tocürüň tá nanaxü. ²⁵—Rü guma yatü rü yexguma ínapeyane rü wüxi ga norü

uwanü ga naxchi aixü rü yéma naxü. Rü naēchita yexma trigunecügu nayatogü ga chixexü ga natüane. Rü ñuxüchi ínixü. ²⁶—Rü yexguma naxügügu ga trigu rü nayaegu rü yexwacèx yaxoxgu, rü yema natüane rü ta nangox. ²⁷—Rü yexguma ga yema yatüarü duňxügü, rü namaä nüxü nayarüxugü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, cuma rü cuanegu rü triguxicachirëx ngëxma cuto. ¿Natürü ñuxäcü i ñuxma rü chixexü i natüane rü ta ngëma naxügxü?” ñanagürügü. ²⁸—Rü yexguma ga yema naâneärü yora, rü ñanagürü nüxü:

“Maneca wüxi i chorü uwanü i chauxchi aixü nixü i ngëma ngexü wagüxü” ñanagürü. Rü yexguma ga norü duňxügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, ¿cunaxwèxexü na tanabéxü i ngëma chixexü i natüane?” ñanagürügü. ²⁹—Natürü nüma ga norü cori rü ñanagürü nüxü ga yema norü duňxügü:

“¡Nüetama ngëma nangëxmagü! Erü ngëxguma chi penabëxgu, rü ngürüächi trigumaä chi ta penangauxëe na penabéxü. ³⁰—Rü narümemäe nixü i nüetama ngëma nayae ñuxmatáta triguarü buxgüwa nangu. Rü ngëxguma rü ngëma tá chanamugü i chorü puracütanüxü, rü tá nanabëxira i ngëma chixexü i natüane. Rü tá ínanagoxüçüta, rü ñuxüchi tá ínanagu. Rü ngëmawena tá nayabuxgü i trigu, rü naxchiügu tá choxü namaä nanguxügü” ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruüxü duňxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü ngëma Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü. Rü ñoma wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naänegu toxünerüü nixü. ³²—Rü woo naxíraxüchichirëx ya yima naxchire, natürü ngëxguma naxüxgu rü nayëxgu, rü wüxi i nanetü i taetaxü nixü. Rü ngëmacèx i werigü rü natanüwa naxü, rü ngëxma nayarüxüchiäügü —ñanagürü.

Ore ga păñärü puxëerüügu ixuxü

(Lc 13.20-21)

³³ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruüxü duňxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü Tupanaarü ore rü duňxügütanüwa nangu. Rü nixüchigü rü nanaxüchicüxü i norü maxü. Rü ñoma íraxü i păñärü puxëerüü i wüxi i nge taxü i ngírü păñchara namaä ipuxëexürxü nixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Cuèxruügu ixuxü ga oremaä nidexa ga Ngechuchu na yanguxëeäxüçèx ga Tupanaärü ore

(Mr 4.33-34)

³⁴ Rü guxüma ga yema ore ga Ngechuchu duňxügümaä nüxü ixuxü, rü cuèxruügu yaxuäcüma namaä nüxü nixu. Rü yemaäcüxicatama nixü ga namaä nüxü yaxuxü. ³⁵ Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxëeäxüçèx ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaäcü ga norü orearü uruü ga Ichaxia ümatüxü ga ñaxü:

“Choma rü cuèxruügu ixuxü i oremaä tá duňxügümaä chidexa. Rü tá namaä chanangoxëe i ngëma cuèx i eñüguxü ga yexguma noxri naâne ixügumama iicúxü”,
ñaxü.

Ngechuchu nanangoxëe na tacüchiga yiñxü ga yema ore ga chixexü ga natüane ga trigutanügu toxüchigagu ixuxü

³⁶ Rü Ngechuchu ínayamugü ga duňxügü, rü guma ī ga nagu napexünegu naxücu. Rü norü ngúexügü rü yéma naxcèx naxü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¡tomaä nangoxëe na tacüchiga yiñxü i ngëma chixexü i natüanegu ixuxü

i ore! —ñanagürügү. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxү: —Rü yima mexү i trigumaä toecü, rü nüma nixү ya Tupana Nane ya duňxüxү ixicü. ³⁸ —Rü ngëma naäne i nagu natoexү, rü ñoma i naäne nixү. Rü ngëma mexү i trigu rü ngëma nixү i duňxügү i Tupanaärü duňxügү ixigüxү. Rü ngëma chixexү i natüane, rü ngëma nixү i duňxügү i Chatanáärü ixigüxү. ³⁹ —Rü ngëma norü uwanü i chixexү i natüanemaä naëchita naänegu yatoexү, rü ngëma nixү i Chataná. Rü ngëma ngunexү i nagu nabuxuxү i trigu rü naäneärü gúxchiga nixү. Rü ngëma puracütanüxү i triguarü buxwa puracüexү, rü Tupanaärü orearü ngeruügү i daxücüäx nixigü. ⁴⁰ —Rü ngëxgumarüü i ngëma chixexү i natüane rü na nabéxү rü ñuxuchi na ínaguxү, rü ngëxgumarüü tá ta nixү i naäneärü guxgu. ⁴¹ —Rü choma i Tupana Nane na duňxüxү chiixү, rü tá chanamu i chorü orearü ngeruügү i daxücüäx na nadeäxüçèx i ngëma duňxügү i chixexү ügüxү rü ngëma duňxügү i ɣoguäxү chixexү ügüxëëxү. Rü tá ínanawoxü. ⁴² —Rü tá üxüketüwa nayawocu. Rü ngëma tá naxauxe rü tá nixüxchapütagü. ⁴³ —Natürü guxüma i ngëma duňxügү i Tupanaga ïnüëxү, rü tá üèxcürüü inabaixgү i ngextá Tanatü ya Tupana äëxgacü íixixüwa. Rü yíxema ächixëgüxe, jrü nüxү taxinüü i ngëma ore! —ñanagürü.

Ore ga taxü ga dïeru ga icúxügu ixuxü

⁴⁴ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruüxü duňxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü ngëma na äëxgacü yiixü ya Tupana rü duňxügüçèx rü namexechi ñoma wüxi i uiru i wüxi i naänegu icúxürüxü. Rü wüxi ya yatü rü ngëxguma nüxü iyangauxgu i ngëma uiru, rü paxa wena ngëma naänegu nayacux. Rü taäeäcüma namaä nataxe i guxüma i norü ngëmaxügü na naxcèx natarexüçèx i ngëma naäne na noxrü yiixüçèx i ngëma uiru —ñanagürü.

Ore ga nuta ga ngèxäëruü ga tatanüciügu ixuxü

⁴⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü duňxügү rü ñoma wüxi i taxetanüxü i nutagü ya ngèxäëruüçèx dauxürüü nixigü na poraäcü Tupanacèx nadaugüxü na nüma norü äëxgacü yixixüçèx. ⁴⁶ —Rü ngëma taxetanüxü rü ngëxguma düxwa nüxü iyangauxgu ya wüxi ya nuta ya ngèxäëruü ya guxüärü yexera mexëchicü, rü namaä nataxe i guxüma i norü ngëmaxügü na naxcèx natarexüçèx ya yima nuta ya mexëchicü, na noxrü yiixüçèx.

Ore ga püchagu ixuxü

⁴⁷ —Rü ngëma Tupana na äëxgacü yixixü rü wüxi i pücha i nagúxüraüxü i choxni namaä iyaxuxüxürüü nixü. ⁴⁸ —Rü ngëxguma naxääcuxgu i ngëma pücha, rü ngëma püchaetanüxü rü naxnecüpechinügu ínanatüächigü. Rü ngëma narütagü rü nayadexechi i ngëma mexü i choxni, rü pexchigu nananucu. Rü ngëma tama ingöxü i choxni rü ínanawogü. ⁴⁹⁻⁵⁰ —Rü ngëxgumarüü tá nixü i ngëxguma naguxgu i naäne. Erü Tupanaärü orearü ngeruügү i daxücüäx, rü nüma tá naxü. Rü tá nayadexechi i ngëma mexü i duňxügү nüxna i ngëma ichixexü, rü tá üxüketüwa nayawocu i ngëma duňxügү i chixexü. Rü ngëma tá naxauxe, rü tá nixüxchapütagü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngexwacaxügüxü rü nuxkümaügüxü i ngëmaxügüchiga

⁵¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexüguna naca, rü ñanagürü: —¿Nüxü pecuáxü yiixü na ɣacüchiga yiixü i ngëma pemaä nüxü chixuxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ngëmääcü, Pa Corix, nüxü tacuèx —ñanagürügü. ⁵² Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma wüxi i ngúexëëruü i ore i mugüwa nguxëëtaexü aixcüma nüxü cuèxgu na ñuxäcü äëxgacü yiixü ya Tupana, rü nanaxwèxe na meä nüxü nacuáxü i ngëma nuxkümaüxü i Tupanaärü ore rü ñaä ngexwacaxüxü i chorü

ore rü ta, ngēxgumarüü i wüxi i cori i norü taxepatawa duňxügütex inawéxü i norü ngēmaxügü i ngexwacaxügxü rü norü ngēmaxügü i nuxcümaügxü ta —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Nacharétuwa nayexma
(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Rü yexguma Ngechuchu nüxü rüchauxgu ga yema ore ga cuèxruügxü na yaxuxü, rü inaxüächi ga yéma. ⁵⁴ Rü guma ñäne ga nawa nayaxüne ga Nacharétuwa naxü. Rü guma ñäneärü ngutaquëxepataügu naxücu rü yéma nanangüexëe ga duňxügü. Rü yema duňxügü rü nabèixächiäegü namaä ga norü ore. Rü ñanagürögü: —¿Ngextá nüxü nacuëx i ngëma nguxëëtae? ¿Rü ñuxäcü nüxü nacuëx na naxüäxü i ngëma mexügü i taxügü i Tupanaärü poramaä naxüxü? ⁵⁵ —¿Taux ëxna i daa yiñxü ya carpinteru ya Yúche nane ya María ngïne, ya Chaütiágü rü Yúche rü Chimáü rü Yuda naëneë ixïcü? ⁵⁶ —¿Rü taux ëxna i naëyëxgü rü nuxma tatanügu naxächiügxü? ¿Rü ngëxguma i ngextá yiñxü i nayauxäxü i ngëma nüxü nacuáxü? —ñanagürögü. ⁵⁷ Rü yemacëx ga duňxügü rü tama nüxü inarüxñüëchaü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Guxüma i togü i duňxügü rü namaä nataäegü i wüxi i Tupanaärü orearü uruü. Natürü ngëma orearü uruüchiüänewatama rü duňxügü rü tama namaä nataäegü —ñanagürü. ⁵⁸ Rü yema duňxügütanüwa rü tama poraäcü nanaxü ga mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü, yerü tama nüxü nayaxögüchaü ga yema duňxügü.

14

*Nayu ga Cuáü ga baiüxëëruü
(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)*

¹ Rü yema ngunexügü nixü ga Gariréaaneärü äëxgacü, ga Erode rü Ngechuchuxü nacuächigaxü. ² Rü Erode rü norü duňxügümää ñanagürü: —Yima nixü ya Cuáü ga baiüxëëruü rü marü wena namaxü. Rü ngëmacëx nüxü nangëxma i pora na naxüäxü i ngëma mexügü i taxügü i Tupanaärü poramaä naxüxü —ñanagürü. ³ Rü yema ñanagürü, yerü nümatama ga Erode rü üpaacü norü churaragüxü namu na Cuáüxü yayauxgüxüçex rü cadenamaä yanëixgüäcüma poxcupataüwa nagagüäxüçex. Rü yemaäcü nanaxü ga Erode, yerü yemaäcü naxcëx íica ga naxmëx ga Erodía ga naëneë ga Piripi naxmëxhirëx ixïcü. ⁴ Rü Erode rü Cuáümaä nanu yerü ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Tama name na cuxumëxmaä cuxämaxü —ñanagürü. ⁵ Rü Erode rü Cuáüxü nimáxchaü, natürü duňxügüxü namuü yerü guxüma ga duňxügü rü nagu narüxñüë rü aixcüma Tupanaärü orearü uruü nixü ga Cuáü. ⁶ Natürü yexguma norü taunecüarü ngunexüwa nanguxgu ga Erode rü wüxi ga peta naxü. Rü yema petawa rü Erodíaxacü rü iyayüxparachigüxü napëxewa ga yema petatanüxü. Rü nüma ga äëxgacü ga Erode rü poraäcü norü me nixü ga yema naxüxü ga naxäcürütü. ⁷ Rü yemacëx ngïmaä inaxuneta rü ñanagürü ngïxü: —¡Choxna naxcëx naca i tacü i cunaxwëxexü, rü aixcüma tá cuxna chanaxä! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga ngïma rü ngïëxütawa ixü, rü ngïëna iyaca, rü ngïgürögü: —Pa Ma, ¿tacü i cunaxwëxexü na naxcëx íchaçaxü? —ngïgürögü. Rü ngïë ngïxü ingäxü, rü ngïgürögü: —¡Naxcëx ínaca i Cuáü ya baiüxëëruüerü! —ngïgürögü ga ngïë. Rü yexguma ga yema pacü rü ngïgürögü nüxü ga Erode: —Chanaxwëxe i wüxi ya poratugu choxna cunaxä i Cuáü ya baiüxëëruüerü —ngïgürögü. ⁹ Rü yexguma ga äëxgacü ga Erode rü inayarümaächi namaä ga yema ore, natürü norü unetacëx rü norü petatanüxüçex rü tama ngïxü nawomüxëëchaü. Rü nanamu ga ñuxre ga norü churaragü na ngïxna naxägüäxüçex ga yema naxcëx ínaçaxü. ¹⁰ Rü

yemaācü poxcupataūwa nanamu na yéma Cuáūxü yanadaenaāxūcèx. ¹¹ Rü yemawena wüxi ga poratugu ngíxtawa nanange ga Cuáūēru, rü yema pacüna nayaxä. Rü ngíma rü ñuxuchi ngíena iyaxä. ¹² Rü yexguma ga Cuáūärü ngúexügü rü yéma naxi, rü nayangegeü ga naxüne, rü inayatèxgü. Rü yemawena rü Ngechuchumaā nüxü nayarüxugüe.

*Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)*

¹³ Rü yexguma yemaxü nacuáchigagu ga Ngechuchu, rü nüxīcatama wüxi ga nguegu nixüe, rü ínaxüxü ga yéma. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxāpataxüwa naxü. Natürü ga duūxügü rü nüxü nacuèxgüama ga ngextá na naxüxü. Rü ínachoxü ga norü īanegüwa, rü dauxchitagu nawe narüxi. ¹⁴ Rü yexguma nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu rü nüxü nadau ga yema muxüma ga duūxügü. Rü nüxü nangechaütümüügü. Rü nanameëxëe ga yema duūxügü ga idaaweexü ga naxcèx yéma nagagüxü. ¹⁵ Rü yexguma marü nachütachaăgu rü Ngechuchucèx naxi ga norü ngúexügü, rü ñanagürügü nüxü: —Marü nachütachaă, rü ñuxuchi taxúema nuxma taxápata i nuä. Rü name nixi ícuyamugü i ñaā duūxügü na īanexäcügü ya ngaicama ngëxmagünewa naxixücèx, rü ngema norü ñonatèèx yataxegüxücèx —ñanagürügü. ¹⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxuacüma nawoegu. ¡Rü pematama penachibüexëe! —ñanagürü. ¹⁷ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Natürü nuä rü wüsimëèxpüx i pää rü taxre i choxnixīcatama toxü nangëxma —ñanagürügü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¡Nuä chauxütawa penana! —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duūxügüxü namu na maxëtëxewa natogüxücèx. Rü ñuxuchi nanade ga yema wüsimëèxpüx ga pää rü yema taxre ga choxnigü. Rü daxügu nadawenüäcüma Tupanana moxë naxä, rü ñuxuchi inanabücu ga yema päägü. Rü norü ngúexügüna nanana, rü yema duūxügüxü nayanu. ²⁰ Rü guxüma ga yema duūxügü rü meäma nachibüe. Rü yemawena rü ¹² ga pexchigü nanapagüamatama namaä ga yema pää rü choxnichipëxegü ga iyaxügüxü. ²¹ Rü yema yéma chibüexü rü 5000 ga yatügü nixi, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayaxugü.

*Dexáétügu nixü ga Ngechuchu
(Mr 6.45-52; Cu 6.16-21)*

²² Rü yemawena ga Ngechuchu rü duūxügüxü íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoóxëe ga norü ngúexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa naxixücèx. ²³ Rü yexguma duūxügüxü íyamugüguwena rü guma mèxpúnewa ínaxüächi ga Ngechuchu na nüxīca yéma yayumüxëxücèx. Rü yexma nüxīcatama nachütaă. ²⁴ Natürü ga norü ngúexügü rü naxtaxaarü ngäxüttuchiügu nixägü ga yexguma. Rü tacü ga buanecü yexma nüxü naxü, rü poraäcü nayuape. ²⁵ Rü yexguma marü yangunechaăgu rü norü ngúexügüwe inaxüächi ga Ngechuchu. Rü dexachiüétügu nixü naxcèx ga norü ngúexügü. ²⁶ Rü yexguma norü ngúexügü nüxü daugügu ga dexachiüétügu na yaxüxü, rü poraäcü nabèixächiäegü. Rü norü muümaä aita naxüe, rü ñanagürügü: —Wüxi i naxchiximare nixi —ñanagürügü. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü namaä nidexa rü ñanagürü nüxü: —¡Peporae! rü choma chixi. ¡Rü tâxü ipemuüëxü! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchumaä nidexa rü ñanagürü: —Pa Corix, ega chi cuma quixígu, ¡rü choxü namu na choma rü ta dexáétügu chixüxücèx rü cuxtawa na chaxüxücèx! —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Écü ¡nuä naxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüe ga nguewa. Rü inanaxügü ga dexáétügu na yaxüxü na Ngechuchuxütawa

naxūxūcèx. ³⁰ Natürü yexguma nüxü yacuèxāchigu ga na naporaxü ga buanecü rü namuü, rü inanaxügü ga na dexáchiügu nanguxü. Rü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡choxü rüngüxéé! —ñanagürü. ³¹ Rü yexgumatama ga Ngechuchu rü Pedruměxēgu nayayauxāchi, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü írarüwatama cuyaxō. ¿Rü tüxcüü tama aixcüma cuyaxōxöchi? —ñanagürü. ³² Rü yexguma nguegu yachoügu ga Ngechuchu rü Pedru, rü nangupetü ga guma buanecü. ³³ Rü guxüma ga norü ngúexügü ga nguewa yexmagüxü rü Ngechuchupěxegu nacaxāpüxügü rü nüxü nicuèxügü, rü ñanagürögü nüxü: —Aixcümaxüchi cuma nixí i Tupana Nane quiixü —ñanagürögü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameěxéé ga idaaweexü
(Mr 6.53-56)

³⁴ Rü yexguma marü yanguügu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü rü yéma ínachoü. ³⁵ Rü yexguma yema duňxügü ga yémacüxäx nüxü icuèxächitanügu ga Ngechuchu na yíixü ga guma, rü guxüma ga yema naänewa nanguchiga ga yéma na nayexmaxü ga Ngechuchu. Rü yemacèx naxütawa nanagagü ga yema duňxügü ga idaaweexü. ³⁶ Rü Ngechuchuxü nacèxügü na naxchirupechinügumare yangögügxücèx. Rü guxüma ga yema naxchirupechinügu ingögüexü rü narümeé.

15

Tacü nixí i Tupanapěxewa duňxügüxü chixexéexü
(Mr 7.1-23)

¹ Rü Ngechuchucèx naxí ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexéerügü ga ore ga mugüwa nguxëetaegüxü ga Yerucharéüwa ne íxü. Rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürögü: ² —¿Tüxcüü i curü ngúexügü rü tama nagu naxí i nuxcümaügüxü i törü oxigücumä? ¿Rü tüxcüü tama nayanguxéegü i ngëma nacüma na Tupanacèx nayauxměxgüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürögü. ³ Natürü ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü ngúexéerügü, rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tüxcüü i pema rü nüxü pexo i Tupanaärü mu na nagu pexixücèx i pecümagütama? ⁴ Erü Tupana rü norü orewa rü ñanagürü:

“¡Tüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”
ñanagürü. Rü ngëma orewa rü ñanagürü ta:
“Rü texé ya tümanatümaä rü ēxna tümaëmaä guxchigaxe rü name nixí i noxtacüma ngëmacèx tüxü tayuxéé”,
ñanagürü. ⁵ Natürü pema rü ñaperügügü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwa chorü ngëmaxümaä cuxü charüngüxéé erü guxüma i chorü ngëmaxü rü marü Tupanana chanaxä’,” ñaxgu. ⁶ Rü ngëxguma texé ngëma ñagügu rü pexcèx rü marü namexü na tama tümanatüxü rü tümaëxü tarüngüxéexü. Rü ngëmaäcü ipayanaxoxéé i Tupanaärü mu na nagu pexixücèx i pecümagütama. ⁷ Pema nixí i duňxügü i togüpěxewa rü meä pemaxënetaxü, natürü peäewa rü chixexügu perüxñüe. Rü aixcüma nixí ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía pechiga ümatüxü ga ñaxü:

⁸ “Ñaä duňxügü rü naäxmaämare choxü nicuèxügü. Natürü naäewa rü tama aixcüma chaugu narüxñüe. ⁹ Rü taxuwama name na ngëmaäcü natüçèxma choxü yacuèxügüxü. Rü guxüma i norü nguxëetae rü yatügüarü mugümare nixí rü tama aixcüma chorü mu nixí”, ñaxü. ¹⁰ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duňxügücèx naca, rü ñanagürü nüxü: —¡Meä iperüxñüe i ñaä chorü ore, rü nagu perüxñüe! ¹¹ Ngëma õna i duňxügü ngõxü rü tama ngëma nixí i napecaduãxéegüxü. Natürü ngëma

ore i chixexű i nüxű yaxuxű, rü ngëma waxi nixi i napecaduăxëëgxű — ñanagürü. ¹² Rü ñuxuchi ga norü ngúexűgü rü naxcèx naxi, rü ñanagürügü nüxű: —¿Pa Corix, tama ēxna nüxű cucuèx na Parichéugüäwa nangúxű i ngëma ore i namaā nüxű quixuxű? —ñanagürügü. ¹³ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangaxű rü ñanagürü nüxű: —Guxűma i ngëma nanetü i tama Chaunatü itoxű rü tá nanaběx. ¹⁴ Rü nüetama i ngëma Parichéugü, erü namaärü cuèxrügü i ngexetüxürü nixigü. Rü ngëxguma wüxi i ngexetüxű rü naxrüü ngexetüxümaä inacuèxgu rü ngürüächi ngëma taxre rü wüxi i ãxmaxügu tá nügümaä nayayicu —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñuxuchi ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Tomaä meä nangoxëe na ñuxű ñaxüchiga yiñxű i ngëma ore i tomaä nüxű quixuxű! —ñanagürü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangaxű rü ñanagürü: —¿Exna pema rü ta tama nüxű pecuèxgüéga i ngëma ore? ¹⁷ ¿Tama ēxna nüxű pecuèx rü guxűma i ngëma õna i duňxügü ngõxű rü naänüwa naxű, rü yixcama rü ñuxuchi ñaxüxű? ¹⁸ Natürü guxűma i ngëma ore i duňxügü nüxű ixuxű rü naäewa nixi i ne naxüxű. Rü ngëma ore i chixexű waxi nixi i napecaduăxëëgxű i ngëma duňxügü. ¹⁹ Erü naäewa nixi i chixexügu naxinüexű i duňxügü. Rü ngëma ne naxű na namáetaxű, rü to i ngexű i âtexümaä na inapexű, rü na nangëdämarexű, rü na nangixű, rü na yadoratèxáxű, rü na naguxchigawèxexű. ²⁰ Rü guxűma i ngëma chixexű waxi nixi i duňxügüxű pecaduăxëëxű. Natürü ngëma na tama nayauxmëgxüxű naxüpa na nachibüexű, rü ngëma rü tama nanapecaduăxëe i duňxügü — ñanagürü.

*Wüxi ga ngecü ga to ga nachiüñaneçüñax ga Ngechuchuaxű yaxõxcüchiga
(Mr 7.24-30)*

²¹ Rü yexguma yéma inaxüächigu ga Ngechuchu, rü Tiruane rü Chidäüñaneärü ñanegüwa naxű. ²² Rü Ngechuchuxütawa ingu ga wüxi ga ngecü ga Canácüñax ga Tiruanegu ächiüçü. Rü tagaäcü ngigürügü nüxű: —Pa Cori Pa Dabitänüxűx, ¡cuxű changechaütmüü! Erü chauxacü rü wüxi i ngoxo ngïwa nangëxma i poraäcü ngïxű chixewexű —ngigürügü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü tama ngïxű nangäxű. Rü düxwa ga norü ngúexűgü rü naxcèx naxi, rü Ngechuchuxű naceèxűgü, rü ñanagürügü: —Pa Corix ¡Ngïmaä nüxű ixu i ngëma nge rü iyaxű, erü tawe iyacaechigü! —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Tupana núma choxű namu na Yudíugü i pecaduăxgüxüçèxicatama na chadauxüçèx —ñanagürü. ²⁵ Natürü ngïma ga yema nge ga tama Yudíu ixïcü rü Ngechuchucèx iyaxű. Rü napëxegu iyacaxäpüxű, rü ngigürügü nüxű: —Pa Corix ¡choxű rüngüxëe! —ngigürügü. ²⁶ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Tama name i taxacügüna tanapu i norü õna na airugüna naxäxüçèx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudíugü rü nügü nixugüe na Tupanaxäcügxüchi yiñgxű rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixigüxű.] ²⁷ Natürü ngïma ga yema nge rü ngigürügü: —Rü aixcüma nixi i curü ore, Pa Corix, natürü airugü rü ta norü yoraarü õnatüchi i mechawa rüyixű nangõx —ngigürügü. ²⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngïxű: —Pa Ngecüx, aixcümäxüchi cuyaxö. Marü tá chanaxü i ngëma cuma cunaxwèxexű —ñanagürü. Rü yexgumatama ngïxcèx nitaane ga ngïxäcü.

Ngechuchu rü nanameëxëe ga muxűma ga idaaweexű

²⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü inaxüächi ga yema naänewa, rü naxtaxa ga Gariréacutüwa naxű. Rü ñuxuchi wüxi ga mèxpünewa ñaxüächi, rü yéma nayarüto. ³⁰ Rü muxűma ga duňxügü naxütawa nangugü. Rü yéma naxütawa nanagagü ga duňxügü ga ichixeparagüxű, rü ngexetügüxű, rü

tama idexagüxü, rü chixechacüögüxü, rü muxüma ga togü ga iðaaweeexü. Rü Ngechuchupëxegu nayamugü, rü nüma ga Ngechuchu rü nanameëxëe.

³¹ Rü ga duõxügü rü poraäcü nabèixâchiäegü ga yexguma nüxü nadaugüga ga ñuxäcü yema noxri tama idexagüxü rü marü na yadexagüxü, rü yema noxri chixeparagüxü rü marü na nameparagüxü, rü yema noxri ngexetügüxü rü marü na yadauchigüxü. Rü yemacëx ga duõxügü rü Tupanaxü nicuëxüüggü.

Ngechuchu nanachibüexëe ga 4000 ga yatügü (Mr 8.1-10)

³² Rü ñuxuchi ga Ngechuchu rü norü ngúexügucëx naca, rü ñanagürü nüxü: —Choxü nangechaütümüüggü i ñaã duõxügü, erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuã chauxütawa nangëxmagü, rü nüxü nataxuma i norü õna. Rü taxuacüma ngëmaäcümare nachiüwa chanamugü, erü ngürüächi namagu tá nayatura —ñanagürü. ³³ Rü norü ngúexügü rü ñanagürügü nüxü: —¿Natürü ngextá tá tanayaxu i õna naxcëx i guxüma i ñaã duõxügü? Erü taxúema nuxma taxäpata i nuã —ñanagürügü. ³⁴ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pãu pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Toxü nangëxma i 7 i pãu rü noxretama i choxnixäcügüxicatama —ñanagürügü. ³⁵ Rü ñuxuchi ga Ngechuchu rü duõxügüxü namu na ñaxtüanewa natogüxüçëx. ³⁶ Rü nanade ga yema 7 ga pãu rü yema choxnigü. Rü Tupanana moxë naxä. Rü ñuxuchi inanabücu. Rü norü ngúexüguna nanana na duõxügüxü yanuäxüçëx. ³⁷ Rü guxüma ga duõxügü rü meäma nachibüe. Rü yemawena rü 7 ga pexchigü nanapagüamatama namaä ga yema pãu rü choxnichipëxegü ga íyaxügüxü. ³⁸ Rü yema yéma chibüexü rü 4,000 ga yatügü nixi, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayaxugü. ³⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duõxügüxü ínimugü. Rü ñuxuchi wüxi ga nguegu nixüe, rü Magadáarü naänewa naxü.

16

Parichéugü rü Chaduchéugü naxcëx ínacagü na nüxü nüxü nadauxëegüxüçëx ga wüxi ga cuèxrü ga Tupanaärü poramaä naxüxü (Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Rü ga Parichéugü rü Chaduchéugü rü Ngechuchuxü ínayadaugü. Rü Ngechuchuna nacagüe na nüxü nüxü nadauxëegüxüçëx ga wüxi ga cuèxrü ga Tupanaärü poramaä naxüxü, yerü nüxü naxügüchaümare. ² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü yáuanecü rü ñaperügügü:

“Name tá nixi i moxüärü ngunexü, erü nadautüweane”, ñaperügügü. ³ Rü ngëxguma pëxmama nadautüweanegu rü poraäcü nacaixanegu, rü:

“Nachixe tá nixi i ngunexü” ñaperügügü. Pema nixi i duõxügü i togüpëxewa meä pemaxënetaxü, natürü chixexügu perüxñüe. Rü pema nüxü pecuëx na penangugüxü i ñuxgu tá nameänexü rü ñuxgu tá nachixeanexü. Natürü ñuxma na yanguxü i ngëma cuèxrüügü ga nuxcüma Tupana pemaä ixunetaxü rü tama nüxü pecuëxgüéga na tacüchiga yiñxü —ñanagürü.

⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ñaã duõxügü i chixecümagüxü rü tama yaxõgüxü rü naxcëx ínacagü i wüxi i cuèxrü i Tupanaärü poramaä üxü. Natürü yema cuèxrü ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxürüüxicatátama nadaugü. Rü yexgumarüü na bayenaänüwa na ínaxüxüxü, rü choma rü ichatáxüwa tá íchaxüxü. Rü taxuxüttáma i to i cuèxrüxü nüxü chadauxëe i ñaã duõxügü —ñanagürü. Rü ñuxuchi nüxna yéma nixü ga Ngechuchu, rü inaxüächi.

*Parichéugüarü pāūärü puxēēruūchiga
(Mr 8.14-21)*

⁵ Rü yexguma naxtaxaarü tocutüwa naxixgu ga norü ngúexügü, rü nüxü inayarüngümaẽ na nawemü ta iyangegüxü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jDúcèx, pexuãegü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pāūärü puxēēruū! —ñanagürü. ⁷ Rü yema norü ngúexügü rü inanaxügue ga nügü na ñagüxü: —Ngëma ñanagürü tüxü, erü tama tawemüta ítingegü —ñanagürögü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga ñuxâcü na yadexagüxü ga norü ngúexügü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü,

“Tüxü nataxu i tawemü” ñaperügögü? Pema rü tama aixcüma peyaxögü. ⁹ —¿Tama ēxna nüxü pecuèxgüéga rü nüxna pecuèxächie ga yema wüsiméëxpüx ga pāū ga yema 5,000 ga yatügütex ichabücxü? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüäcuxü namaã ga yema naxchipëxegü ga íyaxügüxü? ¹⁰ —¿Rü tama ēxna nüxna pecuèxächie ga yema 7 ga pāū ga yema 4,000 ga yatügütex ichabücxü? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüäcuxü namaã ga yema naxchipëxegü ga íyaxügüxü? ¹¹ —¿Rü ñuxâcü nixi i tama nüxü pecuáxü i tama pāúchiga na chidexaxü i ngëxguma ñachagu:

“¡Pexuãegü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pāūärü puxēēruū!” ñachagu? —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹² Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nüxü nacuèxgü ga tama pāūärü puxēēruūchiga na yadexaxü ga Ngechuchu, natürü Parichéugü rü Chaduchéugüarü nguxëëtaechiga na yiixü ga na yadexaxü.

*Pedru nanangoxëe na Cristu na yiixü ga Ngechuchu
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)*

¹³ Rü yexguma Checharéa ga Piripuaneärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga na texé chiixü i chomax? —ñanagürü. ¹⁴ Rü nüma ga norü ngúexügü rü nanangäxü rü ñanagürögü: —Nangëxma i duüxügü rü:

“Cuáü ya baiüxëēruü quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Ería quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Yeremíä quixí” ñagüxü. Rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü quixí” ñagüxü —ñanagürögü. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegxü choxü na texé chiixü? —ñanagürü. ¹⁶ Rü Chimáü ga Pedru nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma nixi i Cristu ya Tupana ya maxüäcü Nane quixí —ñanagürü. ¹⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü aixcüma cutaäe, Pa Chimáü, Pa Yoná Nanex, erü taxuüma i duüxü nixi i cuxü nüxü cuèxëëxü i ngëma, natürü Chaunatü ya daxügucü nixi ya cuxü nüxü cuèxëëcü na Nane chiixü. ¹⁸ —Rü choma cumaã nüxü chixu rü cuma rü Pedru quixí. Rü ngëma cuéga rü “nuta” ñaxüchiga nixi. Rü cuma tá nixi i chorü duüxügüarü dauruü quixí. Rü Chataná rü tâutáma nüxü narüyexera i ngëma chorü duüxügü. ¹⁹ —Rü choma rü tá cuxna chanaxä i chorü ore na duüxügümaã nüxü quixuxüçèx na nüxü nacuèxgüxüçèx na ñuxâcü daxüguxü i naännewa nangugüxü i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa. Rü yíxema tama cuxü irüxñüexë i ngëma ore rü tâutáma ngëma tichocu. Natürü yíxema meä cuxü irüxñüexë i ngëma ore rü aixcüma ngëma Tupana äëxgacü íixixüwa tá tangugü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Taxúemaätáma nüxü pixu na choma rü Cristu chiixü! —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

21 Rü yemawena inanaxügü ga norü ngúexügümäã nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na üpetüxü. Rü ñanagürü: —Choma rü Yerucharéüwa tá chaxü, rü ngëma poraäcü ngúxü tá choxü ningexëegü. Rü choxü tá nimèxgü i Yudíugüarü äëgacügülerugü rü paigüarü äëgxacügü rü ngúexëerüügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxü. Natürü tomaëxpüx i ngunexü ngupetüga rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. **22** Rü yexguma ga Pedru rü nüxica noxrüwama Ngechuchuxü naga, rü inanaxügü ga na naxucuxëäxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, Tupana rü tama nanaxwëxe na ngëmaäcü quidexaxü. Rü tääútáma ngëmaäcü cuxü nangupetü i cumax —ñanagürü. **23** Natürü ga Ngechuchu rü Pedrucèx nadauenguächi, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx, erü chixexügu choxü cunguxëëchaü! Rü tama Tupana nagu rüxñüxügu curüxñü, rü yatügü nagu rüxñüxügumare curüxñü i cumax —ñanagürü. **24** Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxñuchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rü namaä tapora i ngëma guxchaxügü i tümacèx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixixëëxü, rü ngëmaetüwa chowe tarüxüäma! **25** Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxü rü tá tayu. Natürü yíxema chauxcèx yúxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. **26** Rü ¿Tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayaüäxgu i guxüma i ñoma i naâneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëägu i norü maxü? Erü taxucürüwama wüxi ya yatü rü norü díerumaä naxcèx nataxe i norü maxü. **27** Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü wena táxarü núma chaxü. Rü ngëxguma rü Chaunatü ya Tupanarüü tá äëgacü chixü, rü daxüçüäx i orearü ngeruügümäã tá íchangü. Rü ngëxguma tá nixü i nüxü chanaxütanüxü i wüxichigü i duüxügü i ngëma ñuxäcü chauxcèx na namaxëxürüüäcüma maxëxü. **28** Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü nangëxma i ñuxre i duüxügü i núma ngëxmagüxü rü tääútáma nayu ñuxmatáta choxü nadaugü na yuwa ícharüdaxü rü aixcüma äëgacü ya poracü na chiixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

17

Ngechuchu rü toraxüäcü nangox (Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

1 Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü ga Chaütiágueñe. Rü nüxicatama wüxi ga mèxpünewa noxrüwama namaä naxü. **2** Rü yéma yema ngúexügüpëxewa rü toraxüäcü nangox ga Ngechuchu. Rü üèxcürüü nixü ga nachiwe ga na yayauracüüxü. Rü naxchiru rü ta üèxcüemarüü nixü ga na nangóonexëëäxü. **3** Rü ngürüächi yéma naxcèx nangoxgü ga Moïché rü Ería. Rü Ngechuchumaä yéma nidexagü. **4** Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, name nixü nuä tangëxmagü. Rü ngëxguma cunaxwëxegu rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moïchécèx, rü náí ya Eríacèx —ñanagürü. **5** Rü yexguma íyadexayane ga Pedru rü wüxi ga caixanexü ga nangóonexëëxü rü natanügu nayangaixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixü ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü rü namaä chataäëxüchicü. ¡Rü naga pexñüé! —ñanagürü. **6** Rü yexguma yemaxü naxñüegü ga yema ngúexügü, rü ñaxtüanegu nanangücuchiächitanü, yerü poraäcü namuüé. **7** Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü nüxü nayarüngögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ipechigü rü tåxü ipemuüëxü! —ñanagürü. **8** Rü yexguma wenaxärü nadaunagütanügu, rü Ngechuchuxüxücatama nadaugü rü taxúema ga toguexü nadaugü. **9** Rü yexguma ínaxügüga guma mèxpünewa, rü Ngechuchu nayaxucuxëgü ga taxúemaäma na nüxü yaxugüexüçèx ga yema

yéma nüxǖ nadaugüxǖ, ñuxmatáta yuwa ínadaxgu rü wena namaǖxgu. **10** Rü ñuxǖchi ga yema ngúexǖgü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürǖgü: —¿Tǖxcǖü i ngëma ngúexëēruǖgü i ore i mugüwa nguxëētaegüxǖ rü ñanagürǖgü:

“Ería tá nixí ya nüxíra cuxǖpa nuā ūcü?” ñanagürǖgü. **11** Rü Ngechuchu nanangäxǖ, rü ñanagürǖ: —Aixcüma nixí i Ería na nüxíra tá núma naxǖxǖ na chauxǖpa Tupanacèx yamexëēäxǖcèx i duǖxǖgü. **12** Natürǖ choma pemaä nüxǖ chixu, rü Ería rü marü núma naxǖ, natürǖ duǖxǖgü rü tama nüxǖ nacuèxgü na texe yiixǖ. Rü yemacèx chixri namaä nachopetü. Rü ngëxgumarǖü tá ta nixí na chixri tá chomaä nachopetüxǖ i duǖxǖgü —ñanagürǖ. **13** Rü yexguma ga yema ngúexǖgü rü nüxǖ nicuèxächitanü ga Cuáǖ ga baiǖxëēruǖchiga na yiixǖ ga yema Ngechuchu namaä nüxǖ ixuxǖ.

*Ngechuchu rü nanamexëē ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü
(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)*

14 Rü yexguma duǖxǖgü íyexmaxǖwa nangugü, rü wüxi ga yatü Ngechuchucèx nixǖ. Rü napëxegu nayacaxäpǖxǖ rü ñanagürǖ nüxǖ: **15** —Pa Corix, ¡nuxǖ nangechaǖ ya chaune rü naxcèx yataanexëē! Erü muëxpǖxcüna rü naxäüäexǖ, rü poraäcü nüxǖ nangu. Rü muëxpǖxcüna rü üxǖsetǖgü nayanguxëē, rü ëxna dexágu. **16** —Rü nuā curü ngúexǖgüxǖtawa chanaga, natürǖ nümagü rü tama nüxǖ nacuèxgü na namexëēgüäxǖ —ñanagürǖ. **17** Rü yexguma Ngechuchu nanangäxǖ, rü ñanagürǖ nüxǖ ga yema duǖxǖgü ga yéma yexmagüxǖ: —Pa Duǖxǖgü i Tama Yaxögüxǖ i Chixri Maxëxǖx, ¿ñuxguratáta i pemaä chanuxmaxǖ rü yaxna pemaä chaxñüxǖ? ¡Nuā penaga ya yima bucü! —ñanagürǖ. **18** Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo ga guma bucüwa yexmaxǖ. Rü yemaäcü ínanatèxǖchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma bucü. **19** Rü yemawena ga norü ngúexǖgü rü noxrüwama Ngechuchumaä nidexagü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürǖgü nüxǖ: —Pa Corix, ¿tǖxcǖü i toma rü taxuacüma ítanatèxǖchi i ngëma ngoxo? —ñanagürǖgü. **20** Rü Ngechuchu nanangäxǖ, rü ñanagürǖ nüxǖ: —Pema rü taxuacüma ípenatèxǖchi erü tama aixcüma peyaxögü. Rü aixcüma pemaä nüxǖ chixu, rü ngëxguma chi woo wüxi ya motachachirerǖxǖ naxiraxǖchigu i perü ò, rü chi daa mëxpünemaä nüxǖ pixuxgu na yaxǖgachixǖcèx, rü chi pega naxñǖ. Rü taxuxǖ chima pexǖ naguxcha ega aixcüma peyaxögü. **21** —Natürǖ ñaärǖü i ngoxo rü tama ínaxǖxǖ ega tamaixaureäcüma iyumüxëgu —ñanagürǖ.

*Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)*

22 Rü yexguma norü ngúexǖgümaä Gariréaarü naänegu yaxǖxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexǖgümaä nüxǖ nixu, rü ñanagürǖ: —Choma ya Tupana Nane na duǖxǖxǖ chiixǖ, rü chixri tá chomaä nachopetü rü äëgxacügüna tá choxǖ namugü i duǖxǖgü. **23** —Rü tá choxǖ nimëxgü, natürǖ tomaëxpǖx i ngunexǖguwena rü wena táxarü chamaxǖ —ñanagürǖ. Rü yexguma yema orexǖ naxñǖegü ga norü ngúexǖgü, rü poraäcü nangechaügü.

Ngechuchu ngíxǖ naxütanü ga yema dí̄eru ga tupauca ga taxǖnecèx ngíxǖ nayauxgüçü

24 Ngechuchu rü norü ngúexǖgümaä Capernáûärü ïänewa naxí. Rü yexguma yéma nangugü rü Pedruxǖ ínayadaugü ga yema yatǖgü ga tupauca ga taxǖnecèx dí̄eru ngíxǖ yauxgüxǖ. Rü Pedruna nacagüe rü ñanagürǖgü: —¿Yima curü Cori rü tama ëxna ngíxǖ naxütanü i ngëma dí̄eru i tupauca ya

taxüneärü ixicü? —ñanagürögü. ²⁵ Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngämäacü nanaxütanü —ñanagürü. Rü yixcama ga yexguma ïxgu naxücxugu ga Pedru, rü Ngechuchuxira Pedrumaä nidexa, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxü ñacuxü i cumax, Pa Pedrux, rü ngextá nixi i nayauxgüäxü i norü díëru i guxü i nachiüneärü äëxgacügü? ¿Cuxcèx i nügütanüwatama rü éxna togü i duüxügütanüwa? —ñanagürü. ²⁶ Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Maneca togü i duüxügütanüwa nixi i nayauxgüäxü —ñanagürü. Rü ñuxüchi Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma ngëmaäcü yixigu, rü yixema na Tupanaäru ixigüxü rü taxucèxma tanaxütanügü. ²⁷ —Natürü ngëma na taxúema tamaä nuxüçèx, rü chanaxwèxe i cuyaxütanü i ngëma díëru. ¡Rü yéa naxtaawa naxü, rü ngëma yapoxwaxe! ¡Rü ngëma nüxiraüxü i choxni i cunapoxwaüxü rü naäxwa tá nüxü icuyangau i wüxi i díëru i nagu mexü na yangutanüxëexüçèx i chauxcèx rü cuxcèx rü ta! ¡Rü tupauca ya taxünewa nange i ngëma díëru, rü yaxütanü! —ñanagürü.

18

¿Texé tá tixi ya guxäärü yexera ixixé?

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxi rü nüxna nacagü, rü ñanagürögü: —¿Pa Corix, texé tá tixi ya guxäärü yexera ixixé i ngëma Tupana äëxgacü íxixüwa? —ñanagürögü. ² Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga buxüçèx naca, rü norü ngúexügürü ngäxütanügu nanachixëe. ³ Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü: —Dúcèx, Pa Chorü Ngúexügü, aixcüma pemaä nüxü chixu, rü ngëxguma tama nüxü perüxoegu i ngëma na togüarü yexera pegü pixigüxéechaüxü rü ñuxüchi tama ñaä buxürrüü pegü íperüxíragu, rü taxucürüwa pichocu i ngextá Tupana äëxgacü íxixüwa. ⁴ —Rü aixcüma yíxema tügü íruxírase rü ñaä buxürrüü ixixé, rü yíxema tá tixi ya guxäärü yexera ixixé i ngextá Tupana äëxgacü íxixüwa. ⁵ —Rü texé ya chauégagu meä nayaxúxe i wüxi i buxü i ñaärrüü ixixü rü choxü nixi i tayaxuxü.

Naxäucüma nixi na pecadugu inguxü

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ —Rü texé ya pecadugu nanguxëexé i wüxi i ñaä buxügü i choxü yaxögüxü rü tûmacèx rü narümemaë chi nixi na noxtacüma wüxi ya nuta tûmanaäwa nayangacuchixü, rü ñuxüchi ngëmaäcü taxtuchiüwa tükü nayarütáexü na ngëxma tayuxüçèx. ⁷ —Ñoma i naänecüäx i duüxügütçèx rü wüxi i taxü i ngechaü nixi na nangëxmaxü i muxüchixü i tacü i pecadugu nayixëexü. Rü guxüguma tá nangëxma i ngëma chixexügü, natürü wüxi i ngechaüxüchi tá nixi naxcèx i ngëma yatü i togüxü pecadugu nguxëexü. ⁸ —Rü ngëmacèx i ngëxguma chi cuxmëx rü éxna cucutü pecadugu cuväü nguxëegu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaë nixi i cuboxmëxäcüma rü éxna cubocutüäcüma na cunayaxuxü i curü maxü na tama guxüne ya cuxmëxmaä rü éxna guxüne ya cucutümaä üxü ya taguma ixoxünewa quitëxcuchixüçèx. ⁹ —Rü ngëxguma chi cuvetü pecadugu cuväü nguxëegu, rü name nixi i ícunacaxüchi, rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaë nixi i wüxitümaä na cunayaxuxü i curü maxü na tama guxüne ya cuvetümaä üxü ya ngoxogü nagu poxuenewa na quitëxcuchixüçèx. [Rü ngëmaäcü woo cuväü naguxchagu, natürü name nixi i nüxna quixügachi i guxüma i ngëma chixexügü i nagu cunguchaüxü.]

Ore ga carneru ga iyarütaxuxügu ixuxü

(Lc 15.3-7)

10 —Rü tama name i nüxü pexoox i wüxi i buxü i ñaärüü choxü yaxõxü. Erü ngëma norü dauruügü i orearü ngeruügü i daxüçüäx rü guxüguma Chaunatü ya daxügucüpêxewa nangëxmagü na ngëma ngëma buxüetüwa nachogüxüçex. **11** —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü núma chaxü na chanamaxëexüçex i duüxügü iyarütauxexü. **12** —¿Rü ñuxü ñapegxüxü i pema ega wüxi ya yatu rü nüxü nangëxmagu i 100 i carnerugü rü wüxi nüxü iyarütauxgu? ¿Taux ẽxna i nachitaügu namugüäxü i ngëma 99, rü ñuxüchi naxcèx yadauxü i ngëma nüxü iyarütaxuxü? **13** —Rü ngëxguma nüxü iyan-gauxgu, rü namaä nataäexüchi i ngëma norü carneru. Rü woo guxüguma namaä nataäe i ngëma 99 i tama iyarütauxexü, natürü yexeraäcüxüchi namaä nataäe i ngëma wüxi i iyarütaxuxü, erü marü nüxü inayangau. **14** —Rü ngëxgumarüü ta nixi ya Penatü ya daxügucü na tama nanaxwèxexü na wüxi i ñaä buxü na iyarütaxuxü.

Ñuxäcü tamücxü na ingechaüxüchiga (Lc 17.3)

15 —Rü ngëxguma cueneë chixexü cumaä üxgu, rü name nixi i nüxücatama namaä quidexa, rü nüxna nüxü cucuèxächixëe i ngëma norü chixexü i cumaä naxüxü. Rü ngëxguma cuga naxinügu, rü marü wenaxarü mexüçex cu-nataeguxëe i ngëma cueneë. **16** —Natürü ngëxguma tama cuga naxinügu i ngëma cueneë, rü name nixi i naxcèx cuca i wüxi rü ẽxna taxre i duüxügü na nümagü rü ta namaä yadexagüxüçex i ngëma cueneë. **17** —Rü ngëxguma rü ta tama nüxü inaxinügu i ngëma taxre i duüxügüarü ore, rü name nixi i guxü i yaxõgüxümaä nüxü quixu na ngëma cueneëmaä yadexagüxüçex. Rü ngëxguma rü ta tama nüxü inaxinügu i ngëma yaxõgüxüärü ore, rü name nixi i wüxi i duüxü i tama yaxõxürüügu namaä curüxñü. **18** —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü yíxema núma ñoma i naänewa tama pexü irüxñüxü i chorü ore rü tääntáma Tupana äëxgacü íixixüwa tichocu. Natürü yíxema meä pexü irüxñüxü i ngëma ore rü aixcüma ngëma tá tangu. **19** —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxguma chi taxre i pema i núma ñoma i naänewa rü wüxigu tacüçex ípecaxgu i Chaunatü ya daxügucüxtawa, rü núma ya Chaunatü rü tá pexna nanaxä. **20** —Erü ngëma ngextá taxre rü ẽxna tomaëxpüx i duüxügü chauébagu íngutaquëxexüwa, rü choma rü ta norü ngäxütanüwa changëxma —ñanagürü. **21** Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchucex nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Pa Corix, ngëxguma chaueneë chixexü chomaä üxgu, rü ñuxreëxpüxcüna i namexü na nüxü nüxü changechaüxü naxcèx i ngëma chixexü i chomaä naxüxü? ¿Rü marü namexü i cuxcèx ega 7 ẽxpüxcüna yíxigu na nüxü nüxü changechaüxü? —ñanagürü. **22** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tama name i 7 ẽxpüxcüna xücatama nüxü nüxü cungechaü. Natürü guxügutáma nixi i nüxü nüxü na cungechaüxü woo 70 ẽxpüxcüna i 7 wa nangu —ñanagürü.

Ore ga äëxgacüarü duüxü ga tama namücxüaxü nüxü ngechaüxü ga norü ngetanügu ixuxü

23 Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ngëma Tupana na äëxgacü ixixü, rü ñoma wüxi ga nachiüäneärü äëxgacü ga norü duüxügü ga nüxü nange-tanügxümaä namexëëchaüxürrüü nixi. **24** —Rü yexguma inaxügüägu ga meä nüxü na yadaugüxü ga yema nüxü nangetanügxüppane, rü naxüttawa nanagagü ga wüxi ga norü duüxü ga taxüchicü ga dïëru nüxü ngïxü nge-tanüxü. **25** —Natürü ga yema norü duüxü rü nangearü dïëruäx, rü taxuacüma norü cori ga äëxgacüaxü nanaxütanüega. Rü yemacèx ga yema äëxgacü rü norü churaragüxü namu na to ga corixü namaä nataxegüxüçex ga yema

yatü, wüxigu tümamaä ga naxmèx rü naxäcügü rü norü yemaxügü, na yema natanü ga díerumaä naxütanüäxüçèx ga norü ngetanü. ²⁶ —Rü yexguma ga yema norü duüßü rü norü äëxgacüpëxegu nacaxäpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü. ²⁷ —Rü yema norü äëxgacüaxü nangechaütümüü, rü yemacèx namaä nüxü nixu ga marü tama nüxü na naxütanüäxüçèx ga yema norü ngetanü. Rü ñuxüchi ínananguxuchixëe. ²⁸ —Natürü yexgumatama yéma äëxgacüxütawa ínaxüüxgu ga yema yatü, rü nüxü inayangau ga wüxi ga namüçü ga írarüwatama nüxü nangetanüxü. Rü yema yatü rü nüxna natüxüe, rü nananüxnaxä, rü ñanagürü nüxü:

“¡Choxü ngíxü naxütanü i ngëma díeru i ngíxü cungetanüçü!” ñanagürü. ²⁹ —Rü yexguma ga yema namüçü rü yema yatüpëxegu nacaxäpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Chomüçüx, jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü. ³⁰ —Natürü ga yema yatü rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore. Rü poxcupataügu tükü napoxcuama ñuxmata nüxü tanaxütanü ga yema tümaärü ngetanü. ³¹ —Rü yexguma togü ga yema äëxgacüarü duüßügü nüxü daugüga yema ngupetüxü, rü poraäcü naäewa nangux ga yema naxüxü ga yema yatü. Rü norü corixütawa naxü rü nüxü nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxü. ³² —Rü yexguma ga yema äëxgacü rü nanamu ga norü churaragü na naxütawa nagagüäxüçèx ga yema yatü. Rü yexguma naxütawa nanguxgu, rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chixexü i chorü duüßü quixi. Choma rü cuxü nüxü changechaü ga yema choxü cungetanüxü, erü choxü cucèèxü na tama cuxü chapoxcuxüçèx. ³³ —Rü cuma rü chita nüxü nüxü cungechaü i ngëma cumüçü i cuxü nange-tanüxü, yexgumarüü ga choma rü cuxü nüxü na changechaüxürüü ga yema choxü cungetanüxü”, ñanagürü nüxü. ³⁴ —Rü poraäcü nanuxüchi ga yema äëxgacü. Rü norü churaragüxü namu na napoxcugüäxüçèx ga yema yatü ñuxmata guxü nüxü naxütanü ga yema nüxü nangetanüxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁵ Rü ñuxüchi ñanagürü ta: —Rü ngëxgumarüü tá pemaä nanaxü ya Chaunatü ya daxügucü i ngëxguma tama wüxicigü aixcüma peenexëgüaxü nüxü perüngümaegu i ngema chixexü i pemaä naxüxü —ñanagürü.

19

Parichéugü rü Ngechuchuna nacagüe i táxmèxchiga (Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü inaxüächi ga Gariréaarü naänewa. Rü natü ga Yudáüärü tocutüwa naxü ga Yudéaarü naänewa. ² Rü muxüma ga duüßügü nawe narüxi, rü nüma ga Ngechuchu rü yéma nanameëxëe ga yema idaaweeexü. ³ Rü Ngechuchucèx naxü ga ñuxre ga Parichéugü, rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Cuxcèx namexü i wüxi i yatü na ínatáxmèxmarexü ega tacü rü chixexü taxüxgu ya naxmèx? —ñanagürügü. Rü yemaäcü nüxna nacagü yerü Ngechuchuxü chixexügu nanguxëëgüchaü. ⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¿Taguma éxna nawa pengüe i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü ga noxri Tupana naxüxgu ga duüßügü, rü yatüxü rü ngecüxü na naxüxü? ⁵ —Rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü ngëmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na namèxmaä in-axäüxüçèx. Rü ngëmaäcü i ngëma taxre rü ñoma Wüxitama i duüßürüü tá nixigü”.

6 —Rü ñuxuchi tama taxre nixi, rü wüxitama nixi. Rü ngēmacèx taxucürüwa texé nüguna tayaxígachitanüxeē i ngēma taxre i Tupana nüguna mugüxü —ñanagürü. **7** Rü yexguma Ngechuchuna nacagü rü ñanagürögü: —¿Tüxcüü nixi ga Moiché ga duňxügümäa nüxü yaxuxü rü ngēxguma texé tūmamèxü itáxchaügu rü name nixi i wüxi i popera i tèxgüpane ngíxna taxä, rü ñuxuchi ngíxü itatex? ñaxü —ñanagürögü. **8** Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pegagu nixi ga Moiché ga tama pexna nachúxäxü na pexmèxü ípetáxü. Yerü nüma nüxü nacuèx na tama aixcüma peyaxögüxü. Natürü noxriarü ügügi rü tama yemaäcü nixi. **9** —Rü choma pemaä nüxü chixu rü tama name na texé tūmamèxü itáxü ega tama naï ya yatümaä nangéäexügagu yixigu. Rü ngēxguma chi yima yatü rü ñuxuchi naï i ngemaä naxäxmèxgu, rü chixexü naxü, rü ñoma naï i ngemaämare nangéäexüruü nixi. Rü texé ya ngímaä ãmaxë i ngēma nge i ngíte ngíxü itèxcü, rü ñoma naï i ngemaämare itapexüruü tixi —ñanagürü ga Ngechuchu. **10** Rü ñuxuchi ga norü ngúexügü rü ñanagürögü nüxü: —Ega ngēmaäcü yixigu rü name nixi i noxtacüma tama naxämèx ya yatü rü tama ixäte i nge —ñanagürögü. **11** Rü Ngechuchu norü ngúexügüxü nangäxü rü ñanagürü: —Taxucürüwa guxüma i duňxügü nüxü nacuèx i tacüchiga na yiixü i ngēma ngúxéetae. Natürü yíxema Tupana tükü nüxü cuéxéexücatama tixi ya nüxü cuéxgüxe. **12** —Rü nangéxma i nagúxüraüxü i guxchaxü na tama naxämèxüçex ya yatü. Erü nümaxü i yatü rü woetama taxucürüwa naxämèx erü norü bucüma nangepüxüchare. Rü nümaxü i yatü rü taxucürüwa naxämèx erü nayauxpüxücharee. Rü togü tama naxämèx erü Tupanaärü ngúchaüxücatama naxügüchaü. Rü texé ya ngēmaäcü maxchaüxü rü marü name i ngēmaäcü tamaxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü buxügüxü nameäxë
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

13 Rü duňxügü rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga ñuxre ga buxügü na Ngechuchu nüxü ingögüxüçex rü namaä nayumüxexüçex. Natürü ga Ngechuchuarü ngúexügü rü inanaxügue ga na yangagüäxü ga yema duňxügü ga Ngechuchuxütawa buxügüxü gagüxü. **14** Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Marü name i chauxütawa naxi i buxügü. ¡Rü tåxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana äexgacü íixixüwa rü tūmacex nixi ya yíxema ñaä buxügürüü meä yaxögüxe —ñanagürü. **15** Rü ñuxuchi ga Ngechuchu rü yema buxügütü naxümëx. Rü yemawena inaxüächi ga yéma.

*Wüxi ga ngextüxüçü ga díeruäxüchicü Ngechuchumaä nidexa
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

16 Rü wüxi ga ngextüxüçü rü Ngechuchuxütawa nangu, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngúexéerü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçex i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. **17** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurögü choxü? Erü Tupanaxücatama nixi ya mecü ixicü, rü nataxuma i to. Natürü ngēxguma cunayauxchaügu i maxü i taguma gúxü, rü ¡naga naxinü i Tupanaärü mugü! —ñanagürü. **18** Rü yexguma ga guma ngextüxüçü rü ñanagürü: —¿Ngéxürrüüxü tá nixi i Tupanaärü mugü i naga chaxinüxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¡Täütáma cumáëta, rü täütáma naï i ngemaä icupe, rü täütáma cungítëex, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga! **19** —¡Rü tūmaga naxinü ya cunatü rü cue, rü nüxü nangechaü i cumüçügü ngēma na cugü cungechaüxürrüü! —ñanagürü. **20** Rü yexguma ga guma ngextüxüçü rü ñanagürü: —Guxüma i ngēma mugü i nüxü quixuxü rü woetama chorü bucüma meä chayanguxëe. ¿Rü tacü rü to

tá chaxü na choxü nangēxmaxūcèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ²¹ Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupanapēxewa mecü quixīxchaăgu, rü name nixī i namaā cutaxe i guxüma i curü ngēmaxūgū rü togü i ngearü ngēmaxūăgxüxüna cunaxā i ngēma curü natanü. Rü ngēxguma tá cuxü nangēxma i cuchica i daxūguxü i naānewa. Rü ñuxūchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²² Natürü yexguma yemaxü naxīnüğü ga guma ngextüxüçü rü poraăcü nangechaă, yerü namuārü dīeruăxüçüchi. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngūexügüxü ñanagürü: —Aixcüma pemaă nüxü chixu rü naguxchaxüchi nixī na wüxi i duăxü i dīeruăxüçüchixü rü Tupana ãēxgacü íixīxüwa na nanguxü. ²⁴—Rü aixcüma pemaă nüxü chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucüruwama wüxi ya ucumaxētüwa naxüpetüxüärü yexera narüguxchamaă naxcèx i wüxi i duăxü i dīeruăxüçüchixü na yaxücxü i ngextá Tupana ãēxgacü íixīxüwa —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma yemaxü naxīnüğü ga norü ngūexügü rü poraăcü nabējăchiăegü. Rü nüguna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá ēxna tixī ya nayaxúxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nüxü nadawenü rü ñanagürü nüxü: —Duăxügü rü taxuacüma nügü namaxēe, natürü Tupanaăxü rü natauxcha na namaxēxēăxü —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma ga Pedro rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, toma rü marü ítanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxīxüçex. ¿Rü tacü tá nixī i torü natanü i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁸ Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaă nüxü chixu rü ngēma ngunexü i Tupana nagu nangexwacaxüxēexü i guxüma, rü choma rü ãēxgacü ya tacü tá chixī. Rü chorü tochica i mexēchixüwa tá charüto. Rü pema i 12 i chorü ngūexügü na chowe perüxīxü rü pema rü tá ta pexü nangēxma i perü tochicaxü i mexēchixü i chauxütawa. Rü ngēma tá perütogü na norü maxüchigacèx nüxü picagüxü i guxüma i Yudíugü. ²⁹ Rü guxāma ya yíxema tümapata chauxcèx ítāxe, rü ēxna tümaeneęgü rü tümaeyègxüxü chauxcèx ítāxe, rü ēxna tümanatü rü tümaexü chauxcèx ítāxe, rü ēxna tūmamèx rü tūmaxäcügxüxü rü tümaärü naāne chauxcèx ítāxe, rü 100 ēxpüxcüna i ngēma noxri tūxü ngēxmaxüärü yexera tá tayaxu. Rü naetü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ³⁰—Natürü muxüma i nümaxü i ñoma i naānewa duăxügü wixpēxewa ügxēexü, rü daxūguxü i naānewa rü Tupana tá wixweama nanaxügxüe. Rü muxüma i nümaxü i ñoma i naānewa duăxügü wixweama ügxēexü, rü daxūguxü i naānewa rü Tupana tá wixpēxewa nanaxügxüe.

20

Ore ga puracütanüxügu ixuxü

¹—Rü ngēma Tupana ãēxgacü íixīxüwa rü ñoma wüxi ga ubanecüarü yora ga pèxmama norü puracütanüxü ta yadaucürüü nixī. ² Rü yema puracütanüxümaă nanamexēe na wüxitachinü ga dīerugu nüxü na naxütanüăxüçex ga wüxicigü ga ngunexügu. Rü ñuxūchi naānewa nanamugü na yéma yapuracüexüçex. ³—Rü yixcama ga 9 arü oragu rü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracütex daugüxü íngutauexegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yatügü ga ngearü puracüăgxü. ⁴—Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngema chorü ubanecüwa peyapuracüe! Rü meă tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. Rü nümagü rü yéma naxī. ⁵—Rü yema ubanecüarü yora rü tocuchigu rü wenaxärü togü ga puracütanüxü ta nayadau. Rü tomaexpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxärü yexgumarüü ta nayadau. ⁶—Rü yixcama ga wüximēexpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxärü ínayadau ga ngextá yatügü

ga puracüçèx daugüxü íngutaquéxegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga togü ga yatügü ga ngearü puracüägxüxü. Rü ñanagürü nüxü:

“¿Tüxcüü i pema rü nuxä perüchomare i guxü i ñoma i ngunexügu, rü tama pepuracüe?” ñanagürü. ⁷—Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürü nüxü:

“Tama tapuracüe erü taxúema toxcèx tadau na tüxü tapuracüexüçèx”, ñanagürü. Rü yexguma ga yema naâneärü yora rü ñanagürü nüxü:

“¡Pema rü ta ngëma chorü ubanecüwa pexí rü peyapuracüe! Rü meä tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. ⁸—Rü yexguma marü nachütagu rü yema naâneärü yora, rü naxcèx naca ga norü puracütanüxüärü dauruü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Naxcèx naca i ngëma puracütanüxü. Rü nüxíra nüxü naxütanü i ngëma wixwenaxüchima ngëma íxü, rü nawa tá icuyacuèxëe i ngëma nüxíra ngëma puracüexü!” ñanagürü. ⁹—Rü yéma naxí ga yema puracütanüxü ga wüsiméëxpüxarü oragu ga yáuanecü puracüwa íxü. Rü wüxicigü ngíxü nayauxgü ga wüxitachinü ga díëru. ¹⁰—Rü yemawena rü yéma naxí ga yema nüxírama puracüexü ga puracütanüxü. Rü nümagü nagu naxñüegu rü yexera tá ngíxü nayauxgü ga díëru, natürü nümagü rü ta ngíxü nayauxgü ga wüxitachinütama ga díëru ga wüxicigü. ¹¹—Rü yexguma ngíxü nayauxgüga rü inanaxügue ga chixri na yadexagüxü nachigagu ga yema naâneärü yora. ¹²—Rü ñanagürü:

“Yixema rü guxü i ngunexügu üèxcüyetüwa tapuracüe, natürü i ñaã puracütanüxü i wixwenaxüchi íngugüxü rü wüxi i oratama napuracüe. Natürü ngëma tüxü naxütanüäxüëxpüxtama nüxü nanaxütanü”, ñanagürü. ¹³—Natürü ga yema ubanecüarü yora nanangäxü, rü ñanagürü nüxü ga wüxi ga yema puracütanüxü:

“Pa Chomücx, tama cuxü changíx. ¿Tama éxna i wüxitachinügu yiíxü ga chomaã cunamexéexü na cuxü chanaxütanüxü i ngëma puracü? ¹⁴—¡Ñaã i curü díëru, rü íxü! Rü ngëma puracütanüxü i wüxi i oratama puracüexü, rü choma nüxna ngíxü chaxäxchaü i ngëma cuxna ngíxü chaxäcüëxpüx. ¹⁵—¿Tama éxna name i ngëma choma chanaxwèxexüäcüma ngímaã na chaxüxü i chorü díëru? ¿Rü éxna quixäüxächi erü ngëmaäcü chamecüma?” ñanagürü. ¹⁶—Rü yíxema ñuxma duüxügü wixweama tüxü ügüxéexë, rü daxüguxü i naânewa rü Tupana tá wixpëxewa tüxü naxügüxéexë. Rü yíxema ñuxma duüxügü wixpëxewa tüxü ügüxéexë rü daxüguxü i naânewa rü Tupana tá wixweama tüxü naxügüxéexë. Erü Tupana rü muxüchiena naxu, natürü noxretama tixí ya yíxema tüxü nadexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü norü tomaëxpücüna nanaxunagü ga norü yuxchiga (Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü rü noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: ¹⁸—Pema nüxü pecuèx na marü ingaicaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngëma rü duüxügü rü tá chixri chomaã nachopetü. Rü tá paigüarü äëgxacügü rü ngúexéëruügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxüna tá choxü namugü. Rü nümagü rü tá chomaã nanaxuegugü na chayuxüçèx. ¹⁹—Rü tá to i nachiüäneçüäxna choxü namugü. Rü ngëmagü tá nixí i chaugu idauxcüraügüxü rü choxü çuaixgüxü. rü ñuxüchi tá curuchawa choxü nipotagü na ngëxma chayuxüçèx. Natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü —ñanagürü.

Wüxi ga ngüxéexëcèx íica ga Chaütiágú rü Cuáüärü mamá (Mr 10.35-40)

20 Rü yéma iyexma ga naẽ ga Chaütiágu rü Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixigü. Rü ngíma rü Ngechuchucèx iyaxü namaã ga yema taxre ga ngínegü. Rü Ngechuchupéxegu iyacaxápüxü, rü wüxi ga ngüxéêcèx nüxna iyaca. **21** Rü nüma ngína naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cunaxwèxexü? —ñanagürü. Rü ngíma inangäxü rü ngígürügü: —Pa Corix, ngëxguma ãëxgacüxü quingucuchigu rü chanaxwèxe i cunamu na wüxi i ñaa chaune rü curü tügüneçüwawa na natoxü, rü ngëma to i curü toxwecüwawa na natoxü —ngígürügü. **22** Natürü Ngechuchu ngíxü nangäxü rü ñanagürü: —Pema rü tama nüxü pecuèx na tacüçèx ípeçaxü. ¿Namaxã chi peporaexü i ngëma ngúxü i tá choxü üpetüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ngémáacü namaã tá taporae —ñanagürügü. **23** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixi i chauxrü ngúxü pingegüxü. Natürü ngëma chorü tügüneçüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxüçèx, rü tama choxmëxwa nangëxma na pexna chanaxäxü. Rü Chaunatümëxëwa nixi na nangëxmaxü i ngëma, rü nüma tá tüxna nanaxã ya yíxema tûmacèx íyíixé —ñanagürü. **24** Rü yexguma yemaxü naxinüegu ga yema togü ga 10 ga Ngechuchuarü ngúexügü, rü Chaütiágumaã rü Cuáümaã nanuë. **25** Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx rü guxü i nachiüñanegüarü ãëxgacügü rü poraäcü nanamu i norü duüxügü. Rü ngëma ãëxgacügü i taxügü rü norü duüxügüarü yora nügü nixigüxéé. **26** —Natürü tâutáma ngëmaacü nixi i petanüwa. Rü ngëxguma texé naxwèxegu na ãëxgacü tiixü i petanüwa, rü name nixi i noxri rü guxääärü ngüxéëruü tixi. **27** —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwèxegu na tûmamüçügüleru na tiixü, rü name nixi i noxri rü guxüma i tûmamüçügülerü ngüxéëruü tixi. **28** —Yerü chomatama i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tama togü choxü rüngüxéëxüçèx nixi i núma chaxüxü. Natürü núma chaxüxü na duüxügüxü charüngüxéëxüçèx rü naxcèx na chayuxüçèx rü ngëmaacü chanaxütanüxüçèx na muxüma i nümagü rü nüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

*Ngechuchu nanameëxëe ga taxre ga ngexetügüxü
(Mr 10. 46-52; Lc 18.35-43)*

29 Rü yexguma Ngechuchu norü ngúexügümaã Yericúarü ñänewa íchoüxgu, rü muxüma ga duüxügü nawe narüxi. **30** Rü yéma namacüwawa narütogü ga taxre ga ingexetüxü. Rü yexguma nüxü naxinüegu na Ngechuchu yéma üpetüxü, rü tagaäcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxü, ¡Cuxü tangechaütmüügü! —ñanagürügü. **31** Rü yema duüxügü ga Ngechuchuwe rüxiñü rü nayangagü na iyanangeëxgüxüçèx. Natürü nümagü ga yema ingexetüxü rü yexeraäcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxü, ¡cuxü tangechaütmüügü! —ñanagürügü. **32** Rü yexguma ga Ngechuchu rü yexma nayachiächi rü naxcèx naca ga yema ingexetüxü. Rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü i penaxwèxexü na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü. **33** Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, tanaxwèxe na toxü quidauchitanügüxéëxü —ñanagürügü. **34** Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaütmüügü, rü naxëtügü ningögü. Rü yexgumatama nidauchigü, rü Ngechuchuwe narüxi.

21

*Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)*

1 Rü yexguma marü yangaicagüga ga Yerucharéüwa na nangugüxü, rü nawa nangugü ga guma īane ga Bechagué ga Oríbunecüarü mèxpüneärü ngaicamana yexmane. Rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. **2** Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua törü tóxmèxtawa ngëxmane ya īānexäcüwa pexi! Rü ngëxma tá ngixü pengau i wüxi i buru i ngëxma ngaxüçü namaä i wüxi i ngixäcü i yatüxü i ngixütagu irüxäüxü. ¡Rü ngixü piwëxü, rü nuä chauxütawa ngixü pega namaä i ngixäcü! **3** Rü ngëxguma texé pexna caxgu na tacücx ngixü piwëxüxü, ¡rü tümamaä nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nangixwèxe namaä i ngixäcü, natürü paxa tá ngixü nwoeguxëe”, ñapegügü tüxü! —ñanagürü. **4** Rü yema naxüpetü yerü yemaäcü Tupana nayanguxëe ga norü ore ga nuxcümaüxü ga norü orearü uruü ümatüxü ga ñaxü:

5 “¡Yerucharéüçüäxgumaä nüxü pixu rü ñapegü: ‘¡Düçèx ya perü äëxgacü ya nuä pexütawa ücü! Rü nüma rü tama nügü yacuëxüüäcü ínangu, rü wüxi i buruxacüétügumare naxaunagü!’”

ñanagürü ga yema ore. **6** Rü yexguma ga yema taxre ga norü ngúexügü rü yéma naxi, rü nanaxügü ga yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxü. **7** Rü Ngechuchuxütawa ngixü nagagü ga yema buru ngixacümaä. Rü yema norü ngúexügü rü naxchirumaä nanachatagü ga yema ngixacü, rü ñyxuchi ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. **8** Rü yema muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü rü naxchirumaä nayaçhamatanü ga nama. Rü togü rü naixäxtü ta nadaügü rü yemamaä nayaçhamatanü ga nama. **9** Rü yema duüxügü ga napëxegu ägüxü, rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürügü: —¡Nüxü ticuëxüxügü ya daa äëxgacü ya Dabítanüxü! ¡Rü namecümaxüchi ya daa Tupanaegagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxüçüäx, rü nüxü picuëxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü. **10** Rü yexguma Ngechuchu Yerucharéüwa ixücxugu, rü guxüma ga yema īānecüäx rü nanaxixächiäegü, rü ñanagürügü: —¿Texe nixi ya daa? —ñanagürügü. **11** Rü yema Ngechuchuwe rüxixü ga duüxügü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Tupanaärü orearü uruü ya Ngechuchu ya Gariréaanewa ngëxmane ya īane ya Nacharétucüäx ixicü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(*Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22*)

12 Rü tupauca ga taxünnegu naxücu ga Ngechuchu, rü ínanawoxü ga yema yéma tacümaä taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü ga yéma Tupanaarü ämarewa mexü ga díërumää taxegüxü rü muxtucugümaä taxegüxü. **13** Rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Chopata rü yumüxëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítèëxgüpataü peyaxixëe —ñanagürü. **14** Rü yéma tupauca ga taxünnewa rü Ngechuchucèx naxi ga ñuxre ga ingexetügxü rü ichixeparagüxü. Rü Ngechuchu nanameëxëe. **15** Natürü ga paiguarü äëxgacügü rü ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëétaegüxü, rü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu rü buxügxü naxinüe ga na ñagüxü: —¡Namexëchi ya daa äëxgacü ya Ngechuchu ya Dabítanüxü! —ñagüxü. Rü yemacèx ga yema äëxgacügü rü nanue.

16 Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —¿Nüxü cuxinüxü i ngëma buxügü namaä idexagüxü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, nüxü chaxinü. ¿Natürü taguma éxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü ngēma buxügü i íraxüchixü rü ñchanagü rü tá ta cuxü nicuèxüügü”, ñaxü? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna yéma nixü, rü ñuxüchi íanaxüxü ga guma íñnewa. Rü íâne ga Betániawa naxü, rü yexma nayape.

*Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü oðxümaã chixexü naxuegu
(Mr 11.12-14, 20-26)*

¹⁸ Rü moxüäcü ga pèxmama rü yexguma wenaxärü Yerucharéüçèx nataegugu ga Ngechuchu rü nataiya. ¹⁹ Rü namacüwawa nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera. Rü naxcèx nixü, natürü taxuüma ga norü oxü inayangau, rü naâtxüxüçatama inayangau. Rü yemacèx ñanagürü nüxü ga yema orix: —Rü tagutáma wena cuxox, —ñanagürü. Rü yexgumatama narüñexë ga yema orix. ²⁰ Rü yexguma yemaxü nadaugüga ga norü ngúexügü, rü nabëixachiäegü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürü: —¿Rü ñuxäcü i ñaã orix i paxama nañexëxü? —ñanagürü. ²¹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi meã peyaxöggü rü tama ngēma igueramaã chaxüxüçica chi pexü. Natürü yexeraxü chi pexü. Rü ngëxguma chi daa mèxpünemaã nüxü pixuxgu na yaxügachixüçèx rü taxtù i taxüchiüwa naxüxüçèx, rü pega chi naxñü. ²² Rü guxüma i tacü i naxcèx ípecaxü i perü yumüxëwa, rü tá penayauxgü ega aixcüma peyaxöggüäcüma naxcèx ípecaxgu.

*Ngechuchuna nacagüe na texégagu tupauca ga taxünewa nanguxéëtaexü
(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)*

²³ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu naxücu. Rü yexguma yéma ínanguxéëtaeyane rü naxcèx naxí ga paigüarü ãëgxacügü rü Yudíugüarü ãëgxacügülerugü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürü: —¿Rü texégagu nixü i cunaxüxü i ngēma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngēma? —ñanagürü. ²⁴⁻²⁵ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügu i ngēma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaã nüxü chixu na ngëxürrüüxü i ãëgxacü na choxü muxü na nuã changuxéëtaexü. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxéëxüçèx? ¿Pexcèx rü Tupana yiñxü ga namucü rü éxna duüxügümare? —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ãëgxacügü rü inanaxügue ga nügümaã na yaporagatanüçüüxü. Rü nügümaätama ñanagürü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na Tupana núma namuxü rü nüma rü tá ñanagürü tükü:

“¿Rü tüküüga tama nüxü peyaxöggüxü?” ñanagürü tá. ²⁶ —Rü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na yatögümare núma namuxü rü taxcèx rü tá naxäüäcüma, erü duüxügü tá tükü nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxñü na Tupana yiñxü ga Cuáüxü núma mucü —ñanagürü. ²⁷ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxéëruü —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta tâütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngēma choxna naxcèx pecaxü —ñanagürü.

Ore ga taxre ga nanegügu ixuxü

²⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu —¿Ñuxü ñapegüxü naxcèx i ñaã ore i tá pemaã nüxü chixuxü? Rü wüxi ga yatü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga guma nanemaã nüxü nixu rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, chanaxwèxe i yéa chorü ubaarü buxgüwa cuyapuracü”, ñanagürü. ²⁹ —Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

“Choxü nawèxtümüü na ngëma chaxüxü”, ñanagürü. Natürü ga yixcamaxüra rü nagu narüxñü rü düxwa yéma nayapuracü. ³⁰ —Rü yixcüra ga guma nanatü rü naï ga nanexütawa naxü, rü yexgumarüü ta nüxü yema ñanagürü. Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

“Marü name, Pa Pa, rü ngëma tá chaxü”, ñanagürü. Natürü tama aixcüma yéma naxü. ³¹ —Rü ñuxma chanaxwèxe i chomaä nüxü pixu rü ngexcürüüçü ga guma taxre ga nane ga aixcüma naxüçü ga yema nanatü naxwèxexü —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ga guma nüxña namuäcü nixi ga naga ñüçü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma yatügi i Dumaärü äëxgacüçex díëru ngixü dexü rü ngëma ngexügü i chixri maxëxü tá nixi i pexüpa nüxña ichocuxü i ngextá Tupana äëxgacü ííxixüwa. ³² —Yerü Cuáü ga baiüxëerü rü núma naxü na pemaä nüxü yaxuxüçex na ñuxäcü tá na pemaxëxü, natürü ga pema rü tama nüxü peyaxögü. Natürü ga yema yatügi ga Dumaärü äëxgacüçex díëru ngixü dexü rü yema ngexügü ga chixri maxëxü rü Cuáüäxü nayaxögü. Natürü ga pema rü woo nüxü na pedaugüxü ga ñuxäcü na yaxögüäxü, rü tama nüxü perüxoechaü i pecüma i chixexü na peyaxögüxüçex —ñanagürü.

*Ore ga chixexü ga puracütanüxügu ixuxü
(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)*

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü chanaxwèxe i iperüxñüü i ñaä to i ore i cuèxruü i tá pemaä nüxü chixuxü. Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga nüxü nayexmacü ga wüxi ga norü naäne. Rü yexma nanato ga muxüma ga orix ga uba. Rü ñuxüchi ñanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yauxtüüxüchica rü wüxi ga dauxütaechica. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nüxü nadauxëe. Rü namaä nanamexëe na ngäxügu namaä ngixü yatojexüçex ga yema ubatanü. Rü ñuxüchi ga yema naäneärü yora rü wüxi ga to ga nachiüäne ga yaxüguxüwa naxü. ³⁴ —Rü yexguma norü ubaarü buxgüwa nanguxgu, rü yema naäneärü yora rü yéma nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na yema puracütanüxüna ngixüçex yaçaxüçex ga yema ubatanü ga nüxna ücü. ³⁵ Natürü ga yema puracütanüxügü rü ñanayauxü ga yema coriarü duüxügü. Rü nanaquaixgü ga wüxi, rü ga to rü nayamëxüchigü, rü ga yema to rü nutamaä ñanamuxüchigü. ³⁶ —Rü yema naäneärü yora rü wenaxärrü noxriarü yexera rünumaëxü ga norü duüxügü yéma namugü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü yema togürüütama chixri namaä nachopetü. ³⁷ —Rü düxwa ga yema naäneärü yora rü yéma nanexüchixü namu yerü núma nagu naxinügu rü chi nanega naxinüü ga yema puracütanüxügü. ³⁸ —Natürü yexguma yema cori nanexü nadaugüga yema puracütanüxügü, rü nügümaä ñanagürügü:

“Ngëmaärü tá nixi i ñaä naäne i yixcama. ¡Rü ngixä tayamëxü na tóxrü yiíxüçex!” ñanagürügü. ³⁹ —Rü nayayauxgü, rü toxnamana nanagagü, rü yexma nayamëxü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema paigüarü äëxgacügüna naca rü ñanagürü: —¿Rü ngëxguma ñanayaxgu i ngëma naäneärü yora, rü tacü tá yema puracütanüxümaä naxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rü yema äëxgacügü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngëma naäneärü yora rü tama nüxü nangechaütmüüäcüma tá nanadai i ngëma puracütanüxügü i chixri maxëxü. Rü ñuxüchi togü i puracütanüxügü i meä namaä ngixü itoyexü i díëruna tá nüxü nadauxëe —ñanagürügü. ⁴² Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Taguma éxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxü? Erü ngëmawa rü ñanagürü:

“Rü yima nuta ya mecü ya īārū üruūgū nüxü oechirécü rü ñuxma rü yi-matama nixi ya Tupana nüxira yaxücuchicü na namaā inaxügūāxūcèx ya īpata. Rü törü Cori ya Tupana nixi ga naxucü ga yema, rü ñuxma rü namexēchi i taxcèx”, ñanagürü i ngēma ore. ⁴³ —Rü ngēmacèx pemaā nüxü chixu rü woo pexcèxchirēx na yiixü i ngēma naāne i ngextá Tupana āēxgacü íixixüwa, natürü pexna tá nanapu. Rü togü i duūxügū i aixcüma Tupanaga īnūēxüna tá nanaxā. ⁴⁴ —Rü yima nuta ega texé namaā yarüñaxgu rü tá itapoūgū. Rü yíxema tümaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tuxü niñāixmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵ Rü yexguma ga paigüarü āēxgacügū rü Parichéugü nüxü īnūēgu ga yema ore ga cuèxruü ga Ngechuchu namaā nüxü ixuxü, rü nüxü nicuèxāchitanü ga nachiga na yiixü ga yema ore. ⁴⁶ Rü yexgumatama ga yema āēxgacügū rü Ngechuchuxü niyauxgüéga. Natürü taxucürüwama nayayauxgü yerü duūxügüxü namuūē, yerü nümagü ga duūxügü rü nayaxōgü ga aixcüma Tupanaärü orearü uruü na yiixü ga Ngechuchu.

22

Ore ga ngīgūarü petagu ixuxü (Lc 14.15-24)

¹ Rü Ngechuchu rü wenaxärü nanangúexēē. Rü ore ga cuèxruügu namaā nayaxu, rü ñanagürü nüxü: ² —Rü ngēma Tupana na āēxgacü ixixü rü ñoma wüxi ga nachiüâneärü āēxgacü ga naneärü ngīgū üchiüçürüü nixi. ³ —Rü norü duūxügüxü namu na naxcèx yaçaxücèx ga yema duūxügü ga marü ūpaacü nüxna naxuxü. Natürü yema duūxügü ga marü nüxna naxuchiréxü rü tama yéma naxixchaü. ⁴ —Rü wenaxärü togü ga norü duūxügüxü yéma namugü. Rü ñanagürü nüxü:

“!Ngema pexi naxüttawa i ngēma duūxügü i nüxna chaxuchiréxü, rü namaā nüxü peyarüxi rü marü íname i chorü òna i taxü. Rü marü chanadai i chorü wocagü i ingüexü rü guxüma marü ínamemare. Rü chanaxwèxe i paxa nuā naxi naxcèx i ñaā chorü peta!” ñanagürü. ⁵ —Natürü yema duūxügü ga nüxna naxuchiréxü rü tama naga naxiñüe. Rü wüxi rü nañnewa naxü, rü ga to rü norü taxepataüwa naxü. ⁶ —Rü ga togü rü yema āēxgacüarü duūxügüxü ínayauxü rü nayaçuaixgü ñuxmata nayuexēēä. ⁷ —Rü yexguma ga guma āēxgacü rü poraācü nanu. Rü norü churaragüxü yéma namugü na yadaiāxücèx ga yema duūxügü ga máētagüxü, rü na yagugüāxücèx ga guma norü ïāne. ⁸ —Rü ñuxuchi ñanagürü nüxü ga norü duūxügü:

“Guxüma i chorü peta rü marü ínamemare. Natürü ga yema duūxügü ga nüxna chaxuchiréxü rü woetama nüxü chaxo na nuā naxixücèx. ⁹ —!Rü yéa taxü i ítamüwa pexi, rü nüxna peyaxu i guxü i duūxügü i ngēma nüxü pedauxü, na núma chorü petawa naxixücèx!” ñanagürü. ¹⁰ —Rü yema āēxgacüarü duūxügü rü yéma ítamüwa naxi. Rü nüxna nixuetanü ga guxüma ga duūxügü ga mexügü rü chixexügü ga nüxü iyangaugüxü. Rü yemaācü duūxügümaā nanapa ga guma āēxgacüpata. ¹¹ —Rü yexguma ga guma āēxgacü rü nixüci nawa ga yema ucapu ga nawa peta naxüxü, yerü ínayadau ga yema duūxügü ga nüxna naxuxü. Natürü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga tama norü ngèxäēchirugu icúxü. ¹² —Rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chomücüx ñuxäcü i nuxä cuxücxü na tama curü ngèxäēchirugu quicúxü?” ñanagürü. Natürü núma ga yema yatü rü nangeèxmare. ¹³ —Rü yexguma ga guma āēxgacü rü ñanagürü nüxü ga yema norü duūxügü:

“!Meā peyanèixpara rü peyanèixchacügü i ñaā yatü, rü yéama duxétüwa i poraācü ínaxëänexüwa peyatá! Rü ngēma tá narüodoxü rü tá nixüxchapüta

erü poraācü tá nüxǖ nangux”, ñanagürü. ¹⁴—Rü Tupana rü muxūchíena naxu, natürü noxretama tixi ya yíxema aixcüma Tupana tüxǖ ndexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Díēru i ãēxgacüna ngixǖ ixācüchiga
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)*

¹⁵ Rü yexguma ga Parichéugü rü nixīgachi. Rü noxrüwama nügümaā nayamexēegü na tacü rü oremaā tá Ngechuchuna nacagüexüçèx na chixexügu nanguxēegüäxüçèx rü ñuxüchi ãēxgacüxtawa na ínaxuaxügüäxüçèx.

¹⁶ Rü yemacèx Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü namaā ga ñuxre ga Erodearü duüxügü na yema oremaā Ngechuchuna na yacagüexüçèx. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu rü ñanagürügü: —Pa Ngúexēerüüx, nüxǖ tacuèx rü aixcüma nixi i ngēma nüxǖ quixuxǖ i curü ore. Rü aixcüma cunangúexëe i duüxügü na Tupana naxwèxexüäcüma namaxëüçèx. Rü tama duüxügügamare cuxinü, erü tama norü duxétüxünegu cudawenü, natürü nacüma nixi i cungugüxǖ. ¹⁷ —¡Rü tomaā nüxǖ ixu! rü ngēma díēru ya ãēxgacü ya tacü ya Dumacüäx totanüwa yayauxchaüxǖ, ¿rü namexǖ yiixǖ na nüxna ngixǖ taxäxǖ rü ēxna tama? —ñanagürügü.

¹⁸ Natürü Ngechuchu nüxǖ nacuèxama na chixexügu naxinüexǖ ga yema duüxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxǖ: —Pema nixi i togüpêxewa meā pe-maxënetaxǖ, natürü peäewa rü chixexügu perüxinǖ. ¿Rü tüxcǖ i chixexügu choxǖ penguxēechaüxǖ? ¹⁹ —¡Choxǖ ngixǖ pewé i wüxi i díēru i ngîmaā ãēxgacüäxǖ penaxütanǖcü! —ñanagürü. Rü yéma naxütwala ngixǖ nangegeü ga wüxitachinü ga yema díēru. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu ngixǖ dëuxgu, rü nüxna naca, rü ñanagürü —¿Rü texéchicünèxä rü texééga nixi i ngîgu üxǖ? —ñanagürü. ²¹ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Dumacüäx ya ãēxgacü ya tacüchicünèxä nixi —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxǖ: —¡Ãēxgacüna ngixǖ pexä i ngēma ãēxgacüarü ixïcü, rü Tupanana ngixǖ pexä i ngēma Tupanaärü ixïcü! —ñanagürü. ²² Rü yexguma yema orexǖ naxinüegu, rü nabèixächiäegü. Rü Ngechuchuna ínixi.

*Ngechuchuna nacagüe rü ngoxiyuwa ínadagü i duüxügü
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)*

²³ Rü yematama ngunexügu rü ñuxre ga Chaduchéugü rü Ngechuchuxütawa naxi. Rü nümagü nixi ga nagu naxinüexǖ na yuexü rü tagutáma wena namaxëxǖ. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: ²⁴ —Pa Ngúexēerüüx, Moïché nüxǖ ixuxgu rü ngëxguma wüxi ya yatü naxämèx rü nangexacüyane nayuxgu, rü name nixi i naëneëtama ngîmaā naxämèx i ngēma yutecü i naxämèx, na ngēmaäcü naxäxäcüxüçèx nüxǖ ya yima naëneë ya marü yucü —ñanagürü ga yema ore. ²⁵ Rü ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga totanüwa ga 7 ga nügüeneë. Rü naxämèx ga guma yacü, natürü tauta naxäxäcüyane nayu. Rü yexguma ga naï̄ ga naëneë nüxǖ ngîmaā naxämèx ga yema ngecü. ²⁶ —Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. Rü yexguma rü naï̄ ga naëneë nüxǖ ngîmaā naxämèx. Rü yemaäcü gucüma ga guma 7 ga nügüeneë rü ngîmaā naxämèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxäxäcüyane. ²⁷ —Rü yemawena rü ngîma rü ta iyu ga yema nge. ²⁸ —Rü ngëxguma yuexü wena maxëgu, ¿rü ngexcürüücü ga guma 7 ga nügüeneë naxmèx tá iyixi i ngēma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüeneë ngîmaā naxämèx —ñanagürügü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxǖ, rü ñanagürü: —Pema rü ipetüe erü tama nüxǖ pecuèx i Tupanaärü ore i ümatüxǖ, rü tama nüxǖ pecuèx i ñuxäcü na yiixǖ i Tupanaarü pora. ³⁰ —Rü ngëxguma yuexü wena maxëgu rü taxúetáma tixämèxgü rü ēxna tixätegü. Erü daxücüäx

i Tupanaärü orearü ngeruüğürüü tá tixigü i ngëxguma. ³¹ —Pema choxna peca i yuexüärü dagüchiga. ¿Natürü tama ëxna nawa pengué i Tupanaärü ore i ümatüxü i ngextá Tupanatama ngëmachigaxü pemaä íyaxuxüwa? Erü ngëma rü ñanagürü ya Tupana:

³² “Choma nixi i Abráüärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”,

ñanagürü. Rü ngëma orewa nüxü tacuèx rü woo ñoma i nañewa nayuegu i duüßügü, natürü Tupanaarü ñüwa rü guxüguma namaxé —ñanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rü yexguma yemaxü naxñüegu ga duüßügü, rü guxüma nabëixächiaäegü namaä ga norü nguxëetae ga Ngechuchu.

*Ngëma Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixixü
(Mr 12.28-34)*

³⁴ Rü nangutaguëxegü ga Parichéugü ga yexguma nüxü naxñüegu ga ñuxäcü Ngechuchu rü yema Chaduchéugüxü na iyanangeëxgxëexü. ³⁵ Rü wüxi ga yema Parichéugü ga ore ga mugüwa nguxëetaexü rü Ngechuchuxü chixexügu nanguxëechaü. Rü yemacëx Ngechuchuna naca rü ñanagürü: ³⁶ —Pa Ngúexëerüü, ¿ngëxürrüüxü i Tupanaärü mu nixi i guxü i norü mugüarü yexera ixixü? —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëma Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixixü, rü ñanagürü: —“Rü nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana i guxüne ya curü maxünemaä, rü guxü i cuäemaä, rü guxü i nagu curüxñüxümaä!”

ñanagürü. ³⁸ —Rü ngëma nixi i Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixixü. Rü ngëma nixi i nüxiraüxü i norü mu ga duüßügüna naxäxü ga Tupana.

³⁹ —Rü ngëma norü taxre i Tupanaärü mu, rü ngëma nüxiraüxü i norü murüütama nixi, rü ñanagürü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü ngëma na cugü cungechaüxüruü!” ñanagürü. ⁴⁰ —Rü ngëma taxre i Tupanaärü mugüwa nixi inaxügxü i guxüma i Tupanaärü mugü ga Moiché ümatüxü rü nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruügü namaä nguxëetaegüxü —ñanagürü.

*¿Texétaa yiixü ya Cristu?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹⁻⁴² Rü yoxni ga Parichéugü rü yéma nangutaquëxegü, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxü ñapegxü i pema nüxü ya Cristu? —¿Rü texétaa yiixü? —ñanagürü. Rü nümagü ga Parichéugü rü nanangäxügü rü ñanagürü: —Cristu rü nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabítaa nixi —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tüxcüü ga Dabí ga norü Corimaä naxuaxü ga Cristu ga yexguma Tupanaäe ga Üünexü Dabíxü idexaxëegü? Yerü ga Dabí rü ñanagürü:

⁴⁴ “Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügüneçüwawa rüto ñuxmatáta nüxü charüporamaä i curü uwanügü na cuga naxñüexüçexü!’ ” ⁴⁵ —Natürü ¿ñuxüçürüwa i Dabítaa yiixü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaä naxuågu? —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁶ Rü taxumaäma nanangäxügüéga ga yema Parichéugü, rü bai ga wüxi ga oremaä. Rü yemawena rü guxüma namuüe na tacücx Ngechuchuna nacagüexü.

23

*Ngechuchu rü duüßügütanüwa ínanaxuaxü ga Parichéugü rü ngúexëerüüga Moichéarü mugüwa nguxëetaeäegüxü
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54, 20.45-47)*

1 Rü yemawena ga Ngechuchu rü duňxügütü rü norü ngúexügütü ñanagürü: **2** —Ngëma ngúexëerüügü i ore i mugüwa nguxëëtaegütü rü Parichéugü, rü meäma nüxü nacuëgxü ga Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxü. **3** —Rü ngëmacèx name i naga pexñüe i guxüma i ngëma pemaä nüxü yaxugütü. Natürü tama name i nüma namaxëñüäcüma pemaxë, erü nüma nüxü nixugü i mexü i ore natürü chixri namaxë. **4** —Erü nüma rü poraäcü pexü namu na naga pexñüexüçex i norü mugü i guxchaxü i taxucürüwama texé aurexü. Natürü nümagütama rü bai i írarüwa naga na naxñüexü i ngëma nawa pexü namuxü. **5** —Rü guxüma i ngëma naxügütü, rü nanaxügü na duňxügütü nüxü daugütüçex. Rü ina-yangegü i Tupanaärü ore na ngëmaäcü duňxügütü nagu rüxñüegü rü aixcüma Tupanaärü duňxügütü na yiigütü. Rü nügü nangëxäegü na duňxügütü nüxü rüdaunüxüçex. **6** —Rü petagüarü ñonawa rü nümagü i Parichéugü rü nanaxwëxegü i ñonaärü yoraxütaxüchi na natogütü na duňxügütü ngëma nüxü rüdaunüxüçex. Rü ngutaquëxepataügüwa rü nanaxwëxegü na napëxewaxüchi ügütü i naxmëxwëxegüwa natogütü. **7** —Rü ñäneärü ítamügüwa rü nanaxwëxegü na duňxügütü meä nüxü rümoxëgütü ñoma ãëxgacütü meä rümoxëxürrü. Rü nanaxwëxegü na duňxügütü rü: “Pa Ngúexëerüüx” ñagütü nüxü. **8** —!Natürü pema rü tääntama ngëmagu perüxñüe! Erü guxäma i pema rü pegüeneëgü pixigü, rü wüxicatama nixi ya perü ngúexëerüü ixicü. **9** —Rü tama name i ñoma i naänecüäxmaä pexänatü, erü wüxicatama nixi ya Penatü, rü nüma rü daxüwa nangëxma. **10** —Rü tama name i texé: “Pa ãëxgacütü” ñatarügütü pexü. Erü chaxicatama nixi i perü ãëxgacü chiixü. **11** —Rü yíxema petanüwa guxäärü yexera ixixü rü tanaxwëxe na guxüma i tümamüçüarü ngüxëerüü tüxü. **12** —Erü yíxema tügütü írütaxe rü Tupana tá tüxü naxänexëe. Natürü yíxema tügütü írütiraxe, rü Tupana tá tüxü nicuëxü. **13** —Pa Ngúexëerüügütü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duňxügüpëxewa meä pemaxënetaxü natürü peäëwa rü chixexügütü perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx erü pegagu nixi na tama Tupanaxütaxüwa nanguëxü i togü i duňxügütü. Rü pema rü ta rü tääntama ngëxma pechocu, Rü ngëxgumarüü ta rü nüxü penaguxchaxëe na tama ngëxma nachocuxüçex i togü i ngëxma chocuchaüxü. **14** —Pa Ngúexëerüügütü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duňxügüpëxewa meä pemaxënetaxü natürü peäëwa rü chixexügütü perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx erü guxüwama pexi na togü i duňxügümäa nüxü peyarüxuxüçex i ore na wüxitama ya duňxë pexrüü na yaxöoxüçex. Rü ngëxguma marü pexü tanguüxgu, rü tüxü pechixexëe na düxwa taxreëxpüxcüna perü yexera chixexüwa tangëxmaxüçex. **15** —Pa Ngúexëerüügütü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütü rü Pa Parichéugü, pema rü ñoma cuëxruügütü i ngexetüxürrüü pixigü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, erü nüxü pixugü rü:

“Ngëxguma texé ya tupauca ya taxüneegagu tacüçex ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxëëgu i ngëma tümaärü uneta”, ñaperügütü. Natürü ngëxguma texé tupauca ya taxüneärü dïëruégagu tacüçex ixunetagu, rü:

“Tanaxwëxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tümaärü uneta”, ñaperügütü. **17** —Pema rü pengäëgütü rü ñoma pengexetügütüpixigü. ¿Pexcëx rü tacü

nixī i yexera rümeməäxű, tupauca ya taxűneärü dīēru rü ēxna nümatama ya tupauca ya nagagu naxüünene i ngēma dīēru? ¹⁸ —Rü tupauca ya taxűnewa nangēxma i ngēma āmarechica i ngexta Tupanacèx ínadaiaxűwa i naxüünagü na Tupanana naxāmarexűcèx. Rü pema rü ñaperügögü:

“Rü ngēxguma texé ya tupauca ya taxűneärü āmarechicaégagu tacüçèx ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxēegu i ngēma tümaärü uneta. Natürü ngēxguma texé tupauca ya taxűneärü āmarechicawa ngēxmaxű i āmareégagu tacüçèx ixunetagu, rü tanaxwèxe i aixcüma tayanguxēe i ngēma tümaärü uneta”, ñaperügögü. ¹⁹ —Pema rü pengēäegü rü ñoma pengexetügxűrű pixigü. ¿Pexcèx rü tacü nixī i yexera rümeməäxű, rü yima tupauca ya taxűneärü āmarechicawa ngēxmaxű i āmare rü ēxna nümatama ya tupauca ya taxűneärü āmarechica i nagagu naxüünexű i ngēma āmare? ²⁰ —Erü yíxema tupauca ya taxűneärü āmarechicaégagu tacüçèx ixunetaxe, rü tama ngēma nachicaégaguxicatama itaxuneta, natürü ngēma āmare i ngēma nachicawa ngēxmaxűegagu rü ta itaxuneta. ²¹ —Rü yíxema tupauca ya taxűneegagu tacüçèx ixunetaxe, rü tama ngēma tupaucaégaguxicatama itaxuneta, natürü Tupana ya ngēma maxűcüégagu rü ta itaxuneta. ²² Rü yíxema daxūguxű i naāneegagu tacüçèx ixunetaxe, rü Tupanaärü toruüegagu rü ta itaxuneta, rü ngēxgumarű ta Tupana ya ngēma rütocüégagu rü ta itaxuneta. ²³ —Pa Ngúexēēruūgü i Ore i Mugüwa Nguxēētaegüxű rü Pa Parichéugü, pema nixī i togü i duňxügüpěxewa meä pemaxēnetaxű, natürü peäewa rü chixexű perüxñüexű. Rü wüxi i ngechaű nixī i pexcèx, erü woo tacü i íraxű i pexű ngēxmaxű rü Tupanana penaxă i ngēma nüxna üxű. Natürü tama naga pexñüe i Tupanaärü mugü i guxű i muguarü yexera ixixű. Erü pexű nataxu na ãexgacügü i aixcüma meäma duňxügumaä icuègxüxű na pixigüxű, rü pexű nataxu na duňxügü pexű nangechaütümügüxű, rü aixcüma meä Tupanamaä pixaixcümagüxű. Rü guxűma i ngēma nixī i Tupana naxwèxexű na penaxüxű, tama nüxű ipayarüngümaäcüma i ngēma mexű i marü pexüxű. ²⁴ —Pa Cuèxruūgü i Ngexetügxűx, pema rü guxűma i mugü i woo íraxüchixű rü meäma penaxaure, natürü tama Tupana naxwèxexűäcüma pemaxē. Pema rü ñoma wüxi i duňxű i tunüçèx norü axexű bapetüxű rü ñuxűchi arü wüxi i cameyu ixaxwetaüxűrű pixigü. ²⁵ —Pa Ngúexēēruūgü i Ore i Mugüwa Nguxēētaegüxű rü Pa Parichéugü, pema nixī i togü i duňxügüpěxewa meä pemaxēnetaxű natürü perü maxűwa rü poraäcü pichixe. Erü penawomüxēäcüma poraäcü naxcèx pengix i duňxügurarü ngēmaxűgü, rü pegüguxicatama perüxñüe. ²⁶ —Pa Parichéugü i Ñoma Ngexetüxűrű Ixigüxű, name nixī i pegü pimexēe i perü aixepewa i perü maxűwa. Rü ngēxguma tá nixī i perü duxétüwa rü tá ta pimexű. ²⁷⁻²⁸ —Pa Ngúexēēruūgü i Ore i Mugüwa Nguxēētaegüxű rü Pa Parichéugü, pema nixī i togü i duňxügüpěxewa meä pemaxēnetaxű natürü peäewa rü chixexűperüxñüexű. Rü wüxi i ngechaű nixī i pexcèx, erü ñoma yuetachiquěxegü i duxétüwa cómüxümaä chauxetügxű natürü aixepewa rü yuetachinaxämaä rü nagúxüraüxű i äüächixümaä napagüxűrű pixigü. Erü perü duxétüwa i duňxügü nüxű idaugüxüwaxicatama pime, natürü aixepewa i peäewa rü poraäcü pichixe. ²⁹ —Rü wüxi i ngechaű nixī i pexcèx, Pa Ngúexēēruūgü i Ore i Mugüwa Nguxēētaegüxű rü Pa Parichéugü. Pema rü peyamecagü ga naxchiquěxegü ga nuxcümaügüxű ga Tupanaärü orearü uruügü rü yema duňxügü ga imexű ga yuexű. ³⁰ —Rü ñuxűchi ñaperügögü:

“Rü yexguma chi nuxcümaügüxű ga törü oxigü maxēyane imaxēgu, rü tă̄ chima nüxű tarüngüxēe ga na nadaiäxű ga yema nuxcümaügüxű ga

Tupanaärü orearü uruügü”, ñaperügögü. ³¹ —Rü ngëma oremaä rü pegü pengoxëe na nataagü pixigüxü ga yema duüxügü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügüxü dëixü. ³² —jëcü, noxtacüma chomaä rü ta peyanguxëex ga yema chixexü ga nuxcümaügüxü ga perü oxigü ügüexü! ³³ — Pa Äxtapearü Duüxügüx, pema rü poraäcü pichixe. ¿Ñuxäcü tá naxchaxwa pibuxmü ya yima üxüya Tupana tá namaä pexü poxcuene? ³⁴ —Rü ngëmacëx i choma rü tá pexcëx núma chanamugü i Tupanaärü orearü uruügü, rü yatügü i mexügü i nüxü cuèxüchigüxü, rü ngúexëerüügü i mexügü. Natürü pema rü tá curuchawa peyapotagüäcüma penadai i ñuxre. Rü togü rü ngutaquëxepataügüwa rü tá peyaçuaixgü, rü togü rü ïanechigüwa rü tá nawe pingëxütanü na chixexü namaä pexügüxüçex. ³⁵ —Natürü Tupana tá pexü napoxcue naxcëx i guxüma ga norü duüxügü ga imexügü ga perü oxigü dëixü. Rü Abéwa nixi ga inaxügüäxü ga na nadaiäxü rü Chacaría ga tupauca ga taxünegu peyamëxgütüga nixi ga yacuáxü ga yema. ³⁶ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma ga yema chixexüçex rü Tupana tá nanapoxcue i duüxügü i ñomaücüü maxëxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Yeruchareücüäx ga duüxügüçex naxaxu
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pa Yeruchareücüäx, pema penadai i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaä ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcëx núma namugüxü. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxigu chaugüxütagu pexü chanutaquëxexëchaü ñoma wüxi i ota i naxäcüxä nügütüügu tüxü nutaquëxexürrü. Natürü pema rü tama penaxwëxe. ³⁸ —Düçex i ñuxma ya perü ïane, rü Tupana tá ínanatëx. ³⁹ —Rü pemaä nüxü chixu rü täätäma wena choxü pedau ñuxmatata daxüguxü i naänewa ne chaxü. Rü ngëxguma rü tá choxü pedaugü rü tá ñaperügögü:

“Namexëchi nixi ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügögü tá — ñanagürü ga Ngechuchu.

24

*Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxüne rü tá nagu na napogüexü
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünnewa ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügü naxcëx naxi. Rü ñanagürügü nüxü: —Düçex, Pa Corix, ñuxäcü nimexëchi ya daa tupauca ya taxüneärü ïpatagü —ñanagürügü. ² Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pema nüxü pedaugü ya guxünema ya yima tupauca ya taxüneärü ïpatagü. Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma guxünema ya daa ïpatagü rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütäma nügütüü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

*Cuëxruügü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagúxü i naäne
(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24, 21.7-24)*

³ Rü ñuxuchi guma Mèxpüne ga Oríbunecüga äeganewa naxi. Rü yexguma guma mèxpünewa natoxgu ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxicatama naxüttawa naxi na noxrüwama nüxna nacagüexüçex. Rü ñanagürügü: — Tanaxwëxe i tomaä nüxü quixu na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü. ¿Rü tacü tá nixi i norü cuëxruü i nawa nüxü tacuáxü i ñuxgu tá wena núma na cuxüxü rü tá na nagúxü i naäne? —ñanagürügü. ⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jPexuäegü na taxúema pexü womüxëexüçex! ⁵ —Erü muxüchixü i duüxügü tá ínangugü, rü chaugu tá nügü nicuxgü rü tá ñanagürügü:

“Choma nixī i Cristu”, ñanagürügү tá. Rü muxūchixű i duňxügүxű tá na-womüxē. ⁶—Rü tá nüxű pexñüečiga na nügү nadějxű i ñuxre i nachiňānegü rü nügү na nadaixchaňxű i togü i nachiňānegü. ¡Natürü tăütáma ngēmacex pebějxachiäegü! Erü woetama ngēmaäcü tátama nangupetü i noxrix. Natürü tăütáma naâneärü gux nixī i ngēma. ⁷—Erü wüxi i nachiňāne rü to i nachiňānemaä tá nügү nadai. Rü wüxi i ãëxgacü rü to i ãëxgacümaä tá nanu, rü norü churaragü rü ngēma to i ãëxgacüarü churaragümaä tá nügү nadai. Rü tá taiya nangux, rü tá nataxüchi i ɏaaweanegü, rü muxūma i nachicawa rü tá naxiňāxachiāne. ⁸—Rü guxüma i ngēma pemaä nüxű chixuxű, rü ngēma nixī i norü ügūmare i ngēma ngúxű i tá ngupetüxű. ⁹—Rü ngēxguma i togü i duňxügү rü tá pexü ínayauxű na chixexű pemaä naxügüxüčex. Rü tá pexü nadai. Rü guxü i naânewa i duňxügү rü tá pexchi naxaie, erü chorü duňxügү pixigü. ¹⁰—Rü ngēxguma rü tá muxūchixű i chorü duňxügү ínatanetxgü i chorü ore, rü nügütanüwa rü tá nüguchi naxaie. Rü nügüechita tá ãëxgacüxüčtawa nügү ínayaxuaxügü. ¹¹—Rü muxūchixű i orearü uruňgüneta tá ínangugü. Rü tá nüxű nixugügү na Tupana yiňxű ya núma namugüci na nüxű yaxugüxüčex i ore. Rü ngēmaäcü tá muxūchixű i duňxügüxű nawomüxēegü. ¹²—Rü poraäcü tá nangēxma i chixexű, rü ngēmagagu rü muxūchixüčtawa i duňxügү rü tăütáma nügү nangechaügü. ¹³—Natürü yíxema naëtüwa meä Tupanaňxű yaxöömxäcü rü yíxema tá tixī ya aixcüma nayaxúxe i maxű i taguma gúxű. ¹⁴—Rü ngēma Tupanaärü ore i mexü rü guxü i naânewa tá nüxű nixugügү na guxü i duňxügү nüxű na cuèxgüxüčex. Rü ngēmawena tá nixī i nagúxű i naâne. ¹⁵—Rü nuxcümaüčü ga Tupanaärü orearü uruň ga Danié nachiga nanaxümatü i ngēma chixexű i Tupanapēxewa ɏuňachixű i ínguxchaňxű. Rü ngēxguma nüxű pedèuxgu na tupauca ya taxünewa nangóxű i ngēma chixexű i Tupanapēxewa chixexüčhixű, rü name nixī i pexuäegü. ¹⁶—Rü ngēxguma ngēma üpetügu, rü ngēma Yudéaanewa ngēxmagüxű i duňxügү rü nanaxwèxe na mèxpüneänewa nabuxmüxű. ¹⁷—Rü ngēma ngunexügu ega texé tūmapataèxtüwa ngēxmagu, rü tama name i tūmapatagu tayangaxi na tūmaärü ngēmaxű tayayaxuxüčex. ¹⁸—Rü texé ya tūmaänewa ngēxmaxě rü tama name i tūmapatacex tataegu na tūmachirugü tayayaxuxüčex. ¹⁹—Rü ngēma ngunexügügu rü wüxi i ngechaü tá nixī i tūmacex ya yíxema ngeäxtagü ya tacharaügüxe rü yíxema imaiňācügüxe. ²⁰—¡Rü Tupanana naxcex peça i perü yumüxēwa na tama gáuane ixüyane rü ēxna ngüxchigaaru ngunexüguyane pexü na nangupetüxüčex i ngēma chixexű! ²¹—Erü ngēma ngunexügügu rü poraäcü tá nangēxma i ngúxű ga noxri naâne ixügügumama taguma yexmaxű, rü ngēmawena rü tagutáma wena nangēxma. ²²—Rü ngēxguma Tupana tama nanoxrexēegü i ngēma ngunexügü, rü taxúetáma tamaxű. Natürü Tupana tá nananoxrexē i ngēma ngunexügü tūmacex ya yíxema núma tüxű nadexe. ²³—Rü ngēxguma texé pexü ñagügu:

“Düčex, daa nixī ya Cristu” ñagügu, rü ēxna:

“Gua nixī ya Cristu” ñagügu, ¡rü tama name i nüxű peyaxögü! ²⁴—Erü Cristugüneta rü Tupanaärü orearü uruňgüneta tá ínangugü. Rü tá nanaxügü i muxūma i cuèxruňgü i taxügü na ngēmaäcü, ega nüxű natauxchagu, na tüxű nawomüxēegüxüčex èiixrüxe ya yíxema duňxügü ya Tupanatama tüxű dexe. ²⁵—Düčex, naxüpa na nangupetüxű i guxüma i ngēma ngúxű, rü marü pemaä nüxű chixu i nachiga. ²⁶—Rü ngēmacex i ngēxguma duňxügü ñagügu pexü:

“Düčex, yéa taxúema íxäpataxüwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i ngēma pexü. Rü ngēxguma ñagügu pexü:

“Düčex, nuã ucapuwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i nüxű peyaxögü. ²⁷—Erü ñoma wüxi i bëjxběxane i guxüwama nangónexēexürüň

tá nixí i ngēxguma wenaxärü núma chaxūxgu i choma i Tupana Nane na duňxūxü chiixü. ²⁸ Rü duňxügü rü tá chauxcèx nangutaquëxegü ñoma ñchagü nawemüçèx ngutaquëxexürüü.

*Ñuxācü tá nixí i ngēxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duňxūxü ixicü
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33, 17.26-30, 34-36)*

²⁹ —Rü nawena i ngēma ngúxügü rü tá nixo ya üèxcü, rü tãutáma inabáxi ya tauemacü. Rü woramacurigü rü ëxtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i ñoma i naâne rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü ëxtagü rü tá naxiäxächitanü rü tá nu ne nanaximare. ³⁰ —Rü ñuxuchi duňxügü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü daxüwa ne chaxüxü. Rü guxü i nachiüñanecüäx i duňxügü rü tá naxauxe. Rü tá choxü nadaugü i ngēxguma caixanexügugu ícharüxixgu rü núma chaxüxgu. Rü ngēxguma i choma rü äëxgacü ya poraxüchicü rü mexéchicü tá chixí. ³¹ —Rü tá chanamu i chorü orearü ngeruügü i daxücüäx na yacuegüäxüçèx ya norü cornetagü na ngēmaäcü naxitaquëxexëäxüçèx i guxüma i ngēma duňxügü i chadexü i guxüwama ngēxmagüxü ñuxmata naâne iyacuáxüwa ngēxmagüxü. ³² —¡Iperüxñüü i ñaã ore i cuèxruü i orix i iguerachiga, rü naxcèx pengué! Rü ngēxguma ngexwacaxüxü i nachacüögü iayarüyixgu rü naxüätügu, rü ngēmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yiixü. ³³ —Rü ngēxgumarüü tá nixí i ngēxguma nagúxchaügu i naâne. Erü ngēxguma nüxü pedeüxgu na nangupetüxü i ngēma pemaä nüxü chixuxü, rü ngēmawa tá nüxü pecuèx na marü chingaicaxüchixü. ³⁴ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma i ngēma nüxü chixuxü rü tá nangupetü naxüpa na nayuexü i duňxügü i ñomaüçüü maxëxü. ³⁵ —Rü ñoma i naâne rü ngēma daxüwa nüxü idauxü rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo rü aixcüma tá ningu. ³⁶ —Natürü ngēma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngēma pemaä nüxü chixuxü, rü Chaunatü ya Tupanaxícatama nüxü nacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngēma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxücüäx rü tama nüxü nacuèxgü, rü woo i choma i Nane na chiixü rü tama nüxü chacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngēma. ³⁷ —Rü yexgumarüü ga duňxügüxü ngupetüxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngēxgumarüü tá ta nüxü nangupetü i ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü. ³⁸ —Rü yexguma, naxüpa ga guma mucü ga taxüchicü ga guxüwama inanguanexëecü, rü ga duňxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixämèxgü rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu Noë naweügu ixüexü. ³⁹ —Rü noxri ga yema duňxügü rü tama nüxü nacuèxgüEGA ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Natürü yexguma ínanguxgu ga guma mucü ga taxüchicü ga yema duňxügüxü daicü, rü yexguma nixí ga nüxü yacuèxächitanüxü. Rü ngēxgumarüü tá ta nixí i ngēxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü. ⁴⁰ —Rü ngēma ngunexügu rü taxre i yatügü rü wüxi i naânewa tá nügümaä nangëxmagü. Rü wüxi tá nixí i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngema natèx. ⁴¹ —Rü taxre i ngexügü tá nügümaä ínacaegü. Rü wüxi tá nixí i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngema natèx. ⁴² —¡Rü pexuäegü! Erü tama nüxü pecuèx i tacü rü ora tá íchangü i chomax. ⁴³ —¡Rü nagu perüxñüü i ñaã ore! Rü ngēxguma chi wüxi i ïpataarü yora nüxü cuèxgu na tacü rü oragu tá ínanguxü i ngítexáxü rü tãu chima nape. Erü nüxna chi nadau ya napata na tama ngëxma naxüçuxüçèx i ngēma ngítexáxü na tacüçèx ngema yangíxüçèx. ⁴⁴ —Rü ngëmacèx name nixí i pexuäegü i pemax. Erü ngëma ngunexü i tama nagu íperüxñüexügu tá nixí i ngürüüächi íchanguxü i choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü.

Wüxi ga duǔxǖ ga meā norǖ coriga ñüxǖ rǖ to ga tama meā norǖ coriga ñüxǖchiga

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ —¿Rǖ texé tiixǖ ya tümaārǖ coriarǖ duǔxǖ ya aixcüma yanguxēexē rǖ tümaāexǖ cuáxe? ¿Tama ēxema yíxema tiixǖ ya tümaārǖ cori tuxna āgaxe na meā nüxna tadauxǖcèx rǖ meā oragu tanachibüexēexǖcèx i norǖ duǔxǖgü? ⁴⁶ Rǖ tataāe ya yíxema coriarǖ duǔxē ega ngēxguma ínanguxgu i tümaārǖ cori rǖ tuxǖ íyanguexǖgu na meāma ítanaxǖxǖ i ngēma puracǖ i nagu tuxǖ namuxǖ. ⁴⁷ —Rǖ aixcüma pemaā nüxǖ chixu rǖ ngēma tümaārǖ cori rǖ tá guxǖma i norǖ ngēmaxǖgürǖ dauruñxǖ tá tuxǖ nixixé. ⁴⁸⁻⁵⁰ —Natürǖ ngēxguma chi ngēma coriarǖ duǔxǖ rǖ wüxi i yatǖ i chixexǖ yixigu, rǖ chi nagu naxñǖgu na tātūtāma paxa ínanguxǖ i norǖ cori, rǖ chi inaxǖgǖagǖ na chixri namuñxǖ i namüçǖgǖ i norǖ coriarǖ duǔxǖgǖ, rǖ chi ngāxēxǖtanǖgu naxñxgu na namaā nachibüexǖcèx rǖ naxaxexǖcèx, rǖ ngürǖächi ngēma ngunexǖ rǖ ngēma ora i tama nagu ínanguxēexǖgu rǖ tá ínangu i norǖ cori. ⁵¹ —Rǖ poraācüxǖchima tá nanapoxcu i ngēma norǖ duǔxǖ, ñoma meā maxēnetaxǖ i duǔxǖgǖxǖ napoxcuexǖrǖ. Rǖ ngēma tá narüdoxǖ rǖ nixǖxchapǖta.

25

Ore ga 10 ga pacügu ixuxǖ

¹ Rǖ ñanagürǖ ga Ngechuchu: —Pemaā tá nüxǖ chixu i wüxi i ore na nawa nüxǖ pecuáxǖcèx i ñuxäcǖ tá duǔxǖgürǖ aëgxgacǖ na yíxǖ ya Tupana i ngēxguma naguxgu i naâne. Rǖ iyexma ga 10 ga pacǖ ga ngirǖ daparinamaā ngigürǖ petawa ícǖ na yaxümüçǖgǖxǖcèx ga guma yatǖ ga ingixchaǖcü. ² —Rǖ 5 ga yema pacǖ rǖ tama ixuäegǖ. Rǖ yema naí ga 5 ga pacǖ rǖ meāma ixuäegǖ. ³ —Rǖ yema tama uäegǖcǖ, rǖ yexguma ngirǖ daparina íyangegǖ rǖ tama to ga ngirǖ queruchinu ta íyangegǖ. ⁴ —Natürǖ ga yema uäegǖcǖ rǖ to ga ngirǖ queruchinu ta íyangegǖ. ⁵ —Natürǖ ga guma yatǖ ga ingixchaǖcǖ rǖ tama paxa ínangu. Rǖ düxwa ga yema pacǖgǖ rǖ ipee yerǖ iyaxtae. ⁶ —Rǖ yexguma ngäxǖcǖwa nanguxgu, rǖ yema pacǖgǖ nüxǖ ixñǖe ga wüxi ga naga ga ñaxǖ:

“Domama nixi ya yima yatǖ ya ingixchaǖcǖ. ¡Rǖ íperüdagǖ, rǖ ípeyadaugü!” ñaxǖ. ⁷ —Rǖ guxcüma ga yema pacǖgǖ rǖ íirüdagǖ, rǖ iyamexēegǖ ga ngirǖ daparinagǖ. ⁸ —Rǖ yexguma ga yema 5 ga pacǖgǖ ga tama uäegǖcǖ rǖ ngigürǖgǖ ngixǖ ga yema pacǖgǖ ga uäegǖcǖ:

“¡Íraxǖ i perǖ queruchinu toxnata pexä, erǖ torǖ omügǖ rǖ nixogǖ!” ngigürǖgǖ. ⁹ —Natürǖ ga yema pacǖgǖ ga uäegǖcǖ rǖ ngixǖ ingäxǖgǖ, rǖ ngigürǖgǖ:

“Taxucürǖwa pexna ta taxä, erǖ ngēxguma chi pexna ta taxñxgu rǖ tātūchima ningǖ i toxcèx rǖ pexcèx. Rǖ ngēmacèx narümemaañ nixi i ngextá namaā ínataxegǖxǖwa pegǖxǖ nawa pexi”, ngigürǖgǖ. ¹⁰ —Natürǖ yexguma ga yema 5 ga pacǖgǖ ga tama uäegǖcǖ ngirǖ queruchinuwa naxñyane, rǖ ínangu ga guma yatǖ ga ingixchaǖcǖ. Rǖ ga yema pacǖgǖ ga uäegǖcǖ rǖ iyachocu nawa ga guma í ga nawa íyangixǖne. Rǖ ñuxǖchi narüwâxta ga íäx. ¹¹ —Rǖ yemawena íngugǖ ga yema pacǖgǖ ga tama uäegǖcǖ, rǖ ngigürǖgǖ:

“¡Pa Corix, toxcèx yawñxna i íäx!” ngigürǖgǖ. ¹² —Natürǖ nüma ga cori, rǖ ngixǖ nangäxǖ, rǖ ñanagürǖ:

“Pemaā nüxǖ chixu rǖ aixcüma tama pexǖ chacuèx na texégǖ pixigǖxǖ”, ñanagürǖ. ¹³ Rǖ ñuxǖchi ñanagürǖ ga Ngechuchu: —¡Ípexuäegǖ! Erǖ tama nüxǖ pecuèx i tacǖ rǖ ngunexǖ rǖ tacǖ rǖ ora tá íchangǖ i choma i Tupana Nane na duǔxǖxǖ chiixǖ —ñanagürǖ.

*Ore ga dīērugu ixuxū
(Lc 19.11-27)*

¹⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü ngēma Tupana na duǔxǔgūarü ãẽxgacü na ixixü rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüāchichačü ga to ga nachiüānewa na naxüxÜcèxrüň nixi. Rü nüma ga guma yatü rü norü duǔxǔgūcèx naca, rü nüxna ngixü naxā ga dīēru na nüxü ngimaā nanguxüxÜcèx rü ngimaā na ínapuracüexÜcèx. ¹⁵ —Rü wüxi ga yema norü duǔxüna ngixü naxā ga 5000 tachinü ga dīēru. Rü yema tona ngixü naxā ga 2000 tachinü ga dīēru. Rü yema tona ngixü naxā ga 1000 tachinü ga dīēru. Rü yemaäcü nanangugü na ñuxäcü tá yema dīērumaā napuracüexü ga wüxicigü ga norü duǔxǔgū rü yemaäcü wüxicigüna ngixü naxā ga yema dīēru. Rü ñuxüchi inaxüächi ga yema cori na to ga nachiüānewa naxüxÜcèx. ¹⁶ —Rü yema norü duǔxü ga 5000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü, rü ngimaā napuracü, rü naī ga 5000 tachinü ngimaā nayaxu. ¹⁷ —Rü yexgumarüü ta ga yema norü duǔxü ga 2000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü, rü ngimaā napuracü, rü naī ga 2000 tachinü ngimaā nayaxu. ¹⁸ —Natürü ga yema norü duǔxü ga 1000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü, rü ngimaā ínixü. Rü ngixü nixaixmaü, rü yexma ngixü natèx ga yema norü coriarü dīēru. ¹⁹ —Rü nuxcüxürama nataegu ga yema duǔxǔgūarü cori. Rü yexguma ínanguxgu rü inanaxügü ga norü duǔxǔgūmaā na namexééäxü ga norü dīēruchiga. ²⁰ —Rü nüxira norü corixÜtawa naxü ga yema norü duǔxü ga 5000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü. Rü norü corina ngixü naxā ga yema 5000 tachinü. Rü ngletü ngixü inaxā ga naī ga 5000 tachinü ga ngixü nayaxucü ngimaā ga yema norü cori nüxna ngixü äcü ga dīēru. Rü ñanagürü norü corixü:

“Düçèx Pa Corix, ñaā iyixi ga yema 5000 tachinü ga dīēru ga choxna ngixü cuxäcü. Marü ngimaā chapuracü rü ngimaā cuxü ngixü chayaxu i ñaā naī i 5000 tachinü”, ñanagürü. ²¹ —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü DuǔxÜx, wüxi i mexēchixü quixi, rü meāma cupuracü. Rü meā nüxna cudau ga yema noxre ga dīēru ga cuxna ngixü chaxäcü, rü meāma ngimaā cupuracü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü tá rünumaëcüna cuxü chadauxëë. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngixä tataäegü!” ñanagürü. ²² —Rü yemawena ínangu ga yema to ga norü duǔxü ga 2000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü. Rü ñanagürü norü corixü:

“Düçèx Pa Corix, ñaā iyixi ga yema 2000 tachinü ga dīēru ga choxna ngixü cuxäcü. Marü ngimaā chapuracü rü ngimaā cuxü ngixü chayaxu i naī i 2000 tachinü. Rü ñaā iyixi”, ñanagürü. ²³ —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü DuǔxÜx, wüxi i mexēchixü quixi, rü meāma cupuracü. Rü meā nüxna cudau ga yema noxre ga dīēru ga cuxna ngixü chaxäcü, rü meāma ngimaā cupuracü. Rü ngēmacèx i ñuxmax rü tá rünumaëcüna cuxü chadauxëë. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngixä tataäegü!” ñanagürü. ²⁴ —Natürü yexguma norü corixÜtawa nanguxgu ga yema norü duǔxü ga 1000 tachinü ga dīēru ngixü yaxuxü, rü ñanagürü norü corixü:

“Düçèx Pa Corix, choma nüxü chacuèx rü wüxi i yatü i aüxü quixi. Rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama ícutoexÜwa, rü cunabuxarü oõx i nanetü i tama icutoxü. ²⁵ —Rü yemacèx chamuü. Rü waixümügü ngixü chixaixmaü rü ngixü ichatèx. Natürü ñaā iyixi i ngēma curü dīēru”, ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga norü cori rü nanangäxü rü ñanagürü:

“Pa Chorü DuǔxÜx, wüxi i chixexü rü oxü i chorü duǔxü quixi. Rü cuma meāma nüxü cucuèx rü ngextá tama íchatoexÜwa rü chanayaxu i nanetüarü o, rü chanabuxarü oõx i nanetü i tama ichatoxü. ²⁷ —Rü yemacèx narümemaë chi nixi ga bancugu choxü ngimaā na cunguxüxü ga chorü dīēru na ngēma choxü ngixü yamuxëegüxÜcèx, rü ngēmaäcü mucü ngixü na chayaxuxÜcèx i

ngēxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ²⁸—Rü yexguma ga yema cori rü nanamu ga yema togü ga norü duňxügü ga yéma yexmagüxü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna ngíxü peyaux i ngēma díeru, rü ngēma yatü i 10,000 i díeru nüxü ngēxmaxüna ngíxü pexä! ²⁹—Erü yíxema tükü nangémèxcü rü yexera tá tükna ngíxü taxä, rü ngēmaäcü tá tükü imuxüchi. Natürü yíxema tükü nataüxcü rü woo ngēma noxre i tükü ngémèxcü rü tá tükna ngíxü tayaxu. ³⁰—¡Rü yéama düxétüwa i poraäcü ínaxéänexüwa peyatá i ñaã chorü duňxü i taxuwama mexü! Rü ngēma tá narüdoxü rü tá nixüxchapüta”, ñanagürü.

Nañaéärü guxgu rü Cristupéxegu tá nangutaquéxegü i guxü i nachiüñanecüäx i duňxügü na yadexechiäxüçèx i ngēma mexügü rü na napoxcueäxüçèx i ngēma chixexügü

³¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü ngēxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü, rü chorü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü tá choxü naxümüçögü. Rü aëxgacü ya tacü tá chixü rü chorü tochica i mexéchixüwa tá charüto. ³²—Rü guxü i nachiüñanecüäx i duňxügü rü tá chopéxegu nangutaquéxegü. Rü choma rü tá chayadexechi ñoma wüxi i carneruarü dauruü i norü carnerugü rü chibugü noxrüwama mugüxürüü. ³³—Rü ngēma choxrü ixígüxü rü chorü tügüneçüwawa tá chanangéxmagüxéé. Rü ngēma tama choxrü ixígüxü rü chorü toxwecüwawa tá chanangéxmagüxéé. ³⁴—Rü ngēxguma i choma i tá aëxgacü ya tacü na chiixü rü ñacharügü tá nüxü i ngēma chorü duňxügü:

“¡Nuã pexä i pema ya texé ya Chaunatü ya Tupana tükü rüngüxéegüxe, rü penayaxu i ngēma pechica i ngextá núma aëxgacü íyíixüwa! Yerü Chaunatü rü pexcèx nanamexéé i ngēma pechica ga yexguma tauta naãne naxüxgu.

³⁵—Rü ngēmaäcü tá pemaä namecüma yerü yexguma chataiyagu rü pema rü choxü pechibüxéé. Rü yexguma chiawagu rü choxü pexaxexéé. Rü yexguma tama nüxü pecuëxgu na texé chiixü rü meä choxü peyauxgu ga pepatawa. ³⁶—Rü yexguma changexchirugu rü choxü pexüxchiru. Rü yexguma chidaawegu rü choxü perüngüxéé. Rü yexguma poxcupataüwa chayexmagu rü choxü ípeyadau”, ñacharügü tá nüxü. ³⁷—Rü ngēxguma i ngēma duňxügü i chadexü rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na cutaiyaxü rü cuxü tachibüxéexü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na quítaawaxü rü cuxü taxaxéexü? ³⁸—¿Rü ñuxgu ga tochixüwa cunguxü rü meä cuxü tayauxgxüga woo tama cuxü tacuëxgugu? ¿Rü ñuxgu ga cungexchiruxü rü cuxü taxüxchirugüxü? ³⁹—¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü na quídaawexü rü éxna poxcupataüwa cuyexmaxü rü cuxü ítayadaugüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁰—Rü choma na aëxgacü ya tacü na chiixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá:

“Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yexguma nüxü perüngüxéegü i ngēma chorü duňxü i yexeraäcü ngearü ngemaxüáxü, rü choxü nixü ga perüngüxéegüxü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴¹ Rü ñuxüchi i choma na aëxgacü ya tacü na chiixü, rü ñacharügü tá nüxü i ngēma tama chorü duňxügü ixígüxü:

“¡Choxna pixigachi i pema i perü chixexüçèx poxcuexe! ¡Rü ngēma pexä nawá ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya Tupana ímexéene naxcèx i ngoxo i Chataná rü norü duňxügü! ⁴²—Yerü yexguma chataiyagu rü pema rü tama choxü pechibüxéé. Rü yexguma chiawagu rü tama choxü pexaxexéé. ⁴³—Rü yexguma tama nüxü pecuëxgu na texé chiixü rü tama meä choxü peyauxgu ga pepatawa. Rü yexguma changexchirugu rü tama choxü pexüxchirugü. Rü yexguma chidaawegu rü poxcupataüwa chayexmagu rü tama choxü ípeyadaugü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁴—Rü ngēxguma i nümagü i tama chorü duňxügü ixígüxü, rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu tochixüwa cungu rü tama meācuxü tayauxgü yerü tama cuxü tacuèxgü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü ga na cutaiyaxü, rü ēxna na quitaawaxü, rü ēxna na cungexchiruxü, rü ēxna quidaawexü, rü ēxna poxcupataüwa na cuyexmaxü, rü tama cuxü tarüngüxēegüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁵—Rü choma na ãëxgacü ya tacü na chiixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá nüxü:

“Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yexguma tama nüxü perüngüxēegüga wüxi ga duüxü ga yexeraäcü ngearü ngemaxüaxü, rü choxü rü ta tama perüngüxēegü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁶—Rü ñuxüchi i ngëma duüxügü i tama chorü duüxügü ixígüxü rü tá poxcu i taguma gúxüwa naxü. Natürü ngëma duüxügü i aixcüma meä chauxcèx maxëxü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü,—ñanagürü ga Ngechuchu.

26

Yudíugüarü ãëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)

¹ Rü yexguma Ngechuchu nüxü rüchauxgu ga yema orexü na yaxuxü, rü ñanagürü norü ngúexügüxü: ²—Pema nüxü pecuèx rü taxre i ngunexü nataxu na nangögxüäxüçèx i ngëma õna i Üpetüchigaarü petacèx naxügüxü. Rü ngëxguma tá nixü i choxü yayauxgüxü i chorü uwanügü na curuchawa choxü yapotagüxüçèx —ñanagürü. ³ Rü yexgumaäcüü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëeruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü rü nangutaquéxegü ga napatawa ga Caipá ga paigüarü ãëxgacü ixíci. ⁴ Rü yéma nügümaä nanamexëegü na Ngechuchuxü nawomüxëegüäcüma na yayauxgüäxüçèx rü na yamëxgüäxüçèx. ⁵ Natürü nügümaä ñanagürügü: —Taxucürüwama i ñuxma petagu tayayauxgü, erü duüxügü rü tá tamaä nanuë —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara

(Mr 14.3-9; Cu 12.1-8)

⁶ Rü Ngechuchu rü Betániäwa nayexma napatawa ga Chimáü ga rüchaxüneämaä naxugüäcü. ⁷ Rü Ngechuchucèx yéma iyaxü ga wüxi ga ngecü ga yéma nangecü ga wüxiweü ga pumara ga tatanüxüchixü ga mexëchicü ga butiyamaä ãchiüxü. Rü yexguma mechawa ínachibüyane ga Ngechuchu, rü ngïma rü naërugu inaba ga yema pumara. ⁸ Rü yexguma yemaxü nadaugüga Ngechuchuarü ngúexügü, rü naäëwa nanguxgü, rü inanaxügue ga na ñagüxü. —¿Tüxcüü ngëxma inaxaiyaxü i ngëma pumara? ⁹—Rü narümemäe chi nixü i tatanüxügu namaä itaxe, rü ñuxüchi ngëma díerumaä nüxü irüngüxëë i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüäxü —ñanagürügü. ¹⁰ Rü Ngechuchu nüxü naxinü. Rü ñuxüchi ñanagürü norü ngúexügüxü: —¿Tüxcüü ngïxü pechixewe i ngëma nge? Erü ngëma chomaä naxüxü rü wüxi i mexü nixü. ¹¹—Ngëma ngearü ngëmaxüäxü rü guxügutáma petanüwa nangëxmagü. Natürü choma rü tãütáma guxügu petanüwa changëxma. ¹²—Rü ngëma chomaä naxüxü i ñaä ngecü na chaxunegu nabaäxü i ngëma pumara i yixixü, rü ngëmaäcü inaxü erü paxa tá chayu rü tá choxü inatëxgü. Rü ngëmacèx nixü i chaxunegu nabaäxü i ngëma pumara. ¹³—Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxü i naännewa i ngextá duüxügü nüxü íxugügüxüwa i Tupanaärü ore i mexü, rü ñaä ngecü chomaä üxü rü tá ta nüxü nixugügü. Rü ngëmaäcü tá ngïxna nacuèxächie i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Yuda rü ãëxgacügümäã nanamexëe na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxüçèx
(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)*

¹⁴ Rü ñuxuchi ga wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü ga Yuda ga Icaríute rü paigüarü ãëxgacügüxüñtawa naxü rü namaã nayarüdexa. ¹⁵ Rü Yuda rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxre tá choxü penaxütanüxü i ngëxguma pexü chanatauxchaxëegu na Ngechuchuxü piyauxgüxüçèx? —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü ga paigüarü ãëxgacügü rü 30 tachinü ga dïerugu namaã naxuneta. ¹⁶ Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü nüxü na natauxchaxëegüäxü na Ngechuchuxü yayauxgüxüçèx.

Coriarü Õnachiga

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxü ga yema peta ga pãu ga ngearü puxëêruñäxü nagu nangõxgüxü. Rü norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxi, rü ñanagürugü nüxü: —¿Ngextá tá tanamexëe i nachica i nawa nangõxgüxü i ñona i Üpetüchigaarü petagu ingõxü? —ñanagürugü. ¹⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Ngëma ñänewa pexi, rü yima yatu ya pemaã nüxü chaxunetacüpatawa pexi! ¡Rü namaã nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü ngúexëêruü rü ñanagürü: ‘Marü ningaicaxuchi na chayuxü rü nuã cupatawa rü chorü ngúexügümäã chanangupetüxëêchaü i Üpetüchigaarü peta’,” ñaperügügü tá nüxü! ¹⁹ Rü yéma naxi ga yema norü ngúexügü. Rü yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxürüñ nanaxügü. Rü nanamexëegü ga yema ñona ga Üpetüchigaarü petagu tá nangõxgüxü. ²⁰ Rü yexguma nachütagu rü yéma mechawa nachibü ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexügü. ²¹ Rü yexguma ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü wüxi i petanüwa tá tixi ya bexma chauechita choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga nümagü ga norü ngúexügü rü poraäcü nangechaügü. Rü wüxicigü nüxna nicachigü, rü ñanagürugü: —Pa Corix, ¿choma ñexna tá chiñxü ya yíxema cuxü íyaxuaxüxü? —ñanagürugü. ²³ Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëma wüxi ya poratuwa namaã tá chachibüxü, rü ngëma tá nixi i chauechita choxü íyaxuaxüxü. ²⁴ —Rü choma i Tupana Nane na duñxüxü chiñxü rü tá chayu ngëxgumarüü i Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürüñ. Natürü wüxi i ngechaüxuchi nixi naxcèx i ngëma yatu i choxü íyaxuaxüxü. Rü narümemaaë chi nixi ga noxtacüma tää chima na nabuxü —ñanagürü. ²⁵ Rü nadexaächi ga Yuda ga naëchita íyaxuaxüxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëêruü, ¿täütáma choma nixi? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëmääcü cuma nixi —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ínachibüeyane rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pãu. Rü Tupanana moxë naxä, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rü ñanagürü: —Ñaã pãu rü chaxunechiga nixi. Rü ¡penangö! —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena rü nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ãäcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcèx naxäxira, rü ñuxuchi norü ngúexügüna nanaxä, rü ñanagürü nüxü: —¡Rü guxäma i pema rü peyaxëüx ya daa binu! ²⁸ —Erü daa binu rü nachiga nixi ya chaugü ya muxüma i duñxügüçèx tá ibacü na ngëmääcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx i norü pecadugü. Rü yimawa Tupana nanangoxëe na aixcüma yiñxü i norü uneta. ²⁹ —Rü pemaã nüxü chixu rü tagutáma wena binu chayaxaxü ñuxmatáta Chaunatü ya Tupana ãëxgacü íixixüwa ngexwacaxüçü ya binu pemaã chayaxëüx —ñanagürü.

*Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü taxütáma nügü nixu na norü ngúexü yíñxü
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)*

³⁰ Rü ñuxuchi nawiyaegü ga wüxi ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü guma Mèxpüne ga Orübunecügu ãeganewa naxi. ³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Guxäma i pema rü tá choxü ípetèxgü i ñoma i chütaxügu. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:
“Tá chayamèx ya carneruarü dauruü, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”, ñanagürü i ngëma ore. ³² —Natürü ngëxguma marü yuwa ícharüdaxguwena, rü tá chaxira pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga Pedru rü nanangäxü rü ñanagürü: —Rü woo guxüma i togü cuxü ítèxgu, natürü i chomax rü tãütáma cuxü íchatèx —ñanagürü. ³⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Aixcüma cumaä nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu rü naxüpa na otá içaxü, rü tomaëxpüxcüna tá cugü iquicüx na chorü duüxü quiixü. ³⁵ Rü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Rü woo wüxigu cumaä chayuxgu rü tãütáma chaugü ichicüx na curü duüxü chiixü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngúexügü rü ta yema ñanagürügü.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxë (Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügümaä nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuä perütogü! Rü paxa yoxni yéa chayayumüxë —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nügüwe naganagü ga Pedru rü Zebedéu nanegü ga Chaütiagu rü Cuáu. Rü Ngechuchucëx inaxügü ga na poraäcü nangechaüxü rü naxixächiäexü. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Poraäcü changechaü rü nagu charüxñü rü ngëmamaä tá chayu. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü chauxrüü ipedaue! —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü waixümüänegu nanangücuchi. Rü nayumüxë rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwëxegu, ¡rü nüxna choxü ínanguxuchixëe i ñaä ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwëxe i cuxrütama ngúchaü cuxü rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yemawena ga Ngechuchu rü nataegu ga yema norü ngúexügü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Pedrux, ¿taxucürüwama éxna namaä peporae na chomaä ipedauexü, rü bai i wüxi i ora? ⁴¹ —¡Rü pexuäégü rü Tupanana naxcëx peça na pexü nangüxëexüçëx na tama choxü ípetáxüçëx ega ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügu! Erü aixcüma peäewa rü ípememare, natürü pexene nixi ituraxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma rü wenaxärü noxri ínayumüxëxüçëx nataegu ga Ngechuchu. Rü wenaxärü nayumüxë, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma tama cunaxwëxegu na nawa choxü ícunguxuchixëexü i ñaä ngúxü i tá chingexü, rü marü name i ngëma cuma cunaxwëxexüäcüma chomaä cunaxü —ñanagürü. ⁴³ Rü ñuxuchi wenaxärü norü ngúexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü, yerü poraäcü nayaxtaexüchi. ⁴⁴ Rü yéma nüxna nixü, rü wenaxärü nayayumüxë. Rü noxriäcütama nayumüxë. ⁴⁵ Rü yemawena rü norü ngúexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ñuxma waxi pepee rü iperüngü! Erü marü nawa nangu i ora na chorü uwanü choxü iyauxgüxü rü pecaduäxgüxüna choxü namugüxü. ⁴⁶ ¡Ipechigü rü ngíxä ítixä! Erü marü ñomatáma nixi i ngëma choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü (Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

⁴⁷ Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngúexüchirëx ixixü. Rü nawe narüxi ga muxüma ga duüxügü ga taramaaä rü naïmaä ixänxexü. Rü yema nixi ga duüxügü ga paigüarü ãëgxacügü rü Yudíugarü ãëgxacügülerugü yéma mugüxü. ⁴⁸ Rü ga Yuda ga ínaxuaxüxü

rü marü yema dušxügümäã nanamexëe, rü ñanagürü: —Ngëma nüxü chachúxuxü tá nixí i Ngechuchu. Rü ngëma tá nixí i piyauxgxü —ñanagürü:
49 Rü yexguma Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Nuxmaẽ Pa Ngúexëeruüx —ñanagürü. Rü ñuxuchi nüxü nachúxu. **50** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pa Chomücx, ¿tacüwa nuã cuixü? —ñanagürü. Rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgxü ga yema dušxügü ga Yudawe rüxixü. **51** Rü wüxi ga Ngechuchumüçü nanawëxechi ga norü tara, rü paigüarü aëxgacüarü dušxüxü ínadaechinü. **52** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Naxchiügu yaxücuchi i curü tara! Erü guxäma ya yíxema taramaaã nuëxë, rü taragu tátama tayue. **53** —¿Tama éxna nüxü cucuèx rü ngëxguma chi choma chanaxwèxegu, rü Chaunatüna chi naxcèx chaca na choxü núma namugüäxüçèx i muxüma i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na choxü yanangüxüçèx? **54** —Natürü ngëxguma chi ngëma chaxüxgu, rü ¿ñuxäcü chi ningu i Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü na choma rü tá chayuxü? **55** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema dušxügü: —¿Tüxcüü taragü rü naixmenèxägümäã chauxcèx nuã pexí na choxü peyarüyauxgxüçèx ñoma wüxi i ngítexáxü chiixürü? Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa changuxüçèx natürü taguma yexma choxü piyauxgxü. **56** —Natürü guxüma i ñaã ñuxma ngupetüxü, rü ngëmaäcü nangupetü na yanguxüçèx i Tupanaärü ore ga nuxcumäügüxü ga norü orearü uruügü ümatügüxü —ñanagürü. Rü yexguma ga guxüma ga norü ngúexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxícatama yéma nanatèxgu ga Ngechuchu.

Ãëxgacügü ga taxügüpëxewa Ngechuchuxü nagagü

(*Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24*)

57 Rü Caipá ga paigüarü aëxgacüxtawa Ngechuchuxü nagagü ga yema dušxügü ga yayauxgxü. Rü yexma nixí ga nangutaquëxegüxü ga ngúexëeruügü ga ore ga mugüwa nguxëetaegüxü rü Yudíugüarü aëxgacügülerugü. **58** Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixächigü ñuxmata paigüarü aëxgacü ga Caipáxtawa nangu. Rü purichágü ga tupaucaarü dauruügümäã yéma ïäxtüwa narüto, yerü nüxü nadauxchaü ga tacü tá Ngechuchumaã na naxüexü. **59** Rü ga paigüarü aëxgacügü rü guxüma ga Yudíugüarü aëxgacügülerugü rü naxcèx nadasugü ga wüxi ga ore ga doramare ixixü na yemamaã Ngechuchuxü ínaxuaxügüxüçèx na yamëxgüäxüçèx. **60-61** Natürü woo muxüma ga dušxügü doraxümare nachigaxü yéma yarüxugüe, natürü taxuxüma ga chixexü inayangaugü ga naxcèx tá yamëxgüäxü. Rü düxwa yéma naxí ga taxre ga yatügü ga doraxümare yéma yarüxugüxü. Rü ñanagürü: —Toma nüxü taxïnüe i ñaã yatü rü ñanagürü:

“Tá nagu chapogü ya daa tupauca ya taxüne ya Tupanaärü, rü tomaëxpüx i ngunexügu tá wenaxärü íchanadaxëe”, ñanagürü. **62** Rü yexguma ga paigüarü aëxgacü ga Caipá rü inachi, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —¿Rü tacümaã cunangäxü i ñuxmax? ¿Rü ñuxü ñaxü yilixü i ngëma cuchiga i nüxü yaxugügüxü? —ñanagürü. **63** Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare. Rü yemacèx ga paigüarü aëxgacü ga Caipá rü ñanagürü nüxü: —Tupana ya Maxüçüégagu chanaxwèxe i aixcüma tomaã nüxü quixu na texé quiixü. ¿Rü cuma éxna i Cristu ya Tupana Nane quiixü, rü éxna tama? —ñanagürü. **64** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixí. Rü pemaã nüxü chixu rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Chaunatü ya Poracüxtawa charütqxgu rü ngëxguma caixanexügu wenaxärü núma chaxüxgu —ñanagürü. **65** Rü yexguma ga paigüarü aëxgacü rü norü numaã nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —Rü ñaã yatü rü tacü Tupanamaã nixugü. Rü taxucèxma marü tanaxwèxe i ñuxma i to i ore na napoxcuxüçèx

i ñaã yatü. Rü pematama marü nüxü pexñüe na ñuxäcü chixexümaä na yadexaxü. ⁶⁶ —¿Ñuxü ñapegütü i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü ga togü ga ãëxgacügü rü nanangäxügü rü ñanagürögü: —Ngëmáâcü chixexü naxü. Rü name nixi i noxtacüma nayu —ñanagürögü. ⁶⁷ Rü yexguma rü Ngechuchuchiwera naçuaixgue. Rü nüxna nanaçuaixcagü. Rü togü rü nanapegüchiwegü. ⁶⁸ Rü ñanagürögü: —Pa Cristux, ñüxü nacuèx na texé cuxü pegüchiwegüxü rü cuxna naçuaixcagüxü! —ñanagürögü.

*Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü
(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-27)*

⁶⁹ Rü yoxni ga Pedru rü ãëxgacüpataèxtüwa narüto. Rü wüxi ga pacü ga ãëxgacüarü duüxü ixicü, rü Pedrucèx iyaxü. Rü ngigürögü nüxü: —Cuma rü ta namücü quixi i ngëma Ngechuchu i Gariréaanecüäx —ngigürögü. ⁷⁰ Natürü ga Pedru rü guxü ga yema duüxügüpëxewa rü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yiixü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i tacüchiga nixi i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma marü yema ïpataèxtüarü iäxwa ínaxüüxgu ga Pedru, rü naï ga pacü nüxü idau. Rü ngigürögü namaä ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü: —Ñaã yatü rü Ngechuchu ya Nacharétucüäxmüçü nixi —ngigürögü. ⁷² Natürü ga Pedru rü wenaxärü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yiixü. Rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i ngëma yatü. Rü Tupana choxü poxcux ega tama aixcüma yixigu i chorü ore —ñanagürü. ⁷³ Rü yixcamaxüra rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü Pedrucèx naxi, rü ñanagürögü nüxü: —Aixcüma nixi i cuma rü ta rü ngëma Ngechuchutanüxü quiixü, erü wüxi i Gariréaanecüäx idexaxürüü quidexa —ñanagürögü. ⁷⁴ Rü nüma ga Pedru rü poraäcü nügü nixä, rü ñanagürü nüxü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuèx i ngëma yatü. Rü ngëxguma doraxü chixuxgu rü Tupana choxü poxcux —ñanagürü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁷⁵ Rü nüma ga Pedru rü yexguma nüxna nacuèxachi ga yema ore ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na otá içaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna cugü tá quixä na chorü duüxü quiixü”, ñaxü. Rü yéma ínaxüxü ga Pedru rü poraäcüxüchima naxaxu.

27

*Yudíugüarü ãëxgacügü rü Piratuxütawa nanagagü ga Ngechuchu
(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Cu 18.28-32)*

¹ Rü yexguma yangunegu rü guxüma ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügülerugü, rü nügümaä nanamexëégü na ñuxäcü Ngechuchuxü yamëxgüxü. ² Rü nayanëixgüchacüögü rü yemaäcü ãëxgacü ga Piratuxütawa nanagagü. Piratu nixi ga Dumacüäx ga ãëxgacü ga Yudéaanemaä icuácü.

Nayu ga Yuda

³ Rü nüma ga Yuda ga Ngechuchuxü íyaxuaxüxü rü nüxü nadau ga Ngechuchuxü na napoxcuexü. Rü poraäcü nagu narüxñü ga yema chixexü ga nümatama naxüxü. Rü yéma naxü naxütawa ga yema paigüarü ãëxgacügü rü yema Yudíugüarü ãëxgacügülerugü. Rü ngixü nayataeguxëe ga yema 30 tachinü ga dñeru ga nüxna ngixü naxägütü. ⁴ Rü ñanagürü nüxü: —Choma rü marü chixexü chaxü, erü naëchita Íchayaxuaxü i wüxi i yatü i taxuüma i chixexü üxü, rü ñuxma rü tá ngëmagagu nayu —ñanagürü. Natürü nümagü ga ãëxgacügü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Toma rü tama nüxü tacuáxchaü i ngëma. Cugagutama nixi, rü cuma i nüxü cucuáxü na ñuxäcü cugümaä cunamexëexü i ngëma —ñanagürögü. ⁵ Rü yexguma ga Yuda rü

yexma tupauca ga taxünechiägu ngixü nawotanü ga yema díeru. Rü ñuxuchi ínixü rü nügü nayawëxnaxä. ⁶ Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngixü nade ga yema díeru. Rü ñanagürögü: —Taxucürüwa tupauca ya taxüneärü díeruchiügu ngixü tanu i ñaä díeru, erü ngëmamaä tanaxütanü i ngëma yatü i tá yuxü — ñanagürögü. ⁷ Rü ñuxuchi nügümaä nanamexëegü na yema díerumaä naxcèx nataxegüxüçèx ga wüxi ga naäne ga waixümü ga üwechixü nawa nayauxgüxü. Rü yema nañecèx nataxegü na nüxü nayemaxüçèx ga nachica ga ngexta na natëxgüäxüçèx ga yema duüxügü ga togü ga nachiüñanecüäx ixígüxü. ⁸ Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta i ngëma naäne rü Nagüchitaügu naxäega. ⁹ Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga nuxcümaäcü ga norü orearü uruü ga Yeremíä ümatüxü ga ñaxü:

“Rü nümagü ngixü nade ga yema 30 tachinü ga díeru ga Cristutanü Yudíugü ngixü ixágüçü. ¹⁰ Rü yema díerumaä naxcèx nataxegü ga wüxi ga naäne ga waixümü ga üwechixü nawa nayauxgüxü, yema Cori ga Tupana chomaä nüxü ixuxürrüü”,
ñaxü.

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Cu 18.33-38)

¹¹ Rü ãëxgacü ga Piratuxütawa Ngechuchuxü nagagü. Rü nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma quiñxü i Yudíugüarü ãëxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixü i chomax —ñanagürü. ¹² Rü Ngechuchuxü ínaxuaxügü ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaäma nanangäxü. ¹³ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü: —¿Tama ëxna nüxü cuixü i ngëma ore i namaä cuixü ínaxuaxügüxü? —ñanagürü. ¹⁴ Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaäma nanangäxü. Rü yemacèx poraäcü nabëixachiäe ga ãëxgacü ga Piratu.

Piratu rü Ngechuchumaä nanaxuegu na nayuxüçèx

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

¹⁵ Rü guxüguma ga yema Üpetüchigaarü petagu, rü Piratu ínananguxuchixëexü ga wüxi ga poxcuxü ga duüxügü naxcèx ícagüxü, yerü yema nixü ga nacüma. ¹⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga poxcuxü ga guxü ga duüxügü meä nüxü cuáxü. Rü Barabá nixü ga naëga. ¹⁷ Rü yexguma yéma nangutaquëxegüga ga duüxügü, rü Piratu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngexürüxüxü i penaxwaexü na íchananguxuchixëexü? ¿Penaxwèxexü na Barabáxü íchananguxuchixëexü rü ëxna Ngechuchu i Cristumaä naxugüxüxü íchananguxuchixëexü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacuëx na Ngechuchuchi naxaiexü ga Yudíugüarü ãëxgacügü, rü yemacèx nixü ga naxüttawa nagagüäxü. ¹⁹ Rü yexguma norü tochicawa natoxgu ga Piratu, rü naxmèx yéma imuga, rü ngigürögü: —Tama name i cunapoxcu i ngëma yatü i taxuüma i chixexü üxü. Yerü nagagu ïne chütacü rü poraäcü chachixenegü —ngigürögü. ²⁰ Natürü yema paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü, rü duüxügüxü naxucüxügü na naxcèx ínacagüxüçèx na Barabáxü ínanguxuchixëexüçèx rü Ngechuchuxü na nayuxëegüxüçèx. ²¹ Rü ãëxgacü ga Piratu rü wenaxärü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ngexürüxüxü i ngëma taxrewa i pema penaxwèxexü na íchananguxuchixëexü? —ñanagürü. Rü nümagü ga duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Tanaxwèxe i Barabáxü ícunguxuchixë —ñanagürögü. ²² Rü yexguma ga ãëxgacü ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá chaxüxü namaä i ngëma Ngechuchu i Cristugu ãegaxü? —ñanagürü. Rü guxüma ga duüxügü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —¡Curuchawa

yapota! —ñanagürügү. ²³ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxү: —¿Natürü ḥacü rü chixexү naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü ga du᷑xügү rü wenaxärü tagaācü ñanagürügү: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürügү. ²⁴ Rü yexguma Piratu nüxү dēuxgu ga marü taxucüruwama Ngechuchuxү na ínanguxuchixēēgaxү, yerü ga du᷑xügү rü marü nanaxixachiāēguchaū, rü yemacex wüxi ga norü du᷑xüxү namu ga dexá naxǖtawa na tanangexūcex. Rü nügü nayauxmēx ga Piratu napēxewa ga guxüma ga yema du᷑xügү. Rü ñanagürü: —Tama chaugagu tá nixī i na nayuxү i ñaā yatü i taxuüma i chixexү üxү, rü pegagu tátama nixī —ñanagürü. ²⁵ Rü guxüma ga yema du᷑xügү nanangāxügү, rü ñanagürügү: —Togagu rü toxocügügagu tá nixī i nayuxү —ñanagürügү. ²⁶ Rü yexguma ga Piratu rü Barabáxү ínanguxuchixēē. Rü ñuxüchi norü churaragüxү namu na Ngechuchuxү naçuaixgüxūcex, rü yemawena curuchawa na yanapotagüäxūcex. ²⁷ Rü ñuxüchi ga yema churaragü rü Piratupataarü aixepewa Ngechuchuxү nagagü. Rü yexma Ngechuchuxütagu nanangutaquēxexēē ga guxüma ga churaragü. ²⁸ Rü ñuxüchi Ngechuchuxү ínacuxuchigü, rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxügu nayacuxēēgü. ²⁹ Rü naēruwa nayangèxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxү. Rü wüxi ga naīxmenèxāxācüxü nüxү nayayauxāchixēē ga norü tūgūnemēxēwa. Rü ñuxüchi napēxegu nacaxāpüxügü, rü nüxü nacugüe, rü ñanagürügү: —¡Namaūx ya Yudíugüarü Äēxgacü ya Tacü! —ñanagürügү. ³⁰ Rü nüxna naçuaixgüe. Rü nüxna nanayauxgü ga guma naīxmenèxācü, rü naēruwa namaā nanaçuaixcagü. ³¹ Rü yexguma nüxü nacugüeguwenä rü ínanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxärü naxchirugutama nayacuxēēgü. Rü ñuxüchi nayagagü na curuchawa yanapotagüäxūcex.

Ngechuchuxү curuchawa nipotagü (Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

³² Rü yexguma yéma inaxīāchigu, rü nüxü nadaugü ga wüxi ga yatü ga Chirénečūx ga Chimáūgu äegacü. Rü guma yatüxü ngīxü iningexēēgü ga Ngechuchuarü curucha. ³³ Rü nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rü ngēma naega rü Du᷑xēēruchinèxā ñaxüchiga nixī. ³⁴ Rü nüxna nanaxāgü ga binu ga ngúxüärü naāchixēēruūmaā äexücü na yaxaxāxǖcex. Rü Ngechuchu nüxü naxaxneta, natürü tama nayaxaxü. ³⁵ Rü yexguma marü curuchawa yapotagüäxguwenä rü ga churarragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga dīeru ngīxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuēxgüxūcex na ḥacü tá nayaxuxü ga wüxicigü. ³⁶ Rü ñuxüchi yéma narütogü ga churaragü na Ngechuchuna yéma nadaugüxūcex. ³⁷ Rü norü curuchatapēxewa nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixuxü ga ḥacǖcex Ngechuchuxү curuchawa na yapotagüxü. Rü ñanagürü: “Ñaā nixī i Ngechuchu i Yudíugüarü Äēxgacü ya Tacü”, ñanagürü. ³⁸ Rü yexgumarüü ta curuchawa nayapotagü ga taxre ga máētagüxü. Rü wüxi rü Ngechuchuarü tūgūnecüwawa naxü, rü to ga norü ḥoxwecüwawa. ³⁹⁻⁴⁰ Rü yema du᷑xügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaā naguxchigagü, rü nanexāērugüäcüma ñanagürügü: —Dūcex, cuma cunangutaňxēēga ya tupauca ya taxüne, rü tomaēxpüx i ngunexügü wenaxärü ícunadaxēēga. ¡Cugütama namaxēē i ñuxmax! Rü ngēxguma chi aixcüma Tupana Nane quixīgu, rü jíruxī i curuchawa! —ñanagürügü. ⁴¹ Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxү nacugüecüraxü ga paigüarü äēxgacügü, rü ngúexēēruūgü ga ore ga mugüwa nguxēētaegüxü, rü Parichéugü, rü Yudíugüarü äēxgacügüerugü. Rü nügümaā ñanagürügü: ⁴² —Rü nüma rü

togüxű namaxēxēē natürü i ñuxma rü tama nüxű nacuèx na nügütama namaxēexű. Rü ngēxguma chi aixcüma Yudíugüarü ãéxgacü yixīgu, jrü ñuxma rü ínaxīx i curuchawa na nüxű yaxōgūxūcèx! ⁴³ —Rü nüma nagu naxīnüğü rü Tupana tá nüxű narüngūxēē. Ēcü, ñuxma rü Tupana nüxű rüngūxēēx ega aixcüma nüxű nangūxēēchaūgu. ¿Tama ēxna nümatama tamaā nüxű yaxuxű na Tupana Nane yiixű? —ñanagürügū. ⁴⁴ Rü woo ga yema máētagüxű ga naxrűū curuchawa ipotagüxű, rü namaā naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(*Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30*)

⁴⁵ Rü yexguma rü guxű ga naānewa naxēāne. Rü tocuchigu inaxügü ga yema ñuxmata tomaēxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁶ Rü yema tomaēxpüxarü oragu nixī ga Ngechuchu ga tagaācü aita naxüxű, rü ñaxű: —Erí, Erí, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rü ngēma rü ñaxüchiga nixī:

“Pa Chorü Tupana, Pa Chorü Tupanax, ¿tüxcüū choxna quixūgachixű?” ñaxüchiga nixī. ⁴⁷ Rü nümaxű ga duňxügü ga yéma yexmagüxű rü nüxű naxīnüğü, rü ñanagürügū: —Ñaā yatü rü nuxcümaūcü ga Tupanaārü orearü uruū ga Eríacèx naca —ñanagürügū. ⁴⁸ Rü yexgumatama rü wüxi ga yema duňxügü ga yéma yexmagüxű rü inañaāchi rü Ngechuchuxūtawa nanange ga wüxi ga tüaxmü ga binu ga marü ngúchièxüchicümaā yawaixēēxű. Rü wüxi ga dexnewa nayanēīx. Rü ñuxuchi Ngechuchuèxgu nanawēx na nüxű natuxuxūcèx. ⁴⁹ Natürü ga yema togü ga duňxügü ga yéma yexmagüxű rü ñanagürügū: —Yixrūma. Rü ngīxā itarüdaunü ngoxita Ería nuā ū na nüxű yanangūxēēxūcèx —ñanagürügū. ⁵⁰ Rü wenaxārü tagaācü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñuxuchi nayu. ⁵¹ Rü yexgumatama ga tupauca ga taxūneārü tūyemachiāxű rü taxregu narügaute. Rü daxūwa inanaxügü ga na nagauteñü rü ñuxmata ñaxtüwa nangu. Rü naxīxāchiane, rü narüngūxtegü ga nutagü ga itacü. ⁵² Rü yuetamaūgü rü ningenagü. Rü wena namaxē ga muxüma ga duňxügü ga yuechiréxű ga Tupanaāxű yaxōgūxű. ⁵³ Rü yexguma Ngechuchu wena maūxguwena, rü naxmaūwa ínachoxű ga yema duňxügü ga wena maxēxű. Rü Yeruchareūwa naxī. Rü muxüma ga duňxügü nüxű nadaugü. ⁵⁴ Rü yema churaragüarü ãéxgacü rü norü churaragü ga Ngechuchuna ídaugüxű, rü nüxű nadaugü ga na naxīxāchianexű rü guxüma ga yema ngupetüxű. Rü yexguma rü poraācü namuūē, rü ñanagürügū: —Aixcüma nixī ya daa yatü i Tupana Nane na yiixű —ñanagürügū. ⁵⁵ Rü iyexmagü ga mucüma ga ngecügü ga yéma yaxüwa nüxű rüdaunücü. Rü yema ngecügü iyixī ga Ngechuchuxű líxümüçügucü rü nüxű rüngūxēēgucü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu. ⁵⁶ Rü yema ngecügütanüwa iyexma ga María ga Magadácūx, rü María ga Chaütiágu rü Yúche naē, rü Zebedéu namèx ga Chaütiágu rü Cuáū naē.

Ngechuchu rü naxmaūgu nayaxücuchigü

(*Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42*)

⁵⁷ Rü yexguma marü nachütachaūgu, rü yéma nangu ga wüxi ga yatü ga Arimatéacūx ga taarü díeruācü ga Yúchegu ãegacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuaxű nayaxö. ⁵⁸ Rü nüma rü Piratuna nayaca rü ngoxita name na nayauxāxű ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü Piratu norü churaragüxű namu na nüxna naxāgūxūcèx ga Ngechuchuxüne. ⁵⁹ Rü Yúche nanayaxu ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü wüxi ga naxchápenüü ga ngēmataxümaā nananuque. ⁶⁰ Rü yema naxmaū ga yexwacaxüxű ga Yúche nügūcèxtama duňxügüxű yacaxmaxēexű ga nuta ga tacüarü mèxpüxüwa yexmaxügu nayaxücuchi ga Ngechuchuxüne. Rü ñuxuchi nanangūxtaū namaā ga wüxi

ga nuta ga taxüchicü. Rü yemawena rü íníxü. ⁶¹ Rü yéma Ngechuchumaňärü toxmèxtawa irütogü ga María ga Magadáčüx rü naí ga María.

Purichágü nüxna nadaugü ga yema naxmaü ga Ngechuchuxü nagu yaxüçuchigüxü

⁶² Rü moxüäcü ga ngüxchigaarü ngunexügu rü paigüarü ãëgxacügü rü Parichéugü rü yéma Piratuxütawa naxí. ⁶³ Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, nüxna tacuèxächie ga yema yatü ga Ngechuchu ga idoratèxáx rü yexguma namaňxgu rü ñanagürü tomaä:

“Ngëxguma chayüxgu rü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü wena táxaru ícharüda”, ñanagürü tomaä. ⁶⁴ —Rü ngëmacèx tanaxwèxe i churaragü ngëma cumugü na nüxna yadaugüxüçèx i ngëma naxmaü ñüxmatáta tomaëxpüx i ngunexüwa nangu na tama chütacü ngëma naxixüçèx i norü ngúexügü na yayaugüxüçèx i naxüne rü ñüxüchi duüxügümaä nüxü na yaxugüxüçèx na marü wena namaxüxü. Erü ngëxguma chi ngëmaäcü naxüpetügu, rü noxriarü yexera tá nixí na duüxügüxü nawomüxéexü —ñanagürügü. ⁶⁵ Rü Piratu ñanagürü nüxü: —Ngëägü nixí i churaragü i pexcèx. ¡Écü ngëma namaä pexí na meäma pema penaxwèxexüäcüma nüxna pedaugüxüçèx i naxmaü! —ñanagürü. ⁶⁶ Rü yema churaragümaä yéma naxí, rü meäma nayataixéegü ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaä rüngüxtaücü. Rü nanaxüärü cuèxruüxäxü na taxúema naëchita ínaxügachigüxüçèx ga guma nuta. Rü ñüxüchi yexma nanamugü ga churaragü na nüxna nadaugüxüçèx.

28

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu (Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

¹ Rü sabaduarü ngunexüguwena ga yüxüärü pèxmama, rü yéma naxmaüwa íiyadaugü ga María ga Magadáčüx rü naí ga María. ² Rü ngürüächi poraäcü naxiäxächiane, yerü wüxi ga daxücüxäx ga Cori ga Tupanaäärü orearü ngeruü ínarüxi, rü naxmaüwa nangu rü ínanangüxgachi ga guma nuta ga namaä nangüxtaücü ga yema naxmaü. Rü ñüxüchi guma nutaétüwa narüto. ³ Rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga bëixbëxanexürü niyauracü. Rü nacómüxüchi ga naxchiru. ⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga churaragü rü norü muümaä nidüryixe, rü yexma niyuächitanü. ⁵ Rü yexguma ga yema orearü ngeruü, rü ñanagürü ngíxü ga yema ngecügü: —¡Täxü i pemuuëxü! Choma nüxü chacuèx rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ga guma curuchawa yapotagüäcü. ⁶ Nataxuma i nuä, erü marü wena namaxü, yema nüma üpa pemaä nüxü yaxuxürü. ¡Rü nuä pexí, rü ípeyadèux i naxmaü i ngëma inaxügüäxüwa ga naxüne! ⁷ ¡Rü paxa ípixí, rü norü ngúexügümaä nüxü peyarüxugüe rü marü ínarüda rü wena namaxü ya Ngechuchu! Rü ñüxma rü marü pexüpa nüxira Gariréaanewa naxü i nümax. Rü ngëma tá nixí i nüxü peyadauxü. Rü ngëma nixí i ore i pemaä nüxü chayarüxuxü —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü paxama nüxna íiyaxí ga yema naxmaü. Rü imuüë, natürü itaäégü ta. Rü poraäcü iixüächi na Ngechuchuarü ngúexügümaä nüxü na yanaxugüexüçèx ga yema ore ga daxücüxäx ngímaä nüxü ixuxü. ⁹ Rü yexguma inaxüächiane, rü ngürüächi yéma ngíxcèx nangox ga Ngechuchu, rü ngíxü narümxö. Rü ngímagü rü Ngechuchucèx iyabuxmü rü nüxü iyacuèxüügü, rü naparawa inëixächitanü. ¹⁰ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxügü: —¡Täxü i pemuuëxü! ¡Rü ípixí rü chaueneëgü i chorü ngúexügümaä nüxü peyarüxu rü Gariréaanewa naxí! Rü ngëma tá nixí i choxü nadaugüxü —ñanagürü.

Churaragü rü paigüarü ãëxgacügümää nüxü nayarüxugüe ga yema ngupetüxü

¹¹ Rü yexguma ga yema ngecügü rü namagu naxñyane, rü ñuxre ga churagarü ga yéma naxmaüwa dauxütaegüxü rü Yerucharéüwa naxí. Rü paigüarü ãëxgacügümää nüxü nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹² Rü yema paigüarü ãëxgacügü rü namaä nayarüdexagü ga Yudíugüarü ãëxgacügürugü. Rü nügümaä nanamexëegü ga tacümaä tá churaragüxü na yaxucuxëgxü. Rü ñuxuchi nüxna ngixü naxägü ga tacü ga díëru. ¹³ Rü namaä nüxü nixugüe rü ñanagürugü: —¡Pema rü ñaperügüga tá:

“Ngëxguma chütacü tapeeyane, rü norü ngúexügü toechita ngëma naxí rü nayayauxgü ga naxüne” ñaperügüga tá! ¹⁴ Rü ngëxguma ãëxgacü ya Piratu tá nüxü cuëxgu i ngëma ngupetüxü, rü toma rü tá namaä tidexagü rü namaä tá tanamexëe na taxuüma pemaä naxüxüçèx —ñanagürugü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema churaragü rü ngixü nayauxgü ga yema díëru. Rü yema ãëxgacügü namaä nüxü ixugüxürü duüßügümää nüxü nixugüe. Rü ñuxma rü ta ngëmatama dexa nixí i nüxü yaxugüxü i Yudíugü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngúexügü

(*Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23*)

¹⁶ Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügü rü Gariréa- anewa naxí ga guma mëxpüne ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxünewa. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugüga rü nüxü nicuëxüügü, woo ñuxre ga norü ngúexügü rü tama aixcüma nayaxögü na Ngechuchu yiñxü. ¹⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü ãëxgacüxü choxü nixixëe i guxü i daxüguxü i nañnewa rü guxü i ñoma i nañnewa. ¹⁹ —Rü ñuxma rü chanaxwèxe i guxü i nachiüñnewa pexü i guxü i duüßügütanüwa. ¡Rü chorü duüßügüxü peyaxígüxëëx! ¡Rü ípenabaiüxëëx chauégagu rü Chaunatüégagu rü Naäe i Üünexüegagu! ²⁰ ¡Rü penangúexëëx na naga naxñüexüçèx i guxüma i ngëma pexü chamuxü! ¡Rü dücax, guxügutáma pexütawa changëxmaëcha ñuxmatáta nagü i nañne! —ñanagürü ga Ngechuchu.

ORE I MEXÜ GA MARCU ÜMATÜXÜ

Cuáü ga baiüxëëruü nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.9-28)

¹ Ņaä nixí i norü ügü i ore i mexü ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nanechiga. ² Rü nuxcümaǔcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga Tupanaärü ore, rü ñanagürü:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na namexëëäxüçèx i cumaü. ³ Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxäpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi i duüßü i ngëma tagaäcü ñaxü: ‘jPegü pemexëëx naxcèx ya Cori. Rü naxcèx ipeyanawëxächixëëx i perü maxü!’ ”

ñaxü tá. ⁴ Rü Cuáü rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nangox rü yéma ínanabaiüxëë ga duüßügü. Rü namaä nüxü nixu ga na namexü na Tupanacèx nadaugüxü rü ínabaiüxü na Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx ga norü pecadugü. ⁵ Rü guxüma ga duüßügü ga Yudéaanecüäx rü ïäne ga Yerucharéüçüäx rü yéma Cuáüxüta wa naxixü ga na nüxü iyanaxñüëxüçèx. Rü nümagü rü norü pecadugüxü yéma nayarüxugüxü, rü Cuáü rü natü ga Yudáüwa ínayabaiüxëëtanü. ⁶ Rü naxchiru ga Cuáü rü cameyutèxanaxcèx nixí, rü norü goyexü rü naxchëxmünaxcèx nixí. Rü beruremaä rü munümaä naxwäwemü. ⁷ Rü Cuáü rü yema nüxü yaxuxü ga orewa, rü ñanagürü: — Choweama tá ne naxü ya choxü rüyexeracü. Rü choma rü taxuwama chame rü bai na ichayarümaxächixü na íchayawëxüçèx i norü chapatucunügü. ⁸ — Choma rü dexåwamare pexü íchabaiüxëë, natürü nüma rü tá Tupanaäe i Üünexü pexna nanguxëë —ñanagürü ga Cuáü.

Ngechuchuarü baiechiga

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Rü yema ngunexügü, rü Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma ïäne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. Rü Cuáü rü natü ga Yudáüwa ínanabaiexëë. ¹⁰ Rü yexguma dexáwa ínaxüächigu, rü Ngechuchu nüxü nadau ga na yangenaxü ga daxüwa. Rü yema Tupanaäe i Üünexü rü wüxi ga muxtucurüü inanago, rü Ngechuchuna nangu. ¹¹ Rü daxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixí i Chaune i cuxü changechaüxüchixü rü cumaä chataäëxüchixü —ñaxü.

Ngechuchuxü naxü ga Chataná

(Mt. 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Rü yemawena rü Tupanaäe i Üünexü rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa Ngechuchuxü naga. ¹³ Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü. Rü naëügü ga idüraexü íyexmagüxüwa nayexma, rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü. Natürü Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx rü Ngechuchuxü narüngüxëëgü.

Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Rü nawena ga poxcupataügu na napoxcuxü ga Cuáü, rü Gariréaanewa naxü ga Ngechuchu na naxunagüäxüçèx ga Tupanaärü ore i mexü. ¹⁵ Rü ñanagürü: —Marü nawa nangu i ngunexü ga Tupana nagu unetaxü, rü pexcèx ningaica na perü äëxgacü na yiïxü. jRü ñüxma rü name nixí i Tupanacèx pedaugü rü peyaxöögü i ngëma norü ore i mexü! —ñanagürü.

*Ngechuchu rü ãgümüçü ga püchaetanüxülcèx naca
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)*

¹⁶ Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chimáū rü naèneē ga Aüdré. Rü nümagü rü woetama püchaetanüxü nixigü rü yéma naxtaawa napüchaegü. ¹⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jChowé perüxí rü tá pexü charüngüxéē na chauxüttawa penagagüxülcèx i duüxügü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanawogü ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxi. ¹⁹ Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chaütiágú rü naèneē ga Cuáū. Rü Zebedéu nanegü nixigü ga nümagü. Rü wüxi ga nguewa nayexmagü, rü yéma ínanangáitagü ga norü püchagü. ²⁰ Rü yexgumatama Ngechuchu naxcèx naca. Rü nümagü rü yéma nguewa tüxü natexgü ga nanatü ga Zebedéu namaã ga tümaärü puracütanüxügü, rü Ngechuchuwe narüxi.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga
(Lc 4.31-37)*

²¹ Rü ïäne ga Capernáūwa nangugü. Rü yexguma ngüxchigaarü ngunexüwa nanguxgu, rü Ngechuchu rü ngutaquëxepataüwa naxü rü yexma naxücu. Rü yéma inanaxügü ga na nangúexéëtaexü. ²² Rü duüxügü rü nabèixächiäegü namaã ga norü ngüxéëtae, yerü aixcüma Tupanaärü poramaä meä nanangúexéë rü tama ngúexéëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxéëtaegüxürrüü nixi. ²³⁻²⁴ Rü guma ïäneärü ngutaquëxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü totanüwa cuvä, Pa Ngechuchu Pa Nacharétucüä? ¿Nuä cuvä na toxü cuyadëixülcèx? Choma rü cuvä chacuëx na Tupana Nane ya Üünecü quïxü —ñanagürü. ²⁵ Rü Ngechuchu nüxü naxoox ga yema ngoxo, rü ñanagürü: —Iyarüngeëx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga yema ngoxo rü guma yatüxü niyuächixéë, rü tagaäcü aita naxüäcüma nawa ínaxüxü. ²⁷ Rü guxüma ga duüxügü rü nabèixächiäegü, rü namücgüna nicachigü rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i ñaa? Maneca wüxi i ngexwacaxüxü i ngüxéëtae nixi. Nüma rü aixcüma Tupanaärü poramaä meä nanguxéëtae. Rü woo i ngoxogü rü naga naxinüe i ngëxguma namuäxgu —ñanagürü. ²⁸ Rü yemaäcü nixi ga paxa guxüwama ga Gariréaanewa rü Ngechuchuchigaxü nacuëxgüxü ga duüxügü.

*Ngechuchu rü Chimáū ga Pedru nèxëcèx nayataanexéë
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Rü yexguma ngutaquëxepataüwa ínaxüxüga Ngechuchu, rü Chaütiágú rü Cuáūmaä Chimáū rü Aüdrépatawa naxü. ³⁰ Rü Chimáū nèxë rü ngürücarewa iyexma, yerü iyaxaxüne. Rü Ngechuchumaä ngïxü nixugüe. ³¹ Rü ngïxülcèx nixü, rü ngïxmëxgu nayayauxächi, rü ngïxü ínarüdaxéë. Rü yexgumatama igëüxächi ga na yaxaxünexü. Rü íirüda, rü inaxügü ga naxcèx na namexéëäxü ga õna.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexülcèx nayataanexéë
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Rü yexguma marü yanaxücxgu ga üèxcü ga na nachütachaüxü, rü Ngechuchuxüttawa nanagagü ga guxüma ga duüxügü ga idaaweexü rü guxüma ga ingoxoäxgüxü. ³³ Rü guxüma ga yema ïänecüäx rü yexma guma ïpataarü ïäxwa naxcèx nangutaquëxegü. ³⁴ Rü nüma nanameëxéë ga muxüma ga duüxügü ga nagúxüraüxü ga daawemaä idaaweexü. Rü ínanawoxü ga muxüma ga ngoxogü, natürü nüxna nanachüxu ga na yadexagüxü, yerü nümagü ga ngoxogü rü nüxü nacuëxgü na texé yiixü.

*Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquēxepataūwachigü
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Rü ngunetüü ga tauta yangóonegu, rü inaxüächi ga Ngechuchu. Rü īāneärü yéaxüra ga ngextá taxúema íxāpataxüwa naxü na yéamaxüra yayumüxexüçex. ³⁶ Rü Chimáu rü namüçögümaä Ngechuchucèx nayadaugü. ³⁷ Rü yexguma nüxü iyangaugügu, rü ñanagürügü nüxü: —Guxüma i duüßügü rü cuxcèx nadaugü —ñanagürügü. ³⁸ Natürü ga nüma rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¡Ngíxä rü toxnamana taxí náigü ya īānexäcügü ya ngaicamagünawa na ngëma rü ta chanaxunagüxüçex i ore i mexü! Erü woetama ngëmacèx nixi i Capernáuärü īānewa Íchaxüxüxü. ³⁹ Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü guxüma ga Gariréaanegu nixüägüchigü. Rü wüxicigü ga īāneärü ngutaquēxepataūwa rü nüxü nixuchigü ga ore ga mexü, rü īayawoxüētanü ga ngoxogü.

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçex nayataanexëë
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Rü Ngechuchucèx nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaä idaawecü. Rü napëxegu nayacaxäpüxüäcüma ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma cu-naxwèxegu na choxü curümexëexü, rü cuxü natauxcha na chauxcèx cuya-taanexëëxü —ñanagürü. ⁴¹ Rü Ngechuchuaxü nangechaütümüü ga guma yatü. Rü nüxü ningögü rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Marü curüme! —ñanagürü. ⁴² Rü yexgumatama nüxü inayarüxo ga na nachaxünexü ga guma yatü. Rü meäma naxcèx nitaane. ⁴³⁻⁴⁴ Rü Ngechuchu rü yexgumatama īnayamu. Rü meäma nanaxucuxë rü ñanagürü nüxü: —¡Düçèx, tâxütáma texémaä nüxü quixu! ¡Natürü ngëma paixütawa naxü, rü cugü nüxü yadauxëë! ¡Rü curü mexëëcèx nüxna yaxuaxü i curü ämare ga yema Moïché tükü muxü na nüxü nacuåxüçex i duüßügü na curümexü nawa i curü daawe! —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü nüma ga guma yatü rü īinxü rü inanaxügü ga na guxämäama nüxü yaxuxü ga yema nüxü ngupetüxü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü marü taxucürüwa ngóxüwama duüßügüpëxewa īānegügu naxücu. Natürü dauxchitagu ga ngextá duüßügü ítaxuxügu narüxäüx. Rü yéma naxcèx naxñixü ga duüßügü ga guxüänewa ne īxü.

2

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawäixächicüçex nayataanexëë
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)*

¹⁻² Rü yixcama ga ñuxre ga ngunexüwena rü wenaxärü Capernáuärü īānegu naxücu ga Ngechuchu. Rü yexguma duüßügü nüxü cuáchigagügu na ïpatawa nayexmaxü, rü yéma nangutaquēxegü ga muxüma ga duüßügü. Rü düxwa ga īäxtüwa rü nanapá. Rü nüma ga Ngechuchu rü namaä nüxü nixu ga ore i mexü. ³ Rü yéma nangugü ga ägümüçü ga yatügü ga yéma nangetaügüxü ga wüxi ga yatü ga nawäixächicü. ⁴ Natürü yema na namuxüchixü ga duüßügü, rü taxucürüwama Ngechuchuxütawa nangugü. Rü yemacèx īanapogüétü ga Ngechuchu íyexmaxüwa ga guma ïpata. Rü yéma norü caruügu īanachüxüetaügü ga guma nawäixächicü. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu ga ñuxäcü aixcüma na yaxöggüäxü ga yema duüßügü, rü ñanagürü nüxü ga guma nawäixächicü: —Pa Chaunex, curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü. ⁶⁻⁷ Natürü ñuxre ga ngúexëëruügü ga Moïchearü mugüwa ngüxëëtaegüxü rü yéma narüttogü. Rü naäewa ñaxügu narüxñinüe: —¿Ñuxäcü tama namuü na ngëmaäcü yadexaxü? ¿Rü tacü Tupanamaä yaxugüxü? Erü Tupanaxäcatama nixi ya duüßügürü pecaduxü ngechaücü —ñaxügu narüxñinüe. ⁸ Natürü yexgumatama ga Ngechuchu

rü nüxü nicuèxächi ga yema nagu naxñüexü, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngëmagu perüxñüe i pemax? ⁹ —¿Tacü nixi i rütauchamaëxü na namaä nüxü ixuxü ya daa nawäixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü ēxna:

“Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü íixü!” ñaxü? ¹⁰⁻¹¹ —Natürü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü núma choxü muxü na duňxügüaxü nüxü changechaüxüçèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawäixächicüxü ñanagürü: —Cumaä nüxü chixu rü jinachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ¹² Rü yexgumatama inachi ga guma idaawecü. Rü nanayaxu ga norü caruü, rü íanaxüxü napëxewa ga guxüma ga yema duňxügü ga yéma yexmagüxü. Rü yemacèx ga yema duňxügü rü nabèixächiäegü, rü Tupanaxü nicuèxüügü, rü ñanagürü: —Taguma nüxü tadau i tacü i ñaärüü ixixü —ñanagürü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu (Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Rü yemawena rü wenaxärü naxtaacutüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yema muxüma ga duňxügü rü naxcèx naxi. Rü nüma rü nanangúexëe. ¹⁴ Rü yexguma yéma naxüpetüga ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Lebí ga Arupéu nane. Rü nüma ga Lebí rü yéma narüto nawa ga yema nachica ga duňxügüna díeru ngixü ínayaxuxüwa naxcèx ga Dumacüäxärü äëxgacü yerü woetama yema nixi ga norü puracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jChowe rüxü! —ñanagürü. Rü inachi ga Lebí, rü nawe narüxü. ¹⁵ Rü yéma Lebípatawa nachibü ga Ngechuchu. Rü yéma nachibüe ga muxüma ga duňxügü ga Lebirüü Dumaärü äëxgacüçèx díeru ngixü yauxgüxü. Rü nayexmagü ta ga togü ga duňxügü ga taxúema nacümamaä taäegüxü ga yéma mechawa rütopügxü namaä ga Ngechuchu rü norü ngúexügü. Yerü namu ga yema nawe rüxixü. ¹⁶ Rü yéma nayexmagü ta ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexëerüügü ga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü yexguma nüxü nadaugüga yema togümaä na nachibüxü ga Ngechuchu, rü norü ngúexügüna nacagü, rü ñanagürü: —Ñuxäcü i perü ngúexëerüü rü namaä nachibü i äëxgacüarü duňxügü i díeruarü yauxwa puracüexü rü duňxügü i pecaduäxgüxü? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma yemaxü naxñüga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü tama nanaxwèxe ya duturu, natürü ngëma idaaweeexü waxi nixi i naxwèxexü ya duturu. Choma rü tama mexügüna chaxuxüçèx nixi ga núma chaxüxü, natürü núma chaxü na nüxna chaxuxüçèx i pecaduäxgüxü —ñanagürü.

Ngechuchuna aurechigacèx nacagüe (Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexügu rü tama nachibüe yerü Tupanacèx naxauree ga Cuáü ga baiňxëerüüärü ngúexügü rü Parichéugüarü ngúexügü. Rü yemaxü nadaugüga yema ñuxre ga duňxügü, rü Ngechuchuxütawa naxi rü nüxna nayacagüe, rü ñanagürü: —Ngëma Cuáüärü ngúexügü rü Parichéugüarü ngúexügü rü naxauree. ¿Rü tüxcüü i curü ngúexügü i tama naxaureexü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¿Exna wüxi i ngigüarü petawa rü pexcèx namexü na naxaureexü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü? Pemaä nüxü chixu rü ngëxguma natanüwa nangëxmayane i ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü rü taxucürüwama naxauree i ngëma nüxna naxugüxü. ²⁰ —Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü rü tá namücügüna nixügachi.

Rü ngēma ngunexügu tá nixi i naxaureexü. [Rü chorü ngúexügü rü taxucürüwama naxauree i ñuxma erü natanüwa changēxma. Natürü ínangu tá i ngēma ngunexü na nüxna chixügachixü, rü ngēxguma tá nixi i naxaureexü.] ²¹—Rü taxúema wüxi i naxchirutüchi i ngexwacaxüxümaä tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxü. Erü ngēxguma nañaächimügu i ngēma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá nanagáuxee i ngēma ngauxü i naxchiru. Rü noxriarü yexera tá narügáu. ²²—Rü ngēxgumarüü ta taxúema ngexwacaxücü ya binu rü wüxi i marü ngauxü i naxchiü i naxchèxmünaxcèxgu tayabacuchi. Erü ngēxguma ngēmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü narüngu, rü tá nayawäixee i ngēma naxchiü i ngauxü i naxchèxmünaxcèx. Rü ngēxma tá inayarüxo ya binu rü naxchiü rü ta. Rü ngēmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügu tayabacuchi. [Rü chorü nguxéetae i ngexwacaxüxü rü ngēxgumarüü ta nixi na taxucürüwama namaä nawüxiguxü i ngēma nuxcümaüxü i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nibuxetanü ga ngüxchigaarü ngunexügu (Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügumaä trigunecüwa nachopetü. Rü nümagü ga norü ngúexügü rü inaxiäcumä inanaxügue ga trigu na yabuxetanüxü. ²⁴ Rü yema Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü rü ñanagürü: —Dúcèx ¿rü tüxcüü i curü ngúexügü rü nanaxügü i ngēma tama mexü i ngüxchigaarü ngunexügu na naxüxü? —ñanagürü. ²⁵ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Taguma ëxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabí rü natanüxügü ga yexguma ñona nüxü tauxgu rü nataiyaegu? ²⁶ Rü yexguma paigüarü äëxgacü yixüga Abiatáru, rü Dabí rü Tupanapatagu naxücu. Rü nanangöox ga yema pääga üünexü ga paigüçèxicatama ixixü. Rü nüma ga Dabí rü natanüxümaä rü ta nangau ga yema pää —ñanagürü. ²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngēma ngüxchigaarü ngunexü rü duüxügücèx nixi ga naxüxü. Rü tama ngüxchigaarü ngunexücèx nixi ga naxüxü ga duüxügü. ²⁸ —Rü ngēmacèx ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü rü namaä inacuèx ta i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

3

Wüxi ga yatiü ga yumécüchiga (Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Rü wenaxärü ngutaquëxepataügu naxücu ga Ngechuchu. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatiü ga norü wüxichacüüwa yumécü. ² Rü yema Parichéugü, rü Ngechuchuxü nangugüngü ngoxi tá namexéeä ga ngüxchigaarü ngunexügu, na yemaäcü nüxü nayexmaxücèx ga tacüçèx na ínaxuaxügüäxü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yumécü: —¡Íruda, rü nuxä ngäxütanügu yachi! —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema togü ga yéma yexmagüxüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixi i mexü na naxüxü i ngüxchigaarü ngunexügu? ¿Namexü na naxüxü i mexü rü ëxna chixexü? ¿Rü namexü na namaxéeëxü rü ëxna yamáxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü yexma nayarüngeëxgümare. ⁵ Rü nüma ga Ngechuchu rü nuchametüäcumä nüxü nidaugüächi ga yema nüxü íchomaëguächixü. Rü nangechaü yerü tama inaxinüéchaü ga yema duüxügü. Rü guma yatüxü ñanagürü: —¡Iyanawëxächixee ya cuxmëx! —ñanagürü. Rü yexguma ga guma yatü rü nügü inayarüwëxächimëxëx. Rü yexgumatama rü narümexmëx. ⁶ Natürü yexguma yemaxü nidaugügu ga Parichéugü, rü

ínachoxü ga yéma. Rü Erodetanüxümaä inanaxügue ga na naxcèx nadaugüxü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yamègxüxü.

Naxtaacutüwa Ngechuchucèx nangutaquëxegü ga muxüma ga duüßxügü

⁷ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügumaä naxtaacutüwa naxü. Rü muxüma ga duüßxügü ga Gariréaanecüäx rü nawe narüxí. ⁸ Rü yexguma nüxü nacuáchigagügu ga guxüma ga yema mexügü ga naxüxü ga Ngechuchu, rü naxcèx naxitäquëxe ga muxüma ga duüßxügü ga Yudéaanecüäx, rü Yerucharéucüäx, rü Iduméäänecüäx, rü Yudáüärü tocutücüäx rü yema naäne ga Tiru rü Chidäüärü ñanegü nawa yexmaxücüäx. ⁹ Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngúexüguxü namu na wüxi ya ngue naxcèx namexëegüxüçèx na tama yéma yaxüxtügüäxüçèx ga yema muxüma ga duüßxügü. ¹⁰ Yerü nüma rü nanameëxëe ga muxüma, rü yemacèx guxüma ga yema idaaweexü rü naxcèx naxí na nüxü yangögüguxüçèx. ¹¹ Rü yexguma yema ngoxoäxguxü ga duüßxügü nüxü daugügu, rü napëxegu nacaxäpxügü rü tagaäcü ñanagürügü: —Cuma nixí ya Tupana Nane quiixü —ñanagürügü. ¹² Natürü nüma ga Ngechuchu rü poraäcü nayaxucuxëgü na tama duüßxügumaä nüxü yaxugüexüçèx ga nachiga.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na toxnamana namugüäxüçèx (Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga mèxpünewa ínaxüächi. Rü yéma naxcèx naca ga yema ngúexügü ga nüma nanaxwèxexü. Rü naxütagu naxitäquëxegü. ¹⁴ Rü yematanüwa nayadexechi ga 12 ga norü ngúexügü na namüçüguxüchi yiixüçèx, rü na yamugüäxüçèx ga norü orearü unagüwa. Rü yemagü rü Imugüxügu nanaxüéga. ¹⁵ Rü pora nüxna naxä na Tupanaäärü poramaä ínawoxüäxüçèx ga ngoxogü. ¹⁶ Rü ñaägü nixí ga naega ga yema 12 ga norü ngúexügü ga nadexü. Rü wüxi nixí ga Chimáü ga Pedrugu naxüégaxü. ¹⁷ Rü togü nixí ga Chaütiágu rü naëneë ga Cuáü. Rü nümagü rü Zebedéu nanegü nixí. Rü Ngechuchu rü Boanéregu nanaxüéga. Rü ngëma nixí i Duruanexü Nanegü —ñaxüchiga. ¹⁸ Rü togü nixí ga Aüdré, rü Piripi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu, rü Chimáü ga iporaäecüüçü. ¹⁹ Rü to nixí ga Yuda ga Icariúte ga yixcama bexma Ngechuchuxü íxuaxüxü.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaä napuracüxü (Mt 12.22-32; Lc 11.14-23, 12.10)

²⁰ Rü yemawena rü wüxi ga ïpatagu naxücu ga Ngechuchu. Rü wenaxäärü naxcèx nangutaquëxegü ga muxüma ga duüßxügü. Rü yemacèx woo na nachibüexüçèx rü nangechicagü ga nüma rü norü ngúexügü. ²¹ Rü yexguma yemaxü taxinüëgu ga guxema natanüxügü ga Ngechuchu, rü ítayadaugü na tayagagüxüçèx, yerü nüxü tixugügü rü: —Naxäüäemare —ñatagürügü. ²² Rü yexgumarüü ta ga yema ngúexëëruügü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü ga Yerucharéüwa ne ïxü, rü ñanagürügü: —Ñaä yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúarü poramaä nixí i ínawoxüäxü i ngoxogü —ñanagürügü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx naca ga yema ngúexëëruügü. Rü wüxi ga ore ga cuëxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxäcü i Chataná i nügütama ínatèxüchixü? ²⁴ —Rü ngëxguma chi wüxi i nachiüäncüäx i duüßxügü rü nügütanüxüwatama nügü nadaixgu, rü taxuacüma natai i ngëma nachiüäne. ²⁵ —Rü ngëxguma chi wüxi ya ïpatacüäx nügü itoyegu, rü taxuacüma natai ya yima ïpata. ²⁶ —Rü ngëxgumarüü chi ta nixí i Chataná ega nügümaä nanuxgu rü nügü yamèxgu, rü taxuacü chima natai i ngëxguma. Rü chi ngëxma nagux. ²⁷ —Rü taxuacüma texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu

taxücu na nüxna tanapuxűxüçex i norü ngẽmaxűgü, ega tama tayanèixiragu. Erü ngẽmaācüxicá tá nixí i tüxü nanguxűxü na tanapuxűxü i norü ngẽmaxűgü. ²⁸ —Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaň i duňxügü i guxüma i norü pecadugü rü guxüma i tacü i chixexü i namaă yadexagüxü. ²⁹ —Natürü texé ya chixexü namaă ixugüxe i Tupanaăe i Üünexü, rü tagutáma tüxü nüxü nangechaň ya Tupana. Rü guxügutáma chixexüwa tüxü natex —ñanagürü. ³⁰ Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu, yerü yema ngúexēēruűgü ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaegüxü rü: “Nangoxoăk” ñanagürögü nüxü.

*Ngechuchuarü mamá rü naēneēgütchiga
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)*

³¹ Rü yexgumayane rü ítangugü ga Ngechuchuarü mamá rü naēneēgü. Natürü ɬpataarü dükétügu tarücho, rü naxcèx yéma tangemagü. ³² Rü yema duňxügü ga Ngechuchuxü íchomaěguăchixü, rü ñanagürögü nüxü: —Curü mamá rü cueneēgü rü cueyěxgü, rü yéa dükétüwa tangěxmagü, rü cuxcèx tadaugü —ñanagürögü. ³³ Rü nüma nanangăxü, rü ñanagürü: —¿Texé tixí ya chaeue rü chaueneēgü? —ñanagürü. ³⁴ Rü yema nüxü íchomaěguăchixüxü nidaugüăchi, rü ñanagürü: —Rü daxegü tixí ya chaeue rü chaueneēgü. ³⁵ —Erü guxăma ya texé ya naxúxe i Tupanaărü ngúchaň, rü yíxema tixí ya chaueneē rü chaueyèx rü chaeue —ñanagürü.

4

*Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Rü wenaxărü inanaxügü ga Ngechuchu ga na nangúexēēăxü ga duňxügü ga guma naxtaxaăncüwa. Rü muxüma ga duňxügü yexma naxcèx nangutaquěxegü. Rü yemacèx dükwa wüxi ga ngue ga yéma naxtaawa yexmanegu nixüe ga Ngechuchu, rü gumawa narüto. Rü yema duňxügü rü naxtaxaăncügu narücho. ²⁻³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga muxüma ga ore ga cuěxruűwa na nangúexēēăxü ga duňxügü. Rü norü nguxēētaewa rü ñanagürü: —¡Dúcex, iperüxñüe i ñaă ore! Wüxi ga yatü ga toecü rü triguarü towa naxü. ⁴ —Rü yexguma triguchiremaă nagüaneăgu, rü ñuxre ga triguchire rü namagu nayi. Rü ínangugü ga werigü, rü nanawecu. ⁵ —Rü náigü ga triguchire rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachicaxüwa ga waixümü. Rü paxa narüxügü ga guma triguchire, yerü ga waixümü rü tama nayaxcü. ⁶ —Natürü yexguma nangunagügu ga üěxcü, rü ínanagu ga guma trigu rü narüňexgü. Rü nayue, yerü tama poraăcü nixămaxă. ⁷ —Rü náigü ga triguchire rü toranecügu nayi. Rü yexguma nayaegu ga tora, rü guma triguxü inawocu, rü yemacèx tama nixo. ⁸ —Natürü náigü ga triguchire rü mexü ga waixümügu nayi. Rü meăma nayae, rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxűneyěxawa rü 30 püxü ínanguxuchi ga norü o, rü náigüwa rü 60, rü náigüwa rü 100 ínanguxuchi —ñanagürü. ⁹ Rü ñuxüchi ñanagürü ta: —Rü yíxema āchixěgxü, ¡rü nüxü taxinüe i ñaă ore! —ñanagürü.

*Tacüchiga nixí ga yema ore ga cuěxruűgügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Rü yemawena ga yexguma nanüxicèxgu ga Ngechuchu, rü yema naxütagugüxü wüxigu namaă ga yema 12 ga norü ngúexűgü, rü nüxna nacagüe ga na tacüchiga yiňxü ga yema ore ga cuěxruűgu ixuxü. ¹¹⁻¹² Rü nüma nanangăxü rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacuěxē i ngẽma ēxűguxü i taxuňma i togü nüxü cuáxü na ñuxăcü aěxgacü na

yiixü i nümax. Natürü ngëma togü i tama tatanüxü ixixüçèx rü cuèxruügu chayaxuäcüma namaä nüxü chixu i ore na woo nüxü nadaunügu rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüü na yiixüçèx, rü woo nüxü naxinüegu rü tama nüxü na nacuègxüçèx. Rü ngëmaäcü namaä nüxü chixu na tama nüxü naxoexüçèx i nacüma i chixexü rü tama Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçèx i norü pecadugü —ñanagürü.

Ngechuchu rü meä nanangoxëe ga yema ore ga cuèxruü ga toecüchigagu ixuxü
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Pema rü ta ëxna tama nüxü pecuèxgü na tacüchiga yiixü i ngëma ore i cuèxruü i nüxü chixuxü? ¿Rü ñuxüçürüwa tá nüxü nacuègxü i ngëma togü? ¹⁴ —Rü yíxema toexe, rü yíxema tixü ya ore i mexü unagüxe. ¹⁵ —Rü nangëxma i duüxügü i guma triguchire ga namagu yixünerüü ixígüxü. Rü nümagü rü nüxü naxinüe i ore i mexü, natürü yixcama marü nüxü naxinüeguwen, ngema nangu i Chataná rü nüxna nanapu i ngëma ore i mexü ga noxri yaxögüxü. ¹⁶ —Rü togü rü ngëma triguchire ga nutatanügu yixünerüü nixígü. Rü ngëmagü nixü i nüxü ñüüexü i ore i mexü, rü taäeäcüma nayauxgüxü. ¹⁷ —Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxinüexü i ngëma ore, rü paxaächitama nayaxögü. Rü ngëmacëx i yixcama ngëxguma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügu rü ëxna duüxügü naxchi aiegu, rü nüxü narüxo i ngëma ore ga noxri yaxögüxü. ¹⁸⁻¹⁹ —Rü togü rü guma triguchire ga toranecügu yixünerüü nixígü. Nümagü rü nüxü naxinüe i ngëma ore i mexü, natürü ñoma i naäneärü ngëmaxügütex naxoegaäegü rü norü dñeruguama narüxüü, rü nanaxwèxegü i nüxü na nangëxmaxü i muxüma i to i norü ngëmaxügü. Rü guxüma i ngëma rü nüxü nüxü inayarüngümaëxü i ngëma ore i mexü rü nüxü nüxü narüxoexü i na tama naxügüxüçèx i ngëma mexü i Tupana nüxü naxwèxexü. ²⁰ —Rü togü rü guma triguchire ga mexü ga waixümügu yixünerüü nixígü. Ngëmagü nixü i nüxü ñüüexü i ore i mexü rü nayauxgüxü rü meä Tupana naxwèxexüäcüma maxëxü. Rü nümaxü rü guma trigu ga 30 püxü nawa ínguxuchinerüü nixígü. Rü nümaxü rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerüü nixígü. Rü nümaxü rü guma 100 püxü nawa ínguxuchinerüü nixígü —ñanagürü.

Ore ga omügu ixuxü
(Lc 8.16-18)

²¹ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¿Exna nuä tanange i wüxi i omü na wüxi i caichäütüügu rü ëxna wüxi i pechicatüügu na yaxüchixüçèx? Tama ngëmaäcü nixü, erü wüxi i omü rü dauxnagu tanaxünagü na ngema inabaxixüçèx. ²² —Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü iicúxü, rü yixcüra rü duüxügü rü tá nüxü nacuègxüma. Rü guxüma i ngëma ñuxma duüxügüçèx ëxügxüü rü tá nangoxoma i yixcüra. ²³ —Rü yíxema ächixëgxü, jrü nüxü taxinüe i ngëma ore! —ñanagürü. ²⁴ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¡Meä naga pexinüe i ngëma nüxü pexinüexü! Rü ngëma pema naga na pexinüexürrüü tá nixü i Tupana i pexna naxäaxü i cuèx. Rü naetü tá poraäcü pexü narüngüxü. ²⁵ —Rü pemaä nüxü chixu, rü texé ya aixcüma naga ñüüexü i ñaä ore i mexü rü Tupana rü yexeraäcü tá tükü nüxü nacuèxü. Natürü yíxema tama naga ñüüexü i ñaä ore rü Tupana tá tükna nanayaxu i ngëma íraxü i cuèx i tükü ngëxmachiréxü —ñanagürü.

Ore ga triguchire ga rüxüxügü ixuxü

²⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —Pemaä tá nüxü chixu i wüxi i ore i cuèxruü na nüxü pecuáxüçèx na ñuxäcü äexgacü na yiixü ya Tupana. Rü

wüxi ya yatü rü waixümügu nanato ya triguchire. ²⁷—Rü nüma ya yatü rü chütacü nepe rü moxüäcü ínarüda, rü yoxni ya yima triguchire rü narüxü rü niyachigü. Natürü nüma ya yatü rü tama nüxü nacuèx na ñuxäcü na naxüxü rü na nayaxü. ²⁸—Rü ngëmaäcü i ngëma waixümü rü nüéchamatama nanaxüxëe ya yima triguchire. Rü naätügüxira narüxü rü yixcama i nachacu rü ngëmawena nachacuwa nanguxü i norü o. ²⁹—Rü ngëxguma marü yadauxgu i ngëma norü o, rü nanabuxu erü marü nawa nangu i norü buxgü —ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü ¿Rü nanatacüraxü rü tacügu tanangu? ³¹⁻³²—Rü ñoma wüxi ya motachachire ya waixümügu itoxünerüü nixi. Rü woo guxünema ya nanetüchirexü narüxíramaë, natürü ngëxguma inatoxgu, rü narüxü rü naya ñuxmata guxüma i togü i nanetüxü nayexera. Rü nachacüü rü nita, rü woo werigü rü natanügu nixüachiäü —ñanagürü.

Cuèxruügu ixuxü ga oremaää nidexa ga Ngechuchu

(Mt 13.34-35)

³³ Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü muxüma ga nayexgumaächiraüxü ga ore ga cuèxruügümää nanangúexëe ga duüxügü. Natürü yema cuèxruügü rü tama yema duüxügürü cuèxü nangupetü. ³⁴ Rü ore ga cuèxruügu ixuxüxücatama nixi ga norü ngüxëëtae. Rü yixcama ga yexguma nanüxïcëxgü, rü norü ngüexügucë meäma nanangoxëe ga guxüma.

Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ínayachaxächixëe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Rü yemätama ngunexügu ga marü nachütachaügu, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —¡Ngixä rü naxtaxaarü tocutüwa taxi! —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma duüxüguna yéma inaxïächi. Rü norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nigagü nagu ga guma ngue ga marü nawa nayexmane. Rü yexgumarüü ta ga togü ga duüxügü rü náigü ga nguegügu ínayaxüümüçü. ³⁷ Rü yexguma yaxäüyane rü inaxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü yema na nataxüchixü ga buanecü, rü guma nguegu niyauxcuchichigü ga yuape, rü yexma nabaxügüchaü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü guma nguechinüwa wüxi ga cüixerüügu naca, rü yéma nepe. Rü ínanabaixgü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruüx, ¿éxna curü me nixi na nuxma ibaxügüxü? —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ínarüda ga Ngechuchu. Rü buanecüna nachogü rü ñanagürü nüxü ga guma naxtaxa: —¡Iyarüchiane rü íyachaxächi! —ñanagürü. Rü ínayachaxächi ga buanecü rü guxüwama ínachaxanemare. ⁴⁰ Rü yemawena ga Ngechuchu rü norü ngüexügüxü ñanagürü: —¿Tüxcüü ngëmaäcü poraäcü pemuü? ¿Ñuxma rü ta éxna tama aixcüma peyaxögü? —ñanagürü. ⁴¹ Natürü nümagü ga norü ngüexügü rü poraäcü namuü. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürü: —¿Texe éxna nixi ya daa rü eïxrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxinüexü? —ñanagürü.

5

Yatiü ga Gadáracüäx ga ngoxogü nawa yexmagüxü

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraanewa. ²⁻³ Rü yexguma marü nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu, rü yéma naxcëx nixü ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü yema yatü rü duüxügüchíquëxewa

ne naxū, yerü yexma nixī ga yanaxauchigünexűxű. Rü taxúexüma nanguxű na tayanáixű, woo cadenamaä. ⁴ Rü woo muëxpüxcüna cadenamaä nayanèixparagü rü nayanèixchacüögü, natürü nüma rü guxüguma íraxügu inanacauğüama, rü yemaäcü taxúexüma nanguxű. ⁵ Rü ngunecü rü chütacü rü yuetachiquéxetanügu rü napxügxüga nanaxauchigüane. Rü yexma nanacaeane, rü nutamaä nügügu napogü. ⁶ Natürü yexguma yaxügutama Ngechuchuxű nadèuxgu, rü naxcèx inañaächi, rü napëxegu nayacaxăpüxxü. ⁷ Rü aita naxüäcüma ñanagürü nüxű: —¿Tüxcüü nuä choxű cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupanaxűchi Nanex? Rü Tupanaegagu cuxű chacèèxű na tama ngúxű choxű quingexéexű —ñanagürü. ⁸ Rü yemaäcü nidexa ga yema ngoxo yerü Ngechuchu rü marü ñanagürü nüxű: —Pa ngooxox, jínaxűxű nawa ya yima yatü! —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixī i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma ga ngoxo nanangăxű, rü ñanagürü: —Muxűchixű nixī i chauéga, erü tamu i tomax —ñanagürü. ¹⁰ Rü poraäcü Ngechuchuxű nacèèxűgü na tama ínawoxűxűcèx ga yema naännewa. ¹¹ Rü yema nachicaarü ngaicamana ga napxüpxpechinüwa rü nayexmagü ga muxűma ga cuchigü ga yéma chibüexű. ¹² Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxű nacèèxűgü, rü ñanagürögü: —¡Ngema cuchitanüwa toxű namugü na nagu tachocuxűcex! —ñanagürögü. ¹³ Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa ínachoxű, rü yema cuchigügu nayachocu. Rü yema cuchigü ga wixgu 2000 ixígüxű rü inaxűächi, rü naxtaacutuarü mèxpüxüwa nayarüyuxgü. Rü yexma nayi. ¹⁴ Rü yema cuchigüarü dauruügü rü ïännewa nabuxmü. Rü ïännewa rü yema ïäneärü ngaicamana ipeagüxű ga duňxügütanüwa nüxű nayarüxugüga yema üpetüxű. Rü ga duňxügü rü ínayadaugü. ¹⁵ Rü yexguma Ngechuchu íyemaxüwa nangugügu, rü yéma nüxű nadaugü ga guma yatü ga ngoxoăxchirécü. Rü yéma narüto, rü naxăxchiru, rü meäma naäexű nacuèx. Rü poraäcü nabăixăchiäegü ga duňxügü. ¹⁶ Rü yema cuchigüarü dauruügü ga nüxű daugüxű ga tacü na nüxű ngupetüxű ga guma yatü ga ngoxoăxchirécü rü tacü nüxű na ngupetüxű ga yema cuchigü, rü yema nixī ga togü ga duňxügumaä nüxű ixugüexű ga guxüma ga yema ngupetüxű. ¹⁷ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga duňxügü, rü inanaxügue ga Ngechuchuxű na nacèèxügxű ga na ínaxűxűcèx ga yema naännewa. ¹⁸ Rü yexguma wenaxărü nguegu yaxüegu ga Ngechuchu, rü guma yatü ga ngoxoăxchirécü, rü nüxű nacèèxű na Ngechuchuwe naxűxűcex. ¹⁹ Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwexe, rü ñanagürü nüxű: —¡Cuchiüwa naxű rü cutanüxümaä nüxű yarüxi i guxüma i ngëma cuxcèx naxüxű ya Cori ya Tupana, rü ñuxăcü nüxű na cungechaütümüüxű! —ñanagürü. ²⁰ Rü nüma ga guma yatü rü ínixű. Rü inanaxügü ga guxüma ga Decaporíchiuanewa yexmagüne ga ïänegüwa nüxű na yaxuxű ga yema Ngechuchu naxcèx üxű. Rü guxüma ga duňxügü rü nabăixăchiäegü.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögüçüchiga
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

²¹ Rü yexguma nguegu naxtaxaarü tocutüwa nataegugu ga Ngechuchu, rü muxűma ga duňxügü rü naxcèx yéma nangutaquéxegü. Rü nüma rü naxtaapechinüwa nayexma. ²² Rü yexguma yéma nayexmayane, rü yéma naxüttawa nangu ga ngutaquéxepataüärü äëxgacü ga Yáirugu äegacü. Rü yexguma Ngechuchuxű nadèuxgu, rü napëxegu nanangücuchi. ²³ Rü poraäcü nüxű nacèèxű, rü ñanagürü nüxű: —Chauxacü rü ituraxüchi. Rü chanaxwexe i ngëma cuväna na ngïxű cuyarüngögüxűcex na ngïxèx yataanexűcex rü namaxűxűcex —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxű.

Rü muxüma ga duňxügü ínayaxümüçügü. Rü yéma nayaxüxtügü. ²⁵ Rü yema muxü ga duňxügütanüwa iyexma ga wüxi ga nge ga 12 ga taunecü idaawecü namaã ga na naxäguechaxü. ²⁶ Rü muxüma ga duturugü ngíxü naxüxügü rü poraäcü ngúxü ngíxü ningexëegü. Rü yemaäcü natüçèxma ngíxü iguxëe ga guxcü ga ngírü dñeru. Natürü tama ngíxcèx nitaaneega, rü niyexeraguchigüama ga ngírü daawe. ²⁷ Rü ũpaacü togüèxwa Ngechuchuchigaxü ixñü. Rü yemacèx yéma ixü. Rü natanüwa ga yema muxüma ga duňxügü rü Ngechuchuweama ne ixü rü naxchirugu iyangöggü. ²⁸ Yerü ñaxügu irüxñü: —Ngëxguma chi naxchiruxümare chingöggü, rü chi chauxcèx nitaane —ñaxügu iruxñü. ²⁹ Rü yexgumatama ínayachaxächi ga ngíggü, rü nüxü iyacuèxächi ga ngíxñewa ga na ngixcèx yataanexü. ³⁰ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicuèxächi ga na nawa ínaxüxüxü ga pora. Rü naxcèx nadauegu ga yema muxüma ga duňxügü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixi ya chauxchirugu ingögüxe? —ñanagürü. ³¹ Rü norü ngúexügü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Cuma nüxü cudau i ñuxre i duňxügü ngëma cuxü na yaxütügüxü rü ngëxguma rü ta:

“¿Texé ya choxü ingögüxe?” ñacuxü —ñanagürögü. ³² Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nidaugüächiama na tüxü nadauxüçèx ga na texé na tiixü ga guxema nüxü ingögüxe. ³³ Rü yexguma ga yema nge rü ngírü muňmaã yaduruxäcüma naxüttawa ingu, yerü nüxü icuèx ga tacü na ngíxü ngupetüxü. Rü napëxegu iyacaxäpüxü, rü aixcümaxüchi namaã nüxü iyaxu ga guxüma. ³⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Pa Chauxacüx, curüme erü cuyaxö. ¡Rü taäeäcüma íixü, erü marü naxüxü i curü daawe! —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma íyadexayane, yéma nangugü ga ñuxre ga natanüxügü ga guma ngutaquëxepataüärü äëgxacü rü ñanagürögü nüxü: —Cuxacü rü marü iyu. ¿Tüxcüü nüxü cuchixeweeca ya Ngúexëëruü? —ñanagürögü. ³⁶ Natürü ga Ngechuchu rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema duňxügülarü dixa. Rü yemacèx guma ngutaquëxepataüärü äëgxacüxü ñanagürü: —¡Täxü i cumuňxü, rü yaxömare! —ñanagürü. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü ga Chaütiagueneë. Natürü tama nanaxwèxe na texé ga togue nawe rüxixü. ³⁸ Rü yexguma guma ngutaquëxepataüärü äëgxacüpatawa nangugü, rü Ngechuchu nüxü nadau ga na íyacuxcuxü rü poraäcü aita naxüeäcüma naxauxexü ga duňxügü. ³⁹ Rü guma ípatagu naxücu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü ípicuxcu rü ngëmaäcü pexauxe? Ngëma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. ⁴⁰ Rü nüxü nacugüecüraxüäma ga duňxügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü íäxtüwa nanamugü ga guxüma. Rü yema bucünatüçèx naca rü ngíe, rü yema namüçügü, rü namaã nixücu ga ínayexmaxüwa ga yema bucü. ⁴¹ Rü ngíxmëxgu nayayauxächi, rü ñanagürü ngíxü: —Tarita cumi —ñanagürü. Rü ngëma ore rü ñaxüchiga nixi:

“¡Inachi, Pa Bucü, ñacharögü cuxü!” ñaxüchiga nixi. ⁴² Rü yexgumatama ga yema bucü ga 12 ga taunecü ngíxü yexmëxcü, rü íirüda rü iyaxü. Rü poraäcü nabaixaächiäegü ga duňxügü. ⁴³ Natürü ga Ngechuchu rü poraäcü nüxna nanachüxu na taxüemaäma nüxü yaxugüexüçèx ga yema ngupetüxü. Rü ñuxüchi nanamu na ngíxü naxüwemügxüçèx ga yema bucü.

6

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Rü yéma inaxüächi ga Ngechuchu, rü guma íäne ga Nacharétu ga nawa nayaxünewatama naxü. Rü norü ngúexügü rü nawe narüxi. ² Rü yexguma ngüxchigaarü ngunexüwa nanguxgu rü inanaxügü ga na nangúexëëtaexü ga

ngutaquēxepataūwa. Rü yema muxūma ga duǔxügü ga yéma irükñinüexü, rü nabāixāchiāegü. Rü nüguna nacagüe rü ñanagürügü: —Ngextá naxcèx nangux i guxūma i ngēma nguxēētae? ¿Rü ngextá nanayaxu i ngēma cuèx? ¿Rü ñuxācü nanaxü i ngēma mexügü i taxügü i naxüxü? ³ —¿Taux ēxna ñaā yüñxü i carpinteru i Ngechuchu, i Maríane, ya Chaütiágu rü Yúche rü Chimáu rü Yudaēneē ixīcü? ¿Rü taux ēxna i naeyēxgü rü nuxma tatanügu naxāchiügüxü? —ñanagürügü. Rü yemacèx ga yema duǔxügü rü tama naga naxñinüechä. ⁴ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i Tupanaārü orearü uruü rü guxuwama i duǔxügü rü nüxü nangechaügü. Natürü norü ñānewatama rü natanüxügütanüwatama rü napatawatama rü tama aixcüma nüxü nangechaügü —ñanagürü. ⁵ Rü yemacèx taxuacüma yéma nanaxü ga muxūma ga mexügü ga Tupanaārü poramaā naxüxü. Rü noxretama ga duǔxügü ga idaaweexüxüxīcatama ningōgü rü naxcèx nayataanexēēgü. ⁶ Rü nabāixāchiāē ga Ngechuchu, yerü yema duǔxügü rü tama nüxü nayaxōgü.

Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nimugü na nüxü yanaxugüexücèx ga Tupanachiga

(Mt 10.5-15)

Rü Ngechuchu rü guma ngaicamagüne ga ñānexācügügu nixügüchigü, rü nayangúexēētanü ga duǔxügü. ⁷ Rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü inanaxügü ga na namuāxü ga taxrechigü. Rü nüxna nanaxā ga pora na ínawoxüäxüçèx ga ngoxogü. ⁸ Rü nüxna naxāga ga na taxuxüma íyangegüxüçèx ga norü namawaxü, rü bai ga choça rü bai ga pāü rü bai ga norü dīeru. Rü nanaxwèxe ga naxnetüxüxīcatama na íyangegüxü. ⁹ Rü namaā nüxü nixu na nacuaixcuxü ga norü chapatu. Natürü tama nanaxwèxe ga taxre ga naxchiru na íyangegüxü. ¹⁰ Rü ñanagürü nüxü: —Rü ngēxguma wüxi ya ñānewa wüxi ya īgu pechocuxgu, jrü ngēxma pepegü ñuxmata pema ñuxgu ngēma ipexiāchix nawa ya yima ñāne! ¹¹ —Rü ngēxguma ngexnerüüne ya ñānewa tama meā pexü nayauxgüchaügu rü tama pexü inaxñinüechägu, jrü ípechoxü i ngēma! Rü ngēxguma ipexiāchigu, jrü ipenapagü i perü üxaxüçutü na ngēmawa nüxü nacuexgüxüçèx na nataxüchixü tá i norü poxcu i ngēxguma naguxgu i naāne! —ñanagürü. ¹² Rü yexguma inaxiāchi ga norü ngúexügü. Rü duǔxügümaā nüxü nixugüe ga na nüxü naxoexüçèx ga nacüma ga chixexü rü Tupanacèx na nadaugüxüçèx. ¹³ Rü ínanawoxü ta ga muxūma ga ngoxogü. Rü chixümaā yachagüācüma nanameēēē ga muxūma ga idaaweexü.

Nayu ga Cuáü ga baiǔxēēruü

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Rü Ngechuchuchigaxü naxñinü ga äēxgacü ga Erode, yerü guxuwama duǔxügü poraācü nachiga nidexagü. Rü yexguma ga Erode rü ñanagürü: —Rü ngēma Ngechuchu nixi i Cuáü i baiǔxēēruü ixīxü rü wena namaxü, rü ngēmacèx nixi i nüxü nangēxmaxü i pora na naxüäxüçèx i ngēma taxü i mexü i Tupanaārü poramaā naxüxü. ¹⁵ Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Nuxcümaācü ga orearü uruü ga Ería nixi —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaārü orearü uruü i nuxcümaāgüxürrüü nixi —ñanagürügü. ¹⁶ Natürü yexguma yemaxü naxñinügu ga Erode, rü ñanagürü: —Rü ngēma Ngechuchu nixi i Cuáü ga chorü churaragüxü chidayenaxäxēēchiréxü, rü ñuxma rü wenaxärü namaxü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yema ñanagürü ga Erode yerü marüchiréx Cuáüxü niyaxu rü poxcupataügu cadenamaā nayachota. Rü yemaācü nanaxü ngīgagu ga naxmèx ga Erodía ga naēneē ga Piripimèxchiréx ixīcü ga ngīxü napucü ga Erode. ¹⁸ Yerü ūpaacü ga Cuáü rü Erodemaā ñanagürü: —Tama name i cuxmèxü cuyaxixēē

i cueneēmèx —ñanagürü. ¹⁹ Rü yemacèx ga Erodía rü poraācü Cuáūchi ixai rü inaxwèxe ga na yamáāxü, natürü poraācü ngíxü naguxcha. ²⁰ Yerü ngíte ga Erode rü Cuáūxü namuü, yerü nüxü nacuēxchirëx na wüxi ga yatü ga meçü rü üünecü na yiixü, rü yemacèx nixi ga naetüwa nachogüxü. Rü yexguma Cuáūärü orexü naxinügu ga Erode, rü naxoegaäe, natürü meä nüxü inarüxñü. ²¹ Natürü wüxi ga ngunexü nawa nangu na ngíxü natauxchaxü na yamáāxüçèx ga Cuáū, ga yexguma Erodearü taunecüarü ngunexüwa nanguxgu rü wüxi ga peta ga taxü naxüxgu naxcèx ga norü ñatügumaëgüxü ga äëxgacügü, rü norü churaragüarü äëxgacügü rü yema Gariréaanecüäx ga corigü ga taxügü. ²² Rü yema petawa iyaxücu ga Erodíaxacü, rü yema petatanüxpëxewa íyañaächixüchigüxü. Rü poraācü norü me iyixi ga Erode rü norü petatanüxügü. Rü yemacèx ga nüma ga äëxgacü ga Erode rü ñanagürü ngíxü ga yema pacü: —;Choxna naxcèx naca i tacü i cunaxwèxexü, rü tá cuxna chanaxä! —ñanagürü. ²³ Rü aixcümäxüchi ngímaä inaxuneta, rü ñanagürü: —Ngëxürüüxü i tacü i choxna naxcèx cuçaxü rü tá cuxna chanaxä, woo ngäxügu i chorü naâne yixigu —ñanagürü. ²⁴ Rü nüxna iyaxügachi, rü ngíena iyaca, rü ngígürügü: —;Tacü i cunaxwèxexü na naxcèx íchaçaxü? —Ngígürügü. Rü ngíe ngíxü ingäxü, rü ngígürügü: —;Naxcèx ínaca i Cuáū ya baiüxéêruüeru! —ngígürügü. ²⁵ Rü yexgumatama ga yema pacü rü paxa iyaxücu ga äëxgacüxüttawa rü ngígürügü: —Chanaxwèxe i ñuxmatama paxa wüxi ya poratugu choxna cunaxä i Cuáū ya baiüxéêruüeru —ngígürügü. ²⁶ Rü nüma ga äëxgacü rü poraācü inayarümaächi, natürü yema norü petatanüxpëxewa marü ngímaä na inaxunetaxüçèx, rü tama ngíxü nawomüxéêchaü. ²⁷ Rü yemacèx ga Erode rü yexgumatama yéma ínapoxcuxüwa nanamu ga wüxi ga churara na naxüttawa nangeaxüçèx ga Cuáūeru. ²⁸ Rü poxcupataüwa naxü ga yema churara, rü Cuáūxü nidaeru. Rü wüxi ga poratugu äëxgacüxüttawa nanange ga yema naëru. Rü yema pacüna nanaxä. Rü ngíma rü ngíena iyaxä. ²⁹ Rü yexguma yemaxü nacuáchigagüga norü ngúexügü ga Cuáū, rü yéma poxcupataüwa nayayauxgü ga naxüne, rü inayatëxgü.

Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)

³⁰ Rü yemawena rü yema norü ngúexügü ga yamugüxü rü Ngechuchumaä nangutaquëxegü. Rü namaä nüxü nixugüe ga guxüma ga yema naxügüxü rü yema nanguxéêtaegüxü. ³¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —;Nuä pexi, rü ngíxä, wüxi i nachica i ngextá taxúema íxäpataxüwa taxi, na paxaächi ngëxma yarüngügxüçèx! —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namu ga duüxügü ga yéma ingugütanücxüxü rü woeguxü ga togü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngúexügü rü woo na nachibüexüçèx rü nangechicagü. ³² Rü yemacèx wüxi ga nguegu nichoü, rü noxrüwama wüxi ga nachica ga taxúema íxäpataxüwa naxi. ³³ Natürü muxüma ga duüxügü nüxü nadaugü ga yexguma inaxíächigu, rü nüxü nacuëxgü ga texégü na yiixü. Rü yemacèx guxüne ga guma ëänegüçüäx ga duüxügü, rü dauxchitagü nibuxmü rü napëxegu nayayi. ³⁴ Rü yexguma nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu, rü nüxü nadau ga yema muxüma ga duüxügü. Rü nüxü nangechaütmüügü yerü ñoma carnerugü ga ngearü dauruüäxgüxüriüü nixigü. Rü inanaxügü ga na nangúexëeäxü ga muxüma ga norü ore. ³⁵ Rü yexguma marü nayáuanegu, rü norü ngúexügü rü naxcèx naxi, rü ñanagürügü: —Marü nayáuanexüchi rü ñaä rü wüxi i nachica i taxúema nagu äpataxü nixi. ³⁶ —Rü ngëmacèx name nixi i ícuyamugü i duüxügü na namapechinüwa ipeagüxü i duüxügüxüttawa

rü īānexācügү ya ngaicamagünewa naxīxūcèx na ngēma norü ūnacèx yataxegüxūcèx —ñanagürügү. ³⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nanangāxű, rü ñanagürü nüxű: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nümagü nanangāxūgү rü ñanagürügү: —¿Exna cunaxwèxe i 200 tachinü i dīēru naguxű i pāūcèx nüxű tayataxexű na ngēmamaä tanachibüexēxūcèx? —ñanagürügү. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —¿Nuxre i pāū pexű nangēxma? ¡Rü ipeyadēux! —ñanagürü. Rü yexguma íyadaugüägu, rü ñanagürügү nüxű: —Toxű nangēxma i wüsimēēxpüx i pāū rü taxre i choxni —ñanagürügү. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duūxūgūxű namu na ñuxrechigü nügxūtawa rütogüxūcèx ga maxētēxewa. ⁴⁰ Rü ñinarütogü ga 100 chigü rü 50 chigü ga duūxūgü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüsimēēxpüx ga pāū rü yema taxre ga choxni. Rü daxūguxű ga naānegu nadawenüācüma Tupanana moxē naxā. Rü inanabücu ga yema pāū, rü norü ngúexügüna nanana na yema duūxūgūxű yanuāxūcèx. Rü yema taxre ga choxni rü ta guxüma ga yema duūxūgūxű nüxű nayanuxēe. ⁴² Rü guxüma nachibüe ñuxmata meāma nüxű yangu. ⁴³ Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaä ga yema pāū rü choxni ga íyaxügūxű. ⁴⁴ Rü yema yéma pāūgü ngōxgūxű rü 5000 ga yatügü nix̄.

Dexáétügu nixű ga Ngechuchu
(Mt 14.22-27; Cu 6.16-21)

⁴⁵ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duūxūgūxű íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoūxēe ga norü ngúexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa Bechaídawa naxīxūcèx. ⁴⁶ Rü yexguma duūxūgūxű íyamugüguwena, rü mèxpūnewa naxű ga Ngechuchu na yéma yayumüxēxūcèx. ⁴⁷ Rü yexguma marü nachütagu, rü naxtaxaarü ngāxūtüwa nayexmagü ga norü ngúexügü. Rü Ngechuchu rü nüxīcatama dauxchitawa nayaxüächi. ⁴⁸ Rü nüxű nadau na guxchaxüäcüma yaxāgūxű ga norü ngúexügü, yerü ga buanecü rü nawaama nabuxuchi. Rü yexguma marü yangunechaügu, rü Ngechuchu rü dexáétügu nawe narüxű. Natürü ñoma nüxű naxüpetüchaüxürü nügü nixīxēe. ⁴⁹⁻⁵⁰ Rü yexguma norü ngúexügü nüxű daugüga dexáétügu na yaxūxű, rü nagu narüxīnūe ga wüxi ga naxchiximare na yiixű. Rü yemacèx aita naxüe, yerü guxüma nüxű nadaugü rü poraäcü nabaixächiäegü. Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü namaä nidexa rü ñanagürü nüxű: —¡Peporae! Rü chomachiréxtama chix̄. ¡Tāxű i pemuuēxű! —ñanagürü. ⁵¹⁻⁵² Rü nguegu nixüe, rü ñinarüxó ga buanecü. Natürü nümagü ga norü ngúexügü rü nabaixächiäegümare yerü woo nüxű na nadaugüxű ga yema mexű ga Tupanaärü poramaä naxüxű ga Ngechuchu ga yexguma yema pāū yamuxēegü, natürü tama nüxna nacuē x-ächie na Tupana Nane na yiixű yerü nüxű naguxcha na yaxōgūxű.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameēxēe ga idaaweexű
(Mt 14.34-36)

⁵³ Rü yexguma marü yanguügu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü. Rü yexma naxānacügu nanangaxügü ga naweě. ⁵⁴ Rü yexguma nguewa ínachoügu, rü yexgumatama ga duūxūgü rü nüxű nicuèxächitanü ga Ngechuchu na yiixű. ⁵⁵ Rü yema naānewa rü guxüne ga īgüwa nabuxmü ga yema duūxūgü. Rü yexguma nüxű nacuèxgüga ngextá na nayexmaxü ga Ngechuchu, rü yéma norü caruügüga naxcèx nanagagü ga idaaweexű. ⁵⁶ Rü guxüwama ga ngextá íyanguchigüxüwa ga Ngechuchu, ga īānexācügüwa rü īānegü ga itaxünewa, rü īānepechinüwa, rü yexma ítamüpechinügu naxcèx nayamugü ga idaaweexű. Rü nüxű nacèèxügü na tama nüxna nachúxāxūcèx

na naxchirupechinügumare yangōgögüxüçex. Rü guxüma ga yema nüxü ingōgüexü, rü naxcèx nitaanegü.

7

*Tacü nixi i Tupanapexewa duuxügüxü chixexeexü
(Mt 15.1-20)*

¹ Rü Ngechuchucèx naxi ga Parichéugü namaä ga ñuxre ga ngúexeēruügü ga mugüwa nguxeētaegüxü ga Yerucharéüwa ne ixü. ² Rü yexguma ñuxre ga Ngechuchuarü ngúexügüxü nadaugüga tama Yudíugücüma na yan-guxeēgüxü, rü tama Yudíugü yauxmëxgüxürrü na nayauxmëxgüxü naxüpa na nachibüexü, rü chixri nachiga nidexagü. ³ Yerü nümagü ga Parichéugü rü guxüma ga togü ga Yudíugü rü nagu naxi ga norü oxigücüma na nayauxmëxiraxü na yemaäcü Tupanapexewa nügü yamexeēgüxü naxüpa ga na nachibüexü. ⁴ Rü ngéxguma taxepataüwa ne naxixgu ga nümagü rü tama nachibüe ega tama ngëmaäcü nügü nayauxmëxiragu. Rü nangëxma i muxüma i togü i nuxcümaüxü i nacümagü. Rü ngëmacèx nagu naxi i ngëma nacümagü na Tupanacèx nayauxgüäxü i norü pochiyugü rü basugü rü paneragü rü pechicaxügü. ⁵ Rü yemacèx ga yema Parichéugü rü ngúexeēruügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü i curü ngúexügü i tama nagu naxixü i ngëma törü oxigücüma rü tama toma tayauxmëxgüxürrü nayauxmëxgüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürü. ⁶ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pa Duuxügü ya Pegü Nax-aixcümaraügüxe, rü aixcüma pechiga nixi ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia ümatüxü ga ñaxü:

“Naä duuxügü rü naäxmaämare choxü nicuexüügü, natürü naäewa rü tama chaugu narüxñüe. ⁷ Rü taxuwama name na ngëmaäcü natüçexma choxü yacuexüügüxü. Erü guxüma i ngëma norü nguxeētae rü yatügüarü mugümare nixi, rü tama aixcüma chorü mu nixi”, ñaxü. ⁸ —Rü pema i ñuxma rü aixcüma nüxü perüxoe i Tupanaärü mugü na nagu pexixüçex i ngëma duuxügücümamare ixixü —ñanagürü. ⁹ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —Pema rü penangexrü i Tupanaärü mugü na pecümagütama pexixüçex. ¹⁰ —Yerü ga Moiché rü ñanagürü:

“¡Tüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”

Ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Texé ya tümanatümaä rü ëxna tümaëmaä chixexü ixugüxe, rü aëxgacü tá tümaänanaxuegu na tayuxüçex”, ñanagürü. ¹¹ —Natürü pema rü ñaperügügü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwama chorü ngëmaxümaä cuxü charüngüxëe, erü guxüma i chorü ngëmaxü rü marü Tupanana chanaxä’,” ñaxgu. ¹² —Rü ngéxguma texé ngëma ñagügu, rü pexcex rü marü namexü na tama tümanatüxü rü tümaëxü tarüngüxëeexü. ¹³ —Rü ngëmaäcü ipayanaxoxëe i Tupanaärü mugü, na nagu pexixüçex i pecümagütama i togüwa pexüexëeexü. Rü ngéxgumarüü ta muxüma i to i pecümagü i ngëmarüü ixixügu pexi —ñanagürü. ¹⁴ Rü yexgumawena duuxügüçex naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —¡Meä choxü iperüxñüe, rü nüxü pecuá i ñaä chorü ore! ¹⁵ —Rü taxuüma i tacü i duxétüwa ne üxü rü taèxwa ixücxü nixi i Tupanapexewa tuxü chixexeexü. Natürü ngëma taäewa ne üxü, rü ngëma waxi nixi i tuxü chixexeexü i Tupanapexewa. ¹⁶ —Rü ngéxguma pixächixëgu, ¡rü nüxü pexinüe i ngëma ore! —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchu duuxügüna ixügachigu rü Ipatagu naxücxugu, rü norü ngúexügü nüxna nacagü nachiga ga yema nguxeētae. ¹⁸ Rü nüma rü

ñanagürü nüxü: —¿Pema rü ta ēxna tama nüxü pecuèxéga i ngēma? ¿Exna tama i nüxü pecuáxü na taxuüma i tacü i duxétüwa ne ūxü rü taèxwa ixücxü ylïxü i Tupanapéxewa tüxü chixexéëxü? ¹⁹ —Erü guxüma i ngēma duxétüwa ne ūxü rü taèxwa ixücxü, rü tama taäewa nangu. Natürü taanüwa naxümare na yixcama taxünewa ínaxüxüçex —ñanagürü. Rü yemaäcü nüxü nixu na guxüma i ñona rü namexü na nangöxü. ²⁰ Rü ñanagürü ta: —Rü ngēma duðxüääwa ne ūxü, rü ngēma waxi nixi i Tupanapéxewa nachixexéëxü. ²¹⁻²² —Erü norü aixepewa i naäewa nixi i ne naxüxü i muxüma i chixexügü. Rü ngēma nixi i chixexügu na naxñüxü, rü naxüneärü ngúchaüwe na naxüxü, rü na nangixü, rü na namáëtaxü, rü naï i ngemaä na inapexü, rü togüarü ngēmaxü na nüxü nanguchaüxü, rü chixexü na naxüxü, rü na yadoratèxáxü, rü chixexü i nacümagügu na naxäüxü, rü na yaxäüxächiwèxexü, rü na naxoregütèxáxü, rü nügü na yacuèxüüxü, rü tama meä naäexü na nacuáxü. ²³ —Rü guxüma i ngēma chixexügü rü duðxüäärü aixepewa nixi i ne naxixü, rü ngēma nixi i Tupanapéxewa nachixexéëxü —ñanagürü.

*Wüxi ga ngecü ga to ga nachiüäneçüäx ga Ngechuchuaxü yaxöcüchiga
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Rü yemawena rü ïane ga Tiru nawa yexmaxü ga naännewa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma wüxi ga ïpatawa nangu, natürü tama nanaxwèxe na texé nüxü cuáxü ga yéma na nanguxü. Natürü taxuacüma nügü inicüx. ²⁵ Rü paxama nüxü icuáchiga ga wüxi ga nge ga ngíxäcüwa ngoxo yexmèxcü. Rü yéma ixü, rü Ngechuchupéxegu iyacaxäpüxü. ²⁶ Rü yema nge rü to ga nachiüäneçüäx ga Chiropeníchiucüäx iyixi. Rü Ngechuchucex iyaxü, rü nüxü icèèxü na ngíxäcüwa ínatèxüchiäxüçex ga yema ngoxo. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Name nixi i taxacügxüxüra tachibüexëe. Erü tama name i taxacüguna tanayaxu i norü ñona na airugüna naxäxüçex —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudíugü rü nügü nixugüe na Tupanaxäcügxüchi yixigüxü rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixigüxü.] ²⁸ Natürü ngíma ga yema nge rü inangäxü, rü ngígürügü: —Aixcüma nixi i curü ore, Pa Corix, natürü woo airugü rü ta nanangöx i ngēma ñonatüchi i mechatüügu nayixéëxü i ngēma ïpataarü yoraxacügü —ngígürügü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Aixcüma name nixi i ngēma nüxü quixuxü. Rü marü name i cutaegu, erü ngēma ngoxo rü marü ínaxüxü ngíwa i cuvacü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ngípatawa nanguxgu ga yema ngecü, rü yema ngírü ngürücarewa ngíxü iyanguéü ga ngírü bucü. Natürü marü ngíxna ínaxüxü ga yema ngoxo.

Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga yatü ga ngauchixëcü rü moxëcü

³¹ Rü Tiruanewa nataegu ga Ngechuchu. Rü Chidäüäärü ïänewa naxüpetü, rü ñuxüchi Decaporíchiuaneärü ïänegüwa rü ta naxüpetü rü ñuxmata Gariréaaneärü naxtaawa nangu. ³² Rü yéma naxüttawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngauchixëcü rü moxëcü, rü nüxna naxcex nacagü ga nüxü na yangögüxüçex. ³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü noxrüwama duðxügüna nanaga. Rü naxmachixëgu nixuxmëx, rü naxbüxágümaä nügü yawaixmëëäcüma norü conugu ningögü. ³⁴ Rü yemawena rü daxü nadawenüäcüma yaxna narüngü, rü guma yatüxü ñanagürü: —Epéta —ñanagürü. Rü ngēma rü: “¡Ingoxna!” ñaxüchiga nixi. ³⁵ Rü yexgumatama ningoxnamachixë ga guma ngauchixëcü, rü norü conü rü marü narüme rü meä nidexa. ³⁶ Rü Ngechuchu rü duðxügüxü namu na taxúemaäma nüxü yaxugüexüçex. Natürü yexguma yexeraäcü duðxügüna nachúxägu ga na taxúemaäma nüxü yaxugüexüçex ga nachiga rü yexeraäcü nüxü nixugüeama.

³⁷ Rü poraācü nabaixāchiāēgü ga duūxügü, rü ñanagürögü: —Meāma nanaxü i guxüma rü woo ngauchixēgüxü rü nayangoxnamachixēgüxü —rü ngeèxgüxü rü nayadexagüxü —ñanagürögü.

8

Ngechuchu nanachibüexëē ga 4000 ga duūxügü (Mt 15.32-39)

¹ Rü wüxi ga ngunexügu wenaxärü naxcèx naxitäquëxe ga muxüma ga duūxügü, rü nüxü nataxuma ga norü õnagü. Rü Ngechuchu rü norü ngúexügucèx naca, rü ñanagürü nüxü: ² —Choxü nangechaütümüügü i ñaā duūxügü, erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuā chauxütawa nangëxmagü, rü nataxuma i nawemü i nangoxgüxü. ³ —Rü ngëxguma chi ngëmaäcümare íchayamugügu, rü chi ngürüächi namagu tá nayatura, erü nümaxügü rü yaxüwama ne naxi —ñanagürü. ⁴ —Rü norü ngúexügü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —¿Natürü ñuxäcü tá tanachibüexëē i núma i ngextá taxúema íxäpataxüwa? —ñanagürögü. ⁵ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pää pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Toxü nangëxma i 7 i pää —ñanagürögü. ⁶ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duūxügüxü namu na ñaxtüanewa natogüxüçèx. Rü nanade ga yema 7 ga pää, rü Tupanana moxë naxä. Rü ñuxüchi inanabücu, rü norü ngúexügüna nanana. Rü nümagü rü duūxügüxü nayanu. ⁷ Rü nüxü nayexma ta ga ñuxre ga choxnixäcügü. Rü Ngechuchu rü Tupanana moxë naxä, rü ñuxüchi norü ngúexügüxü namu na iyanuäxüçèx. ⁸ Rü guxüma ga yema duūxügü rü meäma nachibüe ñuxmata meä nüxü yangu. Rü yexguma rü ta 7 ga pexchi nanapagü namaä ga yema íyaxügüxü. ⁹ Rü yema duūxügü ga yéma chibüexü rü maneca 4000 nixi. Rü yemawena ga Ngechuchu rü duūxügüxü ínimugü. ¹⁰ Rü ñuxüchi wüxi ga nguegu nixüe namaä ga norü ngúexügü, rü Damanútaanewa naxü.

Parichéugü naxcèx ínacagü ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärrü poramaä üxü (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga Parichéugü, rü inanaxügue ga na namaä yaporagatanüçüüxü. Rü nüxna nacagüe na nüxü nüxü nadauxëexüçèx ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärrü poramaä naxüxü, na yemaäcü nüxü naxügüxüçèx, rü nüxü nacuèxgüxüçèx ngoxi aixcüma Tupana Nane yiixü. ¹² Rü Ngechuchu rü poraācü yaxna narüngü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü i ñaā duūxügü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i Tupanaärrü poramaä üxü? Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü bai i wüxi i cuèxruü tá nüxü chawëx —ñanagürü. ¹³ Rü yema ñaxguwena, rü nüxna yéma nixü ga yema duūxügü. Rü wenaxärü nguegu nixüe rü naxtaxaarü tocutüwa naxü.

Parichéuarü pääärrü puxëëruüchiga (Mt 16.5-12)

¹⁴ Natürü ga norü ngúexügü rü nüxü inayarüngümaä ga norü õna na íyangegüxü, rü wüxicatama ga pää nüxü nayexma ga nguewa. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nayaxucüxegü, rü ñanagürü nüxü: —¡Düçèx, pexuäe naxcèx i Parichéugüarü rü Erodearü pääärrü puxëëruü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yema norü ngúexügü rü inanaxügue na nügumaä ñagüxü: —Ngëma ñanagürü tükü erü tama tawemü ta ítingegü —ñanagürögü. ¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama na yema ñagüxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Tangearü õnaäx”, ñaperügögü? ¿Éxna ñuxma rü ta tama nüxü pecuèxgüéga rü tama nüxü picuèxächitanü i ngëmachiga? ¿Éxna pexcèx naxë

i ngēma? ¹⁸ Pema rü pexāxētūgūchirēx, ¿rū ñuxācü i tama nüxü pedauxü? Rü pexāxmachixētūgūchirēx, ¿rū ñuxācü i tama nüxü pexñüexü? —Rü ēxna tama nüxna pecuèxāchie ga yexguma chayamuxēēgu ga yema pāū rü choxni? ¹⁹ —Rü yexguma yema 5000 ga duňxügüxü chayanuxgu ga yema wüsimēēxpük ga pāū, ¿rū ñuxre ga pexchigü yiňxü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangāxügü rü ñanagürögü: —Rü 12 ga pexchigü —ñanagürögü. ²⁰ Rü ñuxüchi ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü yexguma yema 4000 ga duňxügüxü chayanuxgu ga yema 7 ga pāū, ¿rū ñuxre ga pexchigü yiňxü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügüxü? —ñanagürü. Rü nanangāxügü rü ñanagürögü: —7 ga pexchigü —ñanagürögü. ²¹ Rü yexguma rü ñanagürü nüxü: —¿Rü ñuxma rü ta taútama nüxü pecuèxgüégaxü na Parichéugücüma rü Erodecüma i chixexüchiga yiňxü i ngēma pāūärü puxēēruügu pemaã chixuxü? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nanamexēē ga wüxi ga ngexetücü ga Bechaídawa

²² Rü yemawena rü Bechaídaarü ïännewa nangugü. Rü yéma Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga ngexetücü. Rü nüxü nacèèxügü na nüxü yangōgüxüçex. ²³ Rü Ngechuchu rü guma ngexetücümēxēgu nayayauxächi, rü ïaneärü yéamaxüra nanaga. Rü yéma naxbüxágümaã nayawaixetüxëe, rü ñuxüchi naxëtügu ningōgü, rü nüxna naca ngoxi marü tacüxü nadau. ²⁴ Rü yexguma ga guma ngexetücü rü inanaxügü ga na yadauchixü. Rü ñanagürü: —Nüxü chadau i duňxügü i ñoma naigü i ixixünerüü ixigüxü —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü naxëtügu ningōgü. Rü nüma ga guma yatü rü meäma inadawenü. Rü yemaäcü naxcèx nitaane rü meäma naxcèx nangox ga guxüma. ²⁶ Rü yemawena ga Ngechuchu rü napatawa nanamu. Rü namaã nüxü nixu na tama ïänecèx nataeguxü.

Pedru nüxü nixu rü Ngechuchu nixi ya yima Tupana nüxü unetacü ya Cristu (Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Rü yemawena rü Checharéa ga Piripuanewa yexmane ga ïänexäcügüwa naxü ga Ngechuchu norü ngúexügümaã. Rü namawa rü Ngechuchu rü norü ngúexüguna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Nüxü ñagüxü i duňxügü i chauchiga na texé chiňxü i chomax? —ñanagürü. ²⁸ Rü norü ngúexü nanangāxügü rü ñanagürögü: —Nangëxma i duňxügü rü:

“Cuáü ya baiňxééruü quixi”, ñagüxü, rü togü i:

“Ería quixi”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü quixi”, ñagüxü —ñanagürögü. ²⁹ Rü yexguma Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegügüxü choxü na texé chiňxü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangāxü rü ñanagürü: —Cuma nixi i Cristu i Tupana cuxü unetacü quiňxü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü namu na taxuémaãma nüxü yaxugüexüçex ga yema ore ga nachiga.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuchiga (Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Rü yemawena rü Ngechuchu inanaxügü ga norü ngúexügümaã nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na üpetüxü. Rü ñanagürü nüxü: —Choma i Tupana Nane na duňxüxü chiňxü, rü poraäcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxoxgü i Yudíugüarü äëxgacügüerugü, rü paigüarü äëxgacügü, rü ngēma ngúexëēruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü tá choxü nimëxgü, natürü tomaëxpük i ngunexügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ³² Rü yema ore rü meäma namaã nanangoxëe. Natürü yexguma ga Pedru rü

nüxīca noxrüwama Ngechuchuxű naga, rü inanaxügű ga na naxucuxēäxű na tama yemaäcü yadeaxüçex. ³³ Natürü ga Ngechuchu rü nadauegu, rü norü ngúexügűxű nadawenü. Rü Pedruxű nanga, rü ñanagürü: —; Choxna ixügachi, Pa Chatanáx! Cuma rü tama Tupana nagu rüxñüxügu curükñü, erü yatögű nagu rüxñüxügumare nixī i curükñüxű —ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügűcex rü duüxügűcex naca. Rü ñanagürü nüxű: —Rü ngěxguma texé chowe rüxüxchaňgu, jecü nüxű tarüxo i tümaärü ngúchaň, rü ñoma wüxi i curucha ngíxű tayaxuxürüü namaä tapora i guxüma i ngúxű i chauxcèx tingexű, rü chowe tarüxű! ³⁵ —Erü yíxema tügű maxěchaxěëchaňxě rü tá tayu. Natürü yíxema chaugagu rü ore i mexügagu yuxe, rü aixcüma tá tamaxű. ³⁶ —¿Rü tacüwa nüxű namexű ya yatü ega ngěxguma nayauxägu i guxüma i ñoma i naâneärü ngěmaxügű, natürü norü maxű iyanatauxěegü? ³⁷ —Rü ngěxgumarüü ta, ¿rü ñuxre i díëru iyangu na ngěmamaä naxcèx nataxexű i norü maxű i wüxi ya yatü? ³⁸ —Rü ngěxguma texé i ñaä duüxügű i pecaduäxügűxű i tama yaxögxüüpěxewa chauxcèx taxänegu rü naxcèx taxänegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxű na chüixű rü tá ta tümacèx chaxäne i ngěxguma Chaunatüarü poramaä rü norü orerü ngeruügű i daxücüqüx i üünegüxümaä wenaxärü núma chaxüxgu.

9

¹ Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Aixcüma pemaä nüxű chixu rü ñuxre i duüxügű i nuä ngěxmagüxű rü tăütáma nayu ñuxmatáta nüxű naděux na ñuxäcü äëxgacü ya poracü na yiixű ya Tupana —ñanagürü.

Ngechuchu rü toraxüäcü nangox (Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu rü wüxi ga mèxpünewa naxű. Rü ínayagagü ga Pedru rü Chaňtiágü rü Cuáňxícatama. Rü yéma yema ngúexügűpěxewa toraxüäcü nangox ga Ngechuchu. ³ Rü niyauracüü ga naxchiru rü nacómüxüchi. Rü nataxuma i yauxchiruxű i nüxű cuáxű na ngěmaäcü nacómüxěäxű. ⁴ Rü nüxű nadaugü ga Ería rü Moňché ga yéma Ngechuchumaä idexagüxű. ⁵ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxű: —Pa Ngúexěëruňx, namexěchi nixī na nuä ingěxmagüxű. Rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü naï ya Moňchécex, rü naï ya Erácex —ñanagürü. ⁶ Rü yema na poraäcü nabaixächiäegüxű ga yema ngúexügű, rü yemacèx ga Pedru rü tama nüxű nacuèx ga na ñuxű ñaxű. ⁷ Rü yexgumatama wüxi ga caixanexű ñarüxű, rü natanügu nayangěixema. Rü yema caixanexűwa inanaxű ga wüxi ga naga ga ñaxű: —Daa nixī ya Chaune ya nüxű changechaňxüchicü. ¡Rü nüxű iperüxñü! —ñaxű. ⁸ Rü yexgumatama nügütüwagu ínadaueguächitanü, rü taxuéxüma ga toguexű nadaugü, rü Ngechuchuxűxícatama. ⁹ Rü yexguma ínaxígüga nawa ga guma mèxpüne, rü Ngechuchu nüxna naxäga ga taxúemaäma na nüxű yaxugüexű ga yema yéma nüxű nadaugüxű, ñuxmatáta yuwa ínadaxgu ga nümax. ¹⁰ Rü yemacèx ga yema ngúexügű rü bexma nüxű nacuèxgü ga yema nüxű nadaugüxű. Natürü nügüna nacagü ga tacüchiga na yiixű ga:

“Yuwa ínadaxgu”, ñaxű. ¹¹ Rü ñuxüchi ga yema ngúexügű rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügű: —¿Tüxcüü i ngúexěëruňgű i ore i mugüwa ngüxěëtaegüxű rü ñanagürügű:

“Ería tá nixī ya nüxira cuxüpa núma ūcü?” ñanagürügű. ¹² Rü Ngechuchu nanangäxű, rü ñanagürü nüxű: —Aixcüma nixī i Ería na nüxira núma naxüxű na chauxüpa namexěäxüçex i guxüma. ¿Natürü tüxcüü i ore i ümatüxüwa i ñaxű:

“Rü Tupana Nane ya duňxüxü ixíçü rü tá ngúxü ninge, rü duňxügü rü tá nüxü naxoe”,
 ñaxü? ¹³ Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü.
 Natürü ga duňxügü rü nümagü nanaxwèxegüxüäcüma poraäcü chixri namaã nachopetü, yexgumarüü ga ore ga ümatüxüwa nüxü yaxuxürüü —ñanagürü.

Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga buxü ga ngoxo nawa yexmaxü
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Rü yexguma yema togü ga norü ngúexügütanüwa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga muxüma ga duňxügü ga yema ngúexügüxü íchomaäguächixü. Rü ñuxre ga ngúexëeruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü yéma naporagatanüçüü namaã ga yema ngúexügü.
¹⁵ Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga yema muxüma ga duňxügü, rü poraäcü nabaixächiäegü. Rü guxüma naxcèx nibuxmü na nüxü yanamoxëgüxüçèx. ¹⁶ Rü núma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixí i pema namaã naxcèx ípiporagatanüçüüxü? —ñanagürü.
¹⁷ Rü wüxi ga yema duňxügü ga yéma yexmagüxü rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëeruüx, nuã cuxcèx tükü chaga ya chaune, erü tümawa nangëxma i wüxi i ngoxo i tükü ngegaxëëxü. ¹⁸ —Rü ngextá ítangëxmaxüwa rü ngëxma tükü yaxüxgu rü waixüümüänegu tükü naña. Rü tarüchièx, rü tixüxchapüta, rü ngëxma tiyuächi. Rü marü nüxü chacèëxü i curü ngúexügü na tümawa ínatëxuchiäxüçèx i ngëma ngoxo, natürü tama nüxü inaxñü —ñanagürü.
¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duňxügü i Tama Yaxögüxü, ¿ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã chaxñüxü? ¡Nuã penaga ya yima bucü! —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga guma bucü. Natürü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu ga yema ngoxo, rü guma bucüxü naxü ga na yayuächixëëäxü. Rü yexma ñaxtüanegu nayangu. Rü yexma nidixegugü, rü narüchièx. ²¹ Rü Ngechuchu rü guma bucünatüna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxgumama nixí ga naxcèx inaxügüxü ga yema? —ñanagürü. Rü guma bucünatü nanangäxü rü ñanagürü: —Nabuxgumamatama. ²² Rü muëxpüxcüna i ngëma ngoxo rü üxüsetügu rü dexágu nanañaüxü na ngëmaäcü yamáäxüçèx. Rü ngëmacèx ega cumaã nanguxügu na tacü toxcèx cuxüxü, ¡rü cuvä tangechaütmüögü, rü toxü rüngüxëë! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tükü “ega chomaã nanguüxgu”, ñacurügü? Erü guxüma natauxcha tümacèx ya yíxema yaxödxë —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga guma bucünatü rü tagaäcü ñatarügü: —Chayaxö. ¡Choxü rüngüxëë na yexeraäcü chayaxöxüçèx! —ñatarügü. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu na muxüma ga duňxügü marü yexma ngutaquëxexü, rü nananga ga yema ngoxo. Rü ñanagürü nüxü: —Pa ngoxo i Ngegaxëëruü rü Ngauchixëëëruüx, ¡choma cuvä chamu na nawa ícuxüxüxü ya daa bucü, rü tagutáma wena nagu cuyaxücxü! —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga yema ngoxo rü aita naxü, rü wenaxärü guma bucüxü niyuächixëë. Rü ñuxüchi nawa ínaxüxü, rü ñoma nayuxuchixürüü yéma nanatëx. Rü yemacèx ga muxüma ga duňxügü rü ñanagürügü: —Marü nayuxuchi nixí —ñanagürügü. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxächi, rü ínanadaxëë. Rü núma ga guma bucü rü inachi. ²⁸ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ípatagu nayaxücu namaã ga norü ngúexügü. Rü yéma nüxíca nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿tükü i toma rü taxuacüma ítanatëxuchi i ngëma ngoxo? —ñanagürügü. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tama ngëmaäcümare ítanatëxuchi i ngëmarüü ixíxü i ngoxo. Natürü tanaxwèxe i Tupanana tanaxuaxü i törü yumüxëwa na núma ínatëxuchiäxüçèx. Rü ngëmaäcüxicatama nixí i ínaxüxüxü —ñanagürü.

*Ngechuchu ru wenaxārū nanaxunagü ga norü yuchiga
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)*

³⁰⁻³¹ Rü yéma inaxiāchi rü Gariréaanewa nachopetü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwèxe ga texé nüxü na cuáxü ga na yéma nayexmaxü, yerü norü ngúexügüxü ínangúexéé. Rü ñanagürü nüxü: —Tupana Nane ya duňxüxü ixíçü, rü duňxügü tá nayayauxgü rü tá nayamèxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü wena tá ínarüda —ñanagürü. ³² Natürü ga nümagü rü tama meä nüxü nacuèxgü ga tacüchiga na yiixü ga yema ore, rü namuüe ga nüxna na nacagüexü.

*¿Texé tá tixi ya guxāärü yexera ixixé?
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

³³ Rü Capernáüärü íänewa nangugü. Rü yexguma íxwa nayexmagügu, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü tacü nixi ga pegümaä naxcèx piporagaetenüxü ga namawa? —ñanagürü. ³⁴ Natürü ga nümagü rü nangeèxgümare, yerü ga namawa rü nachigagu nügümaä niporagaetenü ga texé tiixü ga natanüwa rüyexeramaéxé. ³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüto, rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma texé naxwèxegu na guxäetüwa na taxüxü, rü name nixi i noxri rü guxäärü ñaxtümaäwa tügü taxüxéé na guxäärü ngüxéäruü tiixü —ñanagürü. ³⁶ Rü yemawena rü norü ngäxütanügu nayachixéé ga wüxi ga buxü. Rü ñuxüchi nachacüügu yayauxächiäcüma ñanagürü: ³⁷ —Rü texé ya chauégagu meä nayaxúxe i wüxi i buxü i ñaärüü, rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe, rü tama choxüxícatama tayaxu, natürü yima núma choxü mucü ya Chaunatüxü rü ta nixi i tayaxuxü —ñanagürü.

*Texé ya tama taxchi aixe rü torü ngüxéäruü tixi
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)*

³⁸ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéäruü, nüxü tadau ga wüxi ga yatu ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Natürü toma nüxna tanachüxu ga yema, yerü tama tatanüxü nixi ga nümax —ñanagürü. ³⁹ Natürü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama name i nüxna na penachüxuxü. Erü texé ya chauégagu naxüxe i wüxi i mexü i Tupanaärü poramaä üxü, rü taxucürüwama yixcama chixri chauchiga tidexa. ⁴⁰ Erü texé ya tama taxchi aixe, rü törü ngüxéäruü tixi. ⁴¹ Rü texé ya woo wüxitama i pochiyuäcu i dexá pexna äxé naxcèx na chorü duňxügü pixigüxü, rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü tá tüxü nangëxma i tümaärü ämare —ñanagürü.

*Naxäücüma nixi na pecadugu inguxü
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

⁴² Rü ñanagürü ta: —Texé ya pecadugu nanguxéexé i wüxi i ñaä buxügü i choxü yaxögüxü, rü tümacèx rü narümemaaë chi nixi i noxtacüma wüxi ya nuta ya tacü tumanaxäwa tayangacuchi, rü ngëmaäcü taxtüchiüwa tüxü tayatáe. ⁴³⁻⁴⁴ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cuxmëx pecadugu cuxü nguxéëgu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaaë nixi i cuboxmëxäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cuxmëx ya mexünemaä nawa quitëxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene ya taguma ixoxüne. ⁴⁵⁻⁴⁶ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cicutü pecadugu cuxü nguxéëgu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaaë nixi i cubocutüäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cicutü ya mexünemaä nawa quitëxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. ⁴⁷⁻⁴⁸ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cuxetü pecadugu cuxü nguxéëgu, rü name nixi i

noxtacüma ícunacaxüchi. Erü narümemaë nixi i wüxitama ya cuxetümaä Tu-pana äëxgacü íixixüwa quixücu, na tama guxüne ya cuxetü ya mexünemaä nawa quitèxcuchixüçex ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya ngoxogü nagu poxcuene i ngextá õxmigü taguma íyuexüwa. ⁴⁹ —Rü aixcüma ñoma ñonawa yucüra nagüxürüü tá nixi na guxatáma guxchaxüwa choperüü. ⁵⁰ —Name ya yucüra. Natürü ngëgxuma chi nangeacagu, ¿rü ñuxäcü tá wenaxärü naxääca? ¡Rü meä pegüna pedaugü na ñoma yucüra ya taguma iyearüngacacürüü na namexüçex i perü maxü! ¡Rü meä pegümaä pemaxë! —ñanagürü.

10

Ngechuchu namaä nangúexëetae na tama namexü na texé tümamëxü ítáxü (Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Capernáuñařü ñanewa inaxüächi. Rü Yudéaanewa naxüpetü rü ñuxmata natü ga Yudáuñařü tocutüwa nangu. Rü yéma rü wenaxärü naxcèx nangutaquéxegü ga duüxügü. Rü nüma rü inanaxügü ga na nangúexëetaexü guxügurüü. ² Rü ñuxre ga Parichéugü rü naxcèx naxi ga na nüxü yaxügüxüçex yerü chixexügu nananguxëegüchaü. Rü yemacèx nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Namexü i cuxcèx na wüxi ya yatü rü naxmëxü ínatáxü? —ñanagürügü. ³ Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tacü yiixü ga Moiché pexü muxü? —ñanagürü. ⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Moiché nüxü nixu ga na tama nachuxuxü na wüxi ya yatü rü ínatámaxü, ega wüxi i popera i tègxüpane ngíxna naxäxgu —ñanagürügü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Rü yema na taxülegama na pexinüexügagu nixi ga Moiché ga tama pexna nachuñařü ga pexmëxü na ípetáxü. ⁶ —Natürü noxriarü ügü, rü Tupana nanaxü ga yatüxü rü ngexü. ⁷ —Rü ngëmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na naxmëxmaä inaxäuñařüçex. ⁸ —Rü ngëmaäcü i ngëma taxre rü ñoma wüxitama i duüxürüü tá nixigü. Rü marü tâutáma taxre nixi, erü wüxi tátama nixi. ⁹ —Rü ngëmacèx taxucürüwa texé nüguna tayaxügachixëe i ngëma taxre i Tupana nüguna mugüxü —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma marü ïpatawa nangugü, rü norü ngúexügü rü wenaxärü nüxna nacagüe naxcèx ga yema. ¹¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü yíxema tümamëxü ítäxe rü naï i ngemaä ámaxë rü pecadu taxü ngímaä i ngëma noxriüčü i tümamë. ¹² —Rü ngëgxumarüü ta, ega wüxi i nge ítextegu rü naï ya yatumä naxätegu, rü ngíma rü ta pecadu ixü —ñanagürü.

Ngechuchu rü buxügüxü nameäxë (Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Rü yéma Ngechuchuxütawa tüxü nagagü ta ga ñuxre ga buxegü na tüxü yangögügüxüçex. Natürü ga yema norü ngúexügü rü inanaxügue ga tüxü na yangagüxü ga guxema tûmaxäcüegüxü Ngechuchuxütawa gagüxe. ¹⁴ Rü yexguma yemaxü nadéuñařü ga Ngechuchu, rü naâëwa nangu, rü ñanagürü nüxü: —Chanaxwexe i chauxütawa naxi i buxügü. ¡Rü tâxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana äëxgacü íixixüwa rü tümacèx nixi ya yíxema ñaä buxügürüü taxuüma i chixexüxü icuáxe. ¹⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya tama wüxi i buxürtüü Tupanaxü yaxúxe na tûmaärü äëxgacü yiixüçex, rü tagutáma nagu taxücu i ngëma naâne i Tupana äëxgacü íixixüwa —ñanagürü. ¹⁶ Rü nüma rü tüxü naganagütanü ga guxema buäxta, rü tûmaërugü naxümëxäcüma ñanagürü tüxü: —¡Tupana pexü rüngüxëëx! —ñanagürü.

*Wüxi ga yatü ga dí̄eruãxüchixü Ngechuchumaã nidexa
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

¹⁷ Rü yexguma marü inaxüâchichaügu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx niñä ga wüxi ga yatü. Rü napëxegu nayacaxápüxü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruü ya meçüx, ɿ tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü, “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxïcatama nixi ya meçü ixïcü, rü nataxuma i to. ¹⁹ Cuma rü marü nüxü cucuèx i Tupanaärü mugü i ñaxü:

“Täütáma cumáëta, rü täütáma naï i ngemaä icupe, rü täütáma cungítèèx, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga, rü täütáma quidoratèèx, rü tûmaga naxïnü ya cunatü rü cue!”

ñaxü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruü, rü chorü bucümatama meä chanaxaure i guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaüäcüma nüxü nadawenü, rü nanangäxü rü ñanagürü: —Rü wüxicatama cuxü nataxu. ¡Rü íixü, rü namaä yataxe i guxüma i curü ngëmaxügü, rü ñuxüchi togü i ngearü ngëmaxüäxguxüna naxä i ngëma curü natanü! Rü ngëmaäcü tá cuxü nangëxma i cuchica i daxüguxü i naänewa. Rü ngëmawena rü marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²² Natürü nüma ga guma yatü rü nanaxixächiäe ga yexguma nüxü naxïnüga yema ore. Rü nangechaüäcüma íinxü, yerü namuxüchi ga norü yemaxügü. ²³ Rü Ngechuchu rü nüxü nidaugüächi, rü ñanagürü norü ngúexügüxü: —Naguxchaxüchi tá nixi na Tupana äëxgacü íyíixüwa na yachocuxü i ngëma dí̄eruãxüchigüxü —ñanagürü. ²⁴ Rü nabäixächiäegü ga norü ngúexügü namaä ga yema ore. Natürü ga Ngechuchu rü wenaxärü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Pa Chauxacügüx, ñuxäcü wüxi i guxchaxüchixü nixi na Tupana äëxgacü íyíixüwa na yaxücuxü i wüxi i duüxü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetüxüärü yexera narüguxchamaä naxcèx i wüxi i duüxü i dí̄eruãxüchixü na yaxücuxü i ngextá Tupana äëxgacü íyíixüwa —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma yemaxü naxïnüegü ga norü ngúexügü, rü yexeraäcü nabäixächiäegü. Rü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá ëxna tixi ya nayaxúxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürügü. ²⁷ Rü Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Yatügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natürü Tupanaäxü rü natauxcha i ngëma, erü Tupanacèx rü nataxuma i ɿ tacü i guxchaxü —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma inanaxügü ga Pedru ga na yadexaxü, rü ñanagürü nüxü: —Toma rü marü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixüçèx —ñanagürü. ²⁹⁻³⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya chaugagu rü ore i maxëxëëruügagu tûmapatana, rü ëxna tûmaëneëgüna, rü ëxna tûmaëyëxgüna, rü ëxna tûmaëna, rü ëxna tûmanatüna, rü ëxna tûmaxäcügüna, rü ëxna tûmaënegüna ngëma ixüxë, rü tá tanayaxu i tûmaärü natanü. Rü aixcüma ñuxma i ñoma i naänewa rü tá tanayaxu i 100 ëxpüxcüna ya tûmapatagü, rü tûmaëneëgü, rü tûmaëyëxgü, rü tûmaëgü, rü tûmaxäcügü, rü tûmaënegü. Natürü ngëxgumarüü tá ta tanayaxu i ngúxügü i togü tá tuxü ingexëëgxü. Natürü yixcamaxüra i daxüguxü i naänewa rü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ³¹ —Natürü muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i naänewa duüxügü wixpëxewa ügxëëxü, rü daxüguxü i naänewa rü Tupana tá wixweama nanaxüguxëe. Rü muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i naänewa duüxügü wixweama ügxëëxü, rü daxüguxü i naänewa rü Tupana tá wixpëxewa

nanaxügxēē —ñanagürü.

*Ngechuchu rü wenaxārū nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Rü Yerucharéüwaama naxī. Rü nüma ga Ngechuchu rü norü ngúexÜgüpëxegu nixū. Rü nümagü rü nabaixächiäegü, rü yema togü ga duÜxÜgü ga wixweama ägüxü rü namuüē. Rü Ngechuchu rü wenaxārū noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexÜgü. Rü inanaxügü ga namaä nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. ³³ Rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx na marü ingaicaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngëma rü duÜxÜgü rü tá chixri chomaä nachopetü. Rü paigüarü äëxgacügü rü ngúexëerüÜgü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxüna tá choxü naxuaxÜgü. Rü nümagü rü tá chomaä nanaxuegugü na chayuxü, rü tá ngëma DumacÜäxgüna choxü namugü. ³⁴ Rü ngëmagü tá nixī i chaugu idauxcüraÜgüxü. Rü tá choxna nacuaixgue, rü tá choxna nanaquaixcagü, rü tá choxü nayuxëëgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexÜguwena táxarü chamaxü —ñanagürü.

*Chaütiágu rü Cuáü rü wüxi ga ngÜxëëcëx ínacagü
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Rü Ngechuchucëx naxī ga Chaütiágu rü Cuáü ga Zebedéu nanegü, rü ñanagürögü nüxü: —Pa NgúexëerüÜx, tanaxwëxe i toxcèx cunaxü i ngëma ngÜxëë i naxcèx tá cuxna taçaxü —ñanagürögü. ³⁶ Rü nüma rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixī i penaxwëxexü na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü. ³⁷ Rü ñanagürögü: —Rü ngëxguma äëxgacüxü quingucuchigu, rü tanaxwëxe na wüxie i toma rü curü tügüneçüwawa tarütoxü, rü tongue i curü toxwecüwawa —ñanagürögü. ³⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nüxü pecuèx na tacüçèx ípecaxü. ¿Rü pexü chi natauxchaxü i na peyaxaxüxü i ngëma axexü i üxchiüxü i choma tá chixaxüxü? ¿Rü namaä chi peporaexü i ngëma ngúxü i tá chingexü? —ñanagürü. ³⁹ Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürögü: —Ngëmääcü, namaä tá taporae —ñanagürögü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixī i chauxrüü peyaxaxüxü i ngëma axexü i üxchiüxü rü chauxrüü ngúxü na pingegüxü. ⁴⁰ —Natürü ngëma chorü tügüneçüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxÜcëx, rü tama choxmëxwa nangëxma na pexna chanaxäxü, erü Chaunatü tá tüxna nanaxä ya yíxema tümacèx íyíixë —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma yemaxü naxñüegü ga yema togü ga 10 ga ngúexÜgü, rü Chaütiágumaä rü Cuáümaä nanuë. ⁴² Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx i togü i nachiüñanegüwa rü nangëxmagü i äëxgacügü i nügü nacuëxgüga na namexü na nuäcü namuäxü i norü duÜxÜgü. Rü ngëma äëxgacügü i taxÜgü rü norü duÜxÜgürü yora nügü nixigüxëë. ⁴³ —Natürü tâütámä ngëmääcü nixī i petanüwa. Erü ngëxguma texé naxwëxegu na guxääärü yexera na tiixü i petanüwa, rü name nixī i noxri rü guxääärü ngÜxëëruü na tiixü. ⁴⁴ —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwëxegu na tüمامüçügüerü na tiixü, rü name nixī i noxri rü guxüma i tüمامüçügüerü ngÜxëëruü na tiixü. ⁴⁵ —Rü woo i choma i Tupana Nane na duÜxÜxü chiiixü, rü tama togü choxü rüngÜxëëxÜcëx nixī i núma chaxüxü. Natürü núma chaxü na duÜxÜgüxü charüngÜxëëxÜcëx rü naxcèx ichanaxäxÜcëx i chorü maxü, na ngëmääcü chanaxütanüxÜcëx na norü pecadugüna ínanguxÜxÜcëx i muxüma i duÜxÜgü —ñanagürü.

*Bartiméü ga ngexetüçüxü narümexëë ga Ngechuchu
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)*

46 Rü Yericúarü ñānewa nangugü. Rü Ngechuchuwe narüxī ga norü ngúexügü rü muxüma ga togü ga duüxügü. Rü yexguma guma ñaneärü guxwa nangugüchaügu ga nüxna na Ínachoxüxü, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga ngexetücü ga Bartiméügu ãegacü ga Timéü nane. **47** Rü yexguma guma ngexetücü nüxü ñügu ga Ngechuchu ga Nacharétucüäx na yüixü ga guma yéma üpetücü, rü inanaxügü ga poraäcü aita na naxüxü, rü: —Pa Ngechuchu ya Dabítanüxüx, jçuxü changechaütümüü! —ñanagürü. **48** Natürü muxüma ga yema duüxügü rü ínanangaxüchigüama ga na iyanangeáxüçèx. Natürü ga nüma rü yexeraäcü aita naxüama, ñaxümaä: —Pa Dabítanüxüx, jçuxü changechaütümüü! —ñaxümaä. **49** Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü inayachiächi, rü ñanagürü: —jNaxcèx peca! —ñanagürü. Rü guma ngexetücüçèx nacagü, rü ñanagürögü: —jNataäe rü inachi! Rü cuxcèx nixi i naçaxü —ñanagürögü. **50** Rü guma ngexetücü rü yexacü nanaña ga norü gáuxüchiru. Rü inayuxnagü rü Ngechuchucèx nixü. **51** Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixi i cunaxwèxexü na cuxcèx chanaxüxü? —ñanagürü. Rü nüma ga guma ngexetücü, rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëerüüx, chanaxwèxe na chidauchixü —ñanagürü. **52** Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —jEcü, íixü! Rü marü cuxcèx nitaane erü cuyaxö —ñanagürü. Rü yexgumatama ga guma ngexetücü rü nidauchi, rü Ngechuchuwe narüxü ga namawa.

11

Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu (Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

1 Rü marü Yerucharéüärü ngaicamana nangugü ga Oríbunecüarü Mèxpüneärü ngaicamana yexmagüne ga ñänexäcügü ga Bechagué rü Betániä. Rü yexguma yéma nangugü, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. **2** Rü ñanagürü nüxü: —jGua törü toxmèxtawa ngëxmane ya ñänexäcüwa pexí! Rü ngëxguma nawa pengugü, rü ngëxmatá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngëxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. jRü peyawëxü rü nuä penaga! **3** —Rü ngëxguma texé pexna caxgu na tacüçèx peyawëxüxü i ngëma buru, jrü tûmamaä nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwèxe, rü ñuxma tátama nanataeguxëë”, ñapegügü! **4** Rü yéma naxi. Rü yexma namacüwagu nüxü nayangaugü ga yema buru ga wüxi ga ïpataèxütagu ngaxüxü. **5** Rü ñuxre ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxna nacagüe, rü ñanagürögü: —¿Tacü ípexüe? ¿Rü tüxcüü peyawëxü i ngëma buru? —ñanagürögü. **6** Rü nümagü ga yema ngúexügü, rü yema ore ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxüäcü nanangäxügü. Rü yemacèx tama nüxna nanachüxgü. **7** Rü natagu nanachagümü ga naxchirugü. Rü yemaäcü Ngechuchuxütawa nanagagü. Rü nüma ga Ngechuchu rü natagu naxau-nagü. **8** Rü muxüma ga duüxügü rü naxchirumaätama nanachamagü. Rü togü rü naixätügü ga nañewa nadaxümaä nayaçhamagü. **9** Rü yema duüxügü ga napëxegu ägüxü rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürögü: —jCuxü ticuëxüxügü! jRü naxüüne ya daa Tupanaegagu núma ücü! **10** jRü äêxgacü ya Dabíruxü namecümaxüchi ya daa äêxgacü ya núma ngucü! jRü pema rü ta, Pa Daxüçüäx, rü nüxü picuëxüxügü ya Tupana! —ñanagürögü. **11** Rü Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu, rü tupauca ga taxünecèx nixü. Rü meäma guxüwama inanadauaxüne. Rü ñuxuchi yema norü 12 ga ngúexügumaä Betániäärü ñänecèx nataegu, yerü marü nayáuane.

*Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü oõxümaã chixexü naxuegu
(Mt 21.18-19)*

¹² Rü moxüäcü yexguma Betániäwa inaxüächigu ga Ngechuchu rü nataiya.
¹³ Rü yaxügu nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera ga äätüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü naxcèx nixü na íyadauäxüçèx rü ngoxi nayexmèx ga norü o. Natürü yexguma naxüitäwa nangu, rü taxuüma inayangau, rü naätüxüxücatama, yerü tauta norü owa nangu. ¹⁴ Rü yexguma rü ñanagürü igueraxü: —; Tagutáma texé wena cuxü tamüärü oõx! —ñanagürü. Rü norü ngúexügü rü nüxü naxinüe ga yema.

*Ngechuchu ínanawoxü ga yema tupauca ga taxünewa taxegüxü ga duüxügü
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)*

¹⁵ Rü yexguma Yerucharéüwa nangugügu, rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu naxücu. Rü inanaxügü ga na ínawoxüäxü ga yema yéma tacümaã taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü Tupanaarü ämarewa mexü ga diërumaã taxegüxü rü muxtucumaã taxegüxü. ¹⁶ Rü nanachüxu ga texé tacü na yéma ngepetüxü tupauca ga taxünemachiawa. ¹⁷ Rü inanaxügü ga na nangúexëetaexü, rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü guxüma i nachiüäneçüäxgürü yumüxepataügu tá naxäega”, ñanagürü. Natürü pema rü ngítéèxgüxüpataü peyaxixëe —ñanagürü.

¹⁸ Natürü yexguma yemaxü naxinüegu ga paigüarü äëxgacügü rü ngúexëeruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü inanaxügue ga naxcèx na nadaugüxü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na yamëxgüxü. Natürü duüxügüxü namuüe, rü yemacèx taxucüruwama duüxügüpegu nayayauxgü. Yerü nüma ga duüxügü rü namaã nataäxëgü ga yema Ngechuchuarü nguxëëtae. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayáuanegu, ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã nawa ínachoxü ga guma ïäne.

*Nariüñexë ga yema iguera ga ngearü oõxü
(Mt 21.20-22)*

²⁰ Rü moxüäcü pèxmama rü igueraxütawa nachopetü. Rü yéma nüxü nadaugü ga na nañexëxü ñüxmata naxchumèxäwa nangu. ²¹ Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacuèxächi ga yema ïneäcü ngupetüxü, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruüx, düçax i iguera ga chixexü namaã cuxueguxü, rü marü naruüñexë —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —; Nüxü peyaxögü ya Tupana! ²³ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxi daa mèxpünxü tamuxgu na yaxügachixüçèx rü taxtü i taxüchiüwa nügü na yatäexüçèx, rü chi pega naxinü, ega aixcüma peyaxögüäcüma nüxü ngëma ñapegügu. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü guxüma i tacü i naxcèx ípeçaxü i perü yumüxëwa, rü name nixü na peyaxögüxü na marü penayaxuxü, rü aixcüma tá penayaxu. ²⁵ —Rü ngëxguma peyumüxëgü, natürü nangëxmagu i tacüçèx texémaã na penuëxü, jrü tüxü nüxü pengechaü! na Penatü ya daxügucü rü ta pexü nüxü nangechaüxüçèx i perü pecadugü. ²⁶ —Natürü ngëxguma pema tama tüxü nüxü pengechaügü, rü Penatü ya daxügucü rü tá ta täätäma pexü nüxü nangechaü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe na texéarü oregagu tupauca ga taxünewa nanguxëëtaexü
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

²⁷ Rü yemawena rü Yerucharéüçèx nawoegu. Rü yexguma Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu yaxügüchigüyane, rü naxcèx naxü ga paigüarü

ãëxgacügü, rü ngúexëēruūgü ga Moñchéarü mugüwa nguxëētaegüxü, rü Yudíugüarü ãëxgacügülerugü. ²⁸ Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürögü: —¿Texéarü mugagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürögü. ²⁹⁻³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügu i ngëma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëēxüçèx? ¿Rü Tupana yiixü ga namucü rü ëxna duüxügümare? —ñanagürü. ³¹ Rü yexguma ga nümagü rü inanaxügue ga nügümaä na yaporagatanücüxü, rü ñanagürögü: —Rü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxü:
“¿Tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü chi tüxü. ³² ¿Rü ñuxüçürüwa rü:

“Yatügümare núma nanamu”, ñatarügügu tá? Rü yema ñanagürögü yerü duüxügüxü namuüë. Yerü guxüma ga duüxügü rü nayaxögü rü aixcüma Tupana nanamu ga Cuáü na nüxü yaxuxüçèx ga norü ore. ³³ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürögü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëēruü —ñanagürögü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tääútáma pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

12

Ore i puracütanüxü i chixexügüu ixuxü (Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Rü Ngechuchu rü inanaxügu ga ore ga cuèxruügügu ixuxümaä na nangüexëētaexü. Rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga norü naänegu ubanecü üçü. Rü ínanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yauxtüküxüçchica, rü wüxi ga dauxütaechica na meä nüxna nadauxüçèx ga guxüma. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nüxü nadauxëe. Rü namaä nanamexëe na ngäxügu namaä ngixü yatoyexüçèx ga yema ubatanü. Rü ñuxüchi ga yema naäneärü yora rü to ga nachiüänewa naxü. ² —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxüttawa nanamu ga wüxi ga norü duüxüxü na naxcèx iyaçaxüçèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. ³ —Natürü yema puracütanüxügü rü nayayauxgü, rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duüxü. Rü taxuüma ga ubagü nüxna naxägü, rü yemaäcü ínayamugü. ⁴ —Rü yexguma ga guma yatü rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü ga guma rü nayamëxërugü, rü namaä naguxchigagü. ⁵ —Rü yexguma rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü nayamëxgü. Rü yemawena, rü yéma nanamugü ga muxüma ga togü ga norü duüxügü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nayacuaixgü ga ñuxre, rü togü rü nanadai. ⁶ —Rü yexguma rü nüxü ínayaxü ga nanexüchi ga poraäcü nüxü nangechaücü. Rü düxwa guma nanexü yéma namu, yerü nüma nagu naxinügu rü chi nanega naxinüë ga yema puracütanüxügü. ⁷ —Natürü yexguma guma cori nanexü nadasugüga yema puracütanüxügü, rü nügümaä ñanagürögü:

“Ngëmaärü tá nixi i ñaä naäne i yixcama. ¡Rü ngixä tayamëxgü na tóxri na yüüxüçèx!” ñanagürögü. ⁸ —Rü yemaäcü nayayauxgü, rü nayamëxgü. Rü yema ubanecüpechinüwa nayatëxgü ga naxüne. ⁹ —Rü ñuxma rü pexna chaca, ¿pexcèx rü tacü tá naxü ya yima ubanecüarü yora namaä i ngëma puracütanüxügü i chixexügü? Rü dücax, rü ngema tá naxü, rü tá nanadai i

ngēma puracütanüxügү, rü togüna tá nanaxā i ngēma ubanecü. ¹⁰ —¿Taguma ēxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxü? Erü ngēmawa rü ñanagürü:

“Rü yima nuta ya mecü ya ñäru üruügү nüxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxira yaxüchicü na namaä inaxügüäxüçex ya ïpata. ¹¹ Rü törü Cori ya Tupana nixi ga naxüçü ga yema, rü ñuxma rü namexëchi i taxcèx”,

ñanagürü i ngēma ore. ¹² Rü yexguma ga yema paigüarü aëxgacügү, rü ngúexëeruügү ga Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yudíugüarü aëxgacügürugü, rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Yerü nüxü nacuëxgü ga nachiga na yiixü ga yema ore ga cuëxruügu yaxuxü. Natürü duüxügüxü namuñë rü yemacèx taxuüma namaä naxüe. Rü nüxna yéma íniximare.

Aëxgacüaxü dïërumaä naxütanüxüchiga

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Rü yexguma ga yema aëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü ga Parichéugü rü Erodetanüxügü na nüxna yacagüexüçex, rü ngoxi tacü rü chixexü ga dexamaä nüxü nangäxü na yemaäcü aëxgacügüxütawa na íyaxuaxügüäxüçex. ¹⁴ Rü nümagü rü naxüttawa naxi, rü ñanagürugü nüxü: —Pa Ngúexëeruüx, nüxü tacuëx rü aixcüma nixi i ngēma nüxü quixuxü i ore. Rü tama duüxügügamare cuxinü, erü tama norü duxétüxünegu cudawenü, natürü nacüma nixi i cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexëe i duüxügü na Tupana naxwèxexüäcüma namaxëxüçex. ¡Tomaä nüxü ixu! Rü ngēma dïëru ya aëxgacü ya tacü ya Dumacüäx totanüwa ngíxü yauxchaücü ¿rü namexü yiixü na nüxna ngíxü taxäxü, rü ẽxna tama? —ñanagürugü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga na chixexügü namaä naxinüexü ga yema duüxügü woo meä namaä na yanadexagüxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü chixexügu choxü penguxëëchaüxü? ¡Nuä ngíxü pingé i wüxitachinü i dïëru na ngíxü chadauxüçex! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yéma naxüttawa ngíxü nangegü ga wüxitachinü ga dïëru. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Texéchicünexä rü texééga nixi i ngígu üxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürugü: —Dumacüäx ya aëxgacü ya tacüchicünexä nixi —ñanagürugü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Aëxgacüna ngíxü pexä i ngēma aëxgacüarü ixicü, rü Tupanana ngíxü pexä i ngēma Tupanaärü ixicü! —ñanagürü. Rü yexguma yema orexü naxinüegü, rü namaä nabaixächiäegü.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena namaxë i duüxügü

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Rü yemawena rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chauduchéugü. Rü nümagü nixi i nüxü yaxugüexü na tagutáma wena namaxëxü i yuexü. Rü yemacèx Ngechuchuna nayacagüe, rü ñanagürugü: ¹⁹ —Pa Ngúexëeruüx, Moïchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixi i naëneëtama ngímaä naxämèx i ngēma yutecü i naxümèx, na ngēmaäcü naxäxäcüxüçex ya naëneë ga marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰ —Düçex, nayexma ga 7 ga nügüeneëgü. Rü naxämèx ga guma yacü, natürü tauta naxäxäcüyane nayu. ²¹⁻²² —Rü yexguma ga naï ga naëneë nüxü ngímaä naxämèx ga yema ngecü, natürü guma rü ta nayu rü nangexacü. Rü yexguma ga guma norü tomaëxpüx ga naëneë nüxü ngímaä naxämèx, natür ü yexgumarüttama nüxü nangupetü. Rü yemaäcü, guçüma ga guma 7 ga nügüeneë rü ngímaä naxämèx ga yema nge. Rü guçüma nayue tauta naxäxäcüyane. Rü düxwa ngíma rü ta iyu ga yema nge. ²³ —Rü dücax,

ngēxguma yuexű wena maxēgu, ḷrū ngexcürüçü naxmèx tá iyixī i ngēma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüneēgū ngīmaā naxāmèx —ñanagürügū. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxű, rü ñanagürü nüxű: —Pema rü ípetüe erü tama nüxű pecuèx i Tupanaärü ore i ümatüxű, rü tama nüxű pecuèx i ñuxācü na naporaxű ya Tupana. ²⁵ —Rü ngēxguma yuexű wena maxēgu, rü taxúetáma tixāmèxgū rü ēxna tixātegū. Erü daxūcūqāx i Tupanaärü orearü ngeruūgürü ūtixigü i ngēxguma. ²⁶ —Pema choxna peca i yuexűärü dagüchiga. ḷNatürü tama ēxna nawa pengüe i Tupanaärü ore ga Moīché ümatüxű ga nañxācü ga íiyauxratanünechigaxű íyaxuxűwa? Erü yema orewa rü Moīchexű ñanagürü ga Tupana:

“Choma nixī i Abráūärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü. ²⁷ —Rü ngēma orewa nüxű tacuèx rü Tupana rü maxēxűärü Tupana nixī rü tama yuexűärü Tupana nixī, erü Tupanaarü ñüwa rü taxúema tayu. Rü ngēmaācü i pema rü poraācü ípetüe —ñanagürü.

*Ngēma Tupanaärü mu i guxű i norü mugüarü yexera ixixű
(Mt 22.34-40)*

²⁸ Rü wüxi ga ngúexēēruū ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaexű, rü nüxű naxñü ga yema togü ga namüçügū ga Ngechuchumaā na íyaporagatanüçüüxű. Rü nüma rü nüxű nicuèxächi ga meāma na nangāxűäxű. Rü yemacèx Ngechuchucèx nixű, rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxű: —Pa Ngúexēēruūx, ḷngēxűrüüxű i Tupanaärü mu nixī i guxű i norü mugüarü yexera ixixű? —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangāxű, rü ñanagürü: —Ngēma Tupanaärü mu i guxű i norü mugüarü yexera ixixű, rü ñaā nixī, ñanagürü:

“¡Iperüñiñüe, Pa Iraéanecūqāxgū! Rü nüma ya Cori ya törü Tupana, rü yix-
icatama nixī ya törü Cori. ³⁰ ¡Rü nüxű nangechaū ya Cori ya curü
Tupana guxüne ya curü maxünemaā, rü guxű i cuāemaā, rü guxű i
nagu curüñüxümaā, rü guxű i curü poramaā!”

ñanagürü. ³¹ —Rü ngēma norü taxre i Tupanaärü mu, rü ñanagürü:

“¡Rü nüxű nangechaū i cumüçü na cugü cungechaūxürüū!”
ñanagürü. Rü nataxuma i to i Tupanaärü mu i ngēmagüarü yexera ixixű —ñanagürü. ³² Rü yexguma ga yema ngúexēēruū ga mugüwa nguxēētaexű, rü ñanagürü Ngechuchuxű: —Marü name, Pa Ngúexēēruūx, erü aixcüma nixī i ngēma nüxű quixuxű na wüxicatama na yiñxű ya Tupana, rü nataxuma ya naī. ³³ —Rü ngēma Tupanaxű na ingechaūxű guxüne ya törü maxünemaā, rü guxű i nagu rüñüxümaā, rü guxű i törü poramaā, rü nüxű na ingechaūxű i tamüçü i yigü na ingechaūxürüū, rü ngēma rü guxűma i carnerugü i Tupanacèx idèixű rü íguxüarü yexera narümemae —ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxű dèuxgu ga mexügu na naxñüäcüma na nangāxűäxű ga yema ngúexēēruū ga mugüwa nguxēētaexű, rü ñanagürü nüxű: —Marü tama taxű cuxű nataxu na cunayaxuxű ya Tupana na curü ãēxgacü yiñxüçèx —ñanagürü. Rü yemawena rü marü taxuüma nügü naporaxēe na nüxna yacachigüxüçèx.

*¿Texé nane nixī ya Cristu?
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínangúlexēētaeyane ga Ngechuchu, rü duñxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü nixī i ngēma ngúexēēruūgū i mugüwa nguxēētaegüxű i ñagüxű:

“Yima Cristu ya Tupana nüxű unetacü rü nuxcümaäcü ga ãēxgacü ga Dabítaa nixī”, ñagüxű? ³⁶ —¿Rü ñuxācü i ngēmaācü yadexagüxű? Yerü

nümatama ga Dabí, rü yexguma Tupanaäe i Üünexü naäewa ideaxgu rü ñanagürü:

“Cori ya Tupana rü chorü Corixü ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügüneçüwawa rüto ñuxmatata nüxü charüporamaä i curü uwanügü na cuga naxñinüexüçex!’”

ñanagürü ga yema orewa. ³⁷ —¿Natürü ñuxucürüwa i Dabítaa yiixü ya Cristu, ega nümatama ga Dabí, rü norü Corimaä naxuägu? —ñanagürü. Rü yema muxüma ga duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü taäeäcüma Ngechuchuaxü inarüxñüe.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama yameärü maxüäxgüxü ga yema ngúexëerüügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54, 20.45-47)

³⁸ Ngechuchu rü norü nguxëëtaewa rü ñanagürü: —¡Pexuäegü naxcèx i ngëma ngúexëerüügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixi i mexü i naxchirumaä na naxñâneäxü. Rü nanaxwèxegü na ítamüwa duüxügü meä nüxü na rümoxëgüxü. ³⁹ —Rü ngutaquéxepataügüwa rü norü me nixi i äexgacügümëxwëxewa na natogüxü. Rü önagü i taxüwa rü ngëma ñnaärü yoraxüttawa ügxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁰ —Natürü tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxuchi nanamëxëe i norü yumüxëgü na ngëmagu nügü yacüxgüxüçex rü duüxügü nagu rüxñinüexüçex na aixcüma mexügü na yixigüxü. Natürü nümagü tá nixi i yexeraäcü napoxcuezü —ñanagürü.

Yutecü ga ngearü dïëruäxcü ga Tapanacèx dïëru ngïxü ixäcü
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Wüxicana ga Ngechuchu rü tupauca ga taxüneärü dïëruchiüärü toxmëxtawa narüto. Rü yéma inadawenü ga ñuxäcü duüxügü yexma ngïxü yanaxücuchigüxü ga norü dïërugü. Rü muxüma ga duüxügü ga idïëruäxgüxüchixü rü yexma ngïxü nayarüxücuchigü ga muxüchicü ga norü dïëru. ⁴² Rü ngürü yéma ingu ga wüxi ga yutecü ga ngearü dïëruäxcü. Rü ngïma rü wüxi ga yema dïëruchiügu ngïxü iyarüxücuchi ga taxretachinü ga dïëruxacü ga ítanücü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüçex naca, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñaä ngecü i yutecü i ngearü dïëruäxcü, rü guxü i ngëma togü i dïëruchiügu dïëru ngïxü ixüçuchigüxüäärü yexera ngïxü ixä. ⁴⁴ Erü guxüma i togü rü ngïxü inaxägü i ngëma nüxü iyaxügüçü. Natürü ngïma ngïxü natauxyane ngïxü ixä i guxcüma i ngïxü ngëxmëxcü i ngïrü ñatananü —ñanagürü.

13

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxünegu tá na napogüexü
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa íanaxüxüga Ngechuchu, rü wüxi ga norü ngúexügü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëerüüx idüçax ñuxäcü nimexëchi ya daa tupauca ya itaxüne rü naxtapüxarü nutagü! —ñanagürü.

² Natürü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pema nüxü pedaugü ya guxüñema ya yima tupauca ya taxüneärü ípatagü. Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma guxüñema ya daa ípatagü rü tá nagu napogüe. Rü norü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai tá ya wüxi —ñanagürü.

Cuëxruügü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagúxü i naäne
(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24, 17.22-24)

³⁻⁴ Rü yemawena rü Oríbunecüarü Mëxpüne ga tupauca ga taxüneärü toxmëxtawa yexmanewa naxi. Rü yéma narüto ga Ngechuchu. Rü Pedru

rü Chaütiágu rü Cuáú rü Aüdré rü naxǖtawa naxí na noxrǖwama nüxná nacagüexǖcèx. Rü ñanagürǖgü: —Tanaxwèxe i tomaã nüxǖ quixu na ñuxgu tá nangupetǖxǖ i ngëma nüxǖ quixuxǖ. ¿Rü tacǖ tá nixí i norǖ cuèxruǖ i nawa nüxǖ tacuáxǖ ega nawa tá nanguxgu i ngëma? —ñanagürǖgü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxǖ rü ñanagürǖ nüxǖ: —¡Pexuǟegǖ na taxúema pexǖ womüxéexǖcèx! ⁶ —Erü muxǖchixǖ i duǖxǖgǖ tá ínangugǖ, rü chaugu tá nügǖ nicuxgǖ, rü ñanagürǖgǖ tá:

“Choma nixí i Cristu”, ñanagürǖgǖ tá. Rü muxǖchixǖ i duǖxǖgǖxǖ tá nawomüxéé. ⁷ —Rü ngëxguma nüxǖ pexñǖēgu na nügǖ nadèjxǖ i nachiǖänegǖ i ngaicamagǖxǖ rü togǖ i nachiǖänegǖ i yaxǖgugǖxǖ, jrǖ täǟtámá ngëmacèx pehaixächiǟegǖ! Erü woetama ngëmaãcǖ tá nangupetǖ. Natürǖ täǟtámá naäneärǖ gux nixí i ngëma. ⁸ —Erü wüxi i nachiǖäne rǖ to i nachiǖänemaā tá nügǖ nadai. Rü wüxi ya ǟexgacǖarǖ churaragǖ rǖ to i ǟexgacǖarǖ churaragǖmā tá nügǖ nadai. Rü muxǖma i nachicawa rǖ tá naxiäxächiane. Rü tá taiya nangux. Natürǖ guxǖma i ngëma rǖ norǖ ügümare nixí i ngëma ngúxǖ i tá ínguxǖ. ⁹ —¡Rü meǟ pegüna pedaugǖ! Erü ǟexgacǖgüpêxewa tá pexǖ nagagǖ, rü ngutaquëxepataǖgǖ tá pexǖ niçuaixgǖ. Rü nachiǖänegǖarǖ ǟexgacǖgüpêxewa tá pexǖ nagagǖ naxcèx na chorǖ duǖxǖgǖ na pixǖguxǖ. Natürǖ ngëmaãcǖ tá pexǖ natauxcha na ngëma ǟexgacǖgǖmā nüxǖ pixuxǖ i chauchiga. ¹⁰ —Natürǖ naxǖpa na nagúxǖ i naäne rǖ tá nüxǖ nixugǖe i Tupanaärǖ ore i guxǖ i nachiǖänegǖwa. ¹¹ —Natürǖ ngëxguma ǟexgacǖgüpêxewa pexǖ nagagǖ, jrǖ täǟtámá pexoegaǟegǖ naxcèx na tacǖmā tá penangäxǖxǖ! ¡Rü namaã nüxǖ pixu i ngëma ore i ngëxgumatama Tupana pexna äxǖ na nüxǖ pixuxǖcèx! Erü täǟtámá pema nixí na pidexagǖxǖ, natürǖ Tupanaǟe i Üünexǖ tá nixí i pewa idexaxǖ. ¹² —Rü nügǖeneǟgǖwa tátama rǖ ǟexgacǖgǖxǖtawa nügǖ ínayaxuaxǖgǖ na ngëmaãcǖ tükǖ nadèjxǖcèx. Rü ngëxgumarǖ tá ta i papágǖ rǖ mamágǖ rǖ tá naxäcǖgǖxǖ ínayaxuaxǖgǖ. Rü nümagǖ i naxäcǖgǖ rǖ tá nanatǖgǖmā rǖ naëgǖmā nanuë, rǖ tá tükǖ ínayaxuaxǖgǖ na ǟexgacǖgǖ tükǖ nadèjxǖcèx. ¹³ —Rü guxǖ i naänewa rǖ duǖxǖgǖ tá pexchi naxaie naxcèx na chorǖ duǖxǖgǖ pixǖguxǖ. Natürǖ yíxema naëtǖwa meǟ Tupanaǟxǖ yaxöömxǟ, rǖ yíxema tá tixí ya aixcǖma nayaxúxe i maxǖ i taguma gúxǖ. ¹⁴ —Rü ngëxguma nüxǖ pedèūxgu i ngëma äñächixǖ rǖ äñcümaxǖchixǖ i chixexëēruǖ i ngextá tama ínaxwèxexǖwa na nangëxmaxǖ, rǖ ngëxguma ya yíxema Yudéaanewa ngëxmagǖxe, rǖ tanaxwèxe i mèxpúneǟnewa tabuxmǖ. Rü texé ya yíxema nüxǖ daumatǖxe, jrǖ name nixí i meǟ nagu tarǖxñǖ i ngëma! ¹⁵ —Rü ngëma ngunexǖgu texé tümapataèxtǖwa ngëxmagu, rǖ tama name i tümapatagu tayan-gaxi na tacǖ i tümaärǖ ngëmaxǖ tayayaxuxǖcèx. ¹⁶ —Rü texé ya tümaǟnewa ngëxmaxë rǖ tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugǖ tayayaxuxǖcèx. ¹⁷ —Rü ngëma ngunexǖgǖ, rǖ wüxi i ngechaǖ tá nixí i tümacèx ya yíxema ngexegǖ ya itacharaǖgǖxe rǖ yíxema mañäcǖgǖxe. ¹⁸ —¡Rü Tupanana naxcèx peca i perǖ yumüxéwa na tama gáuane ixüyane pexǖ na nangupetǖxǖcèx i ngëma chixexǖ! ¹⁹ —Erü ngëma ngunexǖgǖrǖ poraǟcǖ tá nangëxma i ngúxǖga noxri Tupana naäne ixügumama taguma yexmaxǖ, rǖ ngëmawena rǖ tagutáma nangëxma. ²⁰ —Rü ngëxguma Tupana tama nanoxrexëēgu i ngëma ngunexǖgǖ, rǖ taxúetáma tamaxǖ. Natürǖ Tupana rǖ marǖ nananoxrexëē i ngëma ngunexǖgǖ erǖ tükǖ nangechaǖ ya yíxema noxrǖxǖ tükǖ nadexe. ²¹ —Rü ngëxguma texé pexǖ ñagǖgu:

“Düçèx, daa nixí ya Cristu”, ñagǖgu, rǖ ēxna:

“Gua nixí ya Cristu”, ñagǖgu, jrǖ tákǖ i nüxǖ peyaxögǖxǖ! ²² —Erü Cristugüneta rǖ Tupanaärǖ orearǖ uruǖgüneta tá ínangugǖ. Rǖ tá nanaxǖgǖ

i muxüma i cuèxruügü i taxügü. Rü ngëmaäcü, ega nüxü natauxchagu, rü tá tüxü nawomüxëegü woo ya yíxema duüxëgü ya Tupanatama tüxü dexe. ²³ — ¡Pexuäegü! Erü guxüma i ngëma tá ngupetüxü, rü marü naxüpa pemaä nüxü chixu.

*Ñuxäcü tá nixi i ngëxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duüxüxi ixicü
(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)*

²⁴ — Natürü marü nangupetügu i ngëma ngúxügü, rü ngëma ngunexügügu rü tá nixo ya üèxcü rü tãütáma inabaxi ya tauemacü. ²⁵ — Rü woramacurigü rü ëxtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i daxüwa ngëxmaxü rü tá naxiäxächitanü rü nachicana tá nixigachitanü. ²⁶ — Rü ngëxguma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya Tupana Nane ya duüxüxi ixicü na caixanexügu ínaxixü i guxüma i norü poramaä rü norü ngóonexümaä. ²⁷ — Rü tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüäx na tüxü nanutaquëxexüçèx ya yíxema Tupana tüxü idexechixe ya guxüwama ngëxmagüxe ñuxmatáta naäne íyacuáxüwa nangu. ²⁸ — ¡Iperüxñü i ñaä nguxëetae i orix i iguerachiga, rü naxcèx pengué! Rü ngëxguma ngexwacaxüxi i nachacüüxacügü iyarüyixgu rü naxüätügu, rü ngëmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü yiixü. ²⁹ — Rü ngëxgumarüü ta, rü ngëxguma nüxü pedèüxgu na nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na paxaxüchi tá ínanguxü ya Tupana Nane ya duüxüxi ixicü. ³⁰ — Rü guxüma i ngëma ñuxma pemaä nüxü chixuxü rü aixcüma tá nangupetü naxüpa na nayuexü i ngëma duüxügü i ngëxguma maxëxü. ³¹ — Daxüguxü i naäne rü ñoma i naäne rü tá inayarüxo. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo, rü aixcüma tá ningu. ³² — Natürü ngëma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü Tanatü ya Tupanaxïcatama nüxü nacuèx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxücüäx rü tama nüxü nacuèx, rü woo i choma na Nane chiixü rü tama nüxü chacuèx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma. ³³ — Rü ngëmacèx, jipedaue rü pexuäegü! Erü tama nüxü pecuèx i tacü rü ora tá íchangü i chomax. ³⁴ — Rü guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüächichaüçü na to ga nachiüänewa naxüxüçèxrüxi nixi. Rü yemacèx norü puracütanüxüna naxäga na mea nüxna nadaugüxüçèx ga guma napata. Rü ñuxüchi wüxichigüna nanaxä ga norü puracü. Rü yëma ïäxärü dauruü rü nagu nanamu na mea nadauxütaegüxüçèx. ³⁵⁻³⁶ — ¡Rü ngëmacèx i pema rü name na ípexuäxëgüxü! Erü tama nüxü pecuèx i ñuxgu tá ínangu ya yima cori ya ípataarü yora, rü bexmana noxri nachütagu, rü ëxna ngäxüçüügu, rü ëxna otá icaxgu, rü ëxna noxri yangóonegu. ¡Rü ngëmacèx ipedaue na ngürüächi ínanguxgu tama ípepeeyane pexü na íyanguéüxüçèx! ³⁷ — Rü ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü, rü guxü i duüxügüçèx nixi. ¡Rü ipedaueecha! — ñanagürü.

14

*Ãëxgacügü naxcèx nadaugüi na ñuxäcu Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)*

¹ Rü taxre ga ngunexü nataxu ga na nawa nanguxü ga Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangöögüäxü ga pää ga ngearü puxëëruüäxü. Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngüexëëruügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü bexma duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü rü na yamëxügüäxüçèx. ² Yerü nümaxü rü ñanagürügü: — Taxucürüwama ñuxma petagu tayayauxgü, erü duüxügü rü tá tamaä nanuë — ñanagürügü.

*Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara
(Mt 26.6-13; Cu 12.1-8)*

³ Rü Ngechuchu rü Betániāwa naxū napatawa ga Chimáū ga rüchaxünečümaā naxugüācü. Rü yexguma mechawa natoyane, rü yéma inga wüxi ga ngecü ga wüxiweū ga pumara ga yixichixū ga tatanüxüčixū yéma ngecü. Rü iyapoyenagu ga yema pumarachixū ga nuta ga mexēchicünaxcèx, rü Ngechuchuerugu inaba. ⁴ Natürü ñuxre ga yema yéma yexmagüxū rü nanuē naxcèx ga yema naxüxū ga yema ngecü, rü nügümaā ñanagürügū: —¿Tüxcüū ngēxma inaxaiyaxū i ngēma pumara? ⁵ —Rü narümememaa chi nixī i 300 tachinü i díerugu namaā itaxe, rü ñuxüchi ngēma díerumaā nüxū irüngüxēē i ngēma duňxügü i ngearü díeruāxgüxū —ñanagürügū. Rü yemaācü ngīchiga nidexagü ga yema nge. ⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxū: —¡Ngexrüma! —¿Tüxcüū ngīxū pechixewe? Erü ngēma chomaā naxüxū, rü wüxi i mexū nixī. ⁷ —Rü ngēma ngearü díeruāxgüxū rü guxügutáma petanüwa nangēxmagü, rü ngēmaācü pexü natauxcha na nüxū perüngüxēēxū i ngēguma penaxwèxegu. Natürü i choma rü tātumá guxügu petanüwa changēxma. ⁸ —Rü ñaā nge rü inaxü i guxüma i ngēma ngīxū tauxchaxū, rü ngēmacèx yoxni choxū ipumaraxüne naxüpa na ichatáxū. ⁹ —Rü aixcümä pemaā nüxū chixu rü guxü i nañewa i ngextá duňxügü nüxū íxugügüxüwa i ore i maxēxēruū, rü ñaā ngecü chomaā üxū rü tá ta nüxū nixugügü. Rü ngēmaācü tá ngīxna nacuèxāchie i duňxügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Yuda rü ãëxgacügümaā nanamexēē na ñuxācü tá na Ngechuchuxū yayauxgüxüčèx

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Rü Yuda Icariúte ga wüxi ga yema 12 ga ngúexütanüxū ixixū, rü Yudíugüarü paigüarü ãëxgacügütanüwa naxū na namaā yamexēēäxüčèx na ñuxācü tá na Ngechuchuxū yayauxgüxüčèx. ¹¹ Rü yexguma yemaxü naxñüegü, rü nümagü ga yema ãëxgacügü rü nataäegü. Rü díeru Yudana ngīxū naxuaxügü. Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxü ga ñuxācü nüxū na natauxchaxēēgüäxū na duňxügüeçita Ngechuchuxū yayauxgüxüčèx.

Coriarü Õnachiga

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxū ga yema peta ga pāū ga ngearü puxēeruūäxū nagu nangōxgüxū. Rü yema nixī ga ngunexü ga nagu carneruxacü naxcèx yamèxgüxū ga Üpetüchigaarü peta. Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügū: —¿Ngextá cunaxwèxe na tanamexēēxū i õna i Üpetüchigaarü petagu ingöxxū? —ñanagürügū. ¹³ Rü yexguma ga nüma rü nanamu ga taxre ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxū: —¡Écü, yéa ñanewa pexí! Rü ngēxma tá nüxū peyangau i wüxi i yatü i wüxi ya tükü ya dexámaā ãäcuxe ngēxma tükü ingexü. ¡Rü nawe perüxí! ¹⁴ —¡Rü yima ïpata ya nagu yaxücune i ngēma yatü, rü yima ïärü yoramaā nüxū pixu, rü ñapegügü nüxū:

“Torü ngúexēēruū nüxū nacuáxchaū na ngēxü yïixū i ngēma ucapu i norü ngúexügümaā tá nawa nachibüxū i Üpetüchigaarü õnagu”, ñapegügü nüxū!

¹⁵ —Rü nüma tá pexü nüxū nadauxēē i wüxi i ucapu i taxü i marü meä mexēēxū i norü daxüchiüwa ngēxmaxü. ¡Rü ngema penamexēēx i törü õna i Üpetüchigacèx ixixū! —ñanagürü nüxū. ¹⁶ Rü inaxñächi ga yema taxre ga ngúexügü, rü ñanewa naxī. Rü yexma nüxū inayangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaā nüxū ixuxürü. Rü yéma nanamexēē ga õna ga

Üpetüchigacèx ixixü. ¹⁷ Rü yexguma marü nachütachaügu, rü ínangu ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexügü. ¹⁸ Rü yexguma mechawa ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü wüxie ya petanüwa i ñuxma chomaã nuã chibüxe tá tixí ya bexma choxü íyaxuaxüx —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nümagü ga norü ngúexügü rü poraäcü nangechaügü. Rü inanaxügue ga na wüxichigü nüxna icachigüxü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿choma tá chiixü i cuxü íchayaxuaxüx? —ñanagürügü. ²⁰ Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i pema i 12 tanüwa i daatama poratuwa norü pãu iwaixéexü, rü ngëma tá nixí i choxü íyaxuaxüxü. ²¹ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü tá chayu ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürrü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixí naxcèx i ngëma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rü narümemaë chi nixí ga noxtacüma tãu chima na nabuxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ínachibüeyane, rü Ngechuchu nanayaxu ga pãu. Rü Tupanana moxë naxã, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rü ñanagürü nüxü: —¡Penayaüx i ñaã pãu! Rü ngëma rü chaxunechiga nixí —ñanagürü. ²³ Rü yemawena nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ãäcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcèx naxäxíra, rü ñuxüchi norü ngúexügüna nanaxã. Rü guxüma nawa naxaxegü. ²⁴ Rü ñanagürü nüxü: —Daa binu ya chaugü i muxüma i duüxügçex ibacüchiga nixí. Rü yimawa Tupana meäma nanangoxëe na aixcüma yiixü i norü uneta. ²⁵ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü tãxüttáma wena chayaxaxü ya daa binu ñuxmatáta Tupana ãëxgacü íixixüwa binu ya ngexwacaxüçü chayaxaxüx —ñanagürü.

*Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü taxüttáma nügü nixu na norü ngúexü yüixü
(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)*

²⁶ Rü ñuxüchi nawiyaegü ñuxre ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü Oríbunecüarü Mèxpúnewa naxí. ²⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Guxäma i pema rü tá choxü ípetëxgü. Erü ngëmaäcü nüxü nixu i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruü, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”, ñaxü. ²⁸ —Natürü ngëxguma marü yuwa ícharüdaxguwena, rü chaxira tá pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Woo guxüma i togü cuxü ítèxgu, rü choma rü tãxüttáma cuxü íchatèx —ñanagürü. ³⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu rü naxüpa na taxreëxpüxcüna yaçaxü i otá, rü tomaëxpüxcüna taxüttáma cugü quixu na chorü duüxü quiixü —ñanagürü. ³¹ Natürü nüma ga Pedru rü ñanagürüama: —Woo wüxigu cumaã chayuxgu, rü tãxüttáma chaugü ichicux na curü duüxü chiixü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngúexügü rü ta yema ñanagürügü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxé
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)*

³² Rü yemawena rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü nawa naxí ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuã perütogü yoxni paxa yéa chayayumüxé! —ñanagürü. ³³ Rü ñuxüchi ínayagagü ga Pedru, rü Chaütiágu, rü Cuáü. Rü naxcèx inaxügü ga na poraäcü nangechaüxü rü naxixächiäexü. ³⁴ Rü yexguma rü ñanagürü nüxü: —Poraäcü changechaü, rü nagu charüxñü na ngëmamaã tá chayuxü. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü ipedaue! —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü ñaxtüanegu nanangücuchi. Rü Tupanana naxcèx naca na nawa ínanguxuchixüçèx ga yema ngúxü ga yexguma chi Tupanaärü ngúchaü yixígi.

36 Rü norü yumükëwa rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxcèx rü guxüma natauxcha. ¡Rü nüxna choxü ínanguxuchixëe i ñaã ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i cuxrütama ngúchaü rü tama i choxrü — ñanagürü. **37** Rü ñuxuchi nataegu ga norü ngúexügü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Chimáüx, ¿ícupe? ¿Tama ëxna namaä cupora na icudauxü, rü bai i wüxi i ora? **38** — ¡Rü ipedaue, rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxëexüçèx na tama choxü ípetáxüçèx i ngëgxuma tacü rü guxchaxü pexü üpetügu! Erü aixcüma peäewa rü ípememare, natürü pexene nixi i ngëma turaxü — ñanagürü. **39** Rü wenaxärü ínixü, rü noxrirüttama nayayumüx. **40** Rü yexguma wenaxärü norü ngúexügüçèx nataegugu, rü nüxü inayangau ga na wenaxärü ínapeexü, yerü poraäcü nayaxtaexüchi. Rü yemacèx ga nümagü rü tama nüxü nacuëxgü ga na tacümaä tá nangäxügüäxü. **41** Rü norü tomaëxpüxcüna wenaxärü norü ngúexügüçèx nataegu, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxma rü ta ëxna ípepeeama rü iperüngüéäma? ¡Rü marütama! Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü marü nawa nangu i ora na choxü na yayauxgüxü rü nüxna na choxü namugüxüçèx i duüxügü i chixexü i pecaduäxgüxü. **42** —¡Rü ipechigü, rü ngïxä ítix! Erü marü ñomama nixi i ngëma choxü íyaxuaxüxü — ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

43 Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngúexüchiréx ixixü. Rü nawe narüxí ga muxüma ga duüxügü ga tara-maä rü naïmaä ixänxexü. Rü yema nixi ga duüxügü ga yéma namugüxü ga paigüarü äëxgacügü rü ngúexëëruügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü Yudíugüarü äëxgacügüerugü. **44** Rü Yuda ga ínaxuaxüxü rü marü yema duüxügümaä nanamexëe, rü ñanagürü:

“Ngëma nüxü chachúxuxü nixi i Ngechuchu. Rü ngëma tá nixi i piyauxgüxü rü meä peyanáïäcüma peyagagüxü” — ñanagürü. **45** Rü yemaäcü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruüx — ñanagürü. Rü ñuxuchi nanachúxu. **46** Rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgü. **47** Natürü wüxi ga Ngechuchutanüxü nanawëxechi ga norü tara, rü yemamaä paigüarü äëxgacüarü duüxüxü ínadaechinü. **48** Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema duüxügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rü naïxmenëxägümaä chauxcèx nuä pexi na choxü peyarüyauxgüxüçèx ñoma wüxi i ngítexáxü chiixürüü? **49** —Rü guxü ga ngunexügu rü petanüwa chayexma ga yexguma tupauca ga taxünewa changuxëëtaegu, rü taguma choxü piyauxgü. Natürü ñaã ñuxma ngupetüxü, rü nangupetü na yanguxüçèx i Tupanaärü ore i ümatüxü — ñanagürü. **50** Rü yexguma ga guxüma ga norü ngúexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxcatama yéma nanatëxgü ga Ngechuchu. **51** Natürü wüxi ga ngextüxüçü ga düxruümaäxíca nügü nuquecü nawe nixüchigü. Rü yema duüxügü rü nayayauxgü. **52** Natürü nüma rü nüxü ningëx ga yema düxruü, rü yemaäcü ngexchiruäcüma niña.

Aëxgacügüpëxewa Ngechuchuxü nagagü

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

53 Rü yexguma ga yema duüxügü rü paigüarü äëxgacüpëxewa naganagü ga Ngechuchu. Rü yexma nangutaquëxegü ga guxüma ga togü ga paigü ga äëxgacügü ixígüxü, rü yema Yudíugüarü äëxgacügüerugü, rü yema ngúexëëruügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü. **54** Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixächigü ñuxmata guma paigüarü äëxgacüpataëxtüwa nangu. Rü purichíagü ga tupauca ga taxüneärü dauruügümaä yéma íäxtüwa narüto.

Rü nügü yéma nanaixü üxüxtawa. ⁵⁵ Rü yema paigüarü ãëxgacügü rü guxüma ga yema togü ga ãëxgacügü ga itaxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxü rü na yamègxüäxüçèx. Natürü taxucürüwa nüxü inayangaugü ga tacüçex tá na yamègxüäxü. ⁵⁶ Yerü woo muxüma ga duüßügü rü nüxü nixugüe ga doramare ga nachiga, natürü nügütanüwatama rü tama nawüxigu ga norü ore. ⁵⁷⁻⁵⁸ Rü ñuxre ga togü inachigü rü doraxümare nixugüe ga Ngechuchuchiga. Rü ñanagürügü: —Toma nüxü taxinüe ga na ñaxü:

“Tá chanangutaxüxéen ya daa tupauca ya taxüne ya duüßügü üxüne. Rü tomaëxpüx i ngunexügu tá chanaxü ya nái ya tama duüßügü üxüne”, ñaxü —ñanagürügü. ⁵⁹ Natürü woo yema oremaä, rü tama nawüxiguéga ga norü ore. ⁶⁰ Rü yexguma ga guma paigüarü ãëxgacü rü guxülpéxewa inachi. Rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Exna taxuxümaäma cunangäxü i ñuxmax? ¿Rü tacü nixí i ngëma nüxü yaxugüxü i cuchiga? —ñanagürü. ⁶¹ Natürü ga Ngechuchu rü nangeèxmare, rü taxuxümaäma nanangäxü. Rü yemacèx ga nüma ga paigüarü ãëxgacü rü wenaxärü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü cuma quiixü ya Cristu ya Tupana ya mecü Nane? —ñanagürü. ⁶² Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngü. Ngëma nüxü quixuxü chixí. Rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Tupana ya poracüarü tügüneçüwawa charütoxgu rü ngëxguma caixanexügu wenaxärü nüma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶³ Rü yexguma ga guma paigüarü ãëxgacü rü norü numaä nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —¿Tüxcüü marü tanaxwexe i to i duüßü i nüxü ixugüxü i nachiga? ⁶⁴ —Rü pematama marü nüxü pexinüe na ñuxäcü Tupanamaä naguxchigaxü. ¿Rü ñuxü ñapegüxü i ñuxmax? —ñanagürü. Rü guxüma wüxigu narüxinüe rü: —Aixcüma nixí na chixexü naxüxü rü namexü na nayuxü —ñanagürügü. ⁶⁵ Rü ñuxre ga nümagü rü inanaxügue ga nüxna na naçuaixgüexü. Rü nanatüxetügü rü ñuxuchi nüxü nidagügü ñaxümaä: —¡Nüxü nacuèx na texé euxü idagüxü! —ñanagürügü. Rü yema tupauca ga taxüneärü dauruügü ga purichiagü rü nanapechiwegü.

*Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü
(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-29)*

⁶⁶ Rü yoxni ga Pedru rü ñaxtüwa ãëxgacüpataëxtüwa nayexma. Rü yexgumayane yéma ingu ga wüxi ga pacü ga guma ãëxgacüarü duüßü ixicü. ⁶⁷ Rü yexguma Pedruxü nadëuxgu ga yéma üxüxtawa nügü na nanaixüxü, rü meä nüxü idawenü, rü ngigürügü nüxü: —Cuma rü ta namücü quixí i ngëma Ngechuchu i Nacharétucüäx —ngigürügü. ⁶⁸ Natürü ga Pedru rü nügü inicüx na Ngechuchuarü duüßü yíixü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx ya yima. Rü tama nüxü chacuèx i tacüchiga nixí i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürü. Rü yexguma ga nüma rü ipataëxtüarü düxétüwa naxü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁶⁹ Natürü ga yema pacü rü wenaxärü Pedruxü idau, rü inaxügü ga yema togümaä nüxü na yaxuxü, rü ngigürügü: —Ñaä rü wüxi i natanüxü nixí —ngigürügü. ⁷⁰ Natürü nüma ga Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yixcamaxüra rü yema duüßügü ga yéma yexmagüxü rü wenaxärü ñanagürügü nüxü: —Aixcüma nixí na cuma rü ta ngëma Ngechuchutanüxü na quiixü, erü wüxi i Gariréaanecüäx quixí —ñanagürügü. ⁷¹ Rü yexguma ga Pedru rü poraäcü nügü nixä, rü ñanagürü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuèx i ngëma yatü i nachiga pidexagüxü. Rü ngëxguma doraxü chixuxgu rü ¡Tupana choxü poxcux! —ñanagürü. ⁷² Rü yexgumatama norü taxreëxpüxcüna nica ga otá. Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacuèxächi ga yema ore ga ūpaacü Ngechuchu namaä nüxü ixuxü ga ñaxü:

"Rü naxǔpa na taxreěxpüxcüna otá içaxǔ, rü cuma rü tá tomaěxpüxcüna cugü quicǔx na chorü duǔxǔ quiǐxǔ", ñaxǔ. Rü yexguma ga Pedru rü poraācūxüchima naxaxu.

15

Piratupěxewa nayexma ga Ngechuchu (Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rü yexguma yangunegu, rü nangutaquěxegü ga ãẽxgacügü ga taxǔgü ga paigüarü ãẽxgacügü rü Yudíugüarü ãẽxgacügürugü rü ngúexéēruňgü ga mugüwa nguxěētaegüxǔ rü guxǔma ga togü ga yema ãẽxgacügütanüwa ügükxǔ. Rü Ngechuchuxǔ yaněíxgüchacüüäcüma ãẽxgacü ga Piratuxüttawa nanagagü. ² Rü nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quiǐxǔ i Yudíugüarü ãẽxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxǔ, rü ñanagürü: —Ngǔ, yima nüxǔ quixucü chixí —ñanagürü. ³⁻⁴ Natürü yema paigüarü ãẽxgacügü rü poraācü ínanaxuaxügüama, rü yemacèx ga Piratu rü wenaxärü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Exna taxuxümaäma cu-nangäxǔ? ¡Düçèx i ñuxre i cuchiga i nüxǔ yaxugüexǔ! —ñanagürü. ⁵ Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaäma nanangäxǔ. Rü yemacèx ga Piratu rü poraācü naþaixächiäe.

Piratu rü Ngechuchumaä nanaxuegu na nayuxütcèx (Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

⁶ Rü gecü ga taunecüga yema Üpetüchigaarü petawa nan-guxgu rü Piratu ínananguxuchixěěxǔ ga wüxi ga poxcuxǔ ga duǔxügü naxcèx ícagüxǔ, yerü yema nixí ga nacüma. ⁷ Rü wüxi ga yatü ga Barabágü ãegaxǔ, rü poxcupataügu napoxcu wüxigu namaä ga togü ga natanüxǔ ga máetagüxǔ ga yexguma ãẽxgacüxǔ ínatexüchigüchaügu. ⁸ Rü yema duǔxügü rü yéma Piratuxüttawa nangugü. Rü inanaxügue ga Piratuna na nacagüexǔ na naxcèx yangéäxütcèx ga wüxi ga poxcuxǔ aixrígumarü. ⁹ Rü Piratu nanangäxǔ, rü ñanagürü: —¿Penaxwèxexǔ na pexcèx íchananguxuchixěěxǔ ya yima Ngechuchu ya duǔxügü Yudíugüarü ãẽxgacümaä naxugüäcü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxǔ nacuèx ga na yema paigüarü ãẽxgacügü rü na yaxauxächiexütcèx yiíxǔ ga Ngechuchu nüxna yamugüäxǔ. ¹¹ Natürü ga yema paigüarü ãẽxgacügü rü duǔxügüxǔ namugü ga na tagaäcü naxcèx ínacagüxǔ ga na Barabáxǔ yangéxütcèx. ¹² Rü yexguma ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü tacü nixí i penaxwèxexǔ na chanaxüxǔ namaä ya yima Yudíugüarü Æẽxgacügu pexüégacü? —ñanagürü. ¹³ Rü nümagü ga duǔxügü rü tagaäcü nanangäxügü, rü ñanagürü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürü. ¹⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxǔ: —¿Natürü tacü rü chixexǔ naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü wenaxärü tagaäcü ñanagürü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga Piratu rü Barabáxǔ ínanguxuchixěě, yerü duǔxügüxǔ nataäěxěěchaü. Rü yexguma churaragüxǔ Ngechuchuxǔ naçuaixěěguwena ga Piratu, rü ñuxuchi nüxna nanamu na curuchawa yanapotagüäxütcèx. ¹⁶ Rü yexguma ga nümagü ga churaragü rü ãẽxgacüpataëxtüwa nanagagü. Rü yéma nanangutaquěxexě ga guxǔma ga namüçügü ga churaragü. ¹⁷ Rü ñuxuchi ga yema churaragü rü wüxi ga máxǔ ga daucharaxǔ ga naxchirugu nayacüxěěgü. Rü naëruwa nayangèxcuchigü ga wüxi ga boxǔ ga chuchuxǔwa naxügüxǔ. ¹⁸ Rü yemawena inanaxügue na tagaäcü ñagüxǔ: —¡Namaxǔ ya Yudíugüarü ãẽxgacü! —ñagüxǔ. ¹⁹ Rü wüxi ga naíxmenèxämaä naëruwa nanaçuaixcagü, rü nüxna nacuaixgue. Rü napěxegu nacaxăpüxügü rü nüxǔ

niciuèxüÜgüneta. ²⁰ Rü yexguma yemaäcü nagu yadauxcüraxÜgüwena, rü Ínanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxärü naxchirugutama nayacuxxéegü. Rü ñuxuchi Ínanagaxüchigü na curuchawa yanapotagüäxÜcex.

*Ngechuchuxü curuchawa nipotagiü
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)*

²¹ Rü yéma naxüpetü ga wüxi ga yatü ga ChirenecÜäx ga Chimáügu äegacü ga Areyáüdru rü Rufu nanatü ixicü ga naänewa ne ücü. Rü yexguma yéma naxüpetüga rü yema churaragü rü guma yatüxü ngixü iningexéegü ga Ngechuchuarü curucha. ²² Rü Ngechuchuxü nawa nagagü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rü yema naega rü: DuÜxÜruchinëxächitaü, ñaxÜchiga nixi. ²³ Rü nüxna nanaxägü ga binu ga miramaä äeÜcü. Natüri nüma ga Ngechuchu rü tama nayaxaxü. ²⁴ Rü yemawena curuchawa nayapotagü. Rü nümagü ga churaragü rü wüxi ga dñeru ngixü nañanagüga na yemawa nüxü nacuëgxÜcex na ñuxäcü tá nügumaä yatoyeäxÜcex ga Ngechuchuchiru, rü tacü tá na yangexü ga wüxicigü. ²⁵ Rü meäma 9 arü oragu ga pëxmama nixi ga curuchawa yapotagüäxü. ²⁶ Rü yéma nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixuxü ga tacÜcex curuchawa na yapotagüäxü. Rü yema naega ga mürapewagu üxü, rü ñanagürü: "Yudíugüarü Äëxgacü", ñanagürü. ²⁷ Rü naxrüü curuchawa nayapotagü ga taxre ga máëtagüxü rü wüxi ga norü tÜgüneçüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ²⁸ Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga ümatüxü ga ñaxü:

"Ngëma chixexü ügxÜtanüwaama natëx",

ñaxü. ²⁹⁻³⁰ Rü yema duÜxÜgü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaä naguxchigagü, rü nanexäerugüäcüma ñanagürügü: —¡DÜcex! Cuma cu-nangutaÜxÜeëga ya tupauca ya taxüne, rü tomaëxpÜx i ngunexüga we-naxärü ícunadaxÜeëga. ¡Ecü! ¡Cugütama namaxëe i ñuxmax, rü írxü i curuchawa! —ñanagürügü. ³¹ Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxü nacugüecüraxü ga paigüarü Äëxgacü, rü ngüexÜeëruÜgü ga ore ga mugüwa nguxÜeëtaegüxü. Rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxü namaxÜeë, natüri taxucürüwama nügütama namaxëe. ³² —¡Ñuxma rü ñaxix i curuchawa i ngëma Cristu i IraéanecÜäxärü Äëxgacü na nüxü idaugüxÜcex rü nüxü yaxögüxÜcex! —ñanagürügü. Rü woo ga yema máëtagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rü namaä naguxchigagü.

*Nayu ga Ngechuchu
(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)*

³³ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu, rü guxü ga naänewa naxëäne ñuxmata yáuanecü tomaëxpÜxarü orawa nangu. ³⁴ Rü yematama oragu rü tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Eríx, Eríx, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rü ngëma rü ñaxÜchiga nixi: "Pa Chorü Tupanax, Pa Chorü Tupanax ¿tÜxcüü choxü nuä cutëx?" ñaxÜchiga nixi. ³⁵ Rü nümaxü ga duÜxÜgü ga yéma yexmagüxü, rü nüxü naxñüe rü ñanagürügü: —¡DÜcex, nüxü pexñüe! Nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríacex naca —ñanagürügü. ³⁶ Rü yexguma rü wüxi ga yema duÜxÜgü ga yéma yexmagüxü, rü inañaächi rü wüxi ga tüaxmü niwaixëe namaä ga binu ga marü ngúchiëxüchicü. Rü wüxi ga dexnewa nayanëix, rü ñuxuchi Ngechuchuëxgu nanawëx na nüxü natuxuxÜcex. Rü yema togüxü ñanagürügü: —¡Yixrüma! ¡Ngixä rü itarüdaunü ngoxita Ería nuä ü na curuchawa ñaxixÜeëxÜcex! —ñanagürügü. ³⁷ Natüri nüma ga Ngechuchu rü tagaäcü aita naxü, rü ñuxuchi nayu. ³⁸ Rü yexguma ga tupauca ga taxüneärü tüyemachiäxü rü taxregu

narügaute. Rü daxūwa inaxügү ga na nagaute xüga rü ñuxmata ñaxtüwa nangu. ³⁹ Rü guma churaragüarü ãëxgacü ga Dumacüäx ga Ngechuchupěxewa yexmacü, rü yexguma nüxü nadéuxgu ga na nayuxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixi ya daa yatü i Tupana Nane na yiixü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü iyexmagü ta ga ñuxre ga ngecügү ga yéma yaxüwa nüxü rüdaunücü. Rü yematanüwa iyexmagü ga María ga Magadácüäx, rü Charumé, rü María ga Yúche rü Chaütiágu ga rübumaëcü naë. ⁴¹ Rü yema ngecügү iyixi ga Ngechuchuxü íixümüçügcü rü nüxü rüngüxëegücü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu. Rü yexgumariüü ta yéma iyexmagü ga mucüma ga naïgü ga ngecügү ga Ngechuchuwe rüxiçü ga yexguma Yerucharéüwa naxüxgu.

*Ngechuchu rü naxmaxügu nayanaxücuchigü
(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)*

⁴²⁻⁴³ Rü yexguma marü nachütachaügu ga yema ngunexü ga Yudíugü nagu nügü imexëegüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü, rü noxtacüma Piratuxüttawa naxü ga Yúche ga Arimatéacüäx. Rü nüma ga guma Yúche rü Yudíugüarü ãëxgacügү ga tacütanüwa naxü, rü wüxi ga ãëxgacü ga poraäcü nüxü nangechaügücü nixi. Rü nüma rü ta ínananguxëe na Tupana norü ãëxgacü yiixüçèx. Rü Piratuxüttawa naxcèx ínayaca ga Ngechuchuxüne. ⁴⁴ Rü naþaixächiäe ga Piratu ga marü na nayuxü. Rü yemacèx norü churaragüarü ãëxgacüçèx nangema na nüxna naçaxüçèx na ñuxgumama yiixü ga marü na nayuxü. ⁴⁵ Rü yexguma norü churaragüarü ãëxgacü namaä nüxü ixuxgu ga marü na nayuxü, rü nüma ga Piratu rü Yúchena nanaxä ga naxüne. ⁴⁶ Rü yexguma ga Yúche rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naxchápenüü ga mexëchixü. Rü curuchawa nanayaxu ga Ngechuchuxüne, rü yema naxchápenüümaä nananuque. Rü wüxi ga mèxpüne ga nutanaxcèxgu ũpaacü yacaxmaügüxü ga naxmaxügu nayanaxücuchi. Rü ñuxüchi wüxi ga nuta ga tacümaä nanangüxtaü. ⁴⁷ Rü María ga Magadácüäx rü María ga Yúche naë rü nüxü irüdaunü ga ngexta na yanaxücuchigüäxü.

16

*Wenaxärü namaxü ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)*

¹ Rü sabaduarü ngunexüguwena, rü María ga Magadácüäx, rü Charumé, rü María ga Chaütiágu naë naxcèx itaxegü ga pumara na namaä nachaäxüçèx ga Ngechuchuxüne. ² Rü pèxmamaxüchi ga noxri üèxcü iyarügoxgu ga yüxüarü ngunexügu, rü yema ngecügү rü íiyadaugü ga yema naxmaxü ga nagu yanaxücuchigüäxüwa. ³ Rü ngigü ngigürögügü: —¿Texé tá taxcèx ítanaxügachi ya yima nuta ya namaä nangüxtaü? —ngigürögügü. ⁴ Natürü yexguma meäma nüxü nadaunügu, rü nüxü idaugü ga marü na ínaxügachixü ga guma nuta ga tacü ga namaä nangüxtaücü ga yema naxmaxü. ⁵ Rü yexguma nagu nadaugügu ga yema naxmaxü, rü nüxü idaugü ga wüxi ga ngextüxüçü ga mèxchiruxü ga cömüchiruxü ga yéma naxmaxüärü tüğüneçüwawa rütoxü. Rü poraäcü ibaixächiäegü ga yema ngecügü. ⁶ Natürü nüma rü ñanagürü ngixü: —¡Täxü i peþaixächiexü! Pema rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ya Nacharétucüäx ga guma curuchawa yapotagüäcü. Marü wena namaxü, rü nataxuma i nuä. ¡Düçèx, meä nüxü pedèux i ñaä nachica ga nagu naxügüäxü! ⁷ —¡Rü paxa ípixi rü Pedrumaä rü ngëma togü i ngüexügümaä nüxü peyarüxugüe, rü ñapegögü nüxü:

“Nüma ya Ngechuchu rü marü nüxira pexüpa Gariréaanewa naxü. Rü ngëma tá nüxü peyadaugü ngëma pemaä nüxü yaxuxürüü”, ñapegögü nüxü! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna íiyabuxmü ga yema

naxmaxű, yerü ngĩrű muňemaă̄ poraă̄cü iyadurux. Rü taxúemaă̄ma nüxű iyaxugügű, yerü poraă̄cü imuňe.

Ngechuchu rü ng̃ixcèx nangox ga María ga Magadáćă̄x
(Cu 20.11-18)

⁹ Rü yexguma Ngechuchu yuwa írüdaxguwena ga noxri yangunegu ga yüxüarü ngunexügu, rü ng̃ixcèxira nangox ga María ga Magadáćă̄x ga ng̃iwa ínawoxă̄cü ga 7 ga ngoxogü. ¹⁰ Rü ng̃ima rü iiyaxű, rü namaă̄ nüxű iyarüxu ga yema Ngechuchumüçügű ga íngechağgxű rü íxauxexű. ¹¹ Natürü ga nümagü rü tama nayaxōgüchaň ga yexguma nüxű naxñüegu ga na namaxă̄xű ga Ngechuchu rü na nüxű nadauxű ga ng̃imax.

Ngechuchu rü taxre ga norü ngúexügücèx nangox
(Lc 24.13-35)

¹² Rü yemawena ga Ngechuchu rü tőocü nangox naxcèx ga taxre ga norü ngúexügű ga yexguma nama ga naă̄newaama nadaxügu naxñigu. ¹³ Rü nümagü rü nawoegu, rü yema togü ga ngúexügümaă̄ nüxű nayarüxugü. Natürü yemagüaxű rü ta tama nayaxōgű.

Ngechuchu nanamu ga norü ngúexügű
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁴ Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxcèx nangox ga yema 11 ga norü ngúexügű ga yexguma mechawa ínachibüeyane. Rü nayangagü naxcèx ga tama aixcüma na yaxōgüă̄xű rü tama na inaxñüexű. Yerü ga nümagü rü tama nüxű nayaxōgüchaň ga yema nüxű dauguxű ga marü wena na namaxă̄xű.

¹⁵ Rü ñanagürü nüxű: —jGuxű i naă̄newa pexř rü guxű i duňxügümaă̄ nüxű peyarüxu i ore i mexű! ¹⁶ —Rü yíxema yaxōxě rü íbaiexe rü tá tüxű nangëxma i maxű i taguma gúxű. Natürü yíxema tama yaxōxě rü tá tapoxcu. ¹⁷ —Rü ñaă̄ tá nixű i cuèxruügű i nawa nüxű icuáxű i ngëma yaxōguxű. Rü chauégagu tá ínanawoxű i ngoxogü. Rü ngexwacaxă̄xű i nagagüwa tá nidexagü. ¹⁸ —Rü naxmëxmaă̄ tá nüxű nayayauxă̄chi i ãxtapegű. Rü ngëxguma yaxaxgüägu i tacü i nawa iyuxű, rü tâütáma nanachixexě. Rü tá tüxű ningõgögü ya idaaweeexe rü tá tûmacèx nitaanegü —ñanagürü.

Ngechuchu rü daxüguxű ga naă̄newa naxű
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü yexguma norü ngúexügümaă̄ yadeaxguwena, rü Tupana rü daxüguxű ga naă̄newa nanaga. Rü Tupanaă̄rü tügüneçüwawa nayarüto. ²⁰ Rü nümagü ga norü ngúexügű rü inaxñächi na guxűwama nüxű yanaxugüexű ga ore i mexű. Rü nüma ga Cori rü nüxű narüngüxě, rü nanangoxě na aixcüma yiňxű ga yema ore, yerü wüxigu na-maă̄ napuracü na naxügüă̄xă̄cèx ga mexű ga taxügű ga Tupanaă̄rü poramaă̄ naxügüxű.

ORE I MEXÜ GA LUCA ÜMATÜXÜ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

1-2 Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga ṭacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duňxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaä nüxü na yaxugüexürüü ga yema duňxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxüegüxü ga norü orearü uchigawa. **3-4** Rü ngëmacèx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meäma naxcèx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñuxma rü chauxcèx rü name na meäma cuxcèx chanaxümatüxü i ngëma na meäma nüxü cucuáxüçèx na aixcüma yïixü ga yema ore ga marüchirëx cuvä nangüxüegüxü ga togü.

Tupanaärü oreariü ngeruü ga daxücüäx nanaxunagü ga Cuáü ga baiňxëerüllärü buxchiga

5 Rü yexguma Erode äëxgacü ixíxgu ga Yudéaanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudíugüärü pai ga Zacaríagu äegacü. Rü pai ga Aräütaa ga Abíatanüxü nixü ga nümax. Rü namèxega rü Erichabé nixü. Rü tüma rü ta pai ga Aräütanüxü tixü. **6** Rü nüma ga Zacaríá rü namèx ga Erichabé rü meäma Tupanapëxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüü ga norü mugü. Rü yemaäcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. **7** Natürü nangexacügü yerü namèx rü ingexacü. Rü ñuxuchi ga nümagü rü marü yaguäxügü nixigü. **8** Rü wüxi ga ngunexügu rü yema paigütükumü ga Zacaríá natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxüçèx. **9** Rü yema paigü rü nacüma nixü ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücxüçèx rü yéma Tupanacèx na yaguäxüçèx ga pumara ga yixixü. Rü yema ngunexügu rü Zacaríagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücxüçèx na yéma yaguäxüçèx ga pumara. **10** Rü yema pumara iyaguyane rü guxüma ga duňxügü ga düxétüwa yexmagüxü rü ínayumüxegü. **11** Rü ngürüächi Zacaríacèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüüxüärü tögüneçüwagu nachi. **12** Rü yexguma Zacaríá nüxü dëuxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx, rü poraäcü nabaxächiäe, rü poraäcü namuü. **13** Natürü yema daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zacaríax, jtäxü i cumuňxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxinü i curü yumüxë. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuvä tá ixäxäcü, rü Cuáügu tá cunaxüéga. **14** —Rü cuma rü tá poraäcü cutaäëxüchi i ngëxguma nabuxgu. Rü muxüma i togü i duňxügü rü tá ta nataäegüxüchi. **15** —Erü yima cune rü Tupanapëxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixü. Rü täútáma binu nayaxaxü, rü taxuüma to i ṭacü rü ngúchixáxü tá nixaxü. Rü tauta nabuyane rü Tupanaäe i Üünexü rü tá nüxna nangu. **16** —Rü nüma tá muxüma i Yudíugüxü narüngüxüü na norü Cori ya Tupanacèx nawoeguxüçèx. **17** —Rü nüma ya Cuáü rü tá Cori ya Cristupëxegu nixü. Rü nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríaruü tá nixü erü tá nüxü nangëxma i Tupanaäe i poraxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü narüngüxüü i papágü na naxäcügxü nangechaüxü, rü ngëma tama Tupanaga ïnüéchaüxü rü na aixcüma inaxinüexüçèx. Rü ngëmaäcü tá duňxügüxü ínamexüü naxcèx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxücüäx. **18** Rü Zacaríá rü yema daxücüäxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxäcü tá nixü i ngëma na naxäxäcüxü i choxmèx? Erü marü chayaxüchi i chomax rü ngëma rü ta marü iya —ñanagürü. **19** Rü Zacaríaxü nangäxü ga yema daxücüäx, rü ñanagürü: —Choma

nixī i Gabi i Tupanaärü puracü chaxüxü. Rü nüma núma choxü namu na cumaā nüxü na chixuxücèx i ñaā ore i mexü. ²⁰—Natürü ñuxma i cuma rü tama choxü cuyaxö i ngēma ore i cumaā nüxü chixuxü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü tá cungega ñuxmatáta nabu i ngēma cune. Natürü ngēma cumaā nüxü chixuxü, rü aixcüma tá ningu nagu i ngēma ngunexü i Tupana ixunetaxü — ñanagürü. ²¹ Rü yoxni ga duüxügü rü tupaucaarü duxétüwa Zacaríaxü nananguxéegü. Rü nüguna nacagüe ga tacücèx na tama paxa yéma ínaxüxü. ²² Rü yexguma Zacaríá tupaucawa íxüüxgu, rü taxucürüwa duüxügümaā nidexa, yerü nangega. Rü nümagü ga duüxügü rü nüxü nicuèxächitanü ga tacüxü na nadauxü ga Zacaríá ga tupaucaarü aixepena. Rü Zacaríá rü naxmēxmaā duüxügüxü nüxü nacuèxéē ga tacü nüxü na üpetüxü, yerü nangega. ²³ Rü yexguma Zacaríá naguxéegü ga na naxüäxü ga Tupanaärü puracü ga tupauca ga taxünewa, rü wenaxärü napatacèx nataegu. ²⁴ Rü yemawena rü Zacaríá namèx ga Erichabé rü ixäxäcü. Rü ngípatagu irüxäüücha, rü wüsiméexpük ga tauemacü taguma duxétüwa ixü. ²⁵ Rü ngíxícatama ngígürügü: —Cori ya Tupana rü poraäcü choxü narüngüxü. Rü ñuxma rü marü tåütáma chixri chauchiga nidexagü i duüxügü naxcèx na changexacüxü —ngígürügü.

Wüxi ga Tupanaärü oreariü ngeruü ga daxücüäx nüxü nixu ga Ngechuchuarü buxchiga

²⁶ Rü 6 ga tauemacü marü ngíxü mexgu ga Erichabé ga yema na naxäxäcüxü, rü Gariréaanewa yexmane ga ñäne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü oreariü ngeruü ga Gabi. ²⁷ Rü ngíxüntawa naxü ga wüxi ga pacü ga taguma yatü ngímaā maüxcü. Rü María nixī ga ngílega. Rü ngíma rü ixätechaü namaā ga wüxi ga yatü ga Yúchegu äegacü. Rü nüma ga Yúche rü nuxcümaäcü ga äëxgacü ga Dabítanüxü nixī. ²⁸ Rü yema nachica ga María nawa yexmaxügu naxücu ga Gabi, rü ñanagürü ngíxü: —Nuxmaä Pa Maríax. Tupana rü poraäcü cumaā nataäē. Rü Cori ya Tupana rü cuxüntawa nangéxma, rü guxü i ngexügüarü yexera marü cuxü narüngüxü —ñanagürü. ²⁹ Natürü yexguma María nüxü dëuxgu ga yema daxücüäx ga Tupanaärü oreariü ngeruü, rü namaā ibaixächiäē ga yema norü ore ga ngímaā nüxü yaxuxü. Rü ngígüääwa nagu irüxñü ga tüxcüü yemaäcü ngíxü na namoxéxü. ³⁰ Rü yexguma ga Gabi rü ñanagürü ngíxü: —Pa Maríax, tama name na cumuüxü, erü Tupana rü poraäcü cumaā nataäē. ³¹ —Rü ñuxma rü tá tauemacü cuxü inayarütaxu, rü tá cuxäxäcü, rü tá nayatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüéga. ³² —Rü nüma rü wüxi ya äëxgacü ya taxüchicü tá nixī. Rü Tupana ya Taxüchicü Nane tá nixī i naega. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümaäcü ga äëxgacü ga Dabírüü äëxgacüxü nayaxíxü. ³³ —Rü nüma rü guxügutáma Yudíugüärü äëxgacü nixī. Rü tagutáma ínanguxuchi na äëxgacü na yiixü —ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngígürügü: —¿Ñuxäcü tá nixī i ngēma na chaxäxäcüxü, erü tauta chaxäte? —ngígürügü. ³⁵ Rü nüma ga Gabi rü ngíxü nangäxü, rü ñanagürü: —Tupanaäē i Üünexü tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürüü tá cugu nayangaixema. Rü ngēmacèx ngēma ðxchana i namaā cuxäxäcüxü rü Tupanapéxewa mecüxuchi tá nixī, rü Tupana Nanemaä tá nanaxugü i duüxügü. ³⁶ —Rü cutanüxü i Erichabé rü marü ixäxäcü woo marü yaguäxchirëx na yiixü. Rü woo ga duüxügü rü:

“Tagutáma ixäxäcü” ñanagürügü ngíxü, natürü i ñuxma rü marü 6 ya tauemacü ngíxü name na marü naxäxäcüxü. ³⁷ —Erü Tupanaäxü rü taxuüma naguxcha —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga María rü ngígürügü: —Chorü Cori ya Tupanaärü duüxü chixí i chomax. Rü marü name i chomaā

nanaxü i ngēma chomaā nüxü quixuxüācüma —ngīgürügü. Rü yexguma ngīxna ínixü ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxūcǖx ga Gabi.

María rü Erichabéxtagu inaxüāne

³⁹ Rü yexgumaücüü ga María rü paxama nawa ixü ga guma īane ga Zacaríapata nawa yexmane ga Yudéaneärü dauxchitawa. ⁴⁰ Rü Zacaríapatawa ingu, rü iyaxücu, rü Erichabéxü irümxö. ⁴¹ Rü yexguma Erichabé nüxü īnügu ga Maríaarü moxē, rü ngīrü ñoxhana ga ngīänüwa yexmaxü rü nixīäxcüü. Rü Tupanaäe ga Üünexü rü Erichabéna nangu. ⁴² Rü yexguma ga Erichabé rü tagaäcü Maríaxü ngīgürügü: —Guxü i ngexügürüyü yexera Tupana cuxü narüngüxëe. Rü ngēxgumarüü ta cunexü narüngüxëe. ⁴³ —¿Tacüwa chame na nuā chauxütagu cunaxüānexü? Pa Chorü Cori Naex. ⁴⁴ —Erü ngēxguma nüxü chaxīnügu i curü moxē, rü chauxacü i chauanüwa ngēxmaxü rü norü taäemaa nixīäxcüü. ⁴⁵ —Cuma rü cutaäe erü nüxü cuyaxö i norü ore ya Tupana. Rü ngēmacèx Tupana tá nayanguxëe i ngēma ore i cumaā nüxü yaxuxü —ngīgürügü ga Erichabé. ⁴⁶ Rü yexguma ga María rü ngīgürügü: —Choma rü chauääwa poraäcü Tupanaxü chicuëxüü. ⁴⁷ —Rü chorü Cori ya chorü Maxëëruümaā chataäexüchi. ⁴⁸ —Rü woo wüxi i Tupanaärü duüxü i ngearü dïëruäxë chixi, natürü Tupana chaugu narüxñü. Rü ñuxmaücüü i duüxügü rü taäexümaä guxügutáma choxü naxugüe. ⁴⁹ —Erü Tupana ya Poracü rü taxü i mexü chauxcèx naxü. Rü naxüüne i naega ya Tupana. ⁵⁰ —Rü nüma ya Tupana rü guxügutáma nüxü tangechaütmüügü ya guxäma ya yíxema aixcüma nüxü muüexë. ⁵¹ —Rü guxü ga norü poramaä tüxü narüyexera ga guxema tügütama icuëxüügüxe. ⁵² —Rü marü ínanawoxü ga yema äëxgacügü ga nügü icuëxüügüxü. Natürü guxema duüxëgü ga tama tügü icuëxüügüxe, rü poraäcü tüxü narüngüxëe. ⁵³ —Rü guxema tüxü nataxúxe, rü muxüma tüxna naxä. Natürü guxema muärü dïëruäxgüxe rü taxuüma tüxna naxääcüma tüxü ínimugü. ⁵⁴ —Rü poraäcü nüxü narüngüxëe ga norü duüxügü ga Yudiugü. Rü tama nüxü inarüngüma na nüxü ingechaütmüügüxü, yexgumarüü ga nuxcümaügüxü ga tatanüxümaä na inaxunetaxü. ⁵⁵ —Yerü yemaäcü inaxuneta namaä ga törü oxi ga Abráü rü namaä ga tatanüxügü na guxügutáma tüxü nangüxëeexü —ngīgürügü ga María. ⁵⁶ Rü tomaëxpüx ga tauemacü Erichabéxtagu irüxäüx ga María. Rü ñuxüchi ngīpatacèx itaegu.

Cuáü ga baiüxëeरüüärü buxchiga

⁵⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga na naxíraxacüxü ga Erichabé. Rü nayatü ga ngīxäcü. ⁵⁸ Rü yexguma nüxü nacuëxgüga na ñuxäcü Tupana ngīmaä mecumaxü, rü ngīrü ngaicamagu pegüxü ga duüxügü rü ngītanüxügü rü ngīxü ínayadaugü, rü ngīxü narümxöegü rü ngīxü nayataäegüxëe. ⁵⁹ Rü 8 ga ngunexüguwena rü ínayawiechëxmüpëzechiraügü ga guma ngîne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüégagüchaü ga duüxügü. ⁶⁰ Natürü naë ga Erichabé rü tama inaxwëxe. Rü ngīgürügü: —Narümemaä nixi i Cuáügu tanaxüéga —ngīgürügü. ⁶¹ Rü duüxügü rü ñanagürügü ngīxü: —¿Tüxcüü cunaxwëxe i ngēma naega? Erü cutanüxütanüwa rü tataxuma ya texé ya ngēmagu äegaxe —ñanagürügü. ⁶² Rü yexguma ga duüxügü rü naxmëxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naegagu tá na naxüégaäxü. ⁶³ Rü yexguma ga Zacaríia rü poperaxü naxuneta na yexma na naxümatüäxüçèx ga naega. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáü tá nixi i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixächiäegü ga yexguma yema naegaxü nadaugügu. ⁶⁴ Rü yexgumatama wenaxärü nidexa ga Zacaríia. Rü inanaxügu ga Tupanaxü na yacuëxüüxü.

⁶⁵ Rü yemacèx guxüma ga yema duüxügü ga norü ngaicamagu äpatagüxü

rü poraācü nabaixāchiāēgü. Rü guxūwama ga yema naānewa ga Yudéaanewa rü duăxügü nüxü nixuchigagü ga yema ngupetüxü. ⁶⁶ Rü guxūma ga nüxü cuáchigagüxü ga yema ngupetüxü, rü nügüāxēwa nagu narüxñüeēcha, rü ñanagürügü: —¿Tacü tá nixi i ngēma buxü? Erü Tupana rü aixcüma naxüntawa nangēxma—ñanagürügü.

Zacaría rü Tupanaxü nicuèxüü

⁶⁷ Rü nanatü ga Zacaríana nangu ga Tupanaäe i Üünexü. Rü nüxü nixu ga yema ore ga Tupana namaä nüxü ixuxü. ⁶⁸ Rü ñanagürü: —Name nixi i nüxü ticusüügü ya törü Cori ga nuxcümaüçü ga törü oxi ga Iraéarü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tüxü yamaxëxëxüçèx i yixema i norü duăxügü na ixígüxü. ⁶⁹ —Rü ngēmacèx tüxna nanamu ya wüxi ya poracü ya törü maxëxëerüga nuxcümaüçü ga norü duăxüga Dabítanüxüwa ne ücü. ⁷⁰ —Rü yemaäcü Tupana tamaä inaxuneta nawa ga yema nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ga üünegüxü. ⁷¹ —Rü yema orearü uruügüwa nüxü nixu rü tá tüxü ínanguxüxëe naxmëxwa i törü uwanügü rü guxüma i ngema duăxügü i taxchi aiexü. ⁷² —Rü nuxcümaügüxe ga törü oxigümaä nüxü nixu na nüxü tangechaütmüügüxü rü tagutáma nüxü iyanangümaxü ga yema tümamaä inaxunetaxü. ⁷³⁻⁷⁵ —Rü yemaäcü ga Tupana rü nuxcümaüçü ga törü oxi ga Abráümaä inaxuneta. Rü namaä nüxü nixu rü tá tüxü ínanguxüxëe nüxna i törü uwanügü na tama imuüeäcüma naxüxüçèx i Tupanaärü puracü rü aixcüma meci na ixígüxü napëxewa i guxü i törü maxüwa i wüxicigü i ngunexügu—ñanagürü ga Zacaríia. ⁷⁶ Rü ñanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ya Taxüchicüarü orearü uruümaä tá cuxü naxugü. Erü cuma rü tá Corixüpa yoxni duăxügümaä nüxü quixu i nachiga ya Cori. ⁷⁷ —Cuma rü Coriarü duăxügüxü tá nüxü cucuèxëe na Tupana tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na ngēmaäcü nayauxgüäxüçèx i maxü i taguma gúxü. ⁷⁸⁻⁷⁹ —Erü nüxü tangechaütmüügü ya Tupana ya poraäcü tüxü ngechaüçü. Rü ngēmacèx daxüguxü i naānewa taxcèx ne nanamu i ñoma i naāneärü ngóonexëerü i ngexwacaxüxü na nangóonetanüxëeäxüçèx i ngēma duăxügü ga noxri guxüguma norü chixexügagu äüçümaxüwa yexmagüxü. Rü núma tá tüxü narüngüxëe na Tupanamaä rüngüxmüüexüçèx—ñanagürü ga Zacaríia. ⁸⁰ Rü yema buxü rü niyachigü rü wüxicigü ga ngunexügu yexeraäcü Tupanaxü nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nayexma ñüxmata yema ngunexüwa nangu ga na Yudíugüxü nügü nacuèxëexü.

2

Ngechuchuarü buxchiga (Mt 1.18-25)

¹ Rü yexguma Agutu äëxgacü ga tacü ixíxgu ga Dumawa, rü nanaxunagü ga na yaxugüäxü ga guxüma ga duăxügü ga guxü ga naānewa. ² Rü yema nüxiraüxü ga duăxügüarü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu äëxgacü ixíxgu ga Chíriaarü naānewa. ³ Rü guxüma ga duăxügü rü wüxicigü norü ïane ga nagu nabuxünewa nixüchigü ga yéma na yaxugüäxüçèx. ⁴ Rü yemacèx ga Yúche rü Gariréaanewa yexmane ga ïane ga Nacharétuwa ínaxüxü, rü Yudéaarü naānewa yexmane ga ïane ga Beréüwa naxü. Rü guma nixi ga ïane ga nuxcümaüçü ga äëxgacü ga Dabí nagu buxüne. Rü yemacèx nixi ga Yúche ga yéma naxüxü, yerü Dabítanüxü nixi ga nümax. ⁵ Rü Beréüwa naxü ga Yúche na yaxugüxüçèx wüxicigu ngímaä ga María ga ngímaä naxämëxchaüçü. Natürü ga María rü itacharaü ga na naxäxäcüxü. ⁶ Rü yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngíxna nangu ga ngírü ngunexü ga na naxíraxacüxü ga

María. ⁷ Rü yexma nabu ga nüx̄raūcü ga nḡne. Rü naxchápenǖmaā inanuque. Rü wüxi ga wochaarü chibüchicagumare inacanagüxēē, yerü marü gux̄uma nixāācu ga ucapu nawa ga guma pegüpataū.

Tupanaārü orearü ngeruū ga daxūcūq̄ax rü carnerugüarü dauruūcèx nangox

⁸ Rü Beréūärü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü dauruūgü ga chütacü nachitaūwa norü carnerugüna ídaugüxü. ⁹ Rü ngürüächi yema carnerugüarü dauruūgücèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruū ga daxūcūq̄ax. Rü Cori ya Tupanaārü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraācü nangóone. Rü yema carnerugüarü dauruxügü rü poraācü namuǖ. ¹⁰ Natürü yema orearü ngeruū ga daxūcūq̄ax, rü ñanagürü nüxü: —¡Tāxü i pemuǖexü! erü pexcèx nuā chanange i wüxi i ore i mexēchixü i guxü i duūxügüarü taāēxēēruū tá ixixü. ¹¹ —Erü ñuxma rü Beréügu nabu ya perü maxēxēēruū. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixi. ¹² —Rü ñaā tá nixi i perü cuèxruū. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i õxhana i naxchápenǖmaā nuquexü rü wochaarü chibüchicagu caxü —ñanagürü. ¹³ Rü yexgumatama ngürüächi yema daxūcūq̄ax ga orearü ngeruūxütawa nangox ga mux̄uma ga togü ga daxūcūq̄ax ga orearü ngeruūgü. Rü Tupanaxü nicuèxügü, rü ñanagürügü: ¹⁴ —Rü ñuxma rü Tupanaxü inicuèxügü rü ñanagürü i daxūguxü i naānewa. Rü pema i ñoma i naānecüq̄ax i Tupana pemaā taāēgüe, rü name nixi i pegümaā perüngüxmǖ —ñanagürügü. ¹⁵ Rü yexguma daxūwa naxīguwena ga yema orearü ngeruūgü rü yema carnerugüarü dauruūgü rü nügümaā ñanagürügü: —¡Nḡixā ítayadau i Beréüwa i ngēma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaā nüxü ixuxü nawa i norü orearü ngeruūgü! —ñanagürügü. ¹⁶ Rü paxa inaxiächi, rü yéma naxi. Rü yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wochaarü chibüchicagu cacü. ¹⁷ Rü yexguma yema bucüxü nadaugüga yema carnerugüarü dauruūgü, rü duūxügümaā nüxü nixugüe ga yema ore ga Tupanaārü orearü ngeruū ga daxūcūq̄ax namaā nüxü ixuxü ga guma bucüchiga. ¹⁸ Rü gux̄uma ga duūxügü ga nüxü ñüexü ga yema carnerugüarü dauruūgüarü ore rü namaā nabaixächiäegü. ¹⁹ Natürü ga María rü inayaxu ga gux̄uma ga yema ngupetüxü rü nḡlāēgu namaā inguxü rü nagu irüxñüečha. ²⁰ Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruūgü. Rü taāēäcüma Tupanaxü nicuèxügü naxcèx ga gux̄uma ga yema nüxü naxñüexü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcüma yema orearü ngeruū ga daxūcūq̄ax namaā nüxü ixuxüäcüma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nanagagü

²¹ Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga õxhana, rü ñanawiechëxmüpēzechiraūgü. Rü Ngechuchugu nanaxüégagü. Rü yematama nixi ga naega ga daxūcūq̄ax ga Tupanaārü orearü ngeruū Maríamaā nüxü ixuxü ga tauta namaā naxāxäcügu. ²² Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapéxewa na nügü yamexēēgüxü rü yéma naxi na yemaäcü Tupanapéxewa yanguxēēgüäxüçèx ga yema Moñchéarü mugü nüxü ixuxürü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüäxüçèx. ²³ Rü yemaäcü nanaxügü yerü Tupanaārü mugüwa naxümatü, rü ñanagürü: “Nḡexguma wüxi i nge rü nayatüga i nüx̄raūxü i nḡixäcü, rü name i Cori ya Tupanana inamu”,

ñanagürü. ²⁴ Rü yéma naxi rü yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaexü, na Tupanacèx nadaiäxüçèx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaārü mugüwa. ²⁵⁻²⁶ Rü yexgumaäcü Yerucharéügü naxächiü ga wüxi ga yatü ga Chimeügu äegacü. Rü wüxi ga yatü ga mecumacü

nixī ga nümax, rü aixcüma Tupanaxü ngechaǔcü nixī. Rü nüma rü guxüguma ínananguxēē na ñuxguacü tá ínanguxü ya Yudíuguarü nguxüxēēruü ya Cristu. Rü Tupanaāē i Üünexü rü Chimeǔxütawa nayexma, rü nüxü nüxü nacuèxēē na tăutáma nayuxü ega tama nüxü nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana nüma namucü. ²⁷ Rü yema ngunexügu rü tupauca ga taxünewa Chimeǔxü naxüxēē ga Tupanaāē i Üünexü. Rü yéma nayexma ga Chimeū ga yexguma Yúche rü María tupaucawa nagagügu ga guma bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüäxüçèx na yemaācü yanguxēēgüäxüçèx ga Moñchéarü mu. ²⁸ Rü Ngechuchuxü naganagü ga Chimeū. Rü Tupanaxü nicuèxüü, rü ñanagürü: ²⁹ —Pa Corix, ñuxma rü marü name na chayuxü, erü marü cuyanguxēē ga yema chomaā icuxunetaxü. ³⁰⁻³¹ —Rü chauxetümaäxüchi nüxü chadau ya daa Maxëxēēruü ya guxü i duüßxügucèx nüma cunamucü. ³² —Rü nüma nixī i ngónonexēēruü naxcèx i guxüma i duüßxügü i tama Yudíugü ixíguxü. Rü ñaā õxchanagagu rü togü i duüßxügü tá nüxü nicuèxüügü i curü duüßxügü i Yudíugü —ñanagürü. ³³ Rü Yúche rü María rü nabaixächiäegü na-maā ga Chimeǔärü ore ga ñuxäcü guma õxchanachigamaā na yadexaxü. ³⁴ Rü yexguma ga Chimeū rü Tupanana naca na meā nüxü nangupetügxüçèx ga Yúche rü María rü guma õxchana. Rü ñanagürü ngíxü ga María ga Ngechuchu naē: —Dúcèx, daa õxchana rü tá nanamaxexēē i muxüma i Yudíugü, natürü ngëma tama nüxü yaxõguchaǔxü rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuèxruü tá nixī i duüßxügucèx, rü muxüma tá nüxü naxoe. ³⁵ —Rü ngëmaācü tá nanangoxéēäma i guxüma i naäewa nagu naxñüexü i muxüma i duüßxügü. Rü guxüma i ngëma tá ñaā õxchanaxü ngupetüxü rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxünewa yarüwáxürrüü tá cuixü nangux, Pa Maríax —ñanagürü. ³⁶ Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaārü orexü ixucü. Rü Ana nixī ga ngíega. Rü Panuexäcü iyixī, rü Ácherutanüxü iyixī. Rü marü yaguäxüchi iyixī. Rü yexguma napaxüchigutama ixäte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngítemaā iyarüxüüxü, yerü nayu ga ngíte. ³⁷ Rü yemaācü wüxi ga yutecü ga yaguäxüchi iyixī, yerü 84 nixī ga ngírü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxünewa íixüxü. Rü guxüguma ngunecü rü chütacü rü naxaureäcüma iyumüxéēcha. Rü yemaācü Tupanaxü iyacuèxüü rü inataxēē. ³⁸ Rü yexgumatama Chimeū fidexayane, rü yéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxē ixā. Rü iinaxügü ga õxchana ga Ngechuchuchiga na yadexaxü napéxewa ga guxüma ga yema Yudíugü ga Yerucharéüçüäx ga Cristuxü ínanguxéēgüxü na norü nguxuchixéēruü yíixüçèx.

Íâne ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹ Rü yexguma marü yanguxéēgüäguwena ga guxüma ga yema Tupanaārü mugü nüxü ixuxü, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norü ïâne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰ Rü guma bucü rü niyachigü, rü yexeraäcü niporachigü, rü yexeraäcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxéē.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa naxo

⁴¹ Nanatü rü naē rü gucü ga taunecüga Yerucharéüwa taxíixü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴² Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü yexmagu, rü Yerucharéüwa taxí namaā ga nanatü rü naē, yerü yema nixī ga Yudíugüma naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴³ Rü yexguma yagüechigagu ga Üpetüchigaarü peta, rü tümachiüçèx tawoegu ga nanatü rü naē. Natürü ga Ngechuchu rü tümaëchita tüxna Yerucharéügu narüxäüx. ⁴⁴ Rü tüma nüxü tacuèxgugu rü yema muxü ga duüßxügü ga tümaweama

ixīxūtanüxtanügu naxā ga Ngechuchu. Rü yemaācū marü itaxī ga wüxi ga ngunexű. Natürü yexguma naxcèx tadaugügu tümatanüxtanügu rü yema tükü cuègxüxtanügu rü tama nüxű itayangaugü. ⁴⁵ Rü yemacèx wenaxārū Yerucharéūcèx tawoegu na yexma naxcèx tayadaugüxüçèx. ⁴⁶ Rü tomaēxpük ga ngunexüguwena Ngechuchuxű itayangaugü ga tupauca ga taxňnegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngúexēēruňgü ga Tupanaārū mugüwa nguxēētaegüxű, rü inarüxñü ga norü nguxēētae, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷ Rü guxüma ga yema duňxügü ga Ngechuchuxű ūnüexű, rü nabaxächiäegü na ūnuxācū nüxű nacuèxüchixű rü meāma nangāxüňaxű. ⁴⁸ Rü yexguma nanatü rü naē nüxű daugügu rü tabaixächiäegü. Rü naē rü ūnatarügü nüxű: —Pa Chaunex, ¿tüxcüü tomaā ngexű cuwagü? Cunatü rü choma rü poraācū cuxcèx taxoegaāēcüma cuxcèx tadaugüuecha —ūnatarügü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ūnanagürü: —¿Tüxcüü chauxcèx pedaugü? ¿Tama ēxna nüxű pecuèx na woetama Chaunatüchiňwa tá changēxmaxű? —ūnanagürü. ⁵⁰ Natürü ga tūmagü rü tama nüxű tacuèxgüéga ga yema tūmamaā nüxű yaxuxű. ⁵¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü tūmawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxüguma meā tūmaga naxñüěcha. Rü naē ga María rü ngiāěwa nagu irüxñüěcha ga guxüma ga yema ngupetüxű. ⁵² Rü niyachigü ga Ngechuchu, rü yexeraācū nüxű nicuāchigü. Rü Tupana rü namaā nataāē, rü guxüma ga duňxügü rü ta namaā nataāegü.

3

*Cuáū ga baiňxēēruň nüxű nixu ga Tupanaarü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxāpataxűwa
(Mt 3:1-12; Mr 1:1-8; Cu 1:19-28)*

¹ Rü yexguma Tibériu 15 ga taunecü Dumaarü aēxgacü yixīxgu, rü yexguma nixī ga Pōūchiu Piratu rü Yudéaneärü aēxgacü yiňxű, rü Erode rü Gariréaneärü aēxgacü yiňxű, rü naēneē ga Piripi rü Itúreaane rü Traconíteaneärü aēxgacü yiňxű, rü Lichániā rü Abiríniāneärü aēxgacü yiňxű. ² Rü yexguma ga Aná rü Caipá rü paigüeru nixígü. Rü yexguma nixī ga Zacaríá nane ga Cuáūmaā yadexaxű ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxāpataxűwa. ³ Rü guxüma ga yema nachicagü ga Yudáūcutüarü ngaicamana yexmagüxügu nixügüchigü ga Cuáū. Rü duňxügümaā nüxű nixuchigü na nüxű naxoexüçèx ga nacümagü ga chixexű rü ūnabaiňxüçèx na yemaācū Tupana nüxű nüxű rüngümaxüçèx ga norü pecadugü. ⁴ Rü guma nuxcümaācū ga Ichaxía ga Tupanaārū orearü uruň naxümatüxürüň nixī ga nangupetüxű. Yerü duňxügüarü maxüärü mexēēchigaxű nixu ga yexguma ūnaxgu:

“Ngēma nachica i ngextá taxúema íxāpataxűwa rü tá nangēxma i wüxi i duňxű i ngēma tagaācüma ūnaxű: ‘¡Pegü pemexēē naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipayanawěxächixěē i perü maxü!’ ⁵ Rü guxāärü maxü rü tá ūnayaruwěxächi ūnoma wüxi i ngatexű rügütaxürüň na iyawéxüçèx i nama. Rü guxāma ya yíxema togüétüwa tükü ngēxmaxēēgüxe rü tá ítarüxī ūnoma wüxi ya mèxpüne rü wüxi i ngüchitaeru idoxochixěēxürüň. Rü guxüma i nacüma i wüxű rü tá ūnayaruwěxächigü. Rü ngēma duňxügüarü maxüwa tama mexü rü tá ūnayamexēēgü. ⁶ Rü guxüma i duňxügü rü tá nüxű nadaugü ya yima Maxēēēruň ya Tupana núma ūnamucü”,

ūnanagürü ga Ichaxía ūmatüxű ga ore. ⁷ Rü yexguma Cuáūxüitawa naxīxgu ga duňxügü na ūnabaiňxēēāxüçèx, rü nüma ga Cuáū rü ūnanagürüama nüxű: —Pa Äxtapearü Duňxügüx ¿Rü ūnuxācū nagu perüxñüe na naxchaxwa pibuxmüxű i ngēma poxcu i marü ingaicamaxű ega tama nüxű perüxoegu i pecüma

i chixexű? ⁸ —Rü meā pemaxē na ngēmaācü guxűma i duňxügű nüxű daugüxűcèx na aixcüma marü nüxű perüxoexű i pecüma i chixexű! Rü tama name i ñaperügűgű:

“Tāütáma Tupana toxű napoxcue, erü Abráütanüxű tixígü” ñaperügűgű. Erü tama ngēmacèx nixī ya Tupana i duňxügűxű nayaxuxű. Rü pemaā nüxű chixu rü ngēgxuma Tupana naxwèxegu rü tama nüxű naguxcha na daa nutawa Abráütanüxű nanguxűxēēxű. ⁹ —Tupanaärü yuema rü marü ímemare na yadaxűäxűcèx i ngēma nanetügű i tama mexű. Rü guxűma i nanetügű i chixearü ñoxű rü tá nadaxű, rü ñuxűchi üxüwa tá ínagu —ñanagürü ga Cuáü. ¹⁰ Rü yexguma ga duňxügű rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügű: —¿Tacü ēxna nixī i mexű na tanaxüxű? —ñanagürügű. ¹¹ Rü Cuáü rü nanangăxű rü ñanagürü: —Texé ya taxrearü gáuxűchiruăxě rü name nixī i texé ya tuxű nataxúxena tanaxă. Rü texé ya ñonaăxě rü name nixī i texé ya ngearü ñonaăxēmaā tangau i tümaărü ñona —ñanagürü. ¹² Rü Cuáüxütawa naxī ta ga ñuxre ga yatügű ga Dumaärü ñexgacucèx dñeru ngíxű ideetanüxű. Rü nanaxwèxegü ga Cuáü na ínabaiăxēēxű. Rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügű: —Pa Ngúexēēruňx, ¿Tacü nixī i mexű na tanaxüxű i tomax? —ñanagürügű. ¹³ Rü Cuáü rü ñanagürü nüxű: —Tama name i ñexgacü pemaā nüxű ixuxűärü yexera penayauxgű i dñeru i duňxügűxütawa —ñanagürü. ¹⁴ Rü ñuxre ga churraragü rü ta Cuáüna nacagüe, rü ñanagürügű: —¿Toma rü tacü nixī i mexű na tanaxüxű? —ñanagürügű. Rü nanangăxű ga Cuáü rü ñanagürü: —Tama name i texéxű pexăxüneācüma tümaărü ngēmaxügű pepuxű. Rü tama name i tacü rü doraxű tūmachigaxű pixu na ngēmaācü tümaărü ngēmaxügű pepuxűxűcèx. Rü name nixī i ngēma dñeru i ñexgacü pexű ngímaā naxütanüçümäätama petaăegü rü tama yexeracucèx ípeca —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga duňxügű rü poraăcü ínananguxēēgű na paxa ínanguxű ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxñüe ga na bexmana Cuáü rü Cristu yiňxű. ¹⁶ Natürü ga Cuáü rü guxăxű ñanagürü: —Aixcüma i choma rü dexawamare pexű íchabaiăxēē, natürü tá ínangu i to i Tupanaärü orearü uruň, rü nüma tá pexna nananguxēē i Tupanaäe i Üünexű wüxi i üxüemarü. Erü nüma rü poraăcü choxű narüyexera na ñexgacü yiňxű. Rü choma rü napexewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwa chame. ¹⁷ —Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i naănewa yadexechiăxűcèx i norü duňxügű ñoma wüxi ya yatü trigu naătuna idexechixürü. Rü ngēmaācü tá nayadexechi i ngēma noxrü ixígüxű na naxüttawa nangēxmagüxűcèx, natürü ngēma tama noxrü ixígüxű, rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema oremaā rü muxűma ga to ga ucuxēgümaā, rü Cuáü duňxügümaā nüxű nixu ga ore ga mexű ga Ngechuchuchiga. ¹⁹ Rü Cuáü rü ñexgacü ga Erodexű nanga, yerü ngímaā naxämèx ga Erodía ga naëneē ga Piripi namèx. Rü nananga ta naxcèx ga yema togü ga chixexű ga naxüxű. ²⁰ Natürü ga Erode rü tama Cuáüga naxñü. Rü yexeraxű ga chixexű naxü, yerü poxcupataňwa Cuáüxű namu.

Ngechuchuarü baiechiga (Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Rü yexguma taxűta napoxcugu ga Cuáü, rü guxű ga duňxügűxű ínabaiăxēēxyane, rü yexguma ta nixī ga Ngechuchuxű ínabaiexēēxű. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxēyane rü ningena ga daxüguxű ga naăne. ²² Rü Tupanaäe i Üünexű rü wüxi ga muxteturü inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa inanaxű ga wüxi ga naga ga ñaxű: —Cuma nixī, Pa Chaunex, i cuxű changechaăxűchixű rü cumaā chataăexű —ñaxű.

*Ngechuchuya Cristu natanüwa ngóxü ga duüxügüchiga
(Mt 1.1-17)*

²³ Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma ímaxügüägu na guxüwama duüxügümaä nüxü yaxuxü ga Tupanaarü Ore. Rü duüxügü nagu narüxñüe rü Yúche nane nixi.

Rü Yúche rü Erí nane nixi.

²⁴ Rü Erí rü Matáx nane nixi.

Rü Matáx rü Lebí nane nixi.

Rü Lebí rü Merequí nane nixi.

Rü Merequí rü Yana nane nixi.

Rü Yana rü Yúche nane nixi.

²⁵ Rü Yúche rü Matatía nane nixi.

Rü Matatía rü Amó nane nixi.

Rü Amó rü Naüü nane nixi.

Rü Naüü rü Echi nane nixi.

Rü Echi rü Nagaí nane nixi.

²⁶ Rü Nagaí rü Maäx nane nixi.

Rü Maäx rü Matatía nane nixi.

Rü Matatía rü Chemei nane nixi.

Rü Chemei rü Yuchéx nane nixi.

Rü Yuchéx rü Yudá nane nixi.

²⁷ Rü Yudá rü Yuanáü nane nixi.

Rü Yuanáü rü Récha nane nixi.

Rü Récha rü Chorobabé nane nixi.

Rü Chorobabé rü Charatía nane nixi.

Rü Charatía rü Nerí nane nixi.

²⁸ Rü Nerí rü Merequí nane nixi.

Rü Merequí rü Adí nane nixi.

Rü Adí rü Cocháü nane nixi.

Rü Cocháü rü Elmadáü nane nixi.

Rü Elmadáü rü Erú nane nixi.

²⁹ Rü Erú rü Yochué nane nixi.

Rü Yochué rü Erieché nane nixi.

Rü Erieché rü Yoríü nane nixi.

Rü Yoríü rü Matáx nane nixi.

Rü Matáx rü Lebí nane nixi.

³⁰ Rü Lebí rü Chimeüü nane nixi.

Rü Chimeüü rü Yudá nane nixi.

Rü Yudá rü Yúche nane nixi.

Rü Yúche rü Yonáü nane nixi.

Rü Yonáü rü Eriaquíü nane nixi.

³¹ Rü Eriaquíü rü Meréa nane nixi.

Rü Meréa rü Ména nane nixi.

Rü Ména rü Matáta nane nixi.

Rü Matáta rü Natáü nane nixi.

Rü Natáü rü Dabí nane nixi.

³² Rü Dabí rü Ichaxí nane nixi.

Rü Ichaxí rü Obé nane nixi.

Rü Obé rü Boó nane nixi.

Rü Boó rü Cháru nane nixi.

Rü Cháru rü Nachóü nane nixi.

³³ Rü Nachóü rü Aminadá nane nixi.

Rü Aminadá rü Admíü nane nixi.

Rü Admíü rü Arni nane nixi.

Rü Arni rü Esróü nane nixi.

Rü Esróü rü Fare nane nixi.

Rü Fare rü Yudá nane nixi.

³⁴ Rü Yudá rü Acóbu nane nixi.

Rü Acóbu rü Ichaá nane nixi.

- Rü Ichaá rü Abráű nane nix̄.
 Rü Abráű rü Taré nane nix̄.
 Rü Taré rü Nacúx nane nix̄.
- ³⁵ Rü Nacúx rü Cherúx nane nix̄.
 Rü Cherúx rü Ragáu nane nix̄.
 Rü Ragáu rü Peréx nane nix̄.
 Rü Peréx rü Ebéx nane nix̄.
 Rü Ebéx rü Cháru nane nix̄.
- ³⁶ Rü Cháru rü Caináű nane nix̄.
 Rü Caináű rü Arpacháx nane nix̄.
 Rü Arpacháx rü Chéű nane nix̄.
 Rü Chéű rü Noę nane nix̄.
 Noę rü Laméx nane nix̄.
- ³⁷ Rü Laméx rü Matucharéű nane nix̄.
 Rü Matucharéű rü Enóx nane nix̄.
 Rü Enóx rü Yaréx nane nix̄.
 Rü Yaréx rü Maararéx nane nix̄.
 Rü Maararéx rü Caináű nane nix̄.
- ³⁸ Rü Caináű rü Enóx nane nix̄.
 Rü Enóx rü Chex nane nix̄.
 Rü Chex rü Adáű nane nix̄.
 Rü Adáű rü Tupana nane nix̄.

4

Ngechuchuxü naxü ga Chataná
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Ngechuchuxü tawa nayexma ga Tupanaäe i Üünexü. Rü yexguma Yudáüchiüwa ínaxüächigu ga Ngechuchu, rü Tupanaäe i Üünexü rü daux-chitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nanaga. ² Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yixcama rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, rü jdaa nutamaä nüxü ixu na päüxü nanguxuchixüçèx! —ñanagürü ga Chataná.

⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Täütáma ñnamaäxica namaxë i duüxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü tá nixi i duüxügüxü maxëëxü”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mèxpünechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaächi nüxü nüxü nadauxëë ga guxüma ga nachiüänegü ga ñoma ga naänecüäx. ⁶ Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Guxü i ñaä nachiüänegü i mexü rü norü ngëmaxügü rü chi cuxna chanaxä. Erü choxrü nixi i guxüma i ñaägü, rü tüxna chanaxä ya texé ya choma chorü me ixixë na tüxna na chanaxäxü. ⁷ —Rü ngëxguma chi chopëxegu cucaxäpüxügu rü choxü quicuëxüügu rü cuxrü chi nixi i guxüma i ñaä cuxü chawéxü —ñanagürü.

⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —jChoxna ixügachi! Pa Chata-náx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“iNüxü icuëxüü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüxicatama napuracü!” ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéű ga ñanewa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, rü jnuä cugü rütae! ¹⁰ —Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüäx na cuxna nadaugüxüçèx. ¹¹ Rü naxmëxmaä tá cuxü niyauxgü na tama tacü rü nutagu cunguxüçèx”,

ñanagürü. ¹² Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”, ñanagürü. ¹³ Rü yexguma marü taxucürüwama Ngechuchuxü naxüxgu, rü nüma ga Chataná rü nüxna niña ñuxmata nüxü iyangau na ñuxacü wena nüxü na naxüxü.

*Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)*

¹⁴ Rü Ngechuchu rü Gariréaanecèx nataegu. Rü Tupanaäe i Üünexü rü naxüxtawa nayexma rü poraäcü nanaporaxëe. Rü ga duüxügü rü nachiga nidexagü ga guxü ga yema naänewa. ¹⁵ Rü wüxicigü ga ïäneäru ngutaquëxepataügüwa rü nanguxëëtae. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nicuëxüügü.

*Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

¹⁶ Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu. Rü guma nixi ga ïäne ga nanatügü nawa nayaxëëgüne. Rü ngüxchigaarü ngunexügu rü ngutaquëxepataügü naxücu, yerü yema nixi ga nacüma ga guxü ga ngüxchigaarü ngunexügu. Rü yéma inachi rü duüxügücèx nüxü nadaumatü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ¹⁷ Rü nüxna nanaxägü ga popera ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü. Rü yexguma yangenaätuägu, rü nüxü inayangau ga ngextá ínaxümatüxüwa ga ore ga ñaxü:

¹⁸ “Cori ya Tupanaäe rü chauxütawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxüçèx i ore i mexü namaä i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüägxüxü. Rü choxü namu na ngëma duüxügü i pecadutüüwa ngëxmagüxümaä nüxü na chixuxüçèx rü tá na ínanguxüxü. Rü choxü namu na chayadauchixetüxëëgxüçèx i ngëma ingexetügxü rü na íchananguxüxëëxüçèx i ngëma duüxügü i togümëxëwa ngëxmagüxü.”

¹⁹ Rü nüma choxü namu na duüxügümaä nüxü chixuxüçèx na Tupana nüxü rüngüxëëchaüxü i ngëma nüxü yaxögüxü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüguna nananuxächiätü ga popera. Rü ngutaquëxepataüärü dauruüna nanaxä rü ñuxüchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquëxepataüwa yexmagüxü ga duüxügü rü nüxü narüdaunüëcha. ²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxmatama nixi i pepëxewa Tupana yanguxëëxü i ñaä ore ga Ichaxía ümatüxü —ñanagürü. ²² Rü guxüma ga duüxügü rü meä Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabäixächiäegü namaä ga yema ore ga mexü ga namaä nüxü yaxuxü. Natürü tama aixcüma nayaxögüchaü. Rü yemacèx nüguna nacagü rü ñanagürü: —¿Taux ëxna daa yiixü ya Yúche nane? —ñanagürü. ²³ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma nüxü chacuëx rü tá chomaä penaxuxuchi i ngëma ore i ñaxü:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümxëë!” ñaxü. Rü ëxna tá choxü ñaperügügü:

“Yema mexü ga taxü ga nüxü taxinüëxü ga Tupanaärü poramaä cuxüxü ga Capernáüwa, rü tanaxwèxe i nuä curü ïänewa rü ta na cunaxüxü”, ñaperügügü tá. ²⁴ Rü nayadaxëë ga Ngechuchu na yadexaü rü ñanagürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma i Tupanaärü orearü uruü, rü norü ïänewatama i duüxügü rü tama meä nanayauxgü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü Iraéanewa rü nayexma ga muxüchixüma ga ngexügü ga iyutegüxü ga yexguma Ería maüxgu. Rü yexguma nixi ga tomaëxpüx ga taunecüärü ngäxü rü taguma napuxü, rü poraäcü nangúxü ga taiya

ga guxű ga ñaa nachixűanewa. ²⁶ —Natürü ga Tupana rü tama wüxi ga Iraéanecűäx ga yutecüxtawa Eríaxű namu. Natürü ngixüttawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacűäx ga Chidăñärü ñaneärü ngaicamagu ächiüçü. ²⁷ —Rü yexguma namaňxgu ga Erichéu, rü Iraéanewa nayexmagü ta ga muxüma ga duňxügü ga chaxünemaä idaaweexű. Natürü taxuňma ga yema idaaweexű ga Iraéanewa yexmagüxű rü naxcèx nitaaneë. Rü Namáň ga Chíriaanecűäxícatama nixi ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yexguma yema orexü naxñüegü, rü guxüma ga yema duňxügü ga guma ngutaquěxepataüwa yexmagüxű rü poraäcü naxcèx nanuë. ²⁹ Rü inachigü ga duňxügü rü Ngechuchuxü ñatexüchigü ga guma ñänewa. Rü guma mèxpüne ga guma ñäne nawa yexmanechitaeruwa nanagagü na yéma yanataegüäxüçèx. ³⁰ Natürü ga Ngechuchu rü norü ngäxütanüwa ínaxüxüäma, rü ñinixű.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga
(Mr 1.21-28)*

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ñäne ga Capernáüwa naxü. Rü ngüxchigaarü ngunexügu yéma duňxügüxű nangúexëe. ³² Rü duňxügü rü nabaixächiäegü namaä ga norü nguxëëtae, yerü Tupanaärü poramaä nidexa. ³³ Rü guma ngutaquěxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü: ³⁴ —¡Toxna ixügachi! ¿Tüxcüü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucűäx? ¿Nuä cuxü na toxü cudèixüçèx? Choma cuxü chacuëx na Tupana Nane ya Üünecü na quiixü —ñanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rü ñanagürü: —¡Iyarüngeëx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxo rü duňxügüpëxegu nayanguxëe ga guma yatü, rü nawa ínaxüxü. Natürü tama nanapixëe. ³⁶ Rü guxüma ga duňxügü rü nabaixächiäegü. Rü nügmüçügümaächigü nachiga nidexagü, rü ñanagürü: —¿Tacü rü ore nixi i ngëma? Erü ñaä yatü rü aixcüma ngëma ngoxogümaä inacuëx rü poraäcü nanamu. Rü nümagü rü naga naxñüë, rü ínachoxtü —ñanagürü. ³⁷ Rü guxüwama ga yema naänewa rü Ngechuchuchigaxü nixugüe ga duňxügü.

*Ngechuchu rü Chimáü ga Pedru nèxëcèx nayataanexëe
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)*

³⁸ Rü guma ngutaquěxepataüwa ínaxüxü ga Ngechuchu rü Chimáüpatawa naxü. Rü Chimáü nèxë rü poraäcü iyaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngixcèx na yataanexëeäxüçèx. ³⁹ Rü nüma rü ngixütagu nayachi rü narümëxächi rü nananga ga yema axüne. Rü yexgumatama igëuxächi ga na yaxaxünexü. Rü yexgumatama íirüda, rü naxcèx inamexëe ga ñona.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüçèx nayataanexëe
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)*

⁴⁰ Rü yexguma marü yanaxücuchaügu ga üëxcü, rü Ngechuchuxüttawa nanagagü ga guxüma ga duňxügü ga nagúxüraüxü ga ñaaweanemaä idaaweexü. Rü ga Ngechuchu rü wüxichigü ga yema duňxügüxű ningögü, rü yemaäcü naxcèx nayataanexëeächigü. ⁴¹ Rü nanameëxëe ga muxüma ga duňxügü ga idaaweexü ga ngoxo nawa yexmagüxű. Rü yema ngoxogü rü aita naxüe, rü ñanagürü: —Cuma nixi i Tupana Nane quiixü —ñanagürü. Natürü ga Ngechuchu rü nayangagü ga yema ngoxogü. Rü nüxna nanachüxu ga na yadexagüxű, yerü yema ngoxogü rü nüxü nacuëxgü na Cristu yiixü.

*Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquěxepataüwachigü
(Mr 1.35-39)*

⁴² Rü yexguma noxri yangóonegu rü yema ñänewa ínaxüxü ga Ngechuchu. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxápataxüwa naxü. Natürü ga duüxügü rü naxcèx nadaugü rü duxwa naxütawa nangugü. Rü nüxü nacèèxügü ga tama na ínaxüxüxüçèx ga yema norü nañnewa. ⁴³ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxucüruwama petanügu charüxäüücha erü chanaxwèxe na náigü ya ñanegüwa ngëxmagüxü i duüxügümaä rü ta nüxü chixuxü na ñuxäcü ãëxgacü yiixü ya Tupana. Erü woetama ngëmacèx núma choxü namu —ñanagürü. ⁴⁴ Rü yemaäcü Ngechuchu nüxü nixuchigü ga ore ga ngutaquéxepataügüwachigü ga guxüma ga Gariréaanewa.

5

Muxüma ga choxni na ínayauxüxüchiga

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Rü wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanacüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü rü naxütawa nangugü. Rü duxwa yéma nayaxäütügü, yerü nüxü naxñüüchaü ga Tupanaäärü ore. ² Rü Ngechuchu yéma nüxü nadau ga taxre ga ngue ga ingeäcune. Rü guma nguegü rü naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxü rü nüxna yéma ínachoü, yerü norü pücha niyauxgü. ³ Rü wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rü guma ngue rü Chimáüärü nixü. Rü Chimáüna naca ga naxnecüpechinüärü ngäxüttüwaxüra na nangeaxüçèx. Rü guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rü yéma inanaxügü ga duüxügüxü na nangúexéexü. ⁴ Rü yexguma yagüegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü Chimáüxü ñanagürü: —¡yéa ínamátamaxüwa namaä naxä ya daa ngue. Rü ngëma penatáe i perü pücha na choxnita piyauxgüxüçèx! —ñanagürü. ⁵ Rü Chimáü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéerüüx, ngewex rü guxü i chütaxü rü tapüchae, natürü taxuüma i choxni tiyaxu. Natürü ñüxma na choxü cumuxü rü wena táxarü íchanatáe i chorü pücha —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma ínatáegüägu ga norü pücha, rü muxüma ga choxni ínayauxü. Rü duxwa narügáuxchaü ga norü pücha yerü namuxüchi ga choxni. ⁷ Rü naxmëxmaä nái ga nguewa yexmagüxü ga natanüxügüçèx nacagü na nüxü yanangüxüegüxüçèx. Rü yéma naxü ga yema natanüxügü ga naxcèx nacagüxü. Rü nanaxüäcugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaëx inangutaügü yerü namuxüchi ga choxni. ⁸ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Chimáü ga Pedru, rü Ngechuchupëxegu nayacaxäpüxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi! Pa Corix. Erü choma rü wüxi i duüxü i pecaduäxü chixü —ñanagürü. ⁹ Rü yema ñanagürü ga Chimáü yerü núma rü guxüma ga natanüxügü rü namaä nabaixächiäegü ga yema muxüma ga choxni na ínayauxüxü. ¹⁰ Rü nabaixächiäegü ta ga Chimáümüçügü ga Chaütiagu rü Cuáü ga Zebedéu nanegü. Natürü Ngechuchu rü Chimáüxü ñanagürü: —¡Täxü i cumuüxü! Erü ñüxmacürüwa rü tá choxü cupuracü na chauxütawa cunagagüxüçèx i duüxügü —ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma naxänacüwa namaä nangugüga naweügü, rü yéma nanawogü ga norü guxüma rü Ngechuchuwe narüxi.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçèx nayataanexéexü

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Rü yexguma wüxi ga yéma yexmagüne ga ñänewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma naxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga chaxünemaä idaawexü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu rü napëxegu naya-caxäpüxü rü yexma nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacèèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, rü cuväü natauxcha na choxü curümexéexü nawa i chorü daawe —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu

rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! — ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatü ga chaxüneäxü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nanaxucüxü rü ñanagürü nüxü: —¡Düçèx, taxúemaätama nüxü quixu, natürü paixü cugü yadauxëe na curümexü rü yanguxëe i ngëma Tupana Moïchewa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxücèx na marü curümexü nawa i curü daawe! —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxüwama ninguchigüama. Rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx naxitäquëxegü na norü orexü naxñüexücèx, rü naxcèx na yataaneëxëeäxücèx ga norü daawegüwa. ¹⁶ Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextá taxúema íxäpataxüwa naxüüxü. Rü yéma nayayumüexü.

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawäixächicücxex nayataanexëe
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)*

¹⁷ Rü wüxi ga ngunexü Ngechuchu ínguxëetaeyane, rü yéma narütogü ga ñuxre ga Parichéugü rü ñuxre ga ngúexëerüügü ga Moïchearü mugümaä nguxëetaegüxü ga guxü ga Gariréaaneärü ñänexäcügüwa ne íxü, rü Yudéaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü. Rü Tupana rü poraäcü Ngechuchuwa inanawëx ga norü pora rü muxüma ga idaaweeexü narümeëxëe. ¹⁸ Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga yatügü, rü naxcèx yéma nanange-taügü ga wüxi ga yatü ga nawäixächicü. Rü Ípatagu nanangecuchi-taügüchaü na Ngechuchupëxegu yaxütaügüäxücèx. ¹⁹ Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaügüéga, yerü namuxüchi ga duüxügü. Rü yemacèx íäcëxwëxgu naxígü. Rü meäma Ngechuchu íyexmaxüetüwa ínanapogüäxügü ga guma ípata. Rü yéma duüxügütanüwa Ngechuchupëxewa ínanachüxüetaügü ga guma nawäixächicü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu ga na nüxü yaxögüäxü ga yema yatügü, rü ñanagürü guma nawäixächicüxü: — Pa Chaunex, marü cuxü nüxü changechaü i curü pecadugü —ñanagürü. ²¹ Natürü yema ngúexëerüügü ga Moïchearü mugüarü nguxëetaerüügü rü Parichéugü, rü nagu narüxñüe, rü nügüäewa ñanagürü: —¿Tacü nixí i ñaä yatü ecëx Tupanamaä chixexü yaxugüxü? Erü taxúema pora tükü nangëxma na duüxügüäxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxícatama nixí ya nüxü nangëxmacü i ngëma pora —ñanagürügü naäewa. ²² Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëx ga tacüga na ínaxñüexü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngë-magu perüxñüe i pemax? ²³ —¿Tacü nixí irütauxchamaëxü na namaä nüxü ixuxü ya daa yatü ya nawäixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü ëxna:

“¡Inachi rü íxü!” ñágüxü nüxü? ²⁴ —Natürü ñüxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü núma choxü muxü na duüxügüäxü nüxü changechaüxücèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawäixächicüxü ñanagürü: —Cumaä nüxü chixu rü ¡inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ²⁵ Rü yexgumatama guxü ga duüxügüpëxewa inachi ga guma nawäixächicü. Rü nanayaxu ga norü caruü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü yacuëxüüchigüäcüma napatawa naxü. ²⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü naþaixächiäegü. Rü Tupanaxü nicuëxüügü. Rü poraäcü namuüäcüma ñanagürü: —Ñüxma rü nüxü tadaugü i ñuxre i Tupanaärü puracügi aixcüma mexëchixügü —ñanagürügü.

*Lebicëx naca ga Ngechuchu
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)*

²⁷ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ínaxüxü ga guma íwa. Rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëxgacücxex dïëru ngïxü ideetanüxüxütawa naxüpetü. Rü guma yatü rü Lebí nixí ga naega. Rü yéma dïëru ngïxü ínadexüwa narüto.

Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. ²⁸ Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatèx ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü. ²⁹ Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucèx napatawa wüxi ga taxü ga ñona naxü. Rü muxüma ga yatügü ga Lebirü dñeruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta yéma mechawa narütogü. ³⁰ Natürü ga yema Parichéugü rü ngúexëēruügü ga Moñchéarü mugüarü nguxëētaerüügü, rü inanaxügue na Ngechuchuarü ngúexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaã pexaxegü i ngëma yatügü i Dumaärü aëxgacücx dñeru ngíxü dexü rü ngëma pecaduägxüxü? —ñanagürügü. ³¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü taxucèxma duturu nanaxwèxegü, natürü ngëma idaaweexü nixi i duturu naxwèxegüxü. ³² —Choma rü tama mexüguna na chaxuxücx nixi i núma chaxüxü, natürü pecaduägxüxüna na chaxuxücx nixi i núma chaxüxü na ngëmaäcü nüxü naxoexücx i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxixü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

³³ Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duüxügü, rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxëēruüärü ngúexügü rü Parichéugüarü ngúexügü rü nayumüxëgüecha, rü muëxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxñinüe. Natürü i curü ngúexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegümare —ñanagürügü. ³⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Exna wüxi i ngígüarü petawa rü pexcèx namexü na penaxaureeexëexü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü? Rü tama nixi. ³⁵ —Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü, rü tá namüçüguna nixügachi. Rü ngëma ngunexügu tá nixi i aixcüma naxaureeexü i namüçügü —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga yema duüxügücumäga nuxcümaüxüchiga rü noxrütama nguxëētae i ngexwacaxüxüchiga. Rü ñanagürü: —Taxúema wüxi i ngexwacaxüxü i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxücx i wüxi i naxchiru i marü ngauxü. Erü ngëxguma ngëmaäcü tanaxüxgu rü tanachixexëe i ngëma naxchiru i ngexwacaxüxü. Rü ñuxüchi ngëma natüchi i ngexwacaxüxü rü tama nüxü nayatüxü i ngëma naxchiru i marü ngauxü. ³⁷ —Rü ngëxgumarüü ta rü taxúema ngexwacaxücü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiü i marü ngauxü i naxchèxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngëmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü tá narüngu, rü tá nayawäixëe i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchèxmünaxcèx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchiü rü ta. ³⁸ —Rü ngëmacèx tanaxwèxe na yima ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügu yabacuchixü. Rü ngëmaäcü rü taxuüxtáma inayarütaxu. ³⁹ —Rü taxúema ya texé ya tümamaã yaxüxe na ngúchiacü ya binu tayaxaxüxü rü tüxü nangúchaü na tayaxaxüxü ya binu ya ngexwacaxücü ya maïcuracü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i ngëma duüxügü i marü namaã yaxüxü i nuxcümaüxü i nacüma i chixexü rü tama nanayauxgüchaü i ngëma mexü i nguxëētae i ngexwacaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

*Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nicäüetanü ga ngüxchigaarü ngunexügu
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

1 Rü wüxi ga ngǚxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngúexügümää trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexügü rü inaxíäcüma yoxocüne trigu nicäütanü. Rü naxmëxmaä nanadaxi ga trigu rü nayangdëtanü. **2** Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü ngǚxchigaarü ngunexügu penabuxu i trigu? Erü ngǚxchigaarü ngunexügu rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürügü. **3** Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Taguma ēxna poperawa nüxü pedau ga ɻacü na naxüxü ga nuxcümäucü ga äëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxügü? **4** —Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga yema pääga üünexü ga yexma nuxü. Rü yema pää rü nachuxu ga ngexerÜxemare na nangöixü, rü paigüçëxicatama nixi. Natürü Dabí nanayaxu ga yema pää rü nanangöixü, rü natanüxümaä rü ta nangau —ñanagürü. **5** Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duňxüxü ixicü rü namaä inacuèx i ngǚxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

6 Rü to ga ngǚxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü ngutaquëxepataügu naxücu. Rü inanaxügü ga na nanguxëetaexü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügünnewa yumécü. **7** Rü yema ngúexëerüügü ga Moñchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxü nangugügü ngoxita ngǚxchigaarü ngunexügu guma yumécüxü namexëe, yerü naxcëx nadaugü ga ñuxäcü norü äëxgacügüxütaawa na ínaxuaxügüäxü. **8** Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga yema naäewa nagu naxinüexü ga yema yatügü. Rü yemacëx guma yumécüxü ñanagürü: —¡Írüda rü nuxä ngäxütanügu yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngäxütanügu nayachi. **9** Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü yema mugüwa nguxëëtaegüxü, rü ñanagürü nüxü: —¿tacü nixi i ngema mexü ixüxü i ngǚxchigaarü ngunexügu? ¿Rü ngema mexü rü ēxna chixexü? ¿Rü namexü i na namaxëexü rü ēxna yamáxü? —ñanagürü. **10** Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüächi ga yema duňxügü ga yéma yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: —¡Iyanawéxächixëe ya cuxmë! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nügü inayarüwéxächimëxëe, rü narümemëx. **11** Natürü yema Parichéugü rü ngúexëerüügü ga Moñchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü poraäcü nanuë. Rü nügü nixucüxégü na ñuxäcü tá Ngechuchuxü na yamëxgüxü.

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na tóxnamana namugüäxülcèx
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

12 Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mèxpünewa naxü na yéma yayumüxëxülcèx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü yéma nayumüxë. **13** Rü yexguma yangóonegu, rü Ngechuchu norü ngúexügüçëx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixi ga yatügü ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüäxülcèx ga norü ore. **14** Rü yema yatügü ga nadexü rü Chimáü ga Pedrugu nanaxuéga nixi ga wüxi. Rü to nixi ga Aüdré ga Chimáü naëneë, rü Chaütiágu rü Cuáü, rü Piripi, rü Baturumé, **15** rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane rü Chimáü ga iporaäëcüü, **16** rü Yuda ga Chaütiágueneë, rü Yuda Icariúte ga yixcama Ngechuchuxü íxuaxüxü naëchita.

*Ngechuchu rü muxüma ga duňxügüxü nangúexëe
(Mt 4.23-25)*

17 Rü Ngechuchu rü yema yatügü ga nadexümaä ínarüxígü nawa ga guma mèxpüne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüänexüwa nayachaxächitanü. Rü yéma nayexmagü ga muxüma ga duüxügü ga guxü ga Yudéaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü, rü taxtü ga taxüänacüwa ga Chidäüwa rü Tiruwa ne íxü. Rü yéma naxí yerü Ngechuchuxü naxñüeuchaü, rü nanaxwèxegü ga Ngechuchu na nameëxëexü ga norü daawegüwa. **18** Rü yema duüxügü ga chixexü ga naäe nawa yexmagüxü rü ta naxcèx nitaanegü. **19** Rü guxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü ningögügüchaü, yerü norü poramaä nanameëxëe.

*Duüxügü i taäegüxüchiga rü duüxügü i ngechaügxüchiga
(Mt 5.1-12)*

20 Rü yexguma Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —;Petaäegü i pema ya ingearü ngëmaxüäxgüxe! Rü Tupana äëxgacü íixixüwa rü pema rü tá ta pexächica. **21** —;Rü petaäegü i pema i ñuxma taiyaexe! ;Rü tá meäma pingäxcharaügü! ;Rü petaäegü i pema i ñuxma auxexe! Rü yixcama rü tá pecugüe. **22** —;Rü petaäegü i pema i ngëxguma duüxügü pexchi aiegü, rü pexü ínawoüxgu, rü tacü pemaä yaxugüegu, rü chaugagu chixri pechiga yadexagüu! **23** —Rü ngëxguma ngëma pexü üpetügu, rü ;petaäegüama rü tama pexoegaäegü! Erü daxüguxü i naänewa rü tá penayauxgü i wüxi i perü ämare i mexëchixü. Rü dütçax, ñaä duüxügü i ñuxma pexchi aiexüärü oxigü rü yexgumarüü ta nixí ga naxchi na naxaiexü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü. **24** —Natürü wüxi i ngechaü tá nixí i pexcèx i pema ya muärü ngëmaxüäxgüxe erü núma ñoma i naänewa rü marü petaäegü. **25** —Rü wüxi i ngechaü tá nixí i pexcèx i pema ya marü ingaxcharaügüxe erü tá petaiyae. Rü wüxi i ngechaü tá nixí i pexcèx i pema i ñuxma marü cugüexe, erü yixcama rü perü ngechaümaä tá pexauxe. **26** —Rü wüxi i ngechaü tá nixí i pexcèx i ngëxguma guxüma i duüxügü pexü icuëxüügü. Erü ngëma duüxügü i ñuxma pexü icuëxüügüxüärü oxigü rü yexgumarüü nüxü nicuëxüügü ga nuxcümaügüxü ga orearü uruügüneta.

*Name nixí i nüxü tangechaü i ngëma tamaä rüxuwanügüxü
(Mt 5.38-48, 7.12)*

27 —Natürü pema i ñuxma na choxü pexñüexü rü pemaä nüxü chixu rü: —;Nüxü pengechaü i ngëma pemaä rüxuwanügüxü! ;Rü meä nüxü perüngüxëex i ngëma pexchi aiexü! **28** —;Rü meä nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaärü ngüxëex naxcèx i ngëma pemaä guxchigagüxü! ;Rü naxcèx peyumüxëgü i ngëma chixri pechigamaä idexagüxü! **29** —Rü ngëxguma texé cumaä nuxgu rü cuxü tapechiwegu rü name nixí i tama cuxütanü ega woo curü tochiwewa rü ta cuxü tapechiwegu. Rü ngëxguma texé cuxü napuarü gáuxüächiruüxgu, rü name nixí i tükü cungechaüäma ega woo curü daxü rü ta cuxna tanapuxgu. **30** —;Rü tükna naxä ya texé ya curü ngëmaxüçèx íçaxe! Rü ngëxguma texé curü ngëmaxü cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungema. **31** —Rü ngëma mexü i pema penaxwèxexü na togü pemaä naxüxü, rü name nixí i pema rü ta ngëmaäcü mexü namaä pexü. **32** —Rü ngëxguma pema rü ngëma duüxügü i pexü ngechaüxüxüxüicatama pengechaügu, rü ;tacüwa namexü i ngëma? Erü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngëmaäcü nanaxügü. **33** —Rü ngëxguma ngëma duüxügü i cuxü rüngüxëexüxüxüicatama curüngüxëegu, rü ;tacüwa namexü i ngëma? Erü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngëmaäcü nanaxügü. **34** —Rü ngëxguma ngëma duüxügü i ixäärü dïëruäxüñaxüicatama cunaxäxgu i curü dïëru, rü ;tacüwa namexü i ngëma? Erü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü ngëmaäcü nanaxügü, erü nüxü nacuëxgu rü tá nüxü nanataeguxëe i ngëma dïëru. **35** —Natürü pema rü name nixí i nüxü

pengechaü i ngema pemaä rüxuwanügxü, rü nüxü perüngüxëe. Rü ngëxguma tacüçèx pexna nacaxgu, rü name nixi i tama pexoegaäeäcüma nüxna penaxä ega woo nagu perüxñüegu na ngürüächi täätäma pexü nataeguxëeäxü. Erü ngëxguma ngëmaäcü penaxügxu, rü Tupana rü ngëmaärü yexera tá poraäcü pexü nanataeguxëe, rü naxäcügü tá pixigü ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxü rüngüxëecü ta i ngëma taguma moxë nüxna ägüxü rü ngëma chixecümagüxü. ³⁶ —Rü pema rü name nixi i pengechaüwaxegü, ngëma Penatü ya Tupana na ngechaüwaxexürü.

Tama name i chixexügu namaä perüxñüe i togü

(Mt 7.1-5)

³⁷ —jRü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tääxtäma pexü nixu na pechixexü. jRü taxü i poxcu namaä pexueguxü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tääxtäma poxcu pemaä naxuegu. jRü nüxü nüxü perüngümae i norü chixexü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tá pexü nüxü narüngüma i perü chixexü. ³⁸ —jRü togümaä pengau i perü ngemaxügü! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxä. Rü ñoma wüxi i choça i meäma napaxürrü rü meama ípoõcuxürrü tá Tupana pexna nanaxä. Erü ngema nguruxü i namaä cumücüna cuxäxü i curü ngemaxü rü ngematama nguruxümaä tá Tupana cuxna nanaxä —ñanagürü. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñaä cuèxruü norü ngúexügümaä nixu, rü ñanagürü: —¿Ñuxäcü i wüxi i ngexetüxü rü to i ngexetüxüxü namaxü nacuèxëexü? Erü ngëma taxre i ngexetüxü rü wüxi i äxmaxügü tá nügümaä nayayicu. ⁴⁰ —Rü taxuüma i ngúexü rü norü ngúexëëruüxü narüyexera. Natürü ngexguma meä nanguxgu rü tá naxrüxü nixi ya norü ngúexëëruü. ⁴¹ —¿Rü tüxcüü nachiga quidexa i cumücü naxcèx i ngëma íraxü i chixexü i naxüxü natürü tama cugütama cungugü naxcèx i ngëma chixexü i taxü i cuxüxü? ⁴² —Rü ngëxguma tama nüxna cucusxächigu i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ¿ñuxüçürüwa i nagu curüxñüxü na cunamexëexü i ngëma cumücüarü chixexü i íraxü? Pa Duüxü i Meä Maxnetaxü, name nixi i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëxguma tá cume na nüxü curüngüxëexüçèx i cumücü na nüxü naxoxüçèx i ngëma chixexü i íraxü i naxüxü.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü

(Mt 7.17-20, 12.34-35)

⁴³ —Nataxuma i nanetü i mexü i chixearü oóxü. Rü nataxuma i nanetü i chixexü i meärü oóxü. ⁴⁴ —Rü wüxicü i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama wüxi i orix i imúxü tayaxu. Rü wüxi i chuxchuxüwa rü taxucürüwa uba tayaxu. ⁴⁵ —Rü wüxi ya meçü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäewa rü aixcüma mexügü narüxñü. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü chixexügü narüxñü. Rü ngëma naäewa ngexmaxü i chixexü nixi i nüxü yaxuxü.

Ípata ya nutaétügu üxüne rü ípata ya naxnüciétéügu üxünechiga

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ —¿Tüxcüü i pema rü: “Pa Torü Corix” ñaperügü choxü, natürü tama penaxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü? ⁴⁷ —Rü ñuxma tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tiixü ya yíxema chowe rüxüxü rü choxü ñüxü rü naxüxe i ngëma tümamaä nüxü chixuxü. ⁴⁸ —Rü tüma rü wüxi ga yatü ga upatacü rü yamëxmaäcü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüü tixi. Rü yexguma namëxgu ga taxtü rü yabaixügü ga napata, rü woo ga na naporaüchiüxü, rü tama niwëxtaü, yerü meäma inapugüarü caxtaäx ga guma í. ⁴⁹ —Natürü yíxema nüxü ñümarexe i chorü ore natürü tama naxüxe i ngëma tümamaä nüxü

chixuxű, rü wüxi ga yatü ga naxnütüétügumare üpatacürüü tixi. Rü yexguma namèxgu ga taxtü, rü nibaixű ga napata, rü naporaăchiü. Rü niwèxtaă ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma i.

7

Ngechuchu rü Dumacăăx ga churaragüarü ãëxgacüarü duăxăxű narümexëe (Mt 8.5-13)

¹ Rü yexguma nüxű nachauxgu ga duăxăgumaă na yadexaxű ga Ngechuchu, rü Capernáuwa naxű. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáă ga Dumacăăx. Rü guma capitáă rü nüxű nayexma ga wüxi ga norü duăxă ga poraăcü nüxű nangechaăxű. Rü yema norü duăxă rü nidaawe, rü naturaxüchi. ³ Rü yexguma Ngechuchuxű naxnütigagu ga guma capitáă, rü Ngechuchuxătawa nanamugü ga nuxre ga Yudíugüarü ãëxgacügülerugü. Rü nñanagürü nüxű: —;Ngëma Ngechuchuxătawa pexi na nüxű pecëexăgüxăcèx rü núma naxű na chorü duăxăcèx yanataanexëeăxăcèx! —nñanagürü. ⁴ Rü Ngechuchuxătawa naxi, rü poraăcü nüxű nacèexăgü, rü nñanagürü: —Name nixi i nüxű curüngüxëe ya torü capitáă. ⁵ —Erü núma rü guxű i Yudíugüxű nangechaă. Rü nümatama nanaxütanü na naxügüăxăcèx ga torü ngutaquăxepataă —nñanagürü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxi. Natürü yexguma marü capităăpataxű yangaicagu, rü núma ga capitáă rü Ngechuchucèx yéma nanamu ga nuxre ga namücögü na namaă nüxű yanaxugüxăcèx ga norü ore ga naxű: —Pa Corix, tama cuxă chachixewecheă na chopatawa cunguxű erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxăcuxă. ⁷ —Rü ngëmacèx nixi i tama chomatama cuxăcèx chayaçaxă. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxű quixu na naxcèx yataanexă tá i chorü duăxă. ⁸ —Erü choma rü ta chorü ãëxgacümexëwa changëxma, rü choxmëxwa nangëxmagü ta i nuxre i churaragü. Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxăxăcèx, rü ngëma naxű. Rü ngëxguma chaugüxătawa naxcèx changemagu i to, rü chauxătawa nangu. Rü ngëxguma chorü duăxăxű chamuxgu na tacü na naxăxăcèx, rü choxă nanaxű —nñanagürü. ⁹ Rü núma ga Ngechuchu rü yexguma nüxű naxnütüga yema capităărü ore rü nabaixăchiă. Rü yema duăxăgü ga nawe rüxăxăxű nadawenü, rü nñanagürü: —Aixcüma pemaă nüxű chixu rü taxuăma i Yudíugütanüwa nüxű ichayangau i wüxi i duăxă i ngëma yatürüü aixcüma yaxoxă —nñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma nawoegugu ga yema capităămütögü ga Ngechuchuxătawa namugüxű, rü nüxű inayangaugü ga marü naxcèx na yataanexă ga yema capităărü duăxă.

Ngechuchu ínanadaxëe ga wüxi ga yutecü ngïne

¹¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga īane ga Nañgu ãeganewa naxű. Rü nawe narüxi ga norü ngüexăgü, rü muxăma ga togü ga duăxăgü. ¹² Rü yexguma guma īaneărü ngaicamana nanguxgu, rü tăxă nadau ga wüxi ga yueta ga tăxăgüwa tăxă nangegüxe. Rü guxema yuetaarü mamă rü tayute rü guma yucă rü guxicatama nixi ga tămane ixică. Rü muxăma ga duăxăgü ga guma īaneçăăx rü tăxă nixămütögü. ¹³ Rü yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucuarü mamaxă dëuxgu, rü nüxű ingecheătümüü. Rü nñanagürü ngixă: —;Tăxă i cuxaxuxă! —nñanagürü. ¹⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yuetacèx nixă, rü nüxű ningögü ga tămachiă. Rü yema tăxă ingetăgüxă rü tămamaă inayachiăchitană. Rü nñanagürü ga Ngechuchu tăxă ga guxema yueta: —Pa Ngextăxăcă, jırüda! —nñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga guxema yuchiréxe rü itarüto, rü itanaxăgü ga na tidexaxă. Rü Ngechuchu rü tămaăna tăxă namu. ¹⁶ Rü yexguma yemaxă nadaugugu ga duăxăgü, rü guxăma namuă.

Rü inanaxügue ga Tupanaxü na yacuèxüügütü. Rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü i poraxü tatanüwa nangox. Rü ñanagürü ta: —Tupana nuã naxü na norü duňxüügütü yanangüxéexüçex —ñanagürü. ¹⁷ Rü guxüma ga Yudéaanewa rü norü ngaicamana, rü duňxüügütü nüxü nacuáchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Cuáü ga baiňxéëruü rü Ngechuchuxüttawa nanamugü ga taxre ga norü duňxüügütü

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Rü Cuáü ga baiňxéëruü rü nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü, yerü norü ngúexügütü ga Cuáü rü namaã nüxü nixugü. Rü yemacex ga Cuáü rü taxre ga norü ngúexügütex naca. ¹⁹ Rü Ngechuchuxüttawa nanamugü. Rü Cuáü rü ñanagürü nüxü: —¡Ngeema pexi rü Ngechuchuna peca rü ñapegügütü nüxü: “¿Cuma yiixü i Cristu i cuxü ítananguexüexü, rü éxna to tá yixü i Cristu?” ñapegügütü nüxü! ²⁰ Rü yema yatügütü ga Cuáü Ngechuchuxüttawa mugüxü, rü Ngechuchucex naxü. Rü ñanagürü nüxü: —Cuáü ya baiňxéëruü núma cuxüttawa toxü namugü na cuxna tayacagüxüçex rü ¿aixcüma cuma quiixü i Cristu ya núma nguxchaücü, rü éxna to tá yixü i Cristu? —ñanagürü. ²¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxüttawa nangugüga Cuáüärü ngúexügütü, rü Ngechuchu nanameëxüga muxüma ga duňxüügütü ga nagúxüraüxü ga daawemaä idaaweeexü rü yema ingoxoäxü. Rü nayadauchigüxüëe ga muxüma ga ingexetüxü. ²² Rü yemacex Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¡Pewoegu rü Cuáümaä nüxü peyarüxi ngëma pematama nüxü pedauxü rü nüxü pexinüexü! ¡Rü namaã nüxü pixü i ñuxäcü i ngëma ingexetüxü rü marü nidauchigü, rü ngëma ichixeparaxü rü marü inachigü, rü ngëma chaxüneägxü rü marü naxcex nitaanegü, rü ngëma ngauchixëgütü rü marü ningoxnamachixëgütü, rü ngëma yuexü rü wenaxärü namaxë, rü ngëma ingearü ngëmaxüäxümaä rü marü nüxü tixu i Tupanaärü ore i mexü! ²³ —Rü tataäe ya yíxema texé ya tama choxü rüxoxtü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü yexguma nawoegüxgu ga yema duňxüügütü ga Cuáü yéma mugüxü, rü Ngechuchu inanaxüügütü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü duňxüügütü nüxü nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü nixü ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga taxuéma íxäpataxüwa? ¿Exna wüxi ga yatü ga turaxü ga ñoma dexne ga buanecü yaxiäxtanüüxüexücurüü ixixü nixü ga ípeyadaugüxü? ²⁵ —Rü éxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixü ga ípeyadaugüxü? ¿Exna wüxi ga yatü ga poraäcü nügütü ngëxäeäcü ípeyadaugü? Pema nüxü pecuëx i ngëma poraäcü nügütü ngëxäeägütü rü äexgacügütü ya tacügüpatawa nangëxmagü, rü taxucexma dauxchitawa nangëxmagü. ²⁶ —¿Tacü éxna nixü ga ípeyadaugüxü? ¿Exna wüxi ga Tupanaärü orearü uruü? Ngëmääcü aixcüma yema nixü ga ípeyadaugüxü. Rü pemaä nüxü chixu rü Cuáü ya baiňxéëruü rü tama wüxi i ngëxüüxü i Tupanaärü orearü uruü nixü. ²⁷ —Rü Cuáüchiga nixü ga naxümatüxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na cuxcex namexëëäxüçex i duňxüügütü maxü”,

ñaxü. ²⁸ —Rü pemaä nüxü chixu rü guxü i duňxüügütanüwa rü nataxuma i Tupanaärü orearü uruü i Cuáü ya baiňxéëruüärü yexera. Natürü yíxema Tupana äexgacü ixixüwa wixwexuchi üxe, rü Cuáüärü yexera tixü —ñanagürü.

²⁹ Rü guxüma ga duňxüügütü rü woo yema yatügütü ga Dumaärü äexgacüçex diëru ngíxü ideetanüxü, rü nüxü naxñüüga yema Ngechuchuarü ore rü ñuxüchi Tupanaxü nicuèxüügütü yerü nüxü nicuèxächitanü na aixcüma meçü yiixü ga Tupana. Rü yema nixü ga duňxüügütü ga ūpaacü Cuáü ibaiňxéëxü.

³⁰ Natürü yema Parichéugü rü yema ngúexēēruūgü ga Moñchéarü mugüwa nguxēētaegüxü rü tama nanaxwèxegü ga Cuáü na ínabaiūxēēxü. Rü yemaācü nüxü naxoe ga yema mexü ga Tupana naxcèx üxchaūxü. ³¹ Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacügu tá chanangu i ñomaūcüü maxēxü i duūxügü? ¿Rü nanaṭacüraūgü? ³² —Rü ñaā duūxügü rü taxuxümaāma nataāēgü ngēxgumarüü i ngema buxügü i īäxtüwa rütogüxü, rü íxñünçèxwèxegüxü, rü tagaācü namücügüxü ñagüxü:

“Marü wowerumaā pexcèx tapaxetagü natürü tama ípixüāchitanüxü. Rü marü ngechaūxü i wiyaegu pexcèx tawiyaegeü natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngēma buxügürüü taxuxümaāma nataāēgü i ñomaūcüü i duūxügü. ³³ —Yerü ga Cuáü ga baiūxēēruü rü nüma naxü, rü tama pāū nangōx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga pema rü: “Nangoxoāx” ñaperügü nüxü. ³⁴ —Rü ñuxüchi nüma chaxü i choma ya Tupana Nane na duūxüxü chiixü, rü ñona changōx rü binu chayaxaxü. Rü ngēxguma i pema rü ñaperügügü choxü:

“Choma rü chataanüxüchi rü changāxwèxe, rü pecaduā x-güxü i duūxügümaā chaxāmucü, rü yatügü i Dumaārü äëxgacucèx díēru ngíxü ideetanüxümaā chaxāmucü”, ñaperügügü choxü. ³⁵ —Natürü Tupanaārü cuèx rü meāma nangox tūmawa ya yíxema aixcüma nawe rüxixē —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáü ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxüçèx. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto. ³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri maūxcü ga guma īanecüāx, rü yexguma nüxü nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxü ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixü ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaā ãxchiūxü. ³⁸ Rü naxauxācüma Ngechuchucutüxütawa iyaruoxöchi. Rü ngíxgüxüxetümaā iyawaicutüxēē. Rü ngíyaemaā íinapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñuxüchi yema pumaramaā inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxü nadéuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü naāēwa nagu narüxñü rü nügümaātama ñanagürü: —Ngēxguma chi ñaā Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaārü orearü uruü yixigu, rü nüxü chi nacuèx na ṭacü yiixü i ñaā ngexü i nüxü ingōgüxü rü ñuxäcü na namaxüxü rü poraācü na napecaduāxü —ñanagürü ga naāēwa. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama rü Parichéuxü ñanagürü: —Pa Chimáü, choxü nangēxma i wüxi i ore i cumaā nüxü chixuxchaūxü —ñanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxü nangāxü, rü ñanagürü: —;Écü, chomaā nüxü ixu, Pa Ngúexēēruü! —ñanagürü. ⁴¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga yatügü rü wüxi ga corixütawa nanangetanü. Rü wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga díēru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. ⁴² —Natürü yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü yemacèx düxwa yema norü cori rü nüxü nüxü narüngüma ga yema nüxü na nangetanügüāxü. Rü ñuxmax, Pa Chimáü, rü ;chomaā nüxü ixu! rü ¿ngēxürüüxü ga yema taxre ga yatügü rü yexeraācü norü corixü nangechaü? —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchuxü nangāxü ga Chimáü, rü ñanagürü: —Chauxcèx ga yema yexeraācü nüxü nangetanüxü nixi ga yexeraācü norü corixü ngechaūxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngémáācü aixcüma nüma nixi —ñanagürü. ⁴⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíxü nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáü: —¿Ngíxü cedulaü i ñaā ngecü? Rü cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáü, natürü tama dexá choxnata cuxä chorü yauxcuturuü. Natürü ñaā ngecü rü ngíxgüxüxetümaā choxü iyawaicutüxēē, rü ngíyaemaā choxü íipicutü. ⁴⁵ —Cuma rü tama choxü cuchuxu i noxri

choxň curümoxěgu, natürü ngĩma i ŋaă ngecü rü noxri núma changuxgu-mama rü choxň iyachuxcutüchigü. ⁴⁶ —Cuma rü tama pumaramaă choxň cuchaeruxura, natürü ngĩma i ŋaă ngecü rü chaucutügu inaba i pumara. ⁴⁷ —Rü ngẽmacèx woo namu i ngĩrū pecadugü natürü Tupana ngĩxň nüxň nangechaň i guxňma, erü ngĩma rü aixcüma choxň ingechaň. Natürü yíxema tama aixcüma ngechaňcèx íyaçaxe, rü tama poraăcü Tupanaxň tangechaň —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecüxň ñanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxň nüxň changechaň —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yema togü ga nüxná naxugüxň ga yéma Ngechuchumaă mechawa yexmagüxň, rü inanaxügü ga nügmüçügümäächigü na yadexagüxň. Rü ñanagürügü: —¿Tacü nixi i ŋaă yatü, ecèx ngẽmaăcü duňxügüaxň pecaduxň nangechaňxň? —ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxň ga yema ngecü: —Marü cuxň nangěxma i maxň i taguma gúxň, erü choxň cuyaxö. ¡Ñuxma rü taăăcüma cuchiňwa naxň! —ñanagürü.

8

Ngexügü ga Ngechuchuxň rüngüxěēgüxň

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneărü ūnegügu nixňāgüchigü. Rü duňxügümäă nüxň nixuchigü ga Tupanaărü ore na ñuxăcü äëxgacü yiňxň ya Tupana. Rü ínayaxümüçügü ga yema 12 ga ngúexügü ga marü nadexň. ² Rü yexgumarüü ta íiyaxümüçügü ga ñuxre ga ngecügü ga ũpaacü ngoxogü ngíwa ínawoxňcü rü ngĩrū ðaaeweewa ngĩxň nameěxěēcü. Rü yematanüwa iyexma ga María ga Magadácăxmaă ngĩxň naxugücü ga ũpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo ngíwa ínawoxňcü. ³ Rü yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rü Cuchu nixi ga wüxi ga äëxgacü ga Erodeaxň puracüxň. Rü yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügü ga ngĩrū díerumaă Ngechuchuxň rüngüxěēgücü.

Ore ga toecügü ixuxň

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Rü muxňma ga yema ūnegüçüňx ga duňxügü, rü Ngechuchuxňtawa ínayadaugü. Rü yexguma yéma nangutaquěxegügu ga muxňma ga duňxügü, rü Ngechuchu namaă nüxň nixu ga wüxi ga ore ga cuěxrü, rü ñanagürü nüxň: ⁵ —Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaă nanagüane. Rü yexguma trigumaă nagüaneăgu rü ñuxre ga trigu, rü namagu nayi. Rü duňxügü nawa nangagüxň, rü werigü rü nanawecu. ⁶ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi. Rü yexguma naxügügu ga guma trigu, rü nipagü rü nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianexň. ⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxň inawocu rü nanadai. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexň ga waixňmügu nayi. Rü yemacèx ga yexguma nayaegu rü muxňma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü wüxipüxň ga triguwa ínanguxuchi ga 100 püxň ga trigu —ñanagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaăcü ñanagürü nüxň ga duňxügü: —Rü yíxema åchiňgüxe, rü ¡naga taxinüe i ngẽma ore! —ñanagürü.

Tacüchiga nixi ga yema ore ga cuěxrüügügu ixuxň

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yiňxň ga yema ore ga yatü ga toecügü ixuxň. ¹⁰ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxň: —Tupana rü pexň nüxň nacuěxěē i ngẽma ēxüguxň i taxuňma i togü nüxň cuáxň i ñuxăcü äëxgacü na yiňxň i nümax. Natürü togücèx rü cuěxrüügu chayaxňaăcüma namaă nüxň chixu i ore. Rü ngexguma woo nüxň nadaugügu

rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüň nixigü, rü woo nüxü naxñüëgu rü ñoma tama nüxü naxñüëxürüň nixigü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü meä nanangoxëe ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxü
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)*

¹¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngëma ore i toecüchigagu pemaä chixuxü rü ñaächiga nixi. Rü ngëma trigupüxü rü Tupanaärü orechiga nixi. ¹² —Rü guma trigu ga namagu yixünerüň nixi i duüxügü i ngëma orexü ñüexü. Natürü Chataná rü ngëma duüxügüxü nüxü inayarüngümaëxëe i ngëma ore, na tama yaxögüäxüçex rü tama nayauxgüäxüçex i maxü i taguma gúxü. ¹³ —Rü guma trigu ga nutatanügu yixüne, rü ngëma nixi i duüxügü i nüxü ñüexü i Tupanaärü ore rü taäeäcüma yaxögüxü. Natürü tama aixcüma nanayauxgü i ngëma ore, erü paxaächi nayaxögü, rü yixcüra guxchaxü nüxü üpetügu, rü nüxü narüxoë i ngëma ore. ¹⁴ —Rü guma trigu ga tuxunecügu yixüne, rü ngëma nixi i duüxügü i Tupanaärü orexü ñüexü rü yaxögüxü natürü ñoma i naäneärü ngëmaxüçex oegaäegüxü, rü norü ngëmaxüguama rüxñüexü rü tama nüxü rüxoechaüxü i norü ngúchaügü. Rü ngëmagagu düxwa tama Tupanacex namaxë. ¹⁵ —Natürü guma trigu ga mexü ga waixümügu yixüne, rü ngëma nixi i duüxügü i aixcüma taäeäcüma nayauxgüxü i Tupanaärü ore, rü naga ñüexü, rü meä naxcex maxexü. Rü ngëma nixi i duüxügü i aixcüma Tupanawe rüxixü rü naxügüxü i ngëma nüma nanaxwèxexü.

*Cuèxruxü ga omügu ixuxü
(Mr 4.21-25)*

¹⁶ —Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxüçex rü ëxna tümaärü pechicatüügu tayaxücuchixüçex. Natürü ngóxügu tanaxü na tüxü nabaxixüçex ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷ —Rü ngëxgumarüň ta i guxüma i tacü i cúaçüma ixüxü rü yixcüra rü duüxügü tá nüxü nacuëxgüama. Rü guxüma i ngëma ñuxma duüxügüçex ëxügxü rü tá nangoxoma. ¹⁸ —¡Meä iperüxñüë i ñuxmax! Erü texé ya naga ñüexü i ngëma ore i mexü, rü Tupana tá yexeraäcü tüxü nüxü nacuëxëe. Natürü yíxema tama naga ñüexü, rü yexeraäcü tá tüxna nanayaxu i ngëma íraxü i tümaärü cuèx i noxri tüxü ngëxmachiréxü —ñanagürü.

*Ngechuchuarü mamá rü naëneëgüchiga
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)*

¹⁹ Rü naë ga Ngechuchu rü naëneëgü, rü yema Ngechuchu iyexmaxüwa tangugü. Natürü taxuacü naxütaxüchi tangugü, yerü namuxüchi ga duüxügü. ²⁰ Rü wüxi ga duüxü Ngechuchumaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue rü cueneëgü, rü cuxü tadaugüchaü —ñanagürü. ²¹ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —Rü yíxema nüxü ínëexe i Tupanaärü ore rü nagu maxexe rü yíxema tixi ya chaue rü chaueneëgü ixígüxe —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ínayachaxächixëe
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)*

²² Rü wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaä wüxi ga nguegu nichoü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ngíxä daa naxtaxaarü tocutüwa taxi! —ñanagürü. Rü inaxiächi. ²³ Rü yexguma yaxäüyane rü nipecchigü ga Ngechuchu. Rü ngürüächi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü niyauxcuchichigü ga dexá. Rü düxwa inayangutaügüchaü. ²⁴ Rü yemacex nüma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nacagü ga na ínadxüçex. Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexëeruüx, ngëmama itabaxügü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda, rü buanecüxü rü

yuapexü nanga. Rü ínayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecëx tama meä peyaxögüxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaiixächiäegü. Rü nügmüçügüna nicachigü, rü ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixi i ñaã yatü rü ngëmacëx èixrütü ya buanecü rü yuape rü naga naxinüexü? —ñanagürügü.

*Yatiü ga Gadáracüäx ga ngoxogü nawa yexmagüxü
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)*

²⁶ Rü duxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraarü naãnewa. Rü yema naane rü Gariréaaneärü toxmëxtawa nayexma. ²⁷ Rü yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga Ngechuchu, rü naxcëx nixü ga wüxi ga yatü ga guma ïanecüäx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagücü. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama ïwa nayexma, yerü duûxëchíquëxetanügu nayarüauxchigünexü. ²⁸ Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu, rü napëxegu nayacaxäpüxü. Rü aita naxüäcüma ñanagürü: —¿Tüxcüü nuã choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxuchi Nanex? Rü cuxü chacëèxü na tama ngúxü choxü quingexëexü —ñanagürü. ²⁹ Rü yema ñanagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxxüçèx. Rü muëxpüxcüna rü guma yatüxü naxäüäexëexü ga yema ngoxogü. Rü duûxügü rü cadenamaä nayanëixchacüügxü rü nayanëixparagüxü na taxuwama naxüxüçèx. Natürü nüma rü nagu nacaugüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxúema íxäpataxüwa nanagagü. ³⁰ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —Muxüchixü nixi i chauéga —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namuxüchi ga yema ngoxogü ga guma yatüga chocuxü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngëma poxcuchica i ãxmaxü i taguma iyacuáxügu na nawocuáxüçèx. ³² Rü guma mëxpüneärü tuächiwa nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga ýema chibüexü. Rü yemacëx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèèxügü na yema cuchigüga nayachocuxüçèx. Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa ínachoxxü rü yema cuchigüga nayachocu. Rü guxüma ga yema cuchigü rü inaxüächi, rü naxtaacutüarü mëxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³⁴ Rü yexguma yema cuchigüarü dauruügü nüxü daugüga yema ngupetüxü, rü nabaiixächiäegü rü ínibuxmü. Rü ïanewa nüxü nayarüxugüe, rü yema ïaneärü ngaicamana ipeagüxü ga duûxügütanüwa rü ta nüxü nayarüxugü. ³⁵ Rü ga duûxügü rü ínayadaugü ga yema ngupetüxü. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugü, rü ýema nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoäxchirécü. Rü Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxäüäe. Rü namuüe ga duûxügü. ³⁶ Rü yema duûxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü yema íyadaugüxümaä nüxü nixugüga ñuxäcü Ngechuchu na namexëexü ga guma yatü ga ngoxoäxchirécü. ³⁷ Rü yexguma yemaxü naxinüegu, rü guxüma ga yema Gadáraanecüäx ga duûxügü, rü Ngechuchuxü nacèèxügü na ínaxüxüçèx ga yema naãnewa, yerü poraäcü namuüe. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü nguegu nixüe, rü inaxüächi. ³⁸ Rü guma yatü ga ngoxoäxchirécü rü Ngechuchuxü nacèèxü ga nawe na naxüxüçèx. Natürü ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxäüxüçèx, rü ñanagürü nüxü: ³⁹ —¡Cuchiüwa naxü, rü duûxügümaä nüxü yarüxu ga tacü cuxcëx na naxüxü ga Tupana! —ñanagürü. Rü íníxü ga guma yatü, rü guxüma ga yema ïanecüäx ga duûxügümaä nüxü nayarüxu ga tacü naxcëx na naxüxü ga Ngechuchu.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingõgütüchiga
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)*

40 Rü yexguma Ngechuchu wenaxärü taegugu ga naxtaxaarü tocutüwa, rü duňxügü rü taăeäcüma nanayauxgü, yerü guxüma ínananguxëegü. **41** Rü yéma Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutaquëxepataăärü ãëxgacü nixi. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxăpüxü rü nüxü nacèexü ga napatawa na naxüxüçex. **42** Yerü nüxü iyexma ga wüxi ga naxäcü ga ngígümaä wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxüchi. Rü ngíma rü maneca 12 ga taunecü ngíxü nayexma. Rü yexguma Yáirupatawa naxüxgu ga Ngechuchu, rü muxüchixü ga duňxügü nawe narüxi, rü düxwa ínayaxüxtügü. **43** Rü yema duňxügütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ãguechacü. Rü yemamaä iyadaaweecha. Rü duturugüxütagu ngíxü iguxëe ga guxcü ga ngírü díeru, natürü taxúema ga texé ngíxcèx tayataanexëeega. **44** Rü yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixü, rü naxpechinüchirugu iyangõgü. Rü yexgumatama ínayachaxächi ga na naxägxü. **45** Rü yexguma ga Ngechuchu rü duňxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixi ya choxü ingõgüxe? —ñanagürü. Rü guxüma ga duňxügü rü: —Taxúema —ñanagürügü. Rü yexguma ga Pedru rü namücügü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëeरü, cuma nüxü cudad i ñuxre i duňxügü ngëma cuvä na nayaxüxtügüxü, rü ngëxguma rü ta:

“¿Texé ya choxü ingõgüxe?” ñacuxü —ñanagürügü. **46** Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngémáäcü wüxie choxü tingõgü, erü nüxü chikuëxächi na chorü poramaä tükü na charümexëexü —ñanagürü. **47** Rü yexguma nangoxomagu ga na nüxü nacuëexamaxü ga Ngechuchu ga yema nüxü na yangõgxü, rü yaduruxäcüma naxütawa ixü ga yema ngecü. Rü napëxegu iyacaxăpüxü. Rü guxü ga duňxügüpëxewa namaä nüxü iyaxu ga tacücxü nüxü na yangõgxü, rü ñuxäcü yexgumatama ngíxcèx na yataanexü. **48** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Pa Chauxacü, cuxcèx nitane, erü cuyaxö. ¡Rü ñuxma rü taăeäcüma íixü! —ñanagürü. **49** Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangu ga wüxi ga duňxü ga ngutaquëxepataăärü ãëxgacü ga Yáirupatawa ne üxü. Rü ñanagürü Yáiruxü: —Cuxacü rü marü iyu. ¡Rü tákü i cuyachixeweçigüxü ya Ngúexëeरü! —ñanagürü. **50** Natürü yexguma yema orexü naxinügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxü: —¡Tákü i cuyanguäexü! Erü ngëxguma cuyaxöxgu rü cuväcü rü tá wena imaxü —ñanagürü. **51** Rü yexguma Yáirupatawa nangugügu, rü Ngechuchu nayachocuxëe ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáü rü ngínatü rü ngíe ga yema bucü ga yuxcü. Natürü tama nanaxwèxe na togü yexma chocuxü. **52** Rü guxüma ga duňxügü ga yéma yexmagüxü rü naxauxe rü ngíxcèx nangechaügü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Tákü i pexauxexü! Erü ngëma bucü rü tama nixi i nayuxü. Rü ipemare —ñanagürü. **53** Natürü ga yema duňxügü rü Ngechuchuxü nacugüeama, yerü ngíxü nadaugü rü aixcüma marü iyu. **54** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíxmëxgu nayayauxächi, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Bucü, ¡írüda! —ñanagürü. **55** Rü yexguma ga ngíma rü wena imaxü, rü yexgumatama íirüda. Rü Ngechuchu rü duňxügümaä nüxü nixu na ngíxü naxüwemügüxüçex. **56** Rü ngínatü rü ngíe ga yema bucü, rü poraäcü tabaixächiäegü. Natürü Ngechuchu rü tükü namu na taxúemaäma nüxü na tixuxüçex ga yema ngupetüxü.

ore

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Rü Ngechuchu rü nanangutaquēxexēē ga yema 12 ga norü ngúexügü. Rü pora nüxna naxā rü nüxna naxāga na ínawoxüñāxüçèx ga nagúxüraüxü ga ngoxogü, rü na nameēxēēäxüçèx ga duüxügü ga idaaweexü. ² Rü nayamugü na duüxügumaä nüxü yaxugüexüçèx ga ore ga mexü na ñuxäcü äëxgacü yiñxü ya Tupana, rü na nameēxēēäxüçèx ga duüxügü ga idaaweexü. ³ Rü ñanagürü nüxü: —¡Rü taxuxüttáma ípinge i perü namawaü, rü bai ya perü caxüchigüxü ya nañmenèxä, rü bai i perü choca, rü bai i perü pâü, rü bai i perü dîeru. Rü wüxitama i perü daxü ípinge, rü tama i taxre! ⁴ —Rü ngéxguma wüxi ya ïãnewa pengugügu, ¡rü wüxi ya ïpatagutama perücho rü ñuxmata ipexüächi nawa ya yima ïane! ⁵ —Rü ngextá tama pexü ínayauxgüxüwa, ¡rü ípechoxü nawa ya yima ïane! Rü ngéxguma ngema ipexüächigu ¡rü ípepagücutü i perü üxaxücutü na ngëmawa nüxü nacuëgxüçèx na chixexü naxügxü i ngëma duüxügü! —ñanagürü. ⁶ Rü inaxüächi, rü guxüma ga ïänexäcügüwa naxí. Rü nüxü nixugüetanü ga Tupanaärü ore ga mexü. Rü guxüwama nanameēxéetanü ga duüxügü ga idaaweexü.

Eróde rü tama nüxü nacuèxéga na texe yixüxü ga Ngechuchu
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Rü Gariréaaneärü äëxgacü ga Erode, rü nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü poraäcü nagu narüxñü rü naxoegaäe ga Erode, yerü nümaxü ga duüxügü rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxéeruü nixí ya yima, rü marü wena namaxü —ñanagürügü. ⁸ Natürü togü rü ñanagürügü: —Nuxcumäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería nixí, rü wena nangox —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Bexmana náí ga nuxcumäcü ga Tupanaärü orearü uruü nixí, rü wena namaxü —ñanagürügü. ⁹ Natürü Erode rü ñanagürü: —Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáüxü yadaenaxägxüçèx. ¿Rü tacü éxna nixí i ngëma yatu i duüxügü ngëmaäcü poraäcü nüxü ixuchigagüechaxü? —ñanagürü. Rü Erode rü nüxü nangúchxüxüchi na ñuxäcü Ngechuchuxü na nadauxü.

Ngechuchu rü nanachibüexéē ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)

¹⁰ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechuchuarü ngúexügü ga yamugüxü, rü Ngechuchumaä nüxü nixugüe ga yema naxügxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü ngúexügumaä nixügachi, rü Bechaídaarü ïãnewa namaä naxü. ¹¹ Natürü yexguma duüxügü nüxü cuëxgügu ga ngextá na nayexmaxü, rü Ngechuchuwe narüxí. Rü Ngechuchu rü meäma yema duüxügüxü nayaxu, rü namaä nüxü nixu na ñuxäcü äëxgacü yiñxü ya Tupana. Rü nanameēxéē ga yema duüxügü ga idaaweexü. ¹² Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucèx naxí ga yema 12 ga ngúexügü ga yamugüxü. Rü ñanagürügü nüxü: —¡Yamugü i ñaä duüxügü na ïänexäcügü rü ïpatagü ya ngaicamana ngëxmagünewa na naxixüçèx, rü ngëxma na napiegüxüçèx rü norü ñonatèèx yataxegüxüçèx! Erü nuä íngëxmagüxüwa rü nataxuma i tacü rü ñona —ñanagürügü. ¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Wüximéëxpüx i pâü rü taxre i choxnixücatama toxü nangëxma. ¿Rü éxna cunaxwëxe na naxcèx tayataxegüxü i ñona naxcèx i guxüma i ñaä duüxügü? —ñanagürügü. ¹⁴ Rü 5000 ga yatügü nixí ga yema yéma yexmagüxü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¡Ecü ípenatogüxüéex rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü nanaxügü ga norü ngúexügü. Rü ínanatogüxüéē ga guxüma ga duüxügü. ¹⁶ Rü yexguma

ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüxicēexpük ga pāu rü yema taxre ga choxni. Rü daxūgu nadawenüäcüma Tupanana moxē naxā, rü ñuxüchi inanabücu ga yema pāu rü choxni. Rü norü ngúexügüna nanaxā na nüxü yantuäxüçex ga yema duüxügü. ¹⁷ Rü guxüma ga yema duüxügü rü meäma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaä ga yema pāu rü choxnichipëxegü ga iyaxügxü.

*Pedru nanangoxēē na Cristu na yiixü ga Ngechuchu
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexü rü Ngechuchu norü ngúexügümaä noxrüwama yayumüxëgu, rü nüma rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga i choma na texé chiixü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü norü ngúexügü nanangäxügü rü ñanagürü: —Nangëxma i duüxügü rü:

“Cuáu ya baiüxëeruü quixí”, ñagüxü, rü togü rü:

“Ería quixí”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü i wena maxüäcü quixí”, ñagüxü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chiixü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Cuma nixí i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Rü Ngechuchu rü nayaxucuxëgü ga norü ngúexügü na taxúemaäma nüxü yaxugüexüçex ga nüma rü Cristu na yiixü. ²² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü poraäcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxooxogü i Yudíugüarü äëxgacügüerugü, rü paigüarü äëxgacügü, rü ngëma ngúexëeruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxü. Rü tá choxü nimëxgü, natürü tomaëxpük i ngunexügu rü wena táxaruü chamaxü —ñanagürü. ²³ Rü yixcama rü guxüma ga norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüchaügu, jecü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rü namaä tapora i ngëma guxchaxügü i tümacex ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürrüü tüxü ixixëexü, rü ngëmaetüwa chowe tarüxüäma! ²⁴ —Erü yíxema tügü maxëchaxëechaüxü rü tá tayu, natürü yíxema chauxcëx yuxre rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵ ¿Rü tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxägu i guxüma i ñoma i naâneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëeägu i norü maxü? ²⁶ —Rü ngëxguma texé chauxcëx ãnegu rü naxcëx taxänegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxü na chiixü rü tá ta tümacex chaxäne i ngëxguma äëxgacü chixiäcüma núma chaxüxgu. Rü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu rü Chaunatü ya Tupanarüü tá chapora, rü daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügü i üünegüxürrüü tá chamexëchi. ²⁷ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñuxre i duüxügü i nuä ngëxmagüxü rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü äëxgacü na yiixü ya Tupana naxüpa na nayuexü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü toraxü nangox
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

²⁸ Rü 8 ga ngunexüguwena ga na yema ñaxü, rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa naxü na yéma yayumüxëxüçex. Rü ínayaxümüçügü ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáu. ²⁹ Rü yexguma ínayumüxëyane ga Ngechuchu rü nachiwe rü ngürüächi niyauracüü, rü naxchiru rü ta niyauracüü, rü poraäcüxüchima nacómü. ³⁰ Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchu maä idexagüxü. Rü Moïché nixí ga wüxi, rü Ería nixí ga to. ³¹ Rü yema taxre íyexmagüxüwa rü poraäcüxüchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga

ñuxācü Yerucharéügu tá na nayuxü ga Ngechuchu. ³² Rü woo ga Pedru rü namüçügü rü poraäcü na nayaxtaexü rü tama napee. Rü nüxü nadaugü ga ñuxācü poraäcü na nangónexü ga naxüxtawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaä yexmagüxüxtawa. ³³ Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexéêruüx, namexéchi nixí na nuã ingéexmagüxü. ¡Rü ngíxä tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moïchécèx, rü náí ya Eríacèx! —ñanagürü. Natürü ga Pedru rü tama nüxü nacuèx ga na ñuxü ñaxü yerü poraäcü nabaixächiäe. ³⁴ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexü natanügu nayangéixema. Rü poraäcü namuüe ga yema ngúexügü ga yexguma yema caixanexü natanügu yangéixemagu. ³⁵ Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixí ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. ¡Rü naga pexñüe! —ñaxü. ³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rü Ngechuchuarü ngúexügü rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüxtatama nadaugü. Rü yema ngúexügü rü taxúemaäma nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü.

*Ngechuchu rü nanamexéê ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

³⁷ Rü yexguma moxüäcü ga guma mèxpünnewa yanachoügu, rü muxüma ga duüxügü yexma Ngechuchuxü nayangaugü. ³⁸⁻³⁹ Rü yema duüxügütanüwa rü wüxi ga yatü tagaäcü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexéêruüx, ¡choxü rüngüxüe, rü tüxü nadau ya chaune! Erü tügümaä choxü tawüxicèx, rü wüxi i ngoxo tümawa nangéxma. Rü ngéexguma tüxü naxüxgu, rü aita tüxü naxüxüe, rü tüxü naxäüäexüe, rü tüxü narüchiexüe. Rü chixexü tümamaä naxü, rü tama tüxü ningéxchaü. ⁴⁰ Rü marü nüxü chacéexü i curü ngúexügü na tümawa Ínatexüchigüäxüçèx i ngëma ngoxo, natürü tama nüxü inaxinü —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxüx, ¿Ñuxguratáta i pemaä chanuxmaxü rü yaxna pemaä cha xí-nüxü? ¡Nuã naga ya cune! —ñanagürü. ⁴² Natürü yexguma Ngechuchuxüxtawa nanguxgu ga guma bucü, rü yema ngoxo rü guma bucüxü ñaxtüanegu nayanguxüe, rü nanaxäüäexüe. Natürü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo, rü nanamexéê ga guma bucü. Rü ñuxüchi nanatüxüxtawa nanamu. ⁴³ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixächiäegü ga yexguma nüxü nadaugüga ñuxäcü na naporaxü ya Tupana.

*Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)*

Rü yexguma duüxügü namaä baixächieyane ga yema Ngechuchu üxü, rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxü ga norü ngúexügü: ⁴⁴ —¡Meä iperüxñüe i ñaä ore i pemaä nüxü chixuxü! ¡Rü tääutáma nüxü ipeyarüngümaä! Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiñxü, rü chaeuchita tá choxü ñaxuaxügü i duüxügü na äéxgacügü choxü iyauxgüxüçèx —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü ga norü ngúexügü rü tama nüxü nacuèxgüga yema namaä nüxü yaxuxü. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxéê ga yema ore na nüxü nacuèxgüçèx. Rü yema ngúexügü rü namuüe ga Ngechuchuna na nacagüxü na meä namaä nangoxéêäxüçèx ga yema namaä nüxü yaxuxü.

¿Texé tá tixí ya guxäärü yexera ixixé?
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü inanaxügue ga nügümaä na yapor-agatanüçüüxü nachiga ga texé tá tiñxü ya natanüwa guxäärü yexera ixixé. ⁴⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga yema norü ngúexügü nagu

rüxññüexü. Rü yemacèx wüxi ga buxü nügütawü naga, rü nügütawü nayachixëe. ⁴⁸ Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Texé ya ñaã buxüxü meã yaxúxe chauégagu, rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü yíxema meã choxü yaxúxe, rü Chaunatü ya núma choxü mucüxü rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxääärü yexera tügü írüxíraxe, rü yíxema tixi ya guxääärü yexera ixixë — ñanagürü.

*Texé ya tama taxchi aixe rü törü ngüxëëruü tixi
(Mr 9.38-40)*

⁴⁹ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruüx, nüxü tadau ga wüxi ga yatu ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxü nixi ga númax —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü törü ngüxëëruü tixi —ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaütiágü rü Cuáü

⁵¹ Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxü ga nañnewa na naxüxü, rü tama namuñäcüma inaxüächi ga Yerucharéüwa na naxüxü. ⁵² Rü nügüpëxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngeruügü. Rü nümagü rü nawa naxi ga wüxi ga ñänexäcü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxüçèx ga wüxi ga ñaã Ngechuchu nagu pexüñexü. ⁵³ Natürü yema Chamáriaanecüäx rü tama nanayauxgüchaü, yerü nüxü nacuëxgü ga Yerucharéüwa tá na naxüxü. ⁵⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga norü ngúexügü ga Chaütiágü rü Cuáü, rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ñcunaxwëxexü na Tupanana naxcèx tacaxü na daxüwa ne namuñäxüçèx ya üxü na nagüxëëäxüçèx i guxüma i ñaã duüxügü, yema nuxcumäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería üxürrü? —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nagu perüxñüe na texéarü duüxügü pixigüxü. ⁵⁶ —Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü tama duüxügürü tauhexëëwa núma chaxü, natürü núma chaxü na duüxügüxü chamaxëxëxüçèx —ñanagürü. Rü yexguma rü náí ga ñänexäcüwa naxi.

*Duüxügü ga Ngechuchuwe rüxüxchaüxüchiga
(Mt 8.19-22)*

⁵⁷ Rü yexguma namagu naxixgu rü wüxi ga yatu Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaxügü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiäügü, natürü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga wüxi ga to ga yatu: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. Natürü núma ga yema yatu rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, noxri chanawëxe i chaunatüxü ichayatëxira —ñanagürü. ⁶⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Nüe ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatëxgü i ngëma naxrüü yuexü, natürü cuma rü curü puracü nixi na paxa duüxügümäa nüxü cuyarüxuxü i Tupanaärü ore na ñuxäcü guxääärü ãëgxacü na yiixü i númax —ñanagürü. ⁶¹ Rü wüxi ga to ga duüxü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ngëmáäcü cuwe charüxüxchaü, natürü noxri chanaxwëxe i nüxü chayarümöxë i ngëma chopatacüäxgü —ñanagürü. ⁶² Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Texé ya yíxema inaxügüxe na Tupanaärü puracüwa tapuracüxü natürü tümaärü ngëmaxüguama rüxññüexü, rü tama tame na Tupanaäxü tapuracüxü —ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngúexügü

¹ Rü yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngúexügü. Rü taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema ñanegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa ūxchaňxüwa na naxíxüçex. ² Rü ñanagürü nüxü: —Aixcümaxüchi nangëxma i muxüchixü i duňxügü i yaxögüchaňxü natürü ngema Tupanaarü orearü uwa puracüexü rü noxretama nixi. Rü ngëmacëx name i perü yumüxëwa nüxna peca ya yima puracüarü yora na ngema norü puracüwa namugüňxüçex i to i puracütanüxü.. ³ —;Rü ipexňächi rü ngëma pexi! Rü dücax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürrü nixi i pexü chimugüxü. ⁴ —;Rü tăutáma chocha ípinge, rü bai i perü dñeru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwëxe i namagu penuxcü i ngëxguma namawa texéxü perümoxëgugu. ⁵ —Rü ngëxguma wüxi ya ñwa pengugü, rü ñaňačü tá nüxü perümoxëgü i ngëma duňxügü:

“Petaňxë erü Tupana rü napetanügu”, ñaperügügü tá. ⁶ —Rü ngëxguma ngëma nangëxmagu i duňxügü i Tupanaxü cuèxgüchaňxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxä i taňxë. Natürü ngëxguma ngëma nataxuxgu i duňxügü i Tupanaxü cuèxgüchaňxü, rü ngema Tupanaarü taňxë rü pexrütáma nixi. ⁷ —;Rü wüxi ya ñigutama perücho, rü ngëma pechibüe rü peyaxü i ngëma nüxü ngëxmaxü i ngëma ïcüňxügü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixi na nayauxxü i norü natanü naxcëx i norü puracü. Rü yima ñanewa pengëxmagüyane rü tama chanaxwëxe i nái ya ñigu peyapegü. ⁸ —Rü ngëxguma wüxi ya ñane ya nawa meä pexü nayaxunewa pengugü, ;rü penangö i ngëma ñona i pexna naxägüxü! ⁹ —;Rü penameňxëëx i ngëma idaaweeexü i yima ñanewa ngëxmagüxü! ;Rü namaňa nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Tupanaärü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagu”, ñapegügü nüxü! ¹⁰ —Natürü ega nawa pengugü ya wüxi ya ñane i ngextá duňxügü tama meä pexü íyauxgüxüwa, ;rü ngëma ítamügu ípechoxü rü ñapegügü nüxü i ngëma ñanecüňxä!:

¹¹ “Rü woo ñaňa perü ñaneärü üxaxü i tocutüwa yaxüxü, rü itanapagü, na ngëmawa nüxü pecuáxüçex na Tupana rü tama pemaň nataňexü. ;Natürü tama nüxü ípeyarüngümaë na marü pexna nangaicamaxüchichiréxü ya Tupana na perü aëgxacü yïnxü”, ñaperügügü tá nüxü i ngëma ñanecüňxä! ¹² —Rü pemaň nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagüxü i naâne, rü Chodomacüňxä i duňxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duňxügü i tama meä pexü yauxgüxü.

Íanegü ga tama Tupanaga ñüne

(Mt 11.20-24)

¹³ —Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, Pa Corachícüňxä rü Bechaídacüňxä i Duňxügüx, yerü yexguma chi Tiruarü ñanewa rü Chidäňärü ñanewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxrüügü ga Tupanaärü poramaň petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraäcü yachixexü ga yema Tirucüňxä rü Chidäňcüňxä ga duňxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoë ga nacüma ga chixexü, rü poraäcüxüchi chima nügümaä nangechaügü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuëxächitanü ga na yapecaduňxügü. ¹⁴ —Natürü pemaň nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduňxügü, rü ngëma ngunexügü rü Tirucüňxä rü Chidäňcüňxäarü yexera tá pexü napoxcue i pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernáucüňxägü i Duňxügüx ¿éxna pema nagu perüxñüegü rü daxüguxü i naânewa tá pexixü? Pemaň nüxü chixu rü naânetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxü ipoxcuxüwa tá nixi i pewogüxü. ¹⁶ Rü

ñuxuchi norü ngúexügütü ñanagürü: —Rü yíxema pega ñüexë, rü chauga rü ta taxinüe. Natürü yíxema tama pega ñüexë, rü chauga rü ta tama taxinüe. Rü yíxema tama chauga ñüexë, rü tama naga taxinüe ya Chaunatü ya núma choxü mucü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechuchuarü ngúexügütü

¹⁷ Rü taäeäcüma nawoegu ga yema 72 ga norü ngúexügütü ga yamugütü. Rü ñanagürüga nüxü: —Pa Corix, ngéxguma cuégagu tidexagügu, rü èixrütü i ngoxogü rü toga naxinüe —ñanagürü. ¹⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngémáäcü aixcüma nixi. Yerü nüxü chadau ga Chataná ga daxuguxü ga naänewa na natáexü wüxi ga äemacürü. ¹⁹ —Rü choma nixi ga pexna chanaxäxü ga pora na tama chixexü pemaä naxügütücèx ega woo äxtapegüwa rü éxna tuxchinawegüwa pengagügu. Rü yexgumarüü ta pexna chanaxä ga pora na nüxü perü- yexeraxücèx i guxüma i Chatanáärü pora na ngémaäcü taxucürüwama tacü rü chixexü pemaä naxüxücèx. ²⁰ —¡Natürü tåxü i petaäegütü naxcèx i ngéma na pega naxinüexü i ngoxogü! Rü narümemaä nixi i petaäegü naxcèx na marü naxümatüxü i peéga i Tupanaärü poperawa i daxuguxü i naänewa —ñanagürü.

Ngechuchu rü nataäe (Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Rü yexgumatama ga Tupanaäe ga Üünexü rü poraäcü Ngechuchuxü nataäexëe. Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Daxuguxü i Naäne rü Ñoma i Naäneärü Yorax, cuxü chicuëxüü, yerü ñaä chorü ngúexügütü nüxü cucuëxëe i ñaä ore ga naxchaxwa iquicüxü ga duüxügütü i ñoma i naänewa nüxü cuëxüchigütü. Rü yemaäcü cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaäcü nixi ga cunaxwèxexü —ñanagürü. ²² Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxä i guxüma i tacü i ngémaxü. Rü taxúema choxü tacuëx na Tupana Nane chiixü. Rü Chaunatüxicatama nixi ya choxü cuäcü na Nane chiixü. Rü ngéxgumarüü ta taxúema nüxü tacuëx na texe yiixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngéma duüxügütü i Chaunatüxü nüxü chadauxëechaüxüxücatama nixi i nüxü cuëxügütü na texe yiixü —ñanagürü. ²³ Rü yexguma norü ngúexügütü nadawenü, rü namaäxüca ñanagürü: —Tataäegü ya yíxema túmaxëtümääxüchi nüxü daugüxe i ñaä ñuxma pema nüxü pedaugütü. ²⁴ —Erü pemaä nüxü chixu, rü muxüma ga nuxcümaügütü ga Tupanaärü orearü uruügütü rü äexgacügütü ga tacügütü, rü nüxü nangúchaü ga nüxü na nadaugüchaüxü i ñaä ñuxma pema chauxüntawa nüxü pedaugütü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü nangúchaü ga nüxü na naxinüexchaüxü i ñaä ñuxma pema chauxüntawa nüxü pexinüexü. Natürü tama nüxü naxinüe —ñanagürü.

Ore ga meciü ga Chamáriacüäxgu ixuxü

²⁵ Rü yexguma inachi ga wüxi ga ngúexëeüü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaexü, rü Ngechuchuxüntawa naxü na namaä yanadexaxücèx. Rü Ngechuchuxü naxüxchaü, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Ngúexëeüü ya Ngechuchux, ¿Tacü nixi i mexü na chanaxüxü na choxü nangémaxücèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i ngéma ore i Moichéarü mugüwa ümatüxü? ¿Rü tacüxü i cumaä yaxuxü? —ñanagürü. ²⁷ Rü yema ngúexëeüü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaexü, rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana i guxüma i curü maxümaä, rü guxü i cuäemaaä, rü guxü i curü poramaä, rü guxü i nagu curüxünxümaä! ¡Rü nüxü nangechaü i cumücü ngéma na cugütama cungechaüxüürüü! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngéma ore i choxü namaä

cungāxūxū rü marü name. Rü ngēxguma ngēma ore quinguxēēxgu, rü tá cunayaxu i maxū i taguma gúxū —ñanagürü. ²⁹ Natürü ga yema ngúexēēruū ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaexū, rü nügütüwa nachogüchaū. Rü yemacèx Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Rü texé tixí ya chomucü? —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —Wüxi ga yatü Yeruchareūwa ne naxū, rü Yericú ga īānewa naxū. Rü namagu nüxū nangaugü ga ngítēēxgxū. Rü guxūma ga norü yemaxūcèx nangīxgū, rü ēixrūxū ga naxchiru rü ta naxcèx nangīxgū. Rü nanaquaixgū, rü nayayuāchixēēgū, rü yemaācü yéma nanatēxgū. ³¹ —Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudíugüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxū nadēuxgu rü nüxū yéma naxüpetümare. ³² —Rü yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebitanüxū ga tupauca ga taxūnewa puracüxū. Rü yexguma yema yatüxū nadēuxgu, rü nüma rü ta nüxū naxüpetümare. ³³ —Natürü yixcūra rü wüxi ga Chamáriaanecūx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rü yexguma guma yatüxū nadēuxgu rü nüxū nangechaütümü. ³⁴ —Rü guma yatücèx nixū. Rü chixū rü binumaā nanaxūxū ga norü oxrigü, rü meāma nayanēēxgū ga yema norü oxrigü. Rü ñuxūchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rü yéma nüxna nadau. ³⁵ —Rü moxūācü ga yexguma inaxūāchigu ga yema Chamáriaanecūx, rü ngixū nayaxu ga taxretachinü ga norü dīēru, rü yema pegüchicaarü yorana ngixū naxā. Rü ñanagürü nüxū:

“¡Nüxna nadau i ñaā yatü! Rü ngēxguma yexeragu naxātanügu na nuā nangēmaxū, rü choma tá cuxū chanaxütanü i ngēxguma chataeguxgu”, ñanagürü. ³⁶ Rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxū ga yema ngúexēēruū ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaexū: —Ñuxma chanaxwèxe i chomaā nüxū quixu i ngēxürüüxū ga yema tomaēxpüxtanüwa ga aixcüma namucü ixīxū ga yema yatü ga ngítēēxgxū imēxgxū —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü yexguma ga yema ngúexēēruū ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaexū rü ñanagürü: —Yema Chamáriaanecūx nixū ga yema yatümucü ixīxū, yerü nüxū nangechaütümü —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxū: —¡Ñuxma rü íixū rü yema Chamáriaanecūx üxürü naxū! —ñanagürü nüxū.

Marta rü Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸ Rü yexguma Ngechuchu namagu ixūxgu norü ngúexügumaā rü wüxi ga īānexācüwa nangu. Rü yéma guma īānexācüwa rü wüxi ga nge ga Martagu äegacü ngígüpatawa inanguxē. ³⁹ Rü Martaaxū iyexma ga wüxi ga ngíeyèx ga Maríagu äegacü. Rü ngíma rü Ngechuchucutüxütawa irüto na inaxñüxūcèx ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰ Natürü ga Marta rü itaarü puracüxū rü yemaācü ngírü puracüguama irüxñü. Rü yemacèx Ngechuchucèx iyaxū, rü ngígürügū nüxū: —Pa Corix, ¿tama ēxna nagu curüxñü i ngēma na chataarü puracüxū rü ngēma chaueyèx rü choxnaxīca na natáaxū i guxūma i ngēma puracü? ¡Rü namaā nüxū ixu na choxū nangūxēēxucèx! —ngígürügū. ⁴¹ Natürü Ngechuchu rü ngixū nangāxū, rü ñanagürü ngixū: —Pa Martax, cuma rü poraācü curü puracücèx cuxoegaā, rü muxūma i ngēmaxügu curüxñü. ⁴² —Natürü wüxicatama nixū i guxūärü yexera i mexū na nagu rüxñüxū. Rü Maríia iyixī i ngēmagu rüxñücü. Rü taxúetáma ngixna tayanuxū i ngēma —ñanagürü ga Ngechuchu.

¹ Rü wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxē ga Ngechuchu. Rü yexguma nüxű nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexű rü ñanagürü nüxű: —Pa Corix jtoxű nangúexēē na ñuxācū tayumüxēgüxű, yema Cuáű ga baiüxēēruű norü ngúexügxű nangúexēēxürüű! —ñanagürü. ² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxű: —Rü ngēxguma peyümüxēgügū rü ñaperügögū tá:

“Pa Tonatü ya Daxügucüx, rü aixcüma Üünecü quixī i cumax. ¡Rü núma naxű na torü äëxgacü quiñxüçèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaű na naxügxű i duüxügű i ñoma i naänewa, ngēma daxüguxű i naänewa na curü ngúchaű ínaxügxüxrüű. ³ ¡Rü toxna naxā i torü ñona i wüxicigü i ngunexüçèx ixixű! ⁴ ¡Rü toxü nüxű nangechaű i torü pecadugü, erü toma rü ta tüxű nüxű tangechaű ya guxāma ya yíxema chixri tomaā chopetüxe! ¡Rü tāxű i tacü rü chixexüpēxewa toxü cuwogüxű na tama nagu tayixüçèx!”

ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngēxguma chi wüxi i pema rü tüxű nangēmaxgu i wüxi i tümamüçü, rü chi ngāxüçüü napatawa taxüxgu rü ñatagügū nüxű:

“Pa Chomüçüx, jtomaexpüx i pāu choxna naxā! ⁶ —Erü wüxi i chomüçü rü yaxüwa ne naxű, rü ngexwacèx chopatawa nangu. Rü choma rü changearü ñonaăx, rü taxuümaāma chanachibüxēēga”, ñatagügū. ⁷ —Rü ngēma tümamüçü i napatawa ngēxmaxű, rü chi tüxű nangāňxgu rü ñaxgu:

“¡Tāxű i choxü cuchixewexű! Chorü īăx rü marü naruwāxta, rü choma rü chauxacügű rü ngürücarewa tangēxmagű. Rü ngēmacèx taxucürüwa ícharüda na tacü cuxna na chaxāxüçèx”, ñaxgu chi tüxű. ⁸ —Rü pemaā nüxű chixu, rü ngēma na tümamüçü yíixüçèx rü tāütáma ínarüda na tacü tüxna naxāxüçèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixewe chaxüçèx, rü tá tüxna nanaxā i guxüma i tacü i tanaxwèxexű. ⁹ —Rü ngēmacèx pemaā nüxű chixu rü, ¡Naxcèx ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxā! ¡Rü Tupanacèx pedèyx rü tá nüxű ipeyangau! ¡Rü īăxwa: Tu tu tu ñapegü, rü tá pexcèx niwāxna i īăx! ¹⁰ —Erü guxāma ya yíxema naxcèx íçaxe rü tanayaxu, rü guxāma ya naxcèx dauxe rü nüxű itayangau. Rü guxāma ya īăxwa: Tu tu tu ñagüxe, rü tümacèx tá niwāxna i īăx. ¹¹ —¿Rü ñuxācū i wüxi i pema na papágü piñxű rü penena penaxāxű ya wüxi ya nuta ega pāucèx pexna nacaxgu, rü ẽxna wüxi i áxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu? ¹² —¿Rü texé i petanüwa rü penena penaxā i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaüçèx pexna nacaxgu? ¹³ —Rü ngēma pema na pichixecümachiréxű natürü nüxű pecuèx na ñuxācū mexű i ámare pexacügüna na pexāxű, rü pemaā nüxű chixu rü Penatü ya Daxügucü rü perü yexera tá nixī na pexna mexű naxāxű. Rü guxāma ya yíxema Tupanaxütawa Naäe i Üünexüçèx íçaxe, rü tá tüxna nanaxā —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxű nixugüe na ngoxoarü poramaā napuracüxű nawogüe (Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Rü Ngechuchu ínanatèxüchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxű ngegaxēēxű. Rü yexguma ínaxüňxgu ga yema ngoxo rü guma yatü rü nidexa. Rü guxüma ga duüxügű rü nabaixächiäegü ga yexguma yemaxű nadaugügū.

¹⁵ Natürü ñuxre ga duüxügű rü ñanagürögü: —Ñäa yatü i Ngechuchu, rü Bechebú i ngoxogüarü äëxgacuarü poramaā nixī i ínanawoxüňxű i ngoxogü —ñanagürögü. ¹⁶ Natürü ga togü rü nüxű naxügxüchaű, rü yemacèx naxcèx ínacagü ga nüxű na nawéaxű ga wüxi ga cuèxruű ga daxücüňxű na yemawa nüxű nacuèxgüxüçèx rü ngoxi aixcüma Cristu yi. ¹⁷ Natürü núma ga Ngechuchu rü nüxű nacuèxama ga tacüga na naxñinüěxű, rü yemacèx ñanagürü nüxű: —Ngēxguma chi wüxi i nachiüňnecüňxű i duüxügű nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxēē. Rü ngēxguma

chi wüxi ya īcūqāx nügümaā nuēēchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxēē. ¹⁸ —Rü ngēxguma chi Chataná nügümaātama nuxgu, rü nügütama yamēxgu, rü ūnxācü chi i āēxgacüeche yīixü? Rü ngēma ūnacharügü i ūnxma erü pema choxü pixuxgu rü Bechebúarü poramaā íchanawoxü i ngoxogü. ¹⁹ —Natürü ngēxguma chi Chatanáärü poramaā íchanawoxügü i ngoxogü, rü perü ngúexügü rü chita Chatanáärü poramaā ínanawoxü i ngoxogü. Rü ngēmawa meā nüxü tacuèx na pema rü ípetüexü. ²⁰ —Natürü pemaā nüxü chixu rü aixcüma Tupanaärü poramaā nixi i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngēmawa pexü nüxü chacuèxēē na núma petanüwa nanguxü ya Tupana na āēxgacü yīixüçèx. ²¹ —Rü ngēxguma wüxi ya yatü ya poracü rü meāma nügü naxüxnugu rü nüxna nadéuxgu ya napata, rü taxúetáma naxcèx tangix i norü ngēmaxü i napatawa ngēxmaxü. ²² —Natürü ngēxguma ínanguxgu i to i yatü i nüxü rüporamaexü, rü nüxü nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxü ya naxne ya nügü namaā ínaporaäxüne, rü tá nüxna nanapuxü i guxüma i norü ngēmaxü, rü tá nayana. ²³ —Yíxema tama choxü ngechaüxü rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxüçexü na Tupanacèx tayagagüxü i duňxügü rü chauxchawa tanangianexēē.

ngoxo i taeguxüchiga (Mt 12.43-45)

²⁴ —Rü ngēxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü daux-chitagü nanañaāne, rü naxcèx nadau na ngextá na nangüxü. Rü ngēxguma taxuguma nangüegagu, rü nügü ínicuèx rü ūnanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegu ya yima yatü ga noxri nawa íchaxüüxchirécü”, ūnanagürü. ²⁵ —Rü ngēxguma nataegugu, rü yima yatüxü inayangau na ūnomä wüxi ya ī ya mexēēne rü meā nabixichinerüü na yīixü. ²⁶ —Rü ínixü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngēma ngoxogü rü wüxigu yima yatüga nachocu, rü ngēxma naxächiügü. Rü ngēxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ūnanagürü.

Taăe i aixcüma ixixüchiga
²⁷ Rü yemaxü íyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duňxügütanüwa tagaăcü ngigürügü: —Tataăe ya yíxema tüğüanüwa cuxü yaxëexü rü tüğü nixüwa cuxü maixü —ngigürügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ūnanagürü: —Yexeraăcü tataăe ya yíxema nüxü ūnixü i Tupanaärü ore rü naga ūnixü —ūnanagürü.

Duňxügü ga tama yaxögüchaüxü rü naxcèx ínacagüama ga to ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaā üxü

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Rü nimuētanü ga duňxügü ga Ngechuchuxütawa ngutaquëxegüxü. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaā na yadexaxü. Rü ūnanagürü: —Naā duňxügü i ūnomäcüü maxëxü rü nichixecüma. Rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaā üxü. Natürü Tupana rü wüxicatama i cuèxruü tá nüxü nawëx. Rü ngēma nixi i cuèxruü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáwa duňxügüxü nawéxü na nüxü nacuëxgüxüçex na aixcüma Tupana yīixü ga guma yéma namucü. ³⁰ —Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuèxruü nixi naxcèx ga Nínibecüqāx ga duňxügü, rü ngēxgumarüü tá ta nixi ya Tupana Nane ya duňxüxü ixicü na wüxi i cuèxruü tá yīixü naxcèx i ūnomäcüü maxëxü i duňxügü. ³¹ —Rü ngēxguma naâneärü guxgu rü Tupana rü ūnomäcüü maxëxü i duňxügüna nacèxgu i norü pecaduchigacèx, rü ngîma ga nuxcümaăcü ga Chabaaneärü āēxgacü tá ífirüda rü tá ūinaxuaxü i ūnomäcüü maxëxü i duňxügü. Yerü ngîma rü yaxüwaxuchi ne ixü ga na āēxgacü ga Charumóoxü naxñünüxüçex ga ūnxäcü nüxü na nacuëxüchixü. Natürü

ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóõärü yexera ixïcü. ³² — Rü ngëxguma naâneärü guxgu rü Tupana rü ñomaõcüü maxëxü i duõxügüna nacëxgu norü pecaduchigacèx, rü nuxcümaõguxü ga Níñibecüäx ga duõxügü rü tá ïnarüdagü rü tá ïnanaxuaxügü i ñomaõcüü maxëxü i duõxügü. Yerü nümagü ga Níñibecüäxgü ga duõxügü rü nüxü narüxoë ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaã nüxü ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixïxü.

*Taxüneärü omüchiga
(Mt 5.15, 6.22-23)*

³³ — Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxuchi itayacux rü ëxna tacularügu tayaxücuchi. Natürü norü üchicaügu tanaxünagü na ngëma tükü nabaxixüçèx ya yíxema duõxégü ya yima ïgu chocuxe. ³⁴ — Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüü nixi i cuxunecèx. Rü ngëxguma ngëma Tupana cuxü naxwèxexüçèx cudèuxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. Natürü ngëxguma ñoma i naâneärü ngúchaüçèx cudèuxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangëxma. ³⁵ — Meä cugüna nadau na tama ëänexüxü nanguxuchixüçèx i ngëma ore i mexü i cuxü ngëxmaxü, i ñoma wüxi i omürüü ixïxü! ³⁶ — Ngëxguma chi guxü i curü maxüwa nangëxmagu i Tupanaärü ngóonexü rü taxuwama nachixëxgu i curü maxü, rü meä chi nüxü cucuëx i Tupanaärü ngúchaü ñoma wüxi i omü i cuxü baxixürüü —ñanagürü.

Ngechuchu rü duõxügütanüwa ïnanaxuaxü ga Parichéugü rü ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga na yadexaxü ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüxüçèx. Rü yema Parichéupatawa naxü, rü mechawa nayarüto. ³⁸ Rü yema Parichéu rü nabaixächiäe ga yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu na tama yanguxëëxü ga yema Moïchéarü mu na nayauxmëgxiraxü ga yexguma nachibüegu. ³⁹ Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwaxicatama iyaxuxürüü pixígü. Natürü i peäxëwa rü nagu perüñüe na pengíxü rü chixexü pexüxü. ⁴⁰ — Pa Naëchitamare Maxëxüx, ¿tama ëxna nüxü pecuëx na guma Tupana ga naxüçü i ngëma törü düxétüxünewa ngëxmaxü, rü gumatama yiñxü ga naxüçü ga törü maxü i törü aixepewa ngëxmaxü? ⁴¹ — Rü name nixi i Tupanana penaxä i perü maxü na aixcüma naxcèx pemaxëxüçèx. Rü ngëmaäcü tá pime i guxüwama. ⁴² — Natürü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Parichéugü, erü pema rü perü ngëmaxüwa rü meä Tupanana penaxä i ngëma noxrü ixïxü, natürü perü maxüwa rü tama aixcüma naga pexñüe rü tama nüxü pengechaü. Rü marü name na perü ngëmaxüwa Tupanana penaxäxü i ngëma noxrü ixïxü. Natürü perü maxüwa rü ta penaxwèxe i meä naga na pexñüexü rü nüxü na pengechaüxü. ⁴³ — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Parichéugü, erü pema rü pexü nangúchaü i äëxgacüchicagüwa na perütogüxü i ngutaquëxepataügüwa. Rü penaxwèxe na ñoma äëxgacüxü rümoxëxürüü na meä pexü namoxëgüxü i duõxügü i ítamügüwa. ⁴⁴ — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, erü ñoma yuetamaõgü i tama nüxü idauxü i duõxügü naëchitamare naëtuwa chopetüxürüü pixígü. Erü woo perü düxétüwa pime, natürü aixepewa i peäxëwa rü poraäcü pichixe —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵ Rü wüxi ga ngúexëëruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü, rü Ngechuchuxü nangäxü rü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruü Pa Ngechuchux, rü ngëma na ngëma ñacuxü, rü toma rü toäxëwa nangux —ñanagürü. ⁴⁶ Natürü Ngechuchu

rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i ngechaň nixi i pexcèx, Pa Ngúexëëruügü i Moñcháerü Mugüwa Nguxëëtaegüxü, erü poraăcü penamu i duăxügü na naga naxinüexüçex i ngëma Moñcháerü mugü i guxchaxü i pematama bai i írarüwa naga pexinüexchaňxü. ⁴⁷ —Rü wüxi i ngechaň nixi i pexcèx, erü peyamexëëgü i tûmamaăgü ga guxema nuxcumaăgüxe ga Tupanaărü orearü uruăgü ga perü oxigü tükü dëixe. ⁴⁸ —Rü ngëmawa nüxü tacuex na pema rü ta ipexâgüxü nawa ga yema chixexü ga perü oxigü ügüxü. Yerü nümagü rü tükü nadai ga guxema Tupanaărü orearü uruăgü, rü ñuxma i pema rü peyamexëëgü i tûmamaăgü. ⁴⁹ —Rü yemacèx nixi ga Tupana ga ñaxü:

“Ngëma duăxügütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruăgü rü chorü orearü ngeruăgü. Natürü ngëma duăxügü i chixexügü rü tá nanadai i nümaxü rü togüxü rü tá nachixewegü rü tá nawe ningëxütanü”, ñaxü ga Tupana. ⁵⁰⁻⁵¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü pemaă nüxü chixu rü Tupana tá nayapecuăchixëe i pema i ñuxma maxëxë erü pema rü ta perü oxigücumagu pexi. Nümagü rü noxitama naâneărü ügügumama rü nanadai ga muxüma ga Tupanaărü orearü uruăgü. Rü nüxira nayamëgxü ga Abé rü gumawena nayadaietanü ga muxüma ga togü ñuxmata Zacaría ga tupauca ga taxünegu yamëgxüäciwa nangu. Rü guxüma ga yema orearü uruăgü ga perü oxigü dëixüçex rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürüütama pixigü rü tama nüxü perüxoechaň i ngëma chixexü i pexüxü. ⁵² —Rü wüxi i ngechaň nixi i pexcèx, Pa Ngúexëëruügü i Moñcháerü Mugüwa Nguxëëtaegüxü, erü duăxügüchaxwa ipeyacux i Tupanaărü ore i aixcüma ixixü i pematama tama pixögüxü. Rü nüxna penachuxu i togü i duăxügü i aixcüma yaxögüchaňxü na nümagü rü ta tama yaxögüäxüçex —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴ Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü yema ngúexëëruügü ga Moñcháerü mugüwa nguxëëtaegüxü rü yema Parichéugü rü poraăcü Ngechuchumaă nanuë. Rü inanaxügü ga nüxna na nacagüexü naxcèx ga muxüma ga ore ga guxchaxümaă na yemaăcü chi nüxü iyangaugüxüçex ga ore ga chixexü na yemamaă norü äëxgacügüxü- tawa Ngechuchuxü íyaxuaxügüxüçex.

12

Ngechuchu nanangúexëe na tama namexü na duăxügüpëxewa meă imaxnetaxü natürü taâëwa rü chixexügu rüxñüxü

¹ Rü yoxni yexma nangutaquëxegü ga muxüchixü ga duăxügü. Rü yema na namuxüchixüçex rü düxwa nügütüwa ningagütanü ga duăxügü. Rü Ngechuchu inanaxügü ga norü ngúexügümaăxira na yadexaxü, rü ñanagürü: —¡Pexuăegü naxcèx i Parichéugü! Erü duăxügüpëxewa meă namaxëneta natürü naâëwa rü chixexügu narüxñüe. ² —Natürü guxüma i tacü i wüxie cüăcü üxü rü tá nangoxoma. Rü guxüma i tacü iicúxü rü yixcura rü tá duăxügü nüxü nacuëxgüama. ³ —Rü ngëmacèx guxüma i ngëma ore i eänexüwa cüăcü nüxü pixuxü rü yixcura rü tá nangoxoma rü guxü i duăxügü tá nüxü naxinüe. Rü ngëma ore i ucapuarü aixepewa cüăcü nüxü pixuxü, rü yixcura rü guxäpëxewa tá nüxü nixugü i duăxügü.

*Name nixi na Tupanaxü pemuăexü
(Mt 10.26,31)*

⁴ —Rü ngëmacèx i pemax, Pa Chomücügü, rü pemaă nüxü chixu rü ¡tama nüxü pemuăe i ngëma duăxügü i pexü daixchaňxü! Erü taxünexüxícatama nimëgxü, natürü taxucürüwama taâëxü nimëgxü. ⁵ —Natürü pemaă tá nüxü chixu na texéxü tá na pemuăexü. ¡Nüxü pemuăe ya Tupana! Erü nüma nüxü nangëxma i pora na yamăăxü i pexene, rü napoxcuăxü i peăe i ngextá

ngoxogüxü ínapoxcuxügu. ¡Rü yimaxü tá nixí i pemuüexü! ⁶ —¿Tama ēxna taxretachinü i dīeruxacügu namaā petaxe i wüximēexpüx i werixacügü? Natürü Tupana rü tama tükü inayarüngüma ya yíxema werixacüäxgü, rü bai ya wüxi. ⁷ —Rü woo i peyaegü rü Tupana nüxü nacuèx na ñuxre i peyae ngēxmaxü. Rü ngēmacèx, jtäxü i pexoegaäegüxü! Erü pema rü muxüma i werixacügürü yexeraxüchi pexü nangechaü ya Tupana.

*Yíxema duüxügüpëxewa tügü ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarü duüxü tüxü
(Mt 10.32-33, 12.32)*

⁸ —Rü pemaā nüxü chixu rü guxâma ya texé i ñoma i naânewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na chorü duüxü tüxü, rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü napëxewa i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü tá tükü chixu na chorü duüxü tüxü i tümax. ⁹ —Natürü texé ya ñoma i naânewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na tama chorü duüxü tüxü, rü choma rü tá ta napëxewa i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü tá tükü chixu na tama chorü duüxü tüxü i tümax. ¹⁰ —Rü guxâma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü Tupana tá tükü nüxü nangechaü i ngêma. Natürü texé ya Tupanaäe i Üünexüchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü tâutáma tükü nüxü nangechaü i ngêma. ¹¹ —Rü ngêxguma duüxügü ngutaquëxepataügüwa rü ëxna äëxgacügüpëxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexüçèx, rü jtäxü i pexoegaäegüxü na tacümaä tá penangäxüxü rü ëxna tacüxü tá namaā na pixuxü! ¹² —Erü ngêxguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaäe i Üünexü tá pexü nanguxée na tacüxü tá namaā pixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i äucümaxü nixí na imuärü dīeruäxü

¹³ Rü yema duüxügütanüwa rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexëeruüx, ¡namaā nüxü ixu ya chaueneë rü choxna naxää i ngêma chau-natü ga yucüarü ngêmaxü i choxna üxü! —ñanagürü. ¹⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Yatüx, ¿texé perü äëxgacüxü choxü tingucuchixëe na chayatoyexüçèx i ngêma penatüarü ngêmaxü? —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¡Pexuäe na tama pexü nangúchaüxüçèx i togüarü ngêmaxü! Erü wüxi i duüxü rü tama ngêma na namuärü ngêmaxüäxüçèx nixí i nayauxäxü i norü maxü i taguma gúxü —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma wüxi ga ore ga cuèxrüüxü namaā nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muärü dīeruäcü, rü guxüma ga yema nanetügü ga naânegu natogüxü rü meâma nüxü nixo. ¹⁷ —Rü guma yatü rü nagu narüxiñü rü naâewa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñüxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaā na changuxüxü i chaunetügüarü o”, ñanagürü. ¹⁸ —Rü naâewa ñanagürü:

“Marü nüxü chacuèx na tacü tá chaxüxü. Rü nagu tá chapogü ya guxüñema ya chorü ïpatagü ga nagu namaā changuxüne ga chaunetügüarü o. Rü nái ya taxüragüne tá chaxü na ngêxma namaā changuxüxüçèx i guxüma i chaunetügüarü o rü guxüma i chorü ngêmaxügü. ¹⁹ —Rü ngêxguma marü namexgu i guxüma, rü chaugümaä tá ñacharügü: ‘Ñüxma rü tá icharüngü rü meâ tá chachibü rü meâ chaxaxe rü ngêmaäcü tá chataäe. Erü namuxüchi i chorü ngêmaxügü, rü mucüma ya taunecü tá choxü natai’, ñacharügü tá chaugümaä”. ²⁰ —Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxü:

“Pa Yatüx, cungêäemare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngêma curü ngêmaxügü i namaā cunguxüxü, rü ¿texéarü tá nixí i ngêxguma?” ñanagürü ga Tupana. ²¹ —Rü ngêxgumarüü tá ta namaā nangupetü i ngêma duüxügü i nügucèxtama norü ngêmaxügümaä nguxüxü rü tama nügü ímexëexü i Tupanapëxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Tupana rü naxācügüna nadau
(Mt 6.25-34)*

²² Rü yemawena rü norü ngúexügüx ū ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaā nüx ū chixu ɻrü tâx ū i pexoegaāegüx ū naxcèx i ɻacü tá na pengðx ū rü ɻacümaā tá na pixāxchirux ū! ²³ —Erü perü max ū rü ñonaārü yexera nix ū, rü pexe-ene rü naxchiruarü yexera nix ū. ²⁴ —¡Dúcèx penangugü i werigü i tama toegüchiréx ū, rü tama nanetüarü o ibuxgüx ū, rü ngepatagüx ū na ngexta namaā nanguxügüx ūcèx i norü ñona! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraācü gux ūma i werigüarü yexera pixigü. ²⁵ —Rü taxuwama name na pexoegaāegüx ū. Erü taxucüruwama wüxi e pema rü pegütama ipemèxachixéē ngäx ū ya metrugu ega woo poraācü naxcèx pexoegaāegügü. ²⁶ —Rü ngëxguma tama pemaā nangux ū i ngëma írax ū rü taxucüruwama pegütama ipemèxachixéē ega woo naxcèx pexoegaāegügü, rü ɻtüxcü ū i ngëxguma rü ta ɻacü i togü i ngëmaxügücèx pexoegaāegüx ū? ²⁷ —¡Dúcèx penangugü i putüragü na ñuxacü nayaex ū i nachacu! Rü tama napuracüex ū, rü tama nügü üxchirugüx ū. Natürü woo guma äëxgacü ga Charumó ū ga na namexéchix ū ga naxchiru rü taguma wüxi ga putürachacuarü mexürü ū nix ū. ²⁸ —Rü marü nüx ū pedau i ñuxacü Tupana na nangëxäex ū i putüragü i ñuxma nañnewa rüxügümarex ū natürü mox ū rü marü taxux ū. Rü ngëxguma Tupana ngëmaācü nangëxäegü i putüragü rü pema rü tá ngëmaärü yexera pexchiru pexna naxä, Pa Duüxügü i Írarüwatama Yaxðgüx ū. ²⁹ —Rü ngëmacèx tama name i pexoegaāe naxcèx i ɻacü tá na pengðx ū rü ɻacü tá na pixaxüx ū. ³⁰ —Erü ñoma i nañneçüñax i duüxügü rü naxcèx nadaugü i gux ūma i ngëma pemaā nüx ū chixux ū. Natürü pema rü pex ū nangëxma ya Penatü ya Tupana ya nüêchama nüx ū cuacü na pex ū nataxux ū i gux ūma i ngëma. ³¹ —Rü ngëmacèx narümemaé nix ū na Tupanaärü ngúchaücèx pedaugüx ū na perü äëxgacü yíixücèx. Rü ñuxüchi nüma rü tá pexna nanaxä i gux ūma i ɻacü i pex ū taxux ū.

*Ñuxacü tüx ū nangëxma i törü ngëmaxügü i daxügux ū i nañnewa
(Mt 6.19-21)*

³² —¡Tâx ū i pemuññex ū, Pa Chauxacügüx! Pema rü noxretama pixigü natürü Penatü ya Tupana rü norü ngúchaü nix ū na pexna naxäñax ū i pechica i ngextá nüma äëxgacü íyíixüwa. ³³ —¡Rü namaā petaxe i perü ngëmaxügü rü togü i duüxügü i nüx ū nataxux ūna penaxä i ngëma dñerü! Rü ngëmaācü tá pegüx ū penangëxmaxéē i perü ngëmaxügü i taguma pex ū ngaux ū rü taguma gúx ū i daxügux ū i nañnewa i ngextá tama íyaxücx ūwa i ngítexáx ū rü naweane tama ínachixexéēx ūwa. ³⁴ —Erü ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngëmaxügü, rü ngëxma nix ū i perüxñüñex ū.

Name nix ū i yigü ítamexéēgü naxüpa na ínangux ū ya Cristu

³⁵ —¡Rü ípememare namaā i perü omügü i naigüx ū! ³⁶ —Rü name nix ū i wüxi i coriarü duüxügü i ímemaregüxürü ū na pixigüx ū. Rü penaxwèxe na ñoma duüxügü i íñaxwa norü corix ū nanguxéēgüxürü ū na pixigüx ū. Rü ngëxguma norü cori rü wüxi i ngigüarü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rü paxa naxcèx nayawäñagü i íñax. ³⁷ —Rü nataäegü i ngëma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. Rü pemaā nüx ū chixu rü ngëma cori rü norü mechawa tátama nanatogüxéē i ngëma norü duüxügü i nüx ū ínanguxéēgüx ū, rü nüma tátama ngëma norü duüxügüx ū inaxüwemü. ³⁸ —Rü woo ngäxüçü ū ínanguxgu rü éxna marü yangunechaügu rü nataäegü i ngëma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. ³⁹ —Rü ngëxguma chi wüxi ya íärü yora nüx ū cuëxgu na ñuxguacü ínanguégax ū

i ngîtèxáxü, rü tâñ chima nape. Rü chi nüxna nadau ya napata na tama yawâxnaãxüçèx rü tama na nüxü nangîxüçèx. ⁴⁰ —Rü pema rü ta penaxwèxe na ípememarexü. Erü ngürüächi tama nagu íperüxñüéyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duûxüxü chiñxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga duûxü ga meã norü coriga ñüxü rü to ga tama meã norü coriga ñüxüçiga

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama ñexna nixí i ñaã ore i cuèxruü i tomaã nüxü quixuxü, rü ñexna guxü i duûxügùcèx yiñxü? —ñanagürü. ⁴² Rü ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tiñxü ya yíxema tümaärü coriarü duûxë ya aixcüma yanguxéexë rü meã tümaäexü cuáxe? ¿Tama ñexna yíxema tiñxü ya tümaärü cori tüxna ágaxe na meã nüxna tadauxüçèx rü meã oragu tanachibüexëxüçèx i norü duûxügü? ⁴³ —Rü tataäe ya yíxema coriarü duûxë i ngëxguma ínanguxgu i tümaärü cori rü tüxü íyangueügu na meãma ítanaxüxü i ngëma puracü i nagu tüxü namuxü. ⁴⁴ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma tümaärü cori rü tá guxüma i norü ngëmaxügürü dauruûxü tá tüxü nixixéé. ⁴⁵⁻⁴⁶ —Natürü ngëxguma chi ngëma duûxü nagu rüxñügu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxü, rü inaxügüägu na chixri namuãxü i natanüxügü i yatüxügü rü ngexügü, rü peta naxüxgu rü nachibüxgu, rü naxaxegu, rü nügü nangäxééegu, rü ngürüächi ngëma ngunexü rü ngëma ora i tama nagu ínanguxééaxügu tá ínangu i norü cori. Rü poraäcüxuchi tá nanapoxcu ngëma duûxügü i tama norü coriga ñüexüxü napoxcuexürü. ⁴⁷ —Rü ngëma coriarü duûxü i nüxü cuèxchiréxü na ñacü nanaxwèxexü i norü cori, natürü tama nügü ímexëexü rü tama norü coriga ñüxü, rü tá poraäcü nanaçuaxi. ⁴⁸ —Natürü ngëma coriarü duûxü i tama nüxü nacuáacüma chixri norü coriga ñüxü, rü chixexü üxü, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rü texé ya Tupana muxüma tüxna áxë, rü muxüçèxtáma tüxna naca. Rü texé ya muxüna tüxü nadauxéexë rü tá yexeraäcü tüxna naca.

Ngechuchugagu nixí i yatooyexü i duûxügü

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ —Núma chaxü na ñoma i nañnewa duûxügùxü chidauchitanüxéexüçèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanügu. ⁵⁰ —Rü choma rü tá poraäcü ngúxü chinge, rü chanaxixächiäe ñuxmatáta yangu i ngëma. ⁵¹ —Rü tama name i nagu perüxñüé na núma chaxüxü na guxü i duûxügü rü wüxigu naxñüexüçèx. Natürü pemaã nüxü chixu rü núma chaxü na chaugagu yatooyexüçèx i duûxügü. ⁵² —Erü ñaãwena ega wüxi ya ípatawa nangëxmagu i wüximééxpüx i duûxügü, rü tomaëxpüx tá choxü nayaxõgü rü taxre i tama, rü ñexna taxre tá choxü nayaxõgü rü tomaëxpüx i tama. ⁵³ —Rü wüxi i papá tá nayaxõ rü nane rü tâñtámá nayaxõ, rü ñexna nane tá nayaxõ natürü nanatü i tama. Rü ngëxgumarüü ta wüxi i mamá tá iyaxõ rü ngîxäcü rü tâñtámá iyaxõxchãü, rü ñexna ngîxäcü tá iyaxõ rü ngîe rü tâñtámá iyaxõxchãü. Rü wüxi ya ngîxë tá iyaxõ rü ngîneäx rü tâñtámá iyaxõ, rü ñexna ngîneäx tá iyaxõ rü ngîxë rü tâñtámá iyaxõ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Cuèxruügü i nachiga i ñacü tá nangupetüxü

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü ta nüxü ga duûxügü: —Ngëxguma nüxü pedèüxgu na naxëächanexü, rü nagu perüxñüé tá na napuxü. Rü aixcüma ngëmaäcü nixí. ⁵⁵ —Rü pema nüxü pecuèx na ñuxäcü penangugüxü ya buanecü, rü ngëmaäcü nüxü pecuèx rü tá na nanguetüxü. Rü aixcüma

ngēmaācü nixī. ⁵⁶ —Pa Duǔxǔgūx, pema rü togü i duǔxǔgūpēxewa meā pemaxēneta, natürü peāēwa rü chixexügu perüxñüē. Pema nüxü pecuèx na ñuxācü penangugüxü ega tá napuxgu rü ēxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxācü i ñuxma i tama nüxü pecuáxü na Tupana yiixü ya petanüwa ngucü?

*Name nixī na curüngüxmüxü namaā i curü uwanü
(Mt 5.25-26)*

⁵⁷ —Rü tÿxcüü tama nüxü pecuáxchaü i ngēma nama i mexü i Tupana pexü naxwèxexü na nagu pexixü. ⁵⁸ —Rü ngēxguma chi wüxi i getanüçèx cuxü íxuaxügu rü äēxgacüxütawa cuxü tagaxgu, rü name nixī i namawatama tÿxü icurüngüxmüxü na tama äēxgacüpēxewa cuxü tagaxüçèx. Erü wüxicana na äēxgacüxütawa cunguxü rü äēxgacü tá purichíagüna cuxü namu. Rü purichíagü tá cuxü napoxcu. ⁵⁹ —Rü cumaā nüxü chixu rü ngēxma poxcuchicagu tá curüxäñx ñuxmatáta ngixü cuxütanü i guxcü i dñeru i nüxü ngixü cungetanüçü. [Rü aixcüma ngēxgumarüü tá cumaā nanaxü ya Tupana ega tama namaā cunamexéêxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexü nixī na nüxü riüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duǔxǔgū. Rü Ngechuchumaā nüxü nixugü ga na ñuxācü äēxgacü ga Piratu namuxü ga norü churaragü na nadaiāxüçèx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaanecüñäx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacèx carneru nadaixgu tupauca ga taxünewa. ² Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pema nagu perüxñüegu rü yemaācü nüxü nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréaanecüñäxärü yexera nipecaduñäxgü? ³ —Pemaā nüxü chixu rü tama nixī. Rü ngēxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxäma i pema rü tá ta ipeyarütaixe. ⁴ —¿Rü ēxna pema nagu perüxñüegu rü guxü ga Yerucharéñcüñäxärü yexera nipecaduñäxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexü ga yexguma Chiruéwa yexmaxü ga dauxütaechica naetü rüngutañgü? ⁵ —Pemaā nüxü chixu rü tama nixī. Rü ngēxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxäma i pema rü tá ta ipeyarütaixe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera ga ngearü ðõxügu ixuxü

⁶ Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxü, rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü nüxü nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rü yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rü nüma ga guma yatü rü ínayadauxü ga yema iguera rü ngoxi naxõõ, natürü taxuxüma ga norü oxü inayangau. ⁷ —Rü yemacèx yema norü duǔxü ga norü naänena dauxüxü ñanagürü:

“Düçèx, tomaäxpüx ya taunecü guxüguma íchayadauxü i ñaā iguera, rü taguma naxo. Rü ngēmacèx chanaxwèxe na cuyadaxüchixü na tama natüçèxma nuā naännewa naxíaneñäxüçèx”, ñanagürü nüxü. ⁸ —Natürü ga yema norü duǔxü ga norü naänena dauxü, rü norü corixü nangäxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, ñüetama doma taunecüxicatama nangämèx! Rü tá chanaxaimüänepüne rü waxmüänexümaā tá chanagüpüne. ⁹ —Rü bexmana ngēxguma rü tá naxo. Natürü ngēxguma tãütáma naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngíxcèx nayataanexëë ga wüxi ga ngecü ga pücxewecü

¹⁰ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nanguxëëtae ga wüxi ga ngutaquëxepatañwa. ¹¹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga

taunecü iðaaawecü. Rü ipüçèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngíxü napüçèxwexëe, rü taxuacüma iyarüwëxächi. ¹² Rü yexguma Ngechuchu ngíxü dëuxgu rü ngíxcëx naca, rü ñanagürü ngíxü: —Pa Ngecüx, ñuxma rü marü cuxcëx nitaane i curü ðaawewa —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma rü ngíxü ningögü, rü yexgumatama iyarüwëxächiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüÜxü. ¹⁴ Natürü yema ngutaquëxepataðärü ãëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngíxü narümexëe ga yema nge. Rü yemacëx ga yema ãëxgacü rü ñanagürü duðxügüxü: —Nangëxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngëma ngunexügügu nixi i namexü na nuä pexixü na pegü peyarümxexëegüxüçëx rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duðxügüx, pema rü togü i duðxügüpëxewa meä pemaxëneta, natürü peäewa rü chixexügu perüxñüe. ¿Tama ëxna guxä i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu peyawëxü i perü woca rü ëxna perü buru na peyaxaxexëegüxüçëx? ¹⁶ —Rü ñaä ngecü rü Abráütanüxü iyixi, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngíxü nachixexëe namaä i ñaä daawe. ¿Rü taux ëxna i namexü na ngíxcëx chayataanexëeñü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü guxüma ga norü uwanügü rü po-raäcü naxäneë. Natürü guxüma ga togü ga duðxügü rü nataäegü ga yexguma nüxü nadaugügu ga yema mexügü ga Ngechuchu üxü.

Ore i motacha-chiregu ixuxü
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxäcü nixi i ãëxgacü na yiñxü ya Tupana, rü nañuxraÜxü i nüma ãëxgacü íyíñxüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ¹⁹ —Maneca wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü nañegu toxünerüü nixi. Rü woo naxíraxüchichirëx ya naxchire natürü narüxü, rü naya ñuxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngëmacëx i werigü rü natanügu nixüachiäü —ñanagürü.

Ore i pãuäru puxëeruÜgu ixuxü
(Mt 13.33)

²⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Ñuxäcü nixi i Tupana ãëxgacü íixíñxüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ²¹ —Rü pãuäru puxëeruÜrüü nixi na guxüwama nanguxü. Erü wüxi i ngecü rü íraxü-tama i pãuäru puxëeruÜmaä inaxüéü i taxü i ngírü pãuchara. Rü ngëma pãuäru puxëeruÜ rü woo naxíra rü nayapuxëe i guxüma i ngírü pãuchara —ñanagürü ga Ngechuchu.

Iäx i íraxüchiga
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Rü inixüchigü ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü. Rü yexguma namagu yaxüxgu rü ïänegüwa rü ïänexäcügüwa nixüpetüchigü, rü yéma nayangúexëetanü ga duðxügü. ²³ Rü wüxi ga duðxü nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix ¿noxretätama nixi i ngëma nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: ²⁴ —Daxüguxü i naäneärü iäx rü naxíraxüchi. ¡Rü paxa naxcëx pedau na nawa pichocuxüçëx! Erü pemaä nüxü chixu rü muxüchixüma i duðxügü tá nüxü nangúchaü na nawa yachocuxü, natürü tääútama nawa nichocu. ²⁵ —Erü ngëxguma iäärü yora marü nawäxtagu i iäx, rü pema i düxétüwa ngëxmagüxe rü tá penatutuäü. Rü ñaperügügü tá:

“Pa Corix, ¡paxa toxcëx yawäxna i iäx!” ñaperügügü tá. Natürü nüma i cori rü tá pexü nangäxü, rü ñanagürü tá:

“Tama pexü chacuèx na ngextácűäx pixígüxü”, ñanagürü tá pexü. ²⁶ —Rü ngëgxuma rü tá ñaperügügü nüxü:

“Cumaâchiréx wüxiwa tachibüe rü taxaxegü. Rü toxü cungúexéē ga torü ïâneärü ítamügüwa”, ñaperügügü tá. ²⁷ —Natürü nüma rü tá pexü nangäxü rü ñanagürü tá: “Marü pemaä nüxü chixu rü tama pexü chacuèx na ngextácűäxgü pixígüxü. ¡Rü ípixí i nuã chauxütawa i guxäma i pemax, Pa Chixri Maxëxüx!” ñanagürü tá. ²⁸ —Rü ngëma tá pexauxe, rü tá pixüxchapütagü i ngëgxuma nüxü pedëuxgu i Abráü rü Ichaá rü Acobu rü guxüma i Tupanaärü orearü uruügü na Tupana äëxgacü íixixüwa na nangëxmagüxü rü pema rü nüxna na ípewoxüxü. ²⁹ —Erü guxüwatáma ne naxí i duüxügü. Rü Tupana äëx- gacü íixixüwa tá nangëxmagü. Rü ngëma tá narütogü na ngëma nachibüexüçèx. ³⁰ —Rü tá nangëxma i nümaxü i ñoma i nañnewa duüxügü nüxü oexü, natürü daxüguxü i nañnewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxëe. Rü tá nangëxma i nümaxü i ñoma i nañnewa duüxügü nüxü icuèxügüxü, natürü daxüguxü i nañnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxügüxëe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Yerucharéüçűäx ga duüxügüçèx naxaxu (Mt 23.37-39)

³¹ Rü yematama ga ngunexügu rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —¡Íixü i nuã! Erü äëxgacü ya Erode rü cuxü nimèxéga —ñanagürügü. ³² Natürü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Naxütawa pexü i ngëma yatü i nüxü cuèxüchixü na ñuxäcü duüxügüxü nawomüxëexü, rü namaä nüxü pixu rü ñuxma rü moxü rü tá íchana- woxü i ngoxogü, rü tá chanameëxëe i ngëma duüxügü i idaaweexü, rü pëxmaäcü tá chanagüxëe! ³³ —Natürü chanaxwëxe i ichixüchigü i ñuxma rü moxü rü paxmaäcü ñuxmatáta Yerucharéüwa changu. Erü Yerucharéügu nixí i na nayuexü i guxüma i Tupanaärü orearü uruügü. ³⁴ —Rü dücax, Pa Yerucharéüçűäx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaä ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcèx nüma namugüxü. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxiwa chaugüxütagu pexü chanataquëxexëechaü, ñoma wüxi i ota ya naxäcüäx nügütüügu tükü nutaquëxexürü. Natürü pema rü tama penaxwëxe. ³⁵ —Düçèx i ñuxma ya perü ïâne, rü Tupana tá ínaratèx. Rü pemaä nüxü chixu rü tâutáma wena choxü pedau ñuxmatáta daxüguxü i nañnewa ne chaxü. Rü ngëgxuma rü tá choxü pedau rü tá ñaperügügü:

“Namexëchi nixí ya yima Cori ya Tupana nüma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexëe ga wüxi gayatü ga rüchaxünexü

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma Ngechuchuxü ngugüexü. ² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaawexü ga rüchaxünexü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngúexëeüüga ga Moñchearü mugüwa nguxëëtaegüxüna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxuxü ega ngüxchigaarü ngunexügu chanamexëexgu i wüxi i idaawexü? —ñanagürü. ⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxümare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxâchi ga yema idaawexü, rü nanamexëe. Rü namaä nüxü nixu ga na íyaxüxüçèx. ⁵ Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxü: —¿Texé i pema i ngëgxuma perü

buru rü ēxna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux ēxna i ngēxgumatama ípeyadauxü rü ípe- yatúāchixü i woo ngūxchigaarü ngunexügü? —ñanagürü.
6 Rü nümagü rü taxuūmaāma nanangāxügü.

Duūxügü ga ngīgūarü petawa nüxna naxugüxüchiga

7 Rü yexguma mechawa natogüchaăgu ga yema nüxna naxugüxü, rü Ngechuchu nüxü nadau na wüxicigü rü ïărü yoraxüławaxüchi natoxchaăxü. Rü yexguma yemaxü nadèuxgu rü nayaxucuxëgü, rü ñanagürü: **8**—Ngēxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngīgūarü petawa, rü tama name i petaaru yoraxüławaxüchi üxü i naxmèxwëxewa cuyarüto. Erü yixcüra ngürüächi tá ínangu i to i nüxna naxuxü i curü yexeraxüchi ixixü. **9**—Rü ngēma petaaru yora i pexna uxü, rü tá cumaā nüxü nayarüxu na icuchixüçèx i ngēma nachicawa na ngēma natoxéëäxüçèx i ngēma to i curü yexera ixixü. Rü ngēxguma i cuma rü poraäcü cuxâneäcüma rü nawa iyacuáxü i naxmèxwëxewa tá cuyarüto. **10**—Rü narümemaë ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuáxü i naxmèxwëxewa curüto. Rü ngēxguma i ngēma petaaru yora i cuxna uxü rü ñanagürü tá cuxü:

“Pa Chomücxü, jnuā chauxütawa yarüto!” ñanagürü tá cuxü. Rü ngēmaäcü ngēma petaaru yora rü wüxi i mexü tá cumaā naxü napëxewa i guxüma i duūxügü i nüxna naxuxü i cumaā ngēma rütogüxü. **11**—Erü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tükü naxänexëe. Natürü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tükü nicuëxü —ñanagürü ga Ngechuchu. **12** Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxü ga yema yatü ga nüxna uxü: —Rü ngēxguma wüxi i õnacèx rü ēxna petacèx texéna cuxuxchaăgu, rü tama name i nüxna cuxu i cumüçügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxü i duūxügü i dïerüäxgüxü. Erü nümagü rü tá nüxü cuxna naxugüe, rü ngēmaäcü tá cuxü nanaxütanügü. **13**—Natürü ngēxguma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemaë nixü i nüxna cuxu i duūxügü i ngearü dïerüäxgüxü, rü duūxügü i taxucüruwama puracüexü, rü ngēma ichixeparagüxü, rü ngēma ingexetügxü. **14**—Rü tá cutaäexüchi i ngēxguma erü nümagü rü taxucürüwa cuxü nanaxütanügü. Natürü tá cunayaxu i curü natanü i ngēxguma wena namaxëgu i Tupanaärrü duūxügü i mexü —ñanagürü.

Ore i taxü i õnagu ixuxü (Mt 22.1-10)

15 Rü yexguma yemaxü naxinügu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütoxü rü Ngechuchuxü ñanagürü: —Rü tataäe ya yíxema Tupana äëxgacü íixixüwa chibüxe —ñanagürü. **16** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga õna ga taxü. Rü norü duūxüxü namu na nüxna yaxuxüçèx ga muxüma ga duūxügü. **17**—Rü yexguma marü namexgu ga norü õna, rü wena norü duūxüxü namu na yema duūxügü ga marü nüxna naxugüxümaä nüxü na yanaxuxüçèx ga marü na namemarexü ga norü õna, rü paxa yéma na naxixüçèx. **18**—Natürü guxüma ga yema nüxna naxugüxü, rü inanaxügü ga nügü na ínaxuegxü. Rü yema nüxira nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcèx chataxe i wüxi i naäne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namaā nüxü ixu i cori rü taxucüruwama ngēma chaxü!” ñanagürü. **19**—Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracüruüçèx chataxe, rü tá ngēmaxü chayaxü. ¡Rü namaxä nüxü ixu i cori rü taxucüruwama ngēma chaxü!” ñanagürü. **20**—Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxämèx rü ngēmacèx taxucüruwama ngēma chaxü”, ñanagürü. **21**—Rü yexguma nataegugu ga yema coriarü duūxü, rü norü

corimaā nüxű nixu ga guxűma ga yema ore. Rü yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxű ga norü duňxű:

“¡Paxa ngěma ītamügű i taxűwa rü ītamüacügűwa naxű, rü nuā nagagü i ngěma duňxűgű i ngearü dīeruăgxű, rü ngěma duňxűgű i taxucüruwama puracüexű, rü ngěma ichixeparagüxű, rü ngěma ingexetügűxű!” ñanagürü.
22 —Rü yixcamaxűra ga yema norü cori namaā nüxű ixuxű naxüxguwena rü yema norü duňxű ñanagürü nüxű:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngěma chomaā nüxű quixuxűrű, natürü naxăchicaaneămatama i nuā cupatawa”, ñanagürü. **23** —Rü yexguma ga norü cori rü ñanagürü nüxű:

“¡Paxa ngěma nama i taxűgűwa rü nama i íraxűgűwa naxű, rü nuā nagagü i togü i duňxűgű na nuxă chopatagu nachocuxăcèx, rü ngěmaăcü na naxăăcuxăcèx ya daa chopata! **24** Erü pemaā nüxű chixu rü taxuňma ga yema nüxřa nüxna chaxuxű rü nuā chorü ñnawa tá nachibüe”, ñanagürü.

Tama natauxcha na Cristuwe rüxűxű

(Mt 10.37-38)

25 Rü muxűchixűma ga duňxűgű Ngechuchuwe narüxi. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxű: **26** —Rü ngěxguma texé chowe rüxűxchaűgu, rü tanaxwexe i choxű tangechaű tümanatüarü yexera, rü tümaăărü yexera, rü tümamëxärü yexera, rü tümaxăcügűarü yexera, rü tümaăneeăgűarü yexera, rü tümaăyęxgűarü yexera, rü tümaăărü maxăărü yexera rü ta. Rü ngěxguma tama ngěmaăcü choxű tangechaűgu rü taxucüruwama aixcüma chorü ngúexű tixi. **27** —Rü yíxema tama naxwèxexē na chaugagu ngúxű tingeačüma chowe tarüxűxű, rü taxucüruwama chorü ngúexű tixi. **28** —Rü ngěxguma chi wüxie i petanüwa rü wüxi ya īpata ya taxűne taxüxchaűgu, ¿rü tama ēxna i noxri i tanangugüxiraxű na ñuxre i dīeru tá nagu ngíxű ītatáxű? Rü ngěmawa nüxű tacuěx rü marü tükű iyangu i ngěma tümaăărü dīeru i tükű ngěxmacü na tayanguxěēxăcèx ya yima ī. **29** —Erü ngěxguma chi tama meă tanangugügű i tümaăărü dīeru na ñuxregu tá naxătanüxű ya yima ī, rü norü caxtaxica chi itapugügű rü yixcüra rü taxucürüwa chi tanaguxěēgu i ngěma puracü, rü guxűma i duňxűgű i nüxű daugüxű i ngěma tümaăărü puracü rü tá tükű nacugüe. **30** —Rü ñanagürügű tá:

“Ngěma yatü inanaxügű na naxüpataxű, natürü taxucüruwama nayan-guxěē”, ñanagürügű tá. **31** —Rü ngěxguma wüxi i nachiăneăărü aěxgacü rü to i nachiăneăărü aěxgacümaā nügű nadaixchaűgu, ¿rü tama ēxna i noxri inangugüxăxű rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nügű nadaixăcèx namaā i norü uwanü i 20,000 i churaragü nüxű ngěxmaxű? **32** —Rü ngěxguma nangugüägu na tama yanguxű i norü churaragü rü, ¿taux ēxna i ngěxguma yaxűwa nangěxmagutama i norü uwanü, rü naxătawa namugüxăxű i norü orearü ngeruăgű, rü namaā nüxű na yanaxugüexăcèx na nügümää nangüxmüěxű? **33** —Rü ngěxgumarüü tá ta nixi i pemax, erü ngěxguma ngexerüxűxe i petanüwa tama ngěma tanawogügű i guxűma i tükű ngěxmaxű na chowe tarüxűxăcèx, rü taxucüruwama aixcüma chorü ngúexű tixi.

Ngěxguma nangeacagu ya yucüra rü taxuwama name

(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 —Pema rü ñoma yucürarüü pixigü i ñoma i naănewa, erü yima yucüra rü ñona na namexěēxărüü rü pema rü ñoma i naănecăăx i duňxűgütanüwa rü norü mexěēruü pixigü. Name ya yucüra. Natürü ngěxguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxăcü tá wenaxărü naxăăca? **35** —Rü taxuwama name. Rü woo waixămumăărü waxmăănexěēruăcèx rü tama name. Rü itanatèxmare. Rü yíxema aixcüma achiixexě, jrü name nixi i nagu tarüxňnue i ñaă ore! —ñanagürü.

15

Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxü (Mt 18.10-14)

¹ Rü guxüma ga yema yatügü ga Dumaärü äëxgacüçex dñeru ngixü ideetanüxü, rü togü ga duüxügü ga chixexü ga nacümagu ixü, rü Ngechuchucex naxi na iyanaxinüexüçex ga norü ore. ² Rü yemacex ga Parichéugü rü ngúexëerüügü ga Moïchearü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Ngechuchuxü nixugüe, rü ñanagürögü: —Ñaä yatü rü norü me nixi i pecaduäxgütümaä na naxämüçüxü, rü namaä na nachibüxü —ñanagürögü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaä ore ga cuèxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: ⁴ —¿Texé i petanüwa rü ngëxguma tükü nangëxmagu i 100 i tümaärü carnerugü rü wüxi tükü iyarütaüxgu, rü taux éxna i nachitaüwa tanawogüxü i ngëma 99, rü naxcex tayadauxü i ngëma tükü iyarütaxuxü ñuxmata nüxü itayangau? ⁵ —Rü ngëxguma nüxü itayangëüxgu rü taäeäcüma tüküätügu tayagaxü. ⁶ —Rü ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rü tanangutaquéxexëe i tümamüçügü, rü duüxügü i tümaärü ngaicamagu pegüxü, rü ñatagüxü nüxü:

“¡Wüxi chomaä petaäegü, Pa Chomüçügü! Erü marü nüxü ichayangau i ngëma chorü carneru ga iyarütaxuxü”, ñatagüxü nüxü. ⁷ —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataäegü i daxüçüäx i ngëxguma nangëxmagu i 99 i duüxügü i mexügü i marü Tupanaärü ixigüxü, natürü yexeraäcü nataäegü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduäxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxöögu —ñanagürü.

Ore ga dñeru ga iyarütaüxcüü ixuxü

⁸ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuèxruüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëxguma chi wüxi i ngecüaxü nangëxmagu i 10 tachinü i dñeru, rü wüxi ngixü iyarütaüxgu, ¿rü taux éxna i omüwa nangichiäxü rü nabichiäxü ya ngipata, rü meäma ngixcex nadauxü ñuxmata ngixü iyangau? ⁹ —Rü ngëxguma ngixü iyangauxgu, rü inangutaquéxexëe i ngimüçügü i ngexügü rü ngitanüxügü i ngirü ngaicamagu pegüxü, rü ngixü nüxü:

“¡Wüxi chomaä petaäegü, Pa Chomüçügü! Erü marü ngixü ichayangau i ngëma chorü dñeru ga iyarütaüxchirëxcü”, ngixü. ¹⁰ —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataäegü i daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduäxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxöögu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wüxi ga ngextüxüçü ga nanatüna ixüçügu ixuxü

¹¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxü yexmacü. ¹² —Rü guma rübumaäcü, rü nanatüxü ñanagürü:

“Pa Pa, ¡choxna naxä i ngëma curü ngëmaxügü i choxna üxü!” ñanagürü. Rü yexguma ga nanatü rü yema taxre ga nanemaä nayatoye ga norü yemaxügü. ¹³ —Rü ñuxre ga ngunexüguwena rü guma nane ga rübumaäcü rü nananutaquéxe ga guxüma ga norü yemaxügü rü namaä nataxe. Rü yema dñerumaä rü to ga nachiüänewa naxü. Rü chixri yéma namaxü, rü yemaäcü ngixü naguxëe ga guxcüma ga norü dñeru. ¹⁴ —Natürü yexguma marü ngixü naguxëe guwena ga guxcüma ga norü dñeru, rü poraäcü nataxu ga õna ga yema nachiüänewa. Rü yemacex ga guma ngextüxüçü rü inanaxügü ga taiya nüxü na nguxü. ¹⁵ —Rü yexguma rü norü puracüçex nadau naxütagu ga wüxi ga yatü ga yema nachiüäneçüäx. Rü nüma ga yema yatü rü norü naänewa nanamu na yéma norü cuchigüna yadauxüçex. ¹⁶ —Rü düxwa nüxü nachixégä ga yema cuchiwemü, yerü poraäcü nataiyaxüchi. Natürü taxuéma õna nüxna taxä. ¹⁷ —Rü yexguma naäewa nagu narüxñü, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i chaunatüarü puracütanüxü rü nüxü nangēxma i ñona rü nüxü ínayaxü? Rü choma i nuã rü taiyamaã tá nuxma chayu. ¹⁸ —Rü chaunatüçex tá chataegu, rü ñachagürü tá tükü: ‘Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü rü cupewa rü ta. ¹⁹ —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxü choxü. ¡Rü wüxi i curü puracütanüxüxü choxü ixixéé!’ ñacharügü tá tükü ya chaunatü”, ñanagürü. ²⁰ —Rü inaxüächi rü nanatüpatacex nataegu. Rü yexguma yangaicagu ga nanatüpata, rü yaxügu nüxü tadau ga nanatü, rü tükü nangechaütümüü. Rü naxcex tiña, rü nüxna tanèixächi, rü nüxü tachúxu. ²¹ —Rü yexguma ga núma ga tümane rü ñanagürü tükü:

“Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacex marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxü choxü”, ñanagürü. ²² —Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duňxügüxü ñatarügü:

“¡Paxa nuã penange i naxchiru i mexéchixü rü peyacuxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmëxwa ngixü pingëxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuäta penge, rü peyacuaixcuchix! ²³ —¡Rü peyayaxux i ngëma wocaxacü i rüngümaexü, rü peyamá, rü ngixä namaã tachibüe rü tapetae! ²⁴ —Erü daa chaune rü chauxcex rü marü nayu, natürü maxüçü chauxcex ínangu. Rü marü inayarütaxchirëx, rü wenaxärü nangox”, ñanagürü. Rü yexguma inanaxügue ga na napetaegüxü. ²⁵ —Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaëcü, rü nañnewa nayexma. Rü yexguma nataegugu rü marü ïärü ngaicamana nangugu, rü nüxü naxinü ga na ínapaxetagüxü rü íyaxüächitanüxüxü. ²⁶ —Rü wüxi ga nanatüarü duňxüçex naca, rü nüxna naca ga tacü na ínaxüexü ga ïwa. ²⁷ —Rü yema nanatüarü duňxü rü nanangäxü, rü ñanagürü: “Cueneë rü marü ínangu. Rü ngëmacex cunatü toxü tamu na tayamáxüçex i ngëma wocaxacü i rüngümaexü, erü cueneë rü mecü ínangu rü tama nidaawe”, ñanagürü nüxü. ²⁸ —Natürü ga guma naëneë ga rüyamaëcü rü nanu, rü tama ïgu naxücuchaü. Rü yemacex dëxwa ga nanatü rü naxcex ítaxüxü, rü nüxü tayacèexü na yaxücxüçex. ²⁹ —Rü núma rü ñanagürü tükü ga nanatü:

“Cuma nüxü cucuëx i ñuxre ya taunecü cuvächapuracü, rü taguma chixri cuga chaxinü. Rü bai i ñuxgu wüxicana wüxi i chibuxacü choxna cumu na chomüçügümächapetaexüçex. ³⁰ —Natürü ñuxma na ínanguxü i ngëma cune i chixri curü dïëru ngixü guxëëxü nagu i ngëäëxü, rü naxcex cuyamëx i ngëma wocaxacü i rüngümaexü”, ñanagürü. ³¹ —Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü guxüguma chauxütawa cungëxma, rü guxüma i chorü ngëmaxügü rü cuxrü nixi. ³² —Natürü ñuxma rü name nixi na ipetaegüxü rü na itaäegüxü erü cueneë ga guma chauxcex rü marü yucü, rü maxüçü taxcex ínangu. Rü woo tükna inayarütaxu, rü wenaxärü taxcex nangox”, ñatarügü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxügu ixuxü

¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngúexügüxü: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muärü yemaxüäxüçex. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duňxü ga norü yemaxüärü dauruü. Natürü togü ga duňxügü rü norü corimaã nüxü nixugü na yema norü duňxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü. ² —Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duňxüçex naca, rü ñanagürü nüxü:

“Düçex, cuchigaxü chomaã nixugü i duňxügü. ¿Rü tacü nixi i ngëma? ¡Rü chomaã nüxü ixu rü ñuxäcü nixi i curü puracü, erü marü tâütáma chorü ngëmaxüärü dauruüxü cuvächixéé!” ñanagürü nüxü. ³ —Rü yexguma ga yema coriarü duňxü rü nagu narüxinü, rü nügüäëwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatexüchi i ngëma chorü puracüwa? Tama chapora na nañewa chapuracüxüçèx, rü chaxâne na díerucèx na íchaçaxü nüxna i togü. ⁴ —Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëxmaxüçèx na texé tûmapatawa choxü yaxuxü i ngëgxuma changearü puracüxüçèx”, ñanagürü. ⁵ —Rü yexguma nügxüxtawa naxcèx naca ga wüxicigü ga yema duňxügü ga norü coriaxü yangetanügxü. Rü yema nüxira yéma naxüxtawa nguxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. ⁶ —Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i data i chixü”, ñanagürü. Rü yema coriarü duňxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaã nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¡Rü paxa íruto rü to i popera naxü, rü 50 i dataguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁷ —Rü yemawena rü yema to ga duňxü ga norü coriaxü nangetanüxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yiňxü i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. Rü nüma rü nanangäxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duňxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaã nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¡Rü paxa íruto rü to i popera naxü rü 80 i chocaguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁸ —Rü norü cori rü nüxü nicuèxüüäma ga yema norü duňxü ga chixexü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü na naxääxüchixü. Rü pemaä nüxü chixu rü ñoma i nañecüäx i duňxügü, rü ngëma Tupanaäxü yaxögüxü i duňxügüarü yexera paxa naxcèx nadaugü na ñux- äcü nüxü natúxü i duňxügü. ⁹ —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëma ñoma i naâne i chixexüwa pexü ngëxmaxü rü name nixi i ngëmamaä nüxü penangúchaüxëe i duňxügü na Tupanaxüxtawa nangugüxü. Rü ngëmaäcü i ngëgxuma naguxgu i ngëma ñoma i nañewa pexü ngëxmaxü rü peyuxgu, rü tá pexü nangëxma ya Penatü ya pexü yaxucü i daxüguxü i nañewa. ¹⁰ —Yíxema meä namaä icuáxe ega woo noxretama tûmamëxëwa ngëxmagu, rü ngëgxuma muxüma tûmamëxëwa ngëxmagu rü tá ta meä namaä itacuèx. Natürü yíxema chixri namaä icuáxe ega noxretama tûmamëxëwa ngëxmagu, rü ngëgxuma muxüma tûmamëxëwa ngëxmagu rü ngëgxumarüü tá ta chixri namaä itacuèx. ¹¹ —Rü ngëgxuma tama meä namaä ipecuèxgu i ngëma pexmëxwa ngëxmaxü i ñoma i naâne i chixexüwa, ¿rü texé tá pexmëxgu tanaxü i ngëma aixcüma mexü i Tupanaäru ixixü? ¹² —Rü ngëgxuma tama meä namaä ipecuèxgu i ngëma Tupana pexna äxü i ñoma i nañewa, ¿rü ñuxäcü tá pexna nanaxä i pechica i daxüguxü i nañewa? ¹³ —Taxucüruwama i wüxi i duňxü rü nataxrearü coriäx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxü nangechaü. Rü éxna wüxicèx rü tá meä napuracü rü ngëma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucüruwama Tupanacèx pemaxë ega perü díeruguxicatama perüxñüegu —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü ga yema Parichéugü rü poraäcü norü díeruguama narüxñüe. Rü yemacèx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxinüegu ga guxüma ga yema ore. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duňxügüpëxewa meä pemaxënetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na tacüga perüxñüexü. Rü woo duňxügü pexü nicuèxüügü naxcèx i ngëma pexüxü, natürü Tupana rü nañewa nangux i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupanaäru mugü ga Moïchë ümatüxü rü ñuxäcü äëgxacü na yiňxü ya Tupanachiga

16 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaärü mugü ga Moïché duňxügütü nguxëëxü, rü yema nguxëëtae ga nuxcümaügütü ga Tupanaärü orearü uruügütü duňxügütü namaă nguxëëxü. Natürü yexguma Cuáü ga baiňxëëruü ínguxguwena, rü marü duňxügütü nüxü chixuchiga i Tupanaärü ore i mexü i ñuxăcü äëxgacü na yíixü. Rü ñuxma rü guxüma i ngëma duňxügütü rü poraäcü nügüt naporaexëë na yachocuxüçèx i ngëma Tupana äëxgacü íixíxüwa. **17** —Naxüpa na yanguxü i Tupanaärü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexü yixígu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxü i ngëma nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma narütauxchamaë nixí na iyanaxoxü i ñoma i naâne rü guxüma i ngëma daxüwa nüxü idauxü.

*Ngechuchu namaă nangúexëëtae na tama namexü na texé tûmamaxü ítâxü
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)*

18 —Ngëxguma wüxi ya yatü ítámëxgu rü naï i ngëmaä naxämëxgu rü Tupanapëxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngîmaä ãmaxë i wüxi i nge i ngîte ngíxü ítëxcü, rü Tupanapëxewa rü tûma rü ta pecadu taxü.

Yatü i dîëruäxüçhixüçhiga rü Dácharuchiga

19 —Nayexma ga wüxi ga yatü ga dîëruäxüçhixü ga guxüguma mexëchixü ga naxchirugu icúxü. Rü guxü ga ngunexügu rü taxüma ga õna naxü rü napetaexü. **20** —Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü dîëruäcü ga Dácharugu äegacü. Rü guxüguma yema dîëruäxüçhixüpataëxwa nayarütooxü.

21 —Rü guma Dácharu rü nanangöchchaü ga yema õnatüchi ga yema yatü ga dîëruäxüçhixüärü mechawa rüyíixü. Rü naxcèx naxí ga airugü, rü nanawearü oxriäxgü. **22** —Rü wüxi ga ngunexü nayu ga guma ngearü dîëruäcü, rü daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngeruügütü rü daxüguxü ga naânewa nanagagü na wüxiwa Abráümaä nayexmaxüçèx. Rü nayu ta ga yema yatü ga dîëruäxüçhixü, rü inayatëxgu ga duňxügütü. **23** —Rü ngëma nachica i Tupana ngoxogüxü nagu poxcuxüwa naxü ga yema yatü ga dîëruäxüçhixü rü yéma poraäcü ngúxü ninge. Rü daxü nadau, rü yaxügu Abráüxü nadau na Dácharumaä wüxiwa nayexmaxü ga daxüguxü ga naânewa. **24** —Rü yexguma ga yema yatü ga dîëruäxüçhichiréxü rü aita naxü rü ñanagürü:

“Pa Oxi Pa Abráüx, jçuxü changechaütümüü, rü nuâ namu ya Dácharu na dexámaä nügüt yawaixpëxemëxëäcüma choxü yanawaixpëxeäru conüäxüçèx! Erü poraäcü choxü nangux i nuâ üxüwa”, ñanagürü. **25** —Natürü Abráü rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, jnüxna nacuëxächi na taxuüma cuxü taxuxü ga yexguma cumaüxgu! Natürü Dácharu rü poraäcü chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü nuâ mexüwa nangëxma, rü cuma rü ngëma poxcuchicawa ngúxü quinge. **26** —Rü ñuxüchi nangëxma i wüxi i taxüchixü i ngatexü i törü ngäxüwa üxü. Rü ngëmacèx ega númacüäx ngëma íxchaügu, rü taxucürüwama ngëma naxí. Rü woo ngëmacüäx núma íxchaügu rü taxucürüwama núma naxí”, ñanagürü. **27** —Rü yexguma ga yema yatü ga dîëruäxüçhichiréxü rü ñanagürü:

“Cuxü chacèxü, Pa Oxi, Pa Abráüx, na chaunatüpatawa cunamuxüçèx ya Dácharu. **28** —Erü ngëma nangëxmagü ya wüximëëxpüü ya chaueneëgü. Rü chanaxwëxe na namaă nüxü na yanaxuxüçèx na tama nuâ ñaâ poxcuchica i poraäcü choxü ínangúxüwa naxixüçèx”, ñanagürü. **29** —Natürü ga Abráü rü ñanagürü nüxü:

“Cueneëgü nüxü nangëxma i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügütü ga Tupanaärü orearü uruügütü ümatüxü. Rü name nixí i ngëma orega na naxñüëxü”, ñanagürü. **30** —Rü yexguma ga yema yatü ga dîëruäxüçhichiréxü rü Abráüxü nangäxü, rü ñanagürü:

“Ngēmāācü, Pa Qxi, Pa Abráūx, natürü ngēxguma chi wüxi i duūxü i yuchiréxü ngema ūxgu rü namaā nüxü yanaxuxgu, rü chi nüxü narüxoe i nacüma i chixexü”, ñanagürü. ³¹—Natürü Abráū, rü ñanagürü nüxü:

“Ngēxguma tama naga naxñüegu ga yema ore ga Moīché ümatüxü rü yema ore ga nuxcumäugüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxü i duūxü ngema ūxgu, rü namaā nüxü yanaxuxgu i ore, rü tāū chima nüxü nayaxögü”, ñanagürü.

17

Naxāūcüma nixi na pecadugu inguxü

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü guxügutáma nangēxma i tacü i duūxügüxü pecaduăxexü. Natürü wüxi i ngechaü tá tūmacèx nixi ya yíxema duūxü ya togüxü pecadugu nguxexü. ²⁻³—Rü tūmacèx rü narümemaē nixi na tümanaxäwa yangacuchixü ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngēmāācü taxtüwa tüxü na itáexü naxüpa na pecadugu tananguxexü i wüxi i chorü duūxü. ⁴Rü ngēmacèx name nixi i pexuäegü i pemax! Rü ngēxguma wüxi i cueneē chixexü cumaā ūxgu rü ⁵meā naxuxcuxë! Rü ngēxguma nüxü naxoxgu i nacüma i chixexü rü ⁶inüxü nüxü nangechaü i ngēma! ⁷—Rü woo 7 ēxpüxcüna chixexü cumaā naxüxgu i wüxi i ngunexügu, rü 7 ēxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxü nüxü cungechaüxüçèx, rü name nixi i nüxü nüxü cungechaü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ñuxācü tapora ega yaxöögü

⁵ Rü norü ngúexügü ga norü orearü uwa namugüxü rü ñanagürügü: —Pa Corix, ⁶toxü rüngüxexü na yexeraäcü tayaxögüxüçèx! —ñanagürügü. ⁶Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Rü ngēxguma chi woo naxiraxüchigu i perü õ, rü daa naï rü chi pega naxinü ega ñapegügü:

“¡Cugü nabëx i nuã rü taxtüchiügu cugü yato!” ñapegügü, rü chi pega naxinü.

Wüxi i ngüxexüruüärü puracüchiga

⁷—Ngēxguma chi wüxi i petanüwa rü tüxü nangēxmagu i wüxi i tümaärü duūxü i tümaänewa ne ūxü i puracüwa rü ⁸exna carneruarü dauwa, rü tama nügcèxira naxüwemü. ⁸—Natürü norü corixüxira naxüwemü na nachibüxüçèx rü naxaxexüçèx, rü nüma rü yixcama nachibü. ⁹—Rü norü cori rü tama moxë nüxna naxä na naxüwemüäxüçèx, erü woetama ngēma nixi i norü puracü i ngēma norü duūxü. ¹⁰—Rü ngēgumarüü tá pixigü i pemax. Erü ngēxguma ngēma Tupana pexü üxexüxücatama pexüxgu, rü penaxwèxe i pegü ñaperügügü:

“Puracütanüxü i taxuwama mexü tixigü, erü ngēma nawa tüxü nامuxüxücatama nixi i tinguxexü”, ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameëxü ga 10 ga yatügü ga chaxüneäxgüxü

¹¹ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümaä íxüyexüwa naxüpetü. ¹² Rü yexguma wüxi ga ¹³añexäcüwa nanguxgu, rü yexma napëxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxünemaä idaaeweexü. Rü yaxügu nüxü nachigü.

¹³ Rü tagaäcü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexëerüü, ¹⁴cuxü tangechaütmüügü! —ñanagürügü. ¹⁴Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu, rü ñanagürü nüxü: —¹⁵Yéa paigüxütawa pexü, rü nüxü pegü peyawëxgü! —ñanagürü. Rü yexguma namagu naxiyane, rü naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü. ¹⁵Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucèx taeguxü

ga yexguma marü nügü nadèuxgu ga naxcèx na yataanexü. Rü tagaăcü Tupanaxü nicuèxüchigü. ¹⁶ Rü Ngechuchupěxegu nanangücuchi rü moxë nüxna naxä. Rü yema yatü rü Chamáriaanecăx nixi. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taux ēxna i 10 chirěx pixigüxü na pexcèx chayataanexēégüxü? ¿Ngēxügü nixi i ngēma togü i 9 i yatügü? ¹⁸ —¿Rü ñaă to i nachiăneçăx i duăxüxícatama nixi itaeguxü na Tupanaxü yacuèxüxücèx? —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma rü guma yatüxü ñanagürü: —Inachi rü ífxü! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxo —ñanagürü.

Ñuxăcü tá nixi i ngēxguma ínanguxgu ya Tupana na ãexgacü yiixü
(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Rü Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürögü: —¿Ñuxgu tá nixi na yangucuchixü ya Tupana na ãexgacü yiixücèx i núma? —ñanagürögü. Rü Ngechuchu nanangăxü, rü ñanagürü: —Norü nguchiga ya Tupana rü tama wüxi i țacü i nüxü idauxürü nixi. ²¹ —Rü taxuacüma ñaperügögü:

“Daa nixi”, rü ēxna “Gua nixi”, ñaperügögü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na ãexgacü yiixücèx —ñanagürü. ²² Rü yexguma norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü tá pexcèx ínangu i ngunexü i nagu poraăcü tá choxü pedaugüchaăxü woo wüxi i paxaăchicèxtama yixigu. Natürü tăutáma choxü pedaugü i ngēxguma. ²³ —Rü duăxügü rü tá ñanagürögü pexü:

“Daa nixi ya Cristu”, rü ēxna, “Gua nixi ya Cristu”, ñanagürögü tá. Natürü pemax jru tăutáma nüxü peyaxögü, rü tăutáma nawe perüxi! ²⁴ —Rü ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duăxüxü chiixü, rü wüxi i ăemacü i guxüăneguma baxixürü tá chixi. ²⁵ —Natürü noxri rü tá poraăcü ngúxü chinge, rü ñoma i naănecăx i duăxügü i ñuxma maxexü rü tá choxü naxoe. ²⁶ —Rü yexgumarüü ga duăxügü na chixri maxexü ga yexguma Noe maăxgu, rü ngēxgumarüü tá ta chixri namaxë i duăxügü i ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duăxüxü chiixü. ²⁷ —Rü ga duăxügü ga yexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixämëxgü, rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga Noe naweügu nagu ixüexü. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxüma ga yema duăxügü rü nayue. ²⁸ —Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaăcü ga Lox maăxgu. Rü duăxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxücèx nataxegü, rü namaă nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. ²⁹ —Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ïane ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxichine, rü nanadai ga guxüma ga yema duăxügü. ³⁰ —Rü ngēxgumarüü tá ta nangupetü i ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duăxüxü chiixü. ³¹ Rü ngēma ngunexügu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngēxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaărü ngēmaxügü tayatoxücèx. Rü texé ya tümaănewa ngēxmaxë, rü tama name i tümapatacèx tataegu na țacü ngēma tayayaxuxücèx. ³² —Rü nüxna pecuèxächie ga ñuxăcü ngixü na naxüpetüxü ga Lox namëx ga na nayuxü, ga yexguma ngigüweama nadèuxgu. ³³ —Erü yíxema tüğü maxexaxëeşaăxü rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcèx yuxé rü aixcüma tá tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ³⁴ —Rü pemaă nüxü chixu rü ngēma chütaxügu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duăxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngēma to rü tá ngēma natëx. ³⁵ —Rü taxre i ngexügü tá nügümaă ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngēma to rü tá ngēma natëx. ³⁶ —Rü taxre i yatügü rü wüxi i naănewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngēma to rü tá ngēma natëx —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü yemaxü naxinüegü ga norü ngúexügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürögü: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixi i nangupetüxü i ngēma nüxü quixuxü? —ñanagürögü. Rü

nüma ga Ngechuchu rü nanangāxü, rü ñanagürü: —Duňxügü rü tá chauxcèx nangutaquēxegü ñoma ëxchagü nawemúcèx ngutaquēxexürü —ñanagürü.

18

Ore ga ãëxgacügu rü yutecügu ixuxü

¹ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü namaā nixu na yemawa nangúexēēäxücèx na ñuxäcü nanaxwèxexü na taguma nüxü nachaueäcüma guxüguma nayumüxēgüxü. ² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Wüxi ga ïänewa nayexma ga wüxi ga ãëxgacü ga tama Tupanaga ïnüxü rü taxúexüma ngechaüxü. ³ —Rü guma ïänewatama iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngixü nayexmacü ga wüxi ga guxcha namaā ga to ga duňxü. Rü yemacèx yema ãëxgacüxütawa ixüxecha na ngixü namexēēäxücèx ga yema guxcha. ⁴ —Rü muëxpüxcüna yéma ixüñxü, natürü yema ãëxgacü rü tama ngixü narüngüxéêchaü. Natürü düxwa nagu narüxñü ga yema ãëxgacü rü naäewa ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü taxúexüma chacuáxchaü. ⁵ —Natürü ngëma choxü na nachixeweetchaxücèx i ñaä nge, rü noxtacüma tá ngixü charüngüxéê na tama yeücürüchoxü nachixeweetchaxücèx”, ñanagürü. ⁶ Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yema nixi ga norü ore ga yema ãëxgacü ga chixexü. ⁷ —¿Taux ëxna i Tupana rü paxa tükü ínapoxüxü ya yíxema duňxé ya tükü nayaxuxe i ngëguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxéêcèx nüxna tacaxgu i tümaärü yumüxéwa? ⁸ —Rü pemaä nüxü chixu rü Tupana rü paxatáma tükü narüngüxéê. Natürü ngëguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duňxüxü chiñxü, ¿rü ñuxre i duňxügü i aixcüma yaxögüxüxü tá ichayangau i ñoma i naänewa? —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichéugu ixuxü rü dïëruarü deruügu ixuxü

⁹ Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaä ore nachiga ga yema duňxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxchaügüxü. ¹⁰ Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxünewa nayayumüxegü. Rü wüxi rü Parichéu nixi, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngixü dexü nixi. ¹¹ —Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaäacü nayumüxé:

“Pa Tupanax, moxé cuxna chaxä erü tama togü i duňxügürüü chixi. Rü tama togürüü changítex, rü tama ngëmarüü taxü i chixexü chaxü rü ëxna wüxi i nge i ätecümaä ichape. Rü bai i ñaä yatü i Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngixü dexürüü chixi. ¹² —Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxreëxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxñüxücèx. Rü chorü dïëruwa rü guxüguma meä cuxna chanaxä i ngëma cuxna üxü”, ñanagürü. ¹³ —Natürü ga guma yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngixü decü, rü yaxügu narüxäüx. Rü namuü ga daxü na nadawenüxü, rü yema norü ngechaümaä nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¡Cuxü changechaütmüü! Erü wüxi i pecaduáxü chixi”, ñanagürü ga guma yatü. ¹⁴ —Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü guma yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngixü decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapëxewa rü mecü nixi. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaä nataäe. Erü texé ya tügü icuëxüxüxe rü Tupana rü tá tükü naxänexé. Natürü texé ya tama tügü icuëxüxüxe rü Tupana rü tá tükü nicuëxüxü — ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü meä buäxgüxü nayaxu
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

15 Rü yéma Ngechuchuxütawa tükü tagagü ta ga buãxgü na tükü yangögüchigüxüçex. Natürü yexguma norü ngúexügü yemaxü dauxgüga rü tükü ningagü ga guxema tümaxäcüegü Ngechuchuxütawa tükü gagüxe. **16** Natürü Ngechuchu rü nügxüxtawa tümacex naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngúexügüxü: —Chanaxwexe i chauxütawa naxi i buxügü. jRü tâxü i nüxná penachuxuxü! Erü Tupana äëxgacü íixixüwa rü tümacex nixi ya yíxema ñaa buxügürü ixigüxe. **17** —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya tama wüxi i buxürü Tupanaxü yaxúxe na tümaärü äëxgacü na yiixüçex, rü tagutáma nagu taxücu i Tupana äëxgacü íixixüwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga yatü ga díêruãxüchicü Ngechuchumaä nidexa
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)*

18 Rü wüxi ga yema Yudíugüarü äëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Ngúexëerü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçex i maxü i taguma gúxü? —Ñanagürü. **19** Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxicatama nixi ya mecü ixicü, rü nataxuma i to i mecü ixixü. **20** —Cuma nüxü cucuex i Tupanaärü mugü i ñaxü: “jTâütáma naï i ngemaä icupe, rü tâütáma cumáeta, rü tâütáma cungítèex, rü tâütáma doraxü quixu i togüchiga, rü tumaga naxinü ya cunatü rü cue!” ñaxü. **21** Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Woetama chorü bucüma meäma chayanguxëe i guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü. **22** Rü yemaxü naxinüga ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Wüxicatama cuxü nataxu, rü ngëma nixi na namaä cutaxexü i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüäxgüxüna na cunaxäxü i curü natanü, rü ngëxguma rü tá cuxü nangëxma i cuchica i daxüguxü i nañnewa. Rü ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. **23** Natürü yemaxü naxinüga guma yatü rü poraäcü inayarümaächi, yerü namuärü díêruãxüchi. **24** Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga ñuxäcü na nangechaüxü, rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Naguxchaxüchi tá nixi na Tupana äëxgacü íixixüwa na yachocuxü i ngëma díêruãxüchigüxü. **25** —Rü dücax, wüxi i cameyu rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i wüxi i duüxü i díêruãxüchixü rü taxucürüwama Tupana äëxgacü íixixüwa nixüci [ega norü díêruguama naxinüga rü tama yaxöögu —ñanagürü.] **26** Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga duüxügü rü ñanagürügü: —¿Exna texé tá ya nayaxúxe i maxü i taguma gúxü? —Ñanagürügü. **27** Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Duüxügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natürü Tupanaäxü rü natauxcha na namaxëeëäxü —ñanagürü. **28** Rü Pedru ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, toma rü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüixüçex —ñanagürü. **29-30** Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya Tupanacex tümapatana, rü ẽxna tümanatüna, rü ẽxna tümaëna, rü ẽxna tümaëneëguna, rü ẽxna tümaëyëxguna, rü ẽxna tûmamëxna, rü ẽxna tümaxäcüguna ngëma ixüxë na Tupanaäxü tapuracüxüçex, rü ñoma i nañnewa tátama poraäcü tanayaxu i tümaärü natanü. Rü daxüguxü i nañnewa rü tá ta tanayaxu i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)*

31 Rü Ngechuchu rü noxrüwama naxcex naca ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —Ñuxma rü Yerucharéüwa tá taxi na ngëma yanguxüçex i guxüma ga yema ore ga nuxkümaägüxü ga Tupanaärü orearü uruügü

ümatüxű ga chauchiga. ³² —Rü Yerucharéćçäx i duňxügü rü tá to i nachiňānecüňäxna choxű namugü. Rü ngëma duňxügü rü tá chaugu nidauxcüraňgü, rü tá chomaň naguxchigagü, rü tá chauchiwewa nacuaixgüe. ³³ —Rü tá choxű naçuaixgü, rü yixcüra rü tá choxű nimèxgü. Natürü tomaěxpük i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxű —ñanagürü. ³⁴ Natürü yema norü ngüexügü rü tama nüxű nacuěxgüéga ga na tacüchiga yiňxű ga yema ore ga namaň nüxű yaxuxű. Yerü poraäcü nüxű naguxcha ga aixcüma nüxű na nacuěxgxüčex.

*Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga ngexetüčü ga Yericúwa
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)*

³⁵ Rü yexguma Ngechuchu īane ga Yericúwa nguxchaňgu, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga yatü ga ngexetüčü ga dřerucëx yéma iwémécü. ³⁶ Rü yexguma guma ngexetüčü nüxű ñnügu ga muxüma ga duňxügü na yéma choperüxű, rü duňxügüna naca ga tacü na ngupetüxű. ³⁷ Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngechuchu ya Nacharétucüňäx nuň naxüpetü —ñanagürügü. ³⁸ Rü yexguma ga guma ngexetüčü rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxűx, jçuxű changechaňtümüň! —ñanagürü. ³⁹ Rü yema duňxügü ga Ngechuchupéxegu īxű, rü nanangagü ga na iyanangeáxüčex. Natürü guma ngexetüčü rü yexeraäcü tagaäcü ñanagürü: —Pa Dabítanüxűx, jçuxű changechaňtümüň! —ñanagürüama. ⁴⁰ Rü yexma nayachiächi ga Ngechuchu, rü duňxügüxű namu na naxüttawa nagagüňäxüčex. Rü yexguma marü naxüttawa nanguxgu, rü guma ngexetüčüna naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü: ⁴¹ —¿Tacü i cunaxwèxexű na cumaň chanaxüxű? —ñanagürü. Rü guma ngexetüčü nanangäxű rü ñanagürü: —Pa Corix, chanaxwèxe na choxű quidauchixěěxű —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxű —jIdauchi! Rü marü cuxcëx nitaane erü cuyaxö —ñanagürü. ⁴³ Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngexetüčü, rü Ngechuchuwe narüxű, rü Tupanaxű nicuěxüňchigü. Rü guxüma ga duňxügü ga nüxű daugüxű ga yema ngupetüxű rü Tupanaxű nicuěxüňgü ta.

19

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

¹ Rü Ngechuchu rü Yericúarü īanewa naxüpetü. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga dřeruňäxüčixű ga Zaquéugu äegaxű. Rü nüma nixi ga naëru ga yema yatügü ga Dumaärü äęxgacüčex dřeru ngixű ideetanüxű. ³ Rü yema Zaquéu rü poraäcü nüxű nangúchaň ga Ngechuchuxű na nadauxű na nüxű nacuňäxüčex. Natürü taxuacüma nüxű nadau, yerü namuxüchi ga duňxügü, rü ñuxüchi nanuxchanexüchi ga nümax. ⁴ Rü yemacëx Ngechuchupéxegu nayangu, rü namacüwawa wüxi ga naňgu naxinagü na Ngechuchuxű nadauxüčex ga yexguma yéma naxüpetügü. ⁵ Rü yexguma yéma naxüpetügü ga Ngechuchu, rü daxű nadau natüňwa ga guma naň. Rü ñanagürü nüxű: —Pa Zaquéux, ipaxa íruxi i ngëma! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü. ⁶ Rü paxa ínarüxi ga Zaquéu, rü taăěäcüma Ngechuchuxű nayaxu. ⁷ Rü yexguma yemaxű nadasugüga duňxügü, rü guxüma inanaxügue ga chixri Ngechuchuchiga na yadexagüxű. Rü ñanagürügü: —¿Ñuxäcü i nüma rü wüxi i duňxű i pecaduňäxüptawa nangu? —ñanagürügü. ⁸ Rü yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagürü Ngechuchuxű: —Dřecëx, Pa Corix, choma rü ngearü dřeruňäxüčexna tá chanaxä i ngäxügu i guxüma i chorü ngëmaxügü. Rü ngëxguma chi texé tükü chawomüxëěäcüma tükü changixgu, rü ägümüčüěxpüčüna tá tükü ngixű chataeguxëe i ngëma

tümaärü dīēru —ñanagürü. ⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ñoma i ngunexügu cupatawa nangu i maxü i taguma gúxü, erü cuma rü ta rü Abráürüü cuyaxó. ¹⁰—Rü choma i Tupana Nane na duňxüxü chiixü, rü ñoma i naānewa chaxü na naxcèx chayadauxücèx i ngëma duňxügü i iyarütauxexü na chanamaxéexücèx —ñanagürü.

*Ore i dīērugu ixuxü
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Rü yoxni yema Ngechuchuarü ore inaxñünüeyane ga duňxügü, rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuèxrüüxü namaä nixu, yerü marü Yerucharéüxü ningaica, rü duňxügü nagu rüxñüegü rü paxa tá ínangu ga Tupana na norü ãëxgacü yiixücèx. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüchiga nidexa rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxü ga cori ixüüga nayaxucü ga ore na nachiüüneärü ãëxgacüxütawa naxüüxücèx ga yaxüwa na yema ãëxgacü nüxü unetaxücèx na guma nawa ne naxüüxüne ga íaneärü ãëxgacü yiixücèx. ¹³—Rü yexguma tauta inaxüüchigu, rü naxcèx nangema ga 10 ga norü duňxügü. Rü wüxicigüna ngixü naxä ga wüxitachinü ga tatanüçü ga dīēru. Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngímaä pepuracüe rü ngixü pimuxëe i ñiaä dīēru ñuxmatáta chataegu!” ñanagürü. ¹⁴—Natürü yema íanecüüx ga duňxügü rü naxchi naxaie ga guma cori. Rü yemacèx nawenaäma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngeruügü na nachiüüneärü ãëxgacümaä nüxü yanaxugüxücèx na tama nanaxwèxegüxü na norü ãëxgacüxü na yiixücèx ga guma cori. ¹⁵—Natürü nachiüüneärü ãëxgacü rü nayangucuchixéäma ga guma cori. Rü ñuxüchi ga guma cori rü norü íanecèx nataegu na yéma ãëxgacü na yiixücèx. Rü yexguma ínanguxgu rü naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duňxügü ga dīēru nüxna ngixü naxäxü, yerü nüxü nacuáxchaü ga ñuxrechigü ngixü na yamuxéexü ga norü dīēru ga wüxicigü ga yema norü duňxügü. ¹⁶—Rü yema nüxíra dīēru nüxna ngixü naxäxü rü norü corixütawa nangu, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dīēru rü 10 ẽxpüxcüna ngixü chimuxëe”, ñanagürü. ¹⁷—Rü guma Cori ga yexwaca ãëxgacüxü ingucuchicü rü nanangäxü, rü ñanagürü:

“Wüxi i mexü i chorü duňxü quixi. Maneca meäma namaä cupuracü i ngëma íraxü i dīēru i cuxna chaxäxü. Rü ñuxma rü 10 ya íanegüarü ãëxgacüxü tá cuxü chixixëe”, ñanagürü. ¹⁸—Rü yéma nangu ga to ga norü duňxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dīēru rü wüximëẽxpüxcüna ngixü chimuxëe”, ñanagürü. ¹⁹—Rü norü cori nanangäxü rü ñanagürü nüxü:

“Cuma rü wüximëẽxpüx ya íanegüarü ãëxgacüxü tá cuxü chixixëe”, ñanagürü. ²⁰—Rü yéma nangu ga to ga norü duňxü rü ñanagürü nüxü:

“Pa Corix, ñiaä iyixi i curü dīēru. Rü wüxi ya dechugu ngixü chanuque, rü ngëmaäcü ngímaä changuxü. ²¹—Yerü cuxcèx chamuü, erü wüxi i yatü i aüxü quixi. Rü cunayauxtanü i ngëma tama cuxrü ixixü, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexüwa”. ²²—Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chorü duňxü i chixexü quixi i cumax. Rü curü oretama nixi i cuxü ixuxü na cuchixexü. Marü nüxü cucuèxchirëx ga na chaxaüxü, rü chanayautanüxü i ngëma tama choxrü ixixü, rü chanayaxuxü i nanetüarü o i tama choma ichatoxü. ²³—¿Natürü tüxcüü tama bancugu choxü ngímaä cunguxü i chorü dīēru na ngëma choxü ngixü yamuxéegüxücèx, rü ngëmaäcü mucü ngixü na chayaxuxücèx i ngëxguma íchanguxgu?” ñanagürü. ²⁴—Rü yexguma ga ãëxgacü rü yema yexmagüxümaä nüxü nixu, rü ñanagürü:

“¡Nüxna ngixü peyaxu i ngëma díëru, rü ngëma 10 i díëru nüxü ngëxmaxüña ngixü pexä!” ñanagürü. ²⁵—Rü nümagü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü:

“Natürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxü ingëxma i 10 i díëru”, ñanagürögü. ²⁶—Rü guma ãëxgacü nanangäxü, rü ñanagürü:

“Pemaä nüxü chixu rü texé ya chauga ñüxë rü yexera tá tükna chanaxä. Natürü texé ya tama chauga ñüxë rü tá tükna chanayaxu i woo ngëma íraxü i tükü ngëxmaxü. ²⁷—Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwèxegüxü ga norü ãëxgacüxü na chiixü, ¡rü nuã penagagü, rü nuã chopëxegu peyadai!” ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)*

²⁸ Rü yema orexü yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixüchigü ga Yerucharéüwa na naxüxü. ²⁹ Rü yexguma marü nawa nangugüchaügu ga guma ñänegü ga Bechagué rü Betániä ga Oríbunecüarü Mèxpúneärü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. ³⁰ Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua ñänexäcüwa pex! Rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngëxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. ¡Rü peyawëxü, rü nuã penaga! ³¹—Rü ngëxguma texé pexna çaxgu na tacüçex peyawëxüxü i ngëma buru, ¡rü tümamaä nüxü pixu rü ñapegögü:

“Torü Cori nanaxwèxe”, ñapegögü tükü! ³² Rü yéma naxi ga yema taxre ga norü ngúexügü. Rü yexma nüxü nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxürü. ³³ Rü yexguma yawëxügüägu ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngúexügüna nacagüe, rü ñanagürögü: —¿Tüxcüü peyawëxü i ngëma buru? —ñanagürögü. ³⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Rü tayawëxü erü torü Cori nanaxwèxe —ñanagürögü. ³⁵ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngúexügü rü norü gáuxüchirumaä nanatüttagü. Rü ñüxüchi Ngechuchuxü natagu nax-aunagüxüegü. ³⁶ Rü duüxügü rü Ngechuchupëxewa norü gáuxüchirumaä nayaçhamagü ga nama. ³⁷ Rü yexguma inaxügüägu na ínaxígüxü nawa ga yema nama ga Oríbunecüarü Mèxpúnewa yarüdaexü, rü guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü ga nawe rüxixü rü inanaxügü ga taäeäcüma aita na naxüexü rü tagaäcü Tupanaxü na yacuëxüügüxü naxcèx ga guxüma ga yema cuëxruügü ga taxü ga nüxü nadaugüxü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu. ³⁸ Rü ñanagürögü: —¡Namecümaxüchi ya daa törü ãëxgacü ya Tupanaégagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxüçüäx, rü petaäxëgü rü nüxü picuëxüügü ya Tupana! —ñanagürögü. ³⁹ Rü yéma duüxügütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürögü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëëruüx, ¡Yangagü i ngëma cuwe rüxixü i duüxügü na yanachianegüxüçex! —ñanagürögü. ⁴⁰ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Pemaä nüxü chixu rü ngëxguma chi iyanangeëxgü i ñaä duüxügü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngëxmagüçü rü chi nüxü aita naxüe —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Yerucharéüärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma ñänecüäx ga duüxügütexna xaxaxu. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Yerucharéüçüäxgü, chierü ñoma i ngunexügu nüxü pecuëxgu na texé aixcüma taäe pexna äxü. Natürü ngëma rü pexchawa inicüx i ñuxma, rü taxuacüma nüxü pecuëx. ⁴³—Rü tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rü perü uwanügü tá nanaxü i norü poxüchica i norü guxüçüwawa ya perü ñane. Rü norü churaragü tá pexü ínachoeguächi, rü guxüçüwawa tá pexcèx ne naxi. ⁴⁴—Rü tá nagu napogüe ya perü ñane, rü tá pexü nadai. Rü taxucütáma ya nuta

ngextá nügüté i perü ñaneärü poeguxütapüwa. Rü ngëmaäcü tá pexü naxüpetü, yerü tama nüxü pecuèxguchaü ga yexguma Tupana petanügu naxüñanegu —ñanagürü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

⁴⁵ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügi na ínawoxüñaxü ga yema duüxügü ga tupauca ga taxünnewa taxegüxü. ⁴⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumükëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítteèxguxüpataü peyaxixëe —ñanagürü. ⁴⁷ Rü guxü ga ngunexügi rü tupauca ga taxünnewa nayanguxëetae ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü äëxgacügi, rü ngúexëerüügi ga Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yerucharéüärü äëxgacügi, rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü tá na yamèxgüñaxüçex. ⁴⁸ Natürü taxucürüwa tacü namaä naxügi, yerü guxüma ga duüxügü rü namaä nataäegü, rü meä inarüxñüe ga norü ore.

20

Ngechuchuna nacagü na texéarü oregagu tupauca ga taxünnewa nanguxëetaexü

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa nayexma. Rü nanangúexëe ga duüxügü, rü namaä nüxü nixu ga Tupanaärü ore. Rü yexguma íyadexayane rü yéma nangugü ga paigüarü äëxgacügi, rü ngúexëerüügi ga Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yudíugüarü äëxgacügi. ² Rü ñanagürügi nüxü: —¿Texéarü mugagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçex i ngëma? —ñanagürügi. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwexe i choxü pengäxügi. ⁴ —¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëexüçex? ¿Pexcex rü Tupana yiixü ga namucü rü ëxna duüxügümare? —ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga Parichéugü rü inanaxügi ga nügümaä na yaporagatanüçüxü. Rü nügümaätama ñanagürügi: —¿Ñuxü ñagügi xü tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügi, rü núma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögxü?” ñanagürü chi tüxü. ⁶ —Rü ngëxguma chi ñagügi:

“Yatügümare nuä nanamu”, ñagügi, rü guxü i duüxügü chi nutamaä tüxü ínamuxüçigü, rü tüxü chi nadai. Erü númagü i duüxügü rü nagu narüxñüe na Tupana yiixü ga Cuáüxü mucü. ⁷ Rü Ngechuchuxü nangäxügi rü ñanagürügi: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëerü —ñanagürügi. ⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tääütäma pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçex i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

Ore ga puracütanüxü ga chixexügi ixuxü

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Rü inanaxügi ga Ngechuchu ga duüxügümaä na yadexaxü. Rü ñaä ore ga cuèxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü üçü ga norü nañnewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxä na nüxna nadaugüxüçex rü yixcama rü norü yoramaä na yayauxyegüñaxüçex

ga yema norü o. Rü ñuxuchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcüma nataegu. ¹⁰—Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügütawa nanamu ga wüxi ga norü duüxü na naxcèx íyaçaxüçèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. Natürü yema puracütanüxügüt rü nanaquaixgü ga guma yatüarü duüxü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹¹—Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügüt rü chixexü namaä nixugüe, rü nanaquaixgü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹²—Rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügüt rü nanapixëe, rü ínanatèxüchigü ga yema nañnewa. ¹³—Rü düxwa ñanagürü ga guma nañneärü yora:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñuxmax? Rü name nixü i chaune ya nüxü changechaücü ngëma chanamu. Rü ngëxguma nüxü nadaugüga rü bexmana naga tá naxinüe”, ñanagürü. ¹⁴—Natürü ga yema puracütanüxügüt rü yexguma guma yatü nanexü nadaugüga, rü nügümäa ñanagürügü:

“Ñañärü tá nixü i ñañ nañne i yixcama. ¡Rü ngixä tayamèxgü na törü na yiixüçèx!” ñanagürügü. ¹⁵—Rü ínanatèxüchigü ga yema nañnewa, rü nayamèxgü —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá ngëma puracütanüxümaä naxü i ngëma nañneärü yora i ñuxmax? ¹⁶—Rü ngëma tá naxü rü tá nanadai i ngëma puracütanüxügüt, rü togüna tá nanaxä i norü nañne —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga duüxügüt rü ñanagürügü: —Chierü tama ngëmaäcü nangupetüxëeäxgu ya Tupana —ñanagürügü. ¹⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü ñuxü ñaxüchiga nixü i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü?:

“Yima nuta ya mecü ya ñäru üruügü nüxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixü ya Tupana nüxira yaxücuchicü na namaä inaxügüäxü ya ïpata”, ñaxü. ¹⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaä yarüñaxë, rü tá itapoügü. Rü yíxema tümaetüga nanguxe ya yima nuta, rü tá tükü niñáixmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁹ Rü ga paigüarü äëxgacügü rü ngúexëerüügü ga Moïchearü mugüwa nguxëetaegüxü, rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Yerü nüxü nacuëxgü ga nachiga na yiixü ga yema ore ga cuëxruü ga nüxü yaxuxü. Natürü tama nayayauxgü, yerü duüxügüxü namuüe.

Äëxgacüaxü dñeumaä naxütanüxüchiga

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰ Rü yemacèx ga yema paigüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügüt na mexü i duüxügürüü yéma iyanaxinüexüçèx natürü naxcèx na nadaugüxüçèx ga ñuxäcü nachiüñneärü äëxgacüxüçèx Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxüçèx. ²¹ Rü yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëerüü, toma nüxü tacuèx rü aixcüma nixü i ngëma nüxü quixuxü rü ngëma namaä cungúexëetaexü. Rü tama duüxüärrü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixü i cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexëe i duüxügüt na Tupana naxwèxexüäcüma namaxëxüçèx. ²²—Rü dücax, ngëma ñaneärü dñeeri i äëxgacü ya tacü ya Dumacüäx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü yiixü na nüxü tanaxütanüxü rü ëxna tama? —ñanagürügü. ²³ Natürü Ngechuchu nüxü nacuëxama na chixexügu naxinüexü ga yema duüxügüt, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü i chixexügu choxü penguxëechaü? ²⁴—¡Choxü ngixü pewé i wüxi i dñeeri na ngixü chadauxüçèx! ¿Rü texéchicünèxä rü texééga ngígu üx? —ñanagürü. Rü nanangäxügü rü

ñanagürüğü: —Dumacűäx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxä nixi —ñanagürüğü.
 25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jÄëxgacüna ngïxü pexä i ngëma ãëxgacüarü ixïcü, rü Tupanana ngïxü pexä i ngëma Tupanaärü ixïcü! —ñanagürü. 26 Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucürüwama chixexügu nananguxëegü ga duüßügüpëxewa, yerü meäma nanangäxü. Rü guxüma ga duüßügü rü nangeëxgümare yerü nabaixächiäegü namaä ga yema norü ore.

Chaduchéugü rü Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena namaxë i duüßügü
(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Rü Ngechuchuxüttawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixi ga nagu naxïnüexü na tagutáma wena namaxëxü i yuexü. Rü yemacëx Ngechuchuxü ñanagürüğü: 28 —Pa NgúexëëruÜx, Moïchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Ngëxguma wüxi ya yatü naxmëx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixi i naëneëtama ngïmaä naxämëx i ngëma yutecü i naxümëx, na ngëmaäcü naxäxäcüxüçëx nüxü ya naëneë ya marü yucü”,
 ñanagürü ga yema ore. 29 Rü ñanagürüğü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nügüeneë. Rü naxämëx ga guma yacü, natürü tauta naxäxäcüyane nayu. 30 —Rü yexguma naï ga naëneë nüxü ngïmaä naxämëx ga yema ngecü. Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. 31 —Rü yexguma rü naï ga naëneë nüxü ngïmaä naxämëx. Rü yemaäcü gúcüma ga guma 7 ga nügüeneëgü rü ngïmaä naxämëx ga yema nge. Rü gúcüma nayue tauta naxäxäcüyane. 32 —Rü ngïma rü ta dütwa iyu ga yema nge. 33 Rü ngëxguma yuexü wena maxëgu, ¿rü ngecürüüçü naxmëx tá iyixi i ngëma nge? Yerü yexguma namaxëgu rü gúcüma ga guma 7 ga nügüeneë ngïmaä naxämëx —ñanagürüğü. 34 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü ñanagürü: —Ñoma i naänewa rü yatügü rü nixämëxgü rü ngexügü rü nixätegü. 35 —Natürü ngëma duüßügü i Tupanapëxewa mexü na wena namaxëxü na daxüguxü i naänewa naxixüçëx rü ngema rü täätitáma nixämëxgü rü ëxna nixätegü. 36 —Erü ngema rü tagutáma nayue. Rü daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügürüü tá nixigü. Rü aixcüma Tupanaxäcügü nixigü erü yuwa ínarüdagü. 37 —Rü yema ore ga naïxäcü ga iyauratanücxüñechigawa, rü Moïché tükü nüxü nacuëxëe rü yuexü rü tá wena na namaxëxü. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana:

“Choma nixi i Abráüärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü. 38 —Rü ngëmawa nüxü tacuëx rü woo ñoma i naänewa nayuegu i duüßügü, natürü Tupanacëx rü guxüguma namaxë —ñanagürü. 39 Rü yexguma ga ñuxre ga ngúexëëruÜgü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü ñanagürüğü: —Aixcüma meäma nüxü quixu, Pa NgúexëëruÜx —ñanagürüğü. 40 Rü yemawena rü marü namuüe ga tacüchigacëx Ngechuchuna na nacagüexü.

¿Texé nane nixi ya Cristu?
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü duüßügü nüxü nixugüe rü Cristu rü nuxcümaÜcü ga ãëxgacü ga Dabítaa nixi? 42-43 —Yerü Dabítama ñaääcü nanaxümatü ga Wiyaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügüneçüwawa rüto, ñuxmatáta cuxmëxwa chanangëxmagüxëe i curü uwanügü na namaä icucuáxüçëx!’ ”

ñaaācü nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Ñuxūcürüwa i Dabítaa yílxü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaä naxuāgu? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüägxüga yema ngúexéerügü ga Moïchéarü mugüwa nguxéetaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duüxügü rü yéma inarüxnüe ga yexguma Ngechuchu norü ngúexügüxü ñaxgu: ⁴⁶ —¡Pexuäegü naxcèx i ngëma ngúexéerügü i Moïchéarü mugüwa nguxéetaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixi i mexü i naxchirumaä na naxiāneäxü. Rü ítamüwa nanaxwèxegü na duüxügü meä nüxü rümxögüxü. Rü ngutaquëxepataügüwa rü norü me nixi i äëxgacügümèxwèxewa na natogüxü. Rü òna i taxüwa rü ngëma ònaärü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁷ —Rü tüxü nawomüxéegüäcüma tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamèxé i norü yumüxégü na duüxügü nagu rüxñüexüçex na aixcüma mexügü yiigüxü. Natürü nümagü tá nixi i yexeraäcü napoxcuexü —ñanagürü.

21

Yutecüarü ãmarechiga

(Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxäcü duüxügü ga idïeruäxü Tupanana ngixü na naxägüxü ga norü dïeru ga tupaucaarü dïeruchiüwa. ² Rü ngixü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü dïeruäxcü ga tupaucaarü dïeruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga dïeru ngixü ixüchicü. ³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñaa ngecü i yutecü i ngearü dïeruäxcü rü guxü i togü i dïeru ngixü ixägüxüäru yexera ngixü ixä. ⁴ —Erü guxüma i togü rü ngixü inaxä i ngema nüxü iyaxügucü. Natürü ngíma ngixü natauxyane ngixü ixä i guxüma i ngixü ngexmaxcü i ngíru ñonatanü —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxünegu tá napogüexü

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngúexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxüne ga ñuxäcü na namexéchixü ga naxtapüx ga nutanaxcèxegü, rü na namexéchixü ga guxüma ga guma tupaucaarü yemaxügü ga duüxügü nüxna ãmarexü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: ⁶ —Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxünetama ya daa tupauca ya nüxü pedauxüne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

Cuèxruügü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagúxü i naäne

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexéerüü, ¿ñuxgu tá nixi i nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü? —Rü tacüwa tá nüxü tacuèx na nangupetüxü tá i ngëma? —ñanagürügü. ⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Pexuäegü tá na taxuüma pexü womüxéexüçex! Erü muxüchixü tá chaugu nügü nicügxü rü tá ínangugü rü ñanagürügü tá:

“Choma nixi i Cristu, rü paxa tá nagux i naäne”, ñanagürügü tá pexü. ¡Natürü tãütáma nüxü peyaxögü! ⁹ —Rü ngëxguma tá nüxü pexñüüegu na nügü nadëixü i wüxi i nachiüäne to i nachiüänemaä, rü éxna nüxü pexñüüegu na wüxi i nachiüänematama rü duüxügü rü norü äëxgacümaä nügü nadëixü, ¡rü tãütáma pebaixächiäegü! Erü ngëmaäcü tá nangupetü i noxrix. Natürü tãütáma naäneäru gux nixi i ngëma. ¹⁰ —Erü wüxi i äëxgacüarü churaragü

rü to i ãëxgacüarü churaragümaã tá nügü nadai. Rü wüxi i nachiüäne rü to i nachiüänemaã tá nügü nadai. ¹¹ —Rü nümaxü i nachiüänegüwa rü poraäcü tá naxiäxächiane, rü poraäcü tá nangux i taiya, rü tá nataxüchi i daaweeane. Rü duüxügü tá nüxü nadaugü i daxüwa i tacü i namaã nabaxächiexü, rü taxü i cuèxrüÜgü. ¹² —Natürü naxüpa i guxüma i ngëma rü duüxügü tá pexü ínayauxü, rü tá pewe ningëxütanü. Rü ngutaquëxepataügüwa tá pexü nagagü na ngëma pexna nacagüxüçex, rü tá pexü napoxcue. Rü nachiüänegüarü ãëxgacügüpëxewa tá pexü nagagü, naxcèx na chorü duüxügü pixigüxü. ¹³ —Rü ngëmaäcü tá pexü natauxcha na ãëxgacügümaã nüxü pixuxü i chauchiga. ¹⁴ —Rü ngëxguma tá ngëma pexü nagagügu, jrü tåxü i pexoegaäegüxü naxcèx na tacümaã tá penangäxüxü na pegüétüwa pechogüxüçex! ¹⁵ —Erü choma tá pexü charüngüxëe na nüxü pecuáxüçex na tacümaã penangäxüxü i perü uwanügü. Rü nümagü rü tåütáma nüxü nacuëxgü na tacümaã pexü nangäxügüxü i ngëxguma. ¹⁶ —Natürü pema rü woo penatügü, rü peegü, rü peeneëgü, rü peeyëxgü, rü petanüxügü, rü pemücügü rü tá nappeechitaegü na purichíagüxütaxawa pexü íyaxuaxügüxü. Rü purichíagü rü tá pexü nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷ —Rü guxü i naänewa rü duüxügü tá pexchi naxaie, erü choxü peyaxögü rü chorü duüxügü pixigü. ¹⁸ —Natürü woo tacü pexü üpetügu rü Tupanamëxëwa tá pengëxmagü, rü nüma tá pexü ínapoxü rü bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu. ¹⁹ —Rü ngëxguma aixcüma peyaxögüamagu rü tama choxü ípetëxgu, rü tá penayauxgü i maxü i taguma gúxü. ²⁰ —Rü ngëxguma nüxü pedëüxgu na perü uwanügüarü churaragü Yerucharéüxü íchomaëguächixü, rü ngëmawa tá nüxü pecuëx na paxa tá nagu napogüexü ya yima ïäne. ²¹ —Rü yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe rü name nixi i mèxpüneänewa tabuxmü. Rü yíxema Yerucharéüwa ngëxmagüxe rü tanaxwëxe na paxa ítachoxüxü. Rü yíxema tümaänewa ngëxmagüxe rü tama name na ïäneçex tawoeguxü. ²² —Erü ngëma ngunexügügu tá ínangu i Tupanaärü poxcu. Rü ngëmaäcü tá nayanguxëe i guxüma i ngëma norü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü. ²³ —Rü ngëma ngunexügügu rü tá poraäcü tüxü naguxcha ya yíxema ngexegü ya iitacharaügüxe rü yíxema imaiäxäcügüxe. Erü tá nangëxma i taxü i ngúxü, rü Tupana rü poraäcü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü. ²⁴ —Rü ñuxre, rü tá norü uwanügü taramaã nanadai. Rü togü, rü tá ínanayauxü na to i nachiüänema nagagüäxüçex. Rü ñuxüchi i ngëma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ya yima ïäne ya Yerucharéü. Rü ngëmaäcü tá nangupetü ñuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxüxü i ngëma.

Tupana Naneariü taeguchiga (Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ —Rü ngexguma rü tá nangox i cuèxruxügü. Rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixigachitanü i nachicawa.. Rü guxü i nachiüänegüwa rü duüxügü rü tá nanaxiäxächiäetanü rü tá nabaxächiäegü namaã na poraäcü naxäügaächixü i taxü i taxtü rü norü yuapegu. ²⁶ —Rü duüxügü rü norü muümaã tá inayayiäx i ngëxguma nüxü nadaugu i ngëma üpetüchaüxü i ñoma i naänewa. Erü woo guxüma i tacü i daxüwa nüxü idauxü rü tá naxiäxächitanü rü tá nu ne nanaximare. ²⁷ —Rü ngëxguma rü guxü i duüxügü i ñoma i naäneçüäx rü tá choxü nadaugü i ngëxguma wüxi i caixanexügu ícharüxüxgu rü nüma chaxüxgu namaã i chorü pora rü üüne. ²⁸ —Rü ngëxguma inaxügügu na naxüpetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü name nixi na petaäegüxü rü meä pedaunagüxü, erü paxa tá íchangu na pexü íchanguxüxëexüçex —ñanagürü. ²⁹ Rü yemawena rü wüxi ga ore ga cuèxrüÜxü namaã nixu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¡Düçex penangugü i iguera, rü

ẽxna ngẽxürüüxümare i to i naigü! ³⁰ —Rü ngẽxguma nüxü pedèuxgu na ngexwaca naxüätüxü, rü ngẽmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yiihxü. ³¹ —Rü ngẽxgumarüü ta i ngẽxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngẽma pemaã nüxü chixuxü, rü ngẽmawa tá nüxü pecuèx na yimama yiihxü ya Tupana na aëgxacü yiihxüçex. ³² —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i ngẽma nüxü chixuxü rü tá ningu naxüpa na nayuexü i duüxügü i ñuxma maxẽxü. ³³ —Daxüguxü i naâne rü ñoma i naâne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo. ³⁴ —¡Pexuãégü na tama tacü rü chixexügagu düxwa nüxü perüxoexü na peyaxõguxü! Rü ngẽmacèx penaxwèxe na pegüna pedaugüxü na tama pengäxexü rü ẽxna ñoma i naâneärü ngúchaüguama na perüxñüexü. Erü ngürüächi ngẽmagu íperüxñüeyane tá pexü íchayabaixgü. ³⁵ —Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüächi tacü iyaxúnerüü tá nixi naxcèx i guxüma i duüxügü i ñoma i naâneçüäx i ngẽxguma wenaxärü núma chaxüxgu. ³⁶ —Rü ngẽmacèx name nixi i pegü ípemexéegü. ¡Rü guxüguma peyumüxegü na ngẽmaäcü tama pexü naxüpetüxüçex i ngẽma aïcümaxügü, rü aixcüma pimexüçex i ngẽxguma chopéxewa pengugü! —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü guxü ga ngunexügugu rü tupauca ga taxünewa nayexma ga Ngechuchu, rü duüxüguxü nangúexëe. Rü chütacü rü guma Mèxpüne ga Oríbunecüga aeganegu nayapeexü. ³⁸ Rü guxüma ga duüxügü rü pèxmamaxüchi tupauca ga taxünewa nanguguxü na Ngechuchuxü naxñüexüçex.

22

Ãëgxacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü (Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)

¹ Rü marü ningaica ga Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüäxü ga pãu ga ngearü puxëerüüäxü. ² Rü ga paigüarü aëgxacügü rü ngúexëerügü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yamèxguxü, yerü duüxüguxü namuëe. ³ Rü yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icariútegu nangaxi. Rü núma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexügü ga imugüxütanüxüçirëx nixi. ⁴ Rü núma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü aëgxacügü rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü aëgxacügü. Rü namaã nüxü nixu ga ñuxäcü na natauxchaxü ga Ngechuchuxü na yayauxgüxüçex. ⁵ Rü nümagü ga yema aëgxacügü rü nataäégü. Rü díeru Yudana ngixü naxuaxügü. ⁶ Rü Yuda rü ngixü nayaxu ga yema díeru. Rü inanaxügü ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü ga aëgxacügü.

Üpetüchigaaru ñonawa nachibü ga Cori (Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexü ga nagu nangõxgüäxü ga pãu ga ngearü puxëerüüäxü. Rü yema nixi ga ngunexü ga nagu carneruxacü yamèxguxü naxcèx ga Üpetüchigaaru peta. ⁸ Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáü, rü ñanagürü nüxü: —¡Peyamexëëx i törü ñona i Üpetüchigacèx! —ñanagürü. ⁹ Rü nümagü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nixi i cunaxwèxexü na tanamexëëxü? —ñanagürügü. ¹⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngẽxguma Yerucharéüwa pengugüga rü ngẽxma tá nüxü peyangau i wüxi ya yatü i wüxi i tüxü i dexámaã aïcuxcü ngixü ingexü. ¡Rü nawe perüxñümatáta napatawa pengugü! ¹¹ —¡Rü yima ïpata ya nagu yaxücune ya yima yatü, rü yima ïärü yoramaã nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngúexëerü rü nüxü nacuáxchaü na ngẽxürüüxü yiihxü i ngẽma ucäu i norü ngúexügumaã tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaaru ñonacèx”, ñapegügü

nüxű! ¹²—Rü tá pexű nüxű nadauxěē i wüxi i ucapu i taxű i marü mexěēxű i norü daxüchiňwa ngěxmaxű. ¡Rü ngěmawa tá penamexěē i ngěma ñona i Üpetüchigacèx ixixű! —ñanagürü nüxű. ¹³ Rü yéma naxī ga nümagü rü nüxű inayangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaă nüxű ixuxürü. Rü yéma nanamelexěēgü ga ñona ga Üpetüchigacèx ixixű. ¹⁴ Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexű, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaă ga norü ngúexěgü. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ñuxăcü poraăcü choxű nangúchaň na pemaă chachibüxű i ñaă Üpetüchigaarü ñonawa naxăpa na chayuxű. ¹⁶—Natürü pemaă nüxű chixu rü tăütáma wenaxärü Üpetüchigaarü ñonawa chachibü, ñuxmatáta chowa yangu i ngěma Tupana naxwěxexű —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaă ãăcuxű. Rü Tupanana moxě naxăxăra, rü ñuxuchi ñanagürü nüxű ga norü ngúexěgü: —¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaă pengau! ¹⁸—Erü pemaă nüxű chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta nawa nangu na pecaduarü utanüçex chayuxű na aixcüma pemaă inacuáxăcex ya Tupana —ñanagürü. ¹⁹ Rü nanayaxu ta ga păă, rü Tupanana moxě naxcèx naxă. Rü ñuxuchi inanabücu, rü norü ngúexěgüna nanaxă. Rü ñanagürü nüxű: —Ñaă păă rü chaxune i pexcèx yuxăchiga nixī. ¡Rü ñaăwena rü ñaăcü tá penaxü na choxna pecuěxăchiexěcex! —ñanagürü. ²⁰ Rü marü chibüwena rü to ga pochiyu ga binumaă ãăcuxű norü ngúexěgüna naxă, rü ñanagürü: —Daa binu rü Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüärü cuèxruň nixī. Rü chaugü ya pexcèx ibacüwa Tupana pexű nüxű nadauxěē na aixcüma yiixű i ngěma norü uneta. ²¹—Natürü ngěma yatü i chauechita ãëxgacügüna choxű muxchaňxű, rü nuă mechawa tamaă narüto i ñuxmax. ²²—Rü choma i Tupana Nane na duňxüxű chiixű, rü Chaunatü ixunetaxürü tá chayu. Natürü wüxi i ngechaňxüchi tá nixī naxcèx i ngěma yatü i ãëxgacügüna choxű muxü. ²³ Rü yexguma ga norü ngúexěgü rü inanaxügüe ga nügünna na nacagüexű, rü ñanagürü: —¿Texé tá tixī ya yíxema naěchita ãëxgacügüna namuxě? —ñanagürü.

Norü ngúexěgü rü nügünna nacagüe na texé tá tixixű ya guxăxű rüyexeraxe i natanüwa

²⁴ Rü yexguma ga yema ngúexěgü rü nügümaă niporagatanüçüü nachiga na texé tá tiixű ya natanüwa guxăärü yexera ixixě. ²⁵ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Ñoma i naănewa rü guxű i nachiňanegüarü ãëxgacügü, rü poraăcü norü duňxügüxű namugü. Rü ñuxuchi nügü yaxugü rü norü duňxügüarü dauruň i mexěgü nixigü. ²⁶—¡Natürü pema rü tăütáma ngěxgumarüň pixigü! Rü ngěxguma texé naxwěxegu na guxăärü yexera tiixű i petanüwa, rü name nixī na tögü ítarüxíraxű i guxüma i tüمامىعەغۇتەنۇوا. Rü texé naxwěxegu na peeru tiixű i petanüwa, rü name nixī i noxri rü guxăärü ngüxëëruň tixī. ²⁷—Rü ñoma i naănewa rü corigü rü mechawa narütopü na nachibüexěcex, rü norü duňxügü nixī i ngěma naxcèx ñona ixüxű rü nüxű rüngüxëëxű. Natürü tatanüwa rü tama ngěmaăcü nixī, erü choma i perü cori na chiixű rü perü ngüxëëruň chixī. ²⁸—Rü pemagü nixī ga guxüguma chauxüitawa peyexmagüxű ga yexguma ngúxű chingexgu. ²⁹—Rü ngěmacèx i choma rü ãëxgacügüxű pexű chixigüxěē yema chaunatü ãëxgacüxű choxű ingucuchixëëxürü. ³⁰—Rü ngěmaăcü ãëxgacü íchixixüwa rü chomaă tá pechibüe rü tá pexaxegü. Rü ãëxgacüchicawa tá perütopü na norü maxcèx nüxna pecagüxű i guxüma i Yudíugü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxű nixu na Pedru tá nügü icúxű na norü ngúexű yiixű
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)

³¹ Rü Pedruxű ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcèx ínaca na chixexűmaã poraãcü pexű naxüxűcèx. ³² —Natürü choma rü Chaunatüxű cuxcèx chacèèxű na taguma nüxű curüoxoxűcèx na cuyaxöxű. Rü ngëmacèx i cumax, Pa Pedru, rü ngëxguma chauxcèx cutaeguxgu, rü chanaxwèxe i nüxű curüngűxěe i cumüçögü na nümagü rü yaxögüechaăxűcèx —ñanagürü. ³³ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü íchamemare na wüxigu cumaã na chapoxcuxű rü ẽxna wüxigu cumaã na chayuxű —ñanagürü. ³⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Pa Pedrux, cumaã nüxű chixu rü ñomatama i chütaxűgu naxüpä na otá içaxű, rü cuma rü tomaëxpüxcüna tá nüxű quixu na tama choxű cucuáxű —ñanagürü.

Marü ningaica ga na guxchaxűgü nüxű üpetüxű

³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexűgünä naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexű chimugügu ngearü choçaăgxgüxemaã rü ngearü díeruăgxgüxemaã rü ngearü chapatuăgxgüxemaã, ¿rü tacü pexű taxuxű ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangăxűgü rü ñanagürögü: —Taxuňma —ñanagürögü. ³⁶ Rü yexguma norü ngúexűgüxű ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya choçaăxě rü tanaxwèxe na ítayangexű i tümaärü choça rü tümaärü díeruchixű rü ta. Rü ngëxguma texé ngearü taraăgxgu rü tanaxwèxe i namaã tataxe i tümaärü gáuxűchiru na tümaärü poxűruň i taracèx tataxexűcèx. ³⁷ —Erü pemaã nüxű chixu rü chauchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxű i ñaxű: “Wüxi i máetaxűrű tá nanapoxcugü rü tá nayamèxgü”, ñaxű. Erü guxűma i ngëma chauchiga ümatüxű i Tupanaärü ore i ümatüxűwa rü aixcüma ngëmaäcü tá ningu —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga norü ngúexűgü rü ñanagürögü: —Pa Corix, nuã nangëxma i taxre i tara —ñanagürögü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangăxű rü ñanagürü: —Marü ningu i ngëma —ñanagürü.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxě

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínaxűxű ga guma īānewa. Rü Oríbunecüarü Mèxpünewa naxű, yerü woetama nacüma nixi ga yéma na naxüüxűxű. Rü norü ngúexűgü rü ta nawe narüxi. ⁴⁰ Rü yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngúexűgüxű ñanagürü: —¡Tupanana naxcèx peça na pexű nangűxěexűcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexűgu peyixűcèx! —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxüra 50 ga metruwa norü ngúexűgünä naxű. Rü yexma nacaxăpüxü rü nayumüxě. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rü nüxna choxű ñanguxuchixěe i ñaã ngúxű i tá choxű üpetüxű! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaň rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma wüxi ga daxüçüňäx ga Tupanaärü orearü ngeruň rü naxcèx nangox, rü nanaporaxěe. ⁴⁴ Rü poraãcü nanaxiňächiäe ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraãcü nayumüxě. Rü yema na naxiňächiäexűmaã poraãcü nanaxaiyaăchi. Rü guma norü aiyacümaã nichuruxňne. Rü ñoma nagü waixüümüänewa ichuruxüriň nixi ga norü aiyacü. ⁴⁵ Rü yema ínayumüxěwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexűgütanüwa naxű. Rü nüxű inayangau ga na ínapeexű yerü norü ngechaăumaã düxwa nayaxtae. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —¿Tüxcüň ípepee? ¡Íperüdagü rü Tupanana naxcèx peça na pexű nangűxěexűcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexűgu peyixűcèx! —ñanagürü.

Ngechuchuxű niyauxgü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)

47 Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangugü ga muxüma ga duňxügü. Rü Yuda ga Ngechuchuarü ngúexüchirëx ixixü nixi ga naxüpêxexü. Rü Ngechuchucëx nixü na nüxü nachúxâcüma nüxü namoxexüçëx. **48** Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Pa Yudax, ¿tüxcüü wüxi i chúxumaä cuchauechitae? —ñanagürü. **49** Rü yema togü ga Ngechuchuarü ngúexügü ga naxütawa yexmagüxü, rü yexguma nüxü nadaugüga yema ngupetüxü rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexü na taramaa tanadëixü? —ñanagürügü. **50** Rü wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü rü paigüarü aëxgacüarü duňxüxü nanapixëe, rü ínanadae ga norü tügünechinü. **51** Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Ngexrüma na pegü namaä pedëixü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema yatü ga ídaechinüxüxü ningögü, rü nanamelexëe. **52** Rü Ngechuchu namaä nidexa ga yema aëxgacügü ga norü yauxwa yéma ixü. Rü yema aëxgacügütanüwa nayexmagü ga paigüarü aëxgacügü, rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü aëxgacügü, rü Yudíugüarü aëxgacügürugü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rü naixmenexâgümaä chauxcëx nuä pexi ñoma wüxi i ngítexáxü chiixürü? **53** —Rü guxü ga ngunexügu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxünewa, rü tama choxü piyauxgü. Natürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü piyauxgüxü, erü ñoma nixi i ora na naporaxü i Chataná —ñanagürü.

Pedru inayacux na Ngechuchuxü nacuáxü

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)

54 Rü Ngechuchuxü niyauxgü, rü paigüarü aëxgacüpatawa nanagagü. Rü Pedru rü nawe narüxü, natürü yaxüguma nüxü nixüchigü. **55** Rü yéma paigüarü aëxgacüpataextüarü ngäxüwa, rü purichíagü nanaxügü ga wüxi ga üxü. Rü nüxü ínachomaëguächi. Rü Pedru rü ta yéma natanüwa narüto. **56** Rü yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga aëxgacüarü duňxü nüxü idau. Rü meäma nüxü idawenü, rü ngígürü: —Ñaä yatü rü Ngechuchutanüxü nixi —ngígürügü. **57** Natürü Pedru rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rü tama nüxü chacuëx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. **58** Natürü yixcamaxüra rü to ga duňxü Pedruxü nadau, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü ta Ngechuchutanüxü quixi —ñanagürü. Natürü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Tama nixi, Pa Yatüx. Tama natanüxü chixi —ñanagürü. **59** Rü wüxi ga ora ngupetügwena rü to ga duňxü rü nüxü ñanagürüama: —Aixcümäxüchi ñaä yatü rü Ngechuchutanüxü nixi, erü Gariréaanecüäx nixi —ñanagürü. **60** Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxü chacuëx na tacüchigaxü quixuxü —ñanagürü. Rü yexgumatama Pedru ídexayane rü nica ga otá. **61** Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedrucëx nügü ínidau. Rü nüma ga Pedru rü nüxna nacuëxächi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Ñomatama i chütaxügu naxüpa na otá içaxü, rü tomaëxpüxcüna taxütáma cugü quixu na chorü duňxü quixü”, ñaxü. **62** Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüxü ga yéma. Rü poraäcüxüchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux- cüraügü

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Rü yema yatügü ga Ngechuchuna daugüxü, rü nagu nidauxcüraügü, rü nüxna nanaçuaixcagüxü. **64** Rü nayadüxétügü, rü nachiwegu nidagügü, rü ñanagürügü: —¡Nüxü nacuëx na texé cuxü na idagüxü! —ñanagürügü. **65** Rü muxüma ga to ga ore ga chixexü namaä nixugüe.

*Ãëxgacügü ga tacügüpëxewa nanagagü ga Ngechuchu
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)*

⁶⁶ Rü yexguma yangunegu rü nangutaquëxegü ga Yudíugüarü ãëxgacügürugü, rü paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü ñuxüchi norü purichiagüxü namu na napëxewa Ngechuchuxü nagagüxüçex. Rü yéma Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: ⁶⁷ —Toma rü nüxü tacuáxchaü rü cuma quiixü i Cristu rü ëxna tama. ¡Tomaä cugü ixu! —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëxguma chi pemaä nüxü chixuxgu na choma chiixü i Cristu, rü tãü chima choxü peyaxögü. ⁶⁸ —Rü ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacüçex choxna peçaxü, rü tãü chima choxü pengäxüga, rü tãü chima choxü pingëxgü. ⁶⁹ —Natürü ñuxmawena rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü Chaunatü ya Tupana ya poracüxtawa tá changëxma —ñanagürü. ⁷⁰ Rü yexguma guxüma ga yema ãëxgacügü nüxna nacagü, rü ñanagürü: —¿Exna cuma quiixü i Tupana Nane? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü. Tupana Nane chixi ngëxgumarüü i pematama nüxü pixuxürüü —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma nügumaä ñanagürügü ga yema ãëxgacügü: —Ñuxma rü marü taxucëxma naxcèx tadau i to i duüxügü i nüxü ixuxü i ñaä yatüchiga. Erü yixematama marü naäxwatama nüxü taxinüe i norü ore na ñuxü ñaxü —ñanagürügü.

23

*Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)*

¹ Rü guxüma ga yema ãëxgacügü rü inachigü, rü ãëxgacü ga Dumacüäx ga Piratuxütawa Ngechuchuxü nagagü. ² Rü yéma Piratupëxewa inanaxügue ga Ngechuchuxü na yaxugüexü. Rü ñanagürü: —Ñaä yatü rü nüxü itayangaugü na cumaä nanuëxëëäxü i duüxügü. Rü tomaä nüxü nixu na tama namexü na ãëxgacü ya Dumawa ngëxmacüaxü na tanaxütanüxü. Rü nügü nixu na nüma na yiixü i torü ãëxgacü i Cristu —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quiixü i Yudíugüarü ãëxgacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëmääcü, ngëma nüxü quixuxü chixi i chomax —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü ga paigüarü ãëxgacügü rü togü ga duüxügü: —Chauxcèx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaä yatü —ñanagürü. ⁵ Natürü nümagü rü yexeraäcü Ngechuchuxü nixugüeama, rü ñanagürü: —Nüma rü guxü i Yudéaanewa nanangüexë i duüxügü na cuxchi naxaiexüçex. Rü Gariréaanewa inanaxüga yemaäcü na duüxügüxü nangüexëëxü, rü ngëmaäcü nanaxü ñuxmata nüma Yudéaanewa nangu —ñanagürügü.

Erodepëxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Piratu, rü duüxügünna naca rü ngoxi Gariréaanecüäx yixi ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma Piratu nüxü ïnügu ga aixcüma Gariréaanecüäx na yiixü ga Ngechuchu rü Gariréaneärü ãëxgacü ga Erodexütawa nanamu, yerü Yerucharéüwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸ Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu ga Erode rü nataäëxüchi. Yerü nuxcümama poraäcü nüxü nadauxchaü, yerü üpaacü nüxü naxinü ga nachiga. Rü ínananguxëë na Ngechuchuxü nadauxchaüxü na napëxewa naxüäxü ga wüxi ga mexü ga taxü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ⁹ Rü muëxpüxcüna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürü Ngechuchu rü tama nanangäxü. ¹⁰ Rü yéma nayexmagü ta ga paigüarü ãëxgacügü rü

ngúexēēruūgü ga Moīchéarü mugüwa nguxēētaegüxü. Rü nümagü rü poraācü Ngechuchuxü ínaxuaxügü. ¹¹ Rü yexguma ga Erode rü norü churaragü rü poraācü chixri Ngechuchumaā nachopetü. Rü nagu nidauxcüraügü. Rü ñuxüchi wüxi ga äēxgacüchirugu nayacuxüēgü na yemaācü nüxü nacugüexücèx. Rü yemawena Piratuxüta wenaxärü Ngechuchuxü namu ga Erode. ¹² Rü woo ūpaacü ga Piratu rü Erodemaā nüguchi na naxaiexü, natürü yema ngunexügu nixi ga nügumaā nangüxmüexü.

Piratu rü Ngechuchumaā nanaxuegu na nayuxücèx
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)

¹³ Rü yexguma ga Piratu rü nanangutaquēexexēē ga paigüarü äēxgacügü, rü togü ga Yudíugüarü äēxgacügü, rü guxüma ga duňxügü ga yéma yexmagüxü. ¹⁴ Rü Piratu ñanagürü nüxü: —Pema nuā chauxcèx penaga i ñaā yatü, rü nüxü pixu na chomaā nanuēxēāxü i duňxügü. Natürü pepēxewa nüxna chaca i ngēmachiga rü ñuxma rü marü nüxü pedau na taxuüma nawa ichayangauxü i ngēma chixexü i naxcèx ípenaxuaxüxü. ¹⁵ —Rü Erode rü ta taxuüma nawa inayangau i ngēma chixexü, rü ngēmacèx wenaxärü taxcèx nanamuëgu. Rü dūcax, taxuüma i chixexü naxü na ngēmagagu nayuxücèx. ¹⁶ —Rü ngēmacèx chorü churaragüxü tá chamu na naquaixgüäxücèx, rü ñuxüchi tá chayangēx—ñanagürü. ¹⁷ Rü nüma ga Piratu rü guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuüxgu rü duňxügüxü nataāēxēēchaü namaā ga na yangéāxü ga wüxi ga yatü ga poxcuxü. ¹⁸ Natürü guxüma ga yema duňxügü rü wüxigu inanaxügue ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngēma Ngechuchu! ¡Rü Barabáxü waxi ínanguxuchixéē! —ñanagürügü. ¹⁹ Rü yema Barabá rü napoxcu yerü ūpaacü Yerucharéüwa äēxgacümaā nananuēxēē ga duňxügü, rü ñuxüchi namáēta. ²⁰ Natürü ga Piratu rü wenaxärü duňxügümaā nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxü ningéxchaü. ²¹ Natürü ga duňxügü rü yexeraācü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²² Rü Piratu norü tomaēxpüxcüna duňxügümaā nidexa, rü ñanagürü: —Dūcèx, ¿tacü rü chixexü éxna naxü? Choma rü taxuüma i chixexüxü nawa ichayangau na ngēmacèx chanayuxéēxü. Rü chorü churaragüxü tá chamu na naquaixgüäxücèx, rü ñuxüchi tá chayangēx—ñanagürü. ²³ Natürü nümagü ga duňxügü rü yexeraācü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaäxücèx. Rü yema na nayexeragüamaxü ga yema duňxügü rü dūxwa ga Piratu rü duňxügüga naxinü. ²⁴ Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxügüäxücèx ga yema duňxügü naxwèxegüxü. ²⁵ Rü Barabáxü ningéx, yerü yema nixi ga duňxügü naxcèx ícagüxü. Rü yema Barabá nixi ga poxcuxü naxcèx na duňxügüxü äēxgacümaā nanuēxēēxü rü namáētaxü. Rü yexguma ga Piratu rü duňxügüna Ngechuchuxü namu na namaā naxügüäxücèx ga yema nümagü nanaxwèxegüxü.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)

²⁶ Rü yema duňxügü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa yanapotagüäxücèx. Rü yexguma Ngechuchuxü yagagüyane, rü yexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chirenecüäx ga naānewa ne ūcü. Rü Chimáü nixi ga naega. Rü Chimáüxü niyauxgü ga duňxügü, rü naātügu ngixü naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe ngixü nangexücèx. ²⁷ Rü muxüma ga duňxügü rü nawe narüxi. Rü yema duňxügütanüwa nayexmagü ga muxüma ga ngexügü ga auxexü rü aita üexü, yerü Ngechuchucèx nangechaügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü yema ngexügüxü nadawenü,

rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngecügüt, Pa Yerucharéüçüx jıtäxü i chauxcèx pexauxexü, natürü pegüçèxtama pexauxe rü pexacügüt! ²⁹ —Erü nawa tá nangu i ngunexügü i nagu ñagüxü tá i duüxügü:

“Tataäegü ya yíxema ngeäxta ya taxuacüma ãxäcügüxe, rü taguma tacharaügüxe, rü taguma maixäcügüxe, erü taxucatáma tümaxäcügücèx taxauxe”, ñagüxü. ³⁰ —Rü ngëxguma i duüxügü rü tá mèxpünegüxü nacèèxügü rü ñanagürügü tá:

“¡Toétugu rübuemü!” ñanagürügü tá. Rü tá ngüchitaerugüxüxü nacèèxügü, rü ñanagürügü tá:

“¡Toxü idüxetügü!” ñanagürügü tá. ³¹ —¿Erü ñuxäcü tá namaä nachopetü i ngëma duüxügü i aixcüma chixexü ügüxü, ega ñaã chixexü chomaã naxügügu na woo taxuüma i chixexü chaxüchiréxü? —ñanagürü ga Ngechuchu. ³² Rü yéma nanagagü ta ga taxre ga máëtagüxü na Ngechuchurüü curuchawa yanapotagüäxüçèx. ³³ Rü yexguma nawa nangugüga yema nachica ga Duüxéeruchinèxägú ãegaxü, rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nipotagü. Rü yema taxre ga máëtagüxü rü ta Ngechuchurüü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tögüneçüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchuxü curuchawa íyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, ñüxü nangechaü i ñaã duüxügü, erü tama nüxü nacuèxgü na tacü rü chixexü naxüexü! —ñanagürü. Rü yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga díéru ngíxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuèxgüxüçèx na texearü tá yíxü ga yema Ngechuchuchiru. ³⁵ Rü duüxügü rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü Ngechuchuxü nacugüe, rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxü namaxëxëe. ¡Ecü, ñuxma rü nügütama namaxëe ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxü unetacü yixigu! —ñanagürü. ³⁶ Rü yema churaragü rü ta Ngechuchuxü nacugüe. Rü naxüntawa naxi, rü nüxna nanaxä ga binu ga üxchiüçü. ³⁷ Rü ñanagürügü nüxü: —Ega Yudíugüarü ãëxgacü ya tacü quixigu, jrü cugütama rüngüxëe i ñuxmax, na ícunguxuchixüçèx! —ñanagürü. ³⁸ Rü norü curuchatapëxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga ãegatachinüxü ga Griégugügawa rü Dumacüäxügügawa rü Yudíugügawa ümatüxü ga ñaxü: —Daa nixi ya Yudíugüarü Æëxgacü ya Tacüxuchi —ñaxü. ³⁹ Rü wüxi ga yema máëtaxü ga naxrüü curuchawa ipotaxü rü Ngechuchumaã naguxchiga, rü ñanagürü: —Ega aixcüma Cristu quixigu, jrü cugütama rüngüxëe na ícunguxuchixüçèx, rü toxü rü ta rüngüxëe na ítanguxüxüçèx! —ñanagürü. ⁴⁰ Natürü ga yema to ga máëtaxü rü namücxüü ínangaxüchiama, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü naxrüü na curuchawa quipotachiréxü, jrü ngëxguma rü ta tama Tupanaxü cumuüxü? ⁴¹ —Yixema rü name nixi na ipoxcuezü erü tagagutama nixi i ngúxü ingegüxü erü ngëma nixi i törü natanü naxcèx ga yema chixexü ga ixügüxü. Natürü daa yatü rü taxuüma i chixexü naxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma ga yema máëtaxü rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, jchoxna nacuèxächi i ngëxguma wenaxärü núma cuxüxgu rü ãëxgacüxü ícunguxgu! —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü ñomatátama i ngunexügü chomaã cungëxma i mexéchixü i nañnewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu (Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxüwama naxëäne ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵ Rü ga üèxcü rü nixo. Rü tupauca ga taxüneärü tüyemachiüxü rü ngäxügü narügaute. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü poraäcü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxmëxwa

chanangēx i chauāē —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü nayu. ⁴⁷ Rü yexguma yema churaraguarü äëxgacü ga Dumacăx nüxü dëuxgu ga yema ngupetüxü, rü Tupanaxü nicuēxü, rü ñanagürü: —Aixcüma ñaā yatü rü taxuüma i chixexü naxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rü guxüma ga yema togü ga duăxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü poraăcü nangechaăgüăcüma napatacèx nawoegu. ⁴⁹ Natürü guxüma ga yema duăxügü ga aixcüma Ngechuchuxü cuëxgüxü rü yaxüwa- tama nüxü narüdaunü ga yema ngupetüxü. Rü yema duăxügütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügü ga Ngechuchuwe rüxicü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu.

Ngechuchu rü naxmaăgu nayanaxüçuchigü
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)

⁵⁰ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga īane ga Arimatéacăx, rü Yúche nixī ga naëga. Rü nüma rü Yudíuguarü äëxgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meă namaxü. ⁵¹ Rü nüma rü poraăcü ínananguxēe na ínanguxü ga Tupana na yéma äëxgacü yiixüçèx. Rü yemacèx tama norü me nixī ga yema Ngechuchumaă naxügüxü ga yema togü ga namüçügü ga äëxgacügü. ⁵² Rü nüma ga Yúche rü Piratuxătawa naxü, rü Ngechuchuxüneçèx ínayaca. ⁵³ Rü curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxüne, rü wüxi ga düxruümaă nananuque. Rü wüxi ga naxmaă ga nutaarü mèxpüxüwa yacaxmaăgüxügu nayanaxüçuchi. Rü yema naxmaă rü nayexwacaxü, rü taguma texéxü nagu yaxüçuchigüxü nixī. ⁵⁴ Rü yema nixī ga ngunexü ga nagu Yudíugü nügü imexéegüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü. Rü marü ningóonechaă ga yema ngüxchigaarü ngunexü. ⁵⁵ Rü yema ngecügü ga Ngechuchumaă Gariréaanewa ne īcü, rü Ngechuchuxü íyaxüçuchigüxüwa íiyadaugü. Rü nüxü idaugü ga ñuxăcü na íyaxüçuchigüăxü ga naxüne. ⁵⁶ Rü yexguma ngípatawa nangugü, rü inamexéegü ga pumara rü chixü. Rü irüngügü ga ngüxchigaarü ngunexügu, yerü yema nixī ga Tupanaărü mu.

24

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)

¹ Rü pëxmamaxăchi ga yüxüarü ngunexügu, rü yema ngecügü rü wenaxărü naxmaăwa íiyadaugü. Rü yéma inangegü ga yema pumara ga yamexéegüxü. Rü naígü ga ngecügü rü ta ngixü íiyaxümüçügü. ² Rü yexguma yéma nangugü, rü nüxü iiyangaugü ga marü na ínaxügachixü ga guma nuta ga naxmaărü ngüxtaăxü. ³ Rü yexma nagu ichocu, natürü taxuüma idaugü ga naxüne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴ Rü yema ngecügü rü poraăcü iibaixăchiăegü, rü tama nüxü icuëxgüéga ga tacü na naxügüxü. Rü ngürüăchi nüxü idaugü ga taxre ga yatügü ga ngixütagu chigüxü ga poraăcü íyaurachirutanüçüüxü. ⁵ Rü yema ngecügü rü iyarümaxăchierugü, yerü poraăcü imuăe. Rü yemacèx ga yema yatügü rü ñanagürügü ngixü: —¿Tüxcüü nuxă yuetamaăgu naxcèx peyadau ya yima maxăcü? ⁶ —Nataxuma i nuă ya Ngechuchu, erü marü wena namaxü. ¡Rü nüxna pecuëxăchie ga yema ore ga pemaă nüxü yaxuxü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu! ⁷ —Yerü pemaă nüxü nixu ga ñuxăcü pecaduăxgüxü tá na yayauxgüxü, rü curuchawa na yapotagüăxü, rü ñuxăcü tomaëxpüx i ngunexügu tá wena na namaxüxü —ñanagürügü ga yema yatügü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuëxăchie ga yema Ngechuchuarü ore. ⁹ Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaă. Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügumaă nüxü iyarüxugüe ga guxüma ga yema

nüxű nadaugüxű. Rü guxűma ga togü ga yaxõgütü ga yéma yexmagütümaä rü ta nüxű iyarüxugüe. ¹⁰ Rü María ga Magadáčăx, rü Cuána, rü María ga Chaütiágu naẽ, rü naigü ga ngecügü iyixi ga wüxigu yéma Ngechuchuarü ngúexügütawá nangegücü ga yema ore. ¹¹ Natürü yema ngúexügütawá rü ñiñcamare nixi ga yema ore, rü tama ngixű nayaxõgütchaü. ¹² Natürü ga Pedru rü inaňaächi, rü ñinayadau ga naxmaüwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaü, rü nüxű nadau ga düxruügü ga wüxicüwagu na nanuxű. Rü poraäcü nabaixächiäe namaä ga yema ngupetüxű, rü baixächiäeäcüma napatacëx nataegu.

*Emaüärü namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)*

¹³ Rü yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngúexügü rü wüxi ga ñane ga Emaüwa naxi. Rü norü yaxü ga guma ñane rü 11 ga kilómetru nixi nüxna ga Yerucharéü. ¹⁴ Rü yexguma namagu naxiyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxűma ga yema ngupetüxű. ¹⁵ Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüächi naxcëx yéma nixü, rü nataniü nixüchigü. ¹⁶ Natürü yema ngúexügü rü woo Ngechuchuxű nadaugü, rü tama nüxű nacuëxgüéga na Ngechuchu yiixü, yerü Tupana rü nanatoöögü na tama Ngechuchuxű nacuëxgüäcëx. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacüchiga nixi i pidexatanüxű na nuxä namagu na pexixü? ¿Rü tacücëx nixi i pengechaüexü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü wüxi ga yema ngúexü ga Creopágü äegaxü nanangäxü, rü ñanagürü: —Guxűma i duüxügü nixi i nüxű cuáxü ga yema yexwaca ngupetüxű ga Yerucharéüwa. Rü cuma na yexma cu-naxüänechiréxü rü maneca cuxicatama nixi i tama nüxű cucusüxü ga yema ngupetüxű —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacü nangupetü ga Yerucharéüwa? —ñanagürü. Rü nanangäxügü ga yema ngúexügü, rü ñanagürügü: —Poraäcü chixexü nüxű naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétucăx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaärrü orearü uruü ga meçü nixi. Rü Tupanapëxewa rü duüxügüpëxewa namecüma rü nanaxü ga taxü ga cuèxruügü ga Tupanaärrü poramaä naxüxü, rü meä duüxügütü nangúexëe. ²⁰—Natürü ga paigüarü äëxgacügü rü törü äëxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacăx ga äëxgacügüna nanamugü na curuchawa yapotagüäcüma nayuxëegüäxüäcëx. Rü yemaäcü nayamëxgü. ²¹—Toma nüxű tacuëxgu rü nüma tá nixi i tomaä naporaxü na ínanguxuchixüäcëx i tachiüäne nüxna i Dumacăxärrü äëxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaëxpüx i ngunexü nawena nixi ga na yamëxgüäxü. ²²⁻²³—Natürü tama ngëxícatama nixi, yerü ñuxre ga ngexügü ga totanüxü rü toxü ínayabaixgugü. Yerü yema ngexügü rü pëxmamaxüchi ínayadaugü ga naxmaüwa, rü tama nüxű inayangaugü ga naxüne ga guma Ngechuchu. Rü yemacëx ga yema ngexügü rü toxçëx nayoegu, rü tomaä nüxű nayarüxugüe ga nüxű na nadaugüxü ga Tupanaärrü orearü ngeruügü ga daxücăx. Rü yema daxücăxgü rü namaä nüxű nixugügü ga Ngechuchu rü na namaxüxü —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema ngexügürü orexü taxinüegu, rü ñuxre ga tomücügü rü naxmaüwa ínayadaugü. Rü yema ngexügü nüxű ixugüxürüü nüxű inayangaugü ga naxmaü. Natürü tama Ngechuchuxű nadaugü —ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —¿Tüxcüü tama peäeta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxõgütü i nuxcümaügütü ga Tupanaärrü orearü uruügürü ore? ²⁶ ¿Rü tama ëxna nüxű pecuëx ga yema ngúxü tá na yangexü ga Cristu naxüpa na daxüguxü i nañnewa naxüxü, na ngema äëxgacü yiixüäcëx? —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma inanaxügü ga namaä na nangoxëeäxü ga guxűma ga Tupanaärrü

ore ga nachiga ümatüxű. Rü yema Tupanaärü ore ga Moiché ümatüxümaä inanaxügű. Rü ñuxuchi namaä nüxň nixu ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga nuxümaügűxű ga Tupanaärü orearü uruğü ümatügűxű. ²⁸ Rü yexguma yema iäne ga Emaüwa nangugugu, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügű naxüxëeneta. ²⁹ Natürü ga yema ngüexügű rü nüxň nacèèxügű na yexma naxăñxüçex, rü ñanagürügű: —¡Nuxma toxütagu nape, erü marü nayáuane, rü paxa tá nachüta! —ñanagürügű. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nave yexma narüxäüx. ³⁰ Rü yexguma chibüçex wüxiwa mechawa natogugu, rü Ngechuchu nanayaxu ga pău. Rü Tupanana moxë naxcëx naxă. Rü ñuxuchi inanabücu, rü wüxicigüna nanaxă. ³¹ Rü yexgumatama naäexü nicuèxächitanü. Rü nüxň nacuèxegü na guma yiixň ga Ngechuchu. Natürü yexgumatama ngürüächi inayarütaxu ga nümax. ³² Rü yema taxre ga ngüexügű rü nügümaä ñanagürügű: —¿Tama éxna ga itaäegüxű ga törü maxünewa ga yexguma namawa tamaä yadeaxgu rü tamaä nangoxëeägu ga Tupanaärü ore i ümatüxű? —ñanagürügű. ³³ Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngüexügű rü inaxiächi ga Yerucharéüçex na nawoeguxű. Rü yexma nüxň nayangau ga na ínangutaquëxegüxű ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügű rü togü ga natanüxügű. ³⁴ Rü yema duüxügű ga íngutaquëxegüxű rü ñanagürügű nüxň: —Aixüma nixi i marü wena namaxüxű ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáu ga Pedru rü marü nüxň nadau —ñanagürügű. ³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngüexügű rü ta nüxň nixugüga yema nüxň ngupetüxű ga namawa, rü ñuxäcü nüxň na yacuèxächitanüxű ga guma na yiixň ga Ngechuchu ga yexguma pău inabüçuxgu.

*Ngechuchu rü norü ngüexügűcex nangox
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)*

³⁶ Rü yexguma yemaäcü íyadexagüyane, rü ngürüächi norü ngäxütanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxň narümaxë, rü ñanagürü: —Nuxmaë Pa Chorü Duüxügűx —ñanagürü. ³⁷ Natürü nümagü rü nabaixächiäegü, rü poraäcü namuüë, yerü nagu naxinüegü rü wüxi ga naxchixixümare nadaugü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxň: —¿Tüxcüü pebaixächiäegü rü tama peyaxögü na choma chiiixň? ³⁹ —¡Düçex, nüxň pedeüx ya choxmëxgü rü chaicutügű! Rü chomatama chixi. ¡Rü choxü pingögü rü meä choxü perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxü pedauxürrüü naxämachi rü naxäxchinëxä —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yema ñaxguwena, rü nüxň nanawëx ga naxmëx rü nacutü. ⁴¹ Natürü ga yema duüxügű rü yexguma rü ta tama nüxň nayaxögü, yerü nabaixächiäegü rü nataäegü. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxň: —¿Pexü nangëmaxü i õna i nuä? —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma nüxna nanaxägü ga wüxi ga choxni ga iguxüchipëxe rü wüxiweü ga berure. ⁴³ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duüxügüpëxewa nanangöö. ⁴⁴ Rü ñuxuchi ñanagürü nüxň: —Rü yema choxü ngupetüxű rü yema nixi ga pemaä nüxň chixuxü ga yexguma tauta chayuxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaä nüxň chixu rü ñacharügű:

“Rü tá ningü i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyaegüarü poperawa, rü Moiché ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxümaügűxű ga Tupanaärü orearü uruğü ümatüxüwa”, ñacharügüchirëx pexü. ⁴⁵ Rü yemaäcü namaä nanangoxëe ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ⁴⁶ Rü ñanagürü nüxň: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxň nixu rü choma i Cristu rü tá chayu, rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü. ⁴⁷ —Rü yematama ore i ümatüxüwa nüxň nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxň yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügű i ngëma ñuxmatáta guxü i naänewa nangu na ngëmaäcü duüxügű nüxň rüxoexüçex i nacüma i chixexü na Tupana nüxň

nüxű ngechaňxüçèx i norü pecadugü. ⁴⁸ —Rü ñuxma rü pematama nixí i chorü orearü uruňgü, rü tá duňxügümaã nüxű pixu ga yema chauxütawa nüxű pedaugüxű rü nüxű pexňüexű. ⁴⁹ —Rü dücax, choma rü pexcèx tá núma chanamu i Naãe i Üünexű ga pexcèx nüxű naxunetaxű ya Chaunatü. Natürü chanaxwèxe i númatátama daa iãne ya Yerucharéüwa pengëxmagü, ñuxmatáta penayauxgü i ngëma Tupanaãe i Üünexű i daxüwa ne ūxű itá pexű poraexéexű —ñanagürü.

*Ngechuchu rü daxüguxű ga naãnewa naxű
(Mr 16.19-20)*

⁵⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéüärü toxnamana norü ngúexügüxű nagagü, ñuxmata Betániäärü ngaicamana nangugü. Rü yéma norü ngúexügütü nawémëx, rü Tupanana naxcèx naca na nüxű nangüxéexüçèx. ⁵¹ Rü yexguma yema ngúexügüçèx nayumüxëguwena rü nüxna nixügachi. Rü Tupana daxüguxű ga naãnewa nanaga. ⁵² Rü nümagü ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxű nicuèxüňgü. Rü ñuxuchi taãeäcüma Yerucharéüçèx nawoegu. ⁵³ Rü guxüguma tupauca ga taxünewa naxiiixű, rü yéma Tupanaxű nicuèxüňgü. Rü ngëmaäcü yiñ.

ORE I MEXÜ GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Tupana Nane rü duǔxüācü nangox

¹ Naxüpa ga guxüma, rü marü nayexma ga Tupana Nane. Rü Tupanamaä nayexma rü woetama Tupana nixi ga nümax. Nüma rü Tupanaärü Ore nixi i naega erü tamaä nüxü nixu i Tupanachiga. ² Rü naxüpa ga guxüma rü nüma ga Tupana Nane rü naxütawatama nayexma. ³ Rü guma Nanexü nixi ga namuxü ga Tupana na naxüäxüçèx ga guxüma. Rü nataxuma i ḥacü i ñuxma ngēxmaxü i tama nüma naxüxü. ⁴ Rü Nanewa nixi i nangexmaxü i maxü. Rü ngema maxü rü guxü i duǔxügürü ngóonexëēruü nixi. ⁵ Rü yima Nane rü woo chixexü íporaxüwa rü duǔxügüxü nüxü nacuëxëe i Tupanachiga. Rü ngëma chixexü rü taxucü-rüwama ngëma mexüxü narüyexera. ⁶⁻⁷ Rü nayexma ga wüxi ga yatu ga Cuáü ga baiǔxëēruügu äegacü. Rü guma nixi ga Tupana núma namucü na nüxü yaxuxüçèx ga nachiga ga guma ngóonexëēruü na yemaäcü guxäma nüxü yaxögüxüçèx. ⁸ Rü nüma ga Cuáü rü tama Tupana Nane ya duǔxügürü ngóonexëēruü nixi. Natürü nüma nixi ga Tupana núma namuxü na nüxü yaxuxüçèx ga nachiga ga guma ngóonexëēruü. ⁹ Rü ñoma ga naännewa nangu ya yima aixcüma Tupana Nane ixicü i guxüma i duǔxügüxü ngóonetanüxëëcü. ¹⁰ Rü nüma ga guma Nane ga Tupanaärü Ore ixicü rü ñoma ga naännewa nayexma. Rü woo nagagu nixi ga naxüäxü ga guxüma ga ñoma ga naäne, natürü ñoma ga naäne-cüäx ga duǔxügü rü tama nüxü nacuëxgü na texe yüixü. ¹¹ Nuä norü naännewatama nangu, natürü norü duǔxügü ga Yudíugü rü tama nanayauxgü. ¹² Natürü guxema nayauxgüxe rü nüxü yaxögüxe rü tükü nanatauxchaxëe na Tupanaxäcügü tixigüxü. ¹³ Rü ñuxma rü Tupanaxäcügü tixigü ga guxema yaxögüxe. Natürü tama noxri tabuemügagu nixi i ngëma rü tama tümanatügürü ngúchaügagu nixi. Natürü i ñuxma rü Tupanaxäcügü tixigü ga guxema yaxögüxe yerü nümatama ga Tupana rü naxäcügüxü tükü nixigüxëe. ¹⁴ Rü nüma ya yima Nane ya Tupanaärü ore ixicü rü duǔxüäcü nangox. Rü totanüwa nayexma rü poraäcü toxü nangechaü rü aixcüma nixi ga norü ore. Rü toma nüxü tadaugü ga ñuxäcü na naxüünexü. Rü Nanatüxütawa nanayaxu ga yema üüne yerü nügümaä nüxü nawüxicëx ga nüma. ¹⁵ Rü gumachigaxü nixi ga yaxuxü ga Cuáü ga yexguma ñaxgu: —Daa nixi ga guma pemaä nüxü chixuchigacü ga yexguma ñachaxgu:

“Rü yima choweama ne ücü rü choxü rüyexeracü nixi, yerü woetama marü nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñanagürü ga Cuáü. ¹⁶ Rü yima Tupana Nane rü namecümaxüchi rü naxmëxwa nangëxma i guxüma. Rü naxütawä nixi i nayauxgüxü i guxüma i ngüxëëgü. ¹⁷ Rü Moichéxü nixi ga namuxü ga Tupana na tükü nangúexëëxüçèx ga yema norü mugü. Natürü Ngechuchu ya Cristuxü nixi ga namuxü na tükü nangúexëëxüçèx na yigü ingechaügüxü rü nagu imaxëëxüçèx i ore i aixcüma ixixü. ¹⁸ Taguma texé ñuxgu nüxü tadau ga Tupana. Natürü Nane ya nügümaä nüxü wüxicacü nixi ya tükü nüxü cuëxëëcü. Rü yima Nane rü Tupanaxüchi nixi, rü Nanatümaä wüxiwa nangëxmagü.

*Cuáü ga baiǔxëēruü rü nüxü nixu ga Ngechuchu ya Cristuchiga
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)*

¹⁹ Rü yema Yudíugürü äegacügü ga Yerucharéüçüäx rü Cuáü ga baiǔxëēruüxütawa nanamugü ga paigü rü Lebitanüxügü na nüxna yacagüexüçèx na texe yüixü. ²⁰ Rü nüma ga Cuáü rü meäma nügü nixu, rü ñanagürü: —Tama nixi i Cristu chiixü i chomax —ñanagürü. ²¹ Rü

wenaxārū nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Texé ēxna quixī? ¿Exna cuma ga nuxcümaǔcü ga Tupanaārū orearü uruň ga Ería quiixü? —ñanagürügü. Rü Cuáü nanangāxü rü ñanagürü: —Tama Ería chixī —ñanagürü. Rü nümagü rü wenaxārū nüxna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Exna cuma quiixü ya yima orearü uruň ga Moiché nüxü ixucü ga ínguxchaǔcü? —ñanagürügü. Rü Cuáü nanangāxü rü ñanagürü: —Tama yima chixī —ñanagürü. ²² Rü yexguma ñanagürügüama: —¿Exna texé quiixü? Erü tanaxwèxe i ngëma núma toxü mugüxüxtawa tanange i curü ngäxüga. ¿Rü ñuxü ñacuxü i ñuxma na texé quiixü? —ñanagürügü. ²³ Rü Cuáü nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —Choma nixī i ngëma duňxü i dauxchitawa i ngextá taxúema íxāpataxüwa tagaācü ñachaxü:

“¡Rü nüxü perüxoe i pecüma i chixexü rü ipeyanawěxāchixēēx i perü maxü naxcèx ya Cori ya Tupana!” ñachaxü, guma nuxcümaǔcü ga orearü uruň ga Ichaxía nüxü ixuxürü —ñanagürü. ²⁴⁻²⁵ Rü yexguma ga yema paigü rü Parichéugü yéma mugüxü ga Cuáümaã na yanadexagüxütcèx rü wenaxārū nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma tama Cristu quixīgu, rü tama Ería quixīgu, rü tama yima orearü uruň ya ínguxchaǔcü quiixīgu, ¿rü tüxcüü i duňxügüxü ícubaiǔxēēxü i ñuxmax? —ñanagürügü nüxü. ²⁶⁻²⁷ Rü Cuáü nanangāxü rü ñanagürü: —Choma rü dexawamare íchanabaiǔxēē i duňxügü. Natürü petanüwa nangëxma ya yima tama nüxü pecuácü ya choweama ne ücü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunügarü wëgüwa chame —ñanagürü ga Cuáü. ²⁸ Rü yema nachica ga Betániāgu äegaxüwa nixī ga Cuáü ga nüxü yaxuxü ga yema ore. Rü natü ga Yudáüärü tocutüwa nixī ga yema nachica ga ngextá Cuáü duňxügüxü íbaiǔxēēxüwa.

Ngechuchu nixī ga Tupana núma namucü na duňxügüarü pecaducèx nayuxütcèx

²⁹ Rü moxüäcü ga Cuáü rü Ngechuchuxü nadau ga naxcèx na yaxüxü. Rü ñanagürü ga Cuáü: —¡Rü dëcax! Daa nixī ya yima Tupana núma namucü na nayuxütcèx na ñoma i nañecüñäx i duňxügüarü pecaduxü iyanaxoxēēxütcèx. ³⁰ —Rü choma rü daa Ngechuchuchigaxü nixī ga chixuxü ga yexguma ñachagu:

“Rü choweama ne naxü ya wüxi ya chorü yexeracü, yerü nüma rü woetama nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñachagu. ³¹ —Rü chomatama ga noxri rü tama nüxü chacuèx ga texe na yiixü ga nümax. Natürü núma chaxü na dexawamare duňxügüxü íchibaiǔxēētanüxütcèx na tatanüxü i Yudíugü nüxü cuègxütcèx na texé yiixü —ñanagürü. ³² Rü ñanagürü ta ga Cuáü: —Rü chomatama nüxü chadau ga Tupanaäe ga Üünexü ga yexguma wüxi ga muxtucurüü daxüwa ínaxexeegu rü Ngechuchuxünegu yanawèxgux. ³³ —Choma rü noxri tama nüxü chacuèx ga texe na yiixü ga nümax. Natürü ga Tupana ga choxü mucü na dexawamare duňxügüxü íchabaiǔxēēxütcèx, rü ñanagürü choxü:

“Rü yima nüxü cudaucü ya chauäe i Üünexü naëtugu írüxexeecü, rü yima tá nixī ya chauäe i Üünexü duňxügüna nguxëēcü”, ñanagürü choxü. ³⁴ —Choma rü marü yima Ngechuchuxü chadau rü pemaã nüxü chixu na núma rü aixcüma Tupana Nane yiixü —ñanagürü.

Nüxiraiǔxü ga norü ngúexügü ga Ngechuchu

³⁵ Moxüäcü rü wenaxārū Cuáümaã yema nachicawa tayexmagü ga toma ga taxre ga norü ngúexügü. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu ga yéma na naxüpetüxü, rü Cuáü rü ñanagürü toxü: —¡Dëcèx! Yima nixī

ya Tupana núma namucü na pecaducèx nayuxüçèx —ñanagürü. ³⁷ Rü toma ga Cuáüärü ngúexügü rü nüxü taxínüe ga yexguma yema ñaxgu. Rü Ngechuchuwe tarüxi. ³⁸ Rü nügü ínidau ga Ngechuchu, rü toxü nadau ga nawe na tarüxiñü. Rü toxna naca rü ñanagürü toxü: —¿Tacúcèx pedau? —ñanagürü. Rü tomagü rü ñatarügögü: —Pa Ngúexéêruüx, ¿ngexta nixí i cupexü? —ñatarügögü. ³⁹ Rü Ngechuchu toxü nangäxü, rü ñanagürü toxü: —¡Nuã chowe perüxi rü ípeyadéu! —ñanagürü. Rü nawe tarüxi, rü nüxü tadaugü ga na ngexta napexü. Rü yexguma yéma tangugü, rü marü ägümüçüarü orawa nangu ga na nayáuanexü. Rü yexma naxütagu tarücho rü ñuxmata nachüta. ⁴⁰ Rü choma chixí ga noxri Cuáü ga baiüxeerüüxü chaxínüxü ga yixcama Ngechuchuwe charüxiñü. Rü chomüçü rü Aüdré nixí. Rü núma rü Pedru ga Chimáüneé nixí. ⁴¹ Rü yexgumatama ga Aüdré, rü naëneé ga Chimáüçèx nayadau. Rü ñanagürü nüxü: —Rü marü nüxü itayangau ya yima Cristu ga nuxcüma Tupana nüxü unetacü —ñanagürü. ⁴² Rü yemawena, rü Ngechuchu iyexmaxüwa Chimáüxü naga ga Aüdré. Rü yexguma Ngechuchu Chimáüxü dëu!xgu, rü ñanagürü nüxü: —Cuma nixí i Chimáü i Cuáü nane quiixü. Natürü i ñuxmawena rü Nuta tá nixí i cuéga —ñanagürü. Rü ngëma naëga rü Pedru ñaxüchiga nixí.

Ngechuchu rü naxcèx naca ga Piripi rü Natanae

⁴³ Rü moxüäcü ga Ngechuchu rü nügü namexéé na Gariréaanewa naxüxüçèx. Rü Piripixü inayangau rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxi! —ñanagürü. ⁴⁴ Rü núma ga Piripi rü íane ga Bechaídacüäx nixí. Rü yémacüäx ta nixí ga Aüdré rü Pedru. ⁴⁵ Rü Piripi rü Natanaecèx nayadau, rü ñanagürü nüxü: —Marü nüxü itayangau ya yima Cristu ga Moïché nachiga naxümatüçü ga mugüarü poperawa, rü nuxcümaügögü ga Tupanaärü orearü uruügü ta nachiga naxümatügögü. Yima nixí ya Yúche nane ya Ngechuchu ya Nacharétucüäx —ñanagürü. ⁴⁶ Rü ñanagürü ga Natanae: —¿Ñuxäcü i tacü rü mexü i Nacharétuwa ne naxüxi? —ñanagürü. Rü Piripi nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Düçèx, ngíxä rü ítayadau! —ñanagürü. ⁴⁷ Rü yexguma Ngechuchu Natanaexü dëu!xgu ga naxcèx na yaxüxi, rü ñanagürü: —¡Düçèx! Yéa ne naxü i wüxi i yatü i aixcüma Yudíu ixixü i aixcüma ngearü chixexüäxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Natanae rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü i choxü cucuáxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Naxüpa ga Piripi cuxcèx na yaçaxü, rü choma rü cuvä chadau ga yexguma orix ga igueratüügu curüxäügxux —ñanagürü. ⁴⁹ Rü Natanae nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéêruüx, cuma rü Tupana Nane quixí. Rü cuma nixí i guxüma i Yudíugüarü Äëxgacü quiixü —ñanagürü. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü choxü cuyaxö erü cumaä nüxü chixu na igueratüüwa cuvä na chadauxü. Rü ngëmacèxicatama nixí i cuyaxöxi. Natürü ngëma ñuxma nüxü cudauxüärü yexera tá nixí i nüxü cudauxü i yixcüra —ñanagürü. ⁵¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü tá nüxü pedaugü na yawäxanaxü i daxügxü i naäne. Rü tá nüxü pedaugü i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäx i ngëma daxü ügögü rü íruxigüüxi naëtuwa ya Tupana Nane ya duüxiñü ixicü —ñanagürü.

2

Ngälarü peta ga íane ga Canáwa üxü ga Gariréaanewa

¹ Rü yexguma marü tomaëxpüx ga ngunexü Gariréaanearü íane ga Canáwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü nayexma ga wüxi ga ngälarü peta. Rü yemawa

ngixna naxugü ga naẽ ga Ngechuchu. ² Rü Ngechuchuna rü toxna rü ta naxugüe na yéma taxixüçèx. ³ Rü nagux ga norü axexü ga binu. Rü Ngechuchu naẽ ngigürögü nüxü ga Ngechuchu: —Marü nagúarü binuãxgü —ngigürögü. ⁴ Natürü Ngechuchu ngixü nangäxü, rü ñanagürü: —Pa Maxam, ¿tüxcüü chomaã nüxü quixu i ngëma? Erü tauta nawa nangu na chanaxüxüçèx i tacü rü mexü i Tupanaärü poramaä üxü —ñanagürü. ⁵ Natürü ga ngima ga naẽ rü ngigürögü nüxü ga yema baegüxü namaã ga binuchiü: —¡Penaxüx i guxüma i ngëma nüma pemaã nüxü yaxuxü! —ngigürögü. ⁶ Rü yéma iyexma ga 6 ga tükü ga nutagüngüçèx. Rü wüxicigü ga yema tüküwa rü maneca yexma name ga 50 rü éxna 70 litrugü ga dexá. Rü yema tükügü iyixü ga yema Yudíugü ngixü ixügüäcugüçü ga yexguma dexámaã nügü yayauxmëgxüchaügu na Tupanacèx nügü yamexëegüxüçèx. ⁷ Rü Ngechuchu rü yema baegüxüxü namu, rü ñanagürü: —¡Dexámaã ngixü pixügüäcu i ñaã tükügü! —ñanagürü. Rü nümagü ga yema baegüxü rü meäma ngixü nixügüäcu. ⁸ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ñuxma chanaxwèxe i íraxü peyaxu, rü petaarü yoraxütawa penange —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxügü ga yema baegüxü. ⁹ Rü yema petaarü yora nüxü naxaxneta ga yema dexá ga binuxü nacëxichixü. Natürü tama nüxü nacuèx ga ngextá na nayauxgüäxü. Rü yema baegüxüxücatama nixü ga nüxü cuèxgüxü ga dexámare na yiixü ga noxrix. Rü yexgumatama ga yema petaarü yora rü yema yatü ga ingixüçèx naca. ¹⁰ Rü ñanagürü nüxü: —Guxü i nañewa rü duüxügü rü noxri rü namaã nabae ya mecü ya binu. Rü ngëxguma marü meäma guxüma axegügu i ngëma nüxna naxuxü, rü ngëmawena rü nüxna nanaxä ya ngexcürüümare ya binu. Natürü i cuma rü marü nagúxchaügu i peta, rü mexëchicü ya binumaätama cuyaxaxegüxëe i duüxügü —ñanagürü. ¹¹ Rü guma Gariréaanewa yexmane ga ïane ga Canáwa nixü ga yema naxüxü ga Ngechuchu. Rü yema nixü ga nüxiraüxü ga cuèxrüü ga Tupanaärü poramaä üxü ga nawa nügü inawéxü ga Tupana Nane na yiixü. Rü toma ga norü ngúexügü rü nüxü tayaxögü. ¹² Rü yemawena rü Capernáu ga ïanewa naxü ga Ngechuchu. Rü naẽ rü naëneëgü rü toma ga norü ngúexügü rü ta ítayaxümüçögü. Rü yéma guma ïanewa tayexmagü ga ñuxre ga ngunexü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa ínanawoxü ga yema duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Rü toma ga Yudíugü rü marü ningaica ga torü peta ga Üpetüchiga. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Yerucharéüwa naxü. ¹⁴ Rü yexma tupauca ga taxünnegu nüxü nayangau ga duüxügü ga yéma norü wocagümaã rü carnerugümaã rü muxtucugümaã taxegüxü. Rü yéma nüxü nadau ta ga duüxügü ga norü taxechicawa rütogüxü rü Tupanaarü ämarewa mexü ga dïërumaã yéma taxegüxü. ¹⁵ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Ngechuchu, rü nanaxü ga wüxi ga çuaixruü ga naxchèxmünaxcèx. Rü yemamaã tupauca ga taxünnewa ínanawoxü ga yema duüxügü guxüma ga norü carnerugümaã rü wocagümaã. Rü yema dïërucèx taxegüxüärü dïëru rü ngixü narüwoü ñaxtüanegu. Rü norü mechagü rü ta nüxü nawoneta. ¹⁶ Rü yema muxtu-cugümaã taxegüxüxü ñanagürü: —¡Ípeyana i ngëma perü muxtucugü i nuä! Tama name i taxepataüxü peyaxixëe ya daa Chaunatüpata —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü nüxna tacuèxächie ga nuxcümaüxü ga ümatüxü ga ñaxü:

“Duüxügü rü tá chauxchi naxaie erü chanachuxu i tacü i chixexü na naxügüxü i Tupanapatawa”,

ñaxű. ¹⁸ Rü yexguma ga yema ãëxgacügү rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürögү: —¿Tacü rü cuèxruňxű toxű cudauxěe na nawa nüxű tacuáxüçex na aixcüma Tupana yïixű ya cuxű mucü na ícunawoxňxüçex i ñaã duňxügү i nuã? —ñanagürögү. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxű, rü ñanagürü: —¡Nagu pepogüe ya daa tupauca ya taxüne! Rü choma rü tomaëxpük i ngunexügү rü tá wena íchanadaxěe —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga yema ãëxgacügү rü nanangäxügү, rü ñanagürögү: —Rü 46 ga taunecü nawa napuracüe ga duňxügү na naxügüňxüçex ga daa tupauca ya taxüne. ¿Rü ñuxäcü tá i cuma i tomaëxpük i ngunexü tátama wena ícunadaxěeňxű? —ñanagürögү. ²¹ Natürü guma Tupanapata ga Ngechuchu nachiga idexane rü naxünechigatama nixi. ²² Rü yemacex ga toma ga norü ngúexügү, rü yexguma Ngechuchu yuwa írüdaxgu, rü nüxna tacuèxächie ga yema ore ga Ngechuchu nüxű ixuxű. Rü aixcüma tayaxögү ga yema ore ga nüxű yaxuxű rü yema Tupanaärü ore ga nuxcümaňgüxű ga orearü uruňgү Ngechuchuchigagu ümatügüxű.

Ngechuchu rü nüxű nacuèx i guxüma i duňxügү

²³ Rü yexguma Ngechuchu Üpetüchigaarü petacex Yerucharéüwa yexmagu, rü muxüma ga duňxügү rü nüxű nayaxögү, yerü nüxű nadaugü ga yema taxü ga mexügү ga Tupanaärü poramaä naxüxű. ²⁴ Natürü ga nüma ga Ngechuchu rü tama yema duňxügüměxěwa nügü nayexmaxěečaň, yerü woetama marü nüxű nacuèx ga tacügu na naxňnüeňxű ga guxüma ga yema duňxügү. ²⁵ Rü yemacex ga nüma rü taxucexma texé namaä nüxű tixu na tacügu naxňnüeňxű ga yema duňxügү. Yerü nümatama marü nüxű nacuèx ga tacügu na naxňnüeňxű ga naâeňwa ga wüxicigü.

3

Ngechuchuxütagu nanaxüâne ga Nicodému

¹ Nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Nicodémugu ãegacü. Rü nüma rü wüxi ga ãëxgacü ga nüxű nangechaňgütü nixi ga Yudíugütanüwa. ² Rü guma Nicodému rü Ngechuchuxütagu nanaxüâne ga chütacü. Rü ñanagürü Ngechuchuxű: —Pa Ngúexěeňxű, toma nüxű tacuèx na aixcüma Tupana nüma cuxű muxű na toxű cungúexěeňxüçex. Erü taxucürüwa texé cuxrüü tanaxü i ngěma taxü i mexügү i Tupanaärü poramaä üxű, ega tama Tupana tümaxňtawa ngěxmagu —ñanagürü. ³ Rü Ngechuchu nanangäxű rü ñanagürü nüxű: —Aixcüma cumaä nüxű chixu, rü yíxema tama wenaxärü buxe rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü íxňxüwa tangu —ñanagürü. ⁴ Rü Nicodému rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxű: —¿Natürü ñuxäcü i wüxi i yatü i marü yaxű i wena nabuxű? —Exna wena naëänügu naxücxű rü ngěmaäcü wena nabuxű? —ñanagürü. ⁵ Rü Ngechuchu nanangäxű rü ñanagürü: —Rü aixcüma cumaä nüxű chixu rü yíxema tama nüxű rüxoze i tümaärü pecadu rü tama Tupanaäe i Üünexüwa nayaxúxe i maxü i ngexwacaxňxű, rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü íxňxüwa tichocu ⁶ —Yíxema duňxüwa buxe rü duňxüntama tixi. Natürü yíxema Naäe i Üünexüwa nayaxúxe i maxü i ngexwacaxňxű, rü Tupanaxäcü tixi. ⁷ —¡Tâütáma cubaixächiäe na cumaä nüxű chixuxű na Tupana naxwèxexű na guxüma i duňxügү rü wena nabuexű! ⁸ —Ya buanecü rü nüma ínanaxwèxexűwa nabu. Rü nüxű cuxňnü i naga, natürü tama nüxű cucuèx na ngextáama ne naxňxű rü ngextáama na naxňxű. Rü ngěxgumarüü ta tixigü ya guxäma ya yíxema Naäe i Üünexüwa nayaxúxe i maxü i ngexwacaxňxű —ñanagürü. ⁹ Rü Nicodému wenaxärü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Natürü ñuxäcü nixi i ngěma? —ñanagürü. ¹⁰ Rü Ngechuchu nanangäxű, rü ñanagürü nüxű: —Cuma rü Yudíuguarü ngúexěeňxű i nüxű cuáxű quixi.

¿Rü ñuxācü chi i cuma i tama nüxü cucuáxü i ngēma? ¹¹ —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü toma rü namaã tidexagü i ngēma nüxü tacuáxü. Rü norü uruü tixigü i ngēma nüxü tadaugüxü. Natürü pema rü tama toxü peyaxõögü i ngēma pemaã nüxü tixuxü. ¹² —Rü ñuxma na tama choxü peyaxõögüxü i ngēma pemaã nüxü chixuxü i ñoma i naâneärü ngēmaxüchiga, rü ¿ñuxācü tá peyaxõögüxü ega pemaã nüxü chixuxgu i daxûguxü i naâneärü ngēmaxüchiga? ¹³ —Taguma texé daxûguxü i naânewa taxü. Natürü i choma i Tupana Nane na duûxûxü chiixü, rü chaxicatama nixí i ngēma ne chaxûxü rü ngēma tá chaxûxü. ¹⁴⁻¹⁵ —Pema nüxü pecuèx ga ñuxācü nuxcümaxüchima yema nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa, rü Moïché wüxi ga naïgu nanaxünagü ga yema áxtape ga díêrumünaxcèx. Rü ngēxgumarüü tá ta i choma i Tupana Nane i duûxûxü chiixü, rü wüxi i naïgu tá choxü naxünagügü i duûxûgü na guxâma ya texé ya choxü yaxõgüxe rü tûxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü.

Tupana rü poraãcü nüxü nangechaü i ñoma i naâneçüäx

¹⁶ —Rü Tupana rü poraãcü nüxü nangechaü i ñoma i naâneçüäx i duûxûgü. Rü yemacèx inanamu ga Nane ga nügümaã wüxicacü na guxâma ya texé ya nüxü yaxõgüxe rü tama itarütauxexüçèx rü tûxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁷ —Yerü ga Tupana rü tama ñoma ga naânewa nanamu ga Nane na duûxûgümaã naxueguäxüçèx na napoxcuexü. Natürü núma nanamu na namaxêxêäxüçèx i duûxûgü. ¹⁸ —Rü yíxema Tupana Naneäxü yaxõxé, rü Tupana rü tama tûmamaã nanaxuegu na tapoxcuxü. Natürü yíxema tama nüxü yaxõxé, rü marü tûmamaã nanaxuegu na tapoxcuxü, erü tama nüxü tayaxö ya yima Tupana Nane ya nügümaã wüxicacü. ¹⁹ —Rü yíxema tama nüxü yaxõgüxe, rü Tupana rü marü tûmamaã nanaxuegu na tapoxcuexü. Yerü yexguma ñoma ga naânewa nanguxgu ga Tupana Nane ya duûxûgüarü ngóonexêäruü, rü tama nawe tarüxixchaü. Natürü yexera tûmaärü me nixí ga êänexüwaama na tayexmagüxü, yerü chixexü taxügü. ²⁰ —Guxâma ya yíxema chixexü ügüxe rü naxchi taxaie i ngóonexü. Rü tama nüxna tangaicamagüchaü erü tama tanaxwèxe na nangóxü i ngēma chixexü i ítaxügüxü. ²¹ —Natürü yíxema aixcüma Tupanaärü ore nüxü ixuxûäcüma meã maxêxé rü nüxna tangaicama i ngēma ngóonexü. Rü ngēmaäcü tanaxü na meã nangóxûçèx na Tupanaärü ngúchaüäcüma na yíixü i guxüma i ngēma taxügüxü —ñanagürü.

Cuáü ga baiûxêäruü rü wenaxärü nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²² Rü yemawena rü tomaã Yudéaanewa naxü ga Ngechuchu. Rü ñuxre ga ngunexü tomaã yéma nayexma rü yéma duûxûgüxü ítabaiûxêäegü. ²³ Rü Cuáü ga baiûxêäruü rü Enóärü ïânewa ga Charíarü ngaicamana rü ínanabaiûxêë ta ga duûxûgü yerü yéma nayexma ga taxü ga dexá. Rü yema yéma ínguguetanüxü ga duûxûgü, rü Cuáü ínayabaiûxêëtanü. ²⁴ Rü yemaäcü nanguetü naxüpa ga na poxcupataügu yatèxcuchixü ga Cuáü. ²⁵ Rü yexguma rü ñuxre ga norü ngúexügü ga Cuáü, rü wüxi ga Yudíumaã niporagatanüçüü nachiga ga nacümagü na ñuxäcü namexü na Tupanacèx nügü yamexêäegüxü ga duûxûgü. ²⁶ Rü Cuáümaã nüxü nayarüxugüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexêäruüx, düçax guma yatü ga tomaã nüxü quixucü rü cumaã yexmacü ga natü i Yudáûärü tocutüwa, rü yima rü ñuxma rü duûxûgüxü ínabaiûxêë, rü guxüma i duûxûgü rü nawe narüxí —ñanagürügü. ²⁷ Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Taxúema tacü tûxü nangëxma ega Tupana tama tûxna naxâxgu. ²⁸ —Pematama rü marü choxü pexñüe ga yexguma ñachagu:

“Choma rü tama Cristu chixí. Natürü choma chixí i Tupana yima Cristupéxegu choxü imuxü na nüxü chixuxüçèx i nachiga”, ñachagu. ²⁹ — Rü wüxi i ngigüwa rü yima yatü ya ingicü rü naxmèxäru yora nixí. Rü yima yatümüçü i naxütawa ngéxmaxü rü nüxü inarüxñü i norü ore. Rü nataäe i ngéxguma nüxü naxñügi i ngëma na yadexaxü. Rü ngéxgumarüü i choma rü aixcüma Cristumaä chataäexüchi i ñuxmax. ³⁰ — Nüma rü tá nixñagüchigü na aëxgacü yiixü, natürü i choma rü tá ícharüxichigü.

Yima daxüwa ne ûxcüchiga

³¹ — Rü yima Cristu ya daxüwa ne ûxcü rü guxäetüwa nangëxma. Natürü i choma rü ñoma i naännewa changëxma, rü ñoma i naänecüäx chixí, rü ngëma ñoma i naännewa ngéxmaxüchigaxü chixu. Natürü i nüma ya Cristu ya daxüwa ne ûxcü, rü guxäetüwa nangëxma. ³² — Rü nüma rü tamaä nüxü nixuchiga ga yema nüxü nadauxü rü nüxü naxñüxü. Natürü noxretama nüxü nayaxögü i ngëma nüxü yaxuxü. ³³ — Natürü ngéxguma texé nüxü yaxöxgu i norü ore, rü ngëmaäcü tanangoxëe na aixcüma yiixü i ngëma Tupana nüxü ixuxü. ³⁴ — Rü yima Tupana nüma namucü, rü Tupanaärü orexü nixu. Erü Tupana rü nüxna nanamu i Naäe i Üünexü na guxüguma naxütawa nangëxmaxüçèx. ³⁵ — Rü Tanatü ya Tupana rü Nanexü nangechaü. Rü ngëmacèx marü naxmëxwa nanangëxmaxëe i guxüma i tacü i ngëxmaxü. ³⁶ — Rü yíxema Tupana Naneäxü yaxöxü rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tama nüxü yaxöxchaüxü ya Tupana Nane, rü täätáma tükü nangëxma i ngëma maxü i taguma gúxü. Natürü tá tanayaxu i ngëma äüçümaxü i poxcu i Tupana tá namaä tükü poxcuxü — ñanagürü ga Cuáü ga baiüxëeरü.

4

Ngechuchu rü Chamáriaanecüäx ga ngecü

¹ Rü Parichéugü rü nüxü nacuáchigagü ga Ngechuchu rü Cuáüärü yexera nüxü na nayexmaxü ga norü ngúexügü, rü norü yexera duüxügüxü na ínabaiüxëeरü. ² Natürü tama Ngechuchu nixí ga ínabaiüxëeरü ga duüxügü. Rü toma ga norü ngúexügü tixí ga tanaxüxü ga yema. ³ Rü yexguma Ngechuchu nüxü ñügi ga Parichéugü rü nachigagu na yadexagüxü, rü yéma Yudéaanewa ítachoxü na Gariréaanecèx tawoeguxü. ⁴ Natürü ga yema nama ga nagu tawoeguxü rü Chamáriaanewa nadapetü. ⁵ Rü yemacèx ga toma rü nawa tangugü ga wüxi ga Chamáriaaneärü íane ga Chicaru. Rü guma íaneärü ngaicamana nayexma ga yema naäne ga nuxcümaüçü ga Acobuaxü yexmaxü rü yixcama rü nane ga Yúchena naxäxü. ⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga puchu ga duüxügü dexácèxixaixmaügüçü ga Acobuarü Puchugu äegacü. Rü poraäcü nipa ga Ngechuchu ga namagu na yaxüxü. Rü yemacèx guma puchuxüttawa nayarütoöchi. Rü tocuchiwa nanguxchaü ga yexguma. ⁷⁻⁸ Rü toma ga norü ngúexügü rü guma íänewa taxí na torü ñonacèx tayataxegüxüçèx. Rü towena yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga Chamáriaanecüäx ga guma puchuwa dexáwa üçü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: — Íraxü i dexá choxna naxä! — ñanagürü. ⁹ Natürü ga yema nge rü ibaixächiäe yerü ga Yudíugü rü Chamáriaanecüäxgümaä nügüchi naxaie rü yemacèx ga yema nge rü inangäxü rü ngigürügü nüxü: — ¿Ñuxäcü i cuma na Yudíu quiixü i dexácèx choxna cuçaxü i choma na Chamáriaanecüäx chiixü? — ngigürügü. ¹⁰ Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü, rü ñanagürü: — Ngéxguma chi nüxü cucuèxgu i ngëma mexü i Tupana cuxna äxchaüxü, rü chi nüxü cucuèxgu na texé yiixü ya yima dexá cuxna taçacü, rü cuma rü chi nüxnata cuca i dexá i maxü nawa ngéxmaxü rü nüma rü chi cuxna nanaxä i ngëma dexá — ñanagürü. ¹¹ Rü

yema ngecü inangāxű, rü ngīgürügű nüxű: —Pa Corix, ḡñuxācü tá i dexáta cuyaxu? Erü daa puchu rü namátamaxăchi rü cuxű nataxuma na ṫacümaā cunayaxuxăcèx i dexá. ḡRü ngextá tá i cunayaxuxű i ngēma dexá i maxű nawa ngēmaxű na choxna cunaxăxăcèx? ¹² —Nuxcümaăcü ga törü ḡoxi ga Acobu toxcèx núma Chamáriaanewa nanatèx ga daa puchu. Rü gumawa nixű ga naxaxexű ga nüma rü nanegü rü norü wocagü. ḡRü ḡñuxācü chi i cuma i norü yexera quiňxű? —ngīgürügű. ¹³ Rü Ngechuchu ngīxű nangāxű, rü ḡnanagürü: —Rü guxăma ya texé ya daa puchuarü dexáwa axexe, rü wena táxarü titawae. ¹⁴ —Natürü texé ya yíxema choma tüxna chaxăxű i dexáwa axexe, rü tagutáma wena titawa. Erü ngēma dexá i choma tüxna chaxăxű rü wüxi ya puchu ya guxăguma ibaibecürü: nixű i tūmawa, erü ngēma dexáwa nangēxma i maxű i taguma gúxű —ḡnanagürü. ¹⁵ Rü ngīma ga yema nge rü inangāxű rü ngīgürügű: —Pa Corix, ḡchoxna naxă i ngēma dexá na taguma wena chitawaxăcèx, rü taguma wena daa puchuwa dexáwa chaxăxăcèx! —ngīgürügű. ¹⁶ Rü Ngechuchu ḡnanagürü ngīxű: —Iyadau ya cute, rü naxcèx yaca, rü nuă pexi! —ḡnanagürü. ¹⁷ Rü yema ngecü rü inangāxű, rü ngīgürügű nüxű: —Nataxuma ya chaute —ngīgürügű. Rü Ngechuchu ḡnanagürü ngīxű: —Aixcüma nixű i ngēma nüxű quixuxű na nataxuňma ya cute. ¹⁸ —Yerü wüxiṁēēxpǖxchirēx nixű ga cute, rü yima ḡñuxma cuxătawa ngēxmacü rü tama aixcüma cutexăchi nixű. Rü ngēmacèx aixcüma nixű i curü ore i chomaā nüxű quixuxű —ḡnanagürü. ¹⁹ Rü yexguma yemaxű naxănugu ga yema ngecü, rü ngīgürügű: —Pa Corix, nüxű chicuěxăchi rü cuma rü wüxi i Tupanaärü orearü uruň quixi. ²⁰ —Nuxcümaăguxű ga torü ḡoxigü ga Chamáriaanecăăxgü rü daa mèxpüne ga Garachíňwa Tupanaxű nicuěxüňgű. Natürü i pema i Yudíugü rü ḡnaperügögü:

“Rü Yerucharéü nixű i nachica i mexű i ngextá Tupanaxű ticuěxüňgű”, ḡnaperügögü. ²¹⁻²² Rü Ngechuchu ngīxű nangāxű rü ḡnanagürü: —Pema i Chamáriaanecăăxgü rü tama aixcüma nüxű pecuěxgü ya yima nüxű picuěxüňgögü. Natürü toma i Yudíugü rü aixcüma nüxű tacuěx ya yima nüxű ticuěxüňgögü, erü Yudíugögagu nixű i Tupana namaxěxěexű i guxăma i duňxăgű. ḡChoxű yaxo, Pa Ngecü! Rü aixcüma ínangu tá i ngunexű na tăütáma daa mèxpünewa rü ēxna Yerucharéüwa tá nüxű na picuěxüňgögü ya Tanatü ya Tupana. ²³ —Erü yíxema aixcüma Tupanaxű icuěxüňgöxe rü nüetama nixű i ngěxürüňxüňmare i nachicawa Tupanaxű ticuěxüňgű. Erü ḡñuxma rü ngēma Naăe i Üünexű naxwèxexű nixű na guxăma i tūmaăěmaā rü tūmaärü maxămaā aixcüma Tupanaxű ticuěxüňgögü. Rü ngēmaăcü nixű i nanaxwèxexű ya Tanatü na nüxű ticuěxüňgögü. ²⁴ —Erü Tupana rü wüxi i Naăe nixű. Rü ngēmacèx yíxema texé ya nüxű icuěxüňgöxe rü tanaxwèxe i guxăma i tūmaăěmaā rü tūmaärü maxămaā na aixcüma nüxű ticuěxüňgögü, ngēma Naăe i Üünexű naxwèxexăcüma —ḡnanagürü. ²⁵ Rü yema ngecü inangāxű rü ngīgürügű: —Choma nüxű chacuěx rü tá ḡnoma i naănewa nangu ya yima Cristu ya Tupana nüxű unetacü. Rü ngēxguma yima nüma ūxgu rü tá tamaā nanangoxěe i guxăma i Tupanachiga —ngīgürügű. ²⁶ Rü Ngechuchu rü ḡnanagürü ngīxű: —Choma na cumaā chidexaxű, rü yima chixi —ḡnanagürü. ²⁷ Rü yexguma íyadexayane rü ítangugü ga toma ga norü ngúexăgű. Rü tabaixăchiăgü yerü ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecümaā ínidexa. Natürü taxúema ga toma rü togü taporaxěe ga nüxna na tacagögü ga ṫacü ngīmaā na nanaxwèxexű rü ṫacüchiga yiňxű ga ngīmaā na íyadexaxű. ²⁸ Rü yexguma ga yema ngecü rü yéma ngīxű itex ga ngīrü tăxű. Rü īănewa ixű na duňxăgögümaā nüxű yanaxuxăcèx. ²⁹ Rü ngīgürügű: —I Ngīxă rü ítayadaugü

i wüxi i yatü i chomaä nüxü ixuxü ga guxüma ga tacü ga chaxüxü! ¿Taux ēxna yima yiixü ya Cristu? —ngigürügү. ³⁰ Rü inaxüächi ga yema iänecüäx, rü Ngechuchu íyexmaxüwa naxi. ³¹ Rü yoxni ga toma ga norü ngúexügү rü Ngechuchuxü tachixewegü na nachibüxüçex. ³² Natürü ga nüma rü ñanagürü toxü: —Choma rü choxü nangëxma i chowemü i pema tama nüxü pecuáxü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügү rü togüna tacagüe, rü ñatarügügü: —Bexmana marü ¿texé nuã tanange i nawemü? —ñatarügügü. ³⁴ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Ngëma õna i choxü poraxëëxü nixi na chanaxüxü i norü ngúchaü ya yima nuã choxü mucü ya Chaunatü, rü na chayanguxëëxü i norü puracü. ³⁵ —Rü pema rü ñaperügügü:

“Rü ägümüçü ya tauemacü nataxu na yabuxgüxü i trigu”, ñaperügügü. Natürü i choma rü ñacharügü pexü:

“Düçèx, rü meä penangugü i duüxügü! Erü marü ínamegü na Tupanaxü nayauxgüxüçex, ngëgxumarüü i wüxi i trigunecü i marü nawa nanguxü na yabuxgüxü erü marünidau”. ³⁶ —Rü yíxema Tupanacex nadexe i duüxügü rü tá tanayaxu i tümaärü natanü. Rü guxüma i ngëma duüxügü i tüxü irüxñüexü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëmaäcü rü wüxigu tá tataäegü ya yíxema tükira ngëma duüxügümaä Tupanaärü orexü ixuge rü yíxema yixcama ngëma duüxügüxü Tupanacex dexe. ³⁷ —Rü aixcüma nixi i ngëma ore i ñaxü:

“Wüxiye tixi ya namaä toexe i trigu rü togue tixi ya yíxema yabuxgüxe i norü o”, ñaxü. [Rü ngëgxumarüü rü wüxiye tixi ya tükira duüxügümaä nüxü ixuge i Tupanaärü ore, rü togue tixi ya yixcama ngëma duüxügüxü dexe Tupanacex.] ³⁸ —Rü noxri rü togü nixi ga duüxügümaä nüxü ixuxü ga Tupanaärü ore, natürü ga duüxügü rü tama nayaxögü ga yexguma. Rü yemawena rü pexü chamu na yema duüxügümaä nüxü pixuxüçex ga yema ore. Rü pema nixi ga yema duüxügüxü pedexü Tupanacex, yerü nayaxögü ga yexguma namaä nüxü pixuxgu ga yema ore. Rü yemaäcü ga pema rü marü peyoxtiñawa ga togüarü puracü —ñanagürü. ³⁹ Rü muxüma ga guma Chamáriaanewa yexmane ga iänecüäx rü Ngechuchuaxü nayaxögü, yerü nüxü nayaxögü ga yema ore ga yema ngecü namaä nüxü ixuxü ga yexguma ngïxgu:

“Guxüma ga tacü ga üpa chaxüxü rü chomaä nüxü nixu” ngïxgu. ⁴⁰ Rü yemacex ga yema Chamáriaanecüäxgü rü yexguma Ngechuchuaxütawa nangugüga rü nüxü nacèxügü ga yexma natanüga na naxäüxüçex. Rü taxre ga ngunexü yexma natanüga narüxäüx ga Ngechuchu. ⁴¹ Rü muxüma ga togüamachigü ga Chamáriaanecüäxgü rü Ngechuchuaxü nayaxögü ga yexguma nüxü naxñüegü ga yema norü ore ga nümatama nüxü yaxuxü. ⁴² Rü yexguma ga yema duüxügü rü ñanagürügü ngïxü ga yema ngecü: —Ñuxma waxi nixi i aixcüma nüxü tayaxögüxü erü tomatama nüxü taxñüe i ngëma norü ore i tomaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmawa nüxü tacuex na aixcüma yima yiixü ya Cristu ya ñoma i naänecüäx i duüxügüarü maxëxëerüü. Rü tama ngëma cuma tomaä nüxü quixuxüçexicatama tayaxögü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga ñexgacü nane

⁴³ Rü taxre ga ngunexüguwena ga Ngechuchu rü tomaä inaxüächi ga Chamáriaanewa na Gariréaanewa naxüxüçex. ⁴⁴ Rü nümatama ga Ngechuchu ga üpaacü rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü, rü norü naännewatama i duüxügü rü tama meä nanayauxgü —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü yexguma Gariréaanewa tangugüga, rü yema naänecüäx ga duüxügü rü meäma nanayauxgü. Yerü nümagü ga yema naänecüäxgü rü Yerucharéüwa naxi ta naxcex ga Üpetüchigaarü peta, rü yéma nüxü nadaugü ga yema taxü

ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma. ⁴⁶ Rü ga Ngechuchu rü tomaä nataegu naxcèx ga guma īane ga Caná ga Gariréaanewa yexmane. Rü guma īnewa nixi ga binuxü nanguxuchixéêxü ga dexá. Rü īane ga Capernáüwa nayexma ga wüxi ga tacü ga ãëxgacü, rü nidaawe ga wüxi ga nane. ⁴⁷ Rü yexguma guma ãëxgacü nüxü cuáchigagu ga Ngechuchu rü Gariréaanewa na nanguxü ga Yudéaanewa na ne naxüxü, rü naxüxtawa naxü. Rü nüxü nayacèxü na napatawa naxüxüçèx, rü naxcèx na yanataanexéêxüçèx ga guma nane ga marü turaxüchicü. ⁴⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü īnanagürü nüxü: —Pema rü tama peyaxögü ega tama nüxü pedauxiragu i taxü i cuëxruügü i Tupanaärü poramaä üxü —īnanagürü. ⁴⁹ Natürü ga guma ãëxgacü rü īnanagürü nüxü: —Pa Corix, ipaxa chowe rüxü naxüpa na nayuxü ya chaune! —īnanagürü. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü īnanagürü nüxü: —jNataegu i cupatawa! Erü cune rü marü naxcèx nitaane —īnanagürü. Rü guma yatü rü nayaxö ga yema ore ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü. Rü napatacèx nataegu. ⁵¹ Rü yexguma napatawa nanguxchaügu ga guma ãëxgacü, rü norü duüxügü napëxegu nayayi, rü īnanagürügü nüxü: —Cune rü marü naxcèx nitaane —īnanagürügü. ⁵² Rü yexguma rü norü duüxügünä naca, rü īnanagürü nüxü: —¿Tacü rü oragu inaxügxü na naxcèx yataanexü? —īnanagürü. Rü yema norü duüxügü nanangäxü rü īnanagürügü: —Īne tocuchiguwena nixi ga nüxü nangupetüxü ga na yaxaxünexü —īnanagürügü. ⁵³ Rü guma bucü nanatü rü nüxna nacuëxächi ga yema oragu na yiixü ga Ngechuchu ga īnaxü nüxü:

“Cune rü marü naxcèx nitaane” īnaxü. Rü nüma ga guma ãëxgacü rü guxüma ga napatacüäx rü Ngechuchuaxü nayaxögü. ⁵⁴ Rü yexguma Yudéaanewa ne naxüxgu ga Ngechuchu, rü yema nixi ga norü taxre ga cuëxruü ga taxü ga Tupanaärü poramaä duüxügxü nawéxü ga Gariréaanewa.

5

Ngechuchu rü nanamexéê ga wüxi ga yatü ga idaawexü ga Betechawa yexmaxü

¹ Rü īnxre ga ngunexügü ngupetüguwena rü nayexma ga wüxi ga peta ga Yudíugü auregütüxü na yemaäcü Tupanaxü yacuëxügütüçèx. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Yerucharéüçèx nataegu. ² Rü guma īaneärü poxeguxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga īäx ga Carneruarü Choxüchicagu ãegaxü. Rü yema īäxärü ngaicamana nayexma ga wüxi ga puchu ga Yudíugügawa Betechagu ãegaxü. Rü guma puchuanacüwa nayexma ga wüximéêxpüx ga chopetüchica ga ãxpataüetügxü. ³ Rü yema chopetüchicagu nacagü ga muxüma ga duüxügü ga idaaweexü. Rü nümaxü rü nangexetügü, rü togü rü nachixeparagü, rü togü rü nanawäixächigü. Rü yema idaaweexü rü yéma nananguxéêgü ga guma puchu ga na naxiäxächichiüxüçèx. ⁴ Yerü īnxguacü rü guma puchugu ínarüxüxü ga wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayaxiäxchiücxüxü. Rü guxema tükira tügü yéma táexe nachiüwa ga guma puchu ga yexguma yaxiäxchiücügü, rü tümacèx nitaane woo ga ngëxürüümare ga daawe tüxü yexmaxü. ⁵ Rü yéma natanüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga marü 38 ga taunecü idaawecü. ⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu ga guma yatü ga yexma na nacaxü, rü nüxü nacuächiga ga marü mucüma ga taunecü na yadaawexü. Rü yemacèx nüxna naca rü īnanagürü nüxü: —¿Cunaxwèxexü i cuxcèx na yataanexü? —īnanagürü. ⁷ Rü Ngechuchuxü nangäxü ga guma idaawecü, rü īnanagürü: —Pa Corix, tataxuma ya texé ya choxü rüngüxüxü na ngëma choxü tatáexüçèx i ngëxguma naxiäxächichiügu ya daa puchu. Rü guxüguma i ngëxguma ngëma

chaugü chatáechaăgu, rü yoxni i togü rü marü nüxira nügü ngema natáegü —ñanagürü. ⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü íixü! —ñanagürü. ⁹⁻¹⁰ Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma yatü. Rü nanayaxu ga norü caruü, rü íinxü. Natürü ga yema ngunexü rü ngüxchigaarü ngunexü nixi. Rü yemacèx ga yémacü̃xüga ga Yudíugüarü äëxgacügü rü ñanagürügü nüxü ga guma yatü ga naxcèx itaanecü: —Noma nixi i ngüxchigaarü ngunexü. Rü ngëmacèx nachuxu nixi na cuyangexü i curü caruü erü yemaăcü tamaă nüxü nixu ga Moiché —ñanagürügü. ¹¹ Natürü ga guma yatü rü yema Yudíugüarü äëxgacügüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Yima choxü rümexëecü rü ñanagürü choxü:

“¡Nayaxu i curü caruü rü íixü!” ñanagürü. ¹² Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Texé ngëma ñatarügü cuxü:

“¡Nayaxu i curü caruü rü íixü!” ñatarügü cuxü? —ñanagürügü. ¹³ Natürü ga guma yatü rü tama nüxü nacuèx ga texé naxcèx na yataanexëëxü, yerü namuxüchi ga duüxügü ga yéma, rü yexma nayarütaxu ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü yixcama ga Ngechuchu rü tupauca ga taxñegu nüxü nayan-gau ga guma yatü, rü ñanagürü nüxü: —Dúcèx i ñuxma marü cuxcèx na yataanexü, rü tãütáma wena chixexü cuxü na tama quidaawexüçèx na-maă i wüxi i daawe i ngëma marü cuoxü ngupetüxüärü yexera ixixü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü íinxü ga guma yatü, rü Yudíugüarü äëxgacügumaă nüxü nayarüxi ga Ngechuchu na yiixü ga guma namexëëcü. ¹⁶ Rü yemacèx nixi ga yema äëxgacügü ga Ngechuchucèx nadaugüxü na yamëxüäxüçèx, yerü ngüxchigaarü ngunexügu napuracü. ¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Chaunatü ya Tupana rü guxü i ngunexügu napuracü rü mexü naxü. Rü ngëmacèx i choma rü ta naxrüü chapuracü —ñanagürü. ¹⁸ Rü yemacèx ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü yexeraăcü Ngechuchuxü nimëxgüchaă. Yerü tama naxrüü nanaxaure ga ngüxchigaarü ngunexü rü ñuxüchi nüxü nixu ga Nanatüxüchi na yiixü ga Tupana, rü yemaăcü nügü nixu ga Nanatü ga Tupanamaă na nawüxicuxü.

Nüma ga Tupanatama nixi ga Nanena naxäähü ga pora

¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema äëxgacügü: —Aixcüma pemaă nüxü chixu rü choma i Tupana Nane rü tama chorü po-ramaă chanaxü i tacü rü puracü i mexü. Natürü ngëma nüxü chadauxü i Chaunatü üxüxücatama nixi ichaxüxü. Rü guxüma i ngëma Chaunatü üxü, rü choma ya Nane rü ta chanaxü. ²⁰ —Chaunatü ya Tupana rü choxü nangechaă, rü ngëmacèx choxü nüxü nadauxëë i guxüma i tacü i nüma naxüxü. Rü ngëma ñuxma choxü nüxü nadauxëëxüärü yexera tá choxü nüxü nadauxëë i yixcura. Rü ngëguma i pema ega ngëmaxü pedaugügu, rü tá pebaixächiäegü namaă. ²¹ —Rü Chaunatü rü ínanadagüxü i yuexügü rü wena nanamaxëë. Rü ngëguma-rüü ta i choma i Nane rü tüxna chanaxä i maxü ya yíxema chatümwexéxe na tüxna chanaxäxü. ²²⁻²³ —Rü tama Chaunatü nixi ya duüxügüxü icagüçü i norü maxüchiga. Natürü choxü nixi i namuxü na chanaxüxüçèx i ngëma, na choxü yacuëxüügüxüçèx i duüxügü, ngëma Chaunatüxü na yacuëxüügüxürrüü. Rü yíxema tama choxü icuëxüxüxü, rü tama nüxü ticuëxüü ta ya Chaunatü ya choxü nuă mucü. ²⁴ —Aixcüma pemaă nüxü chixu rü yíxema texé ya choxü irüxñüxü i chorü ore, rü nüxü yaxðxü ya yima Chaunatü ya núma choxü mucü, rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatü rü tãütáma tümamaă nanaxuegu na tapoxcuxü erü marü nawa ítanguxuchi na tayuxü, rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaă nüxü chixu rü marü nawa tá nangu i ngunexü rü ñuxmatama nixi i chauga naxñüexü tá i ngëma duüxügü i norü pecadugu yuexü rü

iyarütauxexű. Rü texé ya chauga ñüexě rü tá tamaxě. ²⁶—Nüma ya Chaunatü rü nüxű nangēxma i pora na namaxěxěäxűcèx i duňxügü. Rü ngēma pora rü choxna nanaxă ya Chaunatü na choma rü ta duňxügüxű chamaxěxěäxűcèx. ²⁷—Rü Chaunatü ya Tupana choxű namu na duňxügüna chaçaxűcèx naxcèx i norü maxüchiga, erü choma nixī i Nane i duňxüxű chiixű. ²⁸—¡Tāxű i pebaixächiäegüxű namaă i ñaă ore i pemaă nüxű chixuxű! Erü tá ínangu i ngēma ngunexű i nagu guxüma i duňxügü i yuexű rü tá na nüxű naxñüexű i chauga. ²⁹—Rü naxmaügüwa tá ínachoxű. Rü ngēma meă maxěxű, rü tá ínarüdagü na nayauxgüäxűcèx i maxű i taguma gúxű. Natürü ngēma chixexű ügxű, rü tá ínarüdagü na napoxcuexűcèx.

Nawa nüxű icuáxű na Tupana yiňxű ga Ngechuchuna naxăcü ga pora

³⁰—Choma rü taxucürüwa tacü chaxü chauechamatama ega tama choxű naxüxěägu ya Chaunatü. Rü Chaunatü chomaă nüxű ixuxüäcüma nixī i nüxna chaçaxű i duňxügü i norü maxüchiga. Rü ngēxguma nüxna chacaxgu rü aixcüma meăma chanangugü i duňxügü. Erü tama choxrütama ngúchaă nixī i ngēma chaxüxű, natürü Chaunatü ya nuă choxű mucuarü ngúchaă nixī i ngēma chaxüxű. ³¹—Rü ngēxguma chi chauchigaxüttama chixuxgu rü taxuwama name i ngēma. ³²—Natürü nangēxma i to i chauchigaxű ixuxű. Rü nüxű chacuëx rü aixcüma nixī i norü ore i pemaă nüxű yaxuxű. ³³ Pema rü Cuáü ya baiňxěeruňxüttawa penamugü ga perü duňxügü na nüxű pecuáxűcèx ga ore ga aixcüma ixixű ga chauchiga. Rü yema ore ga Cuáü pexű namaă ngăxüxű rü aixcüma nixī. ³⁴—Natürü i choma rü tama chanaxwexe i tacü rü yatü chauétüwa nachogü, erü choma tátama chaugüna chadau. Natürü pemaă nüxű chixu i ngēma Cuáüärü ore na choxű peyaxögüxűcèx rü na penayauxgüxűcèx i maxű i taguma gúxű. ³⁵—Cuáü rü wüxi ga omü ga iyauracüüxű rü pexű báxixű-rüň nixī ga pexcèx. Rü pema rü paxaăchi namaă petaăegü. ³⁶—Natürü nangēxma i tacü i Cuáüärü orearü yexera chauétüwa íchogüxű. Rü ngēma nixī ga yema taxügü ga cuèxruňgü ga Chaunatü choxű muxű na norü poramaă chanaxüxűcèx. Rü yemawa pexű nüxű chadauxěe na aixcüma Chaunatü ya Tupana yiňxű ga núma choxű mucü. ³⁷—Rü ngēgumarüü ta ya Chaunatü ga guma núma choxű mucü, rü marü chauétüwa ínachogü, woo taguma nüxű pexňüe ga naga rü taguma nüxű pedau. ³⁸—Rü ngēma Chaunatuarü ore rü ta tama peăewa nixücu, erü tama choxű peyaxögü woo Chaunatü núma choxű na muxű. ³⁹⁻⁴⁰—Pema meăma nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxű, erü nagu perüxñüe rü ngēmawa tá nüxű ipeyangau i perü maxű i taguma gúxű. Natürü woo ngēmatama Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü chauchiga meă na yadexaxű, natürü i pema rü tama choxű peyaxögüchaă na ngēmaăcü penayauxgüxűcèx i ngēma maxű. ⁴¹⁻⁴²—Rü choma rü tama chanaxwexe na choxű picuèxüňgüxű erü meăma pexű chacuëx, rü nüxű chacuëx na tama aixcüma Tupanaxü pengechaňgüxű. ⁴³—Chaunatü ya Tupana nixī ga núma choxű mucü, natürü i pema rü tama choxű peyauxgüchaă. Natürü ngēxguma chi tomare i yatü nagagutama núma ūxgu, rü ngēma chi nixī i taăeäcüma peyauxgüxű. ⁴⁴—¿Rü ūxăcü chi choxű peyaxögü ega penaxwèxegu na pemücügütama pemaă taăeäxű rü tama naxcèx pedaugügu na Tupanaxüchi pemaă taăeäxű? ⁴⁵—¡Tāxű i nagu perüxñüexű na choma tá yiňxű na pexű chixugüxű i Chaunatüxüttawa! Erü Moiché ga guma perü maxücèx nüxű peyaxögüci tátama nixī ya yima pexű ixugüci i Chaunatüxüttawa. ⁴⁶—Rü ngēxguma chi peyaxögü i ngēma ore ga Moiché ümatüxű, rü choxű rü chi ta peyaxögü. Yerü ga Moiché rü chauchigagu nixī ga naxümatüäxű ga norü poperawa. ⁴⁷—Natürü ngēxguma tama peyaxögü

i ngēma Moīché ümatüxü i ore, ¿rū ñuxācü tá peyaxōgü i ngēma choma pemaā nüxü chixuxü? —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

Ngechuchu rü nanachibüexēē ga 5000 ga yatügü (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxtaxa ga Gariréagu ãeganearütocutüwa tomaā naxü. Rü norü toéga ga guma naxtaxa rü Tibéria nixí. ² Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxi. Yerü ūpaacü rü marü nüxü nadaugü ga ñuxācü Ngechuchu na naxüxü ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaā üxü ga yexguma duüxügü ga idaaeweegüxüçèx yataanexēēgüägu. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga mèxpünewa tomaā ínaxüächi. Rü wüxigu tomaā yéma narüto. ⁴ Rü marü ningaica ga yema Yudíugüärü peta ga Üpetüchiga. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dawenügu rü nüxü nadau ga muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü. Rü yemacèx Piripina naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngextá tá naxcèx tataxe i nawemü i ñaā duüxügü na nachibüexēēxüçèx? —ñanagürü. ⁶ Rü nümatama ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuèx ga tacü tá na naxüxü. Natürü yema ñanagürü Piripixü, yerü nüxü nacuáxchaü ga tacümaā tá na nangäxüäxü. ⁷ Rü yexguma Ngechuchuxü nangäxü ga Piripi, rü ñanagürü: —Woo chi naxcèx itaxegü i 200 i dïëru naguxü i pãü, rü tâu chima nüxü ningu ega woo wüxicigüna íraxü ixächigü —ñanagürü. ⁸⁻⁹ Rü yexguma ga Aüdré ga Ngechuchuarü ngúexü ga Pedru ga Chimáu naëneë, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i buxü rü nüxü nangëxma i 5 i pãü i chebadanaxcèx rü taxre ta i choxni. ¿Natürü tacüwa name i ngēma naxcèx i ñaā muxüchixü i duüxügü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Ecü, namaā nüxü pixu i duüxügü na ínatogüxüçèx! —ñanagürü. Rü yema nachicawa rü nametëxeane ga guma maxë. Rü gumatëxewa narütogü ga duüxügü. Rü maneca 5000 wa nangu ga yexguma yatügüxica ixugügu. ¹¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema pãügü, rü Tupanana moxë naxâ. Rü yemawena rü toxü nayanu na yema duüxügü ga yéma rütopüxüxü tayanuxüçèx. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü nüxü toxü nayanuxëë, ñuxmata meâma nachibüe ga guxüma ga yema duüxügü. ¹² Rü yexguma marü meâma nachibüegu ga guxüma, rü Ngechuchu toxü namu rü ñanagürü toxü: —¡Penade i ngēma naxchipëxegü i íyaxügüxü na tama inaxaiyèxüxüçèx! —ñanagürü. ¹³ Rü tanade ga yema naxchipëxegü ga yema 5 ga pãüwa íyaxüxü, rü 12 ga pexchi namaā tanaxüäcugü. ¹⁴ Rü yexguma yema duüxügü nüxü daugügu ga yema mexü ga taxü ga Tupanaärü poramaā naxüxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Aixcümaxüächi daa nixí ya Tupanaärü orearü uruü ga guma ínanguxëëcü —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicuèxâchi ga duüxügü rü na norü ãëxgacüxü yangucuchixëëgüchaüäxü. Rü yemacèx nüxna nixügachi rü yéamaxüra naxü nawa ga guma mèxpüne na nüxïcatama nayexmaxüçèx.

Dexáétügu nixü ga Ngechuchu (Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Rü yexguma marü nachütagu, rü toma ga Ngechuchuarü ngúexügü rü wenaxärü naxtaacutüwa taxí. ¹⁷ Rü poraäcü naxëäne. Rü tama ínangu ga Ngechuchu. Rü yemacèx wüxi ga ngue ga taxünegu tichoü, rü itaxiächi ga na tocutüwa taxixü ga Capernáuärü íännewa na tangugüxüçèx. ¹⁸ Rü yexguma tixäüyane rü inaxügü ga na poraäcü yabuaxü. Rü yemagagu rü poraäcü nayuape. ¹⁹ Rü yexguma marü 5 ga kilómetru tixäügu, rü Ngechuchuxü

tadaugü ga na dexáchiüétügu yaxűxű. Rü toma ga norü ngúexügü rü poraăcü tamuăe. ²⁰ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Choma chixi. ⁱRü tăxű i pemüăexü! —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü taăeăcüma tanayauxgüchaă ga toteăwa. Rü yexgumatama ítangugü ga yema ítaxiăxüwa.

Ngechuchucèx nadaugü ga duăxügü

²² Rü moxüăcü ga yema duăxügü ga naxtaxaarü tocutügu rüchoxü, rü nüxű nicuëxăchitanü ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü ga marü nagu na taxiăxű ga guma ngue ga taxüne ga nügümaă wüxicane. Rü nüxű nacuëxgü ta ga Ngechuchu rü tama tote na naxűxű. ²³ Rü yexguma yemagu ínaxiňüeyane, rü yoxocüne ínangugü ga náigü ga ngue ga itaxüne ga Tibériaarü iňanewa ne íxüne. Rü norü ngaicamana nangugü ga yema nachica ga ngextá Ngechuchu ínachibüexeeăxüwa ga yema muxüma ga duăxügü ga yexguma moxë inaxăxgu naxcèx ga yema pău. ²⁴ Rü yexguma yema duăxügü nüxű daugüga guma nguewa na Ngechuchu rü toma ga na tatauxexüma rü yexma guma nguegüga nichoă na Ngechuchucèx yadaugüxű Capernáuărü iňanegu.

Ngechuchu nixi i pău i maxü tüxna ăxü

²⁵ Rü yexguma guma naxtaxaarü tocutüwa nangugüga yema duăxügü, rü Ngechuchuxű yexma nayangaugü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexeeăruăx, ¿ñuxgu nixi i nuă cunguxű? —ñanagürügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangăxű, rü ñanagürü nüxű: —Aixcüma pemaă nüxű chixu rü tama yema nüxű na picuëxăchitanüxücèx ga yema mexügü ga Tupanaarü poramaa chaxüxű nixi i chauxcèx pedaugüxű. Natürü chauxcèx pedaugü yerü meăma pechibüe nawa ga yema ãna ga pexna chaxăxű.. ²⁷ —ⁱTăxű i naxcèx pepuracüexű i ãna i paxama gúxű! Rü narümemaă nixi i naxcèx pepuracüe i ngema maxü i aixcüma ixixű i taguma gúxű. Rü ngëma nixi i maxü i choma i Tupana Nane ya duăxüxű chixicü tá pexna chaxăxű, erü Chaunatü ya Tupana rü marü nanangoxee na aixcüma Nane chiixű —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —ⁱTacü tá taxüe na tayanguxeeăxücèx i ngëma Tupana toxü naxwèxexű? —ñanagürügü. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangăxű rü ñanagürü nüxű: —Rü Tupana rü nüma choxű namu. Rü ngëma nüma pexü nanaxwèxexű nixi na choxű peyaxõguxű —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxű: —ⁱTacü rü cuëxruăxű tá toxü cudauxee na cuxű tayaxõguxücèx na aixcüma Cristu quiixű? —Rü ⁱto i mexü tá toxcèx cuxüxű i ñüxmax? ³¹ Yerü nuxcümaăguxű ga törü oxigü, rü nanangõxüga yema pău ga Tupana nüxna ăxű ga chianexűwa ga ngextá taxúema íxăpataxűwa. Rü Tupanaărü ore i ümatüxűwa rü ñanagürü:

“Tupana rü daxăcăăx ga păumaă nanachibüexee ga duăxügü”, ñanagürü i ngëma orewa. ³² Rü Ngechuchu nanangăxű rü ñanagürü nüxű: —Aixcüma pemaă nüxű chixu rü tama nixi ga Moiché yiixű ga nüxna naxăxű ga yema pău ga daxăcăăx, natürü Chaunatü ga Tupana nixi ga nüxna naxăcü. Rü nüma nixi i ñüxmax i pexna naxăxű i pău i aixcüma ixixű i daxăwa ne ūxű. ³³ —Erü ngëma pău i Tupana ixăxű, rü daxăguxű i naănewa ne naxăxű rü nanamaxexee i ñoma i naănecăăx i duăxügü —ñanagürü. ³⁴ Rü nümagü rü naxcèx ínacagü, rü ñanagürügü nüxű: —Pa Corix, iguxăguma toxna naxăeăcha i ngëma pău! —ñanagürügü. ³⁵ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxű: —Choma nixi i ngëma pău i maxexeeăruăx. Rü yíxema texé ya chauxătawa ūxě rü tagutáma tatayia. Rü texé ya choxű yaxăxë rü tagutáma tiătawa. ³⁶ —Natürü marü pemaă nüxű chixu rü woo na choxű pedaugüxű rü tama choxű

peyaxögü i pemax. ³⁷ —Rü guxāma ya yíxema duťxēgü ya Chaunatü choxna tükü mugüxe rü chorü duťxügü tixigü. Rü texé ya choxü yaxögüxe rü tāütáma tükü chaxoox. ³⁸ —Yerü tama choxrütama ngúchaü na chaxüxüçèx nixi ga daxüguxü ga nañnewa ne chaxüxü. Natürü núma chaxü na chanaxüxüçèx i norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü. ³⁹ —Rü ngëma norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü nixi i na taxúexüma ichayarütauxëexü ya yíxema choxna tükü namugüxe. Erü núma ya Chaunatü nanaxwae na tükü yuwa ícharüdagüxëexü i nañañeärü guxgu. ⁴⁰ —Choma nixi i Tupana Nane chiixü. Rü ngëma norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü nixi na tükü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü ya guxāma ya texé ya choxü daugüxe rü choxü yaxögüxe. Erü choma tá nixi i tükü ícharüdagüxëexü i nañañeärü guxgu —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma yema orexü naxñüegü ga yema Yudíugü, rü inanaxügue ga Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Yerü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixi i pãü i daxüguxü i nañnewa ne chaxüxü —ñanagürü. ⁴² Rü ñanagürügü: —¿Taux éxna ñaä yiixü i Ngechuchu i Yúche nane? Rü yixema rü tükü tacuèx ya nanatü rü naë. ¿Rü ñuxäcü i núma i “Daxüwa ne naxüxü”, ñaxü? —ñanagürügü. ⁴³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¡Nüxü perüxoe na choxü na pixuechaxü! ⁴⁴ —Taxúema chauxütawa tangu ega tama choxna tükü namuxgu ya chaunatü ga guma núma choxü mucü. Rü texé ya chauxütawa ngugüxe rü choma rü tá wena tükü chamaxëexü i nañañeärü guxgu. ⁴⁵ —Nuxcumäggüxü ga Tupanaärü orearü uruğüarü poperawa naxümatü i ore i ñaxü:

“Tupana tá guxäxü nangúexëe”,
 ñaxü. Rü ngëmacèx guxāma ya texé ya Chaunatüxü ñinüxë rü naxütawa ngúxe, rü chauxütawa taxü. ⁴⁶ —Taguma texé Chaunatü ya Tupanaxü tadau. Rü chaxicatama nixi i nüxü chadauxü erü naxütawa ne chaxü. ⁴⁷ —Aixcüma pemaä nüxü chixü rü texé ya choxü yaxödxü rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ⁴⁸ —Choma nixi i pãü i maxëxëerü chiiixü. ⁴⁹ —Rü perü oxigü ga nuxcumäggüxü rü nanangöox ga yema pãü ga Tupana nüxna ãxü ga yema nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa. Natürü woo nanangöxgu ga yema pãü rü nayueamatama. ⁵⁰ —Natürü ñaä pãü i pemaä nüxü chixuxü i daxüwa ne üxü rü chomatama chixü. Rü guxāma ya texé ya choxü yaxúxe ñoma pãü tangödxürü rü tá tamaxëcha. ⁵¹ —Chomatama nixi i pãü i maxëxëerü i daxüwa ne chaxüxü. Rü texé ya ñoma chomaä taxawemüxürü choxü yaxödxü rü guxügutáma tamaxëcha. Erü ngëma pãü i choma tükna chaxäxü rü chaxunetama nixi. Rü ichanaxä i chaxune na namaxëxüçèx i ñoma i nañneçüäx i duťxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü poragaäcü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ñuxäcü tá i ñaä yatu i naxüne tátama tükü nangödxëexü? —ñanagürügü. ⁵³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü choma i Tupana nane na duťxüxü chiiixü rü aixcüma pemaä nüxü chixü rü ngëxguma pema rü tama chaxunemaä pexawemügügu rü tama nawa pexaxegügu ya chaugü, rü tāütáma pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ⁵⁴ —Texé ya chaxunemaä ãwemüxë rü chaugüwa axexe rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Erü choma rü tá tükü chamaxëe ega nañañeärü guxgu. ⁵⁵ —Erü chaxune rü ñanaxüchi nixi rü chaugü rü axexüxüchi nixi. ⁵⁶ —Texé ya chaxunemaä ãwemüxë rü chaugüwa axexe rü chowa tayaxüx rü choma i tümawa. ⁵⁷ —Chaunatü ga núma choxü mucü rü namaxü. Rü núma choxna nanaxä i maxü. Rü ngëxgumarüü ta i choma rü tá tükna chanaxä i maxü ya yíxema choxü yaxúxe rü choxü yaxödxü. ⁵⁸ —Marü pemaä nüxü chixü na choma rü pãü i daxüwa ne üxü chiiixü. Natürü choma rü tama yema pãü ga nuxcumäggüxü ga perü oxigü ngöoxgüxü ga pãürüü chixü. Yerü

woo ga yema pãū na nangõxgûxü ga perü oxigü rü nayueamatama. Natürü texé ya choxü yaxúxe, ñoma pãū tangõxürü, rü choxü yaxõxë rü guxûgutáma tamaxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu rü duõxûgûmaã nüxü nixu ga yema ore ga yexguma nangúexëëägu ga Yudíugüarü ngutaquëxepataüwa ga ïâne ga Capernáüwa.

Ngechuchuarü orewa nangëxma i maxü i taguma gûxü

⁶⁰ Rü yexguma nüxü naxñüëgu ga yema ngûxëëtae, rü muxûma ga yema duõxûgû ga nawe rüxixü rü ñanagürögü: —Rü ngëma tamaã nüxü yaxuxü, rü naguxchaxüchi na nüxü icuáxü na ñuxü ñaxü. ¿Ñuxâcü texé tûxü natauxcha na naga taxñüxü? —ñanagürögü. ⁶¹ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga yemaâcü nügûmaã na íyadexagûxü naxcèx ga yema ngûxëëtae, rü yemacèx nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Exna peäewa nangûx i ngëma ore? ⁶² —Rü ngëxguma peäewa nangûxgu i ngëma ore i pemaã nüxü chixuxü, rü ¿tacügu chi perüxñüëxü ega choxü pedêuxgu na wenaxârü daxü na chaxixü, ga noxri ne chaxûxüwa na chaxûxü i choma i Tupana Nane na duõxûxü chiñxü? ⁶³ —Tupanaäe i Üünexü nixi i inaxâxü i maxü i taguma gûxü. Rü tama pexene nixi i pexü maxëxëëxü. Rü ngëma ore i pemaã nüxü chixuxü rü peäecèx nixi, rü nawa nangëxma i maxü i taguma gûxü. ⁶⁴ —Natürü tangëxma i petanüwa ya ñuxre ya tama yaxõgüxe —ñanagürü. Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu yerü noxriarü ügûgumama marü nüxü nacuëx ga texé tá nüxü na yaxõgüxü, rü texé tá cûâcü ínaxuaxûxü. ⁶⁵ Rü ñanagürü ta: —Rü ngëmacèx marü pemaã nüxü chixu rü taxuacüma texé chauxütawa tangu ega tama Chaunatü chauxütawa tûxü gaxgu —ñanagürü. ⁶⁶ Rü yexguma inanaxügue ga nüxna na yaxigûxü ga muxûma ga yema duõxûgû ga noxri nawe rüxîchiréxü. Rü marü tama nawe ínaxûxü. ⁶⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü 12 ga ngûexûgûna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Exna pema rü ta choxna pixigachitanüchaü? —ñanagürü. ⁶⁸ Natürü Chimâu ga Pedru rü nanangâxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿Texéxütawa chi taxixü ega cuyna tixigachitanügu? Erü cuma rü cuixü nangëxma i ore i nawa nangëxmaxü i maxü i taguma gûxü. ⁶⁹ —Toma rü marü cuixü tayaxõgü, rü nüxü tacuëx na cuma quiñxü ya Cristu ya Üünecü ya Tupana Nane —ñanagürü. ⁷⁰ Rü Ngechuchu toxü nangâxü, rü ñanagürü: —¿Taux exna choma yiñxü ga pexü chidexechixü ga pema ga 12? Natürü nangëxma i wüxi i petanüwa i Chatanâärü duõxü ixixü —ñanagürü. ⁷¹ Rü Yuda ga Icaríute ga Chimâu nanechiga nixi ga yadexaxü ga Ngechuchu. Yerü Yuda tá nixi ga cûâcü ínaxuaxûxü rü woo ga nüma rü wüxi ga totanûxûchiréx na yiñxü.

7

Ngechuchueneëgü rü tama nüxü nayaxõgü

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa yexmagüne ga ïânegügu nixûägûchigü. Rü tama Yudéaanewa nayexmachaü yerü yémacûäx ga Yudíugüarü äëxgacügü rü naxcèx nadaugü ga na yamèxgûchaüäxûcèx. ² Natürü marü ningaica ga yema Yudíugüarü peta ga nagu norü düxenügû yaxûgûxü na yemawa nüxna nacuëxâchiexüçèx ga ñuxâcü nuxcûmaügûxü ga norü oxigü na naxûgûxü ga norü düxenügû ga nañxâtünaxcèx ga yexguma Moñchéwe naxixgu ga ngextá taxúema íxâpataxûwa. Rü yemacèx nixi ga Dûxenügûarü Petagu naxäegaxü. ³ Rü naëneëgü ga Ngechuchu rü ñanagürögü nüxü: —Tama name i nuxâ Gariréaarü nañnegu curüxâüx. Rü name nixi i petacèx Yudéawa cuixü, na ngëma duõxûgû i cuwe rüxixü i ngëma ngëxmagüxü nüxü daugûxûcèx i ngëma cuëxruügû i mexûgû i Tupanaâärü

poramaā cuxüxű. ⁴ —Erü ngēxguma chi wüxi ya yatü rü duňxügütü nügü nacuèxēchaăgu rü tama cúācü nanaxü i ṫacü i naxüxű. Rü ŋuxma na cunaxüxű i muxüma i mexügütü i Tupanaärü poramaā cuxüxű, rü name nixi i guxü i duňxügütü pexewa cunaxü —ñanagürögü. ⁵ Rü yema ñanagürögü ga naēneēgü yerü woo ga nümagü rü ta tama nüxü nayaxögü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxű, rü ñanagürü nüxü: —Tauta nawa nangu i ngunexü na petawa chaxüxű. Natürü pexcëx rü ngēxürüüxümare i ngunexü nixi i mexü na petawa nagu pexixü. ⁷ —Ngēma duňxügütü i ñoma i naānecüäx rü tama pexchi naxaie. Natürü chauxchi naxaie erü chanangoxēe i ngēma naxügütü rü na nachixexü. ⁸ —Name nixi i petawa pexi i pemax. Choma rü tauta ngēma chaxü erü tauta nawa nangu i ngunexü i nagu ngēma chaxüxű —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁹ Rü yexguma yema ñaxguwena, rü Gariréaanegu narüxäxű.

Ngechuchu rü Dü xenügütü Petawa naxü

¹⁰ Natürü nawena ga naēneēgü ga petawa na naxixü, rü Ngechuchu rü ta yéma naxü. Natürü cúācü yéma naxü, rü tama poraäcü duňxügütü nügü nadauxēe. ¹¹ Rü yema Yudíugütü ãëxgacügütü rü naxcëx nadaugü ga yema petawa, rü ñanagürögü: —¿Ngextá nangēxma i ngēma yatü? —ñanagürögü. ¹² Rü nügütanüwa ga yema duňxügütü ga yéma yexmagütü, rü poraäcü Ngechuchuchiga ínidexagü. Rü ŋuxre ga yema duňxügütü rü ñanagürögü: —Yima rü wüxi ya yatü ya mecü nixi —ñanagürögü. Natürü ga togü rü ñanagürögü: —Ngēma yatü rü tama name erü duňxügütü na-womüxēe —ñanagürögü. ¹³ Natürü taxuüma ga duňxügütü rü mea togüpëxewa Ngechuchuxü nicuèxüüguchaă, yerü yema Yudíugütü ãëxgacügütü namuăe. ¹⁴ Rü yexguma marü yema petaarü ngäxüwa nanguxgu, rü nixücu ga Ngechuchu nawa ga tupauca ga taxüne. Rü inanaxügütü ga na nanguxēëtaexü. ¹⁵ Rü yema Yudíugütü ãëxgacügütü, rü nabaixächiäegü namaā ga yema ore ga Ngechuchu nüxü ixuxü. Rü ñanagürögü: —¿Ñuxäcü i ngēmaäcü poraäcü nüxü nacuáxü, rü taguma texé nanguxēe? —ñanagürögü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ñaā chorü nguxēëtae rü tama choxrü nixi, erü Chaunatü ya núma choxü mucüarü nixi. ¹⁷ —Ngēxguma texé naxüxchaăgu i Tupanaärü ngúchaă rü yíxema tá nüxü tacuëx ngoxi aixcüma Tupanaxüttawa chanayaxu i ngēma chorü nguxēëtae rü ēxna chaugütüwatama chayaxuxü yixi i ngēma. ¹⁸ —Yíxema texé ya mexü i tūmachigaxüttama ixuxe rü ngēmaäcü tanaxü erü tanaxwëxe i duňxügütü na tüxü icuèxüügütü. Natürü texé nüxü tixu i ore i mexü nachiga i ngēma tüxü muxü, rü aixcüma nixi i tūmaärü ore. Rü tama dora nixi i ngēma nüxü tixuxü. ¹⁹ —¿Tama ēxna aixcüma yíxü ga Moïché pexna naxäxü ga Tupanaärü mugü? Natürü taxúema i pema naga pexinüe i ngēma mugü. ¿Rü ŋuxma rü tüxcüü nixi i choxü pimëxguchaăxü? —ñanagürü. ²⁰ Rü yema duňxügütü nanangäxügütü, rü ñanagürögü: —Cuma rü ngoxo cuwa nangēxmamare. ¿Ēxna texé cuxü timëxguchaă? —ñanagürögü. ²¹ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ngüxchigaarü ngunexügütü chanamexēe ga wüxi ga yatü. Rü guxâma i pema rü penüäegü naxcëx ga yema wüxitama ga mexü ga ngüxchigaarü ngunexügütü chaxüxü. ²² —Natürü pema rü ta ngüxchigaarü ngunexügütü pepuracüe na nagu pexixüçëx ga Moïchéärü mugü. Rü Moïché pemaä nüxü nixu na tüxü ípewiechëxmüpëxechiraăxü ya guxâma ya yatüxe ya buxe. Natürü tama Moïché nixi ga inaxügütü ga yema, yerü nuxcümaügütü ga perü oxigüwa nixi ga ne naxüxü. Rü ŋuxma i pema rü yema mugagu rü tüxü ípewiechëxmüpëxechiraă ya guxâma

ya buxe ya yatüxe woo ngüxchigaarü ngunexü yixígu. ²³ —Rü ngëmaäcü i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu buxexü ípewiechëxmüpëzechiraü erü naga pexñüéchaü i Moïchéarü mugü. ¿Rü ñuxma rü tükçüü yiixü i chomaä penuëxü naxcèx na ngüxchigaarü ngunexügu chanamexëexü ga wüxi ga yatü ga idaaweeecü? ²⁴ —Rü ngëmacèx tama name i ngürümare penangugü i ngëma chaxüxü. Rü penaxwèxe i meä nagu perüxñüéxira, na aixcüma meä penangugüxüçèx —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Tupana Nane nixü

²⁵ Rü ñuxre ga yema duüxügü ga Yerucharéügu áchiügüxü rü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yiixü ya yima yatü ya äëxgacügü naxcèx daugücü na yamèxguchaüxüçèx? ²⁶ —Ducèx! Gua nixü rü yéa guxü i duüxügüpëxewa nidexa rü taxúema ñuxü ñatarügü nüxü. ¿Taux éxna i törü äëxgacügü i marü nüxü yaxõgüxü na aixcüma Cristu na yiixü i nümax? ²⁷ —Natürü i yixema rü nüxü tacuëxgü na ngextá ne naxüxü i nümax. Natürü ngëxguma aixcüma Cristu núma üxgu rü taxuéatáma nüxü tacuèx na ngextá na ne naxüxü —ñanagürügü. ²⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanangüexëe ga duüxügü. Rü yexguma nüxü naxñügu ga yema ore ga Yudíugü nüxü ixugüexü ga nachiga, rü tagaäcü ñanagürü: —Pema rü marü choxü pecuëx rü nüxü pecuëx na ngextá na ne chaxüxü. Natürü tama chaugagu nixü i núma chaxüxü. Choma núma chaxü yerü núma choxü namu ga Tupana ya naxwèxecü na nüxü yaxõgüxü natürü i pema rü tama nüxü pecuäcü. ²⁹ —Choma rü nüxü chacuëx yerü naxütawa ne chaxü, rü nüma nixü i núma choxü namuxü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuxü niyauxguchaü. Natürü taxuüma nayayauxgü, yerü tauta nawa nangu ga ngunexü ga na yayauxgüxü rü na yamèxgüxüçèx. ³¹ Natürü muxüma ga duüxügü rü nüxü nayaxõgü. Rü ñanagürügü: —¿Ngëxguma ínanguxgu ya Cristu rü tacü rü cuèxruü i taxü tá naxü ya daa yatü tama üxü i ñuxmax? —ñanagürügü.

Parichéugü rü Ngechuchuxü niyauxguchaü

³² Rü yema Parichéugü rü duüxügüxü naxñüe ga yemaäcü Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Rü yemacèx ga nümagü rü paigüarü äëxgacügü rü yéma nanamugü ga tupauca ga taxüneärü purichíagü na Ngechuchuxü yanayauxgüxüçèx. ³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Paxaächi tátama nixü i petanüwa changëxmaxü, rü ñuxüchi tá chataegu naxütawa ya yima núma choxü mucü. ³⁴ —Pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü tääütáma choxü ipeyangaugü. Erü ngëma ngextá tá íchangëxmaxüwa rü taxuacü ngëma pengugü. ³⁵ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá tá naxü ega taxuacütáma nüxü iyarüngaugü? ¿Exna ngëma Yudíugü i to i nachiüünewa ngëxmagüxütanüwa tá naxü rü exna ngëma tama Yudíugü ixígüxütanüwa tá naxü na yangúexëexüçèx? ³⁶ —¿Rü tacüchiga nixü i ngëma na ngëma ñaxü:

“Tá chauxcèx pedaugü natürü tääütáma choxü ipeyangaugü, erü taxuacütáma ngëma pexü i ngëma tá íchangëxmaxüwa”, ñaxü? —ñanagürügü.

Dexá i maxëēruüchiga nidexa ga Ngechuchu

³⁷ Rü yema nawa iyacuáxü ga petaarü ngunexü nixü ga guxü ga togü ga ngunexüärü yexera rümemäexü naxcèx ga Yudíugü. Rü yema ngunexügu nixü ga inachixü ga Ngechuchu rü tagaäcü ñaxü: —Rü ngëxguma texé itawaxgu rü jnuä chauxütawa taxü rü tayaxaxe! ³⁸ —Rü “texé ya choxü yaxõxë rü tümaärü maxünewa tá nibaibe i taxü i dexá i maxëēruü” ngëma Tupanaärü

ore i ümatüxű nüxű ixuxürü —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü Tupanaäe i Üünexüchiga nixi ga yadexaxű. Rü nüxű nixu ga guxümä ga yema nüxű yaxögüxű rü tá na nayauxgüäxű i Naäe i Üünexű. Natürü tama yexgumatama nanayauxgü, yerü tauta wenaxärü daxüguxű ga naänecèx nataegu ga Ngechuchu na guxüäärü äëxgacü na yiixüçèx.

Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü

⁴⁰ Rü nümaxű ga yema duüxügü rü yexguma nüxű naxñüegu ga yema Ngechuchu nüxű ixuxű, rü ñanagürügü: —Aixcüma ñaä yatü nixi i ngëma Tupanaärü orearü uruü i ínguxchaüxű —ñanagürügü. ⁴¹ Rü togü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Cristu —ñanagürügü. Natürü togü rü ñanagürügü: —Tama nixi, erü taxucürüwa Gariréaanecüäx nixi ya Cristu. ⁴² —Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá Dabítaa nixi, rü tá nangox i ïäne i Beréüwa ga ngextá Dabí íbxüwa”, ⁴³ ñanagürügü. Rü yemaäcü Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü. ⁴⁴ Rü ñuxre ga yema duüxügü rü Ngechuchuxű niyauxgüchaü, natürü taxuüma nayauxgü.

Yudügüarü äëxgacügü rü tama Ngechuchuaxű nayaxögüchaü

⁴⁵ Rü yema tupauca ga taxüneärü purichíagü, rü Parichéugüçèx rü paigüärü äëxgacügüçèx nawoegu. Rü yema äëxgacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü tama nuä penaga? —ñanagürügü. ⁴⁶ Rü yema purichíagü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Taguma texé tidexa i ñaä yatü idexaxürü —ñanagürügü. ⁴⁷ Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxü: —¿Exna pexü rü ta marü nawomüxëe i nümax? ⁴⁸ —Düçèx, rü taxúema i tomax i Parichéugü rü taxuüma i törü äëxgacügü rü nüxű nayaxögü i ngëma Ngechuchu. ⁴⁹ —Natürü ñaä duüxügü i tama Tupanaärü mugüxű cuëgxüxű rü marü nachixexügugü —ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Nicodému ga Parichéu ixici ga wüxicana Ngechuchuxütagu naxüäncü, rü ñanagürü nüxü: ⁵¹ —Ngëma törü mugü i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Taxuacüma wüxi i yatüxű tapoxcu ega tama nüxű ixinüexüragu i norü dexa na nüxű icuáxüçèx na tacü na naxüxű”, ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga natanüxügü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü nüxü: —¿Exna cuma rü ta Gariréaanecüäx quixi? ¡Nawa nangüx i Tupanaärü ore i ümatüxű rü ngëma tá nüxű cudau rü taxuütmáma i Tupanaärü orearü uruü rü Gariréaanecüäx nixi! —ñanagürügü. ⁵³ Rü yexguma ga wüxicigü rü nachiüwa naxi.

8

Nge ga ätecü ga naï ga yatümaä ngëäëxcü

¹ Rü Ngechuchu rü Oríbunecüga äegane ga mëxpünewa naxü. ² Rü moxüäcü ga yexguma yangunegu, rü wenaxärü tupauca ga taxüneäcü nataegu. Rü ga duüxügü rü naxcèx naxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü ìnarüto, rü inanaxügü ga na nangüexëäxű ga duüxügü. ³ Rü yema ngüexëäruügü ga Moïchéarü mugüwa ngüxëätaegüxű rü Parichéugü, rü Ngechuchuxütagu ngixű nagagü ga wüxi ga nge ga ätecü ga ngixű nadaugüçü ga naï ga yatümaä na inapexü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxüpëxegu ngixű nayachixëägü. ⁴ Rü ñanagürügü Ngechuchuxű: —Pa Ngüexëäruüx, ñaä nge i ätecü rü ngixű itayangau na naï ya yatümaä na inapexü. ⁵ Moïchéarü mugüwa tamaä nüxű nixu na nutamaä ngixű íimuxüchiäcüma ngixű imáxű i wüxi i nge i ngëmaäcü maxücü. ¿Ñuxű ñacuxű i cuma i ñuxmax? —ñanagürügü.

⁶ Rü yema ñanagürüga nümagü, yerü Ngechuchuxü guxchaxügu nanguexüga na nüxü nayexmaxüçex ga tacüçex na ínaxuaxügüäxü. Natürü ga Ngechuchu rü inayarümaxächi rü inanaxügü ga naxmëxmaä waixümüwa na naxümatüäxü. ⁷ Natürü nüxü nacèèxügüama, rü yemacex düxwa wenaxärü nadaunagü ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ngexerüxe i petanüwa ya ngearü pecaduäxë rü tükira nuta ngixü tanaña —ñanagürü. ⁸ Rü wenaxärü inayarümaxächi ga Ngechuchu rü naxmëxmaä nanaxümatü ga waixümüwa. ⁹ Natürü yexguma nüxü naxñüegü ga yema ore ga Parichéugü rü inanaxügue ga nügü na yawüxíxü ga nügüwe na ínachoxüxü. Rü yaguäxgü ga Parichéugüwa inaxügü ga na ínachoxüxü rü düxwa guxüma ínachoxü. Rü yexguma marü guxüma ga Parichéugü íchoüxgu, rü Ngechuchu rü yema ngecüxicatama yéma duüxügüpëxewa nayaxügü. ¹⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nadaunagü. Rü ngixna naca rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecüx, ¿Ngëxügü nixi i ngëma cuxü ixugüexü? ¿Rü taxuüma cuxü imáxchaü? —ñanagürü. ¹¹ Rü ngima rü ngigürügü nüxü: —Taxuüma Pa Corix —ngigürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Choma rü ta tama cuxü chapoxcu. Ñuxma rü marü name rü íquixü rü tama wena pecadu cuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü ñoma i naâneärü ngóonex- eëruü nixi

¹² Rü wenaxärü duüxügümaä nidexa ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Choma nixi i ñoma i naâneärü ngóonex- eëruü. Rü yíxema chowen rüxüxë rü chorü ngóonexüwa tangëxma rü tükna chanaxä i maxü. Rü tá nüxna ítanguxuchi i tümaärü chixexü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxü: —Cuma rü cugüchigaxütama quixu. Rü ngëma cuchiga i nüxü quixuxü rü taxuwama name —ñanagürü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëma ore i chauchiga nüxü chixuxü rü aixcüma nixi woo chomatama yixigu i namaä chaugüétüwa chidexaxü. Erü choma rü nüxü chacuëx i ngextá ne chaxüxü, rü ngextá tá chaxüxü. Natürü pema rü tama nüxü pecuëx na ngextá ne chaxüxü rü tama nüxü pecuëx na ngextá tá chaxüxü. ¹⁵ Pema rü choxü pengugü i ñoma i naâneärü ngóonex- eëruü nagu rüxñüexüäcumamare. Natürü i choma rü taxúexüma changugü. ¹⁶ Natürü ngëxguma chi texéxü changugügu rü aixcüma meäma tükü changugü. Erü tama chaxicatama tükü changugü, natürü yima Chaunatü ga núma choxü mucümaä nixi i wüxigu tükü tangugüxü. ¹⁷ Rü ngëma mugü ga Moïché ümatüxü i nagu pexixü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma taxre i duüxügü rü wüxitama i orexü yaxugügu, rü ngëmawa äëgxgacü nüxü nacuëx na aixcüma yiixü i ngëma nüxü yaxugüexü”, ñanagürü. ¹⁸ Rü dütax, choma nixi i wüxi i chauchigaxü chixuxü rü Chaunatü ga núma choxü mucü nixi ya naï. ¿Rü tükü tama choxü peyaxögüchaü i ñuxmax? —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürü: —¿Ngexcü ya yima Cunatü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Choxü rü tama pecuëx rü Chaunatüxü rü ta tama pecuëx. Rü ngëxguma chi choxü pecuëxgü rü Chaunatüxü rü chi ta pecuëxgü —ñanagürü. ²⁰ Rü yema orexü nixu ga Ngechuchu ga yexguma nanguxëëtaegu ga tupauca ga taxünewa naxütawa ga yema nachica ga ngextá duüxügü tupaucana diëru ngixü íxägüxüwa. Natürü taxuüma Ngechuchuxü niyauxgü, yerü tauta nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu yayauxgüäxü.

Ngechuchu rü Parichéugümaä nüxü nixu rü ngextá núma ínaxüxüwa rü taxucürüwa ngëma naxi

²¹ Rü Ngechuchu rü wenaxärü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma rü tá pexna chixü i núma, rü pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü tá perü pecadugu peyue. Rü ngextá Íchaxüxüwa rü taxucüruwama ngëma pexí — ñanagürü. ²² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü ñanagürügü: —¿Exna nügü tátama nimèx rü ngëmacèx tamaä nüxü yaxuxü na taxucüruwama ngëma ixixü i ngëma ínaxüxüwa? —ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: — Pema rü ñoma i naänecüäx i duüxügü pixígü, natürü i choma rü daxüguxü i naännewa ne chaxü. Pema rü ñoma i naäneärü duüxügü pixígü natürü i choma rü tama ñoma i naänecüäx chixí. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü tá perü pecadugu peyue. Erü ngëxguma tama choxü peyaxöögü na choma chiixü ya Cristu, rü perü pecadugu tá peyue —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Natürü texé quixí i cumax? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Marü noxritama pemaä nüxü chixu na texé chiixü. ²⁶ —Rü choma rü choxü nangëxma i muxüma i tacü i chomatama pexü changúexëchaüxü rü tacüçèx pexna na chaçaxü, natürü tăütáma chanaxü i ngëma. Erü yima Chaunatü ga núma choxü mucü chomaä nüxü ixuxü i orexicatama nixí i ñoma i naänecüäxgümaä nüxü chixuxü. Rü guxüma i ngëma nüxü yaxuxü ya Chaunatü, rü aixcüma nixí —ñanagürü. ²⁷ Natürü nümagü rü tama nüxü nacuèxgüéga ga Nanatü ya Tupanachiga na yiixü na yema ñaxü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma nixí i Tupana Nane i duüxüxü chiixü. Rü yixcüra ngëxguma curuchawa choxü pipotagü, rü tá nüxü picuèxächitanü na Cristu na chiixü. Rü tá nüxü pecuèx na taxuüma chauechamatama chaxüxü. Rü ngëma Chaunatü chomaä nüxü ixuxüxícatama nixí i pemaä nüxü chixuxü. ²⁹ —Yima núma choxü mucü ya Chaunatü rü chauxütawa nangëxma. Rü taguma choxna nixügachi, erü choma rü guxüguma chanaxü i ngëma norü ngúchaü ixixü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü muxüma ga duüxügü nüxü nayaxöögü.

Yíxema Tupanaxäcügü ixixüxechiga, rü yíxema pecadutüüwa ngëxmagüxechiga

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü ga nüxü yaxögxü: —Ngëxguma pema meäma peyaxöögüechagu i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcümaxüchi tá chorü ngúexögü pixígü. ³² —Rü tá nüxü pecuèx i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëma ore tá pexü ínanguxüxéé —ñanagürü. ³³ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Toma rü nuxcümaüçü ga torü oxi ga Abráütaa tixígü rü taguma texémëxëwa tangëxmagü. ¿Ñuxäcü i cumax rü tá na ítanguxüxü, ñacuxü? —ñanagürügü. ³⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxäma ya pecaduäxë rü pecadutüüwa tangëxmagü. ³⁵ —Wüxi i coriarü duüxümare rü tama norü coripatacüäx nixí. Natürü wüxi i cori nane rü guxüguma nanatü nane nixí. ³⁶ —Choma rü Tupana Nane chixí. Rü ngëxguma chi choma pecaduna pexü íchangüxéegü, rü aixcüma tá nüxna ípenguü. ³⁷ —Marü nüxü chacuèx na Abráütaa pixígüxü i pemax. Natürü choxü pimëxgüchaü erü tama aixcüma choxü peyaxöögü i ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü. ³⁸ —Choma rü yema Chaunatü choxü wéxü nixí i pemaä nüxü chixuxü. Natürü pema rü penaxü i ngëma penatü pemaä nüxü ixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁹ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxü rü ñanagürügü: —Torü oxi nixí ga Abráü —ñanagürügü. Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi aixcüma Abráütaa pixígü rü chi Abráü üxürüü penaxü. ⁴⁰ —Natürü woo pemaä nüxü chixu i ore i aixcüma ixixü ga Chaunatü ga Tupana choxü nguxéëxü, rü pema rü choxü pimëxgüchaü. Natürü ga Abráü rü taguma

yemaācü nanaxü. ⁴¹—Pema rü penaxü i penatügütümata —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü rü ñanagürü: —Toma rü tama tangürüwaăgümare, rü toxü nangēxma ya wüxitama ya tonatü. Rü yima nixi ya Tupana —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngēxguma chi aixcüma Tupana yixīgu ya penatü rü choxü chi pengechaü, erü choma rü Tupanaxütawa nixi i ne chaxüxü, rü ngēmacèx chanuxma. Rü tama chauechamatama núma chaxü, natürü núma chaxü yerü Chaunatü ya Tupana núma choxü namu. ⁴³ —¿Tüxcüü tama nüxü pecuèxéga i ngēma pemaā nüxü chixuxü? Pexü naguxcha erü woetama tama iperüxiñüeuchaü i ngēma pemaā nüxü chixuxü i ore. ⁴⁴—Penatü rü Chataná nixi rü pema rü naxācügü pixigü. Rü ngēmacèx penaxü i ngēma núma pexü nanaxwèxexü. Rü ngēma Chataná rü noxriarü ügugumama wüxi i māetaxü nixi. Rü taguma ore i aixcümaxügu narüxiñü rü taguma ore i aixcümaxü nixu. Rü ngēxguma yadeaxgu rü doraxüxiçatama nixu, erü núma rü wüxi i doratèxáxü nixi. Rü guxüma i doratèxáxünatü nixi. ⁴⁵—Natürü i pema rü tama choxü peyaxōgüchaü erü ore i aixcümaxü chixu. ⁴⁶—¿Texé ya petanüwa choxü dause na pecadu chaxüxü? Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ore i aixcüma ixixü, rü ¿tüxcüü tama choxü peyaxōgü? ⁴⁷—Texé ya Tupanaärü duüxü ixixë rü itarüxiñü i Tupanaärü ore. Natürü i pema rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü, rü ngēmacèx nixi i tama iperüxiñüechaüxü i Tupanaärü ore —ñanagürü.

Tauta nangoxgu ga Abráü rü Cristu rü marü nayexma

⁴⁸ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü ñanagürügü nüxü: —Rü aixcüma nixi ga yema torü ore ga yexguma ñatagügü: “Cuma rü wüxi i Chamáriacüäx quixi, rü ngoxo cuwa nangēxma”, ñatagügü —ñanagürü. ⁴⁹ Rü Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü nüxü: —Chowa rü nataxuma i ngoxo. Rü ngēma chaxüxü nixi na Chaunatüxü chicuèxüüxü, natürü i pema rü chixri chauchiga pidexagü. ⁵⁰—Choma rü tama naxcèx chadau na texé choxü icuèxüügüxüçéx. Natürü Tupana nixi ya naxwèxecü na duüxügü choxü icuèxüügüxü. Rü núma tá nanapoxcue i ngēma chauxchi aiexü. ⁵¹—Aixcüma pemaā nüxü chixu, rü texé ya naga ñüxü i ngēma tūmamaā nüxü chixuxü rü guxügutáma tamaxécha —ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü, rü Ngechuchuxü nangāxügü, rü ñanagürü: —Ñuxma rü meäxüchima nüxü tacuèx na cuwa nangēxmaxü i wüxi i ngoxo. Yerü ga Abráü rü guxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü nayue. Natürü cuma rü ñuxma tomaā nüxü quixu rü texé ya naga ñüxü i ngēma curü ore rü guxügutáma tamaxécha —ñacurügü. ⁵³—¿Exna cuma rü törü oxi ga Abráüärü yexera quixi? Yerü núma rü nayu rü guxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü ta nayue. ¿Rü cugucèx rü texé quixi? —ñanagürü. ⁵⁴ Rü Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü nüxü: —Ega chaugü chitama chicuèxüügü rü ngēma rü taxuwama name. Natürü yima choxü icuèxüüçü rü Chaunatü nixi. Rü yima Chaunatütama nixi ya perü Tupana ixicü —ñapegüçü nüxü. ⁵⁵—Natürü i pema rü tama aixcüma nüxü pecuèx ya Chaunatü ya Tupana. Natürü i choma rü ngēmáacü nüxü chacuèx. Rü ngēxguma chi:

“Tama nüxü chacuèx”, ñachaxgu, rü pexrüü chi wüxi i doratèxáxü chixi. Natürü i choma rü aixcümaxüchima nüxü chacuèx ya Chaunatü ya Tupana, rü naga chaxinü i guxüma i norü ore i chomaā nüxü yaxuxü. ⁵⁶—Perü oxi ga Abráü rü nataäe yerü aixcüma nayaxö rü tá na íchanguxü i ñoma i naännewa. Rü yemaxü nacuèx rü yemacèx nataäe —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵⁷ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxü nangāxügü,

rü ñanagürüğü: —Cuma rü tauta 50 ya taunecü cuxü nangëxma. ¿Ñuxäcü Abráñxü cudau ga tauta cungoxgux ga yexguma? —ñanagürüğü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü tauta Abráñ ngoxgu rü choma rü marü chayexma—ñanagürü. ⁵⁹ Rü yexguma ga nümagü rü nutane nanayauxgü na gumamaã ínamuxñchigüñxÜcex. Natürü ga Ngechuchu rü naxchaxwa ñicüx. Rü yemaãcü ñaxüxü nawa ga guma tupauca ga taxüne.

9

Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga yatü ga norü bucüma ngexetücü

¹ Rü yexguma namagu tomaã yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga woetama norü bucüma ngexetücü. ² Rü toma ga norü ngúexügü rü nüxna tacagü, rü ñatarügögü: —Pa Ngúexëeruñx, ¿Tüxcüñ ngexetücüma nabu ya daa yatü? ¿Éxna nanatü rü naëärü pecadugagu rü éxna norü pecadugagutama? —ñatarügögü. ³ Rü Ngechuchu toxü nangäxü, rü ñanagürü toxü: —Tama norü pecadugagu rü tama i nanatü rü naëärü pecadugagu nixi i ngëmaãcü nabuxü. Natürü ngëmaãcü nabu na nawa nüxü pedauxñcex na ñuxäcü Tupana tüxü na rümexëexü. ⁴ —Rü ñoma rü ta nangune rü name nixi na paxama na naxüxü i ngëma puracü ya Chaunatü ga núma choxü mucü tüxna ãxü. Erü paxa tá nachüta rü ngëxguma rü taxucürüwama texé tá tapuracü. ⁵ —Rü ñuxma na ñoma i nañnewa changëxmaxü rü ñoma i nañeärü ngóonexëeruñ chixi —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena rü Ngechuchu waixümüñnewa nacuaxi. Rü yema waixümü ga iwaixümaã nanachaxetü ga guma yatü ga ngexetücü. ⁷ Rü yexguma guma ngexetücüxü ñanagürü: —¡Dexámaã cugü yayauxetü i Chiruéarü puchuwa! —ñanagürü. Rü ngëma naëga rü “Tüxü muxü”, ñaxüchiga nixi. Rü yéma naxü ga guma ngexetücü rü nügü dexámaã nayauxetü. Rü yexguma nataegugu rü marü nidauchixetü. ⁸ Rü yexguma ga yema duüxügü ga guma ngexetücpataaru ngaicamagu pegüxü rü yema duüxügü ga üpaacü nüxü daugüxü ga na nangexetüxü, rü ñanagürügü: —¿Taux éxna i ñaã yiñxü ga yema yatü ga ngexetüchiréxü ga duüxügüxü díerucèx cèèxüxü? —ñanagürügü. ⁹ Rü nümaxü rü ñanagürügü: —Ngëmáãcü núma nixi —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Tama nixi i yima yiñxü, natürü nanangëxgumarañxüchi —ñanagürügü. Natürü nümatama ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü: —Ngëmáãcü choma chixi —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga yema duüxügü rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxäcü nixi i marü quidauchixü i ñuxmax? —ñanagürügü. ¹¹ Rü núma nanangäxü rü ñanagürü: —Yima yatü ya Ngechuchugu ãegacü rü yima waixümüñnewa nacuaxi. Rü yema waixümü ga iwaixümaã choxü nachaxetü. Rü ñanagürü choxü:

“¡Yéa Chiruéarü puchuwa naxü rü ngema dexámaã cugü yayauxetü!” ñanagürü choxü. Rü yéma chaxü, rü yexguma dexámaã chaugü chayauxetüga rü chidauchi —ñanagürü ga guma yatü. ¹² Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangëxmaxü i ñuxma ya yima yatü ya cuxü rümexëecü? —ñanagürügü. Rü núma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuèx —ñanagürü.

Parichéugü rü guma ngexetücü ga Ngechuchu namexëecüna nacagüe

¹³⁻¹⁴ Natürü yema ngunexü ga Ngechuchu nagu namexëexü ga guma ngexetücü, rü ngüxchigaarü ngunexü nixi. Rü yemacex ga duüxügü rü Parichéugüxtawa nanagagü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema Parichéugü rü nüxna nacagüe ga guma yatü, rü

ñanagürügү: —¿Ñuxäcü i marü curümexëtükü i ñuxmax? —ñanagürügү. Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü: —Waixümü ga naxbüxágümaä yawaixëexümaä choxü nachaxetü ga Ngechuchu, rü ñuxüchi dexámaä chaugü chayayauxetü, rü ngëmacèx marü chidauchi —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga ñuxre ga Parichéugü rü ñanagürügү: —Yema yatü ga cuxü rümexëexü rü tama Tupanaärü duňxü nixi, erü tama nanaxaure i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürügү. Natürü togü ga Parichéugü rü ñanagürügү: —¿Ñuxäcü nanaxü i ngëma cuèxruü i mexü i taxü ega wüxi i pecaduäxü yixixgux? —ñanagürügү. Rü yemaäcü nügü nitoye ga nagu naxinüexüwa ga yema Parichéugü. ¹⁷ Rü wena nüxna nacagüe ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürügү: —¿Natürü cuma rü ñuxü ñacuxü nachiga i ngëma yatü ga cuxü rümexëexü? —ñanagürügү. Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü: —Chauxcèx rü wüxi i Tupanaärü orearü uruü nixi —ñanagürü. ¹⁸ Natürü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü tama nüxü nayaxõgüchaü ga nüma na yixü ga na nangexetüchirécü ga noxrix, rü ñuxma rü marü na yadauchixü. Rü yemacèx ga yema äëxgacügü rü tümacèx nangemagü ga nanatü rü naë ga guma yatü ga rümexëtucü. ¹⁹ Rü tüxna nacagü, rü ñanagürügү: —¿Daa yiixü ga guma pene ga nüxü pixucü ga woetama ngexetüäcü bucü? ¿Ñuxäcü i ñuxma i yadauchixü? —ñanagürügү. ²⁰ Rü nanatü rü naë tanangäxügü rü ñatarügögü: —Ngëmääcü nüxü tacuèx rü daa nixi ya tone ga ngexetüäcüma buchirécü. ²¹ Natürü tama nüxü tacuèx ga ñuxäcü na yadauchixü i ñuxmax. Rü tama nüxü tacuèx ga texé na namexëtükü: ¡Ecü nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya, rü nümatama pemaä nüxü na yaxuxüçèx —ñatarügögü. ²² Rü yema ñatarügögü ga nanatü rü naë, yerü tamuüe. Yerü ga Yudíugüarü äëxgacügü rü marü nügümaä nanamexëegü na tükü ínatèxüchigüxüçex ga ngutaquêxepataüwa ga texé ga Ngechuchuaxü yaxöxë na Cristu yiixü. ²³ Rü yemacèx nixi ga nanatü rü naë ga ñatagügüxü: “¡Ecü, nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya rü nümatama pemaä nüxü na yaxuxüçèx”, ñatagügüxü. ²⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü wenaxärü naxcèx nacagü ga guma ngexetüchirécü. Rü ñanagürügü nüxü: —Rü ñuxma tanaxwèxe i Tupanapëxewa rü aixcüma tomaä nüxü quixu na texé cuxü rümexëexü. Erü toma rü meäma nüxü tacuèx i ngëma Ngechuchu rü wüxi i pecaduäxü na yiixü —ñanagürügү. ²⁵ Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tama nüxü chacuèx ega wüxi i pecaduäxü yixigu rü éxna tama. Rü ngëma nüxü chacuäxü nixi ga na changexetüchirécü ga noxrix rü ñuxma rü na chidauchixü —ñanagürü. ²⁶ Rü wenaxärü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü tacü nixi ga cumaä naxüxü? ¿Rü ñuxäcü ga naxüäxü ga cuxü na yadauchixetüxëexü? —ñanagürügү. ²⁷ Rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu, rü tama choxü iperüxñüüchaü. ¿Tüxcüü penaxwèxe na wena pemaä nüxü chixuxü? ¿Éxna pema rü ta nüxü peyaxõgüchaü? —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma rü guma yatümaä chixexü nixugüe, rü ñanagürügü: —Cumaerü nixi i nüxü cuyaxöxü i ngëma yatü, natürü i toma rü Moïchéarü oreaxü nixi i tayaxõgüxü. ²⁹ —Toma rü nüxü tacuèx ga Tupana rü aixcüma Moïchémaä na yadexaxü, natürü ngëma Ngechuchu rü tama nüxü tacuèx na ngextá na ne naxüxü —ñanagürügү. ³⁰ Rü guma yatü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü nixi i ngëma? Nüma rü marü choxü narümexëtükü, natürü ¿ñuxäcü i pema i tama nüxü pecuäxü na ngextá ne naxüxü? ³¹ —Rü guxäma i yixema rü meäma nüxü tacuèx rü Tupana tama nüxü naxinü i pecaduäxgüxüärü yumüxë. Natürü

Tupana rü tüxü nüxü naxinü i tümaärü yumüxe ya yíxema nüxü icuèxüügüxe rü naxüxe i Tupanaärü ngúchaü. ³² —Taguma ñuxgu nüxü taxinüchiga i wüxi i yatü na yadauchixëëäxü i wüxi i duüxü i norü bucüma ngexetüxü. ³³ —Rü ngëgxuma chi tama Tupana numa namuxgux ya daa yatü ya choxü rümexëecü, rü taxuacü chima mexü naxü —ñanagürü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ³⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëgxacügü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma na pecadugu na cubuxü, ¿rü ñuxäcü cunaxwèxe na toxü cungúexëechaüxü? —ñanagürü. Rü ñuxüchi ínanatèxüchigü ga ngutaquëxepataüwa.

Duüxüügi i tama yaxögüxü rü ngexetüxüüri nixigü

³⁵ Rü Ngechuchu rü nüxü nacuáchiga ga na ínatèxüchigüäxü ga guma ngexetüchirécü. Rü yexguma nüxü nadéuxgu, rü ñanagürü nüxü: —¿Nüxü cuyaxöxü ya Tupana Nane ya duüxüü ixicü? —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga numa rü Ngechuchuxü nangäxü rü ñanagürü: —Pa Corix, jchomaä nüxü ixu na texe yiixü na nüxü chayaxöxüçex! —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Marü nüxü cudau ya Tupana Nane. Rü chomatama nixi i cumaä na íchidexaxü chiixü —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü Ngechuchupëxegu nacaxäpüxü, rü nüxü nicuèxüü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëmáäcü cuxü chayaxö, Pa Corix —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñoma i naänewa chaxü na chayadexechixüçex i chorü duüxüü nüxna i ngëma duüxüü i tama choxrü ixigüxü. Rü nuä chaxü na chanameëxëexüçex i ngëma duüxüü i noxri tama Tupanaxü cuëxguxü. Rü ngëgxumarüü ta numa chaxü na duüxüü i tama choxü cuëxguchaüxüchanawéxü na duüxüü i ngexetüxüü na yixigüxü, erü tama choxü nayaxöguchaü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü ñuxre ga Parichéugü ga yéma Ngechuchumaä yexmagüxü, rü yexguma yema orexü naxinüegü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürü: —¿Exna toma rü ta tama Tupanaxü tacuëxgü ñacuxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëgxuma chi tama aixcüma Tupanaxü pecuëxgugu rü täü chima pegagu nixi na pepecaduäxguxü. Natürü ngëma na pegü pixuxü na Tupanaxü pecuáxü rü ngëmacex pegagutama nixi na pepecaduäxguxü i ñuxmax —ñanagürü.

10

Carnerugüarü dauruü rü norü carnerugü

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma yatü i tama carnerupüxüärü iäxwa ixücxü rü wüxi i ngítexáxü nixi i ngëma, erü ngextámare nixücu. ² —Natürü ngëma carnerupüxüärü iäxwa meäma ixücxü, rü ngëma nixi i norü dauruüxüchi i carnerugü. ³ —Rü ngëma yatü i carnerupüxüärü iäxna dauxü rü nayawäxna i iäx na yaxücxüçex i carnerugüarü dauruü. Rü numa i carnerugü rü nüxü nacuëxgü i naga i ngëma norü dauruü. Rü ngëma norü dauruü rü wüxicigü i norü carneru rü naegamaä naxcex naca na ínamuxüäxüçex i naxpüxüwa. ⁴ —Rü ngëgxuma ínamuxüäxgu i guxüma i norü carnerugü, rü numa i norü dauruü rü napëxegu nixüchigü. Rü nümagü i carnerugü rü nawe narüxi, erü nüxü nacuëxgü i naga. ⁵ —Natürü ngëgxuma wüxi i yatü i tama aixcüma norü dauruü ixixü, rü tama nawe narüxi i ngëma carnerugü. Rü nüxna naxigü, erü tama nüxü nacuëxgü i naga i ngëma tama norü dauruü ixixü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁶ Rü Ngechuchu rü duüxüümaä nüxü nixu ga yema ore ga cuëxruü, natürü ga nümagü rü tama nüxü nacuëxgüega ga tacüchiga na yiixü.

Ngechuchu rü carneruarü dauruň ya meciň nixi

⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü choma nixi i carnerupúxüärü iňäx i nawá yachocuxüxü i carnerugü. ⁸ Guxüma ga yema chopegu nüxira núma íxü rü ngítèègxüxü rü máëtagüxü nixigü. Natürü yema carnerugü rü tama naga naxinüe. ⁹ Choma nixi i iňäx. Rü texé ya chowa ixücxüe rü tá tamaxü. Rü meäma tá tükü naxüpetü ngéxgumarüü i wüxi i carneru i napxüxüga ücuxü rü íxüxüxüxü rü nüxü iyangaucü ya meciň ya maxë. ¹⁰ Ngëma ngítèxáxü rü núma naxü na yangíxüçex rü namáëtaxüçex rü nachixexéêxüçex. Rü ngëmacèxicatama núma naxü. Natürü i choma rü núma chaxü na chanamaxéêxüçex i duňxügü rü na aixcüma nüxü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü. ¹¹ Choma nixi i carneruarü dauruň ya meciň chiixü. Erü wüxi i carneruarü dauruň ya meciň rü norü carnerugüxü ínapoxü rü ñuxmata naxcex nayux. ¹² Natürü ngëma díerucèxmare puracüxü, rü ega ngéxguma aixü nadëuxgux rü carnerugüna ngëma niña. Rü ngëmaäcü nanaxü erü tama aixcüma norü dauruň nixi i nümax, rü tama noxrü nixi i ngëma carnerugü. Rü ngëma ai rü carnerugüxü ínayauxü rü ngëxma tükü naxüanexéêmare. ¹³ Rü ngëma yatü rü niña, erü norü díerucèxicatama ngëma napuracü. Rü tama aixcüma carnerugüga narüxinü. ¹⁴⁻¹⁵ Choma nixi i carnerugüarü dauruň ya meciň chiixü. Rü ngéxgumarüü ya Chaunatü na choxü nacuáxü rü choma rü Chaunatüxü na chacuáxü, rü ngéxgumarüü ta nüxü chacuex i chorü carnerugü, rü nümagü rü choxü nacuèxgü. Rü choma rü naxcex chayu i chorü carnerugü. ¹⁶ Rü choxü nangëxmagü ta i togü i carnerugü i tama ñaä napxüxüwa ngëxmagüxü. Rü ngëmagü rü tá ta nuä chanagagü, rü tá chauga naxinüe. Rü wüxitücumü tátama nixi rü choma tátama nixi i norü dauruň chiixü. ¹⁷ Chaunatü rü choxü nangechaü, erü chorü carnerugüçex chayu rü wena táxaru chamaxü. ¹⁸ Taxúema choxü tayuxéê, natürü chomatama chorü ngúchaümaätama ichanaxä i chorü maxü. Erü choxmëxwa nangëxma na ichanaxäxüçex, rü wena na chanayaxuxüçex, yerü yemaäcü choxü namu ga Chaunatü —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma yema orexü naxinüegu ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü wenaxärü nügü nitoye ga yema nagu naxinüexüwa. ²⁰ Rü muxüma ga nümagü rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü nüxü iperüxinüe i ñaä yatü i ngëäëxü i ngoxo nawa ngëxmaxü? —ñanagürügü. ²¹ Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Taxuüma i yatü i ngoxo nawa ngëxmaxü rü ñaärüü meä nidexa. ¿Ñuxäcü i wüxi i yatü i ngoxo nawa ngëxmaxü rü tükü narümxetüxéê ya wüxi ya ngejetüxe? —ñanagürügü.

Yudíugüarü Äëxgacügü rü Ngechuchuxü naxoe

²² Rü nawa nangu ga yema peta ga gecü ga taunecüga norü tupauca ga taxüneçex naxügxü ga Yudíugü na nüxna nacuèxächigüxüçex ga yema ngunexü ga nagu yanguxü ga guma tupauca. Rü nagáuane ga Yerucharéüwa ga yexguma. ²³ Rü guma tupauca ga taxünewa nayexma ga wüxi ga choperüchica ga Charumóüärü Choperüchicagu äegaxü. Rü yemagu nayarüxüüxü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü nüxü ínachomaëguächi, rü ñanagürügü nüxü: —¿Ñuxguratáta tomaä quixaixcüma na cugü quixuxü na texé na quiixü? Ega aixcüma cuma rü Cristu quixigu, rü jmeä noxtacüma tomaä nüxü ixu! —ñanagürügü. ²⁵ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu, natürü i pema rü tama choxü peyaxöögü. Guxüma i tacü i chaxüxü rü Chaunatüarü porramaä nixi i chanaxüxü, rü ngëmawa meäma pexü nüxü chadauxéê na choma rü Cristu na chiixü. ²⁶ —Natürü pema rü tama peyaxöögü, erü

tama chorü carnerugütanüxü pixígü. ²⁷ —Chorü carnerugü rü nüxü nacuèx i chauga, rü choma rü chorü carnerugüxü chacuèx, rü nüma rü chowenarüxi. ²⁸ —Rü choma rü nüxna chanaxã i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü rü tagutáma inayarütaxe, rü taxúetáma choxna tanapuxü i chõxmẽxwa. ²⁹ —Rü yíxema Chaunatü choxna tükü mugüxe ya chorü carnerugü, rü guxüärü yexera tixi i napéxewa. Rü taxúema texé nüxna tükü tapuxü. ³⁰ —Chaunatü rü choma rü wüxitama tixígü —ñanagürü. ³¹ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü aëxgacügü rü wenaxärü nutane nanayauxgü na gumamaä Ngechuchuxü ínamuxüchigüxüçèx. ³² Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pepéxewa chanaxü i muxüma i mexügü i Chaunatüarü poramaä chaxüxü. ¿Rü ngëxürüxü i ngëma mexü i chaxüxüçèx nixi i choxü nutamaä ípemuxüchigüchaüxü? —ñanagürü. ³³ Rü yema Yudíugüarü aëxgacügü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Tama wüxi i puracü i mexüçèx cuxü ítamuxüchigüchaü. Natürü cuxü ítamuxüchigüchaü erü Tupanamaä rü tacü quixugü. Cuma rü wüxi i duüxümare quixi rü cugü Tupanaxü quixixëe chaü —ñanagürügü. ³⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Perü mugüpanewa rü naxümatü i Tupanaärü ore i ñaxü:

“Rü pematama nixi i tupanagü pixígüxü”,
ñaxü. ³⁵ —Rü ngëma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü, rü nüxü tacuèx rü taxucürüwama texé itayanaxoxëe. Rü ngëma orewa rü Tupana rü ñanagürü:

“Guxäma ya yíxema texé yanayauxgüxe i chorü ore rü tupanagü tixígü”,
ñanagürü i ngëma orewa. ³⁶ —Rü Tupana choxü nayaxu na chanaxüxüçèx i norü puracü, rü yemacèx ñoma ga naänewa choxü namu. ¿Rü ñuxäcü i pema nagu perüxñüegü rü chixexü Tupanamaä chaxüxü i ngëxguma Tupana Nane chixi —ñachagu pemaä? ³⁷ —Rü ngëxguma chi tama chanaxüxgu i ngëma mexü i Chaunatü üxü, rü marü name ega woo tama choxü peyaxöggü. ³⁸ —Natürü ngëxguma chanaxüxgu i ngëma Chaunatü üxü, rü woo tama choxü peyaxöggü, rü chanaxwèxe i nüxü peyaxöggü i ngëma taxü i mexügü i Chaunatüarü poramaä chaxüxü. Erü ngëmawa tá nüxü pecuèx na Chaunatü rü chowa nangëmaxü rü choma i nawa —ñanagürü. ³⁹ Rü wenaxärü Ngechuchuxü niyauxgüchaü ga yema Yudíugüarü aëxgacügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü naxchaxwa niña. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü natü ga Yudáüärü tocutüçèx tomaä nataegu. Rü yema nachica ga Cuáü duüxügüxü üpaacü nawa íbaiüxëexüga tomaä narüxäüx. ⁴¹ Rü muxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü ínayadaugü, rü ñanagürügü: —Cuáü rü taxuüma ga taxü ga mexü ga cuèxruü naxü ga Tupanaärü poramaä. Natürü guxüma ga ore ga Cuáü tamaä nüxü ixuxü ga ñiaä yatüchiga rü aixcüma nixi —ñanagürügü. ⁴² Rü yema nachicawa rü muxüma ga duüxügü rü Ngechuchuaxü nayaxöggü.

11

Dácharuarü yuxchiga

¹ Nayexma ga wüxi ga yatü ga idaaawecü ga Dácharugu aëgacü. Rü nüma rü naëyèxgü ga María rü Marta rü ñäne ga Betániäçüäx nixígü. ² Rü yema María iyixi ga Cori ga Ngechuchucutüga pumara bacü rü ñuxüchi ngïyaemaä ínapicutüçü. Rü guma Dácharu ga idaaawecü nixi ga ngïñeëe. ³ Rü poraäcü nidaawe ga Dácharu. Rü yemacèx ga naëyèxgü, rü Ngechuchuxütawa imu-gagü, rü ngïgürügügü: “Pa Corix, cumüci ya Dácharu ya nüxü cungechaücü rü nidaawe”, ngïgürügügü. ⁴ Rü yexguma yema orexü naxñügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Ngëma daawe rü tääntáma yumaä inayacuèx. Natürü nidaawe na duüxügü nüxü nadaugüxüçèx na ñuxäcü naporaxü ya Tupana rü ñuxäcü

choma i Nane rü ta na chaporaxü —ñanagürü. ⁵ Rü Ngechuchu poraācü María rü Marta rü Dácharuxü nangechaü. ⁶ Natürü yexguma nüxü naxñügu ga na yadaawexü ga Dácharu, rü tama paxa ínayadau. Rü taxre ga ngunexüāmatama yexma narüxǟyx ga yema nachica ga nawa nayexmaxüwa. ⁷ Rü yixcama ga yemawena rü toxü ñanagürü: —¡Ngíxä rü wena Yudéaanewa taxí! —ñanagürü. ⁸ Rü toma ga norü ngúexügü rü ñatarügügü nüxü: —Pa Ngúexéēruüx, yexwacatama nixí ga yémacüäx ga Yudíugüarü äēxgacügü yexma nutamaä cuxü ímoxüchigüchaüxü. ¿Rü tüxcüü wena ngema cuxüxchaü i ñüxmax? —ñatarügügü. ⁹ Rü Ngechuchu rü tomaä nüxü nixu ga wüxi ga ore na nüxü tacuèxgüxüçèx na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga nümax. Rü ñanagürü toxü: —¿Taux éxna i wüxi i ngunexü rü 12 i ora nawa ngéexmaxü? Ngéxguma texé ngunecü ixüxgu rü tama tacümaä itayarüña, erü tümacèx nangóone. ¹⁰ —Natürü ngéxguma wüxie chütacü ixüxgu rü ngémáacü tacümaä itayarüña, erü tümacèx naxéäne —ñanagürü. Rü yemaäcü nanangoxëe na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga nümax. ¹¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Tamüçü ya Dácharu rü napemare. Natürü ñüxma rü tá chayabaixächixëe —ñanagürü. ¹² Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü ñatarügügü: —Pa Corix, ega napemaregu, rü ngémawa nüxü tacuèx na naxcèx tá yataanexü —ñatarügügü. ¹³ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nixuxchaüchirëx ga Dácharu ga marü na nayuxü. Natürü ga toma nüxü tacuèxgügü rü na napemarexüchigaxü yiixü ga tomaä yaxuxü. ¹⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü meäma tomaä nüxü nixu rü ñanagürü: —Dácharu rü marü nayu. ¹⁵ —Natürü choma rü chataäe na tama ngema changéxmaxü, erü ngémaäcü nixí i namemaëxü i pexcèx na choxü peyaxögüxüçèx. ¡Rü ngíxä rü ítayadaugü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yéma nayexma ga totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexü ga Taxreëxpüxümaä, naxugüxü. Rü nüma ga Tumachi rü ñanagürü toxü: —¡Ngíxä i yixema rü ta ngema taxí na wüxigu Ngechuchumaä iyueñüçèx! —ñanagürü.

Ngechuchu nixí i wena namaxëxëexü i yuexü

¹⁷ Rü yexguma Betániäwa tomaä nanguxgu ga Ngechuchu, rü marü ägümüçü ga ngunexü nangupetü ga na iyatèxgüäxü ga Dácharu. ¹⁸ Rü guma Betániä rü Yerucharéüärü ngaicamana nayexma. Rü tomaëxpüx ga kilómetru nixí ga norü yaxü. ¹⁹ Rü muxüma ga Yudíugü rü Dácharueyèx ga Marta rü Maríaxüntawa naxí na ngíxü yataäexëegüxüçèx, yerü nayu ga ngíenee. ²⁰ Rü yexguma Marta nüxü cuèxgu ga marü na ínanguxü ga Ngechuchu, rü nüxü iyatüxächi. Natürü ga María rü ïxgutama irüxǟyx. ²¹ Rü Marta rü ngígürügü nüxü ga Ngechuchu: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumèxgu rü tää chima nayu ga chauenee. ²² —Natürü choma nüxü chacuèx na woo i ñüxma na nayuxü, rü Tupana tá cuxna nanaxä i guxüma i tacü i naxcèx ícuçaxü —ngígürügü. ²³ Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü rü ñanagürü: —Cueneë rü wena tá namaxü —ñanagürü. ²⁴ Rü Marta ngígürügü nüxü: —Ngémáacü nüxü chacuèx rü wena tá namaxü i ngéxguma naguxgu i naäne rü ngéxguma wena namaxëgu i guxüma i yuexü —ngígürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Choma nixí i íchanadagüxëexü i yuexügü, rü wena chanamaxëxëexü. Rü yíxema choxü yaxðxë rü woo tayuxgu rü tá wenaxärü tamaxü. ²⁶ —Rü guxäma ya texé ya maxüxë rü choxü yaxðxë, rü guxügutáma tamaxü. ¿Cuyaxöxü yíixü i ngema? —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁷ Rü ngíma rü ngígürügü nüxü: —Ngü, Pa Corix, choma rü chayaxö na cuma rü Tupana Nane ya Cristu ga ítananguxëecü na quiixü —ngígürügü.

Dácharu itáxüwa naxaxu ga Ngechuchu

²⁸ Rü yema ñaxguwena rü Marta rü ngíeyèx ga Maríacè x iyaca. Rü bexma ngímaã nüxü iyyarü, rü ngígrügü: —Marü nuã nangu ya Ngúexéêruü ya Ngechuchu, rü choxü cuxcèx nayacaxëe —ngígrügü. ²⁹ Rü yexguma Maríacè nüxü ñügrüga marü yéma na nanguxü ga Ngechuchu, rü paxa ichi, rü Ngechuchuxü íiyadau. ³⁰ Rü Ngechuchu rü tauta ñänewa nangu ga yexguma, rü yema nachica ga Marta nüxü ídauxüwatama nixi ga nayemaxü. ³¹ Rü Maríapatawa nayexma ga ñuxre ga yémacüäx ga Yudíugüarü äëxgacügü ga ngíxü yéma taäxëegüxü. Rü yexguma ngíxü nadaugüga paxa na inachixü rü na ínaxüxü, rü ngíwe narüxi. Yerü núma nüxü nacuèxgüga rü yéma Dácharu itáxüwa ixü na yéma yaxaxuxücèx. ³² Rü yexguma Ngechuchuxütawa nanguxgu ga Maríacè, rü napëxegu iyacaxäpüxü, rü ngígrügü: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumèxgu rü tåü chima nayu ga chaueneë ya Dácharu —ngígrügü. ³³ Rü yexguma Ngechuchu ngíxü dëuxgu ga na naxaxuxü rü na naxauxexü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü ga ngíwe rüxixü, rü poraäcü ngechaü nüxü nangu. ³⁴ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Ngexta nixi i ipenatáxü? —ñanagürü. Rü númagü nanangäxü rü ñanagürügü: —Pa Corix, jidücx, nuã naxü, rü íyadau! —ñanagürügü. ³⁵ Rü naxaxu ga Ngechuchu. ³⁶ Rü yema Yudíugü rü ñanagürügü: —jDúcèx ñuxäcü poraäcü Dácharuxü nangechaü! —ñanagürügü. ³⁷ Natürü ñuxre ga yema äëxgacügü ga Yudíugüarü rü ñanagürügü: —Daa nixi ga guma yatü ga ngexetücüxü rümexëecü. ¿Rü tüxcüü taxucürüwa tacü rü mexü Dácharucèx naxü na tama nayuxücèx? —ñanagürügü.

Wenaxärü namaxü ga Dácharu

³⁸ Rü Ngechuchu poraäcü ngechaü nüxü nangu rü Dácharumaxücèx nixü. Rü wüxi ga mèxpüneärü äxmaxü nixi ga yema naxmaxü. Rü nayexma ga wüxi ga nuta ga norü ngüxtaüruü. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —jípenangüxgachix ya yima nuta ya namaã nangüxtaücü! —ñanagürü. Natürü ga Marta ga Dácharueyèx rü ngígrügü: —Pa Corix, cuväx marü nayixane nixi, erü marü ägümücü i ngunexü naetü nixi ga na nayuxü —ngígrügü. ⁴⁰ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Taux éxna i marü cumaã nüxü chixuchiréxü rü ngëxguma cuyaxöxgu rü tá nüxü cudau i wüxi i mexü i taxü i Tupana üxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ínanangüxgachigü ga guma nuta. Rü Ngechuchu daxügu nadawenüäcüma ñanagürü: —Pa Chaunatü Pa Tupanax, moxë cuväna chaxä erü marü choxü cuväni. ⁴² —Choma nüxü chacuèx rü guxüguma choxü cuväni. Natürü moxë cuväna chaxä i ñüxma erü chanaxwèxe i ñaã duüxügü na yaxögüäxü na cuma núma choxü cumuxü —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma yema ñaxguwena, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Dácharux, jíñaxüxü i ngema! —ñanagürü. ⁴⁴ Rü ñaxüxü ga Dácharu ga naxchápenüümaã guxüwama rübuxpüxü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga duüxügü: —jípeyawëxpüxü na íyaxüxücèx! —ñanagürü.

Äëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü (Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Rü yema Yudíugüarü äëxgacügü ga Maríawe rüxixü rü nüxü nadaugü ga yema Ngechuchu üxü, rü muxüma Ngechuchuaxü nayaxögü ga yexguma nüxü nadaugüga ñuxäcü wena Dácharuxü na namaxëexü. ⁴⁶ Natürü ñuxre ga yema äëxgacügü rü Parichéugümaã nüxü nayarüxugü ga yema Ngechuchu üxü. ⁴⁷ Rü yexguma ga yema Parichéugü rü paigüarü äëxgacügü rü nangutaquëxegü namaã ga guxüma ga yema äëxgacügütücumüwa ügxü. Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá taxü? Erü ñaã yatü i Ngechuchu rü nanaxü

i muxüma i mexü i cuèxruügü. ⁴⁸ —Ngẽxguma chi tama yayauxgü, rü guxütáma i duüxügü rü tá nüxü nayaxögü, rü Dumacüägxüarü churaragü rü núma chi naxí rü nagu napogüe ya tóru tupauca ya taxüne, rü duxwa tâü chima tóxrü nixí i ñaã tachiüâne —ñanagürügü. ⁴⁹ Natürü guma taunecügu rü yema paigütanüwa rü Caipá nixí ga norü äëgxacü. Rü núma rü ñanagürü nüxü: —Pemagü rü taxuüma pecuèx. ⁵⁰ —¿Exna tama nüxü pecuèx rü taxcèx rü na namemaëxü na wüxitama i yatu guxü i duüxügucèx na yuxü, na tama nayuexüçèx i guxüma i tachiüâneçüäx i duüxügü? —ñanagürü. ⁵¹ Natürü ga Caipá rü tama nüechama yema ñianagürü, yerü guma taunecügu rü núma nixí ga paigüarü äëgxacü yiixü. Rü yemacèx rü Tupana nixí ga Caipáwa idexacü ga yexguma nüxü yaxuxgu na Ngechuchu rü guxüma i Yudíugucèx tá na nayuxü. ⁵² Rü yema orewa rü nanangoxéé na tama Yudíugucèxicatama tá na nayuxü, natürü guxüma i Tupanaärü duüxügü i guxü i naänewa ngẽxmagüxüçèx rü tá ta na nayuxü, na ngẽmaäcü wüxigu nangutaquexüçèx i guxüma i ngẽma duüxügü i Tupanaärü ixígüxü. ⁵³ Rü yexgumaüçüü nixí ga inaxügueäxü ga Yudíugüarü äëgxacüga nagu na naxñüexü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yamèxgüxü. ⁵⁴ Rü yemacèx ga Ngechuchu rü marü tama yema Yudíugü ímuxütanügu naxã. Rü tomaä inaxüxü ga Yudéaanewa, rü wüxi ga ïänexäcü ga Efraïgu äeganewa naxü. Rü yexma tomaä narüxäüx. Rü guma ïäne rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüärü ngaicamana nayexma. ⁵⁵ Rü marü ningaica ga yema Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga. Rü yemacèx muxüma ga duüxügü ga náï ga ïänecüäx rü Yerucharéüwa naxí na Tupanacèx nügü yamexéegüxüçèx naxüpa ga yema peta. ⁵⁶ Rü Ngechuchucèx nadaugü ga duüxügü. Rü tupauca ga taxünewa nügünä nicagüetanü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxü ñapegüxü i pemax? ¿Ñoma i petawa tá naxüxü rü éxna tama? —ñanagürügü. ⁵⁷ Rü yema Parichéugü rü paigüarü äëgxacüga rü duüxügüna naxägagü, rü ñanagürügü: —Ngẽxguma ngextá nüxü pedaugüga i ngẽma Ngechuchu, irü tomaä nüxü peyarüxu na tayayauxgüxüçèx! —ñanagürügü.

12

Wüxi ga nge rü Ngechuchucutügu pumara iba (Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Rü 6 ga ngunexü naxüpa ga Üpetüchigaarü peta, rü Ngechuchu rü tomaä Betániäwa naxü. Rü guma ïäne nixí ga nagu naxächixüne ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxéëcü. ² Rü yéma Dácharuchixüwa Ngechuchucèx nanaxügü ga taxü ga õna. Rü totanüwa ga yema mechawa yexmagüxe rü Dácharu nixí ga Ngechuchuxütawaama chibüçü. Rü Marta iyixí ga inaxüçü ga õna. ³ Rü yexguma ga María rü yéma inange ga wüxi ga taxüraweüxü ga pumara ga yixichixü rü tatanüxüchixü. Rü Ngechuchuxü namaä iyixcutü. Rü ñuxüchi ngíyämaä ínapicutü. Rü guma ï rü guxüwama nayixmachíä namaä ga yema pumara. ⁴⁻⁵ Rü yexguma ga Yuda ga Icariúte ga wüxi ga totanüxüchirëx ixixü ga yixcama bexma cüäcü Ngechuchuxü íxuaxüxü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü tama tatanüxügu namaä itaxe i ngẽma pumara na ngẽma díërumaä nüxü nangüxéëxüçèx i ngẽma duüxügü i ngearü díëruägxüxü? —ñanagürü. ⁶ Natürü ga Yuda rü tama aixcüma nagu narüxñü ga yema ngearü díëruägxüxü. Natürü yema ñanagürü yerü núma rü wüxi ga ngítexáxü nixí. Rü naxmëxwa nayexma ga yema choça ga díëru ngíxü nagu taxügüxü ga guxäma ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü. Rü Yuda rü ñuxguacü rü noxrüxütama ngíxne nangíxixü. ⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü

ñanagürü nüxü: —¡Tāxū i ngīxū cuchixewexü! Erü choma rü paxa tá chayu rü tá ichatèx. Rü ngēmacèx nixī i ngēma pumaramaã choxü nachaxü. ⁸—Ngēma ngearü díéruãxgūxü rü guxügutáma petanüwa nangēxmagü. Natürü i choma rü tāütáma guxügu petanüwa changēxma —ñanagürü.

Paigüarü ãëxgacügü rü nügümaã nanamexëegü ga ñuxäcü Dácharuxü tá na yamègxüxü

⁹ Rü muxüma ga Yudíugü rü nüxü nacuáchiga ga Betániäwa na nayemaxü ga Ngechuchu. Rü yéma naxī na nüxü nadaugüxüçèx. Rü tama Ngechuchuxüxīcatama nadaugüchaü natürü nüxü nadaugüchaü ta ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxëecü. ¹⁰ Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacügü rü nügümaã nanamexëegü ga Dácharuxü rü ta na yamègxüxüçèx. ¹¹ Yerü Dácharugagu nixī ga muxüma ga Yudíugü ga Ngechuchuaxü yaxögüäxü rü yema paigüna naxígüxü.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)*

¹² Rü muxüma ga duňxügü rü Yerucharéüwa naxī naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. Rü moxüäcü duňxügü nüxü nacuáchigagü ga Ngechuchu rü guma ïanewa na nanguxchaüxü. ¹³ Rü yexguma moruátüta nadauügü rü yemamaã Ngechuchuxü nayatüxgütanüächi. Rü tagaäcü ñanagürügü: —¡Rü naxüüne rü namecümaxüchi ya daa Tupanaégagu núma ūcü! ¡Rü yixema na Iraétanüxü ixígüxü rü namecümaxüchi ya daa törü ãëxgacü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nüxü inayangau ga wüxi ga buru, rü naetügu naxaunagü ga yema Tupanaärü ore ga ümatüxü nüxü ixuxürüü ga yexguma ñaxu:

¹⁵ “¡Tāxū i pemuüëxü, Pa Yerucharéüçüãxgü! ¡Rü iperüdaunu na ngema ne naxüxü ya perü ãëxgacü ya wüxi i buru i íraxüetügu aunagüçü!”

ñaxü. ¹⁶ Rü noxri ga toma ga norü ngúexügü rü tama nüxü tacuèxgüéga ga Ngechuchuchiga na yiixü ga yema ore. Natürü yixcüra marü Ngechuchu Tupanaxütawa ūxgu, rü yexguma nixī ga nüxna tacuèxächiexü ga guxüma ga yema Ngechuchuxü ngupetüxü, rü yema Tupanaärü ore nüxü ixuxüäcütama nüxü na nangupetüxü. ¹⁷ Rü yema duňxügü ga Ngechuchuxütawa yexmagüxü ga yexguma Dácharuxü wena namaxëegü, rü nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü. ¹⁸ Rü yemacèx nixī ga duňxügü ga Ngechuchuxü yatüxächitanüxü na nayauxgüäxüçèx, yerü nüxü nacuáchigagü ga yema taxü ga mexü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. ¹⁹ Natürü ga yema Parichéugü rü nügümaã ñanagürügü: —Marü nüxü pedauxü i ñuxma na taxucürüwama tacü namaã ixüxü. ¡Rü däcax, guxüma i duňxügü rü nawe narüxü! —ñanagürügü.

Griégugü rü Ngechuchuxü nadaugüchaü

²⁰ Rü muxüma ga duňxügü rü petacèx Yerucharéüwa naxī na yéma Tupanaxü na yanacuèxügüxüçèx. Rü yema duňxügütanüwa nayexma ga ñuxre ga Griégugü. ²¹ Rü yema Griégugü rü Piripicèx naxī. Rü núma ga Piripi rü Gariréaneärü ïane ga Bechaídacüäx nixī. Rü nüxü nacèxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nüxü tadauxchaü ya Ngechuchu —ñanagürügü. ²² Rü Piripi rü Aüdrémaã nüxü nayarüxu. Rü yema taxre rü wüxigu Ngechuchuxütawa naxī, rü namaã nüxü nayarüxugü. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü marü nawa nangu tá na chayuxü rü wenaxärü Chaunatüxütawa tá na chaxüxü i choma i Tupana Nane i duňxüxü chiixü. ²⁴ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngēxguma chi wüxipüxü i trigu tama waixümüänegu toxgu rü wüxipüxüechatama nixī. Natürü ega waixümügu natoxgu, rü ngema naxüxgu, rü muxüchinema ínanguxuchi. [Rü ngēxgumarü tá ta Tupanaxütawa nangugü i muxüma i duňxügü ega chayuxgux.] ²⁵ —Rü pemaã nüxü chixu rü texé

ya yíxema tümaärü maxüxü ngechaüxē i ñoma i nañewa rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya yíxema tama tümaärü maxüxü ngechaüxē rü tama yuxü muüxē i ñoma i nañewa, rü tá tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶ — Rü ngëgxuma texé choxü puracüchaügu rü name nixi i chowe tarüxü. Rü ngëma choma tá íchangëxmaxüwa rü ngëma rü tá ta tangëxma i tümax. Rü ngëgxuma texé choxü puracügu rü Chaunatü ya Tupana rü tá tümamaä nataäe —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

²⁷ —Rü Ngechuchu ñanagürü: —Rü ñuxma rü poraäcü changechaü rü chanaxixächiäe. ¿Rü tacüxü tá Chaunatümaä chixuxü? Taxucürüwa namaä nüxü chixu na choxü ínanguxuchixëexüçèx na tama chayuxüçèx, erü woetama ngëmacèx núma chaxü —ñanagürü. ²⁸ Rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ¡Choxü rüngüxëe na duüxügüpëxewa cuxü chataxëexüçèx! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naxinüe ga wüxi ga naga ga daxüwa inaxüxü ga ñaxü: —Marü cuxü charüngüxëe na choxü cutaxëexüga noxrix, rü wena táxarü cuxü charüngüxëe na choxü cutaxëexüçèx —ñanagürü ga yema naga. ²⁹ Rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü ga nüxü ñüexü ga yema naga, rü ñanagürü: —Wüxi i duruanexü nixi —ñanagürü: Natürü togü rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü ngeruü i daxüçüäx nixi i namaä idexaxü —ñanagürü: ³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama chauxcèx nixi i nüxü pexñüexü i ngëma naga. Rü pexcèxtama nixi i nüxü pexñüexü. ³¹ —Rü ñuxma tá nixi i Tupana inaxügüäxü na tükü napoxcuexü ya duüxü naxcèx i tümaärü pecadugü. Rü ñuxma tá nixi i Tupana ínatexüchixü i ngëma ñoma i nañewa poraxü i Chataná. ³² —Rü ngëgxuma curuchawa chipotagu rü chaugüxütawa tá chanagagü i guxüma i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rü yema orewa duüxügümaä nüxü nixu ga ñuxäcü tá na nayuxü. ³⁴ Rü yema duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürü: —Torü mugü i ümatüxüwa nüxü tadaugü na guxügutáma namaxëchaxü ya Cristu. ¿Rü ñuxäcü i cuma rü ñacurü: “Rü Tupana Nane ya duüxüxü ixicü rü curuchawa tá nipota”, ñacurü? ¿Rü texé tixi ya yíxema Tupana Nane ya duüxüxü ixixé? —ñanagürü: ³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ñoma rü ta petanüwa changëxma na ñoma i nañewa pexü changúexëexüçèx rü ngëmaäcü pexü changóonetanüxëexüçèx. Natürü paxaaächicëxicatama petanüwa changëxma. Rü name nixi i paxa choxü peyaxögü ñoma rü ta pexcèx chanangóonetexüe naxüpa na naxëänexü. Erü yíxema eänexüwa ngëmaxë rü tama nüxü tacuèx na ngextá taxüxü. ³⁶ — Rü ñoma rü ta petanüwa changëxma rü name nixi i paxa choxü peyaxögü na chorü ngóonexüwa pengëxmagüxüçèx —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü natanüwa inaxüxü ga Ngechuchu. Rü naxchaxwa inicüx.

Tacüçèx nixi ga Yudíugü ga tama Ngechuchuaxü yaxögüäxü

³⁷ Rü woo ga Ngechuchu rü duüxügüpëxewa nanaxü ga muxüma ga taxü ga mexü ga cuèxruügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü, natürü yexguma rü ta tama nüxü nayaxögü ga duüxügü. ³⁸ Rü yemaäcü Tupana nayanguxëe ga yema ore ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

“Pa Corix, taxuéma tayaxö ga yema ore ga tükü tangüexëexü. Rü woo nüxü tadaugü na ñuxäcü naporaxü ya Tupana, rü tama tayaxögü”,

ñaxü. ³⁹⁻⁴⁰ Rü yemaäcü ga yema duüxügü rü tama nayaxögü yema Ichaxía ümatüxüwa nüxü yaxuxürü, rü:

“Yema duüxügü rü tama nüxü nadaugüchaü rü tama nayaxögüchaü rü tama Tupanacèx nawoeguchaü. Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixü

na tama nüxǖ nadaugüxǖcèx rǖ tama yaxögüxǖcèx rǖ tama naxcèx nwoeguxǖcèx na núma nüxna naxäähǖcèx i maxǖ i ngexwacaxǖxǖ”, ñaxǖ. ⁴¹ Rǖ yema ñanagürǖ ga Ichaxíá yerǖ nangoxetǖ marǖ nüxǖ nadau na ñuxäcǖ aëgxacǖ ya tacüxuchi na yiñxǖ ya Ngechuchu ya Cristu. Rǖ yemaäcǖ nachiga nidexa. ⁴² Natürǖ muxǖma ga yema Yudíugüarǖ aëgxacǖgǖ rǖ Ngechuchuaxǖ nayaxögǖ, rǖ woo ga ñuxre ga naërugǖ rǖ ta nayaxögǖ, natürǖ tama nügǖ nixugüchaǖ ga duüxǖgüpëxewa, yerǖ namuë̄ na Parichéugǖ ngutaquëxepataǖwa ínawoxǖxǖ. ⁴³ Rǖ yemaäcǖ tama nügǖ nixugüchaǖ, yerǖ norǖ me nixí ga duüxǖgǖ namaä nataäegüxǖ rǖ tama aixcüma naxcèx nadaugǖ na Tupana namaä taäexǖ.

Texé ya tama Ngechuchuarǖ oreaxǖ yaxöhxë rǖ tá tapoxcu

⁴⁴ Rǖ tagaäcǖ ñanagürǖ ga Ngechuchu: —Texé ya choxǖ yaxöhxë rǖ tama choxǖxícatama tayaxȫ. Natürǖ Chaunatǖ ya núma choxǖ mucüaxǖ rǖ ta tayaxȫ. ⁴⁵ —Rǖ texé ya choxǖ dause, rǖ Chaunatǖ ya núma choxǖ mucüxǖ rǖ ta tadau. ⁴⁶ —Choma na ngóonexëëruǖ chiixǖ, rǖ ñoma i naänewa changu na guxäma ya texé ya choxǖ yaxöhxë rǖ tama ëänexǖwa na tangëxmagüechaxǖcèx. ⁴⁷ —Natürǖ ngëxguma texé nüxǖ ñügu i chorǖ ore rǖ tama tayaxȫxgu rǖ tama choma nixí i tüxǖ chapoxcuxǖ. Erǖ tama ñoma i naänewa changu na chanapoxcuexǖcèx i duüxǖgǖ, natürǖ núma chaxǖ na chanamaxëxëëxǖcèx. ⁴⁸ —Yíxema texé ya tama choxǖ yaxöhxë rǖ tama chauga ñüxǖ rǖ marǖ tüxǖ nangëxma na tacüxèx tá Tupana tüxǖ poxcuxǖ. Erǖ ngëma ore i nüxǖ chixuxǖgagu tátama nixí ya Tupana i tüxǖ napoxcuxǖ i naäneärǖ guxgu, erǖ tama tayaxȫ i ngëma ore i nüxǖ chixuxǖ. ⁴⁹ —Tama chaugagutama chidexa, natürǖ guma Chaunatǖ ga núma choxǖ mucǖ, rǖ guma nixí ga chomaä nüxǖ ixucǖ na tacüxǖ tá duüxǖgumaä chixuxǖ rǖ ñuxäcǖ tá chanangúexëëxǖ. ⁵⁰ —Rǖ nüxǖ chacuèx na Chaunatǖarǖ orewa nangëxmaxǖ i maxǖ i taguma gúxǖ. Rǖ ngëmacèx i ngëma ore i nüxǖ chixuxǖ, rǖ ngëmatama ore nixí i Chaunatǖ choxǖ muxǖ na nüxǖ chixuxǖ —ñanagürǖ ga Ngechuchu.

13

Ngechuchu rǖ norǖ ngúexǖgüxǖ niyauxgütǖ

¹ Rǖ wüxi ga ngunexǖ nataxu ga nawa na nanguxǖ ga yema Yudíugüarǖ peta ga Üpetüchiga. Rǖ Ngechuchu nüxǖ nacuèx ga marǖ nawa na nanguxǖ ga ñoma ga naänewa na yaxüxǖ rǖ wenaxärǖ Nanatüxǖtawa na naxüxǖ. Rǖ núma rǖ yexguma ñoma ga naänewa nayexmagu rǖ guxǖguma tüxǖ nangechaǖ ga guxema noxruǖ ixígüxe. Rǖ yexgumarǖ ta ga yexguma toxna yaxüxchaǖgu ga daxüguxǖ ga naänewa na naxüxǖ, rǖ yemaäcǖ poraäcǖ toxǖ nangechaǖ. ²⁻⁴ Natürǖ ga Chataná rǖ marǖ Yuda ga Chimáǖ ga Icariúte nanena nangu na bexma cúäcǖ Ngechuchuxǖ ínaxuaxǖxǖcèx. Rǖ Ngechuchu rǖ marǖ nüxǖ nacuèx ga Nanatüxǖtawa na ne naxüxǖ rǖ wena táxaruǖ Nanatǖcèx na nataeguxǖ. Rǖ nüxǖ nacuèx ga Nanatǖ rǖ naxmëxgu na naxüäxǖ ga guxǖma ga pora. Rǖ yemacèx ga yema chütaxǖgu ga yexguma mechawa ítachibüeyane, rǖ inachi ga Ngechuchu. Rǖ ínacüxuchi ga norǖ gáuxǖchiru, rǖ wüxi ga tuayamaä nügǖ nigoye. ⁵ Rǖ ñuxǖchi yauxmëxǖpáxǖgu dexáta naba, rǖ toxǖ niyauxgütǖ. Rǖ guma tuaya ga namaä yagoyecümaä toxǖ ínapigütǖ. ⁶ Rǖ yexguma Chimáǖ ga Pedruxǖ nayauxcutüchaǖgu rǖ ñanagürǖ ga Pedru: —Pa Corix, ¿ñuxäcǖ tá i cuma i choxǖ cuyauxcutüxǖ? —ñanagürǖ. ⁷ Rǖ Ngechuchu nanangäxǖ rǖ ñanagürǖ: —Ñuxma rǖ tama nüxǖ cucuèx i tüxçǖ na chanaxüxǖ i ñaä, natürǖ yixcama rǖ tá nüxǖ cucuèx —ñanagürǖ. ⁸ Natürǖ ga Pedru

rü ñanagürü: —Choma rü tāütáma chanaxwèxe na choxü cuyauxcutüxü — ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma tama cuxü chayauxcutügu, rü tāütáma choxrü quixí —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga Chimáü ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ¡Tama choxü cuyauxcutüxicatama! Natürü chanaxwèxe i choxü cuyauméx rü choxü cuyauxeruta —ñanagürü. ¹⁰ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Texé ya ngexwacéx aiyaxe rü tanaxwèxe i tümacutüxicatama tayaxu, erü guxüwama tangemata. Rü pema rü marü pingematagü, natürü tama guxäma aixcüma tingemata —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nüxü nacuèx na texé tá bexma cùäcü ínaxuaxüxü, rü yemacéx ñanagürü nüxü: —Natürü tama guxäma aixcüma tingemata —ñaxü. ¹² Rü yexguma toxü yayauxgütüguwena, rü Ngechuchu wena nicuxuchi ga norü gáuxüchiru. Rü wenaxärü mechawa narüto. Rü ñanagürü toxü: —¿Nüxü pecuáxü yiixü i ngëma chaxüxü? ¹³ —Pema rü: “Pa Ngúexëēruü” rü “Pa Corix”, ñaperügü choxü. Rü marü name i ngëma ñaperügü, erü aixcümaxüchi ngëma chixí. ¹⁴ —Rü ñuxma i choma na ngúexëēruü chixíxü rü pemaä na ichacuáxü, rü pexü chiyauxgütü. Rü ngexgumarüxü ta i pema rü name i wüxichigü i pemücxü piyauxgütü.. ¹⁵ —Choma rü pexü nüxü chadauxëe na ñuxäcü tá penaxüxü na pema rü ngema pemaä chaxüxüäcü penaxüxüçèx. ¹⁶ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü taxuüma i wüxi i coriarü duüxü rü norü corietüwa nügü nangexmaxëe. Rü taxuxüma i äëxgacüarü orearü ngeruxü i norü äëxgacü i namuxüétüwa nügü nangexmaxëe. ¹⁷ —Rü ngëxguma nüxü pecuèxgu i chorü ore rü penaxüxgu i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcüma tá petaäegü. ¹⁸ —Rü tama guxäma i pechiga nixí i chidexaxü. Erü choma rü tüxü chacuèx rü texégü tixí ya yíxema tüxü chidexechíxe. Natürü Tupana nayanguxëēchaü i norü ore i ümatüxü i ñaxü: “Texé ya chomaä chibüxe rü chomaä tarüxuwanü”, ñaxü. Rü ngëmaäcü tá nangupetü na yanguxüçèx i ngema Tupanaarü ore. ¹⁹ —Natürü naxüpa na nangupetüxü i ngëma, rü pemaä nüxü chixu na choxü peyaxögxüçèx i ngëxguma nangupetüxgu. ²⁰ —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya tüxü yaxúxe ya yíxema choma ngëma tüxü chamuxë, rü choxü nixí i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe, rü Chaunatü ga núma choxü mucüxü nixí i tayaxuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu nüxü nixu ga Yuda rü tá bexma cùäcü na ínaxuaxüäxü
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

²¹ Rü yexguma yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü poraäcü ngechaü nüxü nangux, rü meäma tomaä nanangoxëe, rü ñanagürü toxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü wüxie i petanüwa tá nixí i bexma cùäcü choxü ítaxuaxüxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü wüxichigü togü tadawenü, rü tama nüxü tacuèxgu ga texéchiga na yema ñaxü. ²³ Rü choma ga norü ngúexü ga poraäcü choxü nangechaüxë rü nacuwawa charüto ga Ngechuchu ga mechawa. ²⁴ Rü Chimáü ga Pedru rü bexma choxü naxuneta ga na Ngechuchuna chaçaxüçèx ga texéchiga na yiixü ga yema. ²⁵ Rü yexguma ga choma rü yexeraäcü Ngechuchuna chimaxcuchi rü nüxna chaca, rü ñacharügü: —Pa Corix, ¿texé tá tixí ya yíxema? —ñacharügü. ²⁶ Rü Ngechuchu choxü nangäxü, rü ñanagürü: —Wüxi i pääärü bücxü tá íchacué, rü yíxema tüxna chanaxäxë, rü yíxema tixí —ñanagürü. Rü yexguma ínanacué ga wüxi ga pääärü bücxü rü Yuda ga Icaríute ga Chimáü nanena nanaxä. ²⁷ Rü yexgumatama Yuda nayauxgu ga yema pääärü bücxü rü ngoxo ga Chataná rü Yudagu naxücu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëma cuxüxchaüxü, ¡rü paxa naxü! —ñanagürü. ²⁸ Natürü taxúema ga toma ga mechawa chibüexe nüxü tacuèxgu ga tacüchiga na yiixü ga yema ñaxü ga

Ngechuchu. ²⁹ Rü nüma ga Yuda rü díeruchiūärü dauruň nixi. Rü yemacèx ñuxre ga toma nüxü tacuèxgugu rü Ngechuchu taxewa nanamu, na tacucèx yataxexüçèx naxcèx ga peta, rü éxna duňxügü ga ngearü díeruåxüna ngíxü na naxåxüçèx ga díeru. ³⁰ Rü yexguma Yuda nayauxgu ga yema pãü, rü ínaxüxü ga yema ucapuwa. Rü marü nachüta ga yexgumax.

Ngechuchu norü ngúexügümaä nüxü nixu ga yexwacaxüxü ga norü mu

³¹ Rü yexguma Yuda íxüxguwena, rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñuxma rü tá aixcüma nangox na ñuxäcü naporaxü ya Tupana Nane ya duňxüxü ixíci. Rü yimawa tá nixi i nangoxéëäxü ya Tupana i norü pora. ³² —Rü ngëxguma yima Tupana Nane nangoxéëxgu i Tupanaärü pora, rü ngëxgumarü tá ta ya Tupana rü nanangoxéë i Naneärü pora. Rü paxa tá nixi i ngëma. ³³ —Pa Chauxacüäxgüx, täätámá muxü i ngunexü petanüwa changëxma. Rü pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü ngëma choma íchaxüxüwa rü taxucürüwama ngëma pexi. Rü ñaätamá ore nixi ga marü Yudíugüarü äëxgacögümaä nüxü chixuxü, rü ñuxma rü pemaä rü ta nüxü chixuxü. ³⁴ —Rü pemaä nüxü chixu i wüxi i ngexwacaxüxü i mu. Rü ngëma pexü chamuxü nixi i pemücögüxü na pengechaüxü i wüxicigü. Rü ngëma na choma pexü changechaüxürü, rü chanaxwèxe i wüxicigü i pema rü pemücögüxü pengechaügu. ³⁵ —Rü ngëxguma wüxicigü pemücögüxü pengechaügu, rü guxüma i duňxügü tá nüxü nicuèxächitanü na chorü ngúexügü pixigüxü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü täätámá nügü nixu na norü ngúexü yixixü (Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Rü Chimáü ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix ñgextá tá cuixü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngëma íchaxüxüwa rü taxucürüwa chowe curüxü i ñuxmax. Natürü yixcama rü ngëmääcü tá chowe curüxü —ñanagürü. ³⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxcüü taxucürüwa cuwe charüxü i ñuxmax? Erü marü íchamemare na cuxcèx na chayuxü —ñanagürü. ³⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Aixcüma yiixü i marü ícumemarexü na chauxcèx cuyuxü? Aixcüma cumaä nüxü chixu rü täätámá yacaxgu ya otá, rü tomaëpüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuåxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü nama i Nanatüxütawa nadaxü nixi

¹ —¡Täxü i penaxixächiäëgüxü i pemax! ¡Tupanaäxü peyaxögü rü choxü rü ta peyaxögü! ² —Chaunatüxütawa nangëxma i muxüchixüma i nachicagü. Ngëxguma chi natauxguma, rü tää chima pemaä nüxü chixu na pexcèx chayamexéëxüçèx i pechicagü. ³ —Rü ngëxguma marü ngëma chaxüxgu rü wüxi i pechica chamexéëxgu, rü wena táxarü núma chaxü. Rü pexü tá chayagagü na ngëma nachica i chomatátama nawa changëxmaxüwa na pengëxmagüxüçèx i pemax. ⁴ —Rü pema rü nüxü pecuèx na ngextá tá na chaxüxü, rü marü nüxü pecuèx i nama i ngëma nadaxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵ Rü Tumachi rü ñanagürü: —Pa Corix, tama nüxü tacuèx na ngextá na cuixüxü. ¿Rü ñuxäcü tá i nüxü tacuåxü i ngëma nama? —ñanagürü. ⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma nixi i ngëma nama i Chaunatüxütawa nadaxü chiixü. Rü aixcüma nixi i ngëma ore i nüxü chixuxü. Rü choma nixi i duňxügüxü chamaxéëxü. Rü chaugaguxicatama nixi i Chaunatüxütawa nangugüxü i duňxügü. ⁷ —Rü ngëxguma chi pema rü aixcüma meä choxü pecuèxgugu, rü Chaunatüxü rü chi ta pecuèxgü. Rü

ñuxmaücüü nixí i Chaunatüxü pecuáxü, erü marü nüxü pedaugüeche — ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga Piripi rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡Toxü nüxü nadauxéē ya Cunatü! Rü ngéxícatama i tanaxwèxegüxü —ñanagürü. ⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Piripix, ¿ñuxre ya taunecü marü petanüwa changëxma rü ñuxma rü ta tama choxü cucuèxégaxü? Yíxema choxü dause rü Chaunatüxü rü ta tadau. ¿Rü tüxcüü i ngéxguma rü ta cunaxwèxexü i pexü nüxü na chadauxéēxü ya Chaunatü? ¹⁰ —¿Tama éxna cuyaxö na choma rü Chaunatümaä rü wüxitama tixígüxü? Rü guxüma i ore i pemaä nüxü chixuxü rü tama chauechama nüxü chixu. Erü yima Chaunatü ya wüxiwa chomaä ngéxmacü, rü yima nixí ya naxüçü i guxüma i noxrütama puracü. ¹¹ —Chanaxwèxe i choxü peyaxögü na choma rü Chaunatümaä wüxitama tixígüxü. Natürü woo tama ngëma pixögügu rü chanaxwèxe na choxü peyaxögüxü naxcèx i ngëma mexügü i taxü i Tupanaärü poramaä chaxüxü. ¹² —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yíxema choxü yaxðxë rü tá tanaxü i guxüma i choma chaxüxü. Rü ngëma chaxüxüärü yexera tá taxü, erü choma rü tá Chaunatüxtawa chaxü. ¹³ —Rü guxüma i tacü i chauégagu Tupanaxüxtawa naxcèx ípeçaxü rü tá pexna chanaxä. Rü ngëmaäcü tá chanaxü na chaugagu nangóxüçèx i Chaunatüarü pora. ¹⁴ —Rü choma tá chanaxü i guxüma i tacü i chauégagu choxna naxcèx peçaxü.

Ngechuchu rü norü ngúexügümaä inaxuneta na naxcèx tá núma namuãxü i Naãe i Üünexü

¹⁵ —Rü ngéxguma aixcüma choxü pengechaügu, rü naga tá pexñüe i chorü mugü. ¹⁶ —Rü choma tá Chaunatüna naxcèx chaca na núma pexcèx namuãxüçèx i to i perü ngüxéēruü i Naãe i Üünexü, na guxügutáma petanüwa nangëxmaxüçèx. Rü núma tá nixí i pexcèx nangoxéêxü i ore i aixcüma ixixü. ¹⁷ —Rü ñoma i naänecüäx i duüxügü rü taxucürüwama nanayauxgü, erü tama nüxü nadaugü rü tama nüxü nacuèxgü. Natürü i pema rü marü nüxü pecuèx, erü núma rü petanüwa nangëxma. Rü guxügutáma pemaä inarüxqüü. ¹⁸ —Rü tãütáma núma pexü chawogümare i chomax, erü wena táxaru pexcèx chataegu, na petanüwa changëxmaxüçèx. ¹⁹ —Rü paxa tá nixí na tãütáma choxü nadaugüxü i ñoma i naänecüäx i duüxügü. Natürü i pema rü tá choxü pedaugü. Rü tá pemaxë, erü choma rü chamaxü. ²⁰ —Rü ngéxguma yuwa ícharüdaxgu rü wena chamaüxgu, rü ngéxguma tá nüxü picuèxâchitanü na choma rü Chaunatüwa chamaxüxü rü pema i chowa rü choma i pewa. ²¹ —Yíxema texé ya nüxü cuáxe rü naga ñüxü i chorü mugü, rü tanangoxéē na aixcüma choxü tangechaüxü. Rü Chaunatü tá tüxü nangechaü ya yíxema choxü ngechaüxü, rü choma rü tá ta tüxü changechaü. Rü tüxü tá chaugü chawëx —ñanagürü ga Ngechuchu. ²² —Rü nayexma ga to ga Ngechuchuarü ngúexü ga Yudagu äegaxü ta. Rü yema rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxcüü toxü cugü cuwëx, rü tama ñoma i naänecüäx i duüxügüxü cugü cuwëx? —ñanagürü. ²³ —Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Yíxema choxü ngechaüxü rü naga taxinü i ngëma ore i tümamaä nüxü chixuxü. Rü Chaunatü tá tüxü nangechaü. Rü choma rü Chaunatümaä wüxigu tümaxüxtawa tá tangëxmagü. ²⁴ —Yíxema tama choxü ngechaüxü rü tama naga taxinü i ngëma chorü ore. Rü ngëma ore i chauxüxtawa nüxü pexñüeüxü rü tama chorü ore nixí, natürü guma Chaunatü ga núma choxü mucüarü ore nixí. ²⁵ —Ñoma rü ta petanüwa changëxma rü pemaä nüxü chixu i guxüma i ngëma ore i pexcèx choxü ngéxmaxü. ²⁶ —Natürü Chaunatü rü tá chauégagu núma nanamu i Naãe i Üünexü na pexü nangüxéêxüçèx. Rü núma i Naãe i Üünexü tá pexü nangúexéē i guxüma, rü tá nüxna pexü nacuèxâchixéē i guxüma i ore ga

pemaā nüxű chixuxű. ²⁷ —Rü ñyxma na pexna íchixűxű, rü pexna chanaxā i taāē. Natürü ngēma taāē i pexna chaxăxű, rü tama ñoma i naānecűāx pexna ãxű i taāerűü nixī. Rü tama chanaxwèxe i penaxixâchiāegü rü pemuň. ²⁸ —Marü pemaā nüxű chixu na pexna tá íchixűxű rü wena táxarü pexcèx chataeguxű na pemaā changēxmaxűcèx. Rü choxű peñinüe ga yexguma yema ñachaxgu. Rü ngēxguma aixcüma choxű pengechaňgu rü tá petaāegü ega nüxű pecuěxgu na Chaunatücèx chataeguxű, erü Chaunatü rü chorü yexera nixī. ²⁹ —Rü naxüpa na nangupetüxű i ngēma, rü pemaā nüxű chixu na choxű peyaxögüxűcèx i ngēxguma nangupetügu. ³⁰ —Marü tāütáma poraācü pemaā chidexa, erü marü ínangu i Chataná i ñoma i naāneärü aëxgacü ixixű. Natürü nüma rü taxuwama choxű narüyexera. ³¹ —Natürü ngēma tá choxű ngupetüxű, rü ngēmaācü tá nixī na guxüma i ñoma i naānecűāx i duňxügü nüxű nacuáxűcèx na choma rü Chaunatüxű na changechaňxű, rü chanaxüxű i ngēma nüma choxű namuxű. ¡Rü ipechigü, rü ngíxā ítix! —ñanagürü ga Ngechuchu.

15

Ubanegu nügü nangu ga Ngechuchu

¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixī i ñoma wüxi i ubanerűü chiixű rü Chaunatü nixī ya norü yora ixicü i ngēma uba. ² —Rü chorü duňxügü rü ngēma ubachacüügürüü nixigü. Rü ngēma ubachacüü i tama oxű, rü norü yora rü nayadae. Natürü ngēma nachacüü i oxű, rü meā nanamexēētanü na yexeraācü poraācü naxoxűcèx. ³ —Pema rü marü pime, yerü naga pexinüe ga yema ore ga pexü changúexēēxű. ⁴ —Rü name nixī i guxüguma chowa peyaxüxgü, ngēma na choma rü pewa chayaxűxürüü. Erü wüxi i ubachacüü rü tama nüxīca naxo, ega tama nanewa yaxüxgux. Rü ngēxgumarüü ta i pema rü taxuacüma chauxcèx pemaxē, ega tama chowa peyaxüxgüechagu. ⁵ —Choma nixī i ubane, rü pema i nachacüügü. Rü yíxema chowa yaxüěchaxe rü choma i tümawa, rü aixcüma tá chauxcèx tamaxű. Rü ngēmaācü wüxi i ubachacüü i oxürüü tá tixī. Natürü ngēxguma tama chowa peyaxüxgüechagu, rü taxucürüwama tacü pexüe. ⁶ —Rü texé ya tama chowa yaxüěchaxe rü tá ítatèxüchi. Rü wüxi i ubachacüü i daexű rü ipaxű rü iguxürüü tá tixī, rü ngēxma tá tayarüxo. ⁷ —Rü ngēxguma chowa peyaxüxgüechagu rü taguma nüxű ipeyarüngümaēgu i ngēma ore i pexü changúexēēxű, rü marü name i naxcèx ípeca i tacü i penaxwèxexű, rü choma rü tá pexna chanaxā. ⁸ —Rü ngēxguma aixcüma meā chauxcèx pemaxēgu, rü Chaunatüxű tá nicuèxügü i duňxügü. Rü ngēmaācü aixcüma chorü ngúexügü tá pixigü. ⁹ —Choma rü pexü changechaň ngēma na Chaunatü choxű ngechaňxürüü. Rü chanaxwèxe i aixcüma meā chauga pexinüeēcha, erü choma rü guxüguma pexü changechaň. ¹⁰ —Choma rü naga chaxinü i Chaunatüarü mugü rü nüma rü guxüguma choxű nangechaň. Rü ngēxgumarüü tá ta nixī ega naga pexinüeēgu i chorü mugü, rü guxügutáma pexü changechaňeēcha. ¹¹ —Choma rü ngēmaācü pemaā nüxű chixu na wüxigu chomaā petaāegüxűcèx. Rü ngēmaācü tá aixcüma petaāegü. ¹² —Rü choma pexü chamu na pemücügxű pengechaňgüxűcèx, ngēma choma na pexü changechaňxürüü. ¹³ —Rü ngēxguma wüxie aixcüma tümamüçüxű ngechaňgu, rü nüxű tangechaňama rü nüetama ega woo tümamüçüçèx tayüxgu. Rü nataxuma i to i ngechaň i ngēmaärü yexera. ¹⁴ —Pema rü chomüçügü pixigü i ngēxguma chauga pexinüeēgu. ¹⁵ —Choma rü marü tama chorü duňxügümareācü pexü chaxu. Erü wüxi i coriarü duňxümare rü tama nüxű nacuèx i ngēma norü cori üxű. Natürü ñyxma rü chomüçügümä pexü

chaxu, erü pexű nüxű chacuèxẽ ī guxüma i ore ga Chaunatü chomaā nüxű ixuxű. ¹⁶ —Pema rü tama pexira chauxcèx pedaugü, natürü chaxira nixī ga pexcèx chadauxű rü pexű chamuxű na aixcüma chauxcèx pemaxẽxüçèx rü chauxütawa penagagüxüçèx i muxüma i duňxügü na guxüguma choxű yaxõgüäxüçèx. Rü Chaunatü ya Tupana tá pexna nanaxă i guxüma i țacü i chauégagu nüxna naxcèx pecaxű. ¹⁷ —Rü ngēma nixī i pexű chamuxű na pemücügxü i pengechaügxüçèx.

Ñoma i nañecüäx i duňxügü rü Ngechuchuchi rü norü ngüexügüchi naxaie

¹⁸ —Ngēxguma ñoma i nañecüäx i duňxügü pexchi aiegú, rü jnuxna pecuèxächie ga chaxira chauxchi na naxaiexű! ¹⁹ —Rü ngēxguma chi ñoma i nañecüäx i duňxügürü i pixigü, rü ñoma i nañecüäx i duňxügü rü chi pexű nangechaügü ngēma natanüxüguxű na nangechaügxüürü. Natürü choma nixī ga pexcèx chadauxű natanüwa ga ñoma ga nañecüäx ga duňxügü. Rü ngēmacèx nixī i pexchi naxaiexű, erü marü tama naxrü i pixigü. ²⁰ —Jnuxna pecuèxächie ga pemaā ñachagu:

“Taxuxüma i wüxi i coriarü duňxü rü norü coriétüwa nügü nangexmaxeē”, ñachagu! Rü yema na chauxchi na naxaiexű, rü pexchi rü tá ta naxaie. Rü yexguma chi chauga naxinüegü rü ñuxma rü chi ta pega naxinü. ²¹ —Rü ngēmaäcü ta chaugagu pexchi naxaie i ñoma i nañecüäx i duňxügü erü tama nüxű nacuèxgü ya Chaunatü ga núma choxű mucü. ²² —Rü ngēxguma chi choma tama namaā chanangoxẽegü na ñuxäcü chixri na namaxẽxű, rü tău chima nüxű nacuèxgü ga pecadu na naxüguxű. Natürü ñuxma namaā nüxű na chixuxű na ñuxäcü chixri namaxẽxű, rü ngēmacèx i ñuxma rü taxuacüma nüxű nixugü na yangearü pecaduäxű. ²³ —Rü guxüma i duňxügü i chauxchi aiexű rü Chaunatüchi rü ta naxaie. ²⁴ —Rü ngēma duňxügüpexewa rü Tupanaärü poramaā chanaxü i mexügü i taxü i taguma texé ya toteü. Rü ngēxguma chi tama napexewa chanaxüxgu i ngēma mexügü rü tău chima Tupana namaā nanaxuegu na nagagutama yapecaduäxguxű. Natürü na woo marü nüxű nadaugüxű i ngēma mexügü i taxü i Tupanaärü poramaā chaxüxű, rü ngēxguma rü ta chauxchi naxaieama rü Chaunatüchi rü ta naxaie. ²⁵ —Natürü ngēmaäcü nangupetü erü Tupana nayanguxeēchaü i norü ore i ümatüxű i ñaxű:

“Chauxchi naxaie woo taxuüma i chixexű chaxüxgu”, ñaxű. ²⁶ —Natürü choma rü tá Chaunatüegagu pexcèx núma chanamu i perü ngüxeēru i Tupanaäe i Üünexű i tá pexű nüxű cuèxẽxű i ore i aixcüma ixixű. Rü núma tá nixī i meäma pemaā nüxű yaxuxű i chauchiga. ²⁷ —Rü pema rü tá ta chauchigaxű pixugü, yerü noxri ichanaxügüga duňxügumaā nüxű na chixuxű ga chorü ore, rü woetama marü chauxütawa peyexmagü — ñanagürü ga Ngechuchu.

16

¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Rü pemaā nüxű chixu i ñaā ore na tama nüxű na perüxoexüçèx na choxű peyaxõguxű. ² —Rü ngutaquèxepataügüwa tá pexű ínawoxű. Rü aixcüma tá nawa nangu na texé pexű dëixű rü tá nagu tarüxñüxű na ngēmaäcü mexü Tupanacèx taxüxű. ³ —Rü ngēmaäcü tá pemaā namaxe i duňxügü, erü taguma nüxű nacuèxgü ya Chaunatü, rü choxű rü ta tama nacuèxgü. ⁴ —Rü pemaā nüxű chixu i ñaā ore i ñuxmax, na nüxna pecuèxächiexüçèx i ngēxguma yixcüra ngēmaäcü pexű nangupetügu.

Tupanaäe i Üünexüärü puracüchiga

—Noxri rü tama pemaā nüxű chixu i ñaā ore, yerü petanügu charüxă̄yx. **5** —Natürü i ñuxma rü tá pexna íchixű na Chaunatü ga núma choxű mucüxütawa na changéxmaxüçex. Rü pema rü taxúema choxna peca na ngextá tá na chaxűx. **6** —Natürü poraācü pengechaă̄güama erü pemaā nüxű chixu i ngēma ore. **7** —Natürü aixcüma pemaā nüxű chixu rü pexcèx narümemaē nixi na Chaunatüçex chataegux. Rü ngēxguma chi tama Chaunatüxütawa chaxűxgu rü tā chima núma naxű i Naāē i Üünexű i pexű rüngűxéēx. Natürü ngēxguma ngēma chaxűxgu rü choma tá núma chanamu i Naāē i Üünexű. **8** —Rü ngēxguma Naāē i Üünexű núma ūxgu rü tá guxű i duňxügűxű nüxű nacuèxēē na yapecaduă̄gxüx. Rü tá nanangoxéē i ñuxācü na yiixű i ngēma maxű i Tupanapéxewa aixcüma mexű. Rü tá duňxügűxű nüxű nacuèxēē na Tupana tá napoxcuex i duňxügü naxcèx i norü pecadugü. **9** —Rü núma i Naāē i Üünexű tá duňxügűxű nüxű nacuèxēē na pecaduă̄gxüx yiixű erü tama choxű nayaxögü. **10** —Rü tá nanangúexéē i ñuxācü na yiixű i ngēma maxű i Tupanapéxewa aixcüma mexű, erü choma rü tá Chaunatüxütawa chaxű, rü pema rü tātámá marü choxű pedaugü. **11** —Rü Naāē i Üünexű tá duňxügűxű nüxű nacuèxēē na Tupana tá napoxcuex i duňxügü i chixexű ügűx, erü Tupana rü namaā nanaxuegu na marü napoxcuāx i Chataná i ñoma i naānemaā icuáx. **12** —Choma rü choxű nangéxma i muxűma i to i ore i pemaā nüxű chixuxchaă̄chiréx. Natürü ega ñuxma chi pemaā nüxű chixuxgu rü tā chima nüxű pecuèxgü. **13** —Rü Tupanaāē i Üünexű rü nüxű nixu i ore i aixcüma ixixűxícatama. Rü ngēxguma núma naxűxgu rü núma tá pexű nangúexéē i guxűma i ore i aixcüma ixix. Erü núma rü tama nüēchama tá nidexa, natürü ngēma ore i Chaunatüxütawa rü chauxütawa nüxű naxňnxűxűxica tátama nixu. Rü tá pexű nüxű nacuèxēē i guxűma i tacü i yixcüra tá ngupetüx. **14** —Rü núma rü tá choxű nataxéē, erü chauxütawa tá nanayaxu i norü nguxéētae, rü ñuxuchi tá pexű nangúexéē namaā i ngēma nguxéētae. **15** —Guxűma i Chaunatüax ūgěmaxü rü choxru ta nixi. Ngēmacèx pemaā nüxű chixu rü Naāē i Üünexű rü chauxütawa tá nanayaxu i norü nguxéētae, rü ñuxuchi pexű tá namaā nangúexéē. **16** —Rü paxa tātámá choxű pedau. Natürü ngēmawena rü wena táxarü choxű pedau erü Chaunatüxütawa tá chaxű —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngema guxchaxügü rü yixcüama rü tá taă̄exű nananguxuchi

17 Rü yexguma ñuxre ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü rü togüna tacagü, rü ñatarügögü: —¿Tacüchiga nixi na ngēma ñaxü:

“Rü paxa tātámá choxű pedaugü. Natürü ngēmawena rü wena táxarü choxű pedaugü”, ñaxü? ¿Rü tacüchiga ta nixi na ñaxü:

“Choma rü Chaunatüxütawa tá chaxű”, ñaxü? **18** —¿Rü tacüchiga ta nixi na ñaxü:

“Rü paxa tātámá choxű pedaugü”, ñaxü? Rü yixema rü tama nüxű tacuèxgüéga na tacüchigax ūtamaā yaxuxű —ñatarügögü. **19** Rü Ngechuchu rü nüxű nacuèxama ga nüxna na tacagüchaă̄xű ga tomax. Rü yemacèx ñanagürü toxü: —Choma rü marü pemaā nüxű chixu rü paxa tātámá choxű pedau, natürü ngēmawena rü wena táxarü choxű pedau. ¿Rü ngēma dexacèxtama i pegüna pecagüx? **20** —Rü aixcüma pemaā nüxű chixu rü pema rü tá pexauxe, rü tá pengechaă̄gü. Natürü ñoma i naānecüäx i duňxügü rü tá nataă̄egü. Natürü woo pema tá pengechaă̄gü, rü ngēma perü ngechaă̄ rü tá taă̄exű nananguxuchi. **21** —Ngēxguma wüxi i nge íraxacüchaă̄gu rü inaxixächiäē, erü inguxneca. Natürü ngēxguma marü tabuxgu ya ngirü õxchana, rü nüxű iyarüngüma na ñuxācü poraācü ngixű na nanguxchiréx i noxrix, erü

tümamaā itaāē ya ngīrū ūxhana. ²² —Rü ngēxgumarüū tá ta pexü nangupetü i pemax, erü ūuxma rü penaxixāchiāegü. Natürü wena táxarü chataegu rü pexü íchayadau. Rü ngēxguma rü tá pexü nangēxma i wüxi i taāē i taxucürüwama texé pexna yaxuxü. ²³ —Rü ngēxguma ínanguxgu tá i ngēma ngunexü na yanguxü i ñaā pemaā nüxü chixuxü, rü taxucèxtáma ḥacücèx choxna pecagü erü aixcüma Chaunatü tá nixi ya pexna naxācü i guxüma i ḥacü i chauégagu nüxna naxcèx peçaxü. ²⁴ —Ñuxmarüta i pema rü taxuūcèxma chauégagu ípecagü. ¡Naxcèx ípeca rü tá penayaxu i ngēma naxcèx ípeçaxü! Rü ngēmaācü rü tá aixcüma petaāegü.

Ngechuchu rü marü nüxü narüyexera i guxüma i ḥacü i ñoma i naānewa ngēxmaxü

²⁵ —Ñuxma rü cuèxruūgugu chayaxuācüma pemaā nüxü chixu i ore. Natürü nawa tá nangu i ngunexü i marü tāütáma ngēmaācü pemaā nüxü chixu. Rü ngēxguma rü tá noxtacüma meā pemaā chanangoxēe i Chaunatüchiga. ²⁶⁻²⁷ —Rü ngēma ngunexügu i pema rü Chaunatüxütawa tá chauégagu naxcèx ípeca i ḥacü i penaxwèxexü. Rü taxucèxma tüxcüü choma tá Chaunatüxütawa pexü naxcèx íchaca, erü nümatama ya Chaunatü rü woetama pexü nangechaü, erü pema rü choxü pengechaü rü peyaxōgü na naxütawa ne chaxuxü. ²⁸ —Chaunatüxütawa ne chaxü na ñoma ga naānewa chaxuxücèx. Rü ūuxma rü tá nüxna chataegu i ñoma i naāne na wenaxärü Chaunatüxütawa chaxuxücèx —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü ñatarügugü: —Ñuxma waxi nixi i meāxüchima tomaā cunangoxēe xü i curü ore i tomaā nüxü quixuxü. Rü tama ḥacügu ixuxüācüma tomaā nüxü quixu. ³⁰ —Rü ūuxma rü nüxü tacuèx na aixcüma guxüxüma na cucuáxü. Rü taxuacüma texé ñuxü ñatagürü cuixü. Rü ngēmacèx nixi i tayaxōgüxü na aixcüma Tupanaxütawa na ne cuixüxü —ñatarügugü. ³¹ Rü Ngechuchu toxü nangäxü rü ñanagürü: —¿Aixcüma peyaxōgüxü i ñuxmax? ³² —Rü nawa tá nangu i ngunexü rü ñuxmatátama nixi i na pegü pewoonexü. Rü wüxicigü i pema rü tá pepatawa pexi, rü chaxica tá nuā choxü petex. Natürü tama chaxica tá icharüxäxü, erü Chaunatü rü chauxütawa nangēxma. ³³ —Rü guxüma i ñaā ore rü pemaā nüxü chixu na chaugagu petaāegüxücèx. Rü ñoma i naānewa rü tá ngúxü pingue. Natürü ¡peporae! erü choma rü marü nüxü charüyexera i guxüma i ḥacü i ñoma i naānewa ngēxmaxü —ñanagürü.

17

Ngechuchu rü norü ngúexügücèx nayumüxé

¹ Rü yema ñaxguwena rü Ngechuchu daxügu nadawenü, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, marü nawa nangu i ngunexü na chayuxü. Rü chanaxwèxe na duūxügüxü nüxü cucuèxexü na aixcüma choma rü cune chiixü. Rü ngēmaācü i choma rü tá nüxü nüxü chacuèxexü na cuma rü aixcüma Tupana na quiixü. ² —Erü marü guxü i duūxügüarü äëxgacüxü choxü quixixü, na chanamaxexüexücèx i guxüma i duūxügü i choxna cumugüxü. ³ —Rü ngēma duūxügü tá nüxü nangēxma i maxü i taguma gúxü ega cuixü nacuèxgugu na cuxicatama Tupana na quiixü, rü choxü nacuèxgugu na choma rü Cristu ga núma choxü cumucü na chiixü. ⁴ —Choma rü marü cuixü chataxü i ñoma i naānewa rü chayanguxü i guxüma i puracü ga nawa choxü cumuxü. ⁵ —Rü ñuxma Pa Chaunatüx, rü chanaxwèxe i cugüxütawa choxü cungēxmaxü i naānewa rü chayanguxü i guxüma i puracü ga nawa choxü cumuxü. ⁶ —Rü guxema duūxügü ya tüxü quidexechixe ga ñoma ga naānewa na choxna tüxü cumugüxücèx, rü marü tüxü nüxü chacuèxexü

i texé na quiñxü i cumax. Rü woetama cuxrígü tixígü rü cuma nixí ga choxna tüxü cumugüxü. Rü tümagü rü marü naga taxinüe i curü ore. ⁷ — Rü ñuxma rü marü nüxü tacuèx rü guxüma i ngëma choxna cuxâxü, rü aixcüma cuxütawa ne naxü. ⁸ — Rü choma rü marü tûmamaä nüxü chixu ga curü ore ga chomaä nüxü quixuxü. Rü tümagü rü marü tayaxögü i ngëma ore. Rü nüxü ticuèxâchitanü na aixcüma cuxütawa na ne chaxüxü i chomax. Rü tayaxögü ga cuma núma choxü na cumuxü. ⁹ — Rü ngëmacèx cuxna chaca na tüxü na curüngüxëexüçèx. Rü tama cuxna chaca na nüxü curüngüxëexüçèx i ñoma i nañecüäx i duüxügü, natürü cuxna chaca na tüxü curüngüxëexüçèx ya guxema choxna tüxü cumugüxe, erü curü duüxügü tixígü. ¹⁰ Rü guxâma ya yíxema choxrígü ixígüxe rü cuxrígü tixígü. Rü guxâma ya cuxrígü ixígüxe rü choxrígü tixígü. Rü tümagagu rü duüxügü choxü nicuèxüügü. ¹¹ — Choma rü marü tâütâma ñoma i nañnewa changëxmaëcha, natürü i tümagü rü ngëmâäcü ñoma i nañnewa tá tangëxmagü ngëxguma cuxütawa chaxüyane. Pa Chaunatü ya Üünecüx, rü chanaxwèxe na curü pora ga choxna cuxâxümaä tüxna cudauxü ya yíxema choxna tüxü cumugüxe, na ngëmaäcü guxâma wüxigu rüxñüexüçèx, ngëma cuma rü choma na wüxigu rüxñüexürrüü. ¹² — Rü yexguma guxema choxna tüxü cumugüxetanüwa chayexmagu ga ñoma ga nañnewa, rü curü pora ga choxna cuxâxümaä tüxna chadau rü tüxü íchapoxü. Rü taxúema ga guxema choxna tüxü cumugüxe rü itayarütaixe. Rü Yuda ga woetama iyarütaxuxüxicatama inayarütaxu na yanguxüçèx i curü ore i ümatüxü. ¹³ — Rü ñuxma rü cuxütawa tá chaxü. Natürü ñomarüta ñoma i nañnewa changëxma-yane rü nüxü chixu i ñaä curü ore na tümagü rü ta tüxü nangëxmaxüçèx i ngëma taäe i aixcüma ixixü i choma choxü ngëxmaxü. ¹⁴ — Choma rü marü tûmamaä nüxü chixu i curü ore. Natürü ñoma i nañecüäx i duüxügü rü tûmachi naxaie, erü tûma rü tama naxrüü tixígü, ngëxgumarüü i choma rü tama ñoma i nañecüäxrrüü chixi. ¹⁵ — Tama cuxna tûmacèx chaca na tüxü na quigagüxüçèx i ñoma i nañnewa. Natürü cuxna chaca na tüxü na ícupoxüxüçèx nüxna i ngoxo i Chataná. ¹⁶ — Choma rü tama ñoma i nañecüäx chixi. Rü tümagü rü ta tama ñoma i nañecüäx tixígü, erü cuxrígü tixígü i ñuxmax. ¹⁷ — Curü ore rü aixcüma nixí. Rü chanaxwèxe i tüxü cungüexëë i curü ore, na aixcüma cupëxewa tixüünexüçèx ya yíxema choxna tüxü cumugüxe. ¹⁸ — Rü yexgumarüü ga ñoma ga nañecüäx ga duüxügütanüwa choxü na cumuxürrüü, rü ngëxgumarüü i choma rü ta ñoma i nañecüäx i duüxügü-tanüwa tüxü chamugü. ¹⁹ — Rü tümagagu chaugü ichaxâ na tüxü changüexëëxüçèx i curü ore i aixcüma ixixü, na cupëxewa tixüünexüçèx ya yíxema choxna tüxü cumugüxe. ²⁰ — Natürü tama yíxema ñuxma yaxögüxecëxicatama cuxna chaca. Natürü cuxna chaca ta tûmacèx ya yíxema yaxcûra tá yaxögüxe nagagu i tûmaärü ore ya yíxema ñuxma yaxögüxe. ²¹ — Rü guxâma ya yíxemacèx cuxna chaca na aixcüma wüxitama tixígüxüçèx. Rü ngëma cuma rü choma na wüxitama ixígüxürrüü, Pa Chaunatüx, rü chanaxwèxe i guxâma i tûma rü ta wüxitama tixígü. Rü ngëmaäcü i ñoma i nañecüäx i duüxügü, rü tá nayaxögü na cuma núma choxü cumuxü. ²² — Rü choma rü marü tüxna chanaxâ i ngëmatama pora i cuma choxna cuxâxü na ngëmaäcü wüxitama tixígüxüçèx ngëma cuma rü choma na wüxitama ixígüxürrüü. ²³ — Rü chanaxwèxe na tûmawa changëxmaxü rü cuma i chowa na cungëxmaxü na ngëmaäcü aixcüma wüxi-tama ixígüxü i guxâma i yíxema. Rü ngëmaäcü i ñoma i nañecüäx i duüxügü rü tá nüxü nicuèxâchitanü na cuma núma choxü cumuxü, rü tá nüxü nicuèxâchitanü na tüxü cungechaüxü ya yíxema choxna tüxü cumugüxe ngëma na choxü cungechaüxürrüü. ²⁴ — Pa Chaunatüx, cuma choxna tüxü cumugü. Rü chanaxwèxe i chauxütawa

tangēxmagü i ngēma tá íchangēxmaxüwa, na nüxü tadaugüxüçèx i chorü pora ga choxna cuxāxü. Yerü choxü cungechaü ga yexguma tauta naāne ixügūgumama. ²⁵—Pa Chaunatü ya Mecüx, ñoma i naānecüñäx i duňxügü rü tama cuxü nacuèxgü. Natürü choma rü cuxü chacuèx. Rü yíxema choxna tükü cumugüxe rü ta marü nüxü tacuèxgü na cuma núma choxü cumuxü. ²⁶—Rü marü tükü nüxü chacuèxéen na texé quiñxü. Rü guxügutáma tükü nüxü chikuèxéen machigü na cuma choxü cungechaüxürüü tügü tangechaügxüçèx rü choma rü tümaxütawa na changēxmaxüçèx —ñanagürü ga Ngechuchu.

18

Ngechuchuxü niyauxgü (Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü tomaä inaxüächi, na Cheduruarü ngatexüäärü tocutüwa taxixüçèx. Rü yéma nayexma ga wüxi ga nanetüneçü. Rü yemawa naxü ga Ngechuchu tomaä. ² Rü Yuda ga yema bexma cúäcü Ngechuchuxü íyaxuaxüxü rü nüxü nacuèx ga yema nachica, yerü Ngechuchu rü muëxpüxcüna yéma tomaä nangutaquëxexü. ³ Rü yéma nangu ga Yuda namaä ga ñuxre ga churaragü rü ñuxre ga tupauca ga taxüneärü purichíagü ga yéma namugüxü ga paigüarü äëxgacügü rü parichéugü. Rü meäma nixäxne, rü yéma nanangegü ga omügü. ⁴ Natürü ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuèx ga guxüma ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Rü yemacèx naxcèx nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécèx nixi i pedaugüxü? —ñanagürü. ⁵ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagü-rügü: —Nacharétucüñäx i Ngechuchucèx nixi i tadaugüxü —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma chixi —ñanagürü. Rü Yuda ga bexma cúäcü ínaxuaxüxü rü yema churaragütanüwa nayexma. ⁶ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu: “Choma chixi”, ñaxgu, rü nügüweama nacaixütanü ga yema churaragü, rü yexma nayayi. ⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécèx nixi i pedaugüxü? —ñanagürü. Rü nümagü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Nacharétucüñäx i Ngechuchucèx nixi i tadaugüxü —ñanagürügü. ⁸ Rü Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu rü choma chixi. Rü ngëxguma chauxcèx pedaugügu rü jípeyaxixéen i ñaä chorü ngúexügü! —ñanagürü. ⁹ Rü yemaäcü nangupetü na yanguxüçèx ga norü ore ga nümatama ga Ngechuchu nüxü yaxuxü ga ñaxgu:

“Yíxema Chaunatü choxna tükü mugüxe rü taxüetáma itayarütauxe”, ñaxgu. ¹⁰ Rü Chimáü ga Pedru rü nüxü iyexma ga wüxi ga cüxchi. Rü ngixü nayaxu ga norü cüxchi rü yemamaä ínanadaechinü ga paigüarü äëxgacüarü duňxü ga Macugu äegaxü. Rü norü tügünechinü ínadae. ¹¹ Natürü ga Ngechuchu rü Pedruxü ñanagürü: —¡Ngíxchixügu ngixü ixücuhi i curü cüxchi! ¿Tama éxna nüxü cucuèx na choma rü tá ngúxü chingexü ngēma Chaunatü chomaä naxueguxürüü? —ñanagürü.

Anápatawa Ngechuchuxü nagagü (Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Rü yexguma ga churaragüarü äëxgacü, namaä ga norü churaragü rü tupaucaarü purichíagü, rü Ngechuchuxü niyauxgü. Rü nayanèixchacüügü. ¹³ Rü noxri rü äëxgacü ga Anápatawa nanagagü. Rü Aná rü Caipánèxtü nixi. Rü guma taunecügu ga Caipá rü paigüeru nixi. ¹⁴ Rü yema Caipá nixi ga üpaacü yema Yudíugüarü äëxgacügümaä nüxü ixuxü ga na namemaëxü ga wüxitama ga yatü guxüma ga Yudíugüçèx na yuxü.

*Pedru rü Ngechuchuxü nixā
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)*

¹⁵ Rü choma rü Chimáū ga Pedru rü wüxigu Ngechuchuwe tarüxi. Rü yema paigüarü ãëxgacü rü choxü nacuèx. Rü yemacèx ga choma rü wüxigu Ngechuchumaä tichocu ga ãëxgacüpataèxtüwa. ¹⁶ Natürü ga Pedru rü īäxārū dütötügutama narüxäūx. Rü yemacèx íchaxüxü ga choma, rü yema īäxārū dauruü ga ngecümaä chayarüdexa rü yexguma Pedruxü iyamucuchi. ¹⁷ Rü yexguma ga yema ngecü ga īäxārū dauruü, rü Pedruna ica, rü ngïgürögü: —¿Tama ēxna cuma rü ta wüxi i norü ngúexü quiixü i ngëma yatü i yayauxgüxü? —ngïgürögü. Rü Pedru ngixü nangäxü, rü ñanagürü: —Tama nixi —ñanagürü. ¹⁸ Rü yéma īäxtüwa rü ãëxgacüarü duüxügü rü purichágü rü nanaxügü ga wüxi ga üxü, yerü nagáuane. Rü guma üxüsetüarü ngaicamagu nachigü, rü yéma nügü ninaixügü. Rü Pedru rü ta yéma nügü nanaixü naxëtüwa ga guma üxü.

*Paigüarü ãëxgacü rü Ngechuchuna naca
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)*

¹⁹ Rü yema paigüarü ãëxgacü rü inanaxügü ga Ngechuchuna na naçaxü, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi ga duüxügüxü namaä cungúexëexü? ¿Rü texégü tixi ya yíxema curü ngúexügü? —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Choma rü guxü ga duüxügüpëxewa nüxü chixu ga chorü ore. Rü ngutaquëxepataügüwa rü tupauca ya taxünnewa i ngextá guxüma i Yudíugü íngutaquëxegüxüwa chananguexëe ga duüxügü. Rü yemaäcü taxuüma ichicüx ga chorü ore. ²¹ —¿Rü tüxcüü i choxna cuçaxü i ñuxmax? Ëcü, ñünxna naca i ngëma duüxügü ga nüxü ñünxü ga chorü ore! Rü nümagü tá cumaä nüxü nixugüe ga facüchigaxü namaä na chixuxü. Erü nümagü rü nüxü nacuèxgü i guxüma ga tacü ga namaä nüxü chixuxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü wüxi ga tupauca ga taxüneärü purichía ga naxütagu chixü, rü Ngechuchuchiwegu nidagü. Rü ñanagürü Ngechuchuxü: —¿Tüxcüü ngëmaäcü cunangäxü ya daa paigüarü ãëxgacü? —ñanagürü. ²³ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma tacü rü chixexüxü chixuxgu, jrü nüxü ixu na ñuxäcü chixri na chidexaxü! Natürü ega chorü ore rü aixcüma yixígu, rü ¿tüxcüü i choxü quidagüxü i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Aná rü Ngechuchuxü yanáïäcüma paigüarü ãëxgacü ga Caipáxüttawa nanamu.

*Pedru rü wenaxärü tama Ngechuchuxü nacuèxneta
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁵ Rü yoxni ga Pedru rü üxüarü ngaicamagu nachiecha, rü yéma nügü nanaixüäma. Rü yema yéma yexmagüxü rü nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Tama ēxna cuma rü ta norü ngúexü quiixü i ngëma yatü i yayauxgüxü? —ñanagürügü. Natürü ga Pedru rü tama nügü nixu, rü ñanagürü: —Tama nixi —ñanagürü. ²⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga paigüarü ãëxgacüarü duüxü. Rü yema rü Pedru ídaechinüxtanüxü nixi. Rü Pedruna naca, rü ñanagürü: —¿Tama ēxna cuma yiixü ga nanetüneçüwa Ngechuchumaä cuxü chadauxü? —ñanagürü. ²⁷ Rü Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yexgumatama nica ga otá.

*Ngechuchu rü Piratu- pëxewa nayexma
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

²⁸ Rü yexguma Ngechuchumaä nüxü nachauegu ga nüxna na nacagüxü, rü Caipápatawa ñanagaxüçigü rü Yudéaaneärü ãëxgacü ga Dumacüäxpatawa nanagagü. Natürü marü ningóonechaü ga yexguma rü yemacèx ga yema

Yudíugü rü tama guma ãëxgacüpatagu nachocu, yerü norü mugü nüxü nixü rü taxü ga pecadu nixü na wüxi ga Dumacüäxpatañu na nachocuxü ga yema ngunexügu. Rü yemaäcü tama Tupanapéxewa nügü nixüxaaru maxüäxéegüchaü, yerü yexguma nügü yaxüxaaru maxüäxéegügu, rü taxucürüwa nanangögxü ga ñona ga Üpetüchigaaru petacèx namexéexü. ²⁹ Rü yemacèx ga guma ãëxgacü ga Dumacüäxü ga Piratu rü napatawa ínaxüxü ga duüxügümaä na yadexaxüçèx. Rü ñanagürü nüxü: —¿Tacüçèx ípenaxuaxü ya daa yatü? —ñanagürü. ³⁰ Rü nümagü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngëxguma chi tama wüxi i taxü i chixexü naxüxgu, rü tãü chima cuxtawá tanaga —ñanagürügü. ³¹ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¡Ecü perü ãëxgacügxütañu penaga, rü perü mugü pemaä nüxü ixuxüäcüma penapoxcux! —ñanagürü. Natürü ga yema Yudíugü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Natürü pema i Dumacüäxü rü marü toxna penachuxu na texéxü timëxguxü tümaäru chixexüçèx —ñanagürügü. ³² Rü yemaäcü ningü ga yema ore ga Ngechuchu ūpaacü nüxü ixuxü ga ñuxäcü tá na nayuxü. ³³ Rü Piratu rü wenaxärü napatañu naxücu, rü Ngechuchucèx nangema. Rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma yíixü i Yudíugüarü Æëxgacü quiixü? —ñanagürü. ³⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Cuechamatama i nagu curüxñüxü na ngëmaäcü choxna cuçaxü, rü éxna togü marü cumaä nüxü nixu na ngëmaäcü choxna cuçaxüçèx? —ñanagürü. ³⁵ Rü Piratu Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —¿Exna cuma nagu curüxñügu rü Yudíu chiixü? Rü ngëma cuchiüäneçüäxü rü paigüarü ãëxgacügütama nixü i chauxütañu cuixü gagüxü. ¿Exna tacü rü chixexü cuixü? —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü tama ñoma i naänewa ãëxgacü chixü. Rü ngëxguma ñoma i naänewa ãëxgacü chixü, rü chorü duüxügü rü chi Yudíugüarü ãëxgacügümaä nügü nadai rü tãü chima choxü niyauxgü i ngëxguma. Natürü tama ñoma i naänewa ãëxgacü chixü —ñanagürü. ³⁷ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Exna to i nachiüäneärü ãëxgacü quixü i cumax? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Cumatama marü nüxü quixu na ãëxgacü chiixü. Rü yemacèx ga choma rü chabu rü ñoma ga naänewa chaxü na duüxügümaä nüxü chayarüxuxüçèx i ore i aixcüma ixixü. Rü guxäma ya texé ya nüxü cuáxchaüxü i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü choxü itarüxñüe i ngëma ore i nüxü chixuxü —ñanagürü. ³⁸ Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixü i ngëma ore i aixcüma ixixü? —ñanagürü.

Ngechuchumaä nanaxuegu na yamëxgüäxü

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Rü yemaäcü Ngechuchuna nacaxguwena ga Piratu, rü wenaxärü Yudíugümaä nayarüdexa. Rü ñanagürü nüxü: —Taxuüma i chixexüxü nawá chadau i ñaa yatü. ¿Rü tüxcüü chi inapoxcuxü? ³⁹ —Natürü guxüguma ega Üpetüchigaaru petawa nanguxgu, rü pecüma nixü na choxna naxcèx na peçaxü na íchananguxuchixéexüçèx i wüxi i duüxü i poxcuxü. ¿Rü penaxwèxexü na pexcèx íchananguxuchixéexü i ñaa perü ãëxgacü, Pa Yudíugü? —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü, rü tagaäcü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Tama tanaxwèxe na cuya-ngéxü i ngëma yatü. Rü Barabá waxi nixü i tanaxwèxexü na cuyangéxü —ñanagürügü. Rü yema Barabá rü wüxi ga máëtaxü nixü.

19

¹ Rü yexguma ga Piratu rü churaragüxü namu na Ngechuchuxü naçuaixgüxüçèx. ² Rü yema churaragü rü chuchuxüwa nanaxügü ga

wüxi ga boxü, rü ñuxüchi naëruwa nayangèxcuchigü. Rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxcharaxügu nayacuxëegü. ³ Rü ñuxüchi naxcèx naxí, rü nüxü nacugüeäcüma ñanagürügü nüxü: —¡Namaxü, Pa Yudíugüärü Äëgxacü! —ñanagürügü. Rü nanapechiwegü. ⁴ Rü Piratu rü wenaxärü düxétüwa naxü, rü Yudíugüxü ñanagürü: —¡Dúcex! ñuxma tá nuã pepëxewa chanaga na nüxü pecuáxüçèx na taxuüma i chixexüxü nawa chadauxü —ñanagürü. ⁵ Rü düxétüwa naxü ga Ngechuchu. Rü namaä nangèxcueru ga yema boxü ga chuchuxüwa naxügütü. Rü nagu nicüx ga yema máxü ga naxchiru ga dauxcharaxü. Rü yex-guma ga Piratu rü Yudíugüxü ñanagürü: —Daa nixí ya yima yatü —ñanagürü. ⁶ Natürü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga paigüärü äëgxacügü rü purichágü, rü inanaxügue ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¡Écü, peyaga rü pematama curuchawa peyapota! Eri choma rü taxuüma i chixexüxü nawa chadau —ñanagürü ga Piratu. ⁷ Natürü ga yema Yudíugü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Toma toxü nangëxma i wüxi i torü mu. Rü ngëma torü mu toxü nüxü nacuëxëe na namexü na nayuxü i ñaä yatü, yerü nüma rü nüxü nixu ga Tupana Nane na yiixü —ñanagürügü. ⁸ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Piratu, rü yexeraäcü namuü. ⁹ Rü wena Ngechuchumaä napatagu naxücu. Rü yéma Ngechuchuna nayaca, rü ñanagürü: —¿Ngextácüäx quixí i cumax? —ñanagürü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanangäxü. ¹⁰ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuxü ñanagürü: —¿Exna ngëma tääutáma choxü cungäxü? ¿Tau éxna i nüxü cucuáxü na choxmëxwa cungëxmaxü na curuchawa cuväü chipotaxü rü éxna cuväü na íchanguxuchixëexüçèx? —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Täü chima cuxmëxwa changëxma, ega tama Tupana naxwëxegu. Rü ngëmacèx nixí i ngëma duüxügü i cuväna choxü mugüxü rü curü yexera poraäcü napecaduäxgü —ñanagürü. ¹² Rü yemawena rü Piratu nagu narüxñü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na ínanguxuchixëegaxü. Natürü yema Yudíugü rü poraäcü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tá ícunanguxuchixëegu rü tama curü äëgxacü ya tacü ya Dumacüäx ya Chécharuxü cungechaü. Erü ngexerüxe ya äëgxacü ya tacüxü tügü ingucuchixëexü, rü Dumacüäx ya äëgxacü ya tacü ya Chécharuarü uwanü tixí —ñanagürügü. ¹³ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Piratu, rü churaragüxü namu ga Ngechuchuxü düxétüwa na nagagüxüçèx. Rü nawa nayarüto ga wüxi ga tochicaü ga taxü ga nutagünaxcèx ga togawa rü Gabatagu äegaxü. Rü yema nachicawa nixí ga poxcueväü ga duüxügüna naçaxü ga äëgxacü. ¹⁴ Rü wüxi ga ngunexü nataxu ga Üpetüchigaarü petawa na nanguxü ga yexguma, rü marü tocuchiwa nangu. Rü Piratu rü Yudíugüxü ñanagürü: —¡Daa nixí ya yima perü äëgxacü! ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga nümagü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Tanaxwëxe na nayuxü. Rü ¡curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü i choma rü ichanamu na curuchawa yapotagüäxüçèx ya perü äëgxacü? —ñanagürü. Natürü ga paigüärü äëgxacügü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Yima äëgxacü ya tacü ya Chécharu ya Dumawa ngëxmacü rü yima nixí ya torü äëgxacü, rü nataxuma i to —ñanagürügü. ¹⁶ Rü yexguma ga Piratu rü yema Yudíugüna Ngechuchuxü namu na curuchawa yapotagüäxüçèx. Rü nümagü rü nayagagü.

*Curuchawa Ngechuchuxü nipotagü
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)*

¹⁷ Rü ínaxűxű ga Ngechuchu, rü norü curucha ngíxű ininge. Rü yéma nana-gagü nawa ga wüxi ga nachica ga “Duňxěeruchinèxăgu” ãegaxű. Rü yema rü Górguta nixi ga naega ga togawa. ¹⁸ Rü yéma curuchawa Ngechuchuxű nayarüpotagü. Rü Ngechuchurü curuchawa nayapotagü ga taxre ga to ga yatügü, rü wüxi ga norü tögüneçwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ¹⁹ Rü Piratu rü churaragüxű namu na Ngechuchuarü curuchatapéxewa na yapocuchigüäxüçex ga wüxi ga mürapewaxacü ga ãegatachinüxű ga ñaxű:

“Ngechuchu ya Nacharétucüäx ya Yudíugüarü Äëxgacü”, ñaxű. ²⁰ Rü muxüma ga yema Yudíugü nüxű nadauamatü ga yema namatü ga mürapewaxacüga üxű. Yerü yema nachica ga Ngechuchuxű curuchawa íyanapotagüxüwa, rü ïâneärü ngaicamana nixi. Rü tomaëxpük ga nagawa naxümatü ga yema naega ga yema mürapewawa. Rü togawa rü Griégugügawa rü Dumacüäxgügawa naxümatü. ²¹ Rü yemacex ga yema Yudíugüarü paigüarü äëxgacügü rü Piratuxű ñanagürügü: —Toma rü tama tanaxwèxe i cunaxümatü i “Yudíugüarü Äëxgacü”, ñaxű. Rü narümemaë nixi i cunaxümatü rü ñacurügü:

“Nügü ixucü na Yudíugüarü Äëxgacü yiñxű”, ñacurügü. ²² Natürü Piratu nanangäxű rü ñanagürü: —Ngëma chaxümatüxű rü marü ngëxma naxümatü —ñanagürü. ²³ Rü curuchawa marü Ngechuchuxű yapotagüguwena ga churarakü, rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü yema ägümüçü ga churaragü rü nügümaä nayatoye ga naxchiru. Rü nanayauxgü ta ga norü gáuxüchiru ga máxü. Natürü taxuwama narüngëixte, yerü woetama yemaäcü naxü. ²⁴ Rü yemacex ga yema churaragü rü nügümaä ñanagürügü: —iTäütáma nagu tagaugüe! Rü narümemaë nixi i naxcex tá naxñüçexwëxegü rü ngíxű tañanagügü i wüxi i dïeru na ngëmawa nüxű icuëxgüxüçex na texearü tá na yiñxű —ñanagürügü. Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga ümatüxű ga ñaxű:

“Nügümaä nayatoye i chauxchiru, rü naxcex ngíxű tanañanagügü i wüxi i dïeru”, ñaxű. Rü aixcüma yemaäcü nixi ga naxügüäxű ga churaragü. ²⁵ Rü Ngechuchuarü curuchapünewa iyexma ga naë ga María, rü ngíeyëx, rü María ga Creopá naxmëx, rü María ga Magadácüäx. ²⁶ Rü yexguma Ngechuchu naëxű dëyxgu ga yexma chauxütagu na nachixű, rü ñanagürü ngíxű: —Pa Mamax, yima nixi ya cune, —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena, rü ñanagürü choxü: —Ngëma iyixi i cue —ñanagürü. Rü yexgumamama rü chopatawa ngíxű chayaxu. Rü chauxütagu iyexmaëcha.

Nayu ga Ngechuchu

²⁸ Rü Ngechuchu nüxű nacuëx ga marü na yanguxű ga guxüma ga norü puracü ga ñoma ga naänewa. Rü yema Tupanaärü ore ga ümatüxű na yanguxëexüçex, rü ñanagürü: —Chitawa —ñanagürü. ²⁹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga tüküxäcü ga binu ga marü üxchiücmää ãäcuxcü. Rü wüxi ga tüèxmü guma binumaä niwaixëegü, rü wüxi ga dexnemenëxäwa nayanëix. Rü yemamaä naäxgu nanawëxgu. ³⁰ Rü Ngechuchu nayaxaxü ga guma binu ga üxchiüçü rü ñanagürü: —Marü ningü i guxüma i chorü puracü —ñanagürü. Rü ñuxüchi inayarümaxächieru, rü nayu.

Wüxi ga churara rü wocaxemaä Ngechuchuxű nacanapacütüxű

³¹ Natürü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü tama nanaxwèxegü ga curuchagüwa na nayexmagüxű ga yema naxünegü. Yerü moxüäcü rü ngüxchigaarü ngunexü nixi. Rü yema Yudíugüex rü yema nixi ga guxü ga ngüxchigaarü ngunexüärü yexera ga üünexü, yerü norü peta ga

Üpetüchigaarü ügü nixi. Rü yemacèx Piratuna naxcèx nacagü na churaragü yéma namugüxüçèx na yapoyeparagüäxüçèx na paxa nayueväxüçèx ga yema curuchawa ipotagüxü, rü paxa na nadeäxüçèx ga curuchawa naxüpa ga ngüxchigaarü ngunexü. ³² Rü yéma naxi ga churaragü rü inanapoeparagü ga yema taxre ga yatügü ga Ngechuchumaä yéma curuchawa ipotagüxü. ³³ Rü Ngechuchucèx naxi ga churaragü, natürü nüxü nadaugü ga marü na nayuxü. Rü yemacèx tama nayapoyeparagü. ³⁴ Natürü wüxi ga churara rü Ngechuchuxü nacanapacütüxü. Rü yexgumatama ínayëxuchi ga nagü rü dexá. ³⁵ Rü choma i Cuáü rü nüxü chadau i guxüma ga ñaã pemaä nüxü chixuxü. Rü aixcüma nixi i ñaã chorü ore. Rü chomatama nüxü chacuèx i aixcüma na yiixü, rü pemaä nüxü chixu na pema rü ta peyaxögxüçèx. ³⁶ Rü yema nangupetü na yanguxüçèx i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:
“Rü taxúnetáma ya naxchinèxä nipoyegü”,
ñaxü. ³⁷ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:
“Tá nüxü narüdaunü ya yima nacanapacütüxüggüäcü”,
ñanagürü.

Ngechuchuxü inatèxgü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüäx ga Yúchegu äegacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuaxü nayaxö, natürü cüäcü nayaxö yerü natanüxü ga Yudíugüarü äëxgacügüxü namuü. Rü guma nixi ga Piratuna yaçacü na nayauxäxüçèx ga Ngechuchuxüne. Rü Piratu rü: —Ngü, —ñanagürü. Rü yexguma ga Yúche rü yéma naxü ga curuchawa iyapotaxüwa, rü curuchawa nayayaxu ga naxüne ga Ngechuchu. ³⁹ Rü yéma nangu ga Nicodému ga üpaacü chütacü Ngechuchuxütagu naxüäne. Rü yéma nanange ga 30 kilo naguxü ga pumara ga yixichixü na Ngechuchuxü namaä nachaxünegüxüçèx. ⁴⁰ Rü yemaäcü ga Yúche rü Nicodému rü curuchawa nanayauxgü ga naxüne ga Ngechuchu. Rü naxchiru ga marü pumaracharaxümaä nayanäixpüxüggü. Yerü yema nixi ga tocüma ga toma ga Yudíugü ga yexguma wüxi ga yueta tükü itatèxgü. ⁴¹ Rü yema nachica ga Ngechuchu curuchawa íipotaxüwa nayexma ga wüxi ga nanetüne. Rü yema nanetüne nayexma ga wüxi ga naxmaxü ga yexwacaxüxü ga taguma texéxü nagu natèxgüxü. ⁴² Rü yema naxmaxügu nayaxücuchigü ga Ngechuchuxüne yerü nangaicama, rü paxa tá ningune ga ngüxchigaarü ngunexüçèx.

20

Ínarüda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Rü yüxüarü pèxmamaxüchi ga tauta meä yangóonegu, rü María ga Mágadácüäx rü Ngechuchuxü iyaxücuchigüxüwa ixü. Rü nüxü idau ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaä rüngüxtäcü, rü marü na íanaxügachixü. ² Rü yexgumatama iiñaächi, rü yema choma rü Chimáü ga Pedrumaä ítayexmagüxüwa iña. Rü ngügürüga toxü: —Rü marü nanayauxgü ya Cori ya Ngechuchu i naxmaxüwa. Rü tama nüxü tacuèx na ngexta na naxügüäxü —ngügürüga. ³ Rü yexguma ga choma rü Pedru rü Ngechuchuxü iyaxücuchigüxüwa taxü. ⁴ Rü wüxigu itaxüächi ga tomax, natürü ga choma rü poraäcü Pedruarü yexera ichañaächi. Rü chaxira Ngechuchuxü iyaxücuchixüwa changü. ⁵ Rü ichayarümaxächi na nagu chidaucuchixüçèx. Rü nüxü chadau ga naxchiru ga namaä yanáixpüxüggüäxü ga yexma na naxüxü. Natürü tama aixepagu chaxü. ⁶ Rü choweama ínangu ga Chimáü ga Pedru. Rü nüma rü yema naxmaxügu naxücu. Rü nüma rü ta nüxü nadau ga yema

naxchiru ga namaã yanáíxpüxüçhiréxü. ⁷ Rü nüxü nadau ta ga naxchiru ga namaã yanéixërugüäxü ga meãma dixcumüxü ga nüxrüguma üxü. Rü tama wüxi guma namaã nanu ga yema naxchiru ga namaã yanáíxpüxüçgüäxü. ⁸ Rü yexguma ga choma ga chaxiraxüchi yéma na changuxü, rü choma rü ta chixücu. Rü nüxü chadau ga guxüma, rü chayaxö ga Ngechuchu rü marü wena na namaxüxü. ⁹ Yerü noxri rü tama nüxü tacuèxgüéga ga yema Tupanaärü ore ga ümatüxü ga ñaxü:
“Cristu rü tá wena namaxü”,
ñaxü. ¹⁰ Rü yexguma ga toma rü tochiüçèx tawoegu.

Ngechuchu rü ngíxcèx nangox ga María ga Magadácüäx
(Mt 16.9-11)

¹¹ Natürü ga María rü yexma irüxäüx naxütagu ga Ngechuchumaxü. Rü yéma ixaxu. Rü naxauxäcüma iyarümaxächi, rü nagu iyadaucuchi ga naxmaxü. ¹² Rü nüxü idau ga taxre ga daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga icómüchiruxü. Rü Ngechuchuxüne ixüçhiréxüwa narütogü, rü wüxi ga Ngechuchueru ixüxüwaama rü to ga nacütawaama. ¹³ Rü yema daxücüäx ga duüxügü rü ngíxna nacagüe, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, ¿tacüçèx cuxaxu? —ñanagürü. Rü ngíma rü inangäxü, rü ngígürü: —Chaxaxu erü nayangegü i naxüne ya chorü Cori, rü tama nüxü chacuèx na ngexta naxügüäxü —ngígürü. ¹⁴ Rü yexgumatama yema ngíxgu, rü ngígüweama idau. Rü nüxü idau ga Ngechuchu ga ngíxütaawa na nayexmaxü. Natürü tama nüxü icuèx ga Ngechuchu na yiixü ga guma. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, ¿tacüçèx cuxaxu? —Rü texécèx nixi i cudauxü? —ñanagürü. Rü ngíma nüxü nacuèxgu rü yema nixi ga yema nanetüneçüarü dauruü. Rü yemacèx ngígürü nüxü: —Pa Corix, ega cuma cuyangexgu i naxüne ya Ngechuchu, rü ¡chomaã nüxü ixu na ngexta na cunaxüxü na choma chayayaxuxüçèx! —ngígürü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Pa Maríax —ñanagürü. Rü ngíma rü naxcèx idaueguächi, rü togawa ngígürü nüxü: —Pa Rabunix —ngígürü. Rü ngëma rü “Pa Ngúexëéruüx”, ñaxüçhiga nixi. ¹⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —¡Täxü i choxü quingögüxü, erü tauta Chaunatüxtawa chaxü! ¡Natürü ngëma chaueneëgtanüwa naxü rü namaã nüxü yarüxi na choma rü tá Chaunatü ya chorü Tupana ya Penatü ya perü Tupanaxüxtawa chaxüxü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü yexguma ga María ga Magadácüäx rü tomaã nüxü iyarüxi na marü nüxü na nadauxü ga Cori ga Ngechu-chu. Rü ñuxüchi tomaã nüxü iyaxu ga yema ore ga Ngechuchu ngímaã nüxü ixuxü.

Norü ngúexügüçèx nangox ga Ngechuchu
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Rü yema yüxüarü ngunexüärü chütacü, rü tangutaquëxegü ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü. Rü togü tarüwätäügü, yerü yema Yudíugüarü äëgxacügxü tamuüe. Rü Ngechuchu rü ngürüächi yéma nangox, rü torü ngäxütanügi nachi. Rü toxü narümxö, rü ñanagürü: —¡Petaäëgü! —ñanagürü. ²⁰ Rü yema ñaxguwena rü toxü nügü nawémëx, rü nügü inawépacütüxü. Rü tomagü ga norü ngúexügü rü tataäëgü, yerü nüxü tadaugü ga guma torü Cori. ²¹ Rü yexguma rü wenaxärü ñanagürü toxü: —¡Petaäëgü! Rü yema Chaunatü núma choxü na muxürüü tátama nixi i pexü chamuxü i chomax —ñanagürü. ²² Rü yexguma rü toétü “cue” ñanagürü ga Ngechuchu. Rü ñuxüchi ñanagürü toxü: —¡Penayauxgü i Tupanaäe i Üünexü! ²³ Rü ngëxguma duüxügü nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangëxma i pora na namaã nüxü pixuxü na Tupana marü nüxü nüxü rüngümaxü i norü

pecadugü. Natürü ngēxguma duňxügü tama nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangēxma i pora na namaā nüxü pixuxü na marü ngēma norü pecadugüwatama nangēxmagüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tumachi nüxü nadau ga Cori ga wena maxücü

²⁴ Natürü totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexümaã taxugüxü, rü tama totanüwa nayexma ga yexguma Ngechuchu toxçèx ngoxgu. ²⁵ Rü yixcama ga toma rü Tumachimaã nüxü tixugüe, rü ñatarügögü: —Marü nüxü tadau ya törü Cori ya Ngechuchu —ñatarügögü. Natürü ga Tumachi rü toxü nangāxü rü ñanagürü: —Ngēxguma tama nüxü chadèuxgu i norü itapuamaxü i naxmēxwa rü tama nüxü chingögü i ngēma itapuamaxü rü ngēma norü cana-pacütüxü, rü tātūtāma chayaxö i ngēma ore i chomaã nüxü pixuxü —ñanagürü. ²⁶ Rü 8 ga ngunexüguwena rü wenaxärü tangutaquëxegü ga toma ga wüxi ga ïpatawa. Rü totanüwa nayexma ga Tumachi ga yexguma. Rü woo ga na nawäxtaxü ga ïäx, rü ngürüächi yéma nangox ga Ngechuchu, rü torü ngāxütanügu nachi. Rü toxü narümxox, rü ñanagürü: —¡Petaäegü! —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma Tumachixü ñanagürü ga Ngechuchu: —¡Nüxü ingögü i ñaã chorü itapuamaxü i choxmēxwa ngēxmaxü, rü nüxü nadau ya daa choxmëx! ¡Rü nuxa chorü canapacütüxügu ingögü! ¡Rü nüxü rüxo na tama cuyaxöxü! ¡Rü meäma yaxö i ñuxmax! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Tumachi rü Ngechuchuxü nangāxü, rü ñanagürü: —Pa Chorü Corix, cuma nixi i chorü Tupana quiixü —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Tumachix, cuma cuyaxö i ñuxma erü choxü cudau. Natürü tataäegü ya yíxema tama choxü daugüäcüma yaxögüxe —ñanagürü.

Tacüçèx naxümatü i ñaã popera

³⁰ Rü Ngechuchu rü topëxewa nanaxü ga muxüma ga to ga mexügü ga cuëxruügü i tama ñaã poperagu ümatüxü. ³¹ Natürü guxüma i ñaã poperagu ümatüxü, rü naxümatü na peyaxögüxüçèx na Ngechuchu rü Cristu ya Tupana Nane na yiixü. Rü ngēxguma nüxü peyaxögü rü tá pexü nangēxma i maxü i taguma gúxü.

21

Ngechuchu rü 7 ga norü ngúexügögüçèx nangox

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wenaxärü toxçèx nangox naxtaxa ga Gariréaanacüwa. Rü Tibéria nixi ga to ga naëga. Rü ñaäcü nixi ga toxçèx nangóxü. ² Rü wüxiwa tayexmagü ga choma rü Chaütiágu ga Zebedeu nanegü rü Chimáü ga Pedru, rü Tumachi ga Wüxigu Buexümaã taxugüxü, rü Natanaë ga Gariréaanegune ga ïâne ga Canácüäx, rü to ga taxre ga tomüçügü ga Ngechuchuarü ngúexügü. ³ Rü Chimáü ga Pedru rü ñanagürü toxü: —Tá chayapüchae —ñanagürü. Rü yexguma ga toma rü tanangäxügü, rü ñatarügögü nüxü: —Toma rü tá ta cuwe tarüxi —ñatarügögü. Rü yéma taxi, rü wüxi ga nguegu tichoü. Natürü yema chütaxügu rü taxuüma ga choxni tiyauxgü. ⁴ Rü yexguma noxri yangóonegu rü Ngechuchu toxçèx nangox ga naxtaxaanacüwa. Natürü ga toma rü tama nüxü tacuëxgü ga Ngechuchu na yiixü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü toxna naca, rü ñanagürü toxü: —Pa Ngextüxüçögü, ¿éxna taxuüma i choxni piyauxgü? —ñanagürü. Rü toma rü tanangäxügü rü ñatarügögü: —Taxuüma —ñatarügögü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Peweüärü tügüneçüwawaama penatáe i perü pücha! rü tá ípenayauxü i choxni —ñanagürü. Rü yémaäma tanatáegü ga torü pücha, rü taxucürüwa ítanatúächigü, yerü muxüchixü ga choxni tiyauxgü. ⁷ Rü yexguma ga choma rü Pedruxü ñacharügü: —Yima nixi ya Cori ya Ngechuchu

—ñacharügү. Rü yexguma yemaxü naxñügu ga Pedru ga guma na yiixü ga Cori, rü nicuxcuchi ga naxchiru yerü noxri rü ínacuxuchichirëx. Rü natüchiüwa nayuxu, rü naxñanacüwa naxcèx nawéxë. ⁸ Rü toma ga natanüxü rü nguemaätama naxñanacüwa taxägü. Rü yéma tanatugü ga yema pücha ga choxnimaä ääcuxü yerü 100 metruxicatama nataxu ga na naxñanacüwa na tangugüxü. ⁹ Rü yexguma nguewa ítachoügu rü yéma nüxü tadau ga wüxi ga üxü, rü naxëtügu naxü ga wüxi ga choxni. Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga pãü. ¹⁰ Rü Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Nuäta penge i ñuxre i ngëma choxni i ípeyauxüxü! —ñanagürü. ¹¹ Rü Chimáü ga Pedru rü nguegu nixüe. Rü yema püchamaä naxnucügu ínanatúächiwetaü ga choxni ga ínayauxüxü. Rü 153 ga choxni ga itaxü nayexma nawa ga yema pücha. Rü woo ga na namuxüchixü, rü tama narügåu ga pücha. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Nuä pexi rü peyachibüe! —ñanagürü. Rü taxúema ga toma rü nüxna tacaxchaü na texé yiixü ga nümax, yerü marü nüxü tacuëxgü ga guma na yiixü ga Cori ga Ngechuchu. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéma toxüntawa naxü. Rü nanayaxu ga pãü rü wüxichigü toxna nanaxä. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü toxna nanaxä. ¹⁴ Rü yema nixi ga norü tomaëxpüxcüna ga toxcèx na nangóxü ga Ngechuchu ga yuwa ínadxguwena.

Ngechuchu rü Pedrumaä nidexa

¹⁵ Rü yexguma chibüewa tingugüguwena rü Ngechuchu rü Chimáü ga Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáü Pa Cuáü Nanex, ¿aixcüma choxü cungechaüxü i ñaä cumücügxü na cungechaüxüärü yexera? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, Pa Corix, cuma nüxü cucuëx na cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nachibüexëe i chorü duüxügü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü wenaxärü Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáü Pa Yoná Nanex, ¿aixcüma i choxü cungechaüxü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, Pa Corix, cuma nüxü cucuëx na cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ecü, ¡nüxna nadau i chorü duüxügü! —ñanagürü. ¹⁷ Rü norü tomaëxpüxcüna wenama Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáü Pa Yoná Nanex, ¿aixcümaxüchi yiixü i choxü cungechaüxü? —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü düxwa nangechaü, yerü norü tomaëxpüxcüna Ngechuchu nüxna naca ngoxi aixcüma nüxü nangechaü. Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, cuma nüxü cucuëx i guxüma. Rü cuma nüxü cucuëx na aixcümaxüchi cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ecü ¡nachibüexëe i chorü duüxügü! ¹⁸ —Rü aixcüma cumaä nüxü chixu rü yexguma cungextüxüga rü cugü quicuxcuchi ga na ngextá cuma ícunaxwèxexüwa cuxüxüçèx. Natürü ngëxguma yaguäx quixígu rü tá quixuuchichacüü na togue cuxü icuxcuchixüçèx. Rü ngëma tama cuma ícunaxwèxexüwa tá cuxü nagagü —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu rü yema ñanagürü na nüxü nüxü nacuëxëëxüçèx ga ñuxäcü tá na nayuxü ga Pedru na yemaäcü Tupanaxü nataxëëxüçèx. Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü.

Yema ngúexü ga Ngechuchu poraäcü nüxü ngechaüxüçiga

²⁰ Rü yexguma nügüweama nadëüxgu ga Pedru rü choxü nadau ga naweama na ne chaxüxü. Rü chomachirëx nixi ga chibüwa Ngechuchucüwawa charütoxü rü nüxna chaçaxü rü ñachaxü:

“Pa Corix, ¿texé tá tixi ya yíxema bexma cuechita cuxü íxuaxüxë?” ñachaxü.

²¹ Rü yexguma Pedru choxü dëüxgu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿ñaä Cuáü rü tacü tá nüxü üpetüxü? —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu

nanangãxű, rü ñanagürü nüxű: —Ngẽxguma choma chanaxwèxegu rü chanamaxẽẽ ñūxmatáta wena núma chaxű. ¿Rü tüxcüxű i nagu curükñüxű i ngema? Rü cuma jrū chowe rüxű! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma yema chomücügű nüxű ñüégu ga yema chauchiga, rü nagu narükñüe na taxütáma chayuxű. Natürü Ngechuchu rü tama nüxű nixu ga tãxütáma na chayuxű. Natürü ñanagürümare:

“Ngẽxguma choma chanamaxẽẽ ñūxmatáta wena núma chaxű. ¿Rü tüxcüxű i nagu curükñüxű i ngẽma?”, ñanagürümare. ²⁴ Rü chomatama nixí ga nüxű chadauxű i guxűma i ñaã pemaã nüxű chixuxű, rü chomatama nixí i pexcèx chanaxümatüxű i ñaã ore. Rü guxâma i toma rü nüxű tacuèx na aixcüma na yǖxű i ñaã pemaã nüxű chixuxű. ²⁵ Rü nayexma ga to ga muxüchixűma ga tacü ga Ngechuchu üxű. Rü ngẽxguma chi naxümatügu i guxűma ga yema naxükñüchiga, rü nagu charükñügu rü tãū chima ñoma i naänegu name i ngẽma poperagü i nachiga ümatüxű.

NGECHUCHUARÜ NGÚEXÜGÜ GA YAMUGÜXÜÄRÜ PURACÜCHIGA

Tupana inaxuneta rü tá ínangu i Naäe i Üünexü

¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nüx̄ra chaxümatüx̄ ga poperawa cumaã nüx̄ chixu ga gux̄ma ga Ngechuchu üx̄ rü duňxügux̄ namaã nangúexéex̄ ga noxitama inaxügüägu ga norü puracü ñuxmata yema ngunex̄ ga Tupana daxügux̄ ga nañnewa nagaxgu. Rü yexguma tauta daxügux̄ ga nañnewa naxüxgu ga Ngechuchu rü nayadexechi ga norü ngúexügü ga yamugüchaňx̄ na Tupanaärü puracü naxügüxüçex. Rü Tupanaäe i Üünexüärü poramaã nanangúexée ga yema duňxügü, rü namaã nüx̄ nixu ga tacü tá na naxüex̄.

³ Rü yexguma marü yuwa ínadèxguwena ga nüma ga Ngechuchu rü 40 ga ngunex̄gu rü nügü nangoxéex̄ naxcèx ga norü ngúexügü rü mux̄ma ga togü ga nüx̄ yaxögüx̄ na yemaäcü nüx̄ nacuèxgüxüçex na aixcüma wena namaxüx̄. Rü namaã nüx̄ nixuchiga na ñuxäcü na yixix̄ i Tupana äëxgacü iyixix̄wa. ⁴ Rü yexguma yema ngúexügü ga yamugüxütanüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü namaã nüx̄ nixu ga tama nüxna na ngextá naxixüçex ga Yerucharéü. Rü ñanagürü nüx̄: —ípenanguxéex i ngëma Tupanaäe i Üünex̄ ga Chaunatü pemaã ixunetax̄ ga pemaã nüx̄ chixuchigax̄! ⁵ Aixcüma nix̄ ga Cuáü rü dexáwa duňxügux̄ ínabaiňxéex̄, natürü i pema rü tãütáma mux̄ i ngunex̄ nangupetü na Tupanaäe i Üünex̄ tá pexna ngux̄ —ñanagürü.

Daxügux̄ ga nañnewa nax̄ ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma nangutaquéxegüga yema norü duňxügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿éxna ñoma tá nix̄ i ngunex̄ i marü ícunawox̄ i nuã Yudíugüchiňänewa i torü uwanügürü churaragü na wenaxärü tomatama namaã itacuáxüçex i ñaa tochiňane? —ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu nanangäx̄, rü ñanagürü: —Pema rü taxucèxma nüx̄ pecuáxchaü i ñuxgu tá nix̄ i ngëma ngunex̄, erü Chaunattüxicatama nüx̄ nangëxma i pora na nüx̄ naxunetax̄ i ngëma ngunex̄ i choxna naxcèx peçax̄. ⁸ Natürü ngëxguma pexna nanguxgu i Tupanaäe i Üünex̄, rü tá pex̄ naporaexée. Rü tá ípechox̄ na nüx̄ peyarüxugüexüçex i chauchiga i Yerucharéüwa, rü gux̄ma i Yudéaanewa, rü Chamáriaanewa, rü ñuxmatáta gux̄ i nañnewa nangu —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma yema ñaxguwena rü nüx̄ ínadaunüyane ga norü ngúexügü, rü Tupana rü daxügux̄ ga nañnewa Ngechuchux̄ naga. Rü wüxi ga caixanex̄gu nayaxücu, rü yemaäcü tama wenaxärü nüx̄ nadaugü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchux̄ ínadaunüyane ga daxüwa na naxüx̄, rü ngürüächi natanüwa nangox ga taxre ga yatü ga icómüchirux̄. ¹¹ Rü ñanagürü nüx̄: —Pa Yatügi i Gariréaanecüňäx, ¿tüxcüü daxügu íperüdaunu? Erü daatama Ngechuchu ga petanüwa yexmacü rü ñuxma Tupana daxüwa nagacü, rü ngëma ñuxma nüx̄ na pedaux̄ na ñuxäcü daxüwa naxüx̄, rü ngëmaäcü tátama nix̄ i wena nüma naxüx̄ —ñanagürü.

Yudachicüü nanayauxgü ga Matía

¹² Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugux̄ na Tupanaärü puracü naxügüxüçex, rü nüxna ínix̄ ga guma mèxpüne ga Oríbunecüga äegane. Rü Yerucharéüçex nawoegu. Rü guma ñanearü yax̄ nüxna ga guma mèxpüne rü wüxi ga kilómetru nix̄. ¹³ Rü yexguma Yerucharéüärü ñanewa nangugüga, rü nangu nachocu ga guma í ga nangu napecüne. Rü dauxna naxigü naxcèx ga

yema ucapu ga taxü ga nagu napegüxü. Rü nümagü nixi ga Pedru, rü Cuáü, rü Chaütiágu, rü Aüdré, rü Piripi, rü Tumachi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Chimáü ga Iporaäecüüçü, rü Yuda ga Chaütiágu naeneë. ¹⁴ Rü guxüma ga nümagü rü guxüguma nangutaquexegüxü na wüxigu nayumüxegüxüçèx namaä ga Ngechuchueneegü, rü ngimaä ga María ga Ngechuchu naë, rü ñuxre ga togü ga ngexügü. ¹⁵ Rü guxüma ga yema ngunexügüga rü nangutaquexegüxü ga yema yaxögüxü. Rü 120 nixi. Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü inachi ga norü ngäxütanüwa, rü ñanagürü: ¹⁶ — Pa Chomücügü, marü ningu ga yema Tupanaäe i Üünexü nuxcüma Dabíxü muxü na naxümatüäxüçèx nachiga ga Yuda ga namaärü cuexruü ixixü naxcèx ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü iyauxgüxü. ¹⁷ — Rü tatanüxüçhirëx nixi ga Yuda, rü nüma rü ta taxrüü ñaä Tupanaärü puracüwa napuracü ga noxrix. ¹⁸ — Natürü nüma ga Yuda rü bexma Ngechuchuxü ínaxuaxü. Rü yemacèx ga äexgacügü rü nüxü nanaxütanü. Natürü yixcama ga Yuda rü naxcèx ínicuèx ga yema chixexü ga naxüxü, rü yemacèx nanataeguxëe ga yema dïëru. Rü yemawena rü nügü nawëxanaxü rü nañtanüwa nügü narütäe. Rü yexguma duüxügü nadaexügüga rü inanago, rü niwäñxpütüwe rü ínayixü ga nañnuña. Rü yema dïëru ga nataeguxëexümaä ga äexgacügü rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naäne. ¹⁹ — Rü nüxü nacuáchigagü ga guxüma ga Yerucharéüçüäx, rü yemacèx Achédamagu nanaxüega ga yema naäne. Rü ngëma nixi i “Nagüchitaü” ñaxüchiga. ²⁰ — Rü Wiyaegüarü poperawa yemachiga nanaxümatü ga Dabí, rü ñanagürü:

“Yixrüma rü ngëma natá ya napata, rü taxúema nagu pe”,
ñanagürü. Rü toxnamana i ngëma poperawa rü ñanagürü ta:
“Rü name nixi na togue naxüxü i ngëma norü puracü”,
ñanagürü. ²¹⁻²² — Rü nuä tatanüwa nangëxmagü i ñuxre i yatügü ga guxüguma tükü ümütügüxü ga yexguma tatanüwa nanuxmagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü nümagü rü tawe narüxi ga noxitama Cuáü Ngechuchuxü ibaiexëegü rü ñuxmata yema ngunexü ga daxüguxü ga nañnewa naxüxgu. Rü name nixi i ngëmatanüwa na nayaxuxü i wüxi i Yudachicüüçü na tamüci yüixüçèx rü tarüü nüxü yaxuxüçèx i ñuxäcü wena na namaxüxü ya Ngechuchu. ²³ Rü yemawena rü nüxü naxunetagü ga taxre ga yatügü. Rü wüxi nixi ga Yúche ga Yuchugu äegaxü ga Bachabámaä naxugüxü. Rü Matía nixi ga to. ²⁴⁻²⁵ Rü ñaäcü nayumüxegü: —Pa Corix, cuma nüxü cucuèx i guxüma i duüxügüarü maxü. ¡Rü ñuxma rü toxü nawëx i ngëxürüüxü i cuxcèx mexü i ñaä taxrewa na cunamuxüçèx rü nüma na naxüäxüçèx i ñaä puracü ga Yuda itaxü ga yexguma norü poxcuwa naxüxgu! —ñanagürü. ²⁶ Rü wüxi ga dïëru ga cuexruü ngixü nañanagüga na yemawa nüxü nacuëxgüxüçèx ga ngëxürüüxü ga yema taxre tá na ixücxü. Rü Matíagu nangu na yangucuchixüçèx. Rü yexgumatama rü yema 11 ga duüxügü ga Ngechuchu imugüxütanügu naxä ga Matía.

2

Ínangu ga Tupanaäe i Üünexü

¹ Rü nawa nangu ga yema Yudíugüarü peta ga Pëtecóstegu äegaxü. Rü yema ngunexügu rü guxüma ga yema yaxögüxü rü wüxi ga nachicawa nangutaquexegü. ² Rü ngürüächi daxüwa ne naxü ga wüxi ga naga ñoma wüxi ya buanecü ya taxüchicü icuxcugurüü, rü guxüne ga guma í ga nawa nayexmagünegu nayaxüga. ³ Rü naxcèx nangox ga üxüema ga ñoma naconüguraüxü. Rü yema üxüema rü nüguna nixigü, rü wüxicüga yema yaxögüxüna ninguchigü. ⁴ Rü guxüma ga yema yexmagüxü rü Tupanaäxü ga Üünexü

nüxna nangu. Rü yema Naă̄e i Üünexű yadexagüxẽ̄xűācüma inanaxügüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxű. ⁵ Rü yema ngunexügüga rü yema petacëx Yerucharéüwa nayexmagü ga muxüma ga toxnamana ne īxű ga Yudíugü ga Tupanaga īnūexű ga guxű ga togü ga nachiă̄newa ne īxű. ⁶ Rü yexguma nüxű naxñüegü ga ñuxă̄cü na yadexagüxű ga yema yaxõgüxű, rü nangutaquēxegü ga muxüma ga yema duňxügü ga toxnamana ne īxű. Rü nabaixă̄chiă̄egü yerü yema yaxõgüxű rü wüxichigü ga yema togü ga duňxügügawachigü nidexagü. ⁷ Rü yema na poraă̄cü nabaixă̄chiă̄egüxücëx, rü nügümaă̄ rü ñanagürögü: —¿Tama ēxna Gariréaanecű̄äx yixīgüxű i guxű i ñaă̄ duňxügü i tagawa idexagüxű? ⁸ —¿Rü ñuxă̄cü ēxna i nüxű ixñüexű i wüxichigü i yixema i taga i nawa iyaexűwa na yadexagüxű? ⁹⁻¹¹ —Yixema tixīgü i Pártiaanecű̄äx, rü Médiaanecű̄äx, rü Eraă̄necű̄äx, rü Mechopotámiă̄necű̄äx, rü Yudéaanecű̄äx, rü Capadochíaanecű̄äx, rü Pōtuanecű̄äx, rü Áchiaarü naă̄necű̄äx, rü Piríquiaanecű̄äx, rü Paă̄píriaanecű̄äx, rü Equituarü naă̄necű̄äx, rü Díbiaarü naă̄necű̄äx i Chirenecű̄äx. Rü tatanüwa nangēxma ta i duňxügü i Crétaanewa rü Arábiaarü naă̄newa ne īxű. Rü ñuxre i yixema rü Dumacű̄äx i Yudíugü tixīgü. Rü nuă̄ tatanüwa nangēxma ta i Dumacű̄äx i tama Yudíugü ixīgüxű natürü tacümagu īxű. Rü guxă̄ma rü nüxű taxñüe na wüxichigü i tagawachigü na yadexagüxű i ñaă̄ ngúexügü. Rü tagawa tamaă̄ nüxű nixugüe i ñuxă̄cü na namexēchixű ya Tupana —ñanagürögü. ¹² Rü guxă̄ma poraă̄cü nabaixă̄chiă̄egü, rü tama nüxű nacuèxgü ga ñuxă̄cü na yiňxű ga yema. Rü nügüna nacagüe, rü ñanagürögü: —¿Tacüchiga nixī i guxă̄ma i ñaă̄? —ñanagürögü. ¹³ Natürü ga togü rü nüxű nacugüecüraxű, rü ñanagürögü: —Nangă̄xemare rü ngēmacëx nixī i ngēmaă̄cü yadexagüxű —ñanagürögü.

Pedruarü dexa

¹⁴ Rü yexguma inachi ga Pedru namaă̄ ga yema 11 ga namücügü, rü tagaă̄cüma ñanagürü: —Pa Yudíugü i nuxma Yerucharéügu naxñänexű rü Pa Nuă̄cű̄äxgüx, jrü dūcax, meă̄ iperüxñüe i ñaă̄ tá pemaă̄ nüxű chixuxű! ¹⁵ —Rü ñaă̄ chomücügü rü tama nangă̄x i pema nagu perüxñüexürüü, erü pèxmamatama nixī rü ngexwacëx 9 arü orawa nangu. ¹⁶ —Natürü ñaă̄ ñuxma nüxű pedauxű nixī ga yema Tupanaărü orearü uruű ga Yoé marü nüxű ixuchigaxű ga yexguma ñaxgux:

¹⁷ “Rü ñanagürü ya Tupana: ‘Ngēma nawa iyacuáxű i ngunexügüga rü guxű i duňxügütanüwa tá chanamu i Chauă̄e i Üünexű, rü penegü rü pexacügü rü tá chauchigagu nidexagü. Rü choma rü tá chayangoxetüxẽ̄ i perü ngextüxüxügü rü tá nüxű nadaugü i ngēma tá nüxű chawéxű. Rü perü yaguă̄xgümaă̄ tá chidexa i nanegüwa. ¹⁸ Rü chorü duňxügütanüwa tá chanamu i Chauă̄e i Üünexű i ngēma ngunexügüga, rü tá chauchigagu nidexagü. ¹⁹ Rü naă̄netüwewa tá ichanawěx i mexügü i taguma nüxű idauxű. Rü ñoma i naă̄newa tá ichanawěx i cuèxruűgü i nagü, rü üxüema, rü taemaxű. ²⁰ Rü üèxcü rü tá nixoema rü tauemacü rü tá nagürüü naduema naxă̄pa na wenaxärü núma naxñuxű ya Cori. Rü ngēma ngunexű i nagu núma naxñuxű, rü wüxi i ngunexű i mexēchixű tá nixī. ²¹ Rü guxă̄ma ya yíxema Corina çaxe na tükű nangüxẽ̄xücëx, rü tá tamaxě̄’”,

ñanagürü ga yema orewa. ²² Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Duňxügü Pa Yudíugüx, jiperüxñüe i ñaă̄ ore! Rü pema rü meă̄ma nüxű pecuëx rü Ngechuchu ga Nacharétucű̄äx rü guma nixī ga wüxi ga yatü ga Tupana pepēxewa nüxű yaxucü na Nanexűchi yiňxű. Rü yemacëx ga Tupana rü norü poramaă̄ nüxű nanaxüxẽ̄ ga muxüma ga mexügü rü cuèxruűgü ga noxri taguma nüxű idauxű. ²³ —Rü Tupana pexna nanamu ga guma

Ngechuchu na pecaducèx nayuxüçèx yerü yemaäcü nanaxüxchaü ga Tupana, rü yemaäcü nagu narüxñü ga noxri tauta naxügxux ga naäne. Rü pema penamu ga yatügü ga tama yaxögüxü na yayauxgüäxüçèx rü curuchawa na yapotagüäxüçèx. Rü yemaäcü penayuxëe. ²⁴ —Rü woo nayuchirëx natürü tama yexma nayacuëx, yerü Tupana wena nanamaxëe rü ínanadaxëe. Rü yemaäcü ga yema yu rü taxuacüma marü nüxü narüporamaëëcha. ²⁵ —Yerü ga äëxgacü ga Dabí rü Ngechuchuchigagu nidexa, rü ñanagürü:

“Guxüguma nachauxütagu ya Cori ya Tupana rü choxü narüngüxëe na taxucèxma chaxoegaäëxüçèx. ²⁶ Rü yemacèx marü chataäe rü taäexü ga oremaä chidexa. Rü choma nüxü chacuëx na mexü tá choxü üpetüxü i ngëxguma chayügxux. ²⁷ Erü cuma tãütáma yuexüchicawa choxü cutèx, rü tãütáma cunaxwèxe na yayixixü i chaxune i choma ya Cune ya Üünecü na chiixü. ²⁸ Marü choxü nüxü cucuëxëe i ñuxäcü tá chanayaxu i maxü i taguma gúxü, rü tá poraäcü choxü cutaäexëe, erü chomaä tá icurüxäüx”,

ñanagürü ga Dabí. ²⁹ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Chaueneëgüx, rü aixcüma pemaä nüxü chixu na nayuxü ga nuxcümaüçü ga törü äëxgacü ga Dabí, rü marü inatèx, rü ñuxma rü ta tatanüwa nangëxma i naxmaxü. ³⁰ —Natürü nüma ga Dabí rü wüxi ga Tupanaärü orearü uruu nixi. Rü yemacèx nüxü nacuëx rü wüxi ga nataa tá nixi i äëxgacü ya Cristuxü ingucuchicü, yerü ga Tupana rü yemaäcü namaä inaxuneta. ³¹ —Rü yemacèx nuxcümaxüchima ga Dabí rü ñoma marü nüxü nadauxuchixürüü nüxü nixu rü Cristu rü tá yuwa ínarüda rü tãütáma naxmaxüwa nangëxmaëcha rü tãütáma niyixi i naxüne. ³² —Rü ñuxma ya Tupana rü marü wena nanamaxëe ga guma Ngechuchu, rü guxäma ga toma rü nüxü tadaugü na wena namaxüxü, rü ngëmacèx pemaä nüxü tixuchiga. ³³ —Rü Tupana rü daxüguxü ga naänewa nanaga na norü tügüneçüwawa yanatoxüçèx. Rü Tanattü ya Tupana rü marü nüxna nanamu ga Naäe i Üünexü ga nuxcüma nüxü yaxuxü rü tá nuä na namuäxü. Rü ñuxma ya yima Ngechuchu rü núma totanüwa nanamu i ngëma Naäe i Üünexü. Rü ngëma Naäe nuä üxü nixi i ñuxma nüxü pedauxü rü nüxü pexñüexü. ³⁴⁻³⁵ —Rü taguma daxüwa naxü ga Dabí, natürü nümatama rü ñanagürü:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristumaä nüxü nixu rü ñanagürü: ‘¡Rü chorü tügüneçüwawa rüto ñuxmatáta cuxmëxwa chanangëxmagüxëe i curü uwanügü!’ ”

ñanagürü. ³⁶ Rü ñanagürü ga Pedru: —Name nixi i guxäma i pema i Yudíugü na nüxü pecuëgxü rü guma Ngechuchu ga curuchawa peyapotacü, rü Tupana rü marü perü Cori ya Cristuxü nayaxixëe —ñanagürü ga Pedru.

³⁷ Rü yexguma yemaxü naxñüegü ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü poraäcü nanaxixächiäegü. Rü Pedruna nacagüe, rü yema togü ga Pedrumüçüna rü ta nacagüe, rü ñanagürü: —¿Rü tacü tá taxüexü i ñuxmax, Pa Toeneëgü? —ñanagürü. ³⁸ Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü rü Tupanacèx pedaugüe rü Ngechuchuégagu ípebaiü na pexü nüxü nangechaüxüçèx i perü pecadugü ya Tupana! Rü Tupana tá pexna nanamu i Naäe i Üünexü. ³⁹ —Rü ñaä Tupanaärü uneta, rü pexcèx nixi, rü pexacügucèx, rü guxü i duüxügü i yaxüwa ngëxmagüxüçèx nixi. Erü guxü i duüxügü i törü Cori ya Tupana nügüxütawa naxcèx çaxüçèx nixi i ngëma uneta —ñanagürü ga Pedru. ⁴⁰ Rü yema oremaä rü muxüma ga to ga oremaä nayaxucuxëgü ga Pedru, rü ñanagürü: —¡Nüxna pixígachi i ngëma duüxügü i chixexü ügüxü na pema rü ta tama chixexü pexügüxüçèx! —ñanagürü. ⁴¹ Rü yema duüxügü ga naga ïnüexü ga yema ore ga Pedru namaä nüxü ixuxü, rü ínabaiü. Rü yema ngunexügu rü poraäcü nayexera ga na

yamuxü ga yema yaxõgütü. Rü 3,000 ga duõxügü nixi ga Ngechuchuaxü yaxõgütü ga yexguma. ⁴² Rü yema yexwacèx yaxõgütü rü guxüguma inarüxiñüe ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxüärü nguxéetae. Rü meä nügumaä nangaugü ga norü yemaxügü. Rü guxüguma nayumüxegüxü rü chibucèx nangutaquëxegüxü.

Yema yaxõgütü rü aixcüma nügü nangechaxügü

⁴³ Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxügütü. Rü yexguma yemaxü nadaugüga togü ga duõxügü, rü poraäcü nabaixächiäegü ga guxüma. ⁴⁴ Rü guxüma ga yema yaxõgütü, rü wüxigu narüxiñüe. Rü meä nügumaä nangaugü ga norü yemaxügü. ⁴⁵ Rü namaä nataxegüxü ga norü naänegü rü guxüma ga togü ga norü yemaxügü. Rü nügumaä ngixü nitoyegüxü ga yema díeru yexgumarüü na ñuxre natümawèxexü ga norü ñonatanü ga wüxichigü. ⁴⁶ Rü guxü ga ngunexügu tupauca ga taxünnewa nangutaquëxegüxü, rü chibucèx nangutaquëxegüxü ga napatagüwa, rü taäeäcüma nügumaä nachibüexü. ⁴⁷ Rü guxüguma Tupanaxü nicuëxüggüxü. Rü guxüma ga yema ñäneçüäx rü nüxü nangechaügü ga yema yaxõgütü. Rü wüxichigü ga ngunexügu rü nimuëtanü ga duõxügü ga yaxõgütü, yerü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü nüxü narüngüxée na nayauxgüäxüçèx ga norü maxü i taguma gúxü.

3

Naxcèx nitaane ga wüxi ga yatü ga chixeparacü

¹ Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü Cuáü rü tomaëxpükarü oragu ga ýáuanecü rü tupauca ga taxünnewa naxi, yerü yema nixi ga yumüxéärü ora. ² Rü yéma guma tupauca ga taxünnewa nayexma ga wüxi ga yatü ga norü bucümatama chixeparacü. Rü guxü ga ngunexügu rü natanüxügü rü guma tupauca ga taxüneärü ñäx ga Mexéchixügu äegaxügu nayamugüxü, na díerucèx ñinacaüüxüçèx nüxna ga duõxügü ga guma tupauca ga taxünnegu chocuxüxü. ³ Rü yexguma Pedru rü Cuáüxü nadèügxux ga tupauca ga taxünnegu na nachocuxü, rü guma chixeparacü rü nüxü nawémëx rü díerucèx nüxna naca. ⁴ Rü Pedru rü Cuáü meäma nüxü narüdaunü, rü Pedru rü ñanagürü nüxü: —¡Toxü nadawenü! —ñanagürü. ⁵ Rü nüma ga yatü rü nüxü nadawenü, yerü nüma nüxü nacuëxgu rü chi ñacü nüxna naxägü. ⁶ Natürü ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Choxü nataxuma i díeru. Natürü ngëma choxü ngëxmaxü tá cuxna chaxä. Rü naegagu ya Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucüäx cuxü chamu, rü ñinachi rü ixü! —ñanagürü. ⁷ Rü yema ñaxguwena ga Pedru, rü norü tügünemëxëgu nayayauxächi, rü inanachixée, rü yexgumatama napora ga namëxtüxügüwa rü nacutügüwa. ⁸ Rü nayuxnagü rü inachi, rü inanaxügü na iyaxüxü. Rü nümatama iyaxüäcüma Pedru rü Cuáüwe tupauca ga taxünnegu naxücu. Rü nanayuxnagüane rü Tupanaxü nicuëxü. ⁹ Rü guxüma ga duõxügü nüxü nadaugü ga na iyaxüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüxü. ¹⁰ Rü poraäcü nabaixächiäegü ga duõxügü naxcèx ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü. Yerü nüxü nacuëxgu ga na guma yiixü ga tupauca ga taxüneärü ñäx ga Mexéchixügu äegaxüwa rütooxüçhirécü rü yéma díerucèx ícacü.

Tupaucacüwawa yexmaxü ga chopetüchica ga Charomóüärü Üpetüchicagu äegaxüwa nidexa ga Pedru

¹¹ Rü guma chixeparachirécü ga marü naxcèx yataanecü, rü tama Pedru rü Cuáüna nixügachichaü. Rü guma tupauca ga taxünnegu nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga “Charomóüärü Üpetüchicagu” äegaxü. Rü yema chopetüchicawa rü Pedru rü Cuáüçèx naxitäquëxe ga guxüma ga duõxügü

yerü poraācü nabaixāchiāēgü. ¹² Rü yexguma Pedru nüxü dèuxgu ga yema duăxügü ga yéma naxcèx ītaquēxegüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chautanüxügü i Yudíugüx, ¿Tüxcüü pebaixāchie namaā i ngēma ñaā yatümaā ngupetüxü? ¿Rü tüxcüü toxü perüdaunü ñoma torü poramaā rü torü mexümaā tanamexēēxürüü? ¹³ —Nuxcümaūgucü ga törü oxigü ga Abráü rü Ichaá rü Acobu rü togü ga törü oxigü rü nüxü nayaxōgü ga Tupana. Rü yimatama Tupana nixi ya ñuxma Ngechuchuxü taxēēcü, na guxüärü yexera yiixücèx. Rü gumatama Ngechuchu ya Tupanaärü ngüxēēruü ixicü nixi ga pema äēxgacü ga Piratuxüntawa penagagucü. Rü yexguma nüxü yangéxchaügu ga Piratu, rü pema rü tama penaxwèxegü ga na yangéāxü. ¹⁴ —Pema rü tama penaxwèxe ga na ínanguxuchixü ga guma üünecü ga aixcüma meçü ga Ngechuchu, natürü naxcèx ípeca na pexcèx ínanguxuchixēēäxücèx ga wüxi ga máētaxü. ¹⁵ —Rü yemaācü pematama peyamēxgü ga guma Ngechuchu ya tüxü maxēēxü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxēē. Rü toma nixi ga nüxü tadaugüxü ga wena na namaxüxü. ¹⁶ —Rü ñaā yatü ga chixeparachiréxü i pema nüxü pedauxü rü nüxü pecuáxü rü marü naxcèx nitaane erü Ngechuchuaxü nayaxö. Rü ngēma Ngechuchuaxü na yaxööxücèx nixi i naxcèx yataanexü ngēma ñuxma guxāma i pema nüxü pedauxürüü. ¹⁷ —Rü düçax i ñuxma Pa Chaueneēgüx, rü yexguma pema rü wüxigu perü äēxgacügümä peyamēxgugu ga Ngechuchu, rü tama nüxü pecuèxgü ga tacü na pexüexü. ¹⁸ —Natürü ga Tupana rü yemaācü nayanguxēē ga yema uneta ga nuxcüma nümatama nüxü yaxuxü nawa ga guxüma ga norü orearü uruügü. Yerü yema norü ore ga ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá ngúxü ninge”,

ñanagürü. ¹⁹⁻²⁰ —Rü ngēmacèx, Pa Chaueneēgüx, rü name nixi i nüxü perüxo i pecüma i chixexü, rü Tupanacèx pedaugü, rü nüxü peyaxögü na nüma pexü ínapiäxücèx i perü pecadugü. Rü ngēguma i nüma rü tá pexü nataāēgxēē, rü tá nüma nanamu ya Ngechuchu ga noxritama naāne ixügüga pexcèx nüxü naxunetacü na perü äēxgacü ya Cristu na yiixücèx. ²¹ —Natürü i ñuxma rü Tupana nanaxwèxe i daxüguxü i naānegu na naxäüxü ya Ngechuchu ñuxmatáta nüma ya Tupana wena namexēēägu i guxüma i ñoma i naānewa ngēxmaxü. Yerü yemaācü nixi ga nüxü yaxuxü ga Tupana nawa ga nuxcümaūgüxü ga norü orearü uruügü ga ixüünexü. ²² —Rü Moiché rü törü oxigümaā nüxü nixu rü ñanagürü:

“Rü perü Cori ya Tupana rü petanüwa tá nüxü naxuneta i wüxi i norü orearü uruü i chauxrüü ixixü. Rü name nixi na naga pexinüexü i guxüma i ngēma pemaā nüxü yaxuxü. ²³ Rü texé ya tatanüwa tama naga ñinxü i ngēma orearü uruü, rü tá tüxü ñatexüchi i tatanüwa”,

ñanagürü ga Moiché. ²⁴ —Rü Chamue rü guxüma ga togü ga Tupanaärü orearü uruügü ga naweama ügüxü rü ta nüxü nixugüe ga tacü tá na üpetüxü i ñomaücüü. ²⁵ —Rü nuxcümaxüchima ga Tupana rü törü oxi ga Abráümaā nüxü nixu rü ñanagürü:

“Rü wüxi i cutaa tá nixi i nüxü rüngüxēēxü i guxüma i duăxügü i ñoma i naānecüäx”,

ñanagürü. Rü yemaācü ta Tupana inaxuneta nawa ga nuxcümaūgüxü ga norü orearü uruügü. Rü pemaā nüxü chixu i ñuxma, rü pexcèx nixi ga yema unetagü ga nuxcümaūgüxü ga orearü uruügüwa törü oxigümaā nüxü yaxuxü ga Tupana. ²⁶ —Rü pemaā nüxü chixu Pa Chautanüxügü i Yudíugüx, rü yexguma Tupana wena namaxēēgu ga Nane ga Ngechuchu rü petanüwaxira nanamu na pexü nangüxēēxücèx, erü nanaxwèxe i wüxicigü i pema na nüxü perüxoexü i pecümagü i chixexü —ñanagürü ga Pedru.

4

Ãëxgacügüpëxewa nayexmagü ga Pedru rü Cuáü

¹ Rü yexguma duňxügümäã íyadexagüga Pedru rü Cuáü, rü yexgumayane yéma nangugü ga guma tupauca ga taxüneärü purichíaarü ãëxgacü, rü paigü, rü Chaduchéugü. ² Rü Pedru rü Cuáümaã nanuẽ ga paigü yerü duňxügükü nangúexëe ga na marü wena namaxüxü ga Ngechuchu, rü naxrüü tá ta wena namaxëxü i guxüma i duňxügü i marü yuexü. ³ Rü ínanayauxü, rü poxcupataügu nanawocu ñuxmata moxüäcü, yerü marü nayáuane. ⁴ Natürü muxüma ga yema duňxügü ga nüxü ïnüexü ga yema Tupanaärü ore rü nayaxögü. Rü 5000 wa nangu ga yatüxüxica ixugüga. ⁵ Rü moxüäcü Yerucharéüwa nangutaquëxegü ga Yudíugüarü ãëxgacügü namaã ga naerugü, rü ngúexëeruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. ⁶ Rü yéma nayexma ta ga Aná ga paigüeru ixicü, rü Caipá, rü Cuáü, rü Areyáüdru, rü guxüma ga yema togü ga paigü ga paigüerutanüxü ixígüxü. ⁷ Rü nanamu na naxütawa nagagüäxüçex ga Pedru rü Cuáü. Rü yexma norü ngäxütanügu nanachigüxëe rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Texé pexü tamu, rü texé pexna tanaxä i pora na penamexëexüçex i ñaã yatü? —ñanagürügü. ⁸⁻⁹ Rü Pedruwa nayexma ga Tupanaäe ga Üünexü rü nanaporaxëe. Rü yemacex ga Pedru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Íâneärü Æëxgacügü, rü Pa Yudíugüarü Æëxgacügüerugü, rü ñuxma toxna naxcèx peca naxcèx ga norü mexëe i ñaã chixeparachiréxü erü nüxü pecuáxchaü ga ñuxäcü na namexü. ¹⁰ —Rü ñuxma tá pemaã nüxü tixu na nüxü pecuáxüçex i guxäma i pema rü nüxü nacuëxgüxüçex i guxüma i tatanüxügü i Yudíugu. Rü ñaã yatü i ñuxma pepëxewa ngëxmaxü rü Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucüäx nixi ga namexëecü. Rü guma nixi ga pema curuchawa peyapotacü rü peyuxëecü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëe. ¹¹ —Rü gumatama Ngechuchu nixi ga pema nüxü pexoecü. Natürü ga Tupana rü nayamucuchi na guxüarü ãëgacü yixixüçex. ¹² —Rü yima Ngechuchuxicatama nixi ya törü maxëxëeruü, erü yxicatama nixi ga Tupana nüxü unetacü i ñoma i naanewa na tüxü namaxëexüçex —ñanagürü ga Pedru. ¹³ Rü yexguma yema ãëxgacügü nüxü daugüga ñuxäcü tama muüeäcüma na yadexagüxü ga Pedru rü Cuáü, rü nabaixächiäegü, yerü nüxü nicuëxächitanü ga tama meä poperaxü na yacuáxü rü puracütanüxümare yixígüxü. Rü aixcüma nüxü nicuëxächitanü ga Ngechuchuarü ngúexügü na yixígüxü. ¹⁴ Rü ñuxüchi nüxü nadaugü ta ga guma yatü ga rümeçü ga Pedru rü Cuáüxütagu na nachixü. Rü yemacex ga yema ãëxgacügü rü taxuacüma ñuxü ñanagürügüega nachiga ga yema ngupetüxü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü ínanamuxü ga yema ínangutaquëxegüxüwa, rü nüxücatama nügümäã nidexagü. ¹⁶ Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá namaã ixüexü i ñaã yattügü? Erü guxüma i Yerucharéüçüäx i duňxügü rü nüxü nacuëxgü i ngëma mexü i taxü i naxügükü, rü taxuacüma itayacux. ¹⁷ —Natürü ngëma na tama yexeraäcü duňxügütanüwa nanguchigaxüçex i ngëma ngupetüxü, jrü ngíxä tanamuüexëe na ñuxmawena rü taxüemaäma ngëma Ngechuchuchigagu yadexagüxüçex! —ñanagürügü. ¹⁸ Rü wenaxärü Pedru rü Cuáüçex nacagü, rü nüxna naxäga na tama Ngechuchuchigamaä yadexagüxüçex, rü bai i texéxü na nangúexëexüçex i nachiga. ¹⁹ Natürü ga Pedru rü Cuáü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —¡Nagu perüxñüe i pematama! ¿Rü namexü i Tupanapëxewa na pega taxñüexü rü ëxna Tupanaga taxñüexü? ²⁰ —Erü toma rü taxuacüma nüxü tarüxoe na nüxü tixuxü ga yema nüxü tadaugüxü rü nüxü taxñüexü —ñanagürügü. ²¹ Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü nayaxäxünegü rü yemaäcü ínayamugü, yerü

nataxuma ga tacüçèx na napoxcueãx ū rü duňxügütü namuüe, yerü guxüma ga duňxügütü rü Tupanaxü nicuèxüügütü naxcèx ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü ga chixeparawa rümecü.²² Rü guma yatü ga yemaãcü Tupanaãrütü poramaã naxcèx itaanecü, rü 40 arü yexera nixi ga norü taunecü.

Yema yaxõgütü rü Tupanaarü ngûxëēcèx ínacagü

²³ Rü yexguma marü ìnamuxüäxgu, rü Pedru rü Cuáü rü namüçögü iyexmagütüwa naxi. Rü namaã nüxü nixugüe ga guxüma ga yema ore ga Yudíugüarü äëxgacögü rü paigüarü äëxgacögü namaã nüxü ixuxü.²⁴ Rü yexguma Pedru rü Cuáüxü naxinüegü ga namüçögü, rü guxüma wüxigu nayumüxëgütü rü Tupanamaã nidexagü rü ñanagürögü: —Pa Corix, cuma cunaxü ga daxüguxü ga naãne rü ñoma ga naãne, rü taxü i taxtü, rü guxüma i tacü i nawa ngëemaxü.²⁵ —Rü cumatama nixi ga nuxcüma Cuäe i Üünexüxü cumuxü na curü ngûxëēruü ga Dabíwa yanadexaxücèx rü ñaxücèx:

“Tüxcüü ìipurae i ñoma i naãnecüäx i duňxügütü i tama yaxõgütü? ¿Rü tüxcüü ngëma natüçèxmamare ixígxüüga narüxñüe i guxü i nachiüñanecüäx?

²⁶ —Nümagü i nachiüñanegüarü äëxgacögü rü Tupanamaã nanuë, rü nügümaã nangutaquëxegü na wüxigu nügümaã nagu naxinüexücèx na ñuxäcü tá nüxü na nayexeragüxücèx ya Cori ya Tupana rü Nane ya nüxü naxunetacü ya Cristu”,

ñanagürü.²⁷ —Rü aixcüma nixi ga ñoma ga ñanewa ga äëxgacögü ga Erode rü Piratu ga nangutaquëxegüxü namaã ga to ga nachiüñanegüçüäx rü totanüxü ga Yudíugü, na chixexü naxügütücèx namaã ya curü ngûxëēruü ya üünecü ya Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuxunetacü.²⁸ —Rü yemaãcü ga nümagü rü nayanguxëe ga guxüma ga yema cuma nuxcümama nagu curüxñinüxü rü nüxü cuxunetaxü rü tá na yanguxü.²⁹ —Rü dïçax, Pa Corix, cuma nüxü cucusüna ñuxäcü toxü naxäxünegüxü! Toma nixi i curü ngûxëēruügütü rü tanaxwèxe na toxü cuporaexëexü na tama tamuüeäcüma nüxü tixuxücèx i curü ore.³⁰ — ¡Rü curü poramaã nameëxëe i duňxügütü i idaaweexü! ¡Rü duňxügütü nawëx i cuèxruügütü i curü poramaã cuxüxü i naegagu ya curü ngûxëēruü ya üünecü ya Ngechuchu! —ñanagürögü.³¹ Rü yexguma yumüxëwa nüxü nachauegu, rü guma ïpata ga nawa nangutaquëxegüne rü naxiñäxächi. Rü Tupanaãe i Üünexü rü nüxna nangu ga guxüma. Rü tama namuüeäcüma nüxü nixugüe ga Tupanaãrütü ore.

Yema yaxõgütüärü yemaxügütü rü guxüärü nixi

³² Rü namu ga yema yaxõgütü. Rü guxüma rü wüxigu narüxñüe. Rü taxuüma nagu narüxñü ga noxrüxicatama na yiixü ga norü yemaxügütü, natürü guxüma ga namüçögümaã nangau.³³ Rü yema ngúexügütü ga Ngechuchu imugütü na Tupa-naãrütü puracü naxügütücèx, rü Tupanaãrütü poramaã nüxü nixugüe ga ñuxäcü wena na namaxüxü ga Cori ga Ngechuchu. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngütüe ga guxüma ga yema yaxõgütü.³⁴⁻³⁵ Rü natanüwa rü nataxuma ga wüxi ga nüxü nataxuxü, yerü guxüma ga yema nüxü yexmaxü ga naãnegü rü ëxna ïpatagü, rü namaã nataxegü. Rü yema dïëru ga ngixü nayauxgütü rü ýéma ngixü nangegü, rü yema ngúexügütü ga Ngechuchu imugütüna ngixü nayaxägü. Rü ñuxüchi nügütü ngixü ninuüxü ga ñuxrechigü nüxü nataxuxü ga wüxichigü.³⁶ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Lebitanüxü ga Chiprecüäx ga Yúchegu äegacü. Rü yema ngúexügütü ga Ngechuchu imugütü na Tupanaãrütü puracü naxügütücèx rü Bernabémaã nanaxugü. Rü ngëma naëga, rü: “Taäëxëēruü”, ñaxüchiga nixi.³⁷ Rü nüma ga Bernabé rü nüxü nayexma ga wüxi ga naãne, rü namaã nataxe. Rü yema ngúexügütü ga Ngechuchu imugütüxütawa ngixü nana ga yema dïëru.

5

Ananíā rü Chacuíraarü pecaduchiga

¹ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Ananíāgu ãegaxü rü Chacuíra ga namèx. Rü nümagü rü namaã nataxegü ga wüxi ga norü naãne. ² Natürü nüma ga Ananía rü namèxmaã wüxigu nagu narüxñüe na nügütü ngíxne nayauxgüxü ga ñuxre ga yema naãnetanü. Rü ñuxuchi yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxüxtawa ngíxü nangegü ga yema nüxü íyaxüçü. ³ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananíāx, ¿tüxcüü ngoxo i Chatanága cuxñü rü Tupanaäe i Üünexümaã quidora, rü cugüxü ngíxne cuyaxu i ñuxre i ngëma curü naãnetanü? ⁴ —¿Exna yexguma tauta namaã cutaxegu, rü tama ëxna cuxrü yiixü ga yema naãne? ¿Rü yexguma namaã cutaxegu, tama ëxna cuxrü yiixü ga yema dñero na ngíxü cugüxexüçex i ngëma cuma cu-naxwèxexüäcüma? ¿Tüxcüü i cunaxüxü i ñaã? Tama yatügümaäxíca quidora, natürü Tupanamaã rü ta nixi quidoraxü —ñanagürü ga Pedru. ⁵ Rü yexguma yema orexü naxñügu ga Ananíā, rü yuxüma inayangu. Rü poraäcüxüchima namuüe ga guxüma ga yema duüxügü ga yexguma yemaxü nacuächigagügu. ⁶ Rü ñuxre ga yéma yexmagüxü ga ngextüxüxügü rü nanayauxgü ga naxñüne, rü nananuquegü, rü inayatèxgü. ⁷ Rü tomaëxpüx ga ora ngupetüxgu rü língu ga namèx. Rü yexma ixücu natürü tama nüxü icuëx ga tacü na ngupetüxü. ⁸ Rü Pedru ngíxna naca, rü ñanagürü: —¿Yema natanü ga ipexunetaxügu yiixü ga namaã petaxegüxü ga perü naãne? —ñanagürü. Rü ngíma rü: —Ngü, ngëxgumaëxpüxgu nixi —ngígürü. ⁹ Rü Pedru rü ñanagürü ngíxü: —¿Tüxcüü pegümaã ngëmaäcü wüxigu perüxñüe na namaã pidoraexüçex i Tupanaäe i Üünexü? ¡Dúcex, ngëma cutexü iyatèxgüxü rü marü ínangüü, rü ñuxma rü cuxü rü tá ta ngëma nangegü! —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexgumatama yuxcüma Pedrupëxegu iyangu. Rü yexguma nachocuxgu ga yema ngextüxüxügü, rü yuxcüma ngíxü inayangaugü. Rü ngíxü nayauxgü, rü ngítexütagutama ngíxü nayatèxgü. ¹¹ Rü yexguma nüxü nacuëxgüga yema ngupetüxü, rü guxüma ga yema yaxögxüxü rü yema togü ga duüxügü rü ta poraäcüxüchima namuüe.

Tupanaärü poramaã nanaxügü ga muxüma ga mexügü

¹² Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü, rü duüxügüpëxewa nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxügüxü. Rü inanawëxgü ga muxüma ga cuëxruügü. Rü guxüma ga yema yaxögxüxü rü guxüguma naxitäquëxegüxü nagu ga yema tupauca ga taxünewa yexmaxü ga choperüchica ga Charomóüärü Üpetüchicagu ãegaxü. ¹³ Rü yema togü ga duüxügü ga tama yaxögxüxü rü namuüe na yema yaxögxüxtanügu naxägüxü, natürü poraäcü yema yaxögxüxü nangechaügü. ¹⁴ Rü nimuëtanüäma ga yema yaxögxüxü yerü muxüma ga duüxügü ga yatüxügü rü ngexügü rü Coriaxü nayaxögüetanü. ¹⁵ Rü nüma ga duüxügü rü ïtamügüga nayamugüxü ga idaaweexü naxchápenüümaã rü norü caruügümaã na yexguma Pedru yéma üpetüxgu, rü naxchipetamare nüxü na nachixüçex. ¹⁶ Rü yexgumarüü ta rü yéma naxitäquëxegüxü ga muxüma ga duüxügü ga Yerucharéüärü ngaicamana imugüne ga ïänewa ne ïxü. Rü yéma naxcëx nanagagüxü ga yema idaaweexü rü yema ngoxoäxgüxü. Rü guxüma naxcëx nitaanegü.

Pedru rü Cuáüwe ningëxütanü ga paigü

¹⁷ Rü yexguma ga guma paigüeru rü guxüma ga yema natanüxügü ga Chaduchéugü rü poraäcü nixäüxächigü naxcëx ga yema mexügü ga naxügüxü ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. ¹⁸ Rü yemacëx norü

purichíagüxü namu na ínayauxüäxüçèx ga yema ngúexügü. Rü íâneärü poxcupataügu nanapoxcue. ¹⁹ Natürü Coriarü orearü ngeruü ga daxücüäx naxcèx nayawâxna ga yema poxcupataüärü íäxgü ga chütacü. Rü ínanamuxü, rü ñanagürü nüxü: ²⁰ —jNgëma tupauca ya taxünewa pexí, rü guxü i duüxügümaä nüxü pixu na ñuxäcü Tupana inaxäxü i ngexwacaxüxü i maxü! —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü naga naxinüe ga yema ore. Rü moxüäcü ga pëxmamaxüchi rü tupauca ga taxünewa naxí, rü duüxügüxü nangúexëe. Rü yoxni ga guma paigüeru rü natanüxügü, rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga yema togü ga äëxgacügü ga äëxgacügütücumüwa ügüxü. Rü poxcupataüwa nanamugü ga purichíagü na yagagüäxüçèx ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. ²²⁻²³ Rü yexguma poxcupataüwa nangugüga yema purichíagü, rü taxuxüxüma inayangaugü. Rü nayawoegu, rü nüxü nayarüxugüe, rü ñanagürügü: —Yima poxcupataü rü narüwâxta, rü meäma nataichirëx, rü purichíagü nüxna nadaugü i naäxwa. Natürü ngëxguma tayawâxnagu, rü taxuxüxüma itayan-gaugü i aixepewa —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema orexü naxinüegü ga yema paigüeru rü yema togü ga paigü ga äëxgacügü ixïgxü rü yema tupauca ga taxüneärü purichíagüarü äëxgacü rü guxüma nabaixächiäegü yerü tama nüxü nacuëxgü ga ngextá tá na nangu ga guxüma ga yema rü ñuxäcü tá na iyanaxoxëegüäxü. ²⁵ Rü yexguma yemagu ínaxinüeyane rü yéma nangu ga wüxi ga yatü, rü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëma yatögü i pepoxcuechirëxü, rü tupauca ya taxünewa nangëxmagü, rü ínanangúexëe i duüxügü —ñanagürü. ²⁶ Rü yéma naxí ga tupauca ga taxüneärü purichíagüarü äëxgacü wüxigu namaä ga norü purichíagü na yagagüäxüçèx. Natürü namuüe na duüxügü nutamaä yamuxütanüxü, rü yemacèx meämare yema ngúexügüxü nigagü. ²⁷ Rü yexguma namaä ínangugüga, rü yema äëxgacügüpëxewa nanagagü. Rü yema paigüeru rü namaä nidexa rü ñanagürü nüxü: ²⁸ —Marü poraäcü pexna tanachuxu na tama ngëma Ngechuchuégamaä penangúexëexüçèx. Natürü i pema rü guxüne ya Yerucharéüwa penangúexëe i duüxügü, rü ñuxuchi toxna penax-uxchaü ga na togagu nayuxü ga yema Ngechuchu —ñanagürü. ²⁹ Rü Pedru rü namücgümaä nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Narümemaë nixí na Tupanaga taxinüexü rü tama i yatögüga. ³⁰ —Guma Tupana ga nuxcümaügüxü ga törü oxigü nüxü yaxögücü, rü guma nixí ga wena namaxëecü ga Ngechuchu ga pema peyamáçü ga yexguma curuchawa peyapotagüga. ³¹ —Natürü Tupana rü nanataxëëäma, rü nügüarü tüguncüwawa nanatoxëë. Rü törü cuèxrü rü maxëëëruü nayangucuchixëe na tatanüxügü i Yudíugüxü nangüxëexüçèx na nüxü naxoexüçèx i norü chixexügü, rü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx i norü pecadugü. ³² —Rü toma nüxü tacuëx na aixcüma yiixü i guxüma i ngëma pemaä nüxü tixuxü erü tomatama nüxü tadaugü. Rü ngëxgumarüü ta i Tupanaäe i Üünexü i Tupana tüxna äxü ya yíxema naga ñüexë, rü nüxü nacuëx na aixcüma yiixü —ñanagürügü. ³³ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga yema äëxgacügü, rü poraäcüxüchima nanuë, rü nanadaixchaü. ³⁴ Natürü yema äëxgacügütanüwa nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Gamarié ga naega. Rü nüma rü meäma nanangúexëe ga Tupanaärü mugü. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nangechaügü. Rü nüma ga Gamarié inachi rü nanamu na paxaächi ínamuxüäxüçèx ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. ³⁵ Rü ñuxuchi namücgü ga äëxgacügümaä nüxü nixu rü ñanagürü: —Pa Chautanüxüx, jpekuäegü na tacü tá namaä pexüexü i ñaä yatögü! ³⁶ —Rü nüxna pecuëxächie ga üpa ga ñuxäcü äëxgacüxü nügü ningucuchixëëchaü ga Teudá. Rü nügütama nixu na wüxi ga tacü na yiixü. Rü

maneca 400 naguxü ga yatügü nawe narüxi. Natürü churaragü nayamèxgü, rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangüächi, rü yexma nayarüxo ga guxüma. ³⁷ —Rü yixcüra ínangu ga to ga yexguma tachiüäneärü ãëxgacü duüxügüxü ixugü, rü yema nixi ga Yuda ga Gariréaanecüäx ga ãëxgacüxü nügü ingucuchixéêchaüxü. Rü nayaxucuxügü ga duüxügü rü nawe narüxi ga ñuxre. Natürü yemaxü rü ta nimèxgü rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangüächi. ³⁸ —Rü ngëmacèx i ñuxma rü pexü chaxucuxë na peyangëgxüxü i ñaã yatügü, rü tama penapoxcuexü. Erü ngëxguma nagagutama yixigu i ngëma nüma naxügüxü, rü tá inayarüxo. ³⁹ —Natürü ngëxguma Tupanaärü yixigu i ñaã naxügüxü, rü taxuacüma ipeyanaxoxëë. ;Rü pexuäegü na tama ngürüächi Tupanamaä yiñxü i penuëxü! —ñanagürü. Rü guxüma ga yema ãëxgacügü rü naga naxinüë ga yema norü ucuxë. ⁴⁰ Rü ñuxüchi nanachocuxëë ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. Rü nayaçuaixgü. Rü nüxna naxäga na tama Ngechuchuchiga yadexagüxüçèx. Rü yemawena rü nayangëxgü. ⁴¹ Rü yema ãëxgacügüna ínixi ga yema ngúexügü. Rü nataäegü yerü woetama Tupana nanaxwëxe ga yemaäcü Ngechuchucëx ngúxü na yangegüxü. ⁴² Rü guxü ga ngunexügu tupauca ga taxünewa rü ïpatagüwa, rü nanangüexëëäma, rü nüxü nixugüetanü ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga.

6

Yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nüxü naxuneta ga 7 ga yatügü na nüxü nangüxüçèx ga Tupanaärü puracüwa

¹ Rü yexgumaäcü rü yexeraäcü nimuchigü ga yema duüxügü ga yaxögxü. Rü natanüwa nayexmagü ga Yudíugüçirëx ga Griéguanewa ne ïxü rü Griégugawa idexagüxü. Rü nayexma ta ga yaxögxü ga Yudíugü ga Yerucharéüçüäx ga woetama nagawa idexagüxü. Rü yema yaxögxü ga Griégugawa idexagüxü rü nidexagüeche nachigagu ga yema yaxögxü ga Yerucharéüçüäxgxü ixígüxü, rü ñanagürügü: —Totanüwa yutegüxe rü tama meä õna tüxna naxägüxü i ngëxguma õna inaxägüüxgu i wüxicigü i ngunexügu —ñanagürügü. ² Rü yexguma ga yema 12 ga ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü guxüma ga yema yaxögxüxü nangutaquëxexëëgü, rü ñanagürügü nüxü: —Tama name na ítanangéxü i Tupanaärü orearü uchiga i tomax na õnamaä itacuáxüçèx. ³ —Rü ngëmacèx, Pa Tomüçügxü, rü ;Naxcëx pedëux i petanüwa ya 7 ya yatügü ya guxäma nüxü ngechaäcü, rü meä naãexü cuácü, rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawa ngëxmacü! Rü toma tá nüxna tanaxä i ngëma puracü na nümagü õnamaä inacuëgxüçèx. ⁴ —Rü ngëxguma i toma rü yumüxëwa rü Tupanaärü orearü uchigawacicatama tá tapuracüe —ñanagürügü. ⁵ Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü rü: —Ngü —ñanagürügü naxcëx ga yema ore. Rü nüxü naxunetagü ga Etébaü ga meä yaxöcü rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawa yexmacü, rü Piripi, rü Pócoro, rü Nicanúru, rü Timú rü Paruménu, rü Nicuráchi ga Aǖtioquíacüäx ga tauta Ngechuchuaxü yaxöögu Yudíugüçüma yaxucü. ⁶ Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxüxtawa nanagagü. Rü nümagü naxmëxmaä nüxü yangögüäcüma naxcëx nayumüxëgü. ⁷ Rü yema Tupanaärü ore rü yexeraäcü nixüchigü. Rü poraäcü nimuëtanü ga yema yaxögxü ga Yerucharéüwa. Rü woo muxüchixüma ga Yudíugüäpaigü rü ta Ngechuchuaxü nayaxögü.

Etébaüxü niyauxgü

⁸ Rü Etébaü nixi ga wüxi ga yatü ga Tupana poraäcü nüxü rüngüxüçü rü naporaxëëcü na duüxügütanüwa naxüäxüçèx ga mexügü ga taxügü

rü cuèxruüğü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ⁹ Rü nayexma ga wüxi ga ngutaquęxepataň ga Yudíugüarü ga Ínguxňxňärü Ngutaquęxepataňgu äegane. Rü gumawa nangutaquęxegü ga duňxügü ga üpaacü corigüměxěwa yexmagüxü. Rü ñuxre ga guma ngutaquęxepataňcüňx rü wüxigu namaä ga ñuxre ga Chireneänecüňx, rü Aleyädríaanecüňx, rü Chiríchiaanecüňx, rü Áchiaarü naänecüňx, rü inanaxügüe ga Etébaňmaä na iyaporagatanüçüüxü. ¹⁰ Natürü taxuacüma Etébaňxü narüyexeragü, yerü nüma ga Etébaň rü nidexa namaä ga yema cuèx ga Tupanaä i Üünexü nüxna ãxü. ¹¹ Rü yexguma ga yema duňxügü rü togüaxü nanaxütanügü na Etébaňchiga doraxü yaxugüxüçex. Rü ñanagürügü ga yema idoraegüxü: —Toma nüxü taxinüegü, rü Moïchéchiga rü Tupanachigamaä chixexü ga ore nixugü ga Etébaň—ñanagürügü. ¹² Rü yemaäcü nananuëxëe ga duňxügü rü Yudíugüarü äëxgacügüberugü rü ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü yemacex Etébaňçex nibuxmü, rü nayayauxgü, rü äëxgacügüberugü Íngutaquęxegüxüwa nanagagü. ¹³ Rü naxcex nadaugü ta ga yatügü ga doraxü ixugüemarexü rü yema rü ñanagürügü: —Ñaä yatü rü guxüguma chixexümaä nidexa i nachigagu ya daa tupauca ya taxüne, rü nachigagu i Tupanaärü mugü. ¹⁴—Rü toma rü nüxü taxinüe rü:

“Yima Ngechuchu ya Nacharétucüňx rü tá nanangutaňxëe ya daa tupauca, rü tá inayanaxoxëe i nacümagü ga Moïché tükü ngúexëëxü”, —ñanagürügü. ¹⁵ Rü yexguma Etébaňxü nadauňüga guxüma ga yema äëxgacügü ga ýéma rütogüxü, rü nüxü nadaugü ga nachametü rü wüxi ga daxü-cüňx ga orearü ngeruňchametürüü na yiňxü.

7

Etébaňärü ore

¹ Rü nüma ga paigüeru, rü Etébaňna naca rü ñanagürü: —¿Aixcüma yiňxü i ñaä ore i nüxü yaxugüexü? —ñanagürü. ² Rü Etébaň nanangäňxü, rü ñanagürü: —Pa Chautanüxü Pa Äëxgacügü, ¡Choxü iperüxňnü! Guma Tupana ya mexěchicü, rü nuxcümaňcü ga törü oxi ga Abráňcex nangox ga yexguma Mechopotámiäärü naänegu naxächiňgu ga yexguma tauta Aráňärü naännewa naxüxgu na yexma yaxächiňxüçex. ³—Rü Tupana rü ñanagürü nüxü: “¡Nüxna ixü i cuchiňane rü cutanüxü, rü ngëma choma tá cuxü nüxü chadauxëëxü i naännewa naxü!”

ñanagürü. ⁴—Rü yexguma ínaxüxü ga Abráň nawa ga yema Cadéucüňxärü naäne ga ngextá noxri ínaxächiňxüwa, rü Aráňärü naänegu nayaxächiň. Rü yexguma nanatü yuxguwena, rü ñoma ga naäne i ñuxma nagu pexächiňxüwa naxü, yerü yemaäcü Tupana núma nanaga. ⁵—Natürü yexguma rü ta taxuňma ga noxrüxüchi ga naäne nüxna naxä ga Tupana i ñoma i naännewa, rü bai ga íraxü ga noxrüxüchi ga naäne. Natürü Abráňmaä inaxuneta ga yixcama tá nüxna na naxäňxü ga ñoma i naäne na noxrüxüchi yiňxüçex, rü yixcama marü nayuxguwena rü nanegürü na yiňxüçex. Rü yemaäcü Abráňmaä inaxuneta ga woo na nangexacüxü ga yexguma. ⁶—Rü ñanagürü Abráňxü ga Tupana:

“Rü yixcama i cutaagü rü tá to i nachiňane i tama noxrü ixňxüwa nangëxmagü. Rü ngëma nachiňanečüňx i duňxügü rü norü duňxügüxü tá nayaxigüxëe. Rü 400 ya taunecü rü ngëma duňxügü rü tá chixri namaä nachopetü i cutaagü. ⁷ Natürü choma tá chanapoxcue i ngëma nachiňanečüňx i norü duňxügüxü yaxigüxëëxü. Rü ngëmawena i cutaagü rü tá ínachoxü nawa i ngëma naäne, rü nuä ñaä i naännewa tá choxü nicuěxüügü”,

ñanagürü ga Tupana. ⁸ —Rü yexguma Tupana rü Abráű rü nügumaā nanamexēē, rü ñanagürü ga Tupana:

“Choma rü tá cuxű charüngűxēē ega cuma rü guxűma i cutanüxűgű ípewiňchèxmüpězechiraňgu. Rü ngěma tá nixī i cuèxruň i yigümaā imexēēxű”,

ñanagürü ga Tupana. Rü nabu ga wüxi ga nane ga Abráű, rü Ichaágú nanaxüéga. Rü yexguma 8 ga norü ngunexüwa nanguxgu ga Ichaá, rü nümatama ga Abráű rü ínanawiechèxmüpězechiraň. Rü yexguma marü nayèxgu ga Ichaá rü nabu ga nane ga Acobu, rü nümatama ga Ichaá rü ínanawiechèxmüpězechiraň. Rü yixcama marü nayèxgu ga Acobu rü nüxű nayexma ga 12 ga nanegü. Rü nümatama ga Acobu rü ínanawiechèxmüpězechiraň ga guxűma ga yema 12 ga nanegü. Rü yema 12 ga nanegü nixī ga yema 12 ga nuxcümaňgűxű ga törü oxigü. ⁹⁻¹⁰ —Rü yema 12 ga Acobu nanegü ga törü oxigü ixígüxütanüwa rü wüxi rü Yúche nixī ga naega. Natürü naëneégü ga guma Yúche rü nixăňxächie, rü yemacèx Equituarü naănewa ůxű ga taxetanüxűxű Yúchemaā nataxegü na Equituarü naănewa nagagüňxüçèx. Natürü Tupana rü Yúchemaā nayexma, rü nüxű narüngűxēē na tama pecadu naxüňxüçèx ga yexguma guxchaxüwa nayexmagu. Rü nüxna nanaxă ga cuèx, rü Yúchexű narüngűxēē ga meă na nayauxăňxüçèx ga Equituaneärü äëxgacü ga Faraň. Rü yemacèx ga Faraň rü äëxgacüxű nayangucuchixēē. Rü nüma ga Yúche nixī ga äëxgacü ga Faraňpatawa rü guxűma ga yema nachiňănewa. Rü Faraňxícatama nixī ga Yúchearü yexera na äëxgacü yiňxű ga yema naănewa. ¹¹ —Rü yexgumaňcüü nayexma ga taiya ga guxű ga Equituarü naănewa rü Canaăärü naănewa. Rü poraăcü taiya nüxű nangux ga duňxűgű. Rü yemacèx ga yema nuxcümaňgűxű ga törü oxigü rü düxwa taxuacüma nüxű inayangaugü ga nabü ga Canaăärü naănewa. ¹² —Natürü yexguma nüxű nacuáchigaxgu ga Acobu ga na nayexmaxü ga nabü ga Equituanewa, rü yéma nanamugü ga nanegü ga guma törü oxigü ixígüçü. Rü yema nixī ga nawa inaxügűxű ga noxrima nabüçèx Equituanewa na naxixű. ¹³ —Rü yixcama marü naguxgu ga yema nabü rü wenaxăärü Equituanewa naxī nawa ga nabü. Rü yexguma wenaxăärü yéma naxixgu ga naëneégü, rü nügü nixu ga Yúche namaă. Rü yexguma nüxű nacuèx ga Faraň ga ngextácüňxű na yiňxű ga Yúche. ¹⁴ —Rü yixcamaxűra ga Yúche rü tūmacèx nangema ga nanatü rü guxűma ga natanüxű. Rü maneca 75wa nangu ga yema duňxűgű ga Yúchetanüxű. ¹⁵ —Rü yemaăcü Equituanewa naxű ga Acobu na yexma yaxăchiňxüçèx. Rü yexma nayu ga nümax. Rü yexma nayue ta ga nanegü ga törü oxigü. ¹⁶ —Rü yexguma nayuxgu ga Acobu, rü Chiquéňwa nanangegü ga naxűne na yexma yatèxgüňxüçèx nagu ga yema naxmaxü ga Abráű díerumaā naxcèx taxexű ga Amú nanegüxüttawa ga Chiquéňwa. ¹⁷ —Rü düxwa nawa nangu na Equituanewa ínanguxüxüçèx ga tatanüxű ga yexgumarüü ga Tupana Abráűmaā ixu-netaxű. Rü yexguma rü marü poraăcü nimu ga tatanüxű ga Equituanewa. ¹⁸ —Rü yexguma ningucuchi ga to ga Equituaneärü äëxgacü ga tama Yúchechigaxű cuáxű. ¹⁹ —Rü yema äëxgacü rü tatanüxűxű nawomüxēē rü chixri tūmamaā naxüpetü ga guxema nuxcümaňgűxe ga törü oxigü. Rü tūxű namu na yexwaca buexe ga tūmaxăcügűxű ítawogüxű na tayuexüçèx. ²⁰ —Rü yexgumaňcüü nabu ga Moňché, rü Tupanaňxű nangúchaň. Rü tomaëxpüx ga tauemacü nüxna tadaugü ga tūmapatawa ga naë rü nanatü. ²¹ —Rü yexguma düxwa ítanatèxgügu, rü Faraňxäcü inayaxu, rü ngînexű inayaxēē. ²² —Rü yemaăcü Moňchexű nanguxëegü ga guxűma ga Equituanecüňxärü cuèx. Rü nüma ga Moňché rü wüxi ga äëxgacü ga poracü nixī, rü norü dexawa rü ta napora. ²³ —

Rü yexguma 40 ga norü taunecüwa nanguxgu ga Moïché rü nagu narüxñü ga natanüxügü ga Yudíugütanügu na naxñâneñxü. ²⁴ —Rü nüxü nadau ga wüxi ga Equituanecüäx ga wüxi ga Yudíuxü na naçuaxixü. Rü yemacèx ga Moïché rü yema Yudíuétüwa ínayuxu, rü yema Equituanecüäxü nimèx rü nanayuxëe. ²⁵ —Rü nüma ga Moïché nagu rüxñüga rü chi natanüxügü ga Yudíugü rü chi nüxü nacuèxgü na Tupana yéma namuxü na ínanguxüxëeñxücèx. Natürü tama nüxü nacuèxgüéga ga yema natanüxügü. ²⁶ —Rü moxüäcü ga Moïché rü nüxü nadau ga to ga taxre ga Yudíugü ga nügü yexma dèixü, rü nüxna nachogüchaü. Rü ñanagürü nüxü:

“Pema rü pegütanüxügü pixigü. ¿Rü tüxcüü pegü pedai i pemax?” ñanagürü. ²⁷ —Rü yexguma ga yema namüçüxü içuaxixü rü Moïchexü natèxneta, rü ñanagürü nüxü:

“¿Texé cuxü tamu na toeru quiixücèx rü tomaä icucuáxücèx? ²⁸ —¿Exna choxü quimáxchaü ta, ga ïne quimáxü ga Equituanecüäxrüü?” ñanagürü. ²⁹ —Rü yexguma yemaxü naxñüga Moïché, rü niña ga yema nañewa. Rü Madiáñanewa naxü. Rü yema nachiñane ga tama noxru ixixügü nayaxächiü. Rü yexma naxämèx rü nabu ga taxre ga nanegü. ³⁰ —Rü 40 ga taunecüguwena ga dauxchitawa ga Chinañ ga mèxpüneärü ngaicamana, rü wüxi ga nañxetaxacü ga yéma iyauraxüwa Moïchécèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx. ³¹ —Rü nabaixächiäe ga Moïché ga yexguma nüxü nadéüxgu. Rü naxcèx nixü rü nüxna nangaicama na meä nüxü nadauxücèx. Rü yexguma Moïchémää nidexa ga Cori ga Tupana, rü ñanagürü nüxü:

³² “Choma nixi i curü oxigüarü Tupana chiixü rü Abráü rü Ichaá rü Acobuarü Tupana chiixü”,

ñanagürü. Rü yexguma ga Moïché rü inanaxügü ga norü muümaä na yaduruxü. Rü namuü ga yexma na nadawenüxü. ³³ —Rü yexguma ga Cori ga Tupana rü ñanagürü nüxü:

“¡Inacuaixü i curü chapatu erü ñaä naäne i nagu cuchixü rü naxüüne, erü chanuxma! ³⁴ Choma rü ngóxüwama nüxü chadau i ñuxäcü poraäcü ngúxü na yangegüxü i chorü duüxügü i Equituanewa. Rü nüxü chaxñü i na naxauxexü. Rü ngëmacèx nüma chaxü na íchananguxüxëeñxücèx. ¡Nuä naxü na Equituanewa cuxü chamuxücèx!”, ñanagürü. ³⁵ —Rü woo ga noxri ga nümagü ga natanüxügü rü guma Moïchexü naxoe ga yexguma ñagügu:

“¿Rü texé cuxü tamu na toeru quiixücèx rü tomaä icucuáxücèx?” ñagügu, natürü ga Tupana rü yéma nanamuäma na yema duüxügüxü ínanguxüxëeñxücèx rü norü ãëgxacü na yíixücèx. Rü yemaäcü Moïchexü namu ga Tupana ga yexguma naxüttawa namuñxgu ga yema norü orearü ngeruü ga yema nañxetaxacü ga iyauraxüwa naxcèx ngóxü. ³⁶ —Rü Moïché nixi ga Equituarü nañewa ínagaxüxü ga nuxcümañgüxü ga törü oxigü. Rü Equituanewa, rü Dauchiixü ga Taxtüwa, rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa inanawëx ga cuèxruügü, rü nanaxü ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. Rü yemaäcü 40 ga taunecü nüxü na rü-ngüxëe ga yema duüxügü. ³⁷ —Rü nümatama ga Moïché nixi ga tatanüxügü ga Yudíugümaä ñaxü:

“Tupana rü yircüra tá pexcèx nüxü naxuneta i petanüwa i wüxi i norü orearü uruü ga yexgumarüü ga choxü na naxunetaxürrüü”, ñanagürü. ³⁸ —Rü nümatama ga Moïché nixi ga nuxcümañgüxü ga törü oxigümaä nangutaquëxexü ga yema naäne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa. Rü törü oxigümaä nayexma ga Chinañ ga mèxpünewa ga yexguma namaä

yadeaxgu ga Tupanaärü orearü ngeruň ga daxüçüňäx. Rü nümatama ga Moïché nixí ga nayauxäxü ga Tupanaärü ore i maxëxëeruň na nüxí tüxna naxäňxüčex. ³⁹ —Natürü ga törü oxigü rü tama naga naxinüečhaň ga guma Moïché. Rü ínanatexüčigüama, rü Equituaneguama narüxinüäegü. ⁴⁰ —Rü törü oxigü rü Moïchéeneě ga Aräňxü ñanagürügü: “¡Rü toxcèx naxü i tupanachicünexägü na nawe tarüxixüčex! Erü tama nüxü tacuëxgü i tacü nüxü na üpetüxü i ngëma Moïché ga Equituanewa tüxü yagagüxü”, ñanagürügü. ⁴¹ —Rü yexguma nanaxügü ga wüxi ga wocaxacüčhicünexä norü tupanaxü. Rü ñuxüchi naxcèx nanadai ga ñuxre ga carnerugü na yemamaň nüxü yacuëxüügüxüčex. Rü wüxi ga peta naxcèx naxügü ga yema wocaxacüčhicünexä ga nümatama naxügüxü. ⁴² —Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixügachi ga yema duňxügü. Rü ínanawogü na woramacuri rü üèxcü rü tauemacümaň natupanaňxëeňxüčex. Yerü yemaăcü Tupanaärü orearü uruňgürü poperagu naxümatü, rü ñanagürü:

“Pema, Pa Yudíugüx, ¿Chauxcèx yiňxü ga penadëixü ga carnerugü ga yexguma 40 ga taunecü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa peyexmagü? ⁴³ Tama aixcüma chauxcèx nixí yerü ga pema rü ngextá ípexňxüwa rü ípenangeexü ga napata ga perü tupananeta ga Moro rü ípenangeexü ga perü tupananeta ga Refäärü woramacurichicünexä. Rü yemaăcü pegümaň ípenangeexü ga yema tupananetachicünexägü ga pematama pexügüxü na nüxü picuëxüügüxüčex. Rü ngëmacèx i ñuxma rü perü naănewatá pexü íchawoxü rü yaxüwa i Babiró-niăärü yexerawa tá pexü chamugü”,

ñanagürü ga Tupana ga yema orewa. ⁴⁴ —Rü yema naăne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa rü törü oxigü nüxü nayexma ga wüxi ga ïpata ga naxchirunaxcèx ga nagu namaň nanguxügüne ga Tupanaärü mugü ga nutagu ümatüxü. Rü guma ïpata ga naxchirunaxcèx nixí ga nüxü nawéacüma Tupana Moïchéxü naxüxëxene. ⁴⁵ —Rü yexguma nayuxguwena ga Moïché, rü Yochué ningucuchi ga äęxgacü na yiňxü. Rü törü oxigü rü nuă törü naănewa nanangegü ga guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga yexguma Yochuémaň napugüägu ga ñaă naăne nüxna ga yema duňxügü ga Tupana íwoxüxü napëxewa ga törü oxigü. Rü núma nayexma ga guma ïpata rü ñuxmata Dabí ingucuchigu ga äęxgacü na yiňxü. ⁴⁶ —Rü guma äęxgacü ga Dabí rü Tupana rü poraăcü namaň nataăe, rü nüxü narüngüxëe. Rü núma ga Dabí rü Tupanana naxcèx naca na naxüňxüčex ga wüxi ga tupauca ga taxüne ga nawa Tupanaxü na yacuëxüügüxüčex ga tatanüxügü ga Acobutaagü. ⁴⁷ —Natürü Dabí nane ga Charumóň nixí ga naxüčü ga guma tupauca ga Tupanacèx ixixüne. ⁴⁸ —Natürü ya Tupana ya tacüxüčima rü tama duňxügü üxüne ya tupaucagümaň naxăpata. Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümaňcü ga norü orearü uruňwa rü ñanagürü:

⁴⁹⁻⁵⁰ “Choma nixí ya äęxgacü ya tacüxüčima, rü daxüguxü i naăne nixí i chorü toxmaxwëixeruň ixixü rü ñoma i naăne nixí i chorü chicutüruň ixixü. ¿Rü ñuxäcü chi penaxüxü i wüxi i nachica i nagu charüngüxü?”

ñanagürü ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü ta ga Tupana:
“¿Tama ēxna choma yiňxü ichanaxüxü ga guxüma i tacü i ngëxmaxü? ¿Rü ñuxäcü chi penaxüxü i wüxi i nachica i nagu charüngüxü?”
ñanagürü ga norü orewa. ⁵¹ Rü ñanagürü ga Etébaü: —Düçèx Pa Äęxgacügüx, pema rü guxüguma nüxü pexoe i Tupanaärü ore, rü tama iperüxinüečhaň. Rü peăewa rü tama peyaxögüčhaň. Rü pema rü guxüguma Tupanaăe i Üünexümaň penuečha. Yema nuxcümaňgüxü ga perü oxigürüütama pixigü i pemax. ⁵² —Rü perü oxigü rü chixeăcüma namaň nachopetü ga guxüma ga

Tupanaärü orearü uruügü. Rü nanadai ga yema orearü uruügü ga nüxü ix-uchigagüxü ga na núma naxüxü tá ga guma mecü ya Ngechuchu. Rü yexguma ínanguxgu ga guma Ngechuchu rü pema Piratuna penamu rü penayuxéé. ⁵³ — Rü woo pema rü Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücxüxüxtawa penayaxu ga Tupanaärü ore, natürü tama naga pexñüe —ñanagürü ga Etébaü.

Nayu ga Etébaü

⁵⁴ Rü yexguma nüxü naxñüüegu ga yema ore, rü nanuëxüchiama ga yema duüxügü. Rü norü numaä Etébaücèx nixüxchapüttagü. ⁵⁵ Natürü ga Etébaü rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawa nayexma. Rü daxü nadawenü, rü nüxü nadau na ñuxäcü namexëchixü ga Tupana. Rü nüxü nadau ga Ngechuchu ga Tupanaärü tügüneguama chicü. ⁵⁶ Rü yexguma rü ñanagürü: —Nüxü chadau i na yangoxnaächixü i nañetüwe, rü nüxü chadau ya Cristu ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü ya Tupanaärü tügüneguama chicü — ñanagürü ga Etébaü. ⁵⁷ Natürü nümagü rü nügü narütütamachixégü, rü tagaäcü aixta naxüeäcüma nüxna nayuxgü. ⁵⁸ Rü ínanagaxüchigü ga ñänewa, rü nutagümaä ínamuxüchigü. Rü ýéma nayexma ga wüxi ga ngextüxüxü ga Chaurugu äegaxü. Rü yemaxü nanawotanü ga norü gáuxüchirugü ga ínacuxuchigüxü ga yema duüxügü ga Etébaüxü imègxüxü. ⁵⁹ Rü yexguma nutamaä ínamuxüchigüäguyane, rü nayumüxü ga Etébaü rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Ngechuchux, ¡Nayaxu i chauäe! —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yemawena rü inacaxäpüxü, rü tagaäcü aixta naxü, rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Tupanax, ¡Täxü i ñaä pecaducèx cunapoxcuexü i ñaä duüxügü! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü nayu.

8

Chauru rü guxema yaxögüxewe ningëchigü na tüxü napoxcuexüçèx

¹ Rü Chauru rü norü me nixü ga Etébaüxü na yamègxüxü. Rü yematama ngunexügu rü norü uwaniügü rü inanaxügüe ga na poraäcü nawe yangëxütanüxü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü. Rü düxwa ga guxüma rü Yudéaanegu rü Chamáriaanegu nügü nawoone. Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüxicatama ínayaxügü ga Yerucharéüwa. ² Rü ñuxre ga yatügü ga meäma Tupanaäxü yaxögüxü rü nanayauxgü ga Etébaüxüne, rü inanatègxü rü poraäcü naxcèx naxauxe. ³ R yexguma ga Chauru rü chixri tümamaä naxüpetü ga guxema yaxögüxe. Rü tümapatagu nixüchigü na tüxü ínayauxüxüçèx. Rü ýéma tüxü ínatüxü ga yatügü rü ngexegü, rü ñuxuchi poxcupataügu tüxü nawocu.

Chamáriawa nüxü nixuchiga ga Tupanaärü ore i mexü

⁴ Rü yema yaxögüxü ga Chauruchaxwa ibuxmüxü ga Yerucharéüwa, rü guxüwama ga ngextá ínaxixüwa rü nüxü nixuchigagü ga ñuxäcü Ngechuchu tüxü na maxëxéexü. ⁵ Rü Piripi nixü ga wüxi ga yema orexü ixuchigacü. Rü nüma rü ñäne ga Chamáriawa naxü, rü ýéma inanaxügü ga Cristuchigaxü na yaxuxü. ⁶ Rü yema duüxügü ga Chamáriacüäx, rü Piripicèx nangutaquëxegü. Rü guxüma meäma inarüxñüe ga yema ore ga namaä nüxü yaxuxü, yerü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Piripi. ⁷ Rü muxëma ga duüxëgü ga ngoxogü tümawa yexmaxë rü tümacèx nitaanegü. Rü yema ngoxogü rü tagaäcü aita naxüeäcüma tümawa ínachoxtü. Rü yexgumarüü ta rü muxëma ga nawäixächigüxe rü chixeparagüxe rü tümacèx nitaanegü. ⁸ Rü yemacèx poraäcü nataäegü ga guxüma ga duüxügü ga guma ñäne ga Chamáriawa. ⁹ Natürü guma ñänewa nayexma ga wüxi ga yatü ga Chimäügu äegaxü ga ñuxre ga taunecü norü yuümaä duüxügüxü

womüxēexű ga guma īānewa. Rü nügü nixu ga na wüxi ga ḫacüxű cuáxű na yiīxű. ¹⁰ Rü guxűma meāma nüxű inarüxňüē woo ga buxügü rü yaxügü. Rü ñanagürügű: —Ñaā yatü rü aixcüma nüxű nangēxma i Tupanaärü pora i taxű —ñanagürügű. ¹¹ Rü naga naxinüē ga duňxügü, yerü mucüma ga taunecü rü norü yuümaā nanawomüxēē. ¹² Rü Piripi rü yema duňxügümäā nüxű nixu ga ore ga mexű ga Ngechuchu ya Cristuchiga, rü ñuxăcü na ãēxgacü yiīxű ya Tupana. Rü yexguma yema ore yaxōgugu ga duňxügü, rü Piripi ìnanabaiňxēē ga yatüxű rü ngexügü. ¹³ Rü nümatama ga Chimáū rü ta nayaxō, rü ìnabaie. Rü inanaxügü ga Piripixű na naxümücxű. Rü yexguma nüxű naděuxgu ga yema cuèxruügü rü mexügü ga taxű ga Tupanaärü poramaā naxüxű ga Piripi, rü poraācü nabaixāchiāē ga Chimáū. ¹⁴ Rü yema Ngechuchuarü ngúexügü ga Yerucharéüwa yexmagüxű rü nüxű naxinüēchiga ga meā na nayauxgüāxű ga Tupanaärü ore ga Chamáriawa. Rü yemacèx yéma nanamugü ga Pedru rü Cuáū. ¹⁵ Rü yexguma Chamáriawa nangugugu ga Pedru rü Cuáū, rü naxcèx nayumüxēgü ga yema yexwaca yaxōgüxű ga duňxügü, na nayauxgüāxűcèx ga Tupanaäē i Üünexű. ¹⁶ Yerü yexguma noxri yaxōgüägu ga yema duňxügü rü Piripi marü ìnanabaiňxēēmare naegagu ga Cori ga Ngechuchu, natürü taxuxňnata nangu ga Tupanaäē i Üünexű. ¹⁷ Rü yemacèx ga Pedru rü Cuáū naxmēxmaā nüxű ningōgugü ga yema yaxōgüxű, rü yexguma nanayauxgü ga Tupanaäē i Üünexű. ¹⁸⁻¹⁹ Rü nüxű nadau ga Chimáū ga na duňxügüna nanguxű ga Tupanaäē i Üünexű ga yexguma Pedru rü Cuáū naxmēxmaā yema duňxügüxű yangōgögüga. Rü yemacèx dīēru Pedru rü Cuáūna ngīxű naxāxchaă ga Chimáū rü ñanagürü nüxű: —¡Choxna rü ta penaxā i ngēma pora, na yíxema tükű chingōgüxe rü ta tükna nanguxűcèx i Tupanaäē i Üünexű! —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxű: —¡Cuxrüňtama iyanataxux i curü dīēru, erü ngīmaā naxcèx cutaxecheaă i Naăē i Üünexű i Tupana tükna mumarexű! ²¹ Cuma rü taxucüruwama cunayaxu i ngēma pora, erü curü maxű rü tama name i Tupanapěxewa. ²² ¡Nüxű rüxo i ngēma curü chixexű, rü Tupanana naxcèx naca na cuxű nüxű nangechaăxűcèx! Rü bexmana tá cuxű nüxű nangechaă i ngēma chixexű i cuăēwa nagu curüxňnuxű. ²³ Erü nüxű chacuèx rü poraācü cunuăewèxe, rü ngēma curü chixexű rü cumaā inacuèx rü ñoma cupoxcuxürü cuxű nixixēē —ñanagürü. ²⁴ Rü Chimáū nanangāxű, rü ñanagürü: —¡Pema Tupanana chauxcèx peça na tama choxű nangupetüxűcèx i ngēma nüxű pixuxű! —ñanagürü. ²⁵ Rü Pedru rü Cuáū rü yema Chamáriaanecăāx ga duňxügümäā nüxű nixugüe ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü namaā nüxű nixugüe ga Tupanaärü ore. Rü yemawena rü Yerucharéücèx nawoegu. Rü namawa rü muxüne ga Chamáriaanewa yexmane ga īānexācügüwa rü nüxű nixuetanü ga Tupanaärü ore i mexű.

Piripi rü namagu nüxű nangau ga wüxi ga ãēxgacü ga Etiópiaanecăāx

²⁶ Rü yemawena, rü Tupanaärü orearü ngeruū ga daxūcăāx rü Piripimaā nüxű nixu, rü ñanagürü: —¡Rü paxa inaxüāchi rü īāne ya Gachawaama naxű nawa i ngēma nama i Yerucharéüwa ne daxű rü Gachawa iyarügoxű! —ñanagürü. Rü ngēma nixi i nama i dauxchitawa i ngextá taxuéma íxāpataxűwa dapetüxű. ²⁷ Rü inaxüāchi ga Piripi rü yema namawa naxű. Rü yexma nügü nangau namaā ga wüxi ga yatü ga Etiópiaanenanguxű ga guxcüma ga yema ãēxgacüarü dīēru. Rü īneăcü Yerucharéüwa naxű na Tupanaxű yanacuèxüňxűcèx. ²⁸ Rü nachiňānecèx nataegu, rü norü autu ga cowaru itúchigünewa narüto. Rü nawa ningúchigü ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruū ga Ichaxía ümatüxű. ²⁹ Rü Tupanaäē i Üünexű rü Piripixű ñanagürü: —¡Paxa naxcèx ixű i ngēma autu! —ñanagürü. ³⁰ Rü paxa yema autucèx

niña ga Piripi. Rü yexguma naxütawa nanguxgu rü nüxǖ naxinǖ ga na Tupanaärü orearü uruǖ ga Ichaxía ümatüxǖ ga orewa nangúxǖ ga yema aëxgacü. Rü yexguma ga Piripi rü nüxna naca rü ñanagürǖ nüxǖ: —¿Nüxǖ cucusáxǖ i tacüchiga na yiixǖ i ngëma nawa cungúxǖ? —ñanagürü. ³¹ Rü nüma ga aëxgacü ga Etiópiaanecǖäx rü nanangäxǖ, rü ñanagürü: —¿Ñuxǖcürüwa i nüxǖ chacuáxǖ ega taxúema chomaä inanguxǖxéegux? —ñanagürü. Rü Piripicèx naca na naxinagüxǖcèx, rü naxütawa na natoxǖcèx. ³² Rü yema nawa yangúchigüxǖ ga Tupanaärü ore ga ümatüxǖ, rü ñanagürü:

“Rü ñoma wüxi i carneru i norü mèxwa nagagüxǖrǖüäcü nayagagü. Rü wüxi i carneruxacü i ngëma yayoxtèxagüxǖpëxewa tama aita üxürǖ nachianemare, rü taxu ñanagürü. ³³ Rü yexguma duüxǖgü poraäcü chixri namaä chopetügu rü taxúema naëtuwa tachogü. ¿Rü texé tá meä nachiga tidexa ga yema duüxǖgü ga yemaäcü poraäcüxüchima chixexǖ ügüxǖ? Yerü nayamèxgü na nataxuxǖcèx i norü maxǖ i ñoma i naänewa”,

ñanagürü ga yema ore ga nawa nangúxǖ. ³⁴ Rü Piripina naca ga yema aëxgacü ga Etiópiaanecǖäx, rü ñanagürü: —¡Chomaä nüxǖ ixu! ¿Rü texéchigagu nixi ga yadexaxǖ ga yema Tupanaärü orearü uruǖ? ¿Nügüchigagutama rü éxna toguechigagu? —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma nanangäxǖ ga Piripi. Rü yemata ore ga ümatüxǖmaä inanaxǖga namaä nüxǖ yaxuxǖ ga ore i mexǖ ga Ngechuchuchiga. ³⁶ Rü yixcamaxǖra ga yexguma inaxiyane, rü dexá iyexmaxǖwa nangugü. Rü ñanagürü ga yema aëxgacü: —Nuä nangëxma i dexá. ¿Rü tama éxna inamexǖ na nuä choxǖ ícubaiexéexǖ? —ñanagürü. ³⁷ Rü ñanagürü ga Piripi: —Ngëxguma aixcüma meäma cuyaxȫxgux, rü marü name i na cuvǟ íchabaiexéexǖ —ñanagürü. Rü nanangäxǖ ga yema aëxgacü, rü ñanagürü: —Ngëmääcü chayaxȫ na Ngechuchu ya Cristu yiixǖ ya Tupana Nane —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ínayachaxächixéē ga norü autu, rü wüxigu dexáchiǖwa nachoǖ. Rü Piripi ínanabaiexéē ga yema aëxgacü. ³⁹ Rü yexguma dexáwa ínachoȫchigu, rü Tupanaäe i Üünexǖ rü Piripixǖ niga. Rü yema aëxgacü rü marü tama wena Piripixǖ nadau. Natürü taäeäcü namagu nixǖ. ⁴⁰ Natürü Achotowa nayangox ga Piripi. Rü yema iñanewa inaxǖächi, rü nüxǖ nixuchigü ga ore i mexǖ ga guxǖma ga iñanewa ñuxmata Checharéaarü naänewa nangu.

9

Ngechuchuaxǖ nayaxȫ ga Chauru

¹⁻² Rü yoxni ga Chauru rü daimaä nayaxäxǖnechigüama ga yema duüxǖgü ga Cori ga Ngechuchuaxǖ yaxȫgüxǖ. Rü yemacèx paigüeruxütawa naxǖ, rü naxcèx nüxna naca ga popera ga nüxna ägaxǖ na Yudíugüarü ngutaquëxepataǖgü ga Damacuwa yexmagünegu yaxüchigüxǖcèx rü yexma tümacèx nadauxǖcèx ga guxema yaxȫgüxe ga yatüxe rü ngexegü na Yerucharéüwa tükǖ nagagüxǖcèx rü yexma tükǖ yapoxcuexǖcèx. ³ Natürü yexguma marü Damacuxǖ yangaicagu, rü ngürüächi meäma nüxǖ nabáxi ga wüxi ga omǖ ga poraxǖ ga daxǖwa ibáxixǖ. ⁴ Rü ñaxtüanegu nayangu ga Chauru, rü nüxǖ naxinǖ ga wüxi ga naga ga nüxna çagüxǖ ga ñaxǖ: —Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tükǖü i chowe quingëchigüxǖ? —ñaxǖ. ⁵ Rü Chauru nanangäxǖ, rü ñanagürü: —¿Rü texé quixi, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nüma ga Cori rü nanangäxǖ rü ñanagürü: —Choma nixi i Ngechuchu, rü chorü duüxǖgü nixi i ngëma nawe quingëchigüxǖ. ⁶ ¡Rü inachi, rü ngëma Damacuarü iñanewa naxǖ! Rü ngëma rü wüxi ya yatü tá cumaä nüxǖ nixu na tacü tá cuvǟxǖ —ñanagürü. ⁷ Rü yema yatügü ga Chauruxǖ íixümüçügüxǖ,

rü inayanguāegü, yerü nüxü naxñüe ga yema ore natürü taxúexüma nadaugü. ⁸ Rü ñuxuchi inachi ga Chauru ga ñaxtüanewa ga íyanguxüwa, rü nidauchixetü, natürü taxuüma nadau yerü nioxetü. Rü yemacèx ga namücögü, rü nachacüügu nayayauxächi, rü yemaäcü Damacuwa nanagagü. ⁹ Rü tomaëxpüx ga ngunexügu, rü nangexetü, rü tama nachibü, rü tama naxaxe. ¹⁰ Rü Damacuwa nayexma ga wüxi ga yatü ga Ngechuchuaxü yaxööxü ga Ananíä ga naega. Rü Cori ya Ngechuchu naxcèx nangox, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananíäx —ñanagürü. Rü nüma ga Ananíä nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Tacü? Pa Corix —ñanagürü. ¹¹⁻¹² Rü nüma ga Cori nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Ducèx, ngëma ítamü i Meä i Wéxügu ãegaxüwa naxü! ¡Rü ngëma Yudapatawa naxcèx ínaca i wüxi i yatü i Tarsucüäx i Chaurugu ãegaxü! Rü nüma rü ngëma ínayumüxü rü nangoxetü rü marü cuxü nadau, Pa Ananíäx, na ngëxma cuxücxü rü naxëtügu quingögüxü na wena yadauchixüçèx —ñanagürü ga Cori ga Tupana. ¹³ Rü yexguma yemaxü naxñügu ga Ananíä, rü ñanagürü: —Pa Corix, muxüma i duüxügü chomaä nüxü nixu i ngëma yatüchiga na ñuxre i chixexü naxüxü namaä i curü duüxügü i Yerucharéüwa. ¹⁴ Rü ñuxma rü paigüarü ãëxgacügürü mumäa nüma naxü na ínayauxüäxüçèx i guxüma i duüxügü i cuégagu yumüxëgüxü —ñanagürü. ¹⁵ Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü nüxü: —¡Ngëma naxü! Erü choma chanayaxu i ngëma yatü na choxü yaxuchigaxüçèx namaä i togü i nachiüäneçüäxügü i duüxügü rü norü ãëxgacügü, rü ngëma Iraécüäxügü. ¹⁶ Rü choma tá nüxü nüxü chadauxëe i ñuxre i ngúxü i tá yangexü i chauxcèx —ñanagürü ga Cori. ¹⁷ Rü guma ipata ga Chauru nawa yexmanewa naxü ga Ananíä. Rü nagu naxücu, rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneë Pa Chaurux, nüma ya Cori ya Ngechuchu ga guma namawa cuxcèx ngóci ga yexguma nüma cuxüxgu, rü nüma choxü namu na wenaxärü quidauchixüçèx, rü cuxna nanguxüçèx i Naäe i Üünexü —ñanagürü. ¹⁸ Rü yexgumatama rü ñoma tacüchicutëxerü naxëtüwa ínayi, rü yexguma wenaxärü meä nidauchixetü. Rü yexguma inachi ga Chauru, rü Ananíä ínanabaiexëe. ¹⁹ Rü yemawena nachibü, rü wenaxärü napora. Rü ñuxre ga ngunexügu yexma Damacugu narüxüäxü namaä ga yema yaxöögüxü ga yexma ächiügüxü.

Chauru rü Damacuwa nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²⁰ Rü yexguma inanaxügü ga Chauru ga ngutaquëxepataügüwa nüxü na yaxuchigaxü na Ngechuchu yiixü ya Tupana Nane. ²¹ Rü guxüma ga yema nüxü ñülexü rü poraäcü nabäaixächiäegü, rü ñanagürügü: —¿Tama ëxna ñaä yatü yiixü ga Yerucharéüwa íyayauxügüxü ga guxüma ga duüxügü ga Ngechuchuaxü yaxöögüxü? ¿Rü tama ëxna ñaätama yiixü ga yema nüma üxü na ínayauxüäxüçèx rü ñuxuchi paigüarü ãëxgacüxütawa nagagüäxüçèx i duüxügü i yaxöögüxü? —ñanagürügü. ²² Natürü ga Chauru rü guxü ga ngunexügu yexeraäcü tama namuüäcüma nüxü nixuchigaama ga ore ga Ngechuchuchiga. Rü inayanangeëgxüxëe ga Yudíugü ga Damacuwa yexmagüxü, yerü meäma nanangoxëe na Cristu yiixü ga Ngechuchu.

Chauru rü Yudíugü- chaxwa niña

²³ Rü marü muxüma ga ngunexügü ngupetüguwena rü yema Yudíugü rü wüxigu nügümaä nagu narüxñüe na Chauruxü yamëxgüxüçèx. ²⁴ Natürü nüma ga Chauru rü nüxü nacuáchiga ga na yamëxgüchaüäxü. Rü yema Yudíugü rü ngunecü rü chütacü rü guma iäneärü poxeguxüärü iäxgügü Chauruxü nanëixgüxü na yamëxgüäxüçèx. ²⁵ Natürü ga Chauruarü ngüexügü rü chütacü rü wüxi ga pexchi ga tacügu guma iäneärü poxeguxütapüxétüwa ínanachüxüetaügüama, rü yemaäcü niña ga Chauru.

Yerucharéüwa nayexma ga Chauru

²⁶ Rü yexguma Yerucharéüwa nanguxgu ga Chauru, rü yema yaxõgûxümaã nangutaquéexchaü. Natürü yema yaxõgûxü rü nüxü namuñë, yerü nüma nüxü nacuèxgü rü tama aixcüma Ngechuchuaxü nayaxö. ²⁷ Natürü Bernabé rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugûxütanüwa nanagaama. Rü yema ngúexügümaã nüxü nixu ga ñuxäcü Cori ya Ngechuchuxü na nadauxü ga Chauru ga namawa, rü ñuxäcü Cori namaã na idexaxü. Rü nüxü nixu ta ga ñuxäcü Damacuwa rü tama namuñäcüma nüxü na yaxuxü ga Ngechuchuchiga. ²⁸ Rü yemaäcü ga Chauru rü Yerucharéüga narüxäüx. Rü yema ngúexügü ga Tupana imugûxütanügu naxä. Rü tama namuñäcüma Cori ya Ngechuchuchigaxü nixuchigü. ²⁹ Rü yema Yudíugü ga Griégugawa idexagûxümaã nidexaxü ga Chauru, rü Ngechuchuchigagu nügümaã nayaporagaexü. Natürü ga nümagü rü naxcèx nadaugüama ga ñuxäcü tá na yamèxgüäxü. ³⁰ Rü yexguma nüxü yacuèxächitanügu ga yema togü ga yaxõgûxü, rü Checharéawa Chauruxü nagagü. Rü yexguma yéma nangugüga rü wüxi ga wapurugu nayamuëgü rü Tarsuwa naxü. ³¹ Rü yexguma rü meãma nüxü naxüpetü ga yema yaxõgûxü ga guxüma ga Yudéaanewa, rü Gariréaanewa rü Chamáriaanewa. Rü yexeraäcü meã nayaxõgütanü rü aixcüma Tupana naxwèxexüäcüma meã namaxë. Rü Tupanaäe i Üünexüärü ngûxéëmaã nimuëtanüäma ga yema yaxõgûxü.

Eneä rü nariüme

³² Rü yexguma Pedru yema yaxõgûxütanügu ixüägûchigüxgu, rü yema Didágu ächiügûxü ga yaxõgûxütanüwa rü ta nangu. ³³ Rü yexma nüxü nayan-gau ga wüxi ga yatü ga Eneä ga naega ga 8 ga taunecü norü pechicagu cacü, yerü nanawäixächi. ³⁴ Rü Pedru ñanagürü nüxü: —Pa Eneäx, Ngechuchu ya Cristu cuxü narümexëe. ¡Inachi rü namexëe i cuxchapenüxü! —Ñanagürü. Rü yexgumatama inachi. ³⁵ Rü guxüma ga yema Didácüäxgü rü Charunacüäxgü rü nüxü nadaugü ga na inachixü ga guma yatü, rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü, rü Cori ya Ngechuchuwe narüxü.

Wena imaxü ga Dorca

³⁶ Rü yexgumaäcüü ga ïäne ga Yopewa rü iyexma ga wüxi ga Tupanaäxü yaxõxcü ga ngecü ga Tabita ga ngîega. Rü ngëma naega i Griégugawa rü Dorca ñaxüchiga nixü. Rü ngîma rü wüxi ga mecü iyixü ga ngîrü üwa, rü guxüguma nüxü irüngûxü ga yema duüxügü ga tacü nüxü taxuxü. ³⁷ Rü yexgumaäcüü iyadaawe ga Dorca, rü iyu, rü ngîmucügü nanamexëe ga ngîxîne. Rü ïpataarü daxüchiüwa yexmaxü ga ucapugu nanaxügü ga ngîxîne. ³⁸ Rü Yopearü ngaicamana nayexma ga guma ïäne ga Didá ga Pedru nawa yexmane. Rü yema yaxõgûxü ga Yopecüäx rü nüxü nacuèxgü ga Didáwa na nayexmaxü ga Pedru. Rü naxcèx yéma nanamugü ga taxre ga yatü ñaxümaä: —¡Rü paxa toxcèx nuã naxü! —Ñaxümaä. ³⁹ Rü yexguma ga Pedru rü nawe narüxü. Rü yexguma ínanguxgu, rü yema ucapu ga yema yueta nawa yexmaxüwa nanagagü. Rü guxüma ga yutegûxü rü Pedruxü ñachomaëguächi, rü naxauxe, rü nüxü nayawégü ga yema naxchirugü ga Tabita nüxü íxüxüxü ga yexguma namaüxgu. ⁴⁰ Rü Pedru rü düxétüwa nanamugü ga guxüma. Rü inacaxäpüxü, rü nayumüxë. Rü ñuxüchi ngîxcèx nadauegu ga yema yûxcü, rü ñanagürü: —Pa Tabitax, ¡Írûda! —Ñanagürü. Rü yexguma rü iyadauchixetü, rü Pedruxü idau, rü írûto. ⁴¹ Rü yexguma ngîxmëxgu nayayauxächi, rü ngîxü inachixëe. Rü ñuxüchi naxcèx naca ga yema yaxõgûxü rü yema yutegûxü, rü maxüxcü nüxü ngîxü nawëx. ⁴² Rü guxüma ga yema duüxügü ga Yopewa yexmagûxü rü nüxü nacuáchigagü ga yema. Rü Cori ga Ngechuchuaxü

nayaxögü ga muxüma. ⁴³ Rü muxüma ga ngunexü Yopegu narüxäňx ga Pedru napatagu ga Chimáü ga naxchëxmüärü paxëëwa puracüxü.

10

Pedru rü Cornériuchiga

¹ Rü ñane ga Checharéawa nayexma ga wüxi ga yatü ga Cornériugu äegacü. Rü 100 ga Itáriaanecüňx ga churaragüarü capitáü nixü. ² Rü nüma nixü ga wüxi ga yatü ga meäma Tupanaäxü yaxöcü. Rü wüxigu namèxmaä rü naxäcügümää Tupanaxü nangechaňgü. Rü mucüma ga norü díerumaä nüxü narüngüxüeä ga duňxügü ga Yudíugü ga tacü nüxü taxuxü. Rü guxüguma nayumüxü rü Tupanamaä nidexa. ³ Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma tomaëxpüxarü orawa nanguxchaňgu ga ýáuanecü, rü nangoxetü. Rü meäma nüxü nadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüňx ga yema ucapu ga nawa nayemaxügü ücuxü. Rü ñanagürü nüxü: —Pa Cornériux —ñanagürü. ⁴ Natürü nüma ga Cornériu rü meäma nüxü nadawenü, rü poraäcü namuňäcüma nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü cunaxwèxe, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nanangäňxü ga yema orearü ngeruü ga daxücüňx, rü ñanagürü: —Curü yumüxëgü rü Tupana marü cuxü nüxü naxinü, rü cumaä nataäe na ñuxäcü nüxü curüngüxüeňxü i duňxügü i tacü nüxü taxuxü. ⁵ —¡Rü chanaxwèxe i Yopewa cunamugü i ñuxre i yatügü na naxcèx yacagüxücèx i wüxi i yatü i Chimáü i Pedrugu äegaxü! ⁶ —Rü to i Chimáü i naxchëxmüärü paxëëwa puracüxüpatawa nangëxma rü ngëxma nape. Rü yima napata rü taxtü i taxücutüwa nangëxma —ñanagürü. ⁷ Rü yexguma nüxna iyanataňgu ga yema orearü ngeruü ga namaä yéma idexaxü, rü Cornériu rü naxcèx naca ga taxre ga norü puracütanüxü rü wüxi ga churara ga meä naga ñüxü ga meä Tupanaäxü yaxöxü. ⁸ Rü namaä nüxü nixu ga guxüma ga yema nüxü nadauxü, rü ñuxüchi Yopewa nanamugü. ⁹ Rü moxüäcü ga yexguma namagu naxïyane rü marü Yopexü yangaicagüga yema duňxügü ga Cornériu yéma mugüxü, rü Pedru rü daxü naxü ga ïpataétüwa na yéma nayumüxücèx. Rü tocuchiarü oragu nixü ga yexguma. ¹⁰ Rü nataiya, rü nüxü nachixéga ga na nachibüxü. Rü yexguma norü ñna ínaxügyane, rü nangoxetü ga Pedru. ¹¹ Rü nüxü nadau ga na yangoxnaxü ga naänetüwe, rü yéma ñinarüxü ga wüxi ga naxchiru ga ñoma wüxi ga taxü ga naxchápenüürü ixixü. Rü norü ägümücpëxewa naxätüxü rü yemaäcü ñinarüchüxüe ñuxmata ñaxtüanewa nangu. ¹² Rü yemagu ñinarüchüxüewetaxü ga nagúxüraňxü ga naěxügü, rü äxtapegü, rü werigü. Rü yema naxchápenüürüwa nayexma ta ga tacü ga tama nangölgüxü ga Yudíugü. ¹³ Rü Pedru nüxü naxinü ga Tupanaga ga nüxü ñaxü: —Pa Pedrux ¡Inachi, rü ta imëx, rü nangöñ! —ñaxü. ¹⁴ Rü Pedru nanangäňxü rü ñanagürü: —Taxucürüwa nixü, Pa Corix, erü taguma chanangöñ i tacü i toxcèx äüächixü —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema Tupanaga, rü wenaxärü ñanagürü: —Ngëma choma chamexëëxü rü tama name i äüächi nüxü cuwogü —ñanagürü. ¹⁶ Rü tomaëxpüxcüna yemaäcü nangupetü. Rü yexguma wenaxärü daxü nachüxngü ga yema naxchápenüürü namaä ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹⁷ Rü poraäcü nagu narüxinü ga Pedru ga tacüchiga na yiňxü ga yema nüxü nadauxü ga yexguma nangoxetü. Rü yemagu ínaxinüyane, rü guma ïpataëxwa nangugü ga yema yatügü ga Cornériu yéma mugüxü ga naxcèx ícaetanüxü ga Chimáüpata. ¹⁸ Rü yéma naxcèx ínacagü rü aixcüma yexma nape ga wüxi ga yatü ga Chimáü ga Pedrugu äegaxü. ¹⁹ Rü Pedru nagu írüxinüyane ga yema nüxü nadauxü ga yexguma nangoxetü, rü Tupanaäe i Üünexü rü ñanagürü nüxü: —Ngëägü nixü i tomaëxpüx i yatügü i cuxcèx daugüxü. ²⁰ —¡Inachi, rü írüxü, rü tama cucoegaäňcüma nawe rüxü! Erü choma nixü i núma chanamugüxü —ñanagürü.

²¹ Rü yexguma naxcèx ínarüxi ga Pedru, rü ñanagürü nüxü ga yema yatügü: —Choma nixi i chauxcèx pedaugüxü. ¿Rü tacüwa nuã pexi? —ñanagürü.
²² Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Capitáü ya Cornériuxütawa ne taxi rü nüma nixi i nuã toxü namugüxü. Rü wüxi ya yatü ya mecü nixi, rü Tupanaxü nangechaü. Rü guxüma i Yudíugü nüxü nangechaü i nümax. Rü wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx nanamu na cuxcèx toxü yacaxëexüçèx ga Cornériu rü napatawa cuväxüçèx rü nüxü na naxinüxüçèx i curü ore —ñanagürögü. ²³ Rü yexguma nanachocuxëe ga Pedru, rü yexma nanapegxüëe ga yema chütaxügu. Rü moxüäcü inaxiächi rü nawe narüxi ga Pedru. Rü ínayaxümüçüga ñuxre ga Yopecüäx ga yaxögüxü. ²⁴ Rü moxüäcü Checharéawa nangugü ga ngextá Cornériu ínanguxëexüwa namaä ga guxüma ga natanüxügü rü namüçügü ga nüxü nangechaügüxü ga nüxna naxuxü. ²⁵ Rü yexguma Cornériupatawa nanguxgu ga Pedru, rü ïäxtüwa naxcèx naxü ga Cornériu, rü Pedrupëxegu nayacaxäpüxü, rü nüxü nicuëxü.
²⁶ Natürü ga Pedru rü inanachixëe rü ñanagürü: —¡Inachi! Rü choma rü ta cuxrüü duüxümare chixi rü tama Tupana chixi —ñanagürü. ²⁷ Rü nügümaä yadexagüäcüma wüxigu nichocu. Rü Pedru yéma namaä inayarüxi ga muxüma ga duüxügü ga yexma ngutauquëxegüxü. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü ga yexma ngutauquëxegüxü: —Pema nüxü pecuëx i toma i Yudíugüçèx rü nangëxma i torü mugü i toxna nachuxuxü na pemaä tangutaquëxegüxü, rü pepatagu na tachocuxü. Natürü Tupana choxü nangoxetüxëe rü choxü nüxü nadauxëe na tama namexü na ngëmaäcü nagu na charüxiñüxi pemaä. ²⁹ Rü ngëmacèx tama chaxoöcüma núma chaxü i ngëxguma chauxcèx pengemagu. Rü ñuxma rü chanaxwëxe i chomaä nüxü pixu na tacüçèx chauxcèx pengemaxü —ñanagürü. ³⁰ Rü Cornériu nanangäxü, rü ñanagürü: —Marü ägümüçü i ngunexü nangupetü ga ñúxgumaäcü ga tomaëxpüxarü oragu ga yáuanecü, rü nuã chopatawa chayumüxi erü guxüguma ngëmaäcü chanaxü. Rü yexguma chayumüxiägü rü changoxetü, rü chauxcèx nangox ga wüxi ga yatü ga iyaurachirucüüxi. ³¹ —Rü ñanagürü choxü:

“Pa Cornériux, Tupana marü nüxü naxinü i curü yumüxi rü cumaä nataäe na ñuxäcü nüxü curüngüxëexü i duüxügü i tacü nüxü taxuxü. ³² —¡Rü Yopewa namugü i ñuxre i yatügü na naxcèx yacagüxüçèx i Chimáü i Pedrugu äegaxü! Rü to i Chimáü i naxchëxmüärü paxëewa puracüxüpatagu pexü. Rü yima napata rü taxtu i taxücutüwa nangëxma”, ñanagürü choxü. ³³ Rü yemacèx rü yexgumatama paxa cuxcèx yéma chanamugü, rü cuma rü mexü toxcèx cuväü erü núma cuväü. Rü ñuxma i guxäma i toma rü Tupanapëxewa tangëxmagü. Rü nüxü taxinüexchaü i gux-üma i ngëma ore i Cori namaä núma cuväü muxü na tomaä nüxü quixuxüçèx —ñanagürü ga Cornériu.

Pedru rü Cornériupatawa nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

³⁴ Rü yexguma inanaxügü ga Pedru ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxma waxi nixi i nüxü chacuáxü na Tupanacèx nawüxicuxü i guxüma i duüxügü erü núma rü aixcüma guxäxüma nangechaü. ³⁵ —Rü nüma rü wüxichigü i nachiüñanewa nanade i ngëma duüxügü i nüxü ngechaügüxü rü mexü ügüxü. ³⁶ —Rü nüma ga Tupana rü Yudíugütanüwaxíra nanamu ga norü ore rü marü nüxü nixu na tüxü nüxü nangechaüxi i törü pecadugü i ngëxguma Cristu ya guxäärü Cori ixicüaxü yaxögügu. ³⁷ —Pema rü meäma nüxü pecuëx na tacü ngupetüxi ga guxüwama ga Yudíugüärü nañanewa. Rü noxri ga Cuáü rü nüxü nixu na Tupana naxwèxexü na ínabaiüxi ga duüxügü. Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga duüxügümaä

nüxü na yaxuxü ga ore i mexü. ³⁸—Rü pema nüxü pecuèx ga ñuxäcü Tupana na naporaxëexü ga Ngechuchu ya Nacharétucüñäx yerü nüxna nanaxä ga Naâe i Üünexü. Rü nüma ga Ngechuchu rü mexü naxü ga yema íyaxügüxüwa, rü nanameëexü ga guxüma ga yema duüxügü ga ngoxoägxüxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü Tupana nüxü narüngüxü. ³⁹—Rü toma nixi ga nüxü tadaugüxü rü nüxü tixuchigaxü i guxüma ga naxüxü ga Ngechuchu ga Yudéaanewa rü Yerucharéüärü ñanewa. Rü yemawena rü nayamëgxü rü curuchawa nayapotagü. ⁴⁰—Natürü ga Tupana rü tomaëxpüx ga ngunexü ngupetügu rü wena nanamaxü i toxçex nanangoxü. ⁴¹—Natürü tama guxü ga duüxügüçex nangox. Rü toxçexicatama nangox ga toma ga üpamama Tupana toxü dexe na nüxü tixuxüçex i Ngechuchuchiga. Rü yexguma marü yuwa ínadaxguwena rü namaä tachibüe rü namaä taxaxegü. ⁴²—Rü nümatama ga Ngechuchu toxü nimugü na duüxügümaä nüxü tixuxüçex na Tupana marü äexgacüxü yangucuchixüexü na guxü i duüxügüarü nguguruü na yiixüçex. Rü nüma ya Ngechuchu nixi i törü maxüxü nangugüxü, rü nüma tá nixi i guxü i duüxügü i maxëxü rü yuexüxü yacagüxü naxcex i norü maxüchiga. ⁴³—Rü üpamamatama guxüma ga Tupanaärü orearü uruügü rü Ngechuchuchiga nidexagü, rü ñanagürügü:

“Rü nüma tá nüxü nüxü nangechaü i norü pecadugü i guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü”,
ñanagürügü.

Tupanaäe i Üünexü rü yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxütanüwa nangu

⁴⁴ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü Tupanaäe i Üünexü nüxna nangu ga guxüma ga yema yéma irüxiñüexü ga yema ore. ⁴⁵ Rü yema yaxögüxü ga Yudíugü ga Pedrumaä yéma ïxü, rü poraäcü nabaixächiäegü yerü Tupanaäe i Üünexü rü nüxna rü ta nangu ga yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxü.

⁴⁶ Rü nüxü naxñüü ga to ga nagawachigü na yadexagüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüügxü. ⁴⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —¿Exna nangëxmaxü i texé na nüxna nachuxuxü i na ínabaiüxü i ñaä duüxügü i marü taxrüü Tupanaäe i Üünexü nüxna nguxü? —ñanagürü. ⁴⁸ Rü nanamu na Ngechuchu ya Cristuégagu na ínabaiüxü ga yema duüxügü ga yexwaca yaxögüxü. Rü yexguma Pedruxü nacèexüga na yexma naxäüxüçex ga ñuxre ga ngunexü.

11

Pedru rü Yerucharéüwa yexmagüxü ga yaxögüxümaä nüxü nixu ga tacü na ngupetüxü ga Checharéawa

¹ Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxü ga Yudéagugüxü, rü nüxü nacuáchigagü na yema tama Yudíugü ixígüxü rü ta nayauxgüäxü ga Tupanaärü ore. ² Natürü yexguma Yerucharéüwa nanguxgu ga Pedru, rü ñuxre ga Yudíugü ga yaxögüxü rü Pedruxü nixugüe.

³ Rü ñanagürügü: —¿Rü tüxcüü natanüwa cuxü i ngëma tama Yudíugü ixígüxü, rü namaä cuchibü? —ñanagürügü. ⁴ Rü Pedru meäma namaä nüxü nixu ga guxüma ga tacü na ngupetüxü, rü ñanagürü nüxü: ⁵ —Choma rü Yopearü ñanewa chayexma, rü yexguma íchayumüxëyane, rü changoxetü. Rü nüxü chadau ga wüxi ga naxchápenüürüü ixíxü ga norü ägümüçüpëxewa ätüxüxü ga írüçhüxüexü ñuxmata chauxütawa nguxü. ⁶ —Rü meäma nüxü chadawenü na nüxü chadauxüçex na tacü yexmaxü ga aixepewa. Rü nüxü chadau ga naxüñagü ga ixägümüçüparaxü rü naëxügü ga idüraexü, rü äxtapegü rü werigü. Rü yema naxchápenüüwa nayexma ta ga tacü ga tama

ingõxü, erü taxcèx i yixema i Yudíugü rü naxãūāchi. ⁷ —Rü nüxü chaxñü ta ga Tupanaga ga choxü ñaxü:

“¡Inachi! Pa Pedrux. ¡Rü ta imèx, rü nangõx!” ñaxü. ⁸ —Natürü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“Taxucürüwa nixi, Pa Corix, erü taguma chanangõx i tacü i toxcèx ãūāchixü”, ñacharügü. ⁹ —Rü yexguma wenaxärü ñanagürü choxü ga yema Tupanaga ga daxüwa inaxüxü:

“Ngëma choma i Tupana chamexéexü, rü tama name i ãūāchi nüxü cuwogü”, ñanagürü. ¹⁰ —Rü tomaëxpüxcüna yemaäcü nangupetü, rü yexguma wenaxärü daxü nachünxagü ga yema naxchápenüü namaä ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹¹ —Rü yexgumatama guma ī ga nawa chayexmanewa nangugü ga tomaëxpüx ga yatügü ga Checharéawa ne mugüxü ga chauxcèx daugüxü. ¹² —Rü Tupanaäe i Üünexü choxü namu na nave charüxüxüçèx woo tama Yudíugü na yixígüxü ga yema duüxügü. Rü chomaä ta yéma naxi ga ñaä 6 ga yaxõgüxü. Rü napatawa tangugü ga guma yatü ga Cornériu, rü yexma tachocu. ¹³ —Rü tomaä nüxü nixu ga ñuxäcü na napatawa nüxü nadauxü ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga yexma chixü ga ñaxü nüxü:

“¡Yopewa namugü i yatügü na naxcèx yacagüxüçèx i Chimáu i Pedrugu ãegaxü! ¹⁴ —Rü nüma tá cumaä nüxü nixu na ñuxäcü tá cuma rü guxü i cupatagugüxümaä penayaxuxü i perü maxü i taguma gúxü”, ñanagürü nüxü. ¹⁵ —Rü yexguma ichanaxügüga na chidexaxü, rü nüxna nangu ga Tupanaäe i Üünexü, yexgumarüü ga noxri tüxna nanguxgurüü. ¹⁶ —Rü yexguma ga choma rü nüxna chacuèxächi ga Cori ya Ngechuchuarü ore ga yexguma ñaxgu:

“Rü aixcüma nixi ga Cuáü ga dexáwamare ínabaiüxéexü, natürü i pema rü Tupanaäe i Üünexü tá pexna nangu”, ñaxgu. ¹⁷ —Rü pema nüxü pecuèx na ñuxäcü Tupana tüxna nanguxéexü ga Naäe i Üünexü i yixema na Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü yaxõgüxü. Rü ñuxma na taxrüü Tupana yema duüxügüna nanguxéexü ga Naäe i Üünexü, ¿rü ñuxüçürüwa i choma i nüxü chaxoxü na naga chaxñüxü ya Tupana? —ñanagürü ga Pedru. ¹⁸ Rü yexguma yema orexü naxñüegü ga yema yaxõgüxü ga Yerucharéüçüäx, rü nachianegümare. Rü Tupanaxü nicuèxüögü. Rü ñanagürügü: —Rü ngëmawa nüxü tacuèx na Tupana tüxü dexü ya yíxema woo tama Yudíugü ixígüxe. Rü ngëxguma nüxü tarüxoegü i tümaärü chixexü rü Tupanacèx tadaugüga, rü nüma tüxna nanaxä i maxü i taguma gúxü —ñanagürügü.

Yaxõgüxü ga Aütioquíawa yexmagüxüchiga

¹⁹ Rü yexguma Etébaüxü yamèxgüguwena, rü norü uwanügü poraäcü nave ningëxütanü ga yema yaxõgüxü. Rü yemacèx nügü nawoone. Rü Peníchiawa, rü Chiprewa rü Aütioquíawa nabuxmü. Rü yéma nüxü nixugüe ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. Natürü Yudíugümaäxícatama nüxü nixugüe ga yema ore rü tama ga togümaä. ²⁰ Natürü yéma Aütioquíawa nangugüta ga ñuxre ga togü ga yaxõgüxü ga Chíperecüäx, rü Chiñecüäx. Rü nümagü rü yema tama Yudíugü ixígüxümaä rü ta nüxü nixugüe ga ore i mexü i Cori ya Ngechuchuchiga. ²¹ Rü Tupana nüxü narüngüxée, rü nanaporaexée. Rü yemacèx muxüma ga yema duüxügü rü nüxü narüxoegü nuxcumäxü ga nacümagü, rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxõgü. ²² Rü yexguma yemaxü nacuáchigagüga yema yaxõgüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü, rü Aütioquíawa nanamugü ga Bernabé. ²³ Rü yexguma yéma nanguxgu ga Bernabé, rü nüxü nadau ga ñuxäcü Tupana nüxü na rüngüxéexü

ga yema yaxōgūxü ga Aütioquíacǖx, rü poraäcü namaä nataäe. Rü nayax-ucuxëgü ga guxüma na meäma Cori ya Ngechuchuwe naxñämaxüçèx, rü taguma nüxü naxoexüçèx. ²⁴ Yerü nüma ga Bernabé rü wüxi ga yatü ga mecü nixi. Rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü rü nawa nayexma, rü napora ga norü ñwa. Rü yemacèx muxüchixüma ga duüxügü rü Cori ya Ngechuchucèx naxi rü nüxü nayaxögü. ²⁵ Rü yemawena ga Bernabé rü Tarsuwa naxü na Chaurucèx yadauxüçèx. ²⁶ Rü yexguma nüxü iyangauxgu, rü Aütioquíawa nanaga. Rü wüxi ga taunecü wüxiwa yéma nayexmagü namaä ga yema yaxögùxü. Rü nanangúexëe ga muxüchixüma ga duüxügü. Rü Aütioquíawa nixi ga inaxügùxü ga duüxügü na Cristutanüxümaä na naxugüäxü ga yema yaxögùxü. ²⁷ Rü yexgumaüçüü Yerucharéüwa ne naxi ga ñuxre ga Tupanaäärü orearü uruügü rü Aütioquíawa naxi. ²⁸ Rü natanüwa nayexma ga wüxi ga orearü uruü ga Agabu ga naega. Rü nanangutaquëexëe ga yema yaxögùxü ga Aütioquíawa yexmagüxü. Rü yema ngutaquëexewa rü inachi ga Agabu rü Tupanaäe i Üünexü nanamu ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Wüxi i taiya i taxü tá ínangu i guxü i ñaa nachiüñanewa —ñanagürü. Rü aixcüma ínangu ga yema taiya ga yexguma Cáudiu äëxgacü ixixgu. ²⁹ Rü yexguma ga yema yaxögùxü ga Aütioquíawa yexmagüxü, rü marü wüxigu nagu narüxñüe na yéma ngixü namugüxüçèx ga dïëru na nüxü nangüxëegüxüçèx ga yema yaxögùxü ga Yudéaanegu ächiügùxü. Rü wüxichigü ngixü inaxä ga dïëru yexgumarüü ga ñuxre ga nüxü yexmacü. ³⁰ Rü yemaäcü nanaxügü, rü Bernabé rü Chaurumaä yéma ngixü namugü ga yema dïëru naxcèx ga yema yaxögùxüäärü äëxgacügü ga Yudéaanewa yexmagüxü.

12

Äëxgacü ga Erode rü Chaütiáguxü nimèx rü Pedruxü napoxcu

¹ Rü yexgumaüçüü inanaxügü ga äëxgacü ga Erode ga na ínayauxüäxü ga ñuxre ga yaxögùxü ga Yerucharéüçǖx na napoxcuexüçèx. ² Rü norü churaragüxü namu na taramaä Chaütiágú ga Cuáüñeneëxü yamëxgüxüçèx. ³ Rü yexguma nüxü nadëüxgu ga Erode ga norü me na yiixü ga Yudíugü ga yema na naxüxü, rü norü churaragüxü namu na Pedruxü rü ta yayauxgüxüçèx. Rü yema nangupetü ga Yudíugüärü peta ga Üpetüchigagu ga yexguma pâü ga ngearü puxëëruüäxü nangöögü. ⁴ Rü yexguma Pedruxü yayauxgü, rü poxcupataügu nayatëxcuchi. Rü ñuxüchi ga Erode rü nanamu ga ägümütükumü ga norü churaragü na nüxna nadaugüxüçèx. Rü wüxitükümüwachigü rü nayexma ga ägümütü ga churaragü. Rü yemaäcü nanaxü ga Erode, yerü nagu narüxñü ga yema petawena guxü ga duüxügüpëxewa na nagaäxüçèx na yamëxgüäxüçèx. ⁵ Rü yemaäcü ga Pedru rü poxcupataüwa nayexma rü churaragü rü meäma nüxna nadaugü. Natürü ga yema yaxögùxü ga Yerucharéüçǖx rü poraäcü nayumüxëgü, rü Tupanana naxcèx nacagü.

Tupana rü Pedruxü ínanguxuchixëe ga poxcupataüwa

⁶ Rü yematama ga chütaxügu naxüpa ga yema ngunexü ga Erode duüxügüpëxewa nagaxchaüxü, rü taxre ga churaragüärü ngäxüwa nape ga Pedru. Rü taxre ga cadenamaä ninëügxüchacüü. Rü togü ga churaragü ga dauxütaexü nüxna nadaugü ga poxcupataüärü iäx. ⁷ Rü ngürüächi yema poxcupataüwa nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxüçǖx ga Coriarü. Rü poraäcü nangóone ga guma poxcupataüwa. Rü yema orearü ngeruü Pedruxü nacuxagü, rü nanabaixächixëe. Rü ñanagürü: —¡Paxama írüda! —ñanagürü. Rü yexgumatama íniwëgü ga guma cadena ga Pedru namaä

inè̄xguchacüüçü. ⁸ Rü Pedruxü ñanagürü ga yema orearü ngeruü: —¡Rü icuxcuchichiru rü nacuaixcu i curü chapatu! —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxü ga Pedru. Rü ñanagürü ta: —¡Rü icuxcuchi i curü gáuxüchiru, rü chowe rüxü! —ñanagürü. ⁹ Rü nawe narüxü ga Pedru. Rü tama nüxü nacuèx ga aixcüma na yiixü ga yema orearü ngeruü namaä üxü. Rü naxcèx rü nangoxetümare. ¹⁰ Rü nüxü nachopetü ga nüxiräxü ga dauxütaexü, rü ñuxüchi ga yema to ga dauxütaexü. Rü yexguma nawa nangugüga yema iãx ga áchumenèxanaxcèx ga ítamüwaama üxü, rü nüechama niwâxna. Rü ínachoxü. Rü yexguma marü wüxi ga ítamü inaxixgu, rü nüxna inayarütaxu ga yema orearü ngeruü. ¹¹ Rü yexguma nüxü nicuèxächi ga Pedru, rü nügümaä ñanagürü: —Ñuxma waxi i nüxü chacuáxü na aixcüma Cori ya Tupana núma namuxü i norü orearü ngeruü na Erodemëxëwa choxü napuxü, rü nawa choxü ínanguxuchixëexü i guxüma i ngëma chomaä naxügüchaüxü i ngëma Yudíugü i tama yaxögüxü —ñanagürü. ¹² Rü yexguma yemaxü yacuèxächigu ga Pedru, rü ngïpatawa naxü ga wüxi ga ngecü ga Maríagu äegacü. Rü ngïma iyixi ga Cuáü Marcu naë. Rü yéma nangutaquëxegü ga muxüma ga duüxügü ga yéma yumüxëgüxü. ¹³ Rü iãxtüarü poxeguxüärü iãxwa, rü: —Tu tu tu —ñanagürü ga Pedru. Rü wüxi ga pacü ga Rode ga ngïlega íiyadau. ¹⁴ Rü yexguma nagawa nüxü nacuèxgu ga na Pedru yiixü, rü ngirü taäemaä rü íiyañamare na nüxü yanaxuxü ga na Pedru yiixü ga iãxtüarü iãxgu chicü. Rü tama iyawâxna ga iãx. ¹⁵ Rü yema yexmagüxü rü: —Cungëäemare —ñanagürüngü ngixü. Natürü ngïma rü: —Aixcüma nixi —ngïgürüngü. Rü yexguma ñanagürüngü: —Maneca tama núma nixi. Rü norü dauruü i daxüçüäxmare nixi —ñanagürüngü. ¹⁶ Natürü ga Pedru rü yoxni iãxwa: —Tu tu tu —ñanagürüama. Rü yexguma naxcèx yawâxnaägu rü nüxü nadaugüga Pedru na yiixü, rü nabaixächiäegü. ¹⁷ Natürü núma naxunagümëxü, rü naxmëxmaä nayanachianexëegü. Rü namaä nüxü nixu na ñuxäcü Cori ínanguxuchixëexü ga poxcupataüwa. Rü ñanagürü ta: —¡Chaütiágumaä rü ngëma togü i yaxögüxümaä nüxü pixu i ngëma ore! —ñanagürü. Rü yexguma inaxüächi, rü toxnamana naxü. ¹⁸ Rü yexguma yangunegu, rü yema churaragü ga poxcupataüwa dauxütaegüxü rü poraäcü nanaxixächiäegü yerü tama nüxü nacuèxgu ga tacü na ngupetüxü namaä ga Pedru. ¹⁹ Rü yemacèx ga Erode rü yema churaragüxü namu na Pedrucèx yadaugüxüçèx. Rü yexguma taxuxüüma iyangaugüga, rü Erode rü yema churaragügutama nananguxëñ na nayuexüçèx. Rü yemawena ga Erode rü inaxüxü ga Yudéaanewa, rü Checharéagu nayaxächiü.

Nayu ga Erode

²⁰ Rü Erode rü namaä nanu ga Tirucüäxgü rü Chi-däücüäxgü. Natürü ga yema Tirucüäxgü rü Chidäücüäxgü rü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Erodexü nangüxmüxëegüxü, yerü Erodechiüñanewa nixi ga nayauxgüäxü ga nabü. Rü yemacèx wüxi ga Erodearü duüxü ga äëxgacü ga Batumaä naxämüçügü na nüxü nangüxëexüçèx na Erodemaä yadexagüxüçèx. ²¹ Rü Erode rü namaä inaxuneta ga wüxi ga ngunexü na namaä yadexaxüçèx. Rü yexguma yema ngunexü ga nagu inaxunetaxüwa nanguxgu, rü yema Tirucüäx rü Chidäücüäx rü Erodexütaxu nangugü. Rü nicuxcuchi ga Erode ga norü äëxgacüchiru, rü norü tochicaxüwa narüto, rü duüxügümaä nüxü nixu ga norü ore. ²² Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü rü tagaäcü ñanagürüngü: —Ñaä äëxgacü rü tama duüxüärü dexarüü nixi i norü dexa, natürü ñoma Tupanaärü dexarüü nixi —ñanagürüngü. ²³ Rü Erode rü yema duüxügüarü oremaä nataäe, rü tama Tupanaxü nicuèxüüchaü ga ñuxäcü

Tupana nüxü narüngüxéexü. Rü yemacèx wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüdäx rü yexgumatama Erodexü nidaawexëe. Rü ñxmigü nanangöñ, rü yemamaä nayu. ²⁴ Natürü yema yaxögüxü rü yexeraäcü guxüwama nüxü nixugüe ga Cori ga Tupanaärü ore. Rü muxüchixü ga duüxügü nüxü nayaxögü. ²⁵ Rü yexguma marü yanguxéexägu ga norü puracü ga Chauru rü Bernabé, rü ínachoxü ga Yerucharéewa, rü wenaxärü Aǖtioquíacex nawoegu. Rü nayagagü ga Cuáü Marcu.

13

Bernabé rü Chauru rü inanaxügüe ga to ga nachiüñanewa na nangegüäxü ga Tupanaärü ore

¹ Rü yema yaxögüxü ga Aǖtioquíawa yexmagüxütanüwa rü nayexma ga ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orearü uruügü, rü ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orewa nguxéetaegüxü. Rü yematanüwa nayexma ga Bernabé, rü Chimáü ga Waxwegu äegaxü, rü Dúchiu ga Chirenecüdäx, rü Manae ga wüxigu äëgxacü ga Erodemaä yaexü, rü Chauru. ² Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma Coricèx ínangutaquëxegüga rü tama nachibüeäcüma ínayumüxëgüguyane, rü Tupanaäe i Üünexü rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna penamugü i Chauru rü Bernabé na naxügüäxüçèx i ngëma puracü i choma nawa chanamugüchaüxü! —ñanagürü. ³ Rü yexguma nüxü nachauegu ga tama nachibüeäcüma na nayumüxëgüxü, rü Chauru rü Bernabéétüga naxümëxgu ga yema yaxögüxü, rü ñuxuchi inanamuächitanü na naxügüäxüçèx ga Tupanaärü puracü.

Chiprewa naxí ga Bernabé rü Chauru

⁴⁻⁵ Rü Tupanaäe i Üünexü rü inanamuächitanü ga Bernabé rü Chauru. Rü ïane ga Cheúchiawa naxí, rü gumaärü türewa inaxíächi, rü capaxü ga Chiprewa naxí. Rü Cuáü Marcu nawe narüxü na nüxü nangüxéexüçèx. Rü yexguma Charamína ga ïaneärü türewa nangugüga, rü inanaxügüe ga nüxü na yaxugüxü ga Tupanaärü ore ga Yudíugüarü ngutauquëxepataügüwa. ⁶ Rü guxügu nixiägütanü ga yema capaxüwa ñuxmata Papu ga ïanewa nangugü. Rü yéma namaä inayarüxí ga wüxi ga Yudíu ga yuüxü ga Barechúgu äegaxü. Rü nüma rü wüxi ga idoratèxáxü nixí yerü nügü yaxuxgu rü aixcüma Tupanaärü orearü uruü nixí. ⁷ Rü nayexma ga yema capaxüärü äëgxacü ga Chérqui Paurugu äegaxü. Rü nüma nixí ga wüxi ga yatü ga meä naäexü cuacü. Rü yema yuüxü rü guma äëgxacüarü ngüxéerü nixí. Rü nüma ga äëgxacü rü norü duüxügüxü namu na Chauru rü Bernabéçèx yacagüxüçèx, yerü nüxü naxñüchaü ga Tupanaärü ore. ⁸ Natürü yema yuüxü ga Griégugawa Erimínugu äegaxü, rü Chauru rü Bernabéna nayanuxü na Tupanaärü orexü yaxugüxü. Yerü tama nanaxwèxe na yaxdöoxü ga guma äëgxacü. ⁹⁻¹⁰ Natürü ga Chauru ga Paurugu ta äegaxü, rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawa nayexma. Rü nüma ga Pauru rü meäma nüxü nadawenü ga yema yuüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Idoratèxáxü Pa ngoxo Nanex, cuma rü chixexüxicatama cuvächaü, rü naxchi cuvai i guxüma i mexü. ¿Ñuxgura tá ta i nüxü curüroxü na ícuyatóxéexü i Cori ya Tupanaärü ore i aixcüma ixixü? ¹¹ —Ñuxmatátama cuväü napoxcu ya Cori ya Tupana. Rü tá cungexetü, rü ñuxre i ngunexügu rü tâütáma nüxü cudau ya üexcü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx naxëänexüchi ga yema yuüxü, rü naxmëxmaä nadaugü na texé naxmëxgu yayauxächixüçèx rü namaä ítixüxüçèx. ¹² Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga yema capaxüärü äëgxacü rü nayaxö ga Tupanaärü ore, yerü namaä nabaixächiäe ga yema Pauru rü Bernabé nüxü nguxéexü ga Cori ya Tupanachiga.

Pauru rü Bernabé rü Pichídiaanewa yexmane ga ïane ga Aǖtioquíawa nangugü

¹³ Rü Papuwa inaxiāchi ga Pauru namüçügümäã rü nixäü ga taxtü ga taxüwa. Rü Pérupe ga īānewa nangugü ga Paǔpíriaanewa. Natürü yéma nüxna naxo ga Cuáü Marcu, rü Yerucharéüçèx nataegu. ¹⁴ Rü Pérupewa inaxiāchi ga Pauru rü Bernabé rü īāne ga Aütioquíawa nangugü ga Pichídianewa. Rü yéma rü ngüxchigaarü ngunexügu rü Yudíugüarü ngutaquēxepataügu nachocu, rü yéma nariütogü natanüwa ga yema íngutaquēxegüxü. ¹⁵ Rü yema ngutaquēxewa rü nüxü nadaumatügü ga Tupanaärü mugü ga Moīché ümatüxü rü yema ore ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü. Rü yemawena, rü guma ngutaquēxepataüärü ãëxgacügü, rü Bernabé rü Pauruna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Toeneëgüx, ngëxguma pexü nangëxmagu i perü ore i taăexēēruü i toxcèx rü marü name i ñuxma tomaä nüxü pixu —ñanagürügü. ¹⁶ Rü yexguma inachi ga Pauru, rü naxunagümëxë na iyanachianexüçèx ga duňxügü. Rü yexguma duňxügümäã nidexa, rü ñanagürü: —Pa Duňxügü Pa Chautanüxügüx rü Guxâma i Pema i To i Nachiūñaneçüñax Ixígüex ya Tupanaxü Ngechaügüxe, rü jiperüxñüe! ¹⁷ —Yima törü Tupana i yixema i Yudíugü, rü tükü nadé ga nuxcümaügüxe ga törü oxigü na tükü nangüxëexüçèx. Rü poraäcü tükü nimuxëe ga yexguma woo to ga nachiüñane ga Equituanewa tayexmagügü. Rü yemaäcü wüxi ga taxü ga nachiüñane tükü nixigüxëe. Rü ñuxüchi yemawena, rü norü poramaä tükü ínagaxü ga yema naänewa. ¹⁸ —Rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa tükü nagagü. Rü yéma 40 ga taunecü Tupana yaxna tümamaä naxinü ga guxema törü oxigü. ¹⁹ —Rü Tupana nanadai ga yema 7 ga ãëxgacügü ga Canaâñaneçüñaxgü guxüma ga norü duňxügumaächigü. Rü yemaäcü nanaxü na törü oxigüna naxäñaxüçèx ga yema naäne na tümaärügüxüchi yïixüçèx. ²⁰ —Rü 450 ga taunecü rü yemaäcü tükü narüngüxëe. Rü yemawena rü tükna nanamu ga togü ga ãëxgacügü ga dauruügü ñuxmata Tupanaärü orearü uruü ga Chamue ingucuchix. ²¹ —Rü yexguma ga duňxügü rü Tupanana naxcèx nacagü ga wüxi ga ãëxgacü ga rei na namaä inacuáxüçèx. Rü Tupana rü nüxna nanamu ga Chaú ga Chiche nane ga Beyamítaa ixíçü. Rü nüma nüxna nadau ga duňxügü ga 40 ga taunecügu. ²² Rü yemawena ga Tupana rü ínanatëxüchi ga Chaú, rü Dabíxü naxuneta na guma norü ãëxgacü yïixüçèx. Rü Dabíxü nixuchiga ga Tupana, rü ñanagürü:

“Nüxü chadau rü Dabí ya Ichái nane rü wüxi ya yatü ya poraäcü choxü ngúchaüçü nixí. Rü nüma tá nanaxü i guxüma i ngëma choma chanaxwèxexü”,

ñanagürü ga Tupana. ²³ Rü nuxcüma ga Tupana rü marü inaxuneta rü wüxi i Dabítaa tá nixí i Cristu ixíxü, rü tá nanamaxëxëe i Yudíugü. Rü Ngechuchu nixí ga guma maxëxëerüü ga törü oxigümaä nüxü yaxucü ga Tupana. ²⁴ Natürü naxüpa ga Ngechuchu na ínguxü, rü Cuáü ga baiüxëerüü rü guxüma ga Yudíugümaä nüxü nixuchiga ga ore i mexü rü ñanagürü:

“Rü name nixí i nüxü perüxoe i pecüma i chixexü, rü Tupanacèx pedaugü, rü ípebaiü”, ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma marü yangaicaxgu ga tá na nayuxü ga Cuáü, rü ñanagürü:

“Rü tama choma nixí i ngëma pema nagu perüxñüexü i Cristu chiíxü. Natürü choweama ne naxü i nüma ya aixcüma Cristu ixíçü. Rü choma rü napëxewa taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwaxura chame erü nüma rü wüxi i ãëxgacü i tacüxüchima nixí”, ñanagürü ga Cuáü. ²⁶ Rü ñanagürü ga Pauru, —Pa Chautanüxügü i Abráütaagüx, rü Guxâma i Pema i To i Nachiūñaneçüñax i Tupanaxü Ngechaügüex, rü pexcèx nixí i ñaä ore i tükü maxëxëexü. ²⁷ —Rü aixcüma yema Yerucharéüçüñaxgü ga duňxügü rü yema norü ãëxgacügü rü tama nüxü nacuëxgü ga Tupana Nane

na yïixü ga Ngechuchu. Rü tama meä nüxü nacuèxgü ga tacüchiga na yïixü ga yema ore ga nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü i ñuxma perü ngutaquëxepataüwa nüxü pedaumatügxü i wüxichigü i ngûxchigaarü ngunexügu. Rü yemaäcü nümagütama ga yema duüxügü ga Ngechuchuchuxü imèxgüxü rü yexguma yamèxgüägu rü nayanguxëe ga yema ore ga nuxcüma ümatüxü. ²⁸ —Rü woo taxuüma ga tacü ga chixexü nawa inayangaugü na nayuxëeäxüçèx, natürü Piratuna naxcèx nacagü na yamáäxüçèx. ²⁹ —Rü ningu ga guxüma ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga Ngechuchuchiga ga ñuxäcü tá na nayuxü. Rü yemawena rü nanayauxgü ga naxüne ga curuchawa, rü wüxi ga naxmaxügu nayanaxüçuchigü. ³⁰ —Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëe ga woo marü na nayuxü. ³¹ —Rü nüma ga Ngechuchu rü muxüma ga ngunexü naxcèx nangox ga yema duüxügü ga nave rüxixü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu rü Yerucharéüwa naxüxgu. Rü ngëma duüxügü nixi i ñuxma i guxü i duüxügümaä nüxü ixugüxü i nachiga. ³²⁻³³ Rü ngëmaäcü i toma rü nüma tangugü na pemaä nüxü tixuxüçèx i ngëma ore i aixcüma mexü. Rü dücxax, rü yema uneta ga nuxcümaügxü ga törü oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana, rü taxcèx nayanguxëe ga yexguma Ngechuchuchuxü wena namaxëegu. Rü wiyaegüpanewa i norü taxre i capíturuwa rü ngëmachiga nüxü nixu i ngëxguma:

“Cuma nixi i Chaune, rü choma nixi i Cunatü chiixü”, ñaxgu. ³⁴ —Rü Tupana rü nuxcüma rü marü nüxü nixu ga wena tá na namaxëeäxü ga Ngechuchu na tama yayixixüçèx ga naxüne. Rü norü orewa rü ñanagürü:

“Rü choma tá pexcèx chayanguxëe ga yema unetagü i üünegüxü i aixcüma ixígüxü ga nuxcüma Dabímaä nüxü chixuxü”,

ñanagürü. ³⁵ —Rü ngëmacèx toxnamana i Tupanaärü orewa rü ñanagürü ta:

“Tama cunaxwèxe na yayixixü i naxüne ya Cune ya üünecü,”

ñanagürü. ³⁶ —Rü yexguma namaüxgu ga Dabí, rü nüxü narüngüxëe ga norü duüxügü, yexgumarüü ga ñuxäcü Tupana namuxü. Natürü ñuxüchi nayu, rü nanatü rü naëxütagu natèx ga naxüne, rü niyixi. ³⁷ —Natürü guma Tupana wena namaxëecü ga Ngechuchu rü tama niyixi ga naxüne.

³⁸ —Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgxü, rü chanaxwèxe i nüxü pecuèx rü yimatama Ngechuchugagu Tupana tükü nüxü nangechaü i törü pecadugü ngëxgumarüü i pemaä nüxü tixuxürü. ³⁹ —Rü ñuxma ya guxäma ya yíxema nüxü yaxögüxe, rü Ngechuchugagu Tupana tükü nüxü nangechaü i guxüma ga yema pecadugü ga noxri taxucürüwa tükü nüxü nangechaüxü ga yexguma nagu taxixgu ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. ⁴⁰ —Rü pexuäegü na tama pegu nanguxüçèx i ngëma poxcu i Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñagügu:

⁴¹ “Rü dücxax, Pa Duüxügü i Tupanaärü Orexü Cugüexü, rü tá pebaixächie rü tá peyue erü pema pemaxëyane rü tá chanaxü i tacü i taxü. Rü pema rü tääutáma peyaxögü i woo texé pemaä nüxü ixuxgu”,

ñanagürü. Rü yexma nayacuèxëe ga Pauru ga norü ore. ⁴² Rü yexguma guma ngutaquëxepataüwa ínachoxügu ga Pauru rü namüçügü, rü yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxü rü nüxü nacèèxügü na to ga ngûxchigaarü ngunexügu rü wenaxärü yematama orexü namaä yaxuxüçèx. ⁴³ Rü yexguma marü nüxü nachauegu ga na nangutaquëxegüxü, rü Pauru rü Bernabéwe narüxi ga muxüma ga Yudíugü rü müxüma ga togü ga duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxü natürü Yudíugürüü yaxögüxü. Rü Pauru rü Bernabé rü namaä nidexagü rü nayaxucuxëgü na guxüguma nagu naxñinüeëchaxüçèx ga ñuxäcü Tupana nüxü ngechaüäcüma na nadexü. ⁴⁴ Rü yema to ga ngûxchigaarü ngunexügu, rü wixgutaèx guxüma ga yema iñanecüäx

nangutaquēxegü na inaxīnūēxūcèx ga Tupanaārü ore. ⁴⁵ Natürü nayexma ga ūuxre ga Yudíugü ga tama ngutaquēxegu chocuxü. Rü yexguma nūxǖ nadaugüga na namuxūchixü ga duūxǖgü ga Paurucèx ngutaquēxegüxü rǖ poraācü nixāūxāchie. Rü inanaxüge ga na Pauruxǖ nachoxǖgagüxü rǖ na-maā naguxchigagüxü. ⁴⁶ Natürü ga Pauru rü Bernabé rǖ tama namuūēācüma yema Yudíugüxǖ nangāxǖgü, rǖ ūnanagürügü: —Tupana nanaxwèxe na pe-maāxīra nūxǖ tixuxǖ i norǖ ore. Natürü ūuxma na nūxǖ pexoexǖ i ngēma ore rǖ tama na penayauxgüchaūxǖ i maxǖ i taguma gúxǖ, rǖ ngēmacèx i ūuxmax i toma rǖ tá ngēma tama Yudíugü ixīgüxǖtanüwa taxī. ⁴⁷ —Yerü yemaācü toxǖ namu ga Cori, rǖ ūnanagürü:

“Duūxǖgü i tama Yudíugü ixīgüxǖärü ngóonexēēruǖ marǖ cuxǖ chixīxēē, na-guxǖwama i ūoma i naānewa cunangexūcèx i chorǖ ore i maxēxēēruǖ”, ūnanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma yema orexǖ naxīnūēgu ga yema duūxǖgü ga tama Yudíugü ixīgüxǖ, rǖ nataāēgü rǖ ūnanagürügü: —Rǖ namexēchi nixī i ūnaā Cori ya Tupanaārü ore —ūnanagürügü. Rǖ nayaxōgü ga guxǖma ga yema duūxǖgü ga Tupana marǖ nūxǖ unetaxǖ na nayauxgüāxūcèx i maxǖ i taguma gúxǖ. ⁴⁹ Rǖ yemaācü guxǖwama ga yema naānewa nanguchigü ga Cori ya Tupanaārü ore. ⁵⁰ Natürü yema Yudíugü ga tama Ngechuchuaxǖ yaxōgüchaūxǖ, rǖ chixexǖmaā nayaxuxcuxēgü ga ūuxre ga ngexǖgü ga mexǖgü ga Tupanaxǖ ngechaūgüxǖ rǖ guma ūaneārǖ aēxgacügü na Pauru rǖ Bernabéxǖ ūawoxǖxūcèx. Rǖ yemacèx ūanawoxǖ ga yema naānewa. ⁵¹ Rǖ yexguma ga Pauru rǖ Bernabé rǖ inapagütǖ ga norǖ ūxaxǖcutǖ na yemawa nūxǖ yacuēxāchitanǖxūcèx ga norǖ chixexǖ ga yema ūanečūxägü ga duūxǖgü. Rǖ ūuxǖchi ga Pauru rǖ Bernabé rǖ ūane ga Icúniūwa naxī. ⁵² Natürü yema yaxōgüxǖ ga guma ūane ga nawa ūachoxǖnewa yexmagüxǖ rǖ poraācü Tupanamaā nataāēgü, rǖ Naāē i ūünexǖ rǖ aixcüma nawa nayexma.

14

Pauru rǖ Bernabé rǖ ūane ga Icúniūwa nayexmagü

¹ Rǖ Icúniūwa rǖ wüxigu Yudíugüarü ngutaquēxepataǖgu nachocu ga Pauru rǖ Bernabé. Rǖ meāma nūxǖ nixuchiga ga Tupanaārü ore rǖ yemaācü nayaxōgü ga muxǖma ga duūxǖgü ga Yudíugü rǖ yema tama Yudíugü ixīgüxǖ rǖ ta. ² Natürü yema Yudíugü ga tama Ngechuchuaxǖ yaxōgüxǖ, rǖ chixexǖmaā nayaxuxcuxēgü ga yema tama Yudíugü ixīgüxǖ na yema yaxōgüxǖchi naxaiexūcèx. ³ Rǖ yemacèx muxǖma ga ngunexǖ yexma narücho ga Pauru rǖ Bernabé, rǖ tama namuūēācüma nūxǖ nixuchiga ga Cori ya Tupanaārü ore. Rǖ yema duūxǖgümaā nūxǖ nixu na ūuxäcü Tupana poraācü tüxǖ nangechaūxǖ. Rǖ nüma ga Cori rǖ yema duūxǖgüxǖ nūxǖ nadauxēē na namaā nataāēxǖ ga yema ore. Rǖ yemacèx Pauru rǖ Bernabéxǖ narüngüxēē na ūawēxgüāxūcèx ga cuēxruǖgü rǖ na naxǖgüāxūcèx ga mexǖgü ga Tupanaārü poramaā naxǖgüxǖ. ⁴ Natürü ga guma ūanečūxägü ga duūxǖgü rǖ nitoye. Rǖ nümaxǖ rǖ yema Yudíugüwaama naxǖgü rǖ togǖ rǖ Pauru rǖ Bernabéwaama naxǖgü. ⁵ Rǖ yexguma ga yema Yudíugü, rǖ yema duūxǖgü ga tama Yudíugü ixīgüxǖ, rǖ guma ūaneārǖ aēxgacügümaā wüxigu nagu narüxīnūē na Pauruxǖ rǖ Bernabéxǖ yayauxgüxǖ na nutamaā ūamuxūchigüāxūcèx. ⁶⁻⁷ Natürü yexguma nūxǖ nacuāchigagüga Pauru rǖ Bernabé, rǖ nibuxmǖ. Rǖ Dicóniūānewa yexmane ga ūane negǖ ga Listra rǖ Derbewa naxī. Rǖ guma ūane negǖwa rǖ guxǖma ga yema naānewa ipeagüxǖ ga duūxǖgümaā rǖ ta nūxǖ nixuchigagü ga ore i mexǖ.

Nutagümaā Pauruxǖ ūamuxūchigǖ ga Listrawa

8-9 Rü yéma Listrawa nayexma ga wüxi ga yatü ga ínapogütüxü norü bucümatama. Rü yéma narüto rü inarüxñü ga yema Pauru nüxü ixuxü ga ore. Rü Pauru rü meäma nüxü nadawenü, rü nüxü nadau ga na nüxü nayexmaxü ga norü õ na naxcèx yataanexüçèx. **10** Rü yexguma ga Pauru rü tagaäcü ñanagürü nüxü: —Inachi, rü meäma ínangacutü! —ñanagürü. Rü yexguma inayuxnagü ga guma yatü, rü inanaxügü ga na iyaxüxü. **11** Rü yexguma yema muxüma ga duüxügü nüxü daugüga yema na naxüxü ga Pauru, rü tagaäcü yema Dicóniügawa nidexagü, rü ñanagürügü: —Tupanagü i naduüxügüraüxü ínarüxigü, rü tatanüwa nangugü —ñanagürügü. **12** Rü Bernabé rü tupana ga Chéumaä nananaxüégagü. Rü Pauru rü Érememaä nananaxüégagü yerü nüma nixi ga yadexaxü. **13** Rü guma īane íxücxüwa nayexma ga tupana ga Chéuarü tupauca ga taxüne. Rü guma tupaucaarü pai rü yéma nanagagü ga wocagü ga iyatüxü ga putüramaä ngëxäegüxü. Rü nüma ga pai rü ga duüxügü rü nanadaixchaü ga yema wocagü naxcèx ga Pauru rü Bernabé na yemamaä nüxü yacuëxügüxüçèx. **14** Natürü yexguma nüxü yacuëxächitanügu ga Bernabé rü Pauru, rü norü gáuxüchirugu nagáugüe na yema duüxügü nüxü cuëxgüxüçèx na tama namexü ga yema naxcèx naxüechaüxü. Rü yema muxüma ga duüxügütanüwa nabuxmü, rü ñaxümaä aita naxüe: **15** —Pa Yatügü, ¿tüxcüü toxçèx penaxü i ngëma? Toma rü pexrüü duüxügümare tixigü. Rü nuä taxü na pemaä nüxü tayarüxuxüçèx na nüxü perüxoexüçèx i ngëma chixexügü i taxuwama mexü rü naxcèx pedaugüxüçèx ya Tupana ya maxüçü ga naxüçü ga daxüguxü i naäne, rü ñoma i naäne, rü taxtü i taxü, rü guxüma i nawa ngëxmaxü. **16** —Rü nuxcumayerü nixi ga Tupana ga yaxna namaä naxñüxü ga duüxügü ga woo nümagü nanaxwèxegüxü naxügü. **17** —Natürü nüma ga Tupana rü taguma nüxü narüchau na duüxügüxü nangüxëëxü. Rü yemaäcü tükü nüxü nacuëxëë na Tupana yiïxü i nümax. Rü nümatama nixi i nüma namuäxü ya pucü rü meä pexü nayaexëxäxü i penetügü. Rü nüma nixi i pexna naxääxü i pewemü na ngëmaäcü petaäegüxüçèx —ñanagürügü ga Pauru rü Bernabé. **18** Natürü woo yema orexü namaä na yaxugüxü rü poraäcü nüxü naguxcha ga Pauru rü Bernabé ga nüxna na nachogüxü ga duüxügü ga tama naxcèx na nadaiäxüçèx ga yema wocagü na yemamaä nüxü yacuëxügüxüçèx. Rü düxwa yemacèx tama naxcèx nanadai. **19** Natürü yexgumayane rü ínangugü ga ñuxre ga Yudíugü ga Aütnioquíawa rü Icúniüwa ne ïxü. Rü chixexümaä nayaxucuxëgü ga yema muxüma ga duüxügü na tama Pauru rü Bernabéga naxñüexüçèx, rü namaä nanuëxüçèx. Rü yemacèx ga yema duüxügü rü nutamaä Pauruxü ínamuxüchigü, rü īaneärü ïxpemawa nanatüchigü, yerü nüma nüxü nacuëxgü rü marü nayu. **20** Natürü yexguma yema yaxögüxü naxüttawa ngutaquëxegu, rü inachi ga Pauru, rü wenaxärü nagu naxüci ga guma īane. Rü moxüäcü inaxüächi ga yéma, rü Bernabémaä Derbewa naxü. **21** Rü guma īanewa nüxü nixugüe ga ore ga mexü. Rü nanangúexëë ga duüxügü, rü muxüma Tupanaäxü nayaxögü. Rü yemawena rü wenaxärü naxcèx nawoegu ga Listra, rü Icúniü, rü Aütnioquía. **22** Rü guma īanegüwa rü yema yaxögüxüxü nixucuxëgü, rü nüxü nanangúchaüxëëgü na guxüguma meä na yaxögüäxüçèx. Rü namaä nüxü nixugüe, rü ñanagürügü: —Ngëma Tupana äëxgacü íxixüwa na ixücxüçèx, rü tanaxwèxe na muëxpüxcüna guxchaxügümaä yaxna ixñüexü i ñoma i naänewa —ñanagürügü. **23** Rü Pauru rü Bernabé rü wüxichigü ga īanewa rü nüxü nixunetatanü ga ñuxre ga yatügü na yaxögüxüäärü äëxgacügü yixigüxüçèx. Rü tama nachibüeäcüma naxcèx nayumüxëgü. Rü yemawena rü yima Cori ya Tupana ga nüxü yaxögüäcüna nanaxuaxügü na guxüguma namaä inaxäüxüçèx rü meä nüxna nadauxüçèx

ga yema yaxōgūxūärü äëxgacügü.

Pauru rü Bernabé rü naxcèx nawoegu ga Aütioquía ga Chíriaanewa yexmane

²⁴ Rü Pichídianewa nichopetü, rü Paüpíriaanewa nangugü. ²⁵ Rü Pérupe ga ïänawa nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore, rü ñuxuchi Atária ga ïänawa naxí. ²⁶ Rü yéma rü wüxi ga wapurugu nichoü na Aütioquíacèx nawoeguxüçèx. Rü guma ïane ga Aütioquíawa nixí ga noxri duňxügü Tupanana namugüxü ga Pauru rü Bernabé na naxügüäxüçèx ga yema puracü ga ñuxma marü yanguxéegüxü. ²⁷ Rü yexguma ínangugügu ga Pauru rü Bernabé, rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga yema duňxügü ga yaxōgüxü. Rü namaä nüxü nixugügü ga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraäcü nüxü na rüngüxëëxü. Rü yexgumarüü ta rü namaä nüxü nixugügü ga ñuxäcü na yaxōgüäxü ga yema duňxügü ga tama Yudíugü ixígüxü, yerü Tupana nüxü nanatauxchaxëe na yaxōgüäxüçèx. ²⁸ Rü muxüma ga ngunexügu yema yaxōgüxütanüwa nayexmagü ga Pauru rü Bernabé.

15

Yerucharéüwa nangutaquëxegü

¹ Rü yexgumaücüü rü nayexma ga ñuxre ga duňxügü ga Yudéaanewa ne ïxü ga Aütioquíawa ngugüxü. Rü nümagü inanaxügue ga tüxü na nangúexëëxü ga guxema yaxōgüxe ga Aütioquíacüäx, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tama pegü ipewiüchëxmüpëxechiraügu yema Moïché tüxü muxürrüü rü taxuacüma pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü —ñanagürügü. ² Natürü ga Pauru rü Bernabé rü tama norü me nixí ga yema, rü yemacèx poraäcü nügü namaä nachoxügagü ga yema duňxügü ga Yudéaanewa ne ïxü. Rü düxwa Pauru rü Bernabé rü ñuxre ga togü ga Aütioquíacüäx ga yaxōgüxüxü naxunetagü na Yerucharéüwa naxíxüçèx na yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxōgüxüärü äëxgacügümä yamexëëgüäxüçèx ga yemachiga. ³ Rü yemaäcü ga yema yaxōgüxü ga Aütioquíacüäx rü Yerucharéüwa nanamugü ga yema yatügü na naxcèx iyacagüxüçèx rü yamexëëgüäxüçèx ga yema ore. Rü Peníchiaanewa rü Chamáriaanewa nichopetü ga Pauru rü Bernabé. Rü yéma rü duňxügümaä nüxü nixugüe ga ñuxäcü yema tama Yudíugü ixígüxü rü nüxü na naxoexü ga nuxcümaüxü ga nacümagü na Tupanawe naxíxüçèx. Rü yema oremaä poraäcü nanataäëëgü ga guxüma ga yema yaxōgüxü. ⁴ Rü Yerucharéüwa nangugü ga Pauru rü Bernabé. Rü guxüma ga yema yaxōgüxü rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxōgüxüärü äëxgacügü rü meäma nanayauxgü. Rü Pauru rü Bernabé namaä nüxü nixugügü ga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraäcü nüxü na rüngüxëëxü na duňxügümaä nüxü yaxugüxüçèx ga ore i mexü. ⁵ Natürü ñuxre ga Parichéugü ga Ngechuchuaxü yaxōgüxü, rü inachigü, rü ñanagürügü: —Name nixí na nügü ínawiüchëxmüpëxechiraügüxü i ngëma tama Yudíugü ixígüxü i ngexwaca yaxōgüxü. Rü name nixí na naga naxñinüëxü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü —ñanagürügü. ⁶ Rü yexguma nangutaquëxegü ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxōgüxüärü äëxgacügü na namexëëgüäxüçèx ga yema ore. ⁷ Rü yixcama marü ñuxgumama nügümää yéma yaporagatanücüügu, rü inachi ga Pedru, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuëx ga na üpamama Tupana choxü yaxuxü ga petanüwa na yema duňxügü i tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü i maxëëëruü, na nümagü rü ta Ngechuchuaxü yaxōgüäxüçèx. ⁸ —Rü yima Tupana ya guxääëxü cuácü rü tüxü nüxü nadauxëe na nadeäxü i ngëma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü, yerü nüxna nanamu ga Naäe i Üünexü yema tüxna namuäxürrüü. ⁹ —Rü Tupanapëxewa rü yixema i Yudíugü

rü namaā tawüxigu i ngēma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Yerü nümagü rü ta Tupana nüxü nüxü nangechaü ga norü pecadugü ga yexguma nüxü yaxögüägu. ¹⁰ —¿Rü tüxcüü tama namaā petaäe i ñuxma i ngēma Tupana üxü? ¿Rü tüxcüü ngēma ngexwacèx yaxögüxüxü penaxüxëe chaü i ngēma Moñchéarü mugü i guxchaxü ga törü oxigü rü taxuacüma naga taxinüexü rü woo yixemagü rü ta taxuacüma inguxëeexü? ¹¹ —Rü tama ngēma mugü nixi i tüxü maxëeëxü. Natürü yixema rü tayaxögü na törü Cori ya Ngechuchu tamaā mecumaxügagu yüixü na tüxna naxämareäxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngēxgumarüü ta nixi i naxcèx i nümagü i tama Yudíugü ixígüxü —ñanagürü ga Pedru. ¹² Rü inanaxügü ga Bernabé rü Pauru na yadexagüxü. Rü guxüma ga yema duňxügü rü inarüchianegü rü inarüxñüemare. Rü Bernabé rü Pauru rü namaā nüxü nixugüe ga ñuxäcü Tupana na nüxü rüngüxëeëgxü na naxügüäxüçèx ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaā naxügüxü natanüwa ga yema duňxügü ga tama Yudíugü ixígüxü. ¹³ Rü yexguma Bernabé rü Pauru igúegagü, rü nüxixärü nidexa ga Chaütiágu, rü ñanagürü: —Pa Chaueneëgxü, jchoxü iperüxñü! ¹⁴ —Pedru i Chimáu rü tamaā nüxü nixu na ñuxäcü Tupana inaxügüxü ga nüxü na nangüxëeëxü ga yema duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü tamaā nüxü nixu ta na ñuxäcü Tupana yema duňxügütanüwa nadeäxü ga ñuxre ga duňxügü na noxrü yixígüxüçèx. ¹⁵ —Rü ngēma Pedru nüxü ixuxü rü nawüxigu namaā ga yema ore ga nuxcümamaügxü ga orearü uruügü ümatüxü ga ñaxü:

¹⁶ “Rü ngēmawena rü tá chataegu, rü tá nüxü charüngüxëe i Dabítagü i Yudíugü. Rü woo nawoonemare i ñuxmax, natürü wena táxaru wüxiwa chanaxixëe, rü tá íchanadagüxëe na noxrirüü naporaexüçèx. ¹⁷ Rü ngēmaäcü tá nüxü charüngüxëe na ngēma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü rü chauxcèx nadaugüxüçèx, wüxiwu namaā i guxüma i chorü duňxügü i Yudíugü i choma chadexü. ¹⁸ Rü yemaäcü nüxü nixu ga nüma ga Cori ya Tupana ga nuxcümama tüxü nüxü cuëxëeëcü ga yema”, ñanagürü ga yema ore ga nuxcümama ümatüxü. ¹⁹ Rü ñanagürü ga Chaütiágu: —Rü ngēmacèx, Pa Chaueneëgxü, rü chauxcèx rü tama name na guxü i Moñché ümatüxü i mugümaā nüxü ichixewexü i ngēma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü i nüxü rüxoexü i nuxcümamaüxü i nacümagü na Tupanawe naxixüçèx. ²⁰ —Rü narümemaañ nixi i naxcèx tanaxümatü i popera, rü ngēmawa namaā nüxü tixu:

- (1) Rü tama name na nangögxüäxü i ngēma naxünagüümachi i togü norü tupananetachicünexägüçèx dëjxü.
- (2) Rü tama name na nañ i ngemaā rü éxna nañ ya yatümaā inapexü.
- (3) Rü tama name na nangögxüäxü i namachi i ngēma naexü rü éxna naxüna i wëxnaäxü rü éxna natügu nguxü.
- (4) Rü tama name na nangögxüäxü ya nagü.

Rü ngēxícatama nixi i inaxwèxexü na naxcèx naxümatüxü. ²¹ —Erü guxüne ya ïanewa nangēxma ya Yudíugüarü ngutaquëxepataü i ngextá nuxcümama guxü i ngüxchigaarü ngunexügu nawa ínangüe rü nüxü nixuchigagü i guxüma i ngēma mugü ga Moñché ümatüxü —ñanagürü ga Chaütiágu.

Popera ga yema duňxügü ga tama Yudíugü ixígüxüçèx ümatüxü

²² Rü yema ore rü norü me nixi ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü, rü yema yaxögüxüärü äëgxacügü, rü guxüma ga yema yaxögüxü. Rü nügümaā ñanagürü: —¡Ngíxä tatanüwa tanade ya taxre ya yatügu na Aütitioquíawa namugüxüçèx namaā ya Pauru rü Bernabé! —ñanagürü. Rü nüxü naxunetagü ga Yuda ga Barsabágu äegaxü rü Chira. Rü nümagü ga Yuda rü Chira rü äëgxacügü nixi ga natanüwa ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa

yexmagüxű. ²³ Rü namaă yéma nanamugü ga popera, rü ñaă nixî ga yema ore ga nagu naxümatügxű:

“Pa Toeneëgü i Tama Yudíugü Ixígüxe i Aătioquíagu rü Chíriaanegu rü Chiríchiaanegu Ăchiëgüxe, rü toma i peeneëgü i Ngechuchu toxü imugüxe rü toma i yaxögüxűärü äëxgacügü ixígüex, rü pexü tarümxoxëgü. ²⁴ Rü nüxű tacuáchigagü rü ñuxre ga duăxügü ga núma ne ïxű rü woo tama toma yéma tanamugü natürü nümagü rü yéma naxî rü Moïchearü mugümaă pexü nachixewegü rü yemaăcü pexü ínatüexëe. ²⁵ Rü yemacèx guxâma ga toma rü wüxigu nagu tarüxñüe na totanüwa nüxű taxunetaxü ga taxre ga taeneëgü na pexcèx ngëma tanamugüxűcèx namaă i taeneëgü i nüxű ingechaëgxű i Bernabé rü Pauru. ²⁶ Rü nümagü i Bernabé rü Pauru nixî ga poraăcü äucümaxăwa nayexmagüxű naxcèx ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁷ Rü ñuxma rü pexcèx ngëma tanamugü i Yuda rü Chira na nümagüxuchi pemaă nüxű yaxugüxűcèx rü pemaă nangoxëegüäxűcèx i guxüma i torü ore. ²⁸⁻²⁹ Erü Tupanaăe i Üünexűcèx name, rü toxcèx rü ta name na tama muxüma i mugü pexna taxägxű. Rü ñaă ägümüçü i mugüxicatama nixî i pexü tamuxű:

- (1) Rü tama name na penangölxű i naxünagümachi i togü norü tupananetachicünexägücx dëixű.
- (2) Rü tama name na penangölxű i namachi i ngëma naxünagü i wëxnaăxű.
- (3) Rü tama name na penangölxű ya nagü.
- (4) Rü tama name na naă i ngëmaă rü ëxna naă ya yatümaă ipepexü.

Rü mexű tá pexügü ega penaxauregu i ngëma mugü. Rü nuăma pexna”, ñanagürü ga yema ore ga naxümatügxű. ³⁰ Rü natanüxűxü namoxëgüguwena, rü inaxiăchi ga yema yéma mugüxű, rü Aătioquíawa naxî. Rü yexguma yéma nangugügu rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga yema yaxögüxű ga duăxügü, rü nüxna nanaxăgü ga yema popera. ³¹ Rü yexguma nüxű nadaumatügü, rü poraăcü nataăegü namaă ga yema ucuxëgü ga nüxna naxägxű. ³² Rü Yuda rü Chira ga Tupanaărü orearü uruëgü na yixígüxű, rü muxüma ga oremaă nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxű, rü nüxű narüngüxëe na yexeraăcü yaxögüäxűcèx. ³³ Rü marü ñuxre ga ngunexű yéma nayexmagüguwena, rü ïnixî. Rü yema yaxögüxű ga Aătioquíacăx, rü taăăcăcüma Yuda rü Chiraxű narümxoxëgü rü meăma ínayamugü na naxcèx nawoeguxűcèx ga yema Yerucharéücxăx ga noxri natanüwa namugüxű. ³⁴ Natürü ga Chira rü nagu narüxñü na yexma Aătioquíagu naxăñxű, rü yemacèx Yudaxicatama Yerucharéücxèx nataegu. ³⁵ Rü Pauru rü Bernabé rü ta yexma narücho. Rü wüxigu namaă ga muxüma ga togü, rü nanangüexëe ga duăxügü, rü namaă nüxű nixugüga Cori ya Tupanaărü ore i mexű.

Pauru rü wenaxărü inaxiăchi ga to ga nachiănegüwa na nangeaxű ga Tupanaărü ore

³⁶ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexű ngupetügu, rü ñanagürü ga Pauru Bernabéxű: —;Ngăxă wenaxărü natanügu tanaxiăne i ngëma yaxögüxű i guxüne ya iăne ga ngextá nüxű íixuchigaxăwa ga Cori ya Tupanaărü ore na nüxű idauxűcèx na ñuxăcü nüxű ínangupetügxű! —ñanagürü. ³⁷ Rü Bernabé rü nayagaxchaă ta ga Cuăă Marcu. ³⁸ Natürü ga Pauru rü tama nanaxwexe ga na yagaăxű, yerü Paăpíriawa nüxna naxo ga noxri, rü tama ínayaxümüçü ga yema puracüwa. ³⁹ Rü poraăcü nügümaă niporagatanüçüü naxcèx ga yema, rü dăuxwa nügüna nixígü. Rü Bernabé nayaga ga Marcu, rü Chiprearü capaxăwa naxű. ⁴⁰ Rü yoxni ga Pauru rü Chiraxű niga. Rü yema Aătioquíacăx ga yaxögüxű rü naxcèx nayumüxëgü na Tupana nüxű

rüngüxēēguxūcèx. Rü yexguma inaxīachi. ⁴¹ Rü Chíriaanewa rü Chiríchiaanewa nachopetü, rü yéma Tupanaärü oremaä nanataäexēēgü ga yema yaxōguxü.

16

Pauru rü Chirawe narüxü ga Timutéu

¹ Rü Derbewa rü Listrawa nangugü ga Pauru rü Chira. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yaxōcü ga Timutéugu äegacü. Rü naë rü wüxi ga Yudíu ga yaxōxcü iyixi. Rü nanatü rü wüxi ga Griégu tixi. ² Rü guxüma ga yema yaxōguxü ga Listracüäxgü rü Icúniüçüäxgü rü nüxü nixugüe na mea maxücü yixixü ga núma ga Timutéu. ³ Rü Pauru rü nanaxwèxe na Timutéu íyaxümücxü. Natürü naxüpa ga na yagaäxü rü ínanawiechèxmüpëzechiraü, yerü yemaäcü nanaxwèxegü ga yema Yudíugü ga yema naänewa yexmaguxü. Yerü guxüma nüxü nacuèxgü ga na Griégu tiixü ga nanatü. ⁴ Rü guxünnema ga guma ïänegü ga nawa nachopetünewa, rü duüxügümaä nüxü nixugüetanü ga yema ucuxë ga yema Yerucharéüçüäx ga ngúexügü ga Ngechuchu imuguxü rü yema yaxōguxüärü äexgacügü nüxü ixuguxü. ⁵ Rü yemaäcü yexeraäcü meä nayaxögü ga guxüma ga yema yaxōguxü, rü guxü ga ngunexü rü yexeraäcü nimuëtanü ga yema yexwacèx yaxōguxü.

Pauru nangoxetü rü wüxi ga yatü ga Machedóniäçüäxü nadau

⁶ Rü Áchiaanewa naxixchaü na yéma nüxü yaxugüxücèx ga ore i mexü. Natürü Tupanaäe i Üünexü rü nüxna nanachuxu ga yema. Rü yemacèx Piríquiaanewa rü Gárataanewaama nachopetü. ⁷ Rü Míchiaarü naänewa nangugü, rü yéma nagu narüxñüe ga na Bitíniäärü naänewa naxixü. Natürü yéma rü ta Tupanaäe i Üünexü nüxna nanachuxu ga na yéma naxixü. ⁸ Rü yemacèx Míchiaanewa nachopetümare rü ïane ga Tróawa nangugü. ⁹ Rü yema chütaxügü rü Pauru nangoxetü rü nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Machedóniäçüäx ga napëxegu chicü. Rü nüxü nacèxü, ñaxümaä: —jMachedóniäwa naxü, rü toxü rüngüxé! —ñaxümaä. ¹⁰ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Pauru, rü yexgumatama togü tamexéegü na Machedóniäwa taxixücèx. Yerü nüxü tacuèxgü rü aixcümaxüchi nixi ga Tupana toxcèx çaxü na yema duüxügümaä nüxü tixuxücèx ga ore i mexü.

Piripuwa nayexmagü ga Pauru ru Chira

¹¹ Rü Tróaarü türewa itaxiächi, rü capaxü ga Chamotáchiucèx wěxgu taxi. Rü moxüäcü Neäporiwa tangugü. ¹² Rü yéma rü dauxchitagü taxi rü Piripuwa tangugü. Rü guma nixi ya Dumacüäxgürü ïane ga Machedóniäñegu naxügüne. Rü guma nixi ya guxüne ya ïaneäärü tamaëne ga yéma. Rü yéma tayexmagü ga ñuxre ga ngunexügü. ¹³ Rü ngüxchigaarü ngunexügü, rü guma ïane iyacuáxüwa taxi ga natüpechinüwa, yerü nagu tarüxñüegü rü yéma nayexma ga Yudíugüärü yumüxëchica. Rü yéma tarütogü, rü namaä tidexagü ga ñuxre ga ngexügü ga yéma ngutaquéxegüxü, rü namaä nüxü tixugü ga Tupanaärü ore. ¹⁴ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga Díria ga ngïega ga Tupanaxü icuèxüüxcü. Rü Tiatíra ga ïanecüäx iyixi. Rü dauxracharaxü ga naxchirumaä itaxe yerü yema nixi ga ngïrü puracü. Rü ngïma rü meäma yéma irüxñü, yerü núma ga Cori ya Tupana rü ngïxü nanangúchaüxéen na meä inaxñüxücèx ga yema ore ga Pauru nüxü ixuxü. ¹⁵ Rü yemawena rü ñuxüchi íibaie wüxigu namaä ga guxüma ga ngïtanüxügü. Rü yixcama rü toxü icèxü ñaxümaä: —Ngëxguma pema choxü pedëuxgu na aixcüma nüxü chayaxöxü ya Cori ya Tupana, rü marü name ega chopatagu peyapegü —ngïgürügü. Rü yéma toxü ixixé. ¹⁶ Rü wüxi ga ngunexügü ga yexguma yumüxëwa taxixgu ga tomax, rü yexma ngïxü tayangau ga

wüxi ga pacü ga corigüxütaxü ixicü ga ngoxoäxcü. Rü yema pacü rü wüxi ga tacüxü cuèxcü iyixi, rü duüxügümäa nüxü iyaxu ga tacü tá yixcura na ngupetüxü. Rü yemacex ga duüxügü rü díerumaä ngixü nanaxütanü na nüxü yaxuxücex na tacü tá na ngupetüxü. Rü yemaäcü poraäcü díeruxü itü naxcex ga ngirü corigü. ¹⁷ Rü ngima tote inge ga toma rü Pauru, rü tagaäcü ngigürögü: —Ñaä yatügü rü Tupana ya tacüxüchimaärü duüxügü nixi, rü pemaä nüxü nixu na ñuxäcü tá penayaxuxü i maxü i taguma gúxü —ngigürögü. ¹⁸ Rü yemaäcü iyixi ga muxüma ga ngunexügu. Rü düxwa nüxü nawèxtümüxü ga Pauru, rü ngixcex nadauegu, rü ñanagürü nüxü ga yema ngoxo ga ngiwa yexmaxü: —Ngechuchu ya Cristuégagu cuxü chamu, na ngiwa ícuxüxüxücex —ñanagürü. Rü yexgumatama ngiwa ínaxüxü ga yema ngoxo. ¹⁹ Rü yexguma nüxü nadauggüga ngirü corigü ga marü tama ngigagu diëru ngixü na nayauxguxü, rü Pauru rü Chiraxü ínayauxü, rü äëxgacügürü ngutaquëxechicawa nanagagü. ²⁰ Rü äëxgacügüna nanaxuaxü ga yema ngirü corigü, rü ñanagürögü: —Ñaä Yudíugü rü törü ñanewa nanachixeäëxëegü i duüxügü. ²¹ —Rü tüxü nangúexëe na naxaurexücex i nacümagü i tüxna chuxuxü i yixema i Dumacüäxgü —ñanagürögü. ²² Rü yexguma ga guxüma ga yema ñanecüäx, rü Pauru rü Chirana nayuxgü. Rü yema äëxgacügü nanamu na ínacüxüäxücex rü ngexchiruxüma naïxmenëxämaä yaçuaixgüäxücex. ²³ Rü yexguma marü poraäcü yaçuaixgüäguwena, rü poxcupataügu nanawocu. Rü nüxna naxäga ga yema poxcupataüärü dauruü na meäma nüxna nadauxücex. ²⁴ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga yema dauruü, rü poxcupataüärü aixepeguxüchixü ga ucapugu nanawocu, rü meäma nayachotaparagü. ²⁵ Natürü ngäxüügü rü nayumüxëgü ga Pauru rü Chira, rü nawiyaegü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. Rü yema togü ga poxcuexü rü nüxü naxinüe. ²⁶ Rü ngürüächi poraäcü naxiäxächiane, rü ínayangogütanüächi ga guma poxcupataüärü caxtagü. Rü yexgumatama niwäxnagü ga guxüma ga ñäxgü ga guma poxcupataü. Rü guxüma ga yema poxcuexüäärü cadenaparagü rü niwëgü. ²⁷ Rü pewa nabäaixächi ga yema poxcupataüärü dauruü. Rü yexguma nüxü nadëüxgu ga na yawäxnagüxü ga ñäxgü ga guma poxcupataü rü nanayaxu ga norü tara na nügü yamäxücex, yerü nüma nüxü nacuëxgu rü marü nibuxmü ga yema poxcuexü. ²⁸ Natürü tagaäcü aixta naxü ga Pauru, rü ñanagürü nüxü: —¡Täxü i cugü quimáxü! Rü guxäma i toma rü tanuxmagü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü naxcex ínaca ga wüxi ga omü, rü inañaächiäcüma yema duüxügü ípoxcuevägu nayangaxi, rü yaduruxäcüma Pauru rü Chirapëxegu nayacaxäpüxü. ³⁰ Rü yexguma ñäxtüwa Pauru rü Chiraxü nagagü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corigüx, ¿Tacü tá chaxüxü i choma na choxü nangëxmaxücex i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ³¹ Rü nümagü rü nanangäxügü rü ñanagürögü nüxü: —¡Nüxü yaxö ya Cori ya Ngechuchu, rü tá cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü i cuma rü guxü i cupatacüäx! —ñanagürögü. ³² Rü namaä rü guxüma ga yema napatacüäxgümaä rü ta nüxü nixugüe ga Cori ya Tupanaäärü ore. ³³ Rü yemätama oragu ga chütacü, rü nüma ga yema poxcupataüärü dauruü nayayauxgü ga norü oxrigü ga Pauru rü Chira. Rü yemawena rü ñuxuchi ínabaie ga nüma wüxigu tümamaä ga naxmëx rü naxacögü. ³⁴ Rü ñuxuchi ga nüma ga poxcupataüärü dauruü rü napatawa Pauruxü rü Chiraxü nagagü. Rü ñona nüxna naxä rü nataäe ga nüma rü guxüma ga napatacüäxgü ta, yerü Tupanaäxü nayaxögü. ³⁵ Rü moxüäcü pëxmama rü yema ñaneärü äëxgacügü rü yema poxcupataüärü dauruüxütawa nanamugü ga purichägü na namaä nüxü yanaxugüxücex na Pauru rü Chiraxü ínamuxüxü. ³⁶ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü ñanagürü Pauruxü: —Rü ngëma äëxgacügü rü nuä nanamugü i ore

na pexű íchamuxűxűcèx. ¡Rü ēcü ípechoxű, rü meã ípixí! —ñanagürü. ³⁷ Natürü ga Pauru rü ñanagürü nüxű ga yema purichágü: —Marü chixri tomaã nachopetü i toma i Dumacűxűchigü na tixígüxű, rü tama toxna nacaxiraăcüma toxű niçuaixgü ga napěxewa ga guxňma ga duňxügü, rü ñuxűchi poxcupataăgu toxű nawocu. Rü ñuxma rü cúačüma toxű ínamuxűchaă. Rü tăütáma ngěemaâcü nixí. ¡Rü ēcü nümatama núma naxí i aěxgacügü na nümatama toxű íyamuxűxűcèx! —ñanagürü ga Pauru. ³⁸ Rü yexguma ga yema purichágü rü aěxgacügümaã nüxű nayarüxugüe ga yema ore. Rü poraăcü nabaxăchiăegü ga yema aěxgacügü ga yexguma nüxű naxinüegü ga na Dumacűxűchi yixígüxű. ³⁹ Rü yéma naxí, rü Pauru rü Chirana nayacagü na nüxű nüxű nangechaăgüxűcèx naxcèx ga yema namaã naxügüxű. Rü ínanamuxű, rü nüxű nacèèxügü na nawa ínachoxűxűcèx ga guma īane. ⁴⁰ Rü yexguma poxcupataăwa ínachoxűgu ga Pauru rü Chira, rü Díriapatawa naxí. Rü yema yaxōgüxűmaã nangutaquěxegü, rü nayaxucuxegü, rü Tupanaărü oremaã nanataăexěegü. Rü ñuxűchi yemawena rü inaxňachi.

17

Pauru rü Chiramaã nanuē ga duňxügü ga Techarónicawa

¹ Rü īānegü ga Aüfípori rü Aporóniâwa nachopetü ga Pauru rü Chira, rü īane ga Techarónicawa nangugü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga ngutauquěxepataăga Yudíugüarü. ² Rü guma ngutauquěxepataăwa naxňüxű ga Pauru, yerü woetama yema nixí ga nacüma. Rü tomaěxpüx ga ngüxchigaarü ngunexügü rü Tupanaărü ore ga ümatüxűchiga yema Yudíugümaã yéma nidexa. ³ Rü meãma naxcèx nanangoxěe ga yema ore, rü namaã nüxű nixu ga tacücèx na nayuxű ga Cristu rü tüxcüü wena na namaxűxű. Rü ñanagürü: —Rü yima Cristu rü Ngechuchu nixí, rü nachiga nixí i pemaã nüxű chixuxű —ñanagürü ga Pauru. ⁴ Rü ñuxre ga yéma yexmagüxű ga Yudíugü rü nayaxōgü, rü Pauru rü Chiratanügu naxăgü. Rü yexgumarüü ta Ngechuchuaxű nayaxōgü ga muxňma ga Griégugü ga noxri Yudíugürüü yaxōgüxű. Rü muxňma ga ngexügü ga dřeruăxgüxű rü ta nayaxōgü. ⁵ Rü yemacèx ga yema Yudíugü ga tama yaxōgüxű, rü nanuē rü nixăňxăchigü yerü muxňma ga duňxügü nüxű nayaxōgü ga Pauru rü Chiraarü ore. Rü norü numaã nanaxňitaquěxexěe ga ñuxre ga yatügü ga chixexügü ga taxuwama mexű. Rü yemaxű namugü na nanuěxěěxű ga yema īānecűxăx ga duňxügü. Rü Yachăüpatawa nabuxmü ga yema chixexű ga duňxügü na Pauru rü Chiracèx nadaugüxűcèx, yerü yema muxňma ga duňxügüpěxewa nanagagüchaă. ⁶ Natürü yexguma tama yexma nüxű yangaugügu, rü Yachăňxű niyauxgü, rü ñuxre ga yaxōgüxűxű rü ta ínayauxű. Rü nayagauxňtanü, rü guma īaneärü aěxgacügüpěxewa nanagagü. Rü tagaăcü ñanagürögü: —Ngěma Pauru rü Chira i guxű i naănewa duňxügüxű chixexěěgüxű, rü núma rü ta nangugü. ⁷ —Rü Yachăň nixí ga nayaxuxű ga napatawa. Rü guxňma i nümagü i ngěma yatügü rü tama naga naxinüěchaă i törü aěxgacü ya Dumacűxărü mugü, erü nüxű nixugüe rü nangěxma i to i aěxgacü i Ngechuchu —ñanagürögü ga yema chixexű ga duňxügü. ⁸ Rü yexguma nüxű naxinüegü ga yema oregü, rü poraăcü nanuē ga yema muxňma ga duňxügü rü yema īaneärü aěxgacügü ta. ⁹ Natürü ga Yachăň rü namücügü rü dřerumaã nügü naxütanügu, rü yemacèx nayangěxgu.

Pauru rü Chira rü Beréawa nayexmagü

¹⁰ Rü yematama ga chütaxügu rü yema yaxōgüxű ga Techarónicacűx rü īane ga Beréawa nanamugü ga Pauru rü Chira. Rü yexguma yéma nangugügu, rü Yudíugüarü ngutauquěxepataăwa naxí. ¹¹ Rü yema Yudíugü ga Beréacűx, rü yema togü ga Yudíugü ga Techarónicawa yexmagüxűärü yexera

narümememaëgü. Rü norü ngúchaümaä meäma nanayauxgü ga yema ore. Rü guxü ga ngunexügu rü Tupanaärü ore ga ümatüxüwa nangüe na meä nüxü nacuëgxüçèx ngoxi aixcüma yiixü ga yema ore ga Pauru rü Chira namaä nüxü ixuxü. ¹² Rü muxüma ga yema Beréacüäx ga Yudíugü rü Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta ga muxüma ga Griégugü ga Yatüxügü rü ngexügü ga ãëxgacügü namèx ixígüxü, rü nayaxögü. ¹³ Natürü yexguma yema Yudíugü ga Techarónicacüäx nüxü cuáchigagüga na Beréawa rü ta nüxü na yaxuxü ga Tupanaärü ore ga Pauru, rü yéma naxi, rü nananuëxëe ga yema ïänecüäx ga duüxügü na Paurumaä chixri nachopetüxüçèx. ¹⁴ Natürü yexguma yemaxü nacuáchigagüga yema yaxögüxü, rü paxama Pauruxü ínaxüxüëegü ga guma ïänewa. Rü ñuxre ga yema yaxögüxü rü Pauruxü ínixümüçügü. Rü dauxchitagu naxi rü ñuxmata taxtüpechinüwa nangugü. Natürü ga Chira rü Timutéu rü Beréagu narüchooma. ¹⁵ Rü yema duüxügü ga Pauruxü íixümüçügüxü, rü wapurugu ínayaxümüçügü ñuxmata ïane ga Atenawa nangugü, rü ñuxuchi Beréacèx nawoegu. Rü Pauru rü yema duüxügüxü yéma namuga na paxa naxüttawa naxixüçèx ga Chira rü Timutéu.

Atenawa nayexma ga Pauru

¹⁶ Rü yexguma Pauru rü Atenawa Chira rü Timutéuxü nanguxëegü, rü tama nataäecüraxü yerü nüxü nadau ga guma ïänewa ga na poraäcü naxchicünèxämaämare na natupanaäxgüxü. ¹⁷ Rü yemacèx ga Pauru rü Yudíugüarü ngutaquëxepataüwa Cristuchigaxü nixu namaä ga yema Yudíugü rü yema togü ga tama Yudíugü ixígüxü ga Tupanaxü icuëxüügüxü. Rü guxü ga ngunexügu ga ïaneärü plaza ga taxüwa rü ta Cristuchigaxü nixu namaä ga yema duüxügü ga yéma ãmütüwa ïxü.. ¹⁸ Rü nayexmagü ta ga ñuxre ga yatügü ga Epicúriugüarü nguxëëtaewa ngúexü, rü togü ga Etóicugüarü nguxëëtaewa ngúexü. Rü nümagü rü inanaxügue ga Paurumaä na yaporagatanüçüüxü. Rü ñuxre ga nümagü rü ñanagürügü: —Rü tacü nixi i nüxü yaxuxü i ñaa yatü i idexaechamarexü? —ñanagürügü. Rü togü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Maneca wüxi i to i nachiüäneçüäxärü tupanagüarü orearu uruü nixi —ñanagürügü. Rü yemaäcü nidexagü ga yema duüxügü, yerü Pauru rü nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga ga nuxäcü wena na namaxüxü. ¹⁹ Rü düxwa norü ãëxgacügüarü ngutaquëxechica ga Areópagu ãegaxüwa nanagagü. Rü yéma nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxü: —Toma nüxü tacuáxchaü na tacü rü nguxëëtae i ngexwacaxüxü yiixü i ngëma namaä cunguxëëtaexü. ²⁰ Erü toxcèx rü wüxi i taguma nüxü taxïnüëxü nixi i ngëma ore, rü nüxü tacuáxchaü na tacüchiga yiixü i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürügü. ²¹ Rü yemaäcü nidexagü, yerü guxüma ga Atenacüäxgü rü yema to ga nachiüäneçüäxgü ga yexma ãchiügüxü, rü woetama yexicagu narüxñüe ga na nüxü yaxuxüçèx rü nüxü naxïnüëxüçèx ga yexwacaxüxü ga oregü. ²² Rü yemacèx ga Pauru rü inachi norü ngäxütanüwa ga yema duüxügü ga yema Areópaguwa ngutaquëxegüxü, rü ñanagürü: —Pa Atenacüäxgü, nüxü chadau na poraäcü perü tupanagüga perüxñüëxü. ²³ —Erü ngëxguma perü ngutaquëxechicagüwa chixüpetüchigüga, rü nüxü chadau i naxchicünèxägü i nüxü picuëxüügüxü. Rü wüxi i nachicawa namaä chayarüxü i wüxi i yumüxëchica, rü ngëxma naxümatü i naega i ñaxü: “Tupana ya tama nüxü icuácü”, ñaxü. Rü yima Tupana ya tama nüxü pecuääcüma nüxü picuëxüügücü nixi ya choma pemaä nüxü chixuchigacü. ²⁴ —Rü guma Tupana ga naxüci ga guxüma ga naänegü rü guxüma i nawä ngëxmaxü, rü nüma nixi i norü yora yiixü i daxüguxü i naäne rü ñoma i naäne. Rü ngëmacèx nüma rü tama duüxügü uxüne ya tupaucagüga naxächiü. ²⁵ —Rü nümatama ya Tupana rü taxucèxma nanaxwèxe i duüxügüarü ngüxëë na namaxüxüçèx

i nümax, erü taxuňma nüxǖ nataxu. Rü nümatama guxāna nanaxā i maxǖ, rü tüxna nanaxā ya buanecü ya namaā ingǖätanüçüçü. Rü nümatama tüxna nanaxā i guxǖma. ²⁶ —Nüma rü wüxi ga duňxüwatama nanaxǖ ga guxǖma ga duňxǖgü na guxǖ i nañnewa nangēxmagüxǖcex. Rü nüma inaxuneta i ñuxgu tá na nabuxǖ i duňxǖgü rü ngexta tá naxāchiňxǖ i wüxicigü. ²⁷⁻²⁸ —Rü yemaācü nanaxǖ na naxcex nadaugüxǖcex ga duňxǖgü rü ñoma ñānexǖwa tacüçex idaugüxǖrǖ nüxǖ iyangaugüxǖcex. Natürǖ nüma ya Tupana rü woetama guxǖguma tüxna nangaicamachiréx, erü nagagu nixī i imaxēxǖ rü ixīňxtanüçüüxǖ rü ingēxmaxǖ, ngēxgumarǖ i ñuxre i perü poperaarü ümatüxǖgü naxümatüxǖrǖ, rü ñanagürǖgü:

“Rü Tupanaxäcü tixigü”, ñanagürǖgü. ²⁹ —Rü ñuxma na Tupanaxäcügü ixīňxǖ, rü tama name i nagu tarüxñǖe rü Tupana rü wüxi i naxchicünexā i uirumüwa rü ēxna dīerumüwa rü ēxna nutawa ixüxǖrǖ nixī. Erü guxǖma i ngēma naxchicünexāgü rü nümatama i duňxǖgü nagu naxñǖexǖäcüma nanaxǖgü. ³⁰ —Rü nuxcüma ga duňxǖgü rü naechitamare ínatǖ, natürǖ nüma ga Tupana rü namaā yaxna naxñǖ. Natürǖ i ñuxma ya Tupana rü nanamu i duňxǖgü i guxǖwama na naxcex nadaugüxǖ rü nüxǖ naxoexǖ i nacüma i chixexǖgü. ³¹ Yerü nüma ga Tupana rü marü nüxǖ naxuneta i wüxi i ngunexǖ i nagu tá aixcüma guxǖ i ñoma i nañnecǖäx i duňxǖguna naçaxǖ i norǖ maxǖchiga. Rü marü nüxǖ naxuneta ya wüxi ya yatǖ ya Ngechuchu, rü yima tá nixī ya duňxǖguna çacü. Rü Tupana rü guxñäxǖma nüxǖ nacuèxēe ga yema ga yexguma Ngechuchuxǖ wena namaxēēgu —ñanagürǖ ga Pauru. ³² Rü yexguma yema wena na namaxēxǖchigaxǖ naxñǖeegu ga duňxǖgü, rü ñuxre ga nümagü rü Pauruxǖ nacugüe. Natürǖ ga togǖ rü ñanagürǖgü: —Rü wenagu táxarǖ cuxǖ itarüxñǖe i ngēmachiga —ñanagürǖgü. ³³ Rü yexguma ga Pauru rü ñaxñǖxǖ ga natanǖwa. ³⁴ Natürǖ ñuxre ga duňxǖgü rü Pauruwe narüxǖ, rü Ngechuchuaxǖ nayaxöögü. Rü natanǖwa nayexma ga Diuníchiu ga wüxi ga Areópagutanüxǖ, rü wüxi ga ngecü ga Dámari ga ngîega. Rü ñuxre ga togǖ rü ta nayaxöögü.

18

Corñtiuwa nayexma ga Pauru

¹ Rü yemawena rü inaxñächi ga Pauru ga Atenawa, rü ñane ga Corñtiuwa naxǖ. ² Rü yéma namaā inayarüxǖ ga wüxi ga yatǖ ga Aquiru ga Pôtuanecǖäx ga yexwacex Dumawa ga Itáriaanewa ne ñuxǖ namèx ga Prisilamaäx. Rü yéma Corñtiuwa nayexma yerǖ Dumacǖäxgürǖ ãëgxgacü ga Cádui nanamu ga na ñachoxüxǖcex ga guxǖma ga Yudíugü ga Dumawa. Rü Pauru rü naxütagu nanaxñäne. ³ Rü yexma nape rü naxchirunaxcex ga düxenüärü üwa nügümaā napuracüe yerǖ woetama yema nixī ga norǖ puracü ga Pauru rü Aquiru rü Prisila. ⁴ Rü guxǖ ga ngǖxchigaarǖ ngunexǖgu rü Yudíugürǖ ngutaquêxepataǖwa naxñǖxǖ ga Pauru, rü duňxǖgümaā nidexaxǖ, rü nayaxucuxëgüxǖ. Rü yexgumarǖ ta nayaxucuxëgüxǖ ga yema duňxǖgü ga tama Yudíugü ixīňxǖ. ⁵ Rü yixcamaxǖra ñangugü ga Chira rü Timutéu ga Machedóniäwa ne ñixǖ. Rü yexguma inanaxǖgü ga Pauru ga aixcüma poraäcü nüxǖ na yaxuxǖ ga Tupanaärǖ ore. Rü meäma Yudíugüxǖ nangüexēe na Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu na yiñxǖ. ⁶ Natürǖ nümagü ga yema Yudíugü rü inanaxǖgue ga Paurumaä na nanuëxǖ, rü namaā naguxchigagüxǖ. Rü yexguma inapamüçhiru ga Pauru, yerǖ yema nixī ga wüxi ga cuèxruǖ naxcex ga yema duňxǖgü na yemawa nüxǖ yacuèxächitanüxǖcex ga norǖ chixexǖ. Rü ñanagürǖ nüxǖ: —Pegagu tátama nixī i na ipeyarütauxexǖ, rü marü tama chaugagu tá nixī. Rü ñomañcüü

i choma rü tá ngëma tama Yudíugü ixígüxütanüwa chaxü —ñanagürü ga Pauru. ⁷ Rü ínaxüxü ga guma ngutaquéxepataüwa. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Tíchiu ga Yuchugu äegaxü. Rü nüma rü Tupanaxü nangechaü rü yexma ngutaquéxepataücüwagu naxápata. Rü yemaxütawa naxü ga Pauru, rü yexma nepe. ⁸ Rü Cripu ga ngutaquéxepataüärü äëxgacü rü namëx rü guxüma ga naxäcügü rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta rü muxüma ga Corítiucüäxgü rü nayaxögü ga yexguma nüxü naxinüegü ga yema ore, rü ñuxuchi Pauru ínanabaiüxëe. ⁹ Rü wüxi ga chütaxü rü nangoxetü ga Pauru. Rü Cori ya Tupana namaä nidexa, rü ñanagürü: —¡Rü tâxü i cumuüxü! ¡Rü nüxü ixuama i chorü ore! ¡Rü tâxü i curüchianexü! ¹⁰ —Erü choma rü chacuxütagu, rü taxuetáma chixexü cumaä taxü. Erü daa iännewa rü choxü nangëxma i muxüma i chorü duüxügü —ñanagürü ga Tupana. ¹¹ Rü wüxi ga taunecüarü ngäxü Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rü yéma yema duüxügütanüwa namaä nangúexëetae ga Tupanaärü ore. ¹² Natürü yexguma Acayaaneärü äëxgacü yixígu ga Gariöö, rü yema Yudíugü rü wüxigu Pauruxü niyauxgü, rü äëxgacüpëxewa naganagü. ¹³ Rü ñanagürögü nüxü ga guma äëxgacü: —Ñaä yatü rü duüxügüxü naxucüxë na Tupanaxü yacuèxüügüxüçèx rü tama naga na naxinüexüçèx i tachiüäneärü mugü —ñanagürögü. ¹⁴ Rü Pauru marü nachonagüchaü, natürü nüma ga äëxgacü ga Gariöö rü yema Yudíugüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Rü ngëxguma chi wüxi i taxü i chixexü naxüxgu, rü ëxna namáetagu, rü ngëxguma chi nixü i choma i pexü ichaxinüxü, Pa Yudíugü. ¹⁵ —Natürü ngëma pecümachiga rü perü mugüchiga rü perü nguxëëtaechiga na yiixü, rü choma rü tama nüxü chacuáxchaü i ngëma. ¡Rü pematama penamexëëx! Rü choma rü tama ngëmachigaarü äëxgacü chixixchaü —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ínanawoxü ga yéma. ¹⁷ Rü yexguma guxüma ga yema duüxügü rü Yudíugüarü ngutaquéxepataüärü äëxgacü ga Chótenegu äegaxüxü yexma niyauxgü. Rü yexmatama äëxgacü ga Gariööpëxegu nanaquaixgü. Natürü nüma ga Gariöö rü taxu ñanagürüama.

Pauru rü Aǖtioquíacèx nataegu, rü ñuxuchi wenaxärü inaxüächi na norü tomaëxpüxcüna to ga nachiüänegüwa nangeaxü ga Tupanaärü ore

¹⁸ Rü yemawena rü muxüma ga ngunexü yéma Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rü yixcama nüxü narümxöö ga yema yaxögüxü rü nüxna inaxüächi. Rü iäne ga Chëcreawa naxü namaä ga Prisila rü Aquiru. Rü Chëcreawa nügü nidüpüxüeru ga Pauru yerü marü nayanguxëe ga wüxi ga uneta ga Tupanamaä nüxü yaxuxü. [Rü woetama yema nixü ga nacümagü ga Yudíugü ga yexguma yanguxëëgüäxgu ga wüxi ga uneta ga Tupanamaä nüxü yaxuxü.] Rü ñuxuchi Chëcreaarü türewa rü wüxi ga wapurugu nichoü na Chíriaanewa naxixüçèx. ¹⁹ Rü yexguma Epéchiwa nangugü, rü Pauru nüxna nixügachi ga Prisila rü Aquiru, rü Yudíugüarü ngutaquéxepataüwa naxü. Rü yéma namaä nidexa ga yema Yudíugü ga guma ngutaquéxepataüwa ngutaquéxegüxüxü. ²⁰ Rü yema Yudíugü, rü muxüma ga ngunexügü nüxü nacèxügü ga yexma na naxäüxüçèx, natürü ga nüma rü tama nanaxwëxe. ²¹ Rü yemacèx nüxü narümxöëäma, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma Tupana naxwëxegu, rü wena táxaru pexcèx chataegu —ñanagürü. Rü yemawena rü Epéchiuarü türewa nayarüxüe, rü inaxüächi. ²² Rü Checharéaarü türewa nangu, rü yéma ínaxüe. Rü ñuxuchi Yeruchareüwa naxü na nüxü yanamoxëxüçèx ga guxüma ga yema yaxögüxü. Rü ñuxuchi Aǖtioquíawa naxü. ²³ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma Aǖtioquíawa nayexmagu, rü wenaxärü inaxüächi ga Pauru na wüxicigü ga iäne ga Gárataanewa rü Fríyiaanewa yexmagünewa

íyadauxüçèx rü yataäexëegüäxüçèx ga guxüma ga yema yaxögüxü ga guma ñanegüwa yexmagüxü.

Aporu rü Epéchiuwa nüxü nixu ga Tupanaärü ore

²⁴ Rü yexgumaücüü rü Epéchiuwa nangu ga wüxi ga Yudíu ga Aporugu äegaxü. Rü nüma rü ñane ga Aleyädríacüäx nixi, rü nüxü natauxcha ga duüxügpëxewa na yadexaxü. Rü meäma nüxü nacuèx ga Tupanaärü ore i ümatüxü. ²⁵ Rü nüma meä nüxü nacuèx ga Cuáü ga baiüxëeruüärü nguxëetae ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü nüxü nacuèx na ñuxäcü Cuáü duüxügxü ibaiüxëexü. Natürü yexicaxüntama nacuèx ga Ngechuchuchiga. Natürü poraäcü nataäeäcüma nidexa rü aixcüma nanangúexëe ga duüxügü. ²⁶ Rü nüma ga Aporu rü tama namuüäcüma inanaxügü ga na yadexaxü ga Yudíugüarü ngutaquëxepataüwa. Natürü yexguma Aporuxü naxñüüegü ga Prisila rü Aquiru, rü napatawa nanagagü na yexeraäcü namaä inanguxüxëeäxüçèx ga Ngechuchuchiga. ²⁷ Rü yexguma Acayaanewa naxüxchaügu ga Aporu, rü yema yaxögüxü ga Epéchiucüäx nüxü narüngüxëegü. Rü popera yéma namugü naxcèx ga yema yaxögüxü ga Acayacüäx na meä Aporuxü nayauxgüxüçèx. Rü yexguma Acayawa nanguxgu ga Aporu rü poraäcü nüxü narüngüxëe ga yema duüxügü ga Tupanaärü ngechaügagu Ngechuchuaxü yaxögüxü. ²⁸ Rü guxü ga duüxügpëxewa nüxü nüxü nacuèxëe ga poraäcü na ínatülexü ga yema Yudíugü ga tama Ngechuchuxü cuáxchaügüxü. Rü nümagü ga Yudíugü rü taxucürüwama ñuxü ñanagürügü, yerü ga Aporu rü Tupanaärü ore ga ümatüxüwa meäma nüxü nanawëx ga na Ngechuchu rü aixcüma Tupana Nane ya Cristu na yiixü.

19

Epéchiuwa nayexma ga Pauru

¹ Rü yexguma Corütiuwa nayexmayane ga Aporu, rü Pauru rü naxpüxanegu idaxü ga namawa nixüpetü, rü Epéchiuwa nangu. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yaxögüxü. ² Rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Marü penayaxuxü i Tupanaäe i Üünexü ga yexguma peyaxögü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Tama. Taguma nüxü taxñüüchiga na tacü yiixü i Tupanaäe i Üünexü —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Pauru rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Texéaxü peyaxögüxü ga yexguma ípebaiügu? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Toma nüxü tayaxö ga yema Cuáü ga baiüxëeruüärü nguxëetae —ñanagürügü. ⁴ Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Cuáü ínabaiüxëe ga yema duüxügü ga nüxü rüxoexü ga nacüma ga chixexü rü Tupanacèx daugüxü. Natürü yema duüxügümaä nüxü nixu ta na nüxü yaxögüäxüçèx ga Ngechuchu ga naweama äcü —ñanagürü ga Pauru. ⁵ Rü yexguma yemaxü naxñüüegü ga yema duüxügü rü ínabaiü naegagu ga Cori ya Ngechuchu. ⁶ Rü yexguma Pauru rü yema yaxögüxüetügu naxümëxgu, rü nüxna nangu ga Tupanaäe i Üünexü, rü to ga nagawachigü nidexagü, rü nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore. ⁷ Rü maneca 12 ga yatü nixigü ga yema duüxügü. ⁸ Rü tomaëxpüx ga tauemacü yéma nayexma ga Pauru. Rü Yudíugüarü ngutaquëxepataüwa naxüxü rü tama namuüäcüma nüxü nixuuxü ga Tupanaärü ore. Rü nanangúexëe na ñuxäcü äëxgacü na yiixü ya Tupana, rü nüxü nanangúchaüxëe na Ngechuchuaxü yaxögüäxüçèx. ⁹ Natürü nayexma ga ñuxre ga duüxügü ga tama nüxü cuëxgüchaüxü rü tama yaxögüchaüxü. Rü nümagü inanaxügüe ga na yema muxüma ga duüxügpëxewa chixexü yaxugüexü nachigagu ga Cori ga Ngechuchu.

Rü yemacèx nüxna nixügachi ga Pauru, rü toxnamana nanagagü ga yema yaxögüxü. Rü guxü ga ngunexügu namaã nüxü nixuchiga ga ore nawa ga wüxi ga ngutaquéxepataü ga Tiranuärü ngúepataü ga naëga. ¹⁰ Rü yemaäcü nanaxü ga taxre ga taunecü, rü yemaäcü guxüma ga Áchiacüägxü ga Yudíugü rü Griégugü rü nüxü naxinüe ga Cori ya Tupanaärü ore. ¹¹ Rü Tupana Pauruxü narüngüxüe ga na naxüäxü ga taxügü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. ¹² Rü èixrüxü ga norü dechugü ga Pauru rü naxchirugü rü duüxügü rü yema idaaweexüxütawa nanangegü. Rü yexguma yema idaaweexü nüxü ingögügüga yema naxchiru rü éxna dechu, rü naxcèx nitaanegü. Rü yema duüxügü ga ngoxoäxgüxü rü ta naxcèx nitaanegü. ¹³ Natürü nayexma ga ñuxre ga Yudíugü ga ñanegüwachigü ixíetanüxü rü ngoxogüarü woxüwa puracüexü. Rü nüxü naxügü na Cori ya Ngechuchuégagu na ínawoxüäxü ga ngoxogü nawa ga yema duüxügü ga ngoxoäxgüxü. Rü ñanagürü: —Ngechuchu ya Pauru nüxü ixuchigacüégagu pexü tamu na ípechoxüxücèx —ñanagürüga yema Yudíugü. ¹⁴ Rü yema 7 ga yema ügxü, rü wüxi ga Yudíugüarü paigüarü äëgxacü ga Echebagu äegaxü nanegü nixigü. ¹⁵ Natürü wüxi ga ngunexügu ga yexguma wüxi ga ngoxooxü ínatèxüchigüchaügu, rü yema ngoxo nanangäxü, rü ñanagürü: —Nüxü chacuèx ya Ngechuchu, rü nüxü chacuèx ya Pauru na texé yiixü. ¿Natürü i pema rü texégü pixigü? —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga yema yatü ga ngoxoäxü rü yema duüxügü ga ínatèxüchigüchaüxüna nayuxu, rü nüxü narüporamaä ga guxüma, rü ñanagáuüxüne. Rü yemaäcü ngexchiruxüma rü napíexüma nibuxmü ga guma ïwa. ¹⁷ Rü guxüma ga Yudíugü rü Griégugü ga Epéchiwa yexmagüxü rü nüxü nacuáchiga ga yema. Rü poraäcü namuüe ga guxüma. Rü yemaäcü yexeraäcü natachiga ga Cori ga Ngechuchu ga ýéma. ¹⁸ Rü muxüma ga yema yaxögüxü rü ýéma ningugüetanü, rü guxü ga duüxügüpëxewa nüxü nixugüechigü ga núma rü ta na nayuüechiréxü, natürü tá nüxü na naxoexü ga yema. ¹⁹ Rü muxüma ga yema iyüüechiréxü, rü ýéma nanana ga norü poperagü ga yuüpane ga nawa nangúexü, rü guxäpëxewa ínanagu. Rü yexguma nangugügüägu ga natanü ga yema poperagü, rü maneca 50,000 tachinü ga díëru ga tatanüxüwa nangu. ²⁰ Rü yemaäcü ga Cori ya Tupanaärü ore, rü yexeraäcü nixüchigü, rü yexeraäcü duüxügü nüxü nadau na ñuxäcü naporaxü ga yema ore. ²¹ Rü yemawena ga Pauru, rü nagu narüxinü ga Machedóniäñnewa rü Acayaanewaxíra na naxüxü, rü ýéma ñuxüchi Yerucharéüwa na naxüxü. Yerü yema ñanagürü: —Rü ngëma Yerucharéüwa tá chaxü, rü yixcama rü Dumawa rü tá ta chaxü —ñanagürü. ²² Rü yemacèx nügüpëxegu Machedóniäñnewa nanamugü ga taxre ga norü ngüxéêruü ga Timutéu rü Eratu. Natürü núma ga Pauru rü ñuxre ga ngunexü Áchiagu narüxäyxü.

Nanuë ga duüxügü ga Epéchiwa

²³ Rü yexgumaücüü rü Epéchiwa rü nanaxixächitanüäe ga duüxügü, rü poraäcü nanuë nachigagu ga Cori ya Tupanaärü ore. ²⁴ Rü yemaäcü naxüpetü nagagu ga wüxi ga yatü ga díërumüwa puracüxü ga Demétriugu äegaxü. Rü núma rü íanaxüxü ga norü tupana ga Atemíchaarü tupaucachicünèxägü ga díërumünaxcèx. Rü nayexma ga muxüma ga norü puracütanüxü ga yemawa puracüexü. Rü guxüma poraäcü meä nüxü naxätanü ga yema puracü. ²⁵ Rü núma ga Demétri rü nanangutaquéxexëe ga guxüma ga puracütanüxü ga yemawa puracüexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chomüçügüx, meä nüxü pecuëxgü na ñaä törü díërumüärü puracügu na ngïxü iyaxuxü i törü díëru.

²⁶ Rü marü nüxü pedaugü i ngëma Pauru rü nüxü pexñüe na ñuxäcü yaxucuxëgüäxü i duňxügü, rü ñuxäcü namaä nüxü yaxuxü na tama aixcüma tupanagü yíixü i ngëma tupanagü i yixema ixügxü. Rü ngëmaäcü muxüma i duňxügüxü nüxü narüxoexëe na tama törü tupanagüaxü yaxögüäxüçèx. Rü tama núma Epéchiuwaxicatama ngëxü nawagü natürü wixguxuchi taèx guxü i Áchiaanewa ngëmaäcü chixri nayaxucuxëgü i duňxügü. ²⁷ Rü pema nüxü pecuèx rü törü puracúcèx rü naxäucüma i ngëma. Rü wüxi i chixexü ta nixi i naxcèx i törü tupana i Atemíchaarü tupauca ya taxüne. Rü ñuxma rü muxüma i duňxügü rü ngixü nangechaü i Atemícha i guxü i Áchiaanewa rü guxü i nañnewa. Natürü ngëma Pauruarü ucuxëgagu rü düxwa taxuxütaáma ngixü nangechaü i duňxügü, rü ngëmaäcü düxwa inaärüxo tá ta i törü puracü —ñanagürü ga Demétriu. ²⁸ Rü yexguma yemaxü naxñüegu, rü poraäcü nanuë, rü tagaäcü ñanagürü: —¡Namaxü i Epéchiucüäxgüarü tupana i Atemícha! —ñanagürü. ²⁹ Rü guxüma ga yema íaneäru ngutaquëxepataüwa nanagauxütanü. ³⁰ Rü Pauru rü ta yexma naxücuhaü na yema duňxügümaä yadexaxüçèx, natürü yema yaxögüxü nüxna nanachuxu ga yexma na naxücuixü. ³¹ Rü yema Áchiaaneäru äëxgacügütanüwa rü nayexma ga ñuxre ga Paurumüçü i xígxü. Rü nümagü rü ta Pauruxütawa namugagü na tama yema ngutaquëxechicagu naxücuixüçèx. ³² Rü yoxni ga duňxügü ga yema íangutaquëxegüxüwa, rü nümaxü rü wüxi ga oremaä aita naxüe, rü togü ga to ga oremaä aita naxüe. Yerü poraäcü nanaxíxächiäegü ga guxüma ga yema duňxügü ga yéma ngutaquëxegüxü. Rü muxüma rü tama nüxü nacuëxgu ga tacúcèx na nangutaquëxegüxü. ³³ Natürü yéma nayexma ga wüxi ga Yudíu ga Areyáüdrugu äegaxü. Rü yema togü ga Yudíugü rü namaä nüxü nixu ga tacúcèx na nangutaquëxexü. Rü duňxügüpëxewa nanamugü na yadexaxüçèx rü naetüwa nachogüxüçèx ga yema Yudíugü ga yéma yexmagüxü. Rü nüma ga Areyáüdru rü naxunagümëxë na iyanachianegüxüçèx ga duňxügü, na namaä yadexaxüçèx. ³⁴ Natürü yexguma nüxü yacuëxächitanüga Aré rü Yudíu na yiixü, rü guxüma ga yema duňxügü rü wüxigu tagaäcü aita naxüe. Rü taxre ga ora ninge ga na tagaäcü ñagüxü: —¡Namaxü i Epéchiucüäxgüarü tupana i Atemícha! —ñagüxü. ³⁵ Rü düxwa yema íaneäru äëxgacü nanachiächixëe ga yema muxüma ga duňxügü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Epéchiucüäxgü, guxüma i duňxügü nüxü nacuëx na Atemíchaarü tupauca ya taxüneäru dauruü na ixígxü. Rü guxüma nüxü nacuëx na núma tüxü nangëxmaxü i Atemíchachicünëxä i daxüwa rünguxü. ³⁶ —Rü ñuxma na guxüma nüxü na cuáxü na aixcüma yiixü i ngëma, rü name nixi na pechiächixü, rü taxuüma i chixexü pexüexü. ³⁷ —Erü ñaä yatügü i nuä pegagüxü, rü taxuüma i chixexü ngimaä naxügü i törü tupana, rü tama chixexü nixugüe ngichigagu. ³⁸ —Rü ngëxguma chi Demétriu rü ngëma namüçü i namaä napuracüexü rü nüxü nangëxmagu i tacü i tama norü me ixíxü, rü nangëxma i ngutaquëxechicagu i ngextá äëxgacügü duňxügüxü íicagüxüwa. Rü name nixi na ngëma äëxgacügüpëxewa namexëeäxü i tacü i tama norü me ixíxü. ³⁹ —Rü ngëxguma nangëxmagu i tacü i to i perü guxchaxügü, rü name nixi i íaneäru äëxgacügüarü ngutaquëxewa penamexëe i ngëma. ⁴⁰ —Erü ñuxma rü taxäucümaxügugü rü ngürüächi äëxgacü ya tacü ya Dumawa ngëxmacü rü tüxna tá naxcèx naca i ngëma ñuxma ngupetüxü. Erü aixcüma taxumaäma tanangäxüega i äëxgacü, ega tüxna nacaxgu naxcèx i ñaä ngutaquëxe i nawa pexäügatanüxü —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma marü yema ñaxguwena, rü ínayamugü ga yema duňxügü.

20

Machedóniāñewa rü Griégugüchiūñewa naxū ga Pauru

¹ Rü yexguma marü nangupetüga yema na íyacuxcuxü ga duňxügü, rü Pauru naxcèx nangema ga yema yaxōgüxü na yaxucuxëgüäxüçèx. Rü yexguma marü namaä nüxü nachaugu, rü nüxü narümoxë, rü inaxüächi ga Machedóniāñewa na naxüxü. ² Rü yexguma yema nañewa yaxüpetüga, rü taäexü ga oremaä nayaxucuxëgü ga yema yaxōgüxü ga wüxichigü ga ïñanewa yexmagüxü. Rü yemaäcü Griégugüchiūñewa nangu. ³ Rü yéma nayexma ga tomaëxpüx ga tauemacü. Rü yexguma marü inaxüächichaügu ga Chíriaanewa na naxüxü, rü tama wapurugu nixü yerü nüxü nacuáchiga ga na ñuxre ga Yudíugü yamëxguchaüxü. Rü yemacèx nagu narüxñinü ga dauxchitagü na nataeguxü, rü wenaxärü Machedóniāñewa na naxüpetüxü. ⁴ Rü ínayaxümüçüga Chópate ga Beréacüäx ga Píru nane, rü Aritárcu rü Següdu ga Techarónicacüäxgü, rü Gayu ga Derbecüäx, rü Timutéu, rü Tíquicu, rü Turuquínu ga Áchiaanecüäxgü. ⁵ Rü yema yatügü rü nüxíra topëxegu naxägü, rü Tróawa toxü nayarünguxëegü. ⁶ Rü nawena ga yema Yudíugüarü peta ga üpetüchiga ga pääga ngearü puxëerüüäxü nagu nangõxgüxü, rü wapurugu Piripuwa itaxiächi. Rü wüximëëxpüx ga ngunexü ngupetüga, rü Tróagu nüxü tayangaugü ga yema topëxegu ägxü. Rü yexma tarücho ga 7 ga ngunexü.

Tróagu nanaxüäne ga Pauru

⁷ Rü yema yüxüarü ngunexüga rü tangutaquëxegü namaä ga yema yaxōgüxü na tanangölxüçèx ga pääga bücxü yema Ngechuchu toxü ngúexëexürrü. Rü yema yaxōgüxümaä nidexa ga Pauru. Rü nanamèxëe ga norü dexa ñuxmata ngäxüçüwa nangu, yerü moxüäcü inaxüächichaü. ⁸⁻⁹ Rü daxüwa ga guma ïpataarü tomaëxpüxchiüwa yexmaxü ga ucapuwa tangutaquëxegü. Rü namu ga omü ga yéma naígüxü. Rü nayexma ga wüxi ga ngextüxüçü ga Eutícugu älegacü. Rü yéma wüxi ga yema ucaputapüxarü ïäxwa narüto. Natürü ga Pauruarü dexa, rü poraäcü namèx. Rü yemacèx ga guma ngextüxüçü rü poraäcü nayaxta, rü düxwa nipeächi rü yema ïäxwa narüngü, rü ñaxtüanegu nangu. Rü yéma yucüma nanayauxgü. ¹⁰ Rü ínarüxü ga Pauru, rü nayanawüxüchi ga guma ngextüxüçü, rü duňxügüxü ñanagürü: —¡Täxü i pebaixächiexü, erü namaxü nixü! —ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma wenaxärü daxü naxü, rü inanabücu ga yema pää, rü nanangõx. Rü wenaxärü nidexa ñuxmata yangune, rü yexguma inaxüächi. ¹² Rü guma ngextüxüçü rü maxüçü napatawa nanagagü. Rü yemacèx poraäcü nataäegü ga guxüma ga nümagü.

Tróawa inaxüächi ga Pauru rü Miretuwa naxü

¹³ Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü: —Dauxchitagü tá chixü ñuxmatáta ïñane ya Achuwa changu na ngema pexü chixüexüçèx —ñanagürü. Rü yemacèx ga toma rü wapurugu tichoü rü yoxni napëxegu taxü ñuxmata Achuwa tangugü. ¹⁴ Rü yexguma Achugu Paurumaä togü tayangauxgu, rü yéma toxü nixüe. Rü tachopetü ga yéma ñuxmata Miterénewa tangugü. ¹⁵ Rü yéma itaxiächi rü moxüäcü Quíuarü toxmèxtawa tachopetü. Rü yemaärü moxüäcü Chamowa tangugü. Rü yemaärü moxüäcüama Miretuwa tangugü. ¹⁶ Rü yemaäcü ítixü yerü ga Pauru rü tama Áchiaanegu nanuxcüchaü. Yerü nanaxwèxe ga paxa Yerucharéüwa na nanguxü naxcèx ga Pëtecóstearü ngunexü. Rü yemacèx nagu narüxñinü na tama Epéchiugu íyadauxü.

Yaxōgüxüärrü äëxgacügü ga Epéchiucüäxmaä nidexa ga Pauru

¹⁷ Natürü yexguma Miretuwa tangugügu rü Epéchiwa naxcèx namuga ga Pauru na naxütawa naxixüçèx ga yema yaxögüxüärü ãëxgacügu ga Epéchiucüñäx. ¹⁸ Rü yexguma Pauruxütawa nangugügu, rü ñanagürü nüxü: — Pema meä nüxü pecuèxgü ga ñuxäcü pepéxewa na chamaxüxü ga guxügu ga yexguma noxritama nuä Áchiaanewa chaxüxgu. ¹⁹ Rü guxüguma ga yexguma petanüwa chayexmagu, rü meäma chanaxü ga Cori ya Tupanaärü puracü, taguma chaugü chicuèxüñäcüma. Rü woo muëxpüxcüna poraäcü changechaügu, nagagu ga yema chixexü ga chomaä naxügüchaüxü ga Yudíugü, natürü naetüwa chanaxüama ga yema puracü. ²⁰ Rü taguma íchayachaxächi ga pemaä nüxü na chixuxü ga guxüma ga yema ore ga perü mexüçèx ixixü. Rü guxü ga duüxügpéxewa, rü pepatagüwa rü ta pexü changúexëe ga yema ore. ²¹ Rü Yudíugümaä rü yema tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü chixu na namexü ga na nüxü naxoexüçèx ga norü chixexügü rü Tupanaga naxinüexüçèx, rü nüxü na yaxögüäxüçèx ga törü Cori ya Ngechuchu. ²² Rü ñuxma rü Yerucharéüwa chaxü erü Tupanaäe i Üünexü rü ngëma choxü namu. Natürü tama nüxü chacuèx na tacü tá choxü üpetüxü i ngëma. ²³ Rü ngëma nüxü chacuáxü nixi i duüxügü tá choxü napoxcu rü guxchaxügü tá choxü naxüpetü i Yerucharéüwa. Rü ngëxïcatama nixi i chomaä nüxü yaxuxü i Tupanaäe i Üünexü i guxüne ya ïäne i ngextá íchixügxüwa. ²⁴ Natürü tama ngëma ãüçümaxügu charüxñü erü nüetama nixi ega woo chayuxgu. Natürü ngëma chanaxwèxexü nixi na taäeäcüma chapuracüamaxü na meä chayanguxéexüçèx i ngëma puracü ga törü Cori ya Ngechuchu choxna ãxü rü nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü na ñuxäcü Tupana tüxü ngechaüxü. ²⁵ Rü ñuxma rü marü nüxü chacuèx rü tagutáma wena choxü pedaugü i pema ga marü pemaä nüxü chixuxe na ñuxäcü ãëxgacü na yiixü ya Tupana. ²⁶ Rü ngëmacèx i ñoma i ngunexügu rü pemaä nüxü chixu rü marü tama chaugagu nixi ega texé petanüwa iyarütaüxgu. ²⁷ Erü marü meäma pemaä nüxü chixu i guxüma i ngëma Tupana pexü naxwèxexü, rü taxuüma ichicüx. ²⁸ Rü ngëmacèx i ñuxma rü penaxwèxe na pexuäegüxü rü meä nüxna pedaugüxü i guxüma i yaxögüxü i petanüwa ngëxmagüxü. Erü ngëma nixi i Tupanaäx i Üünexü nagu pexü mugüxü na nüxna pedaugüxüçèx i ngëma Tupanaärü duüxügü i yaxögüxü i Ngechuchu nagümaätama naxcèx taxexü. ²⁹ Choma nüxü chacuèx rü ngëxguma íchixüxgu, rü chowena tá pexcèx nuä naxi i togü i duüxügü. Rü tá nanachixexëechaü i ngëma yaxögüxü ñoma airugü i idüraexü i carnerugüxü ngïächixéexürrü. ³⁰ Rü woo petanüwatátama nangëxmagü i nümaxü i tá doramaremaä nangúexëexü i ngëma yaxögüxü na nügüwe naxixéexüçèx. ³¹ ¡Pegüna pedaugü, rü nüxna pecuèxächie na ñuxäcü tomaëxpüx ga taunecügu rü ngunecü rü chütacü rü taguma íchayachaxächixü ga pexcèx chaxauxäcüma na pexü chixucüxëgüxü ga wüichigü! ³² Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü Tupanana pexü chamugü. Rü chanaxwèxe i naga pexinüe i norü ore i tüxü nüxü cuèxéexü na ñuxäcü poraäcü tüxü nangechaüxü. Erü ngëma norü ore tá pexü naporaexëe na törü Coricèx pemaxëxüçèx rü pexü nangëxmaxüçèx i pechica namaä i guxüma i duüxügü i Tupana dexü. ³³ Choma rü taxuguma chaugüçèx chanaxwèxe ga texéarü dïëru rü texéchiru. ³⁴ Rü pematama rü meä nüxü pecuèx ga ñuxäcü daa choxmëxmaä na chapuracüxü naxcèx ga yema choxü rü chomücgüaxü taxuxü. ³⁵ Rü guxüguma meä pexü changúexëe na ngëmaäcü pepuracüexü na nüxü perüngüxéexüçèx i ngëma duüxügü i nüxü nataxuxü. Rü name nixi na nüxna pecuèxächiexü i Cori ya Ngechuchuarü ore ga nümatama ñaxü:

“Rü narümemaaë nixi i pema na toguena penaxäxü rü tama i tüma pexna

tanaxăxü”, ñaxü. ³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga Pauru, rü inacaxăpüxü namaă ga guxüma, rü nayumüx. ³⁷ Rü guxüma poraăcü naxauxe, rü Pauruna nanèixăchigü, rü nüxü nachúxgü. ³⁸ Yerü poraăcü nangechaăe naxcëx ga yema ore ga namaă nüxü yaxuxü ga:

“Marü tagutáma wena choxü pedaugü” ñaxü. Rü nümagü ínayaxümüçögü ñuxmata wapuruwa nangu.

21

Yerucharéüwa naxü ga Pauru

¹ Rü yexguma nüxna itaxăachi ga yema yaxõgüxü, rü wapurugu tichoü. Rü capaxü ga Coscëx noxtacüma tixaü. Rü moxăcü rü Rodawa taxí. Rü yéma itaxăachi, rü Pátarawa tangugü. ² Rü yexma nüxü tayangau ga wüxi ga wapuru ga Peníchiawa ūxüne. Rü nagu tichoü, rü itaxăachi. ³ Rü yixcamaxüra nüxü tadaugü ga Chipre. Rü torü toxwecüwawaama naxü, rü nüxü tachopetü. Rü itiñaxwetaxü ñuxmata Chíriaanewa tangugü. Rü Tiruwa ítachoü, yerü yéma nixí ga ínanuăcuxü ga guma wapuru. ⁴ Rü yexma nüxü tayangau ga yémacăx ga yaxõgüxü, rü 7 ga ngunexü yéma natanüwa tayexmagü. Rü Tupanaăe i Üünexü nayadexagüxü ga yema yaxõgüxü, rü Pauruxü ñanagürü: —;Tâxü i Yerucharéüwa cuxüxü! —ñanagürü. ⁵ Natürü yexguma nangupetüga yema 7 ga ngunexü, rü itaxăachi. Rü yema yaxõgüxü rü towe narüxi. Rü naxmèxmaăchigü rü naxăcügümaăchigü toxü ínxümüçögü ga guxüma ñuxmata guma ïanechipenüwa tangugü. Rü yexma naxnütüga tacaxgüăpüxü, rü tayumüxegü. ⁶ Rü yexguma ga toma rü nüxü tarümxegü, rü tichoü ga wapuruwa. Rü nümagü rü napatacëx nawoegu. ⁷ Rü toma rü Tiruwa itaxăachi rü Turemáidawa tangugü. Rü yéma ítachoü, yerü yexma nayacuëx ga wapurugu na taxixü. Rü nüxü tarümxegü ga yema yaxõgüxü ga yéma yexmagüxü, rü wüxi ga ngunexü natanügu tarücho. ⁸ Rü moxăcü itaxăachi ga yéma, rü Checharéawa tangugü. Rü Piripi ga Tupanaărü orearü uruăpatawa taxí. Rü nüma rü yema 7 ga ngüxëerü: —tupaucana daugüxütanüxü nixí. Rü yexma naxătagu tapegü. ⁹ Rü nüma nüxü iyexma ga ägümüçü ga naxăcügü ga taguma ixătecü ga Tupanaărü orexü ixugüecü. ¹⁰ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma tayexmagü, rü Yudéaanewa ne naxü ga wüxi ga Tupanaărü orearü uruă ga Agabugu äegaxü. ¹¹ Rü yexguma toxătawa nanguxgu ga Agabu, rü nanayaxu ga Pauruarü goyexü. Rü namaă nügü ninèixgütü, rü nügü nináimëx, rü ñanagürü: —Tupanaăe i Üünexü marü chomaă nidexa rü ñanagürü:

“Rü ñaăcü tá nayanèixgü i Yudíugü i Yerucharéüwa i ñaă goyexăärü yora. Rü ngëma duăxügü i tama Yudíugü ixigüxüna tá nanamugü”, ñanagürü. ¹² Rü yexguma yema orexü taxinüegü, rü toma rü yema Checharéacăxgümaă Pauruxü tacăxügü ga tama Yerucharéüwa na naxăxü: —;Tüxcü pexauxe rü choxü pengechaăxü: —Choma rü íchamemare na chináixü. Rü ngëxumarü ta rü marü íchame na Yerucharéügu chayuxü naxcëx ya Cori ya Ngechuchu —ñanagürü. ¹⁴ Rü yexguma marü taxuacüma tanachuxugu, rü tachianemare, rü ñatarü: —;Ecü yangu i Cori ya Tupanaărü ngúchaă! —ñatarü: —ñatarü: —¹⁵ Rü yemawena rü togü tamexëegü, rü Yerucharéüwa taxí. ¹⁶ Rü towe narüxi ga ñuxre ga yaxõgüxü ga Checharéacăxgü, rü Machdöüpatawa toxü nagagü. Rü nüma nixí ga wüxi ga Chíperecăx ga ūpamama woetama yaxõxü. Rü naxătagu tapegüxü.

Chaătiáguxătagu nanaxăăne ga Pauru

¹⁷ Rü yexguma Yerucharéüwa tangugü, rü yema yaxögüxü rü taãëäcüma toxü nayauxgü. ¹⁸ Rü moxüäcü ga Pauru rü tomaä Chaütiáguxütagu nanaxüäne. Rü yéma nangutaquéxegü ga guxüma ga yaxögüxüärü äëgxacügü. ¹⁹ Rü nüxü narümoxë ga Pauru, rü ñuxuchi meäma namaä nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupana üxü ga yexguma yema tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü yaxuxgu ga Tupanaärü ore. ²⁰ Rü yexguma Pauruarü orexü naxinüëgu ga nümagü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. Rü ñanagürügü Pauruxü: —Düçex, Pa Toeneëx, cuma nüxü cucuèx rü nangëxma i muxüchixü i Yudíugü i yaxögüxü. Rü guxüma i nümagü rü nanaxwèxegü na nagu naxixü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü. ²¹ Natürü ga togü ga tama yaxögüxü rü marü namaä nüxü nixugügü na cuma rü cunangúexëëxü i guxüma i Yudíugü i togü i nachiüänewa ngëxmagüxü, na tama naga naxinüëxüçèx i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü. Rü marü namaä nüxü nixugügü na cunangúexëëxü na tama tüxü ínawiüchëxmüpëxechiraüxüçèx ya nanegü, rü na tama naga naxinüëxüçèx i tacümagü ga Moïché tüxü muxü. ²² ¿Tacü tá ixüexü i ñuxmax? Erü ngëma Yudíugü i yaxögüxü rü aixcüma tá nüxü nacuëxegü na marü nuä cunguxü. ²³ ¡Rü ngëmacèx name nixi na cunaxüxü i ngëma tá cumaä nüxü tixuxü! Nuä totanüwa nangëxma i ägümüçü i yatügü i yanguxëëchaüxü i wüxi i uneta i Tupanamaä nüxü yaxuxü. ²⁴ ¡Ngëma tupauca ya taxünewa nagagü, rü wüxigu namaä yanguxëë i ngëma tacüma ga Moïché tüxna ãxü, rü Tupapanapëxewa pegü peyamexëëgü! ¡Rü nüxü naxütanü i ñuxregu nüxü naxätanü na yadüpüxüerugüxüçèx i ngëma yatügü na ngëmaäcü yanguxëëgüäxüçèx i norü unetagü! Rü ngëmawa rü guxüma i ngëma Yudíugü rü tá nüxü nacuëxegü na aixcüma cuma rü ta naga cuxinüxüxü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü rü tama aixcüma na yiixü ga yema ore ga cuchiga ga nüxü yaxugüexü. ²⁵ Rü ñuxuchi ngëma yaxögüxü i tama Yudíugü ixígüxü, rü marü naxcèx tanaxümatü ga torü ore na tama nangögxüäxüçèx i tacü i namachi i marü togü norü tupananetachicünexägüxü namaä icuëxüügüxü, rü tama na nangögxüäxüçèx ya nagü, rü tama nangögxüäxüçèx i naëxügü rü ëxna naxüñagü i wëxnaäxü, rü tama nañ i ngemaä rü ëxna nañ ya yatümaä inapexüçèx —ñanagürügü.

Tupauca ga taxünegu Pauruxü niyauxgü

²⁶ Rü yexguma ga Pauru rü yéma tupauca ga taxünewa nanagagü ga yema ägümüçü ga yatügü. Rü moxüäcü rü Tupapanapëxewa nügü namexëë ga Pauru wüxigu namaä ga yema yatügü. Rü ñuxuchi guma tupauca ga taxünegu namaä naxücu na paimaä nüxü yaxuxüçèx na 7 ga ngunexügu tá yiixü na yanguxëëgüäxü ga yema norü uneta ga Tupanamaä nüxü yaxugüxü, rü yemawena rü tá na inaxämaregüäxü ga norü ämaregü ga Tupanaxü namaä yacuëxüügüxü ga wüxichigü. ²⁷ Rü yexguma marü nagúxchaügu ga yema 7 ga ngunexü, rü ñuxre ga Yudíugü ga Áchiaanecüäxgü rü Pauruxü nadaugü ga tupauca ga taxünewa. Rü yema Yudíugü rü duüxügüxü nanuëxëë na Pauruxü yayauxgxüçèx. Rü yemacèx Pauruna nayuxgü. ²⁸ Rü tagaäcü aita naxüe ñaxümaä: —Pa Tomüçügü Pa Yudíugü, ¡Paxa toxü perüngüxëëx! Ñaä nixi i ngëma yatü i guxüwama yangúexëëchigüxü i duüxügü na taxchi naxaiexüçèx i yixema i Yudíugü, rü naxchi na naxaiexüçèx i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü rü daa tupauca ya taxüne. Rü naëtuwa i ñuxmax rü nuxa daa tupauca ya taxünegu nanamucu i ñuxre i duüxügü i tama tacümagu ixü, rü ngëmaäcü nanaxüxaxëë i ñaä nachica i üünexü —ñanagürügü. ²⁹ Rü yema ñanagürügü yerü üpaacü Yerucharéüwa Paurumaä nüxü nadaugü ga Turuquínu ga wüxi ga Epéchiucüäx ga tama Yudíu ixixü. Rü nüxü nacuëxegü

rü Pauru marü yexma nanaxücxëe ga tupauca ga taxünegu. ³⁰ Rü guxüma ga yema īānecūxgü rü poraācü nanuē. Rü tupauca ga taxünecëx nibuxmü, rü Pauruxü niyauxgü, rü tupaucaarü īäxtüwa nanatúchigü. Rü yexguma paxa nanawäxtagü ga guma tupauca ga taxüneärü īäxgü. ³¹ Rü yexguma Pauruxü yamèxguchaăgu ga duăxügü, rü Dumacǖx ga churaragüarü āēxgacüxütawa nanguchiga ga ore na guxüwama ga Yerucharéüwa rü na nanuēxü ga duăxügü. ³² Rü yexgumatama ga guma churaragüarü āēxgacü rü nanangutaquexexëe ga yema norü capitáăgü namaă ga norü churaragü, rü paxa yema duăxügü íyexmagüxüwa naxi. Rü yexguma guma āēxgacüxü rü yema churaragüxü nadaugüga duăxügü, rü Ínayachaxăchigü ga na Pauruxü yamèxgüxü. ³³ Rü yexguma ga guma āēxgacü rü Paurucëx nixü rü nayayaxu. Rü nanamu na taxre ga cadenamaă na yanèixgüäxüçëx. Rü nüxna naca na texé yiixü, rü tacü naxüxü. ³⁴ Natürü yema muxüma ga duăxügü rü toxica ga oremaă aita naxüe ga wüxicigü. Rü yexguma taxuacüma meă nüxü nacuëxgu ga tacüçëx na nanuēxü, rü guma āēxgacü rü nanamu na churaragüpatawa Pauruxü nagagüxü. ³⁵⁻³⁶ Rü yexguma churaragüpataarü toxõnewa nanguxgu ga Pauru, rü churaragü nayanetaăgü naxchaxwa ga yema muxüma ga duăxügü, yerü nanuēxüchi rü nawe nicaetanü rü ñanagürü: —¡Yamèxüchi! —ñanagürügü.

Pauru rü duăxügüpëxewa nügüétüwa nidexa

³⁷ Rü yexguma marü churaragüpatagu yamucuchigüchaăgu rü Pauru rü Griégugawa guma āēxgacüna naca rü ñanagürü: —¿Cuxü namexü na cumaă nüxü chixuxü i wüxi i ore? —ñanagürü. Rü nüma ga āēxgacü nanangăxü rü ñanagürü: —Exna nüxü cucuëx na Griégugawa quidexaxü. ³⁸ ¿Tama ẽxna cuma yiixü i Equitucǖx ga ũpaxüra rü duăxügüxü cunuëxëexü na āēxgacümaă nügü nadèixüçëx rü dauxchitawa ga taxuéma íxăpataxüwa cunagagüxü ga 4000 ga yatügü ga máëtaxügü? —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Pauru rü nanangăxü, rü ñanagürü: —Choma rü Yudíu chixi, rü Tarsucǖx chixi. Rü Chiríchiaanewa rü yima nixi ya wüxi ya īane ya taxüchine. Rü ngëxguma curü me yixigu, rü cuxna chaca na duăxügümaă chidexaxüçëx —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga guma āēxgacü rü: —Ngü —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru, rü churaragüpataarü toxõnegu nachinagü, rü naxunagümëxë na nachiăchixüçëx ga duăxügü. Rü yexguma nachiăchiegu, rü Yudíugawa nidexa, rü ñanagürü nüxü:

22

¹—Pa Chautanüxügü, jrü choxü iperüxñüe i ngëma ñuxma tá pemaă nüxü chixuxü na chaugüétüwa chidexaxüçëx! —ñanagürü. ² Rü yexguma nüxü naxñüegü ga na Yudíugawa namaă yadexaxü, rü yexeraācü inayarüchianegü. Rü yexguma namaă yadexagu ga Pauru, rü ñanagürü: ³ —Choma rü Yudíu chixi, rü Chiríchiaaneărü īane ga Tarsugu chabu. Natürü doma īane ya Yerucharéüwa chaya, rü Gamaniéu nixi ga chorü nguxëēru. Rü meăma nawa changux ga guxüma ga mugü ga nuxcümaăgüxü ga törü oxigü nagu ixü. Rü guxüguma naxcëx chadau na guxüma i chorü ngúchaămaă Tupanaăxü chapuracüxü, ngëxumarü i guxâma i pema i ñuxmax. ⁴ —Rü choma ga ũpa rü poraācü nawe chingëchigü ga yema Ngechuchuaxü yaxõgüxü na chanadèixüçëx. Rü íchanayauxü, rü chanapoxcue ga muxüma ga yema yaxõgüxü ga yatüxügü rü ngexügü. ⁵ —Rü nüma ya paigüeru rü guxüma i tupauca ya taxüneärü āēxgacügülerugü rü nüxü nacuëxgu na aixcüma yiixü i ñaă chorü ore. Yerü nümagü rü choxna nanaxăgü ga popera na choxü nangüxëēgüxüçëx ga tatanüxügü ga Yudíugü ga Damacuwa yexmagüxü. Rü

yéma Damacuwa chaxū na naxcèx chayadauxū-cèx ga yema Ngechuchuaxū yaxōgūxū, rü nuā Yerucharéūwa na chanagagūxūcèx rü nuxā chayapoxcuexūcèx.

Pauru nüxū nixu na ñuxācū Ngechuchuaxū yaxōgūxū

⁶ —Natürü yexguma namagu chixūyane rü marü chingaicaxgu ga Damacuwa na changuxū, rü meāma tocuchigu nixī ga yexguma. Rü ngürüächi wüxi ga omü ga poraxū ga daxūwa ne baxixū rü choxū nabaxi.

⁷ —Rü ñaxtūanegu chayangu, rü nüxū chaxīnū ga wüxi ga naga ga ñaxū choxū: “Pa Chaurux, ¿tüxcüü i chowe quingēchigūxū?” ñaxū. ⁸ —Rü yexguma ga choma rü chanangāxū, rü ñacharügū:

“¿Rü texé quixī Pa Corix?” ñacharügū. Rü nüma ga yema naga rü choxū nangāxū, rü ñanagürü:

“Choma nixī i Ngechuchu ya Nacharétucūäx, rü chorü duüxügū nixī i ngēma nawe quingēchigūxū”, ñanagürü choxū. ⁹ —Rü yema chomücügū rü nüxū nadaugü ga yema omü, rü nabaixächiäegü, natürü tama nüxū naxīnūe ga yema naga ga chomaä idexaxū. ¹⁰ —Rü nüxna chaca, rü ñacharügū ga chomax:

“¿Rü tacü tá chaxūxū, Pa Corix?” ñacharügū. Rü yexguma ñanagürü choxū ga Cori:

“¡Irüda, rü inachi, rü Damacuwa naxū, rü ngēma tá cumaä nüxū nixu ya wüxi ya yatü na tacü tá cuxūxū!” ñanagürü ga nüma ga Cori. ¹¹ —Rü yexguma ga choma rü chioxetü yema omüemamaä, rü yemacèx ga yema chomücügū rü choxmēxgu yangīgūäcüma choxū nigagü, rü yemaäcü Damacuwa changu. ¹² —Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Ananíagu äegacü. Rü nüma nixī ga wüxi ga yatü ga aixcüma Tupanaga ñiñucü, rü nüma rü meāma nayanguxée ga yema mugü ga Moñché ümatüxū. Rü guxüma ga Yudíugü ga Damacuwa yexmagüxū, rü meä nachiga nidexagü. ¹³ —Rü nüma ga Ananíä rü choxū ínayadau. Rü yexguma chauxüitawa nanguxgu rü ñanagürü choxū:

“Pa Chaueneë Pa Chaurux, ¡wenaxärü ingoxnaxëtül!” ñanagürü. Rü yexgumatama wenaxärü chingoxnaxëtül rü meāma nüxū chadau. ¹⁴ —Rü yexguma ñanagürü ta:

“Yima Tupana ya nuxcümaügūxū ga törü oxigüarü Tupana cuxū naxuneta na nüxū cucuáxūcèx i norü ngúchaü, rü na nüxū cudauxūcèx ya yima Cristu ya mecü, rü nañxwatama nüxū cuxīnuxūcèx i naga. ¹⁵ —Erü cuma tá nixī i guxū i duüxügūmaä nüxū quixuchigaxū ga ñuxācū na Tupanaxū cudauxū rü cumaä yadexaxū. ¹⁶ —¡Rü ñuxma rü marü taxuüma ícunanguxée! ¡Rü írüda rü ínabaie! ¡Rü Cori ya Ngechuchuégagu naxcèx ínaca na cuxū nüxū nangechaüxūcèx i curü pecadugü!” ñanagürü choxū.

Pauru nüxū nixu na ñuxācū Tupana namuxū na yema tama Yudíugü ixīgūxütanüwa naxūxūcèx

¹⁷⁻¹⁸ —Rü yexguma Yerucharéücèx chataeguxgu, rü tupauca ga taxünewa chaxū na yéma chayumüxëxūcèx. Rü changoxetü, rü nüxū chadau ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü choxū:

“¡Napaxaäe, rü inaxüächi i nuā Yerucharéüwa, erü duüxügū rü tăütáma naga naxīnūe i ngēma ore i chauchiga nüxū quixuxū!” ñanagürü. ¹⁹ —Rü choma chanangāxū, rü ñacharügū:

“Pa Corix, nüma i duüxügū rü nüxū nacuègxü ga choma na yiñxū ga guxüne ga ngutaquëxepataügüwa chaxūxū rü íchanayauxūxū rü chanapoxcuexü rü chayaçuaixgūxū ga yema cuxū yaxōgūxū. ²⁰ —Rü yexguma yamèxgüägu ga guma curü duüçü ga Etébaü ga curü orearü uruü, rü chomatama yéma chayexma, rü chorü me nixī ga na yamèxgüäxū. Rü choma nixī ga nüxna

chadauxň ga naxchiru ga yema yamèxguxň”, ñacharügү nüxň. ²¹ —Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü choxň:

“jRü paxa cugü namexéé rü inaxňächi! Erü yaxüguxň i nachiňänegüwa i ngëma duňxügü i tama Yudíugü ixíguxütanüwa tá cuxň chamu” —ñanagürü.

Churaragüärü ãëxgacümëxëwa nayexma ga Pauru

²² Rü yexguma Pauru yema ñaxgu rü yexma nayacuëxëégü ga na meă nüxň inaxňüexň ga yema duňxügü. Rü yexguma aita naxüeäcüma ñanagürügü: —jNoxtacüma peyamá! Rü name nixi i na nayuxň rü ngëxma na yanaxoxň —ñanagürügü. ²³ Rü yexguma aita naxüegu, rü norü gáuxüçhirumaä nibutanücüü, rü ätëxeanaxň daxň niwogütanücüü. ²⁴ Rü yexguma yemaxň nadëüxgu ga churaragüärü ãëxgacü, rü nanamu ga churaragüpatagu na yamucuchigüäxüçex ga Pauru. Rü nanamu na poraäcü naçuaixgüäxüçex na yadexaxüçex na nüxň nacuáxüçex ga tüxcüü yiixň na yemaäcü nachigamaä aita naxüexň ga duňxügü. ²⁵ Rü yexguma marü yanëïxgüägu na naçuaixgüäxüçex, rü Pauru nüxna naca ga yema capitáň ga ýéma yexmaxň, rü ñanagürü: —¿Exna pexmëxwa nangëxma na penaçuaxixň i wüxi i Dumacüäx ega tama nüxna pecaxiragu? —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma yemaxň naxňügü ga capitáň, rü guma churaragüärü ãëxgacüxtawa naxň, rü namaä nüxň nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü tá cuxü? Erü ñaä yatü rü Dumacüäx nixi —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma ga guma churaragüärü ãëxgacü, rü Paurucex nixň, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxň: —¿Aixcüma yiixň na Dumacüäx quiixň i cumax? —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru nanangäxň, rü: —Ngü —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga guma churaragüärü ãëxgacü rü nanangäxň, rü ñanagürü: —Choma rü poraäcü choxň naxătanü na Dumacüäx chaugü chixixëexň —ñanagürü. Rü yexguma nachonagü ga Pauru, rü ñanagürü: —Natürü i choma rü woetama chorü bucüma Dumacüäx chixi —ñanagürü. ²⁹ Rü yexgumatama nüxna nixigachi ga yema Pauruxň çuaixgüchaňxň. Rü nümatama ga yema churaragüärü ãëxgacü rü ta namuň ga yexguma nüxň nacuëxgu ga Dumacüäx na yiixň ga Pauru, yerü marü cadenamaä nayanëïxchirëx.

Yudíugüärü ãëxgacügütülcumüpëxewa nayexma ga Pauru

³⁰ Rü yema churaragüärü ãëxgacü meäma nüxň nacuáxchaň ga tüxcüü na ínaxuaxügüäxň ga yema Yudíugü. Rü yemacex ga moxüäcü rü nanamu na nangutaquëxegüäxüçex ga paigüerü ãëxgacügü rü guxüma ga yema ãëxgacügütülcumü ga Yudíugüärü. Rü nayawëgü ga Pauruarü cadena rü ýéma ãëxgacügüpëxewa nanagagü.

23

¹ Rü Pauru meäma nüxň nadawenü ga yema ãëxgacügü, rü ñanagürü nüxň: —Pa Chautanüxügüx, chomatama nüxň chacuëx rü guxüguma meä chamaxň ga Tupanapëxewa ñüxmata ñoma i ngunexüwa nangu —ñanagürü.

² Rü yexguma ga yema paigüeru ga Ananíä rü nanamu ga yema Pauruarü ngaicamana yexmagüxň na naäxwa tayamèxguxüçex. ³ Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxň: —Tupana tá cuxü napéax, Pa Äëxgacüx. Cuma rü düxétüwaxica cume natürü aixepena rü nachixe i curü maxň. Rü ñüxmata rü ngëma curüto na Moïché ümatüxň i mugü nüxň ixuxüäcüma choxna cuçaxüçex. Natürü wüxi i chixexň cuxü erü cumatama rü tama naga cuixň i ngëma Tupana tükü muxň erü cunamu na choxň napéaxüçex —ñanagürü ga Pauru. ⁴ Rü yexguma ga yema yexmagüxň rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngëmaäcü tacü namaä quixugüxň i paigüeru ya Tupana nüxň unetacü? —ñanagürügü. ⁵ Rü Pauru nanangäxň, rü ñanagürü: —Tama nüxň chacuëx, Pa

Chautanüxügüt, na paigüeru yiixü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü tadau rü ñanagürü:

“¡Tama curü äëxgacümaä chixexü quixugü!”

ñanagürü. ⁶ Rü yexguma nüxü nacuèxgu ga Pauru ga na Chaduchéugü yiixü ga togü, rü na Parichéugü yiixü ga togü, rü yema äëxgacügüpëxewa tagaäcüma ñanagürü: —Pa Chautanüxügüt, choma rü Parichéu chixi, rü Parichéu nane chixi. Rü ngëmacëx choxna pecagü i ñuxmax, erü chayaxö i wena tá na namaxëxü i yuexü —ñanagürü. ⁷ Rü yexguma yema ñaxgu ga Pauru, rü yema Parichéugü rü Chaduchéugü rü inanaxügüe ga nügümaä na iyaporagaexü, rü yexma nügü nitoye ga yema ngutauquëxewa. ⁸ Erü ngëma Chaduchéugü nagu rüxiñüegü rü tama wena namaxë i ngëma yuexü, rü nataxuma i orearü ngeruügü i daxüçüäx, rü nataxuma i naäegü —ñanagürü. Natürü ngëma Parichéugü rü nayaxögi na nangëxmaxü i guxüma i ngëma. ⁹ Rü yemacëx guxüma aita naxüe. Rü ñuxüchi ñuxre ga ngúexëerüüga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü ga Parichéugütükumüwa ügxü rü inachigü, rü ñanagürü: —Toxcëx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaä yatü. Bexmana wüxi i tacü rü naäe namaä nidexa rü ëxna wüxi i orearü ngeruü i daxüçüäx —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexeraäcü norü numaä nanaxixächiäegü ga yema duüxügü. Rü yemacëx naxoegaäe ga guma churaragüarü äëxgacü ga na Paurugu nagaugügüchaüxü. Rü norü churaragüxü namu na yéma duüxügütanüwa Pauruxü napugüxüçëx rü wena churaragüpatawa na nagagüäxüçëx. ¹¹ Rü moxüäcüarü chütaxügü Paurucëx nangox ga Cori ga Tupana, rü ñanagürü nüxü: —¡Rü nataäel! Rü ngëxgumarüü i núma Yerucharéüwa choxü na quixuchigaxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi i Dumawa na choxü quixuchigaxü —ñanagürü ga Tupana.

Yudíugü naxcëx nadaugü na ñuxäcü Pauruxü yamëxgüchaüxü

¹² Rü moxüäcü, rü ñuxre ga Yudíugü rü nügümaä inaxunetagü ga täätäma na nachibüexü rü naxaxegüxü ñuxmatata Pauruxü yamëxgü. Rü ñanagürü: —Tachixexügugü tá ega tacü ingöögü naxüpa na yamáxü i Pauru —ñanagürü. ¹³ Rü 40 arü yexera ga yatügü nixi ga yema nügümaä ixunetagüxü. ¹⁴ Rü paigüarü äëxgacügütanüwa rü Yudíugüarü äëxgacügütanüwa naxi, rü ñanagürü nüxü: —Marü togümaä itaxuneta rü tachixexügugü tá ega tacü tangöögü naxüpa na tayamáxü i Pauru. ¹⁵ Rü name nixi i pema rü ngëma togü i pexrüü äëxgacügütükumüwa ügxü, rü churaragüarü äëxgacüna naxcëx peyacagü i ñuxma na moxü wena pepëxewa nagagüäxüçëx i Pauru. ¡Rü namaä nüxü pixu na penaxwëxegünetaxü na meä nüxü pecuáxchaüxü i nachiga! Rü toma rü tá marü ítamemare na namagu tayamáxüçëx naxüpa na ínanguxü —ñanagürü. ¹⁶ Natürü ngëne ga Paurueyëx rü nüxü nacuáchiga ga Pauruxü na yamëxgüchaüxü, rü yemacëx churaragüpatawa naxü na Paurumaä nüxü yanaxuxüçëx. ¹⁷ Rü Pauru naxcëx naca ga wüxi ga capitáü, rü ñanagürü nüxü: —¡Curü äëxgacüxtawa naga i ñaä ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i namaä nüxü yaxuxchaüxü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema capitáü rü äëxgacüxtawa nanaga ga yema ngextüxüxü. Rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poxcuxü i Pauru rü chauxcëx naca, rü choxna naca na nuä cuxüxtawa chanagaxüçëx i ñaä ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i cumaä nüxü yaxuxchaüxü —ñanagürü. ¹⁹ Rü naxmëxgu yayauxächiäcüma toxnamana nanaga ga äëxgacü, rü yéma nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü yiixü i ngëma chomaä nüxü quixuxchaüxü? —ñanagürü. ²⁰ Rü núma ga ngextüxüxü nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngëma Yudíugü, rü nügümaä inaxunetagü na cuxna naxcëx nacagüxüçëx na moxü Yudíugüarü äëxgacügütükumüpëxewa na cunagaxüçëx i Pauru. Rü tá cumaä nüxü nixugü na meä nüxü

nacuèxguchaňxü i nachiga. ²¹ —¡Natürü tāütáma nüxü cuyaxö! Erü 40 arü yexera i yatügi rü marü nügümäa inaxunetagü, rü ñanagürögü:

“Tachixexügugü tá ega tacü ingöxgügu rü ēxna ixaxegügu naxüpa na yamáxü i Pauru”, ñanagürögü. Rü ñuxma rü marü ínamemare, rü namagu nananèjxgü, rü curü orexicatama nixi i ñuxma ínanguxëegüxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga äëxgacü rü ínayamu ga yema ngextüxüxü, rü nüxna naxäga na taxüemaä nüxü yaxuxüçèx ga na namaä nüxü yaxuxü ga yemachiga.

Äëxgacü ga Perixütawa Pauruxü namu

²³ Rü yexguma ga guma äëxgacü rü taxre ga norü capitáüçèx naca, rü ñanagürü nüxü: —¡Penamexëe i 200 i churaragü i nacutümaämare ixixü, rü 70 i churaragü i cowarutagu ixü, rü 200 i churaragü i wocaxemaä ixäxnexü na 9 arü oragu i chütacü Checharéawa naxixüçèx! ²⁴ —¡Rü ngëxgumarüü ta penamexëe i ñuxre i cowarugü i Paurucèx na törü äëxgacü i Perixütawa naxüxüçèx rü na taxuüma nüxü üpetüxüçèx i namawa! —ñanagürü. ²⁵ Rü yema capitáügümäa yéma nanamu ga wüxi ga popera ga ñaxü:

²⁶ “Choma i Cládui Díchiu, rü cuxü charümoxë Pa Äëxgacü ya Mecüxüchi Pa Perix. ²⁷ Rü yima yatü ya cuxcèx ngema chanamucü, rü Yudíugü nayayauxgü rü wixguxüchi taèx nayamèxgü. Natürü yexguma nüxü chacuáchigagu na Dumacüäx na yiixü, rü yéma chaxü chorü churaragümaä, rü nüxna chanapu. ²⁸ Rü nüxü chacuáchaxü ga tacü ga chixexümaä na ínaxuaxügüäxü, rü yemacèx Yudíugüarü äëxgacügtücumüpëxewa chanaga. ²⁹ Rü yexguma nüxü chacuèx ga na Yudíugüarü muchigacèxmare na ínaxuaxügüäxü. Natürü taxuüma ga chixexü naxü na tüxcüü yamáxüçèx rü napoxcuxüçèx. ³⁰ Natürü yexguma nüxü chacuáchigagu ga na nügümäa inaxunetaxü ga Yudíugü ga na yamèxgüäxüçèx, rü yexgumatama nagu charüxñü na cuxüttawa chanamuxü. Rü yema ínaxuaxügüxü, rü namaä tá nüxü chixu na cuxüttawa naxixü rü cumaä nüxü na yanaxugüxüçèx na tacüçèx ínaxuaxügüäxü”,

ñanagürü. ³¹ Rü yema chütaxügu inaxiächi ga yema churaragü, yexgumarüü ga norü äëxgacü na namuxürüü. Rü Pauruxü nigagü ñuxmata Aütipatiwa nangugü. ³² Rü moxüäcü rü nawoegu ga yema churaragü ga nacutümaämare ixixü rü naxpataüwa naxi. Rü yema churaragü ga cowarutagu ixü, rü Paurumaä inaxiäma. ³³ Rü yexguma Checharéawa nangugügu, rü äëxgacü ga Perina nanaxä ga yema popera, rü Pauruxü rü ta inamugü. ³⁴ Rü yexguma nüxü nadaumatügu ga popera ga äëxgacü ga Peri, rü Pauruna naca ga ngextacüäx na yiixü. Rü yexguma nüxü nacuèxgu ga na Chiríchiaanecüäx yiixü, rü ñanagürü nüxü: ³⁵ —Cuxü tá icharüxñü i ngëxguma ínangugügu i ngëma cuxü íxuaxügüxü —ñanagürü. Rü yexguma nanamu ga churaragü na wüxi ga ucapu ga äëxgacü ga Erodepatawa yexmaxüwa nüxna na nadaugüxüçèx.

24

Pauru rü äëxgacü ga Peripëxewa nügüétüwa nidexa

¹ Rü wüximëëxpüx ga ngunexü ngupetügu, rü Yerucharéüwa ne naxü ga paigüeru ga Ananíä, namaä ga ñuxre ga Yudíugüarü äëxgacügülerugü rü wüxi ga yatü ga meäma dexaxü cuáxü ga Téturu ga naëga. Rü nümagü rü äëxgacü ga Perixütawa naxi na namaä nüxü yanaxugüxüçèx ga tüxcüü Pauruxü na ínaxuaxügüxü. ² Rü yexguma Pauruxü yéma nagagügu, rü inanaxüga Téturu ga nüxü na yaxuxü, rü ñanagürü:

—Moxēxüchima i cuma Pa Äëxgacü Pa Perix, erü cugagu nixi i meäma toxü naxüpetüxü i nuä. Rü cugagu nixi i nuä i ñoma i nachiüñanewa na toxü nangëxmaxü i muxüma i mexügü. ³ Rü moxë cuxna taxä erü guxüwama rü guxüguma cuxütawa tanayauxgü i guxüma i ngëma mexügü Pa Äëxgacüxüchima, Pa Perix. ⁴ Natürü tama yexeraäcü cuxü chachixe wechaü. Rü ngëmacèx cuxna chaca na paxaächi meä toxü icurüxñüxü. ⁵ Rü ñuxma rü wüxi i orexü cumaä chixuxchaü. Rü marü nüxü tadau i ñaä yatü rü wüxi i daaweanerüü na yiixü, erü chixexümaä nayaxucuxëgü i Yudíugü i guxü i nañanewa na nügü yatoyexüçèx. Rü nüma nixi i norü äëxgacü i ngëma duüxügü i nüxü yaxögüxü i Ngechuchu i Nacharétucüñäx. ⁶ Rü toma tayayauxgü i ñaä yatü ga yexguma tupauca ga taxüne naxüxaxëe chaügu. Rü torü mugü tomaä nüxü ixuxüñäcüma nüxna tacagüchaü. ⁷ Natürü ínangu ga churaragüärü äëxgacü ga Díchiu, rü muxüma ga norü churaragümaä toxna nanapu. Rü toma i ínaxuaxügüxe, rü toxü namu na cuxütawa taxixüçèx. ⁸ Rü ñuxma rü marü name i cumatama nüxna cuca i ngëma Pauru na nüxü cucuáxüçèx na aixcüma yiixü i guxüma i ngëma naxcèx ítanaxuaxügüxü i tomax —ñanagürü. ⁹ Rü yema togü ga Yudíugü rü ta, rü ñanagürögü: —Rü aixcüma nixi i ngëma ore —ñanagürögü. ¹⁰ Rü yexguma ga guma äëxgacü ga Peri rü naxmëxmaä Pauruxü naxuneta na yadexaxüçèx. Rü yexguma ga Pauru, rü ñanagürü: —Chorü taäemaä cupëxewa chaugüçèx chidexa, erü nüxü chacuèx na mucüma ga taunecü ñoma i nachiüñaneärü äëxgacü quiixü. ¹¹ Marü name i cumatama naxcèx ícuca, erü 12 i ngunexüxícatama nangupetü ga na Yerucharéüwa changuxü na Tupanaxü chayarücuëxüüxüçèx. ¹² Rü bai ga tupauca ga taxünewa, rü bai ga ngutaquëxepataügüwa, rü bai ga ngürüñanewamare ga ïänewa choxü nadaugü ga Yudíugü ga na texémaä íchiporagacüüxü, rü na chananuëxëexü ga duüxügü. ¹³ Rü ñuxma i ñaä duüxügü i choxü íxuaxügüxü, rü bai i wüxiwaxüra cuxcèx nanangoxëegü na aixcüma yiixü i ngëma naxcèx choxü ínaxuaxügüxü. ¹⁴ Natürü cumaä nüxü chixu, rü nuxcümaügüxü ga chorü oxigüärü Tupanaäxü nixi i chapuracüxü ngëxgumarüü i choxü na nanaxwèxexü ya Ngechuchu ya Cristu ya nüxü chayaxöcü. Rü ngëma nixi i nümagü i Yudíugü naxugüägu rü na:

“Tomare i ore”, ñagüxü. Rü aixcüma nüxü chayaxö i guxüma i Tupanaärü mugü ga Moñché ümatüxü rü guxüma i Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ümatügüxü. ¹⁵ Rü choma rü ta yema nuxcümaügüxü Tupanaäxü chayaxö. Rü naxrüü chayaxö rü tá wena na namaxëxü i ngëma yuexü i mexügü rü chixexügü. ¹⁶ Rü ngëmacèx nixi i guxüguma meä chaugüna chadauxü na chauäewatama nüxü chacuáxüçèx na chamevä i Tupanapëxewa rü duüxügüpëxewa. ¹⁷ Rü dücax, Pa Äëxgacüx, rü ñuxre ga taunecü togü ga nachiüñanegu chixügü, rü düxwaxarü chauchiüñanecèx wena chataegu na nuä chanangexüçèx ga diëru ga namaä nüxü charüngüxëe chaüxü i chautanüxügü i Yudíugü i nüxü nataxuxü, rü nuä Tupanana chanaxäxüçèx i chorü ãmaregü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü yema ngunexügü rü tupauca ya taxünewa Tupanana íchanaxä ga chorü ãmaregü, nawena na chaugü chamevä i Tupanapëxewa. Rü tama muxü ga duüxügümaä chayexma, rü tama chananuëxëe ga duüxügü ga yexguma ñuxre ga Yudíugü ga Áchiaanecüñäx choxü daugüga yéma tupauca ya taxünewa. Rü ngëmagü chi nixi i ñuxma nuä ïxü na choxü ínaxuaxügüxüçèx ega tacü nüxü ngëxmagü i chauchiga. ²⁰ Rü ngëxguma tama tacü nüxü ngëxmagü ga yema tupauca ya taxünewa choxü daugüxü, jrü ëcü ñaä ñuxma nuxmagüxü cumaä nüxü ixugü na tacü ga chixexüxü chowa nadaugüxü ga yexguma Yudíugüärü äëxgacügütücumüpëxewa chayexmagü! ²¹ Rü ñaxüxícatama nixi ga chorü

ore ga tagaācü namaā chachonagüxü ga yexguma yema āēxgacügüpēxewa chayexmagu:

“Rü ñuxma rü choxna pecagü erü choma chayaxō i wena tá na namaxēxü i yuexü”, ñacharügü ga yexguma —ñanagürü ga Pauru. ²² Natürü ga Peri rü meā nüxü nacuēx ga yema Cristuaxü yaxōchiga. Rü yemacèx ga yexguma Pauruaru orexü naxīnüğü, rü ínayachaxāchi ga na nüxna naçaxü, rü ñanagürü Yudíugüxü: —Ngēxguma churaragüarü āēxgacü ya Díchiu núma ūxgu, rü tá meāma nüxü chacuèx i ngēma naxcèx ípenaxuaxüxü —ñanagürü. ²³ Rü yexguma ga Peri rü norü capitáüxü namu ga na Pauruna nadauxücèx. Natürü tama nanapoxcuxuchi, rü tama nanachuxu ga na naxītagu naxīnäexü ga namüfügü, rü nüxü na nangüxēegüxü. ²⁴ Rü ñuxre ga ngunexü marü ngupetügu rü wena yéma naxü ga Peri ngīmaā ga naxmèx ga Drusila ga Yudíu ixīcü. Rü Paurucèx nayacaxëe, rü nüxü naxīnü ga yema ore ga Pauru namaā nüxü ixuxü ga Cristuaxü na yaxōxüchiga. ²⁵ Natürü yexguma Pauru meāma namaā nüxü ixuxgu na ñuxācü Tupana naxwèxexü na meā imaxüxü rü ñuxācü nanaxwèxexü na törü maxümaā meā icuáxü rü ñuxācü tá tuxna naçaxü i törü maxüchiga, rü poraäcü nabaixächiäe ga Peri. Rü duxwa ñanagürü nüxü: —jĒcü íixü i ñuxmax! Rü ngēxguma ñuxguacü icharüxäüxmaregu, rü wena táxarü cuxcèx changema —ñanagürü. ²⁶ Yerü Peri ínananguxëe na Pauru chi dīeru nüxna ixäxü na yangéäxücèx, rü yemacèx muëxpüxcüna naxcèx nangemaxü, rü namaā nidexaxü. ²⁷ Rü taxre ga taunecü yemaäcü nixigü. Rü Ínanguxuchi ga Peri ga na āēxgacü yiixü, rü nachicüü ningucuchi ga Pórchiu ga Festu. Natürü núma ga Peri, rü Yudíugümaā nügü namecümaxëechaü, rü yemacèx tama ínananguxuchixëe ga Pauru.

25

Āēxgaciü ga Festupēxewa nayexma ga Pauru

¹ Rü Checharéawa nangu ga Festu na yéma āēxgacüxü yaxücxücèx. Rü marü tomaëxpüx ga ngunexü yéma nayexmagu, rü wenaxärü inaxüächi, rü Yerucharéüwa naxü. ² Rü yéma Yerucharéüwa rü yema paigüarü āēxgacügü rü Yudíugüarü āēxgacügü rü Pauruxü ínaxuaxügü Festupēxewa. ³ Rü naxcèx ínacagü ga Yerucharéüwa Pauruxü na namuxücèx. Yerü númagü rü nagu narüxñüe na namagu yacuxéügüäxü na yexma yamèxgüäxücèx. ⁴ Natürü ga Festu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Checharéagu napoxcu i Pauru, rü choma rü tá paxa ngēma Checharéawa chaxü. ⁵ Rü ngēmacèx name nixi i perü āēxgacügü rü chowe narüxi i Checharéawa, rü ngēxguma tacü rü chixexü naxüxgu i ngēma yatü, rü ngēma tá nixi i chomaā nüxü pixugüxü —ñanagürü. ⁶ Rü maneca 8 rü ēxna 10 ga ngunexü Yerucharéüwa nayexma ga Festu, rü ñuxüchi Checharéacèx nataegu. Rü yexguma ínanguxguarü moxüäcü rü yema nachica ga ngextá duüxügünä ínaçaxüwa naxü, rü yéma nayarüto norü tochicaxüwa. Rü Paurucèx nangema na yéma napëxewa nagagüäxücèx. ⁷ Rü yexguma yexma yaxücxugu ga Pauru, rü yema Yudíugü ga Yerucharéüwa ne íxü, rü naxcèx naxi. Rü muxüma ga chixexügümaā ínanaxuaxügü. Natürü taxuwama nüxü nüxü nadauxëe na aixcüma yiixü ga yema naxcèx ínaxuaxügüäxü. ⁸ Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Āēxgaciü, taxuüma ga chixexü namaā chixugü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü, rü bai ga tupauca ya taxünemaā, rü bai ga āēxgacü ya Chécharumaā —ñanagürü. ⁹ Natürü núma ga Festu rü Yudíugümaā nügü namecümaxëechaü, rü yemacèx Pauruna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Cunaxwèxexü na Yerucharéüwa cuväxü na ngēma cuväna chaçaxücèx naxcèx

i guxüma i ngëma naxcèx cuxü ínaxuaxügütü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü cupëxewa changëxma na choxna cuçaxücèx, erü cuma nixi i cuxü naxunetaxü i ãëxgacü ya tacü ya Chécharu na ãëxgacü quiixü i núma. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i nuã choxna cuca. Erü taxuüma i chixexü chaxü i Yudíugümaä, ngëgxumarü i cuma meäma nüxü cucuëx. ¹¹ Ngëgxuma chi tacü i chixexü chaxüxgu rü marü name na naxcèx choxü yamègxü, rü marü name i na chayuxü. Natürü ngëgxuma nataxuxguma i tacü i aixcüma ixixü i ngëma naxcèx choxü ínaxuaxügütü, rü taxuacüma texé Yudíugüna choxü tamu. Rü naxcèx íchaca na nümatama ya ãëxgacü ya tacü ya Chécharu choxna naçaxücèx —ñanagürü ga Pauru. ¹² Rü yexguma ga Festu rü norü ucuxerüüga ãëxgacügümää nidexa, rü ñuxüchi ñanagürü Pauruxü: —Marü naxcèx ícuca na ãëxgacü ya tacü ya Chécharu cuxna çaxücèx. Ëcü, ñuxma rü naxüntawa tá cuxü chamu —ñanagürü.

Ãëxgacü ga Agripapëxewa nayexma ga Pauru

¹³ Rü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü Checharéawa nangugü ga Yudíugüarü ãëxgacü ga Agripa rü naëyèx ga Bereniche, na Festuxü yanamoxëgxücèx. ¹⁴ Rü marü ñuxre ga ngunexü yéma nayexmagü, rü Agripamaä nüxü nixu ga Festu ga Pauruchiga, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i yatü i poxcuxü ga Peri tama ínguxuchixëëxü. ¹⁵ —Rü yexguma choma Yerucharéüwa chayexmagu, rü paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügürugü rü ínanaxuaxügü, rü naxcèx ínacagü na namaä chanaxueguxücèx rü na yamègxüäxücèx. ¹⁶ —Rü choma chanangäxü, rü tama tocüma nixi i toma i Dumacüäxgu i na tayamáxü i wüxi i duüxü ega tama nügüétüwa yadexaxíragu napëxewa i ngëma ínaxuaxügütü. ¹⁷ —Rü yemacèx ga yexguma núma nangugüga yema Yudíugü, rü yexgumaärü moxüäcü rü chorü tochicaxüwa chitocuchi na nüxna chaçaxücèx nachiga ga yema, rü yéma naxcèx changema ga yema yatü. ¹⁸ —Natürü ga yema Yudíugü ga ínaxuaxügütü, rü taxuüma ga tacü ga chixexü ga choma íchananguxëëxüxü nixugü. ¹⁹ —Natürü norü Tupanachiga rü wüxi ga yatü ga Ngechuchuchiga nixi ga yema nagu yadexagütü. Rü nüma ga Yudíugü nüxü nixugü ga na nayuxü ga yema Ngechuchu, natürü Pauru nüxü ixuxgu rü marü wena namaxü. ²⁰ —Rü yexguma ga choma ga tama na nüxü chacuáxü ga ñuxäcü tá chanamexëëxü ga yema guxchaxü, rü yemacèx nüxna chaca ga Pauru ngoxi nanaxwèxe ga Yerucharéüwa na naxüxü, na yéma nüxna chaçaxücèx. ²¹ —Natürü nüma ga Pauru naxcèx ínaca ga na ãëxgacü ya tacü ya Chécharupëxewa naxüxü na nümatama ya Chécharu nüxna çaxücèx. Rü yemacèx chanamu na meä nüxna nadaugüxücèx ñuxmata choma ãëxgacü ya Chécharuxüntawa chanamux —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Festuxü: —Choma rü ta nüxü chaxinüchaü i norü ore i ngëma yatü —ñanagürü. Rü Festu nanangäxü rü ñanagürü: —Moxü tátama nüxü cuxinü —ñanagürü. ²³ Rü moxüäcü yema ucapu ga ãëxgacügü íngutaquëxegüxüwa nangugü ga Agripa rü Bereniche rü poraäcü nangëxäegü. Rü namaä ínangugü ta ga churaragüarü ãëxgacügü rü yema ïänecüäxgu ga corigüxüchi ixígütü. Rü ñuxüchi Paurucèx nangema ga Festu na yema ãëxgacügüpëxewa nagagüäxücèx. ²⁴ Rü ñanagürü ga Festu: —Pa Æëxgacü Pa Agripax, rü Pa Guxäma i Pema ya Nuxmagüxe, ñaã nixi i ngëma yatü i nachigamaä yadexagütü i guxüma i Yudíugü. Rü chopëxewa ínanaxuaxügü ga Yerucharéüwa rü núma rü ta. Rü guxüguma tagaäcüma choxna naxcèx nacagü na nayuxü. ²⁵ —Natürü i choma rü taxuüma i tacü i chixexü i naxüxü nawa chadau na naxcèx yamáxü. Natürü nüma ga Pauru rü naxcèx ínaca na ãëxgacü ya tacü ya Chécharu nüxna çaxü, rü

ngēmacèx nagu charüxñü na ngēma chanamuxü. ²⁶ —Natürü taxuüma i ore i aixcüma ixixü i nachiga choxü nangēxma na chorü ãëxgacü ya Chécharucèx chanaxümatüxüçèx. Rü ngēmacèx chanamu na nuã pepēxewa nagagüäxüçèx, rü cuxcèx türü nixi, Pa Äëxgacü Pa Agripax, na nüxna cuçaxüçèx, na nüxü chacuáxüçèx i tacü tá na chaxümatüxü naxcèx ya ãëxgacü ya Chécharu. ²⁷ —Erü chauxcèx rü tama name na ngextá namuxü i wüxi i poxcuxü ega tama naxümatüxíragu nachiga na tacüçèx ínaxuaxügüäxü.

26

Pauru rü ãëxgacü ga Agripapëxewa nügüétüwa nidexa

¹ Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Pauruxü: —Marü name i ñuxma i cugüétüwa quidexa —ñanagürü. Rü yexguma naxunagümëxë ga Pauru, rü inanaxügü ga nügüétüwa na yadexaxü, rü ñanagürü: ² —Chataäe, Pa Äëxgacü Pa Agripax, erü cupëxewa chidexa i ñuxma na chaugüétüwa chachogüxüçèx i guxüma i ngēma choxü na ínaxuaxügüäxü i ngēma chautanüxü i Yudíugü. ³ —Rü yexeraäcü chataäe erü cuma nüxü cucuèx i guxüma i tocüma i toma i Yudíugü, rü guxüma i Moïché ümatüxü i mugü i naxcèx yadexagüxü i chautanüxügü. Rü ngēmacèx cuoxna chaca na meä choxü icurüxñüxüçèx.

Pauruarü maxü naxüpa ga Ngechuchuaxü na yaxööxü

⁴ —Rü guxüma i ngēma chautanüxügü i Yudíugü rü nüxü nacuëxgü ga ñuxäcü na chamaxüxü ga natanüwa ga chauchiüñanewa rü Yerucharéüwa ga yexguma changextüxüüragu. ⁵ —Rü ngēxguma chauchigaxü yaxugüechaügu, rü núma nüxü nacuëxgü ga choma rü woetama Parichéu na chiiixü. Rü toma i Yudíugü i Parichéugü na tixigüxü, rü toma nixi i guxüma i totanüxü i Yudíugüarü yexera na poraäcü tanaxaurexü i ngēma tocüma. ⁶ —Rü ñuxma i ngēma chautanüxügü i Yudíugü rü nuã pepēxewa choxü nagagü erü chayaxö na Cristugagu nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, yema Tupana nuxcümaügüxü ga torü oxigümaä inaxunetaxürrü. ⁷ —Rü guxüma i totanüxügü i Yudíugü rü ínananguxëegü na nüxü nadaugüxü rü tá na yanguxü i ngēma uneta. Rü ngēmacèx Tupanaxü nicuëxüügü rü guxüguma i ngunecü rü chütacü rü Tupanaäxü napuracüe. Rü choma rü ta íchananguxëe na nüxü chadauxü rü tá na yanguxü i ngēma uneta, rü ngēmacèx nixi, Pa Äëxgacüx, i ñuxma i choxü ínaxuaxügüäxü i ngēma chautanüxügü i Yudíugü. ⁸ —¿Rü tüxcüü tama peyaxögü na Tupana wena namaxëxëexü i ngēma yuexü?

Pauru rü nüxü nixu ga ñuxäcü yema yaxögüxüwe na yangëchigüxü

⁹ —Rü choma nagu charüxñüga noxri rü name ga muxüma ga chixexü namaä na chaxüxü ga yema Ngechuchu ya Nacharétucüäxäxü yaxögüxü. ¹⁰ —Rü yemacèx nawe chingëchigü ga Yerucharéüwa. Rü paigüarü ãëxgacügüxüttawa naxcèx íchaca ga popera na chanapoxcueväçèx ga yema yaxögüxü. Rü yexma chanapoxcue ga muxüma. Rü yexguma chautanüxü ga Yudíugü nadaixgu ga yema yaxögüxü, rü choma rü chorü me nixi. ¹¹ —Rü muëxpüxcüna rü chanapoxcuevä na nüxü naxoexüçèx ga yema na yaxögüäxü. Rü yemaäcü chanaxü ga guxüñema ga ngutaquëxepataügüwa. Rü poraäcü naxchi chaxaxichi ga yema yaxögüxü, rü yemacèx nawe chingëchigü ñuxmata to ga nachiüñanegune ga íänegüwa.

Pauru rü wenaxärü nüxü nixu ga ñuxäcü na yaxööxü ga noxrix

¹² Rü ñanagürü ga Pauru: —Rü yema yaxögüxüxü na chapoxcueväçèx nixi ga Damacuwa chaxüxü. Rü yemacèx ga paigüarü ãëxgacügü rü choxü namugü rü choxna nanaxägü ga popera ga nawa choxna naxägagüxü na

chanapoxcuexüçèx ga yema yaxõgûxü. ¹³ —Rü yexguma namagu taxiyane, Pa Äëxgacü, rü yexguma meäma tocuchiwa nanguxgu, rü nüxü chadau ga wüxi ga omü ga daxüwa ne üxü ga üèxcüarü yexera ixixü ga choxü baxixü rü yema chomücügxü rü ta baxixü. ¹⁴ —Rü guxäma ga toma rü ñaxtüanegu tayayi. Rü choma rü nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga Yudíugawa choxü ñaxü:

“Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tüxcüü i chowe quingëchigüxü? Poraäcü cugütama cuchixexëe ñoma wüxi i tacü i ämaguxügu cucuxgüxürüü”, ñanagürü choxü. ¹⁵ —Rü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“¿Texé quixü, Pa Corix?” ñacharügü. Rü nüma ga Cori rü ñanagürü choxü:

“Choma nixü i Ngechuchu rü chorü duüxügü nixü i ngëma nawe quingëchigüxü. ¹⁶ —¡Natürü írüda rü inachi! Rü marü cuxcèx changox i ñuxmax, erü cuoxü chamuxchaü na choxü cupuracüxüçèx rü nüxü quixuchigaxüçèx i ngëma ñuxma na choxü cudeauxü rü ngëma yixcüra tá chauxüxtawa nüxü cudeauxü. ¹⁷ —Rü cuoxna tá chadau i natanüwa i cutanüxügü i Yudíugü rü ngëma tama Yudíugü ixígüxü i ñuxma tá natanüwa cuoxü chamuxü. ¹⁸ —Rü ngëma cuoxü chamu na ngëma duüxügüxü choxü cucusexüçèx rü nüxü naxoexüçèx i nacüma i chixexügü rü chauga naxñüexüçèx. Rü ngëma tá cuoxü na Chatanámëxewa ícunanguxüxexüçèx i ngëma duüxügü na chowe naxixüçèx rü choxü yaxõgûxüçèx na choma rü nüxü nüxü changechaüxüçèx i norü pecadugü, rü nüxü nangëxmaxüçèx i nachica namaä i guxüma i chorü duüxügü i üünegüxü”, ñanagürü choxü ga Cori.

Pauru rü naga naxñü ga yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxü

¹⁹ —Rü yemacèx ga chomax, Pa Äëxgacü Pa Agripax, rü naga chaxñü ga yema ore ga Ngechuchu chomaä nüxü ixuxü ga yexguma choxü nabaxixgu ga yema omü ga daxüwa ne üxü. ²⁰ —Natürü noxri rü Damacucüäxgümaä nüxü chixuchiga ga Tupanaärü ore. Rü yixcama ga Yerucharéüçüäxgümaä, rü yemawena rü guxü ga Yudéaanewa, rü ñuxüchi yema tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü chixu. Rü ñacharügü:

“¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexügü, rü Tupanacèx pedaugü, rü meä pemaxë na duüxügü nüxü daugüxüçèx na aixcüma peyaxõgûxü!” ñacharügü. ²¹ —Rü yemacèxtama nixü ga tupauca ya taxünegu choxü yayauxgüxü rü choxü yamëxgüchaüxü ga chautanüxügü i Yudíugü. ²²⁻²³ —Natürü Tupana choxü narüngüxëe rü ngëmacèx taguma íchayachaxächi na guxüma i duüxügümaä nüxü chixuxü rü woo buxü rü yaxü. Rü namaä nüxü chixu ga yema ore ga nuxcümaägxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü Moïché nüxü ixugüxü na ñuxäcü tá nüxü nangupetüxü ga Cristu rü ñuxäcü tá na nayuxü, natürü yemawena rü nüma tá yiixü ga nüxira yuwa ínadaxü. Rü namaä nüxü chixu ta ga yema nuxcümaägxüärü ore ga ñaxü:

“Rü Cristu rü tatanüxü i Yudíugümaä rü ngëma to i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxümaä tá naxunagüäxü i ore i tüxü maxëxexü”,
ñaxü. Rü yemachigaxüxícatama nixü ga namaä chixuxü —ñanagürü ga Pauru.

Pauru rü Agripaaxü nanangúchaüxëe na yaxõðoxüçèx

²⁴ Rü yexguma yemaäcü nügüétüwa yadeaxgu ga Pauru, rü ñanagürü ga Festu tagaäcüma: —Cungëäemare Pa Paurux. Rü ngëma na yeüçürü cunguéchaü, rü düxwa nawa cungëäe —ñanagürü. ²⁵ Natürü ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama changëäe Pa Äëxgacüxuchi, Pa Festux. Erü ñaä ore i nüxü chixuxü, rü aixcümaxüchima nixü. ²⁶ —Rü daa äëxgacü ya Agripa rü meäma nüxü nacuëx i guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Rü ngëmacèx tama chamuüäcüma chorü taäemaä napëxewa nüxü chixu, erü

nüxǖ chacuèx na nüma rü ta nüxǖ nacuáxǖ i ḫacüchiga na yǖxǖ i guxǖma i ūnaā ore. Erü tama ngextámare cūācü naxüpetü i ngēma. ²⁷ —¿Cuyaxōxǖ, Pa Agripax, i ngēma Tupanaārü orearü uruūgü nüxǖ ixuxǖ? Choma nüxǖ chacuèx rü cuyaxō —ñanagürü ga Pauru. ²⁸ Rü Pauruxǖ nangāxǖ ga Agripa, rü ñanagürü: —¿Exna cuma nagu curuxñügu rü ngēmaācü noxre i curü oremaā na choxǖ cuyaxōxēēxǖ? —ñanagürü. ²⁹ Rü ñanagürü ga Pauru: —Woo noxre i oremaā rü woo muxǖ i oremaā rü Tupana nanaxwèxe na cuyaxōxǖ. Rü tama i cuxicatama, natürü guxǖma i ūnaā nuā choxǖ ūnūexǖ rü ta, rü Tupana nanaxwèxe na chauxrǖ yixigüxǖ, natürü tama chauxrǖ daa cadenagümaā na yanēxgüxǖ —ñanagürü ga Pauru. ³⁰ Rü yexguma inachigü ga Agripa, rü Festu, rü Bereníche, rü guxǖma ga yema namaā yéma rütogüxǖ. ³¹ Rü yexguma ga nümagü rü noxrüwama naxi na yéma nügümaā Pauruchiga yadexagüxǖcèx. Rü ñanagürü: —Rü ngēma yatü, rü taxuüma i chixexǖ naxǖ na naxcèx yamáxǖ rü exna naxcèx napoxcuxǖ —ñanagürü: ³² Rü Festuxǖ ñanagürü ga Agripa: —Ngēxguma chi tama nümatama naxcèx ínacaxgu na Chécharu nüxna çaxǖcèx, rü chi ítananguxuchixëe —ñanagürü.

27

Pauruxǖ Dumawa namugü

¹ Rü yema äēxgacügü rü düxwa nagu naruxñǖ na norü äēxgacü ga Chécharu ga Itáriaanewa yexmacüxtawa na toxǖ namugüxǖ. Rü norü churarágarü capitáüna nanamu ga Pauru namaā ga ūnxre ga togü ga poxcuexǖ na Chécharuxǖtawa nagagüäxǖcèx. Rü guma capitáü rü Yúriu nixi ga naega, rü norü churarágütücumü rü Chécharuarü Dauruǖgü nixi ga naega. ² Rü nagu tichoǖ ga wüxi ga wapuru ga buanecümaā ixǖxǖne ga Adamíchiwa ne ūxǖne ga Áchiaarü ūnegüwa ūxchaxǖne. Rü towe ta nixǖe ga Aritárcu ga Machedóniäānecǖäx ga Techarónicawa ne ūxǖ. ³ Rü moxǖäcü rü Chidäǖärü türewa tangugü. Rü Paurumaā namecüma ga capitáü ga Yúriu. Rü ínanaxǖexëe na yémacǖäx ga namüçügxǖtagu naxǖaneäxǖcèx ga Pauru, na nümagü nüxǖ nangǖxǖegüxǖcèx. ⁴ Rü yéma itaxiächi. Rü Chiprearü capaxǖärü tocüwaguama taxi, naxchaxwa ga buanecü, yerü towaama nabu. ⁵ Rü yéma Chiprewa tixäǖ ga taxtü rü Chiríchiaanecutüwa tarüyicu. Rü yemacutügu taxi, rü Paüpíriaanewa tachopetü rü ñuxmata Díchiaanewa yexmane ga ūnäe ga Mirawa tangugü. ⁶ Rü yema capitáü yexma nüxǖ nayangau ga wüxi ga wapuru ga Aleyädríawa ne ūxǖne ga Itáriaanewa ūxǖne. Rü gumagu toxǖ nichoǖxǖe, rü tomaä inaxǖächi. ⁷ Natürü írarüwatama itiñaxwetaxǖ ga muxǖma ga ngunexǖgu, rü guxchaäcüma Guíduarü toxmèxtawa tangugü. Natürü towaama nabuema ga buanecü, rü yemacèx capaxǖ ga Chamonaärü toxmèxtawa tachopetü rü capaxǖ ga Crétaxǖ ítachoeguächi. ⁸ Rü guxchaäcüma nacutügu taxi ga yema capaxǖ, rü wüxi ga nachica ga Mexǖ ga Türegu äegaxǖwa tangugü. Rü ūnäe ga Dácheaarü ngaicamana nayexma. ⁹ Natürü marü poraäcü namagu tanuxcü ga na itaxiäxǖ, rü marü naxäücüma ga na itaxiämaxǖ yerü marü nawa nangu ga guma tauemacügü ga nagu nagáuanecü. Rü yemacèx ga Pauru rü nayaxucuxǖe ga duǖxǖgü, rü ñanagürü: ¹⁰ —Pa Chomüçügxü, nüxǖ chacuèx i ngēxguma chi ixǖamagu, rü tá naxäücüma. Rü daa wapuru rü tá inayariütaxu namaā i guxǖma i naäcu. Rü ngürüächi i yixema rü tá ta tayue —ñanagürü. ¹¹ Natürü yema churarágarü capitáü rü yexeraäcü guma wapuruarü yoragaama naxinǖ, rü marinergüärü capitáügaama naxinǖ, rü tama aixcüma Pauruga naxinǖ. ¹² Natürü yema türe rü tama name ga yéma na tanangupetüxǖexǖ ga gáuanexǖ. Rü yemacèx wixguxǖchi guxǖma

ga duǔxügü nagu narüxñüe rü narümemaē nixí ga na itaxíāchixü ga yéma. Rü nanaxwèxegü ga chi Cueníchewa na tangugüxü na yéma tanangupetüxëexü ga gáuanexü, yerü yema nixí ga wüxi ga Crétaarü tûre ga mexü ga tama poraācü buanecü ga taxü nawä nguxü.

Taxtüarü ngäxüttügu nüxü naxü ga buanecü ga tacü

¹³ Rü inanaxügü ga na meäma topëxewaama nabuxü ga buanecü, rü yemacëx ga nümagü ga marinerugü rü nüxü nacuëxegü rü chi meä ítangugü ga yema ítaxíxüwa. Rü yemacëx itaxíāchi, rü nacutüarü ngaicamagu taxí ga yema Crétaarü capaxü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü natürü ngürüächi yíxcamaxüra rü wüxi ga buanecü ga taxüchicü ga capaxüärü tocüwawa ne üxcü ngäxüttüwaama nanacue ga guma wapuru. Rü taxuacüma itixütaü nawaama ga buanecü. Rü yemacëx düxwa ítayachaxächi ga na tanatochinüxü, rü toxü ñicuetaü.

¹⁶ Rü wüxi ga capaxüxäcü ga Caudagu äegaxüärü tocüwawaama tachopetü ga ngextá tama poraācü íyabuaxüwa. Rü yéma poraācü tapuracüe na guma wapurugu tanatúnagüxü ga norü ngue ga yatúchigüne. ¹⁷ Rü yexguma marü natúnagügüägu ga guma ngue, rü napanaxägü ga tanütaxümaä nayanëíxgütuwe ga guma wapuru. Rü ñuxüchi nayawëgü ga yema naxchiru-tachinügü ga namaä yacuetaüxü ga noxrix, yerü namuüe ga na Chírutearü naxnucüwa yanangaixaügüxü. Rü yema buanecü toxü nicuetaümare. ¹⁸ Rü moxüäcü ga buanecü rü tama nangupetüéga, rü yemacëx inanaxügü ga na ñawoüäcuäxü. ¹⁹ Rü norü tomaëxpüx ga ngunexügü, rü naxmëxmaätama inanawoü ga yema natükügü ga guma wapuru, rü guxüma ga to ga norü yemaxügü. ²⁰ Rü muxüma ga ngunexügü, rü tama nangox ga üexcü rü ëxtagü, rü tama nangupetüéga ga guma buanecü ga taxüchicü. Rü düxwa nagu tarüxñüe ga marü täätäma na tamaxëxü. ²¹ Rü yexguma marü muxüma ga ngunexü tingegügu ga tama na tachibüexü, rü yexguma guxüma ga yema duǔxügütanüwa inachi ga Pauru, rü ñanagürü: —Narümemaë chi nixí, Pa Chomüçögüx, ga chauga na pexñüexü, rü tää chima na ixíāchixü ga Crétawa, rü tää chima ñuxmarüü tükü naxüpetü i ñaa äüçümaxü rü taxuxü chima i chixexü tükü nangupetü. ²² —Natürü ipetaäegü! erü wapuruxica tá inayariütaxu, natürü i yixema rü taxuéitäma tayue. ²³ —Erü ngewëxarü chütaxügü ya Tupana ya nüxü chapuracücü ya chorü cori ixíci rü núma nanamu i wüxi i norü orearü uruü i daxücüäx i chauxcëx ngóxü. ²⁴ —Rü ñanagürü choxü:

“;Täxü i cumuüxü, Pa Paurux! Erü äëxgacü ya Chécharupëxewa tá cungu, rü cugagu tá Tupana nanamaxëxëe i guxüma i ngëma cumüçögü i cumaä ngëxma wapurugu íxü”, ñanagürü choxü. ²⁵ —Rü ngëmacëx, Pa Chomüçögüx, ipetaäegü! erü choma rü aixcüma Tupanaäxü chayaxö, rü aixcüma tá nixí i ngëmaäcü tá nangupetüxü ngëxgumarüü i ngëma chomaä nüxü yaxuxü.

²⁶ —Natürü wüxi i capaxüwa tá tayarüçüxcuchitaügü —ñanagürü ga Pauru.

²⁷ Rü yexguma taxre ga yüxü tingexgu ga na itaxíxü, rü taxü ga taxtü ga Ariáticuwa tayexmagü, yerü ga buanecü rü nüxïca toxü nacuetaü. Rü ngäxüçüügu nüxü nicuëxächitanü ga yema marinerugü ga na dauxchitacutüwa tangugüchaüxü. ²⁸ Rü ñanataegü ga norü ngugütamaxü rü 36 ga metru nixí ga norü mátama. Rü yexguma marü írarüwa yaxüguxüra itaxíxgu rü wenaxärü nanangugütamagü, rü 27 ga metru nixí ga norü mátama ga yexgumax.

²⁹ Rü namuüe ga na nutamaä yanañataügüxü ga naxänacüwa, rü yemacëx guma wapuruchinüwa ñanawoü ga ägümüçü ga aüclagü ga achugünaxcëx ga napanaxämaä ixätxüxü na yemaäcü íyachaxächigüxëexücëx ga guma wapuru. Rü nayumüxëgü ga paxa na yangunexücëx. ³⁰ Natürü ga yema marinerugü rü nibuxmüchaü ga guma wapuruwa, rü yemacëx nanawäixëgü

ga guma wapuruarü ngue, rü ñanagürögü: —Ngëma wapurupẽxearü aüclagü tá ítawoň na nataixüçèx ya wapuru —ñanagürögüneta. ³¹ Natürü ga Pauru rü churaragüarü capitáňmaã rü norü churaragümaã nüxü nixu rü ñanagürü: — Ngëguma ñaã marinerugü rü tãütáma nuxä wapurugu nachoxgu, rü guxäma i pema rü tá peyue —ñanagürü. ³² Rü yexguma ga yema churaragü rü nayadaecunügü ga guma ngue, rü inananguxëegü. ³³ Rü yexguma marü yangunechaňgu, rü Pauru nayaxucuxëegü ga guxüma na nachibüexüçèx, rü ñanagürü: —Taxre i yüxü nixi i ñuxma na taguma aixrögumarüü pechibüexü, rü bai i tacü na pengõxü yerü poraăcü pexoegaăegü. ³⁴ Rü ñuxma rü pemaã nüxü chixu na pechibüexü na peporaexüçèx, rü taxuňma pexü üpetüxüçèx. Erü taxúetáma itayarütaxu rü bai i wüxi i peyaexüra inayarütaxu —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma marü yema ñaxgu, rü nanayaxu ga wüxi ga pău, rü Tupanana moxë naxä napëxewa ga guxüma. Rü inanabücu ga yema pău, rü inanaxügü ga na nangõõxü. ³⁶ Rü yexguma nataăegü ga guxüma, rü nümagü rü ta nachibüe. ³⁷ Rü 276 tixigü ga guxäma ga toma ga guma wapurugu ïxë. ³⁸ Rü yexguma marü nangäxëgu, rü ínanawoň ga yema trigu ga wapuru namaã äăcuxü na nangünagüächixüraxüçèx ga guma wapuru.

Inangu ga guma wapuru

³⁹ Rü yexguma yangunegu, rü yema marinerugü tama nüxü nacuáane ga ýéma. Natürü nüxü nadaugü ga wüxi ga axcuchixü ga naxnütüpêchinüäxü, rü nagu narüxñüe ga ýéma na yanangaixëegüäxü ga wapuru. ⁴⁰ Rü yexguma nanadaň ga norü ngaxüxü ga aüclagü, rü ýéma nanawogü. Rü nayawëgü ga norü toxchinüxüärü neixruõgü, rü inananga ga yema napëxewa üxü ga naxchirutachinü ga namaã iticuetaňxü. Rü itanaxügü ga nüxü na tingaicaxü ga yema naxnütüpêchinü. ⁴¹ Natürü wüxi ga naxnütürü nuxtamaxüwa tayarüngaitaň. Rü ýéma naxnütüwa nayarüwápëxe ga guma wapuru rü marü tama ýéma itaxiächi. Rü yoxni ga nachinüwa, rü yuape nayapuxëe. ⁴² Rü yema churaragü rü nagu narüxñüe ga na nadaiäxü ga yema poxcueväna taxuňma iňaxüçèx ga yexguma naxänacüwa nangugü. ⁴³⁻⁴⁴ Natürü yema norü capitáň ga churaragü, rü Pauruxü namaxëeňchaň, rü yemacèx tama nanaxwëxe ga na nadaiäxü ga yema poxcueväna. Natürü nanamu na yema ixänüxü rü nüxira ínayuxguxü na naxänacüwa nawëxguxüçèx, rü yema togü rü mürapewagüga rü ēxna yema wapurutüchigüga meä na ínachoňxüçèx. Rü yemaăcü guxäma meäma naxänacüwa tangugü.

28

Capaxü ga Márta nayexma ga Pauru

¹ Rü yexguma meäma naxänacüwa tangugüga guxäma rü yexguma nüxü tacuëxgü na Márta na yiňxü ga naëga ga yema capaxü. ² Rü yema yémacüäxgü ga duňxügü rü meäma toxü nayauxgü ga guxäma. Rü nanangixtagü ga wüxi ga üxü ga taxüne. Rü toxçèx nacagü ga guxäma na ýéma togü tanaixüguxüçèx, yerü napu rü nagáuane. ³ Rü Pauru nanadetaquëxe ga ñuxre ga naňchacüügü, rü üxüketüwa nayawocu. Natürü yexguma ýéma yawocuâgu, rü üxülarü naňemaxüchaxwa inayago ga wüxi ga äxtape. Rü Paurumëxëwa nayuxu, rü ýéma nayarütüächi. ⁴ Rü yexguma yema yémacüäxgü nüxü daugüga yema äxtape ga Paurumëxëwa na natuxü, rü nügümä ñanagürögü: —Ñaã yatü rü maneca wüxi i máëtaxü nixi. Rü woo taxtüwa yuwa na yaňaxü, natürü Tupana tama nanamaxëeňchaň —ñanagürögü. ⁵ Natürü guma üxüketüwa nanamaxü ga yema äxtape, rü taxuňma nüxü naxüpetü ga Pauru. ⁶ Natürü guxäma ga yema duňxügü rü ínananguxëegü rü ngoxi tá nachamé rü ēxna nayux.

Rü marü nuxcüxürama ga yema nüxü na nadaunüxü rü taxuüma nüxü na üpetüxü, rü düxwa togu narüxiñüe rü inanaxügue ga na ñagüxü: —Maneca wüxi ya tupana nixi —ñagüxü. ⁷ Rü yema nachicaaru ngaicamana nayexma ga norü naäne ga yema capaxüärü äëgxacü ga Púbiru ga naega. Rü nüma meäma toxü nayaxu, rü yexma toxü napegüxëe ga tomaëxpüx ga ngunexü. Rü tomaä namecümäxüchi. ⁸ Rü guxema Púbiru nanatü rü ngürücarewa tayexma, yerü tixaxüne rü taduü. Rü yéma tümaxütawa nangu ga Pauru, rü tümmamaä nayumüxü, rü tümaetüga naxüxmëx, rü tükü narümxëe. ⁹ Rü yexguma yemaxü nadaugüga, rü Paurucëx yéma naxi ta ga guxüma ga togü ga idaaweexü ga yema capaxüçüäx, rü narümeë. ¹⁰ Rü nümagü rü muxüma toxna naxämaregü. Rü yexguma itaxiächigu, rü toxna nananagü ga guxüma ga tanaxwèxexü ga torü namawaü ga ñona.

Dumawa nangu ga Pauru

¹¹ Rü tomaëxpüx ga tauemacü yéma capaxüwa tayexmagü. Rü ñuxüchi nagu tichoü ga wüxi ga wapuru ga yema capaxüwa gáuanexü ngupetüxëxene. Rü Aleyädríacüäx nixi ga guma wapuru. Rü napëxeraüwa nayexmagü ga taxre ga norü tupanachicünëxägü ga Catu rü Porugu äegagüxü. ¹² Rü Chiracúchaarü türewa tangugü, rü tomaëxpüx ga ngunexü yéma tayexmagü. ¹³ Rü yéma itaxiächi, rü nacutüarü ngaicamagu taxi ñuxmata Dequiuwa tangugü. Rü moxüäcü ínangu ga wüxi ga buanecü ga itaxiñüwaama bucü rü toxü inicuetaü. Rü yemaärü moxüäcüama rü Puteriwa tangugü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü yexma nüxü tayangau ga ñuxre ga duüxügü ga yaxögüxü. Rü toxna naxu na wüxi ga yüxü yexma naxütagu tarüchoxüçëx. Rü marü wüxi ga yüxü ngupetüga rü itaxiächi na namagu Dumawa taxiñüçëx. Rü marü toxü nacuächigagü ga yema yaxögüxü ga Dumagugüxü. Rü yema nama ga Ápiugu äegaxügu naxi na yexma toxü yangaugüxüçëx. Rü ñuxre rü yema nachica ga Tomaëxpüx ga Taxepataügu äegaxüwa toxü nayarünguxëegü Rü togü rü nachopetü ñuxmata yema nachica ga Ápiuarü Ngüëchicagu äegaxüwa nangugü. Rü yexguma Pauru nüxü dëüxgu ga yema yaxögüxü, rü Tupanana moxë naxä rü poraäcü nataäe. Rü yemaäcü Dumawa tangugü. ¹⁶ Rü yexguma Dumawa tangugüga rü wüxi ga ípatawa nananguxëegü ga Pauru nüxiça namaä ga wüxi ga churara ga nüxna dauxü.

Dumawa nayexma ga Pauru

¹⁷ Rü tomaëxpüx ga ngunexü marü yéma nayexmagu, rü Pauru naxcëx nangema ga yema Yudíugüarü äëgxacügü ga Dumawa yexmagüxü. Rü yexguma nangutaquëxegüga, rü ñanagürü ga Pauru nüxü: —Choma, Pa Chaueneëgxü, rü taxuüma i chixexü chaxü namaä i tatanüxügü, rü bai i nuxcümaügxü i törü oxigücumagümaä. Natürü Yerucharéügu choxü niyauxgü ga tatanüxügü, rü Dumacüäxüga churaragüna choxü namugü. ¹⁸ Rü yexguma marü choxna nacagüegu ga Dumacüäxügü, rü choxü ningëxgüchaü, yerü taxuüma ga tacü ga chixexü chowa nadaugü na choxü yamëxgüxüçëx. ¹⁹ Natürü yema tatanüxügü ga Yudíugü rü nayamuëtanü na tama choxü yangëxgüxüçëx, rü yemacëx düxwa naxcëx Íchaca na nümatama ya äëgxacü ya Chécharu choxna caxüçëx. Natürü tama tatanüxügxü na íchaxuaxüxüçëx nixi ga yemacëx íchaçaxü. ²⁰ Rü ngëmacëx nixi i pexcëx nuä changemaxü na pexü chadauxüçëx rü pemaä chidexaxüçëx. Pema nüxü pecuëx rü yixema i Yudíugü rü ítananguxëe i na ínanguü ya Cristu. Rü yima Cristucëx nixi i choma i ñuxma i daa cadenamaä chináixü —ñanagürü. ²¹ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürü: —Toma rü taxuüma i popera i Yudéawa ne muxü i cuchigagu ümatüxü tayauxgü. Rü ngëma taeneëgxü i ngema ne íxü rü

núma ngugüxü rü bai i wüxi i nüxü ixuxü i tacü rü ore i chixexü i cuchiga. ²² Rü cuxütawa nüxü taxinüéchaü rü ¿ñuxü ñacuxü i cumax? Erü nüxü tacuèxgü rü guxuwama i Yudíugü rü chixri nachiga nidexagü i ngëma ore i ngexwacaxüxü i Ngechuchuchiga —ñanagürügü. ²³ Rü yexguma Paurumaä inaxunetagü ga wüxi ga ngunexü, rü napatawa naxi ga muxüma ga duüxügü. Rü Pauru namaä nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga ñuxäcü äëxgacü na yiixü ya Tupana. Rü pëxmama inanaxügü, rü ñuxmata nachütaxü rü nüxü nanangúchaüxëe ga yema duüxügü na Ngechuchuaxü yaxögüäxüçèx. Rü yemacèx Moïché ümatüxü ga mugüwa rü nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga orewa namaä nüxü nixu ga Ngechuchuchiga. ²⁴ Rü nümaxü rü nayaxögü ga yema Pauru namaä nüxü ixuxü natürü ga togü rü tama nayaxögü. ²⁵ Rü yexguma tama wüxigu naxinüégu ga yema duüxügü, rü inanaxügü ga na iyaxixü. Rü yemacèx ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Meä perü oxigümaä nidexa ga Tupanaäe i Üünexü ga yexguma Ichaxíaxü yadexaxëégu rü ñaxgu:

²⁶ “¡Rü ngëma naxü, rü ngëma duüxügümaä nüxü yarüxu rü ñacurügü tá nüxü: ‘Rü woo nüxü pexinüégu rü täätäma aixcüma nüxü pecuèxgü. Rü woo nüxü perüdaunügu rü täätäma aixcüma peyaxögü. ²⁷ Rü ngëmaäcü pixigü i ñuxmax, erü tama choxü pecuáxchaü i pemax. Rü tama nüxü pexinüé i chorü ore erü tama nüxü pexinüéchaü. Rü tama nüxü peyaxögü i ngëma choma pexü nüxü chadauxëéxü erü tama nüxü peyaxögüchaü. Rü tama peäewa chaugu perüxinüé erü tama nüxü perüxoechaü i pecüma i chixexügü rü tama chauxcèx pedaugüchaü na choma pexü chamaxëéxüçèx!’ ”

ñanagürü ga Tupanaäe i Üünexü. ²⁸ Rü ñanagürü ta ga Pauru: —Rü name nixi i pema rü ta nüxü pecuèx rü ñuxma rü marü inaxügü na ngëma tama Yudíugü ixigüxütanüwa naxunagüxü i ñaä Tupanaärü ore i tükü maxëxëéxü. Rü nümagü tá nixi i aixcüma inaxinüéxü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma Pauru yema ñaxgu, rü ínixü ga yema Yudíugü, rü poraäcü nügümaä íniporagatanüçü. ³⁰ Rü taxre ga taunecü ga mecü yéma nayexma ga Pauru nawa ga guma í ga naxütanüne ga nagu na napexüçèx. Rü yéma meäma nanayaxuxü ga guxüma ga duüxügü ga naxütawa iyadaugüxüxü. ³¹ Rü nüxü nixuchiga ga ñuxäcü äëxgacü na yiixü ga Tupana. Rü taxúema nüxna tanachuxu na nangúexëéxü ga Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. Rü taxúema naxcèx tanachixewe.

POPERA GA DUMAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Dumaärü īānewa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneëgx, choma i Pauru nixi i pexcèx chanaxümatüxü i ñaä popera. Rü choma nixi i Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chiihxü. Rü choma nixi ga Tupana choxü yaxuxü na choxü yamuxüçèx na duüxügümäa nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü i tüxü maxëxëexü. ² Rü nuxcümaxüçhima Tupana nanamu ga norü orearü uruügü na naxümatügüäxüçèx ga norü ore i mexü. Rü yemaäcü tükü nüxü nacuëxëe ga ñaä ore i mexü. ³ Rü ñaä ore i mexü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga nixi. Rü nüma rü woo Tupana Nane na yiixü, natürü duüxügürüü nabu ga yexguma ñoma ga naänewa nanguxgu. Rü nuxcümaäcü ga äëxgacü ga Dabítaa nixi. ⁴ Natürü nümatama ya Ngechuchu rü ünecü nixi. Rü yexguma yuwa ínadaxgu rü Tupana tükü nüxü nadauxëe na aixcüma Nanexüchi na yiixü. Rü nüxna nanaxä ga guxüma ga pora. ⁵ Rü Ngechuchu ga Cristugagu nixi ga chomaä namecümaxü rü choxü naxunetaxü ga Tupana na norü puracü chaxüxüçèx. Rü yemacèx Ngechuchuégagu choxü namu na guxü i nachiüänewa nüxü chixuxüçèx i norü ore na yaxögüäxüçèx i duüxügü rü Tupanaga naxñüexüçèx. ⁶⁻⁷ Rü pema rü ta, Pa Dumacüäxgü, rü ngëma duüxügütanüwa pengëxmagü yerü Tupanaäxü peyaxögü rü naga pexñüe. Rü nüma rü pexü nangechaü rü marü pexü naxuneta na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxüçèx rü ngëma norü duüxügütanüxü na pexigüxüçèx. Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgx i Dumacüäxgü, rü chanaxwèxe i nüma ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaä namecümagü rü pexü narüngüxëegü na meä pexü naxüpetüxüçèx rü aixcüma petaäegüxüçèx.

Pauru rü nüxü nangúchaü na íyadauäxü ga yema yaxögüxü ga Dumawa yexmagüxü

⁸ Rü ñuxma rü Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana moxē chaxä pexcèx, erü guxüwama i guxü i naänewa rü duüxügü nüxü nixugügü na aixcüma Cristuaxü peyaxögüxü rü Tupanacèx pemaxëxü. ⁹ Rü nüma ya Tupana choxü nadau rü nüxü nacuëx na aixcüma guxüguma pexcèx chayumüexü. Rü yimaäxü nixi i guxüma i chorü ngúchaümaä chapuracüxü rü nüxü chixuxü i norü ore i mexü i Nanechiga. ¹⁰ Rü guxüguma nüxna chaca na choxü ngëma namuxüçèx rü ngëmaäcü düxwa pexü íchayadauxüçèx ega norü ngúchaü yixigu. ¹¹ Erü aixcüma choxü nangúchaü na pexü chadauxü na pemaä nüxü chixuxüçèx i Tupanaärü ore na aixcüma meä peyaxögüxüçèx rü yexeraäcü peporaexüçèx. ¹² Rü ngëxguma ngëmaäcü wüxiwa ingëxmagügü, rü tá wüxicigü yigü tataäegüxëe rü yigüaxü tanangúchaüxëe. Erü choma rü tá nüxü chadau na ñuxäcü törü Coriaxü peyaxögüxü rü pema rü tá ta nüxü pedau na ñuxäcü chayaxöxxü. ¹³ Pa Chaueneëgx, chanaxwèxe i nüxü pecuëx na muëxpüxcüna pexü íchayadauxchaüxü, natürü ñuxmarüta rü choxü naguxcha. Natürü ngëma petanüwa chaxüxchaü, erü chanaxwèxe na pemaä nüxü chixuxü i Tupanaärü ore yema toxnamana yexmagüxü ga duüxügümäa nüxü chixuxürrüü. Erü chanaxwèxe i ngëma duüxügürüü meä peyaxögü na ngëmaäcü Cristuwe naxixüçèx i ngëma petanüxügü i ñuxma tama yaxögüxü. ¹⁴ Rü aixcüma ngëma changuxchaü erü nümatama ya Tupana choxü namu na guxü i duüxügümäa nüxü na chixuxüçèx i norü ore. Rü nanaxwèxe i duüxügü

i meā poperaxű icuáxűmaā nüxű na chixuxű rü duňxügű i tama poperaxű icuáxűmaā ta nüxű chixuxű i ngēma norü ore. Rü ngēgumarüű ta nanaxwèxe na ngēma duňxügű i cuèx nüxű ngēmaxűmaā nüxű na chixuxű rü ngēma duňxügű i taxuguma rüxñinüexűmaā nüxű na chixuxű. ¹⁵ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneëgű i Dumagu Āchiügüt, rü choma rü marü íchamemare na petanüwa na chaxűxű, na pemaā rü ta nüxű chixuxüçex i Tupanaärü ore i mexű.

Tupanaärü ore rü napora

¹⁶ Rü taxucèxma naxcèx chaxāne i ngēma ore i mexű. Erü ngēma ore rü napora, rü ngēmamaā nixī i napuracüxű ya Tupana na guxāma ya yixema Cristuaxű yaxōgüxe rü tūxű nangēxmaxüçex i maxű i taguma gúxű. Rü ngēma maxű, rü Yudíugüçexirachirēx nixī, natürü i ñuxma rü guxüma i ngēma tama Yudíugü ixígüxüçex rü ta nixī. ¹⁷ Rü ngēma norü orewa nixī i tamaā nüxű yaxuxű ya Tupana na törü ògaguxicatama yiixű na napēxewa imexű. Erü norü ore i ümatüxűwa rü ñanagürü:

“Rü yíxema tümaärü ògagu Tupanapēxewa mexē, rü tá tūxű nangēxma i maxű i taguma gúxű”,
ñanagürü.

Nagagutama nixī i duňxügű inapoxcuexű

¹⁸ Rü nüxű tadaugü na Tupana daxüguxű i nañnewa ne namuxű i norü poxcu i äüçümäxű naxcèx i guxüma i ngēma duňxügű i tama naga ïnüexű rü chixexű ügüt, rü ngēma norü chixexümaä togüaxű naguxchaxeëgüt na tama nüxű nacuèxgüxüçex i ngēma ore i aixcüma ixixű. ¹⁹ Rü ngēma duňxügű i chixexű ügüt, rü meā nüxű nacuèxgüchirēx na ñuxäcü yiixű ya Tupana yerü nümatama ga Tupana rü marü nüxű nüxű nadauxeē ga yema. ²⁰ Rü woo tama nüxű idaugügu ya Tupana, natürü guxüma i tacü i naxüxűwa nixī i nüxű idaugüxű. Rü yexguma noxri nañne naxüxgumama nixī ga meāma duňxügüt nüxű nadauxeēxű na aixcüma Tupana na yiixű rü guxüguma na naporaxű. Rü ngēmacèx i ngēma duňxügű i chixexű ügüt, rü taxucürüwama tacümaā nügü ìnapoxügű i Tupanapēxewa. ²¹ Yerü woo nüxű nacuèxgüchirēx na ñuxäcü yiixű ga Tupana, natürü tama nanayauxgüchaă na norü Tupana yiixüçex, rü bai na moxē nüxna naxägüt. Natürü yema ore ga taxuwama mexüguama narüxñüe, rü yemaăcü naëchitamare namaxē rü yexeraăcü chixexügü narüxñüe. ²²⁻²³ Rü nügü yaxugüegu rü duňxügű i nüxű icuáxű nixigü natürü taxuguma narüxñüe. Yerü nüxna nixigachitanü ga Tanatü ya Tupana ya mexēchicü ya taguma yucü, na nawe naxixüçex ga norü naxchicünèxägümare ga duňxügű i yuxwèxexüçhicünèxämare ixígüxű rü werigüchicünèxämare ixígüxű rü naëxügüchicünèxämare ixígüxű rü äxtapegüchicünèxämare ixígüxű. ²⁴ Rü yemacèx ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duňxügű na naxügütäxüçex ga guxüma ga yema chixexű ga nüxű ngúchaügüt rü nügümaā na naxügütäxüçex ga naxüneärü ngúchaügüt i ãne tūxna ãxű. ²⁵ Rü yemaăcü nüxna nixigachi ga guma aixcümaxüchi Tupana ixicü na nawe naxixüçex ga norü tupanagü ga tama aixcüma ixígüxű. Rü yema Tupana üxüpēxewa nayumüxegü rü yemaxű nicuèxüggü, natürü tama nüxű nicuèxüggü ga Tanatü ya Tupana ga naxüçü rü inaxwèxecü na guxüguma nüxű icuèxüggü rü tama yatögümaä. ²⁶ Rü yemacèx ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duňxügű na naxügütäxüçex ga naxüneärü ngúchaă i ãne tūxna ãxű. Rü èixrüü ga ngexüggü rü naxrüü ngexüggümaätama nangëäegü rü tama yatögümaä. ²⁷ Rü yexgumarüű ta ga yatögü rü naxrüü

yatüxümaätama nangëäegü, rü tama ngexügumaä. Rü yema naxüneärü ngúchaü ga chixexügü rü nüxü napora na naxrüü yatüxümaä namaxëxü. Rü yemaäcü ga yema yatügü rü nügumaä nanaxügü ga yema naxüneärü ngúchaü i ãne tüxna ãxü, rü düxwa yemagagu niðaawee rü naturaxünegü. ²⁸ Rü yema na tama Tupanaxü nacuèxguchaüxü, rü yemacèx ga nüma ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duüxügü na norü chixexügü na naxñüeéchaxücèx rü na naxügüäxücèx ga yema chixexü. ²⁹ Rü düxwa ga yema duüxügü rü guxüraüxü ga chixexü naxügü ga Tupanapëxewa. Rü tama aixcüma meä naxmèxmaä rü natemaä namaxë. Rü naxaü rü nügünaxïcatama nananugüchaü i guxüma i tacü. Rü toguäxü nachix-exëegüchä. Rü nixäüxächiwëxegü, rü namáëtagü, rü nanuëwëxe, rü na-womüxëewëxegü, rü naxüneärü ngúchaü nüxü napora, rü naxoregütëèxegü. ³⁰ Rü chixexümaä toguäxü nixugüe, rü Tupanachi naxaie, rü toguäxmaä naguxchigagü. Rü nügügu naxñüegü rü togüarü yexera nixigü, rü nügü nicuèxüögü. Rü naxcèx nadaugü na yexera chixexü naxügüxü. Rü tama nanatüga rü naëga naxñüechaü. ³¹ Rü tama inarüxñüechaü. Rü tama aixcüma nayanguxëe i ngëma nüxü yaxugüxü. Rü taxúexüma nangechaügü. Rü tama togüaxü nüxü nangechaü i tacü rü guxchaxü. Rü tama toguäx nüxü tangechaütmüögü. ³² Rü nümagü i ngëma duüxügü rü meäma nüxü nacuèxgüchirëx rü Tupana rü marü namaä nanaxuegu na noxtacüma nayuexü i ngëma duüx-ügü i ngëmaäcü maxëxü. Natürü woo meäma nüxü nacuèxgüchirëx i guxüma i ngëma, natürü nanaxügüama i ngëma chixexü, rü nataäegü ega togü naxüxgu.

2

Ngëxguma Tupana duüxügüxü poxcugu, rü tama chixexü naxü, erü ngëma duüxügü rü norü chixexügagutama nanapoxcue

¹ Rü ngëmacèx, Pa Duüxüx, rü woo texé quixigu rü taxuacüma Tupanapëxewa cugüétüwa cuchogü, ega togüxü quixuechagu. Erü ngëxguma togüxü quixuechagu na nachixexü rü cugütama cupoxcu, erü cuma na cumüçüxü quixuechaxü rü cuma rü ta cunaxü i ngëma chixexü i cumüçüxü naxcèx quixuechaxü. ² Rü nüxü tacuèx rü Tupana tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i namüçügüxü ixugüechaxü. Rü ngëxguma napoxcueägu, rü tama chixexü naxü ya Tupana, erü ngëma duüxügü rü norü chixexügagutama nixi i napoxcueäxü. ³ Rü düçax, Pa Duüxüx, rü ngëxguma togüxü quixuechagu, natürü cuma rü ta cunaxüxgu i ngëmatama chixexü i nüma naxüxü, ¿rü ñuxücurüwa tá i nagu curüxñüxü na Tupanachaxwa iquicúxü na tama cuxü napoxcuxücèx? ⁴ ¿Rü tüxcüü tama nagu curüxñü i ngëma mexü i Tupana cuxcèx üxü? Nüma rü poraäcüxüchi cumaä namecüma rü yaxna cumaä naxñü rü tama paxa curü chixexücèx cuxü napoxcuchaü. ¿Rü ñuxma rü tüxcüü nüxü cuxo? ¿Tama ëxna nüxü cucuèx na Tupana ngëmaäcü cumaä mecümaxü na nüxü curüxoxücèx i curü chixexü rü naxcèx na cumaxüxücèx ya Tupana? ⁵ Natürü cuma rü tama Tupanaxü cucuschäü rü tama nüxü curüxoxchaü i curü chixexü. Rü ngëmaäcü cugüçèxtama cunayexeraxëe i curü poxcu i tá cuyaxuxü i ngëma ngunexü i nagu Tupana napoxcuezü i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëma ngunexügu rü Tupana tá aixcüma ngëma duüxügümaä nanaxuegu na ñuxäcü tá na napoxcueäxü. ⁶ Rü ngëxguma tá nixi i Tupana nüxü yaxügütanüxü i wüxichigü i duüxü naxcèx i ngëma naxügüxü. ⁷ Rü maxü i taguma gúxümaä Tupana tá tüxü nanaxütanü ya yíxema guxüguma mexü taxügüäcüma naxcèx daugüxe na Tupana tümamaä taäexü rü naxcèx daugüxe na aixcüma Tupanaxütawa tangugüxü. ⁸ Natürü

Tupana tá tūmamaä nanu rü tá tūxü napoxcu ya yíxema tūgūguxicatama rūxñüexē rü tama naga ñüechaüxē i ore i aixcüma ixixü rü naxcèx daugüxe na ngëma chixexü taxügxü. ⁹ Rü guxüma i ngëma duügxü i chixexü ügxü rü tá ngúxü ningegü rü poraäcü tá chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngëma Yudíugü i chixexü ügxüxüra tá nixi i Tupana inapoxcuexü. Rü ngëmawena rü tá nanapoxcue i guxüma i ngëma togü i duügxü i chixexü ügxü. ¹⁰ Natürü ngëma duügxü i mexü ügxü, rü Tupana tá namaä nataäe, rü tá nanatachigaxée, rü tá nanataäexée. Rü ngëma Yudíugü i mexü ügxüçèxira tá nixi i ngëma. Rü ngëxgumarüü i guxüma i togü i duügxü i mexü ügxüçèx rü tá ta nixi. ¹¹ Erü Tupanapéxewa rü nawüxigu i ngëma duügxü i Yudíugü ixígüxü rü ngëma togü i duügxü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü guxäma ya texé ya chixexü ügxü rü tá tanayaxu i tūmaärü poxcu, natürü guxäma ya texé ya mexü ügxü rü tá Tupana tūmamaä nataäe. ¹² Rü guxüma i duügxü i pecadu ügxü i tama nüxü cuèxgüxü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü, rü tá inayarütauxe. Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i ngëma pecaduäxgüxü i nüxü cuèxgüxü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü, rü ngëma mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana tá nanapoxcue. ¹³ Erü Tupanapéxewa rü taxuwama name i ngëma duügxü i nüxü ñüemarexü natürü tama nagu maxexü i norü mugü. Natürü ngëma duügxü i Tupanaärü mugüga ñüexü nixi i aixcüma Tupanapéxewa imexü. ¹⁴ Dúcèx, i ngëma duügxü i tama Yudíugü ixígüxü. Nümagü rü tama nüxü nacuèxgü i Tupanaärü mugü. Natürü ngëxguma nüecharatama naxügümareägu i ngëma Tupana tūxü muxü, rü tūxü nüxü nadauxée na nüxü nacuèxgüxü i tacü na yíxü i mexü rü tacü na yíxü i chixexü, woo tama nüxü na nacuèxgüchiréxü i Tupanaärü mugü. ¹⁵ Erü nacümagüwatama nixi i tūxü nüxü nadauxée na nüxü nacuèxgüxü na tacü yíxü i mexü rü tacü na yíxü i chixexü. Rü ngëma duügxü rü ngëxguma chixexü naxügü, rü naäewatama nixi i nüxü nacuèxgüxü na nachixexü i ngëma naxügxü. Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma mexü naxügü, rü naäewatama nixi i nüxü nacuèxgüxü na namexü i ngëma naxügxü. ¹⁶ Rü ngëma ngunexü i nagu Tupana Cristuxü namuxü na guxü i duügxü yacagüxüçèx i norü maxüchiga, rü ngëma duügxü i tama Tupanaärü mugüxü cuèxgüxü rü naäewa tátama nixi i nüxü nacuèxgüxü na chixexü naxügxü rü éxna mexü naxügxü. Rü ngëxguma tá nixi i nangóxü i guxüma i ngëma chixexü i cüäcüma naxügxü i duügxü, rü ngëma chixexü i nüxücatama nagu naxñüexü. Rü Tupanaärü ore i pemaä nüxü chixuxü nixi i tūxü nüxü cuèxexü i ngëma.

Yudíugüchiga rü mugü ga Moïché ümatüxüchiga

¹⁷ Natürü pema Pa Chaueneëgü i Yudíugü, rü ñaperügügü:

“Toma rü Yudíugü tixígü rü meäma nüxü tacuèx i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü”, ñaperügügü. Rü ngëmaäcü nagu perüxñüe na Tupanapéxewa pimexü erü meäma nüxü pecuèx i ngëma Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü. Rü ngëmaäcü Tupanamaä pegü picuèxüügü erü nagu perüxñüe na Tupana pexü nangechaüxü erü Yudíugü pixígü. ¹⁸ Rü nüxü pixu na meäma nüxü pecuáxü i tacü nixi i Tupanaärü ngúchaü rü tacü nixi i mexü rü tacü nixi i chixexü. Rü Tupanaärü mugüwa naxcèx pengüe na naxcèx pedauxü i ngëma aixcüma mexü ixixü. ¹⁹ Rü pema rü ñaperügügü:

“Toma rü meäma nüxü tacuèx na tanaxucuxëxü i ngëma togü i duügxü i tama Tupanaxü cuèxgüxü. Rü meäma nüxü tacuèx na itayanawëxächixëexü i ngëma togü i chixexüwa ngëxmagüxü”, ñaperügügü. ²⁰ Rü pema nagu perüxñüegü rü nüxü pecuèx na ñuxäcü penaxucuxëxü i ngëma togü i duügxü i tama Tupanaxü cuèxgüxü rü ñuxäcü penangüexëexü i ngëma duügxü i ngexwacèx yaxõgüxü. Rü ngëmaäcü nagu perüxñüe na togüarü

ucuxēruügü pixigüxü, erü Tupanaärü mugüwa pengüe rü ngēmacèx meäma nüxü pecuëx i tacü nixi i mexü rü tacü nixi i ore i aixcüma ixixü. ²¹ Rü dütçax, Pa Chaueneëgü i Yudíugüx, pema na togüxü pengüexëexü, ¿rü tüxcüü tama pegütama pengüexë? Pema nüxü pixu na tama namexü na ingixü, ¿rü tüxcüü i pema ipengïexü? ²² Rü pema nüxü pixu na tama namexü na naï i ngemaä ipexü, ¿rü tüxcüü i pema i ngemaäcü pemaxëxü? Rü pema na naxchi pexaiexü i togüarü tupanagünetachicünexägü, ¿rü tüxcüü i naxcèx pengïexü i norü tupaucagüarü ngëmaxügü? ²³ Pema nüxü pixu na namexü i Tupanaärü mugü i ümatüxü, rü petaäe erü meä nüxü pecuëxgü i ngëma mugü. Natürü Tupanamaä chixexü pexüe, erü tama naga pexñüe i ngëma pexü namuxü i norü mugüwa. ²⁴ Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü pegagu nixi na chixri Tupanachiga yadexagüxü i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxü”,

ñanagürü. ²⁵ Pema rü pegü ípewiechëxmüpëechiraügü na Tupanaärü duüxügü pixigüxüçex. Rü name nixi na penaxüxü i ngëma, ega aixcüma naga pexñüegü i Tupanaärü mugü. Natürü ngëxguma chi tama naga pexñüegü i Tupanaärü mugü, rü woo Yudíugü pixigü, natürü Tupanapëxewa rü taxuwama pexü name i ngëma na pegü ípewiechëxmüpëechiraügüxü. ²⁶ Rü ngëma togü i duüxügü i tama nügü íwiechëxmüpëechiraügüxü, rü woo tama ngëma naxügü, natürü Tupanaärü duüxügü tá nixigü ega naga naxñüegü i norü mugü. ²⁷ Rü dütçax, Pa Chaueneëgü i Yudíugüx, rü ngëma duüxügü i tama íwiechëxmüpëechiraügüxü natürü naga ñüexü i Tupanaärü mugü, rü ngëma duüxü rü tá Tupana-pëxewa pexü nixu na ñuxäcü pechixexü. Rü ngemaäcü tá pexü naxüpetü erü tama naga pexñüe i Tupanaärü mugü i woochirëx na nüxü pecuåxü i ngëma mugü, rü woochirëx na ípewiechëxmüpëechiraügüxü. ²⁸ Rü dütçax, rü tama ngëma na Yudíuxacügü pixigüxüçex nixi na aixcüma Tupanaxäcügü pixigüxü. Rü tama ngëma na ípewiechëxmüpëechiraügüxüçex nixi na Tupanaärü duüxügü pixigüxü. ²⁹ Erü yíxema aixcüma tümaärrü maxünewa Tupanaga ñüexü tixi ya aixcüma Tupanaxäcü ixixü. Rü ngëxguma aixcüma taäewa yaxõxgu nixi i aixcüma Tupanaärü ixixü. Rü Tupanaäe i Üünexü nixi i tüxü rüngüxüexü na yaxõxüçex, rü tama ngëma mugü ga Moiché ümatüxügagu nixi. Rü yíxema aixcüma Tupanaärü ixixü, rü Tupana rü tümamaä nataäe woo duüxügü tama tümamaä taäegü:

3

¹ ¿Rü ñuxma rü tacüwa tüxü namexü na Yudíugü ixigüxü? ¿Rü tacüwa namexü na íwiechëxmüpëechiraügüxü? ² Rü poraäcüxüchima tüxü name na Yudíugü ixigüxü. Yerü nüma ga Tupana rü tüxnaxüchi nixi ga naxäaxü ga norü mugü i ümatüxü. ³ ¿Rü tacü tá ngupetüxü i ñuxma ega ñuxre i tatanüxü i Yudíugü rü tama meä yanguxëegüägü i ngëma Tupana tüxü muxü? ¿Rü pexcèx rü ngëmacèx täätäma yanguxëeäxü ya Tupana i ngëma tamaä inaxunetaxü? ⁴ Rü tama ngemaäcü nixi. Erü woo guxü i duüxügü rü yadoratëexgü, natürü Tupana rü taguma nidora rü guxüguma nayanguxëe i ngëma nüma tamaä inaxunetaxü. Rü yemacèx norü ore ga Dabí ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cumax, Pa Tupanax, rü aixcüma nixi i curü ore i nüxü quixuxü. Rü ngëxguma cuxü tangugügü rü nüxü tadaugü na aixcüma cumexü”, ñanagürü. ⁵ Natürü duüxügü rü ñatüe erü ñanagürügü:

“Rü nüetama nixi na chixexü ixigüxü erü ngëmaäcü yexeraäcü nangox na namecümaxü ya Tupana”, ñanagürügü. Rü ñanagürügü ta:

“Rü ngēxguma chi törü chixexügagu yexeraäcü nangoxgu na aixcüma namecümaxü ya Tupana, rü maneca tama name ega törü chixexücèx tüxü napoxcuegu”, ñanagürügü. ⁶ Natürü ngēma ñaxügu na naxñüexü i duüxügü rü poraäcü ínatüe, erü tama ngēmaäcü nixi. Erü ngēxguma chi tama namexgu ya Tupana, ¿rü ñuxäcü chi i meä duüxügütü yacagüxü i naâneärü guxgu? ⁷ Natürü i duüxügü rü ñanagürügü:

“Rü ngēxguma chi chorü chixexügagu yexeraäcü nangoxgu na ñuxäcü aixcüma namexü ya Tupana, ¿rü tüxcüü yïixü i choxna naçaxü naxcèx i chorü chixexü rü choxü napoxcuxü naxcèx i ngēma?” ñanagürügü. ⁸ Natürü ngēma ñaxügu na naxñüexü i duüxügü rü poraäcü ínatüe. Erü ngēxguma chi aixcüma yixü i ngēma nagu naxñüexü i duüxügü, rü chi narümemaä nixi na yexeraäcü chixexü naxügütü na yexeraäcü mexü na ínguxuchixücèx. Rü dükax, Pa Chaueneëgxü, nangëxma i chixexü i duüxügü i choxü ügagümarexü i nüxü ixugüexü na ngēma yïixü i chorü nguxëetae i duüxügütü namaä changüexëexü. Natürü ngēma duüxügü i ngēma ñagüxü rü nagagu tátama napoxcue.

Guxäma i yixema rü taxüetüxügü

⁹ ¿Rü ñuxäcü nixi i ñuxmax? ¿Pexcèx rü yixema i Yudíugü rü togü i duüxügürü yexera Tupanapëxewa imexü? Pemaä nüxü chixu rü tama ngēmaäcü nixi. Erü guxüma i duüxügü i Yudíugü ixígüxü rü guxüma i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü, rü naxüetüxügü. ¹⁰ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü tataxuma ya texé ya aixcüma Tupanapëxewa mexë, rü bai ya wüxicie.

¹¹ Rü tataxuma ya texé ya aixcüma nüxü cuáxe i Tupanaärü ore na ñuxäcü nanaxwëxexü na naxcèx imaxëxü. Rü tataxuma ya texé ya aixcüma Tupanacèx dauxe. ¹² Rü guxäma ítatüe, rü guxäma itayarütaixe rü chixexü taxügü i Tupanapëxewa. Rü tataxuma ya texé ya aixcüma mexü üechaxe, rü bai ya wüxicie. ¹³ Rü tümaäx rü wüxi i yuetamaxü i ingenaxürü nixi erü ngēma ítanaxüxüexü i nagúxüraüxü i dexa i chixexü. Rü tümaärü conümaä rü poraäcü tidorae. Rü ngēma tümaärü dexa rü ñoma äxtapeguchatarüü nixi erü togüxü nachixexëe. ¹⁴ Rü chixexü i ore i duüxügüäewa ngúxümaäxücatama tidexagü. ¹⁵ Rü ítamemare na duüxëxü timáxü. ¹⁶ Rü ngextá ítaxixüwa rü togüxü tachixexëe rü tanangechaüxüexü rü chixexügu tanayixëe. ¹⁷ Rü tama nüxü tacuëx na ñuxäcü togü i duüxügütü tangechaügütü rü meä natanüwa tamaxëxü.

¹⁸ Rü tama nüxü tacuáxchaü na Tupanaxü tamuüexü”,
ñanagürü i ngēma ore i ümatüxüwa. ¹⁹ Rü nüxü tacuëx rü ngema poxcu i Tupanaarü mugüwa nüxü yaxuxü rü naxcèx nixi i ngema Yudíugü ga natanüwa nanguxü ga yema mugü. Rü woo ngema tama Yudíugü ixígüxü i duüxügütü rü ta nixi i ngema poxcu. Erü taxúema aixcüma naga taxinü i ngēma mugü. Rü ngēmacèx taxucürüwa texé Tupanapewa tükü ítapoxü i ngēxguma Tupana tüxü icagügu i tümaärü pecaduchiga. ²⁰ Rü ñuxma na taxúema aixcüma naga ñüexü i ngēma mugü, rü ngēmacèx taxucürüwama texé tükü tixu na ngēma mugü taxasurexügagu Tupanapëxewa tamexü. Erü ngēma mugü tüxü nüxü cuëxëexü nixi na poraäcü ipecaduäxgütü.

Törü Õgagu nixi i Tupana tüxna naxäxü i maxü

²¹⁻²² Rü ñuxma na taxucürüwama Tupanapëxewa tüxü yamexëexü i ngēma mugü, rü ngēmacèx ya Tupana rü tüxü nüxü nacuëxëe na ñuxäcü yïixü i tüxü yamexëexü na napëxewa imexücèx. Rü pemaä nüxü chixu rü Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögütügagu nixi i tüxü yamexëexü ya Tupana na aixcüma

napēxewa imexūcèx. Rü yema mugü ga Moīché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümağgüxü ga orearü uruğü ümatüxü rü tükü nüxü nacuèxëe i ngëma. Rü yema mexü ga Tupana taxcèx üxü ga yexguma núma namuägu ga Nane na törü pecadu naxütanüxüçèx, rü guxü i duňxügü i yaxögxüçèx nixi, erü Tupanapëxewa rü nawüxigu i guxüma i ngëma duňxügü. ²³ Rü guxäma tipecaduäxgü rü nüxna tayaxügugü ya Tupana ya tükü maxëxëecü. ²⁴ Natürü ga Tupana rü poraäcü tamaä namecüma rü yemacèx tükü nangetanüäcüma tükü nimexëegü na napēxewa imexūcèx. Rü ñuxma rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü, yerü Ngechuchu ya Cristu rü marü tükü nanaxütanü ga törü pecadugü. ²⁵⁻²⁶ Rü Tupana rü aixcüma núma nanamu ga Cristu na nayuxüçèx rü yemaäcü törü pecadu naxütanüxüçèx na Tupana tükü nüxü rüngümaxüçèx i ngëxguma aixcüma Cristuaxü yaxögügu. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na tükü nüxü nadauxëexüçèx na ñuxäcü núma nügüçèx tükü yamexëexü na aixcüma napēxewa imexūcèx. Rü nuxcüma ga Tupana rü yaxna namaä naxinü ga duňxügü ga yexguma chixexü naxüegu, rü tama paxa nanapoxcue. Rü ñuxma rü ta tükü nanawëx na ñuxäcü aixcüma namexü i ngëma núma naxüxü erü tükü ínanapi i törü pecadugü. Rü ngëmaäcü tükü nüxü nadauxëe na ñuxma rü ta aixcümacü yiixü i ngëxguma tükü yaxuxgu na napēxewa marü timexü ya guxäma ya yíxema Ngechuchuaxü yaxögüxe. ²⁷ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucüruwama yigü ticuèxüggü rü nüxü tixu na yixematama yigü imexëegüxü i napēxewa. Erü taxucüruwama texé tügü tamexëe i Tupanapëxewa. Rü tama ngëma na naxaurexüçèx i ngëma mugü nixi i imexü, rü tama ngëma na mexü ixügxüçèx nixi i imexü. Natürü Tupanapëxewa time i ñuxma, erü Cristuaxü tayaxögü. ²⁸ Rü yixema nüxü tacuèx rü ngëxguma Cristuaxü yaxögügu nixi i Tupanapëxewa imexü, rü tama ngëma mugü naixauregxüçèx nixi i napēxewa imexü. ²⁹ ¿Exna pexcèx rü Tupana rü Yudíugüarü Tupanaxicatama yiixü? ¿Rü tama exna i ngëma togü i duňxügüarü Tupana rü ta yiixü? Ngëmääcüx, ngëma togü i duňxügü i tama Yudíugü ixügxüärü Tupana ta nixi. ³⁰ Rü nüxü tacuèxgü na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tanatü ya Tupana. Rü guxüma i duňxügü i Cristuaxü yaxögüxü, rü núma ya Tupana rü nayamexëe na napēxewa yamexüçèx. Rü ngëmaäcü i núma ya Tupana rü Yudíugüxü nimexëe i ngëxguma yaxögüägu. Rü ngëxgumarüü ta nayamexëe i guxüma i togü i duňxügü i ngëxguma Cristuaxü yaxögüägu. ³¹ Rü ñuxma na Cristuaxü yaxögüxü, rü bexmana nagu perüxñüe na ngëmaäcü iyanaxoxëexü i ngëma mugü. Natürü tama ngëmaäcü nixi. Erü ñuxma na Cristuaxü yaxögüxü rü aixcüma tayanguxëe i ngëma Tupana tükü muxü.

4

Abráü rü Tupanaäxü nayaxö rü yemacèx Tupana nüxü nixu na namexü

¹ ¿Rü ñuxma rü ñuxü ñagüxü tá i nachiga ga nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abráü? ¿Rü ñuxäcü nixi ga nüxü naxüpetüxü ga Tupanapëxewa? ¿Rü tüküciü yiixü ga Tupana nüxü ixuxü ga Abráü rü meçü na yiixü? ²⁻³ Rü dücax, yexguma chi wüxi ga norü puracü ga mexüçèx Tupanapëxewa nameggu ga Abráü, rü yexguma chi waxi nixi ga nüxü nayexmaxü ga tacüçèx nügü na yacuèxüüxü. Natürü taxucèxma Tupanapëxewa nügü nicuèxüü ga Abráü, erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Abráü rü Tupanaäxü nayaxö, rü yemacèx Tupana nanayaxu rü nüxü nixu na namexü”,
ñanagürü i ngëma ore. ⁴ Rü ngëxguma texé wüxi i puracü üxgu rü tükü naxütanügu rü woetama tümaärü natanü nixi rü tama ãmare nixi i ngëma.

⁵ Natürü tama ngēmaäcü nixī i ngēxguma Tupanaäxü yaxōxgu. Erü ngēxguma yaxōxgu, rü tama tacü rü puracü i mexüçèx nixī i Tupanapēxewa imexü, natürü Tupanapēxewa time erü tayaxō. Rü ngēmaäcü Tupana tükü nayaxu ya yíxema yaxōxē woo taxuüma i tacü rü puracü i mexü taxüxgu na ngēmacèx Tupana tükü rüngüxēexü. ⁶ Rü nuxcumäcü ga äexgacü ga Dabí rü ta tümachiga nidexa ga guxema duüxē ga yaxōxē. Rü nüxü nixu ga na tataäexü ga guxema duüxē yerü Tupanapēxewa tame, woo tama tacü rü mexü taxüxgu na yemaäcü Tupanapēxewa tamexüçèx. ⁷ Rü nüma ga Dabí rü ñanagürü:

“Rü tataäegü ya yíxema duüxēgü ya Tupana tümaärü chixexügütü ngechaüxē rü tümaärü pecadugütü iyanangümaxü. ⁸ Rü tataäe ya yíxema duüxē ya Tupana tama tükü nagu naxinüxü i tümaärü pecadu”, ñanagürü ga Dabí. ⁹ Rü düçax, ¿pexcèx rü ngēma taäe rü ngēma duüxügütü i Yudíugü ixigüxüçèxicatama yiixü, rü ēxna ngēma togü i duüxügütü ta yiixü? Dütex, rü marü pemaä nüxü tixu rü Tupanapēxewa name ga Abráü yerü nayaxō. Rü yemacèx Tupana nanayaxu. ¹⁰ ¿Natürü ñuxgu nixī ga nayauxäxü? ¿Exna marü ínawiechëxmüpëxechiraüguwena, rü ēxna naxüpa ga na ínawiechëxmüpëxechiraüxü? Rü pemaä nüxü chixu rü naxüpa nixī ga na Tupana nayaxuxü ga Abráü. ¹¹ Rü Tupana nayaxuxguwena nixī ga ínawiechëxmüpëxechiraüxü ga Abráü. Rü yema nixī ga norü cuëxruü ga nawa nüxü nacuáxü na aixcüma Tupana marü nayaxuxü rü nüxü nadauxü na namexü yerü nüxü nayaxō. Rü ngēmacèx i ñuxma ya Abráü rü tümanatü yiixü ya guxäma ya yíxema yaxögüxe woo tama ítawiechëxmüpëxechiraügü. Rü ngēmaäcü ya Tupana rü tükü nayaxu ya guxäma ya yíxema yaxögüxe, rü tükü nadau na timexü erü tayaxögü. ¹² Rü ngēgumarüü ta ya Abráü rü tümanatü nixī ya guxäma ya yíxema íwiechëxmüpëxechiraügüxe rü Abráürüü yaxögüxe. Natürü tama ngēma na tügü ítawiechëxmüpëxechiraügüxüçèx nixī i tümanatü yiixü. Natürü tümanatü nixī erü tayaxögü yexgumarüü ga na yaxööbü ga nüma ga tanatü ga Abráü naxüpa ga na ínawiechëxmüpëxechiraüxü.

Abráü rü Tupanaäxü nayaxō rü yemacèx Tupana nayanguxëe ga norü uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü

¹³ Rü Tupana rü Abráümaä inaxuneta na nüma ya Abráü rü guxüma i naxrüü yaxögüxü rü tá na nayauxgüäxü i ñoma i naäne na noxrü yiixüçèx. Natürü tama yema na mugü naxaurexüçèx nixī ga Tupana yemaäcü Abráümaä ixunetaxü. Natürü yemaäcü namaä inaxuneta yerü Abráü nayaxō, rü yemacèx Tupanapēxewa name. ¹⁴ Natürü ngēxguma chi ngēma duüxügütü i mugü auregüxüçèxicatama yixigu i ngēma Tupanaäärü uneta, rü natüçèxmamare chi nixī i ngēma na yaxögüxü, rü chi ngēma Tupanaäärü uneta rü taxuwama name. ¹⁵ Nüxü tacuëx rü ngēma mugü ga Moiché ümatüxü rü poxcuwa tükü naga erü taxúema aixcüma meä tayanguxëe. Natürü yexguma chi nataüxguma ga yema mugü rü tataxu chima na texé chixri yanguxëexü. ¹⁶ Rü yexguma Tupana Abráümaä ixunetagu na nüxü tá nangüxëexü, rü Abráürüü õgagu nixī ga namaä inaxunetaxü. Rü ngēmacèx i guxäma i yixema na Abráürüü yaxögüxü rü taxcèx ta nixī ga yema Tupanaäärü uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü. Rü ngēmawa nüxü tacuëx rü tama yíxema mugü auregüxecèxicatama nixī i ngēma Tupanaäärü uneta, natürü guxäma ya yíxema Abráürüü Tupanaäxü yaxögüxecèx ta nixī. Rü ñuxma rü guxäma i yixema na Abráürüü meä yaxögüxü rü AbráÜxäcügü tixigü rü nüma rü tanatü nixī i Tupanapēxewa yerü nüxira nayaxō. ¹⁷ Rü Tupanaäärü ore i ümatüxüwa rü AbráÜchigaxü nixu rü ñanagürü:

“Rü muxüma i duüxügünatü tá cuxü chixixéē”, ñanagürü. Rü Abráü rü Tupanaäxü nayaxõ, rü yemacèx Tupana nayanguxéē ga norü uneta ga namaã nüxü yaxuxü. Rü yima Tupana nixi ya wena namaxexéecü i yuexü. Rü yimatama nixi ya naxucü i ngëma woo ñuxma taxuxü. ¹⁸ Rü nüma ga Abráü rü aixcüma nayaxõ ga yexguma Tupana nüxü ñaxgu:

“Rü tá namuxüchi i cutaagü”, ñaxgu. Rü woo ga Abráü ga marü yaguäxüchichirëx na yiixü rü na nangexacüxü, natürü nayaxõöma ga yema Tupanaärü uneta rü meä ínananguxéē na wüxi ga nane tá nüxü yexmaxü. Rü yemaäcü ningu na muxüma i duüxügünatü yiixü, yema Tupana namaã nüxü ixuxürü. ¹⁹ Rü Abráü rü wixguxuchi 100 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma. Natürü tama inayarümaächi ga na yaxõõxü woo nüxü na nacuáxü ga paxa tá na nayuexü ga nüma rü namèx ga Chara rü marü poraäcü nangupetüarü taunecüäxgüxü ga na naxäxäcügxüçèx. ²⁰ Rü yemaäcü ga Abráü rü nayaxõöma na nüxü tá nayexmaxü ga wüxi ga nane yema Tupana namaã ixunetaxürü. Rü tama nagu narüxñü na Tupana ngürüächi nawomüxéexü. Natürü yexeraäcü Tupanaäxü nayaxõöma, rü nüxü nicuèxü. ²¹ Rü aixcümaxüchi nayaxõ na naporaxü ya Tupana na yanguxééäxüçèx i guxüma i ngëma norü uneta. ²² Rü yemacèx ga Tupana rü nüxü nixu na napëxewa namexü ga Abráü. Yerü Tupana nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxõõxü. ²³ Rü tama Abráüchigaxicatama nixi ga naxümatüxü ga Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Rü Tupana rü nüxü nixu na napëxewa namexü ga Abráü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxõõxü”, ²⁴ ñaxü. Natürü guxäma i yixema na yaxõgxüçhiga ta nixi i ngëma ore. Erü Tupana rü törü õagü tükü nade na napëxewa imexü i yixema i nüxü na yaxõgxü ya yima yuwa törü Cori ya Ngechuchuxü írüdaxéecü. ²⁵ Rü Ngechuchuxü nixi ga namuxü ga Tupana na törü pecaducèx nayuxüçèx. Rü ñuxüchi nüma ga Tupana rü wenaxärü Ngechuchuxü ínarüdaxéē na nagagu imexüçèx i Tupanapëxewa.

5

Ñuxma rü Tupanapëxewa tame erü Cristuaxü tayaxõgü

¹ Rü ñuxma rü Tupanapëxewa time erü tayaxõgü. Rü ngëmacèx marü tama Tupanamaã taxuwanüäxgü i ñuxmax, erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü marü tamaã nanangüxmüxéē ya Tupana. ² Rü Cristugagu nixi na tamaã namecümaxü ya Tupana i ñuxmax erü tayaxõgü. Rü nüxü tacuèx rü guxügutáma tamaã namecüma. Rü tataäegü erü nüxü tacuèx na tükü tá nangëxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ³ Rü ngëxumarüü ta tataäegü i woo ngúxü ingegügu. Erü nüxü tacuèx rü ngëma ngúxü rü tükü narüngüxéē na yexeraäcü iporaexü rü yaxna namaã ixinüexüçèx. ⁴ Rü ngëxuma yaxna namaã ixinüegu rü Tupana rü tamaã nataäe. Rü ngëma na tamaã nataäexü rü ngëmacèx meä ítananguxéē na tükü tá nangëxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ⁵ Rü ñuxma na ínanguxéexü na tükü tá nangëxmaxü i tachica i Tupanaxütawa, rü ngëmacèx taxucèxma tangechaügü. Erü Tupana rü poraäcü tükü nangechaü. Rü ngëma Naäe i Üünexü i tükna namuxü nixi i tükü nüxü cuëxexü i ngëma. ⁶ Rü yexguma taxucürüwama yigütama imaxexéegu, rü nawa nangu na Tupana yanguxéexü ga yema norü uneta. Rü yexguma nixi ga ñoma ga naänewa namuäxü ga Cristu na pecaduäxgüxüçèx nayuxüçèx. ⁷ Rü tama natauxcha na wüxi rü to i duüxüçèx tayuxü, woo wüxi i duüxü i mexüçèx yixigu. Rü woo tangëxmagu ya texé ya naxcèx yuchaüchiréxe i wüxi

i duňxü i aixcüma mexechixü, natürü tama tüxü natauxcha i ngëma. ⁸ Natürü Tupana tüxü nüxü nadauxëe na ñuxäcü tüxü nangechaüxü yerü yexguma ipecaduägxgü nixi ga taxcèx nayuxü ga Cristu. ⁹ Rü ñuxma rü Tupanapewa time yerü taxcèx nayu ga Cristu. Rü ngëmacèx meäma nüxü tacuèx rü nüma rü aixcüma tá tüxü ínanguxüxëe na tama tüxü napoxcuexüçèx ya Tupana. ¹⁰ Rü yexguma norü uwanügü ixigügu, rü nümatama ga Tupana rü nügümää tüxü narüngüxmüexëe ga yexguma nayuxgu ga Nane. Rü ñuxma na marü namaä irüngüxmüexü, rü yexeraäcü nüxü tacuèx na tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü nagagu na namaxüxü i nümax. ¹¹ Rü tama ngëxïcatama nixi. Natürü i ñuxma rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupanamaä tataäegü, yerü Cristugagu nixi ga Tupana ga tamaä nangüxmüxü.

Adáüchiga rü Cristuchiga

¹² Rü nüxitaxüçü ga yatü ga Adáügagu nixi ga guxüma ga duňxügüwa nanguxü ga pecadu. Rü pecadugagu ínangu i yu. Rü yemaäcü guxüma ga duňxügüwa naxüe na nayuechü, yerü guxüma nipecaduäx. ¹³ Rü naxüpa na Tupana Moïchéna naxäxü ga yema mugü ga naxümatüxü, rü duňxügü rü chixexü naxügüeche, rü yemacèx nayue. Natürü yema mugü rü tauta nayexma ga yexguma, rü yemacèx taxucürüwa texé nüxü tixu ga yema duňxügü ga na chixri naga naxinüexü ga yema mugü. ¹⁴ Rü yema duňxügü ga Adáüwena buexü rü tama Adáürüü nanangööga yema orix ga Tupana nüxna chuxuxü. Natürü chixexü naxügü, rü yemacèx nayue. Rü yemaäcü nixi ñuxmata Tupana Moïchéna naxä ga yema mugü ga naxümatüxü. Rü Adáüwa inaxügü na nayuechü ga duňxügü, natürü Cristuwa inaxügü na nayaxuxü i maxü i taguma gúxü. ¹⁵ Natürü yema chixexü ga Adáü üxü rü taxuacü nagu tanangu i ngëma ämare ga Tupana tüxna äxü, erü tama namaä nawüxi. Rü aixcüma nixi ga wüxi ga yatüäri chixexügagu na nayuechü i guxüma i duňxügü. Natürü tama yemaäcü tamaä nanaxü ga Tupana. Yerü nüma rü tüxü nangetanüäcüma nüma nanamu ga Nane ya Ngechuchu ya Cristu na törü pecaducèx nayuxüçèx. Rü yemaäcü guma Cristugagu Tupana nanamaxëxëe i muxüma i duňxügü. ¹⁶ Rü yema pecadu ga Adáü üxü rü taxuacüma nagu tanangu ga yema ämare ga Tupana tüxna äxü. Yerü wüxitama ga Adáüärü pecadugagu, rü Tupana nüxü nixu rü tá nayu naxcèx ga yema. Natürü Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupana nüxü nixu na napëxewa imexü rü nüxna ínguxüxü i guxüma i törü pecadugü. ¹⁷ Rü guxüma i duňxügü nayue yerü wüxitama ga yatü ga Adáü rü pecadu naxü. Natürü tama yemaäcü tamaä nanaxü ga Tupana, yerü ga nüma rü poraäcü tamaä namecüma rü tüxü nangetanüäcüma tüxü narüngüxëe. Rü ngëmacèx i ñuxma rü guxüma i ngëma duňxügü i Tupana nüxü ixuxü na napëxewa yamexü, rü nümatama ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristugagu nanamaxëxëe na namaä wüxi. Äexgacügü yixigüxüçèx. ¹⁸ Rü yema Adáüärü chixexü rü poxcuwa nanagagü ga guxüma ga duňxügü. Natürü yema mexü ga Ngechuchu ya Cristu üxü rü pecaduwa ínananguxüxëe i guxüma i duňxügü i yaxögüxü, rü nüxna nanaxä i maxü i taguma gúxü. ¹⁹ Rü guma nüxiraäcü ga yatü ga Adáü rü tama Tupanaga naxinü. Rü yemaäcü wüxitama ga yatügagu rü muxüma ga duňxügü rü nipecaduäx. Natürü ínangu ga guma yatü ga Ngechuchu, rü meä Tupanaga naxinü. Rü gumagagu rü muxüma i duňxügü rü tá nime i Tupanapëxewa. ²⁰ Rü Tupana rü Moïchéna nanaxä ga norü mugü na duňxügüxü nüxü nacuëxëexüçèx na ñuxäcü poraäcü pecadu naxügüxü. Natürü yexguma yexeraäcü pecadu naxügüga duňxügü, rü yexeraäcü Tupanaäxü nangechaütmüügü. ²¹ Rü ñuxma woo pecadugagu na iyuexü, natürü Tupanaäxü tangechaütmüügü i guxüguma. Rü ngëmaäcü pecaduwa

tüxü ínanguxüxëe na napëxewa imexüçèx rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü.

6

Nüxma rü tama pecadu ixügütüçèx nixi i imaxëxü, natürü Cristucèx nixi i imaxëxü

¹ Rü nüxma na Tupanaäxü ingechaütmüügütüçèx, ¿rü nüxäcü tá imaxëxü i nüxmax? ¿Rü pexcèx rü namexü na pecadu ixügütüçèx na yexeraäcü Tupanaäxü ingechaütmüügütüçèx? ² Rü dütçax, tama ngëmaäcü nixi. Erü nüxma pecaduchaxwa rü nöma iyuexürüü tixigü, erü marü tama naga taxinüe. Rü ngëmacèx tama name i yeücürü pecadu taxügütüçèx. ³ ¿Tama èxna nüxü pecuèx na tacütèx yiixü na íbaiüxü? Rü ítabaiü na ngëmaäcü duüxügütüçèx na aixcüma Ngechuchu ya Cristuarü duüxügütüçèx na ixigüxü. Rü yexguma íbaiügu, rü nüma nayuxürüü yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaüxü. ⁴ Rü yexguma íbaiügu, rü Cristu yuxürüü yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaüxü, rü Cristu itáxürüü inatèx ga yema tacüma ga nuxcümaüxü. Rü yemaäcü naxüpetü na wena imaxëxüçèx rü tüxü nangëxmaxüçèx i maxü i ngexwacaxüxü, yexgumarüü ga Ngechuchu na yuwa írudaxü rü wena namaxüxü ga yexguma Nanatü ga Tupana norü poramaä ínadaxëegu. ⁵ Rü nüxma na Cristumaä wüxigu nayuxü ga tacüma ga nuxcümaüxü, rü nüxü tacuèx na aixcüma Cristumaä tüxü nangëxmaxü i maxü i ngexwacaxüxü. ⁶ Rü nüxü tacuèx rü yema törü maxü ga nuxcümaüxü rü Cristumaä wüxigu curuchagu nayu na yexma yanaxoxüçèx ga yema tacüma ga chixexü. Rü nüxma rü tama pecadutüüwa tangëxmagü, rü ngëmacèx marü tama naga taxinüe. ⁷ Erü yíxema yúxe rü marü tama pecadutüüwa tangëxma na yeücürü pecadu taxügütüçèx. ⁸ Rü nüxma na Cristumaä nayuxü ga törü maxü ga nuxcümaüxü, rü nüxü tacuèx na Cristurüü tüxü nangëxmaxü i maxü i ngexwacaxüxü. ⁹ Rü nüxü tacuèx rü nüxma na yuwa ínadaxü ya Cristu, rü tagutáma wena nayu. Yerü nüma rü marü yuxü narüyexera. ¹⁰ Rü yexguma nayüxgu ga Cristu rü pecaducèx nixi ga nayuxü, rü noxtacüma yexma wüxicana ningutanü ga guxüma ga duüxügütüçèx. Natürü nüxma na namaxüxü, rü Tupanacèx nixi i namaxüxü na Tupanaärü ngúchaü naxüxüçèx. ¹¹ Rü ngëxgumarüü ta i pema rü name nixi i pegügu perüxñüe na marü peyuexü pecaduchaxwa rü Tupanacèx pemaxëxü, erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügütüçèx. ¹² Rü ngëmacèx rü tama name i pecadutüüwa pegü pengëxmagüxëe na pemaä inacuáxüçèx. Rü tama name i penaxüchica i pecadu na pexeneärü ngúchaügütüçèx. ¹³ Rü tama name i pecaduna penaxägütüçèx. Rü name nixi i Tupanana pegü pexägütüçèx, erü nöma duüxügütüçèx. ¹⁴ Rü nüxma rü tama name i penaxüchica i pexene na ngëmamaä mexü pexügütüçèx. Rü ngëmacèx name nixi i Tupanana penaxägütüçèx. ¹⁵ Rü nüxma na tama yema Moïché ümatüxü ga mugütüüwa ingëxmagüxü, rü nüxma na Tupana rü Cristugagu tamaä mecumaxü, ¿rü nüxäcü tá imaxëxü? ¿Rü pexcèx namexü na yeücürü pecadu ixügütüçèx? Rü dütçax, tama name na ngëmaäcü imaxëxü. ¹⁶ Rü pema nüxü pecuèx rü ngëxguma wüxi i corimëxëwa pegü pengëxmagüxëe na naga pexñüüexüçèx rü ngëma

Ngëxguma wüxi i corimëxëwa yigü ingëxmagüxëe, rü ngëmaga nixi i ixinüüexü

¹⁵ Rü nüxma na tama yema Moïché ümatüxü ga mugütüüwa ingëxmagüxü, rü nüxma na Tupana rü Cristugagu tamaä mecumaxü, ¿rü nüxäcü tá imaxëxü? ¿Rü pexcèx namexü na yeücürü pecadu ixügütüçèx? Rü dütçax, tama name na ngëmaäcü imaxëxü. ¹⁶ Rü pema nüxü pecuèx rü ngëxguma wüxi i corimëxëwa pegü pengëxmagüxëe na naga pexñüüexüçèx rü ngëma

tá nixí i perü cori ixixü, rü pema rü norü duňxügü tá pixigü i ngëma cori i naga pexinüexü. Rü ñuxma rü pema tá nüxü pedaugü ngoxi ngëxürüxü perü me yixí na ngëmaga pexinüexücèx. Rü ngëxguma pecadu i yuwa tüxü gagüxü perü me yixigu, rü ngëma tá nixí i pemaä icuáxü. Rü ngëxguma perü me yixigu na Tupanaga na pexinüexü, rü yimaga tá pexinüe na napéxewa pimexücèx.

¹⁷ Natürü Tupanana moxë chaxä, yerü woo pecaduga na pexinüechiréxü, natürü i ñuxma rü aixcüma naga pexinüe i ngëma nguxëëtae i marü peyaxuxü i Cristuchiga. ¹⁸ Rü ñuxma rü Tupanaärü duňxügü pixigü erü nüma rü chixexüna pexü ínanguxüxü na tama pecadu pexügüechaxücèx. Rü ngëmaäcü pexü narüngüxüxü na napéxewa pimexücèx rü meä naxcèx pemaxëxücèx.

¹⁹ Rü ñoma i naänecüäx i duňxügümaä chidexarüü nixí i tauxchaxü i oremaä pemaä chidexaxü i ñuxmax, erü pema rü woetama taguma nüxü pexinüe i ñaä ore, rü ngürüächi tăütáma nüxü pecuëx i tacüchiga na yüixü i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Rü düçax, rü nuxcüma rü ipenaxä ga pexene na namaä penaxügüxücèx ga nagúxüraüxü ga chixexü. Natürü i ñuxma rü name nixí i Tupanana pegü pexä na aixcüma napéxewa pexünegüxücèx rü naxcèxicatama pemaxëxücèx. ²⁰ Rü yexguma pecadutüüwa peyexmagü, rü taxucürüwama Tupanapéxewa mexü pexügü ga yexguma. ²¹ ¿Natürü tacüwa pexü namexü ga yema chixexü i ñuxma rü wüxi i ãne pexna ãxü? Yerü yema chixexü rü yuwamare pexü nagagü, rü tama i maxüwa. ²² Natürü marü tama pecadutüüwa pengëxmagü i ñuxmax, erü marü nüxna ípenguü rü marü Tupanaärü duňxügü pixigü. Rü ngëma waxi nixí i poraäcü pexü mexü erü ngëmagagu penayaxu i maxü i Tupanapéxewa üünexü rü ngëmawena tá penayaxu i maxü i taguma gúxü. ²³ Rü ngëma natanü na pecadu ixüxü, rü yu nixí. Natürü yíxema törü Cori ya Ngechuchuaxü yaxögüxe, rü Tupana tüxna nanaxämare i maxü i taguma gúxü.

7

Wüxi i ngecü rü ngëxguma nayutegu rü marü tama ngitemëxëwa ingëxma. Rü ñuxma na taxcèx nayuxü ya Cristu, rü marü tama yema Moïché ümatüxü ga mugütüüwa tangëxmagü

¹ Pa Chaueneëgxü, rü pema na nagu pexixü i ngëma mugü, rü nüxü pecuëx rü ngëxguma tamaügxuxicatama nixí na ngëma mugütüüwa tangëxmaxü ya wüxichigü ya duňxü. ² Rü düçax, rü wüxi i ngecü i ätecü rü ngitemëxëwa ingëxma ega namaxyane ya ngîte, erü ngëma ñanagürü i ore i mugü. Natürü ngëxguma nayuxgu ya ngîte, rü marü tama ngitemëxëwa ingëxma. Rü yema mugü ga ngitemëxëwa ngixü yexmaxëëxü ga noxri rü marü tama ngimaä inacuëx. ³ Rü ngëmaäcü i ngëxguma namaxyane ya ngîte rü to i yatümaä inapexgu, rü pecadu ixü. Natürü ngëxguma marü nayuxgu ya ngîte, rü marü nüxna ínguxuchi i ngëma mugü ga ngitemëxëwa ngixü yexmaxëëxü ga noxrix. Rü ngëxguma wenaxärü naxätugu rü taxuüma i chixexü ixü. ⁴ Rü ngëxgumarüü ta i pemax, Pa Chaueneëgxü, rü marü tama yema Moïché ümatüxü ga mugütüüwa pengëxmagü yerü nüma ga Cristu rü pexcèx nayu. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Cristu ga yuwa írüdacüarü pixigü. Rü ngëmaäcü nanaxü ya Tupana na naxcèx imaxëxücèx, rü norü nguchaü ixügxücèx. ⁵ Rü yexguma nuxcümaüxü ga tacümawe rüxixgu rü poraäcü tanaxü ga taxüneärü nguchaügü woo yema mugü tüxna na nachuxuxü ga yema. Natürü yexguma nüxü icuëxgu na nachuxuxü ga yema pecadu ga ixüxü, rü yexeraäcü tanaxüxchaü. Rü yemaäcü ga yema törü pecadugü rü yuwa tüxü nagagü. ⁶ Natürü i ñuxma rü marü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü, erü Tupana rü marü nüxna tüxü ínanguxüxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü ñoma

duňxügü i iyuexürüň tixigü i napexewa i ngëma mugü, erü marü tama tamaä inacuèx. Rü ngëmacèx tama nagu taxi i ngëma nuxcüma ümatüxü ga mugü, erü marü nüxnä itanguxü na Tupanaärü ngúchaü ixügüxüçèx rü naxcèx na imaxëxüçèx namaä i törü maxü i ngexwacaxüxü i Naäe i Üünexü tükna äxü.

Ngëma pecadu i chowa ngëxmaxü rü chomaä inacuèx

⁷ ¿Rü ñuxü ñagüxü tá i ñüxmax? ¿Rü pexcèx rü yema mugü yiixü ga tükü pecaduäxëexü? ¡Rü dütçax, tama name i ngëmaäcü nagu tarüxñü! Natürü yexguma chi yema mugü rü tama choxü nüxü nacuëxëegü, rü tää chima nüxü chacuèx na pecadutüüwa chayexmaxü. Rü dütçax, rü yexguma chi yema mugü rü tää chima choxü nüxü cuëxëegü na wüxi i pecadu yiixü na toguäxärü ngëmaxüçèx chixauxächixü, rü tää chima nüxü chacuèx na pecadu yiixü i ngëma. ⁸ Natürü yexguma yema mugü choxü nguxëëegü na nachixexü na toguäxärü ngëmaxü choxü ngúchaüxü, rü yexguma ga pecadu rü nayoxti na yexeraäcü choxü na nangúchaüxëëäxü. Rü ngëmaäcü nüxü tadau rü ngëguma chi natauxgu i ngëma mugü, rü tää chima nüxü tacuëxgü na ñuxäcü wüxi i chixexüchixü na yiixü i ngëma pecadu. ⁹⁻¹⁰ Rü noxri tauta yema mugüxü chacuèxgu, rü choma nagu charüxñügu rü chame. Natürü yexguma yema mugüxü chacuèxgu, rü nüxü chikuëxächi na chixexü chaxüxü rü ngëma chixexüçèx rü tá na chayuxü. Rü yemaäcü ga yema mugü ga Tupana Moïchéna äxü na duňxügüxü namaxëxëëüçèx, rü choxü nayuxëëäma. ¹¹ Rü nüma ga pecadu rü nayoxti namaä ga yema mugü. Yerü yexguma yema mugü choxü nguxëëegü na ñuxäcü nachixexü ga yema pecadu, rü yexeraäcü choxü nangúchaü ga yema pecadu. Rü yemaäcü ga yema pecadu rü choxü nawomüxëe rü nayoxti namaä ga yema mugü rü yuwa choxü naga. ¹² Natürü yema mugü rü aixcüma naxüüne i Tupanapëxewa. Rü guxüma i ngëma Tupana tamaä nüxü ixuxü rü naxüüne rü aixcüma name rü tükü narüngüxëe. ¹³ ¿Natürü ñuxäcü nixi i ngëma i ñüxmax? ¿Exna pexcèx rü yema mugü yiixü ga yuwa choxü gaxü? Rü dütçax, rü tama ngëmaäcü nixi. Erü ngëma pecadu nixi i Tupanaärü mugümaä yoxniëxü na yuwa choxü nagaxüçèx. Rü ngëmaäcü nüxü tacuëx na ñuxäcü poraäcü nachixexü i pecadu. Rü yexguma yema mugü choxü nguxëëegü na ñuxäcü poraäcü nachixexü ga yema pecadu, rü yexeraäcü choxü nangúchaü ga yema chixexü rü yexeraäcü chanaxüama ga pecadu. ¹⁴ Nüxü tacuëx i ngëma mugü rü Tupanaäe i Üünexüwa ne naxü. Natürü choma rü duňxümare chixi, rü ngëmacèx nixi i chomaä inacuáxü i ngëma pecadu i chaxüxü. ¹⁵ Rü tama nüxü chacuèx na tacü choxü üpetüxü erü tama chanaxü i ngëma mexü i chanaxwëxexü na chaxüxü, natürü ngëma chixexü i tama chanaxwëxexü na chaxüxü rü ngëmaäma nixi i chaxüxü. ¹⁶ Natürü i ñüxmax na chanaxüxü i ngëma tama chanaxwëxechiréxü na chaxüxü, rü ngëmawa nüxü chikuëxächi na namexü i ngëma mugü. ¹⁷ Rü ngëmacèx i ñüxmax rü tama chauechama nixi i chanaxüxü i ngëma chixexü. Natürü ngëma pecadu i chowa ngëxmaxü nixi i chomaä icuáxü, rü ngëma nixi i chixexü choxü üxëëxü. ¹⁸ Rü choma nüxü chacuèx rü wüxi i pecaduäxü i duňxümare chixi, rü ngëmacèx chowa rü nataxuma i tacü i mexü. Erü woo chanaxwëxe na mexü chaxüxü, natürü tama chomaä nanguxü na chanaxüxü. ¹⁹ Erü ngëma mexü i chanaxwëxexü na chaxüxü, rü tama chanaxü. Natürü chanaxüama i ngëma chixexü i tama chanaxwëxexü na chanaxüxü. ²⁰ Rü ngëguma chi chanaxüamagu i ngëma chixexü i tama chanaxwëxexü na chaxüxü, rü meäma nangox na tama chauechama chanaxüxü. Natürü ngëma pecadu i chowa ngëxmaxü nixi i chomaä icuáxü rü chixexü choxü üxëëxü. ²¹ Rü ngëmaäcü nüxü chadau i

ñuxäcü na chiñxü. Rü ngëxguma mexü chaxüxchaügu rü choxü natauxcha na chixexüäma chaxüxü. ²² Choma rü chauäewa rü chorü me nixi i Tupanaärü mugü, rü naga chaxinüchaü. ²³ Natürü ñaä chaxune i ñoma i naänecüäx ixixüwa, rü nangëxma i tacü i tama naxüxchaüxü i ngëma chauäe naxwèxexü. Rü ngëma pecadu i chowa ngëxmaxü nixi i chomaä icuáxü rü chixexü choxü üxëexü. ²⁴⁻²⁵ Rü ngëmaäcü i choma rü chauäewa chayanguxëächaü i Tupanaärü mugü, natürü ñoma i naänecüäx i chaxune rü nanaxüxchaü i ngëma nanaxwèxexü i pecadu. Rü taxucèxma chataäe i chomax. ¿Rü texé tá nüxna choxü ítanguxuchixëe i ñaä pecadu i chowa ngëxmaxü rü yuwa choxü gaxchaüxü? Rü Tupanana moxë chaxä erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü tá choxü nüxna ínanguxuchixëe.

8

Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüäcüma tamaxë

¹ Rü ñuxma ya Tupana rü marü taxucèxma nanapoxcue i ngëma duüxügü i Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixigüxü. ² Erü Tupanaäe i Üünexü i Ngechuchu ya Cristugagu tükü maxëxëexü, rü nüxna tükü ínanguxüxëe i pecadu na tama yuwa tükü nagagüxüçex. ³ Rü yema taxüneärü ngúchaügü rü marü nüxü narüyexera ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Rü yemacëx ga yema mugü rü taxucürüwa mexü tükü naxüxëe. Natürü nüma ga Tupana rü marü nanaxü ga yema taxucürüwa naxüxü ga yema mugü. Yerü ga Tupana rü ñoma ga naänewa nanamu ga Nanexüchi. Rü woo taxüne i pecaduäxürrü nixi ga naxüne, natürü nüma ga Nane rü taguma napecaduäx. Rü nüma ga Nane rü törü pecaducëx nayu, rü yemaäcü inayanaxoxëe ga norü pora ga yema pecadu ga taxünewa yexmaxü. ⁴ Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na tükü na natauxchaxüçex na yanguxëexü i ngëma tükü namuxü i ngëma mugü. Erü ñuxma rü tama ñoma i taxüne naxwèxexüäcüma tamaxë, natürü Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüäcüma nixi i imaxëxü. ⁵ Rü yíxema tümaxüne naxwèxexüäcüma maxëxë, rü naxcëx tadaugü i ngëma ñoma i naänecüäx naxwèxexü. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüäcüma maxëxë, rü ngëma Tupanaäe i Üünexü naxwèxexü nixi i naxcëx tadaugüxü. ⁶ Rü yíxema Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüçex daugüxe rü tataäegü, rü tá tükü nangëxma i tümaärü maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tümaxüne naxwèxexüçex daugüxe rü ngëma rü tá yuwa tükü nagagü. ⁷ Rü yíxema tümaxüne naxwèxexüçex daugüxe rü Tupanamaä tarüxuwanügü. Rü tama Tupanaga taxinüächaü erü taxucürüwama naga taxinüe. ⁸ Rü ngëmacëx ya yíxema tümaxüneärü ngúchaüwe rüxixü, rü taxucürüwa Tupanaärü ngúchaü taxügü. ⁹ Natürü ngëxguma aixcüma pewa nangëxmagu i Tupanaäe i Üünexü rü tama pexeneärü ngúchaü pexü, natürü Naäe i Üünexüärrü ngúchaü nixi i pexüxü. Rü yíxema tama tükü nangëxmaxë i Tupanaäe i Üünexü i Cristu tükna äxü, rü tama Cristuarü duüxü tixi. ¹⁰ Natürü ngëxguma pewa namaxüxgu ya Cristu, rü peäxë rü namaxü erü Cristugagu Tupana pexü nüxü inayarüngüma i perü pecadugu. Rü woo i pexene rü pecadugagu tá nayuama, natürü peäxë rü Cristugagu tá namaxü, erü Tupana pexü nadau na pimexü. ¹¹ Rü ngëxguma pewa namaüxgu i Naäe ya yima Tupana ga Ngechuchu ya Cristuxü írüdaxëäcü, rü nümatátama ya yima Cristuxü írüdaxëäcü tá wena nanamaxëe i pexene i yuxwèxexü, rü Naäe i Üünexü i peva maxüxü tá nixi i naxüxü i ngëma. ¹² Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgüx, rü tanaxwèxe i Tupanaärü ngúchaü taxü, rü tama tanaxwèxe i taxüne i pecaduäxüärrü ngúchaü taxü. ¹³ Erü ngëxguma chi pexeneärü ngúchaü pexüxgu rü tá ipeyarütauxe. Natürü

ngēxguma Tupanaäe i Üünexüärü ngüxéemaä ipeyanaxoxéegu i ngëma pexene üxchaňxü, rü aixcüma tá pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁴ Erü guxäma ya yíxema Tupanaäe i Üünexü tümamaä icuáxe, rü aixcüma Tupanaxäcügü tixigü. ¹⁵ Yerü tama penayauxgü ga wüxi ga naăxë ga pecaduwa pexü gagüxü rü ngemagagu wenaxarü Tupanaarü poxcucèx pemuüe. Natürü yema Naăxë ga peyauxgxü rü Tupanaäxë i Üünexü i naxacügü pexü ixígüxéexü nixi. Rü ngëmatama Naăe i Üünexü nixi i tükü rüngüxéexü na tama imuüexüçèx na Tupanana ingaicamagüxü rü:

“Pa Chaunatüx”, ñagüxü nüxü. ¹⁶ Rü ngëmatama Naăe i Üünexü nixi i aixcüma tükü nüxü cuèxéexü na Tupanaxäcügü na ixígüxü. ¹⁷ Rü ñuxma na Tupanaxäcügü ixígüxü i yixema, rü nüxü tacuèx rü daxüguxü i naănewa tá tanayaxu i ngëma mexügü i Tupana tükna ãxchaňxü. Rü ngëmaäcü Cristumaä tá tükü nangëxma i tachica i mexü i Tupanaxütawa, erü Cristurüü ngúxü tingegü na yixcura wüxigu namaä mexüwa ingëxmagüxüçèx.

Ngëma mexü i yixcura tá nüxü idauxüchiga

¹⁸ Rü düçax, choma nagu charüxñü rü ngëma ngúxü i ñuxma ñoma i naănewa ingegüxü, rü taxuüma nixi i ngëxguma nagu nanguxgu i ngëma mexü i yixcura tá nüxü idauxü i ngëxguma Cristumaä ingëxmagügu i daxüguxü i naănewa. ¹⁹ Rü ñuxma rü guxüma i tacü i Tupana üxü rü taxü i norü ngúchaümaä ínananguxéegü i ngëma ngunexü i nagu tá nataeguxü ya Cristu na Tupana guxüpêxewa naxäcügxü iwéxü. ²⁰ Rü nüxü tacuèxgü rü yexguma pecadu naxüxgu ga guma nüxiraücü ga yatü rü yexguma nixi ga nachixexü ga guxüma ga yema Tupana üxü. Rü tama yema Tupana üxüärü ngúchaü nixi ga yema, natürü yemaäcü nüxü naxüpetü yerü ga Tupana rü yemaäcü inaxuneta ga yexguma pecadu naxüxgu ga guma yatü. Natürü i ñuxma rü guxüma ga yema Tupana üxü rü ínananguxéen na ngëma chixexüwa ínanguxüxüçèx. ²¹ Erü ngëma ngunexü i Tupana tá nagu nadexü i naxäcügü na naxütawa nangëxmagüxüçèx, rü ngëxguma tá ta nixi i chixexüwa ínanguxüxéexü i guxüma ga yema nümatama naxüxü. Rü ngëmaäcü wenaxärü noxrirüü tá name i guxüma. ²² Rü nüxü tacuèx rü ñaa naane rü guxüma i nawa ngexmaxü rü ñoma wüxi i nge i ixraxacüchaxüçürüxü poraäcü ngúxü ninge ñuxmatáta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu Tupana wena nangexwacaxüxéexü i guxüma.. ²³ Rü tama ñaa naanexicatama nixi i ngúxü ingexü i ñuxma, natürü yixema i tükü ngexmaxü i Tupanaäxë i Üünexü rü ta ngúxü tingegü ñxmatáta nawa nangu na Tanatü tükü dexü rü ngexwacaüxü i taxünegü tükna ãxü. Rü woo tükü nangexma i Naăxë i Üünexü ya Tupana tükna muxü na norü ügü yixixüçèx i ngema mexügü i Tupana tá tükna naxäxü i dauxüguxü i naanewa, natürü tanaxwèxe na ngemaxüchi ingugüxü. ²⁴ Cristu tükna nanaxä i maxü i taguma gúxü, natürü ítananguxéegümare na naxü-tawa ingugüxü na nayauxgxüçèx i ngëma maxü. Natürü nüxü tacuèx rü ngëxguma chi marü nüxü idaugügu i ngëma írünguxéegüxü, rü taxucèxma tüküçüü ítananguxéegü. Erü ngëma marü nüxü idauxü, rü taxucèxma ítananguxéen. ²⁵ Natürü ngëxguma tauta nüxü idaugügu i ngëma írünguxéegüxü, rü tanaxwèxe i meä ítananguxéegüecha ñuxmatáta nüxü idaugü. Rü ngëmaäcü nixi i Cristuxü írünguxéegüxü. ²⁶ Rü Tupanaäe rü tükü narüngüxéen ta na iporaexüçèx i ngëxguma ituraegu i törü õwa. Rü yixema rü tama nüxü tacuèx na ñuxäcü Tupanamaä idexagüxü rü tacüçèx iyumüxüçèx. Natürü Naăe i Üünexü rü naxauxxäcüma ore i tama nüxü icuáxümaä Tupanamaä nidexa rü taxcèx nayumüxü. ²⁷ Rü Tupana ya meä tükü cuácü rü nüxü nacuèx na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma Naăe i

Üünexü nüxü ixuxü. Erü ngëma Naäe i Üünexü rü Tupana naxwèxexüäcüma Tupanaxü nacèèxü tûmacèx ya yíxema Tupanaärü duňxügü ixígüxe.

Cristu rü tûxü naporaexëëäma na taxuüma i guxchaxügü tûxü narü- yexeraxüçèx

²⁸ Rü nüxü tacuèx rü tûmaärü mexüçèx nixi i Tupana ínanguxëëxü i guxüma i ngëma tûxü üpetüxü ya yíxema nüxü ngechaügüxe ga nüma nanaxwèxexüäcüma tûxü nadexe. ²⁹ Rü woetama nuxcümama ga Tupana rü marü tûxü nacuèx na texégü tá tixígüxü ya yíxema noxrü ixígüxe. Rü noxritama naäne ixügögumama tûxü nade na Nanerüü timexü i napëxewa, rü yima Nane rü tûmamaä nayaxüçèx rü tûmamaä inacuáxüçèx ya guxäma ya yíxema naëneëgü ixígüxe. ³⁰ Rü guxema noxri naäne ixügögumama Tupana tûxü dexe, rü tûmacèx naca na noxrü tixígüxüçèx. Rü guxema tûmacèx naçaxe, rü nügütex tûxü nimexëëgü. Rü guxema nügütex tûxü yamexëëgüxe, rü daxüwa tá tûxü nagagü na guxügutáma naxüttawa tangëxmagüxüçèx. ³¹ ¿Rü ñuxü ñagüxü tá i ñuxma i ngëmachiga? Rü ngëxguma Tupana taétüwa chogügu, ¿rü texé tá tûxü rüyexeraxü? ³² Yerü nüma ga Tupana rü tama tûxna nayanuxü ga Nanexüchi. Natürü taxcèx inanamu ga Nane na taxcèx nayuxüçèx i guxäma i yixema. Rü ñuxma na yemaäcü taxcèx inamuäxü ga Nane, ¿rü taux ëxna tûxna naxääxü i guxüma i tacü i inaxwèxexü na naxcèx imaxëxüçèx? ³³ Rü Tupana tûxü nade rü tûxü nixu na napëxewa imexü. Rü ngëmacèx ¿rü texé tá napëxewa tûxü tixugü na ichixexü? Erü Tupanatama nixi ya tûxü ixucü na tûxü nataxuüma i chixexü. ³⁴ ¿Rü texé tá poxcuwa tûxü tamugü i ñuxmax? ¿Pexcèx rü Cristu tá yiixü? Dúcèx, taxucürüwama ngëmaäcü nixi yerü Cristu nixi ga taxcèx yucü na tûxü namaxëëxüçèx. Rü tama ngëxïcatama taxcèx naxü, natürü wenaxärü ínarüda. Rü ñuxma rü Tupanaxüttawa nangëxma rü ngëma äëgxacü nixi. Rü ngëma taétüwa nachogü rü Tupanaxü taxcèx nacèèxü. ³⁵ ¿Rü ñuxma rü tacü tá Cristuna tûxü ixígachixëëxü na tama tûxü nangechaüxüçèx? Rü woo ngúxü ingegügu, rü ëxna guxchaxügü tûxü ngëxmagü, rü ëxna duňxügü Cristugagu taxchi aiegü, rü ëxna itaiyaegü, rü ëxna ingexchirugügu, rü ëxna äüçümaxüwa ingëxmagügu, rü ëxna duňxügü tûxü daixchaügu, natürü woo guxüma i ngëma tûxü üpetügu, natürü ya Cristu rü tâütáma nüxü narüchau na tûxü nangechaüxü. ³⁶ Natürü guxüguma äüçümaxüwa tangëxmagü, ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürrüü. Erü ngëma ore rü ñanagürü:

“Rü cugagu duňxügü toxü nadaixchaü rü duňxügüpëxewa rü ñoma carnerugü i daiwa ïxürrüü tixíg”,

ñanagürü i ngëma ore. ³⁷ Natürü woo guxüma i ngëma tûxü na ngupetüxü, rü Ngechuchu ya Cristu ya tûxü ngechaücü, rü tûxü naporaexëëäma na taxuüma i guxchaxügü tûxü narüyexeraxüçèx, rü bai i tacü. ³⁸⁻³⁹ Rü ngëmacèx aixcüma chayaxö na taxucürüwama tacü Tupanana tûxü ixígachixëëxü na ngëmaäcü tama tûxü nangechaüxüçèx. Rü woo iyuxgu rü woo imaxëgu, natürü Tupana tá tûxü nangechaüëcha. Rü taxucürüwama Tupanana tûxü nixígachixëë i tacü i norü orearü ngeruügü, rü ëxna tacü rü ngoxogü rü ëxna tacü i to i poraxü. Rü bai i tacü i ñuxma tûxü üpetüxü, rü bai i tacü i yixcüra tá ngëxmaxü, rü bai i tacü i daxüwa ngëxmaxü, rü bai i tacü i naänetüüwa ngëxmaxü, rü bai i tacü i to i Tupana üxü, rü taxucürüwama Tupanana tûxü nixígachixëë na tama tûxü nangechaüxüçèx. Rü ngëmaäcü nixi i tûxü nangechaüxü ya Tupana nagagu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

9

Tupana rü nanade i Yudíugü na norü duňxügü na yixígüxüçèx

¹ Dütèx, Pa Chaueneëgx, rü pemaä tá nüxü chixu i wüxi i ore. Rü ngëma ore i pemaä tá nüxü chixuxü rü aixcüma nixi erü Cristuarü duňxü chixi. Rü tama chidora. Rü chauäewatama nüxü chacuèx na aixcüma na yüixü i ngëma ore erü Tupanaäe i Üünexü nixi i chauäemaä icuáxü. ² Rü poraäcü changechaü, rü choxü nangüecha i chauäewa, erü tama nayaxögü i chautanüxügü i Yudíugü. ³ Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüguma ngëma chautanüxügu charüxñü, rü poraäcü chanaxwèxe na Cristuaxü yaxögüäxü. Rü choma rü aixcüma íchamemare na poxcuwa choxü namuxü ya Tupana rü Cristuna choxü yaxügachixëexü ega ngëmaäcü chi nüxü chayaxögüxëegu rü chanamaxëexëegu i ngëma chautanüxügü i Yudíugü. ⁴ Rü nümagü rü chauxrüü Yudíugü nixigü. Rü Tupana rü nuxcümäxüchima namaä inaxuneta na naxäcügü yixígüxüçèx. Rü norü oxigü rü nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü ga Tupana ga yexguma naxcèx nangoxgux. Rü Tupana rü norü oxigümaä inaxuneta rü ñanagürü nüxü:

“Rü ngëxguma chauga pexñüegu rü tá pexü charüngüxëe”, ñanagürü nüxü. Rü Tupana rü nüxna nanaxä ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Rü nanangúexëe na ñuxäcü nüxü yacuèxüügüxüçèx. Rü meäma namaä inaxuneta na Cristu rü naxcèx núma tá namuäxü na namaxëexëäxüçèx rü nüxna na naxääxüçèx i maxü i taguma guxü. ⁵ Rü yema nuxcümäügüxü ga törü oxigütaa nixigü i ngëma Yudíugü, rü ngëmacèx naxcèx ta nixi ga yema uneta ga törü oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Rü ngëma Yudíugütanüxüwatama nixi ga nabuxü ga Cristu ya Tupanaxüchi ixicü ya guxüetüwa ngëxmacü. Rü tanaxwèxe i guxüguma nüxü ticuèxüügü. Rü ngëmaäcü yi. ⁶ Rü ñuxma rü woo tama guxü i Yudíugü na yaxögüxü, natürü taxucürüwama texé nüxü tixu na Tupana rü tama yanguxëeäxü i ngëma norü uneta. Erü ngëma Yudíugü rü tama aixcüma guxüma Tupanaärü duňxügü nixigü. ⁷ Rü tama guxüma i duňxügü i Abráütaagü ixigüxü, rü aixcüma Abráütanüxü nixigü i Tupanapëxewa. Yerü ga Tupana rü Abráümaä nüxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü cune ya Ichaátanüxügü tá nixi i aixcüma cutanüxügü ixigüxü i chopëxewa”, ñanagürü. Rü yemaäcü namaä inaxuneta woo na nayexmaxü ga togü ga Abráüxäcügü. ⁸ Rü ngëmawa meäma nüxü tacuèx rü tama ngëma na Abráütaa tixigüxüçèx nixi i Tupanaxäcügü tixigüxü. Natürü yíxema aixcüma Tupanaärü uneta nüxü ixuxürüüäcüma yaxögüxe waxi tixi ya aixcüma Abráütaa ixigüxe i Tupanapëxewa. ⁹ Yerü naxüpa ga na nabuxü ga Abráü nane, rü yema Tupanaärü uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü, rü ñanagürü:

“Rü naï ya taunecüarü ñúxgumaäcü tá wena nuã chaxü, rü cuxmèx i Chara rü tá ixäxäcü i ngëxguma”, ñanagürü. ¹⁰ Natürü tama Abráümaäxücatama nixi ga yemaäcü yadexaxü ga Tupana. Yerü törü oxi ga Ichaá namèx ga Rebecamaä rü ta nidexa ga Tupana. Rü ngíma rü ngíteaxü ixäxäcü rü nataxreëxpüx ga ngíne. ¹¹⁻¹³ Natürü yexguma tauta nabuegu rü taxuüma ga mexü rü éxna chixexü naxüegu ga yema ngínegü, rü Rebecamaä nidexa ga Tupana, rü ñanagürü:

“Rü ngëma nüxira buxü i cune, rü ngëma wixweama buxüärü duňxü tá nixi”, ñanagürü ngíxü. Rü yema dexa rü namaä nawüxigu i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Marü chanayaxu ya Acobu, natürü nüxü chaxo ya Echaú”,

ñaxü. Rü yemaäcü ga Tupana rü ngîmaä nanangoxëe na namëxwa nangëmaxü na tûxü nayaxuxü ya yíxema woetama nûxü ngúchaüxë na tûmacëx naçaxü tama nagu naxñüäcüma i tacü rü mexü rü ëxna tacü rü chixexü na taxüxü. ¹⁴ ¿Rü ñuxü ñagüxü i ñuxmax? ¿Pexcëx rü Tupana rü chixexü naxüxü ga yexguma tama Acobuxü nangechaüxürü nûxü na nangechaügu ga Echau? Rü dûcax, tama chixexü naxü. ¹⁵ Yerü norü orewa rü Tupana rü Moïchéxü ñanagürü:

“Rü ngëxguma chi texémaä chamecümachaügu, rü tûmamaä tá chamecüma. Rü choxü tá tangechaütümüü ya yíxema choxü ngechaütümüüchaüxë”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ngëmaäcü tama ngëma tümatama tanaxwèxexügagu rü ëxna ngëma taxüxügagu nixi i Tupana tûxü yaxuxü ya texé. Natürü tûxü nayaxu erü nûxü tangechaütümüü. ¹⁷ Rü yexgumarüü ta ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü nûxü ga Equituaneärü äëxgacü:

“Rü äëxgacüxü cuxü chingucuchixëe na cuwa duûxügüxü nûxü chadauxëëxüçëx i ñuxäcü na chaporaxü. Rü ngëmaäcü chanaxü na guxü i duûxügü i guxü i naänewa ngëxmagüxü, nûxü na cuáxüçëx i chauchiga”,

ñanagürü. ¹⁸ Rü ngëmaäcü ya Tupana rü nûxü tangechaütümüü ya yíxema nûxü ngechaütümüüchaüxë. Rü ngëxguma tûxü nataiächarü maxüäxëëchaügu rü tûxü nanataiächarü maxüäxëe ya yíxema tama nûxü cuáxchaüxë. ¹⁹ Natürü bexmana tá ñacurügü choxü:

“Rü ngëxguma chi ngëmaäcü yixigu ya Tupana, ¿rü tûxcüü nûxü nixu na tagagu yïixü na chixexü ixügüxü rü tama naga ixñüëxü? ¿Rü texé tapora na itayanaxoxëëxüçëx i Tupanaärü ngúchaü?” ñacurügü tá. ²⁰ Natürü Pa Duûxüx, ¿texé quixi i cuma rü ngëmacëx ngëmaäcü Tupanaxü cuyaxügaxü? ¿Cuxcëx rü ëxna wüxi i tûxü i waixümüwa üxü rü namexü i ngëma norü üruümaä na ñaxü?

“¿Rü tûxcüü ngëmaäcü choxü cuxü na ngëmaäcü chixixüçëx i ñuxmax?” ñaxü. ²¹ Rü ngëma tûxüärü üruü rü waixümüwa nanaxü i tacü i nüma naxüxchaüxü. Rü ngëxguma nanaxwèxegu, rü ngëma waixümüwa nanaxü i wüxi i tûxü na norü meruü yïixüçëx. Rü ngëxguma nanaxwèxegu, rü ngëmatama waixümüwa nanaxü i wüxi i tûxü na norü guxchirechixü yïixüçëx. ²² Rü ngëxgumarüü tama nixi i naxüäxü ya Tupana. Erü tûxü nanawéxchaü na ñuxäcü naporaxü i nüma rü ñuxäcü napoxcueäxü i ngëma duûxügü i chixexü ügüxü, natürü poraäcü yaxna namaä naxñü i ngëma duûxügü, rü tama paxa nanapoxcue i ngëma ímemaregüxü na napoxcuexü. ²³ Natürü ga Tupana rü inanawéxchaü na ñuxäcü poraäcü tamaä namecümaxü i yixema na yaxögüxü. Rü ngëmacëx nixi i nûxü ingechaütümüügüxü, rü nuxcümamatama tûxü nadexü na naxüätawa ingëxmagüxüçëx i daxüguxü i naänewa i ngextá ínamexëchixüwa. ²⁴ Rü ngëmaäcü i yixema na Yudíugü ixígüxü, rü tatanüwa Tupana tûxü nidexechi ya ñuxre na norü duûxügü tixígüxüçëx. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma tama Yudíugü ixígüxütanüwa rü nayadexechi i togü. ²⁵ Rü ngëmacëx rü Tupanaärü ore ga Ochéa ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëma duûxügü i tama chorü duûxügüchirëx ixígüxü, rü: ‘Pema rü chorü duûxügü pixígü i ñuxmax’, ñacharügü tá nûxü. Rü ngëma duûxügü i tama Yudíugürüü nûxü changechaüchiréxü, rü: ‘Pexü changechaü i ñuxmax’, ñacharügü tá nûxü. ²⁶ Rü noxri ga Tupana rü yema duûxügü ga tama Yudíugü ixígüxümaä nûxü nixu, rü ñanagürü nûxü: ‘Pema rü tama chorü duûxügü pixígü’, ñanagürü nûxü. Natürü yematama nachica ga ngextá nûxü iyemañaxüwa, rü wenaxärü yema duûxügü

ga tama Yudíugü ixígüxümaä nidexa ga Tupana ya Maxëxëēruü, rü ñanagürü nüxü: ‘Pema rü chauxacügü tá pixígü’, ñanagürü nüxü”. Rü yema nixi ga Tupanaärü ore ga Ochéa ümatüxü. ²⁷⁻²⁸ Rü Yudíugüchiga rü ta nidexa i Tupanaärü ore, yerü nuxcümaäcü ga norü orearü uruü ga Ichaxía rü ñanagürü:

“Rü woo namuxüchichirëx i Yudíugü yima naxnütü ya taxtüpechinüwa yi-macürüü, natürü noxre tátama nixi i aixcüma nayauxgüxü i maxü i taguma guxü. Rü paxa tá ínangu ya törü Cori na napoxcueäxüçèx i guxüma i ngëma tama noxrü ixígüxü”,

ñanagürü ga Ichaxía. ²⁹ Rü nümatama ga Ichaxía, rü ñanagürü ga ūpa:

“Rü ngëgxuma chi nüma ya törü Cori ya guxü i naâneärü yora rü tää chima íyaxügxëeägu i ñuxre i tatanüxügü i Yudíugü, rü chi itayarüxoxochi, yexgumarüü ga na iyanaxogüxü ga guma íänegü ga Chodoma rü Gomora namaä ga guxüma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü”, ñanagürü ga Ichaxía.

Yudíugü rü tama nayaxögüchaü i ore i mexü i Cristuchiga

³⁰ ¿Rü ñuxü ñagüxü i ñyxmax? Rü pemaä nüxü chixu rü ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü ga tama Tupanacëx daugüxü ga noxrix, rü ngëmatama duüxügü nixi i ñyxma Tupanapëxewa imexü yerü nayaxögü. ³¹ Natürü yema Yudíugü ga nagu ïxchaüxü ga yema Moïchearü mugü na Tupanapëxewa yamexüçèx, rü ínatüe. ³² ¿Rü ñuxäcü ínatüe? Dúcèx, ínatüe yerü yema mugüguama naxi na Tupanapëxewa yamexüçèx, rü tama Ngechuchuaxü nayaxögüchaü. Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü yema duüxügüçèx rü wüxi ga guxchaxü nixi. ³³ Rü ngëmachiga nixi i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü: “Choma rü Yudíugütanüwa chanamu ya Cristu. Rü nüma rü ngëma Yudíugüçèx rü wüxi i guxchaxü tá nixi erü ngëgxuma tama nüxü yaxögüägu rü tá inayarütaixe. Natürü ngëma duüxügü i nüxü yaxögüxü, rü aixcüma tá namaxë”, ñanagürü.

10

¹ Pa Chaueneëgxü, rü ngëma poraäcü chanaxwèxexü rü chorü yumüxëwa Tupanana naxcëx chaçaxü, rü ngëma nixi na guxüma i chautanüxügü i Yudíugü na yaxögüxü rü ngëmaäcü aixcüma Tupanaärü na yixígüxüçèx.

² Rü aixcüma pemaä nüxü chixu, rü nümagü i Yudíugü rü aixcüma poraäcü Tupanagu narüxñüe rü nanaxögüchaü i Tupanaärü ngúchaü. Natürü ínatüe erü tama Cristuaxü nayaxögüchaü na ngëmaäcü Tupanapëxewa yamexüçèx.

³ Rü woo Tupana ñoma ga naânewa nanamu ga Cristu na gumagagu Tupanapëxewa yamexüçèx i duüxügü, natürü nümagü i Yudíugü rü tama nüxü nacuëgxüchaü i ngëma. Rü nügütama nimexëëgxüchaü, rü ngëmacëx nagu naxiäma i ngëma mugü ga Moïchë ümatüxü rü tama Cristuaxü nayaxögüchaü na nagagu Tupanapëxewa yamexüçèx. ⁴ Natürü nüma ga Cristu rü nayan-guxëë ga yema mugü rü yemaäcü inayanaxoxëë na tama tamaä inacuáxüçèx i ngëma mugü. Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu na guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü rü aixcüma Tupanapëxewa yamexüçèx. ⁵ Rü Moïchë nanaxümatü nachiga na ñuxäcü Tupanapëxewa tamexü ya wüxic ega naga taxñügu i ngëma mugü, rü ñanagürü:

“Tupana pexü namu na guxügutáma meä peyanguxëëxü i guxüma i ngëma mugü erü ngëgxuma naga pexñüëgu i guxüma i ngëma mugü rü tá pemaxë. Natürü ngëgxuma tama naga pexñüëgu i wüxitama i ngëma mugü, rü täätäma pemaxë”,

ñanagürü. ⁶ Natürü ñuxma rü Tupanapēxewa time ega Cristuaxü yaxōgügu. Rü ngēmacèx taxucèxma i cuãëwa rü ñacurügü:

“¿Texé tá daxūguxü i naãnewa taxü na Cristucèx tayaçaxü na nuã naxñxüçèx rü tüxü yanangñxëexüçèx na imexüçèx i Tupanapēxewa?” ñacurügü. ⁷ Rü taxucèxma cuãëwa ñacurügü:

“¿Rü texé tá yuexütanüwa taxü na ngēxma Cristucèx tayadauxüçèx na nuã tanagaxüçèx?” ñacurügü. ⁸ Erü tama ngēmaäcü nixí i Cristucèx idauxü, yerü yema ore ga Moïchë ümatüxü rü ñanagürü:

“Rü marü cuxüttawa nangēxma i Tupanaärü ore. Rü cuèxwa nangēxma na nüxü quixuxüçèx. Rü cuãëwa nangēxma na nagu curüxñüxüçèx”, ñanagürü. Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü pemaä nüxü chixu rü ngēmatama ore nixí i guxüwama duňxügümaä nüxü tixuxü. Rü ngēma ore nixí i pexü nüxü cuèxexü na ñuxäcü pexü nangēxmaxü i maxü ega aixcüma peyaxōgügu. ⁹ Erü ngēxguma cuèxmaä nüxü quixuxgu na curü Cori yiñxü ya Ngechuchu, rü ngēxguma cuãëwa cuyaxöxgu na yuwa Tupana ínadxexü, rü tá cuxü nangēxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁰ Erü taãëwa tayaxōgü na ngēmaäcü Tupanapēxewa imexü. Rü taëxmaä nüxü tixu na Ngechuchu rü törü Cori yiñxü, rü ngēmaäcü tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ¹¹ Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü guxäma ya yíxema ya Ngechuchuaxü yaxōxë, rü nüma ya Ngechuchu rü taxútáma tüxü narümaächiixëe erü tá nayanguxëe i guxüma i ngema tûmamaä inaxunetaxü”,

ñanagürü. ¹² Rü Tupanapēxewa rü guxüma i duňxügü rü nawüxigu. Rü woo Yudiugü yixígu rü ēxna woo tama Yudíugü yixígu, natürü Tupanapēxewa rü nawüxigu i guxüma i duňxügü. Erü nüma ya törü Cori, rü guxäärü Cori nixí. Rü nüma rü aixcüma tüxü namaxëxëe ya guxäma ya texé ya nüxna çaxe na tüxü namaxëxëexüçèx. ¹³ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü guxäma ya texé ya törü Corina çaxe na tüxna naxääxüçèx i maxü, rü tá tanayaxu i tümaärü maxü i taguma gúxü”,

ñanagürü. ¹⁴ ¿Natürü ñuxäcü tá törü Corina naxcèx tacagü, ega tama nüxü tayaxōgügu? ¿Rü ñuxäcü tá nüxü tayaxōgü, ega taguma nüxü taxñüëgu i nachiga? ¿Rü ñuxäcü tá nüxü taxñüë i norü ore, ega taguma texé tûmamaä nüxü ixuxgu? ¹⁵ ¿Rü ñuxäcü tá texé nüxü tixu i Cristuchiga ega taxúlema tüxü nüxü yarüxuxëëgu? Rü ngēmacèx nixí i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü wüxi i taãë nixí na ínangugüxü i Tupanaärü orearü uruügü na duňxügümaä nüxü yaxugüxüçèx i Tanatüärü ore i mexü i Cristuchiga”, ñaxü. ¹⁶ Natürü tama guxüma i duňxügü naga naxñüë i ngēma ore i mexü. Rü Ichaxía nüxü ixuxürüü nixí. Yerü ga nüma rü ñanagürü:

“Pa Corix, noxretama nixí i ngēma duňxügü i toxü yaxōgüxü i ngēma ore i nüxü tixuxü”,

ñanagürü. ¹⁷ Rü dūcax, rü ngēma na Cristuchigaxü naxñüëxüwa nixí i ne naxñxü na yaxōgüäxü i duňxügü. Rü ngēma nüxü naxñüëxü, rü ore i mexü i Cristuchiga nixí. ¹⁸ Natürü i ñuxma rü pexna chaca, ¿éxna pexcèx rü ngēma Yudíugü rü taguma nüxü naxñüë i ngēma ore i mexü i Cristuchiga? Dūcèx, ngēmääcü marü nüxü naxñüë. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngēma Tupanaärü orearü uruügü, rü guxüwama i ñoma i naãnewa rü nüxü nixugüe i norü ore. Rü ngextá ínangëxmagüxüwa i Yudíugü, rü ngēma rü ta nüxü nixugügü”,

ñanagürü i ngēma ore. ¹⁹ Natürü wena pexna chaca, ¿rü ngēma Yudíugü rü tama éxna nüxü nicuèxächitanü na Cristugagu yiñxü na Tupana nadexü i

duňxügü i ñuxmax? Rü ngẽmáäcü nüxü nacuèxgü. Yerü Tupanaärü ore ga Moñché ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Dúcex, Pa Yudíugüx, choma rü tá chanamaxéxëe i ngẽma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü, rü ngẽmacex i pema rü tá pixãúxächigü. Rü ngẽxguma chanamaxéxëegu i ngẽma togü i duňxügü i tama choxü cuèxgüchiréxü, rü pema i Yudíugü rü tá penuë erü nüxü charüngüxëe i ngẽma togü”, ñanagürü. ²⁰ Rü yemawena ga Ichaxía, rü tama namuü ga yema Yudíugümaä nüxü na yaxuxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Rü ngẽma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxü i tama chauxcèx daugüxü, rü choxü tá inayangaugü. Rü choma rü tá chaugü changoxëe naxcèx i ngẽma duňxügü i tama chauxcèx ícagüchiréxü”, ñaxü. ²¹ Rü Tupana rü Ichaxíawa Yudíugüchiga nidexa rü ñanagürü:
“Rü guxü i ngunexügu rü nüxna chaxuecha i ngẽma duňxügü i tama chauga ñüeuchaüxü rü chomaä nuëxü. Natürü tama choxü inarüxñüechaü”, ñanagürü.

11

Nangëxma i ñuxre i Yudíugü i Tupana dexü na aixcüma noxrü yixígüxüçèx

¹ Ñuxma pexna chaca rü, ¿pexcèx éxna ya Tupana rü marü nüxü naxo i norü duňxügü i Yudíugü? Tama nixi i nüxü naxoxü. Erü choma i Pauru rü Yudíu chixi. Rü Abráütanüxü chixi, rü Abráütaa ya Beyamítanüxü chixi. ² Rü nuxcümamatama Tupana Yudíugümaä inaxuneta na norü duňxügü yixígüxüçèx, rü ñuxma rü tama Yudíugüxü naxo. ¿Tama éxna nüxü pecuëx na ñuxü ñaxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería? Rü Tupanaärü orewa nüxü tadaugü rü Ería rü Tupanapéxewa poraäcü yema Yudíugüxü nixugü. ³ Rü ñanagürü ga Ería:

“Pa Corix, ngẽma Yudíugü rü marü nanadai i curü orearü uruügü. Rü nagu napogüe i ngẽma nachicagü i ngextá duňxügü cuxü íicuèxüügüxüwa. Rü chaxicatama íchayaxüächi. Rü choxü rü ta nimèxgüchaü”, ñanagürü ga Ería. ⁴ Natürü Tupana nanangäxü, rü ñanagürü:

“Dúcex, choma rü marü choxü nangëxma i 7000 i yatügü i chaugüxü chidezechixü. Rü nümagü rü taguma nüxü nicuèxüügü i ngẽma tupanane-tachicünèxä i Baá”, ñanagürü. ⁵ Rü ngẽgumarüü ta nixi i ñuxmax. Rü woo muxüma i Yudíugü tama nayaxögü, natürü nangëxma i ñuxre i Tupana namaä mecumaxügagu dexü. ⁶ Rü ñuxma na Tupana tüxü ngechaüxügagu tüxü nadexü, rü taxucüruwama texé nüxü tixu na tacü rü mexü na ixígüxügagu na yixixü. Erü ngẽxguma chi tacü rü mexü ixígüxügagu yixgu na tüxü nadexü, rü natucëxmamare chi nixi na nüxü ingechaütmüxüügüxü. ⁷ ¿Rü ñuxäcü yiixü i ñuxmax? Rü ngẽma rünumaëxü i Yudíugü rü tama nüxü inayangaugü i ngẽma maxü i naxcèx nadaugüxü. Natürü ngẽma noxretama i Yudíugü i Tupana dexü, rü ngemagü nixi i nüxü iyangaugüxü. Rü guxüma ga yema togü ga Yudíugü rü Tupana ínanawogü yerü tama naga naxñüe. ⁸ Rü ngẽmachiga nixi i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Tupanatama ngẽma duňxügüaxü nanaguxchaxëe. Rü ngẽmacex woo nüxü nadaugügu i ngẽma ore i aixcüma ixixü, rü tama nüxü nacuèxgüéga. Rü woo nüxü naxñüeügu i ngẽma ore, rü tama nayaxögü. Rü ñuxma rü ta ngẽmaäcü nixi”, ñanagürü. ⁹ Rü Dabí rü ta rü ñanagürü:

“Rü ngẽma duňxügü rü norü petacex naxügüxü i õnagügagu rü norü muxüma i ngẽmaxügügagu rü chixexügu tá nayı rü ngẽmacex tá napoxcue. ¹⁰ Rü

naäēwa rü tāūtámá nüxǖ nacuèxgü, rü guxchaxǖgü tá nüxǖ nangēxma. Rü ñoma wüxi i duüxǖ i tacü i yaxǖ ípaxixürǖ tá nixigü namaã i norǖ guxchaxǖgü”, ñanagürü.

Tupana nanamaxéxéē i ngēma tama Yudíugü ixígüxǖ

¹¹ Rü pexna chaca, rü ñuxma na Cristuxǖ naxoexǖ i ngēma Yudíugü, ¿rü pexcèx éxna rü ngēmacèx ya Tupana rü tá nüxǖ naxoxochixǖ? Tama nüxǖ naxo. Natürǖ ñuxma na tama Cristuaxǖ yaxögüäxǖ i ngēma Yudíugü, rü ngēmacèx ya Tupana rü nüxǖ narüngüxéē rü nanamaxéxéē i ngēma tama Yudíugü ixígüxǖ. Rü ngēmaäcü nanaxǖ ya Tupana na yaxäúxächiexǖcèx i ngēma Yudíugü, rü Cristuaxǖ na yaxögüäxǖcèx. ¹² Rü yema na ínatüexǖ ga yema Yudíugü, rü yemagagu muxǖma ga togǖ ga duüxǖgü nanayauxgü ga Tupanaärü ngüxéē i taxǖ. Rü yema na noxretama ga Yudíugü nayaxögüxǖ, rü yemagagu Tupana nanamaxéxéē ga yema tama Yudíugü ixígüxǖ. Natürǖ ngēxguma tá Tupanacèx nawoegüxgu i guxǖma i Yudíugü, rü Tupana rü tá yexeraäcü nüxǖ narüngüxéē i guxǖma i ngēma duüxǖgü i tama Yudíugü ixígüxǖ. ¹³⁻¹⁴ Rü ñuxma Pa Duüxǖgü i Tama Yudíugü Ixígüxǖx, rü choxǖ nangēxma i wüxi i ore i pemaã nüxǖ chixuxchaǖxǖ. Rü dütçax, petanüwa nixī i choxǖ namuxǖ ya Tupana na pemaã nüxǖ chixuxǖcèx i norǖ ore. Rü ñuxma rü aixcüma meä chayanguxéē i ngēma puracü, erü chanaxwèxe na pexǖ nadaugüxǖ i ngēma chautanüxǖ i Yudíugü na ñuxäcü Tupana pexǖ na rüngüxéexǖ. Rü ngēmaäcü tá nixäúxächie i ñuxre i nümagü, rü tá Cristuaxǖ nayaxögü, rü ngēmaäcü tá nanayauxgü i maxǖ i taguma gúxǖ. ¹⁵ Nüxǖ tacuèx rü ngēma Yudíugü rü tama Cristuaxǖ nayaxögüchaǖ i ñuxmax. Rü ngēmacèx ya Tupana rü nanade i ngēma togǖ i duüxǖgü i tama Yudíugü ixígüxǖ. Natürǖ ñuxma na ngēmaäcü yiñxǖ, ¿rü ñuxäcü tá nixī i ngēxguma Cristuaxǖ yaxögüägü i ngēma Yudíugü, rü wena Tupana nadexgu? Rü wüxi i mexëchixǖ tá nixī naxcèx i ngēma Yudíugü. Erü ñoma wüxi i duüxǖ i yuxǖ rü wenaxärü maxüxürǖ tá nixigü. ¹⁶ Rü Tupana rü wena tá nanade i ngēma Yudíugü i ngēxguma yaxögüägü. Rü ngēmaäcü tá nixī, yerü nuxcümaǖcü ga nanatǖ ga Abráǖ rü Tupanaärü duüxǖ nixī. Rü ngēmacèx i nataagü i Yudíugü rü Tupanaärü duüxǖgü ta nixigü. Rü ñoma wüxi i päǟ i Tupanana ixäxürǖ tá nixī. Erü ngēxguma ngēma päǟwa íraxǖ Tupanaärü yixígu, rü ngēmawa nüxǖ tacuèx na guxǖma i ngēma päǟ rü noxrǖ na yiñxǖ. Rü ngēma wüxi i nanetǖ i Tupanana ixäxürǖ tá nixī. Rü ngēxguma ngēma nanetüchumèxä rü Tupanaärü yixígu, rü ngēmawa nüxǖ tacuèx na guxǖma i ngēma nanetǖ rü noxrǖ na yiñxǖ. Rü ngēmaäcü tá nixī i ngēma Yudíugümaã nangupetüxǖ, erü wüxi i ngunexǖgu rü guxǖma i nümagü rü Tupanacèx tá nawoegu. ¹⁷ Tupana nüxǖ naxo ga yema Yudíugü ga tama yaxögüchaǖxǖ. Rü ñoma wüxi i orixchacǖ i idaexürǖ nixī ga yema Yudíugüxǖ naxoxǖ. Natürǖ nachicǖ Tupana pexǖ nade woo tama Yudíugü na pixígüxǖ. Rü wüxi i nañxnecǖcǖx i orixchacǖ rü orix i toxǖwa yarüñaxcuchixürǖ pixígü. Rü ñuxma i pema rü ta pexǖ nangēxma i pechica i natanüwa i ngēma duüxǖgü i Tupanaärü ixígüxǖ. Rü Tupana rü pexǖ narüngüxéē rü pexǖ rü ta namaxéxéē. ¹⁸ Natürǖ pema i tama Yudíugü na pixígüxǖ, rü tama name i pegü picuèxǖ rü nüxǖ pixǖ na ngēma Yudíugüarü yexera pixígüxǖ. Rü ngēxguma chi ngēmaäcü pegü picuèxǖgüchaǖgu, rü name nixī i nüxna pecuèxächie na tama petanüwa ne naxüxǖ ga Cristu ya pexǖ maxëxéecü, natürǖ Yudíugütanüwa nixī ga ne naxüxǖ. Rü ngēma Yudíugügagu nixī i Tupana pexǖ dexǖ rü pexǖ namaxéxéexǖ i ñuxmax. ¹⁹ Natürǖ bexmana tá ñaperügügü:

“Tupana rü marü nüxü naxo ga yema Yudíugü rü yemacèx nachicüü tüxü nade”, ñaperügögü tá. ²⁰ Ngëmaäcü aixcüma nixi ga Tupana nüxü oxü ga yema Yudíugü yerü tama nayaxögü. Rü ngëma na peyaxögüküçèxicatama nixi i nachicüü Tupana pexü dexü i ñuxmax. Rü ngëmacèx tama name i pegü picuèxüüggü. ¡Natürü pexuäegü na tama yema Yudíugüxü üpetüxürüü pexü üpetüxüçèx! ²¹ Yerü yema Yudíugü ga noxri Tupanaärü ixígüxü, rü Tupana nüxü naxo yerü tama nayaxögü. Rü yexguma yemaäcü Tupana nüxü oxgu ga yema duüxüggü rü pexü rü tá ta naxo ega tâütáma peyaxögüechagu. ²² Dúcèx, na ñuxäcü namecümaxü ya Tupana. Natürü tüxü napoxcu ta ega tama aixcüma yaxögügu. Rü nanapoxcue ga yema duüxüggü ga chixexügu yixü, natürü pemaä rü namecüma. Natürü penaxwèxe i guxüguma nüma nanaxwèxexüäcüma pemaxë rü peyaxögü na guxüguma pemaä namecümaächaxüçèx. Erü ngëxguma tama nüma nanaxwèxexüäcüma pemaxëgu rü tama peyaxögüechagu, rü tâütáma pemaä namecüma. Rü pexü rü tá ta naxo, rü tá pexü ínawogü. ²³ Natürü ngëxguma yaxögüägu i ngëma Yudíugü i ñuxma maxëxü, rü woo Tupana na nüxü oxü ga noxrix, natürü wena táxarü nanade erü nüxü nangëxma i pora na wenaxärü nadéaxüçèx ega aixcüma yaxögüägu. ²⁴ Rü pema na tama Yudíugü na pixígüxü, rü tama Tupanaärü duüxüggü pixígü ga noxrix. Natürü Tupana pexü nade na noxrü pixígüxüçèx. Rü ñuxma na yemaäcü Tupana pexü dexü, rü ngëxguma yaxögüägu i ngëma Yudíugü, rü Tupana rü pexü nadexüäru yexera tá nüxü natauxcha na nadéaxü i ngëma Yudíugü, yerü woetama norü duüxüggüchirëx nixígü ga noxrix.

Wüxi i ngunexü rü guxüma i Yudíugü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü

²⁵ Pa Chaueneëggü i Yaxögüxü, nangëxma i wüxi i ore ga noxri tama duüxüggü nüxü nacuèxëexü ga Tupana. Natürü chanaxwèxe i nüxü pecuèx i ngëma ore na tama nagu perüxñüexüçèx na duüxüggü i nüxü cuèxüchixü pixígüxü, rü pexicatama Tupana pexü dexü. Rü dúcax, noxretama nixi i ngëma Yudíugü i aixcüma yaxögüxü. Rü ngëmaäcü tá nixi ñuxmatáta yaxögüä i guxüma i ngëma togü i duüxüggü i Tupana dexü. ²⁶ Natürü ngëmawena rü guxüttáma i Yudíugü rü tá ta nayaxögü, rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima Cristu ya ínanguxüxëecü, rü Yudíugütanüwatama ne naxü. Rü nüma rü tá Yudíugüxü chixexüwa ínanguxüxëe. ²⁷ Rü aixcüma norü pecaduwa tá íchananguxüxëe i ngëma Yudíugü. Rü ngëxguma tá nixi na aixcüma chayanguxëexü i ngëma chorü uneta ga ūpaxüchima Abráümaä nüxü chixuxü”,

ñanagürü ga Tupana. ²⁸ Natürü i ñuxma ya Tupana rü Yudíugüxü nadau na norü uwanüggü yiixü erü tama nayaxögü i ngëma ore i mexü. Natürü ngëmaäcü naxüpetü na pexü natauxchaxüçèx na peyaxögüxü i pema i tama Yudíugü na pixígüxü. Natürü nüma ya Tupana rü ñuxma rü ta ngëma Yudíugüxü nangechaü yerü nuxcümaüggüxü ga norü oxigümaä inaxuneta na nüxü tá nangüxëexü. ²⁹ Rü ngëxguma Tupana rü tacü i mexümaä inaxunetagu, rü aixcüma nayanguxëe i ngëma, rü taguma nüxü inayarüngüma. Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma texécèx nacaxgu, rü taguma nüxü inayarüngüma i ngëma. ³⁰ Rü pema na tama Yudíugü pixígüxü, rü ūpa rü tama Tupanaga pexñüe. Natürü ñuxma na tama naga naxñüexü i Yudíugü, rü ngëmacèx Tupanaäxü pengechaütmüüggü erü peyaxögü i pemax. ³¹ Rü ngëma pexü ngupetüxürüü nixi i ngëma Yudíugüxü nangupetüxü. Nümagü rü tama Tupanaga naxñüe i ñuxmax, natürü ngëmaäcü nüxü nangupetü na Tupanaäxü pengechaütmüüggüxüçèx, rü nümagü rü ta

Tupanañxü nangechaütümüügütücèx i ñuxmax. ³² Yerü nüma ga Tupana rü guxüma ga duňxügümä nanaxuegu na chixexüwa nangëxmagüxü nagagu ga norü pecadugü. Natürü yemaäcü namaä nanaxuegu ga Tupana na nüxü nangechaütümüügütücèx i guxüma i duňxügü. ³³ Rü namexëchi ya törü Tupana, rü poraäcüxüchima tükü narüngütüxëe. Rü nüma rü nüxü nacuëxüchi erü guxüxüma nacuëx. Rü yixema rü taxucürüwama nüxü tacuëx i tüxcüü yiňxü i tükü nadexü, rü taxucürüwama nüxü tacuëx i guxüma i ngëma naxüxü i nümax. ³⁴ ¿Erü texé i tatanüwa nüxü tacuëx i guxüma i ngëma törü Cori nagu rüxñinxü? ¿Rü texé nüxü tacuëx na törü Corixü taxucyxëxü? ³⁵ ¿Rü texé tükira tacü rü ämare törü Corina taxä, na yixcama nüxü tacümaä tükü nataeguxëeäxücèx? ³⁶ Erü guxüma i tacü ingëxmaxü rü Tupanaxütawa ne naxi. Rü nüma nixü ga naxüäxü ga guxüma na noxrü yiňxücèx. Rü name nixü i guxüguma nüxü ticuëxügü rü tanataxëe. Rü ngëmaäcü yiň.

12

Pexü chacëèxü na pegütama Tupanana pexägütü na wüxi i ämare i maxüxü na pixigütücèx

¹ Rü düçax, Pa Chaueneëgüt, ñuxäcü Tupana poraäcüxüchima tamaä namecüma. Rü ngëmacèx pexü chacëèxü na pegütama Tupanana pexägütü na wüxi i ämare i maxüxü na pixigütücèx. Rü ngëma ämare nixü i aixcüma napëxewa üünexü rü namaä nataäexü. Rü ngëmaäcü nixü ya Tupana i nanaxwèxexü na nüxü picuëxügütü. ² Rü tama name i ñoma i naänecüüäx i duňxügütü magu pexü. Natürü name nixü i Tupanana pegü pexägü na nüma pexü naxüchicüüxücèx rü ngexwacaxüxü i peäe pexü ngëxmaxücèx rü ngëmaäcü naxcèxicatama pemaxëxücèx. Rü ngëmaäcü tá nüxü pecuëx i tacü nixü i Tupana pexü naxwèxexü na penaxüxü, rü tacü nixü i aixcüma mexü i napëxewa, rü tacü nixü i namaä nataäexü. ³ Rü Tupana ya chomaä mecumacü, rü choxü namu na pemaä nüxü chixuxücèx i guxäma i pema na tama namexü na texé i petanüwa tügü írütaxü rü tügü tarüxñinxü na togüarü yexera tiňxü. Natürü name nixü na wüxichigü meä tügü ngugüarü maxüäxü rü tügü tarüxñinxü na ñuxäcü Tupana tükna naxäxü i tümaärü cuëx wüxigu namaä i tümaärü ö. ⁴ Rü düçax, rü taxünewa nangëxma i taeru rü tachacüügü rü taparagü rü muxüma i to i taxüneärü ngëmaxügü. Rü wüxichigü i ngëma taxüneärü ngëmaxügü rü nüxü nangëxma i noxrütama puracü. ⁵ Rü ngëxumarüü ta i yixema na yaxögütü, rü woo na imuxü natürü wüxitama i duňxügütü tixigü, erü Cristuarü duňxügütü tixigü. Rü ngëmacèx i guxäma i yixema rü yigümüçügütü tixigü, erü woetama wüxitama i duňxügütü tixigü. ⁶ Rü wüxichigü i yixema, rü Tupana tükna nanaxä i törü cuëx i nüma nanaxwèxexü na tükü nangëxmaxü. Rü tanaxwèxe i meäma nagu taxü i ngëma cuëx i Tupana tükna äxü. Rü ngëxuma tükna naxäägu i törü cuëx na norü orearü uruü ixigütücèx, rü name nixü i ngëma ö i tükü ngëxmaxümaä tanaxü i ngëma puracü. ⁷ Rü ngëxuma tükna naxäägu i törü cuëx na togüxü rüngütüxëeäxücèx, rü name nixü i meäma tanaxü i ngëma. Rü ngëxuma texéna naxäägu i tümaärü cuëx na togüxü tangüexëeäxücèx, rü name nixü i meäma tanaxü i ngëma. ⁸ Rü yíxema nüxü cuáxe na Tupanaärü oremaä togüxü tataäexëeäxü, rü name nixü i meäma tanaxü i ngëma. Rü yíxema nüxü cuáxe na togümaä tangauxü i tümaärü ngëmaxü, rü name nixü i tümaärü ngúchaümaä tanaxü i ngëma. Rü yíxema äexgacü ixixë rü name nixü i meäma tayanguxëe i ngëma puracü. Rü yíxema nüxü cuáxe na togü tükü ngechaütümüügütü, rü name nixü i taäeäcüma tanaxü i ngëma.

Ñuxäcü nanaxwèxe na namaxëxü i duüßxügii i Cristuaxü yaxõgüxü

⁹ Rü name nixi i aixcüma meäma pegü pengechaügü i wüxichigü. ¡Rü nüxü pexo i guxüma i tacü i chixexü ixixü! ¡Rü nagu pexi i ngëma aixcüma mexü ixixü! ¹⁰ Rü name nixi i wüxichigü pegü pengechaügü, ñoma pegüneëxüchixü pengechaüxürrü. Rü name nixi i naxcèx pedaugü na ñuxäcü peeneëgüxü petaxëexü rü ñuxäcü pegü perüngüxexü. ¹¹ Rü tama name i cuxo ega tacü rü puracü cuxü namuxgu ya törü Cori. Natürü name nixi i curü ngúchaümaä cunaxü i norü puracü. ¹² Rü name nixi i petaäegü erü ípenanguxëe na Tupanaxütawa pengugüxü. Rü ngëxguma tacü rü ngúxü pexü ngupetügu, rü name nixi i yaxna namaä pexinüe. ¡Rü tama name i nüxü perüchaue na peyumügxü! ¹³ Rü ngëxguma nüxü pedeüxgu na tacü nüxü taxuxü i ngëma togü i yaxögüxü, rü name nixi i nüxü perüngüxexü. ¡Rü meä penayaxu i ngëma duüßxügii i pexütagu naxiänexü! ¹⁴ Rü ngëxguma chi texé chixri pemaä üpetügu, rü name nixi i tümacèx peyumügxü na meä tükü naxüpetüxüçèx. Rü ngëmaäcü name nixi i Tupanana tümacèx peca na tükü nangüxexüçèx rü tama tükü napoxcuxüçèx. ¹⁵ ¡Rü wüxigu tümamaä petaäegü ya yíxema taäegüxe! ¡Rü wüxigu tümamaä pexauxe ya yíxema ngechaügüxe rü auxexe! ¹⁶ ¡Rü meä pegü pengechaügü i wüxichigü! ¡Rü tama pegü picuëxüügü! ¡Rü namaä pegü pewüxigüe i ngema tama nügü icuëxüügüxü! ¡Rü tama pegügu perüxüniüe na togüarü yexera nüxü cuëxüchigüxü na pixügxü! ¹⁷ Rü ngëxguma texé chixexü pemaä üxgux, ¡rü täütáma chixexümaä pexütanü! Natürü name nixi i naxcèx pedau na mexü pexüxü i guxü i duüßxügüpexewa. ¹⁸ ¡Rü naxcèx pedau na guxüma i duüßxügümää meä pemaxëxü rü namaä na iperüngüxmüxüçèx i guxüguma! ¹⁹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxe, tama name i pegütama pexütanü ega texé tacü rü chixexü pemaä üxgu. Natürü name nixi i Tupanamëxëgu penaxü i ngëma na nüma napoxcuäxüçèx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü choxmëxwa nangëxma na duüßxügüxü chapoxcuxü i norü chixexüçèx. Rü choma tá nüxü chanaxütanü i ngëma duüßxü i chixexü üxü”, ñanagürü ya törü Cori. ²⁰ Rü ngëxguma tacü rü chixexü cumaä naxüxgu i togü, rü tama name i chixexümaä cunataeguxëe. Natürü name nixi i nagu quixü i Tupanaärü ore i ñaxü,

“Rü ngëxguma curü uwanü taiyèxgu, ¡rü nachibüxexü! Rü ngëxguma yatawaxgu, ¡rü naxaxexü! Erü ngëxguma ngëmaäcü cunaxüxgu, rü poraäcü tá cunaxänenexü”,

ñaxü. ²¹ Rü ngëxguma togü chixexü cumaä üxgux, rü name nixi i cuxuäe na tama chixexügu cunguxüçèx. Rü name nixi na mexü cuxüxü namaä i ngëma duüßxü. Rü ngëmaäcü tá icuyanaxoxëe i ngëma chixexü i cumaä naxüxchaüxü.

13

¹ Rü name nixi i guxüma i duüßxügü rü meä nörü äëxgacüga naxinüe. Erü Tupana nixi ya nüxü unetacü i guxüma i äëxgacügü. Erü nataxuma i äëxgacü i tama Tupana ingucuchixëexü. ² Rü ngëmacèx, texé ya tama tümaärü äëxgacüga ñüüchaüxü, rü Tupanaga nixi i tama taxinüxü. Rü yíxema tama naga ñüüchaüxü, rü tá tapoxcue. ³ Erü ngëma äëxgacügü rü tama ngëma mexü ügxüärü poxcuruü nixi, natürü ngëma chixexü ügxüärü poxcuruü nixi. Rü ngëxguma cunaxwèxegu na tama nüxü cumuüxü i wüxi i äëxgacü, rü name nixi i meä cumaxü. Rü nüma i äëxgacü rü tá cumaä nataäe. ⁴ Erü nüma i äëxgacü rü Tupanaärü ngüxexüruü nixi rü ngëmacèx nanamu na cuxü nangüxexüçèx. Natürü ngëxguma chixri cumaüxgu, rü ngëxguma tá waxi nixi i nüxü cumuüxü. Erü nüma i äëxgacü rü tama natüçèxma nixi

na nüxü nangēxmaxü i pora na cuxü napoxcuxü. Erü woetama Tupana nanamu na napoxcuäxüçèx i ngēma duüxü i chixri maxüxü. ⁵ Rü ngēmacèx name nixi i naga cuxinü i curü äëxgacügü. Rü tama ngēma poxcuxü na cumuüxüçèxicatama nixi i namexü na naga cuxinüxü, natürü name nixi i naga cuxinü erü marü nüxü cucuèx na namexü i ngēma. ⁶ Rü ngēmacèx name nixi i meä nüxü penaxütanü i ngēma dïerü i perü äëxgacügucèx ixixü i ngēma nümagü nagu naxunetaxüëxpüx na nüxü penaxütanüxüçèx. Erü ngēma äëxgacügü rü Tupanaäxü nixi i napuracüexü i ngēxguma naxüägu i ngēma puracü na pemaä inacuáxü. ⁷ Rü wüxichigü i ngēma äëxgacügü, rü name nixi i nüxna penaxä i ngēma nüxna üxü. ¡Rü nüxü penaxütanü i ngēma dïerü i perü äëxgacügü nagu unetaxüëxpüx na nüxü penaxütanüxü! ¡Rü penaxüx i ngēma iñaneärü puracü i perü äëxgacügü pexü muxü na penaxüxüçèx! ¡Rü nüxü pengechaügü rü naga pexinüe i ngēma perü äëxgacügü! Erü ngēmaäcü nixi i namexü na penaxüxü. ⁸ Rü tama name i texéaxü tacü pengetanü. Natürü nangēxma i wüxitama i getanü i taguma tüxü ingutanüxü. Rü ngēma nixi na yigü ingechaügüxü. Rü ngēmacèx ya yíxema aixcüma tümamüçüxü ngechaüxé rü marü tayanguxéë i guxüma i ngēma Tupana tüxü muxü. ⁹ Rü ñanagürü i Tupanaärü mugü:

“¡Rü tãütáma nañ i ngemaä icupe! ¡Rü tãütáma cumáeta! ¡Rü tãütáma cungix!
¡Rü tãütáma ñoguñxärü ngēmaxü cuxü nangúchaü!”

ñanagürü. Natürü ngēma mugü rü guxüma i togü i Tupanaärü mugümaä rü wüxigu nanu nagu i norü ore i ñaxü:

“¡Rü nüxü nangechaü i cumüçü na cugütama cungechaüxürrüü!”
ñaxü. ¹⁰ Rü yíxema tümamüçüxü ngechaüxé, rü taxuüma i chixexü namaä taxü. Rü ngēmacèx i ngēxguma tamüçüxü ingechaügu, rü aixcüma tayanguxéë i Tupanaärü mugü. ¹¹ Rü name nixi i tanaxü i guxüma i ngēma, erü ñomañcüü rü nangēxma i muxüma i guxchaxügü. Rü name nixi i pegü ípemexëë rü paxa penaxü i törü Coriarü puracü. Erü ñuxma rü noxri yaxðögügarü yexera ningaicamachigü i ngēma ngunexü i nagu tá taxcèx nataeguxü ya törü Cori. ¹² Rü woo na naporaxü i Chataná i ñoma i nañnewa i ñuxmax, natürü paxa tá nagux i ngēma, rü paxa tá ínangu ya Cristu na nügüxüttawa tüxü nagagüxüçèx. Rü ngēmacèx name nixi i nüxü tarüxoe i guxüma i chixexü ixügüxü. Rü ñuxma na nüxü icuáxü i Tupanaärü ore, ¡rü ngíxä yigüna tadaugü na tama nagu iyixüçèx i tacü rü chixexügü! ¡Rü ngíxä meä tamaxë na ngēmaäcü nüxü rüyexeragüxüçèx i guxüma i chixexü! ¹³ ¡Rü ngíxä mexü taxügü rü meä tamaxë! Erü aixcüma Cristuarü duüxügü tixigü, rü tanaxwèxe i nüma nanaxwèxexüäcüma tamaxë. Rü tama name na ingäxëxü rü na naxügüxü i petagü i chixexü i duüxügü nawa äügatanüxü. Rü tama name i tingëäämare rü ëxna to i chixexü taxügü, rü bai na yigü ichoxügagüxü, rü bai i toguchi ixaiexü naxcèx i norü ngēmaxügü. ¹⁴ Natürü name nixi i nacümagu pexü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü nüxna naxcèx peca na pexü nangüxéëxüçèx na meä naxcèx pemaxëxüçèx. Rü tama name i naxcèx pedaugü na ñuxäcü pexeneärü nüchau na pexügüxü.

14

Tama name i nüxü quixu i cueneë i yaxõxü

¹ Rü ngēxguma petanügu naxäxchaügu i wüxi i peeneë i tama perüü meä Tupanaärü orexü cuáxü, rü name nixi i meä penayaxu. Natürü tama name i namaä pegü pechoxüga naxcèx i nacümagü i nagu yaxüxü i Tupanapëxewa.

² Rü dücax, nangēxma i ñuxre i taeneëgü i nagu rüxñüexü na namexü na guxüraüxü i ñona nangögxüxü. Natürü nangēxma i togü i taeneëgü i tama

aixcüma meä Tupanaärü orexü cuègxüxü i tama namachi ngõxgüchaüß. Rü nümagü nüxü nacuègxugu rü Tupanapëxewa nachuxu na tacü rü namachi nangõxgüxü, rü ngẽmacëx nixü i nabü rü orixgüxicatama nangõxgüxü. ³ Rü ngẽxguma tangëxmagu ya texé ya namachi ngõxë, rü tama name i nüxü taxoqx i ngẽma togü i duüßügxü i tama namachi ngõxgüxü. Rü ngẽxgumarüü ta ya yíxema tama namachi ngõxë, rü tama name na nüxü tixuxü i ngẽma duüßügxü i namachi ngõxgüxü, erü nümagü rü ta Tupanaärü duüßügxü nixigü. ⁴ ¿Rü texé quixü i cuma rü ngẽmacëx nüxü quixu i to i coriarü duüßügxü? Rü dçax, pemaä nüxü chixu rü ngẽma norü cori tá nixü i nangugüxü rü ngoxi mexü naxüx i ngẽma norü duüßü, rü ēxna tama. Rü ngẽma duüßü rü Tupanapëxewa rü tá name, erü nüma ya törü Cori ya Cristu rü nüxü nangëxma i pora na nügcèx namexëëäxü i ngẽma duüßü. ⁵ Rü dçax, nangëxma i ñuxre i duüßügxü i nagu rüxñüexü na ngõxchigaarü ngunexü rü togü i ngunexüärü yexera namexü na nagu Tupanaxü yacuèxüügxü. Rü nangëxma i togü i duüßügxü i nagu rüxñüexü na guxüma i ngunexügxü rü nawüxiguxü i Tupanapëxewa. Natürü wüxichigü i yixema rü tanaxwëxe i meä taäewa nüxü tacuèx na aixcüma Tupanapëxewa namexü i ngẽma taxüxü rü tixöxü. ⁶ Rü yíxema duüßü ya tacü rü ngunexü Tupanacëx íxüxüchixe, rü ngẽmaäcü tanaxü na ngẽma ngunexügxü törü Corixü ticuèxüügxücèx. Rü yíxema namachi ngõxë, rü ngẽmaäcü tanangõx na törü Corixü ticuèxüügxücèx, rü Tupanana moxë taxä naxcèx i ngẽma tangõxü. Rü yíxema tama namachi ngõxë, rü ngẽmaäcü tanaxü na törü Corixü ticuèxüügxücèx, rü tüma rü ta Tupanana moxë taxä naxcèx i ngẽma nabü i tangõxü. ⁷ Rü ñuxma na ñoma i naännewa imaxëxü, rü taxúema tügcèxtama tamaxü rü ēxna tügcèxtama tayu. ⁸ Erü ñuxma na imaxëxü, rü törü Coriarü ngúchaü na ixügxücèx nixü i imaxëxü. Rü ngẽxguma iyuegu, rü ngẽma rü ta törü Corimëxëwa nangëxma. Rü ngẽmaäcü nüxü tadau rü woo imaxëgu rü ēxna woo iyuegu, rü törü Coriarü duüßügxü tixigü, rü namëxwa tangëxmagü. ⁹ Rü yemacëx nixü ga nayuxü ga Cristu rü wenaxärü namaxüxü na tümaärü Cori yíxücèx ga guxäma ga guxema yaxõgüxe ga marü yuexe rü guxäma ya yíxema yaxõgüxe ya ñuxma rü ta maxëxë. ¹⁰ Rü ngẽmacëx Pa Chaueneëx, ¿rü tüxcüü i nüxü quixuxü i cueneë i yaxõxü? Rü cumax, Pa To i Chaueneëx, ¿rü tüxcüü i nüxü cuxoxü i cueneë? Erü guxätmá i yixema rü Tupanapëxewa tá tangugü na nüma tüxü nangugüxücèx rü ngoxi ime rü ēxna tama. ¹¹ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ya törü Cori:

“Ngẽma aixcüma na chamaxüxürrüü tá ta nixü i aixcüma guxüttáma i duüßügxü chopëxegu caxäpüxügxü, rü guxüttáma choxü icuèxüügxü”,
ñanagürü. ¹² Rü ngẽmaäcü nüxü tacuèx na wüxichigü i yixema rü aixcüma tá Tupanapëxewa na ingugüxü na namaä nüxü ixuxücèx na ñuxäcü imaxëxü rü tacü na ixüxü.

Tama name i chixexügu cunanguxëe i cueneë i yaxõxü

¹³ Rü ngẽmacëx nixü, Pa Chaueneëgxü, i tama namexü na tamüçügxü ixuechaü. Natürü narümemaaë nixü i nüxü perüxoe i guxüma i tacü i peeneëgxü pecadugu yixëëxü rü ēxna norü õxü chixexëëxü. ¹⁴ Choma nüxü chacuèx rü nataxuma i õna i Tupanapëxewa chixexü. Rü aixcümaxüchi nüxü chacuèx i ngẽma erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü duüßü chixü, rü nüma choxü nüxü nacuèxëe i ngẽma. Natürü ngẽxguma chi texé nagu rüxñügu na tama Tupanapëxewa namexü i tacü rü õna na tangõxü, rü name nixü i noxtacüma tama na tanangõxü ega nagu tarüxñügu na tama namexü i ngẽma. ¹⁵ Rü ngẽxguma ngẽma cungõxücèx tümaäewa cunanguxëëgu ya cueneë, rü cumaä nüxü chixu rü tama aixcüma tüxü cungechaü. Rü tama name i ngẽma cungõxügagu chixexügu tüxü cunguxëë rü tüxü icuyarütauxëë ya yíxema

cueneē ya Cristu tūmacèx yuxē. ¹⁶ Rü ngēmacèx, woo cuxcèx namexgu i ngēma cuxüxü, natürü tama name na cunaxüamaxü ega ngēmacèx togü tá cuxü ixuxgu na pecadu yiixü i ngēma cuxüxü. ¹⁷ Rü ngēma Tupanapēxewa na imexücèx rü tama tacü rü ñona na ingöxü rü ēxna tacü rü axexü na ixaxüxügagu nixi. Natürü napēxewa na imexücèx rü tanaxwèxe i Naāē i Üünexüärü ngüxēēmaä meä tayanguxëe i ngēma Tupana naxwèxexü rü yigümaä itarüngüxmüe rü aixcüma tataäegü napēxewa ya Tupana. ¹⁸ Rü yíxema ngēmaäcü Cristucèx maxüxü, rü Tupana rü tūmamaä nataäe, rü guxüma i duüxügü rü ta tūmamaä nataäegü. ¹⁹ Rü ngēmacèx, jnglxä naxcèx tadaugü i guxüma i nacüma i mexü i yigümaä tüxü rüngüxmüeëxü! ¡Rü nglxä yigü tarüngüxü i yexeraäcü iyaexücèx i törü ñwa rü Tupanaärü orewa! ²⁰ Rü tama name i tacü rü ñona na cungöxügagu icuyanax-oxëe i Tupanaärü puracü i cueneäärü maxüwa. Rü aixcüma nixi i guxüma i ñagü i namexü i Tupanapēxewa. Natürü wüxi i chixexü nixi ega ngēma ñona i ingöxügagu chixexügu nayixëeëgu i taeneëgü. ²¹ Rü ngēmacèx tama name i cunangöxi namachi, rü ēxna cuyaxaxü ya binu, rü ēxna cunaxü i tacü i to, ega ngēmagagu chixexügu cunanguxëeëgu i cueneë i yaxöxü. ²² Rü ngēxguma cuma nagu curüxñügu na namexü na cunangöxü i ngëxürüxümare i ñona, rü Tupanapēxewa rü name nixi i cuxicatama nüxü cucië i ngēma. Rü tataäe ya yíxema tūmaäëwa nüxü cuáxe na Tupanapēxewa namexü i ngēma taxüxü. ²³ Natürü ngēxguma wüxi nagu rüxñügu na tama namexü i Tupanapēxewa na tacü rü ñona na tangöxü, rü pemaä nüxü chixu rü chixexü taxü ega tanangöxonamagu, erü tūmaäëwa nagu tarüxñü na tama aixcüma namexü i ngēma taxüxü. Rü guxüma i ngēma tūmaäëwa nagu tarüxñüxü na nachixexü rü aixcüma pecadu taxü ega tanaxüamagu.

15

Name nixi i cumücüxü cutaäxëxëe

¹ Rü yíxema na iporaexü i törü ñwa, rü name nixi i nüxü tarüngüxü i ngēma tamüçü i turaexü i norü ñwa. Rü tama name i yigüguxicatama tarüxñüe rü tóxrüçèxicatama tadaugü. ² Natürü wüxicigü i yíxema rü name nixi i taeneäexü tanangúchaüxü i ngēmaäcü nüxü rüngüxüëxücèx na yexeraäcü yaxöööxücèx. ³ Yerü woo ga Cristu rü tama noxrütama ngúchaü naxü. Natürü nayanguxëe ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Pa Chaunatüx, rü ngēma duüxügü i cumaä guxchigagüxü, rü chomaä nixi i naguxchigagüxü”,

ñaxü. ⁴ Rü guxüma ga yema nuxcüma ümatüxü ga Tupanaärü orewa, rü naxümatü na tüxü nanguxëëxücèx na taguma nüxü rüxoexü ega woo tacü rü guxchaxü tüxü üpetügu. Rü yema Tupanaärü ore rü naxümatü na tüxü nataäexëëxücèx rü tüxü nüxü nacuëxëëxücèx na aixcüma Tupanaärü ixigüxü.

⁵ Rü Tupana nixi ya tüxü rüngüxüëcü na yaxna namaä ixñüexücèx i guxüma i guxchaxügü. Rü nüma nixi i tüxü nataäexëëxü. Rü chanaxwae i nüma ya Tupana pexü narüngüxüëe na aixcüma ngēma Cristu pexü naxwæxüäcüma pemaxëxü. ⁶ Rü chanaxwèxe na ngēmaäcü pemaxëxü na guxäma i pema rü wüxigu nüxü picuëxüügüxücèx ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Duüxügü i tama Yudíugü ixigüxümaä nüxü nixu i ore i mexü

⁷ Rü ngēmacèx, yema Cristu pexü na dexürü rü name nixi i wüxicigü meä pegü peyaxu na ngēmaäcü Tupanaxü yacuëxüügüxücèx i duüxügü. ⁸ Rü pemaä nüxü chixu rü Cristu núma naxü na Yudíugüxü yanangüxüëxücèx, na yemaäcü yanguxëëxücèx ga yema uneta ga nuxcümaügüxü ga törü

oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Rü yemaäcü ga Cristu rü tükü nüxü nadauxëe na aixcümacü na yiixü ya Tupana rü aixcüma yanguxëeäxü i ngëma norü uneta. ⁹ Rü yexgumarüü ta ga Cristu rü núma naxü naxcëx i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü na nümagü rü ta Tupanaxü yacuèxüügxüçex naxcëx na poraäcü Tupanaäxü nangechaütümüügxü. Rü yemachiga nixi ga yema Tupanaärü ore ga Dabí ümatüxü ga ñaxü:

“Rü ngëmacëx guxü i nachiüäneçüäx i duüxüügpëxewa tá cuxü chicuèxü. Rü tá chorü wiyaewa cuxü chataxëe”,

ñaxü. ¹⁰ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Duüxügü i Tama Yudíugü Ixígüxü, rü name nixi i pema rü wüxigu chorü duüxügü i Yudíugümaä petaäegü”,

ñanagürü. ¹¹ Rü toxnamana, rü ñanagürü ta:

“Pa Duüxügü i Tama Yudíugü Ixígüxü, rü name nixi i nüxü picuèxüügü ya törü Cori. Rü Pa Guxüma i Nachiüäneçüäx i Duüxügü, rü name nixi i penataxëe”,

ñanagürü. ¹² Rü Ichaxía rü ta nanaxümatü rü ñanagürü:

“Rü Dabí nanatü ya Ichaíwa tá ne naxü i wüxi i nataa i tá Cristu ixixü. Rü núma tá nixi i norü äëxgacü yiixü i guxüma i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü ngëma duüxügü rü tá aixcüma nüxü nayaxögü rü tá ínananguxëegü na yimagagu Tupana nüxü rüngüxëegüxü”,

ñanagürü. ¹³ Rü ñuxma i pema na nüxü peyaxögüxü rü chanaxwëxe i poraäcü pexü nataäexëe ya yima Tupana ya pexü rüngüxëecü na meä Cristuxü ípenanguxëegüxüçex. Rü ngëmaäcü i Tupanaäe i Üünexü rü tá pexü naporaexëe na yexeraäcü Cristuxü ípenanguxëegüxüçex. ¹⁴ Pa Chaueneëgxü, meäma nüxü chacuëx na guxü i duüxüügxümaä pemecümaxü, rü aixcüma Tupanaxü na pecuáxü, rü aixcüma meäma pegü pixucüxëegüxü. ¹⁵ Natürü ñaä poperawa rü meäma pexcëx chanaxümatü i ñuxre i Tupanaärü ucuxëegü, erü tama chanaxwëxe i nüxü ipeyarüngümaä. Rü tama chamuü na pexcëx chanaxümatüxü i ngëmachiga yerü Tupana nixi ga choxü mucü na pemaä nüxü chixuxüçex. ¹⁶ Rü núma nixi ga choxü namuxü na Ngechuchu ya Cristuarü puracü chaxüxüçex i natanüwa i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü ngëma puracü ga nawa choxü namuxü nixi na ngëma duüxüügxümaä nüxü chixuxü i ore i mexü na Tupanaxütawa chanagagüxüçex, na wüxi i ämare i Tupana namaä taäexü i ngëma duüxügü i Naäe i Üünexü imexëegüxü.

¹⁷ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxü na chiiüxü, rü ngëmacëx chataäe namaä i ngëma puracü i Tupanaäxü chaxüxü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü ñuxma rü yema Cristu chorü maxüwa üxüchigaxüxücatama nixi i chixuxü. Rü núma nixi ga choxü nangüxëexü na Tupanaxütawa chanagagüxüçex ga yema duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü, na nümagü rü ta Tupanaga naxinüexüçex. Rü yemaäcü chorü oremaä, rü chorü puracümaä, rü cuëxruügü ga taxü ga Tupana üxümaä, rü Naäe i Üünexüärü poramaä Tupanaxütawa chanagagü ga yema duüxügü. Rü yemaäcü Yeruchareüwa rü guxüwama ñuxmata Ilíricuarü naänewa meäma chayanguxëe na nüxü chixuxü ga yema ore i tükü maxëxëexü i Cristuchiga. ²⁰ Rü yemaäcü chapuracü na nüxü chixuxüçex ga Tupanaärü ore i mexü ga ngextá taguma ñuxgu Cristuchigaxü ínaxinüexüwa ga duüxügü. Yerü tama chanaxwëxe ga marü togü nüxü íxuxüwa rü duüxügü marü nüxü ícuáxüwa nüxü na chixuxü ga yema ore. ²¹ Rü yemachiga nixi ga Tupanaärü ore ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

“Rü yíxema taguma Cristuchigaxü cuëxgüce, rü taguma nachigaxü ñinüexë, rü tá nüxü tacuëxgü i nachiga”,
ñaxü.

Pauru rü Dumawa naxüxchaü

²² Rü yema toxnamana na chapuracüxüçèx nixi ga taxucürüwa petanüwa chaxüxü woo muëxpüxcünachirëx yéma chaxüxchaü. ²³ Natürü ñuxma na marü chanaguxëexü i ngëma puracü i toxnamana, rü nagu charüxñü na petanüwa chaxüxü. Yerü ñuxgumamatama nixi ga nagu charüxñüechaxü na petanüwa chaxüxchaüxü. ²⁴ Rü ngëxguma Españawa chaxüxgu, rü nagu charüxñü na woe pexütagu íchidauxü. Rü nagu charüxñü na ñuxre i ngunexü ngëxma petanügu charüxñüxü. Rü wüxi i chorü taäe tá nixi i ngëma. Rü ngëmawena rü chanaxwèxe i choxü perüngüxëe na Españawa chaxüxüçèx. ²⁵ Natürü i ñuxma rü Yerucharéüwa tá chaxü, na ngëma chanangexüçèx i ñuxre i dïëru naxcèx i taeneëgü i ngëma ngëxmagüxü. ²⁶ Erü ngëma taeneëgü i yaxögxü i Machedóniänewa rü Acayaanewa ngëxmagüxü, rü norü ngúchaümaä nagu narüxñüe na ngixü nanutaquëxegüxü i ñuxre i dïëru na ngëmaäcü nüxü nangüxëegüxüçèx i taeneëgü i nüxü nataxuxü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü. ²⁷ Rü ngëma taeneëgü i Machedóniäcüäx rü Acayacüäx rü norü me nixi na ngëmaäcü naxügüäxü. Rü ngëma duüxügü rü aixcüma nüxü nangëxma i norü ngetanü i taeneëgü i Yudíugütanüwa. Erü ngëma taeneëgü i Yudíugügagu nixi i ngëma togü i duüxügütanüwa nanguxü i Tupanaärü ore. Rü ñuxma rü name nixi i ngëma togü i duüxügü rü norü ngëmaxümaä taeneëgü i Yudíugü i yaxögxüxü narüngüxëegü. ²⁸ Rü ngëxguma chanaguxëegü i ngëma puracü, rü ngëxguma taeneëgü i Yudíugüna marü ngixü chaxäxgu i ngëma dïëru, rü Españawa tá chaxü. Rü ngëxguma ngëma chaxüxgu, rü tá woe pexütagu íchidau. ²⁹ Rü nüxü chacuëx rü ngëxguma petanüwa changuxgu, rü wüxigu tá tataäegü, erü nüma ya Cristu tá tüxü nataäexëe i ngëxguma ngëmaäcü wüxiwa ingëxmagügu. ³⁰ Pa Chaueneëgüx, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu, rü ngëma na Naäärü ngüxëëmaä choxü pengechaüxügagu pexü chacëëxü na Tupanana chauxcèx peçaxü i perü yumüxëwa. Rü ngëmaäcü tá choxü perüngüxëe nawä i ñaä puracü i Tupana choxna äxü. ³¹ ¡Rü Tupanana peça na choxü ínapoxüxüçèx nüxna i ngëma Yudíugü i Yudéaanewa ngëxmagüxü i tama yaxögxü! ¡Rü nüxna peça naxcèx i ngëma taeneëgü i yaxögxü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü, na taääcüma nayauxgüäxüçèx i ngëma dïëru i ngëma naxcèx changexü! ³² Rü ngëmaäcü ngëxguma Tupana naxwèxegu, rü taääcüma petanüwa tá changu, na wüxigu pemaä chataäexüçèx. ³³ Rü chanaxwèxe na pemaä inaxäüxü ya Tupana ya tüxü taäexëecü. Rü ngëmaäcü yiñ.

16

Pauru rü nüxü narümxoxë ga yema duüxügü ga yaxögxü ga Dumawa yexmagüxü

¹ Rü ñuxma na petanüwa naxüxchaüxü i taeyëx i Febe, rü pemaä ngixü chixu rü wüxi i taeyëx i meçü iyixi. Erü ngima rü nüxü irüngüxëe i ngëma yaxögxü i Chëcréaarü iñanewa ngëxmagüxü. ² Rü chanaxwèxe i meä ngixü peyaxu, naegagu ya törü Cori ya Ngechuchu, erü ngëma nixi i mexü na penaxüxü namaä i guxüma i yaxögxü. Rü chanaxwèxe i guxüma i tacü i ngixü taxuxüwa rü ngixü perüngüxëe, erü ngima rü poraäcü togüxü irüngüxëe, rü choxü rü ta irüngüxëe. ³ ¡Rü nüxü perümxoxë i Prisila rü Aquiru! Rü nümagü rü chomüçügü nixigü i Ngechuchu ya Cristuarü puracüwa. ⁴ Rü nümagü rü äüçümaxüwa nichocu na chauétüwa nachogüexüçèx, na tama chayuxüçèx ga chomax. Rü ngëmacèx moxë nüxna chaxä. Rü tama chaxicatama moxë naxcèx nüxna chaxä, natürü moxë nüxna naxägü ta i guxüma i taeneëgü i yaxögxü i tama Yudíugü ixigüxü. ⁵ ¡Rü nüxü perümxoxë ta i guxüma

i taeneēgü i Aquirupatawa ngutaquēxegüüxü! ¡Rü ngēxgumarüü ta nüxü perümoxēgü ya chomüçü ya nüxü changechaǔcü ya Epenetu! Rü nüma nixi ga nüxira Cristuaxü yaxōõxü ga Áchiaanewa. ⁶ ¡Rü ngixü perümoxēgü i María ga poraācü petanüwa Tupanaãxü puracúcü! ⁷ ¡Rü nüxü perümoxēgü i chautanüxügü i Aǔdrúnicu rü Yúnia ga wüxigu chomaā poxcuexü! Rü nümagü nixi i yatügü i aixcüma Tupana imugüüxü i guxüma i yaxōgüüxü nüxü ngechaǔgüüxü. Rü nümagü rü nüxira chauxüpa Cristuaxü nayaxōgü. ⁸ ¡Rü nüxü perümoxēgü ya Aǔpriátu ya chomüçü ya nüxü changechaǔcü ya chauxrüü törü Coriaxü yaxōcü! ⁹ ¡Rü nüxü perümoxēgü ya Urubánu ya tomüçü ixicü i Cristuarü puracüwa! ¡Rü ngēxgumarüü ta nüxü perümoxēgü ya Estaqui ya nüxü changechaǔcü! ¹⁰ ¡Rü nüxü perümoxēgü ya Apere ya aixcüma tüxü nüxü dauxēecü na ñuxacü Cristuaxü yaxōõxü! ¡Rü ngēxgumarüü ta nüxü perümoxēgü i Aritúburutanüxügü! ¹¹ ¡Rü nüxü perümoxēgü i chautanüxü i Erudiü! ¡Rü ngēxgumarüü ta nüxü perümoxēgü i Narsíchutanüxü i törü Coriaxü yaxōgüüxü! ¹² ¡Rü ngixü perümoxēgü i Trifena rü Trifocha! Rü ngimagu rü törü Coriaxü ipuracüe. ¡Rü ngēxgumarüü ta ngixü perümoxēgü i taeyex i Péchida i ngixü ingechaǔgucü! Rü ngima rü marü poraācü törü Coriaxü ipuracü. ¹³ ¡Rü nüxü perümoxēgü ya Rufu ya aixcüma meā törü Coriaxü yaxōcü! ¡Rü ngēxgumarüü ta ngixü perümoxēgü i naē ga chauerüü chomaā ixicü! ¹⁴ ¡Rü nüxü perümoxēgü i Achícritu, rü Peregúte, rü Erme, rü Patroba, rü Erma, rü guxüma i togü i taeneēgü i natanüwa ngēxmagüüxü! ¹⁵ ¡Rü nüxü perümoxēgü ta i Firórgu, rü Yúria, rü Neréu, rü naeyex, rü Oripa, rü guxüma i togü i taeneēgü i yaxōgüüxü i natanüwa ngēxmagüüxü! ¹⁶ Rü chanaxwèxe i pegü pengechaǔgüäcüma pegü perümoxēgü i wüxichigü. Rü guxüma i ngēma yaxōgüüxü i toxnamana ngēxmagüüxü, rü pexü narümoxēgü. ¹⁷ Pa Chaueneēgüx, pexü chacèexü na pegüna pedaugüüxçèx nüxna i ngēma duňxügü i pexü itoyechaǔxü rü chixexügu pexü yixēegüchaǔxü. Erü ngēma duňxügürü nguxéetae rü tama namaā nawüxigu i ngēma nguxéetae ga noxri peyauxgüüxü ga yexguma noxri peyaxōgügu. Rü name nixi i noxtacüma nüxna pixigachi i ngēma duňxügü rü tama natanügu pexägü. ¹⁸ Erü ngēma duňxügü rü tama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü naxügü, natürü noxrütama ngúchaü nixi i naxügüüxü. Rü ore i tauvxachaxügümaä nayaxucuxëgü i duňxügü, rü ngēmaäcü nanawomüxéegü i ngēma duňxügü i tama meā nüxü cuèxgüüxü. ¹⁹ Rü guxüma i duňxügü nüxü nacuèxgü na aixcüma meā Tupanaga pexinüexü i pemax. Rü ngēmacèx pemaä chataäe i chomax. Rü chanaxwèxe na meā nüxü pecuáxü i tacü nixi i mexü i Tupanapëxewa na penaxüxüçèx i ngēma. Natürü ngēma Tupanapëxewa chixexü, rü jnuxna pixigachi na tama nagu peyixüçèx! ²⁰ Rü ngēxguma ngēmaäcü meā pemaxëgü rü nüma ya Tanatü ya Tupana ya tüxü taäexéecü rü tá pexü naporaexée na aixcüma nüxü perüyexeraxüçèx i Chataná. Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaä inarüxäüx rü pexü narüngüüxëe. ²¹ Rü pexü narümoxë ya Timutéu ya chomüçü ixicü i Tupanaãrü puracüwa. Rü ngēxgumarüü ta pexü narümoxëgü i chautanüxügü i Dúchiu, rü Yachóü rü Sochípatru. ²² Rü choma i Téchiu na chanaxümatüxü i ñaā popera, rü choma rü ta pexü charümoxë naegagu ya törü Cori. ²³ Rü pexü narümoxë ta ya Gayu ya napatawa changëxmacü. Rü nüma rü inanaxä ya daa napata na nawa nangutaquēxegüüxçèx i guxüma i yaxōgüüxü. Rü ngēxgumarüü ta pexü narümoxëgü i Eratu i daa ñaneärü dñeruarü dauruü ixixü, rü taeneē i Cuartu. ²⁴ Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüüxëe i guxäma i pemax. Rü ngēmaäcü yii.

Pauru rü Tupanaxü yacuèxülläcüma nanaguxëe i norü popera

²⁵⁻²⁶ ¡Rü ñuxmax, rü ngixä nüxü ticuèxüggü ya Tanatü ya Tupana! Rü nüma nüxü nangëxma i pora na pexü naporaexéexüçèx na meã peyaxõgüamaxüçèx i ngëma norü ore i tüxü maxëxëexü tamaä nüxü ixuxürü. Rü ngëma nixi i ore i guxuwama nüxü chixuxü rü namaä changúexëetaexü i Ngechuchu ya Cristuchiga. Rü ngëmatama ore i Cristuchiga rü taxchaxwa naxëxügu ga noxrix, natürü i ñuxma ya Tupana rü marü tüxü nüxü nacuèxëe i ngëma. Rü nuxcüma tauta naâne üxgu rü Tupanaxicatama nüxü nacuèx ga yema, natürü i ñuxma rü norü orearü uruügü ümatüxü ga orewa taxcèx nanangoxëe. Rü ngëma ore rü namaä nawüxigu ga yema ore ga nuxcüma nüxü yaxuxü ga Tupana ya guxüguma maxëchacü. Rü ñuxma ya Tupana rü guxuwama namanugü i norü orearü uruügü na guxü i duüxügumaä nüxü na yaxugüexüçèx i ngëma ore i Cristuchiga na nüxü yaxögüäxüçèx rü naga na naxinüexüçèx.

²⁷ Rü nüma ya Tupana rü nüxicatama nixi i Tupana yiixü, rü nüxicatama nixi i guxüxü nacuáxü. ¡Rü ñuxmax, rü ngixä guxüguma nüxü ticuèxüggü, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristu rü poraäcü tüxü narüngüxëe! Rü ngëmaäcü yií.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NÜXİRAÜXÜ GA POPERA GA CORİTIUCÜÄX GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē gayemaya xaxögüxü ga Coritiuarü tānewayexmagüxü

¹⁻² Pa Chaueneegü i Coritiucüäxgüx, choma i Pauru nixi i Tupana yaxuxü norü ngúchaxümaä na Ngechuchu ya Cristu norü puracüwa choxü namuxüçex. Rü choma rü namaä i taenee i Chótene nixi i pexü tarümoxëgxü rü pexcèx tanaxümatüxü i ñaä popera. Pa Chaueneegü ya Tupanaäru Ixigüex, pema rü marü Tupanapéxewa pixüüne yerü Ngechuchu ya Cristu marü pexü nixüünexee. Rü Tupana rü marü pexü nadé na norü duüxügü pixigüxüçex wüxigu namaä i guxüma i ngëma duüxügü i guxüwama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü icuèxüggüxü. Rü nüma ya Ngechuchu ya törü Cori ixicü, rü ngëma duüxügüarü Cori ta nixi. ³ Rü chanaxwexe ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu norü ngechaxügagu poraäcü pexü narüngüxüe rü pexü nataäexüe.

Tupana tüxü narüngüxüe erü Cristuarü duüxügü tixigü

⁴ Rü taguma nüxü charüchau na Tupanana moxë pexcèx chaxäxü. Rü moxë nüxna chaxä naxcèx i ngëma ngüxüe i Ngechuchu ya Cristugagu Tupana pexna ämarexü. ⁵ Yerü Cristugagu Tupana pexna nanamu ga Naäxü i Üünexü na pemaxä inaxäüxüçex. Rü pexna nanaxä ga norü ore, rü naétü pexü nanatauxchaxüe na nüxü pecuáxüçex na ñuxü ñaxüchiga yixixü. ⁶ Rü yemaäcü yexguma nüxü pexinüegü ga yema ore ga Cristuchiga rü aixcüma peyaxögü. ⁷ Rü ngëmacèx i ñuxma na ípenanguxüe i wena táxaru núma naxüxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü Tupana pexna nanaxä i taxü i cuèx na taxuüma pexü taxuxüçex na naxcèx pemaxüe. ⁸ Rü ngëmaäcü tá pexna nadau ya Tupana ñuxmatata nagü i naäne, rü guxügutáma pexü naporaexüe na aixcüma peyaxögüamaxüçex rü naxcèx pemaxüe, na taxüema chixexümaä pexü ixugüxüçex i ngëxguma wenaxärü núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁹ Rü Tupana rü guxüguma nayanguxüe i norü uneta. Rü nüma nixi ga pexü nadexü na aixcüma Nane ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristumüçügü pixigüxüçex.

Nügü nitoye ga yema xaxögüxü

¹⁰ Pa Chaueneegü, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexü chacèxü na wüxigu pegümaä perüxñüexü rü tama pegü pitoyexüçex. Rü name nixi i aixcüma pegü pengechaügü rü aixcüma wüxigutama perüxñüe i peäewa.

¹¹ Pa Chaueneegü, pemaä nüxü chixu i ngëma ore, yerü Croétanüxütanüwa nüxü chacuáchiga ga pegümaä na penuexü, rü tama aixcüma wüxigu na perüxñüexü. ¹² Rü pemaä nüxü chixu i ngëma erü ñuxre i pema rü ñaperügögü:

“Choma rü Pauruwe charüxü”, ñaperügögü. Rü tote rü:

“Choma rü Aporuwe charüxü”, ñaperügögü. Rü tote rü:

“Choma rü Pedruwe charüxü”, ñaperügögü. Rü tote rü:

“Choma rü Cristuwe charüxü”, ñaperügögü. ¹³ ¿Rü ñuxäcü nixi i ngëma?

¿Pexcèx rü Cristu rü marü niyauxye? ¿Exna pema nüxü pecuèxgu rü choma i Pauru chiixü ga curuchawa pexcèx chipotaxü rü chayuxü? ¿Rü exna pema nüxü pecuèxgu rü chauégagu yiixü ga ípebaiüxü? ¹⁴ Rü Tupanana moxë chaxä, yerü taxüema pexü íchabaiüxüe ga pemax. Rü Crispus rü Gayuxicatama nixi

ga íchabaiňxëëxü. ¹⁵ Rü ngëmacèx taxucürüwa texé tügü tixu na chauégagu ítabaiexü. ¹⁶ Rü yemáäcü aixcüma íchanabaiňxëë ga Estéfanatanüxügü ta, natürü chauxcèx rü taxúema ga togue tüxü íchabaiňxëë. ¹⁷ Yerü nüma ga Cristu rü tama choxü namu ga duňxügüxü na íchabaiňxëëxüçèx, natürü choxü namu na duňxügümaä nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü i tüxü maxëxëëxü. Rü nanaxwèxe i tauxchaxü i oremaaä nüxü chixu i ngëma ore. Erü ngëxguma chi ñoma nüxü cuëxüchixürü nüxü chixuxgu i ngëma ore, rü ngürüächi i duňxügü rü tá chauguama narüxñüe rü tá nüxü inayarüngümaä na Cristu yiňxü ga tüxü maxëxëëcü ga yexguma curuchagu nayuxgux.

Cristuwa nixi ga Tupana inawéxü ga norü pora rü norü cuëx

¹⁸ Rü ngëma ore na ñuxäcü törü pecaducèx curuchagu nayuxü ga Cristu, rü wüxi i natüçèxmamare nixi naxcèx i ngëma duňxügü i poxcuwa ūxü. Natürü yixema na Tupana tüxü maxëxëëxü, rü nüxü tacuëx na ngëma ore rü Tupanaärü pora yiňxü. ¹⁹ Erü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü tá ichayanaxoxëë i guxüma i norü cuëx i ngëma duňxügü i nüxü cuëxüchigüxü. Rü tá nüxü chaxo i ngëma duňxügüarü cuëx”, ñanagürü. ²⁰ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgü, ¿Tupanapëxewa rü tacüwa namexü i ngëma duňxügü i poraäcü nüxü cuëxüchixü? ¿Rü tacüwa namexü i ngëma duňxügü i Moiché ümatüxü i mugüwa nguxëëtaegüxü? ¿Rü tacüwa namexü i ngëma duňxügü i meä nüxü cuëxgüxü i ñoma i naâneärü cuáchigagu na yadexagüxü? Erü guxüma i ngëma cuëx i duňxügü nagu rüxñüëxü rü Tupanacèx rü taxuwama name. ²¹ Natürü nüma ya Tupana ya guxüxüma cuácü, rü tama nanaxwèxe na ñoma i naâneçüäx i duňxügüarü cuágagu na yiňxü i naxütawa nangugüxü i nümagü. Natürü nanaxwèxe na ngëma norü ore i mexügagu na yiňxü i namaxëxëëäxü i ngëma duňxügü i yaxögüxü woo togucèx rü natüçèxmamare yixigu i ngëma ore. ²² Ngëma Yudíugü rü nüxü nadaugüchaü i cuëxruügü i Tupanaärü poramaä ūxü. Rü ngëma Griégugü rü naxcèx nadaugü i ñoma i naâneärü cuëx. ²³ Natürü ngëma ore i toma nüxü tixuxü, rü Cristu ga curuchawa ipotacüchiga nixi. Rü ngëma ore rü naânewa nangux i ngema Yudíugü. Rü ngëma duňxügü i tama Yudíugü ixígüxüçèx rü wüxi i natüçèxmamare nixi. ²⁴ Natürü ngëma duňxügü i Tupana dexü i Yudíugü rü ēxna tama Yudíugü ixígüxü rü ngëma duňxügüçèx Tupana inanawëx i norü pora rü norü cuëx ga yexguma pecaducèx nayuxgu ga Cristu. ²⁵ Rü yema Tupana ūxü ga yexguma nayuxgu ga Cristu rü muxüma i duňxügüçèx rü wüxi i ngëâämare nixi. Natürü ngëma Tupana nagu rüxñüxü rü guxüma i ñoma i naâneçüäx i duňxügüarü cuëxarü yexera nixi. Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu rü muxüma ga duňxügüçèx rü natura ga Tupana ga yexguma. Natürü yexguma nixi ga inawéäxü ga ñuxäcü guxü i duňxügüarü yexera na naporaxüchixü. ²⁶ Pa Chaueneëgü, name nixi i nagu perüxñüe na ñuxäcü Tupana pexü dexü na norü duňxügü pixígüxüçèx. Rü noxretama pixígü na nüxü pecuëxüchixü ega duňxügü pexü ngugü, rü noxretama pixígü na äëxgacügü pixígüxü, rü noxretama pixígü i ngëma itaarü dïëruäxütanüxü pixígüxü. Natürü woo ngëma na pixígü rü Tupana rü pexü nade na norü duňxügü pixígüxüçèx. ²⁷ Rü Tupana nanade ga yema duňxügü ga togü ga duňxügü nüxü ixuxgu rü taxuüma icuáxü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na naxâneëxëëäxüçèx i ngëma duňxügü i nüxü icuëxüchixü. Rü Tupana nanade ga yema duňxügü ga togü nüxü ixuxgu rü turaexü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na naxâneëxëëäxüçèx i ngëma duňxügü i poraexü. ²⁸ Rü Tupana nanade ga yema duňxügü ga togü nüxü oexü, rü ñoma i naânewa taxuüma ixígüxü. Rü yemaäcü Tupana nanaxâneexëë i ngëma duňxügü i ñoma i naânewa norü ngemaxügümaä nügü icuëxüügüxü. ²⁹ Rü

ngēmacèx taxucüruwama texé tūgū ticuèxüü i Tupanapēxewa. ³⁰ Rü nümatama ga Tupana nixī ga Ngechuchu ya Cristuarü duňxügūxū pexū yaxīgūxēēxū. Rü tatanüwa nanamu ga Cristu na nüma tūxna naxāäxūcèx i cuèx i aixcüma ixīxū, rü pecaduwa tūxū ínanguxüxēēxūcèx. Rü nüma ya Cristu nixī i tūxū namaxēēxū rü tūxū yamexēēgūxū na aixcüma ixüünexūcèx napēxewa ya Tupana. ³¹ Rü ngēmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Rü ngēxguma texé tūgū icuèxüüchaügu rü name nixī i törü Corixū ticuèxüü”, ñanagürü.

2

Cristu ga curuchawa ipotacüchiga

¹ Pa Chaueneëgx, yexguma noxri petanüwa chaxūxgu na pemaä nüxū chixuxücèx ga Tupanaärü ore i aixcüma ixīxū i Cristuchiga, rü tama ñoma nüxū cuèxüchixürüüäcüma pemaä chidexa, rü tama ore ga guxchaxümaä nixī ga pemaä nüxū chixuxū. ² Yerü yexguma petanüwa chayexmagu, rü Cristuchigaxüxīcatama nixī ga pemaä chixuxū. Rü taxuüma ga ḥacü ga togu charüxīnū. Rü yemaäcü Ngechuchu ya Cristu ga curuchawa ipotacüguxicatama nixī ga charüxīnūxū. ³ Rü yexguma petanüwa changuxgu rü nüxū chadau ga taxū ga guxchaxügū ga petanüwa, rü yemacèx poraäcü chaxoegaäe rü Tupanapewa chorü muümaä chiđurux. ⁴ Rü yexguma pemaä chideaxgu rü pemaä nüxū chixuxgu ga Tupanaärü ore, rü tama ñoma nüxū cuèxüchixürüüäcüma pemaä nüxū chixu na yemaäcü pexū chanangúchaüxēēxū na peyaxōgūxūcèx. Natürü Tupanaäe i Üünexüärü ngüxēëmaä rü Tupanaärü poramaä nixī ga pexū chanangúchaüxēēxū. ⁵ Rü yemaäcü Tupanaärü poramaä pemaä nüxū chixu ga yema ore na Tupanagagu yiñxū na nüxū peyaxōgūxū, rü tama ñoma i naänecüäx i duňxügūarü cuágagu na yiñxū.

Tupana rü Naäe i Üünexüwa nügū tūxū nacuèxēē

⁶ Natürü pemaä nüxū chixu, rü ngēxguma natanüwa changēxmangu i ngēma duňxügū i marü meäma yaxōgūxū, rü ngēxguma nixī i chanangúexēēxū i ngēma aixcüma Tupanaarü cuèx i üünexū. Natürü ngēma cuèx rü tama ñoma i naännewa ne naxū, rü bai i ñoma i naäneärü äëxgacügū i paxa tá iyarüxoxtüwa ne naxū. ⁷ Natürü ngēma cuèx rü Tupanawa nixī i ne naxüxū. Rü ngēma cuèx nixī ga noxri tauta naäne üxgu Tupanaxīcatama nüxū cuáxū ga na ñuxäcü tá tūxna naxāäxū i maxū i taguma gúxū. ⁸ Natürü yema Tupana nagu rüxiñüxū, rü taxuüma ga ñoma ga naänecüäx ga äëxgacü nüxū nacuèx. Yerü yexguma chi aixcüma nüxū nacuèxgūga yema Tupana nagu rüxiñüxū rü tāu chima curuchawa nayapotagü ga guma mecü ya törü Cori. ⁹ Rü ngemachiga nixī i Tupanaärü ore i ümatüxüwa i ñaxū:

“Rü ngēma duňxügū i Tupanaxü ngechaügūxūcèx, rü nüma nanamexēē i ḥacü i taxúema nüxū dauxū, rü taguma texé nüxū ñünxū, rü bai i texé nagu rüxiñüxū”,

ñaxū. ¹⁰ Rü ngēma Tupana mexēēxū naxcèx i ngēma duňxügū i nüxū ngechaügūxū, rü ñuxma rü tūxū nüxū nacuèxēē i ngēma, yerü nüma nanamu ga Naäe i Üünexü na taxcèx nangoxēëäxūcèx. Rü ngēma Naäe i Üünexü rü guxüxüma nacuèx, rü èixrüxū i ngēma Tupanaxīcatama nüxū cuáxū rü ta nüxū nacuèx. ¹¹ Rü duňxügütanüwa rü ¿texé nüxū tacuèx na ḥacügu naxiñüxū i wüxi ya yatü? Rü naäexīcatama nixī i nüxū cuáxū i ngēma nagu naxiñüxū i ngēma yatü. Rü ngēxgumarüü ta Tupanaäe i Üünexüxīcatama nixī i nüxū cuáxū na ḥacügu naxiñüxū ya Tupana. ¹² Rü yixema rü tama ñoma i naänecüäx i naäe

nixī ga iyauxgütü. Natürü tanayauxgütü i ngema Naäe i Üünexü ga Tupana taxcëx núma muxü na aixcüma nüxü icuáxüçëx i guxüma i ngëma mexügütü ga Tupana norü ngechaümaä tütña ämarexü. ¹³ Rü ñuxma na pemaä nüxü tixuxü i ngëmachiga, rü Tupanaäe i Üünexü toxna äxü i oremaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü tama ore i torü cuèxwa tayaxuxümaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü ngëmaäcü nüxü tixu i Tupanaäe i Üünexüärü ore namaä i ngëma duüxügütü i aixcüma Tupanaäe nawa ngëxmagüxü. ¹⁴ Rü texé ya tama Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü taxucürüwa tanayaxu i ngëma Tupanaäe i Üünexü tütüngüxü, erü tütmacëx ya yíxema duüxü rü natüçëxmamare nixi. Rü tama nüxü tacuèxega erü yíxema Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxëxücatama tixi ya nüxü cuáxe na tanangugütü na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma Tupanaäe i Üünexü tütüngüxü. ¹⁵ Rü yíxema duüxü ya Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü meä tanangugütü i guxüma. Natürü ngëma togü i duüxügütü i tama Tupanaxü cuèxgütü, rü taxucürüwama tümaärü maxüxü nangugütü ya yíxema duüxü ya aixcüma Tupanaäe tümawa ngëxmaxë. ¹⁶ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Texé nüxü tacuèx na tacügu naxñüxü ya törü Cori? Rü texé nüxü tacuèx na Tupanaxü taxucuxüexü?”

Natürü yixema nixi i aixcüma nüxü icuáxü i ngëma Cristu nagu rüxñüxü.

3

Pauru rü Aporu rü wüxigu Tupanaäxü napuracüe

¹ Pa Chaueneegütü, yexguma noxri petanüwa changuxgu, rü taxucürüwa ngëma duüxügütü i Tupanaäe nawa ngëxmaxümaä chidexaxürüüäcü pemaä chidexa. Natürü ñoma i naänecüäx i tama Tupanaxü cuèxgütümaä chideaxgurüü nixi ga pemaä chidexaxü. Yerü pema rü yexwacëx, peyaxögütü ga yexguma, rü yemacëx yexwacëx yaxögütümaä chideaxürüüäcü pemaä nüxü chixu ga Cristuchiga. ²⁻³ Rü tauxchaxü ga oremaä pexü changüexëe, ngëxgumarüü i wüxi i öxchana ega noxri nabuxgu rü naëgünenixü ya tauxchaäcü yaxaxüne nüxna taxä. Rü yemaäcü tauxchaxü ga oremaä pemaä nüxü chixu ga Tupanaärü ore ga noxrix, yerü taxucürüwa nüxü pecuèxega ga Tupanaärü ore ga guxchaxü. Rü ñuxma rü ta tama nüxü pecuèxega i Tupanaärü ore i guxchaxü, erü ñoma tama yaxögütü i duüxügürüüäcü pemaxë. Rü dütçax, ngëxguma ñuxma rü ta pixäüxächiwëxegu rü pegümaä penüegu, rü ngëmawa nangox na ngëma tama yaxögütüüäcü tama nagu perüxñüexü rü ñoma i naänecüäx rüüäcü tama na pemaxëxü. ⁴ Rü ngëxguma petanüwa wüxie ñágügu rü:

“Choma rü Pauruwe charüxü”, ñágügu, rü togue rü:

“Choma rü Aporuwe charüxü”, ñágügu, rü ngëmawa nüxü tacuèx na ngëma duüxügütü i tama yaxögütüüäcüma na pemaxëxü. ⁵ Rü ngëxguma meä nagu rüxñüegu, ¿rü tacü chixi i choma i Paurux? rü ¿tacü nixi i núma i Aporux? Toma rü Tupanaärü duüxügümare tixigü, rü togagu nixi ga nüxü peyaxögütü ga törü Cori ya Ngechuchu. Rü wüxichigü ga toma rü tanaxü ga yema puracü ga törü Cori toxna äxü. ⁶ Rü chauxüätawa nixi ga nüxü pexñüexü rü peyaxögütü ga Tupanaärü ore ga noxrix. Rü Aporu nixi ga pexü rüngüxëecü na yexeraäcü meä peyaxögütü ga yema ore. Natürü Tupana nixi ga pexü maxëxëecü. ⁷ Rü ngëmacëx woo yíxema tütira duüxügümäa nüxü ixuxi i Tupanaärü ore rü woo yíxema wixwena yexeraäcü duüxügütü ngúexëexë, rü taxuüma tixigü. Natürü Tupana nixi ya guxüma üçü, erü núma nixi i duüxügütü namaxëxëexü. ⁸ Rü ngëmaäcü ya yíxema tütira duüxügümäa nüxü

ixuxé i Tupanaärü ore, rü yíxema wixwena yexeraäcü duňxügütü ngúexëexë
rü tawüxigumare i ngëma puracüwa. Natürü Tupana rü tá tükü nanaxütanü
i tümaärü puracü ya wüxichigü ngëgxumarüü na ñuxäcü tanaxüxü i ngëma
puracü.. ⁹ Rü ngëmaäcü i toma rü wüxigu Tupanaäxü tapuracüe. Rü ngëmaäcü
nixi i perü maxüwa napuracüxü ya Tupana na nüma nanaxwèxexüäcüma
pixigüxüçex. ¹⁰ Rü choma nixi ga Tupana choxü muxü na chaxira pemaä
nuxü chixuxüçex ga Cristuchiga. Rü togü nixi ga chowena yexeraäcü pexü
ngúexëexë. Natürü guxäma ya texé ya naxüxe i ñaã puracü rü name nixi i
taxuäe na meä tanaxüxüçex. ¹¹ Rü ñaã puracü rü Ngechuchu ya Cristuwa
nixi ga inaxügütü, rü ngëmacex taxucürwama texé tayangucuchixëe i to i
tükü maxëxëexë. ¹² Rü ñuxma na norü puracü ixüxü i wüxichigü i yixema,
rü tanaxwèxe i taxuäe na aixcüma meä naxüxü i ngëma. Erü yíxema aixcüma
meä naxüxe i norü puracü, rü ñoma wüxi i ïpataarü üruü i uirumü rü dñerumü
rü nuta i mexëchixümaä üpataxürüü tixi. Natürü yíxema tama aixcüma meä
naxüxe i ngëma Cristuarü puracü rü ñoma ïpataarü üruü i chixexü i naï
rü naixätü rü dexnemenëxämremaä üpataxürüü tixi. ¹³ Natürü ngëgxuma
naguxgu i naäne, rü tá nangox na ñuxäcü naxüäxü i Tupanaärü puracü
i wüxichigü i duňxü. Erü ngëma ngunexügu rü tá nangëxma ya üxü ya
taxüchine. Rü ñoma tacü üxüwa iguxürüü tá nixi i Tupana nüxü na üxü i
wüxichigü i duňxüärü puracü na nüxü nacuáxüçex ngoxi aixcüma name rü
ëxna tama. ¹⁴ Rü yíxema aixcüma meä naxüxe i Cristuarü puracü, rü yima ïpata
ya taixüne ya tama üxümaä ixaxünerüü tá nixi i ngëma tümaärü puracü. Rü tá
Tupanaxütawa tanayaxu i tümaärü natanü naxcex i ngëma taxüxü. ¹⁵ Natürü
yíxema tama aixcüma meä naxüxe i ngëma puracü, rü yima ïpata ya tama
taixüne ya üxümaä ixaxünerüü tá nixi i ngëma tümaärü puracü. Rü tá ngëxma
inayarüxonare i guxüma i ngëma taxüxü. Rü tükicatama täätäma tixa ñoma
wüxi i duňxü i üxüemawa iyagoxürüü. ¹⁶ ¿Tama ëxna nüxü pecuëx i pema rü
Tupanapata na pixigüxü, rü ngëma Naäe ya Tupana rü peva na namaxüxü?
¹⁷ Rü ngëgxuma texé pexü chixetanüxëegü, rü Tupana tá tükü napoxcu, erü
Tupanapata ya nawa namaxüne rü naxüne. Rü pematama nixi ya yima
Tupanapata na pixigüxü. ¹⁸ Tama name i texé tükügütama tawomüxëe. Rü
ngëgxuma petanüwa texé tükügu rüxñügu na wüxi i duňxü i nüxü cuáxe na
tiixü i ñoma i naänewa, rü name nixi i ñoma taxuüma tacuáxürüü tükü tixixëe.
Rü ngëgxuma tá nixi i wüxi i duňxü i aixcüma nüxü cuáxe tá tiixü. ¹⁹ Erü ñoma
i naäneärü cuëx rü wüxi i ngëäemare nixi i Tupanacex. Erü Tupanaärü ore i
ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëma duňxügütü i nügügu rüxñüexü na nüxü cuëxüchigüxü yiixü, rü norü
cuëgxutama ínanatüexëe ya Tupana”,

ñanagürü. ²⁰ Rü toxnamana i Tupanaarü orewa rü ñanagürü ta:

“Törü Cori ya Tupana rü nüxü nacuëx na taxuwama namexü i ngëma norü
ïnü i ngëma duňxügütü i ñoma i naanewa cuëxwa ngugüxü”,

ñanagürü. ²¹ Rü ngëmacex tama name i texé tükü ticuëxüxü ega duňxügütarü
cuëxwamare tarüxüxgu.. Erü Tupana rü marü pexna nanaxä i guxüma na
pexrü yiixüçex. ²² Rü ngëmacex i choma i Pauru, rü taeneë ya Aporu, rü
taeneë ya Pedru, rü ñoma i naäne, rü torü maxü, rü torü yu, rü ñomatama
i ngunexü, rü moxüärü ngunexü, rü guxüma i ngëma rü pexrü nixi. ²³ Rü
pematama rü Cristuarü pixigü. Rü Cristu rü Tupanaärü nixi.

¹ Rü ngēmacèx tanaxwèxe i tomaä nagu perüxñüe na Cristuarü pracütanüxmare na tixigüxü. Rü nüma nixi i toxü namuxü na pexü tangúexéexüçèx ga yema ore ga noxri Tupanaxicatama nüxü cuáxü. ² Rü ngēxguma texé tacü rü puracü tükna ãxgu, rü name nixi i aixcüma tayanguxée i ngēma puracü i tükna taxaxü na ngēmaäcü itanawéxüçèx na aixcüma wüxi i duüxü i mexü tixixü. ³ Rü ngēmacèx i ñuxma na meä chayanguxéechaüxü i ngēma puracü i Tupana choxna ãxü, rü taxucèxma chaugüçèx chaxoegaäe ega woo choxna pecagu rü éxna tacü rü äëgxacügü choxna caxgu naxcèx i ngēma puracü i chaxüxü. Rü woo i chomatama rü taxuxüçèxma íchicuèx na ngextá chixri chanaxüxü i ngēma puracü. ⁴ Natürü ñuxma na chomatama nagu charüxñüxü na nataxuüma i chorü chixexü i Tupanapéxewa, rü tama ngēmacèx Tupana choxü nadau na changearü pecaduåxü. Erü nümatama ya törü Cori ya Tupana nixi i aixcüma choxü nacuåarü maxüäxü. ⁵ Rü ngēmacèx tama name na toxü pengugüarü maxüäxü naxüpa na núma naxüxü ya törü Cori. Natürü name nixi i nüxü ípenanguxée, erü nüma tá nixi i nangoxéeäxü i guxüma i ngēma ñuxma icüxü rü guxüma i ngēma duüxügü naâewa nagu rüxñüexü. Rü ngēxguma tá nixi ya Tupana i tûmamaä nataäexü ya wüxicigü ya yíxema aixcüma mexü ügüxe. ⁶ Pa Chaueneëgüx, perü mexüçèx nixi i pemaä nüxü tixuxü i ngēma ore na ngema Tupana naxwèxexüäcüma pemaxéxü. Rü choma rü Aporu nixi i perü cuëxruügü tixigüxü na towa pengüexü na Tupanaärü ore pemaä nüxü ixuxürüüäcü penaxüxü. Rü ngēmacèx tama name na wüxi i perü nguxéëtaexümaä petaäëgüxü rü to rü nüxü pexoexü. ⁷ Rü ñuxma rü pexna chaca, ¿rü texé tixi ya yíxema pemaä nüxü ixuxü na togüarü yexera pexü ixixéexé? ¿Erü guxüma i ngema cuëx i pexü ngëxmaxü rü Tupana pexna nanaxä? Rü ñuxma na nüma pexna naxääxü i ngēma cuëx ¿rü tüxcüü pegü picuëxüügü ñoma pematama perü poramaä penayaxuxürü? ⁸ Rü pegügu perüxñüegü rü aixcüma marü meäma Tupanaxü picuëxüchi rü marü pexü nangëxma i guxüma i tacü i penaxwèxexü na naxüttawa pengugüxüçèx. Rü pegügu perüxñüegü rü ñoma äëgxacügü i taxürüü pixigü rü taxuüma toxüttawa penaxwèxe i ñuxmax. ¡Chierü aixcüma Tupanapéxewa äëgxacügü pixigügu na toma rü ta wüxigu pemaä äëgxacügü na tixigüxüçèx! ⁹ Rü toma na Ngechuchu toxü imugüxü, rü chauxcèx rü wixwe toxü nawogü ya Tupana. Rü ñoma poxcuemü i yuewa ïxürüü tixigü. Rü ñoma wüxi i tacü i nüxü nacugüexürüü tixigü i napéxewa i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäx, rü napéxewa i ñoma i naâneçüäx i duüxügü, rü napéxewa i guxüma i tacü i Tupana üxü. ¹⁰ Rü ñuxma na Cristuwe tarüxixü, rü ngēmacèx taxuüma icuåxü toxü nawogü i duüxügü, natürü i pema rü pegügu perüxñüegü rü guxüxüma pecuëx i Cristuchiga. Toma nüxü tacuëx na duüxügüpëxewa taturaexü, natürü i pema rü pegügu perüxñüe na aixcüma peporaexü. Rü duüxügü toxü naxo, natürü pexü nangechaügü. ¹¹ Rü ñuxma rü ta tama inayacuëx na ngúxü tingegüxü, erü ñuxma rü ta taiya toxü nangux, rü tiławae, rü tangexchiru. Rü duüxügü rü chixri tomaä nachopetü, rü tangepata. ¹² Rü tipae na yeükürü toxmëxmaä tapuracüeechaxü. Rü duüxügü rü tacü tomaä nixugüe, natürü i toma rü mexü i oremaä tanangäxügü. Rü towe ningëxütanü, natürü yaxna namaä taxñüe. ¹³ Rü chixri tochiga nidexagü, natürü i toma rü meä nachiga tidexagü. Rü ñoma guxchirexü nadaugüxürüü tomaä nixigü, rü ñoma duüxügü i taxuwama mexüäcü toxü nixixée. Rü ñuxma rü ta ngemagutama tomaä naarüxñüe. ¹⁴ Tama pexcèx chanaxümatü i ñaä popera na pexü chaxâneëxéexüçèx. Natürü pexcèx chanaxümatü na pexü chixucuxëgxüçèx chauxacügüxüchirüü, erü pexü changechaü. ¹⁵ Erü woo nangëxmagu i muxüma i perü nguxéëruügü i Cristuchiga pexü ngúexéexü,

natürü chaxicatama nixi i penatü chiixü ga Cristuxü na peyaxuxüwa. Yerü chauxütawa nixi ga noxri ga penayaxuxü ga Ngechuchu ya Cristuarü ore i tükü maxëxëexü. Rü ngëmacëx chaxicatama nixi i penatü chiixü i perü ñwa. ¹⁶ Rü ngëmacëx pexü chaceëexü na chauxruxü meä pemaxëxü. ¹⁷ Rü ngëmacëx pexütawa chanamu ya Timutéu ya poraäcü nüxü changechaücü ya chaune ixicü i törü Coriarü orewa. Rü nüma rü aixcüma meä nayanguxëe i guxüma i ngëma nagu chanamuxü. Rü nüma tá pexna nüxü nacuëxächixëe na ñuxäcü Ngechuchu ya Cristu naxwèxexüäcüma meä chamaxüxü rü chanangúexëexü ga yema yaxögüxü ga natanügu chixügüxü. ¹⁸ Rü ñuxre i pemagü rü pegü picuëxüügü, erü nagu perüxñüe na tagutáma pexütawa íchayadauxü. ¹⁹ Natürü ngëxguma nanaxwèxegu ya törü Cori, rü paxa tá ngëma chaxü na pexü íchayadauxüçex. Rü ngëxguma rü tá chomaxüchi nüxü chadau ngoxi ngëma duüxügü i nügü icuëxüügüxü nüxü nangëxma i Tupanaärü pora rü ëxna yadoragümare. ²⁰ Erü Tupanaarü pora rü tama nüxü tixumare, natürü nagu ítamaxë i ngema pora. ²¹ ¿Rü ñuxma rü tacü ëxna nixi i penaxwèxexü i pema? ¿Penaxwèxe na pexü chingagüxü i ngëxguma ngëma changuxgu, rü ëxna penaxwèxe na pexü changechaüäcüma rü pemaä chamecümaäcüma pexü na íchayadauxü?

5

Duüxügü i chixri maxëxüchiga

¹ Rü duüxügü nüxü nixugügü rü wüxi i yatü i petanüwa rü naërucümaätama naxämëx. Rü ngëma nixi i pecadu i poraäcü chixexüchixü, erü woo ngëma duüxügü i tama yaxögüxütanüwa rü tama ngëmaäcü naxüpetü. ² ¿Rü ñuxäcü i pema i ngëxguma i pegü picuëxüügüamaxü? Rü narümemaaë chi nixi na poraäcü pengechaügüxü. Rü ngëma yatü i ngëma chixexü üxü rü name nixi na ípenamuxüchixü i petanüwa. ³ Rü woo tama petanüwa changëxmagu i chomax, natürü guxüguma pegu charüxñü. Rü ñoma pexütawa changëxmaxürrü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pemaä nüxü chixu na tacü tá namaä pexüxü i ngëma duüxü. ⁴ Rü name nixi i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pengutaquëxegü. Rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu rü tá napetanügu na pexü naporaexëexüçex. Rü choma rü tá pexna chacuëxächi i chorü yumüxëwa. ⁵ Rü ngëma norü poxcu i tá nüxna pexäxü i ngëma yatü, rü ngëma tá nixi na ípenamuxüchixü i petanüwa na Chataná ngúxü nüxü ingexëexüçex. Rü ngëmaäcü tá inayarüxo i naxüneärü ngúchaü i chixexü, natürü naäe rü tá namaxü i ngëxguma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu. ⁶ ¡Rü tama name i pema rü pegü picuëxüü naxcëx i ngëma pexüxü! ¿Tama ëxna nüxü pecuëx i ngëma ore i ñaxü:

“Wüxi i íraxü i pääärü puxëerü rü taxüma i päächara nipuxëe”, ñaxü? ⁷ Rü ngëmacëx name nixi i nüxü perüxoe i guxüma i nuxcümaüxü i pecüma i pexü chixexëexü. Rü ngëxguma ngëmaäcü penaxüxgu, rü ñoma ngexwacaxüxü i pää i ngearü puxëerüüäxü i Üpetüchigaarü petawa ingöxürrü tá pime. Rü ñuxma i pema rü aixcüma ngexwacaxüxü i duüxügü pixigü, yerü Cristu rü ñoma wüxi i carnerurüü marü tachicüü törü pecaducëx nayu. ⁸ Rü ngëmacëx name nixi i nüxü tarüxoe i nuxcümaüxü i tacüma i chixexügü rü aixcüma Tupanagu tarüxñüe rü meä naxcëx tamaxë, erü ngexwacaxüxü i norü duüxügü tixigü. ⁹ Nüxiraüxü ga chorü poperawa rü pemaä nüxü chixu na tama natanügu pexägüxü i ngëma duüxügü i naï i ngemaä naxüneärü ngúchaü ügüxü. ¹⁰ Natürü yexguma yema ñachagu pexü, rü tama pemaä nüxü chixu na nüxna pixigachitanüxüchixü i ngëma duüxügü i tama yaxögüxü i naï i ngemaä maxëmarexü, rü ëxna ngëma duüxügü i guxüma i tacü nüguna nugüchaügüxü,

rü ēxna ngítèègxüxü, rü ēxna ngēma duǔxügü i tupananetachicünèxäxü icuèxügüxü. Erü ngēxguma chi naxchaxwa ípechoüxgu i ngēma duǔxügü, rü chi taxucürüwa i ñoma i naānewa pengēxmagü. ¹¹ Natürü yexguma pemaä nüxü chixuxgu na tama natanügu pexägxüxü i ngēma duǔxügü i chixri maxëxü, rü nachiga chidexa i ngēma duǔxügü i nügü ixugüxü na peeneëgü i yaxõgüxü na yixigüxü natürü naī i ngemaä maxëxü, rü ēxna aüexü, rü ēxna tupananetachicünèxäxü icuèxügüxü, rü ēxna oregütèègxüxü, rü ēxna ngäxewèxegüxü, rü ēxna ngítèègxüxü. Rü ngēma duǔxügü nixi i pemaä nüxü chixuxü na tama namexü na natanügu pexägxüxü rü bai i namaä na pechibüexü. ¹²⁻¹³ Erü tama choxmëxwa nangëxma na nüxna chaçaxü i ngēma duǔxügü i tama Tupanaäxü yaxõgüxü. Rü Tupana tá nixi ya nüxna çacü i ngēma duǔxügü. Natürü i pema rü pemëxwa nangëxma na nüxna pecaxü i ngēma peeneëgü i yaxõgüxü i tama meä maxëxü. Rü name nixi i petanüwa ípenamuxüchi i ngēma duǔxü i chixri maxüxü.

6

Ngēxguma tacü rü guxchaxü tükü ngēxmagu taeneëmaä, rü tama name i aëxgacügü i tama yaxõgüxüpëxewa tayamexëe i ngēma

¹ Rü ngēxguma wüxi i pema pexü nangëxmagu i tacü rü guxchaxü i wüxi i peeneë i yaxõxümaä, ¿rü tükü i wüxi i aëxgacü i tama yaxõxüärü ngûxëecëx ípeyaca na nüma pexü namexëeäxüçèx i ngēma perü guxchaxügü? ¿Rü tama ēxna inamexü i ngēma peeneëgü i yaxõgüxü na namexëeäxüçèx i ngēma perü guxchaxügü? ² ¿Tama ēxna nüxü pecuèx na yixema na yaxõgüxü tá yiñxü i naāneärü guxgu nüxna icagüxü i guxüma i ñoma i naānecüäx i duǔxügü? Rü ñuxma na pema tá yiñxü i ñoma i naānecüäx i duǔxügüxü picagüxü, ¿rü tükü i taxucürüwa i pematama penamexëe i ngēma perü guxchaxügü i írachiréxü? ³ ¿Tama ēxna nüxü pecuèx rü woo ngēma daxücüäx i Tupanaärü orearü ngeruügü, rü yixema tá yiñxü i nüxü icagüxü? Rü ngëmacëx nixi i yexeraäcü pemëxwa nangëxmaxü na ñuxäcü penamexëeäxü i ngēma guxchaxügü i ñoma i naānewa pexü ngëxmagüxü. ⁴ Rü ngëmacëx, ngēxguma tacü rü guxchaxü pexü ngëxmagu i ñoma i naānewa, ¿rü tükü i ngēma aëxgacügü i tama yaxõgüxüxütawa pegü ípeyaxuaxügüxü na pexü namexëeäxüçèx i ngēma?

⁵ Rü pemaä nüxü chixu i ngēma ore na pexäneëxüçèx. ¿Éxna tataxuma i petanüwa ya wüxiya ya nüxü cuáxe na tanamexëeäxü i ngēma guxchaxügü i petanüwa ngëxmaxü? ⁶ Rü tama pegümaä penuëxícatama, natürü naëtü rü aëxgacügü i tama yaxõgüxüxütawa pexü na penamexëeäxüçèx i ngēma perü guxchaxügü. ⁷ Rü ngëma na pegümaä penuëxü, rü ngëma rü poraäcü chixexü nixi. ¿Rü tükü i tama yaxna namaä pexinüe i ngēma guxchaxügü i peeneë pemaä üxü? ¿Rü tükü i tama namaä peporae ega texé perü tacüçèx ngïxgux? ⁸ Natürü i pema rü poraäcü chixexü pexüe, erü woo peeneëgü i yaxõgüxüäxü rü ta pengix.. ⁹⁻¹⁰ ¿Tama ēxna nüxü pecuèx na ngēma duǔxügü i chixexü ügüxü rü nataxuxütama i nachica i ngextá Tupana aëxgacü íyiñxüwa? ¡Rü tama name i pegütama pewomüxëeägü! Erü ngextá Tupana aëxgacü íyiñxüwa rü nataxütama i nachica i ngēma duǔxügü i naī i ngemaä ipexü, rü ngëma duǔxügü i tupananetachicünèxäxü icuèxügüxü, rü ngëma duǔxügü i naxmèxëchita rü ēxna nateechita ngëäexü, rü ngëma yatügü i naxrüü yatüxümaä ngëäexü, rü ngëma ngítèègxüxü, rü ngëma duǔxügü i nügünaxica nanuxüchixü i norü ngëmaxügü, rü ngëma duǔxügü i ngäxewèxegüxü, rü ngëma duǔxügü i oregütèègxüxü, rü ngëma duǔxügü i womüxëewèxegüxü. Rü guxüma i ngëmagü rü nataxütama i nachica i ngextá Tupana aëxgacü íyiñxüwa. ¹¹ Rü yexgumarüütama pixigü ga ñuxre ga pema

ga ūpax. Natürü i ñuxma ya Tupana rü marü pexü ínanapi i perü chixexü na noxrüxicatama pixigüxüçèx. Rü ñuxma rü aixcüma napëxewa pime yerü Naäe i Üünexü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu marü perü pecaduna pexü ínanguxüxéé.

Ñuxäcü naxüüne i taxüne

¹² Rü ñuxre i pema rü ñaperügügü:

“Rü marü name na chanaxüxü i ngëma chanaxwèxexü”, ñaperügügü. Rü aixcüma nixi i ngëma, natürü tama guxü i ngëma ixügxü rü tüxü name. Rü aixcüma nixi i Tupana choxü ínguxuchixéexü na chanaxüxüçèx i ngëma chanaxwèxexü, natürü tama name na tacü rü chixexügu chaugü changuxéexü na chomaä inacuáxüçèx. ¹³ Rü ngëxgumarüü ta rü ñuxre i duüxügü rü ñanagürügü:

“Rü ñona rü taxüneçèx nixi, rü taxüne rü ñonacèx nixi”, ñanagürügü. Rü aixcüma ngëmaäcü nixi, natürü ya Tupana rü tá inayanaxoxéé i guxüma i ngëma. Rü taxüne rü tama naï i ngemaä namaä na ingëäemarexüçèx nixi. Erü taxünemaä nixi i naxüxü i törü Coriarü ngúchaü. Rü törü Cori nixi ya taxünexü maxëecü. ¹⁴ Rü yema Tupana wena namaxéexürüü ga törü Cori ya Ngechuchu, rü ngëxgumarüü tá ta norü poramaä wena tüxü namaxéexü. ¹⁵ ¿Rü tama éxna nüxü pecuèx na ngëma pexene rü Cristuarü na yiixü? ¿Rü ñuxäcü i ngëma chaxune i Cristuarü ixixü rü ngexü i ngëäexümaä inapexü? Taxucürüwama ngëmaäcü nixi. ¹⁶ ¿Rü éxna tama nüxü pecuèx ega wüxi i ngexü i ngëäexümaä inapexgu ya wüxi ya yatü rü ngëma taxre i naxüne rü wüxitama i naxüne yiixü? Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Ngëma taxre i naxüne rü wüxitama i naxüne tá nixi”,

ñanagürü. ¹⁷ Natürü ngëxguma wüxi i duüxü rü törü Cori ya Cristuaxü yaxööxgu, rü ngëma naäe i ngëma duüxü rü Cristuäemaä wüxitama narüxñüe. ¹⁸ Rü ngëmacèx name nixi na nüxü perüxoexü i pexeneärü ngúchaü na pexüxü. Rü guxüma i togü i pecadu i wüxi i duüxü üxü rü tama naxünexü nachixexéé. Natürü ngëma na naï i ngemaä nangëäexü rü ngëma waxi nixi i naxünexü chixexéexü. ¹⁹ ¿Tama éxna nüxü pecuèx i pexene rü Tupanaäe i Üünexüpata na yiixü? Rü pegu nixi i naxächiüxü i ngëma Naäe i Üünexü i Tupana pexna muxü. Rü ngëmacèx i pema rü tama pegüarü yoratama pixigü. ²⁰ Erü Tupana rü marü pexcèx nataxe rü poraäcü nüxü petatanü. Rü ngëmacèx penaxwèxe i ngëma pexenemaä meä Tupanacèx pemaxë na ngëmaäcü namaä penataxéexü ya Tupana.

7

Ucuxëgü i ãmèxchiga

¹ Rü ñuxma rü tá pexü changäxü ga yema ãmèxchiga ga choxna naxcèx peçaxü ga perü poperawa. Rü narümemaä chi nixi i noxtacüma tama naxämax ya yatü. ² Natürü ngëma na naxüneärü ngúchaü na naxügxümarexü i duüxügü, rü narümemaä nixi i wüxichigü ya yatü rü na naxämaxü, rü wüxichigü i nge rü na naxätexü. ³ Rü yima yatü ya ãmacü rü taxucürüwama naxmèxna nügü ninuxü. Rü ngëma nge i ätecü rü taxucürüwama ngïtena ngïgü iyanuxü. ⁴ Erü ngëma nge i ätecü rü tama ngïgxüneärü yoratama iyixi, erü ngïte nixi ya ngïxüneärü yora ixicü. Rü ngëxgumarüü ya ngïte rü tama nügüxüneärü yora nixi, erü naxmèx iyixi i naxüneärü yora ixicü. ⁵ Rü tama name i wüxi ya yatü rü naxmèxna nügü ninuxü, rü éxna wüxi i ngecü rü ngïtena ngïgü iyanuxü, ega tama nügümaä namexéëägu na ñuxre i ngunexü tama nügümaä namaxéexü naxcèx na nayumüxëgüxü. Rü ngëmawena rü name nixi

na wenaxärü noxrirüü nügümaä namaxëxü na tama Chataná nüxna ïnüküçèx na chixexügu nayixëeäxüçèx. ⁶ Rü guxüma i ñaa ore i pemaä nüxü chixuxü i ãmèxchiga rü ãtechiga rü tama wüxi i mu nixi i ngëma. Natürü pemaä nüxü chixumare na nüxü pecuáxüçèx na namexü i ngëmaäcü na penaxüxü. ⁷ Rü chomatama nagu charüxñü rü chierü name nixi ega choma chamaxüxürüü namaxëgu i guxüma i duüxügü. Natürü Tupana rü wüxicigü i duüxüna nanaxä i nacüma na ñuxäcü namaxëxüçèx rü ñuxäcü nagu naxinüxüçèx. Rü ngëmacèx tama guxäma tawüxigu. ⁸ Rü ngëma ngemëgxüü rü ngetegüxü rü yutegüxü rü namaä nüxü chixu rü narümemäe nixi i chauxrüü tama naxämèx rü tama naxäte. ⁹ Natürü ngëxguma wüxi i duüxü taxucürüwa naxüneärü ngúchaümaä naporagu, rü name nixi na naxämäxü rü ëxna naxätexü. Erü narümemäe nixi i noxtacüma naxämèx rü ëxna naxäte na tama ngema norü ngúchaügagu düxwa chixexügu nanguxüçèx. ¹⁰ Natürü yíxema marü ãmaxë rü ãtexe, rü tümamaä nüxü chixu na tama namexü na tümätexü na ítatäxü. Rü ngëma mu rü törü Coriarü mu nixi, rü tama choxrü nixi. ¹¹ Natürü ngëxguma chi ngürüächi wüxi i ngexü natexü ítëxgu, rü name nixi i noxtacüma nangete rü ëxna wena natecèx nataegu. Rü ngëxgumarüü ta ya yatü rü tama name i namëxü ínatëx. ¹² Rü ñuxma rü choxü nangëxma i wüxi i ore i tümacèx ya yíxema ãmaxë ngïmaä i wüxi i nge i tama yaxöxcü. Rü ngëma ore rü choxrütama nixi rü tama törü Coriarü nixi. Rü ngëxguma wüxi ya yatü ya õcü ngïmaä ãmaxgu i wüxi i nge i tama yaxöxcü, rü tama name i ngïxü ínatëx, ega ngïma rü aixcüma namaä naxätechaügu. ¹³ Rü ngëxguma wüxi i nge i yaxöxcü ãtegu namaä ya wüxi ya yatü ya tama yaxöcü, rü tama name i ínatëx ya yima ngïte ega nüma ya yima yatü rü aixcüma ngïmaä naxämëxchaügu. ¹⁴ Rü yima yatü ya tama yaxöcü, rü namëx i yaxöxcügagu Tupana nüxü nacuëx. Rü ngëma ngecü i tama yaxöxcü, rü ngïte ya yaxöcügagu Tupana ngïxü nacuëx. Erü ngëxguma chi tama ngëmaäcü yixigu, rü chi ngëma naxäcügü rü duüxügü i tama yaxögxüüäcügürüü tá nixigü. Natürü i ñuxma ya naxäcügü rü marü Tupana tükü nacuëx. ¹⁵ Natürü ngëxguma yima yatü ya tama yaxöcü rü namëxü ínatäxchaügu rü ;noxtacüma ngïxü ínatä! Rü ngëxgumarüü ega ngëma ngecü i tama yaxöcü rü ngïtexü ínatäxchaügu, rü ;noxtacüma ngïtexü ínatä! Rü ngëxguma ya yima yatü ya yaxöcü rü marü name ega wena naxätegu. Erü Tupana pexü nade na pegü pengechaügüxüçèx. ¹⁶ Rü ngëmacèx, Pa Ngecü i Tupanaäxü Yaxöxcü, rü ngëxguma cute i tama yaxöxü cuxü ítäxchaügu, namë nixi i tama cunachüxu, erü tama nüxü cucusü ngoxi tá nüxü cuyaxöxëe i ngëma cute rü ëxna tama. Rü cumax, Pa Yatü ya Yaxöxcü, rü ngëxguma cuxmèx i tama yaxöxü cuxü ítäxchaügu, rü name nixi i tama cunachüxu, erü tama nüxü cucusü ngoxi tá ngixü cuyaxöxëe i ngëma cuxmèx rü ëxna tama. ¹⁷ Rü ñuxma rü pemaä nüxü chixu rü nüma ga Tupana rü wüxicigü ga duüxüna nanaxä ga tümaärü cùex na tümaärü maxümaä itacuáxüçèx rü meä tanaxüxüçèx i ngëma puracü ga noxri tükü yexmaxü ga tauta Tupana tümacèx caxgu. Rü ngëma nguxëetae nixi i namaä chanangúexëexü i guxüma i yaxögxüü i wüxicigü ya tupaucawa ngëxmagüxü. ¹⁸ Rü ngëxguma Tupana naxcèx caxgu i wüxi i duüxü i marü Yudíugürüü íwiechëxmüpëzechiraüxü, rü nüetama nixi ega ngëmaäcütama yixigu. Rü ngëxguma Tupana nayauxgu i wüxi i duüxü i tama íwiechëxmüpëzechiraüxü, rü nüetama nixi ega ngëmaäcütama yixigu. ¹⁹ Erü Tupanapéxewa rü nüetama nixi ega wüxi i duüxü rü ínawiechëxmüpëzechiraügu rü ëxna tama. Erü ngëma Tupana aixcüma naxwëxexü nixi na naga naxinüxü i wüxicigü i duüxü. ²⁰ Rü wüxicigü i duüxü rü name nixi i nawatama napuracü ga yema puracü ga nüxü yexmaxü

ga yexguma Tupana noxri naxcèx caxgu. ²¹ Rü yexguma wüxi ga coriaru duűxü quixiyane Tupana cuxcèx caxgu, rü tama name i ngëmacèx cuxoegaăe. Natürü ngëgxuma cuxü natauxchagu na nüxna ícunguxuchixü i ngëma cori, rü marü name na ícunguxuchixü. ²² Rü cuma ga na cucoriăxyane cuxcèx naçaxü ga Tupana, rü name nixi i nüxna cucuěxăchi na Cori ya Cristu pecaduwa cuxü ínguxuchixëëxü. Rü cuma ga na cungearü coriăxyane cuxcèx naçaxü ga Tupana, rü name nixi i nüxna cucuěxăchi na törü Cori ya Cristuarü duűxü quiňxü i ñuxma na nüxü cupuracüxüçèx. ²³ Tupana rü marü pexcèx nataxe rü poraăcü nüxü petatanü. jRü ngëmacèx i ñuxma rü tăütáma naga pexinüe i ngëma duűxügü i wenaxärü ñoma i naâneärü chixexüwa pexü gagüchaňxü! ²⁴ Rü name nixi, Pa Chaueneëgxü, i wüxichigü i pema rü meă Tupanapëxewa penaxüama ga yema puracü ga noxri pexü yexmaxü ga yexguma Tupana pexcèx caxgu. ²⁵ Rü ñuxma rü tá pemaă nüxü chixu i nachiga i ngëma duűxügü i ngemëgxü i getegüxü. Rü törü Cori ya Ngechuchu rü taxuňma i mu choxna naxă i ngëmachiga. Natürü tá pemaă nüxü chixu i ñuxăcü nagu charüxñü i ngëmachiga. Rü ngëma chorü ore rü aixcüma nixi erü choma nixi i wüxi i duűxü ga nüxü changechaütümüňäcüma choxü nayaxuxü ga törü Cori. ²⁶ Natürü ngema ñuxma nüxü idauxü i guxchaxügugagü rü chauxcèx rü chi name i tama nixämëx i ngëma yatügü i ngemëgxüxü. ²⁷ Rü ngëgxuma marü cuxämëxgu rü tama name i ngixü ícutëx. Natürü ngëgxuma cungemëxgu rü name i tama cuxämëx. ²⁸ Natürü ngëgxuma cuxämëxgu rü tama pecadu nixi i ngëma. Rü ngëgxuma wüxi i paxü ätegu rü tama pecadu nixi i ngëma. Natürü ngëma ixämëgxü i xätegüxü rü tá nayexera i norü guxchaxügü i ñoma i naânewa, rü ngëma nixi i tama chanaxwèxexü na nüxü nangupetüxü. ²⁹ Pa Chaueneëgxü, pemaă nüxü chixu rü tama muxü i ngunexü tükü nangëxma na naxüxüçèx i Tupanaärü puracü. Rü ngëmacèx ya yíxema ixämëgxüxe rü name nixi i meă tanaxügü i Tupanaärü puracü ñoma tangemëgxüxü. ³⁰ Rü yíxema ngexwaca yutanügüxe rü yixema peta ügüxe rü yíxema itaxegüxe, rü tama name i ngëmacèx Tupanaärü puracü na ítangëgxüxü. ³¹ Rü yíxema tükü nangëxmaxë i tümaärü ngëmaxügü i ñoma i naânewa, rü tama name i ngëmacèx Tupanaärü puracü na ítangëgxüxü. Erü ñoma i naâne i ñuxma nüxü idauxü rü paxa tá nagux. ³² Rü tama chanaxwèxe na tacüçèx pexoegaăëgxü. Rü ngëgxuma wüxi i yatü ngemëxgu, rü Tupanaärü puracüga narüxñü rü nagu narüxñü na ñuxăcü Tupanaärü ngúchau naxüxü. ³³⁻³⁴ Natürü ngëgxuma naxämëxgu ya wüxi ya yatü, rü ñoma i naâneärü ngëmaxügu narüxñü rü nagu narüxñü na ñuxăcü namëxü nataăëxëëxü. Rü ngëmaăcü muxügu narüxñü. Rü ngëgxumarü i nixi i ngexügü. Rü ngëma ngexü i getexü rü Tupanaärü puracüga narüxñü, erü marü Tupanana nügü naxă rü guxü i naxünemaă rü naâemaă naxcèx namaxü. Natürü ngëma ngexü i ätexü rü ñoma i naâneärü ngëmaxügu narüxñü, rü nagu narüxñü na ñuxăcü natexü nataăëxëëxü. ³⁵ Rü perü mexüçèx nixi i pemaă nüxü chixuxü i ngëma, rü tama pexna na chanachuxuxüçèx nixi. Natürü ngëma ñacharügü na meă pemaxëxüçèx rü aixcüma penaxüxüçèx i törü Coriarü puracü. ³⁶ Rü ngëgxuma texé nagu rüxñüna tümaxăcü rü marü na napaxü, rü tümacèx namegu na naxătexü, rü marü name i ngixü taxüte ega aixcüma tümacèx namegu. Rü ngëma na naxătexü i tümaxăcü rü tama pecadu nixi. ³⁷ Natürü ngëgxuma wüxi i yatü nüxü nangëxmagu i norü pacü rü tama nanaxwèxegu na ngixü naxütexü, rü ngëma rü ta marü name. Erü naxmëxwa ingëxma rü taxucèxma texé tanachixewe na ngixü naxütexüçèx. ³⁸ Rü ngëmawa nüxü tadau rü ngëma yatü i naxăcü ngixü ütexü rü mexü naxü. Rü ngëma yatü i tama naxăcü ngixü ütexü rü yexeraxü i mexü naxü. ³⁹ Rü

wüxi i nge i ätecü rü nḡitemēxēwa ingēxma i nḡexguma namaňxgu ya nḡite. Natürü nḡexguma nayuxgu ya nḡite, rü marü name ega to i yatü i nḡima nḡixü ngúchaňxümaä naxătegu. Natürü inaxwèxe na wüxi ya yatü ya yaxōcümaä naxătexü. ⁴⁰ Natürü chauxcèx rü yexeraäcü chi itaäe i nḡexguma chi tāu chima wena naxătegu. Rü nḡema ore rü choxrütama nixi, natürü nagu charüxñü rü Tupanaäe i Üünexüärü ïnü ta nixi.

8

Tupananetachicünèxägüna naxuaxügütü ga ñonachiga

¹ Ñuxma rü tá pemaä nüxü chixu i nachiga i nḡema ñonagü i nḡema duňxügü i tama Ngechuchuaxü yaxōgütü norü tupananetachicünèxägüna uaxügütü. Rü aixcüma nixi i wüxicigü i yixema i meäma nüxü icuáxü i nḡemachiga. Natürü nḡema nüxü na icuáxügagu rü ñuxguacü rü yigü namaä ticusüxü. Natürü nḡema na yigü ingechaňxü rü tüxü narüngütü na yexeraäcü meä yaxōgüchigütü. ² Rü nḡexguma chi texé nagu rüxñügu na tacüxü tacuáxü, rü name nixi i nüxna tacuèxächi na nḡexguma rü ta tama aixcüma nüxü tacuáxü i guxüma i nḡema cuèx i aixcüma ixixü. ³ Natürü nḡexguma texé aixcüma Tupanaxü ngechaňgu, rü Tupana rü tüxü nacuèx ya yíxema. ⁴ Rü nḡema na nangōxü i nḡema ñonagü i tupananetachicünèxägüna naxuaxügütü i duňxügü, rü meäma nüxü tacuèx na taxuwama namexü i nḡema tupanane-tachicünèxägü erü tama aixcüma Tupanaxüchi nixigü. Erü wüxicatama nixi ya aixcüma Tupana ixicü, rü nataxuma ya naï. ⁵ Rü woo duňxügü nagu narüxñüe rü nangexma i muxüma i tupanagü i ñoma i naanewa rü dauxüguxü i naanewa, natürü taxcèx rü tama ngemaäcü nixi. ⁶ Erü yixema nüxü tacuèx na wüxitama yixixü ya Tupana ya Tanatü ixicü. Rü nüma ya Tanatü nixi i naxüňxü i guxüma i tacü i nḡexmaxü, rü naxcèx nixi i imaxëxü i yixemax. Rü nḡexgumarüü ta nangëxma i wüxitama ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü yimagagu nixi na nangëxmaxü i guxüma, rü yimagagu nixi i tüxü nangëxmaxü i maxü. ⁷ Natürü tama guxüma i yaxōgütü nüxü nacuèx na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tupana rü wüxitama ya törü Cori. Rü ñuxre i nümagü ga ūpa rü nüxü nayapue na nüxü yaxōgüäxü i nḡema tupananetachicünèxägü, rü ñuxma rü ta tama aixcüma nüxü nacuèxgü i nḡema mexü i Tupana nüxü naxwèxexü. Rü nḡemacèx nixi i ñuxma i nagu naxñüňxü na chixexü naxügütü i nḡexguma nangōxgüägu i nḡema naxünamachi i togü i duňxügü norü tupananetachicünèxägüna uaxügütü na nüxü namaä yacuèxügütücèx. ⁸ Rü yixema nüxü tacuèx na tama tacü rü namachi na ingōxügagu yiixü na Tupana tüxü dexü. Rü tāütáma yexera time i napëxewa ega nangōxgü i nḡema namachi. Rü tāütáma yexera tichixe i napëxewa ega tama nangōxgü. ⁹ Natürü i pema i nüxü na pecuáxü na tama pecadu yiixü na nangōxü i nḡema namachi, irü pexuäegü erü ngürüächi nḡema na pengōxügagu chixexügu tá penayixëe i nḡema peeneëgü i tauta aixcüma meä nüxü cuèxgütü na tacü yiixü i Tupana nüxü naxwèxexü! ¹⁰ Erü cuma na meä Tupanaxü cucuáxü, rü nḡexguma chi cunangōxgu i nḡema namachi i ngextá tupananetachicünèxägü i yacuèxügütüwa, rü ngürüächi wüxi i cueneë i tauta meä Tupanaxü cuáxü, rü nḡexguma chi cunangōxgu i nḡema namachi i ngextá tupananetachicünèxägü i yacuèxügütüwa, rü ngürüächi nüma rü tá ta nanangōx i nḡema namachi woo naäewa nagu naxñügu na wüxi i chixexü yiixü na nangōxü i nḡema namachi. ¹¹ Rü nḡemaäcü i cuma na meä Tupanaxü cucuáxü, rü nḡexguma chi cunanguxü i nḡema cueneë i tauta meä Tupanaxü cuáxü. ¹² Rü nḡemacèx i nḡexguma chixexügu cunanguxü i nḡema cueneë i tauta meä Tupanaxü cuáxü, rü Cristumaä rü ta chixexü cuixü. ¹³ Rü nḡemacèx i nḡexguma nḡema namachi i

changōxügagu chixexügu chananguxëëxgu i chaueneë, rü narümemäë nixi i noxtacüma taguma namachi changōx na tama pecadugu chananguxëëxüçèx i ngëma chaueneë.

9

Yíxema Cristu tüxü muxë na nüxü tapuracüxüçèx, rü tüxna naxü i tümaäriü natanü

¹ Rü pemaä nüxü chixu rü törü Coritama nixi ya choxü yaxucü rü choxü mucü na norü puracü chaxüxüçèx, rü ngëmacèx taxuüma i duüxügümëxëwa changëxma i ñüxmax. Rü chomatama chauxetümaä törü Cori ya Ngechuchuxü chadau, rü ngëma puracü i nüxü chaxüxügagu nixi i peyaxögxü i pemax. ² Rü woo togü i duüxügü tama choxü cuèxgüchaügu na törü Cori choxü muxü, natürü i pema rü meäma nüxü pecuëx na nüma yiixü ga choxü namuxü. Yerü chauxütawa nixi ga törü Coriaxü peyaxögxü, rü ngëmawa nüxü pecuëx na aixcüma yiixü na nüma choxü namuxü. ³⁻⁴ Rü ñaä nixi i chorü dexa i namaä chanangäxüxü i ngëma duüxügü i chauchiga idexagüxü:

“¿Exna tama name na duüxügü choxna naxäxü i chorü ñona rü chorü axexü naxcèx i chorü puracü? ⁵ ¿Exna tama inamexü ta na wüxi i ngexü i yaxöxümaä na chaxämaxü na chayagaxüçèx ngëxgumarüü na naxämaxü i Pedru, rü naëneëgü ya törü Cori, rü ngëma togü i yatügü i Tupana imugüxü? ⁶ ¿Rü exna pema nagu perüxñüegü rü choma rü Bernabéxicatama i tama namexü na toxü perüngüxëëgxüü ngëma togü i orearü uruügxüü na perüngüxëëgxüürüü? ⁷ ¿Tacü rü duüxü i churarawa üxü i nügxüxtama naxütanüxü i norü ñona? ¿Rü tacü rü duüxü i orix itoxü i tama namuxü i norü o? ¿Rü tacü rü duüxü i carnerugüna dauxü i tama nagünenixü ne ixaxüxü?” Ngëma ñacharügü nüxü i ngëma duüxügü i chauchiga idexagüxü. ⁸ ¡Rü ñüxma rü tääntama nagu perüxñüü na chorü orexicatama yiixü i ñaä nüxü chixuxü! Erü Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxüwa rü ta ngëma ñanagürü. ⁹ Erü ngëma ore rü ñanagürü:

“¡Rü ngëma woca i aruchuarü putëxewa puracüxü, rü tääntama cunawëxnagu na tama yima aruchuwa nachibüxüçèx!”

ñanagürü i ngëma ore. Rü nüxü tacuëx na tama wocagügu naxñüxü ga Tupana ga yexguma yema ñaxgu. ¹⁰ Natürü pemaä nüxü chixu rü tagu nixi ga naxñüxü ga yexguma yema ñaxgu ga Tupana. Rü tachiga nixi ga naxümatüxü ga yema ore. Erü yíxema aruchunecü úxe rü yíxema norü oarü puxwa puracüxe, rü ngëxguma tapuracüeyane rü tanaxwëxegü na ítananguxëëgxüü i ngëma norü o i tüxna üxü. ¹¹ Rü toma rü wüxi ya nanetüchire ya itatoxünerüü tixigü ga yexguma pemaä nüxü tixuxgu ga Tupanaärü ore. ¿Rü ñüxma rü tama exna i pexcèx namexü na toxna penaxäxü i tacü i toxü taxuxü? ¹² Rü ngëxguma ngëma togü i orearü uruügxü petanüwa nayauxgügu i ngëma nüxü taxuxü, rü maneca toma rü yexera name nixi i petanüwa tanayaxu i ngëma toxü taxuxü. Natürü i toma rü tama ngëmaäcü tanaxü. Erü toma rü guxü i guxchaxümaä taporae na tama pexü tanaguxchaxëëxüçèx na Cristuaxü peyaxögxü. ¹³ Pema nüxü pecuëx rü guxüma i duüxügü i tupauca ya taxünewa puracüexü, rü ngëma ñona ya yima tupaucawa ngëxmaxüxtama nangögxü. Rü ngëma duüxügü i tupaucagu Tupanacèx naxüñagü dëjxü, rü nanade i ñuxre i ngëma namachi norü ngörxruü. ¹⁴ Rü ngëxgumarüü ta ya yíxema nüxü ixugüxe i ore i tüxü maxëxëëxü, rü törü Cori nüxü nixu rü name nixi i tanayauxtanü i ngema tümaarü puracü.. ¹⁵ Natürü i choma rü taguma ngëmaäcü chanaxü. Rü ñüxma na pexcèx chanaxümatüxü i ñaä popera,

rü tama ḫacü choxna pexāxüçèx nixī. Erü ngēma na taguma texéxütawa ḫacüçèx íchaçaxü, rü wüxi i chorü taäe nixī. Rü narümemaë chierü nixī na chayuxü naxüpä na texé choxna nayaxuxü i ñaä taäe i choxü ngēxmaxü. ¹⁶ Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ngēma ore i tükü maxëxëexü, rü taguma ngēmacèx chaugü chicuëxü. Erü woetama ngēma nixī i chorü puracü ga Tupana choxna äxü, rü ngēmacèx taxucürüwama chanangexrü. Erü poraäcü chi chachixexügu i ngēxguma tău chima nüxü chixuxgu. ¹⁷ Rü ngēxguma chi chau-gagu chitama chanaxüxgu i ngēma puracü, rü nagu chi charüxñü na choxü naxätanüxü. Natürü ngēxguma Tupana choxü muxüäcüma chanaxüxgu, rü chanaxüama erü woetama ngēma nixī i chorü puracü ga Tupana choxna äxü. ¹⁸ ¿Rü ñuxma rü ḫacü tá nixī i chorü natanü naxcèx i ngēma puracü i chaxüxü? Rü düçax, rü chorü natanü nixī i ngēma taäe i chayaxuxü i ngēxguma getanüäcüma nüxü chixuxgu i ngēma ore i tükü maxëxëexü. Rü ngēmaäcü woo Tupanapëxewa name na petanüwa chanayaxuxü i chorü natanü na ngēmamaä chamaxüxüçèx, natürü taguma texena naxcèx chaca.. ¹⁹ Rü woo taxúxemëxëwa changëxma i chomax, natürü guxämëxëwa chaugü changëxmaxëe, na ngēmaäcü yexeraäcü muxüma i duüßüg üxü charüngüxëexüçèx na Cristuaxü yaxögüäxüçèx. ²⁰ Rü ngēxguma chautanüxü i Yudíugütanüwa changëxmagu, rü namaä chaugü chawüxiguëe na ngēmaäcü nüxü charüngüxëexüçèx na Cristuaxü yaxögüäxüçèx. Rü woo tama yema Moïchë ümatüxü ga mugütüüwa changëxmagu, natürü chayanguxëëäma i ngēma mugü na ngēmaäcü Cristuxütawa chanagagüxü i ngēma duüßügü i ñuxma rü ta nagu ïxü i ngēma mugü ga Moïchë ümatüxü. ²¹ Rü ngēxguma natanüwa changëxmagu i ngēma duüßügü i tama Yudíugü ixígüxü, rü ngēma duüßügümaä chaugü chawüxiguxëe na ngēmaäcü nüxü charüngüxëexüçèx na Cristuaxü yaxögüäxüçèx. Natürü taguma íchanangëx i Tupanaärü mugü erü guxüguma Cristuarü mugütüüwa changëxma. ²² Rü ngēxguma natanüwa changëxmagu i ngēma duüßügü i tama poraäcü Cristuchigaxü cuèxgüxü, rü choma rü ta ngēma duüßügümaä chaugü chawüxiguxëe, na ngēmaäcü nüxü charüngüxëexüçèx na Cristuaxü yaxögüäxüçèx. Rü ngēmaäcü guxüma i duüßügürüü chaugü chixixëe, rü nagúxüraüäcüma naxcèx chadau na ngēmaäcü düxwa Tupanaxütawa chanagagüxüçèx i ñuxre i nümagü. ²³ Rü ngēmaäcü nixī i chapuracüxü na guxüwama nanguxüçèx i ngēma ore i tükü maxëxëexü. Erü chanaxwëxe na choma rü ta choxü nangëxmaxü i ngēma maxü i taguma gúxü, naxrüü i guxüma i ngēma duüßügü i nüxü yaxögüxü. ²⁴ Pema rü meäma nüxü pecuëx i wüxi i inüca i nawa iñaächixü rü muxüma inaxüächi, natürü wüxicatama nixī i ngēma nüxira ínguxü rü nayaxuxü i norü ämare. Rü name nixī i pegüna pedau na Tupana pexna naxäxüçèx i ngēma perü ämare. ²⁵ Guväma i ngēma duüßügü i nügü ngüexëexü naxcèx i wüxi i inüca na toguegüxü naporamaexüçèx, rü meä nügüna nadaugü na ngēmaäcü nayauxgüäxüçèx i norü ämare i paxaächiruü ixixü. Natürü yixema na yaxögüxü rü yigüna tadaugü na meä naxügxüçèx rü meä imaxëxüçèx na nayauxgüxüçèx i törü ämare i taguma gúxü. ²⁶ Rü ngēmacèx i choma rü tama ñoma chauechitamare chiñaxürüü chixü, rü tama ñoma ḫacü i nügü deïxü i ngürüanegumare idagüxürüü chixü. ²⁷ Rü ngēmacèx meä chaugümaä ichacuëx na taxuüma i chaxuneärü ngúchaü chaxüxüçèx. Erü tama chanaxwëxe i mexümaä togüxü changuxëëchirëxäcüma chixexü chaxü rü ngemagagu tama chanayaxu i chorü ämare.

10

Nayaxucüxëgü na tama nüxü yacuëxüügxüçèx i tupananetachicünëxägü

¹ Pa Chaueneëgüx, chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie ga tacü nüxü na ngupetüxü ga yema nuxcümaügxü ga törü oxigü ga Moïchewe rüxiñü. Rü pema nüxü pecuèx rü yexguma nawe naxixgu rü wüxi ga caixanexü napéxegu nixü rü nayadüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü wüxigu Moïchémäa natüügu nixixütanü. Rü yexgumarüü ta Moïchémäa nawa nichoü ga yema Taxtü ga Dauchiüxü. ² Rü guxüma ga yema duüxügü rü yexguma wüxigu Moïchémäa yema caixanexüpechitatüügu yaxixütanüga rü yema Taxtü ga Dauchiüxüwa yachoügu, rü yemaäcü nügü nangoxëegü na Moïcheweama naxixü. ³ Rü yexgumarüü ta ga guxüma ga yema duüxügü nanangögxü ga yema pääga daxüwa rüyixü. ⁴ Rü guxüma ga yema duüxügü nayaxaxgü ga yema dexá ga Cristu nüxna äxü. Yerü Cristu rü yema duüxügüxü ínixümüçü ga yema ínaxixüwa, rü nüxna nanaxä ga yema dexá ga yaxaxgüxü. ⁵ Natürü narüümumaë ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü ngúchaü ügxü. Rü yemacèx ga yema duüxügü rü yexma nayue rü yéma nawogü ga naxünegü ga dauxchitawa ga taxúema íxäpataxüwa. ⁶ Rü guxüma ga yema nangupetü na törü cuèxruü yiixüçè rü tama törü oxigürüxü chixexüçèxama idaugüxüçèx. ⁷ Rü ngëmacèx tama name i nüxü picuèxüügü i tacü rü tupananetachicünèxägü, yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügxürüü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü oxigüchigaxü nixu rü ñanagürü:

“Rü duüxügü ínarütogü na nachibüexüçèx rü na naxaxegüxüçèx, rü ngëmawena rü inachigü na íyayüxexüçèx”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁸ Rü tama name i yixema rü naï i ngemaä itape yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügxürüü. Rü yemacèx wüxitama ga ngunexügu rü nayue ga 23,000. ⁹ Rü tama name i nüxü taxü ya törü Cori na ñuxäcü yaxna tamaä naxinüxü yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügxürüü. Rü yemacèx nixi ga yema duüxügüxü nangöxcuxü ga äxtapegü rü nayuexü. ¹⁰ Rü tama name i chixexü Tupanamaä pixugü yema ñuxre ga nuxcümaügxü ga törü oxigürüü. Rü yemacèx ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx rü nanadai. ¹¹ Rü guxüma ga yema nuxcümaxügxü ga duüxügüxü ngupetüxü, rü ñomaxüçüü rü törü cuèxruü nixi. Rü naxümatü na ngëmawa nüxü icuáxüçèx na ñuxäcü Tupana naxwèxexü na imaxëxü i yixema i ñomaüçüü. ¹² Rü ngëmacèx ya yíxema tügüga rüxiñüxë na taporaxü i Tupanapëxewa, rü name nixi na meä tüguna tadauxü na tama chixexüga tanguxüçèx. ¹³ Rü ñuxma rü ta taguma pexcèx ínangu i ngúchaxü i chixexü i taxucürüwama namaä yaxna pexñüexü. Rü name nixi i Tupanana perüyoü erü nüma rü aixcüma nayanguxëe i ngema tamaä inaxunetaxü rü taxütáma nawa pexü nawogü i ngúchaxü i taxucürüwama yaxna namaä pexñüexü. Natürü ngexguma tá ngúchaxü i chixexü pexcèx ínguxgu rü nüma rü tá pexü ínapoxü na tama nagu peyixüçèx. ¹⁴ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügxüex, irü nüxü perüxoë i ngema nacümagü i tupananetachicünèxägüçèx naxügxü i ngema duüxügü i tama yaxögxü! ¹⁵ Pemaä nüxü chixu i ngëma ore, erü chauxcèx rü duüxügü i nüxü cuáxü pixigü. Rü pema tátama nagu perüxiñü i ngëma pemaä nüxü chixuxü. ¹⁶ Rü ngëxguma ñona i üünexüçèx ingutaquëxegü, rü yaxaxgüga ya yima binu ya üünecü rü moxë naxcèx ixägüga, rü ngëmaäcü yigü tangoxëe na Cristu ya taxcèx nagü ibacüwe rüxiñü. Rü ngëxguma nangögxüga i ngëma pää i ibücxüü, rü ngëmaäcü yigü tangoxëe na Cristu ya taxcèx naxüne ixäcüwe rüxiñü. ¹⁷ Rü woo na imuxü i yixema, natürü wüxitama i pää tangögxü. Rü ngëmaäcü nixi i wüxitama ixigüxü erü wüxiwetama tarüxi. ¹⁸ ;Rü dücax i ngëma Yudíugü i nangögxü i ngëma naxünamachi i Tupanacèx nadëjxü! Rü ngëxguma wüxigu nügümaä nangögxüägu, rü guxüma i ngëma nangögxüü

rü ngēmaācü nügü nangoxēē na wüxigu Tupanawe naxixü. ¹⁹ Rü ñuxma na ngēma ñachaxü, rü tama chanaxwèxe i nagu perüxñüē na naxüünexü i ngēma namachi i ngēma duňxügü i tama yaxōgxü norü tupananetachicünèxācèx dèjxü. Rü tama chanaxwèxe i nagu perüxñüē na tacüwa namexü i ngēma norü tupananetachicünèxāgü, erü nangearü maxüäx. ²⁰ Natürü pemaā nüxü chixu rü ngēxguma ngēma duňxügü i tama Tupanaxü cuègxügü, norü tupananetachicünèxācèx nadaiāgu i tacü rü naxüna, rü tama Tupanacèx nixi i nadaiāxü, natürü ngoxogögèx nixi i nadaiāxü. Rü tama chanaxwèxe i ngoxogütanüxüxü pegü pixigüxēē. ²¹ Rü pema na peyaxaxgüxü ya yima binu ya törü Corixü namaā picuèxügüçü rü taxucürüwama namaā pexämüçü i ngēma duňxügü i Chatanáwe rüxixü. Rü pema na törü Coriarü mechawa penangōxü i ngēma ñona i nüxü namaā picuèxügüxü rü taxucürüwama ngēma duňxügü i Chatanáwe rüxixüärü mechawa peyachibüe. ²² ¿Rü ñuxü ñapegüxü i ñuxmax? ¿Exna penanuxxēchaü ya törü Cori? ¿Exna pexcèx rü nüxü tarüporamaëgü i yixemax?

Name nixi i taeneēarü mexüc èx tadaugü rü tama i tóxrütama

²³ Pema rü ñaperügögü:

“Marü name na tanaxüxü i tacü i tanaxwèxegüxü”, ñaperügögü. Rü aixcüma nixi i ngēma, natürü tama tüxü name i guxüma i ngēma ixüxchaüxü. Rü ngēmāācü Cristu tüxü ínanguxüxü na naxüxüçèx i ngēma inaxwèxexü, natürü tama guxüma i ngēma ixüxü tüxü narüngüxü na yexeraācü meā yaxōgüamachigüxüçèx. ²⁴ Rü tama name nixi i tóxrütama mexüçèx tadaugü, natürü name nixi i togüarü mexüçèx tadaugü. ²⁵ Rü marü name i penangōx i nagúxüraüxü i namachi i namaā nataxegüxü, natürü taxucèxma tüxcüü naxcèx ípeca ngoxi marü tupananetagüxü namaā yacuèxüxügüxü i namachi yixi. ²⁶ Erü ñoma i naāne rü guxüma i nawa ngēmaxü, rü törü Cori ya Tupanaarü nixi. ²⁷ Rü ngēxguma chi wüxi i duňxü i tama yaxōxü pexna uxgu na naxütawa peyachibüexüçèx, rü chi ngēma pexixgu, rü marü name i penangōx i guxüma i ñona i pepēxegu yaxüxüchixü. Rü taxucèxma tüxcüü naxcèx pexoegaäe rü nüxna peca na ngextá ne naxüxü i ngēma namachi i pemaā nangōxü. ²⁸ Natürü ngürüächi wüxie tá pemaā nüxü tixu rü ñatarügü:

“Ñaā namachi rü tupananetachicünèxācèx yamèxgüxü i naxünawa ne üxü nixi”, ñatarügü. Rü ngēxguma i pema rü tama name na penangōxü i ngēma namachi na tama chixexügu tüxü penguxëexüçèx ya yíxema pemaā nüxü ixuxe, rü tama ngēmacèx taxoegaäexüçèx i tümax. ²⁹ Rü tama pechiga nixi i chidexaxü i ngēxguma:

“Na tama taxoegaäexüçèx”, ñachagu. Natürü yíxema pemaā nüxü ixuxechiga nixi i chidexaxü. Natürü bexmana ngürüächi wüxi i yaxōxü tá cuxna naca rü ñanagürü tá cuxü:

“Tüxcüü i togü naxcèx oegaäexügagu choxna cunachuxu na tama chanaxüxü i tacü i chanaxwèxexü? ³⁰ Rü ngēxguma chi Tupanana moxē chaxäxgu naxcèx i ngēma ñona i changōxü, ¿rü tüxcüü i ngēma ñonacèx choxü quixu?” ñanagürü. ³¹ Dúcèx, pemaā nüxü chixu rü name nixi i guxüma i ngēma pexüxümaä Tupanaxü picuèxüxügü. Rü ngexguma tacü pengoxgugu rü exna tacü pixaxgugu rü ëxna tacü i to pexügugu, rü name nixi i ngēmamaä Tupanaxü picuèxüxügü. ³² Rü tama name i penaxü i tacü i togüxü chixexügu yixëexü, rü woo Yudíugü yixigügu rü ëxna tama Yudíugü yixigügu, rü ëxna yaxōgxü yixigügu. ³³ Rü choma rü guxüwama guxüxüma chataäexëchaxü. Rü ngemacèx tama chanaxü i ngema chomatama namaā chataäxëxü, natürü

chanaxü i ngema togü namaă taăxexü na ngemaăcü nümagü rü ta nuxü nangúchaxü na yaxõgûăxü rü nayauxgûăxü i maxü i taguma gúxü.

11

¹ Rü name nixi i nagu pexi i chaucüma ngëgxumarüü i choma na Cristucümagu chixüxürüü.

Name nixi i ngexügü rü mexü i nacümagu naxi

² Pa Chaueneëgûx, pemaă chataăe erü guxûguma chaugu perüxñüe rü nagu pexi ga yema ngûxëetae ga pexü changúexëexü. ³ Natürü chanaxwèxe i nüxü pecuëx na Cristu rü wüxicigü i yatüeru na yiixü. Rü yatüxügü rü naxmèxeru nixigü ngëgxumarüü ya Tupana rü Cristueru na yiixü. ⁴ Rü ngëmacèx i ngëgxuma wüxi ya yatü ngutaquëxewa yumüxëgu rü ëxna Tupanaärü orexü yaxuxgu, rü tama ínangëxüchipatëxegu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixi i Cristupëxewa naxüxü. ⁵ Natürü ngëgxuma chi wüxi i ngecü ngutaquëxewa yumüxëgu rü ëxna Tupanaärü orexü yaxuxgu, rü chi tama ngigü natüerugu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixi i ngitepëxewa naxüxü. Rü ñoma ngigü yadüeruxürü iyixi. ⁶ Erü ngëgxuma chi tama ngigü natüeruchaăgu, rü narümemaă nixi i noxtacüma ngigü ibëixeru. Natürü ngëgxuma chi wüxi i ngirü âne yixigu i ngëma na ngigü nabëixeruxü rü ëxna ngigü yadüeruxü, rü narümemaă nixi i ngigü itüeru. ⁷ Natürü yatügü rü tama name na nügü natüerugüxü. Yerü ga Tupana rü nügûraăcü nanaxü ga yatü rü Tupanachipeta nixi. Rü yima yatüwa nixi i nangóxü na ñuxăcü namexëchixü ya Tupana. Rü ngëma ngecüwa nixi i nangóxü na ñuxăcü namexü ya yatü. ⁸ Yerü yexguma noxri Tupana naxüxgu ga yatü, rü tama ngecüwa nixi ga naxüăxü. Rü ngima waxi nixi ga yatüwa ngixü naxüxü. ⁹ Rü yatüçex nixi ga Tupana ngixü üxü ga ngecü, rü tama ngecüçex nixi ga Tupana naxüxü ga yatü. ¹⁰ Rü ngëmacèx name nixi i ngigü itüeru na duňxügüpëxewa rü Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüăxgüpëxewa nangóxüçex na ngitemëxëwa nangëxmaxü. ¹¹ Natürü Tupanapëxewa rü taxuăma nixi ya yatü ega natauxgu i ngecü. Rü ngëgxumarüü ta i ngecü rü taxuăma iyixi ega natauxguma ya yatü. ¹² Yerü yexguma noxri Tupana ngixü üxgu ga ngecü, rü yatüwa nixi ga ngixü naxüxü. Rü ngëgxumarüü ta ya yatü rü ngecüwa nixi i nabuxü. Natürü Tupana nixi ya naxüci i guxüma i duňxügü. ¹³ Rü pematama tá penangugü rü ngoxi name na wüxi i ngecü rü tama ngigü natüeruaăcüma nayumüxëxü. ¹⁴ Rü woetama törü bucüma nixi i nüxü na icuáxü na wüxi i âne yiixü na nügü namëxyaexëexü i wüxi i yatüxü. ¹⁵ Natürü ngecüçex rü wüxi i mexëchixü nixi na namëxyaexü. Erü Tupana rü ngixna nanaxă i ngîyae na ngëmamaă ngigü natüeruxüçex. ¹⁶ Natürü ngëgxuma chi texé ngëmachiga tügü choxügagügu, rü name nixi i nüxü tacuëx na ngëmatama yiixü i tacüma rü nacüma i guxüma i yaxõgûxü i guxüñema ya tupaucagüwa.

Duňxügü rü chixri namaă inacuëxgü ga Coriarü ñona i üünexü

¹⁷ Rü ñuxma i ñaă popera i pexcëx chaxümatüxüwa rü pemaă nüxü chixu rü nangëxma i wüxi i pecüma i chixexü i tama namaă chataăexü. Erü chauxcëx i ngëma perü ngutaquëxegü rü pexü nachixexëe, rü tama aixcüma perü meruügü nixi. ¹⁸ Erü duňxügü chomaă nüxü nixugügü rü ngëgxuma törü Coricëx pengutaquëxegüxgu rü pegü pitoye. Rü ngâxügu chayaxö na aixcüma yiixü i ngëma nüxü yaxugügüxü. ¹⁹ Choma rü nüxü chacuëx na aixcüma woe tátama yiixü i pegü pitoyexü na ngëmawa nüxü icuáxüçex na texégü tiixü ya yíxema aixcüma Cristuarü duňxügü ixígüxe. ²⁰ Rü ngëma pegü na pitoyexügagu nixi na tama aixcüma törü Corixü picuëxügûăcüma yiixü

i penangõxü i törü Coriarü õna i Üünexü i ngẽxguma pengutaquẽxegüüxgu. ²¹ Erü ngẽxguma penangõxgu i ngẽma õna i Üünexü rü wüxichigü rü peñuxãẽgü na pexira na penayaxuxüçèx i ngẽma õna. Rü yoxni i ngẽma togü rü ngẽxma nataiyae, rü togü rü nayaxaxgü ya binu ñuxmata nangãxẽ. ²² ¿Exna pengechiügü ecèx tama ngẽma pechibüexü rü pexaxegüüxü? ¿Tüxcüü nüxü pexoe i ngẽma togü i yaxõgûxü rü penaxâneẽxẽ i ngẽma yaxõgûxü i ngearü ngẽmaxüägxüü? ¿Rü tacüxü tá pemaã chixu i ñuxmax? ¿Pexcèx rü tá pemaã chataâxüü? Dúcèx, pemaã nüxü chixu rü tama pemaã chataâe naxcèx i ngẽma pexügûxü.

Törü Coriarü õna i üünexüchiga

²³ Rü ngema nguxẽëtae i pemaã nüxü chixuxü rü törü Corixütwatama chanayaxu. Rü yexguma törü Cori ga Ngechuchuxü ínaxuaxügu, rü yemata chütaxügu rü nüma rü nanayaxu ga wüxi ga pãü. ²⁴ Rü Tupanana moxë naxã, rü yemawena rü inanabücu, rü ñanagürü:

“Ñaã nixi i chaxune i pexcèx ichaxãxüchiga. ¡Rü penangõ i ñaã pãü na ngẽmaäcü peäewa choxna pecuèxächiexüçèx!” ñanagürü. ²⁵ Rü yexgumarüü ta ga chibüwena rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binuchiümaã ãäcuxü, rü ñanagürü:

“Rü daa binu rü wüxi i cuèxruü nixi na ngexwacèx Tupana duňxügumaã ixunetaxü i maxü i taguma gúxüchiga. Rü chaugü ya pexcèx ibacümaã nixi i Tupana pexü nüxü cuèxẽexü i ngẽmachiga. Rü ngẽxguma ñuxguacü daa binu pixaxgügu rü ñuxma choma na chanaxüxürüü tá penaxü na peäewa choxna pecuèxächiexüçèx”, ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁶ Rü guxüguma i ngẽxguma penangõxgu i ñaã pãü rü peyaxaxgügu ya daa binu rü ngẽmawa tá duňxügûxü nüxü picuèxẽ na ñuxäcü törü pecaducèx nayuxü ga törü Cori. Rü ngẽmaäcü tá penaxü ñuxmatáta wena nataegu i nümax.

Texegücèx nixi i törü Coriarü õna i üünexü

²⁷ Natürü ngẽxguma chi texe tama tügü tamexẽearü maxüäcüma nangõxgu i Coriarü pãü i üünexü rü tayaxaxüxgu ya yima binu ya üünecü, rü pecadu taxü napewa ya törü Cori ya taxcèx yucü rü nagü ibacü. ²⁸ Rü ngẽmacèx naxüpa na tanangõxü i ngẽma pãü rü na tayaxaxüxü ya yima binu, rü name nixi i wüxichigü meä tümaarü maxügu tarüxñü ngoxi nataxuma i tacü rü chixexü i tümaärü maxüwa. ²⁹ Erü ngẽxguma tama tügü tamaxẽearü maxüäcüma tanangõxgu rü tayaxaüxgu, rü tügütama poxcuwa taga. Erü tama aixcüma tayaxö na törü Corichiga yixixü i ngema pãü rü yima binu..

³⁰ Rü ngẽmacèx nixi i muxüchixe i petanüwa rü pidaaeweexü rü peturaexü, rü ñuxre i togü rü marü nayuexü. ³¹ Natürü ngẽxguma chi törütama maxügu rüxñüegu naxüpa na nangõxü i ngẽma Coriarü õna, rü nüma rü taxucèx tüxü napoxcue. ³² Natürü ngẽxguma törü Cori ñoma i törü maxüwa tüxü poxcugu, rü ngẽmaäcü tüxü inayarüwëxächixẽ na tama yixcura naâneärü guxgu tüxü napoxcuxüçèx wüxigu namaã i ngẽma duňxügü i tama yaxõgûxü. ³³ Rü ngẽmacèx, Pa Chaueneëgxü, ngẽxguma pengutaquẽxegügu na penangõxüçèx i ngẽma õna i üünexü, name nixi i pegü ípenanguexẽ na guxâma wüxigu meä penangõxüçèx. ³⁴ Rü ngẽxguma chi texé taiyèxgu, rü name nixi i tümapatawatama tachibü na tama Tupana pexü poxcueexüçèx naxcèx na chixexü pexüexü i perü ngutaguexegüwa. Rü ngẽma to i guxchaxügü i pexü ngẽxmaxü, rü choma tá chanamexẽ i ngẽxguma petanüwa chaxüxgu.

12

Ngẽma cuèx i Tupanadaäe i Üünexü tüxna ãxüchiga

¹ Pa Chaueneēgūx, chanaxwèxe i nüxü pecuèx na ñuxācü yiixü i ngëma cuèx rü ñuxacü na yixixü i ngema tauxcha i Tupanaäe i Üünexü tuxna ãxü. Rü ngëmachiga nixi i pemaä nüxü chixuxchaüxü i ñuxmax. ² Rü pema meäma nüxü pecuèx ga yexguma tauta Cristuaxü peyaxõgugu, rü pegü nüxna pexägü ga tupananetachicünèxägü ga tama idexaxü. ³ Rü ngëmacèx i ñuxma rü chanaxwèxe i meä nüxü pecuèx rü taxucüruwama texe ya Tupanaäe i Üünexü tümawa ngexmaxe rü chixri Ngechuchuchuga tidexa. Rü ngexgumarüxü ta rü taxucüruwama texe ngürümare tüechama rü:

“Ngechuchu rü törü Cori nixi”, ñatarügü ega tama Tupanaäe i Üünexü tuxü muxgu na ngëmaäcü tidexaxüçèx. ⁴ Rü nüma ya Tupana rü duüxügüna nanaxä i naguxüraü i tauchagü. Natürü ngema Naäxä i Üünexü i nawa ne naxixü i ngema tauchagü rü wüxitama nixi. ⁵ Nangëxma i nagúxüraüxü i Tupanaarü puracü, natürü yima törü Cori ya tuxna naxäcü i ngema puracügü rü wüxitama nixi.. ⁶ Rü Tupanaärü pora rü nagúxüraüäcü nangox. Natürü wüxitama nixi ya yima Tanatü ya tawa gúxüraüäcü nangoxëëcü i ngema norü puracü. ⁷ Rü ngema Naäxä i Üünexü wüxitewachigü nanangoxëë i Tupanaarü pora i norü duüxügütanüwa na ngemaäcü guxäarü ngüxëëruü yixixüçèx. ⁸ Rü Naäxä i Üünexü rü tümáxena rü nanaxä i tauxcha na ucüexü tacuáxüçèx. Rü ngëmatama Naäxä i Üünexü rü togueäxü rü nanatauxchaxëë na nüxü tacuáxü na mea tangúexëëtaexü i Tupanaarü ore. ⁹ Rü togue rü ngëmatama Naäxä i Üünexü tuxü nanatauxchaxëë na Tupanana tarüyoexüçèx. Rü togue rü tuxna nanaxä i pora na ngëmamaä naxcèx tayataanegüxëëxüçèx i ngëma idaaweexü. ¹⁰ Rü togue rü tuxna nanaxä i pora na tanaxüxüçèx i mexügü i Tupanaärü poramaä üxü. Rü togue rü tuxü nanatauxchaëë na nüxü tixuxüçèx i Tupanaärü ore. Rü togue rü tuxna nanaxä i cuèx na nüxü tacuáxüçèx i tacü yiixü i ngoxogüarü ixixü rü tacü yiixü i Tupanaäe i Üünexüärü ixixü. Rü togue rü tuxna nanaxä i tauxcha na ngëma tama nüxü tacuáxü i nagawa tidexaxüçèx. Rü togue rü tuxna nanaxä i cuèx na tanangoxëëxüçèx na tacüchiga yiixü na tidexaxü ya yíxema to i nagawa idexáxe. ¹¹ Rü guxüma i ngëma rü Tupanaäe i Üünexütama nixi i naxüxü. Rü nüma nixi i wüxitigü i duüxüna naxäaxü i ngëma cuèx i nüma nanaxwèxexü na nüxna naxäaxü.

Guxäma i yaxõgüxü rü wüxitama i naxünewa naxügü

¹² Rü duüxüxüne rü woo muxügu nixüye, natürü wüxitama i naxüne nixi. Rü ngexgumarüxü ta i ngema Cristuaxü yaxõgüxü rü woo namu, natürü wüxitama i naxünewa naxügü. ¹³ Rü yexguma íibaiügu rü Tupanaäe i Üünexü rü wüxitama i naxüne tuxü nixigüxëë. Rü woo Yudíugü na ixigüxü, rü ẽxna tama Yudíugü na ixigüxü, rü woo togümëxëwa ingexmagüxü rü ẽxna taxúxemëxëwa ingexmagüxü, natürü wüxitama i naxüne tuxü nixigüxëë i nüma i Naäxä i Üünexü i nüxicatama ixixü. Rü guxäma i yixema rü marü tuxna nangu i ngëma Naäxä i Üünexü. ¹⁴ Wüxi i naxüne rü tama naxämenäxamare, natürü muxügu nixüye. ¹⁵ Rü ngëxguma chi yima nacutü ñaxgu:

“Rü ñuxma na tama naxmëx chiixü, rü ngëmacèx tama ngëma naxünewa changëxma”, ñaxgu, rü tama ngëmacèx nüxü narüxo na ngema naxünewa nangexmaxü. ¹⁶ Rü ngëxguma chi yima naxpaxchinü ñaxgu:

“Rü ñuxma na tama naxëtü chiixü, rü ngëmacèx tama naxünewa changëxma”, ñaxgu, rü tama ngëmacèx nüxü narüxo na ngema naxünewa nangexmaxü. ¹⁷ Rü ngëxguma chi guxüma i naxüne rü naxëtü yixigu, ðrü tacümaä chi i nüxü naxñüxü i ngema naxüne? Rü ngëxguma chi

guxüma i naxüne rü naxmachixē yixīgu, ḫrū ṫacümaā chi i nüxü nawāxīxü?

¹⁸ Natürü Tupana ga naxücü ga taxüne, rü ngexta nüma íanaxwèxexüwa nanangexmaxëē i taeru rü tachacügü rü taparagü. ¹⁹ Rü ngëxguma chi nataxüxgu i norü üyechigü i taxüne rü chi naxämenëxämare. ²⁰ Rü ngema naxüne rü woo muxügu nixüye, natürü wüxitama i taxüne nixī. ²¹ Rü taxetü rü taxucürüwa taxmëxü ñanagürü:

“Choma rü tama chacuxwèxe”, ñanagürü. Rü ngëxgumarüü ta i taeru rü taxucürüwa tacutügxü ñanagürü:

“Choma rü tama chapexwèxe”, ñanagürü. ²² Natürü ngëma yexeraācü ãūcümaxü i taxünawa, rü ngëma nixī i yexera nanaxwèxexü i taxüne. ²³ Rü ngëma taxünawa yexeraācü naxcèx ixānexü, rü ngëma nixī i yexera meā ixüxchiruxü. Rü ngëma taxünawa ngëxmaxü i tama inaxwèxexü na nangóxü, rü ngëma nixī i yexera meā idüxüxü. ²⁴ Natürü tama ngëmaācü tanaxü namaā i ngëma taxünawa ngëxmaxü i guxäxüma iwéxü. Rü ngëmaācü Tupana nanaxü i taxüne, na yexeraācü nüxna idauxücèx i ngëma yexera naxcèx ixānexü.

²⁵ Rü ngëmaācü Tupana nanaxü i taxüne na wüichigü i norü üye nügugu naxñüexücèx rü nügü nangüxüegüxücèx. ²⁶ Rü ngëxguma chi wüxi i ngëma taxünearü üye nüxü nguxgux, rü guxüma i ngëma togü i natanüxügü rü ta nüxü nangux. Rü ngëxguma chi wüxi i ngëma taxünearü üye taäexgu, rü guxüma i ngëma togü i natanüxügü rü ta nataäegü. ²⁷ Rü ñuxma i wüichigü i pema rü Cristuxünearü üye pixigü, rü ngema naxünewa pexügü. ²⁸ Rü ngëmacèx ya Tupana rü nanaxwae na ñaacü nügü inanuxü i norü duüxügü: Rü yíxema tüxira tüxü naxunetagüxe tixī ya norü puracüwa tüxü namugüxe. Rü tüxü naxuneta ya toguegü na nüxü tixugüxücèx i norü ore. Rü tüxü naxuneta ya toguegü na duüxügüxü tangüexëexücèx i norü ore, rü toguegü na tanaxügüxücèx i mexügü i Tupanaärü poramaā taxügüxü. Rü toguegü rü tüxü nanatauxchaxëē na tanameexëexücèx i ngema ṫacü nüxü taxuxü, rü toguegü yaxögüxüärü ãëxgacügü na tixigüxücèx. Rü tüxü nanatauchaxëē ya toguegü na ngëma naga i tama nüxü tacuáxüwa tidexagüxücèx. ²⁹ Rü tama guxäma Tupana tüxü imugüxe tixigü, rü tama guxäma Tupanaärü orearü uruü tixigü. Rü tama guxäma norü orewa nguxëëtaegüxe tixigü, rü tama guxäma nüxü tacuèx na tanaxüxü i mexügü i taxügü i Tupanaärü poramaā üxü. ³⁰ Rü tama guxäma nüxü tacuèx na tanameexëexü i duüxügü i idaaweexü. Rü tama guxäma nüxü tacuèx na nawa tidexagüxü i wüxi i naga i tama nüxü tacuáxü. Rü tama guxäma nüxü tacuèx na tanangoxëëxü na ṫacüchiga yadexaxü i ngëma duüxügü i tama nüxü nacuáxü i nagawa idexaxü. ³¹ Rü name nixī inaxcèx pedëux na Tupana pexna naxäxücèx i ngëma cuèx rü tauxchagü i rümemaegüxü.

Yigü na ingecheaügüxüchiga

Natürü i ñuxma rü tá pexü changüexëē i ṫacü nixī i guxüma i ngëma pemaā nüxü chixuxüärü yexera rümemaeëxü.

13

¹ Rü woo togü i nagawa chideaxgu, rü woo Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäxgawa chideaxgu, natürü ñoma wüxi i ṫacü i ägaxürüümare chixī ega tama guxäxü changechaügu. ² Rü woo nüxü chacuèxgu na meā duüxügümaā nüxü chixuxü i Tupanaärü ore, rü woo nüxü chacuèxgu i guxüma i ṫacü i ëxüguxü i Tupanachiga, rü woo choxü natauxchagu na chorü ñomaä chayaxígachixëëxü ya mèxpünegü, natürü taxuwama chame ega tama guxäxü changechaügu. ³ Rü woo ngëma duüxügü i ngearü dñeruäxgüxüxü

chayanuxgu i guxüma i tacü i choxü ngëxmaxü, rü woo Tupanaärü orecèx chaugü ichaxäxgu na üxüwa choxü yagugüxüçèx, rü taxuwama choxü name i ngëma ega tama guxäxü changechaügu. ⁴ Rü yíxema guxäxü ngechaükex, rü yaxna namaä taxänü, rü namaä tamecüma. Rü tama tixäñxächiwèxe, rü tama togüxü tügü tarüyexera rü tama tügü ticusü. ⁵ Rü yíxema aixcüma guxäxü ngechaükex, rü tama taguxchigawèxe, rü tama tügüguxicatama tarüxänü, rü tama tanuxwèxe, rü tama nagu tarüxänüecha ega texé chixexü tümamaä üxgu. ⁶ Rü tama namaä tataäe i chixexügü, natürü namaä tataäe i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁷ Rü yíxema aixcüma guxäxü ngechaükex, rü yaxna namaä taxänü, rü guxüguma nüxü tayaxö, rü guxüguma mexügu namaä tarüxänü, rü taguma naxchi taxai woo tacü tümamaä naxüxgu i togü. ⁸ Rü ngëma yigü na ingechaükex rü tagutáma inayacuèx. Natürü ngëma na nüxü ixuxü i Tupanaärü ore rü wüxi i ngunexügu tá inayacuèx. Rü ngëma tama nüxü icuáxü i nagawa na idexaxü, rü tá ta inayacuèx. Rü ngëma ñuxma nüxü icuáxü rü wüxi i ngunexügu rü marü taxuwatáma tükü name. ⁹ Erü ngëma törü cuèx i ñuxma tükü ngëxmaxü, rü Tupanapëxewa rü naxira. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma norü orexü na ixuxü, rü wüxi i íramarexütama nixi. ¹⁰ Rü guxüma i ngëma rü tá inayarüxo i ngëxguma Tupanapëxewa ingugügu rü nüma tá guxüxüma tükü nacuèxü. ¹¹ Yexguma chabuxgu ga chomax, rü wüxi ga buxürüü chidexa, rü buxü nagu rüxänüxügu charüxänü, rü tama meä chauäexü chacuèx. Natürü yexguma marü chayexgu, rü nüxü charüxo ga guxüma ga yema chorü bucüma. ¹² Rü ngëma ñuxma nüxü idauxü i Tupanachiga, rü ñoma wüxi i worua ya üxachametüxewa yigü idauxürüü nixi na taxcèx naxëxü. Natürü yixcüra rü tá aixcüma meä nüxüxüchi tadau ya Tupana. Rü ñuxma rü írarüwatama nüxü chacuèx i Tupanachiga. Natürü wüxi i ngunexügu rü tá meä nüxü chacuèx i guxüma i nachiga, ngëma na Tupana meäma choxü cuáxürüü. ¹³ Rü ñuxma rü nangëxma i tomaëxpüx i nacümagü i guxügutáma ngexmaxü. Rü ñaägü nixi:

1 Rü Tupanaäxü tayaxögü

2 Rü nüxü ítananguxüü na nataeguxü ya Cristu

3 Rü nüxü tacuèx na tamücxü ingechaükex.

Natürü ngëma tomaëxpüxtanüwa rü ngëma rümemaexü nixi na guxäxü ingechaükex.

14

Ngëma tama nüxü icuáxü i nagawa na idexaxüchiga

¹ ¡Rü naxcèx pedèyx na guxäxü pengechaükex! Rü ngëxgumarüü ta name nixi i naxcèx pedau i ngema tauvägü rü ngema cuèx i Naäe i Üünexüwa ne íxü. Rü ngëma cuèx i yexeraäcü penaxwäexü nixi na pexü natauxchaxü na nüxü pixuxü i Tupanaarü ore. ² Yíxema duükex ya tama nüxü tacuáxü i nagawa idexaxe, rü Tupanamaä nixi i tidexaxü rü tama i duükügumaä, erü taxúema nüxü tacuèx na ñuxü ñaxüchiga yiixü. Rü Tupanaäe i Üünexü nixi i tükü idexaxëexü, natürü ngëma ore i nüxü tixuxü rü exüguxü nixi. ³ Naturü yíxema nüxü ixixe i Tupanaarü ore rü ngema yaxögüxüarü ngüxëeruxü tixi, erü yexeraäcü cuèxwa tanangugüxüü rü nüxü tanangúchaxüxüü i ngema ore rü tanataäexüü i ngema yaxögüxü i ngexguma guxchaxü nüxü üpetügu. ⁴ Rü yíxema duükex ya tama nüxü tacuáxü i nagawa idexaxe, rü tümacèxtama nixi i ngema na yexeraäcü mea Tupanaäxü tayaxöxüçèx. Natürü yíxema nüxü ixuxü i Tupanaarü ore rü nüxü tixu na yexeraäcü Tupanaäxü yaxögüäxüçèx i guxüma i yaxögüxü. ⁵ Choma chierü chanaxwèxe na guxäma i pema rü ngëma tama nüxü pecuáxü i nagawa na pidexagüxü. Natürü yexeraäcü chanaxwèxe

na duňxügümää nüxü pixuxü i Tupanaärü ore. Erü ngëma to i nagawa na pidexagüxüärü yexera narümemää na togümaä nüxü pixuxü i Tupanaärü ore. Natürü ngëma to i nagawa na idexaxü, rü name ega ngëma yaxögüxümaä nüxü ixuxgu na tacüchiga yiixü i ngëma dexa, na nümagü rü ta yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüxüçèx. ⁶ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgxü, rü ngëxguma chi pexüttawa chaxüxgu, rü chi to i nagawa chideaxgu, ¿rü tacüwa chi pexü namexü i ngëma? Natürü ngëxguma chi pemaä nüxü chixuxgu i ngëma Tupana tükü nüxü cuèxëëxü, rü ëxna ngëma chomatama nüxü chacuáxü na aixcüma yiixü, rü ëxna ngëma ëxüguxü i ñuxma Tupana tükü nüxü cuèxëëxü, rü ëxna tacü rü to i nguxëëtae i Tupanachiga, rü ngëma waxi nixi i pexü mexü. ⁷ ¡Rü düçax ngëma paxetaruü i quena rü ëxna arpa! Rü ngëxguma tåü chima texé meä napaüxgu, rü tåü chima nüxü tacuëx na tacügu tanapaxüxü. ⁸ Rü ngëma churaragü, rü ngëxguma norü uwanügümää nügü nadaixchaügu, ¿rü ñuxäcü tá nügü namexëë na nügü nadëjxüçèx ega tama meä nangógagu ya yima corneta ya dëjxcèx naxcèx çaxüne? ⁹ Rü ngëxgumarüü ta pexü nangupetü. Rü ngëxguma chi perü conümaä nüxü pixuxgu i dexa i taxúema nüxü cuáxü, ¿rü ñuxäcü tá nüxü tacuëx na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma nüxü pixuxü? Rü ñoma ngürüanewa pidexagüxürrüü tá pixigü. ¹⁰ Rü aixcüma nixi i namuxü i nagagü i ñoma i nañnewa. Rü guxüma i ngëma nagagü rü name naxcèx i ngëma duňxügü i nawa idexagüxü. ¹¹ Natürü ngëxguma chi tama nüxü chacuëxgu i ngëma naga i to i duňxü chomaä nawa idexaxü, rü ngëma duňxüçèx rü ñoma to i nachiüñecüñaxrüü chixi, rü chauxcèx rü ñoma to i nachiüñecüñax i duňxürrüü nixi i nümax. ¹² Choma nüxü chacuëx rü pema rü pexü nangúchaü na pexü nangëxmaxü i ngëma nacümagü i Tupanaäe i Üünexü tükna ãxü. Natürü name nixi i naxcèx pedau na guxüärü yexera pexna naxääxü i ngëma nacümagü i namaä nüxü perüngüxëëxü i guxüma i yaxögüxü na yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüxüçèx. ¹³ Rü ngëmacèx yíxema duňxü ya taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxe, rü name nixi i Tupanana naxcèx taca na tükna naxääxüçèx i cuëx na togümaä nüxü tixuxüçèx na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma nüxü tixuxü. ¹⁴ Rü ngëxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxëgu, rü chauäe nixi i ngëma yumüxeñü. Natürü chomatama rü taxuüma chacuëx na tacüchiga yiixü i ngëma. ¹⁵ ¿Rü ñuxäcü tá chayumüxëü i ñuxmax? Rü marü name nixi ega taxúema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxëgu, natürü chanaxwèxe i guxäma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chawiyae. ¹⁶ Erü ngëxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa Tupanaxü quicuëxüügu, rü yíxema duňxëgü ya ngëma irüxñüëxü, rü taxucürüwa cumaä wüxigu Tupanaxü ticuëxüügü, erü tama nüxü tacuëx na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma nüxü quixuxü. ¹⁷ Rü woo ngëma curü yumüxë rü namexëchixgu, natürü yíxema duňxëgü ya ngëma irüxñüëxü rü taxuüma i mexü nawa tayaxu ega to i nagawa quideaxgu. ¹⁸ Tupanana moxë chaxä, erü perü yexera taxúema nüxü cuáxü i nagawa chidexaxü, natürü ngëma yaxögüxüärü ngutaquëxegüwa rü chauxcèx rü narümemää chi nixi ega woo noxre i ore i meäma nüxü icuáxüwa namaä nüxü chixuxgu i Tupanaärü ore na ngëmaäcü ngëmamaä meä chanangúexëëxüçèx. ²⁰ Pa Chaueneëgxü, tama name i ñoma buxügürüü chixri nagu perüxñüe i ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü. Rü narümemae nixi i ñoma buxügürüü pegü pixigüxëë naxchëxwa i ngëma chixexü, natürü ngëma Peru ñüwa rü penaxwèxe i duňxügü i marü yaxürrüü mea nagu perüxñüe rü nagu pexü i ngëma ore i pemaä nüxü

chixuxü. ²¹ Tupanaärü ore ga nuxcümaüxü ga norü orearü uruü ümatüxü rü ñanagürü:

“Rü nuä tá chanamugü i to i nachiüñaneçüäx i duüxügü na to i nagawa yadexagüxüçèx namaä i ñaa Yudíugü i tama yaxögüxü. Natürü woo ngëmaäçü chanaxüxgu, rü täätäma chauga naxïnüë i ngëma Yudíugü i tama irüxïnüëchaüxü”,

ñanagürü ga Tupana. ²² Rü ngëmacèx ngëma na taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxü, rü wüxi i cuèxruü nixü naxcèx i ngëma duüxügü i tama irüxïnüëchaüxü. Rü tama duüxügü i marü yaxögüxüçèx nixü i ngëma. Natürü ngëma Tupanaärü orexü na ixuxü, rü duüxügü i marü yaxögüxüçèx nixü na yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüäxüçèx. Rü tama duüxügü i tama irüxïnüëchaüxüçèx nixü i ngëma. ²³ Rü ngëxguma chi pema i yaxögüxe pengutaquëxegü, rü guxä chima to i nagawa pidexagü, ¿rü ñuxü ñaxü tá ega petanügu naxücxugü i wüxi i duüxü i ngëma iyarüxïnüxü rü ēxna wüxi i duüxü i tauta yaxöö? ¿Taux ēxna i nagu tá naxïnüxü na pexäüäegüxü i pemax? ²⁴ Natürü ngëxguma chi guxäma i pema nüxü pixuxgu i Tupanaärü ore, rü chi petanügu naxücxugü i wüxi i duüxü i tama yaxöö rü ēxna wüxi i duüxü i ngëma iyarüxïnüxü, rü tá nüxü naxïnü i ngëma Tupanaärü ore i nüxü pixuxü. Rü ngëmaäçü tá nüxü nacuëx na nüma rü wüxi i pecaduäxü na yiïxü. Rü nügügu tätama ínarüxïnü i ngëxguma nüxü naxïnügu i ngëma nüxü pixugüexü. ²⁵ Rü ngëma chixexü i nüxïcatama nüxü nacuåxü rü tá naxcèx ínicuëx. Rü nüma rü ngëxma tá nacaxäpüxü, rü tá Tupanaxü nicuëxü. Rü tá nüxü nixu na aixcüma Tupana petanüwa nangëxmaxü.

Tama name i penaxïxächiäxëgü i perü ngutaquewa, rü name i meamare penaxü

²⁶ Dütex, Pa Chaueneëgü, ñuxma tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tá penaxüxü ega ngëxguma pengutaquëxegü. Rü ñuxre i pema rü marü name na Tupanaärü wiyaegu pewiyaegüxü, rü togue rü tanguxëëtaegüxü, rü togue rü nüxü tixuxü i ngëma ore i Tupana tüxü nüxü cuèxëëxü, rü togue rü nawa tidexagüxü i naga i tama nüxü tacuëxgüxü, rü togue rü tanangoxëëgüxü i ngëma dexa i to i nagawa nüxü yaxugüxü. Natürü guxüma i ngëma rü tanaxwëxe i yaxögüxüärü ngüxëëcèx na yiïxü, na yexeraäcü yaxögüäxüçèx rü meä Tupanacèx namaxëxüçèx. ²⁷ Rü ngëxguma to i naga i pema tama nüxü pecuåxüwa pidexagü, rü name nixü i taxre rü ēxna tomaëxpüxicatama tidexagü. Rü tanaxwëxe i wüxiexira tidexa i noxri rü yixcama ya togue. Rü ngëxguma chi texé to i nagawa ideaxgu, rü name nixü na tangëxmaxü ya wüxiye ya nüxü ixuchigüxe na tacüchiga yiïxü i ngëma ore i to i nagawa nüxü yaxuxü.

²⁸ Natürü ngëxguma chi tatauxgu na texé nüxü ixuchigüxü na tacüchiga yiïxü i ngëma ore i to i nagawa nüxü yaxuxü, rü narümemaë nixü na noxtacüma tama to i nagawa pidexagü i perü ngutaqueëxewa. Rü narümemaë i wüxicügü tükica Tupanamaäxïcatama bexma tidexa. ²⁹ Rü ngëxumarüü ta ngëxguma pengutaquëxegü, rü name nixü i taxre rü ēxna tomaëxpüxicatama nüxü tixu i Tupanaärü ore. Rü ngëma togü i ngutaqueëxetanüxü rü name nixü na meä nangugüäxü i ngëma ore. ³⁰ Natürü ngëxguma chi iyadexayane i wüxi i duüxü, rü Tupana tümamaä ideaxgu ya togue ya ngëma rütoxe, rü name nixü na iyanachianexü i ngëma nüxïra idexaxü na tidexaxüçèx ya yíxema duüxü ya Tupana tümamaä idexaxe. ³¹ Rü ngëmaäçü guxäma i pema na Tupana pemaä idexaxü, rü name nixü i wüxicügü ípenanguxëë na pewa nanguxü na pidexagüxü i Tupanaärü ore. Rü ngëmaäçü i ngëma togü i ngutaqueëxetanüxügü rü tá Tupanachiga meä nangüe rü tá nataäegü. ³² Rü ngëmaäçü tanaxwëxe i meäma tümaäëmaä itacuëx ya wüxicügü ya yíxema Tupanaärü orexü ixuxe.

³³⁻³⁴ Erü perü ngutaquēxegüwa rü Tupana nanaxwèxe na meā penaxüxü i guxüma, rü tama nanaxwèxe na ngēma pexāūgatanüxü rü pegü ípetüexēēxü. Rü guxüma i togü i yaxōgüxüärü ngutaquēxegüwa rü marü nüxü nayapue na tama yadexagüxü i ngexügü. Rü name nixi i pema rü ta ngēmaäcü penaxü, erü nachuxu na yadexagüxü i ngexügü i ngutaquēxegüwa. Rü name nixi na yatügüga naxinüexü i ngexügü, ngēma Tupanaärü ore tükü muxürü. ³⁵ Rü ngēxguma chi tacüxü nacuáxchaügu i wüxi i ngexü, rü name nixi i nachiüwatama natena naca i nachiga i ngēma. Erü wüxi i ãne nixi ega ngutaquēxewa yadeaxgu i wüxi i ngexü. ³⁶ Pa Corítiucüäxgüx, name nixi na nüxna pecuèxächiexü na tama pewaxira ne naxüxü i Tupanaärü ore. Rü tama pexicatama nixi i penayauxgüxü i ngēma. ³⁷ Rü ngēxguma chi texé tügügu rüxñügu na Tupanaärü orearü uruü tiixü rü ẽxna tügügu tarüxñügu na Tupanaäe i Üünexü tükna naxaxü i tacü rü cuëx, rü name nixi i nüxna tacuèxächi na törü Coriarü ore yiixü i ñaa ore i pexcèx chaxümatüxü. ³⁸ Natürü ngēxguma chi texé tama nüxü cuáxchaügu i ngēma pemaä nüxü chixuxü, rü name nixi i tama tükü pecuáxchaü. ³⁹ ¡Rü ngēmacèx, Pa Chaueneëgüx, rü Tupanana naxcèx peca i cuëx na meäma nüxü pixuxüçèx i norü ore! ¡Rü tama penachuxu na to i nagawa yadexagüxü i duüxügü! ⁴⁰ Rü perü ngutaquēxegüwa, rü name nixi na meä penaxüxü i guxüma. Rü tama name i ngēma pexāūgatanü rü pegü ípetüexēē.

15

Cristu na yuwa írüdaxüchiga

¹ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie i ngēma Tupanaärü ore i tükü maxëxéēxü ga pemaä nüxü chixuxü. Rü yematama ore nixi ga pema peyauxgüxü. Rü ñuxma rü ngēmatama oregagu nixi i meä peyaxögüxü. ² Rü ngēma oregagu nixi i pexü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, ega aixcüma guxüguma peyaxögüamagu. Natürü ngēxguma tama guxüguma peyaxögügu, rü natüçèxmamare nixi i ngēma perü õ. ³ Rü yexguma noxri petanüwa changuxgu, rü yema nüxira pexü changuxéēxü nixi ga yema chaxira togü choxü nguxéēxü na Cristu rü törü pecaducèx nayuxü, ngēma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxürü. ⁴ Rü yexgumarüü ta pexü changüexéē na ñuxäcü inatèxgüäxü, rü ñuxäcü norü tomaëxpüx ga ngunexügu rü wena na namaxüxü, ngēma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxürü. ⁵ Rü yexgumarüü ta pexü changüexéē ga ñuxäcü Pedrucèx na nangóxü ga Cristu, rü ñuxäcü yixcüra rü norü ngúexügü ga yamugüxüçèx na nangóxü. ⁶ Rü yemawena ga Cristu rü noxtacüma 500 arü yexera ga yaxögüxüçèx nangox. Rü muxüma i ngēma duüxügü rü ñuxma rü ta namaxé, natürü nümaxü rü marü nayue. ⁷ Rü yemawena rü Chaütiágucèx nangox, rü yixcama guxüma ga yema togü ga ngúexügucèx nangox. ⁸ Rü düxwa chowa inayacuëx ga chauxcèx rü ta na nangóxü, woo ngürüächimare nixi ga yema, ngēxgumarüü i wüxi i buxü i tautama norü ngunexüwa nanguyan buxürü. ⁹ Rü choma rü guxüma i ngēma togü i Tupana imugüxütuüwa chaxü. Rü ngemacèx tama name i Tupana imuxümaä choxü naxugüxü i duüxügü, yerü nawe chingëchigü ga Tupanaärü duüxügü rü poraäcü chixexü chaxü. ¹⁰ Natürü ga Tupana rü chomaä namecüma, rü ngēmacèx i ñuxma rü choxü pedau na tacü chiixü rü ñuxäcü na chiixü. Rü yema chomaä na namecümaxü rü tama natüçèxma nixi. Yerü choma rü guxü ga togü ga yamugüxüärü yexera chanaxü ga Tupanaärü puracü. Natürü tama chauechama chanaxü ga yema puracü, natürü Tupana ga chomaä mecümacü rü chomaä puracüci nixi ga naxüci ga yema puracü na nüxü chixuxüçèx ga norü ore. ¹¹ Natürü i ñuxma

rü nüetama nixi ega woo choma chixigu rü ëxna togü yixigu ga pemaä nüxü ixuxü ga yema ore. Yerü yema ore ga pemaä nüxü tixuxü, rü Tupanaärü ore i tükü maxëexü nixi, rü yema nixi ga pixögüxü.

Ñuxäcü wena tá namaxë i duüxügü i yuexü

¹² Marü pemaä nüxü tixu na Cristu rü yuwa ínadaxü. ¿Rü tüxcüü ñuxre i pema rü ñaperügügü:

“Yuexü rü tagutáma wena namaxë”, ñaperügügü? ¹³ Rü ngëxguma chi ngëma yuexü rü tagu chima wena namaxëgu rü yima Cristu rü tãü chima wena namaxü. ¹⁴ Rü yexguma chi Cristu tama wena maüxgu, rü ngëma ore i nüxü tixuxü i nachiga rü taxuwa chima name, rü natüçèxmamare chi nixi i perü õ. ¹⁵ Rü ngëxguma chi ngëmaäcü yixigu, rü toma i Tupanaärü orearü uruügü rü doratèexgüxü tixigü. Erü nüxü tixu na Tupana Cristuxü wena maxëexü. Rü ngëxguma chi tama aixcüma yixigu na wena namaxëü i yuexü, rü chi wüxi i doramare nixi na Tupana Cristuxü wena maxëexü. ¹⁶ Rü ngëxguma chi ngëma yuexü rü tagu chima wena namaxëgu, rü ga Cristu rü chi ta tãü chima wena namaxü. ¹⁷ Rü yexguma chi Cristu tama wena maüxgu, rü natüçèxmamare chi nixi i peyaxögüxü, rü ñuxma rü chi ta perü pecadugagu ipeyarütauge. ¹⁸ Rü chi ngëmaäcü yixigu rü ngëma duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü i marü yuexü, rü chi ta tãü chima nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁹ Rü ngëxguma chi ñoma i maxüçèxicatama yixigu na Cristuaxü yaxögüxü, rü chi guxü i togü i duüxügürü yexera tangechaütümüügü. ²⁰ Natürü aixcümaxüchi nixi ga Cristu ga yuwa na ínadaxü. Natanüwa i guxüma i ngëma yuexü i yixcura tá írüdagüxü, rü Cristu nixi ga namaä inaxügucü na ínadaxü, yerü nüma nixi ga nüxira wena namaxüxü. ²¹ Rü yexgumarüü wüxi ga yatügagu na nayuexü ga duüxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi na wüxi i yatügagu wena namaxëü i ngëma marü yuexü. ²² Rü ngëxgumarüü ta Cristugagu tá namaxëü i guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü. ²³ Natürü wüxicigü tá tümawa nangu na wena tamaxüxü. Rü Cristu nixi ga nüxira maxücü. Rü ngëxguma wena núma naxüxgu i nümax, rü ngëxguma tá nixi i wena namaxëü i ngëma duüxügü i noxrü ixígüxü. ²⁴ Rü ngëmawena tá nixi i nagúxü i naäne. Rü ngëxguma tá nixi ya Cristu i nüxü naporamaäxü i guxüma i norü uwanügü. Rü ngëxguma tá nixi i Nanatü ya Tupanana naxäaxü i guxüma na nüma namaä inacuáxüçè. ²⁵ Erü nüma ya Cristu rü äëxgacü tá nixi ñuxmatata nüxü naporamaä i guxüma i norü uwanügü. ²⁶ Rü ngëma nawa iyacuáxü i norü uwanü i tá nüxü naporamaäxü, rü yu nixi. ²⁷ Yerü Tupana rü marü Cristumëxëwa nanayexmagüxëe ga guxüma. Natürü woo Tupanaärü ore nüxü ixuxgu na Cristumëxëwa nangëxmagüxü i guxüma, natürü nümatama ya Tupana rü tama Cristumëxëwa nangëxma. Yerü nüma ga Tupana nixi ga Cristumëxëwa nayexmagüxëeäxü ga guxüma. ²⁸ Rü ngëxguma guxüma Cristumëxëwa ngëxmagügu, rü ñuxüchi nümatama ya Cristu ya Tupana Nane rü tá Nanatümëxëwa nügü nangëxmaxëe. Yerü nüma ga Tupana nixi ga Cristumëxëwa nayexmagüxëeäxü ga guxüma. Rü ngëmaäcü ya Tupana rü guxümaä tá inacuë. ²⁹ Rü nangëxma i ñuxre i duüxügü i petanüwa i Tupanaegagu yuexüchicüü íbaiüxü. ¿Rü tüxcüü ngëma naxügü? Rü ngëxguma chi tama wena namaxëgu i duüxügü i yuexü, ¿rü tüxcüü ngëma yuexüchicüü ínabaiü? ³⁰ ¿Rü tüxcüü i toma rü guxüguma äüçümaxüwa tangëxmagü? ³¹ Pemaä nüxü chixu, Pa Chaueneëgxü, rü guxü i ngunexügu rü äüçümaxüwa changëxma, rü tama nüxü chacuëx i tacü rü ngunexügu Tupanaärü oregagu tá na chayuxü. Rü ngëma rü aixcümaxüchi nixi, ngëxgumarüü na aixcüma yíixü na choxü nangëxmaxü i wüxi i taäe i taxü

i ñuxma na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü peyaxögüxü. ³² Choma rü nuã Epéchiwa rü Tupanaärü orechigagu chorü uwanümaã poraäcü togü tachoxügagü. Rü ñoma naexü i idüraexümaã togü tadëixürü tixigü. ¿Natürü tacüwa choxü namexü ga yema ega chorü maxü i ñoma i naänewa choxü ngëxmaxüçèxicatama yixigu? Rü ngëxguma chi aixcüma yixigu na tama wena namaxexü i yuexü, rü marü name i ñatarügügü:

“¡Ngíñä tachibüe rü taxaxegü, erü paxa tá tayue!” ñatarügügü. ³³ ¡Natürü tãütáma nawe perüxí i ngëma duňxügü i ngëmaäcü chixri idexagüxü! Erü aixcüma nixí i ngëma ore i ñaxü:

“Rü texé ya chixexü i duňxümaã ãmütüxe, rü tüxü inayanaxoxëe i tümacümagü i mexü”, ñaxü. ³⁴ Rü name nixí i meä pegüäégu perüxñüe rü nüxü perüxoe i ngëma perü chixexügü. Rü wüxi i perü ãne nixí na pemaä nüxü chixuxü rü ñuxre i pema rü tama aixcüma Cristuarü duňxügü pixigüxü rü tama aixcüma Tupanaxü pecuèxgüxü.

Ñuxäcü wena namaxë i yuexügü

³⁵ Natürü ngürüächi tá texe pexna taca rü ñatarügü pexü:

“¿Ñuxäcü tá wena namaxexü i yuexü? ¿Rü nañuxraüxü i naxüñemaã tá ínadagüxü?” ñatarügü tá pexü. ³⁶ Pa Duňxü i Ngëäemarexü jrü dütçax! Rü ngëxguma wüxi ya nanetüchire itoxgu, rü nüma ya yima naxchire rü nayu na ngemaäcü naxüxüçèx i ngëma nanetü. ³⁷ Rü ngëma waixümügu itoxü, rü tama marü nanetü ixixü nixí, natürü naxchire nixí ya yima itoxüne woo triguchire rü éxna ngexürüüxümare i to i nanetüchire yixigu. ³⁸ Rü ngëxguma marü inatoxguwena, rü Tupana nixí i yanaxüxëecü ya yima nachire na nüma nanaxwèxexüäcüma yíixüçèx i ngëma nanetü. ³⁹ Rü tama guxü i naxünegü nawüxigu. Rü duňxëxüne rü nanatoraxü, rü naexügüxüne rü to nixí, rü werigüxüne rü to nixí, rü choxnigüxüne rü to nixí. ⁴⁰ Rü ngëxgumarüü ta nangëxma i naxünegü i daxüguxü i nañecüäx, rü nangëxma i naxünegü i ñoma i nañecüäx. Rü ngëma daxüguxü i nañecüäx i naxünegü rü nüxü nangëxma i noxrütama mexü, rü ngëma ñoma i nañecüäx i naxünegü rü ta nüxü nangëxma i noxrütama mexü. Natürü tama nawüxigu i ngëma norü mewa. ⁴¹ Rü üèxcüarü yauracüü rü tama namaä nawüxigu i tauemacüarü yauracüü. Rü woramacurigüarü yauracüü rü to nixí. Rü nügütanüwa ya woramacurigü, rü tama nawüxigu i norü yauracüüwa. ⁴² Rü ngëxgumarüü tá ta naxüpetü namaä i naxünegü i ngëma duňxügü i yuexü. Erü ngëma naxüne i noxri nüxü ngëxmaxü rü iyarüxoñexü nixí. Natürü ngëma naxüne i tá nüxü ngëxmaxü i ngëxguma wena namaxëgu, rü ngëma rü tagutáma inayarüxo. ⁴³ Rü ngëma naxüne i yuxü rü taxuwama name i ngëxguma inatëgxux. Natürü ngëxguma wena namaüxgu rü tá namexëchi. Rü ngëma naxüne i ñuxma turaxü rü ngëxguma wena namaüxgu rü tá napora. ⁴⁴ Rü itanatëx i ngëma naxüne i ñoma i nañecüäx ixixü. Natürü ngëxguma ínadaxgu, rü daxücüäx i naxüne tá nixí. Rü ñuxma na nangëxmaxü i naxüne i ñoma i nañecüäx rü ngëmawa nüxü tacuëx na nangëxmaxü ta i naxüne i daxücüäx. ⁴⁵ Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Guma nüxiraücü ga yatü ga Adáü rü nüxü nayexma ga ñoma ga nañecüäx ga naxüne ga paxaächi maxüxü”,

ñanagürü. Natürü ya Cristu rü daxücüäx nixí. Rü nüma nixí i tüxna naxääxü i maxü i taguma gúxü. ⁴⁶ Noxri rü tüxü nangëxma i ñoma i nañecüäx i taxüne. Natürü yixcama rü Tupana tá tüxna nanaxä i to i taxüne i daxücüäx ixixü. ⁴⁷ Guma nüxiraücü ga yatü ga waixümüwa üçü, rü ñoma ga nañecüäx nixí. Natürü törü Cori ya Cristu rü daxüguxü i nañecüäx nixí. ⁴⁸ Rü ngëma

taxünegü i ñoma i nañewa tükü ngëxmaxü, rü guma Adáüxüne ga waixümüwa ücürüü nixigü. Natürü ngëma naxünegü i daxüwa nüxü ngëxmaxü i duüxügü, rü Cristuxünerüü nixigü. ⁴⁹ Rü ñgexgumarüü na Adáü ga waixümüwa ücürüü na yiñxü i taxüne, rü ngëxgumarüü tá ta Cristu ya daxüwa ngëxmacürüü nixi i taxüne i yixcura. ⁵⁰ Rü dücax, Pa Chaueneëgx, pemaä nüxü chixu rü ñaä taxüne i namachinaxcèx rü naxchinëxanaxcèx, rü taxucürüwa Tupana äëxgacü íyixüwa nangu. Erü ngëma iyarüoxoxü, rü taxucürüwama Tupanaxütawa i ngextá taxuüma iyarüoxoxüwa nixücu. ⁵¹ Natürü chanaxwèxe na nüxü pecuáxü i wüxi i ore i ëxüguxü ga noxri Tupanaxicatama nüxü cuáxü. Rü dücax, tãütáma guxä tayue, natürü guxäxüne rü tá naxüchicüü. ⁵² Rü ngürüächimare wüxi i peäxëtügu tá nixi i ngëma na naxüchicüüxü i taxüne i ngëxguma naâneärü guxgux naxägagu ya corneta. Rü tá naxäga ya yima corneta, rü ngëxguma i ngëma duüxügü i yuexü rü tá ñinarüdagü na tagutáma wena nayuexüçex. Rü yixema na imaxëxü rü tá naxüchicüü i taxünegü. ⁵³ Erü ngëma taxüne i yuxwèxexü rü woetama tama taixü rü tá naxüchicüü. Rü wüxi i ngexwacaxüxü i naxüne i aixcüma taixü rü tagutáma yuxü tá nixi. ⁵⁴ Rü ngëxguma ngëmaäcü naxüchicüügu i taxüne i yuxwèxexü, rü tükü nangëxmagu i taxüne i ngexwacaxüxü i taguma yuxü, rü ngëxguma tá nixi i yanguxü i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Marü inayarüxo na nayuexü i duüxügü. Rü Tupana rü marü yuxü narüyexera. ⁵⁵ Rü dücax, Pa Yux, ¿ngëxü i curü pora i namaä toxü curüyexeraxü? ¿Rü ngëxü i ngëma cuxne i namaä toxü cudëixü?”

ñanagürü i ngëma Tupanaärü ore. ⁵⁶ Rü ngëma naxne i yu, rü pecadu nixi. Erü ngëma pecadu nixi i naporaxëexü i ngëma yu na tükü nadëixüçex. Rü ngëma mugü ga Moñché ümatüxü nixi i naporaxëexü i pecadu, erü woo namexgu i ngëma mugü, natürü taxucürüwama texé aixcüma tayanguxëe. ⁵⁷ Natürü name nixi i Tupanana moxë taxä yerü núma nanamu ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu na ngëma yuxü tükü naporamaëxëexüçex. ⁵⁸ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgx ya Pexü Changechaügxex, rü name nixi i meä peyaxögüama rü taguma ípenatëx i Tupanaärü ore. Rü name nixi i guxüguma meä penaxü i törü Coriarü puracü, erü pema nüxü pecuëx rü ngëma puracü i nüxü pexüxü, rü tama natüçèxma nixi.

16

Togü i yaxögüxüçex inanutaque ga díëru

¹ Rü ñuxma tá pemaä nüxü chixu i nachiga i ngëma díëru i penutaquëxexü na namaä nüxü perüngüxëegüxüçex i taeneëgx i yaxögüxü i Yudéaanewa ngëxmagüxü. Rü ngëma yaxögüxü i Gárataanewa ngëxmagüxü rü marü namaä nüxü chixu na ngixü nanutaquëxegüxü i ngëma díëru. Rü chanaxwèxe i pema rü ta ngëxgumarüü penaxü. ² Rü ngëma díëru i perü puracüwa ngixü peyaxucüwa rü guxcü i yüxüarü ngunexügu rü tá ngixü pexä i ngëma díëru i Tupanaarü ixïcü. Rü ngîmaä tá penguxü na tama ngëxguma ngëma changuxguama ngixü na pedexüçex. ³ Rü ngëxguma petanüwa changuxgu, rü tá chanaxümatü i ñuxre i poperagü naxcèx i taeneëgx i Yerucharéüwa ngëxmagüxü. Rü ñuxuchi ngëma poperamaä tá Yerucharéüwa chanamugü i ngëma duüxügü i pema nüxü pexunetaxü na ngëma ngixü nangegüxüçex i ngëma díëru i taeneëgüçex ngixü penutaquëexecü. ⁴ Rü ngëxguma chi choxü natauxchagu na ngëma Yerucharéüwa chaxüxü, rü nümagü rü tá wüxigu chomaä ngëma naxi.

Pauru nagu narüxñü na Corítiuwa naxüxü

⁵ Choma rü Machedóniāñewa tá chaxüpetü na íchayadauxūcèx i taeneēgü i ngëma ngëxmagüxü. Rü ngëmawena rü tá petanüwa changu na pexü íchayadauxūcèx. ⁶ Rü ngürüächi tá ñuxre i ngunexügü ngëxma petanügu charüxäñx, rü bexmana ngürüächi ngëma petanüwa tá chanangupetüxéē ya mucü. Rü ngëxguma rü tá pexü natauxcha na choxü perüngüxéēgüxü na ngëma íchaxüxchañxüwa chaxüxūcèx. ⁷ Erü tama chanaxwèxe i paxaächimare pexü chadau. Natürü petanügu charüxäñxchañ i ñuxre i ngunexü ega chi norü ngúchaxü yixíxgu ya törü Cori. ⁸ Natürü nuã Epéchiuarü ïañewa tá changëxma ñuxmatáta Pëtecóstearü ngunexüwa nangu. ⁹ Erü nuã rü törü Cori poraäcü choxü nanatauxchaxéē na nüxü chapuracüxūcèx rü nüxü yaxögüäxūcèx i muxüma i duüxügü woo namu i ngëma tama naxwèxegüxü na nuã chapuracüxü. ¹⁰ Rü ngëxguma chi Timutéu petanüwa nguxgu, rü chanaxwèxe i meäma penayaxu na petanüwa nataäñxūcèx. Erü nüma rü ta chauxrüü törü Coriarü puracüwa napuracü. ¹¹ Rü ngëmacèx tama chanaxwèxe i texé petanüwa nüxü taxoe. Natürü chanaxwèxe i nüxü perüngüxéē na taäñäcüma nuã naxüxü na choxü íyadauxūcèx. Erü poraäcü íchananguxéē na nuã nanguxūcèx namaä i ngëma togü i taeneēgü. ¹² Rü ngëma taeneē i Aporu rü poraäcü nüxü chacèèxü na petanüwa íyadauxūcèx namaä i ngëma togü i taeneēgü. Natürü tama ngëma naxüxchañ i ñuxmax. Natürü ngëxguma naxächicagu rü tá ngëma naxü.

Pauru nüxü narümxoxë ga yema yaxögüxü

¹³ ¡Rü pexuäegü na taxuüma i chixexügu peyixücèx! ¡Rü meäma peyaxögüama woo tacü pexü üpetügu! Rü name nixü i peporaeama rü taxucèxma pemuüe. ¹⁴ Rü guxüma i ngëma pexüxü, rü name nixü i pegü pengechaügüäcüma penaxü. ¹⁵ Rü dütçax, Pa Chaueneëgü, pema nüxü pecuèx na Estéfanatanüxügü yiñxü ga nüxira yaxögüxü ga Acayaanewa. Rü meäma nüxü pecuèxgü na ñuxäcü poraäcü taeneēgü i yaxögüxüxü na nangüxéēgüxü. ¹⁶ Rü chanaxwèxe i naga pexinüe i ngëma duüxügü i Estéfanatanüxügürüü ixígüxü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe i naga pexinüe i guxüma i ngëma duüxügü i ñaã Tanatüarü puracüwa puracüexü rü ngüxéëtaegüxü. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ñuxma na taxucürüwama chauxüitawa pengëxmagüxü, rü wüxi ga chorü taäe nixü na núma naxixü ga taeneēgü ga Estéfana rü Fortunátu rü Acáicu. Rü yema taeneēgü ga núma ïxü rü pexü nixuchigagü rü yemaäcü choxü nataäñxéēgü ga yema pexü na nataäñxéēgüxürüü. Rü tanaxwèxe i naga pexinüe rü nüxü pengechañ i ngëma duüxügü i ngëmagürüü ixígüxü. ¹⁹ Rü guxüma i taeneēgü i yaxögüxü i Áchiaaneärü ïañegüwa ngëxmagüxü, rü moxë pexcèx ngëma namugü. Rü Aquiru rü Prisila rü guxüma i ngëma yaxögüxü i Aquirupatawa ngutaquëxegüxü, rü moxë pexcèx ngëma namugü naegagu ya törü Cori. ²⁰ Rü guxüma i taeneēgü i núma ngëxmagüxü rü moxë pexcèx ngëma namu. Rü chanaxwèxe i wüxicigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perümxögü. ²¹ Choma i Pauru rü choxmëxmaätama pexcèx chanaxümatü i ñaã chorü moxë. ²² Rü ngëxguma chi texé tama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü ngechañgu, rü Tupana tá tüxü napoxcu. Rü paxa tá ínangu ya törü Cori. ²³ Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxéē.. ²⁴ Rü guxäma i pema, rü poraäcü pexü changechaüäcüma pexü charümxoxë naegagu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Rü nuãma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA CORİTIUCÜÄX GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Coritiuwa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneëgü i Coritiucüäxgü i Tupanaäxü yaxögüxü, rü Pa Chaueneëgü i Guxüma i Acayaanewa Ngëxmagüxü, choma i Pauru nixi i pexcëx chanaxümatüxü i ñaã popera wüxigu namaã i taenee i Timutéu. Rü choma nixi i Tupana choxü yaxuxü na Ngechuchu ya Cristu choxü muxü na nüxü chixuxüçèx i norü ore. ² Rü tanaxwèxe na Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexna nanaxä i norü ngechaxü rü norü taäexü.

Pauru rü ngúxü ninge

³ Rü toma rü nüxü ticusüngü ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Erü nüma nixi ya Tanatü ya nüxü ingechaütümüügücü rü törü Tupana ya guxüguma tükü taäexëecü. ⁴ Rü nüma ya Tupana rü toxü nataäexëe i ngëxguma ngúxü tingexgu, na toma rü ta tanataäexëegüxüçèx i ngëma togü i duüxügü i ngúxü ingegüxü. Rü ngëmaäcü ngëma Tupana toxü na taäexëexüruü toma rü ta tanataäexëegü i ngëma togü i duüxügü. ⁵ Rü ñuxma na Cristurüü poraäcü ngúxü tingegüxü, rü ngëxgumarüü nümatama poraäcü toxü nataäexëe. ⁶ Rü ngëmacëx, ngëxguma toma ngúxü tingegügu, rü ngëmaäcü toxü nangupetü na pema rü pexü nangëxmaxüçèx i perü taäe rü perü maxü i taguma gúxü. Rü ngëxguma Tupana toxü taäexëegü, rü ngëmaäcü tomaä nanaxü na pema rü ta pexü nangëxmaxüçèx i perü taäe rü yaxna namaã pexinüexüçèx i ngëxguma ngëmatama ngúxü i toma tingegüxü pexü ngëxmagu. ⁷ Toma rü aixcüma tayaxögü na pema rü tagutáma ipenatáxü i Tupanaärü ore. Erü nüxü tacuèx rü ngëma na toxrüü ngúxü pingegüxü, rü ngëxgumarüü tá ta toxrüü pexü nangëxma i ngëma taäe i Tupanawa ne üxü. ⁸ Pa Chaueneëgü, tanaxwèxe i nüxü pecuèx na ñuxre ga guxchaxügü toxü ngupetüxü ga Áchiaanewa. Rü yema na poraäcü toxü naguxchaxü, rü düxwa marü tama namaã taporae, rü nagu tarüxñüe na marü tăütáma tamaxëxü. ⁹ Rü nagu tarüxñüe rü ñoma yuwa taxixürü tixigü. Natürü yemaäcü toxü naxüpetü, erü Tupana ya yuexüxü írüdagüxëecü toxü nangüexëechäü na nüxícatama nüxü nangëxmaxü i pora na yuwa toxü ínanguxüxëexüçèx, rü taxucürüwama togütama na ítanguxüxëexü. ¹⁰ Rü Tupana rü toxü ínanguxüxëe nawga yema guxchaxü ga yuwa toxü gagüchaüxü. Rü ngëxgumarüü tá ta toxü ínanguxüxëe nawga i ñaã taxü i guxchaxü i ñuxma toxü ngëxmaxü. Rü aixcüma tayaxögü na nüma rü guxügutáma ngëmaäcü toxü nangüxëexü. ¹¹ Natürü tanaxwèxe i pema rü perü yumüxëmaä toxü perüngüxëe. Rü ngëxguma chi ngëmaäcü penaxüxgux, rü muxüma i duüxügü rü tá Tupanana moxë naxägü naxcëx i ngëma na ñuxäcü toxü nangüxëexü.

Tüxcüü tama Coritiuwa naxü ga Pauru

¹² Nangëxma i tacü i toxü taäexëexü. Rü ngëma nixi na toðëwa nüxü tacuáxü na ñoma i naãnewa rü aixcüma Tupana naxwèxexüäcüma meä tamaxëxü. Rü pepëxewa nixi ga guxüärü yexera yemaäcü tamaxëxü. Natürü tama togagu nixi ga yema, yerü Tupana ya tomaä mecümacü nixi ga toxü rüngüxëecü na yemaäcü pepëxewa tamaxëxüçèx. ¹³⁻¹⁴ Rü yema poperagü ga pexcëx taxümatüxüwa, rü nataxuma ga tacü ga icúxü. Natürü yema toma tamaxëxüäcüma nixi ga pexcëx tanaxümatüxü na yemawa meä nüxü

pecuáxüçèx na ñuxäcü tixígüxü. Rü woo i ñuxma rü tama aixcüma meä toxü na pecuáxü, natürü chanaxwèxe i wüxi i ngunexügu rü aixcüma meä toxü pecuèx. Rü ngëxguma meä toxü pecuèxgu rü pema rü tá tomaä petaäegü i ngëxguma ínanguxgu ya törü Cori ya Ngechuchu, rü ngëxgumarü i toma rü tá ta pemaä tataäegü. ¹⁵⁻¹⁶ Rü yemagu charüxñüxüçèx nixi ga noxri ga pexütawa na chaxüxchaňxü na pexü íchayadauxüçèx rü yemaäcü pexü na charüngüxëexüçèx. Rü nagu charüxñü ga Machedóniänewa chaxüxgu na pexütagu íchidauxü, rü yexguma Machedóniänewa ne chaxüxgu rü wenaxärü pexütagu íchidauxü. Rü yemaäcü chanaxüxchaň, yerü nagu charüxñü na yemawena choxü perüngüxëexü na Yudéaanewa chaxüxüçèx. ¹⁷ Bexmana pema nagu perüxñülegu rü tama aixcüma chayanguxëeegaäcüma nagu charüxñü ga yema pexütawa na chaxüegaxü. ¿Exna pema nagu perüxñüegu rü ñoma wüxi i duňxü i tama Tupanaäxü yaxõxürüüäcüma chamaxü, rü “Ngü” ñacharügüchirëx woo tama chayanguxëeegagu i ngëma nüxü chixuxü? ¹⁸ Natürü Tupana toxü nacuèx na aixcüma yiňxü i ngëma torü ore ega pemaä itaxunetagu. ¹⁹ Erü yima Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nane ga guma Chiribánu rü Timutéu rü choma pemaä nüxü tixuchigacü, rü ore i aixcüma ixixüxüxicatama nixu. Rü nüma rü aixcüma nayanguxëe i ngëma nüxü yaxuxü. ²⁰ Rü Cristu nixi ya yima yanguxëecü ga guxüma ga yema unetagü ga Tupana nuxcumaxüchi nüxü ixuxü. Rü ngëmacèx ngëxguma Ngechuchuégagu Tupanaxü icuèxüügugu, rü ñatarügögü:

“Rü aixcüma nixi i ngëma”, ñatarügögü. ²¹ Rü ñuxma na Cristuarü duňxügü ixígüxü, rü Tupana nixi ya toxü poraexëecü rü pexü poraexëecü na taguma Cristuna ixígachixüçèx. Rü nümatama nixi ga tüxü nadexü na noxruü ixígüxüçèx. ²² Rü nüma ya Tupana rü naega tagu naxü erü törü yora nixi. Rü nüma rü tüxna nanamu i Naäe i Üünexü na wüxi i törü cuèxruü yiňxüçèx, rü ngëmawa nüxü icuáxüçèx na yixcura tá tüxna naxääxü i muxüma i to i mexügü. ²³ Pema nüxü pecuèx ga noxri rü Corítiuwa chaxüxchaň, natürü tama yéma petanüwa chaxü yerü tama chanaxwèxe na pexü changechaügxëexü. Rü yemacèx tama pexütawa íchayadau, yerü tama pexü chingagüchaň. Rü Tupana nüxü nacuèx na aixcüma na yiňxü ga yema. ²⁴ Rü tama tanaxwèxe na pexü tamuxü na ñuxäcü tá Tupanaäxü peyaxõgüxü. Erü pema rü marü aixcüma meäma peyaxõgü. Natürü ngëma tanaxwèxexü nixi na pexü tarüngüxëeegüxü na yexeraäcü petaäegüxüçèx.

2

¹ Rü yemacèx nixi ga tama wena pexütawa chaxüxü, yerü tama chanaxwèxe ga pexü na changechaügxëexü. ² Erü ngëxguma chi pexü changechaügxëegü, ¿rü texé tá choxü tataäexëe? ¿Rü ñuxäcü tá choxü petaäexëe, ega pexü changechaügxëegü? ³ Rü yemacèx nixi ga yemaäcü pexcèx popera chaxümatüxü na penamexëegüxüçèx i perü guxchaxügü naxüpa na pexütawa chaxüxü. Yerü tama chanaxwèxe ga yexguma chi yéma chaxüxgu na choxü pengechaügxëexü. Erü pema nixi i chanaxwèxexü na choxü petaäexëegüxü. Rü aixcüma nagu charüxñü rü ngëxguma choma chataäexgu rü pema rü tá ta petaäegü. ⁴ Rü yexguma pexcèx chanaxümatüga yema popera, rü poraäcü chanaxixächiäe, rü düxwa yema chorü ngechaümaä chaxaxu. Natürü tama pexcèx chanaxümatü na pexü changechaügxëexüçèx, natürü pexcèx chanaxümatü na nüxü pecuáxüçèx na ñuxäcü poraäcü pexü changechaügxü.

Pauru rü nüxü nüxü nangechaň ga yema duňxü ga chixexü namaä üxü

⁵ Rü yema yatü ga choxü ngechaüxëexü, rü tama choxüxïcatama nixï ga nangechaüxëexü, natürü pexü rü ta nangechaüxëe. Natürü tama chanangu-petüxëechaxü na pexna chacaxü i ngemachiga.. ⁶ Rü yema poxcu ga nüxna pexäxü ga yema duüxü ga yexguma pengutaquëxegügu, rü chauxcèx rü marü name na ngëxïcatama na yiñxü. ⁷ Rü ngëmacèx i ñuxma rü chanaxwèxe i nüxü nüxü pengechaü i norü chixexü rü nüxü perüngüxëe na tama yexeraxü i chixexüwa nagaäxüçèx i ngëma norü ngechaü. ⁸ Rü ngëmacèx chanaxwèxe i wenaxärü noxrirüü nüxü nüxü pedauxëe na aixcüma nüxü pengechaüxü. ⁹ Rü yemacèx nixï ga yemachiga marü pexcèx chanaxümatüxü, yerü pexü chaxüxchaü, rü nüxü chazuáxchaü ngoxi marü aixcüma chauga pexñüe. ¹⁰ Rü ñuxma pemaä nüxü chixu rü yíxema pema tükü nüxü pengechaüxë i tümaärü chixexü, rü choma rü tá ta tükü nüxü changechaü. Rü ngëxguma chi tacü rü chixexüxü tükü changechaügu, rü pegagu nixï i Cristupëxewa tükü nüxü changechaüxü i ngëma. ¹¹ Rü ngëmaäcü chanaxü na tama nayoxniëxüçèx i Chataná na chixexügu tükü nayixëexüçèx. Erü yixema rü meäma nüxü tacuëx i nacüma i Chataná na ñuxäcü chixexügu tükü nayixëexchaüxü.

Tróaarü ïänewa rü nanaxixächiäe ga Pauru

¹² Rü yexguma Tróaarü ïänewa changuxgu na nüxü chixuxüçèx ga Cristuarü ore, rü poraäcü choxü natauxcha na yéma törü Coriaxü chapuracüxü. ¹³ Natürü tama aixcüma chataäe ga yéma, yerü tama yexma nüxü chayangau ga taeneë ga Titu. Rü yemacèx nüxü charümxöe ga yémacüäx ga duüxügü, rü ichaxüächi, rü Machedóniäännewa chaxü.

Cristu rü Paurumaä napora

¹⁴ Rü Tupanana moxë taxägü erü norü duüxügüxü toxü nixigüxëe. Rü ñuxma na Cristuarü duüxügü tixigüxü, rü nüma ya Tupana rü guxüguma tomaä nanaxüpëxe. Rü nüma nixï i toxü namuxü na duüxügüxü nüxü tacuëxëexüçèx i norü ore. Rü ngëma norü ore rü guxüwama nangu rü guxüguma nipiema ñoma wüxi i pumara i yixichixürüü. ¹⁵ Rü ñuxma i toma i Cristugagu Tupanapëxewa na timexü, rü guxüwama tanguchigagü natanüwa i ngema yaxögüxü rü ngema tama yaxögüxü.. ¹⁶ Rü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü nüxü nawëxtümüxü i tochiga, erü ngema ore i nüxü tixuxü rü norü poxcuchigaxü namaä nixu. Natürü ngëma yaxögüxü rü namaä nataxëgü i tochiga erü ngema ore i nüxü tixuxü rü ore i namaxëxëexü nixï. Rü ngëmacèx ¿texéäxü natauxcha i ñaä puracü na nüxü tixuxü i ngëma ore? ¹⁷ Rü yíxema toxrüü ixigüxexicatama tixi ya tükü natauxchaxe. Rü toma rü tama Tupanaärü oregu díëru ngixü tayaxu ngëma togü naxügüxürüü. Natürü Tupanapëxewa rü aixcüma meä nüxü tixu i ngëma norü ore, erü nüma toxü nimugü rü Cristuarü tixigü.

3

Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüçhiga

¹ Rü ñuxma na pemaä nüxü tixuxü na aixcüma Tupana yiñxü ga toxü mucü, rü bexmana tá nagu perüñüe na wenaxärü togüétüwa tidexagüxü. ¿Exna penaxwèxe na wüxi i carta i cuèxruü pexü tawéxü na nawa nüxü pecuáxüçèx na aixcüma Tupanaärü orearü uruügü tixigüxü, rü ëxna penaxwèxe na pexütawa naxcèx ítaçaxü i cartagü na ngëmawa duüxügü toxü cuáxüçèx naxrüxü i ngema togü? ² Rü pemaä nüxü tixu rü tama tanaxwèxe i tacü rü carta na duüxügü toxü cuáxüçèx, erü pematama nixï i ngëma cartarüü pixigüxü, rü pewa nixï i nangóxü na aixcüma Tupana yiñxü ga toxü mucü. Rü meäma toðëwa nüxü tacuëx i ngëma. Rü yema na naxüchicüüxü ga perü

maxü, rü ngēmawa guxüma i duüxügü nüxü nadau na aixcüma wüxi ga mexü ga puracü taxüxü ga petanüwa. ³ Rü ñuxma rü meäma nangox na pema rü ñoma wüxi i carta i Cristutama ümatüxürüü na pixigüxü. Rü torü puracügagu nixi i ngēma. Natürü tama wüxi i carta i tacü rü ümatüxümaä ümatüxü pixigü, natürü pema nixi i carta i Tupana ya Maxüçüäe i Üünexü ümatüxü. Rü ngēma carta rü tama popera rü ẽxna nutawa iwücuchixü nixi, natürü perü maxüwa nixi i nangóxü i ngēma. ⁴ Rü ngēmacèx tama tamuüe na ngēmaäcü togüçèxtama tidexagüxü, erü tayaxögü na Cristugagu Tupana toxü dauxü na timexü. ⁵ Rü tama toxrütama cuèxmaä nixi i tanaxüxü i tacü rü mexü. Natürü guxüma i ngēma taxüxü rü Tupanaärü ngüxëëmaä nixi i tanaxüxü. ⁶ Rü Tupana rü toxü narüngüxëe na duüxügümaä nüxü tixuxü i ngēma ngexwacaxüxü i norü uneta na ñuxäcü Cristugagu tá tüxna naxääxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngēma maxü rü tama yema mugü ga Moïchë ümatüxügagu tanayaxu, natürü tanayaxu erü Tupanaäe i Üünexü tüxna nanaxä. Rü yema mugü ga Moïchë ümatüxü rü yuwa tüxü nagagü, natürü Tupanaäe i Üünexü rü tüxna nanaxä i maxü i taguma gúxü. ⁷ Rü yema mugü ga Moïchëna naxäxü ga Tupana, rü nutagu nixi ga naxümatüxü. Rü yexguma Moïchë nayauxgu ga yema mugü, rü poraäcü niyaurachiwecüxü. Rü yemacèx ga duüxügü rü taxucürüwama Moïchëchiwegu narüdaunü. Natürü yema norü yaurachiwecüü rü nioxchigü. Natürü ga yema mugü ga Moïchë tüxna äxü i yuwa tüxü gagüxü, rü taxü ga yauracüüxümaä ínangu. Rü yemaäcü namexëchi ga yexguma ínanguxgu. ⁸ Natürü yexeraäcü namexëchi nixi i ngēma uneta i ngexwacaxüxü i Tupanaäe i Üünexü taxcèx ngoxëëxü. ⁹ Rü yemaäcü woo namexëchi ga yema mugü ga yuwa tüxü gagüxü, natürü yexeraäcü namexëchi i ngēma uneta i ngexwacaxüxü i Tupanapéxewa tüxü mexëëxü. ¹⁰ Rü yema mugü ga noxri mexëchixü, rü ñuxma rü taxuwama name, ega namaä nügü nangugü i ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü i yexeraäcü mexëchixü. ¹¹ Rü yemaäcü woo namexëchi ga yema mugü ga paxaächi ixixü, natürü yexeraäcü namexëchi i ngēma uneta i ngexwacaxüxü i guxügutáma ixixü. ¹² Rü toma aixcüma nüxü tacuèx na guxügutáma yiixü i ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü i mexëchixü, rü ngēmacèx tama cùäcüma duüxügümaä nüxü tixu. ¹³ Rü ngēmacèx tama duüxügüchaxwa iticuxgu yema Moïchë üxürüü. Yerü ga Moïchë rü nügü nidüxchiwe na tama nüxü nadaugüxüçèx ga yema Yudíugü ga ñuxäcü na yaxochigüxü ga norü yaurachiwecüü. ¹⁴ Natürü ga yema duüxügü ga Moïchëxü íixümüçügxü rü ñoma yadüxgüchiwexürüü nixigü yerü tama nüxü nacuèxgüéga ga tacüchiga na yiixü ga yema mugü. Rü ñuxma rü ta i ngēma Yudíugü rü tama nüxü nacuèxgüéga i ngēxguma nawa nangüegu i ngēma mugü. Erü nangëxma i tacü i ñoma yadüxgüchiwexürüü nüxü naguxchaxëëxü na tama nüxü nacuèxgüxüçèx. Rü ñuxma rü ta tama nüxna ínanguéga i ngēma nacüma erü Cristuxicatama nixi ya yima nüxna ínanguxëëcü. ¹⁵ Rü ñuxma rü ta i ngēma Yudíugü, rü ngēxguma nawa nangüegu i ngēma ore ga Moïchë tüxna äxü, rü nangëxma i tacü i ñoma yadüxgüchiwexürüü nüxü naguxchaxëëxü na tama nüxü nacuèxgüégaxüçèx na tacüchiga yiixü i ngēma ore. ¹⁶ Natürü ngēxguma wüxi i duüxü nüxü rüroxgu i nacüma i chixexü, rü törü Coriaxü yaxöögu, rü ngēxguma nixi i nüxna ínanguxü i ngēma nüxü naguxchaxëëxü. ¹⁷ Erü nüma ya törü Cori rü Naäe i Üünexü rü wüxitama nixi rü ngextá ínangëxmaxüwa i törü Coriäe i Üünexü, rü tüxü nanatauxchaxëë na Tupanana ingaicamagüxü. ¹⁸ Rü ngēmacèx guxäma i yixema na Cristuaxü yaxögüxü rü ñoma wüxi i woruarüü tawa nangóchipeta na ñuxäcü namexëchixü ya törü Cori erü nataxuma i tacü i tüxü idüxüxü

naxchaxwa. Rü nüma ya törü Cori i Naäe i Üünexü ixicü, rü guxüguma yexeraäcü tüxü nimexëechigü na naxrüü aixcüma imexücèx.

4

¹ Rü ngëmacèx taguma nüxü tarüchau i ñaä puracü, erü Tupana ya nüxü tangechaütmüücü nixi ga toxü mucü na tanaxüxüçèx i ñaä puracü na duüxügümaä nüxü tixuxüçèx i norü ore. ² Rü yemacèx nüxü tarüxoe ga guxüma ga tacü ga chixexü i äne tüxna äxü i cüäcü üxü. Rü tama tana-womüxëeäcüma nixi i namaä nüxü tixuxü i ore rü tama tanaxüchicüü i ngëma ore. Natürü ngëma ore i aixcüma ixixüxücatama nixi i nüxü tixuxü. Rü ngëmaäcü Tupanapëxewa tamaxë rü duüxügüpëxewa togü itawëx na nüxü nacuëgxüçèx na ñuxäcü tixigüxü i tomax. ³ Rü ngëxguma chi texécèx naguxchagu i ngëma ore i mexü i nüxü tixuxü, rü ngëma duüxügü i iyaruauxexüçèxicatama nixi i naguxchaxü. ⁴ Erü nümagü rü tama nayaxögü. Rü ngëmacèx i ñoma i naäneärü äëxgacü i Chataná rü nüxü nanaguxchaxëe na tama nüxü nacuëgxüçèx na ñuxäcü namexëchixü i norü ore ya Cristu ya Üünecü. Rü Cristuwa nixi i nangóxü na ñuxäcü na yiixü ya Tupana. ⁵ Rü ngëxguma duüxügümaä nüxü tixuxgu i ngëma ore, rü tama tochigaxüttama tixugü. Natürü nüxü tixu na Ngechuchu ya Cristu rü törü Cori yiixü, rü nüma tüxü na nangechaüxügagu perü ngüxëeरüügü na tixigüxü. ⁶ Erü nümatama ya Tupana ga noxri naäne naxüxgux rü eänexüwa nangoxëeäcü ga ngóonexü, rü nümatama nixi i ñuxma i tüxü yangoxnaäexëegüxü na ngëmawa nüxü icuáxüçèx na ñuxäcü namexëchixü i nümax. Rü ngëma norü mexü rü Ngechuchu ya Cristuchiweda nixi i nüxü idauxü.

Tayaxögüama ega woo ngúxü ingegü

⁷ Rü ngëma nüxü na icuáxü na ñuxäcü namexëchixü ya Tupana, rü ngëma cuëx rü wüxi i mexëchixü nixi. Natürü ngëma cuëx i mexëchixü rü taxüne i mařraxüñaxcèxwa nangëxma, na nangóxüçèx na Tupanawa ne naxüxü i guxüma i pora rü tama i tawatama. ⁸ Rü guxüwama toxü nangëxma i guxchaxügü, natürü taguma nüxü tarüchau i ñaä puracü. Rü woo poraäcü taxoegaäegü, natürü taguma ítanangëx. ⁹ Rü woo togü tote ingëxütanügu, natürü ya Tupana rü taguma toxü ínawogü. Rü woo duüxügü toxü napíexëegü, natürü tama ngëxma tayacuëxëe i ñaä puracü. ¹⁰ Rü guxüwama i ngextá ítaxixüwa rü äüçümaxüwa tangëxmagü, yexgumarüü ga Ngechuchu na äüçümaxüwa nayexmaxürüü. Natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na duüxügü nüxü daugüxüçèx na ñuxäcü towa namaxüxü ya Ngechuchu. ¹¹ Rü ñuxma na tamaxëxü, rü guxü i ngunexügu rü Ngechuchugagu äüçümaxüwa tangëxmagü. Natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na Ngechuchu inawéxüçèx i norü pora nawa i ñaä toxone i yuxwëxexü. ¹² Rü ngëmaäcü Tupanaärü orecèx äüçümaxüwa tangëxmagü, natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na pema rü pexü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü. ¹³ Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Nüxü chayaxö rü yemacèx Tupanachiga chidexa”,
ñanagürü. Rü ngëxgumarüütama tixigü i toma na tayaxögüxü rü Tupanachiga tidexagüxü. ¹⁴ Erü nüxü tacuëgxü rü Tupana ga yuwa ínadaxëeäcü ga Ngechuchu ya törü Cori, rü yimatama Tupana tá nixi ya toxü írüdagüxëeäcü, erü Ngechuchuarü duüxügü tixigü. Rü ngëmaäcü wüxi pemaä nügüxüttawa tá toxü nagagü. ¹⁵ Rü guxüma ga yema toxü ngupetüxü rü perü mexüçèx nixi na yexeraäcü yamuëtanüxüçèx i ngëma duüxügü i Tupana nüxü rüngüxëeäegüxü. Rü ngëmaäcü tá düxwa namuxuchi i ngëma duüxügü i moxë Tupanana ägüxü rü nüxü icuëxüügüxü. ¹⁶ Rü ngëmacèx taguma nüxü tarüxoe

na nüxü tixuxü i ngëma ore. Rü woo yayachigügu rü yaturachigügu i toxone, natürü toöewa rü guxü i ngunexügu rü yexeraäcü tiporaetanü. ¹⁷ Erü ngëma ngúxü i toxü üpetüxü i ñaã torü maxüwa, rü ngëma rü wüxi i paxaächimare nixi rü paxa tá nangupetü. Natürü ngëmaäcü tá tanayaxu i wüxi i maxü i mexëchixü i tagutáma gúxü i ñoma i naänecüäx i maxüärü yexeraxüchi ixixü. ¹⁸ Rü tama ngëma ñuxma nüxü idauxügu nixi itarüxñüexü, natürü nagu tarüxñü i ngëma ñuxma tama nüxü idauxü. Erü ngëma ñuxma nüxü idauxü rü tama natai, natürü ngëma ñuxma tama nüxü idauxü, rü guxügutáma nangëxmaächa.

5

¹ Rü nüxü tacuèxgü ega ngëgxuma iyanaxoxgu i ñaã toxone i paxaächi ñuxma toxü ngëxmaxü, rü daxüguxü i naännewa tá tanayaxu i wüxi i toxone i tagutáma iyaruoxü i Tupanatama toxçex mexëexü rü tama i duüxügü. ² Rü ngëmacèx i ñuxma i ñaã toxonewa tamaxëyane, rü tama aixcüma tataäegü. Erü tanaxwëxe na paxa toxü nangëxmaxü i ngëma toxone i daxüguxü i naännewa ngëxmaxü. ³ Rü ngëma toxone i daxüguxü i naännewa tá toxü ngëxmaxü rü ñoma wüxi i naxchirurü i toxü nidüxü, na ngëmaäcü naxäxñexüçèx i toöe. ⁴ Rü ñaã toxone i ñuxma toxü ngëxmaxüwa tamaxëyane, rü tanaxixächiäegü rü tama aixcüma tataäegü. Rü tama aixcüma ítanatáxchaü i toxone i ñoma i naännewa toxü ngëxmaxü, natürü tanaxwëxegü na tanayaxuxü i toxone i ngexwacaxüxü na ngëmaäcü ngëma maxü i ngexwacaxüxü iyanaxoxëexüçèx i toxone i ñuxma toxü ngëxmaxü. ⁵ Rü Tupana nixi ya toxü imexëecü naxcèx i ngëma ngexwacaxüxü i maxü rü ngëma ngexwacaxüxü i toxone. Rü toxna nanamu ga Naäe i Üünexü na ngëmawa nüxü tacuáxüçèx na aixcüma tá tanayaxuxü i ngëma. ⁶ Rü ngëmacèx taxucèxma taxoegaäegü. Erü nüxü tacuèx rü ñuxma ñaã toxonewa tamaxëyane, rü taxucürüwama törü Corixütawa tangëxmagü i daxüguxü i naännewa. ⁷ Rü woo tama nüxü tadaugügu ya yima törü Cori i ñuxmax, natürü tayaxögü na wüxi i ngunexü rü tá nüxü tadaugüxü. Rü ngëma nixi i toxü poraxëexü i ñaã torü maxüwa. ⁸ Rü ngëmacèx taxucèxma taxoegaäegü ega tayuegu. Erü toxçex rü narümemañ nixi na nüxna ítachoxüxü i ñaã toxone, na törü Corixütawa tayangëxmagüxüçèx. ⁹ Rü ngëmacèx, woo ñoma i toxonewa tangëxmagügu rü ëxna tama nawa tangëxmagügu, rü tanaxwëxe na guxüguma törü Coriarü ngúchaü na taxüxü. Rü ngëmacèx naxcèx tadaugü na tanaxüxü i ngëma nanaxwëxexü i nümax. ¹⁰ Erü guxäätama i yixema rü Cristupëxewa tá tangugü na wüxichigü nayaxuxüçèx i ngëma tüxna üxü. Rü nüma tá wüxichigüxü nanguguarü maxüäx. Rü ngëxgumarüü na ñuxäcü meä imaxëxü rü ëxna chixri imaxëxü ga yexguma ñoma ga taxünnewa iyexmagügu, rü ngëmaäcü tá tüxna nanaxä ya wüxichigü.

Cristu rü taxçex Tupanaxü narüngülxmüxëe

¹¹ Rü ngëmacèx Tupanaärrü orearü uwa tapuracüe rü tayaxucuxëgü i duüxügü na yaxögüäxüçèx. Erü toma rü aixcüma torü Corixü tamuüe. Rü Tupana toxü nacuèx na ñuxäcü yiixü i törü maxü, rü chierüna pema rü chi ta toxü pecuèxgux. ¹² Rü tama tanaxwëxe i wenaxärü togüétüwa tidexagü, natürü pexü tarüngüxëexhaü na pexü nangëxmaxüçèx na tacüçèx tomaä petaäegüxü na nüxü pecuáxüçèx na ñuxäcü penangäxüxü i ngëma duüxügü i pepëxewa nügü írümegünetaxü natürü norü maxüwa rü tamaixaixcumagüxü. ¹³ Rü woo duüxügü toxü daugügu na Tupanagu taxäüäegüxü, rü nüetama nixi i ngëma erü nümatama ya Tupana rü meäma toxü nacuèx. Natürü i pema rü meäma toxü pecuèx na meäma toöexü tacuääcüma pemaä nüxü tixuxü ga norü ore. ¹⁴ Rü Cristu ya poraäcü toxü ngechaäcü

nixī ya ñuxma tomaä icuácü, erü tayaxō na nüma rü guxääärü pecaducèx nayuxü na yexma yanaxoxüçèx ga guxääärü chixexügü. ¹⁵ Rü yemaäcü guxüma ga duüxügütçèx nayu ga Cristu, na ngëma duüxügü i ñuxma maxëxü, rü tama nümatama nagu naxñüexügu namaxëxüçèx, natürü naxcèx na namaxëxüçèx ya yima naxcèx yucü rü wena írüdacü. ¹⁶ Rü ngëmacèx i toma rü tama ñoma i naänecüäx i duüxügü nagu rüxñüexürrü texéxü tangugüarü maxüäx. Rü woo ga üpa rü ñoma ga naänecüäx ga duüxügü nagu rüxñüexürrü Cristuxü tangugü, natürü i ñuxma rü tama ngëmaäcü namaä nagu tarüxñüe. ¹⁷ Rü ngëxguma texé Cristuaxü yaxögxu, rü ngexwacaxüxü i duüxü tixü. Rü nuxcümaüxü ga tümacüma rü marü tüxna inayarüxo, rü ngexwacaxüxü i maxü tüxü nangëxma. ¹⁸ Rü guxüma i ngëma rü Tupana nixī ya naxüçü. Rü nüma nixī ga Cristugagu tamaä inangüxmüexüçèx. ¹⁹ Yerü Tupana rü Cristugagu duüxügumaä nüxü tixuxü na namaä inangüxmüexüçèx. Rü tama duüxügütçèx pecadugu naxñüäcüma nanaxü ga yema. Rü ñuxma rü toxü namu na duüxügumaä nüxü tixuxü na namaä inangüxmüexüçèx. ²⁰ Rü ngëmaäcü Cristuarü orearü ngeruügü tixigü, rü towa nixī i Tupana pexü cèèxüxü na namaä iperüngüxmüexüçèx. Rü ngëmacèx Cristuégagu pexü tacèèxügü na Tupana-maä iperüngüxmüexüçèx. ²¹ Cristu rü taguma pecadu naxü. Natürü tagagu nixī ga Tupana ga ñoma pecaduäxürrüüäcüma namaä naxüäxü na yemaäcü nagagu tüxü ínanguxüxüexüçèx nawa i törü chixexü na aixcüma napëxewa imexüçèx.

6

¹ Rü ñuxma na Tupanaärü ngüxüexü tixigüxü, rü pexü tacèèxü na tama nüxü pexoexüçèx ga yema pemaä na namecümaxü ga yexguma nayuxgu ga Nane. ² Erü Tupana rü norü ore i ümatüxüwa, rü ñanagürü:
 “Rü yema ngunexü ga nagu namexügu na choxü peyaxuxü, rü yexguma nixī ga pexü chaxñüxü. Rü yexguma pexna chanaxuäxügu ga maxü i taguma gúxü, rü yexguma nixī ga pexü charüngüxüexü”,
 ñanagürü. Rü ñuxma nixī i ngëma ngunexü i nagu namexü na Tupanaxü peyaxuxü, rü ñuxma nixī i ngëma ngunexü i pexna naxuaxüäxü i maxü i taguma gúxü. ³ Rü toma rü guxüguma naxcèx tadau na guxäpëxewa meä tamaxëxü na taxucèxma texé chixri torü puracüchiga idexaxüçèx. ⁴⁻⁵ Rü guxüwama duüxügüxü nüxü tadauxüexüna aixcüma Tupanaärü duüxügü tixigüxü. Rü ngëmacèx yaxna namaä taxñüe i ngëxguma woo ngúxü toxü ngupetügu, rü ēxna tacü toxü tauväxgu, rü ēxna tacü rü guxchaxü toxü ngëxmagu, rü ēxna toxü yaçuaixgügu, rü ēxna toxü napoxcuegu, rü ēxna naxjächiäetanügu rü tomaä nanuëgu. Rü poraäcüxüchima tapuracüe, rü ñuxguacü rü tama tapee, rü ñuxguacü rü taiya toxü nangux. Natürü yaxna namaä taxñüe i guxüma i ngëma. ⁶ Rü ngexgumarüxü ta duüxügüxü nüxü tadauxüexüna aixcüma namexü i torü maxü, erü aixcüma Tupanapëxewa meä tamaxë, rü meä Tupanaxü tacuëx, rü yaxna duüxügumaä taxñüe, rü namaä tamecüma. Rü nüxü nüxü tadauxüexüna towa nangëxmaxü i Tupanaäe i Üünexü rü aixcüma guxü i duüxügüxü tangetchaüxü. ⁷ Rü duüxügüxü nüxü tadauxüexüna aixcüma namexü i torü maxü, erü namaä nüxü tixu i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü itanawëx i Tupanaärü pora i towa ngëxmaxü. Rü ngëma toxne ixixü rü ngëma nixī i torü maxü i aixcüma mexü i Tupanapëxewa. Rü ngëmamaä nixī i togü ítapoxüxü i torü uwanügüpëxewa. ⁸ Rü ñuxguacü i duüxügü rü toxü nicuexüügü, rü ñuxguacü rü tacü tomaä nixugüe. Rü ñuxguacü rü meä tochiga nidexagü, rü ñuxguacü rü chixri tochiga nidexagü. Rü woo aixcümachirëx yixü i ngëma ore i nüxü tixuxü, natürü doratëex

toxü nawogüe. ⁹ Rü woo meä toxü nacuègxüchirëxgu, natürü ñoma tama toxü nacuáxürüü tomaä nixigü i duüxügü. Rü ñuxguacü rü wixgutaèx tayue, natürü naetüwa tamaxëäma. Rü toxü napoxcue, natürü tama toxü nadaixichi. ¹⁰ Rü woo tangechaügü, natürü guxüguma tataäegüama. Rü woo ñoma i nañnewa tama tamuärü ngëmaxüägxügü, natürü muxüma i duüxüna tanaxä i taxü i mexü erü togagu nanayaxu i maxü i taguma gúxü. Rü woo taxuüma toxü ngëxmëxgu i ñoma i nañnewa, natürü daxü-guxü i nañnewa rü toxü nangëxma i guxüma. ¹¹ Pa Chaueneëgü i Corítiucüäx, dütçax aixcüma pemaä nüxü tixu rü guxü i torü maxünemaä pexü tangechaügüxüchi. ¹² Rü toma rü tama pexü taxoe, natürü pema waxi nixi i tama petoxwèxexü. ¹³ Rü dütçax, Pa Chaueneëgüx, rü ñoma wüxi i papá naxäcügxü i cèèxüxürü pexü chacëèxü na choxü pengechaügüxüçex ngëma choma pexü changechaügxü.

Tupana ya maxücpata tixigü

¹⁴ ¡Rü tãütäma namaä pexämüçü i ngëma duüxügü i tama yaxögxü! Erü ngëxguma chi ngëmaäcü penaxügxu rü tãütäma guxä wüxigu perüxñüe. ¿Rü ñuxäcü nawüxiguxü i ngëma mexü namaä i ngëma chixexü? ¿Rü ñuxäcü nawüxigu i ngóonexü namaä i eänexü? ¹⁵ ¿Rü ñuxäcü nawüxiguxü ya Cristu namaä i Chataná? ¿Rü ñuxäcü nawüxiguxü i wüxi i duüxü i yaxöoxü namaä i wüxi i duüxü i tama yaxöoxü? ¹⁶ ¿Rü ñuxäcü Tupanapatawa nangëxmaxü i tupananetachicünèxägü? Erü yixema rü Tupana ya maxücpata tixigü, rü tawa namaxü i nümax. Rü Tupana rü pechiga nidexa ga yexguma ñaxgu: “Rü ngëma duüxügüwa tá chamaxü, rü natanügu tá chayarüxüñüxü. Rü norü Tupana tá chixi, rü nümagü rü tá chorü duüxügü nixigü”, ñaxgu. ¹⁷ Rü yemacèx ñanagürü ta ga törü Cori:
“¡Rü ípechoxü i natanüwa i ngëma duüxügü i tama chorü duüxügü ixigüxü!
¡Rü tãxü i nüxü pingögüxü i ngëma chopëxewa chixexü! Rü choma rü tá pexü chayaxu. ¹⁸ Rü choma rü Penatü tá chixi, rü pemagü rü tá chaunegü rü chauxacügxü pixigü”, ñanagürü ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü yexera poraxüchicü.

7

¹ Rü dütçax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, rü ngëma Tupanaärü unetagü i pemaä nüxü chixuxü, rü taxcèx nixigü. Rü ngëmacèx tanaxwèxe na yigüna idaugüxü na tama taxünemaä rü éxna taäëmaä naxüxüçex i ngëma Tupanapëxewa tama mexü. Rü tanaxwèxe i aixcüma Tupanaxü imuüñëäcüma nüxna yigü taxägü rü naxcèxicatama tamaxë.

Pauru rü ngema Corítiucüäxgümaä nataäxë

² Rü tanaxwèxe i toxü pengechaügü. Rü dütçax ga toma rü taxúxemaäma chixexü taxügü. Rü taxúxexüma chixexügu tanguxëë. Rü taxúxexüma tawomüxëëgü. ³ Rü tama pexü chixuxüçex nixi i pemaä nüxü chixuxü i ngëma. Yerü marü pemaä nüxü chixu na ñuxäcü guxü ga chorü maxümaä pexü changechaügxü. Rü ngema pexü na changechaügxügagu rü íchamemare na petanüwa chamaxüxü rü éxna wüxigu pemaä chayuxü. ⁴ Rü ñuxma rü taxucèxma pexü chaxäneäcüma pemaä chidexa erü poraäcü pemaä chataäë. Rü woo ngúxü na tingegüxü, natürü aixcüma choxü penangúchaüxëë rü choxü petaäëxëë. ⁵ Rü yexguma Machedóniäñnewa tangugügucürüwa rü taguma itarüngügü. Yerü guxüwama ga ngexta ítaxixüwa rü nüxü itayangau ga guxchaxügü. Rü duüxügü rü toxü nanaguxchaxëë na tanaxüxü i Tupanaärü puracü rü yemacèx poraäcü taxoegaäxëgü.. ⁶ Natürü ya Tupana ya tüxü taäëxëëcü ya yíxema ngechaügüxe, rü toxü rü ta nataäëxëë ga yexguma toxütawa nanguxgu ga taeneë ga Titu. ⁷ Rü tama yema toxütawa na

nanguxüçèxicatama tataäegü, natürü tataäegü ta yerü ga pema rü poraäcü nüxü penangúchaňxëe rü penataäexëe ga guma taeneë ga Titu. Rü nüma ga Titu rü tomaä nüxü nixu na ñuxäcü poraäcü penaxwèxexü na toxü pedauxü. Rü tomaä nüxü nixu na ñuxäcü naxcèx pengechaňgütü ga yema chomaä pexüxü, rü na ñuxäcü chauxcèx pexoegaäegütü. Rü guxüma ga yema oremaä rü yexeraäcü chataäe. ⁸ Choma nüxü chacuëx rü yema popera ga pexcèx chaxümatüxü rü pexü nangechaňgütü, natürü ñuxma rü marü tama naxcèx changechaü na chanaxümatüxü ga yema popera. Rü noxri rü yemääcü naxcèx changechaü ga yexguma nüxü chacuëxgu ga na pexü nangechaňgütüxü ga yema popera ga yexguma penayauxgu. ⁹ Natürü i ñuxma rü chataäe na pexcèx chanaxümatüxü ga yema popera. Rü tama yema na pengechaňgütücèx chataäe, natürü chataäe yerü yema perü ngechaňgagu Tupanana pecuëxächie rü penaxüchicüü ga perü maxü. Rü pema rü aixcüma Tupanana pecuëxächieäcüma namaä peporae ga yema ngechaü, rü yemaäcü taxuüma ga chixexü pemaä taxü ga yexguma pexcèx tanaxümatüga yema popera. ¹⁰ Rü ngëma ngechaü i Tupana naxwèxexüäcüma namaä iporaexü, rü name nixi, erü ngëma ngechaňgagu naxüchicüü i törü maxü rü ngëmagagu tanayaxu i maxü i taguma gúxü. Rü ngëmacèx taxucèxma naxcèx pixäñxächie i ngëma ngechaü. Natürü ngëma ngechaü i ñoma i naänecüäx i duňxügü nüxü ngëmaxü rü taxuwama name erü yuwa nanaga. ¹¹ Rü yexguma yema poperamaä pexü changechaňxëegü, rü Tupana naxwèxexüäcüma nixi ga namaä peporaexü ga yema ngechaü. ¡Rü dütçax i ñuxma i tacü Tupana pemaä üxü i ngëma perü ngechaňgagu! Yerü yema perü ngechaňgagu rü aixcüma nagu perüxñüe ga yema chixexü ga petanüwa üpetüxü, rü meäma chomaä nüxü pixu ga yema. Rü yema perü ngechaňgagu rü peäewa nangux ga yema chixexü, rü poraäcü Tupanaxü pemuüe. Rü yemacèx penaxwëxe na yéma chaxüxü na pexü chayarüngüxëexücèx yerü penamexëegüchaü ga yema chixexü. Rü yema perü ngechaňgagu rü aixcüma penaxucuxë ga yema duňxü ga chixexü üxü. Rü guxü ga yemawa rü ipenawëx na tama pegagu yiňxü ga yema chixexü ga ngupetüxü. ¹² Rü yemacèx, yexguma pexcèx chanaxümatüga yema popera, rü tama yema duňxü ga chixexü üxüga charüxñüäcüma chanaxümatü, rü tama yema duňxü ga namaä chixexü naxüxüga charüxñüäcüma chanaxümatü. Natürü chanaxümatü ga yema popera na yemawa Tupanapëxewa nüxna pecuëxächiexücèx na ñuxäcü aixcüma toxü pengechaňgütü. ¹³ Rü yema na toxü pengechaňgütü, rü wüxi ga taäe nixi ga toxcèx. Natürü yema taäeärü yexera nixi ga yema taäe ga toxü yexmaxü ga yexguma nüxü tadëüxgu ga Titu ga ñuxäcü taxü ga taäe petanüwa na nayaxuxü. Rü aixcüma guxäma ga pema nixi ga wenaxärü poraäcü nüxü penangúchaňxëexü. ¹⁴ Rü noxri tauta yéma naxüxgu ga Titu, rü namaä nüxü chixu na mexü i duňxügü na pixigüxü. Rü ñuxma rü taxucèxma chaxäne, erü guxüma ga yema Titumaä nüxü chixuxü ga pechiga rü aixcüma ngëmaäcü nixi, yexgumarüü na aixcüma yiňxü ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga pemaä nüxü tixuxü. ¹⁵ Rü ñuxma i Titu rü yexeraäcü pexü nangechaü i ngëxguma nüxna nacuëxächigu na ñuxäcü meä naga pexñüexü rü ñuxäcü nüxü pengechaňäcüma meä penayaxuxü. ¹⁶ Rü choma rü ta poraäcü pemaä chataäexüchi, erü nüxü chacuëx na aixcüma peyanguxëexü ga guxüma ga yema pemaä nüxü chixuxü.

¹ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgx, rü pemaä nüxü tixuxchaü na ñuxäcü Tupana namaä mecümaxü i ngëma yaxögüxü i Machedóniäaneärü ëanegüwa ngëxmagüxü. ² Rü woo taxü ga guxchaxügü nüxü na üpetügxü, natürü nataäegüama. Rü woo tama na namuärü dïeruägxüxü, natürü yema nüxü yexmacü ga dïerumaä meä togüxü narüngüxüëegü. ³ Rü choma nüxü chadau rü pemaä nüxü chixu rü nümagü rü taäeäcüma ngixü inaxägü ga guxcüma ga dïeru ga nüxü tauxchacü na ngixü inaxägüxü. Rü ngletü yemaärü yexera taäeäcüma ngixü inaxägü. ⁴ Rü poraäcü toxü nacèèxügü na tama nüxna tanachuxuxüçex na yemaäcü yema togü ga taeneëgxü nangüxüëegüxüçex. ⁵ Rü yema nagu tarüxnüexüärü yexera ngixü inaxägü ga yema yaxögüxü ga Machedóniäaneçüäx. Yerü Tupananaxira nügü naxägü rü yemawena toxna nügü naxuaxügü na toga naxñüexüçex, yema Tupana naxwèxexürü. ⁶ Rü yemacèx Tituxü tacèèxü na wena petanüwa naxñüçex na ngixü pinguxüëexüçex ga yema dïeru ga marü pemaä ngixü inaxügütü na ngixü penutaquëxexü naxcèx i ngëma togü i taeneëgxü i nüxü nataxuxü. ⁷ Pema rü guxüwama meä ipexü erü meä peyaxögü, rü pexü natauxcha na meä nüxü pixuxü i Tupanaärü ore erü meä nüxü pecuèx na tacüchiga yiixü. Rü aixcüma togüxü perüngüxüëchaü, rü yema pexü tangúexëexüäcüma pegü pengechaügü. Rü ñuxma rü ngëxgumarüü ta penaxwèxe na aixcüma meä ipexixü nawa i ngëma mexü i nacüma na dïeru ngixü ipexäxü naxcèx i ngëma taeneëgxü i nüxü nataxuxü. ⁸ Tama wüxi i mu nixü i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Natürü chanaxwèxemare na nüxü pecuáxü na ñuxäcü taäeäcüma ngixü inaxägüxü ga togü ga yaxögüxü. Rü pemaä nüxü chixu i ngëma na pema rü ta ngixü ipexägxüçex i ngëma dïeru i togü i taeneëgxüarü ngüxüëecex ixicü, na ngëmaäcü ipenawéxüçex na aixcüma nüxü pengechaügüxü. ⁹ Erü pema rü marü nüxü pecuèx na ñuxäcü tamaä namecümaxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü woo nüxü nayexma ga guxüma, natürü ñoma wüxi ga ngearü yemaxüäxürrü pexcèx nügü nixixü na ngëmaäcü pexü nangëxmaxüçex i muxüma i mexügü. ¹⁰ Rü ñuxma rü perü mexüçex nixü i pemaä nüxü chixuxü i ngëma dïeruarü nutaquëzechiga. Rü taunecü ga ngupetüçügutama nixü ga ipenaxügüxü ga ngixü na penutaquëxexü. Rü yema rü aixcüma perü nguchaümaä nixü ga penaxüxü. ¹¹ Rü ñuxma rü yema noxri na meä ipenaxügüxürrü, rü name nixü i taäeäcüma rü perü nguchaümaä peyanguxüe rü ngëma dïeru i pexü ngëxmacüwa ngixü ipexä naxcèx i ngëma peeneëgxü i nüxü nataxuxü. ¹² Erü ngëxguma aixcüma wüxi ya duüxü tümaärü nguchaümaä ngëma dïeru i tüxü ngëxmëxcüwa tümaëneëcex ngixü itaxäxgu, rü Tupana rü taäeäcüma ngixü nayaxu. Erü nüma ya Tupana rü taguma tüxna ngixcèx naca i ngëma tüxü tauxcü. ¹³ Rü ngëmacèx tama chanaxwèxe i ngëma togüxü na perüngüxüëexügagu pexü nataxu i pemax. ¹⁴ Natürü chanaxwèxe i guxäma tüxü nangëxma i tacü i tanaxwèxexü, erü tama name na texéaxü nataxuxü i tacü. Rü ñuxma na pexü nangëxmaxü i perü dïeru, rü name nixü i nüxü perüngüxüëegü i ngëma taeneëgxü i nüxü nataxuxü. Rü ngürüächi to i ngunexügu i pema pexü natauxgu, rü nümagü rü tá nüxü nüxü nangëxma na pexü nangüxüëegüxüçex. Rü ngëmaäcü tá guxätama tawüxigu.

¹⁵ Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Guxema muxüma tüxü yexmaxë rü taxuüma tüxü ínayaxü. Rü guxema noxretama tüxü yexmaxë rü tama tüxü inayataxu”,
ñanagürü.

Titu rü namücügüchiga

¹⁶ Natürü Tupanana moxë chaxä, erü nüma rü Tituxü nagu narüxnüxüë na aixcüma pexü nangüxüëexüçex, ngëma choma pegu charüxnüxürrü. ¹⁷ Rü

nüma ga Titu rü: "Ngü" ñanagürü na wena petanüwa chanamuxü. Yerü nüma rü woetama poraäcü pegu narüxinü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü wena petanüwa naxü, erü nüxü nangúchaü. ¹⁸ Rü Titumaä ngëma tanamu i wüxi i taeneë i guxüma i yaxögüxü nüxü ngechaügüxü erü nüma rü aixcüma meä nüxü nixu i Tupanaärü ore i tükü maxëxëexü. ¹⁹ Rü tama ngëmacèxicatama nixi. Erü guxüma i ngëma yaxögüxü rü ngëma taeneëxü naxunetagü na toxü iyaxümüçüxüçex rü toxü nangüxëexüçex i ngëxguma Yerucharéüwa ngixü tangexgu i ngëma dïëru, na ngëmaäcü nüxü ticusüügüxüçex ya törü Cori, rü na guxäma nüxü dauxüçex na ñuxäcü taäeäcüma yigü rüngüxëegüxü. ²⁰ Rü ítayaga i ngëma taeneë, erü tama tanaxwëxe i texé toxü tixu i yixcama ngïxcex i ngëma tacü i dïëru i taeneëgucex ngixü inutaquëxegucü. ²¹ Erü tama Tupanapëxewaxicatama tanaxwëxe na meä tanaxüxü, natürü guxü i duüßügüpëxewa rü ta tanaxwëxe na meä tanaxüxü. ²² Rü Titumaä rü ngëma to i taeneëmaä petanüwa tanamu i wüxi i to i taeneë i toxü nüxü dauxëexü na aixcüma nüxü nangúchaü na naxüäxü i Tupanaärü puracü. Rü ñuxma rü yexeraäcü petanüwa naxüxchaü i nümax, erü nüxü nacuëx na ñuxäcü pema rü taäeäcüma togüxü na perüngüxëegüchaüxü. ²³ Rü ngëxguma texé pexna caxgu na texe yiixü ya Titu, jrü tümamaä nüxü pixu na nüma rü chomüçü ya wüxiwa chomaä pexcex puracüü na yiixü! Rü ngëma taxre i togü i namüçügü, rü ngëma nixi i yatügü i guxüma i yaxögüxü nüxü unetagüxü na Cristuarü puracü naxügüxüçex. Rü nümagü rü aixcüma norü maxümaä Cristuxü nicuëxüügü. ²⁴ Rü ngëmacèx chanaxwëxe i ngëma taeneëgüxü nüxü pedauxëe na aixcüma nüxü pengechaügüxü, na guxüma i yaxögüxü nüxü cuëxgüxüçex i ngëmachiga. Rü ngëmaäcü guxüma i ngëma yaxögüxü tá nüxü nacuëxgü na aixcüma yiixü i ngëma mexü i ore i pechiga namaä nüxü tixuxü.

9

Yema dïëru ga yema togü ga yaxögüxüçex ngixü inutaquëxecüchiga

¹ Rü taxucèxma tüxcüü pexcex chanaxümatü ngichiga i ngëma dïëru i ngixü penutaquëxegucü naxcex i ngëma taeneëgü i yaxögüxü i Yudéaanewa ngëxmagüxü. ² Erü marü nüxü chacuëx rü perü ngúchaümaä ipenaxä i ngëma dïëru. Rü guxüguma taäeäcüma ngëma yaxögüxü i Machedóniäänewa ngëxmagüxümaä nüxü chixu na ñuxäcü i pema i Acayaanewa ngëxmagüxe rü naï ya taunecügutama marü ípememarexü na ngixü ipexägüxü i ngëma dïëru. Rü yema rünumaëxü ga yaxögüxü ga Machedóniääneçüäx, rü yexguma nüxü naxinüegü na ñuxäcü taäeäcüma togüçex ngixü na ipexägüxü i perü dïëru, rü nümagü rü ta inanaxügü na ngixü inaxägüxü. ³ Natürü i ñuxma rü ngëma petanüwa chanamugü i ngëma taeneëgü na nüxü nadaugüxüçex, na aixcüma yiixü i ngëma nüxü chixuxü i pechiga. Rü chanaxwëxe na aixcüma ípememarexü na ngixü ipexäxü i ngëma dïëru, ngëma taeneëgumää nüxü chixuxürüü. ⁴ Erü ngëxguma chi ñuxre i taeneëgü i Machedóniääneçüäx rü ngürüächi chomaä petanüwa naxixgu, rü tama chanaxwëxe na pexü na iyangauxü na tama aixcüma ípememarexü na ngixü ipexäxü i ngëma dïëru. Rü toxü rü chi wüxi i ãnexüächi nixi, erü marüchirëx namaä nüxü tixu na ñuxäcü aixcüma ípememarexü na ngixü ipexäxü i ngëma dïëru. Rü maneca pexü rü chi ta wüxi i ãnexüächi nixi. ⁵ Rü ngëmacèx nixi i chauxcex namexü na naxcex íchaçaxü i ngëma taeneëgü na nüxira petanüwa naxixüçex rü nümatama pexü yanangüxëegüxüçex na ngixü penutaquëxegüxüçex i ngëma dïëru ga üpamama ngixü pixucü. Rü ngëmaäcü aixcüma tá íimemare i ngëma dïëru i ngëxguma ngëma changuxgu. Rü togü tá nüxü nadaugü na aixcüma perü

ngúchaümaä yïixü na ngïxü ipexägütü rü tama aüäcüma na yïixü. ⁶ |Rü nüxna pecuëxächie i ngema dexa i ñaxü:

“Rü yíxema noxretama i nanetüchire itoxe, rü noxretama i norü o tayaxu.

Natürü yíxema muxü i nanetüchire itoxe, rü muxüma i norü o tayaxu”, ñaxü! ⁷ Rü wüxicigü tanaxwèxe na ngïxü itaxäxü i ngëma ngïgu tarüxñüçü na ñuxre ngïxü itaxäxchaüxü. Rü tama name i aüäcüma ngïxü itaxä rü ëxna texé tükü muäcüma ngïxü itaxä. Erü Tupana rü nüxü nangechaü i ngëma duüxü i taäeäcüma ngïxü ixäxü. ⁸ Rü Tupanamëxëwa nangëxma na poraäcü pexna naxäaxüçèx i guxüma i mexü i pexü taxuxü, na guxüguma pexü nangëxmaxüçèx i ngëma penaxwèxexü rü naëtü na pexü iyaxüxüçèx na togüxü namaä perüngüxëegüxüçèx. ⁹ Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima yatü ya mecü rü norü ngúchaümaä meä inanaxä nüxna i ngëma duüxügü i taxuüma nüxü ngëxmaxü. Rü Tupana rü tá guxügu nüxna nacuëxächi na ñuxäcü namecümaxü i nümax”,

ñanagürü. ¹⁰ Tupana nixü ya tükna naxäcü ya nanetüchire na inatoxüçèx, rü tükna naxäcü i ñna na nangöxüçèx. Rü nüma tá nixü i pexna naxäaxü ya guxünema ya nanetüchire ya penaxwèxene na ipenatoxüçèx. Rü nüma tá nanaxüxëe rü nanayaxëe ya yima nanetüchire. Rü tá nanamuxëe i norü o, na muxüchixü nawa peyaxuxüçèx na ngëmamaä togüxü perüngüxëegüxüçèx.

¹¹ Rü ngëmaäcü i pema rü tá pexü nangëxma i guxüma i mexü na tauxchaäcüma nüxü perüngüxëegüxüçèx i togü. Rü ngëxguma ngëma togü i taeneegüxütawa ngïxü tangegügu i ngëma dïëru i naxcèx ngïxü ipexäcü, rü nümagü rü tá poraäcü Tupanana moxë naxägü ngixcèx. ¹² Erü ngëxguma nüxna ngïxü taxäxgu i ngëma dïëru i nüxü ngïmaä perüngüxëegüçü i ngëma taeneegü, rü tama tacü i nüxü taxuxüçèx icatama ta nixü, natürü naëtü i nümagü i taeneegü rü perü ãmaregagu tá poraäcü Tupanana moxë naxägü.

¹³ Rü nümagü i ngëma taeneegü rü tá Tupanaxü nicuëxüügü, erü ngëma perü ãmaremaä tá nüxü nüxü pedauxëe na aixcüma naga pexïnüëxü i Cristuarü ore i mexü. Rü nümagü rü tá Tupanana moxë naxägü naxcèx i ngëma perü ãmare i perü ngúchaümaä nüxna rü guxüma i yaxögüxüna pexägütü. ¹⁴ Rü ngëxgumarüü i ngëma taeneegü rü tá poraäcü pexcèx nayumüxëgü, erü pexü nangechaügü. Rü tá Tupanana moxë naxägü naxcèx na ñuxäcü nüma ya Tupana poraäcü pexü nangüxëëxü na yemaäcü pexü natauxchaxüçèx na nüxü perüngüxëegüxü. ¹⁵ Rü ngëmacèx i ñuxma rü Tupanana moxë taxä, yerü tükna nanamu ga Nane na törü ãmare yïixüçèx. Rü nataxuma i ore i nagu mexü na nüxü ixuxüçèx na ñuxäcü namaä itaäegüxüchixü i ngëma ãmare.

10

Pauruarü ore rü aixcüma nixü yerü Tupana nixü ga nüxna ägacü

¹ Rü ñuxma rü yema Cristu yaxna tamaä naxñüxürrüü rü tamaä namecümaxürrüü, rü choma rü ta pemaä yaxna chaxñüäcüma rü pemaä chamecümaäcüma pexü chacèèxü na chauga pexïnüëxüçèx. Erü nümaxü i duüxügü rü nüxü nixugü na pexü chamuüxü ega pexütawa changëxmagu natürü ngëxguma pexna chayaxügu rü tama pexü chamuü. ² Natürü ngëxguma ngëma petanüwa chaxüxgu, rü chierü natauxguma na tacüçèx namaä chaporagaxü rü na chanaxucüxëxü i ngëma duüxügü i petanüwa toxü ixuxü na ñoma tama yaxögüxürrüü na tamaxëxü. Erü choma rü íchamemare na namaäxüchi na chidexaxü. ³ Rü aixcüma woo duüxügü tixigü natürü tama ñoma i naanecüäxrüxü togü tadai i ngexguma ítanapoxügu i Tupanaärü ore. ⁴⁻⁵ Erü ngëma toxne i namaä ítanapoxüxü i Tupanaärü ore rü tama ñoma i naänecüäx namaä äxnexü nixü. Erü toma rü toxü nangëxma i Tupanaärü

pora na ngẽmamaã itayanaxoxẽõxçèx i Chatanáärü pora. Rü ngẽmaäcü itayanaxoxẽõ i guxüma i chixexü i ore i Tupanaxü namaã yaxugügütü i duõxügütü. Rü ngẽmaäcü itayanaxoxẽõ i guxüma i Tupanaäärü uwanügütü ore i nügütü namaã yacuëxügütüäcüma duõxügütümaã nüxü yaxugügütü na tama Tupanaäxü yaxõgütüäxçèx. Rü guxüma i tacü i nagu naxñüexü i ngẽma duõxügütü i chixexü, rü Cristuna tanaxuaxü na nüma namaã inacuáxçèx.

⁶ Rü wüxicana marü meã Cristuga pexñüegü, rü toma rü ítamemare na tüxü tapoxcuexü ya guxãma ya texé ya tama naga ñüexü i Cristuarü ore.

⁷ Pema rü norü duxétüxünewaxicatama nixü i penangugüxü i wüxi i duõxü. Natürü ngẽxguma texé tûgütü cuëxgu na Cristuarü duõxü tüxü, rü name nixü i nüxü tacuëx na toma rü ta tümarüü Cristuarü duõxügütü tixigütü. ⁸ Rü woo írarüwa chanangupetüxü i na chaugü chicuëxüüxü namaã i ngẽma na Tupana toxü muxü, natürü taxucèxma naxcèx chaxãne. Erü aixcüma Cori nixü ya toxü mucü na pexü tarüngüxüegüxçèx na yexeraäcü meã peyaxõgütüçèx. Rü tama tacü rü chixexügu pexü na tayixëõxçèx nixü i toxü namuxü. ⁹ Rü tama chanaxwèxe i nagu perüxñüe na pexü íchabaixgüchaüxü namaã i ngẽma poperagü i pexcèx chaxümatüxü. ¹⁰ Erü nümaxü i duõxügütü rü nüxü nixugü na chorü poperawaxicatama pexü íchabaixgüxü, natürü chomaxüchi pexütawa changexmagu rü tama aixcüma nüxü chacuëx na ñuäcü mea chidexaxü na ngemaäcü chauga pexü chaxñüexüexüçèx, ñaxümaã choxü nixugüe. ¹¹ Natürü texe ya ngemaäcü idexáxe rü tanaxwèxe i nagu tarüxñü rü ngẽma pexna tayaxüguäcüma torü poperawa pemaã nüxü tixuxürrüü tátama tixigü i ngẽxguma petanüwa tangẽxmägütü. ¹² Toma rü tama tanaxwèxe i namaã togü tawüxiguxü i ngẽma yaxõgütü i tama Tupana toxmëxwa ngẽxmägütüexü. Yerü Tupana nixü ga tomaã nüxü ixucü na ngextá nanaxwèxexü na tapuracüexü. Rü nüma nixü ga noxri Corítiuwa ga petanüwa toxü nangugüxüexü na pemaã nüxü tixuxüçèx ga norü ore. ¹⁴ Rü yemaäcü toxira nixü ga noxri petanüwa tangugüxü na pemaã nüxü tixuxüçèx ga yema Cristuarü ore. Rü ngẽmacèx i ñuäxma na petanüwa taxixü, rü tama tanangupetüxü i ngẽma Tupana tomaã nüxü ixuxü, yerü nüma nixü ga toxü namuxü na pexü tarüngüxüegüxçèx. ¹⁵ Rü ngẽmacèx tama togüarü puracümaämare nixü i togü ticuëxügütü. Rü tama nüxü tachopetüchaü i ngẽma Tupana tomaã nüxü ixuxü na pexü tangúexüexü. Natürü ngema pexü tanaxwæxü nixü na yexeraäcü nüxü pecuáxü i Tupanaarü ore na ngemaäcü yexera peyaxõgütüçèx. ¹⁶ Rü ngẽxguma marü petanüwa tangugüguwena rü tanaxwèxe i ngẽma duõxügütü i perü yéamaxüra ngẽxmägütü i ngextá taguma texé nüxü íixuxüwa taxü na ngẽmamaã rü ta nüxü tixuxüçèx i ore i mexü. Erü tama tanaxwèxe i togüarü puracümaä togü ticuëxügütü. ¹⁷ Erü Tupanaäärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngẽxguma texé tûgütü icuëxüüchaügu, rü name nixü i törü Corixü ticuëxüü, erü nüma nixü i tüxü nangüxüexü”,
 ñanagürü i ngẽma ore. ¹⁸ Erü ngẽma yatü i aixcüma Tupanapẽxewa mexü rü tama nügütama nicuëxüü. Natürü ngẽma yatü i törü Cori nüxü icuëxüüxü nixü i aixcüma Tupanapẽxewa mexü.

11

Pauru rü nüxü nixuchiga ga yema orearü uruügüneta ga tama Tupana imugütü

¹ Rü ñuxma i ngëma tá pemaä nüxü chixuxü, rü bexmana pexcèx rü wüxi i ngëäemare nixi, natürü chanaxwèxe i choxü iperüxñüemare rü yaxna chomaä pexñüe. ² Erü Tupana pexü inuxüxürü pexü chinuxü. Erü chaugagu nixi i Cristuaxü peyaxögüxü, rü marü Cristuna pexü chaxuaxü na noxrüxicatama pixigüxüçèx. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i ngearü chixexüäe Cristuxü pexü chawëx ñoma wüxi i pacü i taguma yatüxü cuëxcürü. ³ Natürü chaxoe-gaäe rü yema äxtape norü doramaä Ebaxü na womüxëexürü, ngürüächi tá ta texé pexü tawomüxëe, na nüxü perüxoexüçèx na Cristugu perüxñüexü rü naxcèxicatama na pemaxëxü. ⁴ Erü pema rü tauxchaäcü nixi na pexü nawomüxëegüxü. Rü ngëxguma ínangugügu i duüßügü i pemaä nüxü ixuxü i to i Ngechuchuchiga ya tama yima toma nüxü tixuchigacü, rü pema rü nüxü peyaxögü i ngëma duüßügü. Rü pema rü taâeäcüma penayaxu i to i naäe i tama Tupanaäe i Üünexü ga marü peyaxuxü ixixü. Rü peyaxögü i to i ore i tama Tupanaärü ore i mexü ga noxri peyaxuxü ixixü. ⁵ Dúcèx, rü woo nawe perüxixgu i ngëma togü i orearü uruügüneta, natürü chauxcèx rü taxuwama choxü narüyexeragü. ⁶ Rü woo tama choxü nangëxmagu i tauxcha na duüßügüpëxewa chidexaxü, natürü aixcüma meä nüxü chacuëx i ngëma nachiga chidexaxü. Rü ngëma rü guxüma i torü puracüwa marü pexü nüxü tadauxëe i guxüguma. ⁷ ¿Pexcèx rü chixexü pemaä chaxü ga yexguma chaugü ícharüxíragu na pexü chataxëexüçèx rü chöxmëxmaä chapuracügu na ngetanüäcüma pemaä nüxü chixuxü ga Tupanaärü ore i tüxü maxëxëexü? ⁸ Rü aixcüma yema togü ga yaxögüxü choxna ngixü ägütü ga dïerü ngixü chayaxu na yemamaä petanüwa chapuracüxüçèx rü pexü charüngüxëexüçèx. ⁹ Rü yexguma petanüwa chayexmagu rü aixcüma choxü itaxu ga dïerü, natürü taguma texéna ngixüçèx chaca. Rü taeneëgü ga Machedóniäänewa ne ïxü rü choxna ngixü naxägü ga yema choxü tauxcü. Rü yemaäcü tama pexütawa ngixüçèx íchaca ga yexguma. Rü ñuxma rü ta tagutáma tacüçèx pexna chaca. ¹⁰ Rü Cristu ya chowa ngexmacüégagu pemaä nüxü chixu i ngema na aixcüma ngetanüäcüma petanüwa chapuracüxü. Rü ngema rü chorü taäxë nixi. Rü taxucürüwa texe i guxü i Acáyaanewa choxna tanayaxu i ngema taäxë. ¹¹ ¿Rü tacüçèx yiixü i ngëmaäcü chidexaxü? ¿Exna pexcèx rü tama pexü changechaüxüçèx yiixü i ngëmaäcü chidexaxü? Dúcèx, pemaä nüxü chixu rü Tupana nüxü nacuëx na ñuxäcü aixcüma pexü changechaüxü. ¹² Natürü ngëma na ngetanüäcüma pemaä nüxü chixuxü i ngëma ore, rü ngëmaäcü tá chanaxüecha na taxucürüwa chixri chauchiga yadexagüxüçèx i ngëma togü i orearü uruügüneta i nügü ixuxü na toxrü naxügüäxü i Tupanaärü puracü. ¹³ Nümagü rü aixcüma orearü uruügüneta nixigü, rü duüßügüxü nawomüxëegü. Rü nümagü rü togu nügü nicuxgü, rü nügü nixugü na Cristu yamugüxü. ¹⁴ Rü ngëma rü taxucëxma namaä pebaixächiäegü. Erü woo i Chataná rü ta rü Tupanaärü orearü ngeruü i daxüçüäx i yauracüxürüüäcü nügü nangoxëe. ¹⁵ Rü ngëmacèx woetama ngëmaäcü nixigü i ngëma duüßügü i Chatanääxü puracüexü. Rü nümagü rü duüßügü i mexü ügütü nügü nicuxgü. Natürü ngëma ngëmaäcü ixigüxü, rü Tupana tá nanapoxcue naxcèx i ngëma chixexü i naxügüxü.

Pauru rü yema puracü ga Ngechuchu nawa namuxüwa ngúxü ninge

¹⁶ Rü wena pemaä nüxü chixu rü tama chanaxwèxe i nagu perüxñüe na wüxi i äüäexü chiixü. Natürü ngëxguma chi ngëmaäcü chomaä nagu perüxñüegü, rü tama chanaxwèxe i choxna penachüxu na ñoma wüxi i äüäexü rü chaugüétüwa chidexaxü, na ngëmaäcü choma rü ta írarüwa chaugütama chicuëxüüxüçèx. ¹⁷ Rü ñuxma na chaugüétüwa chidexaxü rü

ngēma rü tama törü Coriarü mu nixī. Natürü ñoma wüxi i ãūāēxü nügü icuèxüxürü nixī i chidexaxü. ¹⁸ Rü ñuxma na nangēxmaxü i muxüchixü i duüxügü i ñoma i nañnewa nügü icuèxügüxü, rü choma rü tá ta írarüwa chaugü chicuèxü. ¹⁹ Pema rü nagu perüxñüe rü nüxü cuèxüchigüxü pixígü. Natürü taãēäcüma yaxna namaä pexñüe i ngēma duüxügü i tama naãēxü icuáxü. ²⁰ Rü yaxna namaä pexñüe i ngēma duüxügü i nügüxü pexü puracüexéexü, rü ngēma ngetanüäcüma pexü puracüexéemarexü, rü ngēma pexü womüxéegüxü, rü ngēma chixri pexü yauxgüxü, rü ngēma pemaä guxchigagüxü. ²¹ Rü woo wüxi i ãnexüchi nixī na pemaä nüxü chixuxü, natürü chauxcèx rü tama aixcüma pexü nüxü tadauxëe ga torü pora ga yexguma petanüwa tayexmagügu. Natürü ñuxma na tama namuüëxü na nügü yacuèxügüxü i ngēma togü i duüxügü, rü choma rü ta taxucèxma chamüü na chaugüétüwa chidexaxü woo pexcèx rü taxuwama namexgu i ngēma nüxü chixuxü. ²² Nümagü rü nügü yaxugügu rü Yudíugü nixígü. Natürü choma rü ta Yudíu chixī. Rü nümagü nügü yaxugügu rü Iraétanüxügü nixígü. Natürü choma rü ta rü Iraétanüxü chixī. Rü nümagü rü nügü yaxugügu rü Abráütanüxü nixígü. Natürü choma rü ta Abráütanüxü chixī. ²³ Nümagü rü nügü yaxugügu rü Cristuaxü napuracüe. Natürü choma rü norü yexera Cristuaxü chapuracü. Rü ngēma ñachagürü pexü woo pema nagu perüxñüeü na ñoma wüxi i ãūāēxürü chidexaxü. Rü ngēma duüxügüarü yexera poraäcü Tupanaäxü chapuracü. Rü norü yexera chapoxcu, rü norü yexera choxü naçuaixgü ga duüxügü. Rü muëxpüxcüna rü ãüçümaxüchixüwa chayexma rü wixguxüchi taëx choxü nimëxgü. ²⁴ Rü 5 ēxpüxcüna nixī ga 39 ga cuaximaä choxü napoxcu-güxü ga chautanüxügü ga Yudíugü. ²⁵ Rü tomaëxpüxcüna nixī ga naîmaä choxü naçuaixgüxü, rü wüxicana ga nutamaä choxü ïnamuxüchigüxü. Rü tomaëxpüxcüna nixī ga guma wapuru ga nagu chixüxüne rü chomaä inanguxü. Rü wüxicana ga yexguma chomaä inanguxgu ga wapuru rü wüxi ga chütaxü rü wüxi ga ngunexü chinge na taxü ga taxtuarü ngäxürtüga mürapewaétüga chatunagüäcüma chiwëxëxü. ²⁶ Rü poraäcü nu ne chanaxü, rü poraäcü ãüçümaxüwa chayexma yerü natügü ga ãüçümaxügu chixügü, rü ngítëèxgüxü rü chixexü chomaä naxügüchaü. Rü woo chautanüxügü ga Yudíugütanüwa, rü woo yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxtanüwa, rü woo ïänegüwa, rü woo namagüwa, rü woo taxtü i taxüwa rü ãüçümaxüwa chayexma. Rü yema duüxügü ga chomüçügüneta ixígüxtanüwa rü ta ãüçümaxüwa chayexma. ²⁷ Rü poraäcü chataarü puracüäx, rü muxüchixü ga guxchaxügü choxü nangupetü. Rü muëxpüxcüna rü tama chape, rü chataiya, rü chítawa. Rü muëxpüxcüna rü tama chachibü, rü choxü nanadeyu, rü choxü nataxu ga chauxchiru. ²⁸ Rü naëtüwa i guxüma i ngēma, rü guxü i ngunexügu rü chaxoegaäe naxcèx i guxüma i ngēma yaxögüxü i guxü i ïännewa ngëxmagüxü. ²⁹ Rü ngëxguma chi texé tama poragu, rü choxü rü ta nangux. Rü ngëxguma chi wüxic texéxü pecadugu nguxëëgu, rü chauäewa nangux i ngēma. ³⁰ Natürü ngëxguma chi chaugü chicuèxüchaügu, rü tá chaugü chicuèxü naxcèx na duüxügü choxü dauxü na taxuwama chamevä. ³¹ Rü Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristunatü ya mecü na guxüguma nüxü icuèxügüxü, rü nüxü naçuèx na aixcüma yiixü i ngēma nüxü chixuxü. ³² Rü yexguma Damacuwa chayexmagu, rü guma ïaneärü ãëxgacü ga Aretaarü ngüxëëruü, rü norü churaragüxü namu na nüxna nadaugüxüçèx ga guma ïaneärü poxeguxüärü ïägxü na choxü yayauxgüxüçèx ga yexguma chi ýéma íchaxüüxgu. ³³ Natürü yema ïaneärü poxeguxüärü ïägxäcüwa rü wüxi ga pexchigu choxü ínarüçhüxüetaügü ga chomüçügü. Rü yemaäcü chiña naxchaxwa ga yema ãëxgacü.

12

Tórü Cori rü Pauruxü nangoxetüxēē rü nüxü nüxü nacuèxēē ga tacü ga ēxüguxü

¹ Taxuwama name na texé tögü icuèxüüxü. Natürü tá pemaā nüxü chixuama na ñuxäcü törü Cori choxü nangoxetüxēēxü rü ñuxäcü choxü nüxü na nacuèxēēxü ga tacü ga ēxüguxü. ² Rü 14 ga taunecü marü nangupetü ga na Tupana daxüguxü ga nañnewa ga nüma ínayexmaxüwa choxü nagaxü. Natürü tama nüxü chacuèx rü chauäewaxicatama nixi ga yéma choxü nagaxü, rü ēxna guxü ga chaxunemaä yiixü ga yéma choxü nagaxü. Rü Tupanaxicatama nüxü nacuèx i ngëma. ³⁻⁴ Rü aixcüma meäma nüxü chacuèx na daxüguxü ga nañnewa choxü nagaxü ga Tupana, natürü tama nüxü chacuèx rü guxü ga chaxunemaä yéma choxü naga rü ēxna tama. Rü Tupanaxicatama nixi ya nüxü cuacü i ngëma. Rü yéma nüxü chaxinü ga ore ga ēxüguxü i guxüma i duüxügüna chuxuxü na nüxü yaxugüxü. ⁵ Rü choma rü chi name na chaugü naxcèx chicuèxüüxü i ngëma, natürü tääutáma ngëmaäcü chanaxü. Erü ngëma ngúxü na chingexümaäxücatama tá nixi i chaugü chicuèxüüxü. ⁶ Natürü ngëxguma chi chaugü chicuèxüüchaügu, rü tää chima wüxi i ngëäemare nixi i ngëma, erü aixcüma nixi i ngëma ore i nüxü chixuxü i chauchiga. Natürü tama chaugü chicuèxüü na taxúema nagu rüxñüxüçèx na ngëma chowa nüxü naxñüüexü rü nüxü nadaugüxüärü yexera chiixü. ⁷ Natürü törü Cori rü tama nanaxwèxe i poraäcüxüchima chaugü namaä chicuèxüüxü ga yema ēxüguxü ga mexëchixü ga choxü nüxü nacuèxēēxü. Rü yemacèx chaxunewa nananguxéē ga wüxi ga choxü ngúxü ñoma wüxi ya tuxu chaxunewa ingaxixürüü. Rü yema rü ñoma wüxi ga Chatanáärü orearü ngeruürüü chauxütawa nangu na choxü nachixewexüçèx na tama chaugü chicuèxüüxüçèx. ⁸ Rü tomaäxpüxcüna törü Corina chaca na choxü iyanaxoxéêäxüçèx ga yema choxü ngúxü. ⁹ Natürü nüma ya törü Cori rü ñanagürü choxü:

“Rü cuma nüxü cucuèx na guxüguma cuvä changechaü, rü ngëxícatama nixi i cunaxwèxexü. Rü ngëma duüxügü i tama poraexüwa nixi i aixcüma chanangoxéêxü i ñuxäcü na chaporaxü”, ñanagürü choxü. Rü ngëmacèx chataäe ega tama chaporagu. Erü ngëxguma tama chaporagu rü ngëxguma nixi i chowa inawéäxü i norü pora ya Cristu. ¹⁰ Rü ngëma na Cristuxü na changechaüxügagu nixi i yaxna namaä chaxñüxü ega woo chaturagu rü woo tacü chomaä yaxugüegu i duüxügü. Rü woo choxü natauxgu i chorü ngëmaxügü, rü woo duüxügü rü chowe yangëxütanügu, rü woo guxchaxügü choxü ngëxmagu rü Cristucèx rü yaxna namaä chaxinü i guxüma i ngëma. Erü ngëxguma chaturagu, rü ngëxguma nixi i yexeraäcü Cristu choxü poraxéêxü.

Pauru rü naxcèx naxoegaäe ga yema yaxögüxü ga Corítiuwa yexmagüxü

¹¹ Maneca ñoma wüxi i äüäexüärü chidexa, erü ngëmaäcü chaugü chicuèxüü. Natürü pegagutama nixi i düxwa ngëmaäcü chaugüétüwa chidexaxü, yerü pema chi nixi ga choxü picuèxüügüxü, rü tama i chomax. Rü woo taxuwama chame i chomax, natürü taxuwama choxü narüyexeragü i ngëma orearü uruügüneta i nawe perüxixü. ¹² Rü yexguma petanüwa chayexmagu, rü yaxna pemaä chaxñüäcüma pexü nüxü chadauxéē na aixcüma Cristu choxü muxü na nüxü chixuxüçèx ga norü ore. Rü cuèxruügümaä pexü nüxü chacuèxéē ga yema. Rü pexü nüxü chadauxéē ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaä üxü. ¹³ Rü yexguma petanüwa chayexmagu rü pemaä chamecüma yema guxüma ga togü ga yaxögüxümaä na chamecümaxürüütama. Natürü wüxiwaxicatama nixi ga íchatüxü yerü ga petanüwa rü tama ngíxü chayaxu ga dñeru yema togü ga yaxögüxütanüwa ngíxü chayaxuxürüü. Rü chanaxwèxe i choxü nüxü pengechaü i ngëma.

14 Rü ñuxma rü marü íchamemare na norü tomaëxpüxcüna pexü íchayadauxü. Rü tãütáma tacüçèx pexna chayaca. Erü tama perü ngëmaxügütex petanüwa chaxü, natürü pexcèxüchi nixi i ngëma chaxüxü. Pema rü chauxacügü pixigü i Tupanaärü orewa. Rü ngëma papá rü mamáärü puracü nixi na naxäcügüna naxäaxü i ngëma nüxü taxuxü. Rü tama naxäcügüarı puracü nixi na nanatüna rü naëna naxägüäxü. **15** Rü choma rü íchamemare na chorü ngúchaümaä pexcèx ichanaxäxü i guxüma i tacü i choxü ngëxmaxü rü woo chaugütama rü ta na ichaxäxü na aixcüma meä peyaxögxüçèx. Natürü chauxcèx rü ngëxguma yexeraäcü pexü changechaügu, rü pema rü yexeraäcü nüxü perüxoetanü na choxü pengechaüxü. **16** Rü nümaxü i duüxügü i petanüwa, rü woo nüxü nacuëgxü na taguma tacüçèx pexütawa íchaçaxü, natürü nümagü rü nüxü nixugüama na pexü chawomüxëëäcüma perü díeru ngixü chayaxuxü. **17** ¿Exna pema nagu perüxñüegu rü yema duüxügü ga petanüwa chamugüäwa pexü chawomüxëë? **18** Rü Titumaä nüxü chixu na petanüwa iyadauxüçèx. Rü namaä yéma chanamu ga yema to ga taenee. ¿Exna pema nagu perüxñüegu ga Titu rü pexü yéma nayawomüxëë? ¿Tama exna aixcüma yiixü na chauxrüü meä na namaxüxü rü chauxrüü mexügu naxñüxü ga Titux? **19** Bexmana pema tá nagu perüxñüe rü ngëmaäcü tidexagü, erü togüétüwatama tachogüchaü. Natürü, Pa Chaueneëgü ya Pexü Tangechaügüex, rü Tupanapëxewa rü Cristuégagu nixi i tidexagüxü na yexeraäcü meä Tupanaäxü peyaxögxüçèx rü yexeraäcü meä na pemaxëxüçèx. **20** Erü chaxoegaäe rü ngëxguma wena pexü íchayadëuxgu, rü ngürüächi tama choma chanaxwèxexüäcüma ípemaxë, rü ngëmacèx i pema rü tãütáma chomaä petaäegü. Rü chaxoegaäe erü ngürüächi tá pexü ichayangau na pegüchi ípexaiexü, rü pegüarü ngëmaxüçèx pixäüxächigüxü, rü pegümaä penüexü, rü pegüguxicatama íperüxñüexü, rü pexoregütëègxüxü, rü toguäxü pixuxü, rü pegü picuëxüügxü, rü chixexü ípexüexü rü ngëmaäcü chixri ípemaxëxü. **21** Rü chaxoegaäe rü ngëxguma wena petanüwa chaxüxgu, rü ngürüächi Tupana rü pegagu tá choxü naxänexëë. Rü ngürüächi ngechaü tá choxna pexä, erü muxëma i petanüwa rü marü ñuxgumama pecadu taxügüecha, rü tama nüxü tarüxoechaü na Tupanapëxewa chixexü taxügüxü rü naï i ngemaämare na tamaxëxü rü guxüma i togü i chixexü na taxügüxü.

13

Pauru nayaxucuxë ga yema yaxögüxü ga Corítiucüäx rü ñuxüchi nüxü narüümoxë

1 Ñuxma rü norü tomaëxpüxcüna tá nixi na petanüwa chaxüxü. Rü Tupanaärü ore rü tamaä nüxü nixu rü ngëxguma texé chixexü üxgu rü taxre rü exna tomaëxpüx i duüxügü nüxü daugügu rü nüxü yaxugügu na aixcüma yiixü, rü aixcüma tá poxcu tümamaä taxuegu ya yíxema chixexü üxe. **2** Rü ngëmacèx i pema i üpamamatama pecadu ügüechaxe rü guxåma i pema ya chixri maxëxë, rü ñuxma na woo pexna chayaxüguxü rü we-naxärü pexna nüxü chacuëxächixëë rü ngëxguma tá ngëma chaxüxgu rü aixcüma tá chanamexëë i guxüma i ngëma chixexü i petanüwa ngëxmaxü, rü tãütáma chanangupetüxëëmare i ngëma. **3** Rü pema na naxcèx iperüdaunüxü na Cristu chowa idexaxü, rü ngëxguma ngëma chaxüxgu, rü ngëxguma tá nixi i nüxü pedauxü na aixcüma chowa na yadexaxü ya Cristu. Rü nüma ya Cristu rü chowa tá pexü nüxü nadauxëë na tama naturaxü natürü aixcüma yanguxëëäxü i norü ore rü tükü napoxcuexü ya yíxema chixexü ügüxe. **4** Rü aixcüma nixi ga Cristu ga ñoma wüxi ga duüxü i turaxürüü nügü yaxixëëxü ga yexguma curuchawa yapotagu. Natürü i ñuxma rü

Tupanaärü poragagu namaxű. Rü ngēxumarüü i toma na norü duňxügü tixīgxüü, rü turae i toxonewa. Natürü ngēma na norü duňxügü tixīgxüü, rü Tupanaärü poragagu tá tamaxē na pexű tarüngüxēegüxüçèx. ⁵ Rü name nixī i pegütama pengugü na nüxű pecuáxüçèx ngoxi aixcüma meā peyaxōgū. Rü name nixī i pegü penguguarü maxüäx rü ngoxi Tupanapēxewa pime. ¿Tama ēxna nüxna pecuèxächie na Ngechuchu ya Cristu rü pewa nangēxmaxű ega aixcüma peyaxōgü? ⁶ Rü chierüna nüxű pecuèxgu na toma rü tama orearü uruňgünetamare na tixīgxüü. ⁷ Rü Tupanana naxcèx taca na taxuňma i chixexű na pexügxüçèx. Rü tama duňxügüpēxewa togü ítarütagüxüçèx nixī na ngēmaäcü tayumügxü. Natürü Tupanana naxcèx taca i ngēma na aixcüma meā naxcèx pemaxēxüçèx woo duňxügü nagu rüxñüegu na toma rü ítatüemarexű. ⁸ Toma rü taxucürüwama chixri nachiga tidexagü i Tupanaärü ore i aixcüma ixīxű, erü toma rü naetüwa tachogü i ngēma ore. ⁹ Rü tá tataäegü ega aixcüma peporaegu i perü maxüwa rü ngēmacèx natauxgu i tacüçèx pemaä na taporagaexű. Rü Tupanana tá naxcèx tacaama na pexű naporaexēxüçèx i perü maxüwa na dûxwa aixcüma mexű i norü duňxügü na pixīgxüçèx. ¹⁰ Rü naxüpa na pexű na íchayadauxű nixī i pexcèx chanaxümatüxű i ñaä popera, na ngēxguma ngema changuxgu rü nataxuxüçèx i tacüçèx pemaä na chaporagaxű. Erü törü Cori choxű namu na pexű charüngüxēxüçèx na yexeraäcü meā peyaxōgüxüçèx, rü tama chixexű pemaä na chaxügxüçèx nixī i choxű namuxű. ¹¹ Rü ñuxma na ichayacuèxēxü i ñaä popera, Pa Chaueneëgü, rü chanaxwèxe i meā pexű naxüpetü rü naxcèx pedau na ñuxäcü aixcüma meā Tupanacèx pemaxēxű. Rü name nixī i pegü petaäëxēegü rü wüxigu perüxñüe rü meā yaxna pegümaä pexñüe rü aixcüma pegü pengechaügü. Rü nüma ya Tupana ya tükű ngechaücü rü tükű rüngüxmüëxēecü, rü guxügutáma pemaä inarüxäüx. ¹² Rü chanaxwèxe i wüxichigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perümoxëgü. ¹³ Rü guxüma i togü i taeneëgü i yaxögxüü rü pexű narümxëgü. ¹⁴ Rü ñuxma rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexű narüngüxëe, rü Tanatü ya Tupana rü pexű nangechaü, rü Naäe i Üünexű rü guxüguma pemaä inarüxäüx.

Rü nuäma pexna,
Pauru

POPERA GA GÁRATAANEWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxǖ narǖmoxē ga yema yaxögütǖ ga Gárataaneärǖ ïñegǖwa yexmagütǖ

¹⁻² Pa Toeneëgü i Yaxögütǖ i Gárataaneärǖ ïñegǖwa Ngëxmagütǖx, choma i Pauru rǖ namaǟ i guxǖma i taeneëgü i nuǟ chauxütawa ngëxmagütǖx nixī i pexcèx tanaxümatǖx i ñaǟ popera. Rǖ choxǖ nixī ga namugütǖx ga Ngechuchu ya Cristu rǖ Tanatǖ ya Tupana. Rǖ aixcüma tama duǖxǖgü nixī ga choxǖ unetagütǖx na chanaxǖxǖcèx i ñaǟ Tupanaärǖ puracǖ. Natürǖ Tanatǖ ya Tupana ga Ngechuchuxǖ írüdaxëëcǖ rǖ nümatam ya Ngechuchu ya Cristu nixī ga choxǖ naxunetagütǖx. ³ Rǖ chanaxwèxe i Tanatǖ ya Tupana rǖ törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcǖ pexǖ narǖngütǖxëē rǖ pexǖ nataǟëxëē. ⁴ Rǖ nüma ga törǖ Cori ya Ngechuchu rǖ nügǖ inaxǟ na törǖ pecaducèx nayuxǖxǖcèx na nüxna tǖxǖ ínanguxǖxëëxǖcèx i guxǖma i ñoma i naǟneärǖ chixexǖ. Rǖ yemaäcǖ nanaxǖ, yerǖ yema nixī ga Tanatǖ ya Tupanaärǖ ngúchaǖ. ⁵ ¡Namexëchi ya Tupana i guxǖguma! Rǖ ngëmaäcǖ yiñ̄.

Nataxuma i to i ore i tǖxǖ maxëxëëxǖ

⁶ Rǖ yema na Cristuaxǖ pengechaǟtümǖgütǖxǖcèx nixī ga pexna naxuxǖ ya Tupana na penayaxuxǖcèx i maxǖ i taguma gúxǖ. Rǖ ñuxma rǖ poraäcǖ chabaixǟchiǟ, erǖ paxaxǖchi ipenaxǖgǖ na Tupanana pixigachixǖ, na nawe perǖxǖxǖcèx i to i nguxëëtae i nagu perǖxñǖegǖ rǖ pexǖ maxëxëëxǖ. ⁷ Natürǖ tama aixcüma nangëxma i to i nguxëëtae i nawa nayaxuxǖ i maxǖ i taguma gúxǖ. Natürǖ nangëxma i ñuxre i duǖxǖgǖ i pexǖ naguxchaxëëchaǖxǖ, rǖ nanaxǖchicǖgütǖchaǖ i ngëma nguxëëtae i mexǖ ga pemaǟ nüxǖ chixuxǖ ga Cristuchiga. ⁸ Rǖ toma rǖ marǖ pexna tanaxǟ ga yema nguxëëtae i aixcüma ixixǖ i Ngechuchuchiga. Rǖ ngëxguma chi texé pexǖ ngúexëëgu i to i nguxëëtae, rǖ name nixī i noxtacüma Tupana tǖxǖ napoxcu. Rǖ woo choma chixigu, rǖ ëxna tacǖ rǖ Tupanaärǖ orearǖ ngeruǖ i daxǖcǖñǟx yixigu i pexǖ nguxëëxǖ i to i nguxëëtae, rǖ name nixī i noxtacüma Tupana tǖxǖ napoxcu. ⁹ Rǖ ñuxma rǖ wena pemaǟ nüxǖ chixu ga yema noxri pemaǟ nüxǖ chixuxǖ. Rǖ ngëxguma chi texé pexǖ ngúexëëgu i wüxi i to i nguxëëtae i tama yema noxri peyaxuxǖrǖ ixixǖ, rǖ name nixī i noxtacüma Tupana tǖxǖ napoxcu. ¹⁰ Rǖ tama chomaǟ na petaǟëgütǖxǖcèx nixī i ngëma ñachaxǖ. Erǖ tama naxcèx chadau na duǖxǖgǖ chomaǟ taǟëgütǖxǖ, natürǖ Tupana chomaǟ taǟëxǖcèx nixī i chadauxǖ. Erǖ ngëxguma chi duǖxǖgütǖxǖcatama chataǟëxëëchaǖgu, rǖ tå̄u chima Cristuarǖ puracütanǖxǖ chixī.

Ñuxäcǖ Pauruxǖ nayaxu ga Tupana na norǖ puracǖwa namuǟxǖcèx

¹¹ Natürǖ, Pa Chaueneëgǖ, chanaxwèxe i nüxǖ pecuèx na ñaǟ ore i mexǖ i nüxǖ chixuxǖ, rǖ tama duǖxǖgütǖaǟwa yiñ̄xǖ na ne naxǖxǖ. ¹² Yerǖ tama wüxi i ga duǖxǖxǖtawa naxcèx changux. Natürǖ Ngechuchu ya Cristutama nixī ga choxǖ nüxǖ cuëxëëcǖ. ¹³ Pema rǖ marǖ nüxǖ pexñǖchiga na ñuxäcǖ chamaxǖxǖ ga ǖpa ga yexguma Yudíugütǖmagu chixǖxgu. Rǖ nüxǖ pexñǖchiga na ñuxäcǖ poraäcǖ nawe chingëchigütǖxǖ ga guxǖma ga Tupanaärǖ duǖxǖgǖ ga yaxögütǖxǖ rǖ ñuxäcǖ chixri namaǟ na chaxǖpetǖxǖ na yemaäcǖ nüxǖ nüxǖ charǖxoxëëxǖcèx ga yema na Ngechuchuaxǖ yaxögütǖxǖ. ¹⁴ Rǖ muxǖma ga chautanǖxǖgǖ ga Yudíugǖ ga chorǖ nayaǟxǖguraǖxǖärǖ yexera nagu chixǖ ga yema Yudíugütǖma. Yerǖ

norü yexera meäma chayanguxëe ga nacümagü ga nuxcümaägütü ga chorü oxigü nagu ixü. ¹⁵⁻¹⁶ Natürü yexguma tautama chabuxgu, rü woetama Tupana choxü naxuneta na choxü namuxüçèx na chanaxüçèx i norü puracü. Rü nüma rü chauxcèx naca na noxrü chixixüçèx yerü poraäcü choxü nangechaü. Rü yexguma Tupana naxwèxegu, rü choxü nüxü nacuèxëe ga Nane ya Cristu. Rü yemaäcü nanaxü na ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxümaä nüxü chixuxüçèx na ñuxäcü Ngechuchugagu tükü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yexguma yemaäcü Tupana choxü nüxü cuèxëeëgu ga Nane, rü taxuénama chayaca. ¹⁷ Rü bai ga Yerucharéüwa na chaxüxü na nüxna chayaçaxüçèx ga yema togü ga ngúexügü ga nüxira Tupana imugüxü. Natürü ga choma rü yexgumatama Arábiaanewa chaxü. Rü yemawena, rü Damacuarü iñancèx chataegu. ¹⁸ Rü tomaëxpüx ga taunecügwena rü düxwa Yerucharéüwa chaxü na Pedruxü chacusxüçèx. Rü 15 ga ngunexüntama naxüntawa chayexma. ¹⁹ Rü yéma nüxü chadau ta ga Chaütiágu ga törü Cori naëneë. Natürü taxuüma ga togü ga ngúexügü ga törü Cori imugüxüxü chadau. ²⁰ Rü Tupana choxü nadau na aixcüma yiixü i ngëma ore i ñuxma pexcèx chaxümatüxü. ²¹ Rü yemawena, rü Chíriaanewa rü Chiríchiaanewa chaxü. ²² Natürü yema taeneëgü ga Cristuaxü yaxögütü ga Yudéaanewa yexmagüxü, rü taguma choxüxüchi nadaugü. ²³ Rü yema nüxü naxñüëxü ga chauchiga rü ñaäxïcatama nixi:

“Rü ngëma Pauru ga üpa tawe ingëchigüxü, rü ñuxma rü duüxügümäa nüxü nixu i Tupanaärü ore i mexü, rü namaä nayaxucuxë na Cristuaxü yaxögütüxüçèx. Rü ngëmaäcü nanaxü i ñuxma rü woo ga noxri rü inayanaxoxëëchaü ga yema ore”, ñaxü. Rü yexicatama nixi ga chauchiga ga nüxü naxñüëxü. ²⁴ Rü yexguma ga yema duüxügü rü Tupanaxü nicuèxüügü nagagu ga yema Tupana chomaä üxü.

2

Yema togü ga ngúexügü ga Tupana imugüxü rü meä Pauruxü nayauxgü

¹ Rü 14 ga taunecüwena rü wenaxärü Yerucharéüwa chaxü namaä ga Bernabé. Rü Titu rü ta íchayaga. ² Rü yéma chaxü yerü Tupana choxü nüxü nacuèxëe ga na nanaxwèxexü na yéma chaxüxü. Rü yéma Yerucharéüwa, rü yema yaxögütüxüärü ãëxgacügümääxïcatama changutaquëxe. Rü meäma namaä nüxü chixu ga nachiga ga yema Tupanaärü ore i mexü ga nüxna chaxäxü ga yema duüxügü i tama Yudíugü ixigüxü. Rü yemaäcü meäma namaä nüxü chixu na ñuxäcü na yiixü ga chorü nguxëëtae, yerü tama chanaxwèxe na yixcura rü choxü nüxü naxoexü rü ngëmaäcü natüçèxmamare na yiixü i ngëma puracü i chaxüxü. ³ Rü yema yaxögütü, rü nümagü rü ta norü me nixi ga yema chorü nguxëëtae. Rü yemacèx rü woo tama Yudíu na yiixü ga Titu rü taguma na ínawiechëxmüpëzechiraüxü, natürü yema ãëxgacügü rü tama nanamu na ínawiechëxmüpëzechiraüxüçèx. ⁴ Natürü aixcüma nixi ga ñuxre ga taeneëgüneta ixigüxü ga bexmamare tatanügu nachocuxü. Rü yemagü nixi ga naxwèxegüxü na inawiüchëxmüpëzechiraüxü i ngëma yaxögütü i tama Yudíugü ixigüxü. Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixigüxü, rü yema taeneëgüneta rü bexma tatanügu nachocu na tükü nangugügütüxüçèx na ñuxäcü Cristu nüxna tükü ínguxüxëëxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Yerü nümagü nanaxwèxegü na wenaxärü nagu ixixü ga yema mugü ga guxchaxü ga Moïché ümatüxü. ⁵ Natürü bai ga írarüwa naga na taxñüëxü ga yema duüxügü. Yerü tama tanaxwèxegü na texé pexü naxüchicüüxü i ngëma ore i mexü i aixcüma ixixü i tamaä nüxü ixuxü i ñuxäcü tükü na nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü ega Cristuaxü yaxögütü.

⁶ Natürü yexguma yema yaxōgūxūärü äëxgacügü ga Yerucharéüwa yexmagüxü nüxü ïnüegü ga ñuxäcü na yïlxü ga chorü nguxëëtae, rü namaä nataäegü rü taxuüma ga tacü ga togü ga mugü choxna naxägü na namaä changúexëëtaexüçex. Natürü tama yema na äëxgacügü yixigüxügü charüxñü, erü nüxü chacuëx na Tupanapëxewa rü guxâma na wüxiguxü. ⁷ Natürü nümagü ga yema äëxgacügü, rü nüxü nicuëxächigü na choxü yïlxü ga namuxü ga Tupana na yema duüxügü ga tama Yudíugü ixigüxümaä nüxü chixuxüçex ga norü ore i mexü, yexgumarüü ga Pedruxü na namuxürüü ga Tupana na Yudíugümaä nüxü yaxuxüçex ga yema ore. ⁸ Rü gumatama Tupana ga Pedruxü mucü na Yudíugümaä nüxü na yaxuxü ga ore i mexü, rü gumatama Tupana nixi ga choxü mucü na yema duüxügü ga tama Yudíugü ixigüxümaä nüxü chixuxüçex ga yema ore. ⁹ Rü yemacëx ga Chaütiágu rü Pedru rü Cuáü ga yaxōgùxüärü äëxgacügü, rü nüxü nicuëxächigü na choxü naxunetaxü ga Tupana na chanaxüxüçex i ngëma puracü. Rü yemacëx ga yema äëxgacügü, rü tomëx niyauxächigü ga choma rü Bernabé na toxü nüxü nadauxëegüxüçex na aixcüma namüçügü tixigüxü i ngëma puracüwa. Rü nümagü rü ta norü me nixi na ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxütanüwa na tanaxüxü i Tupanaärü puracü rü nümagü i Yudíugütanüwa. ¹⁰ Rü toxna naxcëx naca na nüxü tarüngüxëegüxüçex ga yema yaxōgùxü ga ngearü dñeruãgxüxü. Rü yexicatama nixi ga toxna nüxü nacuëxächixëëxü. Rü choma rü ta ngëmatama nixi i guxüguma woetama meäma chaxüxü.

Pauru rü Aǖtioquíawa Pedruxü naxucuxë

¹¹ Natürü yixcüra ga yexguma Aǖtioquíawa naxüxgu ga Pedru, rü noxtacüma nüxü nüxü chaxñinxüëë, yerü tama aixcüma name ga yema naxüxü namaä ga yema yaxōgùxü ga tama Yudíugü ixigüxü. ¹² Yerü noxri rü yema duüxügü ga tama Yudíugü ixigüxümaä nachibü ga Pedru. Natürü yexguma yéma nangugüga ga ñuxre ga Yudíugü ga yaxōgùxü ga Chaütiágu yéma mugüxü, rü Pedru rü marü tama yema duüxügü ga tama Yudíugü ga yéma ngugüxü ga nagu ïxü ga yema nacüma na Tupanacëx ínawiechëxmüpëechiraügxü. ¹³ Rü yema togü ga Yudíugü ga yaxōgùxü, rü yexguma nüxü nadaugüga ga yema Pedru üxü, rü nümagü rü ta nanaxügü ga yema chixexü rü naxcëx nawoeguchaü ga yema nuxcümaügxü ga nacümagü. Rü düxwa ga Bernabé rü ta natanüga naxä ga yema chixexü ügxü. ¹⁴ Natürü yexguma nüxü chadëuxgu na tama Tupanaärü ore i mexü tükü nguxëëxüäcüma na namaxëxü ga yema yatügü, rü guxü ga yaxōgùxüpëxewa Pedruxü nüxü chaxñinxüëë. Rü ñacharügü nüxü:

“Rü dñucax i cuma na Yudíuchirëx quiixü, cuma rü tama aixcüma Yudíugücümagu quixü. ¿Rü ñuxäcü i ñuxma i cunamuxü na Yudíugücümagu naxixü i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxü?” ñacharügü nüxü.

Yudíugü rü woo ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxü rü norü õgagu nixi i nayaugüäxü i maxü i taguma gúxü

¹⁵ Rü pemaä nüxü chixu rü toma rü aixcüma torü bucümatama Yudíugü tixigü rü Tupanaxü tacuëxgü. Rü ngëmaäcü tama duüxügü i tama Tupanaxü cuëxgüxü tixigü. ¹⁶ Rü nüxü tacuëxgü rü yema nuxcümaügxü ga mugü ga Moiché ümatüxü rü tama tükü nimexëë i Tupanapëxewa, erü taxucürüwama texé aixcüma naga taxñinüë i ngëma mugü. Natürü i ñuxma rü Tupana tükü nadau na imexü ega Ngechuchu ya Cristuaxü yaxōgüga. Rü yemacëx ga toma rü ta Ngechuchu ya Cristuaxü tayaxögü na torü õgagu Tupana toxü nadauxü na timexü. Erü nüxü tacuëxgü rü tama ngëma mugügagu nixi na Tupanapëxewa tamexü ya wüxie, erü taxucürüwama texé aixcüma

naga taxinü i ngëma mugü na ngëmaäcü Tupanapëxewa tamexüçèx. ¹⁷ Rü ñuxma i yixema rü Cristuaxü tayaxögü, rü ngëmacèx nixi i Tupanapëxewa imexü. Natürü ngëxguma chi wüxi i ngunexügu rü yixema nagu rüxñüegu rü mugügu na ixixügagu yixigu na Tupanapëxewa imexü, rü maneca tá nagu tarüxñüe na Cristu tükü pecaduäxëëxü. Natürü dütçax, rü tama ngëmaäcü nixi erü Cristu rü tagutáma texéxü napecaduäxëë. ¹⁸ Choma rü marü nüxü charüxo na nagu charüxñüxü na mugügu chixüxügagu Tupanapëxewa chamexü. Natürü ngëxguma chi wenaxärü naxcèx chataegugu i ngëma nuxcümaägxü i mugü rü chi nüxü charüxoxtu na Cristuaxü chayaxööxü, rü chi aixcüma wüxi i pecaduäxü chixi. ¹⁹ Yerü yexguma yema mugüwa changuxgu, rü dütwa nüxü chicuëxächi na tama yanguxü ga yema mugü na choxü namexëëxü Tupanapëxewa. Yerü taxucürüwama aixcüma naga chaxinü ga guxüma ga yema mugü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Cristuaxü chayaxöö na Tupanapëxewa chamexüçèx rü naxcèxicatama chamaxüxüçèx. Rü Cristu rü curuchagu nayu na iyanaxoxüçèx ga nuxcümaäxü ga chorü maxü ga choxü yexmaxü ga yexguma yema mugügu chixüxgu. ²⁰ Rü ñuxma rü marü tama chaugümaätama ichacuëx, natürü Cristu nixi ya chomaä icuäcü erü chowa namaxü. Rü ñuxma rü Tupana Nane ya Cristuaxü chayaxööcüma nixi i chamaxüxü i ñoma i naännewa. Rü nüma nixi ga choxü nangechaüüxü, rü nügü inaxäxü na chauxcèx nayuxüçèx. ²¹ Rü tama nüxü chaxoxchaü i ngëma mexü ga Tupana taxcèx üxü ga yexguma nayuxgu ga Cristu. Yerü yexguma chi yema mugügu ixixügagu Tupanapëxewa imexgu, rü natüçèxmamare chi nixi ga na nayuxü ga Cristu.

3

Ñuxma rü tama ngëma mugügu taxi erü marü Cristuaxü tayaxögü

¹ Pa Chaueneëgü i Gárataanecüäx, pema rü pengëäégümare. Rü yexguma petanüwa tayexmagüga rü meäma guxäpëxewa pemaä nüxü tixu rü pexcèx tanangoxëë na ñuxäcü curuchagu taxcèx nayuxü ga Ngechchu ya Cristu. ¿Rü texé pexü tawomüxëë i ñuxma na tama naga pexñüexüçèx i ngëma ore i aixcüma ixixü ga pemaä nüxü tixuxü? ² Rü wüxi i orecèx pexna chaca, rü ¿ñuxäcü yiixü ga penayaxuxü ga Tupanaäë i Üünexü? ¿Exna pexcèx rü yema mugü na pinguxëëgxügagu yiixü ga penayaxuxü, rü exna ngëma ore i mexü ga nüxü pexñüexü rü pixögxügagu yiixü? ³ Pema rü pengëäégümare rü poraäcü ípetüe. Noxri rü Cristuaxü peyaxögü yerü Tupanaäë i Üünexü pewa napuracü. ¿Rü ñuxäcü i ñuxma i nagu perüxñüexü na wenaxarü naxcèx pewoeguxü i ngëma nuxcümaxüxü i mugü i taguma maxü pexna äxü? ⁴ Pema rü poraäcü Tupana pexü narüngüxëë. Rü chierü tama natüçèxmamare yixigu ga yema, erü taxucürüwa natüçèxmamare nixi. ⁵ Rü yexguma Tupana pexna namuxgu ga Naäë i Üünexü rü petanüwa naxüägu ga taxü ga mexügü ga norü poramaä naxüxü, rü ¿tacügagu nixi ga naxüäxü ga yema? ¿Pexcèx rü mugü na pinguxëëgxügagu yiixü ga Tupana naxüxü ga yema? Tama yemagagu nixi. Tupana rü petanüwa nanaxü ga yema taxü ga mexügü yerü nüxü peyaxogü ga norü ore ga nüxü pexñüexü. ⁶ Rü dütçax, pemaä nüxü chixu rü name nixi i nuxcümaäcü ga torü oxi ga Abráürrü pixigü. Yerü Abráü rü Tupanaäxü nayaxö, rü yemacèx Tupana nüxü nadau ga na namexü. ⁷ Rü ngëmawa nüxü pedau rü ngëma duüxügü i Tupanaäxü yaxögüxü nixi i aixcüma Abráütanüxü ixigüxü i Tupanapëxewa. ⁸ Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu na ñuxäcü Tupanapëxewa tá na yamexü i ngëma duüxügü i yaxögüxü i woo tama

Yudíugü ixígüxü. Rü yemaäcü nüxü nixu naxüpa ga na nangupetüxü. Yerü Tupana rü nuxcümamatama Abráümaä nüxü nixu ga ñaa ore i mexü i ñaxü: “Rü cugagu tá nüxü charüngüxü i guxüma i nachiüñanecüäx i duüxügü”, ñaxü. Rü yemaäcü nüxü tacuèx rü Cristu rü Abráütaa na yiixü.⁹ Rü ngëmacèx i ñuxma rü Tupana nanayaxu i guxüma i duüxügü i yaxögüxü, yexgumarüü ga Abráü ga yaxöcüxü na nayaxuxürüü.¹⁰ Natürü chixexüwa nangëxmagü i guxüma i ngëma duüxügü i nagu rüxñüexü na mugü yanguxëegüxügagu Tupanapéxewa yamexü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Rü guxüma i duüxügü i tama aixcüma yanguxëegüxü i guxüma i ngëma mugü i ümatüxü, rü chixexüwa nangëxmagü”, ñanagürü. Erü nüxü tacuèxgü na taxucüruwama aixcüma texé yanguxëexü i guxüma i ngëma mugü.¹¹ Rü ngëmaäcü meäma nangox na tama ngëma mugü tinguxëexüçèx yiixü na texé Tupanapéxewa mexü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Rü yíxema tümaärü ògagu Tupanapéxewa mexë, rü yíxema tá tixi ya aixcüma tükü nangëxmaxë i maxü i taguma gúxü”, ñanagürü.¹² Natürü ngëxguma nagu rüxñüegü na mugü inguxëexüçèx yiixü na Tupanapéxewa imexü, rü taxucèx chima tüxcüü tayaxögü. Erü Tupanaärü orewa rü ngëmachiga naxümatü, rü ñanagürü: “Rü yíxema aixcüma meäma yanguxëexë i guxüma i mugü, rü ngëmagagu tá tükü nangëxma i tümaärü maxü”, ñanagürü. Natürü ngëma mugü rü düxwa chixexüwa tükü naga erü taxucüruwama texé aixcüma meä tayanguxëe.¹³ Natürü ga Cristu rü nawatükü ínanguxüxü i ngëma mugü ga chixexüwa tükü yexmagüxëexü. Rü taxcèx nixi ga chixexüwa nayexmaxü ga yexguma curuchagu nayuxgu. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa, rü ñanagürü: “Rü guxäma ya yíxema wüxi i naïwa tükü natuxëegüäcüma yúxe, rü chixexüwa tangëxma”, ñanagürü.¹⁴ Rü yemaäcü curuchagu nayu ga Ngechuchu ya Cristu na nüxü nangüxëexüçèx i guxüma i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü, yema Tupana Abráümaä ixunetaxürüü. Rü taxcèx rü ta nayu ga Cristu na yíxema rü ta nüxü yaxögüxüçèx rü nayauxgüxüçèx i Tupanaäe i Üünexü i tamaä inaxunetaxü.

Tupanaärü uneta rü ngëma mugüarü yexera name

¹⁵ Pa Chaueneëgüx, ñuxma rü tá pemaä nüxü chixu i wüxi i cuèxrüü na ñuxäcü duüxügü tacü nügümaä mexëexü. Rü düçax, ngëxguma chi wüxi ya yatü rü texémaä tacüçèx inaxunetagu rü chi wüxi i poperagu meä naxümatüägu i ngëma, rü taxucürüwa texé itayanaxoxëe rü ëxna tanaxüchicüü i ngëma norü uneta.¹⁶ Rü düçax, rü yexgumarüütama nixi ga nangupetüxü ga yexguma Tupana rü Abráümaä rü Abráütaamaä inaxunetagu. Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü tama “Abráütaagü” ñanagürü, yerü tama muxüma ga duüxügüchiga nidexa. Natürü yema ore rü “Abráütaa” ñanagürümare, yerü wüxitama ga duüxüchiga nixi ga yadexaxü. Rü yema rü Cristuchiga nixi.¹⁷ Rü ngëmaäcü pemaä chanangoxëe na Tupana rü Abráümaä namexëëäxü rü namaä inaxunetaxü na Cristugagu tá yiixü i duüxügüxü nangüxëexü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü yema Moïché ümatüxü ga mugü ga 430 ga taunecü yema unetawena ínguxü, rü taxucüruwama inayanaxoxëe ga yema Tupanaärü uneta ga nüxira Abráümaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta napora i ngëma uneta.¹⁸ Rü ngëxguma chi mugü inguxëegüxügagu yixigu na Tupana tükü rüngüxëexü, rü natüçèxmamare chi nixi ga yema Tupanaärü uneta ga nüxira Abráümaä nüxü yaxuxü.

Natürü aixcüma nixī na ngetanüäcüma Abráüxü nangüxēexü ga Tupana, yerü yemaäcü marü namaä inaxuneta. ¹⁹ Rü ñuxma rü çtacüwa namexü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü? Rü dÜcax, Tupana rü marü Abráümaä inaxunetaguwena nixī ga duÜxÜgüna naxääxü ga yema mugü, na yemaäcü duÜxÜgüxü nüxü nadauxëexÜcèx na ñuxäcü poraäcü pecadu naxüexü. Rü yemaäcü nixī ñuxmata ínangu ga guma Abráütaa ya Cristu. Rü gumachiga nixī ga Abráümaä inaxunetaxü ga Tupana ga noxrix. Rü yexguma ínanguxgu ga yema mugü, rü Tupana rü daxÜcÜäx ga norü orearü ngeruÜgÜmaäxíra nüxü nixu. Rü yemagü nixī ga nüxü Moïchémää nüxü ixugüxü, rü núma ga Moïché rü duÜxÜgümaä nüxü nixu. ²⁰ Natürü yexguma Tupana Abráümaä ixunetagu, rü númaxÜchima ga Tupana nixī ga Abráümaä nüxü yaxuxü ga yema norü uneta. Rü tama togümaäxíra nüxü nixu na yemagü nüxü Abráümaä nüxü ixugüexÜcèx.

Tacücèx duÜxÜgüna nanaxä ga Tupana ga yema mugü

²¹ ¿Rü ñuxü ñapegüxü i ñuxmax? ¿Pexcèx éxna rü yema Moïché ümatüxü ga mugü rü inayanaxoxëe i Tupanaärü unetagü? Rü dÜcax, tama ngëmaäcü nixī. Yerü yexguma chi naporagu ga yema mugü na tÜxna naxääxü i maxü i taguma gÜxü, rü chi Tupanapëxewa time i ngëxguma meäma yanguxëegu. ²² Natürü tama ngëmaäcü nixī. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü tadau na guxüma i duÜxÜgü rü pecadutüüwa nangëxmagüxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü yíxema Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögÜxexicatama tixī ya nayauxgüxe i ngëma maxü i aixcüma mexü i Tupana tamaä ixunetaxü. ²³ Rü yexguma tauta ínanguxgu ga Cristu na nüxü yaxögÜxÜcèx, rü mugütüüwa tayexmagü rü tamaä inacuëx. Rü yemaäcü tixigü rü ñuxmata Tupana taxcèx nangoxëe ga Ngechuchu ya Cristu na nüxü yaxögÜxÜcèx. ²⁴ Rü yemaäcü ga yema mugü rü tamaä inacuëx ñuxmata CristuxÜtawa tÜxü nagagü na nüxü yaxögÜxÜcèx rü ngëmaäcü Tupanapëxewa imexÜcèx. ²⁵ Natürü i ñuxma na marü núma nanguxü ya Cristu na nüxü yaxögÜxÜcèx, rü marü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü. Rü ñuxma rü marü taxucèxma tÜxcÜü tamaä inacuëx i ngëma mugü. ²⁶ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuaxü peyaxögÜxü, rü TupanaxäcÜgü pixigü i guxäma i pemax. ²⁷ Rü ñuxma na Cristuégagu ípebaiÜxü, rü Cristuarü pixigü rü núma rü pemaä inacuëx na naxrÜü pixigüxÜcèx. ²⁸ Rü ñuxma rü Tupanapëxewa rü nüetama nixī ega woo Yudíugü pixigügu rü éxna tama. Rü nüetama ega woo wÜxi i coriarü duÜxÜgü pixigügu rü éxna taxúxearü duÜxÜgü pixigügu. Rü nüetama ega woo piyatügu rü éxna pingexgu. Erü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duÜxÜgü na pixigüxü, rü wÜxitama i duÜxü pixigü i guxäma i pemax. ²⁹ Rü ñuxma na Cristuarü pixigüxü, rü ngëmacèx waxi nixī na aixcüma Abráütaagü pixigüxü. Rü ngëmacèx i pema rü tá ta penayaxu i guxüma ga yema Abráümaä inaxunetaxü ga Tupana.

4

¹ Rü dÜcax, ngëxguma wÜxi i buxü yunatügu, rü ngëma buxü rü tama ngëxgumatama nanayaxu i nanatüarü ngëmaxÜgü. Rü woo guxüma i nanatüarü ngëmaxÜärü yora yixigu, natürü ngëxÜrÜÜxü i nanatüarü puracütanÜrÜÜmare nixī ñuxmata nayèx. ² Rü ngëmacèx nangëxma i ngëma buxüärü dauruü i namaä icuáxü rü nüxü nüxna dauxü i ngëma nanatüarü ngëmaxÜgü ñuxmata nawa nangu ya yima taunecü ya noxri nanatü nagu unetacü na ngëma buxü rü nügÜmaä inacuáxÜcèx. ³ Rü yexgumarüü nixī ga tamaä nangupetüxü ga noxrix. Yerü yexguma tauta Cristuxü icuëxgu, rü natüüwa tayexmagü ga yema naäegü i chixexÜgü i ñoma i naänemaä

icuègxüxü. ⁴ Natürü yexguma nawa nanguxgu ga yema ngunexü ga inaxunetaxü ga Tupana, rü núma nanamu ga Nane. Rü duňxügürüü wüxi ga ngewa nabu ga guma Nane. Rü yema Moñché ümatüxü ga mugütüüwa nayexma ga yexguma nabuxgu. ⁵ Rü yemaäcü núma nangu ga Tupana Nane na tükü ínanguxüxüëxüçèx i guxäma i yixema ga noxri mugütüüwa na iyexmagüxü. Rü yemaäcü tükü narüngüxüë ga núma ga Tupana Nane na Nanatü ya Tupanamaä tükü yaxuxüçèx na aixcüma naxäcügxüchi ixígüxü. ⁶ Rü Tupana pexna nanamu ga Naäe i Üünexü na pexü nüxü nadauxëëxüçèx na aixcüma naxäcügxüchi pixígüxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü marü name i “Pa Chaunatü”, ñaperügü nüxü ya Tupana. ⁷ Rü ngëmacèx i ñuxma rü Tupanaxäcügxüchi quixi, rü tama wüxi i norü duňxümare quixi. Rü ñuxma na naxäcügxüchi quiixü, rü norü ngúchaü nixi na cuxna naxääxü i guxüma i tacü i noxrü ixixü.

Pauru rü yema yaxögxüçèx naxoegaäe

⁸ Rü ūpa ga yexguma tauta Tupanaxü pecuèxgu, rü perü tupanane-tagütüüwa peyexmagü rü nüxü picuèxüügü ga yema tama aixcüma Tupana ixígüxü. ⁹ Natürü i ñuxma na Tupanaxü pecuáxü rü núma rü na pexü nacuáxü, rü ¿tüxcüü wena naxcèx pewoeguchaü i ngëma naäegü i chixexügü i ñoma i naänemaä icuègxü? ¿Rü tüxcüü penaxwèxe na wena natüüwa pegü pengëxmagüxüëxü i ngëma naäegü i tama aixcüma poraexü i natüçèxmamare ixígüxü? ¹⁰ Rü dütçax i pemax, rü ñuxma rü ta ngëma nuxcümaägxü i Yudíugücmagu pexiäma woo Cristuaxü na peyaxögxü. Erü penaxaure i ñuxre i ngunexügü rü ñuxre ya tauemacügü rü ñuxre ya taunecügü rü ñuxre i petagü, erü nagu perüxñüe na ngëmaäcü Tupanapéxewa tá pimexü. ¹¹ Rü ngëmacèx poraäcü chaxoegaäe, erü ngürüächi natüçèxmamare tá nixi ga yema puracü ga petanüwa chaxüxü. ¹² Pa Chaueneëgü, pexü chacèèxü na chauxrüü nüxü perüxoexü na nagu pexiäü i ngëma Yudíugüärü mugü. Erü ñuxma na Cristuwe charüxüxü rü marü nüxü charüxo na nagu chixüxü ga yema mugü ga ūpa tama nagu pexiäü. Rü dütçax, yexguma noxri petanüwa chayexmagü rü tama choxü pexo, rü ngëmacèx chanaxwèxe i ñuxma rü ta chauga pexiñüe. ¹³ Rü pema rü marü nüxü pecuèx rü yexguma noxri pemaä nüxü chixuxgu ga Tupanaärü ore i mexü, rü yema na chidaawexügagu nixi ga petanügu charüxäüxü rü pemaä nüxü chixuxü ga Tupanaärü ore. ¹⁴ Rü yema daawe ga choxü yexmaxü, rü woo pexcèx rü wüxi ga wèxtümüü nixi, natürü tama choxü pexo rü tama choxü ípetèxüchi. Natürü meäma choxü peyauxgü ñoma wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü i daxüçüäx chiixürüü. Rü ñoma Ngechuchu ya Cristu chiixürüü, meäma choxü peyauxgü. ¹⁵ ¿Natürü tacü ēxna nangupetü namaä ga yema perü taäe ga noxri pexü yexmaxü? Erü pemaä nüxü chixu rü noxri petanüwa chayexmagü rü poraäcü chomaä petaäegü. Rü yexguma chi pexü natauxchagu, rü pemaä nanguxügu, rü chi pexetü peyaxu na choxna penaxäxüçèx, yerü yemaäcü poraäcü chomaä petaäegü ga yexguma. ¹⁶ ¿Natürü tacü pexü naxüpetü i ñuxmax? ¿Pexcèx rü ēxna perü uwanü chixi yerü pemaä nüxü chixu ga Tupanaärü ore i aixcüma ixixü? ¹⁷ Rü ngëma duňxügü i pexü ngúexëëxü na Yudíugücmagu na pexiäüçèx, rü pegu narüxñüeneta, tama aixcüma tacü rü mexüçèx nadaugü. Erü númagü rü toxna pexü nixigachixëëchaü na ngëmaäcü naga pexiñüëxüçèx. ¹⁸ Rü ngëma togü rü marü name na pegu naxiñüëxü, natürü nanaxwèxe na perü mexüçèx nadaugüxü i guxüguma. Rü tama name na petanüwa changëxmaguxicatama perü mexüçèx na nadaugüxü i ngëma togü. ¹⁹ Pa Chauxacügü, wenaxärü ñoma wüxi i mama ngíxäcümaä nguxnecacürüü poraäcü pexcèx ngúxü chinge na aixcüma meä Cristuaxü peyaxögxüçèx

rü aixcüma naxcèx na pemaxëxüçèx. Rü ngëmaäcü tá chixí ñuxmatáta Cristu naxwèxexürüü pixígü i perü maxüwa. ²⁰ Rü chierü ñuxmatama pexütaxa changëxmagu na pemaä chidexaxüchixüçèx, rü tama ñuxmarüü pexcèx chanaxümatümarexüçèx. Erü ñuxma rü tama nüxü chacuèx na tacüga pemaä charüxñinxüü.

Ore i cuèxruü i Abráüxütaxü ga Agáchiga rü namèxüchi ga Charachiga

²¹ Rü pema na ngëma Moïché ümatüxü i mugütüüwa pegü pengëxmagüxëechaüxü, rü chanaxwèxe i chomaä nüxü pixu ngoxi aixcüma nüxü pecuá na ñuxü ñaxü i ngëma mugü. ²² Erü ngëma mugüwa nüxü tadau rü Abráü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga nane rü naxütaxü ga Agawa nüxü nayexma, rü naï ga nane rü namèxüchi ga Charawa nüxü nayexma. ²³ Rü guma nane ga naxütaxüwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yema nixí ga norü ngúchaü ga Abráü. Natürü guma nane ga namèxüchiwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yemaäcü inaxuneta ga Tupana. ²⁴⁻²⁵ Rü pemaä nüxü chixu i ngëma ore erü ngëmawa nangëxma i tacü i aixcüma ixixü i pexcèx changoxëechaüxü. Rü yema taxre ga ngexügü rü taxre i cuèxruügü nixigü na ngëmawa nüxü icuáxüçèx na ñuxäcü Tupana duüxügüxü rüngüxëeñexü na naxütaxa nangugüxüçèx. Rü yema nüxiraüxü ga norü ngüxëe nixí ga yexguma Chinañärü mèxpünewa Moïchénä naxäägu ga norü mugü na naga naxinüexüçèx ga duüxügü. Rü yema mugü ga Moïchénä naxäxü ga Chinañwa rü Agá iyixí ga norü cuèxruü. Rü yema nge ga Agá rü naxütaxü iyixí ga Abráü rü yemacèx ga ngixäcügü rü ngixrüütama togütüüwa nayexmagü rü tama ínanguxü. Rü yemaäcü ga yema nge rü wüxi i cuèxruü iyixí nachiga i ngëma Yudíugü i ñuxma maxëxü rü ngëma mugüwe rüxixü. Erü nümagü rü ñuxma rü ta natüüwa nangëxmagü i ngëma mugü ga Moïché yaxuxü ga mèxpüne ga Chinañ ya Arábiaanewa ngëxmanewa. Rü ñuxma rü ta ngëma mugügu naxí rü tama nüxü narüxoe. ²⁶⁻²⁸ Natürü yema nge ga Abráü namèxüchi rü tama Agárüü iyixí. Rü ngíne ga Ichaá rü nabu yerü Tupanaäxü nayaxö ga Abráü ga yexguma Tupana namaä nüxü ixuxgu rü tá na nüxü nayexmaxü ga wüxi ga nane. Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, yixema rü ta tayaxö i ngëma Tupana tamaä ixunetaxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü tama ngëma nuxcümaügüxü i mugütüüwa tangëxmagü. Rü ngëmaäcü Abráü namèxüchixacügürüü tixigü. Rü ngëmaäcü nüxü tadau na aixcüma Tupana yanguxëeñexü i norü ore ga Abráü namèxüchichiga ümatüxü i ñaxü:

“¡Natañé, Pa Ngecü i Ngexacüçü! ¡Rü curü taäemaä rüxáixnaxü woo tagumachiréx na cuxäxäcüxü! Erü tá cuxäxäcü, rü ngëma ngexü i cuxütaxü i cuteaxü ãxäcüxüärü yexera tá cuxü nangëxma i cuxacügü”,

ñaxü. ²⁹ Natürü guma Abráü nane ga naxütaxüwa nüxü yexmacü, rü chixri namaxü namaä ga guma Abráü nane ga Tupanaäärü unetagagu bucü. Rü ngëxgumarüü ta i ñuxma rü yixema i Tupanaäe i Üünexügagu tükü na nangëxmaxü i maxü, rü chixri tamaä nachopetü i ngëma Yudíugü i naxwèxegüxü na nagu ixixü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü. ³⁰ ¿Natürü ñuxü ñaxü i Tupanaäärü ore i ümatüxüwa? Rü ducax, ngëmawa Abráümaä nüxü nixu ga na ngixü ínatáxüçèx ga naxütaxü ngñemaä, yerü taxucüruwama yema ngñemaä nayayauxye ga norü yemaxü ga namèxwaxüchixüçü ga naneäärü tá ixixü. ³¹ Rü ngëmaäcü, Pa Chaueneëgü, rü nüxü tadau rü tama Abráü naxütaxüxäcügürüü tixigü, erü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü. Natürü Abráü namèxüchixacügürüü tixigü, erü Tupanaäärü unetagagu tükü nangëxma i törü maxü.

5

Meā pegüna pedaugü na tama wena ngēma mugütüǖwa pengēxmagüxǖcèx

¹ Rü ñuxma ya Cristu rü marü tükü ínanguxǖxëe na tama ngēma mugütüǖwa ingēxmagüxǖcèx. Rü ngēmacèx name nixi i pegüna pedaugü na tama wena natüǖwa pegü pengēxmagüxǖxǖcèx i ngēma mugü. ² ;Rü choxü iperüxñǖ! Rü choma i Pauru rü pemaā nüxǖ chixu, rü ngēxguma chi nagu pexixgu na pegü ípewiechèxmüpēxechiraǖxǖ na ngēmaäcü penayaxuxǖcèx i perü maxǖ, rü ngēxguma ya Cristu rü chi taxuwama pexǖ name. ³ Rü wena pemaā nüxǖ chixu rü ngēxürǖ i yatu i nügü íwiechèxmüpēxechiraǖchaǖxǖ na ngēmaäcü Tupanapéxewa namexǖcèx, rü name nixi i nüxna nacuèxächi na taxucürüwa ngēmaäcü na nayauxäxǖ i norü maxǖ ega tama aixcüma naga naxñǖgu i guxǖma i togü i mugü. ⁴ Rü guxäma i pema i nagu rüxñǖxëe na Tupanapéxewa pimexǖ ega nagu pexixgu i ngēma mugü, rü pemaā nüxǖ chixu rü marü Cristuna pixigachi i ngēxgumax. Rü ngēxgumarǖ ta pegü nüxna peyaxǖxëe i ngēma ngechaǖ ga noxri Tupana namaā pexǖ ngechaǖxǖ. ⁵ Natüǖ Tupanaäe i Üünexǖ nixi i tükü rüngǖxëe na yaxögüxǖcèx. Rü ngēmacèx nixi i ínanguxëe na Cristugagu Tupanapéxewa imexü. ⁶ Rü ngēmacèx i ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duǖxǖgü ixígüxǖ, rü nüetama nixi ega woo íwiechèxmüpēxechiraǖgu rü ēxna tama, erü tama ngēma nixi i Tupanapéxewa tükü mexëe xǖ. Rü ngēma Tupana naxwèxexǖ i ñuxma nixi na aixcüma yaxögüxǖ rü ngēmaäcü yigü na ingechaǖgüxǖ. ⁷ Pema rü meäma ipenaxǖgu na Cristuwe perüxñǖ. ;Rü texé ēxna pexǖ nüxǖ taxoqx na tama naga pexinǖxǖcèx i norü ore i aixcüma ixixǖ? ⁸ Rü pemaā nüxǖ chixu, rü tama Tupana ga noxri pexcèx cacü nixi ya yima pexǖ nüxǖ oöcü. ⁹ Rü name nixi i nüxna pecuèxächie rü wüxitama i duǖxǖ i chixexǖ uxǖ, rü nanachixexëe i guxǖma i togü i natanüxǖgü, ñoma wüxi i íraxǖ i pääärü puxëeरǖ rü wüxi i taxǖ i päächara ipuxëe xǖrǖ nixi. ¹⁰ Choma rü chayaxö na törü Cori tá pexǖ rüngǖxëe na choma nagu charüxñǖxǖrǖ nagu perüxñǖxǖcèx. Natüǖ Tupana tá nanapoxcu i ngēma duǖxǖ i pexǖ chixeäxëe xǖ, rü nüetama nixi ega woo texé tixigu. ¹¹ Rü nümaxǖ i duǖxǖgü rü chauchiga nidexagü, rü nüxǖ nixugüe na choma rü duǖxǖgüxǖ changüexëe xǖ na nügü ínawiǖchèxmüpēxechiraǖxǖcèx rü mugü na yanguxëe güxǖcèx na ngēmaäcü nüxǖ nangëxmaxǖcèx i maxǖ i taguma gúxǖ. Natüǖ, Pa Chaueneëgü, rü ngēxguma chi ngēmaäcü duǖxǖgüxǖ changüexëe gu, rü täǟ chima chowe ningëxǖtanü i Yudíugü, erü täǟ chima naäewa nangux i ngēma ore i nüxǖ chixuxǖ nachiga ya Cristu ga curuchagu taxcèx yucü. ¹² Natüǖ ngēma duǖxǖgü i pexǖ chixeäegüxǖ rü pexǖ ucuxëgüxǖ na pegü ípewiǖchèxmüpēxechiraǖxǖcèx, rü ;tǖxcǖ ū̄ ēxna i nümagü i täǟ noxtacüma nügü yacaugüpüxǖcharexegüxǖ ta? ¹³ Natüǖ pemax, Pa Chaueneëgü, rü Tupana pexcèx naca na ngēma mugüna ípenguxǖxǖcèx. Natüǖ ñuxma na nüxna ípenguxǖxǖ, rü tama name i ngēmacèx pexeneärü ngúchaǖ pexǖ. Natüǖ name nixi na pegü pengechaǖgüxǖ rü ngēmaäcü pegü perüngǖxëe güxǖ i wüxicü. ¹⁴ Erü guxǖma i Tupanaärü mugü rü wüxi i muwatama nangox rü ñanagürü:

“;Rü nüxǖ nangechaǖ i cumücü na cugütama cungechaǖxǖrǖ!”
ñanagürü. ¹⁵ Natüǖ name nixi i pexuäegü erü ngēxguma chi pegümaā penuëgu rü pegüchi pexaiegü, rü ngürüächi tá pegü pewoone rü tá ipeyanaxoxëe i Tupanaärü ore i pewa ngēxmaxǖ.

Ngēma taxiüneärü ngúchaǖ rü tama Tupanaäe i Üünexǖärü ngúchaǖmaä nawüxi

¹⁶ Pemaā nüxű chixu, rü name nixī i Tupanaäe i Üünexű naxwèxexűäcüma pemaxē. Rü ngēxguma ngēmaäcü pemaxēgu, rü tāütáma pexeneärü ngúchaň pexügü. ¹⁷ Erü ngēma taxüneärü ngúchaň rü tama Tupanaäe i Üünexűärü ngúchaňmaä nawüxicu. Rü ngēma Tupanaäxē i Üünexűärü ngúchaň rü tama taxüneärü ngúchaňmaä nawüxicu. Erü ngēma taxre i ngúchaňgü, rü nüguchi naxaie erü wüxicigü i ngēma rü tamaä inacuáxchaň. Rü ngēmacèx i pema rü taxucürüwa penaxü i ngēma pematama penaxwèxexü. ¹⁸ Natürü ngēxguma Tupanaäe i Üünexű pemaä icuèxgux, rü marü tama ngēma nuxcümaägüxű i mugütüňwa pengēxmagü. ¹⁹ Rü meäma nangox na ñuxäcü namaxëxű i ngēma duňxügü i naxüneärü ngúchaň ügüxű, rü nañ i ngemaä maxëxű, rü airugürüňmare ixígüxű. Rü tama naxâneē na tacü rü chixexű naxügüxű. ²⁰ Rü tupananetachicüñexägüxű nicuèxüňgü, rü nayüe rü nangöwxewegü, rü aigu narüxñüe, rü nachoxügawèxegü, rü toguchi naxaie norü ngēmaxügüçèx, rü nanuxwèxegü, rü duňxügüxű naxucuxëgü na to i nguxëëtaegu naxíxüçèx, rü ngēmaäcü nayatoye i duňxügü na tama wüxicu naxíxüëxüçèx. ²¹ Rü togüarü ngēmaxügüçèx nixäüxächigü, rü nangäxewèxegü, rü peta naxügüechu, rü nanaxügü i muxüma i togü i chixexügü i ngēxgumarüü ixixű. Rü ngēmacèx, wena pemaä nüxű chixu rü guxüma i ngēma duňxügü i ngēmaäcü maxëxű, rü nataxütáma i nachica i ngextá Tupana äëxgacü íyíxüwa. ²² Natürü ngēxguma Tupanaäe i Üünexű tamaä icuèxgu, rü nüma nixī i tüxű nangüxëëxű na yigü ingechaügüxüçèx, rü itaäegüxüçèx, rü meä yigümaä imaxëxüçèx, rü yaxna namaä ixíxüëxüçèx i togü, rü togümaä imecümagüxüçèx, rü togüxű rüngüxëëgüxüçèx, rü aixcüma yanguxëëxüçèx i ngēma nüxű ixuxű. ²³ Rü ngēxgumarüü ta Naäe i Üünexű tüxű narüngüxëë na tama chixexümaä nataeguxëëxüçèx ega togü chixexű tamaä üxgux. Rü tüxű narüngüxëë na meäma yigünatama idauxüçèx na tama chixexügu iyixüçèx. Rü nataxuma i mugü i nachuxuxű na naxüxű i ngēma mexügü. ²⁴ Rü ngēma duňxügü i aixcüma Ngechuchu ya Cristuarü duňxügü ixígüxű, rü marü nüxű narüxoe ga yema nuxcümaäxű ga norü maxü ga chixexű, rü yema naxüneärü ngúchaňgü ga chixexű, rü guxüma ga tacü ga to ga ngúchaň ga tama mexü. ²⁵ Rü ñuxma na Tupanaäe i Üünexű tüxna naxäxű i törü maxü, rü name nixī i nüma törü maxümaä na inacuáxű. ²⁶ Rü tama name i yigü ítarüta rü togümaä tanuäe, rü bai na tacüçèx ixäüxächixű.

6

Name nixī i guxäma i pema rü pegü perüngüxëëgü i wüxicigü

¹ Pa Chaueneëgüx, ngēxguma chi texéxű pedèuxgu na tacü rü chixexügu tanguxű, rü pema na Tupanaäe i Üünexű naxwèxexűäcüma na pemaxëxű, rü name nixī i tüxű pengechaňäcüma tüxű perüngüxëë na itayarüwëxächixüçèx. ¡Natürü pexuäegü i wüxicigü, na tama pema rü ta nagu peyixüçèx i ngēma chixexű! ² ¡Rü pegü perüngüxëëgü i ngēxguma texé petanüwa guxchaxügü tüxű ngēxmagü! Erü ngēxguma ngēmaäcü pegü perüngüxëëgu, rü ngēmaäcü tá peyanguëë i ngēma Cristu pexü muxü. ³ Rü ngēxguma texé nagu rüxiñugu na wüxi i tacü tixixű, rü tögütama tawomüxëë, erü Tupanapëxewa rü taxuümachirëx tixi. ⁴ Rü ngēmacèx i wüxicigü, rü name nixī i tögüarü maxüätama tangugü. Rü ngēxguma namexgu i tümaärü maxü, rü tögümaä tátama tataäe, rü taxucèxma tüxcüü togüarü maxüwa tögü tangugüarü maxüäx. ⁵ Erü tanaxwèxe ya wüxicigü na tümaärü maxünatama tadauxű i Tupanapëxewa. ⁶ Rü yíxema nayaxuxé i nguxëëtae i Tupanaäru orewa rü name nixī na tümaärü nguxëëruňmaä tangauxű i gúxű i tümaärü ngēmaxügü.

⁷ ¡Rü pexuāēgü na tama ípetüexüçèx i perü maxüwa! Erü taxucürüwa texé Tupanaxü tawomüxëe. Rü yíxema chixexü úxe, rü chixexü tá tayaxu. Rü yíxema mexü úxe, rü mexü tá nixí i tayaxuxü. ⁸ Rü yíxema tümaxüneärü ngúchaü üxe, rü ngëma tümaxüneärü ngúchaü rü tá yuwa tükü naga. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexüärü ngúchaü üxe, rü ngëma Tupanaäe i Üünexüwa tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ⁹ Rü ngëmacèx tama name na nüxü rüchauexü na mexü ixüexü. Erü ngëgxuma chi tama nüxü rüchauegu, rü düxwa mexü tá tayaxu i Tupanaxütawa. ¹⁰ Rü ngëmacèx ngëgxuma tükü nangëxmagu na tacümaä togüxü rüngüxëexü, rü name nixí i guxäxüma tarüngüxëe. Natürü yexera tanaxwèxegü na nüxü rüngüxëegüxü i ngëma taeneëgü rü taeyèxgü i yaxögüxü.

Pauru rü nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü, rü nayaxucüxëgü

¹¹ Rü nuã tá ichanaxügü na chomaxüchima choxmëxmaä pexcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. ¡Rü dütçax, nüxü pedèux i ngëma choma chaxümatüxü na ñuxäcü natamatüxü! ¹² Rü ngëma Yudíugü i pexü ngúexëexü na pegü ípewiechëxmüpëzechiraügxüçèx, rü ngëmaäcü pexü namu erü nanataäexëegüchaü i ngëma togü i Yudíugü na tama naxchi naxaiexüçèx nagagu na Ngechuchu ya Cristu ga curuchagu yucüaxü na yaxögüäxü. ¹³ Erü woo i nümagü na ínawiüchëxmüpëzechiraüxü, rü tama nayanguxëe i guxüma i mugü. Natürü nümagü rü nanaxwèxegü na pegü ípewiüchëxmüpëzechiraüxü, na yixcama nügü yacuëxüügxüçèx rü togü i Yudíugümaä nüxü na yaxuxüçèx na pema rü ta naxrüü nagu pexixü i ngëma nuxcumäügxü i mugü. ¹⁴ Natürü i choma rü chaugü chicuëxüü erü nüxü chayaxö ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ga curuchagu yucü. Rü ngëmacèxicatama nixí i chaugü chicuëxüüxü. Rü ñuxma na Cristu ga curuchagu yucüaxü chayaxöxü, rü marü tama nagu charüxñü i ñoma i naâne rü norü ngëmaxügü. Rü ngëgxumarüü ta i ñoma i naâne rü marü tama choxü nacuáxchaü. ¹⁵ Erü ngëgxuma Ngechuchu ya Cristuarü duülxügü ixígügu, rü Tupanapëxewa rü taxuüma nixí i ngëma na íiwiechëxmüpëzechiraüxü rü ëxna tama. Natürü ngëma aixcüma napëxewa mexü nixí na naxüchicüüxü i törü maxü na ngexwacaxüxü i duülxügü ixígüxüçèx. ¹⁶ Rü Tupanana naxcèx chaca na pexü nataäexëegüxüçèx rü nüxü pengechaütmüügxüçèx i guxäma i pema i aixcüma yanguxëegüxe i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü guxäma ya yíxema aixcüma Tupanaäri duülxügü ixígüxe. ¹⁷ Rü ñuxmawena rü tama chanaxwèxe na texé tacü rü guxchaxügü choxna ãxü. Erü choma rü aixcüma törü Cori ya Ngechuchuarü duülxü chixí. Rü ngëma chorü oxrigüchica i chowa ngëxmagüxüwa nüxü pecuëx na aixcüma yïixü i ngëma. ¹⁸ Pa Chaueneëgüx, chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe i guxäma i pemax. Rü ngëmaäcü yïi.

Rü nuãma pexna,
Pauru

POPERA GA EPÉCHIUWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga yema yaxögüxü ga Epéchiuarü īānewa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneegü ya Epéchiwa Ngēxmagine, choma i Pauru nixī i pexcèx chanaxümatüxü i ñaā popera. Rü choma i Pauru chixī i Tupana choxü yaxuxü na Ngechuchu ya Cristu choxü muxūcèx na duūxügumaā nüxü chixuxūcèx i norü ore. Rü pexcèx chanaxümatü i guxāma i pema ya Epéchiuarü īānewa ngēxmagine rü Tupanaārü duūxügü ixīgüxe rü Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxe. ² Rü chanaxwexe i pexü narüngüxēē rü pexü nataāexēē ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Tupana rü poraācü tüxü narüngüxēē erü Cristuarü duūxügü tixīgü

³ Rü name nixī i nüxü ticuèxügü ya Tanatü ya Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristunatü ixīcü. Erü nüma ya Tupana rü Cristugagu tüxna nanaxā i naguxüraūxü i ngūxēēgü i üünexü i dauxüguxü i naanewa taxcèx ne namugüxü. ⁴⁻⁵ Rü tautama naāne üxgu, rü Cristugagu Tupana tüxü nadē na napēxewa ixüünegüxūcèx rü na nataxuxūcèx i törü chixexü i napēxewa. Rü Tupana rü poraācü tüxü nangechaü. Rü yemacèx nuxcümamatama tüxü naxuneta na naxācügüxü tüxü nadexūcèx Ngechuchugagu. Rü yemaācü nanaxü yerü yema nixī ga norü ngúchaü. ⁶ Rü ngēmacèx name nixī i guxüguma nüxü ticuèxügü ya Tupana. Erü nüma rü poraācüxüchima tamaā namecüma rü poraācü tüxü narüngüxēē ga yexguma taxcèx nüma namuāxgu ga Nane ya nüxü nangechaüxüchicü. ⁷ Rü Tupana rü poraācü tüxü nangechaü, rü yemacèx nanamu ga Nane na taxcèx nayuxü rü nagü inabaxü na yemaācü tüxü ínanguxüxēēcèx rü tüxü nüxü nangechaüxücèx ga törü pecadugü. ⁸ Rü Tupana tüxü nüxü nadauxēē na ñuxācü poraācü tüxü nangechaüxü ga yexguma tüxna naxāāxgu ga guxüma ga törü cuèx na taāexü icuáxücèx rü tüxü natauxchaxücèx i norü ore. ⁹ Rü tüxü nüxü nacuèxēē ga norü ngúchaü ga noxri nüxīcatama nüxü nacuáxü. Rü yema norü ngúchaü ga nuxcümamaxüchima Cristumaā nagu naxñüxü ga Tupana, rü yema nixī ga ñoma ga naānewa na namuāxü na tüxü yamaxēēxücèx. ¹⁰ Rü yema nagu naxñüxü nixī na Cristumēxēwa nangēxmaxēēxü i guxüma i daxüguxü i naānewa ngēxmaxü rü guxüma i ñoma i naānewa ngēxmaxü. Rü ngēmaācü tá nanaxü ya Tupana i ngēxguma nawa nanguxgu na yanguxēēxü. ¹¹ Yerü naxüpa ga ñoma ga naane naxüxü ga Tupana, rü woetama tomaā nanaxuegu na Cristugagu tanayauxgüxücèx i ngēma maxü i taguma gúxü i nüma toxna naxāxchaüxü na aixcüma naxcèx tamaxēxücèx. Rü aixcüma yemaācü nanaxü yerü yema nixī ga norü ngúchaü ga Tupana ya guxüma ücü, ngēma nüma nagu naxñüxüācüma. ¹² Rü yemaācü Tupana tomaā nanaxuegu na toma i toxira Cristuaxü yaxögüxe naxcèx tamaxēxücèx rü nüxü ticuèxügüxücèx naxcèx i norü pora i üünexü. ¹³ Rü yexgumarüü ta ga pema i Epéchiucüäxgu, rü yexguma nüxü pexñüēgu ga yema ore i aixcüma ixīxü i tüxü maxēxēxü, rü yexguma Cristuaxü peyaxögügu, rü namücügü pixigü. Rü Tupana ga tamaā ixunetacü na tüxna namuāxücèx i Naāē i Üünexü, rü marü pexna nanamu i ngēma Naāē na nüxü pecuáxücèx na aixcüma norü duūxügü pixigüxü. ¹⁴ Rü ngēma Naāē i Üünexü ga Tupana tüxna muxü, rü ngēmaawa nixī i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá tüxna naxāxü i guxüma i ngēma tamaā inaxunetaxü. Rü ngēxguma wena nüma naxüxgu ya Cristu na nügüxütawa

tüxű nagagüxüçèx rü aixcüma tá tanayaxu i guxüma i ngema Tupana tomaã nüxű ixuxü. Rü ngëmacèx name nixi na nüxű icuèxüügüxű ya Tanatü ya Tupana ya üxüneçü.

Pauru rü yaxögüxüçèx nayumüxë.

15-16 Rü ngëmacèx, ñuxma na nüxű chacuáxű na aixcüma törü Cori ya Ngechuchuaxű peyaxögüxű rü na aixcüma nüxű pengechaügüxű i guxüma i ngëma togü i Tupanaärü ixígüxű, rü ngëmacèx taguma nüxű charüchau na pexcèx moxë nüxna chaxäxű rü pexna chacuèxächixű i chorü yumüxëwa. **17** Rü ngëgxuma namaã chideaxgu ya Tanatü ya Tupana ya mexëchicü ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü naxcèx nüxna chaca na pexna naxäxüçèx i ngëma cuëx i Naäe i Üünexüwa ne ūxű. Rü ngëma Naäe i Üünexü tá nixi i pexcèx nangoxëëxű i Tupanaärü ore i mexü na yexeraäcü nüxű pecuáxüçèx ya Tupana. **18** Rü Tupanana naxcèx chaca na nümatama pexü yangoxnaäxëëxüçèx, na nüxű pecuáxüçèx na tacü yiixű i ngëma ipenanguxëëxű i naxcèx pexü nadexü. Rü nüxna naxcèx chaca na pexü nüxű nacuëxëëxüçèx na ñuxäcü namexëchixű i ngëma maxü i taguma gúxű i nüma norü duüxügucèx namexëëxű i daxüguxű i naänewa. **19-20** Rü ngëgxumarüü ta rü nüxna naxcèx chaca na pexü nüxű nacuëxëëxüçèx na ñuxäcü nataxüchixű i norü pora i tawa ngëxmaxü rü namaã tüxű nangüxëëxű i yixema na yaxögüxű. Rü ngëmatama pora i taxümaã nixi ga napuracüxű ga Tupana ga yexguma yuwa Cristuxű ñadaxëëgu rü daxüguxű ga naänewa nagaäxgu rü nügürü tügüneçüwawa yanatoxëëägu na guxäärü äëxgacü yiixüçèx. **21** Rü yemaäcü guxüetüwa nanayexmaxëe. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Cristumëxëwa nangëxmagü i guxüma i daxüguxű i naäneçüäx i äëxgacügü rü guxüma i ñoma i naäneçüäx i äëxgacügü. Rü ngëmaäcü naxmëxwa nangëxmagü i guxüma i pora i ñuxma ngëxmagüxű rü guxüma i pora i tá ngëxmagüxű. Rü ngëmaäcü i nüma rü guxü i äëxgacügürü äëxgacü tá nixi i guxüguma. **22** Rü yemaäcü ga Tupana rü marü Cristumëxëwa nanayexmagüxëe ga guxüma. Rü yexgumarüü ta Cristuxű ningucuchixëe na guxüma i yaxögüxüëru na yiixüçèx. **23** Rü ñuxma rü guxüma i yaxögüxű rü wüxigu Cristuarü nixigü. Rü nüma nixi i tawa nangëxmaxü i guxäma i yixema i nüxű na yaxögüxű. Rü ngëgxumarüü ta nüma nixi i nangëxmaxëëäxű i guxüma i tacü i ngëxmaxü i guxüwama.

2

Tamaxë erü Tupana tüxű nangechaü

1 Rü üpa ga pema rü perü pecadugagu rü perü chixexügagu ñoma peyuexürrüü pixigü. **2** Yerü ga pema rü nagu pexü ga yema chixexű i ñoma i naäneçüäx i duüxügü nagu ixü. Rü pema rü naga pexinüe ga Chataná i ngoxogüarü äëxgacü ixixű. Rü nüma nixi i nüxű nangúchaüxëëäxű na chixexű naxügüxüçèx i guxüma i ngëma duüxügü i tama Tupanaga ñüexü. **3** Rü guxäma ga yixema rü yemaäcü chixri tamaxë ga üpa. Rü tanaxü ga tóxrütama ngúchaü, rü nagu taxü ga yema taxüne naxwèxexü rü yema taäe naxwèxexü. Rü yemagagu yema togü ga duüxügü ga chixexű ügüxürrüü nawa taxügü i ngëma poxcu i äücmäxüchixű i Tupana mexëëxü. **4** Natürü ga Tupana rü poraäcü nüxű tangechaütmüügü rü poraäcü tüxű nangechaü. **5** Rü yemacèx, woo törü pecadugagu ñoma iyuexürrüü tixigü, natürü ga Tupana rü tüxna nanaxä ga maxü ga yexguma Cristuxű ñadaxëëgu. Rü ñuxma rü pexü nangëxma i maxü i taguma gúxű, erü Tupana pemaã namecüma. **6** Rü yema na Ngechuchu ya Cristuxű wena namaxëëxürrüü rü tüxű rü ta

namaxēxēē ga Tupana. Rü yemaācü nanaxü na yixema rü ta Cristumüçgü ixīgxüçèx, rü namaā āēxgacügü ixīgxüçèx i daxūgxü i naānewa. ⁷ Rü yemaācü nanaxü ga Tupana na guxügutáma duūxügxü nawéaxüçèx na ñuxäcü Cristugagu poraācü tüxü nangechaăxü rü tamaā namecümaxü. ⁸ Rü yemaācü pemaā namecüma ga Tupana. Rü yemacèx penayaxu ga maxü i taguma gúxü yerü peyaxōgü. Rü ngēma maxü rü taxucüruwama pegünatama penaxä, natürü Tupana nixi ga pexna naxämarecü ga yema. ⁹ Rü tama tacü i mexü i pexüxügagu nixi i pexü nangēxmaxü i ngēma maxü, natürü Tupana nixi ya pexna naxämarecü na ngēmaācü taxúema tügü icuèxüüxüçèx. ¹⁰ Rü Tupana nixi ga tüxü maxēxēecü. Rü ñuxma rü tüxü nangēxma i ngēma maxü yerü Ngechuchu ya Cristu törü pecaducèx nayu. Rü Tupana tüxna nanaxä i ngēma maxü na meā imaxēxüçèx rü mexü ixügxüçèx. Rü yemaācü tüxü narüngüxēē ga Tupana yerü woetama nuxcumaxüchima marü yemagu narüxñü.

Cristu nixi ya yigümaā tüxü rüngüxmüexēecü

¹¹⁻¹² Rü ngēmacèx i pema na tama Yudíugü pixīgxü, rü name nixi i nüxna pecuèxächie na tama toxrüü na pixīgxü ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuèxgü. Rü yema na tama toxrüü pixīgxü rü yemacèx ga toma ga Yudíugü i togü na ítawiechëxmüpëxechiraügxü, rü nüxü tixugüe na pema rü tama Tupanapëxewa na pimexü yerü tama toxrüü pegü ipewiechëxmüpëxechiraügxü. Rü yexguma ga pema rü tama Cristuxü pecuèxgü, yerü tama Tupanaärü duūxügü i Yudíugütanüxü pixīgü. Rü tama nüxü pecuèxgü ga Tupana núma na namuxü ga Nane na duūxügürü pecaducèx nayuxüçèx na nüxna naxääxüçèx i maxü i taguma gúxü. Rü woo ga yema mexügü ga Yudíugümaā inaxunetaxü ga Tupana, rü taxucürüwa penayaxu. Yerü ñoma ga naānewa rü pemaxëmare, rü tama nüxü pecuèx ga tacü chi pexü na üpetüxü ga yexguma chi peyuegu yerü tama Tupanaxü pecuèx. ¹³ Natürü woo ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuåxü, natürü i ñuxma rü nügxüñtawa pexü nagagü. Rü Ngechuchu ya Cristuarü duūxügü pixīgü yerü pexcèx nayu rü nagü inanaba. ¹⁴⁻¹⁵ Rü ñuxma rü Cristu nixi ya tüxü rüngüxmüexēecü. Rü noxri ga toma ga Yudíugü rü pexchi taxaiye yerü tama toxrüü Yudíugü pixīgü. Natürü i ñuxma rü Cristu marü yigümaā tüxü narüngüxmüexēē. Rü yemaācü wüxitama i duūxügxü tüxü nixigüxēē rü inayanaxoxëe na yigüarü uwanü ixīgxü. Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü tüxü ínanguxüxēē na tama natüüwa iyexmagüxüçèx ga yema nuxcumäügxü ga mugü ga toma ga Yudíugü nagü taxixü. Rü wüxitama i duūxügü i ngexwacaxüxü tüxü nixigüxēē i toma i Yudíugü na tixīgxü rü pema i tama Yudíugü na pixīgxü. Rü yemaācü nanaxü na guxäma i yixema rü norü duūxügü na ixīgxüçèx. Rü yemaācü yigümaā tüxü inarüngüxmüexēē. ¹⁶ Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu, rü inayanaxoxëe ga yigüchi na ixaiexü. Rü yemaācü ga Cristu rü Tupanamaā tüxü inarüngüxmüexēē, rü wüxitama i duūxügxü tüxü nixigüxēē. ¹⁷ Rü yexguma Cristu núma ñuxgu, rü taxcèx núma nanange ga ore ga mexü ga marü yigümaā rü Tupanamaā na rüngüxmüexü. Rü yema ore rü toxcèx nixi i toma i Yudíugü ga toxira Tupanaxü na tacuåxü. Rü yema ore rü pexcèx rü ta nixi ga woo tama Tupanaxü na pecuèxgü ga noxrix. ¹⁸ Rü ñuxma rü guxäma i yixema rü Cristugagu tüxü natauxcha na Tanatü ya Tupanana ingaicamagüxü. Rü ngēmatama Naäe i Üünexü nixi i tüxü rüngüxëexü na nüxna ingaicamagüxüçèx ya Tanatü ya Tupana. ¹⁹ Rü ngēmacèx i pema rü woo tama Tupanaxü pecuèxgü ga noxrix, rü woo tama norü duūxügü pixīgü ga yexguma, natürü tama ngēmaācü pixīgü i ñuxmax. Erü ñuxma rü natanüxü pixīgü i guxüma i ngēma duūxügü i Tupanaärü

ixígüxü. Rü aixcüma Tupanaxäcögüxüchi pixígü i ñuxmax. ²⁰⁻²² Guxäma i pema rü wüxi ya ïpata ya mexüne ya Tupana nawa maxüne pixígü. Rü ngëma cementu i ladriyu naetügu nugüxü, rü ngëma rü Tupanaärü ngúlexügü ga imugüxü rü norü orearü uruügü nixí. Rü yima ladriyu ya nüxitama cementuétüwa ixüçuchicü rü Cristu nixí. Rü ngëma inanaxügü na naxüäxü ya guxünema ya yima í. Rü duxwa ningu na wüxi ya tupauca ya taxüne ya Cristugagu üünene na yiixü. Rü ngëmaäcü i pema na Cristuarü pixígüxü rü wüxigu tomaä peyanguxëe ya wüxi ya tupauca ya taxüne i ngextá Tupanaäe i Üünexü ímaxüxüwa.

3

Tupana rü Pauruxü namu na ore i mexüxü yaxuxü namaä gayema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxü

¹ Rü ñuxma na yemaäcü Tupana pexü rüngüxëexü, rü choma i Pauru rü pexcèx chayumüxe. Rü pemaä nüxü chixu rü núma poxcupataüwa changëxma erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chixí. Rü nuxma chapoxcu erü guxüwama nüxü chixuchiga na pema rü ta pexü nangëxmaxü i pechica i Tupanaxütawa woo na tama Yudíugü pixígüxü. ² Rü maneca marü nüxü pecuáchiga na ñuxäcü Tupana choxü nangechaüäcüma choxü muxü na pexü charüngüxëexücèx rü pemaä nüxü chixuxücèx i norü ore i mexü. ³ Rü Tupana chomaä nanangoxëe rü choxü nüxü nacuëxëe ga yema ore ga pechiga ga noxri nüxïcatama nüxü nacuáxü. Rü yemachiga nixí ga írarüwa marü pexcèx chanaxümatüxü ga noxrix. ⁴ Rü yexguma pexcèx chanaxümatügu rü pemaä nüxü chixu ga yema noxri ëxüguxü ga ore i ñuxäcü Tupana rü Cristugagu duüxügüxü namaxëxëexü. Rü ngëxguma meä nawa pengüegu i ngëma popera rü tá nüxü pecuëx na aixcüma yiixü ga yema ore ga noxri ëxüguxü ga nachiga pexcèx chaxümatüxü. ⁵ Rü yema nixí ga ore ga ëxüguxü ga Tupana taxuéxüma meä nüxü nacuëxëexü ga noxrix. Natürü i ñuxma rü ngëma Naäe i Üünexü rü marü nanangoxëe i ngëma ore naxcèx i Tupanaärü duüxügü i üünexü i yamugüxü rü norü orearü uruügü. ⁶ Rü ñuxma rü tá pemaä nüxü chixu i ñuxäcü na yiixü i ngëma ore ga noxri ëxüguxü. Rü ducax, woo tama Yudíugü pixígü natürü i ñuxma rü pexcèx rü ta nixí i ngëma maxü i taguma gúxü ga noxri Tupana tomaä ixunetaxü. Rü ñuxma i pema rü ta norü duüxügü pixígü. Rü pexcèx nixí i guxüma i ngëma Tupanaärü unetagü ga noxri tomaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmaäcü i ñuxma rü Ngechuchu ya Cristugagu pexü nangëxma i guxüma i ngëma mexügü erü peyaxögü i norü ore i tüxü maxëxëexü. ⁷ Rü woo taxuwama chame na chanaxüxücèx i norü puracü, natürü ya Tupana rü choxü namuäma rü choxü naporaxëe na nüxü chixuxücèx i ngëma norü ore i mexü. ⁸ Rü chaugücèx i Tupanapëxewa rü choma nixí i guxü i norü duüxügürü ñaxtüwaama chaxüxü. Rü woo ngëmaäcü chixí, natürü Tupana choxü nangechaü rü choxna nanaxä i ngëma puracü i mexü na ngëma tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü na chixuxücèx i norü ore i mexü na ñuxäcü namechixü rü taguma iyagúxü ga yema taxcèx naxüxü ga Cristu. ⁹ Rü nüma ga Tupana ya guxüäärü üruü ixíciü, rü choxü namu na guxü i duüxügüxü nüxü chacuëxëexücèx na ñuxäcü yiixü i ngëma norü ngúchaü ga nuxcüma ëxüguxü ga noxri nüxïcatama nüxü nacuáxü. Rü ngëma norü ngúchaü nixí i Cristugagu tüxü na namaxëxëexü. ¹⁰ Rü yemaäcü choxü namu ga Tupana na ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü chixuxücèx i ore i mexü na yaxögüäxücèx. Rü nüma ya Tupana nanaxwexe na yaxögüäxü na ngëmaäcü guxüma i aëxgacügü i daxücüäx nüxü nadaugüxücèx na ñuxäcü nüxü nacuëxüchixü ga Tupana ga

yexguma duǔxügüaxü natauxchaxeēägu na naxütawa nangugüxüçèx. ¹¹ Rü yemaäcü nüxü nanatauxchaxeē ga Tupana yerü woetama nuxcümamaxüchima guxüguma nagu narüxñü na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tá na namaxeēäxü i duǔxügü. Rü yemaäcü nayanguxeē. ¹² Rü ñuxma na Cristuarü duǔxügü ixigüxü rü nüxü na yaxögüxü, rü tüxü natauxcha na Tupanana ingaicamagüxü rü taxucëxma nüxü na imuüexü. ¹³ Rü ngëmacëx i ñuxma na pexcëx ngúxü chingexü rü pexü chacèxü na tama chauxcëx pexoegaäegüxüçèx. Erü ngëma ngúxü na chingexü i ñuxma rü perü meruü nixi i ngëma.

Cristu rü poraäcü tüxü nangechaü

¹⁴ Rü ngëmacëx, ngëxguma nagu charüxñügu na ñuxäcü Tanatü ya Tupana taxcëx namexeēäxü na naxäcügü ixigüxüçèx, rü napëxegu chacaxäpüxü na nüxü chicuëxüüxüçèx. ¹⁵ Rü nüma nixi i Nanatü yiixü i guxüma i norü duǔxügü i ñoma i naänewa rü daxüguxü i naänewa ngëxmagüxü. ¹⁶ Rü Tanatü ya guxüguma poraäcü tamaä mecumacüna chaca na Naäe i Üünexüärü ngüxüeëmaä pexü naporaeexüçèx na aixcüma peporaexüçèx i perü maxüwa. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ngëxgumarüü ta nüxna naxcëx chaca na perü õgagu pewa namaxüxüçèx ya Cristu. Rü ngëxguma ngëmaäcü perü maxüwa peporaegu rü pexü nangëxmagu i ngëma ngechaü i aixcüma ixixü, rü tá wüxigu guxüma i yaxögüxümaä nüxü pecuëx na ñuxäcü nataxüchixü i norü ngechaü i namaä tüxü nangechaüxü ya Cristu. ¹⁹ Rü woo tama yanguxgu i törü cuëx na nüxü icuáxüçèx na nañuxraüxü i ngëma ngechaü i namaä Cristu tüxü ngechaüxü, natürü Tupanana naxcëx chaca na pexcëx nangoxüeëäxüçèx na ñuxäcü na yiixü i ngëma ngechaü na aixcüma pewa nangëxmaxü i guxüma i Tupanacümagü. ²⁰ Rü ñuxma rü name nixi i guxäma i yixema rü nüxü ticusüügü ya Tupana. Erü nüma rü nüxü nangëxma i pora na naxüäxü i guxüma i ngëma naxcëx líçaxü rü ëxna nagu rüxñüexüärü yexeraxüchi. Rü ngëma norü pora i tawa ngëxmaxümaä nixi i naxüäxü i guxüma i ngëma. ²¹ Rü ñuxma rü name nixi i guxüma i norü duǔxügü i yaxögüxü rü guxügutáma Tupanaxü nicuëxüügü naxcëx i ngëma Ngechuchu ya Cristu üxü. Rü ngëmaäcü yií.

4

Tupanaäe i Üünexü rü wüxitama tüxü nariüxñüexëe

¹ Rü ñuxma na ngëmaäcü Tupana tüxü rüngüxüexü, rü choma i Cristugagu na chapoxcuxü, rü pexü chacèxü na Tupana naxwèxexüäcüma meä pemaxeëxü. Rü name nixi i ngëmaäcü pemaxë erü pexü nixi ga nadexü ga Tupana, rü norü duǔxügü pixigü i ñuxmax. ² Rü tama name i pegü picuëxüxügü. Rü name nixi i guxüguma pemecümagü rü yaxna namaä pexinüe i togü rü nüxü pengechaügü. ³ Rü chanaxwae i wüxigu perüxñüe rü ñoma wüxitama i duǔxürüü pixigü erü pewa nangëxma i Tupanaäe i Üünexü. Rü name nixi i naxcëx pedau na guxüguma pegü pengechaügüxü rü ngëmaäcü taguma tacüçèx pegü pitoyexü. ⁴ Erü yixema na Cristuarü duǔxügü ixigüxü, rü ñoma wüxitama i duǔxürüü tixigü. Rü ngëxgumarüü ta wüxitama nixi i Naäe i Üünexü i guxäwama maxüxü. Rü ngëxgumarüü ta Tupana pexü nade na guxäma ípenanguxüexüçèx i wüxitama i maxü i taguma gúxü. ⁵ Rü wüxitama nixi ya törü Cori, rü wüxiäxtama nixi i yaxögüxü rü wüxicëxicatama nixi ga íibaiüxü ga guxäma. ⁶ Rü wüxitama nixi ya Tupana ya guxänatü ixicü. Rü nüma rü guxäetüwama nangëxma rü guxäwama namaxü. Rü nüma rü guxäxü narüngüxüexü na tanaxüxüçèx i norü puracü. ⁷ Natürü wüxichigü i yixema

rü tanayaxu i ngëma nacüma rü ngëma cuèx i Cristu tükna ãmarechaÜxü na naxügütÜcèx i norü puracü. ⁸ Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü yexguma daxÜguxü ga nañnewa naxÜxgu, rü yéma tükü nagagü ga guxema marü tükü ínanguxÜxüe nawága tümaarü chixexü. Rü norü duÜxÜgüna nanaxä ga cuèx na ngemamaä Tupanaarü puracü naxügütÜcèx”, ñanagürü i ngëma ore. ⁹ Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, rü pexna chaca, rü ñacüchiga nixi i ngëma ore i ñaxü, “DaxÜwa naxü”, ñaxü? Rü dÜcax, ngëmawa nÜxü tacuèx ga noxri rü ñoma ga nañnegu na ínaxÜxü ga nÜmax. ¹⁰ Rü gumatama Cristu ga ñoma ga nañnegu írÜxÜcü, rü gumatama nixi ga daxÜguxü i nañne i Tupana íngëxmaxÜwa Üxcü na guxäetüwa nangëxmaxÜcèx rü guxÜwama nangëxmaxÜcèx. ¹¹ Rü nÜmatama nixi ga guxema norü duÜxÜgüna naxäaxü ga tümaärü cuèx rü tümaärü puracü. Rü tükü naxuneta ga ñuxre na toxnamana norü orexü tayarÜxugütÜcèx. Rü toguegü rü tükna nanaxä ga cuèx na duÜxÜgümaä nÜxü tixuxÜcèx i ngema norü ore i tükü nÜxü nacuëxÜexü. Rü toguegü rü tükna nanaxä ga cuèx na duÜxÜgüaxü tanangúchaÜxÜeexü i Tupanaarü ore na yaxögÜxÜcèx. Rü toguegü rü tükna nanaxä ga cuèx na ngema yaxögÜxÜarü dauruxÜgü tixigÜxÜcèx. Rü toguegü rü tükna nanaxä ga cuèx na norü oremaä tangüexÜetaegÜxÜcèx. ¹² Rü yemaäcü norü duÜxÜgüna nanaxä ga tümaärü puracü rü tÜmamaä inananguxÜxüe na ngëma yaxögÜxÜxü tarÜngÜxÜeegÜxÜcèx na ngëmaäcü guxÜma i ngëma yaxögÜxÜ rü yexeraäcü nÜxü yacuåetanÜxÜcèx i norü ore. ¹³ Rü Cristu nanaxwèxe na ngëma norü orewa iyaetanÜxü i guxÜma i yixema ñuxmatata wÜxigu aixcÜma meä yaxögü rü meä nÜxü icuëxgü ya Tupana Nane. Rü ngëmaäcü tá dÜxwa nawa tangugü na aixcÜma Tupana naxwèxexÜäcÜma ixigÜxÜ, rü tá tiyaetanü i norü orewa ñuxmatata ñoma Cristu ya aixcÜma mexëchicürüü ixigÜ. ¹⁴ Rü tätüitäma ñoma buxÜgürüü tixigÜ i törü maxÜwa. Erü ngëma buxÜgü rü tauxchaäcü toguama narÜxÜnÜe. Rü ngëguma ñacü rü to i nguxÜeetaexü naxÜnÜegü rü ngëmawe narÜxü ñuxmata naga naxÜnÜe i ngëma duÜxÜgü i chixexü i norü doramaä nawomÜxÜeegÜxÜ rü nachixexÜeegÜchaÜxÜ. Natürü i yixema rü tama name na ngëgumarüü ixigÜxÜ. ¹⁵ Rü name nixi i yigü ingechaÜgÜäcÜma nagu taxi i ngëma ore i aixcÜma ixixü, na ngëmaäcü yexeraäcü naxrÜü ixigÜxÜcèx ya Cristu ya guxÜma i yaxögÜxÜarü äëxgacü ixicü. ¹⁶ Rü taeru ya Cristuwa nixi i ne naxÜxü i törü pora na naxcèx imaxëxÜcèx. Rü guxÜma i yixema rü wÜxigu naxmëxwa tangëxmagü. Rü ngëguma Cristugagu meä wÜxigu ipuracÜegü rü yigü rÜngÜxÜeegü rü guxÜma meäma inixü. Rü ngëmaäcü yigü ingechaÜgÜäcÜma norü orewa tiyaetanü na dÜxwa nÜma nanaxwèxexÜäcÜma ixigÜxÜcèx.

Maxü i ngexwacaxÜxü i Cristugagu tükü ngëxmaxü

¹⁷ Rü ñuxma rü Cristuégagu pexü chaxucÜxë na tama nagu pexixü i ngëma chixexü ga noxri nagu pexixü ga yexguma tauta Cristuaxü peyaxögügu. Rü tama name i nagu pexi i nacümagü i ngëma duÜxÜgü i tama Tupanaxü cuëxgÜxÜ i naëchitamare maxëxÜ. ¹⁸ Erü Chataná rü nanatoöegü i ngëma duÜxÜgü, rü ngëmacèx chixexÜguxicatama narÜxÜnÜe. Rü nagagugütama nÜxü nataxuma i maxü i taguma gÜxü i Tupanawa ne Üxü, erü tama nÜxü nacuëxgÜchaÜ. ¹⁹ Rü tama naxäneë na ñacü rü chixexü na naxügütÜxü, rü ngëmacèx nagu naxi rü nÜxü namepuia i guxÜraÜxü i chixexÜgü na naxügütÜxü. ²⁰ Natürü i pema rü tama ngëmaäcü na pemaxëxÜcèx nixi i Cristuaxü peyaxögÜxÜ. ²¹ Yerü pema rü marü meä nÜxü pexinÜe ga Cristuchiga. Rü toxÜtawa naxcèx pengüe, rü nÜxü pecuèx i norü ore i aixcÜma ixixü na ñuxäcÜ Ngechuchu naxwèxexÜäcÜma na pemaxëxÜ. ²² Rü ngëmacèx name

nixī i nüxǖ perüxoe i ngēma nuxcümaňxǖ i pecümagü ga ūpa nagu pexixǖ. Yerü yema nuxcümaňxǖ ga perü maxǖ rü nachixexüchi. Rü pexǖ napora rü pexǖ nawomüxēegü na nagu pexixǖcèx ga yema pexeneärü ngúchaňgü i tama mexǖ. Natürü i ñuxma rü name nixī i nüxǖ perüxoe i guxǖma i ngēma. ²³ Rü ngēmacèx i ñuxma na Cristuarü duňxǖgü pixigüxǖ rü name nixī na Tupanaguxicatama perüxñǖexǖ. Rü name nixī i Tupanana pegü pexagü na Naäe i Üünexǖ pewa puracüxǖcèx rü na nangexwacaxǖxēëxǖcèx i peäe. ²⁴ Rü name nixī i penayaxu i ngexwacaxǖxǖ i pecüma i Tupana norü ngúchaňmaä pexcèx mexéëxǖ. Rü ngēma nacüma i ngexwacaxǖxǖ rü perü maxǖ i mexǖwa tá nangox i ngēxguma nagu pexixgu i ngēma ore i aixcüma ixixǖ rü tama nawe perüxixgu i pexeneärü ngúchaü. ²⁵ Rü ngēmacèx i ñuxma na Cristuarü pixigüxǖ rü tama name na pidoratèëxgüxǖ. Natürü name nixī i wüxichigü rü tümamüçümaä aixcümaxǖ tixu. Erü guxäma i yixema rü yigütanüxǖ i yaxõgüxǖ tixigü. ²⁶ Rü ngēxguma texé tacü peäewa nguxéëgu rü jpegüna pedaugü na tama pecadu pexüxǖcèx! Rü tama name i nagu perüxñǖëechä natürü name nixī i paxa ngēmatama i ngunexǖgu nüxǖ ipeyarüngüma i ngēma naxǖpa na yanaxüçuxǖ ya üèxcü. ²⁷ Rü pegüna pedaugü na tama penaxüchicaxǖcèx i Chataná na ngēmaäcü nayoxniëxǖcèx rü pemaä inacuáxǖcèx. ²⁸ Rü ngēxguma texé petanüwa ngítèëxgu ga ūpa, rü name nixī i nüxǖ tarüxo i ngēma. Rü name nixī i tümamëxämaä meä tapuracü na ngēmaäcü tüxǖ nangëxmaxǖcèx i tümaärü ngëmaxǖ na toguäx ya tüxǖ nataxüemaä tangauxǖcèx. ²⁹ Rü tama name i chixexǖ i oremaä pidexagü. Rü name nixī i ore i mexǖmaä pidexagü na ngēmaäcü ngēma duňxǖgü i pexǖ ñüëxǖxǖ perüngüxéëgxǖcèx na yexeraäcü Tupanaga naxinüëxǖcèx rü nataäegüxǖcèx. ³⁰ !Rü pexuäegü na tama penagechaňxéëxǖcèx i Tupananaäe i Üünexǖ! Erü ngēma Naäe i Üünexǖ nixī i Tupana pexna muxǖ na nüxǖ pecuáxǖcèx na aixcüma norü duňxǖgü pixigüxǖ ñuxmatata ngēma ngunexǖ i nagu pexcèx núma naxǖxǖ ya Cristu. ³¹ !Rü nüxǖ perüxoe na nagu perüxñǖëechaxǖ ega texé tacü rü chixexǖ pemaä üxgux! Rü ngēxgumarǖ ta name nixī na nüxǖ perüxoexǖ na aigu perüxñǖexǖ, rü ēxna penuëxǖ, rü ēxna pegü na pengaexǖ, rü ēxna peguxchigawèxegüxǖ. Rü ngēmaäcü name nixī na nüxǖ perüxoexǖ i guxǖma i ngēma chixexǖ i dexagü. ³² Rü name nixī i pegü perüngüxéëgü rü pegümaä pemecümagü, rü pegüxǖ pengechaňtümüňgü i wüxichigü. Rü ngēxguma petanüwa texé tacü rü chixexǖ pemaä üxgux, rü name nixī i pegüxǖ nüxǖ pengechaňgü i wüxichigü yema na Cristugagu Tupana pexǖ nüxǖ nangechaňxǖrǖ.

5

Name nixī i meä namaxë i Tupanaxäcügü

- ¹ Rü ñuxma rü Tupanaxäcügü ya pexǖ nangechaňgüxe pixigü. Rü ngēmacèx name nixī i naxcèx pedau na naxrǖü meä pemaxëxǖ rü naxrǖü pimexü.
- ² Rü name nixī i pegü pengechaňgü yema Cristu tüxǖ na ngechaňxǖrǖ. Rü núma rü taxcèx nügü inaxä rü taxcèx nayu. Rü yemaäcü Tupanaxǖ nataäëxëe yerü yemaäcü tüxǖ namaxëëë. ³ Rü ñuxma rü Tupanaärü duňxǖgü pixigü. Rü ngēmacèx tama name i naï i ngemaä rü ēxna naï ya yatümaä na ipepexǖ. Rü tama name na pexeneärü ngúchaňwe perüxixǖ rü ēxna pegüna penanugüchaňxǖ i tacü i ngëmaxǖgü. Rü ngēmacèx name nixī i nüxǖ perüxoe i guxǖma i ngēma chixexǖgü, rü bai i nachiga na pidexagümarexǖ. ⁴ Rü tama name i tacü rü ore i äüächixǖxǖ pixu, rü bai i tacü rü ngeäëxǖmare pixu, rü bai i texéxǖ pecugüçüraxǖ. Erü ngēma ore i chixexǖgü rü taxuwama name. Rü narümemäe nixī i Tupanana moxë pexagü. ⁵ Rü aixcüma pemaä

nüxü chixu rü ngēxguma texé naï i ngemaä rü ēxna naï ya yatümaä ipexgu, rü ēxna tümaxüneärü ngúchaü taxüxgu, rü taxucürüwama taxāchica i ngextá törü Cori ya Cristu rü Tanatü ya Tupana ǟxgacü ííxixüwa. Rü ngēxgumarüü ta taxucürüwama texé ngēma taxāchica ega tūgüna tananugüchaüxgu i tacü rü ngēmaxügü. Erü yíxema ngēma nacüma tükü ngēxmaxë rü düxwa namaä tatupanaäx i ngēma nacüma i chixexü. ⁶ ¡Rü tama naga pexinüe ega texé tacü rü ore i ngēäemarexümaä pexü womüxéêchaügu na penaxüxüçèx i ngēma chixexügü! Erü ngēma chixexügügagu nixi i Tupana tá poraäcü napoxcuexü i ngēma duüxügü i tama naga ñüexü. ⁷ Rü ngēmacèx tama name i ngēma duüxügümaä pexämüçügü na pema rü ta tama penaxüxüçèx i ngēma chixexügü. ⁸ Rü ūpa ga pema rü ēänexüwa peyexmagü, yerü tama Tupanaxü pecuèx rü chixri pemaxë. Natürü i ñuxma na Tupanaxü pecuáxü rü törü Coriarü duüxügü na pixigüxü, rü ngóonexüwa pengëxmagü. Rü ngēmacèx name nixi i duüxügü i ngóonexüwa ngēxmagüxürrüü meä na pemaxëxü. ⁹ Erü ngēxguma ngóonexüwa ingëxmagu, rü mexü taxügü, rü nagu taxi i ore i aixcüma ixixü, rü meä tamaxë. ¹⁰ Rü ngēmacèx name nixi i naxcèx pedau na nagu pexixü i ngēma maxü i törü Cori namaä taäexü. ¹¹ Rü tama name i pema rü ta penaxü i ngēma chixexügü i taxuwama mexü i ngēma togü i duüxügü i ēänexüwa ngēxmagüxü ügüxü. Natürü narümemäe nixi i penangoxéé na nachixexü i ngēma naxügüxü. ¹² Erü ngēma chixexü i cüäcüma naxügüxü i ngēma yatügü rü ngexügü, rü woo nachiga idexagümaregu rü wüxi i ãnexüchi nixi. ¹³ Natürü ngēxguma ngóonexü nagu baxigu i tacü rü chixexügü rü meä tá nangox na ñuxäcü nachixexü. ¹⁴ Erü guxüma i tacü i ngēxmaxü, rü ngēxguma ngóonexüwa nangëxmagu, rü meäma nangox na ñuxäcü yíixü. Rü ngēmacèx i Tupanaärü orewa rü ñanagürü:

“¡Nabaixächi i cuma na cupexü! ¡Rü írüda i cuma na icuyarütaxuxü! ¡Rü nagu rüxñü na ñuxäcü nachixexü i ngēma curü pecadugü! Rü Cristu tá cuxcèx nanangóonexéé rü tá cuvä narüngüxéé na Tupanaxü cuväxüçèx”,

ñanagürü i ngēma ore. ¹⁵ Rü ngēmacèx name nixi i pexuäegü rü meä pemaxë. Rü tama name i ngēma duüxügü i tama Tupanaärü orexü cuèxgüxürrüüäcüma na pemaxëxü, natürü name na duüxügü i meä Tupanaga ñüexürrüü meä na pemaxëxü. ¹⁶ Rü ñuxma na Tupana pexü yatauxchaächixéexü rü ¡pepaxaäegü na nüxü pepuracüexü rü penaxüxü i ngēma nüma nanaxwèxexü! Erü ñomaücüü i duüxügü rü poraäcü chixexü naxügü. ¹⁷ Rü ñuxma na ngēmaäcü namaxëxü i togü i duüxügü, rü tama name na naxrüü pixigüxü. Rü tama name i duüxügü i ngēäemarexürrüü pixigü. Natürü name nixi i Tupanaärü orewa pengü na nüxü pecuáxüçèx i tacü na yíixü i törü Cori pexü naxwèxexü na penaxüxü. ¹⁸ Rü tama name i tacü rü axexü i ngúchixáxümaä pengäxë, erü ngēma rü chixexü tükü naxüxéé i ngēxguma ngēmaäcü imaxëgu. Natürü name nixi i Tupanaäe i Üünexüna pegü pexägü na peva nangëxmaxüçèx rü pemaä inacuáxüçèx. ¹⁹ Rü name nixi i Tupanaärü orechigagu rü norü wiyaegügu pegümaä pidexagü rü pegümaä nüxü pixu. Rü name nixi i nagúxüraüxü i norü wiyaegügu pewiyaegü, na ngēmaäcü guxüne ya perü maxünemaä törü Corixü picuèxüügxüçèx. ²⁰ Rü name nixi i guxüguma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu moxë nüxna pexägü ya Tanatü ya Tupana naxcèx i guxüma.

Ñuxäcü meä nügümaä namaxë i wüxi ya ípatacüäx i Cristuaxü yaxögüxü

²¹ Rü ñuxma na Cristumëxëwa pengëxmagüxü, rü name nixi i pegüga pexinüe i wüxicigü, erü Cristuxü pengechaügü rü naga pexinüe. ²² Rü pe-

max, Pa Ngexügüt, rü ngëma törü Cori naxwèxexürüü rü name nixi na petega pexñüexü. ²³ Erü nüma ya yatü rü namèxeru nixi, ngëgxumarüü ya Cristu na guxuma i yaxögüxüeru na yiixü. Rü nümagü i yaxögüxü rü Cristuxüne nixigü rü nüma ya Cristu nixi i norü maxëxëeruü yiixü. ²⁴ Rü ngëgxumarüü na Cristuga naxñüexü i ngëma yaxögüxü, rü ngëgxumarüü ta i ngexügüt rü name nixi na guxüguma natega naxñüexü. ²⁵ Rü name nixi i namèxü nangechaü ya yatü, yema Cristu guxama ga yaxögüxexü na nangechaüxürrüü. Rü yema na tükü nangechaüxüçex nixi ga nayuxü ga Cristu. ²⁶ Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu na nügüxü tükü nadexüçex rü tükü yaxüünexëxüçex i guxama i yixema na yaxögüxü. Rü norü oremaä rü ngëma dexá i nawa íibaiüxümaä tükü nimexëe na aixcüma napëxewa imexüçex. ²⁷ Rü yemaäcü tükü nimexëe na nügütama tükü nawéxüçex na aixcüma guxüwama imexü rü na nataxuxüma i tacü i törü chixexü rü bai i írarüwa i ngëgxuma napëxewa ingugü. Erü tükü nade na ixüünegüxüçex rü guxüwama imexüçex i napëxewa. ²⁸ Rü yema Cristu tükü na ngechaüxürrüü, rü wüxichigü ya yatü rü nanaxwexe na namèxü nangechaüxü ñoma nügüxünexü na nangechaüxürrüü. ²⁹ Erü tataxuma ya texé ya tümaxünechitama aixe, natürü tanaxüwemü rü meäma nüxna tadau ngëma Cristu guxüma i yaxögüxüna dauxürrüü. ³⁰ Rü guxama i yixema na yaxögüxü rü Cristutanüxü tixigü rü ngëmaäcü wüxigu namüçigü tixigü. Rü nüma nixi i tükü nadauxü. ³¹ Rü ngëmacex i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü wüxichigü ya yatü rü nanatüna rü naëna tá nixügachi na namèxmaä inaxäüxüçex. Rü ngëma taxre rü wüxi tátama nixigü”,
 ñanagürü i ngëma ore. ³² Rü ngëma ore i yatüchiga rü namèxchiga rü wüxi i ore i aixcüma mexü nixi. Natürü ñuxma na pemaä nüxü chixuxü i ngëma rü Cristuchiga rü yaxögüxüçiga nixi i chidexaxü. ³³ Natürü ngëma ore rü pechiga ta nixi. Rü ngëmacex i wüxichigü i pema i yatügü rü name nixi i pemexü na pengechaüxü ngëma pegütama na pengechaüxürrüü. Rü ngëgxumarüü ta i pema i ngexügüt rü penaxwexe i petega pexñüe.

6

¹ Pa Buxügüt, ñuxma na Cristuarü pixigüxü, rü name nixi i penatüga rü peega pexñüe, erü ngëma nixi i aixcüma mexü. ²⁻³ Yerü yema mugü ga Tupana Moïchéna äxütanüwa rü yema mu ga nüxira wüxi ga unetamaä Tupana nüxü ixuxü, rü ñanagürü:

“Rü tükü nangechaü rü tükü rüngüxëe ya cunatü rü cue na aixcüma cutaäexüçex rü namaxüçex i curü maxü i ñoma i naänewa!”

ñanagürü. ⁴ Rü pemax, Pa Papágü rü Pa Mamágüt, rü tama name i penangamare rü penanuëxëe i pexacügü. Rü name nixi i meä penayaexëe, rü peyaxucuxëgü rü penangúexëe na meä törü Coriaxü yaxögüäxüçex. ⁵ Rü pemagü, Pa Duüxügüt ya Ixääärü Coriäxgue, rü name nixi i meä naga pexñüe i perü corigü i ñoma i naänewa. Rü penaxwexe i nüxü pengechaügüäcüma rü nüxü pemuuëäcüma meä naga pexñüe ñoma Cristuaxü pepuracüexürrüü. ⁶ Rü tama name ega perü corigü pexü dawenüguxicatama meä nüxü pepuracüe na ngëmaäcü pemaä nataäexüçex. Natürü ñuxma na Cristuarü duüxügüt pixigüxü, rü name nixi i guxüma i perü ngúchaümaä penaxü i ngëma Tupana pexü naxwèxexü. ⁷ Rü ngëma puracü i perü cori pexna äxü, rü name nixi i petaäexüäcüma penaxü, ñoma törü Cori ya Ngechuchuaxü pepuracüexürrüü. Erü aixcüma nüxü nixi i pepuracüexü rü tama i duüxügüäxü. ⁸ Rü name nixi i ngëmaäcü meä pepuracüe, erü nüxü pecuëx rü wüxichigü i duüxü rü woo wüxi i coriarü duüxü yixigu rü éxna taxúxearü yixigu, natürü törü Cori

ya Ngechuchu tá nüxü nanaxütanü naxcèx i ngëma mexü i naxüxü. ⁹ Rü pemax, Pa Corigüx, rü name nixi i ngëxgumarüü ta meä namaä pemaxë i perü duüxügü. Rü tama name i tacü rü chixexümaä penaxäxüne. Rü nüxna pecuèxächie na pema rü ta perü duüxügürüü törü Cori ya daxügucümëxewa na pengëxmagüxü. Rü aixcüma guxäma i yixema rü tawüxigu i napëxewa ya törü Cori ya Cristu.

Cristuarü duüxügürü poxüruü i Tupana nüxna äxü na nügü namaä inapoxügüxülcèx naxchaxwa i Chataná

¹⁰ Rü ñuxma na törü Corimüçögü pixigüxü, Pa Chaueneëgüx, rü name nixi i pegü peporaexëe na penayaxuxülcèx i ngema pora i nawa ne üxü. Erü nüma rü naporaxüchi. ¹¹ ¡Rü pegü panaxü i guxüma i ngema poxüruügü i Tupana pexna äxü na ngëmamaä pegü ípepoxüxülcèx i ngëxguma Chataná pexü womüxëechaügu! ¹² Erü tama duüxügü i taxrüü ämachixü rü äxchinaxäxümaä nixi i yigü idaixü. Natürü ngëma namaä yigü idaixü nixi i Chatanáärü duüxügü i ngoxogü i chixexügü i poraexü. Rü nümagü rü namuxüchi rü tükü narüporamaëgüchaü. Rü tama nüxü tadaugü erü naäegü nixi, natürü guxüwama nangëxmagü i ñoma i naännewa. Rü namaä inacuëx i ñoma i naäne i chixexü. ¹³ Rü ngëmacèx name nixi i penayauxgü i guxüma i ngëma poxüruügü i Tupana pexna äxü, na ngëmaäcü pegü ípepoxüxülcèx i ngëxguma ngëma naäegü pexü nachixexeëchaügu. Rü ngëmaäcü tääutáma nüxü penguxü i ngëma naäegü i chixexü rü tá nüxü perüporamaegü. ¹⁴ Rü ngemacèx name nixi i mea pegüna pedaugü na tama perü uwanümëxëgu peyixülcèx. Rü penaxwae na pixaixcümagüxü na taxuwama nachixexülcèx i perü maxü. ¹⁵ Rü name nixi i guxüguma ípememaregü na nüxü peyarüxugüexülcèx i ngema ore i ngüxmüxëeruxü. ¹⁶ Rü ngema guxüarü yexera ixixü nixi na aixcüma Cristuaxü peyaxögxü na ngëmaäcü pegü ípepoxüxülcèx nüxna i Chatanáne i äucümaxü i namaä tükü nachixexeëchaüxü. ¹⁷ Rü name nixi i penayaxu i ngema maxü i taguma gúxü na ngëmamaä pegü ípepoxüxülcèx ñoma wüxi i churara i napatëxemaä nügü ípoxüxürüxü. Rü ngema Tupanaarü Ore i Naäe i Üünexü pexna äxü, rü ngema nixi i pexne ixixü. ¹⁸ Rü tama name i nüxü perüchaue na peyumüxëgxü. Natürü name nixi i guxüguma Tupanaäe i Üünexüärü ngüxëemaä Tupanaxü pecëexü. Rü penaxwae i pexuäe na taguma nüxü perüxoexülcèx. Rü ngemaäcü name nixi i naxcèx peyumüxëgü i guxüma i Tupanaarü duüxügü. ¹⁹ Rü ngëxgumarüü ta chanaxwëxe i chauxcèx peyumüxëgü na Tupana choxü rüngüxëexülcèx rü choxna naxäxülcèx i ngëma ore i nüma nanaxwëxexü na nüxü chixuxü. Rü chanaxwëxe i Tupanana naxcèx peca na choxü naporaxëexülcèx na tama chamuüäcüma nüxü chixuxülcèx rü mea chanangoxëexülcèx i ngema norü ore i Cristuchiga ga noxri exëguxü i ñuxma maxü tükna äxü. ²⁰ Rü ngëma orexü na chixuxülcèx nixi ga Tupana nügüchicüü choxü inamuxü. Rü ngëmagagu nixi i chapocuxü i ñuxmax. Rü chanaxwëxe i chauxcèx peyumüxëgü na tama chamuüäcüma meäma nüma nanaxwëxexüäcüma nüxü chixuxülcèx i ngëma norü ore.

Pauru nanaguxëe ga norü popera rü wenaxärü yema duüxügüxü nariümöxë

²¹ Rü taeneë ya nüxü ingechaücü ya Tíquicu, rü chauxrüü aixcüma meäma napuracü i törü Coriarü puracüwa. Rü nüma tá pemaä nüxü nixu i guxüma i chauchiga na ñuxäcü choxü naxüpetüxü i nuä. ²² Rü ngëmacèx nixi i pexütawa chanamuxü, na pemaä nüxü yaxuxülcèx na ñuxäcü toxü naxüpetüxü, na ngëmaäcü pexü nataäexëexülcèx. ²³ Pa Toeneëgü i Yaxögxüx, chanaxwëxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narü-nügxëegü i guxäma i pema na meä pegümaä pemaxëexülcèx, rü aixcüma petaäegüxülcèx, rü

pegü pengechaügütücèx rü meã peyaxõgütücèx. ²⁴Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana nüxü narüngütüxëe i guxüma i ngëma duügxügü i aixcümäxüchi törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü ngechaügütüxü. Rü ngëmaacü yiñ.

Rü nuãma pexna,
Pauru

POPERA GA PIRIPUWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga yema yaxögüxü ga Piripuwa yexmagüxü

¹ Pa Toeneëgü ya Piripuwa Ngëxmagüxex, choma i Pauru rü namaã i taeneë i Timutéu nixí i pexcèx tanaxümatüxü i ñaã popera. Rü toma rü Ngechuchu ya Cristuarü puracütanüxü tixígü. Rü pexcèx tanaxümatü i pema i yaxögüxüärü ãëxgacügü na pixígüxü, rü pema i tupaucawa ngüxëëtaerügü na pixígüxü, rü guxâma i pema i Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxe. ² Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxëe rü pexü nataäëxëe.

Pauru rü yema yaxögüxülcèx nayumüxë

³ Rü guxüguma i ngëxguma pexna chacuëxâchigu rü Tupanana moxë chaxâ i pexcèx. ⁴ Rü ngëxguma chayumüxëgux, rü guxüguma chataäëäcüma pexcèx chayumüxë i guxâma i pemax. ⁵ Erü pema rü noxitama Tupanaärü orexü pexñüégumama rü poraäcü choxü perüngüxëe na nüxü chixuxülcèx i norü ore i mexü. Rü ñuxma rü ta choxü perüngüxëëgüecha. ⁶ Rü Tupana rü marü inanaxügü i wüxi i mexü i puracü i perü maxüwa. Rü nüxü chacuëx rü nüma rü guxügutáma nanaxüechi i ngëma puracü ñuxmatáta yanguxëëä i ngëxguma ínanguxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁷ Rü aixcüma name na ngëmaäcü pemaä nagu charüxñüxü, erü poraäcü pexü changechaü rü aixcüma Tupana wüxigu tüxü narüngüxëe i guxâma i yixema. Rü woo ñuxma na chapoxcuxü rü ëxna ega ãëxgacügüpëxewa choxü nagagügu, rü Tupana choxü narüngüxëe i ngëxguma norü ore i mexüetüwa chideaxgu rü namaä nüxü chixuxgu i ãëxgacügü na aixcüma yïixü i ngëma orewa nüxü iyarüngauxü i törü maxü i taguma gúxü. Rü nüxü chacuëx rü ngëma choxü nangüxëëxüäcüma, rü pexü rü ta narüngüxëe. ⁸ Rü Tupana nüxü nacuëx na ñuxäcü poraäcü pexü chadauxchaüxü rü pexü na changechaüxü i guxâma i pemax, ngëma Ngechuchu ya Cristu pexü na ngechaüxürüü. ⁹ Rü chorü yumüxëwa naxcèx íchaca na yexeraäcü pegü pengechaügüxülcèx rü Tupanaxü pengechaügüxülcèx. Rü naxcèx íchaca na yexeraäcü nüxü pecuáxülcèx i guxüma i Tupanachiga rü yexeraäcü nüxü pecuáxülcèx na ñuxäcü nanaxwèxexü na naxcèx pemaxëxü. ¹⁰ Rü ngëmaäcü pexcèx chayumüxë erü chanaxwèxe na meä penangugüxü i tacü nixí i aixcüma mexü i Tupanapëxewa na penaxüxülcèx i ngëma. Rü chanaxwèxe na aixcüma namexü i perü maxü na taxucèxma tacülcèx Tupana pexna caxülcèx i ngëxguma ínanguxgu ya Cristu. ¹¹ Rü naxcèx íchaca na Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëëxü na aixcüma namexülcèx i perü maxü rü aixcüma penaxüxülcèx i ngëma Tupanapëxewa mexü na ngëmaäcü meä pemaxëäcüma Tupanaxü picuëxüggüxülcèx.

Chauxcèx rü Cristuarü ngúchaü na chaxüxülcèx nixí i chamaxüxü

¹² Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe i nüxü pecuëx rü guxüma i ngëma choxü üpetüxü, rü aixcüma ngëmaäcü choxü naxüpetü na yexeraäcü nat-achigaxülcèx i Tupanaärü ore i mexü. ¹³ Rü ñuxma i nüma rü guxüma i churaragü i ãëxgacüpataarü dauruügü rü guxüma i togü rü ta nüxü nacuëgxü na chapoxcuxü naxcèx na Cristuarü duňxü chiixü. ¹⁴ Rü ñuxma na chapoxcuxü rü muxüma i taeneëgü i yaxögüxü rü tama namuüëäcüma

nüxű nangúchaň na nüxű yaxugüexű i Tupanaärü ore i mexű. Rü yexeraäcü törü Coriaxň nayaxögü. ¹⁵ Rü aixcüma nixi i ňuxre i duňxügü rü togüxű na yaxăňxächixěěxüçèxmare nüxű nixugüexű i Cristuchiga, erü togüxű narüyexerachaň. Natürü nangěxma i togü i duňxügü i aixcüma mexügu naxňnüěäcüma meä nüxű ixugüexű i ngěma ore. ¹⁶ Rü ňuxre i duňxügü rü Cristuchigaxň nixugüe erü choxň nangechaňgü rü nüxű nacuěxgü na Tupana nuxma choxň muxň na íchanapoxňxüçèx i norü ore i mexű. ¹⁷ Natürü nangěxma i togü i noxrütama ngúchaňcèx daugüxű rü ngěmacèx nüxű ixugüexű i ngěma ore. Rü nümagü rü tama mexügu narüxňnüě, natürü naxcèx nadaugü na yexeraäcü choxň naguxchaxěěgüňxű i ňuxma na chapoxcuxň. ¹⁸⁻¹⁹ Natürü nüetama nixi ega woo ngěmaäcü yixigu. Erü woo mexű i norü ngúchaňmaä yixigu rü ēxna tama, natürü Cristuchigaxň nixugüe. Rü ngěma rü wüxi i taäe nixi i chauxcèx. Rü guxügutáma chataňečha erü nüxű chacuěx rü guxüma i ngěma rü chorü mexüçèx tá nixi erü chauxcèx peyumüxěgü rü choxň narüngüxěě i Tupanaäe i Üünexű i Ngechuchu ya Cristuxň rüngüxěěxň. ²⁰ Rü ngěma poraäcü chanaxwèxexň nixi na taguma tacü rü chixexň chaxüxň na taxucèxma chaugüçèx chaxänexňcèx. Rü chanaxwèxe i guxüguma íchamemare na guxäpěxewa tama chamuňäcüma Cristuchigaxň chixuxň. Rü ňuxma na chamaxüxň rü woo chayuxgu rü chanaxwae i guxüguma aixrügumarüüttama chaugagu Cristuxň nicuěxüügü i duňxügü. ²¹ Erü chauxcèx rü Cristuarü ngúchaň na chaxüxüçèx nixi i na chamaxüxň. Natürü ngěxguma chayuxgux rü ngěma rü ta name, erü Cristuxňtawa tá changěxma i ngěxguma. ²² Natürü tama nüxű chacuěx i tacü nixi i rümemaěxň i chauxcèx, ngěma na chayuxň rü ēxna na chamaxüxň.. Erü ňuxma na chamaxüxň rü choxň natauxcha na chanaxüxň i törü Coriarü puracü. ²³ Rü ngěmacèx tama nüxű chacuěx na tacü yiňxű i chauxcèx rümemaěxň i ngěma taxrewa. Erü ňuxguacü rü chanaxwèxe na chayuxň na Cristuxňtawa changěxmaxňcèx. Rü ngěma nixi i aixcüma yexera rümemaěxň i chauxcèx. ²⁴ Natürü i pexcèx rü nagu charüxňnü rü narümemaě nixi na ňoma i chaxunemaätama na chamaxüxň na ngěmaäcü pexň charüngüxěěxüçèx. ²⁵ Rü ňuxma na aixcüma meä nüxű chacuáxň na pechoxwèxexň, rü ngěmawa nüxű chacuěx na tääútama paxa chayuxň. Rü ngěmaäcü tá chamaxäma na pexň charüngüxěěxüçèx na yexeraäcü Cristucèx pemaxěxüçèx rü yexeraäcü taäeäcüma nüxű peyaxögüxüçèx. ²⁶ Rü ngěmaäcü wena táxarü petanüwa changěxma. Rü ngěxguma wena choxň pedaugügu rü aixcüma tá petaňečü erü tá pexň nangěxma na tacü Ngechuchu ya Cristuxň picuěxüügüxň. ²⁷ Rü ngěma guxüärü yexera rümemaěxň nixi na naxcèx pedauxň na meä pemaxěxň, ngěma Cristuarü ore pemaä nüxű ixuxňrü. Rü ngěxguma petanüwa chaxüxgu rü ēxna woo tama ngěma chaxüxgu, natürü nüxű chaxňnuchaň na guxäma wüxigu pegü peporaexěěxň na taguma nüxű perüčhauxüçèx na aixcüma peyaxögüxň, rü ngěmaäcü Tupanaäxň pepuracüexň na yexeraäcü yaxüchigüxüçèx i norü ore i mexű. ²⁸ Rü ngěmacèx penaxwèxe i tama texéxň pemuňěäcüma nüxű pixugüama i ngěma ore. Rü ngěma na tama nüxű pemuňěxň rü ngěma rü wüxi i cuěxruň tá nixi nüxű i perü uwanügü. Rü ngěmawa tá nüxű nacuěxgü na poxcuwa tá naxňxň i nümagü natürü pema rü tá maxüwa na pexňxň. Rü Tupana tá nixi ya pexň rüngüxěěcü na tama nüxű pemuňěxüçèx i ngěma perü uwanügü. ²⁹ Rü Tupanaga nixi na Cristuaxň peyaxögüxň. Rü ngěxgumarüň ta naga nixi na Cristucèx ngúxň pingegüxň. Rü ngěma rü wüxi i ngüxěě nixi i pexna naxňxň ya Tupana. ³⁰ Pema rü choma rü wüxigu Tupanaärü puracüwa tangěxmagü, rü tanaxüama i ngěma puracü ega woo texé tükü naguxchaxěěgux. Rü ũpa rü marü choxň pedau na ňuxäcü

meā chanaxüxū i ngēma puracü, rü ñuxma rü ta nüxū picuáchiga na ñuxācü chanaxüamaxü woo namu i chorü guxchaxügü.

2

Cristu rü ñoma taxuüma yiixürüü nügü nixixéē rü yemacèx ga Tupana rü guxüärü ãëxgacüxü nayaxixéē

¹ Rü dūcax, Pa Chaueneëgxü, rü ñuxma na Cristuarü duüxügü pixigüxü, ¿rü aixcüma yiixü i nüma pexü nataäexéexü? ¿Rü aixcüma yiixü i petaäegüxü erü nüma pexü nangechaü? ¿Rü aixcüma yiixü i Tupanaäe i Üünexü pexütawa ngémaxü? ¿Rü aixcüma yiixü i pegü pengechaügüxü rü pegüxü pengechaütmüügüxü? ² Rü ngéxguma chi ngēmaäcü yixigu, rü chanaxwèxe i guxäma wüxigu perüxñüe, rü aixcüma guxäma pegü pengechaügü, rü aixcüma guxäma ñoma wüxitama piixürüü na yiixü i peäe, rü guxäma wüxitama i ngúchaücèx pedau. Rü ngéxguma ngēmaäcü pemaxëgu rü wüxi i chorü taäe tá nixi. ³ Rü tama name na togüarü yexera pegü pixigüxéexü rü pegü picuëxügüxü. Natürü narümemae nixi i nagu perüxñüexü na ngema togü rü perü yexera nüxü nacuëgüxü. ⁴ ¡Rü tama pegüguxicatama perüxñüe, natürü pegü peporaexéē na togüxü perüngüxéegüxüçex! ⁵ Rü name nixi ga yema Ngechuchu ya Cristu nagu rüxñüxügu na perüxñüexü i pemax. ⁶ Yerü nüma rü woo ga Tupanaxüchi na yiixü, natürü tama nügü nicuëxüxü na Tupana yixixü. ⁷⁻⁸ Rü yemacèx yéma nanatèx ga norü mexügü ga daxüguxü ga nañnewa. Rü wüxi i duüxü i togüaxü puracüxürüü nügü nixixéē. Rü ñoma wüxi i duüxürüü ñoma ga nañnegu nabu. Rü yexguma marü duüxü yixigu ga nümax, rü ñoma taxuüma yiixürüü nügü nixixéē. Rü Tupanaga naxñü, rü yemaäcü curuchagu nayu woo wüxi ga ãnexüchi na yiixü ga yema. ⁹ Rü yemacèx ga Tupana rü guxüétüwa nanangexmaxéē rü nayangucuchixéē na guxüma i ãëxgacügüétüwa nangémaxüçex. ¹⁰ Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na Ngechuchupéxegu tacaxäpüxügüxüçex rü nüxü ticuëxüügüxüçex ya guxäma ya texé ya daxüguxü i nañnewa ngéxmagüxe, rü guxäma i ñoma i nañnewa ngéxmagüxe, rü guxäma ya texé ya marü yuexe. ¹¹ Rü yemaäcü Tupana ãëxgacüxü nayaxixéē na guxäma nüxü ixuxüçex na törü Cori yiixü ya Ngechuchu ya Cristu rü ngēmaäcü nüxü icuëxüügüxüçex ya Tanatü ya Tupana.

Cristuarü duüxügü rü ñoma omügürüü nixigü i natanüwa i ngēma duüxügü i tama yaxögüxü

¹² Rü ñuxma na nüxü pecuáxü na ñuxäcü Nanatüga naxñüxü ga Cristu, rü chanaxwèxe i chauga pexñüe, Pa Chaueneëgxü ya Pexü Changechaügüxe. Rü yéma petanüwa chayexmagu chauga na pexñüexüärü yexera chanaxwèxe i chauga pexñüe i ñuxma na tama petanüwa changémaxü. Rü chanaxwèxe i Tupanaxü pemuüeäcüma naxcèx pedaugüama i perü maxü i taguma gúxü.

¹³ Erü Tupana nixi ya perü maxüwa puracücü na mexügu perüxñüexüçex. Rü nüma nixi i pexü nangüxéexü na naga pexñüexüçex rü peyanguxéexüçex i ngema norü ngúchaxü. ¹⁴ ¡Rü guxüma i ngema Tupanacèx pexüxüwa rü tama name i oöcü penaxü rü pegü naxcèx pechoxügagü! ¹⁵⁻¹⁶ Rü name i ngēmaäcü meā pemaxë na taxüema tacü rü chixexüxü pewa iyangauxüçex. Rü penaxwèxe i mexü i Tupanaxäcügü pixigü i natanüwa i ngēma duüxügü i chixexü rü chixeäegümarexü. Rü ngéxguma ngēma duüxügümaä nüxü pixugüyane i ngēma ore i mexü i tuxü maxëxéexü, rü yoxni natanüwa rü ñoma woramacurigü ya ëänexüwa ibáixgürüü tá pixigü. Rü ngēmaäcü i ngéxguma wena núma naxüxgu ya Cristu rü poraäcü tá pemaä chataäe erü tá nüxü chadau na tama natücmamare yiixü ga yema puracü ga petanüwa

chaxüxű. ¹⁷ Rü ngēma ñuxma na meā peyaxōgütü, rü ngēma nixī i perü ãmare i Tupanana pexāxű. Rü ngēma na meā yanguxüçèx i ngēma perü ãmare i Tupanapēxewa, rü choma rü íchamemare na Tupanacèx ichanaxāxű i chorü maxü rü chayuxű. Rü ngēmacèx woo chayuxgu rü wüxi i taāe tá nixī i chauxcèx. Rü chanaxwèxe i pemagü rü ta ngēmacèx wüxigu chomaā petaāegü. ¹⁸ Rü ngēmacèx ega ngēma ore i mexüçèx chayuxgux, rü tama name na pengechaügütü natürü chanaxwèxe na wüxigu chomaā petaāegütü.

Timutéu rü Epaporu- dítuchiga

¹⁹ Rü ngēxguma törü Cori ya Ngechuchu naxwèxegu rü paxa petanüwa chanamuega ya taeneē ya Timutéu na pexü na iyadauxüçèx rü chataäexüçèx i ngēxguma núma nangeägu i pechiga. ²⁰ Rü aixcüma nataxuma i to i chorü ngüxéêruü i choma nagu charüxñüxügu rüxñüxü, rü Timutéuxicatama nixī. Rü nataxuma i to i naxrüü aixcüma pegu rüxñüxü rü pexü rüngüxéêchaüxü. ²¹ Erü guxüma i togü rü naxcèx nadaugü i noxrütama ngúchaügü, rü tama aixcüma nagu narüxñüü i ngēma Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü. ²² Natürü i pema rü marü nüxü pecuèx na ñuxäcü meā namaxüxü i Timutéu, rü ñuxäcü choxü nangüxéêxü i Tupanaärü orearü uchigawa, ñoma wüxi i buxü i nanatüxü rüngüxéêxü. ²³ Rü ngēmacèx i ngēxguma nüxü chacuèxgu na ñuxäcü tá choxü na naxüpetüxü i núma, rü ñuxuchi ngēma petanüwa chanamuxchaü i Timutéu na pexü iyadauxüçèx. ²⁴ Rü ngēxgumarüü ta nagu charüxñü rü törü Cori rü aixcüma tá choxü narüngüxéê na chomatama ngēma petanüwa íchayadauxüçèx. ²⁵ Rü ngēxgumarüü ta chauxcèx name nixī i ngēma petanüwa chanamuxü i taeneē i Epaporudítu. Rü núma nixī ga pematama chauxcèx núma penamuxü na choxü nangüxéêxüçèx. Rü núma rü chomücü nixī i Tupanaärü puracüwa, rü poraäcü choxü narüngüxéê i Tupanaärü orearü uwa. ²⁶ Rü poraäcü nüxü nangúchaü na pexü iyadauxü i guxäma i pemax. Rü poraäcü naxoegaäe, yerü pema rü nüxü pecuáchiga ga na yadaawexü ga númax. ²⁷ Rü aixcüma nixī ga na yadaawexü, rü wixguxuchi taëx nayu. Natürü Tupanaäxü nangechaütmüü rü choma rü ta nüxü changechaütmüü, rü yemacèx naxcèx nayataanexéê na tama yexeraäcü changechaüxüçèx. ²⁸ Rü ngēmacèx rü yexeraäcü chanaxwèxe na paxa petanüwa chanamuxü i Epaporudítu, na pema rü petaäegütüçèx i ngēxguma wena nüxü pedaugügu. Rü ngēxguma i choma rü tá ta chataäe i ngēxguma nüxü chacuèxgu na petanüwa nangëmaxü na pexü nangüxéêxüçèx. ²⁹ Rü chanaxwèxe i törü Coriétagu petaäegüäcüma meā penayaxu erü peeneē nixī. Rü name nixī i nüxü pengechaügü i guxüma i ngēma duüxügü i Epaporudíturüü ixígüxü. ³⁰ Yerü núma ga Epaporudítu rü yema na poraäcü nawa napuracüxü ga Cristuarü puracü, rü yemacèx wixguxuchi taëx nayu. Rü ãucümaxüwa nügü nayexmaxéê na pechicüü choxü nangüxéêxüçèx.

3

Ngēma na Cristuxü icuáxü rü ngēma nixī i guxüäärü yexera rümemäexü

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneégü, rü chanaxwèxe i petaäegü erü törü Coriarü duüxügü pixigü. Rü yema ore ga noxri pexcèx chaxümatüxü rü tama choxü nawèxtümüü na wena pexcèx chanaxümatüxü erü aixcüma pexü name i ngēma ore. ² Rü pegüna pedèyx nüxna i ngēma duüxügü i chixri maxëxü rü chixexümaä pexü ixucuxégxü! Rü númagü nixī i nüxü yaxugüexü rü ngēxguma tama yigü íwiechëxmüpëxechiraügu, rü taxucürüwama Tupanapēxewa time. ³ Natürü yíxema aixcüma Tupanapēxewa imexë, rü yixema tixigü. Rü Tupanaxü ticuèxüügü i Naäe i Üünexüärü

ngǔxēēmaā. Rü tataāegü erü Ngechuchu ya Cristuarü duǔxügü tixīgü. Rü tama tayaxōgü na ngēma yigü íiwiechēxmüpēzechiraǔxǔcèx Tupanapēxewa imexü. ⁴ Rü choma chi waxy nixī i guxü i togüarü yexera chayaxōxü i ngēma wiechēxmüpēzechiraǔchiga. Rü tataxu chima ya tote chauxrü yaxōxē i ngēmachiga. ⁵ Yerü yexguma 8 ga ngunexü chauétü yixīgu ga na chabuxü, rü choxü ínawiechēxmüpēzechiraǔgü, erü Yudíu chixī. Rü Beyamítanüxü chixī. Rü chaunatü rü chaué rü Yudíugü tixīgü, rü ngēmacèx i choma rü Yudíuxüchi chixī. Rü choma rü Parichéuchiréx chixī, rü pema nüxü pecuèx rü ngēma Parichéugü rü meāma nanaxaure i Tupanaārü mugü ga Moīché ümatüxü. ⁶ Rü yema na meā chayanguxēēchaǔxǔcèx ga yema mugü ga Moīché ümatüxü, rü yemacèx nawe chingēchigü ga yema duǔxügü ga Ngechuchuaxü yaxōguxü. Rü yema na aixcüma meā chanaxaurexücèx ga yema mugü ga Moīché ümatüxü, rü yemacèx taxucürüwama texé chauchigaxü tixu ga tama na chaxaurexü. ⁷ Natürü guxüma ga yema ūpa chauxcèx mexü, rü ñuxma rü taxuwama choxü name erü marü íchanatèx na Cristuaxǔxícatama chayaxōxǔcèx. ⁸ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu ya chorü Corixü na chacuáxü, rü chauxcèx rü guxüma ga yema ūpa nagu chixüxü rü taxuwama name, erü ngēma na Cristuxü na chacuáxü rü guxüärü yexera narümemaā. Rü guxüma ga yema mugü ga noxri nagu chixüxü rü marü nüxü charüxo na Cristuwe charüxüxǔcèx. Rü chauxcèx rü ñoma guxchirerü nixī ga yema ūpa nagu chixüxü ega Cristumaā nügü chananguxgu. ⁹ Rü yemaācü nüxü charüxo ga guxüma nagagu ga yema na Cristuarü duǔxü na chiixüxǔcèx. Rü ñuxma rü Tupanapēxewa chame erü Cristuaxü chayaxō. Rü tama ngēma na chamecümaxǔcèx rü ēxna mugü chaxaurexücèx nixī na chamecü i napēxewa. Natürü ngēma na Cristuaxü chayaxōxǔcèx nixī i nügücèx choxü namexēēxü ya Tupana. ¹⁰⁻¹¹ Rü ngēma ñuxma chanaxwèxexü nixī na aixcüma Cristuxü chacuáxü rü chowa na nangēxmaxü i ngēma pora ga wena Cristuxü írüdaxēēxü i ñuxma nüxü ngēxmaxü. Rü yema ngúxü na yangexü ga nüma rü na nayuxü rü ngēxgumarüütama chanaxwèxe i íchamemare na naxcèx ngúxü chingexü rü naxcèx chayuxü na yixcama choma rü ta yuwa ícharüdaxǔcèx.

Pauru naxcèx nadau na Cristucèx namaxǔxü ñuxmatáta Tupanax- ūtawa nangu

¹² Rü ñuxma na ngēma ñachaxü pemaā rü tama chanaxwèxe i nagu perüxñüe na guxüxü chacuáxü i Cristuchiga, rü ēxna guxüwama na chamecü. Natürü guxü i ngunexügu rü naxcèx chadauama na Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü na chaxüxǔcèx, yerü yemacèx nixī ga nüma ga chauxcèx nadauxü ga noxrix. ¹³ Pa Chaueneēgx, pemaā nüxü chixu rü chomatama meāma nüxü chacuèx rü ñuxma rü ta tautama nawa changu i ngēma naxcèx chadauxü. Natürü i ñuxma rü marü nüxü icharüngüma i guxüma ga yema noxri nagu chixüxü. Rü ñuxma rü chaugü chaporaxēē na aixcüma Cristucèx na chamaxǔxü na nawa changuxǔcèx i ngēma maxü i chopēxewaama ngēxmaxü. ¹⁴ Rü ngēmacèx i ñuxma rü naxcèx chadau na aixcüma Cristucèx chamaxǔxü ñuxmatáta Tupanax-ūtawa changu. Erü chanayauxchaü i ngēma āmare i nüma daxǔguxü i naānewa naxcèx taxcèx nangemaxü i yixema na Ngechuchu ya Cristuarü duǔxügü ixīguxü. ¹⁵ Rü guxāma i yixema na aixcüma Cristuaxü yaxōguxü, rü name nixī i ngēmaācü nagu tarüxñüe. Natürü ngēxguma chi texé i petanüwa toguama tarüxñügu, rü Tupana tá tükü nüxü nacuèxēē i ngēma nüma nanaxwèxexü na nüxü tacuáxü. ¹⁶ Rü ngēma inaxwèxexü nixī na aixcüma naga ixñüeēchaxü rü meāma nagu ixixü i ngēma ore i marü nüxü icuáxü. ¹⁷ Pa Chaueneēgx, chanaxwèxe i chauxrüü nagu pexī i ngēma pexü nüxü chadauxēēxü na namexü. ¡Rü penangugü na ñuxācü

meā namaxēxū i ngēma togü i duǔxügü i toma tamaxēxūācüma maxēxū! ¹⁸ Rü marü muěxpüxcüna pemaā nüxü chixu, rü ñuxma rü changechaācüma rü chauxaxācüma wena pemaā nüxü chixu rü nangēxma i muxüma i duǔxügü i Cristuarü uwanürüūācüma maxēxū. Rü nümagü rü tama nüxü nacuèxguchaü na Cristu curuchagu naxcèx yuxü. ¹⁹ Natürü ngēma duǔxügü rü tá duxwa Tupana nanapoxcue. Rü ngēma naxüneārü ngúchaü nixī i namaā natupanaāxü. Rü woo nüxü nacuèxchiréx na wüxi i āne na yiixü i ngēma chixexü natürü namaā nataāēgüama. Rü ñoma i naāneārü ngēmaxüguxicatama narüxñüe. ²⁰ Natürü i yixema rü daxüguxü i naānewa tükü nangēxma i tachica. Rü ítananguxëe na daxüguxü i naānewa taxcèx ne naxüxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxēxëeruü. ²¹ Rü ñaā taxüne i yuxwèxexü rü nüma ya Cristu tá nanaxüchicüü na naxüne i mexēchixürüü yiixücèx. Rü ngēma norü pora i namaā guxüetüwa nangēxmaxü, rü ngēmamaātama tá nanaxüchicüü i taxüne na noxrürüü yiixücèx.

4

Ñuxma na törü Coriarü ixígüxü rü name nixī na guxüguma namaā itaāēgüxü

¹ Pa Chaueneēgüx, rü pexü changechaxü rü poraācü pexü íchayadauxchaxü. Rü ngēma pemaā nüxü chixuxürüü chanaxwèxe i meā törü Coricèx pemaxē erü pema nixī i chorü taāē rü chorü āmare i Tupana choxna ãxü pixigüxü. ² Rü nüxü chacèèxü i taeyèxgü i Ebódia rü Chistique na nügümaā nangüxmüēxÜcèx, erü nümagü rü törü Corixacügü nixigü. ³ Rü cumax, Pa Chomüçü ya Mecü i Wüxigu Tupanaärü Puracüwa Chomaā Puracüçü, rü cuxna naxcèx chaca na nüxü curüngüxëexÜcèx i ngēma taxre i taeyèxgü, erü nümagü rü wüxigu chomaā rü Cremetemaā rü ngēma togü i chomüçügü i Tupanaärü poperawa marü ngoxégagüxümaā napuracüe i Tupanaärü orearü uwa. ⁴ Rü ñuxma na törü Coriarü pixigüxü, Pa Chaueneēgüx, rü name nixī i guxüguma namaā petaāēgü. Rü wena pemaā nüxü chixu, rü ¡petaāēgü! ⁵ Rü chanaxwèxe i meā pemaxē na guxüma i duǔxügü pexü nacuèxgüxÜcèx na aixcüma mexü i duǔxügü na pixigüxü. ¡Rü nüxna pecuèxächie na törü Cori rü paxa tá nataeguxü na núma naxüxü! ⁶ ¡Rü taxucèxma penaxixächiägü! ¡Rü Tupanamaā nüxü pixu i perü yumüxëwa i guxüma i tacü i pexü ngupetüxü! ¡Rü naxcèx ípeca rü moxë nüxna pexä! ⁷ Rü ngēmaācü i núma ya Tupana rü tá pexü nataāēxëe namaā i wüxi i taāē i mexēchixü i guxüma i taāē i nüxü icuáxüärü yexera mexēchixü. Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duǔxügü pixigüxü, rü ngēma taāē i Tupana pexna ãxü rü tá nüxna pexü ínapoxü i ngēma chixexü i nagu perüxñüe chaxü.

Name nixī i nagu tarüxñüe i guxüma i tacü i aixcüma mexü ixixü

⁸ Rü ñuxma Pa Chaueneēgüx, rü name nixī i nagu perüxñüe i guxüma i ngēma ore i aixcüma ixixü, rü guxüma i ngēma nacüma i taxucürüwama texé chixri nachiga idexaxü. Rü name nixī i nagu perüxñüe i guxüma i ngēma ore i aixcüma meā iwéxü rü guxüma i ngēma Tupanapëxewa mexü, rü guxüma i ngēma mexü i duǔxügü namaā taāēxü, rü guxüma i ngēma mexü i Tupanaxü naxcèx icuèxüüxÜgüxü. Rü name nixī i ngēmagu perüxñüe. ⁹ Rü chanaxwèxe i aixcüma penaxü i ngēma pexü changúexëexü, rü ngēma pexü namaā chixucüxëgüxü, rü ngēma chauxütawa nüxü pexñüeexü, rü ngēma chauxütawa nüxü pedauxü na chanaxüxü. Rü ngēguma ngēmaācü pemaxëgu rü pemaā tá inarüxäüx ya Tupana ya tamaā irüngüxmüçü rü tükü taāēxëecü.

Yema Piripucüāx ga yaxðögüxü rü díerumaā Pauruxü narüngüxëeëgü

10 Rü ñuxma na chorü Coriarü chiiixü, rü poraācü chataāē erü wenaxārü choxna pecuèxāchie rü choxü perüngüxēē. Rü choma nüxü chacuèx rü pema rü guxüguma choxü perüngüxēēchaü, natürü taguma pexü natauxcha ga na penaxüxü ga yema. **11** Rü tama ngēma na tacü choxü taxuxüçèx nixī i pemaā nüxü chixuxü i ngēmachiga. Erü choma rü marü chomaā nixü na namaā chataāēxü i ngēma choxü ngēxmaxü. **12** Rü nüxü chacuèx na ñuxācü na yiixü ega guxü choxü tauxgux, rü nüxü chacuèx na ñuxācü na yiixü ega choxü namuxüchixgu. Rü marü chomaā nixü na namaā chataāēxü i ngēma choxü ngēxmaxü woo changaxpütüwegu, rü ēxna woo chataiyaxgu, rü ēxna woo choxü namuxüchixgu rü ēxna woo choxü natauxguma. **13** Rü Cristu nixī ya choxü poraxēēcü, rü ngēmacèx chomaā nanguxü na chanaxüxü i guxüma i ngēma Tupana naxwèxexü na chanaxüxü. **14** Natürü ga pema rü wüxi ga mexü choxü pexügü ga yexguma guxchaxüwa chayexmagu rü choxü perüngüxēē. **15** Rü pema, Pa Yaxōgüxü i Piripucüāx, rü meāma nüxü pecuèx rü yexguma noxri Machedóniāānewa nüxü chixuxgu ga Tupanaārü ore, rü yexguma yéma Íchaxüxügu, rü pexicatama nixī ga āmare choxna pexāxü naxcèx ga yema ngüxēē ga chauxütawa peyaxuxü. **16** Rü yexguma Techarónicaarü īānewa chayexmayane, rü pema rü yéma chauxcèx penamugü ga perü āmare na choxü perüngüxēēgüxüçèx. Rü tama nixī ga yexgumaríca choxü perüngüxēēxü. **17** Rü woo perü āmaremaā chataāē, natürü yexeraācü chataāē erü ngēma choxü na perüngüxēēgüxüçèx rü Tupana tá āmare pexna naxā. **18** Rü ñuxma rü marü choxü nangēxma i guxüma i tacü i chanaxwèxexü, rü aixcüma ngēmaārü yexera choxü nangēxma. Rü ñuxma na Epaporudítu núma nangexü i perü āmare, rü taxuüma choxü nataxu. Rü ngēma perü āmare i chauxcèx núma pemuxü, rü Tupanapēxewa rü ñoma wüxi i pumara i yixixürüxü nixī, rü núma rü poraācü namaā nataāē. **19** Rü ngēmacèx ya chorü Tupana rü norü ngēmaxügü i mexēchixüwa tá pexna nanaxä i guxüma i tacü i pexü taxuxü. Rü ngēmaācü tá nanaxü erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigü. **20** Rü name nixī i guxüguma nüxü ticuèxüügü ya Tanatü ya Tupana. Rü ngēmaācü yiñ.

Pauru nanaguxēē ga norü popera rü wenaxārü yema duüxügüxü nariümoxē

21 Rü chanaxwèxe i chauégagu nüxü perümoxëgü i guxüma i taeneëgü i Ngechuchu ya Cristuaxü yaxōgüxü. Rü ngēxgumarüü ta pexü narümoxëgü i ngēma taeneëgü i chauxütawa ngēxmagüxü. **22** Rü ngēxgumarüü ta pexü narümoxëgü i guxüma i taeneëgü i núma Dumawa ngēxmagüxü. Rü ngēma yexera pexü rümoxëgüxü rü ngēma nixī i taeneëgü i Dumaārü āēxgacü ya tacüxü-tawa puracüexü. **23** Rü chanaxwèxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxēē i guxâma i pemax. Rü ngēmaācü yiñ.

Rü nuāma pexna,
Pauru

POPERA GA COROCHAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü ga Corochawa yexmagüxü

¹⁻² Pa Chaueneëgü ya Corochaariü Íänewa Ngëxmagüxex, choma i Pauru rü wüxigu namaã i taeneë i Timutéu nixï i pexcëx tanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choxü nixï ga Tupana ga inamuächixü na guxüwama nüxü chixuchigüxüçèx i Ngechuchu ya Cristuarü ore. Rü pexcëx chanaxümatü i guxâma i pema ya chaueneëgü ya aixcüma Tupanaärü duüxügü ixígüxe ya Cristuaxü yaxögüxe. Rü chanaxwëxe i Tanatü ya Tupana pexü narüngüxëe na meã pegümaã pemaxëxüçèx rü petaäegüxüçèx.

Pauru rü yema yaxögüxüçèx nayumüxë

³ Rü guxüguma i ngëxguma pexcëx tayumüxëgëgu, rü moxë nüxna taxä ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁴ Rü ngëmaäcü tanaxü erü marü nüxü tacuächiga na ñuxäcü aixcüma meã Ngechuchu ya Cristuaxü peyaxögüxü, rü aixcüma nüxü pengechaügüxü i guxüma i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixígüxü. ⁵ Rü nüxü tacuëxgü na ngëmaäcü meã Tupanapëxewa pemaxëxü erü penayauxgüchaü i ngëma mexügü i Tupana pexü namaã nguxüxü i daxüguxü i naännewa. Rü ñuxma rü meã ípenanguxëe na penayauxgüxüçèx i ngëma mexügü yerü marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü ore i mexü i aixcüma ixixü. ⁶ Rü ngëmatama ore i mexü ga pexütawa nguxü, rü guxüwama nangu i ñuxmax. Rü guxüwama ningüchigü rü duüxügürü maxüxü naxüchicüü, yema perü maxüxü na naxüchicüüxüürüü ga yexguma nüxü pexñüege rü nüxü pecuëxgëgu na ñuxäcü Tupana aixcüma pexü na ngechaüxü rü pexü rüngüxëeächaüxü. ⁷ Rü ngëma ore i mexü nixï ga pexü nangüexëexü ga Epáparu ya tomüçü ya nüxü tangechaügütü ya wüxigu tomaä Tupanaärü orewa puracüçü. Nüma rü Cristuarü puracütanüxü ya mecü nixï, rü nüma nixï i tochicüü pexü nangüxëexü. ⁸ Rü nüma ya Epáparu nixï i tomaä nüxü yaxuxü i pechiga na ñuxäcü Tupanaäe i Üünexüärü ngüxëëmaä choxü pengechaügüxü. ⁹ Rü ngëmacëx i toma ga noxritama pexü tacuächigagu, rü taguma nüxü itayarüngümaä na pexcëx tayumüxëgüxü. Rü guxüguma Tupanana naxcëx tacagü na meã pexü nüxü nacuëxëexüçèx i ngëma nüma nanaxwëxexü na penaxüxü. Rü nüxna naxcëx tacagü na pexna naxääxüçèx i nagúxüraüxü i cuëx i Naäe i Üünexüwa ne üxü. ¹⁰ Rü nüxna naxcëx tacagü na meã törü Cori naxwëxexüäcüma na pemaxëxüçèx rü guxüguma penaxüxüçèx i ngëma nüma nanaxwëxexü. Rü nüxna naxcëx tacagü na pexü natauxchaxëëäxüçèx na togüxü perüngüxëëgüxüçèx rü guxü i ngunexügü yexeraäcü Tupanaxü pecuäxüçèx. ¹¹ Rü nüxna naxcëx tacagü na norü pora i mexëchixümaä pexü naporaexëexüçèx, na namaã peporaexüçèx i guxüma i guxchaxügü rü yaxna namaã pexñüexüçèx. ¹² Rü ñuxuchi tanaxwëxe i taäeäcüma Tanatü ya Tupanana moxë pexä, erü nüma pexü nimexëëgü na pema rü ta penayauxgüxüçèx i ngëma mexügü i naxüttawa ngëxmagüxü i nüma tá nüxna naxäxü i ngëma duüxügü i noxrü ixígüxü. ¹³ Yerü nüma ga Tupana rü marü Chatanámëxëwa tüxü ínanguxüxëe rü Nane ya nüxü nangechaücümëxëwa tüxü nangëxmagüxëe. ¹⁴ Rü guma Nanegagu nixï ga tüxü namaxëxëexü rü tüxü nüxü nangechaüxü ga törü pecadugü.

Rü yexguma pecaducèx nayuxgu ga Cristu rü Tupana nügümaä nanangüxmüëxëe ga duüßxügü

¹⁵ Taguma texé Tupanaxü tadau, natürü nüma rü núma nanamu ga Nane na duüßxügü nüxü daugüxüçèx rü nüxü nacuëxgüxüçèx na ñuxäcü na yïixü i nüma ya Tupana. Rü naxüpa ga guxüma ga tacü i ñuxma ngëxmaxü, rü nüxira marü nayexma ga Tupana Nane. ¹⁶ Rü Nanexü nixi ga namuxü ga Tupana na naxüäxüçèx ga guxüma i tacü i ñuxma ngëxmaxü i daxüguxü i nañnewa rü ñoma i nañnewa, rü guxüma i ngëma nüxü idauxü rü ngëma tama nüxü idauxü. Rü yemaäcü nanaxü ga guxüma ga norü orearü ngeruügü i daxüçüäxärü ãëxgacügü rü guxüma ga ngoxogüarü ãëxgacügü. Rü yemaäcü nanaxü ga guxüma na nüxü yacuëxüügxüçèx. ¹⁷ Rü naxüpa i guxüma i tacü i ñuxma ngëxmaxü, rü Cristu rü marü nüxira nayexma. Rü nagagu nixi i meä inanuxü i guxüma erü nüma nixi i namaä inacuáxü. ¹⁸ Rü nüma ya Cristu rü naëru nixi i guxüma i ngëma yaxögüxü. Rü nüma nixi ga naxüäxü rü nüxna naxääxü ga maxü. Rü nüma nixi ga nüxira yuwa ínadxü na guxüärü ãëxgacü yïixüçèx. ¹⁹ Rü Cristu rü Tupanaxüchi nixi, yerü yemaäcü nanaxwèxe ga Tupana. ²⁰ Rü Tupana rü ñoma ga nañnewa nanamu ga Cristu na curuchagu pecaducèx nayuxüçèx. Rü yemaäcü nixi ga Tupana nügümaä nangüxmüëxëeü ga guxüma i ñoma i nañnewa ngëxmaxü rü guxüma i daxüguxü i nañnewa ngëxmaxü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana yerü yemaäcü nanaxwèxe. ²¹ Rü pema ga üpa rü tama Tupanamüçügi pixigü yerü naxchi pexae nagagu ga perü chixexü ga nagu perüxñüexü rü pexüxü. ²² Natürü i ñuxma ya Tupana rü nügümaä pexü narüngüxmüëxëe na namüçügi i mexü pixigüxüçèx. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana ga yexguma Cristu duüßxüxü ixixgu rü curuchawa ngúxü yangexgu rü yexma nayuxgu. Rü yemaäcü nayu ga Cristu na nügüxütawa pexü nagagüxüçèx rü napëxewa pimexüçèx rü nataxuxüçèx i perü chixexü. ²³ Natürü ngëma na pengügxüçèx, rü penaxwèxe na guxüguma mea peyaxögüxü rü meä naga pexñüexü rü taguma nüxü perüxoexü i ngëma norü ore i mexü ga marü nüxü pexñüexü. Rü ngematama ore nixi i ñuxma nüxü yaxugüexü i gúxü i naanewa.

Tupana rü Pauruxü namu na guxüma ga yaxögüxüxü nangüxëexüçèx

²⁴ Rü ñuxma na woo pexcèx ngúxü chingexü rü chataäe erü nüxü chacuèx rü ñaä chaxunemaä choma rü ta chayanguxëe ga yema ngúxü ga Cristu ingexü naxcèx i norü duüßxügü i yaxögüxü. ²⁵ Rü ñuxma ya Tupana rü choxü namu na nüxü charüngüxëexüçèx i guxüma i ngëma norü duüßxügü i yaxögüxü. Rü perü mexüçèx nixi i choxü namuxü na guxüwama meä nüxü chixuxüçèx i norü ore. ²⁶⁻²⁷ Rü ngëma Tupanaärü ore rü ñanagürü:

“Rü Cristu rü pewa nangëxma i ñuxmax, rü nagaguxicatama nixi i pexü nangëxmaxü i pechica i daxüguxü i nañnewa i ngextá ínamexëchixüwa”, ñanagürü. Rü yema nuxümaäügxü ga duüßxügü rü tama nüxü nacuëxgü ga yemachiga, natürü ñuxma ya Tupana rü norü duüßxügüxü nüxü nacuëxëe. Erü nüma ya Tupana rü norü duüßxügüxü nüxü nadauxëexchaü na ñuxäcü poraäcü pexü nangechaüxü rü pexü nangüxëexü i guxäma i pema i tama Yudíugü ixigüxe. Rü ñuxma i pema na woo tama Yudíugü pixigüxü, natürü pema rü ta pexü nangëxma i pechica i daxüguxü i nañnewa erü Cristuaxü peyaxögü. ²⁸ Rü ñuxma i toma rü Cristuchigaxü nixi i tixuxü. Rü ngema ore i Tupanaärü cuèx nawa ngexmaxümaä nixi i guxüma i duüßxügüxü tixucüxëgxü rü tanangüexëexü na ngemaäcü ngearü chixexüäxü Cristuxütawa tagagüxü. ²⁹ Rü ngëmatama puracü nixi i nawa poraäcüxüchima chapuracüamaxü woo tacü rü guxchaxü chauxcèx ínguxgu. Rü

guxüma i ngëma pora i Cristu choxna ãxü i chowa ngëxmaxü nixi i choxü poraxëexü na chanaxüamaxücèx i ngëma puracü.

2

¹ Pa Chaueneëgxü, chanaxwèxe i nüxü pecuèx na ñuxäcü poraäcü pexcèx chapuracüxü. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwèxe i nüxü pecuèx na ñuxäcü poraäcü chapuracüxü naxcèx i ngëma taeneëgxü i Laodichéaarü ïännewa ngëxmagüxü rü guxüma i petanüxügü i taguma choxü daugüxü. ² Rü ngëmaäcü poraäcüxüchima chapuracü na nüxü rü ta chanangúchaüxëexücèx. Erü chanaxwèxe i guxüma aixcüma nügü nangechaügü rü nüxü nangëxma i ngëma mexü i cuèx i aixcüma ixixü. Rü ngëmaäcü tá meäma nüxü nacuëgxü ga yema noxri Tupanaxïcatama nüxü cuáxü. Rü yima rü Cristutama nixi. ³ Rü nüma nixi i nüxü nangëxmaxü i guxüma i cuèx i aixcüma mexü. Rü nüma nixi i taxcèx nangoxëexü i Tupanachiga. ⁴ Rü pemaä nüxü chixu i ngëma ore erü tama chanaxwèxe na texé pexü womüxëegüxü namaä i tacü rü ore i chixexüwa pexü gagüxü. ⁵ Rü woo na tama ngëma petanüwa changëxmaxü, natürü chauäewa rü poraäcü pegu charüxñü. Rü wüxi i chorü taäe nixi na nüxü chacuáxü na ñuxäcü meä pegü ipinuxü na meä pegümaä ipecuáxücèx rü ñuxäcü tama nüxü perüxoexü na Cristuaxü peyaxögüxü.

Ñuxma na Cristuarü ixigüxü rü ngexwacaxüxü i maxü tüxü nangëxma

⁶ Rü pema ga noxri rü meäma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü peyauxgxü. Rü ñuxma rü yema noxri meäma na penayauxgxüürüü rü name nixi i guxüguma nüxna penaxä i perü maxü na nüma pexü namaä inacuáxücèx. ⁷ Rü wüxi i nanetü nanaxwèxe i naxchümèxä na nataixücèx rü na namaxüxücèx. Rü ngëgxumarüü ta i pema rü penaxwèxe na meä Cristuna peyaxüxgüxü na meä nawa piyaetenüxücèx rü meä naxcèx pemaxëxücèx rü meä nüxü peyaxögüamaxücèx yema noxri Epáparu pexü ngúexëegurüü. Rü name nixi i guxüguma Tupanana moxë pexä. ⁸⁻⁹ Rü naxcèx pexuäegü i ngëma duüxügü i pexü womüxëegüchaüxü! Rü tama name i nüxü iperüxñüe i ngëma norü ore i tama aixcüma ixixü rü taxuwama mexü. Erü ngëma duüxügü rü pexü nangúexëéchaü na nagu pexixücèx i ngëma nacümagü ga nuxcümaügüxü ga duüxügü nagu ïxü. Rü ñoma i naäneärü nguxëetaegü nixi i inaxñüexü. Rü tama aixcüma Cristuchiga nixi i ngëma pexü nangúexëexü. Rü name nixi i nüxna pixígachi i guxüma i ngëma nguxëetaerüügü i chixexügü rü Cristuwe perüxü. Erü Cristu rü Tupanaxüchi nixi rü guxüma i Tupanaärü pora rü Cristuwa nangëxma. ¹⁰ Rü ñuxmax, rü Tupanaärü maxü rü norü pora rü aixcüma pewa nangëxma erü namëxwa pengëxmagü ya Cristu ya namaä icuácü i guxüma i daxüçüäxäru ãëgxacügü rü guxüma i ngoxogüarü ãëgxacügü. ¹¹ Rü ngëma Yudíugü rü nügü ínawiechëxmüpëxechiraügü na Tupanapëxewa yamexücèx. Natürü ngëgxuma Cristuaxü yaxögüga rü tama ngëmaäcü tamaä nanaxü ya Cristu na imexücèx. Erü nüma ya Cristu rü törü maxüwa napuracü rü tüxü ínanguxüxëe nawa i taxüneärü ngúchaügü. Rü ngëmaäcü nixi i tüxü yamexëexü na Tupanapëxewa imexücèx. ¹² Rü yexguma ípebaiügu, rü Cristu na itáxürrüü yexma natèx ga yema nuxcümaüxü ga perü maxü. Rü yema Cristu na írüdaxürrüü rü pema rü ta penayaxu i maxü i ngexwacaxüxü, yerü peyaxögü na Tupana norü poramaä Cristuxü írüdaxëexü. ¹³ Rü üpa ga pema rü tama aixcüma pexü nayexma ga maxü i taguma gúxü yerü pepecaduäxgü rü pexeneärü ngúchaü pexügü. Natürü i ñuxma rü Cristuxü namaxëexürrüü pexü namaxëexüe ya Tupana erü Cristuarü duüxügü pixígü. Rü Tupana rü marü Cristugagu tüxü nüxü nangechaü ga guxüma ga törü pecadugü. ¹⁴ Rü noxri rü tachixe yerü tama aixcüma

naga taxñüe ga yema mugü ga Moiché tuxna ãxü, rü törü pecadugü rü yuwa tuxü nagagü. Natürü ga Cristu rü curuchagu törü pecaducèx nayu, rü yemaäcü Tupana tuxü nayangutanüxëe ga yema törü pecadugü. ¹⁵ Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu, rü yexguma nixi ga Chatanáxü naporamaëxü ga Tupana. Rü yexguma nixi ga guxü ga duňxügüpëxewa Chatanáxü naxänexëeñü ñoma wüxi i churaragüarü äëxgacü i norü uwanü i nüxü naporamaëxüxü naxänexëeñürrüü.

Name nixi i naxcèx tadaugü i ngëma mexügü i daxüguxü i naännewa ngëxmagüxü

¹⁶ Rü ñuxma rü taxucèxma tüxcüü pexü nixu i ngëma Yudíugü ega woo tama naxrüü penaxügxux. Nümagü rü ñuxre i ñagüxicatama nangöögü, rü ñuxre i axeüxicatama nixaxgü, rü ñuxre i petaarü ngunexügü naxauregü na ngëmaäcü Tupanaxü yacuëxügüxüçèx. Rü nangëxma i norü peta i guçü ya taunecügu Tupanacèx naxauregüxü rü togü i petagü i guçü ya tauemacügu naxauregüxü. Rü nüxü nangëxma i nacümagü na ñuxäcü ngüxchigaaru ngunexügü naxauregüxü. ¹⁷ Rü aixcüma yema nuxcümaügüxü ga Yudíugü rü nanaxauregü ga yema nacümagü yerü ga Cristu rü tauta ínangu ga yexguma. Natürü i ñuxma rü marü ínangu ya Cristu rü törü pecaducèx nayu. Rü ñuxma rü name nixi na naga ixñüeñü rü tama nagu ixixü i ngëma nuxcümaügüxü i nacümagü. ¹⁸ ¡Rü tãütáma naga pexñüe i ngëma duňxügü i nüxü ixugüxü na ipeyarütauxexü ega tama daxücüäx i orearü ngeruügüxü picuëxüügü! Nümagü rü tama nügü nicuëxüügüneta rü nügü nixugü na yangoxetügüxü. Rü noxrütama cuèxmaämare nügü nicuëxüügü. ¹⁹ Natürü i nümagü rü tama aixcüma naga naxñüe ya yima taeru ixicü ya Cristu ya tuxü poraexëecü rü tuxü iyaetanüxëecü i törü ñowa i guxâma i yixema i norü duňxügü ixigüxe. Rü nüma ya Cristu nixi i wüxigu tuxü naxñüeñü i wüxichigü i yixema ngëma Tupana naxwèxexürrüü. ²⁰ Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü yexma nayu ga nuxcümaüxü ga perü maxü, rü yexma nayarüxo ga guxüma ga nuxcümaügüxü ga pecümagü i ñoma i naänecüäx i duňxügü nagu rüxñüeñü. Rü ngëmacèx i ñuxmax ¿rü tüxcüü nixi i ñoma i naänecüäx maxëxürrü nagu pemaxëxü i pemax, rü tüxcüü nixi i ngëma Yudíugücümagu pexixü? ²¹ Rü nümagü i Yudíugü rü nüxü nixugüe rü ñanagürügü:

“Tama name i nüxü quingögü i ngëä, rü tama name i cunangöök i yea, rü tama name i cunayaxu i ngëma”, ñanagürügü. ²² Natürü guxüma i ngëma nacümagü rü paxa tá inayarüxo erü duňxügüarü nixigü. Rü ngëma pexü namuxü rü duňxügüarü mugümare nixi. Rü ngëma pexü nangüexëeñü rü duňxügüarü nguxëëtaemare nixi. ²³ Rü guxüma i ngëma pexü namuxü rü pexcèx namexcüraxü erü pexü naxucuxëgü na tacü pexauregüxüçèx, rü tama pegü picuëxüügüxüçèx, rü meä pexenemaä ipecuëxüügüxüçèx. Natürü guxüma i ngëma mugü rü tama aixcüma pexü narüngüxëe na nüxü perüxoexëcèx i pexeneärü ngúchaügü.

3

¹ Rü ñuxma i pemax, rü Cristu wena maxüxürrü rü pexü nangëxma i maxü i ngexwacaxüxü. Rü ngëmacèx name nixi i naxcèx pedau i ngëma mexügü i daxüguxü i naännewa ngëxmaxü i ngextá Cristu rü Tupanaärü tügenecüwawa írütoxüwa rü namaä äëxgacü íyíixüwa. ² Rü name nixi i guxüguma nagu perüxñüe i ngëma daxüguxü i naännewa ngëxmaxü i ngemaxügü rü tama i ngëma ñoma i naännewa ngëxmaxü. ³ Yerü yexguma nayuxgu ga Cristu rü yexma nayu ta ga nuxcümaüxü ga perü maxü. Rü ñuxma rü pexü nangëxma i perü maxü i ngexwacaxüxü erü Cristutanüxü pixigü rü Tupanamëxëwa

pengēxmagü. ⁴Rü nümatama ya Cristu nixī i pexü namaxēxēxü. Rü ngēxguma wena núma nangoxgu, rü namaā tá pengóe, rü naxrüü tá pimexēchi.

Marü nüxü tarüxo i nuxcümaüxü i tacüma i chixexügü rü tanayaxu i ngexwacaxüü i törü maxü

⁵ Rü ñuxma rü name nixī i nüxü perüxoe i guxüma i ñoma i naâneärü chixexü i pewa ngēxmaxü. Rü tama name i pemèxna naï i ngemaā pemaxē, rü tama name i petena naï ya yatümaā pemaxē. Rü tama name i penaxü i pexeneärü ngúchaü rü bai i nagu perüxñüemare. Rü tama name i pexü nangúchaü i tacü rü to i chixexügü. Rü tama name i pegünaxicatama penanuxuchigüchaü i guxüma i ngēmaxügü, erü yíxema ngēma nacüma tükü ngēxmaxē rü duxwa namaā tatupanaäx. ⁶Rü guxüma i ngēma chixexügucèx tā nixī i Tupana napoxcuexü i ngēma duüxügü i ngēmaācü maxēxü rü tama naga ñüeuchaüxü. ⁷Rü pema ga üpa rü penaxü ga yema chixexügü, rü yemaācü pemaxē. ⁸Natürü i ñuxma rü name nixī i nüxü perüxoe i guxüma i ngēma na pegüchi pexaiexü, rü pegümaā penuëxü, rü chixri pemaxëxü, rü pegümaā peguxchigagüxü, rü guxüma i ngēma chixexü i dexa i nüxü pixuxü. ⁹Rü tama name i pegümaā pidorae, erü marü ípenatèx ga nuxcümaüxü ga pecüma rü guxüma ga yema chixexügü ga üpa pexügüxü. ¹⁰Rü ñuxma rü marü penayaxu i ngexwacaxüü i perü maxü rü ngexwacaxüü i duüxügü pixigü. Rü guxü i ngunexügu rü Tupana pexü ningexwacaxüüchigü na yexeraäcü pimexücèx naxrüü rü yexeraäcü nüxü na pecuëgxüxücèx ya Tanatü ya Tupana ya maxü tükna äcü. ¹¹Rü ñuxma rü Tupanacèx rü nüetama nixī ega Yudíu quixigu rü éxna tama. Rü nüetama nixī ega ícuwiechämüpëxechiraügu rü éxna tama. Rü nüetama nixī ega tacü rü nachiüänecüäx i duüxü quixigu, rü éxna tacü rü duüxü quixigu. Rü nüetama nixī ega wüxi i coriarü duüxü quixigu, rü éxna taxúxearüma duüxü quixigu. Erü ñuxma rü ngēma guxüärü yexera aixcüma tükü mexü nixī na Cristu rü guxüärü äëgxacü yüüxü rü guxawama nangēxmaxü. ¹²Rü ñuxma ya Tupana rü pexü nangechaü i pema rü pexü nadei na noxrü pixigüxücèx. Rü ngēmacèx name nixī i guxüguma pexü nangechaütmüügü i togü, rü namaā pemecümagü, rü tauxchaäcüma nüxna penaxä, rü taguma napëxewa pegü picuëxügü. Rü ngēxguma woo tacü pemaā naxüxgux rü name nixī i yaxna namaā pexñüexü. ¹³Rü name nixī i wüxicigü i pema na pegümaā yaxna pexñüexü. Rü ngēxguma chi texé tacü pemaā üxgux, rü name nixī i pegüxü nüxü pengechaügü i ngēma. Rü yexgumarüü ga törü Cori na pexü nüxü ngechaüxü, rü name nixī i togüaxü nüxü pengechaügü. ¹⁴Rü guxüärü yexera mexü nixī na pegü pengechaügüxü. Erü ngēxguma aixcüma pegü pengechaügü rü aixcüma wüxigu tá perüxñü, rü meä pegümaā tá pemaxē. ¹⁵Rü name nixī na pemaā inacuáxü i ngēma taäe i Cristu pexna äxü na ngēmaäcü aixcüma pegü pengechaügüxücèx. Yerü yemacèx nixī ga Tupana pexü dexü na wüxitama i duüxügü pixigüxücèx rü meä wüxigu perüxñüexücèx. Rü name nixī i moxē nüxna pexägü ya Tupana. ¹⁶Rü name nixī i guxüguma peäewa nangēxma i Cristuarü ore rü taäeäcüma naga pexñü. Rü name nixī i meä peäexü pecuåäcüma namaā pegü pengüexéé rü pegü pixucuxegü na ngēmaäcü pegüaxü penangúchaüxëexücèx. Rü name nixī i aixcüma Tupanana moxē pexägüäcüma nagu pewiyaegü i nagúxüraüxü i norü wiyaegü. ¹⁷Rü guxüma i ngēma pexüxü rü nüxü pixuxü rü name nixī i törü Cori ya Ngechuchuégagu penaxü. Rü name nixī i ngēmaäcü Ngechuchuégagu Tanatü ya Tupanana moxē pexägü.

Tupana nanaxwèxe na meä namaxêxü i duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü

¹⁸ Pa Ngexügü i Ätegüxüx, rü name nixi i petega pexinüe. Erü woetama ngëma nixi i mexü na penaxüxü erü törü Cori ya Cristuarü duüxügü pixigü. ¹⁹ Pa Yatügü i Ämaxgüxüx, rü name nixi i ngixü pengechaügü i pemèxgü. Rü tama name na ngimaä pechixecümagüxü. ²⁰ Pa Buxügüx, rü name nixi i guxüwama penatü rü peega pexinüe, erü ngëma nixi i namaä nataäexü ya törü Cori. ²¹ Pa Papágüx, rü tama name i penanuëxü i pexacügü. Erü ngëxguma ngëmaäcü penaxügxux rü ngürüächi tá nüxü nawëxtümüü i ngëma namaä nüxü pixuxü. ²² Pa Duüxügüx i Ixäärü Coriägxüxü, rü name nixi i guxüwama naga pexinüe i perü corigü i ñoma i naânewa pemaä icuëgxüxü. Rü tama name i pexü nadaugüguxicatama meä pepuracüe na ngëmaäcü penataäexüexüçex. Natürü name nixi i mexü i perü ngúchaümaä guxüguma meä pepuracüe erü törü Corixü pemuüe. ²³ Rü guxüma i ngëma perü puracü i pexüxüwa rü name nixi i perü ngúchaümaä penaxü ñoma törü Cori ya Cristuaxü pepuracüexürrüü rü tama i duüxügüaxü. ²⁴ Rü marü nüxü pecuëx rü daxügxü i naânewa rü törü Cori ya Cristu tá pexna nanaxä i perü ãmare i maxü i taguma gúxü. Erü yima Cristu ya aixcüma perü Cori ixiciüaxü nixi i pepuracüexü. ²⁵ Natürü yíxema chixexü üxe rü tá ta tanayaxu i tümaärü natanü naxcex i ngëma chixexü i taxüxü, rü aixcüma Tupana tá tükü napoxcu. Erü Tupanapëxewa rü guxüma i duüxügü rü nawüxigu, rü taxucürüwama texé Tupanachëxwa tiña ega chixexü taxügxux.

4

¹ Rü pemax, Pa Corigüx, rü name nixi i perü duüxügümaä pemecümagüxü, rü tama penawomüxüexü. ¡Rü nüxna pecuëxächie na pema rü ta pexü nangëxmaxü ya perü Cori ya daxügucü! ² ¡Rü guxüguma peyumüxegü, rü pexuäegü na tama chixexügu peyixüçex! ¡Rü Tupanana moxë pexägü! ³ ¡Rü toxçex rü ta peyumüxegü na Tupana toxü natauxchaxüexüçex na nüxü tixuxüçex i norü ore i mexü, rü meäma duüxügümaä nüxü tixuxüçex i ngëma ore ga noxri tama nüxü nacuëgxü i Cristuchiga! Rü ngëma orecex nixi i ñuxma ichapoxcuxü. ⁴ Rü chanaxwexe i chauxcex peyumüxegü na meä duüxügüçex chanangoxüexü i ngëma ore, erü ngëma nixi i mexü na chanaxüxü. ⁵ ¡Rü meä pemaxë napëxewa i ngëma duüxügü i tama yaxögüxü! ¡Rü ñuxma na pexü natauxchaxü, rü yoxni paxa penaxüx i Tupanaärü puracü! ¡Rü taxü i perüchomarexü! ⁶ Rü ngexguma togü i duüxügümaä pidexagügu, rü name nixi i penataäexü i ngema dexa i namaä nüxü pixuxü. ¡Rü ngemaäcü mea penangaxü i ngema pexna cëxü nachiga i perü ò!

Pauru nanaguxüexü ga norü popera rü wenaxärü yema duüxügüxü nariümoxë

⁷ Rü nüma ya taeneë ya Tíquicu ya nüxü ingechaügücü rü aixcüma choxü narüngüxüexü rü wüxigu chomaä Cori ya Tupanacex napuracü. Rü nüma tá pemaä nüxü nixu i chauchiga. ⁸ Rü ñuxma rü petanüwa chanamu na pexü nataäexüexüçex rü pemaä nüxü yaxuxüçex na ñuxäcü toxü nangupetüxü i tomax. ⁹ Rü Tíquicumaä petanüwa chanamu i Onéchimu ya taeneë ya nüxü ingechaügücü ya aixcüma meä Tupanaärü puracü üçü. Rü nüma rü petanüxü nixi. Rü nümagü tá nixi i pemaä nüxü yaxugüxü na tacü ngupetüxü i núma. ¹⁰ Rü pexü narümoxë i Aritácu i wüxigu chomaä poxcuxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxë i Marcu i Bernabéeneë ixixü. Rü marü pemaä nüxü chixu i Marcuchiga na meä penayauxgüxüçex i ngëxguma petanüwa nanguxgu. ¹¹ Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxë ya taeneë ya Ngechuchu ya Ixaixcümacügu äegacü. Rü ngëma tomaëxpüx i yatügü rü ngëxícatama nixi i Yudíugü i yaxögüxü i wüxigu chomaä puracüexü i Tupanaärü puracüwa. Rü nümagü rü poraäcü choxü nataäexüexü. ¹² Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxë i Epáparu.

Rü nüma rü petanüxü nixi, rü aixcüma nanaxü i Cristuarü puracü. Rü nüma rü norü yumüxëwa rü guxüguma Tupanaxü nacèèxü pexcèx na aixcüma meã pemaxëxüçèx rü peyaxögüamaxüçèx rü aixcüma penaxüxüçèx i ngëma Tupana naxwèxexü. ¹³ Rü choma rü marü nüxü chadau rü pemaã nüxü chixu i ñuxäcü Epáparu poraäcü pexcèx napuracü rü naxcèx napuracü i ngëma taeneëgü i Laodichéaarü ñänewa rü Iráporiarü ñänewa ngëxmagüxü. ¹⁴ Rü Luca ya duturu ixicü ya nüxü ingechaügütü, rü pexü narümoxë. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxë i Dema. ¹⁵ ¡Rü chauégagu nüxü perümoxëgü i taeneëgü i Laodichéawa ngëxmagüxü! ¡Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümoxëgü i Nifa rü guxüma i taeneëgü i yaxögüxü i napatawa ngutakuëxegüxü! ¹⁶ Rü ngëxguma marü nüxü pedaumatüguwena i ñaã popera, rü chanaxwèxe i Laodichéawa penamu na ngemacüäx i taeneëgü rü ta nüxü nadaumatügüxüçèx. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma popera i Laodichéawa chamuxü, rü ngëxguma pexütawa nanguxgu rü chanaxwèxe i nüxü pedaumatügü. ¹⁷ Rü chanaxwèxe i Ariquípumaã nüxü pixu, rü ñapegügü nüxü:

“¡Rü meã napuracü rü yanguxëe i ngëma puracü i törü Cori cuxna ãxü!” ñapegügü nüxü. ¹⁸ Choma i Pauru rü choxmëxmaätamä pexcèx chanaxümatü i ñaã chorü moxë. ¡Rü nüxna pecuëxächie na chapoxcuxü! Rü chanaxwèxe i Tupana pexü narüngüxëe.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NÜXÍRAÜXÜ GA POPERA GA TECHARÓNICAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü ga Techarónicawa yexmagüxü

¹ Pa Toeneëgü i Techarónicawa Ngëxmagüxü i Tanatü ya Tupana rü Tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü Duňxügü Ixígüxü, choma i Pauru rü namaã i taeneë i Chiribánu rü Timutéu nixí i pexcèx tanaxümatüxü i ñaã popera. Rü tanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe rü pexü nataäexëe.

Meäma nayaxögü ga yema Techarónicawa yexmagüxü rü yemaäcü wüxi ga cuèxruü ga mexü nixigü

² Rü torü yumüxëwa rü guxüguma pexna tacuèxächigü, rü pexcèx Tupanana moxë taxä. ³ Rü guxüguma i ngëxguma Tanatü ya Tupanamaã tidexagügu, rü taguma nüxü itayarüngümaë na ñuxäcü meä peyaxögüäcüma penaxüxü i Tupanaärü puracü, rü ñuxäcü nüxü pengechaügüäcüma togüxü perüngüxëeëxü. Rü taguma nüxü itayarüngümaë na ñuxäcü aixcüma meä ípenanguxëeëxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ngëmacèx yaxna namaã pexñüë i ngëma ngúxü i ñuxma pingexü. ⁴ Pa Chaueneëgx, Tupana pexü nangechaü, rü nüxü tacuèx rü nümatama nixí ga pexü nadexü. ⁵ Rü yexguma pemaã nüxü tixuxgu ga Tupanaärü ore i tükü maxëxëeëxü, rü tama toechama tidexagümare, yerü Tupanaäe i Üünexü toxü narüngüxëe na norü poramaã pemaã nüxü tixuxü. Rü meä nüxü tacuáäcüma pemaã nüxü tixu ga yema ore yerü toõewatama nüxü tacuèx na aixcüma yiïxü. Rü pematama nüxü pecuèx ga ñuxäcü meä pepëxewa na tamaxëëxü ga yexguma na yemaäcü pexü tarüngüxëeëgxüçèx. ⁶ Rü pema rü meäma penaxüga yema pexü tangúexëeëxü rü yema tükü nangúexëeëxü ga törü Cori ya Ngechuchu. Rü Tupanaäe i Üünexü pexü taäexëeäcüma penayauxgü ga yema ore ga woo yemacèx poraäcü ngúxü na pingegüxü. ⁷ Rü yemaäcü ga pema rü wüxi ga cuèxruü ga mexü pixigü naxcèx ga guxüma ga yema yaxögüxü ga Machedóniäänawa rü Acayaanewa yexmagüxü. ⁸ Rü yema na peyaxögüxügagu rü törü Cori ya Ngechuchuarü ore rü guxüwama ninguchigü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Machedóniäänawa rü Acayaanewa rü guxüwama nüxü nacuèxgü na ñuxäcü meä Tupanaäxü peyaxögüxü. Rü ngëmacèx marü taxucèxma tüküçü i toma rü namaã nüxü tixu i ngëma ore i mexü i pechiga. ⁹ Erü nümagütama i ngëma duňxügü rü marü nüxü nixugüga ñuxäcü ga pema rü meä toxü na peyauxgüxü ga yexguma petanüwa taxixgu. Rü nüxü nixugüga ñuxäcü nüxü na perüxoexü ga perü tupananetachicünèxägü na Tupanaxüchi ya maxüçü rüixaixcümacüwe perüxixüçèx rü nüxü pepuracüexüçèx. ¹⁰ Rü nüxü nixugüga ñuxäcü aixcüma ípenanguxëeëxü na wenaxärü daxüwa ne naxüxü ya Ngechuchu ya Tupana Nane ga yuwa ínadaxëeäcü. Rü yima Ngechuchu nixí ya tükü ínguxüxëeëcü nüxna i ngëma poxcu i äucümaxü tá ínguxü.

¹ Pa Chaueneëgüx, rü pematama nüxü pecuèx rü tama natücmamare nixí na pexüntawa taxixü. ² Rü pema nüxü pecuèx rü naxüpa ga pexüntawa na tangugüxü rü chixri tomaã nachopetü ga Pirípucüägxü rü tomaã naguxchigagü. Natürü Tupana toxü narüngüxüe na pemaã nüxü tixuxüçèx ga norü ore i tüxü maxëxëexü. Rü yemacèx tama tamuñeäcüma pemaã nüxü tixu ga yema ore woo ga torü uwanügü rü poraäcü toxü na naguxchaxëegüäxü. ³ Rü yexguma pemaã nüxü tixuxgu ga yema ore, rü tama ítatüeäcüma pemaã nüxü tixu. Rü tama chixexü pemaã taxüguchaüäcüma rü tama pexü tawomüxëegüchaüäcüma pemaã nüxü tixu ga yema ore. ⁴ Yerü Tupana nixí ga toxü unetacü rü toxü mucü na pemaã nüxü tixuxüçèx ga norü ore i mexü i tüxü maxëxëexü. Rü yemacèx Tupana naxwèxexüäcüma pemaã nüxü tixu ga yema ore. Rü tama duüxügüxümare na tataäexëegüxüçèx pemaã nüxü tixu, natürü nüxü tixu na Tupanaxü tataäexëegüxüçèx. Rü nüma ya Tupana nixí i tüxü nacuáxü rü tüxü nadauxü rü nangugüäxü i ngëma nagu rüxñüexü. ⁵ Rü pema nüxü pecuèx rü taguma pepëxewa pexü ticusüügü na toga pexinüexüçèx, rü taguma pexü tawomüxëegü na ngíxü tayauxgüxüçèx ga perü díëru. Rü Tupana nixí ya toxü daucü na taguma yemaäcü na tanaxüxü. ⁶ Rü taguma naxcèx tadaugü na duüxügü toxü icuëxüügüxüçèx, rü woo i pema rü bai i togü i duüxügü. ⁷ Rü woo Cristutama toxü namu na yaxögüxüärü äëxgacügü na tixigüxü natürü tama ñoma wüxi ga äëxgacürüü pepewa tixigü. Natürü meämare pemaã itacuèx, ñoma wüxi i mamá i ngíxäcüguna meä dëuxcürüü pemaã tixigü. ⁸ Rü poraäcü pexü tangechaü, rü yemacèx pemaã nüxü tixu ga Tupanaärü ore. Rü tama yemaxicatama pexna taxäxchaü ga yexguma. Natürü marü ítamemare ta ga pexcèx na tayuexü, yerü poraäcü pexü tangechaügü. ⁹ Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuèx ga ñuxäcü poraäcü na tapuracüexü na torü ñonacèx tataxegüxüçèx. Rü ngunecü rü woo chütacü tapuracüe na taxúeaxüma wüxi ga guxchaxü tixigüxüçèx ga yexguma petanüwa tayexmagügü rü pemaã nüxü tixuxgu ga Tupanaärü ore. ¹⁰ Pa Duüxügü i Tupanaäxü Yaxögüxü, pema nixí ga toxü pedaugüxü rü Tupana rü ta toxü nadau ga ñuxäcü meä na tamaxëxü ga petanüwa, rü ñuxäcü taxuüma ga chixexü na taxüxü ga yexguma. ¹¹ Rü pema nüxü pecuèx ta ga ñuxäcü pexü na tanangúchaüxëexü. Rü yexguma pengechaügü, rü pexü tataäexëegü ñoma wüxi i papá i naxäcügüxü taäexëegüxürrüü. ¹² Rü ñuxma na Tupanaärü pixigüxü, rü pexü taxucüxügü na meä naxcèx pemaxëxü. Rü nüma nixí i pexcèx nangemaxü na ngextá äëxgacü íyíxüwa pengugüxüçèx na ngema mexüwa pengëxmagüxüçèx. ¹³ Rü ngëmacèx guxüguma pexcèx Tupanana moxë taxä, yerü yexguma noxri nüxü pexinüegü ga yema norü ore ga pemaã nüxü tixuxü, rü meä penayauxgü, yerü nüxü pecuëxgü rü aixcüma Tupanaärü ore nixí rü tama duüxügürü oremare nixí. Rü yema ore nixí ga naxüchicüüxü ga perü maxü ga yexguma peyaxögügü. ¹⁴ Pa Chaueneëgüx, nüxü tacuèx na ñuxäcü ngúxü pingegüxü yerü petanüxügütama pexchi naxaie rü chixri pemaã nachopetü. Natürü yemaäcütama nüxü nangupetü ga Tupanaärü duüxügü ga Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxü ga Yudéaanewa yexmagüxü. Yerü natanüxügütama ga Yudíugü rü chixri namaã nachopetü. ¹⁵ Rü yema Yudíugü nixí ga törü Cori ga Ngechuchuxü imëxgüxü, yexgumarüü ga norü oxigü rü nuxümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügüxü na nadëixürrüü. Rü yema Yudíugü nixí ga tote ingëxütanüxü. Rü Tupanamaã rü guxü i duüxügümaã narüxuwanügü. ¹⁶ Rü ngëxguma ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxümaã nüxü tixuxchaügu i Tupanaärü ore na nümagü rü ta nüxü nangëxmagüxüçèx i maxü, rü ngëma Yudíugü rü toxna nanachüxu. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudíugü rü poraäcüxüchima chixexü naxügü. Rü

ngēmacèx i ñuxma rü duxwa marü nüxna nangu i ngēma Tupanaärü poxcu i ãucümamaxchixü.

Pauru rü nüxü nangúchaü na wenaxärü natanüwa naxüxü gayema yaxõgüxü ga Techarónicawa

yexmagüxü

¹⁷ Pa Chaueneëgüx, yexguma pexna ítixíguwena, rü woo tama pexüntawa na tayexmagüechaxü, natürü guxüguma pegu tarüxñüe, rü poraäcü toxü nangúchaü na pexüntawa taxixü na wenaxärü pexü ítayadaugüxüçèx. ¹⁸ Rü aixcüma ngēma taxixchaü. Rü chomatama i muëxpüxcüna rü chanaxwèxe na ngēma pexüntawa taëx chaxüxüegaxü natürü ngoxo i Chataná rü guxüguma toxü nanaguxchaxëe na tama ngēma taxixüçèx. ¹⁹ Natürü pexü ítayadaugüchaüäma erü ngēguma wenaxärü núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ¿técüçèx tá nixi i Tupanapéxewa tataäegüxü i tomax? Rü aixcüma peva tá nixi i ítananguxëexü na tomaä nataäexü ya Tupana. Rü peva tá nixi i torü taäe pixigüxü. Rü pegagu tá nixi i aixcüma togümaätama tataäegüxü i napéxewa. ²⁰ Rü ngémääcü pegagu nixi i togümaätama tataäegüxü, rü peva nixi i torü taäe pixigüxü.

3

¹ Rü yema na taxuacüma ñuxäcü wenaxärü petanüwa na chaxüxü, rü duxwa nagu charüxñü na Atenagutama na charüxäüxü. ²⁻³ Rü pexüntawa chanamu ga taeneë ga Timutéu na pexü íyadauxüçèx. Erü núma nixi i Tupanaärü puracütanüxü i wüxigu namaä tapuracüexü na tanaxunagüxüçèx i ngēma ore i mexü i Cristuchiga. Rü ngēma petanüwa chanamu na pexü nangüxëexüçèx na yexeraäcü peyaxõgüxüçèx rü aixcüma petaäegüxüçèx rü ngēmaäcü taguma texé i petanüwa nüxü rüroxüçèx ega tacü rü guxchaxü pexü ngēxmagu. Erü pematama marü nüxü pecuëx na guxâma i yixema na yaxõgüxü rü ngúxü tá tingegü. ⁴ Rü yexguma petanüwa tayexmagügu rü marü pevaä nüxü tixu na ngúxü tá pexü üpetüxü. Rü peva marü nüxü pecuëx na aixcüma yemaäcü pexü nangupetüxü. ⁵ Rü yemacèx ga yexguma marü tama namaä chaporagu ga yema tama paxa pechigaxü na chacuáxü, rü yemacèx duxwa Timutéuxü ýema petanüwa chamu na pexna yaçaxüçèx ngoxi meä ípeyaxõgüama i Tupanaärü ore. Yerü chaxoegaäe rü bexmana ngoxo i Chataná rü chixexügu pexü nayixëe, rü chi ngēmaäcü yixigu, rü natüçèxmamare chi nixi ga pevaä nüxü tixuxü ga Tupanaärü ore. ⁶ Natürü ñuxma na ínanguxü i Timutéu na petanüwa ne naxüxü, rü mexü i ore i pechiga ngēma ne nange. Rü tomaä nüxü nixu na ñuxäcü meä peyaxõgüxü, rü ñuxäcü guxâma meä pegü pengechaügüxü. Rü tomaä nüxü nixu ta na ñuxäcü guxüguma toxü pengechaügüäcüma togu perüxñüexü, rü ñuxäcü poraäcü wena toxü pedaugüchaüxü rü ngexgumarüxü ta i toma rü toxü nangúchaü na wena pexü tadaugüchaüxü. ⁷ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneëgüx, rü woo guxchaxü toxü na ngēxmaxü rü ngúxü na tingegüxü, rü poraäcü toxü nataäexëe i ngēma pexü na tacuáchigaxü na meä ípemaxëxü rü meä peyaxõgüamaxü. ⁸ Rü ñuxma na nüxü tacuáchigaxü na aixcüma meä törü Coriaxü peyaxõgüamaxü, rü poraäcü tataäegü. ⁹ ¿Rü ñuxäcü tá Tupanana moxë taxä naxcèx i ngēma taäe i taxü i toxna pexäxü? Erü aixcüma pegagu nixi i toxü nangëxmaxü i wüxi i taäe i taxü i napéxewa. ¹⁰ Rü ngunecü rü chütacü rü tayumüxëgü, rü Tupanana naxcèx tacagü na petanüwa toxü nawoeguxëexüçèx na wena pexü tadaugüxüçèx rü pexü tarüngüxëegüxüçèx na yexeraäcü nüxü peyaxõgüxüçèx. ¹¹ Rü poraäcü tanaxwèxegü na Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu toxü natauxchaxëexü

na wena petanüwa ítayadaugüxüçèx. ¹² Rü tanaxwèxegü na törü Cori ya Ngechuchu pexü rüngüxüçèx na yexeraäcü pegü pengechaügüxüçèx rü guxü i duüxügüxü na pengechaügüxüçèx, ngëgxumarüü i toma rü poraäcü pexü na tangechaügüxüçèx, ngëgxumarüü i toma rü poraäcü pexü na tangechaügüxüçèx, ngëgxumarüü i toma rü poraäcü pexü rüngüxüçèx na peäewa rü aixcüma meä peyaxögüxüçèx rü norü duüxügü i aixcüma mexügü na pixigüxüçèx rü na nataxuxüçèx i perü pecadugü i napëxewa ya Tanatü ya Tupana i ngëgxuma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu namaä i guxüma i norü duüxügü. Rü tanaxwèxe na ngëmaäcü yíixü.

4

Maxü i Tupanaxü tañexëexüçhiga

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneëgxü, rü törü Cori ya Ngechuchuégagu pexü tacèèxü rü pexü tamu na guxüguma Tupanacèx meä pemaxëxü yema pexü tangúexëexü rü ñuxma marü penaxüxü rü. ² Pema rü marü nüxü pecuëx ga yema torü ucuxëgü ga törü Cori ya Ngechuchu toxü muxü na pexü tangúexëexüçèx. ³ Rü Tupana nanaxwèxe na aixcüma namexü i perü maxü rü naxcèxicatama na pemaxëxü. Rü tama name i chixri pemaxë i napëxewa rü to i ngexügumaä pengëäegümare. ⁴ Rü wüxichigü tanaxwèxe na aixcüma tûmamèxü tangechaüxü, rü ngîmaäxïcatama na tamaxüxü. ⁵ Rü tama name i ngîxü na pecuáxchaümarexüçèx ngîmaä pexämëx i wüxi i nge erü ngëmaäcü namaxë i ngëma duüxügü i tama Tupanaäxü yaxögüxü. ⁶ Rü tama name i texé ngîmaä tamaxü i naxmëx ya tümaëneë. Erü yexgumarüü ga marü pemaä nüxü tixuxü rü, rü Tupana tá poraäcü tüxü napoxcu ya guxâma ya yíxema ngëmaäcü maxëxë. ⁷ Erü Tupana tüxü nadé na meä imaxëxüçèx rü tama chixexü ixügüxüçèx. ⁸ Rü ngëmacèx ega texé tama naga ñügu i ñaä nguxëëtaegü, rü pemaä nüxü chixu rü tama wüxi i duüxüga nixi i ngëma nüxü taxoxü, natürü Tupanagatama nixi i nüxü taxoxü. Rü guma nixi ga pexna namucü ga Naäi i Üünexü. ⁹ Rü ngëma na pegü pengechaügüxüçhiga, rü taxucèxma pexcèx chanaxümatü i poperawa. Yerü Tupanatama marü pexü nangúexë i ngëma na ñuxäcü aixcüma pegü pengechaügüxü. ¹⁰ Rü aixcüma nixi i guxüguma meä nüxü pengechaügüxü i guxüma i taeneëgxü i Machedóniäñewa ngëxmagüxü. Natürü, Pa Toeneëgxü, pexü tacèèxügü na yexeraäcü meä nüxü pengechaügüxüçèx. ¹¹ ¡Rü meä pegü pengechaügü, rü pexrütama maxügu perüxñüe, rü tama i togüarü maxügu! ¡Rü pematama naxcèx pepuracüe i perü ngëmaxügü yema marü pemaä nüxü tixuxü rü! ¹² Rü ngëgxuma ngëmaäcü pemaxëgu, rü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü tá pexü nangechaügü, rü taxuüttama pexü nataxu.

Ñuxäcü tá nixi i ngëgxuma nataegugu ya törü Cori

¹³ Pa Chaueneëgxü, rü ñuxma rü tá pexü nüxü chacuëxë i ngexta tá naxixü i ngema yaxögüxü i yuexü na ngemaäcü tama pengechaügüxüçèx naxrüxü i ngema tama nüxü cuëgxü i wena tá namaxëxü i ngema yuexü. ¹⁴ Erü yixema na yaxögüxü na nayuxü rü wena namaxüxü ga Ngechuchu, rü ngëgxumarüü ta tayaxögü na Tupana tá ínadagüxëexü i guxüma i ngëma Ngechuchuaxü yaxögüäcüma yuexü. ¹⁵ Rü ngëmacèx pemaä nüxü tixu i ngëma ore ga törü Cori ya Ngechuchu namaä nguxëëtaexü. Rü ngëgxuma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu rü yixema na imaxëxü i ñoma i nañnewa rü tâütama yixira napëxe taxü i ngëma yuexü. ¹⁶ Erü nümatama ya Cori ya Ngechuchu rü daxüwa tá ínarüxü, rü tá nangëxma i wüxi i naga i taxü i daxüwa inaxüxü i tüxü muxü, rü tá nüxü taxinüe i Tupanaärü

orearü ngeruügüärü ãëgxacü i tagaäcü daxüwa icagüxü, rü tá yacuegüxü ya Tupanaärü corneta. Rü ngëgxuma i ngëma yuexü i Cristuaxü yaxögüxü rü tá ínarüdagü. ¹⁷ Rü ngëmawena i yixema na imaxëxü rü Tupana tá wüxigu caixanexügu tüxü nigagü namaä i ngëma duüxügü i yuwa írüdagüxü. Rü ngëmaäcü tá daxügu törü Cori ya Ngechuchuxü tayangaugü na guxügutáma naxüntawa ingëxmagüxüçèx. ¹⁸ Rü ngëmacèx chanaxwèxe i ñiaã oremaä pegü petaäexëegü.

5

¹ Natürü, Pa Chaueneëgüx, rü ngëma norü ngunexü rü taunecü i tá nagu nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü taxucèxma pexcèx chanaxümatü i ngëmachiga. ² Erü pematama meä nüxü pecuèx rü ngëma ngunexü i taxúema nagu ínanguxëexügu tá nixi i ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu. Rü ñoma wüxi i ngítèxáxü i ngürüächi chütacü ínguxürüü tá nixi. ³ Rü ngëgxuma duüxügü nagu írüxñüegü na guxüma na mexü rü taxuüma na nüxü upetüxü, rü ngëma ngunexügügu rü tá ngürüächi nagüx i guxüma. Rü ñoma wüxi i ngecü i äxäcüçü rü ngürüächi ngíxäcümaä nguxnecacürüü tá nixi na taxúema naxchaxwa iñaxü i ngëma. ⁴ Natürü pemax, Pa Chaueneëgüx, rü marü meäma nüxü pecuèx i Cristuarü nguchiga. Rü ngëmacèx taxucèxma ngürüächi pexü ínayañaixgü ya Cori ya Ngechuchu ñoma wüxi i ngítèxáxü tüxü íbaixgüxürüü. ⁵ Erü guxäma i pema rü Tupanaärü duüxügü pixigü, rü ngëmacèx ngóonexüwa pengëxmagü rü meäma nüxü pecuèx na ñuxäcü meä pemaxëxü. Rü yixema rü tama Chatanäärü duüxügü tixigü, rü ngëmacèx tama ëänexüwa tangëxmagü rü tama tanaxü i ngëma chixexü i ëänexüwa üxü. ⁶ Rü ngëmacèx tama name i taechita tamaxëmare naxrüü i ngëma duüxügü i tama yaxögüxü. Rü name nixi i taxuäegü, rü meä taäegu tarüxñüe. ⁷ Erü ngëma duüxügü i naëchitamare maxëxü rü ñoma duüxügü i chütacü peexürüü nixigü. Rü ngëma duüxügü i axegüxü rü chütacü nixi i nügü nangäxëexëegü. ⁸ Natürü i yixema rü ngóonexüwa tangëxmagü, rü ngëmacèx tanaxwèxe i guxüguma taxuäegü. Rü name nixi i aixcüma meä Tupanaäxü tayaxögü, rü yigü tangechaägü, rü meä ítananguxëe na Tupana tüxna naxäxüçèx i ngëma maxü i taguma gúxü. Rü ngëgxuma ngëmaäcü imaxëgu, rü ngëmaäcü tá yigü ítapoxü i ngëgxuma Chatanä chixexügu tüxü yixëexchaägü. ⁹ Erü Tupana rü tama tüxü nadé na tüxü napoxcuexüçèx, natürü tüxü nadé na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu nayauxgüxüçèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁰ Rü Ngechuchu ya Cristu rü taxcèx nayu na wüxigu namaä imaxëxüçèx i daxüguxü i naänewa. Rü nüetama ega woo marü iyuyane ínanguxgu rü éxna imaxëyane ínanguxgu, erü daxüguxü i naänewa rü wüxiwa tá namaä tamaxë. ¹¹ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgüx, rü name nixi i wüxichigü pegü petaäexëegü rü pegü peporaexëe i perü ñwa ngëgxumarüü i ñuxma na marü ípenaxügüxü.

Pauru rü nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü

¹² Pa Chaueneëgüx, pexü tacèxügü na nüxü pengechaägüxüçèx i ngëma taeneëgü i petanüwa puracüexü rü pemaä icuëgxüü rü pexü ngúexëexü i Cori ya Ngechuchuarü ore. ¹³ Rü name nixi i namaä petaäegü rü aixcüma meä nüxü pengechaägü i ngëma taeneëgü, erü nümagü nixi i pexü nangüxëegüxü. Rü name nixi i pegü pengechaägüäcüma pemaxë. ¹⁴ Rü pemaä nüxü tixu ta na penaxucuxëgüxü i ngëma duüxügü i oexü i tama pura-cüexchaäxü. ¡Rü nüxü penangúchaäxëegü i ngëma duüxügü i marü nüxü rüxoexchaäxü na yaxögüäxü! ¡Rü nüxü perüngüxëegü i ngëma duüxügü i turaexü i norü ñwa! ¡Rü name nixi i yaxna namaä pexñüe i guxüma i ngëma taeneëgü! ¹⁵ Rü ngëgxuma texé chixexü pemaä üxgu, rü tama name i chixexümaä

penataeguxëe. ¡Natürü name nixï i naxcèx pedau na guxüguma mexü pexügüxü i pegütanüwa rü ngema togütanüwa rü ta! ¹⁶ Rü name nixï i guxüguma petaäegü. ¹⁷ ¡Rü guxüguma peyumüxëgü! ¹⁸ ¡Rü woo tacü pexü ngupetügu, rü Tupanana moxë pexägü! Erü ngëmaäcü nanaxwèxe ya Tupana na pemaxëxü i pema i Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü na pixigüxü. ¹⁹ Rü tama name i nüxü pexoe i Tupanaäe i Üünexü. ²⁰ Rü tama name i nüxü pexoe i Tupanaärü ore ega texéwa pemaä yadeaxgu ya Tupana. ²¹ Natürü name nixï i meäma penangugü i guxüma i oregü na nüxü pecuáxüçèx rü ngoxi aixcüma yilixü i ngëma ore rü ëxna tama. ¡Rü ngëma ore i aixcüma mexüxícatama pixögü! ²² ¡Rü nüxna pixigachi i nagúxüraüxü i chixexëgü! ²³ Rü chanaxwèxe i nümatama ya Tupana ya tüxü taäexëecü pexü imexëe na aixcüma napëxewa pimexüçèx. Rü chanaxwèxe i guxüwama pexna nadau i peäewa rü pexenewa na nataxuxüçèx i tacü i perü chixexü i ngëxguma wenaxärü núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴ Rü núma ya Tupana ya pexü decü rü nixaixcüma na yanguxëeäxü i guxüma i ngëma tamaä inaxunetaxü.

Pauru rü wenaxärü yema duüxügüxü narümxoxë rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu meä nüxü rüngüxëeäxü ga

yema yaxögüxü

²⁵ Pa Chaueneëgüx, ¡Toxcèx peyumüxëgü! ²⁶ Rü chanaxwèxe i chauégagu nüxü perümxëgü i guxüma i taeneëgü. ²⁷ Rü Cori ya Ngechuchuégagu pexü chamu na guxü i taeneëgüpëxewa na nüxü pedaumatüxü i ñaä popera i pexcèx ngëma chamuxü. ²⁸ Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe i guxâma i pemax.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA TECHARÓNICAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Techarónicawa yexmagüxü

- ¹ Pa Techarónicawa Ngëxmagüxü i Toeneëgü i Yaxögüxü i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü Duüxügü Ixígüxüx, choma i Pauru rü taenee i Chiribánu rü Timutéu nixi i pexcèx tanaxümatüxü i ñaã popera. ² Rü tanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe rü pexü nataäexëe.

Ngëma chixexü ügüxü rü Tupana tá nanapoxcue i ngëxguma wenaxärü núma naxüxgu ya Cristu

- ³ Pa Toeneëgux, rü guxüguma pexcèx Tupanana moxë taxä, erü name nixi na ngëmaäcü tanaxüxü. Erü guxüguma yexeraäcü peyaxögüetanü rü yexeraäcü pegü pingechäügüetanü. ⁴ Rü ngëmacèx tomatama taäeäcüma pechigaxü tixu natanüwachigü i ngëma duüxügü i Tupanaäxü yaxögüxü. Rü namaä nüxü tixu na ñuxäcü meä peyaxögüxü, rü ñuxäcü namaä peporaexü i guxüma i ngëma guxchaxügü rü ngúxügü i pexü ngupetüxü. ⁵ Rü ngëma guxchaxügü i pexü ngupetüxüwa nüxü tacuèx na aixcümacü yiñxü ya Tupana, erü pexü nangugü na aixcüma pimexü na pichocuxüçèx i ngextá núma äëxgacü iyíñxüwa. Rü ngëma na pichocuxüçèx nixi i ngúxü pingegüxü i ñuxmax. ⁶ Rü aixcüma name nixi na Tupana napoxcuexü i ngëma duüxügü i ngúxü pexü ingegüxëexü. ⁷ Natürü i pema i ñuxma ngúxü ingegüxe rü name nixi i wüxigu tomaä pexü inarüngüexëe ya Tupana. Rü ngëma rü tá nanaxü ya Tupana i ngëxguma üxüemagu daxüwa ne naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu wüxigu namaä i norü orearü ngeruügü i poraexü. ⁸ Rü aixcüma núma tá naxü i núma ya törü Cori ya Ngechuchu na napoxcueäxüçèx i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuáxchaügüxü rü tama naga ïnüexü i ngëma ore i mexü i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. ⁹ Rü ngëma duüxügü rü wüxi i poxcu i taguma gúxügu tá napoxcue erü törü Cori ya Ngechuchuarü yaxüwa tá nawogü. Rü ngëma rü tagutáma nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü rü naporaxü ya törü Cori ya Ngechuchu. ¹⁰ Rü ngëmaäcü tá ngëma duüxügumaä nanguetü i ngëxguma törü Cori ya Ngechuchu núma üxgu. Rü núma tá nangu na nörü duüxügü nüxü icuèxüügüxüçèx, rü tá nabaixächiäegü rü nataäegü erü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü i númax. Rü pema rü tá ta wüxigu namaä pengëxmagü, yerü peyaxögü ga yema Tupanaärü ore ga pemaä nüxü tixuxü. ¹¹ Rü ngëmacèx guxüguma pexcèx tayumüxëgü. Rü Tupanana taca na núma pexü nadauxü na aixcüma mexü i norü duüxügü pixígüxü i ñuxma na pexü nadexü. Rü ngëxgumarüü ta nüxna taca na númatama norü poramaä yanguxëeäxüçèx i guxüma i ngëma mexü i peäewa nagu perüxñüexü rü guxüma i ngëma puracügü i mexü i perü õgagu pexüxü. ¹² Rü ngëxguma Tupana ngëmaäcü pexü rüngüxëegü, rü perü maxü i mexügagu rü guxüma i duüxügü tá nüxü nicuèxüügü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü númatama ya törü Cori rü tá pemaä nataäe erü núma rü wüxigu Tanatü ya Tupanamaä pexü nangechaügü.

2

Pauru rü nanangoxēē i ñuxäcü tá na yiñxü i ngëgxuma ínanguxgu ya Cori ya Ngechuchu

¹⁻² Rü ñyxma Pa Chaueneëgx, rü pemaä nüxü chixuxchaü i nachiga na ñuxäcü tá na yiñxü i ngëgxuma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu wena núma üxgu rü tükü nangutaquëxexëégügu na wüxiwa namaä ingëxmagüxüçèx. Rü pemaä nüxü tixu na tama ngürüächi togumare perüxñüexü rü paxa peyaxögüxü i tacü rü ore i tama toma pemaä nüxü tixuxü. Erü tama tanaxwëxe na pebaixächiäegüxü ega texé pemaä idoraegu rü pemaä nüxü ixuxgu na marü ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu. Rü ngëgxuma texé pemaä nüxü ixuxgu na nagu taxänegüxü na Cristu rü marü ínanguxü, rü tama name i tümaga pexñü. Rü woo pemaä nüxü tixugügügu na tanayauxgüxü i wüxi i torü popera i nüxü ixuxü na marü ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu, jrü täätäma tükü peyaxögü! ³ Rü täätäma naga pexñü i ngëma duüxügü i ngëmaäcü pexü womüxëégüchaüxü! Erü naxüpa na Ngechuchu núma üxü rü tá ínangu i ngëma yatü i Tupanaärü uwanü ixixü, rü tá nananuëxëē i muxüma i duüxügü i yaxögüchiréxü. Natürü ngëma yatü rü Tupana marü namaä nanaxuegu rü tá napoxcu. ⁴ Rü ngëma Tupanaärü uwanü rü tá Tupanamaä rü guxüma i ngëma Tupanaärü ixixümaä narüxuwanü. Rü tá naxchi naxai i guxüma i tacü i mexü i duüxügü Tupanaxü namaä icuëxüügüxü. Rü Tupanaärü tupauca ya taxünewa tá nayarüto ñoma Tupana yiñxürü. Rü tá nügü nixu na Tupana yiñxü. ⁵ ¿Tama éxna nüxna pecuëxächie ga yexguma petanüwa chayexmagu rü marü meäma pemaä nüxü chixu nachiga ga yema? ⁶ Rü pema marü nüxü pecuëx na tükü i tauta núma naxüxü i ngëma Tupanaärü uwanü. Tauta núma naxü, erü tauta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu nua naxüxü. ⁷ Rü ngëma chixexü i Tupanaärü uwanü üxü, rü marü cüäcü inaxügü. Natürü nümatama i Tupanaärü uwanü rü täätäma nangox ñyxmatáta ngëma norü chogüruü nüxü ingé. ⁸ Rü ngëgxuma tá nixü i ínanguxü i ngëma Tupanaärü uwanü. Natürü núma ya törü Cori ya Ngechuchu rü wüxi i “cue” ñaxümaä tá nayamëx. Rü ngëgxuma ínanguxgu ya törü Cori ya Ngechuchu rü ngëma norü yauxracüüxümaä tá inayanaxoxëē i ngëma norü uwanü. ⁹ Rü ngëma Tupanamaä rüxuwanüäxü, rü ngëgxuma ínanguxgu rü tá nüxü nangëxma i Chatanäärü pora rü ngëmacèx tá naporaxüchi. Rü tá nanaxü i nagúxüraüxü i cuëxruügü i Chatanäärü poramaä naxüxü i namaä duüxügüxü nawomüxëëxü.. ¹⁰ Rü nagúxüraüxü i chixexü tá naxü na nawomüxëëxüçèx i ngëma duüxügü i Tupana tá poxcuemü. Rü ngëmaäcü tá nüxü naxüpetü i ngëma duüxügü, yerü tama nanayauxgüchaü rü tama nüxü nangechaü i ngëma Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i tükü maxëxëëxü. ¹¹ Rü ngëmacèx ya Tupana rü nanangexrü i ngëma duüxügü na poraäcü ínatüexüçèx rü yaxögüäxüçèx i ngëma ore i doramare ixixü. ¹² Rü ngëmacèx düxwa Tupana tá namaä nanaxuegu na napoxcuemü i guxüma i ngema duüxügü i tama yaxögüchaüxü i norü ore rü namaä taäegüxü i ngëma chixexü na naxügüxü.

Tupana tükü nade na tükü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü

¹³ Natürü, Pa Chaueneëgx i Törü Cori ya Ngechuchu Pexü Ngechaügüex, rü guxüguma Tupanana moxë pexcëx taxä yerü núma ga Tupana rü noxritama naäne ixügügumama pexü nade na pexira penayauxgüxüçèx i maxü i taguma gúxü ga yexguma pexü nangüxëëgu ga Naäe i pexü üünexëëxü rü peyaxögügu ga yema ore i aixcüma ixixü. ¹⁴ Rü yemacèx Tupana pexcëx naca ga yexguma pemaä nüxü tixuxgu ga norü ore i mexü i tükü maxëxëëxü. Erü

nüma nanaxwèxe na pexü nangëxmaxüçèx i pechica i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxütawa i ngextá ínamexëchixüwa. ¹⁵ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe i meä peyaxögüama rü tama nüxü ipeyerüngümaë ga yema ore ga tomatama pexü tangúexëexü rü yema ore ga poperagu pexcèx taxümatüxü. ¹⁶⁻¹⁷ Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü Tanatü ya Tupana pexü nataäexëegü rü pexü narüngüxëe na guxüguma mexü i oremaä pidexagüxüçèx rü mexü pexügxüçèx. Rü yima Tanatü ya Tupana nixi ya tamaä namecümäcüma tüxü ngechaücü rü guxüguma tüxü taäexëecü rü tamaä ixunetacü na wüxi i ngunexü tá naxütawa ingëxmagüxü.

3

Pauru naxcèx ínaca na naxcèx nayumüxëgüxü

¹ Rü ñüxma Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe na toxcèx peyumüxëgüxü na paxa guxüwama nanguxüçèx i törü Cori ya Ngechuchuarü ore i mexü, rü duüxügü norü ngúchaümaä na nayauxgüxüçèx ga yema pema na penayauxgüxürü. ² ¡Rü toxcèx peyumüxëgü ta na tama tacü rü chixexü tomaä naxügxüçèx i ngëma duüxügü i chixexügü! Erü tama guxüma i duüxügü nayaxögü. ³ Natürü törü Cori ya Ngechuchu rü aixcüma nayanguxëe i ngëma tamaä inaxunetaxü. Rü nüma tá pexü naporaexëe rü pexna nadau na tama chixexügu peyixüçèx. ⁴ Rü törü Cori ya Ngechuchu toxü nüxü nacuëxëe na aixcüma penaxüxü i ngëma pexü tamuxü rü tagutáma nüxü perüxoexü na ngëmaäcü penaxüxü. ⁵ Rü tanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu pexü narüngüxëe na aixcüma pegü pengechaügxüçèx, ngëma Tupana tüxü ngechaüxürü. Rü naxcèx ítaca na pexü naporaexëexüçèx na Cristurü namaä peporaexüçèx i ngëma ngúxügü i ngëxguma pexcèx ínanguxgu.

Name nixi na ipuracüexü i wüxicigü

⁶ Pa Chaueneëgüx, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexü tamu na tama namaä pixämüçügxüçèx i tacü i taeneë i tama puracüchaüxü rü tama ngëma pexü tangúexëëäcüma maxüxü. ⁷ Erü pema rü marü nüxü pecuëx na ñuxäcü tá pemaxëxü na toxrüü penaxüxüçèx. Yerü toma ga yexguma petanüwa tayexmagügu rü torü ñonacèx tapuracüe, rü tama yexma tarüchomare. ⁸ Rü toma rü taguma texéarü ñona ngetanüäcüma tangöx. Natürü ngunecü rü chütacü rü torü ñonacèx tapuracüe na tama wüxi ga guxchaxü pexü tixígüxüçèx. ⁹ Rü woochirëx Tupanapéxewa rü name nixi ga perü ngüxëëcèx na ítaçaxü, natürü tama yemaäcü tanaxü. Rü torü ñonacèx tapuracüe yerü pexü nüxü tadauxëëchaü na ñuxäcü meä imaxüxü. ¹⁰ Yerü yexguma petanüwa tayexmagügu, rü pemaä nüxü tixu rü yíxema tama puracüchaüxü, rü noxtacüma ngexrüma nixi na tachibüxü. ¹¹ Rü pexcèx tanaxümatü i ngëmachiga, erü marü nüxü taxñüe na petanüwa nangëxmaxü i ñuxre i duüxügü i oexü rü tama puracüechaüxü rü toguechigagumare rüxñüëxü. ¹² Rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu tanamu na meämare ínapuracüexüçèx i ngëma duüxügü na nümatama norü ñonacèx nataxegüxüçèx. ¹³ Pa Chaueneëgüx, ¡tama nüxü perüchau na mexü pexüexü! ¹⁴ Rü ngëxguma texé tama naga ñügu i ñaä ore i poperawa pemaä nüxü tixuxü ¡rü marü tüxü pecuëx na texé tiixü! Rü tama name i tümamaä pexämüçü na taxänexüçèx i tümax. ¹⁵ ¡Natürü tâütáma namaä perüxuwanü! Rü name nixi i ñoma peeneëxü pexucuxëxüäcüma meä tüxü pexucuxëxü.

Pauru rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu nüxü rüngüxëëxü ga yema yaxögxü

16 Rü chanaxwèxe i nümatama ya törü Cori ya taãearü yora pexü narüngüxéẽ na guxüguma i guxüwama petaãegüxüçex. Rü chanaxwèxe na nüma rü petanüwa na nangëxmaxü i guxâma i pemax. **17** Choma i Pauru rü chöxmëxmaätama pexcèx chanaxümatü i ñaã chorü moxë. Rü ngëmaäcü nixí i chaugü nagu chawüégaxü i guxüma i chorü popera. Rü ngëmaäcü nixí i chanaxümatüxü. **18** ¡Rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü pexna naxãä i ngema norü ngechaxü i guxâma i pemax!

Rü nuâma pexna,
Pauru

NÜXÍRAÜXÜ GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Timutéuxü narümxoxë ga Pauru

¹⁻² Pa Timutéux, choma i Pauru nixí i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choxü nixí ga yamuxü ga Ngechuchu ya Cristu na norü puracü chaxüxüçèx, yerü yemaâcü nanaxwexe ga Tupana ya tükü maxëxëecü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya ínanguxëegüçü. Rü cuma Pa Timutéux, rü chaune quixí i Tupanaärü orewa yerü chauxütawa nixí ga cunayaxuxü ga Tupanaärü ore ga noxrix. Rü chanaxwexe ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü cuxna nanaxã i norü ngechaxü rü norü mecumá rü norü taãë.

Timutéuxü naxucuxë ga Pauru nachiga ga yema nguxëëtaegü ga tama aixcüma ixixü

³ Yexguma cuxna ichaxüächigu na Machedóniäänewa na chaxüxüçèx rü cumaã nüxü chixu na Epéchiuarü ñanegu na curüxäñüxü na ícuyachaxächigüxëexüçèx i ngema duüxügü i doramaämare ngéma nguxëëtaegüxü. ⁴ Rü chanaxwexe i ngema duüxügümaã nüxü quixu na nüxü naxoexüçèx na namaã nangúexëëäxü i ngema nacümagü ga nuxcümaügüxü ga duüxügü nagu ixü. Erü guxüma i ngema oregü rü doramare nixí, rü ngémagagu düxwa nügümaã nanuë i duüxügü. Rü ngema oregü rü tama aixcüma nüxü narüngüxëë i duüxügü na meã Tupanaäxü yaxögüäxüçèx. ⁵ Natürü Tupana nanaxwexe i törü maxünewa na ingearü pecaduäxügüxü, rü na mexügu rüxñüexü, rü aixcüma meã na yaxögüxü. Rü nüma tükü namu na ngemaâcü imaxëäcüma yigü na ingechaügüxü. ⁶ Natürü ñuxre i duüxügü rü marü nüxna nixigachi i Tupanaärü ore na nawe naxixüçèx i ngema ore i taxuwama mexü i nuëwa nagagümarexü. ⁷ Erü nümagü tükü nangúexëëchaü i ngema mugü ga Moïché tükna äxü, natürü tama nüxü nacuëxgü i tacüchiga na yiixü i ngema tamaã nüxü yaxugüexü rü tükü nangúexëëxü woo nüma nagu naxñüegu rü meäma nüxü nacuëxgü. ⁸ Rü nüxü tacuëx rü ngema mugü ga Moïché tükna äxü rü tükü name ega Tupana naxwëxexüäcüma naga ixñüegu. ⁹⁻¹⁰ Natürü nüxü tacuëxgü rü guxüma i ngema mugü rü duüxügü i chixexü ügüxüçèx nixí. Rü ngema nixí i ngema duüxügü i tama irüxñüexchaüxü, rü ngema tama norü äëgxacüga ñüexü, rü ngema chixexü ügüxü, rü ngema pecaduäxügüxü, rü ngema tama Tupanaga ñüexü, rü ngema nanatüxü rü naëxü imëxgüxü, rü guxüma i ngema máëtagüxü, rü ngema naxüneärü ngúchaüwe rüxñü, rü ngema yatügü rü ngexügü i naxrüü yatüxü rü ngexümaã ngëäegüxü, rü ngema duüxëgümaã taxegüxü, rü ngema idoratëëxgüxü, rü ngema äëgxacügümaã idoragüxü, rü guxüma i ngema naxügüxü i tacü rü chixexü i yatoxyepexü i ngema nguxëëtae i mexü. ¹¹ Rü ngema nguxëëtae i mexü rü Tupanaarü orewa nangexma, rü ngemagu nixí i nüxü iyarüngauxü i ngema maxü i taguma gúxü. Rü ngemaarü uruxü nixí ya Tupana ya mecumaxüchicü i choxü namuxü.

Pauru rü Tupanana moxë naxä yerü nüxü nüxü nangechaü ga norü chixexügü

¹² Rü moxë nüxna chaxä ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Cori erü nüma choxü naporaxëë rü choxü nangugü na wüxi i mexü i norü duüxü chixixü. Rü ngemacèx choxü naxuneta na nüxü chapuracüxü. ¹³ Üpa ga choma rü

chixri nachiga chidexa ga Cristu, rü naxchi chaxai ga yema duǔxügü ga nüxü yaxōgütü. Rü nawe chingechigü rü namaã chixexü chixugü. Natürü woo yemaãcü na chamaxüxü, rü Tupanaãxü changechaütmüxü yerü tama aixcüma nüxü chacuèx ga tacü na chaxüxü, yerü tauta Cristuaxü chayaxö. ¹⁴ Rü yemaãcü ga törü Cori ya Ngechuchu rü poraãcüxüchima chomaã namecüma yerü choxü narüngüxëe na nüxü chayaxöxüçèx rü nagagu nüxü changechaüxüçèx i guxüma i duǔxügü. ¹⁵ Rü pemaã nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcümaxüchi ixixü i inaxwèxegüxü na guxäma nüxü cuáxü. Rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naãnewa nangu na namaxëxëeãxüçèx i pecaduãxgüxü. Rü natanüwa rü choma nixi ga guxüärü yexera na chixexü chaxüxü. ¹⁶ Natürü Tupana choxü nüxü nangechaü ga yema chorü chixexü na chowa duǔxügütü nüxü nadauxëeñüçèx ga ñuxäcü nüma ga Ngechuchu ya Cristu yaxna chomaã na naxinüxü ga woo guxü ga pecaduãxgüxüärü yexera chixecü na chiixü. Rü ngëmaãcü wüxi i cuèxruü chixi naxcèx i guxüma i duǔxügü na nümagü rü ta nüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁷ Rü ñuxma tanaxwèxe i guxügutáma nüxü ticusüügü rü tanataxëeëgü ya yima nüxictama Tupana ixicü. Rü woo tama nüxü tadaugü i ñuxma natürü guxüguma törü Äëxgacü nixi rü tagutáma nayu. Rü ngëmaãcü yi. ¹⁸⁻¹⁹ Pa Chaune, Pa Timutéux, ñaã nixi i chorü ore i cumaã nüxü chixuxü. Rü ũpa ga yexguma Tupana yadexaxëeëgu ga ñuxre ga taeneëgü, rü nüxü nixugügü na cuma rü tá mexü i Tupanaärü orearü uruü quiixü. Rü ñuxma chanaxwèxe i yemagü nüxü ixuxüriü meä cuyanguxëe i ngëma puracü i mexü i Tupana nawa cuxü muxü. Rü chanaxwèxe na aixcüma cuyaxöxü rü cuãewa cumatama nüxü cucuáxü na aixcüma namexü i ngëma puracü i ícuxüxü. Ñuxre i duǔxügü rü nüxü nacuèxgüchirëx i tacü nixi i mexü na naxügüäxü, natürü chixexüäma naxügü. Rü ngëmacèx düxwa nüxü narüxo na Cristuaxü yaxögüäxü. ²⁰ Rü yemaãcü nüxü naxüpetü ga Imenéü rü Areyáüdru. Rü düxwa choma Chatanána chanawogü ga yema taxre na Chataná ngúxü nüxü ingexëëgxüçèx na ngëmawa nüxü nacuèxgüxüçèx na tama namexü na chixri Tupanachiga yadexagüxü.

2

Name nixi i guxüma i duǔxügütüçèx tayumüxëgü

¹ Rü ñuxma rü tá pemaã nüxü chixu na ñuxäcü namexü na peyumüxëgüxü. Rü pexü chamu na guxüma i duǔxügütüçèxira peyumüxëgüxü. ¡Rü Tupanana naxcèx peca na nüxü nangüxëeñüçèx rü nüxü nüxü nangechaüxüçèx i norü pecadugü! ¡Rü moxë nüxna pexä ya Tupana naxcèx i guxüma i norü ngüxëe i guxü i duǔxügüna naxäxü! ² Rü ngëxgumarüü ta name nixi i naxcèx peyumüxë i guxüma i nachiüänegüarü äëxgacügü i tacügü rü guxüma i ngëmatüüwa ngëxmagüxü i äëxgacügü na ngëmaãcü itaäëgüxüçèx rü tükü nangëxmaxüçèx i wüxi i maxü i mexü i Tupanapëxewa rü guxü i duǔxügüpëxewa. ³ Rü ngëma nixi i namaã nataäëxü ya yima Tupana ya tükü maxëxëecü. ⁴ Erü nüma nanaxwèxe na guxäma tükü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü rü guxäma nüxü cuáxü i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁵ Rü nüma ya Tupana rü wüxitama nixi. Rü ngëxgumarüü ta wüxitama nixi i taétüwa chogüxü na Tupanaxütawa tükü nangugüxüçèx. Rü nüma nixi ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nane ga duǔxüxü ixicü. ⁶ Rü nüma ga Ngechuchu rü nügü inaxä rü nayu na guxü i duǔxügüaxü naxütanüäxüçèx na Tupanaxütawa nangugüxüçèx. Rü yexguma Ngechuchu yuxgu nixi ga Tupana yanguxëeñü ga yema üpaacü duǔxügümaã nüxü yaxuxü na ñuxäcü tá namaxëxëeñü. ⁷ Rü Tupana choxü naxuneta na

norü orearü ngeruü chiixüçèx. Rü choxü namu na chanangúexëexüçèx i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü na nümagü rü ta yaxõgüäxüçèx rü nüxü nacuègxüçèx i ngëma ore i aixcüma ixixü. Rü ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcüma nixi, rü tama chidora. ⁸ Rü ñuxma chanaxwèxe i guxüwama nayumüxëgü i yatügü. Rü chanaxwèxe i ngearü pecaduäxäcüma naxugümëxë rü ngëmaäcü tama texémaä nanuëäcüma rü tama tacüchiga nügü nachoxügagüäcüma nayumüxëgü. ⁹ Rü chanaxwèxe i ngexügü rü meamare üxü i naxchirugu nicüxgü, rü meamare nügü namexëëyaegü, rü tama poraäcü nügü nangèxäegü uirumaä rü meruxügümaä rü naxchiru i tatanüxümaä. ¹⁰ Natürü narümemäe nixi i meämare Tupanacèx namaxë, rü mexü i puracü naxügü, erü ngëmaäcü nanaxwèxegü na namaxëxü i ngëma ngexügü i aixcüma Tupanaaxü yaxõgüxü. ¹¹ Rü chanaxwèxe i ngexügü rü meä inaxñüe i ucuxëgü. Rü tama name na nachoxügawèxegüxü. ¹² Erü ngexügüna rü chanachüxu na yatügüxü nangúexëexü, rü yatüarü äëxgacü na yiixü. Rü name nixi i inarüxñüemare i perü ngutaquëxegüwa. ¹³ Yerü Tupana rü Adáüxüxira naxü rü yixcama ga Ebaxü. ¹⁴ Rü Chataná rü tama Adáüxü nawomüxëe, natürü yema ngecüxü nixi ga nawomüxëexü. Rü yemaäcü pecadugu ingu ga yema ngecü. ¹⁵ Rü yemacèx Tupana nüxü nixu rü tá poraäcü nüxü nangux i ngëma ngexügü i ngëxguma naxíraxacügü. Natürü ngima i ngecü rü tá inayaxu i maxü i taguma gúxü ega meä ngíxäcügümaä inacuèxgu, rü mexügu naxñüäcüma yaxõögu, rü guxüguma duüxügüxü nangechaügu rü meä Tupanapéxewa namaxëgu.

3

Yaxõgüxüärü äëxgacügüchiga

¹ Rü pemaä nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëxguma chi texé naxwèxegu na yaxõgüxüärü äëxgacü tiixü, rü mexü i puracü nixi i naxcèx tadauxü. ² Rü yíxema yaxõgüxüärü äëxgacü rü tanaxwèxe na aixcüma mecü tiixü na taxúema tümachiga chixri idexaxüçèx. Rü tanaxwèxe i wüxicatama tixi ya tümamëx, rü aixcüma meä tamaxü rü mexüguxicatama tarüxñü na guxü i duüxügü tüxü nagechaüguxüçèx. Rü tanaxwèxe i guxüguma meä duüxügüxü tayaxu i tümapatawa, rü mexü i ngúexëëruü tixi. ³ Rü tama name i wüxi i ngäxwèxexü rü nuwèxexü tiixü, rü tama name i tümaärü díëruguama rüxñüxü tiixü. Natürü name nixi i guxü i duüxügümaä yaxna taxñü rü namaä tamecüma. ⁴ Rü tanaxwèxe i meäma tümachiümaä itacuëx, rü tümaxäcügü rü meä tümaga naxñüe, rü tüxü nagechaügü. ⁵ Erü ngëxguma chi tama tümachiümaä meä itacuëxgu rü ñuxäcü i guxüma i Tupanaäxü yaxõgüxümaä meä itacuåxü? ⁶ Rü yíxema ngema yaxõgüxümaä icuáixë rü tama name na ngexwacèx yaxõxü tiixü, erü ngürüächi tá tütü tikuëxüü. Rü ngëmagagu düxwa nagu tangu i ngëma poxcu i Chatanáxü namaä napoxcuxü ya Tupana. ⁷ Rü tanaxwèxe i woo i ngëma duüxügü i tama yaxõgüxü rü tüxü nagechaügü na taxúema chixri tümachiga idexaguxüçèx rü tama Chataná chixexügu tüxü na nguxëëxüçèx.

Yatiügü i diácunugü i tupaucawa ngüxëëtaegüxüçègiga

⁸ Rü ngëxumarüü ta i ngëma yatügü i tupaucawa ngüxëëtaegüxü ixígüxü rü nanaxwèxe i mexüguxicatama rüxñüxü nixigü. Rü nanaxwèxe i aixcüma nayanguxëëgü i ngëma nüxü yaxugüexü. Rü tama nanaxwèxe i ngäxëëchagüxü nixigü rü éxna norü díëruguama rüxñüxü nixigü. ⁹ Rü name nixi i meäma nüxü nacuèxgü i guxüma i Tupanaärü ore, na nüxü nacuègxüçèx na tacüchiga na yaxõgüäxü. Rü nanaxwèxe i nügüäewatama nüxü nacuèxgü na norü maxü rü aixcüma yamexü i Tupanapéxewa. ¹⁰ Rü

tanaxwèxe i to i puracüwa nüxü taxügütixira i noxrix. Rü ngēxguma marü taguma chixexü naxügügu, rü marü name i tupaucawaarü ngüxéêruü tayaxigüxéê. ¹¹ Rü ngēma yatügü i tupaucawa ngüxéêtaegüxü ixigüxü rü tanaxwèxe i naxmègxü rü ta mexüguxicatama narüxñüe. Rü tama name i oregütèègxüxü nixigü, natürü tanaxwèxe i meä namaxë rü aixcüma nayanguxéêgü i ngēma nüxü yaxugüxü. ¹² Rü ngēma yatügü i tupaucawa ngüxéêtaegüxü ixigüxü rü tanaxwèxe i wüxicatama tixi ya naxmèx. Rü tanaxwèxe i meäma napatacüäxgümaä inacuèx, rü naxäcügü rü meä naga naxñüe. ¹³ Rü ngēma yatügü i tupaucawa ngüxéêtaegüxü, rü ngēxguma meäma naxügüägu i norü puracü i tupaucawa rü guxüma i duüxügü tá nüxü nangechaügü. Rü ñuxüchi i nümagütama i ngēma yatügü rü tá yexeraäcü nüxü natauxcha na nüxü yaxugüexü i ñuxäcü Tupana nanaxwèxexü i Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögüäxü i duüxügü.

Aixcüma nixi i ngēma ore i Tupana tükü nüxü cuèxéexü i Cristuchiga

¹⁴⁻¹⁵ Rü choma chanaxwèxe i paxa ngēma chaxü na cuxü íchayadauxüçèx. Natürü ngürüächi tama paxa ngēma chaxü, rü ngēmacèx cuxcèx chanaxümatü i ñaa popera na nüxü cucuáxüçèx i ñuxäcü tá cugümaä icucuáxü napewa i ngema duüxügü i Tupanaxü yaxögüxü. Erü nümagü nixi i Tupana ya maxüçuarü duüxügü yixigüxü rü nüxü yaxugügüxü rü ínapoxügüaxü i norü ore i aixcüma ixixü.. ¹⁶ Rü yixema nüxü tacuèx rü aixcüma namexéchi i ngēma ore ga noxri èxüguxü i ñuxma Tupana tükü nüxü cuèxéexü i Cristuchiga. Rü nüma ga Cristu rü duüxügüxü nügü nawëx ga yexguma ñoma ga naänewa nayexmagu. Rü Naäe i Üünexü nüxü nixu na meçü yiixü. Rü Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäxü nüxü nadaugü. Rü guxü i nachiüänegüwa rü duüxügü nüxü nixugüe i nachiga, rü guxüwama duüxügü nüxü nayaxögü. Rü Nanatü rü wenaxärü daxüguxü i naänewa nanaga i ngextá ínamexéchixüwa.

4

Duüxügü i nüxü rüxoexü na yaxögüäxüchiga

¹ Tupanaäe i Üünexü rü nüxü nixu rü ngēxguma yangaicagu na nagúxchaüxü i naäne rü nümaxü i duüxügü rü tá nüxü narüxoe na yaxögüäxü i Tupanaärü ore i mexü. Rü tá nawe narüxi i duüxügü i doramare i orexü ixugüxü i Chatanäärü ngüxéêtae nangüexéêxü. ² Rü ngēma yaxögüxü rü tá nüxü inarüxñüe i ngēma duüxügü i meä maxënetaxü rü idoratèègxüxü. Rü ngēma duüxügü rü yeüçürü nanaxügü i ngēma chixexü rü düxwa namaä nixü na chixexüguxicatama naxñüexü. ³ Rü ngēma duüxügü rü nanachuxu na iyangigüxü i duüxügü. Rü nanachuxu na duüxügü nangöögüxü i ñuxre i ñonagü rü woochirëx Tupana nanaxü i guxüma i ñonagü na moxë naxcèx inaxägüäcüma nangöögüäxüçèx i norü duüxügü i yaxögüxü rü nüxü cuèxgüxü i norü ore i aixcüma ixixü. ⁴⁻⁵ Natürü guxüma i Tupana üxü rü name. Rü taxuacüma nüxü taxo ega Tupanana moxë naxcèx ixäxiraäcüma nayaüxgu. Erü Tupanaärü ore rü ngēma yumüxë rü nanaxüünexéê i ngēma ñona i Tupanapéxewa, rü ngēmacèx name nixi na nangödxü.

Wüxi i mexü i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxéêruü rü mexümaä nanguxéêtae

⁶ Rü ngēxguma ngēma cumaä nüxü chixuxü i oremaä cunangúexéêgu i taeneë i yaxögüxü, rü ngēxguma nawa cungüechagu i ngēma ore i marü quixödxü, rü ngēxguma nagu quixüêchagu i ngēma mexü i ngüxéêtae i marü nagu quixüxü, rü ngēxguma tá nixi i wüxi i mexü i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxéêruü quïixü. ⁷ Rü tama name na naga cuxñünxü i ñoma i naänecüäxärü

dexagümare i tama aixcüma ixixü. Natürü name nixi i guxüguma cugü cuporaxeē na yexeraācü Tupanaxü cungechaūxüçèx rü nawe curüxüxüçèx rü naxcèx cumaxüxüçèx. ⁸ Rü wüxi i mexü nixi na naporaxeēxü rü yaxiāxcüxüeēxü i taxüne na aixcüma naporaxüçèx. Natürü ngēmaārü yexera narümemaaē nixi na yigü iporaxeēxü na Tupanaxü ingechaūxüçèx erü ngēma rü guxüwama tüxü name i ñoma i naānewa rü daxüguxü i naānewa rü ta. ⁹ Rü aixcüma nixi i ngēma ore i cumaā nüxü chixuxü, rü name nixi i guxāma tayaxōgü. ¹⁰ Rü ngēmacèx nixi i ipuracüexü rü yigü iporaexeēxü na nüxü ixuxüçèx i ngēma ore i mexü, erü nüxü tayaxōgü ya törü Tupana ya maxüçü ya guxāärü maxeēerü ixicü. Erü nüma nixi i namaxeēeāxü i ngēma duüxügü i nüxü yaxōgüxü. ¹¹ Rü chanaxwèxe i cunangúexeē i ngēma ore rü duüxügüxü cumu na naga naxinüexüçèx. ¹² ¡Meā cugüna nadau na taxúema cuxü naxoxüçèx naxcèx i ngēma na cungextüxüxü! Rü name nixi i wüxi i mexü i cuèxruü quixi naxcèx i guxüma i ngēma yaxōgüxü. Rü ngēmacèx cunaxwèxe i mexü i oremaā quidexa, rü meā duüxügüpêxewa cumaxü, rü aixcüma nüxü cungechaü i guxüma i duüxügü, rü meā Tupanaāxü cuyaxō, rü napêxewa meā cumaxü. ¹³ Rü chanaxwèxe i ngutaquêxewa rü guxü i duüxügüpêxewa nüxü cudaumatü i Tupanaärü ore, rü duüxügümaā nüxü quixu na ñuxü ñaxüchiga yiixü. Rü chanaxwèxe i ngēmaācü cunangúexeē rü nüxü cunangúchaüxü i ngēma taeneēgü ñuxmatata ngēma changu i chomax. ¹⁴ Rü ngēmacèx name nixi i aixcüma namaā cupuracü i ngēma cuèx ga Tupana cuxna äxü ga yexguma norü puracüçèx cuxü naxunetagu rü yema yaxōgüxüärü äêxgacügü cuxü yangōgüäcüma cumaā nüxü yaxuxgu na cuxna naxäähü ga yema cuèx. ¹⁵ ¡Meā naxü i guxüma i ngēma cumaā nüxü chixuxü, na ngēmaācü guxü i duüxügü nüxü daugüxüçèx na ñuxäcü guxü i ngunexügü yexeraācü meā Tupanacèx na cumaxüxü! ¹⁶ ¡Inaxuāē na ñuxäcü meā cugüna cdeauxü rü ñuxäcü meā cunangúexeēxü i ngēma togü! Erü ngēxguma meā cunaxüxgu i guxüma, rü tá cunayaxu i maxü i taguma gúxü rü ngēma togü i cuxü irüxñüexü rü tá ta nüxü curüngüxü i ngēma maxü.

5

Ñuxäcü nixi i namexü na nüxü ingechaūxü i ngēma yaxōgüxü

¹ Taguma name i cunanga i wüxi i yatü i cuxü rüyamaēxü. Rü narümemaaē nixi i meāma cunaxucüxü ñoma cunatürüü. Rü ngēma ngextüxüçügü rü name nixi i meāma namaā quidexa ñoma cueneēgüxüchirüü. ² Rü yíxema yaguäxgü ya ngexegü rü name nixi i meāma tūmamaā quidexa cuexüchirüü. Rü ngēxgumarüü ta i paxügü rü name nixi i meāma namaā quidexamare wüxi i cueyexüchirüü, rü tama name i chixexügu namaā curüxñü. ³ ¡Tüxü rüngüxü i ya yíxema yutegüxe ega aixcüma tacü tüxü tauväxgu! ⁴ Natürü ngēxguma chi wüxi i yutecü ngixü nangēxmagu i ngixäcügü rü ēxna ngītaagü, rü name nixi i nümagü ngixü narüngüxü i ngixna nanaxä i tacü i ngixü taxuxü. Erü Tupana nanaxwèxe na ngitanüxüira ngixna daugüxü na ngēmaācü yangutanüxü i ngüxüçèx ga yema naē na nayaexeēxü. ⁵ Natürü yíxema yutexa ya tüküca irüxäüxü rü tükü nataxüxe i tūmatanüxü, rü Tupanaxü awaxicatama itananguxü i tūmaärü ngüxü i ngüxü rü guxüguma woo chütacü rü ngunecü rü tayumüxü na tükü nangüxü i ngüxüçèx ya Tupana. ⁶ Natürü yíxema yutexa ya tūmaärü ngüchaüguxicatama rüxñüxü, rü Tupanapêxewa rü ñoma tayuxürrüü tixi. ⁷ Rü ngēma nixi i ore i tá cunangúexeēxü i ngēma yaxōgüxü na nüguna nadaugüxüçèx na taxuüma i chixexü naxügüxüçèx rü taxúema nachiga chixri idexagüxüçèx. ⁸ Erü ngēxguma chi wüxi rü tama meā nüxna

tadèuxgu i tümapatacüäxgü rü tümaë rü tümanatü, rü maneca tama aixcüma meä Tupanaäxü tayaxö. Rü wüxi i tama yaxõxüärü yexera chixecü tixi. ⁹ Rü ngẽxguma chi wüxi i ngexü i yutexü naxcèx íçaxgu na ngẽma yaxõgûxü ngïxü rüngûxéegûxüçèx rü tanaxwèxe i 60 ya taunecüarü yexera ngïxü nangẽxma rü wüxitama nixi ga ngïte ga ngïxü yexmacü ga noxrix. ¹⁰ Rü tanaxwèxe i guxüma i duûxügü ngïxü nacuëxgü na wüxi i mexü üxcü na yiñxü. Rü name i meä ngïxäcüxü yaexéecü iyixi, rü meä ngïpatawa duûxügûxü yaxucü iyixi, rü yaxõgûxüärü ngûxéeruü iyixi, rü daaweeexüärü ngûxéeruü iyixi. Rü ngẽmaäcü tanaxwèxe i guxûraüxü i mexü na naxüxü. ¹¹ Natürü tama tanaxwèxe i yaxõgûxüärü puracü nixi i ngïxna na nadaugûxü i wüxi i yutecü ega tama 60 wa nanguxgu ya ngîrü taunecü. Erü wüxi i yutecü i pacü, rü ngẽxguma ngîrü ngúchaü Cristuna ngïxü ixûgachixéegu, rü tá inaxwèxe na wena naxâtexü. ¹² Rü duûxügü tá chixri ngïchiga nidexagü, erü tama aixcüma iyanguxéë ga yema Cristumaä inaxunetaxü ga noxrix. ¹³ Rü ngîma rü dûxwa ngextá iyaxáuchigümare, rü náí ya í rü nagu iyaruñxä^üx, rü dûxwa tama ipuracüchaü. Rü tama ngẽmaxicatama ixü, natürü dûxwa ixoregüteëex, rü iyangéxmachigü nawa i ngẽma dexa i tama mexü i togüchiga, rü guxûwama nûxü iyaxu i ngẽma ore i tama mexü. ¹⁴ Rü ngẽmacèx chanaxwèxe i ngẽma yutegûxü i paxûgü na wenaxäärü naxâtegûxü, rü naxâxäcûgûxü, rü mexü i napataarü dauruügü na yixigûxü. Rü ngẽmaäcü i ngẽma duûxügü i ngïxchi aiexü, rü taxucürüwa chixri ngïchiga nidexagü. ¹⁵ Cumaä nûxü chixu i ñaä ore, erü ñuxre i yutecü rü marü nûxü irüxoë i ore i mexü rü Chatanáwe irüxi. ¹⁶ Rü ngẽxguma chi wüxi i ngecü i yaxõxcü rü ngïxü nangẽxmagu i ngîtanüxü i yutecü, rü name nixi i ngïxü irüngûxéë. Rü ngẽmaäcü tâütâma togü i yaxõgûxüärü puracü tá nixi na ngïxna na nadaugûxü. Rü ngẽxguma tá nûxü natauxcha i ngẽma togü i yaxõgûxü na ngïxü nangûxéegûxü i ngẽma yutecü i aixcüma ngïxü natauxcüma i ngîtanüxügü i ngïxü rüngûxéegûxü. ¹⁷ Rü ngẽma yaxõgûxüärü äëxgacûgü i aixcüma meâma ngema yaxõgûxümaä icuáxü, rü name nixi i ngẽma yaxõgûxü aixcüma nûxü nangechaügü rü namaä nataäegü. Rü guxûärü yexera tanaxwèxe i nûxü nangechaügü rü nûxü narüngûxéegü i ngema Tupanaarü orexü ixugûxü rü nangúexéëxü. ¹⁸ Erü Tupanaärü orewa rü ñanagürü:

“Tama name i nûxna taxaü i ngẽma taxüna i puracüxü”,
ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Wüxi i puracütanüxü rü tanaxwèxe i nûxü na naxütanüxü i norü puracü”,
ñanagürü i ngẽma Tupanaärü orewa. ¹⁹ Rü ngẽxguma chi texé nûxü ixuxgu na chixexü naxüxü i wüxi i yaxõgûxüärü äëxgacü, rü tâütâma tûxü icuxinü ega natauxguma i taxre rü ëxna tomaëxpüx i togü i duûxügü i nûxü daugûxü na aixcüma chixexü naxüxü. ²⁰ Natürü ngẽma yaxõgûxüärü äëxgacûgü i aixcüma pecadugu maxëxü, rü name nixi i guxü i yaxõgûxüpêxewa cunaxucuxé, na guxüma i ngẽma togü i yaxõgûxüärü äëxgacûgü rü ta namuüëxüçèx na naxügûxü i tacü rü chixexü. ²¹ Rü ñuxma Tupanapêxewa rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristupêxewa rü ngẽma daxûcûäx i orearü ngeruügü i Tupana nûxü ngechaügûxüpêxewa, rü cuixü chamu na naga cuixinüxü i ñaä ore i cumaä nûxü chixuxü. Rü chanaxwèxe i ngẽma cumaä nûxü chixuxürüü meä cunaxucuxé i guxüma i ngẽma yaxõgûxü rü nüetama ega woo texé tixigu. ²² Rü ngexguma texexü quingucuchixéegûna ngema yaxõgûxüärü äëxgacü tixixüçèx, jrü taxü i cuñuxäëxü na namaä cuyumüëxü i wüxi i duûxü i tama nûxü cucuáxü i norü maxü! Natürü name nixi i noxri rü meä nagu curüxinü i ngẽma erü ngürüächi tá wüxi i duûxü i pecadu üechaxü quingucuchixéë, rü cugagu tá nixi erü tama icuxuäe. jRü meä cugüna nadau

na tama pecadugu cunguxüçèx! ²³ Rü ngëma na cunguxnecaňxü i ñuxguacü, rü name nixí i írarüwa binune cuyaxaxü, rü tama i dexáxicatama. ²⁴ Rü nangëxma i duňxügürü pecadugü i noxtacüma ngóxü naxüpa na Tupana nüxna çaxü. Natürü nangëxma i to i pecadugü i duňxügürü rü tâútama nangox ñuxmatáta nañeärü guxwa nanguxgu rü Tupana tüxna icagügi. ²⁵ Rü ngëgxumarüü ta nangëxma i duňxügürü puracügi mexü i Tupanacex naxügüxü i ñuxma marü nüxü idauxü. Rü nangëxma ta i puracügi mexü i ñuxma tama nüxü idauxü natürü yixcüra tá nüxü idaugüamaxü.

6

¹ Guxäma ya yíxema yaxögüxe rü ixääärü coriäxë, rü tanaxwëxe i tümaärü corixü tangechaü na ngëmaäcü taxucürüwa texé Tupanachiga rü törü nguxëëtaechiga chixri idexaxüçèx. ² Rü ngëgxuma chi wüxi ya duňxë ya Tupanaäxü yaxöökë rü wüxi i cori i tümarüü yaxöökümaä tacoriäxgu, rü tama tanaxwëxe i ngëma na tümaëneë yiňxüçèx nüxü tarüxo na nüxü tangechaüxü i tümaärü cori. Natürü tanaxwëxe i yexeraäcü meä nüxü tapuracü erü tümaärü cori i nüxü tarüngüxëëxü i tümarüü yaxöökü nixí rü tümaëneë i Tupana nüxü ngechaüxü nixí. Pa Timutéux, chanaxwëxe i meäma cunangúexëë i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü, rü guxüma i yaxögüxüpëxewa nüxü quixu.

Tupanaärü ore rü aixcüma tüxü name

³ Rü cumaä nüxü chixu rü nangëxma i duňxügü i namaä nguxëëtaegüxü i ngëma nguxëëtae i tama namaä wüxiguxü i törü nguxëëtae, rü tama namaä wüxiguxü i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü nguxëëtae i mexü, rü tama namaä wüxiguxü i ngëma nguxëëtae i Tupanaärü orewa ngóxü. ⁴ Rü cumaä nüxü chixu rü yíxema ngëmaäcü nguxëëtaexe rü tügü ticusüü rü taxuüma tacuëx. Rü ngëmacex ngëxürüüxümare i dexa rü naxcëx tachoxügawëxe, rü tama texéga taxinüchaü, rü düxwa ñoma tidaawexürüü tixí namaä i ngëma tümacüma. Rü ngëmagagu rü taxäüxächiwëxe, rü tanuxwëxe, rü togümaä taguxchiga, rü taxúxeaxüma tayaxö. ⁵ Rü ngëmaäcü i ngëma duňxügü i chixeäégüxü, rü nügümaä nanuëëcha, rü tama nüxü nacuëxgü i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü nagu narüxinüe rü Tupanaärü orewa nixí i díeru ngíxü nayauxgüxü. ⁶ Rü aixcüma nixí i Tupanaärü orewa nüxü iyarüngauxü i taxüma i mexü, natürü ngëma mexü rü tümacëxicatama nixí ya yíxema namaä taäégüxe i ngëma marü tüxü ngëxmaxü. ⁷ Rü yíxema rü yexguma noxri ixíraegu, rü ngearü yemaxüäxëmaä tabue i ñoma i nañnewa. Rü ngëgxuma iyuxgu rü taxucürüwa tayange i törü ngëmaxügü. ⁸ Natürü ngëgxuma tüxü nangëxmagu i taxchiru rü törü ñona rü name nixí i ngëmamaätama tataäégü. ⁹ Natürü ngëma duňxügü i díeruäxgüchaüxü, rü tama yaxna namaä naxinüe i ngëgxuma ngëma díeruarü ngúchaü nüxü poragu. Rü ngëmacex nagu nayı i muxüma i ngúchaügü i taxuwama mexü i chixexüwa nagagüxü, rü ngëmacex düxwa i ngëma duňxügü rü poraäcü nachixe rü norü guxümaäma inayarütauxe. ¹⁰ Erü ngëma na díeruguama rüxinüxü rü ngëma nixí i guxüma i chixexügürü ügü. Rü nangëxma i ñuxre i duňxügü i díeruguama rüxinüexü rü ngemacex Tupanana nixigachi. Rü ngëmaäcü nügünatama guxchaxü naxägü rü nügüxütama ngechaü nanguxëëgü..

Tupanaäxü yaxögüamaxüchiga

¹¹ Natürü cumax, Pa Timutéux, rü wüxi ya yatü ya Tupanaxü yaxöcü quixí. ¡Rü ngëmacex nüxna ixügachi i guxüma i ngëma chixexü! ¡Rü meä Tupanapëxewa namaxü, rü norü ngúchaü naxü, rü meä nüxü yaxö, rü nüxü nangechaü i duňxügü, rü yaxna namaä naxinü! Rü tama name

i cugü quicuèxüxü. ¹² ¡Cugü naporaxëe na meã cuyaxõõmaxüçèx rü cunaxüamaxüçèx i Tupanaärü puracü ega woo tacü rü guxchaxü cuxü üpetügux! ¡Rü cugüna nadau na ngemaäcü taguma cuxna iyanaxoxüçèx i ngema maxü i taguma gúxü! Yerü yema maxüçèx nixi ga noxri Tupana cuxü yaxuxü ga yexguma muxüma ga duňxügüpêxewa nüxü quixuxgu na ñuxäcü Ngechuchu ya Cristuaxü na cuyaxõõxü. ¹³⁻¹⁴ Rü ñuxma Pa Timutéux, rü napêxewa ya Tupana ya guxäxüma maxëxëecü, rü napêxewa ya Ngechuchu ya Cristu ga ãexgacü ga Piratumaä nüxü ixucü ga ñuxäcü Nanatü ya Tupanaäxü na yaxõõxü, rü cuxü chamu na naga cuxññüxü i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü tama chanaxwëxe i cunaxüchicüü i ngëma ore, na taxúema texé tacüçèx cuxü oregüxüçèx rü chixri cuchiga idexaxüçèx. Rü chanaxwëxe i ngëmaäcü meã cunaxü ñuxmatáta ínangu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ¹⁵ Erü ngëma ngunexü i Tupana nagu naxwèxexügu rü tá Cristuxü nangoxëe. Erü nüxícatama Tupana nixi, rü núma nixi i aixcüma meçü yiixü rü guxüetüwama nangëxmaxü. Rü guxü i ãexgacügarü Æexgacü yiixü, rü guxü i corigüarü Cori yiixü. ¹⁶ Rü nüxícatama nixi na taguma nayuxü. Rü núma rü poraäcü ínangóonexüwa namaxü, rü taxucürüwa texé ngëma ngóonexüna tangaicama. Taguma wüxi i duňxü nüxü nadau, rü taxuacüma texé nüxü tadau. Núma rü guxüguma naporaxüchi rü taguma inayarüxo na Æexgacü yiixü. Rü ngëmacëx tanaxwëxe i guxäma nüxü ticuèxügüeucha. Rü ngëmaäcü yi. ¹⁷ Rü yíxema muarü díêruáxe i ñoma i nañnewa, ¡rü tûmamaä nüxü pixu na tama ngëmamaä tügü ticuèxügüxüçèx rü tama nagu tarüxñüexüçèx na ngëma tûmaärü díêruwa nüxü itayangaugüxü i tûmaärü maxü! Erü ngëma díêru rü paxa tá nagüx. Natürü narümemaë nixi i Tupanaga taxinü, erü yimawa nixi i nüxü itayangaugüxü i tûmaärü maxü. Rü núma nixi i poraäcü tûxna naxääxü i guxüma i tacü i inaxwèxexü na itaäegüxüçèx. ¹⁸ ¡Rü namaä nüxü ixu i ngëma muärü díêruäxgüxü, rü name na ngëmamaä mexü naxügüxü rü togü i duňxügüxü nangüxëegüxü! Rü ngëmaäcü tá namu i ngema mexügü i naxügüxü i Tupanapêxewa. Rü tanaxwëxe i nümagü i muärü díêruäxgüxü rü na ínamemaregüxü na togüna naxääxü rü namaä nangauxü i ngëma norü ngëmaxügü. ¹⁹ Rü ngëmaäcü tá nüxü nangëxma i norü mexügü i daxüguxü i nañnewa, rü tá nanayauxgü i ngëma maxü i aixcüma ixixü.

Pauru rü Timutéuxü namu, rü yemaäcü inayacuèxëe ga norü popera

²⁰ Pa Timutéux, ¡meã namaä nangüexëetae i guxüma i ngëma ore i cuxü chamuxü! Rü tama name na icurüxñüxü i ñoma i nañneçüäxärü dexagümare i taxuwama mexü rü ngëma ore i doramare ixixü i duňxügü nüxü ixugünetaxü na ore iawa nüxü icuáxü yiixü. ²¹ Erü ñuxre i nümagü i ngëma noxrütama cuèxgu ïxü, rü düxwa ngëmagagu Tupanana nixigachi. Rü chanaxwëxe i Tupana meã pexü narüngüxëe.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Timutéuxü narümxoxë ga Pauru

¹ Pa Timutéux, choma i Pauru nixí i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choxü nixí ga namuxü ga Ngechuchu ya Cristu, yerü yemaãcü nanaxwèxe ga Tupana. Rü nüma choxü namu na nüxü chixuxüçèx na ñuxäcü tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, ega aixcüma Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ² Cuxü changechaü, Pa Chaune, Pa Timutéux. Rü chanaxwèxe ya Tanatü ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya törü Cori na cuvä nangüxëegüxü rü nüxü cungechaütmüügüxü rü cuvä nataäexëegüxü.

Tama name i taxäne na Cristuchigaxü ixuxü

³ Guxüguma i chütacü rü ngunecü rü cuvä chacuèxächixü i chorü yumüxëwa, rü poraãcü cuxcèx moxë Tupanana chaxä. Rü nüxü nixí i chapuracüxü i mexü i chauäemaä, yexgumarüü ga nuxcümaügüxü ga chorü oxigü naxügüxürüü. ⁴ Choma rü nüxna chacuèxächi na ñuxäcü poraãcü chauxcèx cungechaüxü rü chauxcèx cuväxuxü ga yexguma cuvä íchixügu. Rü wenaxärü cuvä chadauxchaü na aixcüma chataäexüçèx. ⁵ Erü nüxna chacuèxächi na ñuxäcü aixcüma Tupanaäxü cuyaxöö. Rü curü noxë ga Loïda rü cue ga Eunichia rü tüma rü woetama tüxira Tupanaäxü tayaxöö rü nüxü chacuèx i ñuxma rü cuma rü ta aixcüma cuyaxöö. ⁶ Rü ngëmacèx cumaä nüxü chixu na cugü cuporaxëexü na yexeraäcü cunaxüamaxüçèx i ngëma Tupanaärü puracü ga naxcèx cuvä naxääxü ga cuëx ga yexguma noxri cuvä chingögüäcüma cumaä chayumüxëgu. ⁷ Yerü Tupana rü tama tüxna nanamu ga naäe i tüxü muüeëxü. Natürü tüxna nanamu ga Naäe i Üünexü na tüxü naporaexëexüçèx na aixcüma duüxügüxü ingechaügüxüçèx rü meä yigümaä icuáxüçèx. ⁸ Rü tama chanaxwèxe na cuväxü na nüxü quixuxü i nachiga ya törü Cori. Rü ngëxgumarüü ta tama chanaxwèxe i chauxcèx cuväne i ngëma na chapoxcuvä naxcèx i Tupanaärü ore. Rü name nixí i yaxna namaä cuväñü i ngëma ngúxü i cuväxü ínguxü nagagu i ngëma ore i mexü i nüxü quixuxü. Rü Tupana tá cuvä naporaxëe. ⁹⁻¹⁰ Rü Tupana tüxü namaxëexë rü tüxü nadé na naxcèxicatama imaxëexüçèx. Natürü tama tacü rü mexü na ixüxügagu nixí ga yemaãcü tamaä namecümaxü ga Tupana. Natürü yemaãcü tüxü narüngüxëe yerü woetama yema nixí ga nanaxwèxexü yerü Ngechuchu ya Cristugagu tüxü nangechaü. Rü nüma ya Tupana ga tautama naäne üxgumama tüxü ngechaücü, rü yexguma ínanguxgu ga törü maxëeëruü ga Ngechuchu ya Cristu, rü yexguma nixí ga Tupana tüxü nüxü dauxëeëxü na ñuxäcü poraãcü tüxü nangechaüxü. Rü nüma ga Cristu nixí ga iyanaxoxëeäxü na iyuxuchixü yerü nüma rü yuwa ínarüda rü wena namaxü. Rü norü orewa tüxü nüxü nacuèxëe na yixema rü ta tüxü nangëxmaxü i ngëma maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxögügu. ¹¹ Rü Tupana choxü ningucuchixëe na nüxü chixuxüçèx i ngëma norü ore i mexü. Rü choxü namu na ngëma oremaä chanangúexëexüçèx i duüxügü i guxüwama. ¹² Rü ngëmacèx nixí i poraãcü ngúxü chingexü rü chapoxcuvä i ñuxmax. Natürü tama naxcèx chaxäne i ngëma, erü choma nüxü chacuèx na texéaxü chayaxöö. Rü nüxü chacuèx na naporaxü i nüma na nüxna nadauxüçèx i ngëma puracü i choxna naxääxü rü namaä inacuáxüçèx i chauäe i guxügutáma ñuxmatáta ngëma ngunexü i nagu wena nüma naxüxü. ¹³ Rü chanaxwèxe i meäma nagu quixü

i ngēma nguxēētae i mexű ga chauxütawa naxcèx cungúxű. Rü name nixi i meã nüxű cuyaxõõma ya Ngechuchu ya Cristu rü meã nüxű cungechaü i guxüma i duňxügü, erü Cristuarü duňxű quixi. ¹⁴ Rü name nixi i Tupanaäe i Üünexű i tawa maxüxtüärü ngüxēēmaä ícunapoxü i ngēma nguxēētae i mexű i Tupana cuxna äxű. ¹⁵ Cuma marü nüxű cucuëx rü guxüma ga yema yaxõgüxű ga Áchiaarü nañnewa ne ïxű rü marü choxna naxigü. Rü yematanüwa nayexma ga Figueru rü Ermóquene. ¹⁶ Onesíferu rü muëxpüxcüna choxü nataäexëe, rü tama chauxcèx naxâne i ngēma na chapoxcuxű. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i törü Coriaxü nangechaütmüügü i guxüma i natanüxügü. ¹⁷ Rü yexguma noxritama Dumawa nanguxgu ga nümax, rü chauxcèx nadauecha rü ñuxmata choxü iyangau. ¹⁸ Cuma meäma nüxű cucuëx ga ñuxäcü tüxü na nangüxēēxű ga Onesíferu ga Epéchiuarü ïañnewa. Rü ngëmacèx chorü yumüxëwa naxcèx íchaca na Tupanaäxü nangechaütmüüxüçèx i ngëxguma wena ñoma i nañnewa naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu.

2

Ngechuchu ya Cristuarü puracütanüxű i mexüchiga

¹ Rü ñuxma, Pa Chaune, Pa Timutéux, jrü cugü naporaxëe namaä i ngëma pora i Ngechuchu ya Cristu cuxna äxű! ² Yema ore ga chauxütawa nüxű cuxñüxű ga yexguma muxüma ga duňxügüpëxewa nüxű chixuxgu, rü chanaxwèxe i ñuxma cuxi ngëma oremaä cunangúexëe i togü i yatügü i meã naäexü cuègxüxű na nüxű togüxű nangúexëexüçèx namaä i ngëma ore. ³ Rü tama name i naxcèx cumuü na Ngechuchu ya Cristuarü ore-gagu ngúxű quingexü. Natürü name i namaä cupora ñoma wüxi i mexű i norü churararuü. ⁴ Rü wüxi i duňxű i churarawa ngëxmaxü, rü taxucürüwama to i puracü i tama churaraarü ixixügu narüxñü. Natürü ngëma norü äëxgacü nagu namuxű i puracügu nixi i naxñüxű na ngëmaäcü norü äëxgacüxű nataäexëexüçèx. ⁵ Rü ngëxgumarüü ta wüxi i duňxű i wüxi i ïnüçawa nügü ingucuchixëexü, rü taxuacüma nanayaxu i norü ämare ega chixri naxñüçèxwèxegu rü tama ngëma ïnücaarü äëxgacüga naxñügu. ⁶ Rü texé ya nañnewa puracüxe rü name nixi i tüxira tanayaxu i tümanetüarü o. ⁷ jrü guxüguma nagu rüxñü i ñaä ore i cumaä nüxű chixuxű! Rü nüma ya Cori ya Ngechuchu tá cumaä inananguxüxëe i guxüma na nüma nanaxwèxexüäcüma cunaxüxüçèx i ngëma puracü. ⁸ jrü nüxna nacuèxächi ya Ngechuchu ya Cristu ya Dabítanüxű ga guma yuwa írüdacü! Rü yimachiga nixi i ngëma ore i mexű i duňxügumaä nüxű chixuxű. ⁹ Rü ngëma oregagu nixi i ngúxű na chingexü rü ñoma wüxi i máëtaxürüü nüma poxcupataüwa cadenamaä chichotaxü. Natürü Tupanaäru ore i mexű, rü guxüwama nanguama rü taxucürüwama texé tayachota. ¹⁰ Rü ngëmacèx yaxna namaä chaxñü i ngëma ngúxű i chingexü naxcèx i ngëma duňxügü i Tupana dexü. Erü chanaxwèxe i nümagü rü ta Ngechuchu ya Cristuaxü nayaxõgü, rü ngëmaäcü na nayauxgüäxüçèx i maxü i mexű i taguma gúxü. ¹¹ Rü pemaä nüxű chixuxchaü i wüxi i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëxguma Cristu yuxürüü norü orecëx iyuegu, rü naxrüü tá ta wena tamaxë na nüma ínangëxmaxüwa ingëxmagüxüçèx. ¹² Rü ngëxguma ñoma i nañnewa yaxna namaä ixixüegü ega ngúxű ingexgu, rü daxüguxü i nañnewa rü wüxigu namaä äëxgacü tá tixigü. Rü ngëxguma tama Cristuxü icuáxchaügu i ñoma i nañnewa, rü nüma rü tãütáma tüxü nacuáxchaü i daxüguxü i nañnewa. ¹³ Natürü woo ñuxguacü i yixema rü tama aixcüma naxüxgu i ngëma Tupanamaä ixunetaxü, natürü nüma ya Tupana rü guxüguma nayanguxëe i ngëma tamaä inaxunetaxü, erü taxuacüma nügütama nawomüxëe.

Wüxi i mexű i puracütanüxű i Tupana namaă taăexüchiga

¹⁴ Rü ngëma yaxõgûxű i cuxătawa ngëxmagûxű, rü name nixî i Tupanaegagu nüxna nüxű cucuèxâchixéê na tama nuxcümaăgûxű i ore i taxuwama mexûcèx nügûmaă na yaporagatanücxűcèx. Erü ngëma rü wüxi i chixexű nixî, rü nanachixeăexéê i ngëma duăxûgû i nüxű ñüexű. ¹⁵ ¡Rü cugü naporaxéê na meă cunaxüxű i Tupanaărû puracü na cumaă nataăexûcèx i ngëgxuma napêxewa cunguxgux rü ngemaăcü taxucèxma cuxănexûcèx i ngëgxuma nüma cuxna nacaxgu naxcèx i curü puracüchiga! ¡Rü ngëmacèx name i aixcüma meă namaă cungúexéêtae i ngëma ore i mexű i aixcüma ixîxű! ¹⁶ ¡Rü nüxű rüxo i ñoma i naănecăxărû dexagümare i taxuwama mexű! Erü ngëma duăxûgû i ngëma dexagümaregu íxű, rü guxûguma yexeraăcü chixexûgu nayi. ¹⁷ Rü ngëma norü nguxéêtae i ngëma duăxûgû, rü ñoma wüxi i daaweeane i tûxű íyimachixéêxürü nixî. Rü yema nixî ga nüxű ngupetüxű ga Imenéu rü Firetu. ¹⁸ Yerü nidoragümare ga nüxű na yaxugüexű rü marü na nangupetüxű i yuetaarü dachiga. Rü yemaăcü nanawomüxeëgû ga ñuxre ga duăxûgû na tama noxrirü yaxõgûăxûcèx i Tupanaărû ore. ¹⁹ Natürü Tupanaărû ore rü taguma inayarüxo rü taguma naxüchicüü. Rü ngëma norü orewa rü ñanagûrû:

“Törü Cori ya Tupana nüxű nacuèx i texé tixî ya norü duăxûgû ixîgüxe. Rü guxâma ya yíxema nüxű ixuxe na Ngechuchu ya Cristu rü tümaărû Cori yiixű, rü name nixî i nüxna tixîgachi i guxûma i chixexű”, ñanagûrû i ngëma norü orewa. ²⁰ Wüxi i duăxű i dîeruăxûchixű rü napatawa nangëxma i poratu i uirunaxcèx rü dîerumünaxcèx. Rü nangëxma ta i poratu i nañaxcèx rü waixûmünaxcèx. Rü ngëma poratu i uirunaxcèx rü dîerumünaxcèx rü mexű i norü ñacèx nixî. Natürü ngëma poratu i nañaxcèx rü waixûmünaxcèx rü guxchirechixű nixî. ²¹ Rü ngëgxuma wüxi i yaxõxű naxwèxegu na aixcüma mexű i Tupanaărû puracütanüxű na yiixű, rü name nixî i nüxna nixûgachi i guxûma i chixexű. Rü ngëgxuma tá nixî i Tupanapêxewa aixcüma naxüünexű na naxûăxûcèx i nagûxûraăxű i puracü i Tupana namaă nüxű ixuxű. ²² ¡Nüxű rüxo i guxûma i ngëma chixexű i ngextüxûcögü nagu rüxînüexű! ¡Rü meă Tupanapêxewa namaxű rü aixcüma nüxű yaxõ! ¡Rü nüxű nangechaă i guxûma i duăxûgû, rü tăxű i namaă cunuxű! ¡Rü ngëmaăcü namaxű wüxigu namaă i guxûma i ngëma duăxûgû i aixcüma Tupanacèx maxëxű rü ngemaăcü yumüxeëgûxű!. ²³ Rü tama name i naxcèx icurüxînű i ngëma dexagü i taxuwama mexű. Erü ngëma dexagügagu rü dûxwa nügûchi naxaie i duăxûgû. ²⁴ Rü wüxi i Tupanaărû puracütanüxű rü tama name na texemaă nûcèx nadauxű. Rü narümemae nixî na guxâma namecümaxű.. Rü nanaxwèxe i yaxna namaă naxînûăcüma meă duăxûgûxű nangûexéê i Tupanaărû ore. ²⁵⁻²⁶ Rü wüxi i Tupanaărû puracütanüxű rü name na yaxna namaă naxînûăcüma meă nayaxucûxëgûăxű i ngëma duăxûgû i tama irüxînüexű. Rü name i ngëmaăcü ínananguxéê na Tupana nüxű rüngûxëexű i ngëma duăxûgû na nüxű naxoexûcèx i norü chixexű rü nüxű nacuëxûcèx i ngëma ore i aixcüma ixîxű. Erü Tupana nanaxwèxe na naxuâëgûxű i ngëma duăxûgû rü nawa ínanguxûxű i ngëma chixexű i ngoxo i Chatanâ nagu nayixéêxű na noxrütama ngúchaă namaă naxûxûcèx.

3

Nuxăcü tá nixî i duăxûgûcüma i ngëgxuma nagûxchaăgu i naăne

¹ Rü chanaxwèxe i nüxű cucuèx rü ngëgxuma nagûxchaăgu i naăne rü tá nangëxma i âñcümaxûgû rü guxchaxûgû naxcèx i duăxûgû. ² Rü duăxûgû rü tá nügûguxicatama narüxînûe, rü norü dîeruguama tá narüxînûe. Rü

tá nügü nicuèxüxügü, rü ngëmaäcü tãütáma nüxü nacuèxguchaü i togü i duňxügü i tama naxrüü taarü díeruägxüxü. Rü chixri Tupanachiga tá nidexagü, rü tãütáma nanatüga rü naëga naxñüeëchaü. Rü tãütáma moxë inaxä i ngëxguma Tupana nüxü rüngüxüegü, rü ngëmaäcü tãütáma nüxü nacuèxguchaü i Tupanaärü ore. ³ Rü tãütáma nagu narüxñüe i togü i duňxügüxü na nangechaügüxü, rü tãütáma nüxü nangechaütümüügü. Rü tá naxoregütèèxgü, rü tãütáma nügü naporaexëe na yaxna namaä naxñüexüçèx i naxñüneärü ngúchaügü. Rü tá nichixecüma, rü tá naxchi naxaie i guxüma i ngema mexü. ⁴ Rü duňxügüechitawèxegüxü tá nixigü, rü nuëwèxexü tá nixigü, rü nügü icuèxüügüxü tá nixigü. Rü tá norü ngúchaüçèxama nadaugü, rü tãütáma Tupanaxü nacuèxguchaü. ⁵ Rü tá nügü nayaxögüxüchinetaxëe natürü ngëma norü chixexü i naxügüxüwa tá nangoxoma na tama aixcüma yaxögüäxü i ngëma ore i mexü. Rü ngëma duňxügü i ngëmaäcü maxëxü, rü tama name na namaä cuxämücxü rü natanügu cuxäxü. ⁶⁻⁷ Erü ngëma duňxügütanüwa nangëxmagü i nümaxü i ïpatagu ichocuetanüxü. Rü norü nguxëëtaemaä nayawomüxëegü i ngëma ngexügü i ngëma ngëxmagüxü i tama naäexü icuáxü rü chixri maxëxü. Rü ngëma ngexügü, rü norü ngúchaügütama chixexüwa nanagagü, rü ngëmacèx woo guxüguma nangüe natürü taguma aixcüma nüxü nacuèxgü i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁸ Rü ngëma duňxügü i chixexümaä nguxëëtaegüxü, rü chixexüguxicatama narüxñüe, rü tama aixcüma nayaxögü i Tupanaärü ore. Rü naxchi naxaie i ngëma ore i aixcüma ixixü, naxrüü ga yema yuüxügü ga Yane rü Yáübre ga tama Moïchégä ñüeëchaüxü. ⁹ Natürü tãütáma muxü i duňxügü nüxü nayaxögü. Erü guxüwama i duňxügü rü tá nüxü nicuèxächitanü na wüxi i duňxügü i chixexügu rüxñüexü rü ngeäemarexü yixigüxü naxrüxü ga yema taxre ga tama Moïchégä ñüeëchaüxü.

Ucuxëmaä inyacuèxëe ga Pauru na Timutéumaä yadexaxü

¹⁰⁻¹¹ Natürü cumax, Pa Timutéux, marü nüxü cucuèx ga ñuxäcü meä na chanangüexëexü ga duňxügü, rü ñuxäcü meä chamaxüxü, rü ñuxäcü nagu charüxñüxü rü meä chayaxöxü, rü ñuxäcü yaxna namaä chaxñüxü ga duňxügü rü nüxü changechaüxü. Rü cuma nüxü cucuèx ga ñuxäcü na chaugü chaporaxëexü na yaxna namaä chaxñüxü i guxchaxügü. Yerü ga duňxügü rü chowe ningexütanü na choxü yamègxüçèx. Rü cuma rü nüxü cucuèx ga tacü choxü na üpetüxü ga Aütioquíawa rü Icuniüwa rü Listrawa, rü ñuxäcü chowe na yangexütanüxü rü poraäcü ngúxü chingexü. Natürü törü Cori ya Tupana choxü ínapoxü na tama choxü yamègxüçèx.

¹² Rü aixcüma cumaä nüxü chixu rü guxäma ya yíxema naxwèxegüe na Ngechuchu ya Cristucèx tamaxëxü, rü togü tá tûmachi naxaie rü chixri tá tûmamaä nachopetü. ¹³ Natürü ngëma duňxügü i chixecümagüxü rü ngëma duňxügü i idoratèèxgüxü rü yexeraxü i chixexügu tá nayi. Erü Chataná marü nayawomüxëegü, rü ngëmacèx nüxi togüxü nawomüxëegü. ¹⁴ Natürü i cuma rü name nixi i guxüguma meä nagu quixü i guxüma i ngëma ore i marü cungúxü. Erü cumatama rü nüxü cucuèx na aixcüma yiixü i ngëma ore, rü nüxü cucuèx na texégü tixigüxü ga guxema namaä cuxü nguxëëgüe. ¹⁵ Rü cuma nüxü cucuèx rü cubuxgumamatama nawa cungux i ngëma Tupanaärü ore i üünexü. Rü ngëmawa cunayaxu i cuèx na nüxü cucuáxüçèx i ñuxäcü tükü na nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü ega Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ¹⁶ Rü guxüma i Tupanaärü ore i ümatüxü rü nügüäewatama nanayaxu ga Tupana. Rü ngëma ore rü name na duňxügüxü namaä ingúexëexü, rü namaä yaxucuxëgüxü rü namaä iyanawëxächixëegüxü, rü namaä nangúexëexü na meä Tupanapëxewa namaxëxüçèx. ¹⁷ Rü ngëmaäcü i ngëma ore rü tükü

narüngüxēē ya yíxema Tupanaärü ixixē, na meā nüxü tacuáxüçèx i ngēma Tupana naxwèxexü rü ítamemarexü na tanaxüxü i nagúxüraüxü i puracü i Tupana tūmamaä nüxü ixuxü.

4

¹⁻² Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu ya núma tá ücü na nüxü yacagüxüçèx i ngēma duüxügü i maxëxü rü ngēma marü yuechiréxü, rü yimapëxewa rü Tupanapëxewa cuxü chamu na nüxü quixuxüçèx i ngēma ore i mexü. Rü ngëxguma cuxü yatauxchaächigu rü woo cuxü naguxchagu, rü chanaxwèxe i nüxü quixuama i ngēma ore. Rü ngëmaäcü chanaxwèxe na icuyanawëxächixëegüxü rü meä cuyaxucuxëegüxü rü nüxü cunangúchaüxëexü i duüxügü. Rü name nixi i yaxna namaä cuxñüäcüma meä cunangúexëe. ³ Erü yixcura i duüxügü rü tăutáma nüxü naxñüächaü i ngēma nguxëëtae i mexü. Erü ngëma duüxügü rü nichixecüma. Rü ngëmacèx naxcèx nadaugü i norü ngúexëëruügü i nüma nanaxwèxegüxüäcüma nangúexëëxü. ⁴ Rü tăutáma nüxü naxñüächaü i Tupanaärü ore i aixcüma ixixü. Erü ngëma ore i doramare ixixüguama tá narüxñüe. ⁵ ¡Natürü cuma rü meä cugüna nadau, rü ínaxuäe, rü namaä napora ega ngúxü cuxü üpetügu! ¡Rü nüxü ixuama i ore i mexü i tükü maxëxëexü, rü meä yanguxëë i ngëma puracü i Tupana cuxna äxü! ⁶ Tăutáma muxü i ngunexü ñoma i naänewa changëxma erü marü choxü ningaica na Tupanaärü puracü chaxüxügagu chayuxü rü choxü na yamëgxüxü i duüxügü. ⁷ Rü choma rü marü chayanguxëë i ngëma puracü i Tupana choxna äxü. Rü ñuxma na nagúxü i ngëma puracü rü taguma nüxü charüxo na chayaxöxü. ⁸ Rü ñuxma rü marü Tupana choxü namaä nanguxü i ngëma ämare i mexëchixü ya törü Cori ya Ngechuchu ya äëgxacü ya mecü tá choxna äxü i ngëxguma wenaxärü ñoma i naänewa naxüxgu. Rü tăutáma chaxica choxna nanaxä i ngëma ämare, natürü tá tükna nanaxä ya guxäma ya yíxema tümaärü ngúchaümaä ínanguxëëgüxe na wenaxärü nüma naxüxü.

Timutéuxü naxucuxë ga Pauru

⁹ Cumaä nüxü chixu rü chanaxwèxe i paxa nuä cuxü, rü choxü ícuyadau. ¹⁰ Dema rü ñoma i naäneärü ngëmaxügu naxñüxügagu choxna nixü rü ïäne ga Techarónicawa naxü. Rü Crechéüte rü Gárataanewa naxü, rü Titu i Darumächiaanewa. ¹¹ Rü Lucaxicatama nixi i ñuxma chauxütawa ngëxmaxü. Rü chanaxwèxe i naxcèx cudau i Marcu na nuä cunagaxüçèx. Erü nüma rü chauxcèx name na choxü na nangüxëëxü i ñaä puracüwa. ¹² Rü Tíquicu rü ïäne ya Epéchiwa chanamu. ¹³ ¡Ngëxguma nuä cuxüxgu rü nuä nange i chorü gáuxüchiru ga ïäne i Tróawa ngëxmaxü ga Carpupatawa chatáxü! Rü chanaxwèxe i nuä cunana i chorü poperagü. Rü guxüärü yexera chanaxwèxe na nua cunanaxü i chorü poperagü i idixgüpütaxü. ¹⁴ Areyáüdru i cobrenaxcèx i buetarearü üwa puracüxü rü poraäcü chixri chomaä naxüpetü. Natürü Tupana nüxü nacuèx i ñuxäcü tá na napoxcuäxü naxcèx ga yema chixexü ga chomaä naxüxü. ¹⁵ ¡Meä cugüna nadau na tama chixexü cumaä naxüxüçèx! Erü poraäcüxüchima naxchi naxai i Tupanaärü ore i mexü. ¹⁶ Yexguma noxrixüchima äëgxacügüpëxewa chaugüétüwa chideaxgu rü taxúema choxü tarüngüxëë. Guxüma choxna nibuxmü. Natürü tama chanaxwèxe ya Tupana rü nagu narüxñü i ngëma. ¹⁷ Natürü törü Cori choxü naporaxëë rü choxü narüngüxëë na choxü natauxchaxüçèx na nüxü chixuxüçèx ga norü ore i mexü i tükü maxëxëexü. Rü yemaäcü guxüma ga yema duüxügü ga tama yaxögüxü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naxñüe ga yema ore. Rü yemaäcü törü Cori ya Ngechuchu choxü ínanguxuchixëë ga

yexguma taxű ga ãūcümaxűwa chayexmagu. ¹⁸Rü nüma ya törü Cori tá choxű ñanguxuchixẽẽ nawá i guxűma i chixexűgü. Rü tá choxna nadau na ngextá ãéxgacü íyíxűwa choxű nagaxűcèx. Rü name i guxűguma nüxű ticuèxüügü. Rü ngëmaãcü yi.

Pauru rü wenaxärü Timutéuxű narümoxě rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu nüxű rüngűxẽẽxű

¹⁹ Chanaxwèxe i chauégagu nüxű curümoxě i Prisila, rü Aquiru, rü Onechéperutanüxűgü. ²⁰Eratu rü ïane i Corítiugu narüxäňx. Rü Turuquínu rü idaaawexűma ïane i Miretuwa chanatèx. ²¹Rü naxüpá i gáuanexű rü chanaxwèxe i nuã cuxű. Rü cuxű narümoxěgü i Eubúru, rü Prudête, rü Linu, rü Cáudia, rü guxűma i taeneëgü i yaxõgüxű. ²²Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu cumaã nangëxma, rü Tupana pexű narüngűxẽẽ ya guxãma i pemax.

Rü nuãma pexna,
Pauru

POPERA GA TITUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAŪRU

Tituxü narümxoxē ga Pauru

¹⁻² Pa Titux, choma i Pauru i Tupanaārū puracütanüxü nixī i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaā popera. Rü Ngechuchu ya Cristu nixī ga choxü mucü na ngēma duūxügü i Tupana dexümaā nüxü chixuxücèx i norü ore na Tupanaāxü yaxōgüäxücèx rü nüxü nacuègxüxücèx i ngēma norü ore i aixcüma ixixü i tüxü rüngüxüexü na naxcèx imaxëxücèx. Rü ngēmaācü Tupanaāxü tayaxōgü rü naxcèx tamaxëchaü erü tanayauxgüchaü i ngēma maxü i taguma gúxü. Rü ngēma maxü i taguma gúxü nixī ga nuxcümaxüchima ga yexguma tauta naāne üxgu Tupana ya taguma idoracü nüxü ixuxü. ³ Rü ñuxma rü marü nawa nangu na Tupana tüxü nüxü cuèxéexü i ngēma norü ore i mexü i tüxü maxëxéexü. Rü ngēmacèx nümatama ya Tupana ya törü maxëxéerüchoxü namu na nüxü chixuxücèx i ngēma norü ore. ⁴ Pa Titux, cuma rü chaune quixī i Tupanaārū orewa yerü chauxütawa cunayaxu ga Tupanaārū ore ga noxri rü ñuxma rü chauxrüü cuyaxō. Rü chanaxwèxe i cuxü narüngüxüegü rü cuxü nataäexëegü ya Tanatü ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya törü maxëxéerü.

Tituarü puracü ga yexguma Crétawa nayexmagu

⁵ Rü yexguma Crétaarü capaxügu cuxü chamügxux, rü cumaā nüxü chixu na yema yaxōgüxütanüwa cunaxüxü ga yema puracü ga tama chinguxéexü ga yexguma cuxna yéma chataegugu. Rü yemacèx cumaā nüxü chixu na wüxicigü ya ñänewa rü nüxü cuxunetaxü i tupaucaarü äëxgacügü na ngema yaxōgüxümaā inacuègxüxücèx, yema cuxü chamuxürrü. ⁶ Rü wüxi i äëxgacü i yaxōgüxüärü, rü name i meā namaxü na taxuéma chixri nachiga idexagüxücèx. Rü name i wüxitama tixī ya namèx. Rü naxäcügü rü name na yaxōgüäxü rü meā namaxëxü na taxuéma nüxü ixuxücèx na chixri namaxëxü rü tama nanatüga naxñüexü. ⁷ Erü yíxema yaxōgüxüärü äëxgacü ixixë, rü Tupanaārū puracü nixī i taxüxü. Rü ngēmacèx tanaxwèxe i aixcüma meā tamaxü. Rü tama name i wüxi i yatü i chixecümaxü tixī rü chixexügu rüxñüxü tixī. Rü tama name na tangäxüxü, rü nucèx tadauxü, rü togü i duūxügüxü tawomüxéexü norü dñerucèx. ⁸ Natürü narümemae na guxüguma meā duūxügüxü tayaxuxü i tümapatawa, rü aixcüma nüxü tangechaü i ngēma duūxügü i meā maxëxü. Rü tanaxwèxe i wüxi i yatü i aixcüma tümaāexü cuáxe tixī, rü guxüguma duūxügümaā mecümaxë tixī, rü aixcüma Tupanacèx maxüxë tixī, rü guxüguma meā tögümaā icuáxe tixī. ⁹ Rü yíxema yaxōgüxüärü äëxgacü ixixë rü name i nagu tixü i ngēma ore i aixcüma ixixü ga tümamaā nüxü ixuxü na tüma rü ta togüxü tangüexëexücèx i ngēma ore i mexü, na ngēmaācü nüxü tanangúchaüxüexücèx rü nüxü tayaxōgüxüexücèx i ngēma duūxügü i noxri tama yaxōgüchaüxü. ¹⁰ Erü nangëxma i muxüma i yaxōgüchiréxü i tama aixcüma irüxñüexüchaüxü. Rü ngēma guxüärü yexera tama irüxñüexüchaüxü nixī i ngēma Yudíugü i yaxōgüchiréxü i ñuxma naxwèxegüxü na nuxcümaügüxü i nacümawe naxñü i ngēma yaxōgüxü. Rü nümagü rü ore i taxuwama mexüxü nixugügü, rü ngēmaācü duūxügüxü nawomüxéegü. ¹¹ Natürü ngēma duūxügü i ngēmaācü chixri nguxëetaegüxü, rü chanaxwèxe i noxtacüma icuyanangeègxüexü. Erü muxüma i duūxügüxü nachixexëegü rü ñuxmata ñuxre ya ïpatawachigü rü nanachixexë i guxüma

i duňxügü na tama aixcüma Tupanaăxü yaxõgüäxÜcèx. Rü ngëma ore i taxuwama mexümaă duňxügüxü nangúexëe na ngëmaăcü tüxü na-womüxëegüäcüma ngíxü nayauxgüxÜcèx i diëru. ¹² Rü wüxi ga yematama capaxÜçÜqäx ga norü tupanaärü orearü uruü nixü ga natanüxügüxÜtama ixuxü rü ñaxü:

“Rü ñaă CretacÜçÜqäx i duňxügü rü guxÜguma doratèegüxü nixü, rü ñoma naëxügürü nidürae, rü nitaanü, rü nioxochi”, ñaxü. ¹³⁻¹⁴ Rü aixcüma nixü ga yema ore ga nüxü yaxuxü ga yema yatü. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i poraăcü cuyaxucuxÜegü i ngëma yaxõgüxü na aixcüma meă yaxõgüäxÜcèx, rü tama nagu naxixÜcèx i ngëma Yudíugüçüma. Rü chanaxwèxe i namaă nüxü quixu na tama naga naxinüexÜcèx ega tacü namuăxgu i ngëma duňxügü i tama nüxü cuëxgüchaÜxü i ore i aixcüma ixixü. ¹⁵ Rü yíxema aixcüma Tupanapéxewa mexë rü guxÜwama tame. Natürü yíxema tama aixcüma Tupanapéxewa mexë, rü taxucürüwa tacü rü nacüma i nagu tixüxÜmaă tÜgü tamexëe. Rü woo tümaăewa nagu tarüxñüxÜwa rü tachixe erü ngëma nacüma i nagu tixüxÜmaă Tupanapéxewa tÜgü tamexëe chaÜ. ¹⁶ Rü ngëma duňxügü i ngëmagu rüxñüexü rü nügü yaxugügugu rü Tupanaxü nacuëx, natürü ngëma nümagü naxügüxÜwa nüxü tacuëx na tama aixcüma yiixü na Tupanaxü nacuëxgüxü. Rü nümagü rü Tupanapéxewa nichixe, rü tama naga naxinüe, rü taxuwama nime na tacü rü mexü naxügüxü.

2

Nguxëëtae i aixcüma mexü

¹ Natürü i cuma, Pa Titux, rü name i guxÜgutáma ngëma mexü i nguxëëtaemaă cunangúexëe rü taguma nüxna quixÜgachi. ² ¡Rü meă yaxucuxÜegü i ngëma yatügü i yaguăxgü na aixcüma meă naăexü nacuăăcüma namaxexÜcèx, rü taguma nadauxcüraxÜwèxegüxÜcèx, rü guxÜguma meă nagu na naxinüexÜcèx! ¡Rü nangúexëe na aixcüma meă Tupanaăxü yaxõgüäxÜcèx, rü guxü i duňxügüxü nangechaÜgüxÜcèx, rü yaxna namaă naxinüexÜcèx ega woo tacü rü guxchaxü nüxü üpetügux! ³ Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe i meă cuyaxucuxÜegü i ngëma ngexÜgü i yaguăxgü na meă Tupanapéxewa namaxexÜcèx. Rü tama name na yaxoregütèegüxü, rü nangăxëwèxegüxü. Rü name nixü i guxü i duňxügüpéxewa rü meă namaxë. ⁴⁻⁵ Rü ngëma ngexÜgü i yaguăxgü rü name nixü i meă na nangúexëeăxü i ngëma ngexÜgü i paxÜgü na aixcüma natexü rü naxăcÜgüxü nangechaÜgüxÜcèx, rü meă naăexü nacuëxgüxÜcèx, rü mexÜguxicatama na naxinüexÜcèx, rü meă napatana nadaugüxÜcèx, rü guxü i duňxügümaă namecÜmagüxÜcèx, rü aixcüma natega naxinüexÜcèx na taxúema chixri Tupanaärü orechiga idexagüxÜcèx. ⁶ ¡Rü ngëxgumarüü ta meăma yaxucuxÜegü i ngëma ngextÜxÜcÜgü na aixcüma meă naăexü nacuăăcüma namaxexÜcèx rü tama nadauxcüraxÜwèxegüxÜcèx! ⁷ ¡Rü cumatama rü name nixü i meă napëxewa cumaxü i guxÜwama na ngëmaăcü wüxi i norü cuëxruü i mexü quiixÜcèx! Rü ngëxguma cunangúexëegu, rü cu-naxwèxe i mexÜgu curüxñüăcüma cunangúexëe rü tama ïnücaăcüma namaă nüxü quixu i ngëma ore. ⁸ Rü ngëxguma ngëmaăcü meă cunangúexëegu i ngëma ore i mexü, rü taxuéwama texé chixri nachiga tidexa. Rü ngëmaăcü ya yíxema chixri tachiga idexagüchaÜxë rü tá taxăneë erü taxucürüwa tacü rü chixexÜxü tixugü i tachiga. ⁹ ¡Rü meăma yaxucuxÜegü i ngëma duňxügü i coriăxgüxü! ¡Rü namaă nüxü ixu na guxÜguma meă norü coriga naxinüexÜcèx, rü norü corimaă namecÜmagüxÜcèx, rü taguma norü corixü nachoxÜgagüxÜcèx! ¹⁰ Rü tama name i norü coriaxü nangíxgü, natürü nanaxwèxe i aixcüma meăma norü corimaă namaxë rü taguma nanawomüxëegü. Rü ngëxguma

ngēmaācü namaxēgu, rü guxüma i togü i duňxügü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü aixcüma namexēchixü i ngēma ore i duňxügüxü namaã ingúexēexü nachiga ya Tupana ya törü maxēxēeruü. ¹¹ Tupana rü poraācüxüchima tamaã namecüma, rü yemacèx núma nanamu ga Nane na guxüma i duňxügüaxü nangēmaxēcèx i maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxōgüägu. ¹² Rü ngēma na Tupana tamaã mecumaxüwa nüxü tacuèx na namexü na nüxü rüxoexü i ñoma i nañecüñäxäruü ngúchaügü rü guxüma i to i chixexügü i napēxewa ixüxü. Rü ngēma Tupana taxcèx üxü tüxü nanguxée na meã yigümaã icuèxgüäcüma togü i duňxügüpēxewa rü Tupanapéxewa meã imaxēxü i ñoma i nañnewa. ¹³ Rü tüxü nanguxée ta na guxüguma meã ínanguxéegüxüçèx na nataeguxü ya Ngechuchu ya Cristu ya törü maxēxēeruü ya törü Tupana ya tacü ixicü. Erü Tanatü ya Tupana rü tamaã inaxuneta na wena tá nataeguxü ya Ngechuchu, rü wüxi i taäe tá nixü i ngēxguma ínanguxgu. ¹⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü taxcèx nayu na tüxü ínanguxüxéexüçèx nawa i guxüma i chixexü, rü tüxü yamexēegüxüçèx na aixcüma norü duňxügü i mexü ixigüxüçèx rü aixcüma naxcèx idaugüxüçèx na guxüguma mexü ixigüxüçèx. ¹⁵ Rü ngēma ore tá nixü i duňxügüxü namaã cungúexēexü rü nüxü cunangúchaüxüexü na Tupanacèx namaxēxüçèx. Rü ngēma oremaã tá aixcüma cuyaxucuxüegü i duňxügü erü Tupanatama nixü ya cuvä mucü na ngēmaācü cunaxüxü. Rü tama name na texé cuvä oxü.

3

Ñuxäcü name na namaxēxü i ngēma yaxōgüxü

¹ Rü ngēma yaxōgüxü i duňxügü, jrü namaã nüxü ixu na nachixüanearü äëxgacügüga naxinüexü rü guxüma i ngema togü i äëxgacügüga naxinüexüçèx! jRü yaxucuxüegü na ínamemaregüxüçèx na naxügüäxüçèx i guxüma i mexü i puracügü i äëxgacügü unagüxü! ² Rü tama name i texéchiga chixri nidexagü rü texémaã nanuë. Natürü name nixü i guxü i duňxügümaã namecümagü rü aixcüma guxü i duňxügüxü nangechaügü rü tama nügü nicuèxüxüegü. ³ Rü name nixü i yaxna namaã taxinüe i ngēma tama yaxōgüxü, yerü yixema rü ta ga üpa rü chixri tamaxë, rü tama Tupanaga taxinüe. Rü itayarütauge rü törü ngúchaü tüxü napora. Rü chixexügu rüxinüeäcüma tamaxë rü taxäüxächiwèxegü. Rü naxchi taxaiie ga togü, rü nüma rü ta taxchi naxaie. ⁴ Natürü yexguma Tupana ya törü maxēxēeruü tüxü nüxü dauxéegu i norü ngechaxü naxcèx i guxüma i duňxügü, rü nüma rü tüxü namaxēxü. ⁵ Rü yema na tüxü namaxēxēexü rü tama tacü rü mexü na ixigüxügagu nixü, natürü tüxü namaxēxüe yerü nüxü tangetchaütmüüegü. Rü Naäe i Üünexü i tüxü ngexwacaxüexüärü poramaã Tupana tüxü inayanaxoxëe ga törü pecadu na ngexwacaxüxü i duňxügü ixigüxüçèx. ⁶ Rü Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxēxēeruügagu nixü ga Tupana ga guxüma ga norü ngúchaümaã tüxna namuäxü ga Naäe i Üünexü. ⁷ Rü yemaäcü tamaã namecüma rü tüxü narüngüxüexü ga Tupana na aixcüma imexüçèx i napēxewa, rü na nayauxgüxüçèx i ngēma írunguxéegüxü i maxü i taguma gúxü. ⁸ Rü guxüma i ngēma marü cumaã nüxü chixuxü rü aixcüma nixü. Rü ngēmacèx chanaxwèxe i guxüguma nüxü quixu i ngēma ore na aixcüma mexü naxügüxüçèx i ngēma duňxügü i Tupanaäxü yaxōgüxü. Erü ngēma ore rü guxüwama name i guxäcèx. ⁹ jNatürü nüxna ixügachi i ngēma dexagü i taxuwama mexü i duňxügü nawä nügü choxügagüxü rü ngēma oregü i nuxcümaügüxü i duňxügüchigamare ixigüxü! jRü nüxna ixügachi i ngēma nügü ngaexü! jRü tama name na natanügu cuväxü i ngēma duňxügü i nügümaã nüxü rünuetanücüüxü nachiga i ngēma mugü ga Moïché

ümatüxű! Erü guxűma i ngěma na nüxű rünuētanücxüxű rü taxuwama name, rü natücxemamare nixi. ¹⁰ Rü ngěxguma chi wüxi e i petanüwa rü chixexű i nguxéētaemaā ngěma yaxōgütüxű titoyegu, rü name nixi i tūmamaā nüxű quixu na tama ngexű tawagütücx. Rü ngěxguma tanaxüamagu, rü name nixi na wena tūmamaā nüxű quixuxű. Rü ngěxguma tama cuga taxinüchaňgu rü tanaxüamagu i ngěma chixexű rü name nixi i noxtacüma tüxű ícumuxüchi natanüwa i ngěma yaxōgütüxű. ¹¹ Erü ngěma chixri na tamaxüxüwa rü tá nangox na tachixeäexű ya yíxema duňxë rü tümaärü pecadugagu tá nixi na tapoxcuxű.

Tituxű naxucuxě ga Pauru

¹² Rü ngěxguma cuxütawa chanamuxgu i Artema rü ēxna Tíquicu, rü chanaxwèxe i paxa Nicaporíchiwa cuxű na choxű ícuyadauxücx. Erü ngěma tá nixi i chanangupetüxéexű ya yima tauemacügü ya nagu nagáuanecü. ¹³ Rü guxűma i cuxű tauvchaxümaā chanaxwèxe i nüxű curüngütüxéē i äęxgacü i Chena i Dumacqägxuarü mugütüxű cuáxű rü Aporu na paxa núma naxixücx. Rü chanaxwèxe i nüxna cunaxā i ngěma nanaxwèxexű i norü namawaň na taxuňma nüxű taxuxücx. ¹⁴ Rü ngěma taeneēgü i yaxōgütüxű, rü name nixi i naxcèx nangúe na mexű naxügütüxű rü togütüxű nangütüxéēgütüxű ega tacü nüxű tauvchax. Rü ngěmaäcü i ngěma togü rü tá nayaxōgütüxű.

Pauru rü wenaxärü Tituxű narümxoxě rü naxcèx ínaca na Tupana nüxű rüngütüxéēxücx.

¹⁵ Rü guxűma i taeneēgü i nuā chauxütawa ngěxmagütüxű rü cuxű narümxoxěgütüxű. Rü ngěxgumarüü ta i choma rü chanaxwèxe i nüxű curümxoxě i taeneēgü i yaxōgütüxű i cuxütawa ngěxmagütüxű. Rü chanaxwèxe i Tupana pexü narüngütüxéē i guxăma i pemax.

Rü nuāma cuxna,
Pauru

POPERA GA FILEMÚÜCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURÜ

Pauru rü nüxü narümoxē ga Filemúü

¹ Pa Toeneē i Filemúü i Toxrüxü Tupanaarü Puracüwa Puracüex, choma i Pauru rü taeneē i Timutéumaā cuxcèx tanaxümatü i ñaā popera. Rü choma rü nuxa chapoxcu nagagu na nüxü chixuxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore. ² Rü ñaā popera i cuxcèx taxümatüxü, rü naxcèx ta nixi i ngēma taeneēgü i cupatawa ngutaquēxegüyüxü rü ngixcèx ta nixi i taeyèx i Ápia rü naxcèx ta nixi i taeneē i Ariquipa i taxrüxü Tupanaarü puracüwa puracüxü. ³ Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxēē rü pexü nataāēxēē.

Filemúü rü aixcüma Ngechuchuaxü nayaxo rü yemayaxögüxüxü nangechaü

⁴ Rü guxüguma i ngēxguma cuxna chacuēxāchigu i chorü yumüxēwa, rü Tupanana moxē chaxā cuxcèx. ⁵ Erü nüxü chacuáchiga na ñuxācü nüxü cuyaxöyüxü ya törü Cori ya Ngechuchu rü ñuxācü nüxü na cungechaüxü i guxüma i duüxügü i Tupanaärü ixígüxü. ⁶ Rü Tupanana naxcèx chaca na cuxü nangüxēēxüçèx na duüxügümaā nüxü quixuxüçèx na ñuxācü Cristuaxü yaxögüyüxü i yixemax, erü chanaxwèxe na meā nüxü cucuáxü na ñuxācü Ngechuchu ya Cristugagu poraäcü tükü nangüxēēxü ya Tupana. ⁷ Rü choma rü poraäcü chataäēxüchi na ñuxācü nüxü cungechaüxü i ngēma yaxögüyüxü. Erü cugagu nixi, Pa Chaueneēx, na nataāēgüxü i ngēma togü i yaxögüyüxü.

Pauru rü Filemúüna naca na mea Onéchimuxü nayaxuxüçèx

⁸⁻⁹ Rü ngēmacèx nangēxma i wüxi i ngüxēē i cuxütawa naxcèx íchacaxchaüxü. Rü dücax, Cristu nixi ya choxü mucü rü ngēmacèx choxü nangēxma i pora na cuxü chamuxü na cunaxüxüçèx i ngēma ngüxēē i mexü i tá cumaā nüxü chixuxü. Natürü tama ngēmaäcü cuxü chamuxchaü erü cuxü changechaü, rü ngēmacèx chauxcèx narümemaē nixi na cuxü chacéèxümarexü naxcèx i ngēma. Rü choma i Pauru rü marü chaya rü ñuxma rü chapoxcu Ngechuchu ya Cristucèx. ¹⁰ Rü ngēmacèx cuxna naxcèx chacaxchaü i wüxi i ngüxēē naxcèx i Onéchimu i nuā poxcupataüwa chauxütawa Cristuxü yaxuxü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü Tupanaärü orewa rü chaune nixi. ¹¹ Rü üpa ga Onéchimu rü wüxi ga curü duüxü ga taxuwama cuxü mexü nixi. Natürü i ñuxma rü cuxü rü choxü rü ta name. ¹² Rü ñuxma rü cuxcèx chanataeguxēē i nüma i Onéchimu. Rü chanaxwèxe i meā cunayaxu, ñoma choxü cuyaxuxürrü. ¹³ Chierü chanaxwèxe na nuxma chauxütagu naxäüxü, rü na cuchicüü choxü nangüxēēxüçèx i ñuxma na chapoxcuxü naxcèx i Tupanaärü ore i mexü. ¹⁴ Natürü tama chanaxüxchaü i tacü i tauta “Ngü” ñacuxü choxü. Erü ngēma ngüxēē i cuxna naxcèx chaçaxü, rü chanaxwèxe na curü ngúchaütama yiixü i ngēma rü tama i chorü mugagu na yiixü. ¹⁵ Rü bexmana Tupana nanaxwèxe na paxaächi cuxna yaxüxü ga Onéchimu na yixcama rü wenaxärü cuxcèx nataeguxüçèx rü ngēmaäcü guxügutáma cuxütawa nangēxmaxüçèx. ¹⁶ Natürü i ñuxma rü tama ngēxürüüxümare i curü duüxürrü nixi, erü wüxi i curü duüxüärrü yexera nixi i ñuxmax, erü taeneē i nüxü ingechaüxü nixi. Rü aixcüma poraäcü nüxü changechaü i chomax, natürü chanawae i cuma rü yexeraäcü nüxü cungechaü. Erü ñuxma rü tama wüxi i curü düüxümare nixi, natürü wüxi i cueneē i törü Coriaxü yaxödxü nixi i ñuxmax. ¹⁷ Rü ngēmacèx, rü ngēxguma choxü cudéuxgu na

aixcüma cueneē chiñxű, rü chanaxwèxe i meā cunayaxu i Onéchimu, ñoma choxű cuyaxuxürü. ¹⁸ Rü ngëxguma tacü rü chixexű cumaā naxüxgu rü ēxna tacü cuxű nangetanügu, rü chanaxwèxe i chomaā nüxű quixu na ñuxre yïixű, na cuxű chanaxütanüxčèx. ¹⁹ Rü chomatama i Pauru rü choxmëxmaāxči chanaxümatü i ñaā popera. Rü aixcüma chomatama tá cuxű chanaxütanü. Rü tāütáma cuxna nüxű chacuèxāchixēe na ñuxācü choxű cunagetanüxű i curü maxű i taguma gúxű i chaugagu Tupanaxütawa cuyaxuxű. ²⁰ Rü ngëmaācü, Pa Chaueneēx, rü chanaxwèxe i törü Corigagu chauxcèx cunaxü i ngëma ngüxēe. Rü chanaxwèxe i choxű cutaāexēe, erü chaueneē i Cristuaxű yaxõxű quixi. ²¹ Rü cuxcèx chanaxümatü i ñaā popera erü nüxű chacuèx na aixcüma chauga cuxñüxű rü tá cunaxüxű i ngëma cuxna naxcèx chaçaxüärü yexera. ²² Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe na chauxcèx cunamexēexű i wüxi i nachica i ngextá tá nawa changuxű. Erü íchananguxēe na Tupana tá nangäxüxű i perü yumüxëgü, rü tá choxű nangüxēexű na pexű íchayadauxčèx.

Pauru rü wenaxärü Filemúüxű narümoxē rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu nüxű rüngüxēexű

²³ Rü moxē cuxcèx ngëma namu i Epáparu. Rü nüma rü wüxigu chomaā napoxcu naxcèx ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴ Rü ngëxgumarüü ta moxē cuxcèx ngëma namugü i Marcu, rü Aritárcu, rü Dema rü Luca. Rü nümagü rü chomücügü nixígü i Tupanaärü puracüwa. ²⁵ Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexű narüngüxēe i guxāma i pemax.

Rü nuāma cuxna,
Pauru

POPERA GA YUDÍUGÜ GA YAXÓGÜXÜCAX ÜMATÜXÜ

Tupana rü Nanewa tamaā nidexa

¹ Nuxcüma ga Tupana rü muēxpüxcüna rü nagúxüraňxüäcüma norü orearü uruňgüwa törü oxigümaā nidexa, rü namaā nüxü nixu ga tacü nüxü na nanaxwèxexü. ² Natürü i ñomaăcüü ya Tupana rü Nanewatama nixi i tamaă yadexaxü rü tükü nüxü nacuěxéexü na ñuxäcü tükü nangüxéêchaňxü. Rü gumaxü nixi ga namuxü na naxüäxüçex ga ñoma ga naâne rü daxüguxü ga naâne rü üěxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü ēxtagü. Rü ñuxüchi guma Nanena nanana ga guxüma ga yema na noxrü yiňxüçex. ³ Rü Nanewa nixi i nüxü idauxü na ñuxäcü namexéchixü i nüma ya Tupana. Rü nüma ya Nane rü Nanatü ya Tupanarüütama nixi. Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yiňxü ya Nane, rü guxümaäma inacuěx rü norü ore i poraxümaä nanamu i guxüma na nüma nanaxwèxexüäcüma na yiňxüçex. Rü nüma ya Nane nixi ga taxcèx nayuxü na nüxü rüxoexüçex ga törü pecadugü. Rü yemawena rü Nanatüxüttawa naxü i daxüguxü i naânewa. Rü yéma Nanatüärü tögüneçüwawa nayarüto erü guxüärü äëxgacü nixi i ñuxmax.

Tupana Nane rü guxüma i orearü ngeruňgü i daxü- cüäxétüwa nangëxma

⁴ Rü ñuxma i nüma ya Nane rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruňgü i daxüçüäxäru yexera nixi rü naetüwa nangëxma yerü yemaăcü nanaxuegu ga Nanatü. ⁵ Rü ngëmaăcü nixi i ñuxma yerü ga Tupana rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruňxü ñanagürü:

“Cuma nixi i Chaune. Rü ñuxma chanangoxéē na aixcüma Chaune quiňxü”, ñanagürü. Rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruňchiga ñanagürü:
“Choma nixi i Nanatü chiňxü rü nüma rü Chaune nixi”,
ñanagürü. ⁶ Natürü yexguma ñoma ga naânewa namuăgu ga Nane ya guxüetüwa ngëxmacü, rü ñanagürü ga Tupana:

“Chanaxwèxe i guxüma i chorü orearü ngeruňgü i daxüçüäx rü nüxü nicuěxüňgü ya Chaune”,
ñanagürü. ⁷ Rü yexguma norü orearü ngeruňgü ga daxüçüäxchiga yadeaxgu ga Tupana, rü ñanagürü:

“Choma chanaxwèxexüäcüma chanamu i ngëma chorü orearü ngeruňgü i chorü ngüxéêruňgü ixigüxü. Rü ngëxguma chanaxwèxegu rü ñoma buanecü rü ñoma üxüemarüü chayaxigüxéē, rü chanaporaexéē na naxügüäxüçex i chorü ngúchaň”,
ñanagürü. ⁸ Natürü yexguma Nanechiga yadeaxgu ga Tupana rü ñanagürü:

“Cuma rü chauxrüü Tupana quixi. Rü guxügutáma äëxgacü quixi. Rü aixcüma meă guxümaä icucuěx erü aixcümacü quixi. ⁹ Rü nüxü cungechaň i guxüma i ngëma nacüma i mexü natürü naxchi cxai i guxüma i ngëma nacüma i chixexü. Rü ngëmacex i choma na Cunatü ya Tupana chiňxü rü guxäetüwa cxüü changëxmaxéē rü guxäärü yexera cxüü chataăexéē”,
ñanagürü. ¹⁰ Rü yexgumarüü ta Nanexü ñanagürü ga Tupana:

“Cuma rü guxüärü Cori quixi. Rü noxriarü ügügumama ga yexguma nataňxgutama ga ñoma ga naâne, rü cuma nixi ga cunaxüxü. Rü cumatama nixi ga cunaxüxü ga üěxcü rü tauemacü rü guxüma ga ēxtagü. ¹¹ Rü guxüma i ngëma rü tá nagux, natürü i cuma

rü guxügutáma cungëxmaëcha. Rü guxüma i ngëma rü ñoma naxchirurü tá nangaue. ¹² Rü ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngëma itëxmarexürü tá ícunawogü i ñoma i naâne rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü. Rü to i ngexwacaxüxümaä tá cunaxüchicüü, ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngexwacaxüxümaä ixüchicüüxürüü. Natürü i cuma rü tá cunaxëixrígumaraxüdëcha rü tagutáma cuyu”, ñanagürü ga Tupana. ¹³ Rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“¡Nuã chauxütawa rüto ñüxmatáta nüxü cuvächarüporamaëxëe i guxüma i curü uwanügü!”

ñanagürü. Natürü ga Tupana rü taguma yema ñanagürü nüxü ga ngëxürüüxü ga norü orearü ngeruügü ga daxüçüäx. ¹⁴ Rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü naâegü i Tupanaäxü puracüexü nixigü. Rü nüma ya Tupana rü nüma nanamugü na nüxü yanangüxëegüxüçèx i guxüma i ngëma duüxügü i Tupana naxwèxexü na nayauxgüäxü i maxü i taguma gúxü.

2

Tama name i nüxü taxoe i ngëma maxü i Tupana tükna uaxüxü

¹ Rü ñüxma na nüxü icuáxü na guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäxäru yexera yiixü ya Nane, rü ngëmacëx name na yexeraäcü meä naga ixñüexü i ngëma ore i nachiga ixixü. Erü tama tanaxwèxe na nüxü rüxoexü na yaxögxü. ² Rü yexguma tauta Nane ya Cristuxü núma namuxgu ga Tupana, rü norü orearü ngeruügü ga daxüçüäxgüwa duüxügümaä nüxü nixu ga norü mugü na naga naxñüexüçèx. Rü yema mugü rü aixcüma napora yerü guxüma ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü, rü yema mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana nanapoxcue. ³ Rü yexguma yemaäcü napoxcueägu ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü, ¿rü ñuxücurüwa i yixema i naxchaxwa ibuxmüsü na tama tükü napoxcuexüçèx ega nüxü ixoegu i ngëma maxü i mexëchixü i ñüxma Cristugagu tükna naxuaxüxü? Rü dücax, nümatama ya törü Cori nixi ga nüxira naxunagüäxü ga yema maxü, rü ñuxüchi yixcama nixi ga yema nüxü ñüexü ga nüxü meä tükü nüxü nacuëxëexü na aixcüma yiixü i tükü nangëxmaxü i ngëma maxü ega nüxü yaxögüya Cristu. ⁴ Rü nümatama ga Tupana rü ta taxcëx nanangoxëe na aixcüma yiixü i Cristugagu tükü nangëxmaxü i ngëma maxü. Yerü nüma ga Tupana rü Naäe i Üünexüwa tükü nanawëx ga naguxüraxüxü ga taxü ga mexügü rü cuèxruxügü ga norü poramaä naxüxü yema nüma nanaxwèxexüäcüma. Rü yemaäcü nixi ga wenaxäru tükü nüxü nadauxëexü na aixcüma yiixü na Cristugagu tükü nangëxmaxü i ngëma maxü.

Tupana rü ñoma ga nañnewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na taxrüü duüxüxü yiixüçèx

⁵ Rü ñüxma rü guxüma i ngëma mexügü i Cristugagu tükü ngëxmaxü i pemaä nüxü tixuchigaxü, rü Tupana rü taguma daxüçüäx ga norü orearü ngeruüguna naxäga na namaä inacuëgxüçèx. Natürü duüxügüxü nixi ga namuxü na namaä inacuëgxüçèx ga guxüma ga yema mexügü. ⁶ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¿rü tacü nixi i duüxügü rü ngëmacëx nagu curüxiñüxü? ¿Rü tacüwa name rü ngëmacëx nüxü cungechaüxü? ⁷ Rü paxaächi curü orearü ngeruü ga daxüçüäxgüütüüwa cunayexmagüxëe ga duüxügü, natürü i ñüxma rü aixcüma namaä cutaäe rü nüxü quicuëxüxü. ⁸ Rü naxmëxwa cunangëxmaxëe i guxüma ga yema cuväxüxü”, ñanagürü i ngëma orewa. Rü yemaäcü nixi ga Tupana ga duüxügümëxëwa nayexmagüxëeäxü i guxüma i ñoma i nañnewa ngëxmaxü. Rü nataxuma

i ḥacü i ñoma i naānewa i tama naxmēxwa nangēxmaxēēxü. Natürü woo na ngēmaācü yiixü, rü ñuxma rü ta tauta nüxü tadau na duňxügümēxēwa nangēxmaxü i guxüma i ñoma i naānewa ngēxmaxü. ⁹ Natürü nüxü tadau ya Ngechuchu ya aixcüma guxümaāma icuacü. Rü yexguma Tupana ñoma ga naānewa namuxgu rü paxaāchi norü orearü ngeruü ga daxücügürü ñaxtüwaama nanaxüxēē. Natürü i ñuxma ya Tupana rü poraācü Ngechuchuxü nataxēē rü aēxgacü ya tacü nayaxixēē yerü ngúxü ninge rü guxüma ga duňxügütex nayu yerü yemaācü nanaxwèxe ga Tupana yerü tüxü nangechaü rü tüxü narüngüxēēchaü. ¹⁰ Yerü ga Tupana rü nanaxwèxe na guxüma i naxācügü nüxü nangēxmaxücëx i nachica i mexü i naxütawa. Rü yemacëx ñoma ga naānewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na ngúxü yangexücëx rü taxcëx nayuxücëx na aixcümaxüchi tüxü nangēxmaxücëx i maxü i taguma gúxü. Rü name nixi na yemaācü naxüäxü ga Tupana yerü nümatama nixi ga naxüäxü ga guxüma rü namēxwa nangēxma na nüma nanaxwèxexüäcüma namaä inacuáxücëx. ¹¹ Rü Ngechuchu nixi ya tüxü imexēēgütü na Tupanapēxewa ixüünegüxücëx. Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu ya tüxü imexēēgütü rü guxäma i yixema na tüxü yaxüünexēēgüxü rü wüxitama nixi ya Tanatü. Rü ngēmacëx nixi i nüma ya Ngechuchu ya Tupana Nane, rü tama taxcëx naxänexü na naēneēgümaä tüxü naxuxü. ¹² Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Nane:

“Rü chaueneēgüxü tá nüxü chacuèxēē i cuchiga, Pa Chaunatüx. Rü norü ngutaquēxegüwa rü tá cuxcëx chawiyae na ngēmaācü cuväü chikuëxüüxücëx”,

ñanagürü. ¹³ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta ga Nane:

“Cuxü chayaxö, Pa Chaunatüx, erü nüxü chacuèx rü tá choxü curüngüxēē”, ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Rü daxe chixi, Pa Chaunatüx, namaä i cuvacügü i chaueneēgü i choxna cumugüxü”,

ñanagürü. ¹⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü woo Tupana na yixixü natürü duňxürüxüäcü ñoma ga naanewa naxü na taxrüxü naxämachixücëx rü naxägüxücëx na tachicüü nayuxücëx rü yemaācü yanaxoxééäxücëx ga Chatanáarü pora ga namaä tüxü iyanatauxéexchaüxü. ¹⁵ Rü yemaācü nanaxü ga Ngechuchu na Chatanámēxēwa tüxü ínanguxüxüexücëx ya guxäma ya yíxema noxri naxcëx muüexë ga na tayuexü. ¹⁶ Rü yemacëx ñoma ga naānewa nangu ga Ngechuchu na taxcëx nayuxücëx i guxäma i yixema na Abráürüü yaxögüxü. Rü tama daxücügürü i orearü ngeruügütex nayu, natürü taxcëx nixi ga numa naxüxü rü nayuxü. ¹⁷ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanaxwèxe na yixema i naēneēgü ixigüxürtüma nügü na yaxixüexü na yemaācü aixcüma meçümacü ya nüxü ingechaütmüügütü ya törü chogüruü yiixücëx i Tupanapēxewa. Rü yemacëx nixi ga nügü inaxäxü rü nayuxü na yemaācü Tupana duňxügütex nüxü ngechaüxücëx i norü pecadugü. ¹⁸ Rü yema nümatama ngúxü na yangexü ga yexguma Chataná nüxna ñügü, rü ngēmacëx i ñuxma rü nüxü natauxcha na tüxü nangüxüexü ya yíxema Chataná tüxna ñüxü.

3

Ngechuchu rü Moichéxü narüyexera

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneēgü ya Tupanapēxewa Üünegüxe, rü pexü nixi ya Tupana inadexü na norü duňxügü pixigüxücëx. Rü ngēmacëx name nixi i aixcüma meä nagu perüxñüe ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana nüma namucü. Rü nüma ya Ngechuchu nixi i törü chogüruü i Tupanapēxewa

tüxű ixüünexēecü. Rü yimaăxű nixi i yaxōgütü. ² Rü Tupana rü marü Ngechuchuxű naxuneta na naxüăxüçèx ga yema puracü ga Tupana nüxna ãxű. Rü nüma ga Ngechuchu rü aixcüma Nanatüga naxinü rü nayanguxéé ga yema puracü yexgumarüü ga Moîché meăma na naxüxű ga yema puracü ga Tupana nüxna ãxű na nüxna nadauxüçèx ga Tupanaärü duăxügü ga Yudíugü. ³ Rü woo ga noxri rü Moîchékü nitaégacüüxéé ga Tupana, natürü i ñuxma rü Moîchéarü yexera Ngechuchuxű nixi i yataégacüüxéexű. Rü wüxi ya İpata ya ngexwacèx ixüxünerüü nixi, erü woo ngëma İpatamaä tataäe, natürü ngëma yexeraäcü nüxű icuèxüxű nixi i ngëma İpataarü üruü. ⁴ Rü guxüñema ya i rü nüxű nangëxma i norü üruü. Natürü guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü Tupana nixi ya naxüçü. ⁵ Rü Moîché rü wüxi ga Tupanaärü duăxügü ga aixcüma mexü nixi yerü meä nüxna nadau ga Tupanaärü duăxügü ga Yudíugü, yema Tupana namaä nüxű ixuxürüü. Rü nüma ga Moîché nixi ga yema duăxügümaä nüxű yaxuxű ga ñuxäcü Tupana tá yixcüra nüxű na rüngüxéexű. ⁶ Natürü nüma ya Ngechuchu rü Moîchéarü yexera nixi erü Tupana Nanexüchi nixi. Rü nüma nixi i nüxna nadauxü i guxüma i ngëma Tupanaärü duăxügü ixigüxű. Rü yixema rü ta Tupanaärü duăxügü tixigü ega aixcüma Ngechuchuaxű yaxōgütü rü taguma nüxű rüxoegu. Rü Tupana nanaxwèxe na guxüguma Ngechuchumaä itaäegüxű erü nüxű tacuèx na wüxi i ngunexű rü tá taxcèx nataeguxű na wüxiwa namaä ingëxmagüxüçèx.

Tupanaärü duăxügü rü tá inarüngüü

⁷⁻⁸ Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü i Naäe i Üünexű: “Rü ñuxma na nüxű pexñüexű i ngëma Tupana pemaä nüxű ixuxű, rü tama name na nüxű pexoexű, yexgumarüü ga na naxügüăxű ga yema duăxügü ga Tupanaxü ügxü rü tama naga ïnüexű ga yexguma Moîchewé naxixgu ga yema naäne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa”.

⁹ Rü yemacèx ga Tupana rü ñanagürü:

“Rü yéma nixi ga chixexű naxügüxű ga nuxcümaügüxű ga perü oxigü yerü choxű naxügü yerü tama choxű nayaxōgüchaň. Rü yemaäcü nanaxügü woo 40 ga taunecüga nüxű na nadaugüxű ga yema mexügü ga üünexű ga napëxewa chaxüxű. ¹⁰ Rü yemacèx namaä chanu ga yema duăxügü, rü ñacharügü nüxű: ‘Pema rü guxüguma chixexüguxicatama perüxñüeëcha, rü taguma penaxüxchaň i ngëma chanaxwèxexű na penaxüxű’, ñacharügü nüxű. ¹¹ Rü yemacèx nixi ga namaä chanuxű ga yema duăxügü, rü aixcümaxüchi namaä nüxű chixu na tâutáma yema naäne ga noxri namaä ichaxunetaxüwa nangugüxű na ngëxma nangüexüçèx”,

ñanagürü ga Tupana. ¹² Rü ñuxma Pa Chaueneëgütü, rü name nixi i pegüna pedaugü na tama ngürüächi pechixearü maxüăxüçèx, rü ngëmagagu na nüxű perüxoexű na Tupana ya maxüçüaxű na peyaxōgütü. ¹³ Natürü ñuxma pexü natauxchagu, rü name nixi na wüxichigü pegüaxű penangúchaňxéexű i guxü i ngunexügu na taxúema i petanüwa Tupanaxü taxoxüçèx nagagu i ngëma pecadu i pexü womüxéëchaňxű. ¹⁴ Rü ngëxguma na Cristuxüitawa nayauxgüxüçèx i maxü i taguma gúxű, rü tanaxwae na guxüguma aixcüma yaxōgüechaxű. Rü ngëxguma noxrirüttama guxüguma meä nüxű yaxōgüechagu rü tama nüxű rüxoegu, rü tá namaä tüxű nangëxma i tachica i daxüguxű i naänewa. ¹⁵ Natürü ñuxma nixi i namexű na meäma yaxōgütü. Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ñuxma na nüxű pexñüexű i ngëma Tupana pemaä nüxű ixuxű, rü tama name na nüxű pexoexű, yexgumarüü ga yema duăxügü ga tama

Tupanaga ñüéxü ga yexguma Moïchewe naxixgu ga yema naâne ga ngextá taxúema íxápataxüwa”, ñanagürü. ¹⁶ ¿Rü texégü tixí ga guxema nüxü ñüéxü ga yema Tupana tûmamaã nüxü ixuxü, rü ñuxuchi tama Tupanaga ñüéxü? Rü pemaã nüxü chixu rü yemagü nixí ga yema duúxügü ga Moïchê Equituanewa ínguxüxéexü. ¹⁷ ¿Rü texémaã nixí ga nanuxü ga Tupana ga 40 ga taunecüga? Rü pemaã nüxü chixu rü namaã nanu ga yema duúxügü ga chixexü ügxü. Rü yemacèx yema nachica ga ngextá taxúema íxápataxüga nayue. ¹⁸ ¿Rü texégümaã nixí ga aixcümächi inaxunetaxü ga Tupana na tâutáma yema naânewa nangugüxü na yexma nangüéxüçèx? Rü pemaã nüxü chixu, rü yemagü nixí ga yema duúxügü ga tama naga ñüéxü. ¹⁹ Rü ngémawa nüxü tacuèx na taxucürüwama yema naâne ga noxri Tupana namaã ixunetaxüwa nangugüxü ga yema duúxügü, yerü tama nüxü nayaxögü.

4

¹ Rü ngémacèx i ñuxma na Tupana tamaã ixunetaxü na nügüxütawa tá tûxü yachocuxéexü na ngëxma rüngüéxüçèx, rü tanaxwèxe i taxuâegü, na tama ngürüächi wüxi i tatanüwa tama ngëxma taxücxü. ² Erü ñuxma i yixema rü marü nüxü taxinüe i Tupanaärü ore i mexü, yexgumarüü ga yema nuxcümäugüxü ga duúxügü nüxü na naxinüéxü. Natürü nümagü ga yema duúxügü rü taxuwama nüxü name ga nüxü na naxinüéxü ga yema ore yerü tama yema naga ñüéxürrü aixcüma nüxü nayaxögü. ³⁻⁴ Natürü i yixema na yaxögüxü, rü tá aixcüma Tupanaxütawa tichocu na ngëxma rüngüéxüçèx. Rü wüxiwa i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ngüchigaarü ngunexüçigaxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü 6 ga ngunexügu nixí ga nagüéexaxü ga norü puracü ga Tupana. Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu rü guxüma ga norü puracüna narüngü”,

ñanagürü. Rü nuxcüma ga Tupana rü nanaxwèxe na nangüéxü ta ga yema nuxcümäugüxü ga törü oxigü ga Moïchewe rüxixü. Natürü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü rü tama naga naxinüé. Rü yemacèx ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yema duúxügü rü tama choxü nayaxögü rü yemacèx namaã chanu rü aixcümächi namaã nüxü chixu na tâutáma yema naâne ga namaã ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngëxma nangüéxüçèx”,

ñanagürü. ⁵⁻⁶ Rü yemaäcü ga yema duúxügü ga nüxira nüxü ñüéxü ga Tupanaärü ore i mexü, rü tama nawa nichocu ga yema nachica ga Tupana namaã nüxü ixuxü, yerü tama naga naxinüé. Rü ngémacèx nixí i Tupanaärü ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Ngëma duúxügü i tama chauga ñüéxü rü tâutáma ngëma nachica i namaã ichaxunetaxüwa nichocu na ngëxma nangüéxüçèx”,

ñaxü. Natürü ñuxma rü ta nangëxma i nachica i tûmacèx ya yíxema ngëxma Tupanaxütagu chocuchaüxü na ngëxma tarüngüéxüçèx. ⁷⁻⁸ Rü ngëma nachica i ngextá nagu nangüéxü i duúxügü rü tama yema naâne ga nuxcümäugüxü ga törü oxigüxacügü tûmaärü aëxgacü ga Yochuémaã tayauxgüxü nixí. Yerü yexguma chi yema naâne yíxigu, rü Tupana rü tâu chima wenaxärü nüxü naxuneta ga to ga ngunexü na nagu naxütawa yachocuxüçèx na ngëxma nangüéxüçèx i duúxügü. Rü yemacèx ga Tupana rü wenaxärü nüxü naxuneta i wüxi i to i ngunexü na naxütawa yachocuxüçèx i duúxügü na ngëxma nangüéxüçèx. Rü ngëma ngunexü rü ñuxma nixí. Rü yemacèx ga Tupana rü mucüma ga taunecü ga Moïchewena rü Dabímaã nüxü nixu ga yema norü ore ga ümatüxü i ñaxü:

“Rü ñuxma na nüxü pexñüexü i ngëma Tupana pemaã nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü”,

ñaxü. Rü yematama nixi ga ore ga marüchirëx pemaã nüxü chixuxü. ⁹ Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta nangëxma i wüxi i nachica i üünexü i nagu tá aixcüma nangüexü i ngëma Tupanaärü duüxügü ixígüxü. ¹⁰ Rü yíxema Tupanaxütawa ichocu xe na ngëxma tarüngüexüçèx, rü nüxna tarüngüe i guxüma i tümaärü puracügü yexgumarü ga Tupana rü nüxna na nangüxü ga norü puracügü ga yexguma naäne naxüxguwena. ¹¹ Rü ngëmacèx name na meã yaxögüxü rü naga ixñüexü na ichocuxüçèx i ngextá Tupana tüxü írüngüexüexüwa. Erü tama tanaxwèxe na texé ngürüächi yema nuxcümaügxüga duüxügü ga tama Tupanaga ïnüexürü norü orexü na taxoxü. ¹² Erü Tupanaärü ore rü namaxü rü naporaxüchi. Rü wüxi i tara i guxüçüwawa meã waixmaguxüärü yexera nixi na natéxü. Erü ngëma ore rü tawa nixücu ñuxmata taäewa nangu, rü ñuxmata nawa nangu i ngëma wüxichigü nagu rüxñüxü. Rü ngëmaäcü meäma nanangoxëëäma i guxüma i ngëma yixicatama nagu rüxñüxü rü tüxü ngúchaüxü. ¹³ Rü nataxütáma i tacü i Tupana üxü i tá naxchaxwa nügü icúxü erü napëxewa rü guxüma meã nangox. Rü guxüxü nadau rü guxüxü nacuëx ya yima tá tüxna çacü na namaã nüxü ixuxüçèx i törü maxüchiga.

Ngechuchu rü meciüxüchi ya törü ngüxëëruü nixi i Tupanapëxewa

¹⁴ Ngechuchu ya Tupana Nane rü meciüxüchi ya törü ngüxëëruü nixi i Nanatüpëxewa. Rü ñuxma rü daxüguxü i naänewa i Nanatüxtaw a nangëxma na ngëma taétüwa nachogüxüçèx. Rü ngëmacèx tanaxwèxe i guxüguma nüxü tayaxögüe cha rü taguma nüxü tarüxoe. ¹⁵ Rü nüma ya Ngechuchu rü aixcüma nüxü nacuëx na tüxü nangüxëëxü erü nüxü nacuëx na ñuxäcü tüxü naguxchaxü i ngëxguma Chataná tüxna ïnügu rü pecadugu tüxü nanguxëëchaügu, yerü nüxna rü ta naxñü ga Chataná, ngëma tüxna na naxñüxürrü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü taguma chixexü naxü. ¹⁶ Rü ñuxma na tüxü nangëxmaxü ya törü ngüxëëruü ya Ngechuchu, rü name nixi i tama imuüëäcüma nüxna tangaicamagü ya törü äëxgacü ya Tupana ya tüxü ngechaücü. Rü tanaxwèxe na ngëmaäcü nüxna ingaicamagüxü na nüxü ingechauütmüügüxüçèx rü tüxü nangechaüäcüma tüxü nangüxëëxüçèx i ngëxguma guxchaxügü tüxna ngaicamagu.

5

¹ Nuxcüma ga Tupana rü Moïchëmaã nüxü nixu na Aräü yiixüçèx ga Yudíugüarü paigüeru ixicü na guma duüxügütüwa chogüxüçèx ga Tupanapëxewa. Rü guxüma ga yema Aräüwena ügxüga paigüeru rü duüxügütanüwa nüxü naxunetagü na yema duüxügüarü ngüxëëruü yiixüçèx ga Tupanapëxewa rü Tupanana naxääxüçèx ga ämaregü rü Tupanacèx nadaiäxüçèx ga naxünagü na yemaäcü nüxü nüxü nangechaüxüçèx ga norü pecadugü. ² Natürü ngëma paigüeru rü guxüma i duüxügürüütama nixi na pecadugu nanguxü. Rü ngëmacèx nüxü nacuëx na ñuxäcü yaxna na maã naxñüxü i duüxügü i ngëxguma naëchitamare pecadu naxüegu rü tama aixcüma Tupanawe naxixgu. ³ Rü ngëma paigüeru rü tama ngëma duüxügüarü pecaducèxicatama nixi i nadaiäxü i naxünagü, natürü nanaxwèxe i noxrütama pecaducèx rü ta na nadaiäxü i naxünagü na ngëmaäcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx i ngëma pecadugü. ⁴ Rü taxüema tögütama tingucuchixëë na paigüeru tiixüçèx. Natürü Tupana nixi ya tüxü unetacü rü tüxna naxäcü i ngëma puracü na paigüarü äëxgacü tiixüçèx, yexgumarü ga Tupana rü Aräüxü na yangucuchixëëxürrü na paigüeru yiixüçèx. ⁵ Rü yexgumarü ga Ngechuchu rü tama nügütama ningucuchixëë na Tupanapëxewa törü

ngüxēēruū i paigüeru yiixüçèx. Natürü Tupana nixī ga yangucuchixēēcü. Yerü Tupanatama nixī ga nüxū ñacü:

“Cuma nixī i Chaune. Rü ñuxma chanangoxēē na Chaune quiixū”, ñacü. ⁶ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta:

“Cuma nixī i guxügutáma duňxügürü ngüxēēruū i paigüeru quiixū, guma pai ga Melquisedérüū”,

ñanagürü. ⁷ Rü yexguma Cristu ñoma ga naānewa maňxgu, rü poraācü nayumüxē rü tagaācü rü naxauxācü Tupanana naca na nüxū nangüxēēxüçèx na naga naxñüxüçèx. Rü yemaācü nanaxü ga Cristu, yerü Tupana rü napora na nüxū nangüxēēxüçèx na tama yuxū namuňxüçèx. Rü Tupana rü Cristuxū naxñü yerü nüma ga Cristu rü aixcüma Tupanaga naxñü. ⁸ Rü nüma ga Cristu rü woo Tupana Nane na yiixū, natürü ngúxū ninge naxcèx na Tupanaga naxñüxū. ⁹ Rü yemaācü nügü inaxā rü curuchagu nayu na tümaärü maxëxēēruū yiixüçèx ya guxâma ya yíxema naga ñinüexë. ¹⁰ Rü Nanexü nixī ga naxunetaxü ga Tupana na guxügutáma nügüpêxewa törü ngüxēēruū i paigüeru yiixüçèx yexgumarüū ga pai ga Melquisedé ga norü yumüxëwa nuxcümaăcü ga törü oxi ga Abráüçèx Tupanana çacü na guma Abráüxü nangüxēēxüçèx ga Tupana.

Wüxi i ãucümaxüchixü nixī na nüxū rüxoexü na yaxögüxü

¹¹ Rü ñuxma rü toxü nangëxma i muxüchixüma i ore i Cristuchiga ixixü i pemaă nüxū tixuxchaăxü. Natürü naguxchaxüchi na meăma pemaă tanangoxēēxü i ngëma, erü pema rü tama pexü natauxcha na nüxū pecuáxü.

¹² Rü marü ñuxgumama nüxū na pecuáxü i Tupanaärü orechiga, rü pema rü chi marü namaă pengúexëetae. Natürü i pema rü ñuxma rü ta penaxwëxe na wena pemaă tanangoxēēxü i ngëma Tupanaärü ore i tauxchaxü i nawa inaxügütü na Tupanachigaxü icuáxü. Rü ngëmaăcü i pema, rü ñoma õxchana i naëgûnenixüwa maňxürtü tama pixigü.. Erü tama nüxū pecuèxgüéga i guxüma i ngëma Tupanaärü ore i yexeraăcü tamaă nüxū ixuxü i Cristuchiga na ñuxäcü Tupana naxwëxexü na naga pexñüexü. ¹³ Rü yíxema yaxöxë ya tama nüxū cuèxégaxe na ñuxäcü Tupanacèx tamaxüxü, rü wüxi i õxchana i maňxürtü tixü. Rü ngëmaăcü pixigü i pemax. ¹⁴ Natürü yíxema yaxöxë ya tûmamaă yaxüxe na tanangugütü na tacü yiixü i ngüxëëtae i mexü rü ẽxna chixexü, rü aixcüma nüxū tacuèx na ñuxäcü Tupanacèx tamaxüxü. Rü yíxema rü ñoma wüxi i duňxü i yaxü i namachimaă âwemüxürtü tixü. Natürü i pema rü tama ngëmaăcü pixigü.

6

¹ Rü ngëmacèx name nixī i yexeraăcü tingüeetanü na aixcüma meă nüxū icuáxüçèx i Cristuchiga. Rü tanaxwëxe na nüxū ichopetüxü ga yema ore ga nawa inaxügütü na Cristuchigaxü icuáxü. Rü tâutáma yeükürü yema ore ga nawa inaxügütüchiga tidexagüechä. Rü taxucèxma tükü wena pemaă nüxū tixu na nüxū perüxoexüçèx na nagu pexixü i ngëma mugü ga Moïchë ümatüxü i tama tükü maxëxëëxü. Rü ngëxgumarüü ta taxucèxma tükü wena pemaă nüxū tixu i nachiga na ñuxäcü Tupanaăxü yaxögüxü.

² Rü ngëxgumarüü ta taxucèxma tükü wena pexü tangüexëë na ñuxäcü Tupanacèx íbaiüxü rü ñuxäcü duňxügütü ingögüăcüma namaă iyumüxexü. Rü ngëxgumarüü ta taxucèxma tükü wena pexü tangüexëë na ñuxäcü tá wena namaxëxü i duňxügütü i yuexü rü ñuxäcü naâneärü guxgu rü Tupana tá wüxicigü i duňxügütüna çaxü na ñuxäcü namaxëxü i ñoma i naânewa. ³ Rü ngëmacèx i ñuxma rü ngëxguma Tupana tama tükna nachuxgu rü tanaxwëxe i yexeraăcü tingüeetanü na aixcüma guxüma i Cristuchigaxü icuáxüçèx rü

nüxű na icuáxǔcèx na aixcüma ngěma nüma nanaxwèxexňācüma meā naxcèx na imaxěxű. ⁴⁻⁵ Natürü ngěxguma chi wüxie Cristuxű yauxgu, rü chi meāma Tupanaxű tacuěxgu, rü chi Naāē i Üünexňxű tayauxgu, rü chi nüxű tacuěxgu na ňuxācü namexű i Tupanaärü ore rü ňuxācü na namexű i daxǔguxű i naāne, rü name nixī i taxuāē. ⁶ Erü ngěxguma chi ngěmaācü meā tayaxōxgu i noxrix rü ňuxűchi Cristuxű ítatěxüchixgu, rü marü taxucürüwama texé wenaxārű Tupanacèx tūxű tataeguxěē. Erü ngěxguma ngěmaācü ítanatěxüchixgu ya Tupana Nane, rü ňoma wena curuchawa tayapotaxürüü tayaxīxěē, erü guxű i duňxǔgüpěxewa āne nüxű tingexěē. ⁷ Rü dūcax, wüxi i naāne i pucü nagu nguxű rü meāma nanetü nawa nayaē tūmacèx ya yíxema nagu üanexě, rü Tupanaarü ngěxēēgagu nixī i ngema. ⁸ Natürü ngěxguma ngěma naāne rü tuxu rü natüanegü i chixexű nawa yaegu, rü Tupana rü tá chixexű namaā naxuegu rü üxüwa tá nigu i guxűma i nawa yaexű. Rü ngěxgumarüü tá tixī ya yíxema Cristuxű ítáxe.

Ítananguxěē na nayauxgǔxű i maxű i taguma gúxű rü ngěmacèx tama nüxű tarüxoe na yaxōgǔxű

⁹ Natürü, Pa Chaueneēgü ya Pexű Tangechaňgüxe, rü woo ngěmaācü pemāa tideňagü, natürü aixcüma nüxű tacuěx na tama ngěma duňxǔgü i nüxű rüxoexürüü pixīgǔxű. Erü pema rü pexű nangěxma i maxű i taguma gúxű, rü Tupana rü tá aixcüma poraācü pexű narüngǔxěē na naxcèx pemaxěxǔcèx. ¹⁰ Erü nüma ya Tupana rü aixcümacü nixī. Rü nüma rü tātútáma nüxű inayarüngüma ga yema mexű ga pexüxű rü ňuxācü taeneēgü i yaxōgǔxűxű na pengechaňgüxű ga yexguma nüxű perüngǔxěēgü, ngěma ňuxma ípenaxüxürüütam. ¹¹ Rü ňuxma rü tanaxwèxe i wüxichigü i pema rü ngěmaācü noxrirüü mexű i perü ngúchaňmaā nüxű perüngǔxěēgüečha i taeneēgü ňuxmatáta wena nüma naxű ya Cristu. Rü tanaxwèxe na ngěmaācü pemaxěxű na dūxwa aixcüma Cristuxütmawa pengugǔxű ngěma ípenanguxěēxürüü. ¹² Rü tama tanaxwèxe na nüxű perüxoetanüçüüxű na Cristuwe perüxīxű. Natürü tanaxwèxe i naxrüü pixīgü i ngěma duňxǔgü i guxǔguma meā yaxōgǔācüma Cristuwe rüxīamaxű rü nayauxgǔxű i guxűma i ngěma mexűgü ga Tupana namaā ixunetaxű. ¹³ Rü dūcax, yexguma törü oxi ga Abráňmaā inaxunetagü ga Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü tataxuma ga texé ga norü yexera ixīxě na tūmaegagu inaxunetaxǔcèx. ¹⁴ Rü yemacèx ga Tupana rü Abráňxű ňanagürü:

“Rü aixcümamaxǔchi tá poraācü cuxű charüngǔxěē. Rü tá cuxű nangěxma i muxǔchixütmama i cutaagü”,

ňanagürü. ¹⁵ Rü Abráň rü meāma ínananguxěē ga guma nane ga Tupana namaā ixunetacü. Rü yemacèx nabu ga guma nane ga Ichaá ga Tupana namaā nüxű ixucü. ¹⁶ Rü ngěxguma duňxǔgü tacüčèx ixunetagü, rü to i norü yexera ixīxěegagu inaxunetagü. Rü wüxicana tacüčèx ngěmaācü inaxunetagü, rü nüxű tacuěx rü aixcüma tá nanaxügü i ngěma naxcèx inaxunetagü, rü marü taxucürüwama yeňcürü nachiga nidexagüečha. ¹⁷ Rü yemacèx ga Tupana rü yexguma inaxunetagü namaā ga yema duňxǔgü ga nayauxgǔxű tá ga yema ngěxěē ga Tupana nüxna ãxchaňxű, rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwèxe na meāma nüxű nacuěxgǔxű na aixcüma tá yanguxěēňxű rü tagutáma naxüchicüüňxű ga yema namaā inaxunetaxű. ¹⁸ Rü nüxű tacuěx rü ngěxguma tacüčèx nügüégagü inaxunetagü ya Tupana, rü taxucürüwama tūxű nawomüxěē rü nanaxüchicüü i ngěma. Rü ňuxma i guxāma i yíxema na Tupanacèx ibuxmüxű na tūxű nangǔxěēňxűcèx rü tūxű namaxěēňxǔcèx, rü nüma ya Tupana rü nügüégagü tamaā inaxuneta na ngěmaācü tá tūxű nangǔxěēňxű. Rü ngěmaācü tūxű nanangúchaňxěē rü tūxű narüngǔxěē na

nüxű icuáxűcèx na aixcüma tá nayauxguxű i ngëma maxű i taguma gúxű i tamaã inaxunetaxű. ¹⁹ Rü ñuxma na ínanguxéexű na aixcüma tá nayax-uxű i ngëma maxű i taguma gúxű, rü taxucèxma taxoegaäegü, erü nüxű tacuèx na aixcüma daxüguxű i naãnewa i Tupana íngëxmaxüwa tá inguguxű. ²⁰ Rü ngëma nangëxma ya Ngechuchu i ñuxma yerü nüxíra yexma naxücu na Tupanapéxewa taétüwa nachogüxűcèx. Rü ngëmaäcü guxüguma törü ngüxéêruű i paigüeru nixi, guma Melquisedé ga Tupanapéxewa Abráüetüwa chogücürüü.

7

Ngechuchu rü guma nuxcümaäcü ga pai ga Melquisedérüütama nixi

¹ Rü guma Melquisedé rü ïane ga Charéüärü äëxgacü nixi ga yexguma namaüxgu ga Abráü. Rü nüma ga Melquisedé, rü duüxügüarü pai nixi ga Tupanapéxewa. Rü yexguma Abráü rü to ga nachiüaneärü äëxgacügumaä nügü nadaixgu rü nüxű nayexeragu, rü Melquisedé rü namawa Abráüpëxegu nayangu ga yexguma Abráü napatacèx taegugu. Rü nüma ga Melquisedé rü Tupanaégagu Abráümaä mexű naxuegu. ² Rü Abráü rü nüxű nayexma ga guxüma ga yemaxügü ga yema äëxgacügü ga namaä nügü nadëixüna napuxűxű. Rü yemawa ínanaxüxüchi ga yema Tupanana üxű, rü Melquisedéna nanaxä. Rü ngëma naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Ixaixcümacü ñaxüchiga nixi. Rü norü ïane ga Charéü rü Taäexéêruű ñaxüchiga nixi. Rü ngëmacèx i naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Taäexéêruű ñaxüchiga ta nixi. ³ Rü Tupanaärü ore ga nuxcüma ümatüxüwa rü tama nüxű nixu na texé tiixű ga nanatü rü naë rü norü oxigü ga Melquisedé. Rü ngëxumarüü ta tama nüxű nixu i norü buxchiga rü norü yuxchiga. Rü ngëmacèx Tupana Nanerüü guxüguma duüxügüarü ngüxéêruű ya pai nixi i Tupanapéxewa. ⁴ Rü ñuxma rü name nixi i nagu perüxñüe na ñuxäcü aixcüma äëxgacü ya tacü yiixű ga Melquisedé. Yerü nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abráü rü Melquisedéna nanaxä ga yema Tupanana üxű ga natanüwa ga yema yemaxügü ga togü ga äëxgacügüna napuxűxű. Rü ngëmawa nüxű tacuèx na Tupanapéxewa törü oxi ga Abráüärü yexeracü yiixű ga Melquisedé. ⁵ Rü ñuxma i Yudíugü, rü guxüma i norü ngëmaxüwa ínanaxüxüchigü i ngëma Tupanana üxű, rü ñuxüchi norü paigüna nanaxä yerü yemaäcü nixi ga namuäxű ga yema mugü ga Moïché ümatüxű. Natürü guxüma i ngëma paigü rü Lebítaaagü nixigü. Rü nüma ga Lebí rü guxüma i Yudíugürüü Abráütaa nixi. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudíugü rü norü paigüna nanaxä i ngëma Tupanana üxű, woo natanüxügü i Yudíugü na yiixű i ngëma paigü. ⁶ Natürü ga Melquisedé rü woo tama Lebítaa nixi, natürü Abráümëxëwa nanayaxu ga yema Tupanana üxű. Rü nüxű tacuèx na Abráü yiixű ga noxri nayaxucü ga Tupanaärü uneta. Rü Melquisedé rü Tupanana naca na Abráümaä mexű naxueguxűcèx. ⁷ Rü guxâma meäma nüxű tacuèx rü ngëxguma texé toteucèx Tupanana caxgu na tükü nangüxéexűcèx, rü Tupanapéxewa rü yíxema nüxna çaxe rü ngëma togü i naxcèx ítaçaxüärü yexera tixi. Rü ngëmaäcü nüxű tacuèx na Abráüärü yexera yiixű ga Melquisedé i Tupanapéxewa. ⁸ Rü ñuxma i nuã tatanüwa rü ngëma paigü i ngixű yauxguxű i ngëma dñeru i Tupanana üçü, rü duüxügümare nixigü rü tá nayue. Natürü ngëxguma Melquisedéchiga yadexagu i Tupanaärü ore, rü ñoma namaxüxürüü nixi i nachiga yadexaxü. Rü ngëmawa nüxű tacuèx na Cristu ya guxüguma maxücürüü na yiixű ga Melquisedé. ⁹⁻¹⁰ Rü Abráütaa ga Lebí, rü guxüma i paigü i Lebítaaagü ixigüxű i ñuxma ngixű yauxguxű i ngëma dñeru i Tupanana üçü, rü nümagü rü ta Abráümaä Melquisedéna nanaxägü ga yema Tupanana üxű. Yerü nüma ga Lebí rü guxüma ga nataagü

i ñuxma Yudíugüarü paigü ixígüxü, rü woo ga na tauta nabuexü ga yexguma, natürü marü Abráñxünewa nayexmagü ga yexguma Melquisedé namawa Abráñpexegu yanguxgu. Rü ngémawa nüxü tacuèx na guxüma i ngëma paigüarü yexera yiixü ya Melquisedé. ¹¹ Rü nuxcümañgüxü ga törü oxigü ga Yudíugü, rü Lebítaaagü ga paigümëxëwa nixi ga nayauxgüñxü ga Tupanaärü mugü. Natürü pemaã nüxü chixu rü yexguma chi yema paigü aixcüma yema Yudíugüxü imexëegüga Tupanapëxewa, rü taxucëx chima Tupana nüxü naxuneta ga naï ga pai ga Melquisedérüü ixicü ga tama Lebítaa ga Aräürüü ixicü. Rü yemacëx ga Tupana rü nüxü naxuneta ga Nane ga Ngechuchu na törü chogüruü ya pai yiixüçex. ¹² Rü yemacëx ga Tupana rü yema Yudíugüarü paigüchicüñxü nayangucuchixëe ga Cristu. Rü nüma nixi i ñuxma i aixcüma Tupanapëxewa tükü yamexëegüxü. Rü guxüma ga Lebítaa rü paigü nixigü yerü yemaäcü nixi ga naxueguxü nawa ga yema mugü ga Moñché ümatüxü. Natürü nüma ga Cristu rü marü nanaxüchicüü ga guxüma ga yema. ¹³⁻¹⁴ Erü meäma nüxü tacuèx rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu ya yima nachiga idexagücü rü tama Lebítaa nixi erü nüma rü Yudátaa nixi. Rü nüxü tacuèx rü taxuüma ga Yudátaa rü pai nixi, yerü ga Moñché rü yexguma yema paigüchiga yadeaxgu rü taxuüma ga Yudátaaxü naxuneta na pai yiixüçex. ¹⁵ Rü ngëmaäcü meä nangox na Tupana iyanaxoxëexü ga guxüma ga yema mugü ga Moñché ümatüxü ga paigüchiga. Yerü nüma ga Tupana rü nüxü naxuneta ga wüxi ga pai ga yexwacaxüçü ga tama Lebítaa ixicü. Rü nüma nixi i törü Cori yiixü ya Melquisedérüü ixicü, erü guxüma i ngëma togü i paigüarü yexera nixi. ¹⁶ Rü guxüma ga yema togü ga paigü rü nangucu yerü Lebítaa nixigü. Natürü nüma ga Cristu rü paixü ningucuchi yerü poramaã yuwa ínarüda rü guxüguma namaxëcha na tükü nangüxëexüçex. ¹⁷ Rü ngëmacëx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü Corichiga ñanagürü:

“Cuma rü guxügutáma duñxügüarü ngüxëebruü ya pai quixi Melquisedérüü”, ñanagürü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü yemacëx ga Tupana rü ñoma ga nañnewa nanamu ga Nane, yerü yema mugü ga paigüchiga naxümatüxü ga Moñché rü tama poraäcü tükü narüngüxëe yerü tama aixcüma tükü nimexëegü ga Tupanapëxewa. Rü yemacëx Nanexü namu ga Tupana na törü pecaducëx nayuxüçex na ngëmaäcü tükü nangëmaxüçex i maxü i taguma gúxü rü aixcüma Tupanamüçügi ixígüxüçex. ²⁰⁻²¹ Rü yexguma Tupana yema togü ga paigüxü ngucuxëegu, rü nanangucuxëemare. Natürü yexguma Cristuxü yangucuchixëegu na törü ngüxëebruü ya pai yiixüçex, rü nügüégagutama inaxuneta. Rü yemacëx ga yexguma Cristuxü yangucuchixëegu rü ñanagürü:

“Choma i Cori ya Tupana rü marü cuxü chaxuneta na guxügutáma duñxügüarü ngüxëebruü ya pai quiixüçex. Rü ngëma rü tagutáma chanaxüchicüü erü chaugüégagu ichaxuneta”,

ñanagürü. ²² Rü ñuxma na yemaäcü nügüégagutama inaxunetaxü ga Tupana, rü nüxü tacuèx na aixcümaxüchima yema paigüarü yexera na yiixü ya Cristu erü guxügutáma Tupanapëxewa tükü narüngüxëe. ²³ Rü yema togü ga paigü rü namuxüchi, yerü niyuetanü. Rü yemacëx taxucürüwama guxüguma paigü nixigü. ²⁴ Natürü ñuxma na törü ngüxëebruü ya paixü yangucuchixü ya Ngechuchu, rü ngëmacëx marü taxucëxma texé ya tote tingucuchi, erü nüma ya Ngechuchu rü tagutáma nayu. ²⁵ Rü ngëmacëx nixi i ñuxma i nüxü natauxchaxü na aixcüma tükü namaxëexü ya guxäma ya yíxema norü ngüxëema Tupanaxütawa ngugüxe. Erü nüma ya Ngechuchu rü guxüguma namaxëcha na tümaetüwa nachogüxüçex. ²⁶ Rü ngëmaäcü ya Ngechuchu, rü nüxücatama nixi i pai ya törü ngüxëebruü yiixü i Tupanapëxewa. Erü nüma rü aixcüma naxüüne, rü nataxuma i chixexü i nawa, rü nangearü pecaduñx yerü

taguma taxrū ū pecadu naxü. Rü ñuxma rü guxüetüwa nangēxma i daxūguxü i naānewa i Tupana íngēxmaxüwa. ²⁷ Rü Ngechuchu rü tama ngēma togü i paiguerurü ū nixi. Erü nümagü rü nanaxwèxe na guxü i ngunexügu Tupanacèx naxünagü nadéixü na ngēmaācü Tupana nüxü nüxü ngechaăxüçèx i noxrütama pecadugü rü guxü i duăxügürü pecadugü ta. Natürü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nügü inaxăxgu, rü wüxicanatama pecaducèx nayu. Rü ngēma rü guxügutama name i Tupanapēxewa. ²⁸ Rü yema mugü ga Moīché ümatüxü, rü duăxügümarexü naxuneta na paiguerugü yiixüçèx. Natürü nümagü rü ta nipecaduăxgu. Natürü yemawena ga Tupana rü nügüégagu Nanexü naxuneta na törü ngüxéēruü yiixüçèx. Rü yima Nane rü guxüguma meçüxuchi ya törü Maxéxéēruü nixi. Rü nüma rü guxüguma tükü narüngüxéē i Tupanapēxewa.

8

Ngechuchu nixi ya törü ngüxéēruü i Tupanapēxewa

¹ Rü ngēma pemaā nüxü tixuxchaăxü i ñuxma nixi na tükü nangēxmaxü ya törü ngüxéēruü ya mexēchicü i Tupanaxütawa. Rü nüma rü Tupana Nane ya Cristu nixi. Rü daxūguxü i naānewa i Tupanaärü tüğüneçüwawa narüto erü guxüärü äëgxacü nixi. ² Rü ngēma daxūguxü i naānewa i ngēma nachica i üünexü ga Tupana üxüwa nixi i taxcèx ínaçaxü. Rü tama ngēma Yudíugürü paigürü wüxi ya İpata ya duăxügü üxünewa Tupanana taxcèx ínaca. ³ Rü guxüma i ngēma Yudíugürü paigüeru rü nangucu na Tupanana naxägüäxüçèx i ämaregü rü naxcèx nadaiăxüçèx i naxünagü na Tupana nüxü nüxü ngechaăxüçèx i duăxügürü pecadugü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Tupanana nügü naxämare na duăxügürü pecaducèx nayuxüçèx. ⁴ Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu rü daxūguxü i naānewa nangēxma na ngēma törü ngüxéēruü ya pai yiixüçèx i Tupanapēxewa. Rü ngēmacèx tama ñoma i naānewa nixi i pai yiixü. Natürü ngēxguma chi ñoma i naānewa nangēxmagü rü tâü chima pai nixi erü ñoma i naānewa nangēxmagü i ngēma Yudíugürü paigü i Tupanana ämare ägüxü yema Moīchearü mugü nüxü ixuxürü. ⁵ Natürü ngēma puracü i ñoma i naānewa naxügüxü i ngēma Yudíugürü paigü, rü naxcèx nadauxütaegümare i ngēma Ngechuchu daxūguxü i naānewa üxü. Rü ngēma nachica i nawa Tupanacèx napuracüexü i ngēma paigü, rü nanaxüchicünexägümare i ngēma nachica i Ngechuchu nawa ngēxmaxü. Rü meäma nüxü tacuèx i ngēma, yerü yexguma Moīché naxüxchaăgu ga Tupanapata, rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“Düçèx, meä nangugü i ngēma cuèxruü ga cuxü chawéxü ga mèxpüne ga Chinaïwa! Rü chanaxwèxe i ngēmaācü na cunaxüxü”, ñanagürü. ⁶ Natürü nüma ya törü ngüxéēruü ya Cristu rü daxūguxü i naānewa nangēxma, rü ngēma aixcümaxüchi Tupanapēxewa taétüwa nachogü. Rü ngēma Yudíugürü paigü rü nagu naxläma ga yema nuxcümaăxü ga uneta ga Moīché ümatüxü. Natürü nüma ya Tupana rü marü tükna nanaxä i wüxi i ngexwacaxüxü i uneta erü tamaä nüxü nixu na Cristu yiixü ya aixcüma törü ngüxéēruü ixïcü. Rü nüma rü nayu na Tupanapēxewa tükü yamexéêxüçèx, rü ngēma Tupanaxütawa nangēxma i ñuxma na taétüwa nachogüxüçèx. Rü ngēmaācü nüxü tadau na Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü rü yema nuxcümaăxü ga unetaarü yexera yiixü na namexü. ⁷ Yerü yexguma chi yema nüxläraăxü ga uneta ga Moīché ümatüxü rü aixcüma namexgu na duăxügüxü namaxéxéêxüçèx, rü marü taxucèx chima tanaxwèxe i to i ngexwacaxüxü i Tupanaärü uneta. ⁸ Natürü nüma ga Tupana rü nüxü nadau na tama aixcüma

napēxewa duňxügütü yamexēexü ga yema nüxiraüxü ga uneta ga Moñchéna naxāxü. Rü yemacèx ga Tupana rü ñanagürü:

“Wüxi i ngunexü rü wena táxarü guxüma i chorü duňxügütü ichaxuneta.

⁹ Natürü ngëma chorü uneta i ngexwacaxüxü, rü tāütáma namaä nawüxigu ga yema nüxiraüxü ga chorü uneta ga nuxcümaügütü ga perü oxigümaä nüxü chixuxü ga yexguma nüxü charüngüxüeegu na ínachoxüxücèx ga Equituarü nañnewa. Yerü nümagü ga yema duňxügütü rü tama chauga naxinüe rü tama nayanguxüe ga yema nüxiraüxü ga chorü uneta, rü yemacèx íchanawogü. ¹⁰ Natürü ngëxguma nawa nanguxgu na wena namaä ichaxunetaxü, rü ñaäcü tá nixi i guxüma i Yudíugümaä ichaxunetaxü: ‘Rü tá meäma ngëma duňxügütü nüxü chacusüeä i chorü mugü na aixcüma nañnewa nangëxmagüxücèx. Rü choma rü tá norü Tupana chixi, rü nümagü rü tá chorü duňxügütü nixigü’. ¹¹ Rü guxüma i ngëma duňxügütü i choxü yaxögütü, rü aixcüma tá choxü nacuëxgü. Rü ngëmacèx taxucèxtáma tüxcüü nügümaä nüxü nixugügütü i chauchiga na ngëmaäcü choxü nacuëxgüxücèx. Erü guxüma i chorü duňxügütü rü aixcüma tá meä choxü nacuëxgü woo buxü rü ëxna yaxü. ¹² Rü tá nüxü nüxü changechaü i norü chixexügütü, rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i norü pecadugü”,

ñanagürü ga Tupana. ¹³ Rü dütçax, ñuxma na Tupana ngexwacaxüxü i unetachiga idexaxü, rü ngëmawa nüxü tacuëx na yema nüxiraüxü ga uneta rü marü nangupetüchaüxü. Rü nüxü tacuëx rü guxüma i ngëma marü ngupetüchaüxü, rü paxa tá inayarüxo. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudíugüarü paigü, rü marü inayarüxo chaü na Tupanapéxewa duňxügütü nangüxüeexü. Erü nüma ya Tupana rü marü Cristuxü ningucuchixüe na törü ngüxüeerüü yiñxücèx i napēxewa.

9

Tupanapata ga duňxügütü üxünechiga rü Tupanapata ya daxüguxü i nañnewa ngëxmanechiga

¹ Rü yexguma nuxcüma Moñchémaä yadeaxgu rü nüxna naxäägu ga yema nüxiraüxü ga uneta, rü Tupana namaä nüxü nixu na ñuxäcü nanaxwèxexü na nüxü yacuëxügütü. Rü yexgumarüü ta namaä nüxü nixu na ñuxäcü nanaxwèxexü na naxcèx naxüäxü ga wüxi ga ïpata ga naxchirunaxcèx na yéma nüxü yacuëxügütücèx ga paigü. ² Rü guma ïpata ga naxchirunaxcèx rü nitüyemachii. Rü yema naxmachii ga nüxira nawa ixücxü, rü “Nachica i Üünexü” nixi ga naega. Rü yéma nayexma ga werachica rü mecha ga pääga üünexü nagu nuxü. ³ Rü yema to ga naxmachii ga yema tüyemachiäxücèxwena üxü rü “Nachica i Üünexüchixü” nixi ga naega. ⁴ Rü yéma nayexma ga yema mecha ga uirunaxcèx ga ngextá nawa yagugüäxü ga pumara ga yixixü ga yexguma yaguxgu. Rü yéma nayexma ta ga yema baú ga Tupanapärü mugü nagu namaä nanguxügütü. Rü yema baú rü guxüwama uirumaä natüxüne. Rü yematama baúarü aixepewa nayexma ga wüxi ga tüküxäcü ga uirunaxcèx ga yema pääga daxüwa rüyixümaä ääcuxü. Rü yexgumarüü ta yema baúarü aixepewa nayexma ga Aräüärü caxüruü ga rüxüxüne, rü guma nutagü ga Tupanapärü mugü nagu ümatügütü. ⁵ Rü yema baúétüwa nayexmagü ga yema taxre ga daxüçüäxchicünèxägü ga ixäxpéxatüxü. Rü naxpéxatügütümaä nayadüxétügütü ga yema baúataü. Rü yema daxüçüäxchicünèxägütü ngäxüwa nixi ga nügü nangoxüeexüxü ga Tupana. Natürü taxucèxma tüxcüü yexeraäcü nüxü tixu i ngëmachiga. ⁶ Rü wüxicana yemaäcü na namexüegüäxü ga guxüma ga yema, rü ñuxüchi ga

paigü rü guxüguma yema nüxiraňxü ga naxmachïägu nachocuxü na yéma Tupana namaä nüxü ixuxüäcüma nüxü yacuèxüggüxüçex. ⁷ Natürü yema to ga naxmachïäwa rü yema paigüarü äëxgacüxicatama nixi ga yexma ücxü. Rü tama guxüguma yexma naxücu, natürü wüxicanatama yexma naxücu ga wüxicigü ga taunecügu. Rü yexguma yexma naxücxgu rü yéma nanange ga naxünagü rü guma nagümaä yema bauxü namaxcuétü. Rü yemaäcü ga yema paigüarü äëxgacü rü inanaxä ga guma nagü na noxrütama pecadu rü guxüma ga duňxüggüarü pecaduxü iyanangümaxüçex ga Tupana. ⁸ Natürü yema paigüarü äëxgacüxicatama nixi ga yema Nachica ga Üünexüchixüga ücxüga Tupana iyexmaxüwa. Rü ngëmaäcü Tupanaäe i Üünexü tüxü nüxü nacuèxéen na taxucürüwama yexma Tupana iyexmaxügu nachocuxü ga guxüma ga duňxüggü yerü yexguma nagu naxixgu ga yema mugü ga Moïché ümatüxü rü nachüxu ga yema. ⁹ Rü guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuchigaxü, rü wüxi i cuëxrü nixi i taxcex i yixema na ñuxma imaxëxü. Rü ngëmawa nüxü tadau rü yema ämaregü ga Tupanana naxägxü rü yema naxünagü ga Tupanacex nadëixü rü taxucürüwama yema duňxüggüxü nimexéen na aixcüma Tupanapëxewa yamexüçex. ¹⁰ Rü yema nuxcümaüggüxü ga mugü ga õnagüchiga rü axeügüchiga rü nacümagüchiga ixixü, rü yema duňxüggüarü duxétüxüneçexicatama nixigü. Rü yemacex tama yema duňxüggüxü nimexéen na aixcüma Tupanapëxewa yamexüçex. Rü woo napora ga yema mugü ga noxrix, natürü yexguma ínanguxgu ga Cristu rü marü yexma nayacuèx na duňxüggümaä naporaxü. ¹¹ Natürü i ñuxma rü marü ínangu ya Cristu. Rü nüma nixi i aixcüma törü ngüxéerü yilixü i Tupanapëxewa, rü nagagu nixi i nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëma nachica i ngextá taétüwa ínachogüxüwa rü aixcüma naxüüne erü tama guma ípata ga naxchirunaxcex ga duňxüggümare üxünerü nixi erü daxüguxü i nañnewa nangëxma. ¹² Rü Cristu rü marü daxüguxü i nañnegu naxücu i ngextá Tupana íngëxmaxüwa. Rü taxucëxma tüxcüü wüxicigü ya taunecügu ngëxma naxücu, erü marü guxüguma ngëma nangëxmaëcha. Rü yexguma yexma naxücxgu, rü tama yéma nanange ga chibugü rü wocaxacüggü na Tupanana naxääxüçex. Natürü nüma ga Cristu rü nagütama inaxä na yemaäcü naxütanüäxüçex ga törü pecadugü rü tüxü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü. ¹³ Rü yema mugü ga Moïché ümatüxü rü ñanagürü:

“Ngëguma texé yuetaxü ingöggü, rü taxucürüwama Tupanapata ya naxchirunaxcëxgu taxücu”,

ñanagürü. Rü yemacex ga yema Yudíugü, rü yexguma wüxi ga yuetaxü yangöggügü rü nanaxwëxegü ga na norü paixütawa nagaäxü ga wüxi ga woca na yema pai Tupanacex yamäxüçex rü na yaguäxüçex na yemaäcü ga guma tanimaca rü dexágu nagüäxüçex na yema duňxüggüxü namaä namaxcüxüçex na yemaäcü nüxna ínayixüçex ga norü chixexü. Natürü yema rü duňxüggüarü duxétüxünewaxicatama nanamexéen rü tama norü maxüxü namexéen. ¹⁴ Natürü nagü ya Cristu rü yema naxünagüggüarü yexera name erü törü maxü namexéen na aixcüma Tupanapëxewa imexüçex. Rü Cristu rü woo Tupana Nane na yilixü rü na nataxuxü ga norü chixexü, natürü Tupanana nügü naxä rü törü pecaducex nayu yerü Naäe i Üünexü nanaporaxéen. Rü yemaäcü curuchagu nanabaxéen ga nagü. Rü ñuxma ya yima nagü rü ningü na tüxü namexéexüçex i Tupanapëxewa. Rü ngëmacex taxucëxma tanaxwëxe na nagu ixixü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tama tüxna naxäxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma na Cristugagu Tupanapëxewa imexü, rü nüma ya Cristu rü tüxü narüngüxéen na naxüxüçex i ngëma Tupana ya maxüçü tüxü naxwëxexü. ¹⁵ Rü ñuxma na törü pecaducex nayuxü ga Ngechuchu ya Cristu,

rü nüma nixi i törü ngüxéēruü i Tupanapéxewa, ngëma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü nüxü ixuxürüü. Rü ñuxma i yixema na Tupana tükü dexü, rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü ega yima Naneäxü yaxögügu. Rü ngëgxumarüü ta i guxüma i Tupanaärü duüxügü ga nuxcüma yaxögüxü, rü nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü yerü Cristu nayu na norü pecaduna ínanguxüxéēaxücèx. ¹⁶ Rü ngëgxuma nayuxchaügu i wüxi i duüxü, rü wüxi i poperagu nanaxümatü na texé tá nayaxuxü i norü ngëmaxügü. Natürü ngëgxuma namaüxgu i ngëma duüxü, rü taxucüruwama texé tanayaxu i norü ngëmaxügü. ¹⁷ Rü ngëmacèx i ngëma popera rü tama napora i ngëgxuma namaüxgu i ngëma duüxü. Rü ngëgxuma nayuxguxicatama nixi i naporaxü. ¹⁸ Rü nüma ga Cristu rü norü yumaä nixi ga Tupanapéxewa tükü yamexéēgüxü. Yerü ga Moïché rü nüxü nixu rü yexguma texé pecaduäxgu rü tanaxwèxe na tümaärü paixütawa tanagaxü ga wüxi ga naxüna na tümaegagu nayuxéēaxücèx rü inabaäxücèx ga nagü na Tupana tükü nüxü ngechaüxücèx ga tümaärü pecadu. ¹⁹ Rü Moïché rü guxüma ga duüxügüpëxewa nüxü nixu ga guxüma ga Tupanaärü mugü. Rü yemawena nanayaxu ga wocaxacügügü rü chibuxacügügü, rü dexámaä nanaxuéü. Rü ñuxuchi nanayaxu ga wüxi ga naíxchacüüxacü rü ñuxre ga tüèxmü ga dauxüne, rü yema naíxchacüügu nanabagümü. Rü yemamaä guma nagüwa nanacüe rü ñuxuchi nanamaxcuétü ga yema popera ga Tupanaärü mugü nawa yexmaxü. Rü yexgumarüü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga duüxügü. ²⁰ Rü ñuxuchi ga Moïché rü ñanagürü nüxü ga duüxügü:

“Tupana rü marü inaxuneta na pexü tá nangüxéēxü. Rü daa nagümaä pexü chimaxcutanü i ñuxma erü ngëmaäcü nixi i choxü namuxü na ngëmawa nüxü pecuäxücèx na aixcüma tá pexü nangüxéēxü”,

ñanagürü. ²¹ Rü ñuxuchi ga Moïché rü guma nagümaä nanamaxcuétü ga guma ípata ga naxchirunaxcèx ga nawa Tupanaxü yacuèxüügüne. Rü yexgumarüü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga yemaxügü ga namaä Tupanaxü yacuèxüügüxü ga guma ípataarü aixepewa yexmagüxü. ²² Rü nüxü tacuèx rü yema duüxügü ga yexguma pecadu naxügügu rü Tupanapéxewa nügü yamexéēgüchaügu, rü norü paigüxütawa nanaga ga wüxi ga naxüna na nüxü yamáäxücèx rü inabagüxéēaxücèx na Tupana tama napoxcuexücèx. Natürü ñuxma ya Tupana rü tükü nüxü nangechaü i törü chixexü yerü törü pecaducèx nayu ga Ngechuchu rü nagü inanaba. Rü yexguma chi tâü chima nayuxgu rü nagü inabaägu, rü taxucürüwa chima Tupana tükü nüxü nangechaü i törü pecadugü.

Cristu rü nayu na iyanaxoxéēaxücèx i pecadu

²³ Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümaxüchima Moïchémaä nüxü nixu na paigü duüxügüarü pecaducèx nadèixü ga naxünagü rü inabaäxü ga nagü na yemaäcü Tupana tama napoxcuexücèx ga duüxügü. Natürü i ñuxma i yixema na Tupana tükü dexü, rü tükü nangëxma i tachica i daxüguxü i naänewa yerü Nane ya Cristutama törü pecaducèx nayu rü inanaba ga nagü. Rü yima nagü rü Tupanapéxewa rü poraäcü ngëma naxünagügüarü yexera narüporamaä. ²⁴ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüküxü guma ípata ga naxchirunaxcèx ga duüxügü üxünegu naxücu ya Cristu na ngëma taétüwa nachogüxücèx. Erü nüma ya Cristu rü marü Tupanaxütaxwaxüchi nangu i daxüguxü i naänewa. Rü ngëma Nanatüpëxewa nangëxma i ñuxma na ngëma taétüwa nachogüxücèx. ²⁵ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüküxü guxüguma Nanatüna nügü naxäécha na ngëmaäcü taxcèx nayuuuxücèx. Rü yema Yudíugüarü paigüarü äëgxacügü rü gúcü ga taunecügügü guma ípata ga üünenegu nachocuxü na yéma Tupanana naxägüäxücèx ga

guma naxünagügü. ²⁶ Natürü ya Cristu, rü taxucèxma tükçüü gúcü ya taunecügügu Tupanana nügü naxäécha, erü ngëxguma chi ngëmaäcü yixígu rü chi noxri naâne ixügügumama rü chi marü muëxpüxcüna taxcèx nayu. Natürü ñomaücüü ga Cristu rü marü ñoma ga naânewa nangu na wüxicanatama nügü inaxäxüçèx rü pecaducèx nayuxüçèx. ²⁷⁻²⁸ Rü ngëma na wüxicanatama nayuexü i duüxügü naxüpa na Tupanapéxewa nangugüxü, rü yexgumarüütama ga Cristu rü wüxicanatama nügü inaxä rü nayu na iyanaxoxëëäxüçèx i muxüma i duüxügüarü pecadugü. Natürü wena taxarü núma naxü. Rü ngëxguma wena núma naxüxgu rü tama pecaduarü oxëëwa tá núma naxü. Natürü tá núma naxü na namaxëëäxüçèx i guxüma i ngëma duüxügü i aixcüma ínanguxëëgüxü.

10

¹ Rü yema mugü ga Moïché ümatüxü rü írarüwatama yema duüxügüçèx nanangoxëë ga tacü tá na naxüxü ga Cristu. Natürü ga yema mugü rü tama aixcüma Cristurüü napora, yerü taxucüruwama Tupanapéxewa nayamexëë ga yema duüxügü woo gúcü ga taunecügügu Tupanacèx nanadaixü ga naxünagü na yemaäcü Tupanana nangaicamagüxüçèx. Rü yemaäcü ga yema mugü rü taxucüruwama Cristurüü nanamaxëë ga yema duüxügü. ² Rü yexguma chi yema mugü aixcüma yema duüxügüxü imexëëgu ga Tupanapéxewa, rü tâü chima nagu narüxñüeëcha na yapecaduäxü, rü chi nüxü narüxoé na naxünagü Tupanacèx nadëixü. ³ Natürü woo gúcü ga taunecügügu Tupanacèx naxünagü nadëixü ga duüxügü, rü tama norü pecadu inayarüxoé. Rü yema rü norü pecaduarü cuèxächixëëruümare nixü. ⁴ Yerü guma nagü ga yema wocagü rü chibugü rü tama napora na iyanaxoxëëäxüçèx ga pecadugü. ⁵ Rü yemacèx ga Cristu ga yexguma ñoma ga naânewa naxüxchaügu, rü Nanatüxü ñanagürü:

“Tama cunaxwèxe na naxünagü cuxcèx nadëixü i duüxügü na naxütanügüäxüçèx i norü pecadugü. Natürü cunamexëë i ñaâ chaxune na ngëmamaä chanaxütanüxüçèx i pecadu. ⁶ Rü tama namaä cutaäe i ngëma naxünagü i cuxna naxämaregüxü rü cuxcèx nadëixü rü yagugüxü na naxütanügüäxüçèx i norü pecadugü. ⁷ Rü yemacèx rü ñacharügü: ‘Düçèx, Pa Chaunatüx, daxe chixü, rü nuä cupëxewa changëxma na chanaxüxüçèx i curü ngúchaü rü na chayuxüçèx, ngëma curü orewa chauchiga naxümatüxürüü’, ñacharügü”.

⁸ Rü yemaäcü ga Cristu rü nüxü nixü na Tupana rü tama aixcüma namaä nataäéxü ga yema na naxcèx nadaiäxü ga naxünagü rü naxcèx yagugüäxü na naxütanügüäxüçèx ga norü pecadugü woo yema mugü ga Moïché ümatüxüwa rü duüxügüxü namu na naxügüäxü ga guxüma ga yema. ⁹ Rü yemawena ga Cristu, rü ñanagürü ta:

“Düçèx, Pa Chaunatüx, daxe chixü, rü nuä cupëxewa changëxma na chanaxüxüçèx i curü ngúchaü rü duüxügüarü pecaducèx na chayuxüçèx”,

ñanagürü. Rü yemawa nüxü tacuèx na Tupana rü marü iyanaxoxëëäxü na naxünagü naxcèx nadëixü, yerü Nanexü ningucuchixëë na pecaducèx nayuxü. ¹⁰ Rü ñüxma na Ngechuchu ya Cristu naxüxü ga yema Tupanaärü ngúchaü, rü ngëmacèx nixü i ñüxma i Tupanapéxewa ixüünexü i yixema. Yerü núma ga Cristu rü Tupanana nügü naxä na wüxicanatama guxääärü pecaducèx nayuxü. ¹¹ Rü guxüma i Yudíugüarü paigü rü wüxicigü i ngunexügu rü tupaucawa nangëxmagüxü na Tupanana naxägüäxüçèx i naxünagü i naxcèx nadaiiixü. Rü guxüguma yemaäcü nanaxügüxü natürü taguma aixcüma

inayarüxo ga norü pecadugü woo yemaäcü na naxügxüäxü. ¹² Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxä na guxääärü pecaducèx nayuxüçèx. Rü yemawena rü ñuxüchi daxüwa naxü rü Tupanaäärü tögünecüwawa nayarüto, erü guxääärü äëxgacü nixi i ñuxmax. ¹³ Rü ngëma nixi i nangëxmaxü ñuxmatáta ya Tupana rü guxüma i norü uwanügxü nüxü nayexeraxëe. ¹⁴ Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxä rü nayu na guxüguma Tupanapëxewa timexüçèx ya yíxema Tupanacèx tükü yaxüünexëegüxe. Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüküçü wena nügü inaxä rü nayu, yerü wüxicanatama guxüma ningutanüxëe. ¹⁵⁻¹⁶ Rü Tupanaäe i Üünexü rü tükü nüxü nacuèxëe na aixcüma yiixü i ngëma, yerü nüma ga Tupana rü ñanagürü:

“Ngëguma nawa nanguxgu na wena ngëma Yudíugümaä ichaxunetaxü, rü wüxi i ngexwacaxüxü i uneta tá nüxna chaxä. Rü tá meä ngëma duüxügxü nüxü chacuèxëe i chorü mugü na aixcüma naäewa nangëxmagüxüçèx rü guxüguma naga naxñüexüçèx. ¹⁷ Rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i ngëma duüxügüarü pecadugü rü ngëma chixexü i naxügxü. Rü tagutáma wena nüxna chacuèxächi”, ñanagürü. ¹⁸ Rü ngëmaäcü nüxü tacuèx rü ngëguma Tupana duüxügüaxü nüxü ngechaügu i norü pecadugü, rü marü taxucèxma tüküçü nanaxwëxe na wena tacü i naxünnagü nüxna naxägxü naxcèx i pecadu.

Name nixi i Tupanana tangaicamagü

¹⁹⁻²⁰ Rü ngëmacèx i ñuxma, Pa Chaueneëgü, rü taxucèxma tüküçü tamuüe na Tupana íngëxmaxüwa ichocuxü na namaäxüchi idexagüxüçèx. Rü nuxcümaxüchima rü paigüarü äëxgacüxicatama yexma naxücu nagu ga guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga Tupana nawa yexmane. Rü taxucürüwama ngexerüxüxemare yexma taxücu. Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü marü inayanaxoxëe ga guxüma ga yema ga yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaägu na Tupana íngëxmaxüwa tükü yachocuxëexüçèx rü namaäxüchi idexagüxüçèx. Rü woo taxucürüwama Tupanana tangaicamagü ga noxrix, natürü nüma ga Cristu rü nayu na tükü namaxëxëexüçèx. Rü nagagu nixi i ñuxma i Tupanaxütawa ingugüxü. ²¹ Rü nüma nixi i Tupanapëxewa tükü nangüxëexü i guxäma i yixema i Tupanaäärü duüxügü ixígüxe. ²² Rü ñuxma na tükü nangëxmaxü ya törü ngüxëeरü i Tupanapëxewa, rü tanaxwëxe i ngearü chixexüäcüma Tupanana tangaicamagü na namaäxüchi idexagüxüçèx. Rü tanaxwëxe i aixcüma tayaxögü na nüma rü tá meä tükü nayaxuxü yerü Cristu rü taxcèx nayu na tükü iyanaxoxëeäxüçèx i törü chixexü rü yemacèx marü naegagu ítabaiü. ²³ Rü tanaxwëxe i aixcüma meä Cristuaxü tayaxögüeche yerü nagümaä tükü inayanaxoxëe ga törü chixexü. Rü ngëmacèx ítananguxëe na wena taxarü nüma naxüxü na Nanatüxütawa tükü nagagüxü. Rü taguma tanaxwëxe na nüxü rüxoexü na yaxögxü, rü bai i írarüwa. Erü Tupana ga tamaä ixunetacü na tükü nangüxëexü, rü aixcümaxüchi tá nayanguxëe i guxüma ga yema tamaä nüxü yaxuxü. ²⁴ Rü ñuxma na ngëmaäcü tükü nangüxëexü ya Tupana, rü name nixi i guxüguma naxcèx tadaugü na ñuxäcü wüxicigü yigü rüngüxëegüxü na yexeraäcü yigü ingechaügxüçèx rü mexü ixügxüçèx. ²⁵ Rü name nixi i guxüguma törü ngutaquëxegüwa na íngugüxü. Erü nümaxü rü marü nüxü narüxoe na ngutaquëxewa naxixü, rü tama tanaxwëxe na ngëgumarüü ixígüxü. Rü ngëmacèx name nixi i yigüaxü tanangúchaüxëe na ingutaquëxegüxü. Rü ñuxma na nüxü icuáxü na marü yangaicaxü ya törü Cori, rü yexeraäcü tanaxwëxe na yigüaxü nangúchaüxëexü. ²⁶ Natürü ngëguma chi texé Cristuaxü yaxöchirëxgu ga noxrix rü ñuxüchi noxtacüma nüxü tarüxoxtu, rü marü nataxuma na ñuxäcü

namexēēxü i ngēma tümaärü pecadu i Tupanapēxewa. ²⁷ Erü ngēxguma chi ngēmaäcü noxtacüma Cristuxü tarüxoxtü, rü aixcümaxüchi tá tanayaxu i ngēma poxcu i äucümaxü i Tupana tá tüxü namaä poxcuxü rü yima üxü ya iyaurane ya nawa tá ínaguxüne i ngēma Tupanamaä rüxwanügütü. Rü ngēxīcatama nixi i tüxü ínanguxēēxü ya yíxema Cristuxü rüxoxe. ²⁸ Rü nüxü tacuèx rü yexguma texé tama Moichéarü mugüga ñügu rü nayexmagu ga taxre rü ēxna tomaēxpüx ga duüxügü ga tüxü daugüxü rü tüxü ixugüexü na aixcüma tama naga taxñüxü, rü äëxgacügü rü noxtacüma tüxü nimèxgü rü tama nüxü tangechaütümügütü. ²⁹ Natürü Tupana rü aixcüma yexeraäcü tá nanapoxcue i ngēma duüxügü i tama Nanega ñüexü rü yima nagü ya pecaduarü piruüxü oexü rü Naäe i Üünexü i nüxü ngechaüxümaä guxchigagütü. ³⁰ Rü meäma nüxü tacuèx rü Tupana rü tama natücxema ñanagürü:

“Choma tá nixi i namaä nüxü chacuáxü na tacü tá namaä chaxüxü i guxüma i ngēma chixexü ügütü. Rü aixcüma tá chanapoxcu”, ñanagürü. Rü yexgumarüü ta ñanagürü:

“Choma tátama nixi i nüxna chaçaxü i wüxichigü i chorü duüxügü i norü maxüchiga”,

ñanagürü. ³¹ Rü dütçax, rü aixcüma namaxü ya Tupana, rü ngēmacèx ega tama naga ixñüegu rü wüxi i äucümaxüchixü nixi na namēxgu inguxü na tüxü napoxcuxücèx. ³² Rü dütçax, name nixi i nüxna pecuèxächie ga ñuxäcü na yiixü ga yexguma noxri Cristuxü peyauxtü. Rü yexguma ga pema rü yema na peyaxögüxügagu rü poraäcü guxchaxügü pexü nangupetü, natürü tama Cristuxü perüxoe rü bai ga írarüwa. ³³ Rü ñuxre ga pema rü duüxügü pemaä naguxchigagü rü guxäpēxewa pexü niçuaixgü. Rü toguäx ga pema rü pegü ipeyaxägü na yema pemüçügürüü ngúxü pingegüxücèx. ³⁴ Rü pema rü pexü nangechaütümügü ga yema petanüxügü ga yaxögüxü ga poxcupataüwa yexmagütü. Rü taäeäcüma yaxna namaä pexñüe ga yema tama yaxögüxü ga pexna napuxüxü ga perü yemaxügü. Rü tama naxcèx pexoegaäe, yerü meäma nüxü pecuèx rü daxüguxü i nañnewa pexü nangēxma i ngēma perü ngēmaxügarü yexera ixixü, erü tagutáma nagux. ³⁵ Rü ngēmacèx i ñuxmax, rü tama name na nüxü perüxoexü na Cristuaxü peyaxögüxü woo tacü pexü üpetügu. Erü marü nüxü pecuèx rü Tupana rü aixcümaxüchi tá pexna nanaxä i perü ãmare i maxü i taguma gúxü, erü Cristuaxü peyaxögü. ³⁶ Rü ngēma guxchaxügü i pexü ngupetüxü, rü name nixi i yaxna namaä pexñüe na penaxüxücèx i Tupanaärü ngúchaü rü penayaxuxücèx i ngēma ãmare i pemaä inaxunetaxü. ³⁷ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Paxaxüchi tá wenaxärü núma naxü ya Cristu. Rü aixcüma tãütáma nuxcü ínangu. ³⁸ Natürü yíxema tümaärü õgagu chopéxewa mexë, rü name nixi i guxüguma tayaxööcüma chauxcèx tamaxü. Natürü ngēxguma nüxü tarüxoxtü na tayaxööxü, rü choma rü tãütáma tûmamaä chataäe”, ñanagürü.

³⁹ Natürü i yixema rü tama ngēma duüxügü i nüxü rüxoexü i Tupana tá poxcuexürrüü tixigü. Erü yixema rü ngēma yaxögüxütanüxü tixigü, rü ngēmacèx tüxü nangēxma i maxü i taguma gúxü.

11

Tórü õchiga

¹ Rü ñuxma rü törü õgagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma tá nayauxgütü i guxüma i ngēma irünguxéēgütü ga Tupana tamaä ixunetaxü. Rü ngēma törü õgagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá yanguxéēxü i ngēma norü uneta i ñuxma tauta nüxü idauxü. ² Rü ñuxre ga nuxcümaügütü ga törü oxigü rü Tupanaäxü nayaxögü, rü yemacèx ga Tupana rü namaä nataäe. ³ Rü

ngēma tórü õgagu nixī i nüxü icuáxü na aixcüma yiñxü na Tupana rü norü oremaāmare nangoxēēäxü ga ñoma ga naāne rü üèxcü rü tauemacü rü woramcurigü rü ẽxtagü. Rü yemaäcü ga Tupana, rü ngürüwa nanangoxēēmare ga guxüma i ngēma ñuxma nüxü idauxü. ⁴ Rü guma nuxcümaäcü ga Abé rü Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacèx Tupanaga naxñü rü nüxna nanaxä ga wüxi ga naxña ga Tupanacèx yamáxü. Natürü ga naēneē ga Cař rü tama Tupanaga naxñü rü tama nüxna nanaxä ga yema āmare ga Tupana nüxü naxwèxexü. Rü yemacèx ga Tupana rü woo tama Cařmaä nataäe, natürü Abémaä nataäe rü nüxü nixu na mecü yiñxü yerü nayaxö rü naga naxñü. Rü ngēmacèx i ñuxmax na woo nayuxü ga Abé, natürü wüxi i törü cuèxrü nixī. Erü nawa nixī i nüxü icuáxü na Tupana naxwèxexü na yaxõgütü rü naga ixñüñexü. ⁵ Rü Enó rü ta Tupanaäxü nayaxö rü naga naxñü. Rü yemacèx nixī ga namaxäcütama yagaäxü na tama nayuxüçèx. Rü namüçüga rü taguma nüxü inayangaugü, yerü Tupana nayaga. Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü yexguma tauta yagaägu, ga Enó rü nanaxü ga yema Tupana naxwèxexü. ⁶ Natürü taxuacüma Tupana tamaä nataäe ega tama nüxü yaxõgütü. Rü yíxema namaä āmütüchaňxë, rü tanaxwèxe na tayaxõxü na aixcümaxüchi nangēxmaxü i nüma rü aixcüma tükü nangüxēēxü ya yíxema naxcèx daugüxe rü naga ïnüñexë. ⁷ Rü yexguma Noëmaä yadeaxgu ga Tupana, rü nüma ga Noë rü nayaxö rü naga naxñü. Rü Tupana rü namaä nüxü nixu rü tá na ïnanguxēēäxü ga mucü ga taxüchicü ga taguma duňxügü nüxü daucü rü tá guxüwama inanguanexëecü. Rü namaä nüxü nixu ga na naxüäxüçèx ga wüxi ga wapuru ga taxüne na tama nayuexüçèx ga nüma rü namèx rü nanegü rü naneäxgü. Rü Tupanaga naxñü ga Noë, rü nanaxü ga guma wapuru, rü yemaäcü tama nayue ga nüma rü napatacüäx. Rü yemaäcü Tupanaäxü nayaxö. Natürü yema togü ga duňxügü rü tama nayaxö, rü yemacèx Tupana nanapoxcue. Natürü nüma ga Tupana rü Noëxü nixu na napëxewa namexü, yerü nüxü nayaxö. ⁸ Rü guma törü oxi ga Abráü, rü Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacèx nixī ga naga naxñüxü rü nüxna yaxñüxü ga nanatüchiňâne na nawa naxñüxüçèx ga yema naāne ga Tupana tá nüxna äxü na noxrüxüchi yiñxüçèx. Rü yemaäcü nanaxü ga yexguma Tupana namuxgu. Rü nanatüchiňânewa inaxüächi ga Abráü woo tama nüxü na nacuáxü ga ngextá tá na naxñüxü. ⁹ Rü yexguma nawa nanguxgu ga yema naāne ga Tupana namaä ixunetaxü, rü ñoma yexma naxñüneäxüřüümare ūpata ga naxchirunaxcèxmaämare naxächiü. Rü yexgumarüüntama nixigü ga nane ga Ichaá rü nataa ga Acobu, yerü yexguma nayaegu rü Abráürüü ñoma yexma naxñüneäxüřüümare nixigü ga yema naānewa. Rü yemaäcü nixigü ga guxüma ga nümagü ga na woo Tupana rü namaä inaxunetaxü ga na noxrüxüchi yiñxüçèx ga yema naāne. ¹⁰ Rü yemaäcü ga Abráü, rü woo ñoma yexma naxñüneäxüřüümare yéma nayexma, natürü Tupanaäxü nayaxöchigüama, yerü nüxü nacuèx na Tupana tá daxüguxü i naānewa na nagaxü nawa ya yima ūane ya nümatama naxüxüne ya tagutáma iyarüxoüne. ¹¹ Rü yexgumarüüntama iyixü ga Abráü namèx ga Chara. Rü woo ga na taguma naxñäxüçüchiréxü yerü marü iyaxüchi, natürü ixñäxäcü yerü iyaxööma na Tupana rü aixcüma tá yanguxëēäxü ga yema norü uneta ga tá na naxñäxäcüxü. ¹² Rü yemaäcü ga Abráü rü woo marü yaguäxüchi na yiñxü, natürü düxwa nüxü nayexma ga wüxi ga nane, rü gumawa ne naxü ga muxüma ga nataagü. Rü ñuxma rü ñoma ẽxtagürüü namuxüchi, rü ñoma naxnütü ya taxuacüma yaxugüçürüü nixigü, yerü yemaäcü Abráümaä inaxuneta ga Tupana. ¹³ Natürü nümagü ga Abráü rü Ichaá rü Acobu rü nayue, rü yemacèx tama nüxü nadaugü ga guxüma ga nataagü i ñuxma ngëxmagüxü, rü tama namaä inacuèxgü ga yema naāne ga noxri Abráümaä

nüxű yaxuxű ga Tupana. Natürü Tupanaăxű nayaxōgüama, rü yemacèx nüxű nacuèxgű rü Tupana rü tá aixcüma na yanguxēēăxű ga yema norü uneta ga namaă nüxű yaxuxű. Rü nataăegü yerü nüxű nacuèxgű na tăütáma guxăguma ñoma ga naănewa na nayexmagüechaxű, rü yemacèx nüxű nixugüe na to i nachiăneçüăxrüümare yixigüxű ga ñoma ga naănewa. ¹⁴ Rü nümagü rü yema oremaă meăma tăxű nüxű nacuèxēe na tama ñoma ga naăneguxicatama naxinüexű natürü ínanguxēēgüăxű i to i nachica i daxăguxű i naănewa ngĕxmaxű. ¹⁵ Rü nümagü rü yexguma chi nanaxwèxegüga naxcèx na nawoeguxű ga yema naăne ga noxri nawa ne naxixű, rü tău chima nüxű naguxcha rü chi naxcèx nawoegu. ¹⁶ Natürü ga nümagü rü nüxű nangúchaăgü i ngĕma naăne i mexăchixű i daxăwa ngĕxmaxű i Tupanaxătawa. Rü yemacèx nixi ga Tupana ga tama naxănexű na nügü yaxuxű na norü Tupana yiixű. Yerü nüma ga Tupana rü naxcèx nanamexēe ga wüxi ga īane ya daxăguxű i naănewa ngĕxmane. ¹⁷⁻¹⁸ Rü Tupana ga noxri rü Abrăămaă nüxű nixu rü ñanagürü:

“Cune ya Ichaáwa tá cuxű nangĕxma i muxăchixătama i cutaagü”, ñanagürü. Rü Abrăă řü nayaxō na Tupana rü aixcümaxăchi tá na yanguxēēăxű ga yema namaă inaxunetaxű. Rü yemacèx ga yexguma Tupana nüxű üxgu rü Ichaácèx nüxna nacaxgu na naxcèx yamăăxăcèx, rü nüma ga Abrăă řü tama nanachuxu. Rü ínamemare na Tupanacèx yamăăxű ga guma nane ga nügümaă wüxicacü. ¹⁹ Yerü nüma ga Abrăă řü nayaxō na Tupanaăxű natauxchaxű na wena namaxĕēăxű i yuexű. Rü yemacèx ga Abrăă řü ínamemare na Tupanacèx nanexű yamăxű yerü nayaxō na Tupana rü wena tá namaxĕēăxű. Rü aixcümaxăchi yemaăcü Abrăăcèx nanaxü ga Tupana, yerü woo ñoma marü nayuxărüü nixi ga nane, natürü ga Tupana rü maxăcü nüxna nanamu. Rü yema řü wüxi ga törü cuëxruü nixi na ñuxăcü aixcüma yaxăoăxű ga Abrăă. ²⁰ Rü guma Ichaá řü ta Tupanaăxű nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu, rü nayumüx řü Tupanana naca na nanegü ga Acobu řü Echaúxű nangăxēēăxăcèx. Rü yemaăcü nayumüx yerü aixcüma nayaxō na Tupana tá yanguxēēxű ga yema nüxna naxcèx naçaxű. ²¹ Rü guma Acobu řü ta Tupanaăxű nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu řü nayuxchaăgü, rü norü caxăxămaă nügü inachixēe řü Tupanaxă nicuèxüü. Rü nayumüx řü Tupanana naca na nataagü ga Yúche nanegăxű nangăxēēăxăcèx. Rü yemaăcü nayumüx yerü aixcüma nayaxō na Tupana tá yanguxēēxű ga yema Abrăămaă inaxunetaxű. ²² Rü guma Yúche řü ta Tupanaăxű nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma nayuxchaăgü, řü natanăxăgümaă nüxű nixu řü ñanagürü:

“Tataagü řü yixcüra řü tá ínachoxű i nuă Equituanewa na nawa naxixăcèx i ngĕma naăne ga Tupana törü oxi ga Abrăămaă nüxű ixuxű. Rü ngĕxguma ngĕma naxixgu, řü chanaxwèxe ya chauxchinèxăgü řü ta ngĕma nanana na ngĕxma yatëgxüăxăcèx”, ñanagürü. ²³ Rü yemawena řü mucüma ga taunecügü řü nimu ga yema duăxăgü ga Equituanewa. Rü yema nachiăneărü aăxgacü, řü tama nanaxwèxe na yexeraăcü yamuëtanăxű, řü yemacèx nanamu na tăxű nadăixăcèx ga guxăma ga buxe ga iyatüxe ga yexwacèx ibuetanăxű. Natürü nanatü řü naă ga guma törü oxi ga Moăché, řü aixcüma Tupanaăxű tayaxōgü. Rü yemacèx ga yexguma noxri nabuxgu ga Moăché, řü tomaăxpüx ga tauemacügi itayacăxgü, yerü nüxű tadaugü na namexăchixű řü tama naxcèx tamuăe ga yema Equituanearü aăxgacüarü ore ga woo na naxunagüăxű ga na buxe tăxű nadăixű. ²⁴⁻²⁵ Rü Moăché řü ta Tupanaăxű nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu řü tama nanaxwèxe na nügü yaxuxű

na Equituaneärü ãëxgacüxacü ngîne na yiixü, yerü naxcèx rü narümemaaë na natanüxügü ga Yudíugümaä wüxigu ngúxü yangexü. Rü tama nanaxwèxe na tacü ga ñoma ga naâneärü chixexümaä nügü na nataâexêexü, yerü nüxü nacuèx rü yema taäe rü paxaâchiruümare nixi. ²⁶ Rü yexgumarüü na daxüguxü ga naânenaa na yaxüxü ga Cristu na ngúxü yangexüçèx, rü yexgumarüü ta nixi ga Moïché ga ãëxgacüpatana na yaxüxü, yerü naxcèx rü narümemaaë na natanüxügü ga Yudíugümaä wüxigu ngúxü yangexü. Natürü taxucèxma yema ngúxügu narüxñü, yerü nüxü nacuèx rü tá wüxi i ngunexügu Tupanaxüttawa na nayauxâxü i norü natanü. ²⁷⁻²⁸ Rü yema na yaxööoxüçèx nixi ga Tupanaga naxñüxü ga Moïché. Rü yemacèx ga yexguma Tupana namuxgu ga na naxüâxü ga üpetüchiga, rü nayanguxêe ga yema Tupana namuxü. Rü nüma ga Moïché rü guxüma ga natanüxügü ga Yudíugüxü namu na wüxichigü ga İpatawa yamââxüçèx ga wüxi ga carnerux-acü na yemagümaä namaxcuâxüçèx ga naâxpata>tagü. Rü ñanagürü nüxü:

“Ñoma i chütaxügu rü tá Tupana núma Equituanewa nanamu i wüxi i norü orearü ngeruü i daxüçüäx rü tá nanadai ya yima nüxira bucü ya Eqüituanecüäxgü nane i wüxichigü ya İpatawa. Natürü ngëgxuma yima nagümaä penamaxcuxgu i perü iäxpata, rü tâtitáma pechiügu naxücu”, ñanagürü. Rü yemaäcü ga Moïché rü Tupanaga naxñü yerü nüxü nayaxö. Rü yemacèx ga yema orearü ngeruü ga daxüçüäx rü taxuüma ga Yudíugünexü nimèx. Rü yema na yaxööoxüçèx nixi ga ínaxüxüxü ga Equituarü naânewa, rü tama naxcèx namuüxü na guma Equituaneärü ãëxgacü tá namaä nanuxü. Rü taguma nüxü narüxo ga Tupanawe na naxüxü, yerü Tupana ya ëxügucüärü ngúchaü naxü. ²⁹ Rü yema duüxügü ga Moïchéwe rüxixü rü ta nayaxögü. Rü yemacèx ga yexguma yema Taxtü ga Dauchiüxüwa nangugügu, rü yema dexá rü nüguna nixigachi, rü nipaaneächi, rü yéma nichoü. Natürü yexguma yema Equituanecüäx ga churaragü ga nawe ngëgxü nawe ichoügu, rü yexma nayiamaa, yerü wenaxârü nüguna naxi ga yema dexá. ³⁰ Rü yexguma guma iäne ga Yericüwa nangugügu ga yema duüxügü, rü taxucürüwama nichocu, yerü guxüwama naxâxtapüx. Natürü Tupanaâxü nayaxögü, rü yemacèx Tupanaga naxñüe rü 7 ga ngunexü nüxü ínichoegüâchitanüçüü, yema Tupana namaä nüxü ixuxürüü. Natürü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu, rü nüechama niwëxütapüx, rü yemaäcü nichocu. ³¹ Natürü yema nge ga Yericúcüäx ga Raá, rü woo chixri imaxü ga noxrix, natürü yexguma yéma nangugügu ga yema taxre ga Yudíugü ga bexma ngugütaewa yéma ixü, rü ngîma iyixi ga nüxü nangüxêexü. Rü yemacèx tama yema togü ga Yericúcüäx ga tama Tupanaga ñüexürüü iyu, yerü Tupanaâxü iyaxö. ³² ¿Rü ñuxma rü tacü i togü i duüxügüchigaxü tá pemaä chixuxü? Rü changechica na pemaä nüxü chixuxüçèx i nachiga ga yema nuxcümaügxü ga ãëxgacügü ga Yedeü rü Bará rü Chaüchóü rü Yeté rü Dabí rü Chamue, rü guxüma ga nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruügü. ³³ Rü yema na yaxögüâxüçèx nixi ga Tupana nüxü rüngüxêexü. Rü yemaäcü to ga nachiüânegüärü ãëxgacügüxü narüporamaëgü, rü meâma norü duüxügümaä inacuèxgü rü aixcüma nanayauxgü ga yema Tupana namaä ixunetaxü. Rü yemacèx ga yexguma woo aitanügu yatëxcuchigüägu, rü taxuüma namaä naxü ga aigü yerü Tupana nüxna nadau. ³⁴ Rü yexguma norü uwanügü üxüketüwa yawocuxgu, rü taxuüma nüxü naxüpetü rü tama nixaë, yerü Tupanaâxü nayaxögü rü nüma rü nüxna nadau. Rü yexguma togü taramaaä nadaixchaügu, rü Tupana nüxü narüngüxêe na taxuüma nüxü üpetüxüçèx. Rü yexguma naturaegu rü norü uwanügü nadaixchaügu, rü Tupana nanaporaexëe. Rü yexguma to ga nachiüâneärü churaragümaä

nügü nadaixgu, rü yema togü ga churaragüxü narüyexeragü. ³⁵ Rü nayexma ga ngexügü ga yuexacüxü, natürü yema naxäcügü rü wenaxärü ínarüdagü yerü Tupanaäxü nayaxögü. Natürü nayexma ga togü ga poraäcü ngúxü ingegüxü yerü norü uwanügü yemaäcü namaä nachopetü na Tupanaxü ínatègxüçèx. Natürü ga nümagü rü tama Tupanaxü ínatègxü rü yemacèx nayue, yerü naxcèx rü narümemaë nixí na wena namaxëxü rü nayauxgüäxü i ngëma maxü i taguma gúxü. ³⁶ Rü nayexma ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga duňxügü nüxü cugüexü, rü yaçuaixgxüxü, rü cadenamaä yanèixgxüxü, rü poxcupataügu nawocuxü. ³⁷ Rü ñuxre ga nümagü rü nutamaä ínanamuxüchigü rü yemaäcü nanadai. Rü togü rü nayawäxyegü rü nayue. Rü ñuxre ga togü rü ngúxü nüxü ningexëegü na Tupanaxü ínatègxüçèx. Rü togü rü taramaä nanadai. Rü ñuxre ga nümagü rü nu ne nanaximare rü carneruchèxmüü rü chibuchèxmüümaämare nixäxchiru. Rü taxuüma nüxü nayexma, rü nanaxixächiäegü yerü norü uwanügü rü chixri namaä nachopetü. ³⁸ Rü ñoma ga naänecüäx rü naxchi naxaie, natürü Tupana rü nüxü nangechaü. Rü ñoma ga naännewa rü norü uwanügüchaxwa nu ne nanaximare ga taxúema íxäpataxüwa. Rü ngürüanegu nipexütanümare yerü nangepatagü. ³⁹ Rü guxüma ga yema nuxcümaügüxü ga duňxügü woo norü ògagu Tupana namaä na taäexü, natürü taxuüma ga yema duňxügü rü nüxü nadau ga yema mexügü ga Tupana namaä nüxü ixuxü. ⁴⁰ Rü yemaäcü namaä nangupetü ga yema duňxügü, yerü ga Tupana rü tagu narüxñü rü tama nanaxwèxe na nüxíra nüxíca yamexëegüäxü, natürü nanaxwèxe na tamaä wüxigu yamexëegüäxü. Rü ñuxma i yixema na yaxögüxü, rü yema nuxcümaügüxü ga duňxügürüü Tupanaärü duňxügü tixígü, yerü Nane ya Ngechuchu rü guxäcèxma nayu. Rü wüxi i ngunexü rü tá taxcèx núma naxü na nügüxtawa tüxü nagagüxüçèx na ngëma ingëxmagüechaxüçèx.

12

Name nixí i Ngechuchucümagu taxí

¹ Rü ñuxma na nüxü icuáxü na ñuxäcü aixcüma Tupanaäxü yaxögüäxü ga guxüma ga yema nuxcümaügüxü ga duňxügü, rü ngëma rü wüxi i törü cuèxruü nixí na ñuxäcü Tupana naxwèxexü na naxcèx imaxëxü. Rü ngëmacèx i ñuxmax, jrü ngíxä nüxü tarüxoë i guxüma i ngëma pecadu i tüxü ítüexëexü rü tüxü naguxchaxëexü na meä yaxögüxü! ² Rü ngíxä paxa naxcèx tadaugü na meä Tupanacèx imaxëxü rü guxüguma aixcüma naxüxü i ngëma tüxü nanaxwèxexü! ² Rü name nixí i tanangugü na ñuxäcü namaxüxü ga Ngechuchu rü nagu taxí i nacüma. Yerü nüma nixí ga nuxcüma nagu naxñüxü na ñuxäcü törü ògagu tá tüxü namaxëxëexü rü nüma nixí i tüxü nangüxëexü na aixcüma meä yaxögüechaxüçèx na ngëmaäcü naxüxtawa ingugüxüçèx. Rü nüma rü tama nügü nachüxu na curuchawa ngúxü yangexü, rü tama nagu narüxñü ga yema ãne na yangexü, natürü nataäexüchi yerü nüxü nacuëx na yemawena rü tá muxüma i duňxügü nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma rü Tupanaärü tügünecüwawa narüto na ngëma guxäärrü äëxgacü yiïxüçèx. ³ Rü name nixí i penangugü rü nagu perüxñüe na ñuxäcü ga Ngechuchu rü yaxna namaä naxñüxü ga yema ngúxü ga nüxü yangexëegüxü ga yema duňxügü ga pecaduäxgüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yemaäcü yema ngúxümaä yaxna naxñü na pema rü tama nüxü perüchauxüçèx rü tama nüxü perüxoexüçèx na nüxü peyaxögüxü. ⁴ Rü ñuxma i pema na peyaxögüxü, rü ngúxü pingegü erü pecaduxü perüxoë. Natürü taxúema ga petanüwa rü yemacèx Cristurüü yuwa tangu. ⁵ Rü name nixí i nüxna

pecuèxāchie i norü ore ya Tupana i namaã pexü yaxucuxēgxü i ñuxma na naxācügü pixigüxü. Erü ngëma norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Chaunex, jtäxü i nüxü cuxoxü i ngëxguma cuxü icharüwéxächixëegu! ⁶ Rü täxü i cuyarümaxächixü i ngëxguma cuxü chaxucuxëgu! Erü nüma ya Cori ya Tupana rü tükü inayarüwéxächixëe ya yíxema tükü nangechaňxë. Rü tükna nanaquaixca ya yíxema naxäcüxü tükü nayaxúxe, na ngëmaäcü tükü nanguxëexüçèx na ñuxäcü nanaxwèxexü na naxcèx tamaxüxü”,

ñanagürü. ⁷ Rü ngëmacèx i pemax, rü name nixi na yaxna namaã pexñüexü i ngëxguma Tupana pexna naquaixcagu. Erü ngëxguma ngëmaäcü pemaxä yixigu, rü pexü nüxü nacuèxëe na aixcüma naxäcügü pixigüxü. Erü guxüma i papá rü inayanawéxächixëe i ngëma aixcüma naxäcügü ixigüxü.

⁸ Natürü ngëxguma chi Tupana tama pexü iyarüwéxächixëegu, naxäcüguxü iyanawéxächixëexürrü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na tama aixcüma naxäcügü pixigüxü, rü ngenatüxü pixigüxü. ⁹ Rü wüxicigü i yixema ga yexguma ibuegu, rü tanatügü rü tükü taxucuxëgü, rü yixema rü tûmaga taxinüe rü tükü tangechaňgü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü yexeraäcü tanaxwèxe na naga ixñüexü ya Tanatü ya daxügucü na ngëmaäcü nayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁰ Rü tanatügü rü wüxi i paxaächicëxmare tükü taxucuxëgü na tûma tanaxwèxegüxüäcüma imaxëxüçèx. Natürü ya Tupana rü aixcüma törü mexüçèx nixi i tükü iyanawéxächixëexü na naxrüü ixüünegüxüçèx. ¹¹ Rü aixcüma tama tataäegü i ngëxguma Tupana tükü iyarüwéxächixëegu, erü tükü nangux. Natürü ngëmawena i ngëxguma naga ixñüegu rü yanguxëegu i ngëma tamaã nüxü yaxuxü, rü aixcüma tataäegü.

Naxäcüma na tama Tupanaga ixñüexü

¹² Rü ngëmacèx i ñuxma na ngúxü pingegüxü rü pipaexü na Tupanawe perüxixü, rü name nixi i pegü peporaexëëama na noxrirüütama meä peyaxögüxüçèx. ¹³ Rü name nixi i naxcèx pedaugü na Tupana pexü naxwèxexüäcüma aixcüma meä pemaxëxü, na yíxema ñuxma tama meä yaxögüxe rü meä tayaxögüxüçèx. ¹⁴ Rü naxcèx pedeüx na guxü i duüxügümaä pemecümaxü! Rü ngëxgumarüü ta name nixi i naxcèx pedau na Tupanapëxewa naxüünexü i perü maxü. Erü yíxema tama Tupanapëxewa üünexë rü täätäma törü Corixü tadau. ¹⁵ Rü pegüna pedaugü na taxúema nüxü oxüçèx i ngëma ngüxëe i Tupana tükü nangechaňäcüma tükna ãxü! Erü tama tanaxwèxe na texé petanüwa Cristuchi aixü rü ngëmaäcü togüxü chixexümaä taxucuxëxü na Cristuna tixügachixüçèx. ¹⁶ Rü tama name i texé i petanüwa rü naï i ngemaã na itapexü. Rü tama name na texé tûmaärü ngëmaxüçèx Tupanaxü na oxü. Rü yemaäcü nanaxü ga guma nuxcümaüçü ga Acobueneë ga Echaú. Yerü yexguma nataiyagu rü wüxi ga õnacèx nüxü naxo ga guxüma ga yema nüxna üxü ga nanatü chi nüxna ãxü. ¹⁷ Rü pema nüxü pecuèx rü yemawena ga yexguma nayauchaňagu ga yema noxri nüxna üxü, rü marü taxucürüwama nanayaxu, yerü marü naëneë ga rübumaëcüna tanaxä ga nanatü. Rü nüma ga Echaú rü woo poraäcü naxaxu, natürü marü taxucürüwama ñuxäcü nanayaxu. Rü ngëmawa nüxü tacuèx na ñuxäcü naxäcümaxü na törü ngëmaxüçèx Tupanaxü ixoxü. ¹⁸⁻²¹ Rü nuxcüma ga törü oxigü ga Moïchéwe rüxixü, rü nüxü naxinüe ga Tupanaga ga yexguma nüxü yangaicagüga guma mèxpüne ga Chinaígu ãegane. Rü nüxü nadaugü ga na yayauraxü ga guma mèxpüne rü poraäcü naxëänexü rü poraäcü buanecü ixüxü rü yabëixbëxanexü rü yaduruanexü. Rü poraäcü namuüe ga yema duüxügü, yerü nüxü naxinüe ga wüxi ga corneta ga tagane rü Tupana ga tagaäcü yéma ñacü:

“Ngēxguma chi wüxiie i petanüwa daa mèxpūnewa ūxgu jrü noxtacüma nutamaä tükü ípemuxüchiäcüma tükü pimá! Rü woo wüxi i pexüna yixigu jrü ngēxgumarüü ta ípenamuxüchiäcüma peyamá!”

ñanagürü. Rü yexguma yadeaxgu ga Tupana, rü poraäcü namuüe ga yema duüxügü. Rü norü muümaä Tupanaxü nacèxügü na íyachaxächixüçèx ga namaä na yadexaxü. Rü yema na poraäcü naxäücümäxüchixü ga yema nüxü nadaugüxü, rü yemacèx nixi ga nümatama ga Moïché ga ñaxü:

“Chorü muümaä chidurux i ñuxmax”, ñaxü. Rü yemaäcü nixi ga namaä nangupetüxü ga yema duüxügü ga Moïchémaä nayauxgüxü ga yema nüxiraüxü ga Tupanaärü mugü. Natürü i pemax, Pa Chaueneegüx, rü tama yemaäcü pexü naxüpetü ga yexguma penayauxgüga Tupanaärü ore i ngexwacaxüxü i Cristuchiga ixixü. ²² Rü ñuxma i pema rü taxucèxma pemuuë, yerü ga Cristu rü taxcèx nayu na Tupana ya guxüguma maxüçüxtawa tükü nagagüxüçèx, na guxüguma norü iäne ya daxügune ya Yerucharéügu äeganewa ingëxmagüxüçèx. Rü ngëma tá tangataquéxegü namaä i ngëma muxüchixüma i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na wüxigu namaä Tupanaxü icuèxüügxüçèx. ²³ Rü ñuxma i pemax, rü marü natanüxügü pixigü i guxüma i ngëma togü i duüxügü i Tupanaärü poperawa ngoxégagüxü. Rü marü naxcèx pexü ya Tupana ya yima guxänatáma cacü. Rü marü natanüwaama pexügü i guxüma ga yema duüxügü ga mecümagüxü ga yuexü ga Tupana imexëegüxü. ²⁴ Rü marü naxcèx pexü ya Ngechuchu ga taxcèx yucü na tükü namaxëxüçèx, ngëma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü tamaä nüxü ixuxürüü. Rü nagümaä pexü iyanaxoxëe ga perü chixexüga na aixcüma Tupanapéxewa pimexüçèx. Rü yexguma nüxcümäxüçü ga Abégü inabaxëe ga naeneë rü Tupana rü poxcu naxuegu. Natürü yexguma Cristugü ibaxgu rü Tupana rü duüxügümaä nanaxuegu i maxü i taguma gúxü. ²⁵ Rü ngëmacèx name nixi i pexuäegü na tama nüxü pexoexüçèx ya yima Tupana ya ñuxma tamaä idexacü. Rü dücax yema nuxcümaügüxü ga törü oxigü ga Moïchéwe rüxiyü rü taxucürüwa Tupanachaxwa nibuxmü na tama napoxcueäxüçèx ga yexguma Tupanaxü naxoegu rü tama naga naxinüegu ga yexguma Moïchéwe Tupana yaxucuxëgugu. Rü yema na taxucürüwa Tupanachaxwa yabuxmüsü ga nümagü, rü yexeraäcü tükü naguxcha i yixema na naxchaxwa ibuxmüsü ega tama naga ixinüegu i ñuxma na Cristuwa tükü yaxucuxëgüxü i nüma ya Tupana i daxüguxü i naännewa ngëxmacü. ²⁶ Rü yexguma Moïchéwe naxixgu ga törü oxigü, rü Tupana rü nagamaä nayaduruxanexëe. Natürü i ñuxma rü ñanagürü:

“Wena táxaru chayaduruxanexëe. Natürü ngëxguma ngëmaäcü chanaxüxgu rü täätäma ñoma i naänexïca chiduruxëe, natürü üèxcü rü woramacurigü rü éextagü rü tá ta chayaduruxgüxëe”, ñanagürü. ²⁷ Rü yema na:

“Wena táxaru chayaduruxanexëe”, ñaxü, rü ngëmawa nüxü tacuèx rü guxüma ga yema naxüxü i tama guxügucèx ixixü, rü Tupana tá inayanaxoxëe na ngëma guxügucèx ixixüxïcatama na íyaxügxüçèx. ²⁸ Rü ngëma na törü äëxgacü na yixü ya Tupana, rü guxügucèx nixi, rü tagutäma inayarüxo na noxrü ixigüxü. Rü ngëmacèx name nixi na Tupanana moxë ixägüxü, rü nüxü ingechaügüäcüma rü nüxü imuüeäcüma nüxü icuèxüügxü, ngëma nüma nanaxwëxexürüü. ²⁹ Erü törü Tupana, rü ñoma wüxi ya üxürüü aixcüma inayanaxoxëe i guxüma i törü chixexü.

Ñuxācü Tupanaxü tataāexēē

¹ Rü ñuxma rü tama name na nüxü perüçhäuexü na wüxicigü pegü pengechaügxü ñoma peeneëxü pengechaüxürü. ² Tama name na nüxü ipayarüngümäexü na meäma penayaxuxü i ngëma duüxügü i pepatawa ngugüxü. Erü nüxü tacuèx rü nümaxü ga yemaäcü naxügüxü rü ñuxguacü rü tama nüxü nacuáäcüma bexma Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüñäxü meä nayauxgü. ³ Rü name nixi i nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i poxcuexü, ñoma pema rü ta naxrüü pepoxcuexürü. Rü ngëxgumarüü ta name nixi nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i togü ngúxü nüxü ingexëegüxü, erü ngürüächi tá ta ngëmaäcü pexü nangupetü. ⁴ Rü ngëma yatügü i ämaxü rü name nixi i meä naxmèxmaä namaxë rü tükü nangechaügü. Rü ngëxgumarüü ta i ngexügü, rü name nixi i meä natemaä namaxë rü nüxü nangechaügü. Erü Tupana rü aixcüma tá nüxna naca rü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i naï i ngemaä rü éxna naï ya yatümaä ipexü. Rü ngëxgumarüü tá ta tükü napoxcue ya guxâma ya yíxema ngemëxäcüma rü ngeteäcüma tügümaä maxëmarexe. ⁵ Rü tama name na diëruguama perüxñüexü. Rü name nixi i namaä petaäegü i ngëma marü pexü ngëxmaxü. Yerü Tupana rü ñanagürü:

“Tagutáma cuxna chixü, rü tagutáma cuxü íchatèx”,
ñanagürü. ⁶ Rü ñuxma na nüxü icuáxü na ngëmaäcü tamaä inaxäñuxü, rü ngëmacèx tama taxäne na ñagüxü:

“Nüma ya Cori nixi ya choxü rüngüxëecü. Rü ngëmacèx taxucèxma chamuü.

Erü taxucüruwama texé tacü rü chixexü chomaä taxü”,
ñagüxü. ⁷ Rü name nixi i nüxna pecuëxächie ga yema perü dauruügü ga noxri pemaä icuáxü rü pemaä nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore. Rü name nixi i nagu perüxñüexü ga na ñuxäcü meä namaxëxü pepëxewa rü ñuxäcü meä yaxögüäcüma nayuexü. Rü name nixi ga nüma yaxögüäxürüü meä peyaxögü i pemax. ⁸ Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu rü guxüguma nayanguxëe i ngëma tamaä nüxü yaxuxü. Rü nuxcüma rü nayanguxëe ga norü ore, rü ñuxma rü ta nayanguxëe. Rü guxügutáma ngëmaäcü nixi. Rü ngëmacèx tanaxwèxe na aixcüma nüxü yaxögüxü. ⁹ Rü tama name i peyaxögü i ngëma nguxëëtaegü i tama toma pexü namaä tangüexëexü i tama Tupanaärü ixígüxü. Rü nuxcüma rü nagu taxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tükna nachuxuxü na tacü ixüxü rü tacü ingöxü. Natürü yema mugü rü taguma tükü naporaexëe ga na Tupanacèx imaxëxü. Rü ngëmacèx tanaxwèxe na Tupana ya tükü ngechaücüwa nayaxuxü i törü pora na aixcüma naxcèx imaxëxüçèx. ¹⁰ Rü ngëma duüxügü i Moïchearü mugügu ïxü, rü Tupanacèx naxüna nadai na tama napoxcueäxüçèx naxcèx i norü pecadu. Natürü tama nüxü nayaxögü ya Cristu ga törü pecaducèx yucü. Rü ngëmacèx taxucüruwama taxrüü nanayauxgü i ngëma ngüxëe i Cristu nüxna uaxüxü. ¹¹ Rü ngëma duüxügürü paiguarü äëxgacü, rü tupaucawa nanange ya nagü i naxüñagü na Tupanana naxäñüçèx na tama Tupana napoxcueüçèx i ngëma duüxügü. Natürü naxüñegü i ngëma naxüñagü, rü ïaneärü ïxpemawa nayanagugü. ¹² Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ïaneärü ïxpemawa ngúxü ninge rü nayu na nagümaätama Tupanacèx yaxüñegüxëëäxüçèx i duüxügü. ¹³ Rü ngëmacèx i yixema, rü name nixi i nüxna tixigachi i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü, rü name nixi i Ngechuchucèx taxü. Rü woo duüxügü tükü cugüegu, yema Ngechuchuxü na nacugüexürrüü, rü name nixi i naxrüü yaxna namaä taxñüexü. ¹⁴ Erü yixema na yaxögüxü, rü tääntáma ñoma i naäne i paxa tá gúxüwa tangëxmagüeche. Erü daxüguxü i naänewa tükü nangëxma i tachica. Rü ngëma tá nixi i ingugüxü na guxügutáma Tupanamaä ingëxmagüecheaxüçèx. ¹⁵ Rü ngëmacèx tanaxwèxe i Ngechuchu ya

Cristuégagu guxüguma Tupanaxü ticuèxüögü. Rü ngëma na taèxmaä nüxü icuèxüögüxü, rü ngëma nixi i ãmare i mexü i nüxna ixäxü. ¹⁶ ¡Rü tãxü i nüxü ipeyarüngümaëxü na togüxü perüngüxéexü rü namaä pengauxü i perü ngëmaxügü! Erü ngëma nixi i ãmare i Tupanana pexäxü i aixcüma namaä nataäexü. ¹⁷ ¡Rü naga pexñüe i ngëma perü dauruögü i pemaä icuèxgüxü, rü penaxüx i ngëma pemaä nüxü yaxuxü! Erü nümagü rü Tupanapexewa pexna nadaugü na meä pemaxëxüçèx erü nüxü nacuèxgü na Tupana tá nüxna çaxü i nachiga na ñuxäcü pexna nadaugüxü. Rü name nixi i meä namaä pemaxë i ngëma perü dauruögü na wüxi i taäe na yiixüçèx i ngëma norü puracü rü tama wüxi i norü guxchaxü na yiixüçèx. Erü ngëxguma chi wüxi i norü guxchaxü yixigu i ngëma norü puracü na pexna nadauxü, rü pema rü chi taxuüma i mexü nawa peyaxu i ngëma norü puracü. ¹⁸ Rü name i toxçèx peyumüxëgü. Erü toöewa nüxü tacuèx na aixcüma meä tayanguxéexü i ngëma puracü i Tupana toxna âxü rü tanaxwèxe na guxüguma ngëmaäcü tanaxüxü. ¹⁹ Rü ngëma guxüärü yexera pexna naxcèx chaçaxü nixi na peyumüxëgüxü na Tupana paxa pexcèx choxü taeguxéexüçèx.

Yema duüxüögüxü narümxoxë rü naxcèx ínaca na Tupana nüxü rüngüxéexü

²⁰⁻²¹ Rü ñuxma chanaxwèxe i poraäcü pexü narüngüxéexü ya Tupana ya törü taäexëeruü rü törü ngüxmüexëeruü ixicü. Rü nüma nixi ga yuwa ínadaxëëäxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya guxüma i yaxögüxüärü dauruü ya guxäärü yexera ixicü. Rü ñuxma na curuchagu taxcèx nabaäxü ga guma nagü ga tükü nüxü cuèxéecü na ñuxäcü guxüguma tükü nangechaüxü ya Tupana, rü chanaxwèxe na nüma ya Tupana pexü yamexëegüxü rü pexü nangüxéexü na aixcüma guxüma i perü maxüwa pimexüçèx. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe na Ngechuchu ya Cristuwa tükü nangüxéexüçèx ya Tupana na nüma nanaxwèxexüäcüma ixigüxüçèx. Rü ñuxma tanaxwèxe i guxüguma yima Cristuxü ticuèxüögü. Rü ngëmaäcü yií. ²² Pa Chaueneëgüx, pexü chacèexü na yaxna namaä pexñüexü i ñaä noxretama i ore i pexü namaä chataäexëexü rü pexü namaä chaxucuxëxü. ²³ Rü chanaxwèxe na nüxü pecuáxü rü taeneë ya Timutéu rü marü ínanguxuchi ga na napoxcuxü. Rü ngëxguma paxa nuä chauxütawa nanguxgu, rü tá ngëma petanüwa chanaga i ngëxguma pexü íchayadëuxgu. ²⁴ ¡Rü nüxü perümxoxëgü i guxüma i ngëma perü dauruögü i pemaä icuáxü! ¡Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümxoxëgü i guxüma i togü i taeneëgü i yaxögüxü! Rü taeneëgü i Itáriaanewa ngëxmagüxü rü ta pexü narümxoxëgü. ²⁵ ¡Rü Tupana poraäcü pexü rüngüxéex i guxäma i pemax! Rü ngëmaäcü yií.

Rü nuäma pexna.

TUPANAARÜ ORE GA CHAÜTIÁGU ÜMATÜXÜ

Chaütiágu nüxǖ nariümoxē ga natanüxǖgǖ ga Yudíugǖ ga yaxögǖxǖ

¹ Pa Chautanüxǖgǖ i Yudíugǖ i Ngechuchuaxǖ Yaxögǖxǖ i Guxǖ i Naänewa Ngëxmagǖxǖx, choma i Chaütiágu pexǖ charǖmoxē. Rü choma nixǖ i Tanatǖ ya Tupana rǖ törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxǖ chapuracǖxǖ.

Ngëma cuèx i aixcüma Tupanawa ne üxǖchiga

² Pa Chaueneëgǖ i Yaxögǖxǖx, name nixǖ na petaäegǖxǖ i ngëxguma nagúxǖraǖxǖ i guxchaxǖgǖ pexcèx ínguxgu. ³ Erǖ pema nüxǖ pecuèx rǖ ngëxguma meä peyaxögǖamagu ega woo tacǖ rǖ guxchaxǖ pexǖ üpetǖgǖ rǖ wüxi i mexǖ nixǖ i ngëma. Erǖ ngëmaäcǖ nixǖ ya Tupana i pexǖ naporaexëëxǖ na yexeraäcǖ meä nüxǖ peyaxögǖxǖcèx. ⁴ Rǖ name nixǖ na peporaexǖ na aixcüma Tupanapëxewa pimexǖcèx, rǖ naxcèxicatama pemaxëxǖcèx, rǖ taxuwama nachixexǖcèx i perǖ maxǖ. ⁵ Ngëxguma chi wüxié i petanüwa tama meä nüxǖ cuèxgu na tacǖ tüxǖ nanaxwèxexǖ ya Tupana, rǖ name nixǖ i nüxna naxcèx taca i cuèx, rǖ nüma tá guxǖma i norǖ ngúchaǖmaä tüxna nanaxä. Erǖ Tupana meäma guxǖ i duǖxǖgǖna nanaxä i cuèx, rǖ tama nayanuxǖ, rǖ taxǖexǖma nanga. ⁶ Natürǖ ngëxguma naxcèx ítacaxgu rǖ tanaxwèxe na aixcüma tayaxööxǖ rǖ tá na tanayaxuxǖ i ngëma naxcèx ítaçaxǖ. Rǖ tama name na nagu tarüxñüxǖ rǖ täätäma tanayaxuxǖ. Erǖ yíxema tama meä yaxööxë, rǖ ñoma taxtüärǖ yuape i buanecümaä guxǖwama cuexǖrǖ tixǖ i tümaärrǖ maxǖwa. ⁷⁻⁸ Rǖ yíxema duǖxë ya ñǖxma meä yaxööxë rǖ moxǖ rǖ tama meä yaxööxë, rǖ taxucürǖwama nagu tarüxñǖ na tacǖ Tupanaxǖtawa tayaxuxǖ. Erǖ yíxema duǖxë ya ngëmaäcǖ yaxööxë, rǖ tümaärrǖ maxǖwa rǖ tama aixcüma wüxi guta tarüxñǖ. ⁹ Rǖ yíxema yaxööxë ya tama muärrǖ dïëruäxë, rǖ name nixǖ i tataäe erǖ Tupanaxäcǖ tixǖ rǖ tümamaä nataäe. ¹⁰ Rǖ yíxema yaxööxë ya muärrǖ dïëruäxë rǖ name nixǖ i tataäeäma ega woo wüxi i ngunexǖ tüxǖ nataǖxgu i tümaärrǖ dïëru. Erǖ ngëma dïëruäxǖ i duǖxǖgǖ, rǖ ñoma putürachacurǖ tama natai. ¹¹ Rǖ ngëxguma nangunagǖya üèxcǖ rǖ poraäcǖ nangujetǖgǖ, rǖ narüñexë i ngëma putüra rǖ narüngǖ i nachacu, rǖ ngëxma nagǖx na namexǖ. Rǖ ngëxgumarǖ tá ta nayu i ngëma dïëruäxǖchixǖ rǖ ngëxma tá nayarüxo i norǖ guxǖma.

Tupana tüxǖ naxǖ, natürǖ tama chixexǖgu tüxǖ nanguxëëxǖcèx

¹² Rǖ nataäe ya yima yatǖ ya meäma yaxöömacǖ i ngëxguma Tupana nüxǖ üxgu. Erǖ ngëxguma ngëmaäcǖ yaxna namaä naxñüämagu, rǖ Tupana tá namaä nataäe rǖ tá nüxna nanaxä i norǖ ämare i mexǖ i taguma gúxǖ. Rǖ ngëma hixǖ i ämare i Tupana tümamaä ixunetaxǖ ya yíxema nüxǖ ngechaǖgǖxe.

¹³ Natürǖ ngëxguma texe ïnǖ i chixexǖ tümacèx ínguxgu na chixexǖ taxǖxǖcèx rǖ tama name i nagu narüxñǖ na Tupana tümaäewa ínanguxëëxǖ i ngema ïnǖ i chixexǖ. Erǖ ya Tupana rǖ taguma naäewa nangu na chixexǖ naxǖxǖ, rǖ ngexgumarǖxǖ ta taguma chixexǖ i ïnǖ texeäewa nanguxëë na chixexǖ taxǖxǖcèx. ¹⁴ Natürǖ ngëma chixexǖ i tümatama nagu tarüxñüxǖ nixǖ i chixexǖgu tüxǖ nguxëëxǖ. ¹⁵ Rǖ ngëma chixexǖ i tümatama nagu tarüxñüxǖ nixǖ i tüxǖ pecaduäxëëxǖ. Rǖ ngëma pecadugagu tá nixǖ i düxwa itayarütaxuxǖ.

¹⁶ Pa Chaueneëgǖ ya Pexǖ Changechaǖgǖxex, tama name i pegütama pe-womüxëëgǖ. ¹⁷ Erǖ guxǖma i ngëma aixcüma mexǖ i tüxǖ ngëxmaxǖ, rǖ naxǖtawa ne naxǖ ya Tupana ya daxǖgucǖ ga naxǖcǖ ga üèxcǖ rǖ tauemacǖ rǖ woramacurigǖ rǖ ëxtagǖ. Rǖ nüma rǖ guxǖguma nanaxëixrǖgumaraxǖ rǖ

taguma naxüchicüü. ¹⁸ Rü nüma nixī ga tūxna naxāāxū ga norü ore i aixcüma ixīxū na ngēmaācü tūxū nangēmaxmaxūcèx i maxū i taguma gúxū. Rü yemaācü nanaxü yerü nanaxwèxe na yixira nüxū na yaxōgūxū, rü yixcama i togü.

Ñuxācü aixcüma Tupanaāxū tayaxō

¹⁹ Pa Chaueneēgü ya Pexū Changechaügūxex, rü ngēxguma texé pemaā nüxū ixuxgu i Tupanaārū ore, rü name nixī i meā iperüxīnūē. Rü tama name i tūxū pechoxügagü. ²⁰ Erü ngēxguma nanuxgu i wüxi i duūxū, rü tama Tupanaārū ngúchaū naxü. ²¹ Rü ngēmacèx name nixī i nüxū perüxoē i guxūma i ngēma chixexügū i guxūwama ngēxmagüxū. ¡Rü meā penayaxu i ngēma ore i Tupana pexna āxū! Erü ngēmawa pexū nangēxma i maxū i taguma gúxū. ²² Rü tama name i iperüxīnūēmare i ngēma ore, natürü name nixī i penaxü i ngēma pemaā nüxū yaxuxū. Erü ngēxguma iperüxīnūēmaregu rü tama penaxüxgu, rü pegütama pewomüxēēgūmare. ²³ Erü yíxema irüxīnūmarexe i Tupanaārū ore natürü tama naxúxe i ngēma nüxū yaxuxū, rü wüxi i yatü i daucüwa nügū dauchametüxürüü tixī. ²⁴ Erü nügū nadauchametü, natürü ngēxguma yaxügachigu rü marü nüxū inayarüngüma na nañuxchametüraūxū i noxrix. ²⁵ Natürü yíxema guxüguma meā nüxū daumatüxe rü naga ñüxē i ngēma ore i aixcüma ixīxū i pecaduwa tūxū Ínguxuchixēēxū, rü Tupana rü tá aixcüma guxūwama tūxū narüngüxēē. Erü tama ngēma orexū taxīnūmare, natürü tanaxü i ngēma tūmamaā nüxū yaxuxū. ²⁶ Rü ngēxguma chi wüxiie nagu rüxīnūgu na meāma Tupanaxū tacuáxū natürü tama nüxna tadēuxgu ya tūmaārū conü i tūmaārū orewa, rü tūgütama tawomüxēē, rü tama aixcüma Tupanaāxū tayaxō. ²⁷ Natürü ngēma nacüma i Tanatü ya Tupanapēxewa aixcüma üünexū, rü ngēma nixī na nüxū tarüngüxēēxū i tacutagü rü yutegüxū rü tūgütama tadauxū na tama ñoma i naāneārū chixexügū taxücxū.

2

Name nixī i guxū i duūxügūxū tangechaü

¹ Pa Chaueneēgx, pema rü nüxū peyaxōgū ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya mexēchicü. Rü ngēmacèx tama name na chixriācü penayaxuxū i ñuxre i duūxügū rü meā penayaxuxū i togü. ² Rü ngēxguma chi perü ngutaquēxegu naxücuxgu i wüxi i yatü i uirumaā aneraāxū rü mexchiruxū, rü ngēxgumarüü chi ta ngēxma naxücuxgu i wüxi i yatü i ngearü dīēruāxū rü wexachiruxū, rü name nixī i guxūxūma wüxigu meā peyaxu. ³ Natürü tama name ega meā penayauxgu i ngēma mexchiruxū rü:

“¡Nuā mexü i naxmèxwēxewa rüto!” ñapegüxū nüxū, natürü ngēma wexachiruxūxū rü:

“¡Cuma rü ngēxmatama nachi, rü ēxna yea ñatüanewa rüto!” ñapegüxū nüxū. ⁴ Rü ngēxguma tama wüxigu meā penayauxgu i ngēma taxre, rü pewatama nangox na tama aixcüma guxāxū pengechaügūxū rü chixexü i duūxügū pixigüxū ega ngēmaācü chixri penayauxgu i duūxügū. ⁵ Pa Chaueneēgü ya Pexū Changechaügūxex, ¡iperüxīnūē i ñiaā ore! Tupana tūxū nade ya yíxema ngearü dīēruāxgūxe i ñoma i naānewa na meā nüxū tayaxōgūxūcèx. Erü nanaxwèxe i tanayauxgü i ngēma maxū i taguma gúxū i tūmamaā inaxunetaxū ya yíxema nüxū ngechaügūxe. ⁶ Natürü pema rü chixri penayaxu i ngēma duūxügū i ngearü dīēruāxgūxū rü meā penayaxu i ngēma duūxügū i dīēruāxgūxū. ¿Taux ēxna ngēma dīēruāxgūxū yíixū i ngēma chixri pemaā maxēxū rü aëxgacügūxūtawa pexū íyaxuaxügūxū? ⁷ Rü ngēma dīēruāxgūxū nixī i chixexü namaā ixugüexū ya Cristu ya perü Cori

ya mexēchicü. ⁸ Tupanaärü orewa nangēxma i norü mu i guxü i mugüarü yexeraxü i ñaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü ngēma na cugütama cungechaüxürü!”
 ñaxü. Rü ngēxguma aixcüma naga pexñüegu i ngēma mu, rü mexü nixü i pexüxü. ⁹ Natürü ngēxguma meä penayauxgu i wüxi i yatü i mexchiruxü rü chixri penayauxgu i ngēma wexachiruxü, rü pecadu pexü. Rü Tupanapéxewa pechixexügu erü tama naga pexñüe i ngēma pexü namuxü. ¹⁰ Erü ngēxguma chi texé naga ïnügu i guxüma i Tupanaärü mugü natürü chi wüxiwatama ítatüxgu na tama naga taxñüxü, rü chi ñoma guxüma i Tupanaärü mugüga tama taxñüxürü tachixexügu. ¹¹ Erü nümatama ya Tupana ga ñacü:
 “¡Täütáma naï i nge i ätecümaä cungéäe!” ñacü,
 rü ñanagürü ta:

“¡Täütáma cumáëta!”

ñanagürü. Rü ngēxguma chi tama naï i nge i ätecümaä cungeäëxgu, natürü cumáëtagu, rü tama aixcüma meä naga cuxñü i ngēma Tupana tükü muxü. ¹² Rü ngēmacëx name nixü na meä pidexagüxü rü meä pemaxëxü. Erü Tupana tá pexna naca i perü maxüchiga ngoxi Cristu pexü muxüäcüma pemaxë rü ëxna tama. Rü ngēma Cristu tükü muxü nixü na yigü ingechaügüxü. ¹³ Erü guxäma ya yíxema tama tümamüçü tükü ngechaütmüügüxe, rü Tupana rü täütáma nüxü tangechaütmüügüäcüma tükna naca i tümaärü maxüchiga. Natürü yíxema tümamüçü tükü ngechaütmüügüxe, rü täütáma tamuüe i ngēxguma Tupana tükna caxgu, erü nüxü tangechaütmüügüäcüma tá tükna naca.

Ega aixcüma yaxõgügu, rü tanaxwèxe i mexü taxügü rü nüxü tarüngüxëe i togü

¹⁴ Pa Chaueneëgxü, ¿Tacüwa namexü ega wüxicie:

“Choma rü Tupanaäxü chayaxö”, ñagügu, natürü tama mexü taxüxgu? ¿Pexcëx rü Tupana tá tükü maxëëxü ega ngēmaäcü tayaxõxgux? ¹⁵⁻¹⁶ Rü ngēxguma chi wüxi i taeneë rü ëxna taeyëx i yaxõxü rü nangexchirugu rü nangewemügu, rü chi wüxicie i pema rü ñapegügu:

“¡Mexü cuxü üpetü, rü icuxcuchi na tama cuxü nadeyuxüçëx, rü meä nachibü!” ñapegügu, rü ¿tacüwa name i ngēma ega tama nüxna penaxäxgu i ngēma nüxü taxuxü? ¹⁷ Rü ngēxguma yaxõmaregu natürü tama mexü ixüxgu, rü tama togüxü rüngüxëëgu, rü ¿tacüwa namexü i ngēmaäcü na yaxõxü? ¹⁸ Erü ngēxguma cuyaxõmaregu natürü tama mexü cuxüxgu, rü ngürüächi tá wüxicie ñatarügü cuxü:

“Cuma rü cuyaxõmare natürü taxuxüma i mexü cuxü Natürü choma rü chayxö rü naétü mexü chaxü. ¿Rü ñuxäcü tá nüxü chacuáxü na cuyaxõxü ega tama mexü cuxüxgu? Natürü choma rü chorü ü i mexümaä tá cuxü chanawë na aixcüma chayaxõxü”, ñatarügü tá cuxü. ¹⁹ Cuma cuyaxö na nangēxmaxü ya wüxitama ya Tupana. Marü name. Natürü ngoxogü rü ta ngēmaäcü nayaxõgü, rü poraäcü niduxruxe erü Tupanaxü namuüe. ²⁰ Pa Yatü ya tama Meä Nagu Rüxñüçü, cuma rü tama nüxü cucuëx i ngēxguma cuyaxõmaregu rü tama mexü cuxüxgu, rü taxuwama name i ngēmaäcü na cuyaxõxü. ²¹ Tupana nüxü ixuxgu rü nuxcumäcü ga törü oxi ga Abráü rü wüxi ga yatü ga mecü nixü. Yerü mexü naxü rü Tupanaga naxñü ga yexguma namaä nüxü yaxuxgu na naxcëx yamáäxüçëx ga nane ga Ichaá. ²² Rü ngémawa nüxü tacuëx rü tama nayaxõmare ga Abráü, natürü mexü naxü ta. Rü yema naxüxüwa tükü nüxü nacuëxëe na aixcüma Tupanaäxü yaxõõxü. ²³ Rü yemaäcü ningu ga yema ore ga ümatüxü ga ñaxü:

“Abrá ū rü Tupanaāx ū nayaxō rü yemacèx Tupana nüx ū nixu na meçü yiñx ū yerü nüx ū nayaxō. Rü nüx ū nixu ta na namucü yiñx ū ga Abrá ū”.

²⁴ Rü ngēmawa nüx ū tadau na Tupana namaā taäex ū ya yima yatü ya mex ū ücü rü tama yaxōmarecü. ²⁵ Rü yemaäcü ta ngīmaā nangupetü ga nuxcüma ga Raá. Rü Tupana ngīmaā nataäe yerü mex ū ix ū ga yexguma meä nayauxāgu ga ngīpatawa ga yema orearü ngeruügü ga Yudíugü. Rü ngīgagu namaxē ga yema orearü ngeruügü yerü to ga namagu iyamugü ga yexguma norü uwanügü nadaixchaägu. Rü woo ga ngīma rü chixri na namaxūx ū ga noxrix, natürü mex ū ix ū yerü iyaxō, rü yemacèx Tupana ngīmaā nataäe. ²⁶ Rü wüxi i naxüne rü taxuwama name rü nayumare ega natauxguma i naäe. Rü ngēxgumarü ū ta nixi na taxuwama namex ū na yaxōmarex ū ega taxuüma i mex ū ixüxgux.

3

Tórü conüchiga

¹ Pa Chaueneëgx, tama name i muxëma i pema rü nguxëëtaexügü pegü pixigüxëëchaü. Erü pema nüx ū pecuëx na yixema i nguxëëtaexügü na ixigüx ū, rü gux ū i duüxügüarü yexera tá tüxna naca ya Tupana törü maxüchiga rü törü puracüchiga. ² Guxäma i yixema rü muëxpüxcüna chixex ū taxüe. Yima yatü ya taguma chixexüx ū ixucü rü aixcüma meçü nixi, erü nüx ū nacuëx na ñuxäcü guxüwama nüguna nadaux ū na tama chixex ū naxüxüçèx. ³ Rü ngëma na taga naxinüxüçèx i wüxi i cowaru, rü tanaxwèxe na naxütüxünagux ū na ngëmaäcü yixema inaxwèxexüäcüma meä iyaxüxüçèx. ⁴ ¡Düçèx nagu perüxñüe ya wapurugü ya buanecüarü poramaä ixüxüne! Rü woo nitaxüchi rü buanecü ya taxüchicümaä inicuegü, natürü íracü ya quiyamaä nana-toxchinü i norü toxpëxeruü, rü ngextá nüma ínanaxwèxexüwa nanaxüxëe.

⁵⁻⁶ Rü ngëxgumarü ū ta nixi ya törü conü rü woo na naxírachiréx ū, natürü namuxüchi i norü ore. Rü wüxitama i üxüarü yaurax ū i íraxüwa inaxügü na yaxax ū i taxüma i naäne. Rü törü conü rü ñoma wüxi ya üxürü ū nixi. Rü taxünewa rü wüxi i taxü i chixex ū nixi ya yima törü conü erü nanachixexëe i guxüma i törü maxü. Rü ngëma Tupana ngoxogüx ū ipoxcuexügune ya üxüemawa ne naxü i ngëma chixex ū i namaä yadexax ū ya törü conü. Rü ngëma chixexümaä nanachixexëe i guxüma i törü maxü. ⁷ Duüxügü rü nüx ū nacuëx na íyapuxëëäx ū rü nüxna nachogüx ū i nagúxüraüx ū i naëxügü i idüraex ū, rü werigü, rü äxtapegü, rü choxnigü. ⁸ Natürü taxúema nüx ū tacuëx na nüxna tachogüx ū ya tümaärü conü. Erü wüxi i chixex ū i taxü i taxucürüwama texé iyarüxoëëx ū nixi. Rü ngëma norü dexa rü üürü ū tüx ū nayuxëe. ⁹ Rü yima törü conümaä nüx ū ticuëxü ū ya Tanatü ya Tupana, rü yimamaätama chixex ū namaä tixugüe ta i duüxügü i Tupana nügüäcü üx ū. ¹⁰ Rü ngëma taëxmaä, rü meä duüxügüchiga tidexagü, natürü ngëmatama taëxmaä rü namaä taguxchigagü ta. Pa Chaueneëgx, tama name na ngëmaäcü yiñx ū. ¹¹ Wüxi i dexáarü chuxchuxüwatama rü taxuacüma ínaxüx ū i dexá i mex ū rü dexá i chixex ū. ¹² Pa Chaueneëgx, wüxi i iguera rü taxuacüma oríbuarü omaä naxo, rü wüxi i uba rü taxuacüma igueraarü omaä naxo. Rü ngëxgumarü ū ta wüxi i dexáarü chuxchux ū i yucürachiüxüwa, rü taxuacüma ínaxüx ū i dexá i mex ū.

Ngëma cuëx i aixcüma ixix ū

¹³ Ngëguma chi petanüwa nangëxmangu i wüxi i duüx ū i nüx ū cuáx ū rü meä naäex ū cuáx ū, rü name nixi na meä namaxüx ū rü mex ū na naxüx ū rü tama nügü yacuëxüüx ū na ngëmaäcü pex ū nüx ū nadauxëëxüçèx na aixcüma wüxi i duüx ū i nüx ū cuáx ū yiñx ū. ¹⁴ Natürü ngëguma chi pixäüxächiwèxegügü rü togüchi pexaiegü rü norü yexera pegü pixixëëchaägu, rü taxuacüma pegügü perüxñüe na mexügü rü nüx ū cuëxügüx ū pixigüx ū. Rü wüxi i dora i taxü

nixī i ngēma ega ngēmaācü pixīgū. ¹⁵ Erü ngēma na ixāūxāchiwèxegüxü rü duūxüguchi na ixaiexü rü norü yexera yigü na ixīgxüeēchaūxü, rü tama Tupanawa ne naxü, natürü ñoma i naānecüäxwa rü ngoxo i Chatanáwa nixī i ne naxüxü. ¹⁶ Erü ngextá aūxāchi ítaxüwa rü duūxügü nügü írüyexeraxeēchaūxüwa, rü ngēma rü taxuüma meā inixü rü nagúxüraüxü i chixexü nangēxma. ¹⁷ Natürü guxāma ya yíxema aixcüma tuxü nangēxmaxē i ngēma cuèx i Tupanawa ne üxü, rü aixcüma meā tamaxē rü guxāma tamécumagü, rü meā duūxexü tayauxgü i tümapatawa, rü meā itarüxiñüe i tümamüçüarü ucuxü, rü guxü i duūxügü tuxü nangechaütmüügü, rü guxāmaäma tügü tawüxiguxeēgü, rü tixaixcümagü, rü mexü taxügü. ¹⁸ Rü yíxema naxcèx daugüxe na duūxügü nügümaä irüngüxmüüexü, rü wüxi i mexü taxügü. Erü ngēmawa tá nüxü tadaugü na aixcüma meā Tupanacèx namaxēxü i ngēma duūxügü.

4

Duūxügü i ñoma i naāneärü ngúchaücèx daugüxüchiga

¹ ¿Tüxcüü pegümaä penuë rü pegü pedai? Pegümaä penuë erü pexü nangēxma i ngēma perü ngúchaügü i chixexügü. ² Pema pexü nangúchaü i ngēma pexü taxuxü natürü taxuacüma pexü nanguxü, rü ngēmacèx peyamèx i togü. Rü norü ngēmaxücèx pixäūxächie natürü taxuacüma pexü nanguxülega, rü ngēmacèx pegümaä penuë, rü pegü pedai. Rü tama penayauxgü i ngēma penaxwèxexü erü tama Tupanana naxcèx peca. ³ Rü ngēxguma naxcèx ípecaxgu, rü tama penayaxu, erü naxcèx ípeca i ngēma tama Tupana pexü naxwèxexü. Rü ngēma pematama penaxwèxexü nixī i naxcèx ípecaxü na namaä pegütama petaäéxéemarexücèx. ⁴ Pa Duūxügü i Chixri Maxëxü, ¿Tama éxna nüxü pecuèx rü ngēxguma ñoma i naānexü pengechaügu rü Tupanamaä perüxuwanüxü? Erü texé ya ñoma i naānexü ngechaüxé rü Tupanamaä tarüxuwanü. ⁵ Rü tama natücèxma nixī i ngēma Tupanaärü ore i ñaxü:

“Ngēma Naäe i Üünexü i Tupana tuxna muxü rü tuxü ninuxü erü noxrü tixü rü tuxü nangechaü”, ñaxü. ⁶ Natürü Tupana rü tuxü narüngüxéen na namaä iporaexücèx i guxüma i ñoma i naāneärü ngúchaü i chixexü. Rü ngēmacèx norü orewa rü ñanagürü: “Tupana rü tümamaä nanu ya yíxema tügü icuèxüxügüxe, natürü tuxü narüngüxéen ya yíxema tama tügü icuèxüxügüxe”, ñanagürü. ⁷ Pa Chaueneëgüx, ¡Meä Tupanaga pexñüe! ¡Rü nüxü pexoó i ngoxo i Chataná! Rü nüma rü tá pexna niña. ⁸ ¡Tupanana pengaicamagü! Rü nüma rü tá ta pexna nangaicama. Rü pemax, Pa Pecaduäxgüxü, ¡nüxü perüxoé i pecüma i chixexü! Rü pemax, i Tupanawe rüxixchaüxé natürü ñoma i naānewe rü ta rüxixchaüxé, ¡penamexééx i perü maxü na Tupanacèxicatama pemaxëxücèx! ⁹ ¡Pegümaä pengechaügü rü pexauxe erü pipecaduäx! Rü texé ya ñoma i naāneärü taäewa cugüxe, rü name nixī i tügümaä taxauxe. Rü texé ya tümacüma i chixexümaä taäxexé, rü name nixī i Tupanapéxewa tügümaä tangechaü. ¹⁰ Rü name nixī i Cori ya Tupanapéxegu pecaxäpüxügü rü namaä nüxü pixu na taxuwama pimexü. Rü ngēxguma i nüma rü tá pexü nicuèxüü rü pexü nataxéen.

Tama name i chixexügu cueneëmaä curüxiñü

¹¹ Pa Chaueneëgüx, ¡Täxü i chixexümaä pegü pixugüxü! Erü yíxema chixexümaä tümaëneëchigagu idexáxe rü éxna chixexümaä nüxü dawenüxü, rü chixe nüxü tawogü ta i Tupanaärü ore. Rü ngēxguma chixexügu Tupanaärü oremaä curüxiñügu, rü Tupanaärü orearü yexera cugü quixixëéchaü erü

tama aixcüma naga cuxñü. ¹² Tupanaxīcatama nixī ya tūxna naxācü i norü mugü rü ñuxuchi tá tūxna cacü rü ngoxi naga ixñüē i ngēma norü ore. Rü nūmatama nixī i nüxü nangēxmaxü i pora na tūxü namaxēxēxü rü ēxna tūxü nayuexēxü. ¿Natürü texé quiixü i cumax rü ngēmacèx cunangugüxü na ñuxācü namaxüxü i cumucü?

Taxíema nüxü tacuèx na tacü tá tūxü ngupetüxü i moxüärü ngunexügu

¹³ ¡Choxü iperüxñüē i pema na ñapegügxü:

“Ñuxma rü ēxna moxü tá náí ya ñānewa taxī, rü wüxi ya taunecü tá ngēxma tayayaxu, rü tá ngēma tataxegü na mucü i dīeru ngixü iyaxuxüçèx”, ñaperügü! ¹⁴ Pema rü tama nüxü pecuèx na tacü tá pexü üpetüxü i moxü. ¿Tacü nixī i perü maxü? Perü maxü rü ñoma wüxi i cherena i paxaāchi nüxü idauxü rü ngēxgumatama ngupetüxürrü tá inayarüxo. ¹⁵ Rü narümemaē nixī na ñapegüxü:

“Ngēxguma chi nanaxwèxegu ya Cori ya Tupana na imaxēxü, rü chi tanaxü i ñaā puracü i nagu rüxñüexü”, ñapegüxü. ¹⁶ Natürü i pema rü pegü picuèxüügüchaü. Rü guxüma i ngēma rü tama name. ¹⁷ Yíxema nüxü cuáxe na ñuxācü Tupanapéxewa meā tamaxüxü, natürü tama naxüxe, rü pecadu taxü.

5

Ucuxē i dīeruãxgüxüçèx

¹ Pa Duňxügü i Dīeruãxgüxüx, ¡Iperüxñüē i ñaā ore! ¡Pexauxe rü aita pexüe erü chixexü tá pexü naxüpétü! ² Perü ngēmaxügü rü marü nangaue, rü ngēma pexchiru i mexēchixü rü nawe nanangōmü. ³ Perü uiru rü perü dīeru rü ngēxma naxāutanü rü ngēxma nangaue. Rü ngēma norü aātanü rü wüxi i perü cuèxruü tá nixī na pema rü tá ta ipeyarütauxexü ñoma tacü üxüwa ixaxürrü. Tupana ngixü nadau i perü dīeru i ngīmaā penguüxcü, rü ngēmacèx tá pexü napoxcu i naāneärü guxgu. ⁴ Rü yema perü puracütanüxü ga tama meā nüxü penaxütanüxü, rü ñuxma rü ngixcèx nidexagü ga yema dīeru ga tama nüxna ngixü pexäcü. Rü Tupana ya guxäärü Cori rü ngēma duňxügüxü naxñü na ngixcèx yadexagüxü ga yema dīeru ga nüxü ngixü pengetanücü ga peanewa na napuracütexüçèx. ⁵ Rü ñoma i naānewa rü pegü pengèxäegü rü pemepata rü pemuařü ngēmaxüäxgü rü petaäegü rü meā pechibüe. Natürü nawa tá nangu na ngēmacèx Tupana tá pexü poxcuexü. ⁶ Rü pema penapoxcue rü penadai i ngēma duňxügü i taxuüma i chixexü pemaā üchiréxü. Rü nūmagü rü pexü narüturamaägü, rü taxuacüma nügü ínapoxügü.

Tanaxwèxe i tayumüxē rü meā ítananguxëe ya Cori ya Tupana

⁷ Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü name nixī i meā ípenanguxëe ñuxmatata ínangu ya Cori ya Tupana. Rü dūcax, yíxema naānewa puracüxe rü meā ítananguxëe ya pucü na naxügüxüçèx i tümanetü. Rü ñuxuchi ñuxre ya tauemacü ítananguxëe na nayaxü i tümanetüarü o, rü ngēxguma rü tá tayabuxgü. ⁸ Rü pema rü ta penaxwèxe na meā ípenanguxëeñü na ínanguxü ya Cori ya Tupana. ¡Rü petaäegü, rü tāxü i nüxü perüchauexü na ípenanguxëeñü! Erü marü ningaica na ínanguxü ya törü Cori. ⁹ Pa Chaueneëgüx, name nixī i nüxü perüxoe na pegüchigaxü pixuechaü na tama ngēmacèx pexna naçaxüçèx ya Tupana. Erü marü ningaica na ínanguxü na duňxügüxü yacagüxüçèx i norü maxüchiga. ¹⁰ Pa Chaueneëgüx, name nixī i nüxna pecuèxächie ga yema nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ga na ñuxācü yaxna namaā naxñüexü ga yexguma ngúxü yangegügu. Rü name nixī i pema rü ta ngēxumarüü yaxna namaā pexñüeäma rü Tupanacèx pemaxëäma

ega ngúxü pingegügu. ¹¹ Rü yixema nüxü tacuèx na nataäegüxü ga yema duňxügü ga meã Tupanacèx maxëämaxü ga yexguma ngúxü nüxü üpetügu. Rü pema nüxü pecuèx ga ñuxäcü meã namaxama ga guma Yox ga yexguma ngúxü nüxü üpetügu. Rü nüxü pecuèx ga yixcama ga na ñuxäcü törü Cori ya Tupana poraäcü nüxü rüngüxëëxü. Erü nüma ya törü Cori ya Tupana rü namecümaxüchi rü poraäcü nüxü tangechaütmüüggü. ¹² Rü guxüärü yexera, Pa Chaueneëgxü, rü ngëxguma tacüçèx ipexunetagu, rü tama name i Tupanaegagu ipexuneta, rü ëxna ñoma i naâneegagu ipexuneta, rü ëxna tacü i to i naegagu ipexuneta. Natürü ngëxguma aixcüma yixïgu i wüxi i ore jrü noxtacüma: “Ngü” ñapegü! Rü ngëxguma tama aixcüma yixïgu i wüxi i ore jrü noxtacüma: “Tama” ñapegü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tâütáma pexü napoxcue naxcèx i ngëma perü uneta. ¹³ Rü ngëxguma wüxie i petanüwa naxixächiäegü, rü name nixi na tayumüxëxü. Rü ngëxguma wüxie taäegü, rü name nixi na tawiyaeñü rü Tupanaxü ticuèxüüxü. ¹⁴ Rü ngëxguma wüxie i petanüwa idaawexgu, rü name nixi i naxcèx peyaca i yaxögxüüärü äëgxacügü na tümacèx nayumüxëgxüçèx rü Cori ya Tupanaegagu chixümaä tüxü yangögügxüçèx. ¹⁵ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaäxü yaxögxüäcüma nayumüxëgügu, rü tá tümacèx nitaane, rü nüma ya Cori ya Tupana tá tüxü ínarüdaxëë nawa i tümaärü daawe. Rü ngëxguma chi tacü rü pecadu taxüxgu, rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü. ¹⁶ Rü ngëmacèx name nixi i pegümaä nüxü pixu i perü pecadugü rü pegüçèx peyumüxëgü i wüxiechigü na pexcèx yataanegüxüçèx. Rü yima mecü ya yatüarü yumüxë rü aixcüma napora erü Tupana nanangäxü. ¹⁷ Tupanaärü orearü uruü ga Ería nixi ga wüxi ga yatü ga taxrüü ixïcü. Natürü yexguma nüma guxü ga norü ngúchaümaä nayumüxëgu na tama napuxüçèx, rü tomaëxpüx ga taunecüarü ngäxügu rü tama napu ga yema naânewa. ¹⁸ Natürü yemawena rü wenaxärü nayumüxë ga Ería rü pucüçèx ínaca. Rü wenaxärü napu. Rü narüxü ga guxüma ga nanetügü. ¹⁹ Pa Chaueneëgxü, ngëxguma chi texé petanüwa Tupanana ixügachigu, rü tangëxmagu ya wüxie ya tüxü taeguxëëxë na wenaxärü Tupanawe tarüxüxüçèx, rü mexü taxü. ²⁰ Erü ngëxguma texé Tupanacèx nataeguxëëgu i wüxi i duňxü nüxna i norü chixexü, rü tûmagagu Tupana tá nanamaxëë i ngëma duňxü, rü tá nüxü nüxü nangechaü i norü pecadugü.

Rü nuäma pexna,
Chaütiágü

NÜXİRÄÜXÜ GA POPERA GA PEDRU ÜMATÜXÜ

Pedru nüxǖ narǖmoxë̄ ga yema yaxȫgütǖ ga to ga nachiǖñegu woonexǖ

¹ Pa Chaueneégüx, choma i Pedru nixí i pexcèx chanaxümatüxǖ i ñaã popera. Rü choma nixí i Ngechuchu ya Cristu choxǖ muxǖ na duǖxǖgümaã nüxǖ chixuxǖcèx i norǖ ore. Rü pexcèx chanaxümatǖ i pema na perǖ naänena to i nachiǖñegügu penawoonexǖ i Põtuanewa rǖ Gárataanewa rǖ Capadochiaanewa rǖ Áchiaanewa rǖ Bitíniäñewa ngë̄xmagüxe. ² Rü pexǖ nixí ga nadexǖ ga Tanatǖ ya Tupana, yerǖ woetama yema nixí ga nuxcümäxǖchima nagu naxinüxǖ. Rü nanamu ga Naâe i Üünexǖ na pexǖ yamexë̄gütǖcèx na aixcüma napëxewa pixǖñegüxǖcèx rǖ Ngechuchu ya Cristuga na pexinǖxǖcèx rǖ nagümaã na piyauxgütǖcèx na nataxuxǖcèx i perǖ chix-exǖgü. Rü chanaxwèxe i Tanatǖ ya Tupana poraäcü pexǖ narüngǖxë̄ rǖ pexǖ nataäexë̄.

Ítananguxë̄ na wena tá imaxëxǖ

³ ⁴Rü ngïxä nüxǖ ticuèxǖgü ya Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu Nanatü! Yerü yexguma Ngechuchu ya Cristuxǖ wena namaxë̄egu, rü tüxna nanaxä ga maxǖ ga yexwacaxǖxǖ, yerǖ poraäcü nüxǖ tangechaǖtümǖǖgü. Rü ngë̄macèx i ñuxma i yixema rü ta ítananguxë̄ na wena tá imaxëxǖ. ⁴ Rü pema rü wüxi i ngunexǖgu rü aixcüma tá penayauxgü i guxǖma i ngë̄ma mexǖgü i Tupana tá pexna ãxǖ i ñuxma daxǖguxǖ i naänegu pexǖ namaã nanguxǖxǖ. Rü ngë̄ma tá pexna naxäxǖ rü tagutáma inayarüxo, rü tagutáma naxäñächi, rü tagutáma nangau. ⁵ Rü ñuxma na Tupanaäxǖ peyaxȫgütǖ rü nüma rü norǖ poramaã tá pexna nadau ñuxmatáta aixcüma penayauxgü i ngë̄ma maxǖ i taguma gúxǖ i tá pexna naxäxǖ i ngë̄xguma naguxgu i naâne. ⁶ Rü ngë̄macèx name nixí i poraäcü petaäegü, rü nüetama nixí ega woo ñuxma ñaã perǖ maxǖwa rü paxaxächi muxǖma i guxchaxǖgü pexǖ üpetügu. ⁷ Erü ngë̄maäcü nixí i pexǖ naxüxǖ ya Tupana na nüxǖ nacuáxǖcèx rü ngoxi aixcüma peyaxȫgü rü ëxna tama. Rü ngë̄xguma peyaxȫgüamagu ega woo guxchaxǖgü pexcèx ínguxgu, rü ngë̄ma perǖ õ rü wüxi i uiruarü yexera nixí na namexǖ erü ngë̄ma uiru rü woo namexë̄chi natürǖ düxwa nangau. Rü ngë̄ma uiru rü üxümaã nüxǖ taxǖ na nüxǖ icuáxǖcèx rü ngoxi aixcüma uiruxǖchi yiñxǖ. Rü ngë̄xgumarǖ ta nixí i perǖ õ na guxchaxǖgümaã Tupana nüxǖ üxǖ na nüxǖ nacuáxǖcèx rü ngoxi aixcüma nüxǖ peyaxȫgü na yixcama pexǖ yacuèxǖxǖcèx rü mexǖ i pechica pexna naxäxǖcèx rü pemaã nataäexǖcèx i ngë̄xguma wena núma naxǖxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁸⁻⁹ Pema rü Ngechuchu ya Cristuxǖ pengechaǖgü woo taguma nüxǖ na pedaugüxǖ. Rü ñuxma rü ta woo tama nüxǖ pedaugü, natürǖ nüxǖ peyaxȫgü, rü poraäcü petaäegü. Rü ngë̄ma perǖ taäñamaã rü taxuacüma nüxǖ pixuéga na ñuxäcü petaäegüxǖchixǖ, erǖ marǖ penayauxgü i perǖ maxǖ i taguma gúxǖ. Rü ngë̄macèx nixí i nüxǖ peyaxȫgütǖ. ¹⁰ Rü nuxcümäxǖchima ga Tupanaäärü orearü uruǖgü, rü nüxǖ nixugüe ga na ñuxäcü tá Tupana pexǖ narüngǖxë̄xǖ. Rü nümagü rü poraäcü nangüe rü naxcèx nadaugü i ngë̄ma maxǖ i taguma gúxǖ. ¹¹ Rü nümagü ga yema orearü uruǖgü rü Tupanaäärü poperawa nangüe na nüxǖ nacuèxgütǖcèx na ñuxäcü tá na yiñxǖ rü ñuxguacü tá na nangóxǖ ga guma Maxë̄xë̄erǖ ga Cristu. Rü Cristuäe i Üünexǖ ga yema orearü uruǖgüwa yexmaxǖ, rü nüxǖ nüxǖ nacuèxë̄ ga na Cristu rü tá ngúxǖ yangexǖ rü tá nayuxǖ rü yixcama rü wena tá na namaxǖxǖ rü ñuxǖchi daxǖguxǖ i

naānewa tá na naxūxū na guxūärü ãēxgacü yiixüçèx. ¹² Natürü Tupana rü yema nuxcümaägxüň ga orearü uruňgüň nüxü nacuèxëe na tãütáma nümagü nüxü nadaugüň ga guma Maxëxëëruň ga naxcèx nadaugüçü, natürü pema tá yiixü na nüxü pedaugüň. Rü dÜcax, Pa Chaueneëgüx, gumatama Maxëxëëruňchiga nixi ga perü orearü uruňgü pemaä nüxü ixugüňgüň ga yexguma Tupanaäe i Üünexü ga daxüwa ne muxü yadexagüňgü. Rü guxüma i ngëma ore i yima Maxëxëëruňchiga, rü woo Tupanaäärü orearü ngeruňgü i daxücüňx rü nüxü nangúchaňgü na yexeraäcü nüxü nacuèxgüň.

Tupana rü taxcèx naca na napëxewa naxüünexüçèx i törü maxü

¹³ Rü ñuxma na Cristuarü duňxügü pixigüň, rü penaxwèxe na pexuäegüň rü ípememarexü na penaxüň i norü ngúchaň. Rü name nixi i aixcüma meä ípenanguxëe i guxüma i ngëma mexügü i Tupana tá pexna ãxü i ngëxguma Ngechuchu ya Cristu núma ũxgu. ¹⁴ Rü ñuxma na Tupanaxäcügü pixigüň, rü penaxwèxe na aixcüma naga pexinüexü. Rü tama name i nagu pexi ga yema nuxcümaägxüň ga perü ngúchaň ga ūpa nagu pexixü ga yexguma tauta Tupanaxü pecuëxgu. ¹⁵ Natürü penaxwèxe i aixcüma meä pemaxë na Tupanapëxewa naxüünexüçèx i perü maxü. Erü nüma ya Tupana ya pexü decü, rü naxüüne. ¹⁶ Rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chanaxwèxe i chauxrüň pixüüne, erü choma rü chaxüüne”,
 ñanagürü. ¹⁷ Rü pema na “Pa Tonatüx” ñapegüň nüxü ya Tupana, rü ñuxma na ñoma i naānewa pemaxëxü rü name nixi i guxüguma nüxü pemuňë. Erü nüma rü aixcümaxüchi nanangugü i wüxichigü i duňxügüarü maxü na ñuxäcü yiixü. Rü tüxü napoxcu ya guxäma ya texé ya chixexü ügüxe, rü nüetama nixi ega woo texé tixigu, erü napëxewa rü nawüxigumare i guxüma i duňxügü.

¹⁸⁻¹⁹ Rü Tupana rü marü pexü ínanguxüëëxüçèx nawa ga yema nuxcümaägxüň ga perü maxü ga taxuwama mexü ga perü oxigüňtawa peyaxuxü. Rü yema na nawa pexü ínanguxüëëxüçèx rü pexna naxäaxüçèx i maxü i ngexwacaxüň, rü poraäcü nüxü naxätanü. Yerü tama uiru rü ẽxna dïerü i ngauxwèxexümaä nanaxütanü, natürü Cristugü ya mexëchicümaä nixi ga naxütanüäxü. Yerü nüma ga Cristu rü ñoma wüxi i carneru i taxuwama nañuxraňxü i Tupanacèx imáxürrüň pexcèx nayu na pexü naxütanüxüçèx. ²⁰ Rü nüma ga Tupana rü woetama nuxcümaxüchima tauta naâne ixügü, rü marü Cristuxü naxuneta na pexcèx nayuxüçèx. Natürü ñomaňcüü nixi ga nangóxü ga guma Cristu na pexü nangüxüëëxüçèx. ²¹ Rü ñuxma rü Cristugagu nixi i nüxü peyaxögxüň ya Tupana ga yuwa Cristuxü írüdaxëëcü rü daxüwa nagacü. Rü ngëmacèx nixi i ñuxma i Tupanaäxü peyaxögxüň rü ípenanguxëegüň na daxüwa pexü nagagüňxüçèx. ²² Rü ñuxma na naga pexinüexü i Tupanaäärü ore i aixcüma ixixü rü pexü natauxcha na pegü pengechaňgüň erü Tupana rü marü pexü inayanaxoxëe i perü chixexügü. Rü ngëmacèx penaxwèxe i aixcüma guxü i perü ngúchaňmaä pegü pengechaňgü. ²³ Rü ñuxma i pema rü marü penayauxgü i ngexwacaxüň i perü maxü. Rü ngëmacèx ñoma ngexwacèx pebuexürrüň pixigü. Natürü ngëma maxü rü tama penatü rü pee ya yuewèxéxewa nixi i penayaxuxü. Natürü Tupanaäärü ore i maxüxü i taguma iyarüxoňwa nixi i penayaxuxü. ²⁴ Erü Tupanaäärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Guxüma i duňxügü rü ñoma wüxi i natüanerüümare nixi. Rü guxüma i norü mexü, rü wüxi i nanetüchacurüümare nixi. Rü ngëma natüane rü nayu, rü nachacu rü narüngü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i duňxügü na tama nataixü i norü maxü i ñoma i naānewa. ²⁵ Natürü törü Coriarü ore rü taguma inayarüxo”,

ñanagürü i Tupanaärü orewa. Rü ngëma Tupanaärü ore i mexü nixi ga pemaä nüxü yaxugüxü.

2

¹ Rü ngëmacèx name nixi i nüxü perüxoe i guxüma i chixexügü, rü ngëma na pidoratèxgüxü, rü ngëma na togüpëxewa meä na pemaxënetaxü rü ngëma na pixäüxächiwèxegüxü, rü ngëma na pexoregütèxgüxü. ²⁻³ Rü ngëxguma chi aixcüma nüxü picuèxächitanügu na ñuxäcü namecümaxüchixü ya törü Cori, rü ñoma wüxi i öxchana i ngexwacèx buxü i naëgünenixü nüxü ngúchaüxürü penaxwèxe i poraäcü pexü nangúchaü i norü ore na ngëmawa peporaexüçèx rü meä peyaexüçèx i perü òwa na ngëmaäcü guxüwama namexüçèx i perü maxü i taguma gúxü.

Cristu nixi ya nuta ya maxüçü

⁴ Rü ñuxma rü name nixi i törü Corina pengaicamagü. Erü nüma ya törü Cori nixi ya yima nuta ya maxüçü ya Tupana nayaxucü na namaä inaxügüäxüçèx ya napata. Rü woo duüxügü nüxü oexü, natürü yima nixi ya Tupana nayaxucü erü naxcèx rü namexëchi. ⁵ Rü ngëxgumarüü ta i pemax, rü Tupana pexü nade na napataarü nutagü ya maxëcü pixigüxüçèx. Rü pema nixi i Tupanaärü ngüxëëruügü i üünexü i Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana ämare pexägüxü. Rü ngëma ämare i nüxna pexägüxü i namaä nataäëxü rü ngëma nixi i perü maxü i mexü i napëxewa. ⁶ Rü Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü Cristuchigaxü nixu rü ñanagürü:

“Ñuxma na ichanaxügüxü ya chopata, rü yima nuta ya nüxira chayaxüçuchicü, rü yima nixi ya nuta ya mexëchicü ya chomatama chanayaxucü na chopata namaä ichaxügüxüçèx. Rü yima nuta rü chaunechiga nixi. Rü yíxema nüxü yaxööxë, rü aixcüma tá tanayaxu i ngëma maxü i taguma gúxü i tümamaä ichaxunetaxü”,

ñanagürü. ⁷ Rü pema na nüxü peyaxögüxü, rü Cristu rü pexcèx rü guxüwama name rü naporaxüchi. Natürü ngëma tama yaxögüxüçèx, rü taxuwama name. Rü ngëmacèx ya Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima nuta ya ïpataarü üruügü nüxü ocü, rü chauxcèx rü gucü ya nutaarü yexera namexëchi. Rü ngëmacèx yimaëtüwa nixi ichanaxügüxü ya chopata”,

ñanagürü. ⁸ Rü Tupanaärü ore rü ñanagürü ta:

“Guxüma i ngëma tama yaxögüxü rü tama irüxñüéchaüxü rü yima nutagu tá nayarüputügü”,

ñanagürü. Rü ngëmaäcü i guxüma i ngëma tama yaxögüxü rü tá chixexügu nayı erü tama Tupanaga naxñüéchaü rü tama Cristuaxü nayaxögüchaü. Rü ngëmacèx Tupana tá nanapoxcue yema nüma nüxü yaxuxürü. ⁹ Natürü pema nixi i duüxügü i törü äëgxacü ya Tupana pexü dexü na norü ngüxëëruügü pixigüxüçèx. Rü pema nixi i duüxügü i napëxewa ixüünexü erü nümatama ya Tupana rü norü duüxügüxü pexü nixigüxë na nüxü pixuxüçèx i norü ore i aixcüma mexëchixü. Rü nümatama ya Tupana nixi ga chixexüwa pexü ínanguxüxëëxü na norü ngóonexü i mexëchixügu pechocuxüçèx. ¹⁰ Rü üpa ga pema rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü, natürü i ñuxma rü aixcüma norü duüxügü pixigü. Rü üpa rü taxúeaxüma pengechaütmüügü, natürü i ñuxma rü Tupanaäxü pengechaütmüügü.

Ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü name nixi i meä naxcèx pemaxë

¹¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügxex, rü ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü tama ñoma i naänecüäx pixigü. Rü ngëmacèx pexü

chacèèxü na nüxü perüxoexüçèx i guxüma i ngëma ngúchaügü i chixexü i ñoma i nañecüñax nagu ixü. Erü ngëma ngúchaügü i chixexü rü taãexü chixexügu nanguxéêchaü. ¹² Rü name nixi i meä pemaxë napëxewa i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuègxüxü. Rü ngëxguma woo poraäcü chixri pechiga yadexagü i nümagü, rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü mexü pexügüxü, rü tá Tupanaxü nicuèxüügü i ngëxguma Cristu wena núma ûxgu. ¹³ Rü name nixi na törü Cori ya Ngechuchugagu tûmaga pexinüexü ya guxâma ya yíxema perü äëxgacügü ixígüxe. Rü ngëmaäcü name nixi i meä naga pexinüe ya äëxgacü ya tacü ya Dumawa ngëxmacü, erü núma nixi i guxü i togü i äëxgacügüétüwa nangëxmaxü. ¹⁴ Rü ngëxgumarüü ta name nixi i naga pexinüe i ngëma togü i äëxgacügü i petanüwa namugüxü ya yima äëxgacü ya tacü na napoxcueäxüçèx i ngëma chixexü ügüxü rü namaä nataäegüxüçèx i ngëma mexü ügüxü. ¹⁵ Erü Tupana nanaxwèxe na mexü pexügüxü na ngëmaäcü ipeyanangeèxgüxüexüçèx i ngëma duüxügü i tama Tupanaärü orexü cuáxchaügüxü rü chixri ngëma orechiga idexagüxü. ¹⁶ Rü ñuxma na Cristu pexü ínguxüxüexü, rü name nixi i duüxügü i aixcüma ínguxüxürrüüäcü meä pemaxë. Natürü ñuxma na ípenguxüxü rü tama name na ngëmamaä pegü ípepoxüxü na tacü rü chixexü pexügüxüçèx. Erü ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü name nixi i norü ngúchaüxücatama pexügü. ¹⁷ Rü name nixi i meä penayauxgü i guxüma i duüxügü. ¡Rü nüxü pengechaü i taeneëgü i yaxõgüxü! ¡Rü nüxü pemuüe ya Tupana! ¡Rü naga pexinüe ya äëxgacü ya tacü ya Dumacüñax!

Tanaxwèxe i Cristurüü yaxna namaä taxinüe i ngëxguma ngúxü ingegügu

¹⁸ Pa Duüxügü i Coriäxgüxü, ¡rü nüxü pengechaügü rü naga pexinüe i perü corigü! Rü tama name i ngëma perü corigü i pemaä mecumaxüxüxücatama pengechaügü, natürü name nixi i nüxü pengechaügü ta i ngëma perü corigü i chixecümaxü. ¹⁹ Erü Tupana rü pemaä nataäe ega nüxü na pengechaügüxüçèx yaxna namaä pexinüegu i ngëxguma texé natüçèxmamare chixexü pemaä üxgu rü ngúxü pexü tingexéegu. ²⁰ Natürü çtacüwa pexü namexü ega yaxna namaä pexinüegu i ngëxguma wüxi i perü chixexüçèx pepoxcuegu? Natürü ngëxguma tacü rü mexü i pexüxügagu ngúxü pingegügu rü yaxna namaä pexinüegu, rü ngëma waxi nixi i Tupanapëxewa mexü. ²¹ Rü ngëma na mexü pexüxügagu ngúxü pingegüxüçèx nixi i Tupana pexü dexü. Yerü ga Cristu rü ta pexcèx ngúxü ninge. Rü yemaäcü pexü nüxü nadauxëe na ñuxäcü núma nanaxwèxexü na naxrüü yaxna namaä pexinüexü i ngëma ngúxü. ²² Nüma ga Cristu rü taguma pecadu naxü, rü taguma texéxü nawomüxëe. ²³ Rü yexguma duüxügü chixexü namaä ixugüegu, rü núma rü taxuüma ga chixexümaä nanangäxü. Rü yexguma ngúxü nüxü yangexéëgügu, rü núma rü tama tacü rü chixexümaä nanaxäüxüne. Natürü Tupanamaä nüxü nixu na núma namaä namexëëäxüçèx ga yema duüxügü ga chixri namaä chopetüxü. Yerü nüxü nacuèx rü Tupana rü aixcüma meä nanangugü i guxüma i duüxügüarü maxü. ²⁴ Rü nümatama ga Cristu rü nügxüñegu nayange ga törü pecadugü ga yexguma curuchagu nayuxgu. Rü yemaäcü nanaxü na nüxü rüxoexüçèx i törü chixexü na naxcèxicatama imaxëxüçèx. Nüma rü pexcèx nanapix na yemaäcü pexü nameëxëëxüçèx. ²⁵ Rü pema ga üpa rü ñoma carnerugü i nu ne naximarexürüü pixigü. Natürü i ñuxma rü marü Cristucèx pewoegu. Rü núma nixi i perü dauruü yïixü, rü núma nixi i pexna nadauxü.

3

Ñuxācü Tupana nanaxwèxe na namaxēxü i ngēma ixāmaxü rü ixātexü

¹⁻² Rü pemax, Pa Ngexügűx, rü name nixi i petega pexinüe na ngēma pete i tama yaxōxü nüxü dauxüçex i perü maxü i mexü i Tupanapēxewa rü duňxügüpēxewa rü ngēmacex na yaxōoxüçex woo taxuüma i Tupanaärü orexü namaä pixugu. ³ Rü ngēma na aixcüma pimexüçex, rü tama name i nagu peruxnüe na ñuxacü pegü pemexēëyaexüchixü, rü exna uirunaxcex i ngēxāeruümaä pengexäegüxü, rü exna tatanüxüchixü i naxchirugu na picuxgüxü. ⁴ Natürü name nixi i perü maxüwa pegü pimexēegü rü guxüma i duňxügümää pimecümagü rü taguma texémaä penuäegü, erü ngēma nixi i perü mexü i taguma iyarüxonü i aixcüma mexü i Tupanapēxewa. ⁵ Rü yemaäcü norü maxü i mexümaä nixi ga nügü yangexäegüxü ga yema nuxcümaügüxü ga ngexügü ga Tupanapēxewa ixüünexü. Rü nümagü rü Tupanaäxü nayaxögü rü natega naxinüe. ⁶ Rü yemaäcü ta iyixi ga Chara ga ngite ga Abráüga na naxinüxü, rü ngirü corimaä naxuaxü. Rü pemagü rü tá ta ngirüü pixigü ega mexü pexügü. Rü ñuxuchi taxucèxtáma tüxcüü petecex pemuuë. ⁷ Rü ngēxgumarüü ta i pemax, Pa Yatügűx, rü name nixi i meä pemexü pengechaügü rü aixcüma yaxna ngimaä pexinüe, erü ngima rü irüturamaä. Rü name nixi i ngimaä petaäegü erü Tupana rü pexna naxäähxürrüü ngixna nanaxä i ngēma maxü i taguma gúxü. Rü name nixi i ngēmaäcü meä ngimaä pemaxë na Tupana nüxü ñinüxüçex i perü yumüxëegü.

Yíxema mexü ügüxe ya ngúxü ingegüxechiga

⁸ Rü ngēmaäcü chanaxwèxe i guxäma i pema rü pegüxü pengechaütmüügü rü wüxigu peruxnüe, rü aixcüma nüxü pengechaügü i guxüma i taeneëgü i yaxögüxü. Rü chanaxwèxe i aixcüma pemecümagü rü guxämaä pegü pewüxiguxëe. ⁹ Rü ngēxguma texé chixexü pemaä üxgu, rü tama name i pema rü ta chixexü tümamaä pexü. Rü ngēxguma texé pemaä guxchigagu, rü tama name i pema rü ta tümamaä peguxchiga. Natürü narümemaä nixi i mexü i oremaä tüxü pengäxüga rü tüxü perüngüxëe, erü Tupana pexü nadei na pexü nangüxëexüçex. ¹⁰ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Ngēxguma texé taäähäcüma maxchaügu, rü name nixi i nüxna tadau ya tümaärü conü na tama chixexü i oremaä yadeaxüçex. Rü ngēxgumarüü ta name nixi i nüxna tadau i tümaäx na tama doraxü yaxuxüçex.

¹¹ Rü name nixi i nüxna tayaü i guxüma i chixexügü, rü mexü taxü. Rü ngēxgumarüü ta name nixi i guxüguma naxcex tadau na togümaä tataäexü. ¹² Erü törü Cori rü tüxna nadau ya yíxema aixcüma ímexë, rü nüxü naxinü i tümaärü yumüxë. Natürü tümamaä nanu ya yíxema chixexü ügüxe”,

ñanagürü i ngēma Tupanaärü ore. ¹³ ¿Rü texé tá chixexü pemaä üxü ega pema rü aixcüma guxüguma mexü pexügü? ¹⁴ Natürü ngēxguma chi ngēma mexü na pexügüxüçex ngúxü pingegü, rü name nixi i petaäegü. ¹⁵ Rü taxucèxma texéxü pemuuë, rü taxucèxma tacüçex pexoegaäegü! ¹⁶ Rü name nixi i perü Corixü peyaxixëe ya Cristu rü aixcüma naga pexinüe, rü guxüguma ípememare na meä penangäxüxüçex i guxüma i duňxügü i pexna çaxü na tüxcüü Cristuaxü peyaxögüxü. ¹⁷ Natürü name nixi i nüxü pengechaüäcüma penangäxü rü tama pegüga peruxnüeäcüma na norü yexera pixigüxü. Rü name nixi i meä pemaxë na taxucèxma pexoegaäexüçex. Rü ngēxguma ngēmaäcü pemaxëgu rü tá naxäneä i ngēma duňxügü i chixri pechiga idexagüxü na ñuxacü Cristucex pemaxëxü. ¹⁸ Yixema rü ngúxü tingegü ega chixexü ixügü. Natürü

narümememaañ nixiñ na mexü ixügüxüçex ngúxü na ingegüxü, ega ngëmaäcü Tupana naxwèxegu. ¹⁸ Yerü nümatama ga Cristu rü ngúxü ninge, rü wüxicanatama guxääriü pecaducex nayu. Rü woo na meçü yüixü rü taxcex nayu i yixema i chixexü i duüxügü ixigüxü. Rü yemaäcü nanaxü na Tupanaxütawa tüxü nagagüxüçex. Rü woo nayu ga naxüne, natürü ga naäe rü tama nayu. ¹⁹ Rü yexguma naxüne yuxgu rü naäe rü natanüwa naxü ga yema naäegü ga Tupana poxcuecxü, rü orexü namaä nayarüxu. ²⁰ Rü yema naäegü ga yexma poxcuecxü, rü yema nixiñ ga naäegü ga yema duüxügü ga Noë maxügu tama ixinüêchaüxü woo Tupana yaxna namaä naxinü ga yexguma Noë naxüyane ga guma wapuru. Rü 8 ga duüxügüxicatama nixiñ ga guma wapurugu ichoüxü, rü yema nixiñ ga guma mucü ga taxüchicüarü dexáétüwa maxëxü. ²¹ Rü yema dexá rü wüxi ga cuëxruü nixiñ. Erü ngëxguma dexáwa íibaiegü, rü duüxügüxü nüxü tacuëxéen na Ngechuchu ya Cristu wena maxügagü yüixü i tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü tama taxüneärü düxétüwa na imexüçex nixiñ i íibaixü, natürü ítabaie yerü marü Tupanana naxcex taca na tüxü iyanaxoxéêäxüçex ga törü pecadugü na aixcüma napëxewa imexüçex rü aixcüma mexügu rüxinüêxüçex. ²² Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu, rü daxüguxü i naânewa naxü, rü ñuxma rü Tupanaärü tögüneçüwawa nangëxma. Rü ñuxma rü namëxwa nangëxmagü i guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäx rü guxüma i äëxgacügü i daxücüäx.

4

Tanaxwèxe i ngëma cuëx i Tupana tüxna ãxümaä nüxü tarüngüxü i taeneëgü

¹⁻² Rü ngëmacex name nixiñ na ípememarexü na ngúxü pingegüxü yexgumarüü ga Cristu na ngúxü yangexü. Erü yíxema ngúxü ingexe rü marü nüxü tarüxo i tümaärü pecadu na guxüguma meä Tupana naxwèxexüäcüma tamaxüxüçex, rü tama i tümaxüne naxwèxexüäcüma na tamaxüxüçex. ³ Üpa ga pemax, rü mucüma ga taunecü penaxüecha i ngëma chixexü i ñuxma i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuëxgüxü ügüxü. Rü yexguma ga pema rü pecadu pexügüäcüma pemaxë, rü penaxü ga pexeneärü ngúchaü, rü pengäxë, rü peta ga nawa pexäügatanüxü pexügü, rü tacü i nguchiëxgüxü poraäcü pixaxcugü, rü tupananetachicünëxägüxü picuëxüügü i woo Tupana na pexna nachüxuxü i ngëma. ⁴ Rü yema duüxügü ga namaä pexämüçügüxü ga yexguma chixri pemaxëgu, rü ñuxma rü poraäcü nagu narüxinüe na tacüçex tama natanügu pexägüxü rü tama nawe perüxixü i ngëxguma norü chixexü naxügü. Rü ngëmacex nixiñ i ñuxma i chixri pechiga yadexagüxü. ⁵ Natürü nümagü rü tá ta Cristupëxewa nangugü na namaä nüxü yaxugüxüçex na ñuxäcü namaxëxü. Rü nüma ya Cristu rü ínamemare na nüxna yacachigüxüçex i guxüma i duüxügü i maxëxü rü yuexü. ⁶ Rü ngëmacex ya Tupana rü naxüpa na nayuexü i duüxügü rü marü nüxna nanaxuaxü i maxü i taguma gúxü. Erü nanaxwèxe na naxrüü guxüguma mexüwa namaxëêchaxü ega woo ñoma i naânewa nayuegu i naxünegü. ⁷ Rü marü ningaica na nagúxü i ñoma i naâne rü guxüma i tacü i nawa ngëxmaxü. Rü ngëmacex name nixiñ na ípexuäexü rü meä peäe ta ipexügüxü rü guxüguma peyumüxügüxü. ⁸ Rü guxüärü yexera i ngëma pexü chanaxwèxexü nixiñ na aixcüma pegü pengechaügüxü i wüxicigü. Erü ngëxguma aixcüma yigü ingechaügü rü ngëmaäcü inayarüxo i muxüma i pecadugü. ⁹ !Rü meä pegü peyauxgü i wüxicigü i pechiüwa! Rü tama name i tûmamaä penuäeäcüma tüxü peyaxu. ¹⁰ Rü wüxicigü i pemax, rü Tupana pexna nanaxä i perü cuëx. Rü ngëma perü cuëxmaä rü name nixiñ i wüxicigü pegü perüngüxüëgü, na aixcüma Tupanaärü ngüküxü i mexü na pixigüxüçex rü meä namaä pepuracüexüçex i guxüma i ngëma cuëx i

Tupana pexna ãxü. ¹¹ Rü ngẽxguma texé nüxü ixuxgu i ore, rü name nixi i aixcuma Tupanaärü orexü tixu. Rü ngẽxguma texé togüxü rüngüxëegü, rü name nixi i Tupana tüxna ãxü i poramaä tanaxü. Rü guxüma i ngẽma pexüxü rü name nixi i meäma penaxü na ngẽmaäcü Ngechuchu ya Cristugagu Tupanaxü picuèxügüxüçèx. Erü nüma ya Tupana rü guxüguma namexëchi rü naporaxüchi. Rü ngẽmaäcü yiñ.

Ngẽxguma Cristuaxü yaxõxgu rü ngúxü tingé

¹² Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ñuxma na taxü i guxchaxügü i perü nguxëeruü pexcèx ínguxü, jru tåxü i pebaixächiäegüxü, ñoma tacü i taguma nüxü pedauxü ngupetüxürüü! ¹³ Natürü narümemaë nixi na petaäegüamaxü, yerü yema Cristu ngúxü na ingexürüü nixi i ngúxü na pingegüxü i ñuxmax na petaäegüxüçèx i ngẽxguma wena núma naxüxgu i nümax. ¹⁴ Rü ngẽxguma Cristuaxü na peyaxõgüxügagu texé pemaä guxchigagu, rü wüxi i perü taäe nixi i ngẽma. Erü ngẽmaäcü nüxü pecuèx na Tupanaäe i Üünexü rü pewa na nangẽmaxü. ¹⁵ Rü ngẽxguma chi ngúxü pingegügu, rü name nixi na wüxi i mexü na pexügüxügagu na yiñxü rü tama wüxi i chixexügagu na yiñxü, ngẽxgumarüü i máëta rü ẽxna ngítèèx rü ẽxna togüarü guxchaxüwa na pegü pengẽxmagüxëexü. ¹⁶ Natürü ngẽxguma texé Cristuaxü tayaxõxügagu ngúxü tingexgu, rü taxucèxma tüxcüü ngẽmacèx taxâne. Rü name i ngẽmacèx Tupanaxü ticuèxüü. ¹⁷ Rü ñuxma rü marü nawa nangu na Tupana ngúxü tüxü ingexëexü na ngẽmaäcü tüxü iyanawëxächixëexüçèx i yixema na naxäcügü ixigüxü. Rü ngẽxguma ngẽmaäcü tamaä inaxügüägu, rü ¿ñuxäcü tá nüxü naxüpetü i ngẽma duüßügü i tama Tupanaärü ore i mexüga ñüeuchaüxü? ¹⁸ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Ngẽma duüßügü i mexü ügüxü rü guxchaäcüma nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma na ngẽmaäcü yiñxü, ¿rü ñuxäcü tá nüxü nangupetüxü i ngẽma duüßügü i chixexü ügüxü rü pecaduägxüxü?” ñanagürü. ¹⁹ Rü ngẽmacèx ya yíxema Tupana naxwèxexüäcüma ngúxü ingegüxe, rü name nixi na mexü taxügüechaxü rü Tupana ya tüxü üçümëxëgu na tanaxüxü i tümaäe na nüxna tüxü nadauxüçèx. Erü nüma ya Tupana rü mecü nixi rü taguma texéxü nawomüxëe.

5

Ucuxëgü naxcèx i ngẽma yaxõgüxü

¹ Rü ñuxmax, Pa Yaxõgüxüärü Äëxgacügüx, rü pexna chanaxäxchaü i wüxi i ucuxë i mexü, erü choma rü ta pexrüü yaxõgüxüärü äëxgacü chixi. Rü chomaxüchima nixi ga nüxü chadauxü ga ñuxäcü ngúxü na yangexü ga Cristu. Rü choma rü tá ta pexrüü choxü nangẽxma i chauchica i mexü i ngẽxguma wena núma naxüxgu. ² Rü chanaxwèxe i nüxna pedau rü nüxü perüngüxëe i guxüma i Tupanaärü duüßügü i pemëxwa ngẽxmagüxü. Rü name i mexü i perü ngúchaümaä Tupana naxwèxexüäcüma penaxü i ngẽma puracü, rü tama texé pexü muxguxica penaxü rü ẽxna dñerucèx penaxü. ³ Rü tama name i namaä penuëäcüma rü penangaäcüma penamu i ngẽma duüßügü. Natürü chanaxwèxe i mexü i perü maxü nüxü pewëx na ñuxäcü Tupana naxwèxexü na namaxëxü. ⁴ Rü ngẽxguma wena núma naxüxgu ya törü Dauruüxüchi ya Cristu, rü pema rü tá penayauxgü i wüxi i perü ãmare i ngèxcueruü i mexëchixü i taguma ngauxü. ⁵ Rü ngẽxgumarüü ta i pemax, Pa Ngextüxüçügüx, rü name nixi i naga pexñüe i ngẽma perü äëxgacügü i Tupanaärü puracüwa puracüexü. Rü guxäma i pema i yaxõgüxü, rü name nixi

i wüxichigü pegü perüngüxēē rü taguma pegü perüxñüe na pemücögüarü yexera pixigüxü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana rü tama norü me nixi i ngëma duüxügü i nügü icuèxüxügüxü.

Natürü nüxü narüngüxēē rü namaã namecüma i ngëma duüxügü i tama nügü icuèxüxügüxü”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁶ Rü ngëmacëx tama name i pegü picuèxüxü. Rü narümemae i Tupanamëxë ya poranetüxüwa pegü pengëxmagüxēē na nüma pexü yacuèxüxügüxücëx i ngëxguma nawa nanguxgu na ngëmaäcü pemaä naxüäxü. ⁷ Rü name nixi i Tupanamëxëgu penaxü i guxüma i perü oegaäegü, erü nüma ya Tupana rü guxüguma pegu narüxñü rü aixcüma pexna nadau.

⁸ Rü name nixi i guxüguma pegüna pedaugü rü ipexuäegü, erü perü uwanü i Chataná rü doma wüxi ya ai ya idüraxüchicürüü nanañaäne rü tümacëx nadau na texéxü tá nachixexëexü. ⁹ ;Rü peporaeamëx rü peyaxögüamëx i ngëxguma tacü rü chixexü pemaä naxüxchaügu! Erü nüxü pecuëx rü guxüma i taeneëgü i guxüwama ngëxmagüxü rü pexrüü ngëmatama ngúxü ningegü. ¹⁰ Natürü ngëxguma paxaxächi ñoma i naänewa ngúxü pingegüguwena, rü Tupana rü tá pexü nimexëē na aixcüma napëxewa pimexücëx, rü tá pexü narüngüxēē na taguma nüxü perüxoexücëx, rü tá pexü naporaexëē na aixcüma perü maxüwa peporaeexücëx. Rü daatama Tupana nixi ya tuxna naxäcü i guxüma i mexü i tuxü ngëxmaxü, rü tuxü deicü na naxütawa tuxü nangëxmaxücëx i tachica i mexü i taguma gúxü, erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixigü. ¹¹ Rü name nixi i guxüguma nüxü ticusüügü ya Tupana, erü nüma nixi i guxüärü ãëxgacü yiixü i guxüguma. Rü ngëmaäcü yi.

Pedru rü yema yaxögxüxü naruñmoxë

¹² Taeneë ya Chiribánu ya meã yaxöcümaã petanüwa chanamu i ñaã nux-marexü i popera na pexü chixucüxügüxücëx rü pemaä nüxü chixuxücëx na ngëma pexü nangechaüxügagu yiixü ya Tupana i aixcüma pexü nangüxëexü. Rü ñuxma na ngëmaäcü pexü nangechaüxü, rü name nixi i guxüguma naxcëx pemaxë. ¹³ Rü pexü narüñmoxëgü i guxüma i taeneëgü i yaxögxü i pexrüü Tupana dexü i nüma Dumawa ngëxmagüxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narüñmoxë i chorü ngüxëeruü i Marcu ya chaunerüü ixicü. ¹⁴ Rü chanaxwëxe i wüxichigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perüñmoxëgü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwëxe na aixcüma petaäegüxü i guxäma i pema na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxü. Rü ngëmaäcü yi.

Rü nuãma pexna,
Pedru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA PEDRU ÜMATÜXÜ

Pedru nüxǖ narǖmoxē̄ ga yema yaxō̄gütǖ

¹ Pa Chaueneēgüt, choma i Chimáu i Pedru nixī i pexcèx chanaxümatüxǖ i ñaā̄ popera. Rǖ choma rǖ Ngechuchu ya Cristuarǖ ngǖxēērū chixī, rǖ nüma nixī ga choxǖ namuxǖ na nüxǖ chixuxǖcèx i norǖ ore. Rǖ pexcèx chanaxümatǖ i pema na toxrǖ aixcüma peyaxō̄gütǖ, erǖ törǖ Tupana rǖ törǖ Maxēxēērū ya Ngechuchu ya Cristu rǖ aixcüma nimexēchi. ² Rǖ ñuxma na Tanatǖ ya Tupanaxǖ pecuáxǖ rǖ törǖ Cori ya Ngechuchuxǖ pecuáxǖ, rǖ chanaxwèxe i nümagǖ aixcüma pemaā̄ namecüma rǖ aixcüma pexǖ nataā̄xēē.

Yaxō̄gütǖcümagǖchiga

³ Rǖ Tupana rǖ noxrütama poramaā̄ marǖ tükna nanaxǟ ga guxǖma i ngëma nacüma i mexǖ i inaxwèxexǖ na aixcüma meā̄ naxcèx imaxëxǖcèx. Rǖ yemaā̄cǖ nanaxǖ ga yexguma tükǖ nüxǖ nacuèxëēgū ga guma törǖ Cori ya mexëchicǖ ga norǖ poramaā̄ tükǖ decü. ⁴ Rǖ yematāma norǖ poramaā̄ tükna nanaxǟ ga guxǖma ga norǖ ngǖxëē i mexëchixǖ ga inaxunetaxǖ na naxrǖ pimexǖcèx rǖ nüxna pixigachixǖcèx i guxǖma i chixexǖgütǖ i duñxǖgütǖ ngúchaǖ i chixexǖgagū ñoma i naānewa ngëxmaxǖ. ⁵ Rǖ ngëmacèx penaxwèxegǖ na pegǖ peporaexëēxǖ na yexeracǖ peyaxō̄gütǖ rǖ meā̄ togüpëxewa pemaxëxǖ. Rǖ ñuxuchi name na meā̄ma nüxǖ pecuáxǖ na ñacǖ yiñxǖ i Tupana pexǖ naxwèxexǖ. ⁶ Rǖ ngëxgumarǖ ta penaxwèxegǖ na meā̄ pegǖmaā̄ ipecuáxǖ na tama chixexǖgagū peyixǖcèx. Rǖ ñuxuchi name na yaxna pegǖmaā̄ pexñǖxǖ. Rǖ ngëxgumarǖ ta name na aixcüma Tupanaxǖ pengechaǖgütǖ. ⁷ Rǖ ñuxuchi penaxwèxegǖ na pegǖ pengechaǖgütǖ ya guxǟma i pemax. Rǖ ngëxgumarǖ ta name na guxǖma i duñxǖgütǖ pengechaǖgütǖ. ⁸ Rǖ ngëxguma aixcüma ngëma pexǖ chaxucuxëxǖcüma pemaxëgū, rǖ täǟtama natǖcèxma nixī i perǖ maxǖ, rǖ täǟtama natǖcèxma nixī na nüxǖ pecuáxǖ ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁹ Natürǖ yíxema tama ngëma pexǖ chaxucuxëxǖcüma maxǖxë, rǖ ñoma tangexetüxürǖ tixī. Rǖ ñoma wüxī i duñxǖ i tama nagu rǖxñnüxǖ i ngëma yixcüra tá nüxǖ ngupetüxürǖ tixī, erǖ nüxǖ itayarüngǖma na ñuxǟcǖ Tupana tükǖ nüxǖ ngechaǖxǖ ga tümaärǖ pecadugǖ. ¹⁰ Rǖ ngëmacèx, Pa Chaueneēgüt, name nixī na yexeraǟcǖ meā̄ Tupanacèx pemaxëxǖ na ngëmaǟcǖ ipenawéxǖcèx na aixcüma Tupanaärǖ duñxǖgütǖ ya pexcèx naçaxe rǖ pexǖ dexe na pixigütǖ. Rǖ ngëxguma ngëmaǟcǖ pemaxëgū rǖ tagutáma chixexǖgagū peyi rǖ tagutáma Tupanaxǖ ípetèx. ¹¹ Rǖ ngëmaǟcǖ ya Tupana, rǖ tá meā̄ pexcèx nayawǟxna i ñǟx na tauxchaǟcǖ pichocuxǖcèx i ngextá guxǖgutáma ã̄ëxgacǖ íyíñxǖwa ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törǖ Maxëxëērū. ¹² Rǖ ngëmacèx woo marǖ nüxǖ na pecuáxǖ rǖ nagu na pexixǖ i ngëma ore i aixcüma ixixǖ, natürǖ guxǖgutáma pexna nüxǖ chacuèxǟchixëēchǟga yema pexǖ namaā̄ chaxucuxëxǖ. ¹³ Erǖ ñuxma na chamaxǖxǖ i chomax, rǖ nagu charǖxñī na namexǖ na pexna nüxǖ chacuèxǟchixëēxǖ i ngëma ore i namaā̄ pexǖ chixucuxëgütǖ, na ngëmaǟcǖ pexǖ changúxchaǖxëēxǖcèx na meā̄ Tupanacèx pemaxëxǖ. ¹⁴ Rǖ pemaā̄ nüxǖ chixu i ngëma, erǖ törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu choxǖ nüxǖ nacuèxëē na paxa tá chayuxǖ. ¹⁵ Rǖ ñoma rǖ ta na chamaxǖxǖ, rǖ meā̄ pexǖ chixucuxëgütǖ na ngëxguma chayuxguwena rǖ guxǖguma nüxna pecuèxǟchiexǖcèx i ngëma chorǖ ucuxëgütǖ na ñuxǟcǖ Tupana naxwèxexǖ na pemaxëxǖ.

Pedru rü namücügürü aixcüma Cristuxü nadaugü ga na nuxäcü namexëchixü

¹⁶ Rü yexguma pexü tangúexëegu na nuxäcü naporaxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü nuxäcü tá wena na nataeguxü, rü tama tomatama togüäewa tayaxuxü i ore nixi. Yerü tomatama toxetümaä nüxü tadau na nuxäcü namexëchixü i nüma ya törü Cori. ¹⁷ Rü nüxü tadau ga yexguma Tanatü ya Tupana nüxü icuëxüügu. Rü nüxü taxinüe ga yexguma gumatama Tanatü ya Tupana ya Mexëchicü ñaxgu:

“Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. Rü choma rü poraäcü namaä chataäexüchi”,

¹⁸ Rü aixcüma tomaxüchima nüxü taxinüe ga yema Tupanaga ga daxüguxü ga naänewa inaxüxü, yerü tomatama rü törü Corimaä tayexmagü nawa ga guma mëxpüne ga üünene ga yexguma yema ngupetügu. ¹⁹ Rü yemaäcü nüxü tadau na aixcüma yïixü ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixugügüxü. Yerü yema nüxü yaxugügüxürtama nixi ga nüxü tadauxü. Rü name nixi i pema rü ta aixcüma meä nagu perüxinüe i ngëma ore, erü wüxi i omü i Íraxetüxü i eänexüwa ibaxixürrü nixi. Rü ngëma ore rü tá pexü nüxü nacuëxëe i Tupanachiga ñuxmatáta ínangu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya yima woramacuri ya ngunetüxü ngocürüü ixicü. Rü ngëxguma ínanguxgu i nüma rü aixcüma tá meä pexü nüxü nacuëxëe i guxüma i nachiga. ²⁰ Natürü chanaxwèxe na guxüärü yexera nüxü pecuáxü i ñaa ore i tá pemaä nüxü chixuxü. Rü ducax, taxüema tüechamatama nüxü tacuëx i tacüchiga na yïixü i Tupanaärü ore i ümatüxü, ega Tupanaäe i Üünexü tama tükü rüngüxëegu. ²¹ Yerü taxuüma ga Tupanaärü orearü uruü rü nüeçamatama nügüäewa nanayaxu ga yema ore ga nüxü yaxugügüxü. Natürü yexguma yema orexü yaxugügü, rü Naäe i Üünexü nixi ga yadexagüxëexü.

2

Doramaä duüxügüxü ngúexëexüchiga

¹ Natürü nuxcüma rü nayexma ta ga Tupanaärü orearü uruügüneta ixigüxü ga Yudíugütanüwa. Rü ngëxgumarüü tá ta petanüwa nangëxma i duüxügü i nguxëëruügüneta ixigüxü. Rü nümagü rü tá doramaä nanaxüchicüü i Tupanaärü ore, rü ngëmaäcü tá pexü nangúexëe i ore i dora ixixü na pexü nawomüxëegüxüçex. Rü nümagü rü tãütáma naga naxinüechaü ya yima törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya norü Maxëxëëruüchiréx ixicü. Rü ngëmagagu ya Tupana rü ngürüächi tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i ngëmaäcü maxëxü, rü tá inayanaxoxëe. ² Rü nümagü rü tá nüxü nixugü na tama wüxi i chixexü yïixü ega woo taxüneärü nguchaü ixüxgu. Rü muxüma i togü i duüxügü rü tá nawe narüxü i ngëma chixexü i naxugüxüwa. Rü ngëma chixri pexü ngúexëexügagu rü muxüma i togü i duüxügü rü tá chixri nachiga nidexagü i Tupanaärü ore i mexü i aixcüma ixixü. ³ Rü nümagü i ngëma duüxügü i chixexü rü tá nüguna nananugüchaü i guxüma. Rü ngëmacex tá pemaä nüxü nixu i ore i chixexü ixixü na ngëmaäcü pexü nawomüxëegüxüçex rü pexü ngixü nayauxgüxüçex i perü diëru. Natürü tá napoxcue i ngëma duüxügü, rü tãütáma nibuxmü. Erü Tupana rü woetama nuxcümama nanamexëe i ngëma poxcu. ⁴ Yerü ga Tupana rü tama nüxü nüxü nangechaü ga norü orearü ngeruügü ga daxücüäx ga pecadu ügxü. Rü yemacex ínaxëänexüwa i ngoxogüxü ínapoxcuexüwa nanawogü. Rü cadenamaä nayanëixgü na ngëma nangëxmagüxüçex ñuxmatáta nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu Tupana nüxna çaxü i guxüma i duüxügü. ⁵ Rü yexgumarüü ta ga Tupana rü tama nüxü nüxü nangechaü ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü ga chixexü

ügütü. Rü yemacèx mucü ga taxüchicü naxcèx yéma nanamu na gumamaä nadaiäxüçèx ga yema duüxügü ga chixexü ügütü. Natürü ga Tupana rü Noëxü nadau ga na meäma duüxügüxü yaxucüxegütü na nüxü naxoexüçèx ga norü chixexügü. Rü yemacèx ga Tupana rü Noëxü namaxëe namaä ga 7 ga natanüxügü. Natürü nanadai ga guxüma ga yema togü ga duüxügü. **6** Rü Tupana rü yexgumarüü ta inayanaxoxëe ga guma īänegü ga Chodoma rü Gomora ga poraäcü chixri duüxügü nawa maxëne. Rü īanagu ga guma īänegü ñuxmata norü tanimacaxicatama iyaxü. Rü yemaäcü nanaxü na guma īänegü rü wüxi ga cuèxruü na yiixüçèx nüxü ga yema duüxügü ga chixexü ga yemawena maxëxü. **7** Natürü ga Chodomawa rü Tupana nanamaxëe ga Lox ga wüxi ga yatü ga mecü ixïcü ga poraäcü ngechaücü ga yexguma nüxü nadëuxgu ga ñuxäcü chixri na namaxëxü ga yema duüxügü ga natanüwa nayexmaxü. **8** Rü guxü ga ngunexügu rü nüma ga Lox ga meä maxüçü rü poraäcü naäewa nangux ga yexguma nüxü nadëuxgu rü nüxü naxinügu ga yema chixexügü ga naxügüxü ga yema duüxügü ga natanüwa nayexmaxü. **9** Rü yema Loxü na namaxëeñxrüü ga Tupana, rü nüxü natauxcha na tükü īnanguxüxëeñxü i ngëxguma Chataná tükna īnugu ya yíxema meä maxëx. Rü ngëxgumarüü ta ya yíxema chixexü ügüxe, rü nüxü natauxcha na poxcuwa tükü nangëxmagüxëeñxü ñuxmatata nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu guxüma i duüxügüxü yacagüxü. **10-11** Rü Tupana rü aixcüma tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i naxüneärü ngúchaügu ixü i tama naga īnuechaüxü ya törü Cori. Rü ngëma duüxügü rü taxüegama naxinüechaü, rü nadauxcüraxüwèxegü rü nüguguxicatama narüxinüe. Rü tama namuüe na namaä naguxchigagüxü i ngëma äëxgacügü i daxücüñäx i Tupanatüüwa ngëxmagüxü. Rü ngëmaäcü namaxë i ngëma duüxügü. Natürü woo Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüñäx i ngëma duüxügüxü rüyexeraxüchichiréxü, rü namuüe na ngëmaäcü namaä naguxchigagüxü i ngëma äëxgacügü i daxücüñäx i Tupanatüüwa ngëxmagüxü. **12-13** Rü ngëma nguxëeñrüügüneta, rü ñoma naëxügürüü nixigü, rü naëxügürüü taxuüma nacuëxgü. Rü ngëma naxünegü naxwèxexü nixü i naxügüxü. Rü nabue na ñoma naëxügü i yayauxgüxü rü nadëixürrüü yixigüxüçèx. Rü chixri nachiga nidexagü i ngëma tama nüxü nacuëxgüxü. Natürü ngëma chixexü i naxügüxügagu tá inayarütauxe, rü ngëmaäcü ngúxü tá ningegü nagagu i ngëma ngúxü i toguñäxü yangexëegüxü. Rü nümagü rü namaä nataäegü i ngëma chixexü i ngunecütama naxügüxü. Rü ngëxguma pemaä nachibüegü, rü wüxi i chixexüchixü rü ãnexüchi nixigü erü ngëma rü ta nanaxügü i norü chixexügü i namaä pexü nawomüxëegüchaüxü. **14** Rü ngëma duüxügü rü taxuacüma wüxi ya ngeäxü nadaugümare, erü naäewa rü nagu narüxinüe na nüxü tangúchaüxü. Rü tama nüxü ninguega na pecadu naxüguechaxü. Rü naxcèx nadaugü na ñuxäcü chixexügu tükü nayixëeñxü ya yíxema duüxüegü ya turaearü maxüñäxgüxe. Rü nüxü nicuëxuchi na ñuxäcü tacü nüguna nanugüexü. Natürü Tupana rü marü namaä nanaxuegu na napoxcueñxü. **15** Rü ngëma duüxügü rü tama nagu naxi i ngëma Tupana nüxü naxwèxexü, rü ngëmacèx inayarütauxe. Rü nagu naxi ga yema chixexü ga nagu yaxüxü ga nuxcümaüxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Baráü ga Beü nane ga chixexü üxü na yemaäcü dñeru ngixü nayaxuxüçèx. **16** Rü noxrütama buru ga woo taguma idexachiréxcü, rü wüxi ga duüxürrüü namaä iyadexa rü inanga naxcèx ga yema chixexü ga naxüxchaüxü. Rü yemaäcü Baráü iyachaxächixëe na tama naxüñäxüçèx ga yema chixexü ga naxüxchaüxü. **17** Rü ngëma duüxügü rü taxuwama nime ñoma wüxi i puchu i ngearü dexáñxürüü. Rü ñoma wüxi i caixanexü i buanecü içüexürrüümare nixü na taxuwama yamexü. Natürü Tupana rü marü nanamexëe i wüxi i nachica i ëñnexüchixü

i ngextá guxügutáma ínapoxcueāxüwa i ngēma duǔxügü. ¹⁸ Rü ngēmaācü tá nanapoxcue i ngēma duǔxügü, erü nügü yacuèxügüācüma chixri nidexagü i ore i taxuwama mexümaä. Rü tükü nixucüxégü na tükümaxüneärü ngúchaügu na taxixüçèx ya yíxema marü ngexwacèx ngēmaxü rüxoechiréxe. ¹⁹ Rü tükümaxünaä nüxü nixu rü ngēxguma nawe tarüxügu rü tá tükü ínanguxüxëe na taxuümexëwa tangëxmagüxüçèx rü tükümaxü tamaxexüçèx. Natürü ngēma duǔxügü i ngēmaācü chixri idexagüxü, rü nümagütama rü norü chixexüttüüwa nangëxmagü. Erü guxüma i duǔxügü, rü ngēma nüxü rüyexeramaexüttüüwa nügü nangëxmagüxëe. ²⁰ Rü guxäma ya yíxema marü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxëxëēruüxü cuëxgüxe, rü marü nawa ítanguxü i ñoma i naâneärü chixexügü. Natürü ngēxguma chi wenaxärü naxcèx tawoegugu i ngēma chixexü i nawa ítanguxüchiréxü, rü tükümaärü me yixügu na wena ngēma chixexüttüüwa tangëxmagüxü, rü aixcüma noxriarü yexera tichixe. ²¹ Erü ngēxguma chi nüxü tacuèxgüguwena nüxü tarüxoegu i ngēma ore i mexü ga noxri tayauxgüxü, rü narümemäa chi nixi ga noxtacüma tükü chima nüxü na tacuèxgüxü i ngēma maxü i aixcüma mexü. ²² Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Ngēma airu i nügü oxgüxü, rü wenaxärü naxcèx nataegu i norü oxü na yaweaxüçèx. Rü ngēma cuchi i norü yora meäma aiyachiréxü, rü ngēxgumatama wenaxärü norü aiyaneçèx nataegu”, ñanagürü i ngēma orewa. Rü ngēxgumarüü nixi i ngēma duǔxügü i marü Tupanaärü orexü cuëxgüchiréxü rü ñuxüchi wenaxärü naxcèx woeguxü i norü chixexügü ga noxri nawa ínanguxüchiréxü.

3

Törü Coriarü taeguchiga

¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüex, ñaã nixi i ngēma norü taxre i popera i pexcèx chaxümatüxü. Rü yema nüxiraüxü ga poperawa pemaä nüxü chixuxürüü, rü wena pexü chixucüxégü rü pexna nüxü chacuèxächixëe na aixcüma meä Tupanaärü oregu perüxñüexüçèx. ² Rü chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie i ngēma ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ga ixüünexü nüxü ixugügüxü. Rü ngēxgumarüü ta chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie i ngēma törü Cori ya Ngechuchu ya törü Maxëxëēruüärü mugü ga pexü nangüexëexü ga norü orearü uruügü ga nüma pexütawa namugüxü. ³⁻⁴ Natürü chanaxwèxe i guxüärü yexera nagu perüxñüe i ñaã ore i pemaä tá nüxü chixuxü. Rü dücxax, rü ngēxguma nagúxchaügu i ñoma i naâne, rü tá ínangugü i duǔxügü i chixexü i nagu ixü i naxüneärü ngúchaügu. Rü nümagü rü tá nacugüeäcüma ñanagürügü:

“Düçèx, Cristu inaxuneta na wena núma naxüegaxü. ¿Rü tacü namaä nangupetü i ñuxma na tama ínanguxü? Rü marü dükwa nayue ga törü oxigü ga yaxögüxü, natürü noxri naâne üxgumama rü nanangëxgumaraüéchatama i guxüma”, ñanagürügü tá. ⁵⁻⁶ Natürü ngēma duǔxügü i ngēmaäcü idexagüxü rü tama nüxü nacuèxgüchaü ga yema ngupetüxü ga yexguma Tupana ñoma ga naânewa namuägu ga guma mucü ga tacü ga iyanaxoxëecü ga guxüma ga tacü ga ñoma ga naânewa yexmaxü. Rü nuxcümaxüchima naxüpa ga guma mucü rü woetama nayexma ga ñoma ga naâne rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü ga Tupana ngoxëëxü ga yexguma namuägu na nangóxüçèx. Rü yemaäcü dexachiüwa nangox ga ñoma ga naâne rü dexáarü ngäxüttüchiüwa nayexma, yerü yemaäcü nanamu ga Tupana. ⁷ Natürü ngēma ñuxma ngëxmaxü i daxüwa nüxü idauxü rü ñoma i naâne rü Tupana namaä nanguxü na yixcama üxüwa yaxaxüçèx, yerü yemaäcü namaä nanaxuegu. Rü ngēma ñoma i naâne

rü ngēma daxūwa nüxű idauxű, rü yima üxü ya Tupana nüxű ixuxűnewa tá nixī i aixcüma ínaguāxű i ngēma ngunexű i nagu naxunetaxűgu na napoxcueāxű rü chixexűwa nawogüāxű i ngēma duňxűgü i tama naga ñüéchaňxű.

⁸ Rü ñuxmax, Pa Chaueneēgü ya Pexű Changechaügütex, tama chanaxwèxe i nüxű ipeyarüngümäe na wüxitama i ngunexű rü törü Coricèx rü 1000 ya taunecürű yiihxű. Rü ngēxgumarűu ta, 1000 ya taunecü rü törü Coricèx rü wüxitama i ngunexürűu yiihxű. ⁹ Rü ñuxre i duňxűgü rü nagu narüxñüe na tăütáma paxa ínanguxű ya törü Cori yema tamaä inaxunetaxürűu. Natürü nüma ya törü Cori rü tama nanuxcüäe na yanguxëěäxű i ngēma norü uneta, natürü nüma rü tamaä yaxna naxñümare. Erü nüma rü tama nanaxwèxe na texé iyarütaxuxű, natürü nanaxwèxe na guxämä nüxű rüxoexű i tümacüma i chixexű. ¹⁰ Natürü ngēma ngunexű i törü Cori nagu ínguxű, rü taxúema nagu ínanguxëěxűgu tá nixī. Erü ngürüächimare tá ínangu ñoma wüxi i ngítexáxű ínguxürűu. Rü ñuxuchi guxüma i tacü i daxüguxű i naänawa ngēxmagüxű rü tá tagaäcü niwâixgü rü ngēmaäcü tá inayarütaixe. Rü yima üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü éxtagü rü tá nixa rü ngēxma tá nayarüxogü. Rü ngēxgumarűu tá ta i ñoma i naäne rü tá nixa namaä i guxüma i tacü i nawa ngēxmagüxű. ¹¹ Rü ñuxma na ngēmaäcü tá namaä nangupetüxű i guxüma i tacü i ngēmaxü, rü yexeraäcü penaxwèxe na aixcüma Tupanapéxewa pixüünexű rü nüma nanaxwèxexüäcüma na pemaxëxű. ¹² Rü name nixī i meä ípenanguxëě i ngēma ngunexű i nagu tá ínanguxű ya törü Cori ya Tupana. ¡Rü paxa guxüwama nüxű pixu i norü ore rü aixcüma naxcèx pemaxë na ngēmaäcü ípenanguxëěxüçèx! Rü ngēma ngunexűgu rü guxüma i daxüwa nüxű idauxű rü tá nixa rü tá inachaxichigü. Rü ñoma i naäne rü üèxcü rü tauemacü rü éxtagü rü yima üxümaä tá inachaxichigü. ¹³ Natürü yixema na yaxögüxű rü ítananguxëě i ngēma ngexwacaxűxű i daxüguxű i naäne rü ngexwacaxűxű i ñoma i naäne ga Tupana tamaä ixunetaxű. Rü ngēma rü guxüttáma name, rü yixema rü tá ta aixcüma time. ¹⁴ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneēgü ya Pexű Changechaügütex, rü ñuxma na ípenanguxëěxű i ngēma, rü name nixī i aixcüma meä pemaxë rü aixcüma pegü pengechaügü na taxuwama nachixexüçèx i perü maxü rü aixcüma petaäegüxüçèx i ngēxguma wena núma naxüxgu. ¹⁵ Rü name nixī i nüxna pecuèxächie na yaxna tamaä naxñüxű ya törü Cori, erü nanaxwèxe na tüxű nangēxmaxü i törü maxü i taguma gúxű. Rü ngēmatama pexcèx chanaxümatüxürűu ta nixī ga pexcèx naxümatüxűga taenee ya nüxű ingechaügütü ya Pauru ga yexguma Tupana naporaxëěäcüma pexcèx naxümatüxüägü. ¹⁶ Rü guxüma ga norü poperawa rü ñaã pexcèx chaxümatüxüçigü nanaxümatü ga Pauru. Natürü yema pexcèx naxümatüxüwa rü nangēxma i ñuxre i ore i guxchaxű na nüxű icuáxű na tacüçigü yiixű. Rü ngēma duňxűgü i tama aixcüma Tupanaxű cuèxgüxű rü tama aixcüma yaxögüxű, rü nanaxüchicüügü i ngēma ore ngēxgumarűu na guxüma i Tupanaärü ore i ümatüxű naxüchicüügüxürűu. Natürü ngēma chixexű na naxügüxügagu rü nügü tátama inayarütauxexë. ¹⁷ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneēgü ya Pexű Changechaügütex, rü ñuxma na nüxű pecuáxű i tacü tá na ngupetüxű, rü name nixī i pexuäegü na tama pexű nawomüxëěgüxüçèx i ngēma chixexű i duňxűgü rü tama nüxű perüxoexüçèx na meä peyaxögüxű. ¹⁸ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneēgü, penaxwèxe na pegü peporaexëěxű na wüxicigü i ngunexű yexeraäcü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxëxéeruňxű pecuáxüçèx rü yexeraäcü nüxű picuáetanüxüçèx na ñuxäcü aixcüma pexű nangechaüxű. ¡Rü ngēmacèx rü guxügutáma rü ngíxä nüxű ticuèxüügü! Rü ngēmaäcü yií.

Rü nuäma pexna,

2 PEDRU 3:18

483

2 PEDRU 3:18

Pedru

NÜXÍRAÜXÜ GA POPERA GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Ore i tüxü maxëexüchiga

¹ Pexcèx tanaxümatü nachiga ya Tupana Nane ya Cristu ya yima woetama marü nüxíra yexmacü ga yexguma noxritama tauta naâne üxgu. Rü nüma rü Ore i Maxëexëeruň nixí i naega erü nüma nixí i tamaã nüxü yaxuxü i Tupanachiga rü tüxü namaxëexëexü. Rü toma ga norü ngúexügü na tixigüxü, rü nüxü taxinüe rü toxetümaã nüxü tadaugü rü tomëxmaã nüxü tingögügü. ² Rü yima Maxëexëeruň ya Cristu rü toxü nügü nawëx. Rü nüxü tadaugü rü duňxügümaã nüxü tixu na ñuxacü yiixü. Rü ñuxma rü pemaã rü ta nüxü tixuchiga ya yima Cristu ya tüxna naxacü i maxü i taguma gúxü. Rü noxri rü Nanatüxütawa nayexma, natürü ñoma ga naânewa nangu rü toxcèx nangox. ³ Rü yema toma nüxü tadaugüxü rü nüxü taxinüexü rü pemaã nüxü tixu na tomüçügü pixigüxüçèx, ngëgxumarüü i toma na Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristumüçügü tixigüxürüü. ⁴ Rü ngëmacèx pexcèx tanaxümatü i ñaã ore na wüxigu aixcümäxüchi itaâegüxüçèx.

Ñoma ngóonexürüü name ya Tupana

⁵ Rü ñaã nixí ga ore ga tomaã nüxü yaxuxü ga Ngechuchu ya Cristu. Rü pemaã nüxü tixu na ñoma ngóonexürüü namexü ya Tupana, rü nawa rü nataxuma i chixexü i ñoma eñanexürüü ixixü, rü bai i íraxü. ⁶ Rü ngëgxuma chi: “Tanatü ya Tupanamüçügü tixigü”, ñagügu, natürü chixri imaxëgu, rü tidoraemare erü tama aixcüma meã tamaxë. ⁷ Rü ngëgxuma chi Tupanarüü ngóonexüwa imaxëgu, rü yigümüçügü tixigü i yixema, rü Tupana Nane ya Ngechuchu rü nagümaã tüxü inayanatauxëe i guxüma i törü chixexü. ⁸ Ngëgxuma chi nüxü ixuxgu rü:

“Chagearü pecaduãx”, ñagügu, rü yigütama tawomüxëe, rü tidoraemare. ⁹ Natürü ngëgxuma chi Tupanamaã nüxü ixuxgu i törü pecadugü, rü nüma tüxü nüxü nangechaü rü tüxü inayanatauxëe i guxüma i törü chixexü, erü nüma rü meçü nixí rü taguma tüxü nawomüxëe. ¹⁰ Natürü ngëgxuma chi: “Tangearü pecaduãxgü”, ñagügu, rü doratèex nüxü tawogü ya Tupana rü tama aixcüma tawa nangëxma i norü ore.

2

Cristu rü törü chogüruü nixí

¹ Pa Chauxacügüx, pexcèx chanaxümatü i ñaã ore na tama chixexü pexügüxüçèx. Natürü ngëgxuma chi wüxie chixexü üxgu, rü nangëxma ya tümaetüwa chogüci nüxna ya Tanatü ya Tupana na tama tüxü napoxcuxüçèx. Rü yima nixí ya Ngechuchu ya Cristu ya aixcüma meçü ixicü. ² Rü guma Ngechuchu ya Cristu rü nügü inaxä rü nayu na naxütanüäxüçèx ga törü pecadugü. Rü tama törü pecadugüxicatama naxütanü, natürü guxüma i duňxügüarü pecadugü ta naxütanü. ³ Rü ngëgxuma chi naga ixinüegü i ngëma tüxü namuxü ya Tupana, rü nüxü tacuèx na aixcüma nüxü icuáxü. ⁴ Rü ngëgxuma chi wüxie:

“Choma rü Tupanaxü chacuèx”, ñagügu, natürü tama naga taxinügu i ngëma tüxü namuxü ya Tupana, rü wüxi i doratèxaxü tixí. ⁵ Natürü yíxema naga ñüxë i ngëma tüxü namuxü ya Tupana, rü aixcümäxüchi Tupanaxü tangechäu. Rü ngëmawa nüxü tacuèxgü na aixcüma Tupanaärü duňxügü ixigüxü. ⁶ Rü yíxema:

“Tupanaärü duňxü chixí”, ñagüxe, rü name nixí na meã tamaxüxü yema Ngechuchu ya Cristu meã maxüxürüü.

Tupanaärü mu i ngexwacaxüxüchiga

⁷ Pa Chaueneëgxü, tama wüxi i ngexwacaxüxü i Tupanaärü mu nixí i pexcèx chaxümatüxü. Natürü ñaätama noxriarü ügüğumama pexü yexmaxü ga mu nixí. Rü ñaätama nixí i Tupanaärü mu ga nuxcümaňxü ga marü nüxü pexñüexü. ⁸ Natürü ñaä Tupanaärü mu i pexcèx chaxümatüxü rü guxüguma nangexwacaxü. Rü ngëxguma naga pexñüegu i ñaä Tupanaärü mu na pegü pengechaügxü, rü tama eänexüwatama pemaxë, natürü Cristurüü ngëma ngóonexü i aixcüma ixixüwa pengëxmagü. ⁹ Rü ngëxguma chi wüxic:

“Choma rü ngëma ngóonexüwa changëxma”, ñagügu, natürü tümaëneëchi taxaihxü, rü eänexüwatama tangëxma. ¹⁰ Yíxema tümaëneëxü ngechaüxü rü ngóonexüwa tamaxü, rü taxucëxma tüxcüü pecadu taxü. ¹¹ Natürü yíxema tümaëneëchi aixe, rü eänexüwatama tamaxü, rü eänexügu tixü. Rü tama nüxü tacuëx na ngextá taxüxü, erü tümacëx naxëäne. ¹² Pa Chauxacügxü, pexcèx chanaxümatü erü Cristugagu Tupana marü pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. ¹³ Pa Papágüx, pexcèx chanaxümatü i ñaä ore erü nüxü pecuëxgü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügüğumama yexmacü. Pa Ngextüxüçügxü, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxü perüyexera i ngëma ngoxo i Chataná i chixexüärü üruü. ¹⁴ Pa Buxügxü, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxü pecuëxgü ya Tanatü ya Tupana. Pa Papágüx, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxü pecuëxgü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügüğumama yexmacü. Pa Ngextüxüçügxü, pexcèx chanaxümatü erü peporae, rü guxüguma peäewa nangëxma i Tupanaärü ore, rü marü nüxü perüyexera i ngëma ngoxo i Chataná i chixexüärü üruü. ¹⁵ ¡Täxü i pexü nangúchaüxü i ñoma i naäne rü norü ngëmaxügü! Ngëxguma chi texéaxü nangúchaügu i ñoma i naäne rü tama Tanatü ya Tupanaxü tangechaü. ¹⁶ Erü guxüma i ngúchaügü i ñoma i naänewa ngëxmaxü rü ñoma i naäneärütama nixí rü tama Tupanaärü nixí. Rü ngëma ngúchaügü rü ngëma nixí i taxüneärü ngúchaügü, rü taxetüarü ngúchaügü, rü yigü na icuëxüügxü törü ngëmaxügümaä. ¹⁷ Natürü ñoma i naäne rü guxüma i ngúchaügü i nawa ngëxmaxü rü tá nagux. Natürü yíxema Tupanaga ñüxü rü guxügutáma tamaxü.

Ore i aixcüma ixixüchiga rü ore i dora ixixüchiga

¹⁸ Pa Chauxacügxü, paxa tá nagux i ñoma i naäne. Pema rü marü nüxü pexñüchiga rü tá ñinangu i wüxi i Cristuarü uwanü, natürü marü ñinangugü i muxüma. Rü ngëmawa nüxü tacuëx na marü nagúxchaüxü i ñoma i naäne.

¹⁹ Rü ngëma Cristuarü uwanügü rü tatanüwatama nangëxmagüçhirëx, natürü tama aixcüma tatanüxü nixígü, erü ngëxguma chi tatanüxü yixígügu rü tatanügu chitama narücho. Natürü marü tatanüwa ñinachoxü na meäma nüxü icuáxüçèx na tama aixcüma tatanüxü yixígüxü. ²⁰ Natürü pema rü Cristu marü pexna nanamu i Naäe i Üünexü, rü ngëmacëx meäma nüxü pecuëx i Tupanaärü ore. ²¹ Rü ñuxma rü tama nixí na tama nüxü pecuáxüçèx na pexcèx chaxümatüxü. Natürü pexcèx chanaxümatü erü marü meäma nüxü pecuëx i ngëma ore i aixcüma ixixü. Rü nüxü pecuëx rü ngëma ore i aixcüma ixixüwa rü nataxuma i dora. ²² ¿Texé tiixü ya yíxema idoratëxáxe? Yíxema:

“Ngechuchu rü tama aixcüma Cristu ya Tupana Nane nixí”, ñagüxe, tixí ya idoratëxáxe. Yíxema tixí ya Cristuarü uwanü, erü tama nüxü tacuáxchaü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²³ Guväma ya yíxema tama nüxü cuáxchaüxü ya Tupana Nane ya Ngechuchu, rü tama nüxü tacuáxchaü ta ya Tanatü ya Tupana. Natürü yíxema Ngechuchuaxü yaxõxë, rü Tanatü

ya Tupanaāxü rü ta tayaxö. ²⁴ Rü ngēmacèx name nixi i peyaxōgüama i ngēma ore ga noxri nüxü pexñüexü. Rü ngēguma peyaxōgüamagu i ngēma ore ga noxri nüxü pexñüexü, rü aixcüma norü duüxügü pixigü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²⁵ Rü nümatama ya Ngechuchu ya Cristu nixi i tamaā inaxunetaxü na tüxna naxāāxüçèx i maxü i taguma gúxü. ²⁶ Nangēxma i duüxügü i chixexüwa pexü gagüchaüxü. Rü ngēmachiga nixi i pexcèx chanaxümatüxü i ñaā ore. ²⁷ Natürü pema rü marü Cristu pexna nanamu i Naäe i Üünexü, rü guxüguma pewa nangēxma. Rü ngēmacèx tama penaxwèxe i to i perü ngúexéexü erü nümatama i Naäe i Üünexü rü pexü nangúexéē i guxüma. Rü norü nguxéetae rü aixcüma nixi rü tama dora nixi. Rü ngēmacèx name nixi na guxüguma Cristuaxü peyaxōgüxü, ngēma Naäe i Üünexü pexü ngúexéexüacüma. ²⁸ Rü ñuxmax, Pa Chauxacügx, rü name nixi na meäma Cristuaxü peyaxōgüxü na tama nüxü imuüexüçèx, rü tama ixâneexüçèx napexewa i ngēguma wena nuä naxüxgu. ²⁹ Pema nüxü pecuëx na Cristu rü aixcüma mecü yiixü. Rü ngēgumarüü ta name nixi na nüxü pecuáxü na guxüma i duüxügü i mexü ügüxü rü Tupanaxäcügx na yixigüxü.

3

Tupanaxäcügüchiga

¹ ;Düçèx, Pa Chaueneegüx, ñuxäcü poraäcü tüxü nangechaü ya Tanatü ya Tupana! Rü ngēmacèx nixi i naxäcügümaä tüxü naxuxü i nümax. Rü aixcüma naxäcügü tixigü. Rü ngēmacèx ñoma i naäneçüäx i duüxügü rü tama tüxü nacuáxchaü erü Tupanaxü rü ta tama nacuáxchaügü. ² Pa Chaueneegü ya Pexü Changechaügüx, ñuxma rü marü Tupanaxäcügx tixigü woo tama tüxü nüxü nacuexéē na ñuxäcü tá ixigüxü i yíxcüra. Natürü nüxü tacuëxgü na Ngechuchurüü tá ixigüxü i ngēguma nangoxgu, erü tá nüxü tadaugü na ñuxäcü yiixü i nümax. ³ Rü guxäma ya yíxema yaxöhxü na Ngechuchurüü tá tiixü, rü tögüna tadau na Ngechuchu ya Cristurüü aixcüma Tupanapexewa tamexü. ⁴ Natürü guxäma ya yíxema pecadu üxe, rü Tupanamaä chixexü taxü. Erü ngēguma tama Tupanaga taxñügu, rü tapecaduäx. ⁵ Pema nüxü pecuëx rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naänewa naxü na iyanaxoxéexüçèx i törü pecadugü. Rü nüma rü taguma pecadu naxü. ⁶ Rü ngēmacèx guxäma ya yíxema aixcüma nüxü yaxögxü, rü tama pecadu taxügüecha. Natürü guxäma ya yíxema pecadu üechaxe, rü ngēmaäcü tamaxë erü taguma Cristuxü tadau, rü taguma nüxü tacuëx. ⁷ Pa Chauxacügx, ;täxü i naga pexñüexü i ngēma duüxügü i pexü iyaruataxexéexchaüxü! Yíxema mexü úxe rü aixcüma mecü tixi, ngēgumarüü ya Cristu na aixcüma mecü yiixürrüü. ⁸ Natürü yíxema pecadu üechaxe rü ngēmawa tüxü tacuëx na Chatanáärü duüxü tiixü, erü nüma i Chataná rü noxriarü ügügumama pecadu naxüecha. Rü yemacèx ga Tupana Nane rü ñoma ga naänewa naxü na iyanaxoxéexüçèx ga yema Chataná üxü. ⁹ Rü yíxema Tupanaxäcü ixixë rü tama pecadu taxügüecha, erü naxäcüxüchi tixi. Rü taxuacüma pecadu taxügüecha erü Tupana nixi ya tümanatü. ¹⁰ Yíxema chixexü úxe rü tümañeëchi aixe, rü tama Tupanaxäcü tixi. Rü ngēmawa nüxü tacuëx na texé tixigüxü ya Tupanaxäcügx rü texé tixigüxü ya Chatanáxäcügx.

Name nixi na yigü ingechaxügxü

¹¹ Rü yexguma noxritama pexü tangúexéegu, rü pemaä nüxü tixu na guxäma yigü ingechaxügxü. ¹² Rü tama tanaxwèxe na Cafrüü ngoxo i Chatanáxäcü ixigüxü. Yerü nüma rü naëneexü nimëx. ;Rü ;tacüçèx nixi ga yamáaxü? Nayamëx yerü yema nüma naxüxü rü tama name, rü yema naëneë üxü rü name. ¹³ Pa Chaueneegüx, ;täxü i pebaixächiäegüxü ega

pexchi naxaiegu i ñoma i nañecüäx i duüxügü! ¹⁴ Yixema rü marü nüxna ítanguxü i ngëma yu rü ñuxma rü marü maxüwaama tangëxmagü. Nüxü tacuèxgü i ngëma erü nüxü tangechaügü i taeneëgü. Yíxema tama tümaëneëxü ngechaüxü rü yuwatama tangëxma. ¹⁵ Rü yíxema tümaëneëchi aixe rü wüxi i máëtaxürüü tixi. Rü pema nüxü pecuëxgü i wüxi i máëtaxü rü nüxü nataxuma i norü maxü i taguma gúxü. ¹⁶ Rü Ngéchuchu ya Cristu rü törü pecaducëx nayu, rü yemaäcü tüxü nüxü nadauxëe i ngëma ngechaü i aixcüma ixixü. Rü ngëxgumarüü ta i yixema, rü tanaxwëxe na ímemarexü na nüxü rüngüxëëxü i taeneëgü woo ngemagu iyuxgu. ¹⁷ Natürü ngëxguma chi wüxi i yatuäxü nangëxmagu i muxüma i norü ngëmaxügü, rü chi nüxü nadëuxgu i namüçü na nüxü nataxuxü, rü taxuacüma:

“Choma rü Tupanaxü changechaü”, ñanagürü, ega tama nüxü nangüxëëgü i namüçü. ¹⁸ Pa Chauxacügxü, tama name i taëxmaä rü törü oremaäxïcatama nüxü tangechaü i taeneë. Natürü tanaxwëxe i törü maxümaä rü törü ü i mexümaä nüxü tangechaü.

Tama taxaneë na Tupanana ingaicamagüxü

¹⁹⁻²⁰ Rü ngëxguma aixcüma yigü ingechaügü, rü nüxü tacuèx na aixcüma naga ixñüëxü i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü Tupanapëxewa rü aixcüma naxäcügü ixigüxü, woo ngëxguma taäewa nagu rüxñügu rü:

“Tama Tupanaxäcü chixi”, ñagügu. Erü nüxü tacuèx rü Tupana nixi i taäärü yexera, rü nüma nüxü nacuèx i guxüma. ²¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ngëxguma taäewa nüxü icuèxgu na Tupanaxäcüxüchi ixigüxü, rü tama taxaneë na nüxna ingaicamagüxü ya Tanatü ya Tupana. ²² Rü nüma tá tüxna nanaxä i guxüma i tacü i naxcèx íicaxü erü naga taxinüë i ngëma tüxü namuxü rü tanaxü i ngëma nüma namaä nataäëxü. ²³ Rü nüma tüxü namu na Nane ya Ngéchuchu ya Cristuaxü yaxögüxü rü yigü ingechaügüxü, yema nüma tüxü namuxüäcü. ²⁴ Rü yíxema naga ñüxü i ngëma Tupana tüxü muxü, rü aixcüma Tupanaärü duüxügü tixigü rü nüma ya Tupana rü aixcüma tümawa namaxü. Rü ñuxma rü nüxü tacuèx na aixcüma Tupanaärü duüxügü ixigüxü rü awa namaxüxü, erü Naäe i Üünexü ga tüxna namuxü tüxü nüxü nacuèxëe.

4

Yíxema tüxü nangëxmaxë i Tupanaäe i Üünexü rü yíxema tüxü nangëxmaxë i Cristuarü uwanüäe

¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, jTäxü i nüxü peyaxögüxü i guxüma i orearü uruügü i nügü ixugügüxü na aixcüma Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü! Natürü name nixi i penangugü i norü ore na nüxü pecuáxüçex ngoxita aixcüma Tupanaäe yiixü i nawa idexaxü rü ëxna tama. Erü ñoma i nañnewa rü guxüwama nangëxma i muxüma i idoratëèxgüxü i nügü ixugüxü na Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü. ² Rü tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tá nüxü pecuáxü na texé tiixü ya yíxema aixcüma Tupanaäe tümawa ngëxmaxë. Rü dütçax, guxüma i orearü uruügü i nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixëëxü ya Ngéchuchu ya Cristu, rü ngëma nixi i aixcüma Tupanaäe nawa idexaxü. ³ Natürü guxüma i ngëma orearü uruügü i tama nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixëëxü ga Ngéchuchu, rü ngëma rü tama nüxü nangëxma i Tupanaäe i Üünexü. Natürü Cristuarü uwanüäe nixi i nawa ngëxmaxü. Marü nüxü pexinüë na ínanguchaüxü i Cristuarü uwanü, natürü ñuxma rü marü ñoma i nañnewa nangëxma. ⁴ Pa Chauxacügxü, pema rü Tupanaxäcügü pixigü. Rü marü nüxü perüyexera i ngëma tama aixcüma Tupanaärü orearü uruügü ixigüxü. Erü ngëma Tupanaäe i Üünexü

i peãewa ngẽxmaxü rü nüxü narüyexera i ngẽma Cristuarü uwanüäe i ñoma i naãnecüäxgüwa ngẽxmaxü. ⁵ Rü nüma i Cristuarü uwanüärü duňxügü rü ñoma i naãnecüäxgü nixi. Rü ngẽmacèx ñoma i naãnechigagu nidexagü. Rü ñoma i naãnecüäx i duňxügü rü nüxü inarüxñüe. ⁶ Natürü i yixema rü Tupanaxäcügü tixigü. Rü yíxema Tupanaxü cuáxe rü tüxü itarüxñü. Natürü yíxema tama Tupanaxü cuáxe rü tama tüxü itarüxñü. Rü ngẽmawa nüxü tacuèxgü na texé tixigüxü ya aixcüma Tupanaärü duňxügü ixigüxe rü texé tixigüxü ya Cristuarü uwanüärü duňxügü ixigüxe.

Tupana tüxü nangechaü

⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, name nixi na yigü ingechaügüxü, erü Tupana nixi ya tüxü ngúexëecü na yigü ingechaügüxü. Rü guxâma ya yíxema tümaëneëxü ngechaüxë rü Tupanaxäcü tixigü rü Tupanaxü tacuèx. ⁸ Yíxema tama tümaëneëxü ngechaüxë rü tama Tupanaxü tacuèx, erü Tupana nixi ya tüxü ngúexëecü na yigü ingechaügüxü. ⁹ Tupana rü ñoma ga naãnewa nanamu ga Nane ya nügumaä wüxicacü na yimaggagu tüxü nangẽxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü. Rü yemawa Tupana tüxü nüxü nadauxëe na ñuxäcü tüxü nangechaüxü. ¹⁰ Rü woo Tupanaxü tangachaügü, natürü ngẽma ngechaü i guxüärü yexera ixixü nixi na nüma tüxü nangechaüxü rü ñoma ga naãnewa na namuaxü ga Nane na taxcèx nayuxüçèx rü naxütanüäxüçèx ga törü pecadugü. ¹¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, yexguma yemaäcü tüxü nangechaügu ga Tupana, rü ngẽmacèx name nixi i yixema rü ta yigü tangachaügü. ¹² Taguma texé Tupanaxü tadau. Natürü ngẽxguma aixcüma yigü ingechaügügu, rü Tupana rü tawa namaxü rü norü ngechaü rü aixcümaxüchi törü maxüwa nangox. ¹³ Rü nüma rü marü tüxna nanamu ga Naäe i Üünexü. Rü ngẽmawa nüxü tacuèx na aixcüma norü duňxügü ixigüxü rü nüma rü tawa na namaxüxü. ¹⁴ Rü tomatama nüxü tadaugü rü nüxü tixuchigagü na Tanatü ya Tupana nüma namuxü ga Nane na guxüma i duňxügüxü namaxëëxüçèx. ¹⁵ Rü yíxema yaxõxë rü nüxü ixuchigaxe na Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu, rü aixcüma Tupanaärü duňxü tixi, rü Tupana rü tümawa namaxü. ¹⁶ Rü yixema nüxü tacuèxgü rü tayaxõgü na Tupana rü poraäcü tüxü nangechaüxü, erü nüma nixi i aixcüma guxâxü nangechaüxü. Rü yíxema aixcüma tümaëneëxü ngechaüxë, rü Tupanaärü duňxü tixi, rü nüma ya Tupana rü aixcüma tümawa namaxü. ¹⁷ Rü ngẽxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügügu, rü törü maxüwa nangox i ngẽma, rü tâütâma nüxü tamuüe i ngẽma ngunexü i nagu tüxü yacagüxügu naxcèx i törü maxü. Erü woo ñoma i naãnewa tangẽxmagü, natürü napẽxewa rü Cristurüü tixigü. ¹⁸ Rü ngẽxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügügu, rü nüxü tacuèx na tâütâma tüxü napoxcuexü, rü ngẽmacèx taxucèxma nüxü tamuüe. Natürü ngẽxguma chi nüxü imuüëgu, rü nüxü tacuèx na tama aixcüma nüxü ingechaügüxü. ¹⁹ Rü yixema rü Tupanaxü tangachaügü, yerü nüxira tüxü nangechaü ga nümax. ²⁰ Ngẽxguma chi texé:

“Choma rü Tupanaxü changechaü”, ñagügu, natürü tümaëneëchi taxaihxgu, rü tidora. Erü ngẽxguma tama nüxü tangachaügu i tümaëneë i nüxü tadauxü ¿rü ñuxüçürüwa tá nüxü tangachaü ya Tupana ya tama nüxü tadaucü? ²¹ Rü Ngechuchu ya Cristu tüxü namu rü ñanagürü:

“Yíxema Tupanaxü ngechaüxë, rü name nixi na tümaëneëxü rü ta tangachaüxü”, ñanagürü.

5

Nüxü tarüyexera i ñoma i naâneärü ngúchaăgü

¹ Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu nixí. Rü guxáma ya yíxema nüxü yaxðxé, rü Tupanaxäcü tixígü. Rü yíxema Tanatü ya Tupanaxü ngechaăxé, rü nüxü tangetchaă ta i guxüma i naxäcügü. ² Rü ngëxguma Tupanaxü ingechaăgügu rü naxüxgu i ngëma nüma tükü namuxü, rü nüxü tacuèx na aixcüma nüxü ingechaăgüxü i ngëma naxäcügü ixígüxü. ³ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaxü ingechaăgügu rü naga taxñüe i ngëma tükü namuxü. Rü ngëma tükü namuxü rü tama naguxcha na naga ixinüéxü. ⁴ Erü guxáma ya aixcüma Tupanaxäcü ixixé, rü tama ñoma i naâneärü ngúchaă i chixexügu tarüxñü. Rü yíxema rü tayaxðgü, rü ngëmacèx tama name i ñoma i naâneärü ngúchaă i chixexügu tarüxñüe. ⁵ Rü yíxema yaxðxé na Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu, rü yíxema tixí ya tama ñoma i naâneärü ngúchaă i chixexügu rüxñüxé.

Ore i Tupana Nanechiga

⁶ Rü nüxü tacuèx na aixcüma Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu. Yerü yexguma ñoma ga naânewa nayexmagu rü dexáwa ínabaiegu, rü nümatama ga Tupana nüxü nixu na Nanexüchi yiixü. Rü yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaăgu ga Ngechuchu, rü Tupana rü wenaxärü inanawéx na aixcüma Nane na yiixü. Rü ngëxgumarü ta i ngëma Naâæ i Üünexü i taguma idoraxü, rü tükü nüxü nacuèxé na aixcümaxüchi Tupana Nane na yiixü. ⁷ Rü ngëmaäcü tükü nangëxma i tomaëxpüx i cuèxruügü i tükü nüxü cuèxéexü na aixcüma Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu. ⁸ Rü ngëma norü wüxi nixí i Naâæ i Üünexü, rü ngëma norü taxre nixí ga yema Tupanaga ga yexguma Ngechuchu dexáwa íbaiegu, rü ngëma norü tomaëxpüx nixí ga yema Tupana üxü ga yexguma curuchagu nagü inabaăgu ga Ngechuchu. Rü guxüma i ngëma tomaëxpüx, rü wüxigu nüxü nixu na aixcüma Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu. ⁹ Nüxü tayaxðgü i duðxügü ega tacüxü tamaä yaxugü. Natürü Tupanaärü ore nixí i yexeraäcü aixcümaxüchi ixixü. Rü Tupana nixí ya tamaä nüxü ixucü na Ngechuchu rü Nane yiixü. ¹⁰ Rü yíxema nüxü yaxðxé ya Tupana Nane rü nüxü tacuèx na aixcüma yiixü i ngëma ore i Tupana nüxü ixuxü i Nanechiga. Natürü yíxema tama Tupanaäxü yaxðxé rü doratèx nüxü tawogü ya Tupana erü tama tayaxð i ngëma ore i Tupana nüxü ixuxü i Nanechiga. ¹¹ Rü ñaã nixí i norü ore ya Tupana i tamaä nüxü yaxuxü, rü ñanagürü:

“Chomatama marü pexna chanaxä i maxü i taguma gúxü. Rü ñaã maxü rü Chaunegagu pexü nangëxma”,

ñanagürü. ¹² Yíxema nüxü yaxðxé ya Tupana Nane rü tükü nangëxma i ngëma maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tama nüxü yaxðxé ya yima Tupana Nane rü tama tükü nangëxma i ngëma maxü.

Cuáü rü ñuxre ga norü ucüxëmaä inayacuèxéé ga norü popera

¹³ Pa Chaueneëgx ya Tupana Naneäxü Yaxðgütex, pexcèx chanaxümatü i ñaã ore na nüxü pecuáxüçèx na pexü nangëxmaxü i ngëma maxü i taguma gúxü. ¹⁴ Rü ngëmacèx tama taxäneë na nüxna ingaicamagüxü ya Tupana. Rü nüxü tacuèxgü ega tacüçèx nüxna icaxgu, rü nüma tükü naxñü i ngëxguma norü ngúchaă yixígu i ngëma naxcèx nüxna içaxü. ¹⁵ Rü ngëxguma nüxü icuèxgu na nüma tükü naxñüxü i ngëxguma tacüçèx nüxna icaxgu, rü nüxü tacuèx ta na tükü naxñäxü i ngëma naxcèx nüxna içaxü. ¹⁶ Rü ngëxguma chi texé nüxü dëüxgu i tümaëneë na pecadu naxüxü, rü name nixí na naxcèx tayumüxexü ega tama pecadu i iyanatauxëexü yixígu. Rü Tupana tá nana-maxëë i ngëma tümaëneë ega tama pecadu i iyanatauxëexü yixígu. Nangëxma

i pecadu i tūxű iyarütauxēēxű. Rü ngēxguma ngēma pecaduwe naxūāmagu i wüxi i peeneē, rü tama pemaā nüxű chixu na naxcèx peyumüxēgüxű. ¹⁷ Guxűma i chixexű i ixüxű, rü pecadu nixī. Natürü nangēxma i pecadu i tama tūxű iyarütauxēēxű. ¹⁸ Rü nüxű tacuèx, rü yíxema Tupanaxācü ixīxē, rü tama pecadu taxüecha, erü nüma ya Tupana Nane rü tūxna nadau. Rü taxu-acüma tūxna nangaicama i ngoxo i Chataná i tūxű pecaduāxēēchaăxű. ¹⁹ Nüxű tacuèxgü na Tupanaxācügü ixīgüxű, natürü guxűma i ñoma i naānecăx rü ngoxo i Chatanámēxēwa nangēxmagü. ²⁰ Rü nüxű tacuèx ta na ñoma ga naānewa nanguxű ga Tupana Nane, rü tūxna nanaxā ga cuèx na nüxű icuèxgüxüçèx ya yima aixcümaxüchi Tupana ixīcü. Rü norü duăxügü tixīgü ya yima aixcümaxüchi Tupana ixīcü, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristuarü duăxügü tixīgü. Rü nüma ya Tupana Nane nixī i aixcümaxüchi Tupana yiñxű rü tūxna naxāāxű i maxű i taguma gúxű. ²¹ Pa Chauxacügüx, ¡Pegüna pedaugü na tama nüxű peyaxōgüxüçèx i tupanachicügü! Rü ngēxīcatama nixī i chorü ore i pemaā nüxű chixuxű.

Rü nuāma pexna,
Cuáü

NORÜ TAXRE GA POPERA GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Cuáüärü moxē

¹ Pa Chaueneëgü i Yaxõgüxe ya Tupana Pexü Dexex, pexcèx chanaxümatü i choma i Cuáü i yaxõgüxüäru ãëxgacü na chiñxü. Choma rü aixcüma pexü changechaü. Rü tama i chaxica, natürü guxüma i ngëma nüxü cuëgxü i Tupanaäru ore i aixcüma ixixü, rü ngëxumarüü ta pexü nangechaügü. ² Pexü tangechaü erü toxrüü nüxü pecuëgxü i ngëma ore i aixcüma ixixü i guxügutáma tawa ngëxmaxü. ³ Rü nüma ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristu rü poraäcü tá pexü narüngüxëëgü rü nüxü pengechaütmüügü rü pexü nataâëxëëgü, erü nüxü pecuëx i ngëma ore i aixcüma ixixü rü pegü pengechaügü. ⁴ Rü poraäcü chataäe ga yexguma nüxü chadëuxgu na ñuxäcü ñuxre i petanüxügü rü aixcüma meä naga na naxinüexü i ngëma ore i aixcüma ixixü, yema Tanatü ya Tupana tükü muxürrüü. ⁵ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüex, rü pexna nüxü chacuëxächixëë na namexü na yigü ingechaügüxü. Rü ngëma rü tama wüxi i ngexwacaxüxü i Tupanaäru mu nixi. Natürü yematama nixi ga mu ga noxriarü ügëgumama Tupana tükna äxü. ⁶ Ngëxguma Tupanaxü ingechaügügu, rü tanaxü i guxüma i ngëma tükü namuxü. Erü nüma rü noxriarü ügëgumama tamaä nüxü nixu na yigü ingechaügüxüçex i wüxicigü.

Orearü uruügü i womüxëëruüchiga

⁷ Guxüwama i ñoma i naännewa rü nanaxiâne i muxüma i womüxëëruügü ixigüxü. Rü nüxü nixuchigagü na tama Tupana duüxüxü yaxixëëxü ga Ngechuchu ya Cristu. Rü ngëma ngëmaäcü idexaxü, rü wüxi i womüxëëruü nixi, rü Cristuarü uwanü nixi. ⁸ ¡Ipexuäegü na taxúema pexü womüxëëgüxüçex rü na tama natüçëxma yiñxüçex i törü puracü! ¡Natürü meä peyaxõgüama na aixcüma penayaxuxüçex i guxüma i ngëma Tupana pexna äxchaüxü! ⁹ Rü yíxema nangupetüxëëxü ga yema Cristu tükü ngúexëëxü, rü tama aixcüma Tupanaxü tacuëx. Natürü yíxema tama nüxna íchoxüxü ga yema Cristu tükü ngúexëëxü, rü aixcüma nüxü tacuëx ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ¹⁰ Rü ngëxguma chi wüxi i duüxü petanüwa nguxgu rü tama yema Cristu tükü ngúexëëxümaä pexü nangúexëëgu, rü ¡täütáma penayaxu i pechiüwa rü bai i nüxü perümoxëgü! ¹¹ Erü ngëxguma wüxie tümachiüwa nayauxgu, rü tananaäéraxü rü natanüxü tükü tixixëë nawa i ngëma norü chixexü.

Cuáüärü ore ga nawa iyacuáxü

¹² Choxü nangëxma i muxüma i to i ore i pemaä nüxü chixuxchaüxü. Natürü tama chanaxwëxe na ñaä poperawa pemaä nüxü chixuxü, erü paxa tá petanüwa íchayadauxchaü na chomatama pemaäxüchi nüxü chixuxüçex na ngëmaäcü wüxigu aixcüma itaâëgüxüçex. ¹³ Rü ngëma nuä natanüwa changëxmaxü i yaxõgüxü i peeneëgü ixigüxü i Tupana dexü, rü pexü narümoxëgü. Rü ngëxicatama nixi i chorü ore i pemaä nüxü chixuxü.

Rü nuäma pexna,
Cuáü

NORÜ TOMAËXPÜX GA POPERA GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Cuáü rü Gayumaã nataãe

¹ Pa Chaueneẽ, Pa Gayu i Aixcüma Cuxü Changechaňxẽx, rü cuxcèx chanaxümatü i choma i Cuáü i yaxõgütüärü aëgxacü na chiňxü. ² Pa Chaueneẽx, Tupanana chaca na meã cuxna nadauxüçèx i curü maxüwa rü cuxunewa, ngẽma curü õwa cuxna na nadauxürüü. ³ Rü poraäcü chataäe ga yexguma núma naxíxgu ga ñuxre ga taeneëgü, rü chomaã nüxü yaxugüga cuchiga na ñuxäcü meã cuyaxõxü i Tupanaärü ore i aixcüma ixíxü, rü guxüguma meã naga na cuxñüxü. ⁴ Rü guxüguma chataäexüchi i ngẽxguma nüxü chaxñügu na ñuxäcü Tupanaärü ore nüxü ixuxüäcüma meã namaxëxü i chauxacügü. Rü aixcüma nataxuma i to i taäe i ngẽmaärü yexera ixíxü. ⁵ Pa Chaueneẽ i Cuxü Changechaňxẽx, mexü cuxü erü nüxü curüngüxẽe i ngẽma togü i taeneëgü i toxnamana ne ũxü i cuxütawa ngugüxü. ⁶ Rü nümagü rü nuã nangugü, rü torü ngutaquëxepataüwa nüxü nixugüe na ñuxäcü nüxü cungechaňxü rü namaã cumecümaxü. Rü chanaxwèxe i nüxü curüngüxẽe i ngẽma taeneëgü i ngẽxguma wena cuxütawa nangugü. Rü ngẽxguma cuxna íyaxíxgu rü jnüxna naxã i tacü i nüxü taxuxü i norü namawaü! Erü Tupanaärü me nixi na ngẽmaäcü nüxü rüngüxẽeü i norü orearü uruügü. ⁷⁻⁸ Rü nümagü, rü Ngechuchu ya Cristuarü puracü nixi i naxügüxü, rü ngẽmacèx norü oremaã nanaxñâne. Natürü tama nanayauxgü i ngẽma tama yaxõgütüärü ngüxẽe, rü ngẽmacèx name nixi i yixema na nüxü rüngüxẽegüxü na ngẽmaäcü yixema rü ta wüxigu namaã naxügüxüçèx i Tupanaärü puracü.

Diótepe rü chixexü naxü natürü Demétriu rü mexü naxü

⁹ Choma rü marü chanaxümatü i wüxi i popera naxcèx i ngẽma tupaucatanüxügü i curü iñanewa ngẽxmagüxü. Natürü núma i Diótepe rü tama naga naxñüchaü i ngẽma nüxü tixuxü, erü nanaxwèxe na nümatama namuãxü i ngẽma tupaucatanüxü. ¹⁰ Rü ngẽxguma ngema chaxüxgu rü tá nüxü chaxoregü erü tochiga i chixexümaã inayarüdexanexü. Rü woo tomaã na ngexü nawagüxü, rü naetüwa to i chixexü naxü, erü tama nanayauxchaü i ngẽma taeneëgü i ngema ngugüxü. Rü nanachüxu na texé nayaxuxü i ngẽma taeneëgü. Rü yíxema nayauxchaňxé, rü ngutaquëxepataüwa tükü ínawoxü. ¹¹ Pa Chaueneẽ i Cuxü Changechaňxẽx, jTäxü i nüxü cuyadauxüxü i ngẽma togü i chixexü ügüxü! Natürü name nixi i nüxü cuyadauxü i ngẽma mexü ügüxü. Erü yíxema guxüguma mexü ūxe rü Tupanaxäcü tixi. Natürü yíxema chixexü üechaxe rü tama Tupanaxü tacuèx. ¹² Guxüma i duňxügü nüxü ixuxgu i Demétriu rü wüxi ya mecü nixi. Rü toma rü ta nüxü tacuèx na meã naga naxñüxü i Tupanaärü ore i aixcüma ixíxü. Rü ngẽmacèx toma rü ta nüxü tixu na aixcüma mecü yiňxü. Rü cuma nüxü cucuèx na aixcüma na yiňxü i ngẽma nüxü tixuxü.

Cuáüärü ore ga nawa iyacuáxü

¹³ Choma choxü nangẽxmachirẽx i muxüma i chorü ore i cumaã nüxü chixuxchaňxü, natürü tama ñaã poperagu cuxcèx chanaxümatüchaü. ¹⁴ Erü choma rü paxa ngema chaxüxchaü, rü ngẽxguma rü meã tá yigümaã tidexagü. ¹⁵ jMeã cuxü naxüpetü rü tâxü i cuxoegaäexü! Tamüçügi i númacüäx rü moxë cuxcèx ngema namugü. Rü chanaxwèxe i nüxü curümxoxë i wüxichigü i

tamücügü i ngëma ngëxmagüxü. Rü ngëxïcatama nixï i chorü ore i cumaã nüxü chixuxü.

Rü nuâma cuxna,
Cuáü

POPERA GA YUDA ÜMATÜXÜ

Yema yaxõgûxüxü narümxoxë ga Yuda

¹ Pa Yaxõgûxü i Guxûwama Ngẽxmagûxüx, choma i Yuda nixi i pexcèx chanaxümatüxü i ñaa popera. Rü choma nixi i Chaütiaguenee chiixü, rü Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chixi. Rü pexcèx chanaxümatü i pema na Tanatü ya Tupana pexü dexü rü pexü ngechaüxü rü Ngechuchu ya Cristu pexna dauxü. ² Rü pexcèx chayumüxë na guxûguma Tupanaäxü pengechaütmügûxüçèx, rü pexü nataäexëegûxüçèx, rü pexü nangechaüxüçèx.

Duüxügü i doramaä ngúexëetaegûxüçiga

³ Pa Chaueneegü ya Pexü Changechaügûxex, noxri rü poraäcü choxü nangûchaü na pexcèx chanaxümatüxü nachiga i ngëma maxü i taguma gûxü i tûxü ngëmaxü. Natürü ñuxma na petanügu nachocuxü i ñuxre i duüxügü i iyatoxëegûchaüxü i Tupanaärü ore, rü ngëmacèx chanaxwèxe na pexcèx chanaxümatüxü na pexü chaxucuxëxüçèx rü ípenapoxüxüçèx i ngëma ore i aixcüma ixixü ga nuxcüma wüxicanatama Tupana norü duüxügüna ãxü. ⁴ Rü ngëma duüxügü i pexü nawomüxëäcüma petanügu chocuxü nixi i pexü ngúexëexü rü ñaxü:

“Tupana rü namecümaxüchi rü ngëmacèx tâitáma pexü napoxcue ega woo chixri pemaxëgu”, ñaxü. Rü ngëxgumarüü ta tama nüxü nacuèxgûchaü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü yora ixicü. Natürü ngëma duüxügü i ngëmaäcü maxëxü, rü woetama nuxcümama Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü marü nüxü nixu na Tupana tá napoxcuexü. ⁵ Rü woo na marü nüxü pecuáxü natürü pexna nüxü chacuèxächixëächaü na ñuxäcü namaä nangupetüxü ga yema nuxcümaägûxü ga Yudiugü ga Moïchewé rüxiixü. Rü törü Cori ya Tupana rü poraäcü nüxü narüngûxëäna Equituanewa ínanguxüxüçèx, natürü yixcama rü nanadai ga yema tama naga ñüexchaüxü. ⁶ Rü ngëxgumarüü ta pexna nüxü chacuèxächixëäna ñuxäcü namaä nangupetüxü ga yema daxucüäx ga orearü ngeruügü ga noxri ixünechiréxü natürü yixcama nagagutama pecadu ügûxü. Rü yemacèx ga Tupana rü eänexüwa nanawogü, rü ngëma nanapoxcue ñuxmatáta nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu tûxü yacagûxü. ⁷ Rü yexgumarüü ta nüxü nangupetü ga guma ñanegü ga Chodoma rü Gomora rü guma ñanegü ga norü ngaicamagugüne. Yerü guma ñanecüäxgü, rü poraäcü chixri nügûmaä namaxë, rü yemacèx ga Tupana rü üxümaä ínanagu. Rü yemaäcü inayanaxoxëäna guma ñanegü na yemawa tûxü nüxü nacuèxëäxüçèx na nangëxmaxü i wüxi i poxcu naxcèx i guxüma i ngëma chixexü ügûxü. ⁸ Natürü woo ngëmaxü na nacuèxgûxü i ngëma idoraexü i petanügu chocuxü, natürü norü chixexüga narüxiñüeäma. Rü poraäcü chixri nügûmaä namaxë, rü tama törü Cori ya Tupanaga naxñüexchaü, rü chixri Tupanaärü orearü ngeruügü i daxucüäxchigagu nidexagü. ⁹ Rü ngëma duüxügü rü naëchitamare nidexagü rü tama Tupanaärü orearü ngeruü ga Miguérerüü nüguna nadau i norü orewa. Rü guma Miguére rü woo guxü i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxucüäxärü äëxgacü na yiixü, natürü tama ngoxo ga Chatanámaä naguxchiga ga yexguma Moïchexüneçèx yéma nügûmaä yaporagatanücüüxgu, na nüxü nacuèxgûxüçèx na texéarü tá yiixü ga Moïchexüne. Natürü nüma ga Miguére rü ñanagürümare: “Cori ya Tupana tá cuvä nanga”,

ñanagürümare. ¹⁰ Natürü ngëma duňxügü i doramaä i petanügu chocuxü, rü tama Tupanaxü nacuèxgüäcüma chixri nachiga nidexagü, rü chixri norü orearü ngeruňgü i daxücüňxchiga nidexagü. Rü ñoma naëxügürüň naxüneärü ngúchaüwemare narüxí, rü ngëmaäcü namaxë. Natürü ngëma chixexü i naxügxüçèx, rü Tupana tá nanapoxcue. ¹¹ Rü wüxi i ngechaüxüchi nixí naxcèx i ngëma duňxügü erü ngëmaäcü namaxë. Rü Cař ga naëneëxü imáxürüň nixígü. Rü äëxgacü ga Baráürüň díerucèx chixexü naxügü. Rü Corérüň tama Tupanaga naxinüečaň, rü ngëmacèx Tupana tá nanapoxcue. ¹² Rü ngëxguma tupaucawa törü Coriarü ñnacèx pengutaquéxegü, rü wüxi i ãnexüchi nixígü. Erü narücutanüxü, rü poraäcü nachibüe rü naxaxegü, rü nüguguxicatama narüxínüe. Rü ñoma caixanexü i ngearü pucüňxü i paanexüetüwa üpetüxü natürü tama nanetüxü ixaiyagüxürüň taxuwama nime. Rü ngëma nanetügü i ngëxguma norü owa nanguxgu rü tama ixoxürüň nixígü. Rü ñoma naïgü i guxüma i naxchumèxämä napuxü rü yuxuchixürüň taxuwama nime i ngëma duňxügü. ¹³ Rü ñoma yuape i taxü i norü chixixü i ãüäčhixü naxänacüwa yataxürüň nixígü, erü poraäcü chixexü naxügü. Rü ñoma woramacurigü ya nu ne naximarecurüň nixígü. Natürü Tupana rü marü namaä nanaxuegu na ngëma waanexüchixüwa guxügutáma nawogüäxü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü nuxcümaäcü ga Enó ga Adáütaa ixicü rü ngëma duňxügüçiga nidexa ga yexguma Tupana yadexaxëegu, rü ñanagürü:

“Rü nüxü chadau ya Cori ya Tupana na muxüchixü i norü orearü ngeruňgü i daxücüňxmaä núma ūcü na duňxügünna naçaxüçèx i norü maxüchiga rü napoxcueäxüçèx i guxüma i ngëma duňxügü i chixexü ügxüň rü namaä guxchigagüxü”,

ñanagürü. ¹⁶ Rü ngëma duňxügü rü tacüçèx idexagüwèxexüchixü nixígü, rü toguâxü ixuxwèxegüxüchixü nixígü. Rü noxrütama ngúchaücèx daugüxü nixígü. Rü nügü icuèxüügxüň nixígü. Rü nümaxü meä tümachiga nidexagüneta ya duňxëgü, na tümäxütawa tacü na nayauxgüxüçèxmare.

Yuda nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü

¹⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüex, jnüxna pecuèxächie ga yema ore ga pemaä nüxü yaxugügüxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúexügü ga imugüxü! ¹⁸ Rü nümagü rü ñanagürüga pexü:

“Ngëxguma nagúchaügu i naäne rü tá nangëxma i duňxügü i tá nüxü cugüexü i Tupanaärü ore rü noxrütama ngúchaü i chixexügumare maxëxü”,

ñanagürüga pexü. ¹⁹ Rü ngëma duňxügü nixí i pexü itoyexü na tama wüxigu perüxñüexüçèx rü tama meä peyaxögüxüçèx. Rü nümagü rü naxüneärü ngúchaüwe narüxí, rü tama nawa nangëxma i Tupanaäe i Üünexü. ²⁰ Natürü pemax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüex, jrü pegü perüngüxëex na guxüguma yexeraäcü nagu pexixü rü peyaxögüxü i ngëma ore i üünexü i marü peyauxgüxü! jrü guxüguma Tupanaäe i Üünexüärü ngüxëëmaä peyumüxëgü! ²¹ jrü guxüguma nagu pexixü i ngëma Tupanaärü ngechaxü! jrü meä ípenanguxëex i ngëma ngunexü i nagu tá núma naxüxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu na nüxü ingechaütmüügüäcüma tüxna naxääxüçèx i maxü i taguma gúxü! ²² jrü pexü nangechaütmüügü i ngëma tama aixcüma yaxögüxü, rü nüxü perüngüxëegü na meä yaxögüäxüçèx! ²³ Rü togü, jrü paxa norü pecaduwa ípenayaxuchi na namaxëxüçèx rü tama yima üxü ya Tupana mexëenegu yanatauxexüçèx! Rü woo ngëma tama yaxögüchaüxü, jrü pexü nangechaütmüügü! Natürü pegüna pedaugü na tama norü chixexügu peyixüçèx! Rü ngëma norü chixexü i pexcèx mexküraxüxü, jrü nüxü pexo!

Tupanaxü yacuèxüüläcüma inayacuèxëe ga norü popera

24-25 Rü yima wüxitama ya Tupana ya törü Maxëxëēruň ixïcü, rü nüxü nangëxma i pora na pexna nadauxüçèx na tama pecadugu peyixüçèx. Rü nüxü nangëxma i pora na iyanaxoxëēäxüçèx i guxüma i perü chixexügü na petaäegüäcüma nügüpëxewa pexü nagagüxüçèx i ngextá ãëxgacü íyïxüwa. Rü ngëmacèx tanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanaxü ticuëxügü, erü nüma rü guxüärü yexera name rü napora, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxümaä inacuèx. Rü yemaäcü nixi ga nuxcümaxüchima, rü ngëmaäcü nixi i ñüxmax, rü guxügutáma ngëmaäcü yiñ.

Rü nuäma pexna,
Yuda

YEMA CUÁÜ NÜXÜ DAUXÜ I YIXCÜRA TÁ NGUPETÜXÜCHIGA

Ore ga Cuáüxü nüxü nacuèxëëxü ga Ngechuchu ga Cristu

¹ Ñaã nixí i ngëma ore ga Tupana Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuèxëëxü na nüxí norü duňxügüxü nüxü nacuèxëëxüçèx i ngëma paxa tá ngupetüxü. Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu nixí ga norü orearü ngeruü ga daxüçüñäxü namuxü na norü dućü ga Cuáümaã nüxü na yaxuxüçèx. ² Rü choma i Cuáü chixí ga aixcüma meäma nüxü chadauxü rü chanaxümatüxü ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga Ngechuchu chauxcèx ngoxëëxü. ³ Rü tataäe ya yíxema duňxügüpëxewa nawa ngúxe i ñaã Tupanaärü ore, rü ngëxgumarüü ta tataäegü ya yíxema nüxü ïnüëxë rü naga ïnüëxë i ñaã ore i ümatüxü, erü paxa tá ningu i ngëma nüxü yaxuxü.

Cuáü nanaxümatü naxcèx ga yema 7 tücumü ga yaxõgüxü ga Áchiaanewa yexmagüxü

⁴ Rü choma i Cuáü rü chanaxümatü i ñaã ore pexcèx i yaxõgüxe ya yima 7 ya ïäne ya Áchiaarü naännewa ngëxmagünawa ngëxmagüxe. Rü chanaxwèxe i pexü narüngüxëe rü pexü nataäëxëe ya yima Tupana ya woetama ngëxmaëchacü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe i pexü narüngüxëe rü pexü nataäëxëe i ngëma Naäe i Üünexü i naxütawa ne ûxü i perü dauruü ixixü i pema i yaxõgüxe ya yima 7 ya ïänewa na pengëxmagüxü. ⁵ Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe na pexü nangüxëëxü rü pexü nataäëxëëxü ya Ngechuchu ya Cristu ga aixcüma meäma nüxü ixucü ga Tupanaärü ore ga ñoma ga naännewa. Rü nüma nixí ga nüxíra yuwa ínadaxü. Rü nüma rü guxüma i ñoma i naännewa ngëxmagüxü i nachiüñaneärü äëxgacügürü äëxgacü nixí. Rü nüma rü tükü nangechaü, rü nagümaã tükü inayanaxoxëe i törü pecadugü. ⁶ Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yiíxü i nümax, rü tükü naxüchica i ngextá nüma äëxgacü íyíxüwa. Rü paigüxü tükü nixígüxëe na Nanatü ya Tupanaäxü ipuracülexüçèx rü nüxü icuèxügüxüçèx. Rü name nixí i guxügutáma Cristuxü ticuèxügü, erü nüma rü guxügutáma guxüärü äëxgacü nixí. Rü ngëmaäcü yií. ⁷ ¡Rü dücax, marü ningaica na caixanexügu ínanguxü ya Cristu! Rü guxüítáma i duňxügü nüxü nadau, rü woo ga yema nacanapacütügüxü rü tá ta nüxü nadaugü. Rü guxü i duňxügü i guxü i nachiüñaneäcüñäx i tama yaxõgüxü rü norü muümaã rü norü ngechaümaã tá naxauxe i ngëxguma ínanguxgu i nümax. Rü aixcüma ngëmaäcü tá nixí. ⁸ Rü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü äëxgacü ixicü ya woetama ngëxmaëchacü, rü ñanagürü:

“Chowa nixí ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü”, ñanagürü.

Cuáücèx nangox ga Cristu ya mexëchicü

⁹ Rü choma i Cuáü na pexcèx chanaxümatüxü i ñaã popera, rü peeneë chixí. Rü ngëma na Ngechuchuna na chaxüxü rü chaxächica i ngextá nüma äëxgacü íyíxüwa. Rü Ngechuchucèx pexrüü ngúxü chinge, natürü nüma pexü naporaexëëxü rü choxü naporaxëe na yaxna namaã chaxinüxüçèx i guxüma i ngëma ngúxü i choxü üpetüxü. Rü choma rü capaxü ga Pátmugu chapoxcu naxcèx na nüxü chixuxü ga Tupanaärü ore ga Ngechuchuchiga. ¹⁰⁻¹¹ Rü wüxi ga yüxüarü ngunexügu rü Tupanaäe i Üünexü chomaã inacuëx,

rü changoxetü rü choweama nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga ñoma cornetagarüü ixixü ga ñaxü choxü:

“Chowa nixi ga inaxügxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü. Rü ñuxma chanaxwèxe na wüxi i poperagu cunaxümatüxü i ngëma nüxü cudauxü. Rü ñuxuchi chanaxwèxe i ngëma yaxõguxü ya yima 7 ya ñane ya Áchiaarü nañnewa ngëxmagünewa ngëxmagüxütanüwa cunamu. Rü yima 7 ya ñane nixi ya Epéchiu rü Esmira rü Pérgamu, rü Tiatíra rü Chardi rü Firadérzia rü Laodichéa”, ñanagürü. ¹² Rü chaugü íchidau na nüxü chacuáxüçèx na tacü yiixü ga yema chomaä idexaxü. Rü yexguma chaugü íchidèuxgu rü nüxü chadau ga 7 ga weraarü üruügü ga uirunaxcèx ixigüxü. ¹³ Rü yema 7 ga weraarü üruügürü ngäxütanüwa nüxü chadau ga wüxi ga duüxü ga chauxcèx nangechuchu ga duüxüxü ixicuraüxü. Rü wüxi ga naxchiru ga máxümaä naxâxchiru. Rü wüxi ga goyexü ga uirunaxcèxmaä nigoyeremü. ¹⁴ Rü nayae rü nachoxochi ñoma tacü i choxochixürü. Rü naxëtü rü ñoma üxümarüü niyauracüü. ¹⁵ Rü nacutü rü ta niyauracüü ñoma cobrexüchi i meäma ípixürü. Rü yexguma yadexagu rü natagaxüchi ñoma taxü i dexá i chuxchuxü ägaxürü. ¹⁶ Rü norü tütünemëxëwa nüxü nayexma ga 7 ga woramacurigü. Rü naäxwa nayexma ga wüxi ga tara ga guxüçüwawa téxü. Rü nachiwe rü ñoma üèxcü poraäcü nguxetügürü nixi. ¹⁷ Rü yexguma nüxü chadèuxgu, rü napëxegu chayangu ñoma chayuxürü. Natürü ga nüma rü norü tütünemëxëmaä choxü ningögü, rü ñanagürü choxü:

“;Täxü i cumuüxü! Choma nixi i chaxira chayexmaxü rü guxügutáma changëxmaëchaxü. ¹⁸ Rü choma nixi i yuwa ícharüdaxü rü ñuxma rü chamaxü. Rü üpa rü chayu, natürü i ñuxma rü marü guxügutáma chamaxëcha. Rü choxmëxwa nangëxma na ñuxgu tá nayuxü i wüxicigü i duüxü. Rü ngëxgumarüü ta choma nixi i namaä ichacuáxü i ngëma nachica i ngextá ínangëxmagüxüwa i guxüma i duüxügü i yuexü. ¹⁹ Rü ñuxma rü chanaxwèxe i cunaxümatü i ngëma nüxü cudauxü. Rü ngëma nixi i ñuxma ngëma yaxõguxümaä ngupetüxü, rü ngëma yixcüra tá ngupetüxü. ²⁰ Rü ñuxma rü tá cuxcèx chanangoxëe i ngëma ëxüguxü i ngëma 7 i woramacurigü i chorü tütünemëxëwa nüxü cudauxüchiga rü ngëma 7 i weraarü üruügü i uirunaxcèxchiga. Rü ngëma 7 i woramacurigü i nüxü cudauxü, rü ngëma äëxgacigü i ngëma 7 tücumü i yaxõguxüetüwa ngëxmagüxüchiga nixi. Rü ngëma 7 i weraarü üruügü rü ngëma 7 tücumü i yaxõguxü i yima 7 ya ñanewa ngëxmagüxüchiga nixi”.

2

Ore ga yema 7 tücumü ga yaxõguxüçèx ümatüxü Ore ga yema yaxõguxü ga Epéchiuarü ñanewa yexmagüxüçèx ümatüxü

¹ “Rü ñuxma chanaxwèxe i ngëma Epéchiuwa ngëxmagüxü i yaxõguxüärü äëxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü nüxü: ‘Ñaä nixi i norü ore ya yima ngëma yaxõguxütanügu yarüxüüçü rü norü tütünemëxëmaä nüxna daucü i ngëma yaxõguxüärü äëxgacigü’. ² Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuväxü. Rü nüxü chacuèx na ñuxäcü poraäcü choxü cupuracüxü rü ñuxäcü cunaxüamaxü i ngëma puracü woo ngëmacèx muxüma i guxchaxügü cuväcèx ínguxgu. Rü nüxü chacuèx na tama curü me yiixü i ngëma duüxügü i chixexü üguxü. Rü ngëxgumarüü ta nüxü chacuèx na meä cunangugüarü maxüäxü i ngëma duüxügü i nügü ixugüxü na Tupana imugüxü yixigüxü natürü tama aixcüma ixigüxü na Tupana yamugüxü. Rü cuma rü nüxü cucuèxama na idoratèëxmaregüxü yixigüxü. ³ Rü woo naguxcha i ngëma puracü i chauxcèx cuväxü, natürü

cunaxüama. Rü woo chaugagu poraăcü ngúxü na quingexü, natürü yaxna namaă cuxñü, rü tama nüxü curüchau. ⁴ Natürü nangëxma i wüxi i cuxüxü i tama chorü me ixixü. Rü ngëma nixi na tama noxrirü choxü cungechaăxü i ñuxmax. ⁵ Rü ngëmacex i ñuxma na ngëma chixexügu cunguxü, rü name nixi i nüxna cucuăchi na ñuxăcü choxü cungechaăxü ga noxrix. Rü name nixi i nüxü curüxo i curü chixexü rü noxrirü choxü cungechaăcüma mexü cuxü. Natürü ngëxguma chi tama nüxü curüxoxgu i curü chixexü, rü paxatá cuxü íchayadau, rü tá cuxü chaxo na tama ngëma togü i yaxõgûxütanüwa cuxăchicaxăcèx. ⁶ Natürü nangëxma i wüxi i cuxüxü i chorü me ixixü. Rü ngëma nixi na naxchi cuxaixü i ngëma chixexü i naxügxü i ngëma Nicorraítagü. Rü choma rü ta naxchi chaxai i ngëma chixexü i naxügxü'. ⁷ Rü yíxema âchixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaăe i Üünexü nüxü ixuxü namaă i ngëma yaxõgûxütükumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema nüxü rüporamaăxë i chixexü rü tá tüxü nüxü chamuxnetaxë i norü o i ngëma orix i tüxü maxëxëexü i Tupanaărü orixnecüwa ngëxmaxü", ñanagürü i Naăe i Üünexü.

Ore ga yema yaxõgûxü ga Esmiraarü īānewa yexmagûxăcëx ümatüxü

⁸ Rü yema chomaă idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwëxe i Esmirawa ngëxmagûxü i yaxõgûxărü aëxgacucëx cu-naxümatü, rü ñacurügü tá: 'Ñaă nixi i norü ore ya yima nüxira yexmacü rü guxûguma ngëxmaăchacü ga paxaăchi yucü rü wenaxaru maxăcü'. ⁹ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuëx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chacuëx na ñuxăcü ngúxü quingexü. Rü nüxü chacuëx na cungearü dîeruăxü i ñoma i naănewa, natürü daxûguxü i naănewa cuxü nangëxma i ngëma taguma gúxü. Rü nüxü chacuëx na ñuxăcü chixri cuchiga yadexagûxü i ngëma duăxügü i nügü ixugûxü na Yudíugü yixîgûxü. Natürü i nümagü rü aixcüma Chatanaărü duăxügümare nixigü. ¹⁰ ¡Rü tăxü i cumuăxü naxcëx i ngëma ngúxü i tá quingexü! Rü ngoxo i Chataná rü tá norü duăxügûxü namuna poxcupataăgu pexü napoxcuexăcëx i ñuxre i pema na ngëmaăcü pexü naxüxăcëx. Rü ñuxre i ngunexü tá ngúxü pingegü. Natürü woo ngëmaăcü ngúxü pingegügü rü chanaxwëxe i choxü cuyaxôoma ñuxmatáta cuyux. Rü choma rü tá cuxna chanaxă i curü amare i maxü i taguma gúxü'. ¹¹ Rü yíxema âchixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaăe i Üünexü nüxü ixuxü namaă i ngëma yaxõgûxütükumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema ñoma i naănewa nüxü rüporamaăxë i chixexü, rü tăutáma Tupana ngoxogûxü ipoxcuexüwa tüxü nawogü", ñanagürü i Naăe i Üünexü.

Ore ga yema yaxõgûxü ga Pérgamuărü īānewa yexmagûxăcëx ümatüxü

¹² Rü yema chomaă idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwëxe i Pérgamuwa ngëxmagûxü i yaxõgûxărü aëxgacucëx cu-naxümatü, rü ñacurügü tá: 'Ñaă nixi i norü ore ya yima nüxü nangëxmacü i ngëma tara i guxûcûwawa téxü'. ¹³ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuëx na yima ïâne ya Chataná poraăcü namaă ícuáxünewa na cumaxăxü. Natürü woo ngëxma na cuxăchiăxü, rü tama choxü ícutëx. Rü woo yexguma chorü orearü uruă ga meçü ga Atípaxü yamëxgügü nagu ga guma ïâne ga nawa Chataná duăxügümä ícuáxüne, rü tama nüxü curüxo na choxü cuyaxôomaxü. ¹⁴ Natürü nangëxma i ñuxre i tacü i cuxüxü i tama chorü me ixixü. Rü ngëma nixi na cugûxütawá cunangëxmagûxëexü i ñuxre i curü duăxügü i tama nüxü rüxoechaăxü i ngëma nguxëetae ga nuxcüma Baráu Yudíugüarü aëxgacü ga Baráxü namaă

ucuxēxű na chixexűgu Yudíugüxű nayixēēxűcèx. Rü yema Yudíugü rü yema ucuxēgagu nawa naxi ga yema petagü ga togü ügxű naxcèx ga norü tupananetachicünèxāgü. Rü yexgumarüü ta yema ucuxēgagu nixi ga naī ga ngemaā namaxēxű ga Yudíugü. Rü ūxma i ūxre i curü duūxűgü i Pérgamuwa ngēxmagüxű rü nagu naxi ga yema nuxcümaňxű ga nguxēētae ga chixexű, rü tama nüxű narúxoechoaň. ¹⁵ Rü ngēxgumarüü ta ngema cunangēxmagüxēē i ūxre i duūxűgü i tama nüxű rüxoechoaňxű i ngema Nicoraítagüarü nguxēētae i Baráuārü nguxēētaeruň chixexű. ¹⁶ Rü ngēmacèx chanaxwèxe i nüxű curüxo i ngema chixexű. Rü ngēxguma chi tama nüxű curüxoxtu, rü paxatá ngema cuxtawachaň rü ngema tara i chauěxwa ngēxmaxümaā tá ngema duūxűgüxű chadai'. ¹⁷ Rü yíxema āchixexě rü name nixi i naga taxinü i ngema Tupanaāē i Üünexű nüxű ixuxű namaā i ngema yaxōgüxütücumügü". Rü ūnanagürü:

"Yíxema nüxű rüporamaěxě i chixexű rü tá tükna chanaxā i pāu i daxūcūqāx. Rü tá tükna chanaxā ya wüxi ya nuta ya chócü i wüxi i naega i ngexwacaxűxű nagu ümatüxű. Rü yíxema nayaxuxexicatama tixi ya nüxű cuáxe i ngema naéga", ūnanagürü i Naāē i Üünexű.

Ore ga yema yaxōgüxű ga Tiatíraarü ūnewa yexmagüxűcèx ūmatüxű

¹⁸ Rü yema chomaā idexaxű rü ūnanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Tiatírawa ngēxmagüxű i yaxōgüxűärü āěxgacúcèx cunaxümatü, rü ūnacurügü tá: 'Naā nixi i norü ore ya yima Tupana Nane ya ūnoma ūxülemarüü iyauraxetücüüçü rü nacutügü rü ūnoma cobre i meāma ípixürüü ixixűne'. ¹⁹ Rü ūnanagürü i nümax:

'Choma nüxű chacuěx i guxüma i ngema mexü i cuhxü. Rü nüxű chacuěx na ūnxācü cumücgüxű cungechaňxű, rü ūnxācü meāma choxü na cuyaxōxű, rü ūnxācü nüxű na curüngüxēēxű i ngema togü i yaxōgüxű, rü ūnxācü yaxna namaā cuhxüxű i guxchaxügü. Rü nüxű chacuěx i ūnxma na noxriarü yexera cunaxüxű i ngema cuhxü chanaxwèxexű. ²⁰ Natürü nangēxma i wüxi i cuhxü i tama chorü me ixixű. Rü ngema nixi na ngema cunangēxmaxēēchaxü i ngema ngexü i Yechabé i nügü ixuxű na Tupanaärü orearü uruň na yiixű, natürü norü nguxēētaemaā chorü duūxűgüxű ngema womüxēēxű na chixri namaxēxűcèx, rü naī i ngemaā inapegüxűcèx, rü nangōxgüäxűcèx i ngema ūnagü i togü norü tupananetachicünèxāgücèx děixű na ngemamaā nüxű yacuěxügüxűcèx. ²¹ Rü choma rü marü ngīxű íchananguxēē rü yaxna ngīmaā chaxinü na nüxű naxoxücèx i ngema ngīcüma i chixexű, natürü tama inaxwèxe na nüxű naxoxü rü ínatáâxü i ngema ngīrü chixexű i naxüxű. ²² Rü ūnxma i ngema nge rü tá ngīxű chidaawexēē na ngīrü ngürücarewa ngúxű yangexücèx, rü ngema duūxűgü i ngīmaā ipexü i ngema nge rü nümagü rü tá ta ngúxű na yangegüxűcèx ega tama nüxű naxoegu i ngema chixexű i ngīmaā naxügüxű. ²³ Rü tá chanadai i ngīxācügü i ngema nge. Rü ngemawa tá nüxű nacuěxgü i guxüma i yaxōgüxű na aixcüma nüxű chacuáxü i ngema naāēwa nagu naxinüxű i wüxichigü i duūxű. Rü wüxichigü i pemax rü tá pexü chanaxütanü ngema na ūnxācü pemaxěxüäcüma rü ūnxācü penaxüxüäcüma. ²⁴⁻²⁵ Natürü pemagü i Tiatíracūx i tama nagu ūx i ngema ngexüärü nguxēētae i chixexű rü taguma nawa ngúexe i ngema ore i togü naxugügu rü Chatanáärü ore i ēxüguxű ixixű, rü pemaā nüxű chixu rü ngema pexü chanaxwèxexű nixi na meā namaā penguxügüxű rü naga pexinüexű i ngema chorü ore ūxmatáta íchangü i chomax. Rü ngēxīcatama nixi i pexü chanaxwèxexű. ²⁶ Rü yíxema nüxű rüporamaěgüxe i ngema chixexű rü naxügüamaxē i ngema tükü chanaxwèxexű ūxmatáta tayuemare,

rü tá chaugüxütawa tükü chaxüchica na wüxigu chomaä guxüärü ãëxgacü tixigüxüçèx. ²⁷ Rü yema Chaunatü ãëxgacüxü choxü na ixixéexürüü tá tükna chanaxä i pora na guxü i nachiüñegümaä taporaexüçèx. Rü ngëxguma ñoma i nañecüñäx i duüxügü tama tümaga ñüüegu rü ñoma wüxi i tükü ngíxü ipuxéexürüü tá namaä tixigü rü poraäcü tá tanapoxcue. ²⁸ Rü tá tükna chanaxä ya yima woramacuri ya pëxmama nüxü idaucü'. ²⁹ Rü yíxema ãchixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxütücumügü" ñanagürü.

3

Ore ga yema yaxögüxü ga Chardiarü iãnewa yexmagüxüçèx ümatüxü

¹ Rü yema chomaä idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Chardiwä ngëxmagüxü i yaxögüxüärü ãëxgacüçèx cu-naxümatü, rü ñacurügü tá: 'Ñaä nixi i norü ore ya Tupana Nane ya Naäe i Üünexü nawa ngëxmacü ya yima 7 ya woramacuri nüxü ngëxmacü'. Rü ñanagürü i nümax: 'Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx ta rü woo guxüwama duüxügü nüxü ixugügu na Tupanacèx namaxëxü i ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü natürü tama aixcüma nixi i ngëma, erü ngëma yaxögüxü rü tama aixcüma choxü nayaxögü rü tama aixcüma chauxcèx namaxë. ² Rü name nixi i cubaixächi rü cugü íquicuèx rü cuyangüxëe i ngëma íraxü i mexü i cuxü iyaxüxü i marü iyarüxo-xchaüxü. Erü nüxü chadau rü ngëma cuxüxü rü tama Tupanapëxewa name. ³ ¡Rü nüxna nacuèxächi ga yema nguxëëtae ga mexü ga noxri nüxü cuxinüxü rü cuyaxuxü, rü nagu ixü! ¡Rü nüxü rüxo i ngëma chixexü i cuxüxü! Natürü ngëxguma tama nüxü curüxo-xgu i curü chixexü, rü ñoma wüxi i ngítexáxü i ngürüächi ínguxürrüü tá cuxütawa chaxü. Rü tåütáma nüxü cucuèx na ñuxguacü yiixü. ⁴ Natürü ngëma Chardiwä cuxü nangëxma i ñuxre i duüxügü i mexü i tama ñoma i nañeärü chixexümaä nügü äüächarü maxüäxgüxü. Rü nümagü rü tá cómrixümaä nixäxchiru rü ngëmaäcü tá chomaä inaxi, erü nümagü rü duüxügü i mexü i chauxcèx maxëxü nixigü. ⁵ Rü yíxema nüxü rüporamaëgxü i chixexü, rü tá cómrixümaä tixäxchiru. Rü tåütáma nawa tükü íchapiéga i ngëma chorü popera i nagu chayawügxü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatüpëxewa rü guxüma i norü orearü ngeruügü i daxücüñäxgüpëxewa tá tükü chixu na chorü duüxügü tixigüxü'. ⁶ Rü yíxema ãchixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxütücumügü".

Ore ga yema yaxögüxü ga Firadérfaarü iãnewa yexmagüxüçèx ümatüxü

⁷ Rü yema chomaä idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Firedérfaawa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü ãëxgacüçèx cu-naxümatü rü ñacurügü tá: 'Ñaä nixi i norü ore ya yima Üüneü ya aixcüma Cristu ixicü ya Dabírüü ãëxgacü ya tacü ixicü ya nüxü nangëxmacü i pora na yawäxnaäxüçèx rü nawäxtaäxüçèx i daxüguxü i nañe. Rü ngëxguma texécèx yawäxnaägu, rü taxucürüwama texé tümachèxwa tanawäxta. Rü ngëxguma texéchèxwa nawäxtaägu, rü taxucürüwa texé tümacèx tayawäxna'.

⁸ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü dücax, cuxü chanatauxchaxëe na togümaä nüxü quixuxüçèx i chorü ore, rü taxucürüwa texé cuxna tanachuxu na cunaxüxüçèx i ngëma puracü. Rü choma nüxü chacuèx na tama aixcüma cuporaxüchixü, erü noxretama nixi i ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü. Natürü cuma rü naga cuxinü i chorü ore,

rü tama icuyacux na chorü duňxü quiňxü. ⁹ Rü ngēmacèx i ngēma duňxügü i Chatanáarü ixígüxü i nügü ixugüxü na chorü duňxügü yixígüxü natürü tama aixcüma choxrü ixígüxü, rü tá chanamu na cupéxegu nacaxápüxügüxüçèx na nüxü nacuègxüxüçèx na aixcüma cuxü changechaňxü. ¹⁰ Cuma rü meäma cuyanguxëe i ngēma cuxü chamuxü na aixcüma cuyaxöömaxü naetüwa i ngēma guxchaxügü i cuxü ngupetüxü. Rü ngēmacèx tá cuxü íchapoxü na tama cuxna nanguxüçèx i ngēma guxchaxü i taxü i ñoma i naänewa tá ínguxü na guxüma i ñoma i naäneçüäx i duňxügüxü naxüxüçèx. ¹¹ Rü paxa tá ngema cuxüttawa chaxü. Rü chanaxwèxe i ñuxma meä cumaxüxüřüü meä cumaxecha, na taxúema cuxna napuxüçèx i ngēma curü ãmare. ¹² Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i guxüma i chixexü, rü Chaunatü ya Tupanaxüttawa tá tüxü changëxmagüxëe na tagutáma ngema ítachoxüxüçèx. Rü tümagu tá chanaxümatü i naega ya Chaunatü ya Tupana. Rü ngëxgumarüü tá ta tümagu chanaxümatü i naega ya Tupanaärü ïane ya Yerucharéü ya ngexwacaxüne ya Tupanaxüttawa i daxüguxü i naänewa íruxixüne. Rü ngëxgumarüü tá ta tümagu chanaxümatü i chauéga i ngexwacaxüxü. ¹³ Rü yíxema áchixexë rü name nixi i naga taxñü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngēma yaxögüxüttücumügü”.

Ore ga yema yaxögüxü ga Laodichéawa yexmagüxüçèx ümatüxü

¹⁴ Rü yema chomaä idexaxü rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Laodichéawa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü áëxgacüçèx cumaxümatü rü ñacurügü tá: ‘Naä nixi i norü ore ya yima aixcüma ixicü ya aixcüma yanguxëecü i ngēma nüxü yaxuxü rü ore i aixcüma ixixüxüxicatama ixucü. Rü nüma nixi ga inaxügüäxü ga guxüma ga yema Tupana üxü’. ¹⁵ Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx na tama wüxi i duňxü i chauxchi aixü quiňxü, natürü tama wüxi i duňxü i aixcüma choxü ngechaňxü quixi. Rü chierü noxtacüma wüxi i duňxü i chauxchi aixü quixi rü ñacurügü tá: ‘Naä nixi i norü ore ya yima aixcüma ixicü ya aixcüma yanguxëecü i ngēma nüxü yaxuxü rü ore i aixcüma ixixüxüxicatama ixucü. Rü nüma nixi ga inaxügüäxü ga guxüma ga yema Tupana üxü’. ¹⁵ Rü ñanagürü i nümax:

¹⁶ Natürü ñuxma na írarüwatama choxü cungechaňxü, rü ngēmacèx tá cuxü íchatèx. Erü tama noxtacüma wüxi i duňxü i chauxchi aixü quixi rü tama noxtacüma wüxi i duňxü i aixcüma choxü ngechaňxü quixi. ¹⁷ Rü cuma cugü quixuxgu rü cumuärü dířeuäx, rü cumuärü ngëmaxüäx, rü meäma cuxü naxüpetü, rü taxuüma cuxü nataxu. Natürü i cuma rü tama nüxna cucuèxächi na chopéxewa rü wüxi i taxuwama mexü quiňxü, rü wüxi i ngechaňxüächi quiňxü, rü wüxi i taxuüma cuxü ngëxmaxë quiňxü, rü ñoma wüxi i ngexetüxüřüü quiňxü, rü ñoma wüxi i ngexchiruxüřüü quiňxü. ¹⁸ Rü ñuxma rü cuxü chaxucuxë na chauxüttawa naxcèx cutaxexüçèx i uiru i marü üxüwa iguxü i nüxücatama ixixü. Rü ngëmaäcü tá aixcüma cuxü nangëxma i curü ngëmaxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucuxë na chauxüttawa naxcèx cutaxexüçèx i cuxchiru i cómüsü na ngëmagu quicúxüçèx na taxúema cuxü dauxüçèx na cungexchiruxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucuxë na chauxüttawa naxcèx cutaxexüçèx i curü mèixetüxü na curümexetüxüçèx na wena quidauchixüçèx. ¹⁹ Choma rü tüxü chaxucuxë rü tüxü ichayarüwëxächixëe ya guxâma ya yíxema tüxü changechaňxü. Rü ngëmacèx name nixi i nüxü curüxo i cucüma i chixexü, rü aixcüma choxü cungechaňxü rü cunaxü i ngëma cuxü chanaxwèxexü. ²⁰ Rü díçax, choma rü ñäxwa tümacèx chacagüecha. Rü ngëxguma chi texé choxü ñügu rü chauxcèx tayawäxnagu, rü tá tümaxütagu chaxücu. Rü tûmamaä tá chachibü rü tûma i chomaä. ²¹ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i chixexü, rü tá chaugüxüttawa tüxü charütogüxëe na chomaä áëxgacü tixígüxüçèx, yexgumarüü ga choma

rü nüxü na charüporamaexü ga chixexü, rü ñuxuchi Chaunatüxtawa na chayarütoxürü na namaä ãëxgacü chiihxüçè'. ²Rü yíxema ãchixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxütcumügü", ñanagürü ga yema chomaä idexaxü.

4

Tupanaxü nataxeegü i daxüguxü i nañnewa

¹ Rü yemawena ga choma ga Cuáü rü nüxü chadau ga wüxi ga iãx ga iwänxaxü ga daxüguxü ga nañnewa. Rü yema naga ga nacornetagaraüxü ga noxri nüxü chaxinüxü ga chomaä idexaxü, rü ñanagürü choxü:

"¡Nuxä naxinagü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yixcura tá ngupetüxü", ñanagürü. ²Rü yexgumatama ga choma rü Tupanaäe i Üünexü rü chauäemaä inacuëx, rü daxüwa nanaga. Rü yéma daxüguxü ga nañnewa nüxü chadau ga wüxi ga tochicaxü ga mexechixü ga yéma Tupana nawa rütoxü. ³Rü guma yema tochicaxüwa rütocü, rü ñoma nuta ya mexechicü ya yasperüü nixi na namexü rü ñoma nuta ya cornalinarüü nixi na namexü. Rü yema tochicaxüetüwa nayexma ga wüxi ga chirapa ga ñoma nuta ga esmerádarüü mexechicü. ⁴Rü yema tochicaxücwawa nayexmagü ga 24 ga togü ga tothicaxügü ga nüxü ínumaëguächixü. Rü yema tothicaxügüwa narütopü ga 24 ga ãëxgacügü ga yaxögüxüärü ixigüxü. Rü cómrixümaä nixäxchiru rü uirunaxcèx nixi ga norü ngëxcueruügü. ⁵Rü yema nachica ga Tupana irütoxüwa ínaxüxü ga bëixbëxanexü rü duruanexü rü nagagü. Rü yema tochicaxüpëxewa nayexma ga 7 ga omügü ga yéma naigüxü. Rü yema omügü nixi ga Tupanaäe i Üünexü ga yema 7 ga yaxögüxütcumümaä icuáxü. ⁶Rü yema Tupanaärü tochicaxüpëxewa rü ñoma dexáétüwarüü ixixümaä nachaxu rü nichipetü woruarüü. Rü yema tochicaxüxü ínachomaëguächi ga ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü ga guxüwama äxëtüxü naweama rü napëxewa. ⁷Rü wüxi ga yema daxücüäx ga maxëxü rü nanaxairaxü. Rü yema to rü nanawocaraxü. Rü yema norü tomaëxpüx rü nanaduüxüchiweraxü. Rü yema norü ägümüçü rü nanaxiyü i gonagüxürapaxü. ⁸Rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü, rü wüxicigü nüxü nayexma ga 6 ga napëxatügü. Rü guxüwama ga napëxatüwa rü napëxatütüwa rü namuxëtü. Rü ñunecü rü chütacü rü ñanagürügüecha:

"Naxüüne, naxüüne, naxüüne nixi ya törü Cori ya Tupana ya guxüetüwa ngëxmacü rü woetama ngëxmaëchacü", ñanagürügüecha. ⁹⁻¹⁰Rü yema daxücüäx ga maxëxü, rü yexguma nüxü yacuëxüügüüxgu ga guma tochicaxüwa rütocü, rü moxë nüxna naxägü, rü yema 24 ga ãëxgacügü ga yaxögüxüärü rü yima woetama ngëxmaëchacüpëxegu nacaxäpüxügü, rü nüxü nicuëxüügü, rü napëxegu nananu ga norü ngëxcueruügü. ¹¹Rü ñanagürügü:

"Pa Torü Cori, Pa Torü Tupanax, cuxü nixi i namexü na ticuëxüügüxü rü cuxü tataxeegüxü, erü guxüetüwa cungëxma. Yerü cuma cunaxü ga guxüma rü curü ngúchaügagu nixi i nangóxü i ñuxmax", ñanagürügü.

5

Popera ga idixixüchiga rü Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carnerurüü imácüchiga

¹ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga guma tochicaxüwa rütocü, rü norü tügenemëxëwa nanange ga wüxi ga popera ga idixixü. Rü düxetüwa rü aixepewa rü naxämatü ga yema popera. Rü 7 wa niñaxtachipëxe. ²Rü nüxü

chadau ga wüxi ga norü orearü ngeruü ga daxucüäx ga poraxüchixü ga tagaäcü íçaxü rü ñaxü:

“¿Texé tixi ya yíxema mexe na tayagautanüxü i norü ñaxtachipëxexü rü ítayadixguxü i ñaã popera?” ñaxü. ³ Natürü woo ga daxuguxü ga naãnewa rü bai ga ñoma ga naãnewa rü bai ga yuexütanüwa, rü tataxuma ga texé ga mexe na itayadixguxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁴ Rü choma rü poraäcü chaxaxu yerü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixguxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁵ Natürü wüxi ga yema 24 ga äëxgacügü ga yaxögüxüärü, rü ñianagürü choxü:

“¡Táxü i cujaxuxü! Erü yima Cristu ya Yudátaa ya airüxü poracü ya äëxgacü ya Dabítaa ixicü, rü marü nüxü narüyexera i guxüma i chixexü. Rü ngëmacèx nüma nixi i namexü na yagautanüäxüçèx i ngëma 7 i norü ñaxtachipëxexü i ngëma popera rü na iyawëgüäxüçèx”. ⁶ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruxacü ga mèxwa írudaxürü yexma chicü naxütagu ga guma tochicaxüwa rütocü rü natanügu ga yema ägümüçü ga daxucüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü. Rü nüxü nayexma ga 7 ga nachatacuxre ga norü poraaru cuèxruü rü 7 ga naxëtü. Rü guma 7 ga naxëtü rü ngëma nixi i Tupanaä i Üünexü i guxüma i ñoma i naãnewa namuxüärü cuèxruü ixixü. ⁷ Rü guma pecaduarü utanüçèx yucü rü guma tochicaxüwa rütocüçèx nixü, rü nanayaxu ga yema popera ga norü tügùnemëxëwa yexmaxü. ⁸ Rü yexguma nayauxägu ga yema popera, rü yema ägümüçü ga daxucüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü rü inacaxgüäpüxü napëxegu ga guma pecaduarü utanüçèx yucü. Rü wüxicigü ga yema äëxgacügü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü paxetaruü ga arpa. Rü yexgumarü ta nüxü nayexma ga copa ga uirunaxcèx ga pumaratëxemaä napagüxü. Rü yema pumaratëxe rü nayixichi ga yexguma yaxaxgu. Rü yema pumaragü, rü ngëma nixi i Tupanaärü duüxügürü yumüxëgürü cuèxruügü. ⁹ Rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga wiyae ga yexwacaxüxü ga ñaxü:

“Cuma nixi i cumexü na cunayaxuxü i ngëma popera rü cuyagautanüxü i ngëma norü ñaxtachipëxexü. Yerü cuma rü marü quimëxchirëx, rü cugümaä Tupanaäxü naxcèx cutaxe i nagúxüraüxü i duüxügü i nagúxüraüxü i nachiüñanecüäx i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxü. ¹⁰ Rü ngëmagüxü cuvächica i ngextá äëxgacü íquïixüwa, rü Tupanaärü ngüxëëruügüxü cuyaxigüxëë na cumaä wüxigu guxü i naãnemaä inacuëxgüxüçèx”,

ñanagürügü. ¹¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chaxinü ga naga ga muxüchixüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxucüäx. Rü norü ngäxüwa nayexma ga yema tochicaxü rü yema ägümüçü ga daxucüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü. Rü namuxüchima ga yema Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxucüäx ga yéma yexmagüxü. ¹² Rü tagaäcü ñanagürügü:

“Daa nixi ya yima ñoma wüxi i carneruacürü imácü ga pecaduarü utanüçèx yucü. Rü nüma nixi i namexü na guxüärü äëxgacü yïixü, rü guxüärü yora yïixü, rü guxü i cuèx nüxü ngëxmaxü, rü guxüärü yexera naporaxü. Rü nüma nixi i namexü na guxäma nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü rü nüxü icuèxüügüxü”, ñanagürügü. ¹³ Rü nüxü chaxinü ta ga naga ga guxüma ga yema Tupana üxü i daxüguxü i naãnewa rü ñoma i naãnewa rü naãnetüüwa rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxü ga ñagüxü:

“Name nixi na guxügutáma guxäma nüxü icuèxüügüxü rü nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü ya yima pecaduarü utanüçèx yucü rü yima ngëma tochicaxüwa rütocü, erü nümagü nixi i guxüguma äëxgacügü

yixīgūxū”, ñanagürügū. ¹⁴ Rü yema āgümüçü ga daxūcūqāx ga maxēxū rü ñanagürügū:

“Ngēmaācū yiī”, ñanagürügū. Rü yema 24 ga āēxgacügū rü inacaxgūāpūxū rü nüxū nicuèxüügū.

6

Yema 7 ga ñaxtachipēxe- ruūchiga

¹ Rü ñuxūchi nüxū chadau ga yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema nüxiräxū ga norü ñaxtachipēxexū ga yema popera. Rü nüxū chaxīnū ga wüxi ga yema daxūcūqāx ga maxūxū ga tagaācū ñoma duruanexürü ñaxū choxū:

“¡Nuā naxū!” ñaxū. ² Rü ichadawenü rü nüxū chadau ga wüxi ga cowaru ga cómūxū. Rü yema naetüwa rütoxū rü nüxū nayexma ga wüxi ga norü würa. Rü wüxi ga ngēxcueruñ nüxna naxā. Rü poraāeācūma norü cowarumaā inaxūachi na duūxūgūxū nayexeraxūcèx. ³ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü taxre ga yema poperaarü ñaxtachipēxexū, rü nüxū chaxīnū ga yema norü taxre ga yema daxūcūqāx ga maxūxū ga ñaxū choxū:

“¡Nuā naxū!” ñaxū. ⁴ Rü yéma naxū ga wüxi ga cowaru ga dauxū. Rü yema naetüwa rütoxū rü wüxi ga tara ga taxū nüxna naxā. Rü yexgumarüñ ta pora nayaxu na iyanaxoxēēñxūcèx na nügū nangechaūgūxū ga duūxūgū. Rü yemaācū nanaxū na nügū nadēixūcèx ga duūxūgū. ⁵ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü tomaēxpūx ga yema poperaarü ñaxtachipēxexū, rü nüxū chaxīnū ga yema norü tomaēxpūx ga yema daxūcūqāx ga maxūxū ga ñaxū choxū:

“¡Nuā naxū!” ñaxū. Rü ichadawenü rü nüxū chadau ga wüxi ga cowaru ga waxūxū. Rü yema naetüwa rütoxū rü naxmēxwa nüxū nayexma ga wüxi ga tacüarü yaruñ ga balanza. ⁶ Rü nüxū chaxīnū ga wüxi ga naga ga yema daxūcūqāx ga maxēxūñärü ngāxūtanüwa inaxūxū ga ñaxū:

“Wüxi i ngunexūñärü puracütanü rü naxātanü i wüxi i kilo i trigu. Rü wüxi i ngunexūñärü puracütanü naxātanü i tomaēxpūx i kilo i chebada. ¡Natürü tāxū i cuyanatauxēēxū i ngēma chixū rü yima binu!” ñanagürü. ⁷ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü āgümüçü ga yema poperaarü ñaxtachipēxexū, rü nüxū chaxīnū ga yema norü āgümüçü ga yema daxūcūqāx ga maxēxū ga ñaxū choxū:

“¡Nuā naxū!” ⁸ Rü ichadawenü rü nüxū chadau ga wüxi ga cowaru ga dexexū. Rü yema naetüwa rütoxū rü Yu nixī ga naega. Rü yema naweama ne ûxū, rü Yuexūchica nixī ga naega. Rü yema taxre nanayauxgū ga pora na ñoma ga naānewa rü wüxi ga yema norü āgümütükumü ga duūxūgūmaā inacuēgxūcèx na daimaā rü taiyamaā rü daaweanemaā rü ngoxo idüraexūmaā nayuexēēñxūcèx. ⁹ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü wüxiēēxpūx ga yema poperaarü ñaxtachipēxexū, rü nüxū chadau ga wüxi ga nachica ga ngextá Tupanacèx naxūnagū nawa yagugūxū na nüxna naxāgūñxūcèx. Rü yema nachicatüñwa nüxū chadau ga naāégü ga yema duūxūgū ga Tupanañärü orexū na yaxugūxūcèx nadēixū. ¹⁰ Rü yema naāégü rü tagaācū ñanagürü:

“Pa Torü Cori ya Guxūetüwa Ngēxmacü rü Üünecü rü Ixaixcümacü, ¿ñuxgura tá ta i nüxna cucaxū rü cunapoxcuexū i ngēma duūxūgū i chixexū ga toxū dēixū?” ñanagürü. ¹¹ Rü ñuxūchi ga Tupana rü wüxicigü ga yema duūxūgūna nanaxā ga naxchiru ga máxū rü cómūxū. Rü yema duūxūgūñxūñagürü:

“¡Paxaačhi iperüngüē ñuxmatáta yangu i peeneēgü i Cristuaxü puracüexü i pexrüü tá dèixü!” ñanagürü. ¹² Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü 6 ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chadau ga poraācü na naxiāxāchianexü. Rü üèxcü rü wüxi ga naxchiru ga waxcharaxürüü nixi. Rü tauemacü rü guxüwama nagürüü naduema. ¹³ Rü woramacurigü rü éxtagü rü daxüwa naruyi rü ñoma ga naānegu nayi. Rü ñoma orix i doxüxüma buanecü ya tacü rüyixéexürüü nixi. ¹⁴ Rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü rü inayarütaxu. Rü ñoma wüxi i popera i dixcumüāchixü rü iiyarütaxuxürüü nixi. Rü guxüma ga mèxpünegü rü capaxügü rü nixigachi ga nachicawa. ¹⁵ Rü ñoma ga naānewa yexmagüxü ga nachiūānegüarü äéxgacügü, rü mèxpünemagu rü mèxpüneärü nutatanügu nicuxgü. Rü wüxigu yexma namaā nicuxgü ga yema togü ga äéxgacügü ga taxügü ga ñoma ga naānemaā icuèxgxüü, rü churaragüarü äéxgacügü ga taxügü, rü yema duüxügü ga muārü díeruāxgxüü, rü yema duüxügü ga ñoma ga naānewa poraexü, rü guxüma ga duüxügü ga coriāxgxüü, rü guxüma ga duüxügü ga ngearü coriāxgxüü. ¹⁶ Rü guxüma ga nümagü, rü guma mèxpünexü rü guma nutagüü ñanagürügü:

“¡Toétugu peyi na toxü ipicuxgxüüçèx naxchaxwa ya yima ngēma tochi-caxüwa rütocü, rü naxchaxwa ya yima pecaduarü utanüçèx yucü erü tama tanaxwèxe na toxü napoxcuexü! ¹⁷ Erü marü ínangu i ngēma ngunexü i äucümaxü i nagu napoxcuexü i ngēma duüxügü i tama Tupanaärü ixígüxü. ¿Rü texé tá namaā tapora i ngēma?” ñanagürügü.

7

Yema Yudíugü ga nacatüwa cuèxruāxgxüüchiga

¹ Rü yemawena rü nüxü chadau ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga ñoma ga naāneärü ägümüçüpéxegu chigüxü. Rü ínanapoxügü ga gucüma ga buanecügü na tama waixümüāneetügu naxüxüçèx, rü tama taxü i taxtüetügu naxüxüçèx, rü bai i tacü rü naíetügu naxüxüçèx.

² Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga üèxcü íyarügoxüwaama ne üxü. Rü nüxü nayexma ga Tupana ya Maxüçuarü tacüarü üegaruü. Rü nüma rü tagaācü nüxna nacagü ga yema togü ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga nayauxgxüü ga pora na nachixexéegüäxüçèx ga guxüma ga waixümü rü guxüma ga taxü ga taxtü.

³ Rü ñanagürü nüxü:

“¡Täxü i yatacüma penachixexéexü i waixümü rü taxtü i taxü rü naigü, ñuxmatáta nacatüwa tayaxüarü cuèxruāxgxü i ngēma Tupanaärü duüxügü ixígüxü!” ñanagürü. ⁴ Rü nüxü chaxinü ga ñuxre na yiixü ga yema cuèxruāxgxüü. Rü guxüma ga Yudíugütanüwa rü 144,000 nixi. ⁵⁻⁸ Rü yema cuèxruāxgxüü ga Yudíugü, rü ñaā nixi:

Yudátaagü - 12,000

Rubéütaagü - 12,000

Gadutaagü - 12,000

Achetaagü - 12,000

Netarítaagü - 12,000

Manachétaagü - 12,000

Chimeütaagü - 12,000

Lebítaagü - 12,000

Ichacátaagü - 12,000

Chaburáütaagü - 12,000

Yúchetaagü - 12,000

Beyamítaagü - 12,000

⁹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga muxüchixüma ga nagúxüraüxü ga duüxügü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü ga guxüma ga nachiüänewa ne ïxü. Rü yema tochicaxüpëxegu rü guma pecaduarü utanüçèx yucüpëxegu nachigü. Rü yema na namuxüchixü rü taxucürüwa texé tayaxugü na ñuxre yiixü. Rü naxchiru ga icómüxü rü imáxümaä nixäxchiru. Rü naxmëxwa nanangegegü ga wairaätügü. ¹⁰ Rü guxüma ga nümagü rü tagaäcü ñanagürügü:

“Yima törü Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü yima pecaduarü utanüçèx yucü nixi ya tükü maxëxëegücü”, ñanagürügü. ¹¹ Rü guxüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx rü nüxü ínachimaëguächi ga yema tochicaxü rü yema 24 ga äëxgacügü rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü. Rü yema tochicaxüpëxegu nanangücuchitanü ga yema orearü ngeruügü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. ¹² Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yiñ. Rü nüma nixi i namexü na guxüguma guxäma nüxü icuëxüügüxü, rü nataxëeëgxü, rü moxë nüxna ixägxü, rü nüxü ingechaügxü, erü guxü i cuëx nüxü nangëxma, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxüärü yexera napora. Rü ngëmaäcü yiñ”, ñanagürügü. ¹³ Rü ñuxüchi wüxi ga yema 24 ga äëxgacügü rü choxna naca, rü ñanagürü:

“¿Texégü tixígü ya yíxema cómúchirugüxe, rü ngextá ne taxí?” ñanagürü.

¹⁴ Rü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, cuma nixi i nüxü cucuáxü na texégü tixígüxü”, ñacharügü. Rü yexguma ga nüma rü ñanagürü:

“Yíxemagü tixígü ga nawa ngupetütanüxë ga yema ngúxü ga taxü rü marü tükü iyauxgüchiruxe nagüwa ga guma pecaduarü utanüçèx yucü. Rü ngëmacëx nixi i ticómüchiruxü. ¹⁵ Rü ngëmacëx nixi i Tupanaärü tochicaxüpëxewa tangëxmagüejaxü rü ngunecü rü chütacü rü Tupana íngëxmaxüwa nüxü tapuracüexü. Rü nümatama ya Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü tükna nadau.

¹⁶ Rü marü tagutáma wenaxärü taiya tükü nangux, rü tagutáma tiñawae. Rü marü tagutáma üèxcü tükü nigü, rü tagutáma üèxcüarü nañanexü tükü nangux.

¹⁷ Erü yima pecaduarü utanüçèx yucü i ngëma tochicaxüxtawa ngëxmacü, rü tá aixcüma meä tükna nadau ñoma carnerugüna idauxürü. Rü nawa tá tükü nagagü i ngëma dexáarü chuxchuxügü i maxëëruü. Rü Tupana tá tükü ínanapi i guxüma i tümagüüxëtü”, ñanagürü.

8

Yema norü 7 ga ñaxtachipëxeruüchiga rü yema buetare ga uirunaxcëxchiga

¹ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü 7 ga yema poperaarü ñaxtachipëxexü, rü ngäxü ga ora nachipetüanemare ga daxüguxü ga naänewa. ² Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema 7 ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx ga yexma Tupanaxüxtawa chigüxü. Rü wüxicigü nanayaxu ga norü corneta ga nüxna naxäxüne. ³ Rü yemawena ínangu ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü yéma nanange ga wüxi ga norü buetare ga uirunaxcëx ga pumaraarü gutëxeruü. Rü yema uirunaxcëx ga pumaraarü gutëxeruütaxmüpëxegu nachi. Rü nanayauxtëxe ga taxü ga pumara ga nüxna naxäxü na yema tochicaxüpëxewa yexmaxü ga pumaraarü gutëxeruütaxmüwa yaguäxüçèx, na yemaäcü Tupanaxüxtawa naxäxüçèx ga yema pumaratëxe na yema pumaraema rü wüxicigü Tupanaärü duüxügüarü yumüxëmaä Tupanaxüxtawa nanguxüçèx. ⁴ Rü yema pumaratëxe ga yema orearü ngeruüäxü yexmaxü rü daxü naxüëma wüxicigü namaä ga Tupanaärü duüxügüarü yumüxëgü ñuxmata Tupanaxüxtawa

nangu. ⁵ Rü ñuxuchi ga yema orearü ngeruň rü nanayaxu ga yema buetare ga pumaraarü gutëxeruň. Rü yema pumaraarü gutëxeruňtaxmüwa nanayaxu ga ãwe ga naïcü, rü gumamaä nanaxüäcu ga guma buetare. Rü ñuxuchi ñoma ga naâneetügu nanaña. Rü yexgumatama poraäcü naduruächiane, rü poraäcü nicuxcuane rü nibëixbëxane rü naxïäxächiane.

Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäxäärü cornetachiga

⁶ Rü yexguma ga yema ⁷ ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx ga icornetaäxü, rü nügü ínamexëegü na nagu yacuegüxüçèx. ⁷ Rü wüxi ga yema Tupanaärü orearü ngeruň rü nüxira nayacue ga norü corneta. Rü yexgumatama ñoma ga naâneetügu narüyi ga gáuxü rü üxüema ga nagümaä ãeüxü. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga ñoma ga naâne rü nixa. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga naïxnecü rü nixa. Rü guxüma ga natüane rü nixae. ⁸ Rü yema norü taxre ga Tupanaärü orearü ngeruň rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxuchi wüxi ga tacü ga taxüchixü ga namëxpüneraäxü ga iyauxraxü, rü yexma taxtü ga taxügu nanaña. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga taxtü rü nagüxü nananguxuchi. ⁹ Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga yema taxtiwa maxëxü, rü nayue. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga wapurugü, rü inayi. ¹⁰ Rü yema norü tomaëxpüx ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxuchi wüxi ga taxüchicü ga woramacuri ga taemaxüchicü rü daxüwa narüngu. Rü wüxi ga omü ga ixaxürüň nixi. Rü nagu nangu ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga natügu rü natüxacügü. ¹¹ Rü guma woramacuri rü Üxüxüň nixi ga naega. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga dexá rü naxüxchiü. Rü muxüma ga duüxügü rü yema dexáwa nayue yerü naxüxchiü. ¹² Rü yema norü ãgümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruň rü nayacue ga norü corneta. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga üèxcü rü nixo. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga tauemacü rü woramacurigü rü ëxtagü rü nixo. Rü yemaäcü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga yema rü naxëäne. Rü ga ngunecü rü ãgümüçü ga ora naxëäne. Rü ga chütacü rü ãgümüçü ga ora nataxuma ga tauemacü rü bai ga woramacurigü rü bai ga ëxtagü. ¹³ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chaxñü ga wüxi ga ïyü ga daxügu íxexeüxü ga tagaäcü ñaxü:

“Nangechaütmüügü i ngëma duüxügü i yea pecaduäxü i naânewa maxëxü i ngëxuma yacuegüägu tá ya norü cornetagü i ngëma togü i tomaëxpüx i Tupanaärü orearü ngeruügü”, ñaxü.

9

¹ Rü yema norü wüsimëëxpüx ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chadau ga wüxi ga woramacuri ga daxüwa rüngucü ga ñoma ga naânegu ngucü. Rü guma woramacuri nanayaxu ga yema ãxmaxü ga taguma iyacuáxüärü chawi. ² Rü nayawäxna ga yema ãxmaxü ga taguma iyacuáxü. Rü yéma inayagoema ga caxixü ñoma wüxi i taxü i uxearü caxixürüň. Rü yema caxixü rü nanaxëëmaxëe ga üèxcü. ³ Rü yema caxixüwa ínachoxü ga munügü ga naâneetügu yixü. Rü yema munügü rü nanayauxgü ga pora ga nüxna naxäxü na ñoma tuxchinaweriü duüxügüxü nachixüçèx. ⁴ Rü yema munümaä nüxü nixu na tama natüanexü nachixexëëxüçèx rü bai i tacü rü nanetügü rü bai i tacü rü naïgü. Natürü nanamu na nachixexëëgüäxüçèx ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü cuëxruň nacatüwa yexmaxü. ⁵ Natürü tama nanamu na yema duüxügüxü nadëixüçèx. Natürü nanamu na ngúxü

nüxű yangexēēmaregūxūcèx ga wüximēēxpük ga tauemacü. Rü yema ngúxű ga nüxű yangexēēgūxű, rü ñoma tuxchinawe duňxügūxű chixürüň nixi. ⁶ Rü ngēma ngunexügūrü rü duňxügū tá naxcèx nadaugü na nayuexű, natürü tāütáma nayue. Rü woo nanaxwèxegüxuchi na nayuexű, natürü taxucürüwatáma nayue. ⁷ Rü yema munügū rü ñoma cowaru i guerawa ixürüň nixigü. Rü naëruwa nüxű nayexma ga tacü ga ñoma ngèxcueruň ga uirunaxcèxrüň ixigüxű. Rü nachiwe rü nanaduňxüchiweraxügū. ⁸ Rü nayaegü rü ñoma ngeäxyaerüň nixigü. Rü napütagü rü ñoma aipütagürüň nixigü. ⁹ Rü naxünnewa nayexma ga norü poxüruň ga fierunaxcèx. Rü naxpēxatügüga rü ñoma muxüchine ya caru ya guerawa cowaru túgūnegarüň ixixű. ¹⁰ Rü nareexügū rü ñoma tuxchinawerüň naxānegu. Rü yema naneguwa rü naxāguchata na wüximēēxpük ya tauemacü duňxügūxű ngúxű yangexēēgūxūcèx. ¹¹ Rü yema munügūrü äëxgacü, rü yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärü dauruň nixi. Rü Yudíugügawa ga yema munügūrü äëxgacü, rü Abadóň nixi. Rü Griégugügawa rü Apolioň nixi. Rü ngēma rü: "Chixexēēruň", ñaxüchiga nixi. ¹² Rü yexma nayacuëx ga yema nüxiraňxű ga chixexü ga taxü, natürü ínayaxüama ga to ga taxre. ¹³ Rü yema norü 6 ga Tupanaärü orearü ngeruň rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxű chaxinü ga wüxi ga naga ga yema Tupanapéxewa yexmaxü ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutēxeruňtaxmüwa inaxüňxű. ¹⁴ Rü yema naga rü nanamu ga yema orearü ngeruň ga cornetaňxű, rü ñanagürü nüxű:

"¡Yawēgūxű i ngēma ägümüçü i orearü ngeruňgū i Chatanáärü ixigüxű i taxtü i Eufrátegu ngäxügūxű!" ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü niwēgūxű ga yema ägümüçü ga orearü ngeruňgū na nadaiäxücèx ga wüxi ga yema norü tomaëxpükxarü üyetücumü ga duňxügū. Yerü ga yema orearü ngeruňgū rü woetama yemacèx ínamemaregü na yema ora rü yema ngunexü rü guma tauemacü rü guma taunecü nadaiäxücèx ga yema duňxügū. ¹⁶ Rü nüxű chaxinü na ñuxre na yiňxű ga yema orearü ngeruňgūrü churaragü ga cowaruétugu ixü. Rü 200 miyónegü nixigü. ¹⁷ Rü yemaäcü nixi ga nüxű chadauxű ga yema cowarugü ga yexguma changoxetugu. Rü yema churaragü ga yema cowaruétugu ixü rü nüxű nayexma ga norü ngèxcuxüňnexü ga poxüruň ixixű ga ñoma üxüketürüň iyauraxű. Rü yema poxüruň rü nixamatü rü nidaumatü rü niyèňxmatü rü nidexmatü. Rü yema cowaruerugü rü ñoma aierurüň nixigü. Rü naäxgüwa ínaxüňxű ga üxüema rü caxixü rü azufre. ¹⁸ Rü wüxi ga norü tomaëxpükxarü üyetücumü ga duňxügū rü nayue namaä ga yema tomaëxpük ga chixexēēruň ga üxüema rü caxixü rü azufre ga yema cowarugüèxwa íchoxüňxű. ¹⁹ Yerü ga yema cowarugü rü naäxwa rü nareexüwa nixi ga nüxű nayexmaxü ga norü pora na duňxügūxű nadéixücèx. Yerü ga nareexügū rü ñoma äxtaperüň nixigü, rü yemamaä nanangõx ga duňxügū rü ngúxű nüxű ningexēē rü nanadai. ²⁰ Natürü ga yema togü ga duňxügū ga tama yema poxcuruňgumaä yuexü, rü tama nüxű narüxoe ga yema chixexügū ga naxügūxű. Rü tama nüxű narüxoe na nüxű yacuèxüňgūxű ga ngoxogü rü norü tupananetachicünèxägü ga uirunaxcèx rü dñerumünaxcèx rü cobrenaxcèx rü nutagünaxcèx rü nañnacèx. Rü yemaäcü nüxű nicuèxüňgüama ga yema norü tupananetachicünèxägü ga ngearü maxüňxű rü tama nüxű dauxü rü tama nüxű ñüxű rü tama ixüňxű. ²¹ Rü tama nüxű narüxoe na namáëtagüxű, rü yayüüexü, rü nangëäegüxű rü nangítèèxgüxű.

10

Orearü ngeruň ga nüxüň yexmaxü ga popera ga idixixüchiga

¹ Rü nüxű chadau ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü ngeruű ga daxūguxű ga naānewa írükixű. Rü wüxi ga caixanexüärü ngäxűwa nayexma, rü wüxi ga chirapa naétugu nabo. Rü nachiwe rü ñoma üèxcürüü niyauracüü. Rü naparagü rü ta ñoma üxüemarüü niyauracüü. ² Rü naxměxwa nüxű nayexma ga wüxi ga poperaxacü ga íwēgxü. Rü norü tögünepara rü taxtü i taxüetüga nachicutü. Rü norü toxwepara rü waixümüänegu nachicutü. ³ Rü ñuxűchi ga nüma rü tagaăcü aita naxü ñoma wüxi ya ai ya tagaăcü aita üçürü. Rü yexguma aita naxügxu rü 7 ēxpüxcüna naduruăchiane. ⁴ Rü yexguma yema 7 ēxpüxcüna na naduruăchianexüguwena rü chanaxümatüchaň. Natürü nüxű chaxinü ga wüxi ga naga ga daxūguxű ga naānewa inaxüxű ga ñaxű choxű:

“¡Täxű i cunangoxéexű i ngëma 7 i duruanexű nüxű ixuxű! ¡Rü ngexrüma na cunaxümatüxű!” ñaxű choxű. ⁵ Rü ñuxűchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruű ga nüxű chadauxű na taxtü ga taxüetüga rü waixümüetüga nachicutüxű, rü daxű naxunagü ga norü tögünechacüü. ⁶ Rü inaxuneta naegagu ga Tupana ya yima guxüguma maxücü ya yima naxüci i daxūguxű i naāne rü ñoma i naāne rü taxtü i taxü rü guxüma i tacü nawa ngëxmagüxű. Rü ñanagürü ga yema orearü ngeruű:

“Ñuxma rü marü tăütáma nuxcü ningü i ngëma Tupana nüxű ixuxű. ⁷ Erü ngëxguma nawa nanguxgu na ngëma norü 7 i Tupanaärü orearü ngeruű inaxügüxű na yacueăxű ya norü corneta, rü ngëxguma tá nixi i yanguxű ga yema noxri ēxügxü ga Tupanaärü uneta, yema nuxcumäggüxű ga norü orearü uruăgumaä nüxű yaxuxű”, ñanagürü. ⁸ Rü yema naga ga noxri nüxű chaxinüxű ga daxūguxű ga naānewa inaxüxű, rü wenaxärü chomaä nidexa. Rü ñanagürü choxű:

“¡Naxüitawa naxü i ngëma Tupanaärü orearü ngeruű i taxtü i taxüetüga rü waixümüaneetüga chicutüxű! ¡Rü nüxna nayaxu i ngëma poperaxacü i marü íwēgxü i naxměxwa ngëxmaxüü!” ñanagürü. ⁹ Rü naxüitawa chaxű ga yema orearü ngeruű, rü nüxna naxcëx chaca ga yema poperaxacü na choxna naxääxüçex. Rü nüma rü ñanagürü choxű:

“Ñaä nixi. ¡Rü nayaxu rü nangox! Rü cuèxwa rü berurerüü tá namaïcura. Natürü cuanüwa rü tá nanaxüxächi”, ñanagürü choxű. ¹⁰ Rü yema orearü ngeruüměxëwa chanayaxu ga yema poperaxacü, rü chanangox. Rü chauèxwa rü berurerüü namaïxura. Natürü yexguma chanangoxguwena rü chauanüwa rü nanaxüxächi rü changuxneca. ¹¹ Rü ñuxűchi chomaä nüxű nixu, rü ñanagürü choxű:

“Name nixi na wenaxärü Tupanaärü orexü quixuxű namaä i muxüma i nagúxüraüxű i duăxügü, rü muxüma i nachiüänecüägxü i duăxügü, rü muxüma i duăxügü i to i nagawa idexagüxű, rü muxüma i nachiüänegüärü äëxgacügü”, ñanagürü choxű.

11

Taxre ga orearü uruăchiga

¹ Rü yemawena chanayaxu ga wüxi ga dexnemenèxä ga nguguruű ixixüne ga choxna naxäxüne. Rü guma choxna naxäcü rü ñanagürü choxű:

“¡Inachi rü nangugü ya yima Tupanapata rü ngëma pumaraarü gutëxeruătaxmü! ¡Rü yaxugü rü ñuxre yïixű i ngëma duăxügü i ngëma Tupanaxü icuèxüügxü! ² ¡Natürü ngëma naăxtü ya Tupanapata, rü tăütáma cunangugü! Erü ngëma duăxügü i tama Tupanaăxü yaxögxüna marü nanaxä. Rü nümagü rü tomaëxpüx ya taunecüärü ngäxű tá chixexü namaä naxügü ya yima ïäne ya üünene ya Yerucharéü. ³ Rü choma rü tá chanamu i taxre i chorü orearü uruăgü na 1,260 i ngunexü duăxügumaä

nüxű yaxugüxüçèx i chorü ore. Rü nümagü i ngëma taxre rü tá niwëxchiru na ngëmawa duüxügü nüxű cuègxüçèx na ngechaü nüxű nguxgüxü”, ñanagürü choxü. ⁴ Rü ngëma taxre i orearü uruügü nixi i norü cuèxruü i ngëma taxre i nanetü i oribu rü ngëma taxre i weraarü üruügü i törü Cori ya ñoma i naâneärü yora ixïcüpëxewa ngëxmagüxü. ⁵ Rü ngëxguma texé chixexü namaä ügüchaügu i ngëma taxre i orearü uruügü, rü nümagü rü üxüema ya naâxwa ínacuexechinemaä tükü tá ínagu. Rü ngëmaäcü tá inayanaxoxëe i norü uwanügü. Rü ngëmaäcü tá tükü nadai ya yíxema chixexü namaä ügüchaüxü. ⁶ Rü ngëma taxre i orearü uruügü rü nüxű nangëxma i pora na íyachaxächixüçèx ya pucü na tama napuxüçèx i guxüma i ngëma 1,260 i ngunexügü i nagu Tupanaärü orexü yaxugüxü. Rü ngëxgumarüü ta nüxű nangëxma i pora na nagüxű yaxixëegüäxüçèx i dexá. Rü ngëxgumarüü ta nüxű nangëxma i pora na ñoma i naânewa namugüäxüçèx i nagúxüraüxü i poxcuruügü na ngëmaäcü ngúxű duüxügüxü yangexëegüxüçèx i ngëxguma ngëma taxre naxwèxegü. ⁷ Natürü ngëxguma ngëma taxre i orearü uruügü naguxëegügu na nüxű yaxugüxü i Tupanaärü ore, rü ngëma ngoxo i ngëma äxmaxü i taguma iyacuáxüwa íxüxüxü, rü tá ngema taxrena nayuxu. Rü tá nüxű narüyexera, rü tá nanadai. ⁸ Rü ngëma naxünegü i ngëma taxre rü tá yima ïâne ga törü Cori nawa curuchawa ipotane ya Yeruchareüärü ítamügüwa nawogü. Rü yima ïâne rü nachixe rü ngëmacèx Chodomaärü ïänemaä rü Equituanemaä nanaxugü. ⁹ Rü tomaëxpüx i ngunexüärü ngâxü rü muxüma i nagúxüraüxü i duüxügü rü muxüma i guxü i nachiüâncüäx i duüxügü rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüchigüxü, rü tá nüxű nadaugü i naxünegü. Rü tâutâma nanaxwèxegü na texé inatëgxü. ¹⁰ Rü ngëma duüxügü i ñoma i naânewa maxëxü rü tá nataâegü na marü nayuexü i ngëma taxre. Rü ngëma na poraäcü nataâegüxüchixü rü tá nüguna âmare naxâgü, yerü yema taxre ga orearü uruügü rü poraäcü nanachixewe rü naâewa nananguxëegü. ¹¹ Natürü yema tomaëxpüx ga ngunexüärü ngâxüguwena, rü Tupana wenaxärü nanamaxëeë ga yema taxre. Rü wenaxärü ínarüdagü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga nüxű daugüxü rü poraäcüxüchi namuü. ¹² Rü ñuxuchi ga yema taxre ga orearü uruügü, rü nüxű naxñüe ga wüxi ga naga ga tagaäcü daxüguxü ga naânewa inaxüxü ga ñaxü:

“¡Nuâ daxüwa pex!” ñaxü. Rü yemaäcü ga nümagü rü wüxi ga caixanexügu daxüguxü ga naânewa naxi. Rü norü uwanügü rü yéma nüxű narüdaunü. ¹³ Rü yexgumatama poraäcü naxiäxächiane. Rü wüxi ga yema norü 10 arü üye ga guma ïâne, rü niwëxgü. Rü 7,000 ga duüxügü nayue namaä ga yema ïäxächiane. Rü yema togü ga duüxügü ga maxëxü rü poraäcüxüchi namuü. Rü Tupana ya daxüguxü i naânewa ngëxmacüxü nicuëxüügü. ¹⁴ Rü yexma nayacuëx ga yema norü taxre ga chixexü. Natürü paxa tá ínangu i ngëma norü tomaëxpüx ixixü.

Guma norü 7 ga cornetachiga

¹⁵ Rü yema norü 7 ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü nayexma ga nagagü ga tagaäcü daxüguxü ga naânewa inaxüguxü ga ñagüxü:

“Ñuxma rü yima mecü na namaä inacuëxgüxü i ñoma i naâne, rü nüma nixi ya törü Cori ya Tupana rü Nane ya Cristu. Rü nüma rü guxügutáma namaä inacuëxgü”, ñagüxü. ¹⁶ Rü nümagü ga yema 24 ga äëxgacügü ga norü tochicaxügüwa rütogüxü ga Tupanapëxewa, rü yexma nanangücuchitanü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. ¹⁷ Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, cuma rü woetama cuyexmaëcha, rü ñuxma rü ta cungëxmaëcha. Rü moxë cuxna taxägü, erü

marü cugümēxēwa cunangēxmaxēē i guxüma, rü marü icunaxügü na namaā icucuáxü. ¹⁸ Rü ngēma duňxügü i tama cuxrü ixígüxü rü poraācüxüchi nanuē, natürü nawa nangu i ngēma ngunexü i nagu tá cunapoxcuexü. Rü ngēgxumarüü ta marü nawa nangu na nüxü quicagüxü i guxüma i duňxügü i yuexü. Rü marü nawa nangu na nüxü cunaxütanüxü i ngēma curü duňxügü i curü orearü uruňgü, rü ngēma duňxügü i cupéxewa imexü, rü guxüma i ngēma duňxügü i cuxü muňēxü i yaexü rü buexü. Rü marü nawa nangu na icuyanaxoxēēxü i ngēma duňxügü i nachixexēēxü i ñoma i naâne”, ñanagürügü. ¹⁹ Rü ñuxüchi Tupanapata ga daxüguxü ga nañnewa yexmane, rü niwâxna. Rü yéma norü aixepewa nüxü chadau ga yema baú ga Tupanaärü uneta ga nutagu ümatüxü. Rü nibèixbëxane, rü poraācü nicuxcuane, rü naxiňxächiane rü poraācü gáuxü narüyi.

12

Wüxi ga nge rü wüxi ga coya ga taxü

¹ Rü ñuxüchi daxüwa nangox ga wüxi ga cuèxruü ga taxü. Rü iyexma ga wüxi ga nge ga üexcürüü iyaurachirucüü. Rü ngítüücutüwa nayexma ga tauemacü. Rü yema ngírü ngèxcueruü ga ngíeruwa yexmaxü, rü 12 ga woramacurigü nixigü. ² Rü yema nge rü itacharaü. Rü poraācü aita ixü yerü ixíracacüchaü rü poraācü ingüxnecaxüchi. ³ Rü yemawena daxüwa nangox ga to ga cuèxruü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga coya ga taxüchixü ga dauxü ga 7 ga naëru nüxü yexmaxü rü 10 ga naxchatacüxre. Rü wüxicigü ga naëruwa rü nüxü nayexma ga norü ngèxcueruü. ⁴ Rü nareexümaā inayatúchigü ga wüxitücumü ga norü tomaëxpüxarü üye ga woramacurigü, rü ñoma ga naâneetügu nanawogü. Rü yema coya rü ngipéxegu nayachi ga yema nge ga íraxacüchaü, yerü tükü nangöchachaü ga guxema ngíxäcüxe ga yexguma tabuxgu. ⁵ Rü yema nge rü ixíracacü, rü nayatü. Rü nüma rü tá guxü i nachiňâneärü äëxgacü nixi, rü tá namaā inacuèx. Natürü ga guma ngíne rü Tupana ngixna nanayaxu rü yema ínatoxüwa nanaga. ⁶ Rü yema nge rü wüxi ga nachica ga ngextá taxuéma íxäpataxüwa iña. Rü yéma Tupana ngíxcèx nanamexēē ga wüxi ga ngíchica na yéma ngíxna nadauxüçèx rü ngíxü naxüwemüxüçèx ga 1,260 ga ngunexü. ⁷ Rü yemawena ga daxüwa rü nügü nadai. Rü Miguere ga Tupanaärü orearü ngeruňgürü äëxgacü ixicü rü guxüma ga natanüxü ga orearü ngeruňgürü, rü nügü nadai namaā ga yema coya ga taxüchixü rü norü orearü ngeruňgürü. Rü yema coya rü ñuxüchi norü orearü ngeruňgürü i chixexü rü poraācü Tupanaärü orearü ngeruňgürümaā nügü nadai. ⁸ Natürü ga yema coya rü norü orearü ngeruňgürü rü tama Tupanaärü orearü ngeruňgürü narúporamaëgü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü orearü ngeruňgürü rü nangechica ga daxüguxü ga nañnewa. ⁹ Rü yemaäcü ínatèxüchi ga daxüguxü ga nañnewa ga yema coya ga yema nuxcümaăxü ga áxtape. Rü nüma rü ngoxogu rü Chatanágu naxäega. Rü nüma nixi i guxüma i ñoma i naâncęăx i duňxügüxü nawomüxéēxü. Rü nüma rü norü orearü ngeruňgürümaā ñoma ga naânegu narüwoü. ¹⁰ Rü ñuxüchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga nañnewa tagaācü ñaxü:

“Ñuxma rü marü nawa nangu na törü Tupana rü norü duňxügüxü namaxēxéēxü. Rü ñuxma rü nüma tükü nüxü nadauxëë na guxüärü yexera naporaxü rü guxüärü äëxgacü yiňxü. Rü Nane ya Cristu rü marü tükü nüxü nadauxëë na guxümaā inacuáxü. Yerü marü daxüguxü ga nañnewa ínatèxüchi ga Chataná ga ngunecü rü chütacü törü Tupanapéxewa taeneëgüxü yeücürü ixuechaxü. ¹¹ Rü nümagü ga yema taeneëgü, rü marü Chatanáxü narüyexeragü nagügagu ga guma pecaduarü utanüçèx yucü rü

nagagu ga Tupanaärü ore ga nüxü yaxugüxü. Yerü ga nümagü rü tama nayanuxügü ga norü maxü, rü ínamemaregü na Tupanacex nayuexü. ¹² ¡Rü ngëmacex petaäegü i guxâma i pema i daxüguxü i naänewa ngëxmagüxe! ¡Natürü pengechaütmüügü i pema i yea naäne i pecaduäxüwa ngëxmagüxe rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxe! Erü ngëma ngoxo i Chataná rü marü petanügu narütæ. Rü poraäcü nanu i nüma erü marü noxretama i ngunexü nüxü ínayaxü na chixexü naxüxü, erü paxa tá napoxcu”, ñanagürü ga yema naga. ¹³ Rü yema coya ga taxüchixü ga Chataná nagu icúxü rü yexguma nügü yacuëxâchigu ga ñoma ga naänegu na natáexü, rü ngïwe ningëchigü ga yema nge ga íraxacü. ¹⁴ Natürü ga Tupana rü ngixü naxüxpexatü ga yema nge. Rü nanaxüüpexatügüraxü. Rü yemaäcü nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa iña naxchaxwa ga yema coya ga Chataná nagu icúxü.. Rü yema nachicawa nixí ga Tupana ngïxna dauxü, rü ngïxü üwemüxü ga tomaëxpüx ga taunecüarü ngäxü. ¹⁵ Rü yema coya ga Chataná rü dexá nügüèxwa ínaxüxüxéé na wüxi ga natü naxüxüçèx, rü yema natümaä ngïxü yachaxëëxüçèx ga yema nge. ¹⁶ Natürü ga waixümü rü ningëx na iyachexëëxüçèx ga yema dexá ga coya nügüèxwa íxüxüxéëxü. ¹⁷ Rü ñuxüchi ga yema coya ga Chataná, rü poraäcüxüchima ngïmaä nanu ga yema nge. Rü ínixü na nügü namaä yadëixüçèx ga yema togü ga ngïxäcüga yema nge. Rü ngëma ngïxäcüga i ngëma coyamaä nügü dëixü, rü ngëma nixí i ngëma duüxügü i meä Tupanaärü orega ñüexü rü meä yaxögüechaxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore i aixcüma ixixü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü numaä taxtü ga taxüänacügu nayarüñu.

13

Taxre ga ngoxogüchiga

¹ Rü nüxü chadau ga wüxi ga ngoxo ga taxü ga taxtüga íñuächixü ga 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü. Rü wüxicüga naxchatacuxrewa rü nüxü nayexma ga norü ngëxcueruü. Rü naërugüga naxümatü ga ñuxre ga naegagü ga Tupanamaä guxchigagüxü. ² Rü yema ngoxo ga nüxü chadauxü, rü wüxi ga airüü nixí. Rü naxmëxgü rü chatü ga taxümëxëgürüü nixí. Rü naäx rü wüxi ga aiëxrüü nixí. Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxü naporaxéé na naxrüü naporaxüçèx rü naxrüü äëxgacü yiixüçèx na ñoma ga naänemaä inacuáxüçèx. ³ Rü wüxi ga naëruwa ga yema ngoxo, rü nüxü nayexma ga wüxi ga taxü ga norü oxri ga namaä nayuxchaüxü. Natürü ga yema norü oxri rü nüxü nixë, rü naxcèx nitaane. Rü guxüma ga ñoma ga naänecüäx ga duüxügü rü poraäcü yema ngoxomaä nabäixächie, rü nawe narüxí. ⁴ Rü ga duüxügü rü yema coya ga Chatanáxü nicuëxüügü yerü yema ngoxoxü naporaxéé na äëxgacü yiixüçèx. Rü yexgumarüü ta yema ngoxoxü nicuëxüügü, rü ñanagürügü:

“¿Texé tangëxma ya ñaä ngoxorüü poraxe? ¿Rü texé tapora na namaä tügü tadëixü?” ñanagürügü. ⁵ Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na nügü yacuëxüüxüçèx rü tacü Tupanamaä yaxugüxüçèx rü äëxgacü na yiixüçèx ga 42 ga tauemacü. ⁶ Rü yemaäcü chixexü naxü ga yema ngoxo. Rü poraäcü tacü Tupanamaä nixugü. Rü Tupanamaä naguxchiga, rü napatamaä rü ta naguxchiga, rü tümamaä naguxchiga ya guxâma ya yíxema daxüguxü i naänewa ngëxmagüxe. ⁷ Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxü naporaxéé na Tupanaärü duüxügümaä nügü nadëixüçèx ñuxmatáta tükü nayexera. Rü äëxgacüxü nayaxixéé na namaä inacuáxüçèx ga nagúxüraüxü ga duüxügü ga guxüma ga nachiüäneçüäx ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü. ⁸ Rü tá ngëma ngoxoxü nicuëxüügü

i guxüma i duňxügü i ñoma i nañewa maxëxü i noxritama naâne üxgu ngeéagagüxü nawa i norü popera ya yima pecaduarü utanüçèx yucü i nagu yawügüäxü i ngëma duňxügü i marü Tupana nüxna naxäxü i maxü i taguma gúxü. ⁹⁻¹⁰ Rü ngëxguma texé ãchixëgu, rü name nixi i naga taxinü i ñaã tá pemaã nüxü chixuxü. Rü ngëxguma texé tûmamaã naxuegugu na tüxü yayauxgüxü, rü noxtacüma tá tiyaxu. Rü ngëxguma texé tûmamaã naxuegugu na tüxü yamègxüxü, rü noxtacüma tá tüxü nimèxgü. Rü ngëmacèx ya yíxema Tupanaärü duňxügü ixígüxe, rü woo tacü rü guxchaxü tüxü ngupetügu, rü tanaxwèxe na yaxna namaã taxinüexü rü tayaxõögüamaxü. ¹¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga to ga ngoxo ga taxrechatacuxrexü ga waixümüñewa íxüxüxü. Rü yema naxchatacuxre rü ñoma carneruchatacuxrerüü nixi. Natürü ga naga rü wüxi ga coya ga taxüchixügarüü nixi. ¹² Rü yexguma yema nüxiraüxü ga ngoxopéxewa nayexmagu, rü naxrüültama napora. Rü ñoma ga nañemaa inacuèx, rü nanamu ga ñoma ga nañewa maxëxü ga duňxügü na yema nüxiraüxü ga ngoxo ga ixëärü oxriáxüxü na yacuèxüügüxüçèx. ¹³ Rü yema ngoxo nanaxü ga taxü ga cuèxruügü ga duňxügü tama nüxü cuáxü na naxügüäxü. Rü daxüwa nanayixëe ga üxü, rü ñoma ga nañegu nayı napéxewa ga duňxügü. ¹⁴ Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na ñoma ga nañewa maxëxü ga duňxügüxü nawomüxëexü namaã ga yema cuèxruügü ga yema nüxiraüxü ga ngoxopéxewa naxüxü. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü duňxügüxü namu na naxügüäxüçèx ga naxchicünèxä ga yema nüxiraüxü ga ngoxo ga taramaã chexexü rü poraäcü rüxoxü rü tama yuxü. ¹⁵ Rü Tupana rü tama yema to ga ngoxona nanachuxu na namaxëexüçèx ga yema nüxiraüxü ga ngoxochicünèxä. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü nanamaxëe ga yema naxchicünèxä na yadexaxüçèx rü na nadaiäxüçèx ga guxüma ga yema duňxügü ga tama nüxü icuèxüügüxü. ¹⁶ Rü yexgumarüü ta guxüma ga duňxügüxü namu na norü tûgùnemëxëwa rü éxna nacatüwa nüxü na nayexmaxüçèx ga wüxi ga cuèxruü ga yema ngoxoéga ixixü. Rü yemaäcü nanamu ga guxüma ga duňxügü rü woo buxü rü éxna yaxü, rü woo duňxügü i muärü dñeruäxgüxü rü éxna ngearü dñeruäxgüxü, rü woo duňxügü i ngearü coriäxgüxü rü éxna duňxügü i ixäärü coriäxgüxü. ¹⁷ Rü taxucürüwa texé tûmaärü tacüçèx tataxe rü éxna tûmaärü tacümaã tataxe ga yexguma tûmaärü tûgùnemëxëwa rü éxna tûmacatüwa tüxü natauxgu ga yema ngoxoéga rü éxna yema ngoxoégaarü cuèxruü ga número. ¹⁸ Rü ñaã orexü na icuáxüçèx, rü tanaxwèxe na tüxü nangëxmaxü i törü cuèx. Rü yíxema tüxü nangëxmaxë i tûmaärü cuèx, rü name nixi i tanangugü i ngëma número i ngëma ngoxoéga ixixü. Erü ngëma número rü wüxi i yatüégachirëx nixi. Rü ngëma número rü 666 nixi.

14

Yema 144,000 ga duňxügüarü wiye

¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga guma pecaduarü utanüçèx yucü ga guma mèxpüne ga Siðügu ãeganeetügu chicü. Rü naxüntawa nayexma ga 144,000 ga duňxügü ga nacatüwa ixäegaxü namaã ga guma pecaduarü utanüçèx yucüéga rü Nanatü ya Tupanaëga. ² Rü ñuxüchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga daxüguxü ga nañewa inaxüxü ga ñoma taxü i cotüna i chuxchuxügarüü ixixü rü ñoma poraäcü yaduruanexürüü ixixü rü ñoma muxüchixü i duňxügü i arpawa ípaxetagüxürüü ixixü. ³ Rü yema 144,000 ga duňxügü rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga yexwacaxüxü ga wiye napéxewa ga Tupanaärü tochicaxü rü napéxewa ga yema ãgümüçü

ga daxūcūx̃ax ga maxēx̃ü rü napēxewa ga yema 24 ga ãẽxgacügü. Rü taxucürüwama texé ga tote nüx̃ü tacuèxéga ga yema wiyae. Rü yema 144,000 ga duňxügūxicatama nix̃ü ga nüx̃ü cuèxgūx̃ü. Rü yema nix̃ü ga Tupana ñoma ga naãnewa deixü na namaxēx̃eãx̃ucex. ⁴ Rü yema nix̃ü ga duňxügū ga tama ñoma ga naãneärü ngúchaü i chixexümaä nügü ãñächarü maxüx̃ugüx̃ü rü tama nüx̃ü rüxoexü na Tupanaãx̃ü yaxõgüx̃ü. Rü nümagü rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucüwe narüx̃ü i ngextá ñaxüx̃üwa. Rü yemagü nix̃ü ga ñoma ga naãnecüx̃tanüwa nüxira Tupana naxcèx taxexü na noxrü rü Naneärü duňxügū i üünexü yixigüx̃ucex. ⁵ Rü yematanüwa rü taguma texé nüx̃ü taxinü na doraxü yaxugüx̃ü, erü Tupanapēxewa rü nataxuma i norü chixexü.

Orearü ngeruügü ga daxūcūx̃arü orechiga

⁶ Rü ñux̃uchi nüx̃ü chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga daxūguxü ga naãnegu íxexeüxü ga iyangexü ga Tupanaärü ore i guxügutáma ixixü, na guxü i nachiüñanecüx̃ugümaä rü nagúxüraüxü i duňxügümaä rü guxüma i duňxügü i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxümaä nüx̃ü yaxuxüçèx. Rü yemaäcü inayange ga yema Tupanaärü ore na guxüma i ñoma i naãnewa maxēx̃ü i duňxügümaä nüx̃ü yaxuxüçèx. ⁷ Rü tagaäcü ñanagürü:

“¡Nüx̃ü pemuuë ya Tupana rü nüx̃ü picuèxüügü! Erü marü nawa nangu na guxüma i duňxügüna naçaxü. ¡Rü nüx̃ü picuèxüügü ya yima naxüçü i daxūguxü i naãne rü ñoma i naãne rü taxtü i taxü rü guxüma i natüxacügü!” ñanagürü. ⁸ Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruü ga daxūcūx̃ax, rü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima ïäne ya taxüne ya Babiróniä, rü nagu napogüe rü nayawèxtaügüx̃eë ya norü ïgü. Yerü yema ïñanecüx̃ax rü nanachix-exeë ga guxüma ga to ga nachiüñanecüx̃ax ga duňxügü. Rü guxüma ga yema duňxügüxü namu na naxügüx̃üçèx ga yema chixexü ga guma ïänewa naxügüxü ga Tupanapēxewa poraäcü chixexü”, ñanagürü. ⁹⁻¹⁰ Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruü ga tagaäcü ñaxü:

“Ngëxguma chi texé nüx̃ü icuèxüügu i ngëma ngoxo rü naxchicünèxäxü ticuèxüügu rü tügü itaxäxgu na tümamatüwa rü ëxna tümamëxëwa ngëma ngoxoégamaä tacuèxruüx̃axü, rü Tupana rü poraäcüxüchi tá tükü napoxcu namaä i ngëma poxcu i guxüärü yexera ixixü i nümatama ya Tupana norü numaä namexeëxü. Rü üxümaä rü azufre i iyauraxümaä tá ngúxü tükü ningexeë napéxewa i norü orearü ngeruügü rü napéxewa ya yima Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. ¹¹ Rü naëma ya yima üxü ya nawa Tupana ngúxü tükü ingexeëne, rü guxügutáma ngëma nicaixqueecha. Rü bai i írarüwa tá tükü narüna i ngëma ngúxü ya yíxema ngëma ngoxoaxü rü ngëma ngoxochicünèxäxü icuèxüügüxe rü tügü ixäxë na ngëma ngoxoégamaä taxäegaxü. Rü bai i ngunecü rü bai i chütacü tá tükü narüna i ngëma ngúxü”, ñanagürü.

¹² Rü ngëmacèx ya yíxema Tupanaärü duňxügü ixigüxe rü norü orega ñüxü i rü Ngechuchuaxü yaxõgüxe, rü name nix̃ü na yaxna namaä taxinüexü rü tayaxõgüamaxü ega woo tacü rü guxchaxü tükü ngupetügu. ¹³ Rü ñux̃uchi nüx̃ü chaxinü ga wüxi ga naga ga daxūguxü ga naãnewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Naxümatü i ñaã ore i tá cumaä nüx̃ü chixuxü! Rü ñuxmaücüü tá tataäegü ya yíxema törü Coriaxü meä yaxõgüäcüma yuexe. Erü Tupanaäe i Üünexü rü ñanagürü: ‘Ngü, ngëmääcü tá tataäegü ya yíxema, erü tá itarüngüe nüxna i tümäärü puracügü. Rü ngëma mexü i taxügüxü rü tümamaä wüxigu daxūguxü i naãnewa tá naxü’”, ñanagürü.

Ñoma i naãnewa nanade i ngëma duňxügü i Tupanaärü ixigüxü

¹⁴ Rü ñuxuchi ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga caixanexü ga cómrixü. Rü yema caixanexüetüwa narüto ga Tupana Nane ga duüxüxü ixicü. Rü naeruwa nayexma ga wüxi ga norü ngèxcueruü ga uirunaxcèx. Rü namexwa nayexma ga wüxi ga cüchi ga ínapomaguxü ga têchixü. ¹⁵ Rü Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga tagaäcü ñaxü nüxü ga guma caixanexüetüwa rütocü:

“Inaxügü na cunadexü i ngëma duüxügü i cuxrü ixigüxü! Erü marü nawa nangu na cugüxüetüwa cunagagüxü, erü ngëma curü duüxügü i ñoma i nañewa ngëxmagüxü rü ínamemare na cunadexü”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ñuxuchi ga guma yema caixanexüetüwa rütocü rü ñoma trigü i buxuxürüü naâneetügu ngimaä nayabuächi ga norü cüchi. Rü nanade ga yema norü duüxügü ga ñoma ga nañewa yexmagüxü. ¹⁷ Rü ñuxuchi daxüguxü i nañewa ngëxmane ya Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga nüxü nayexmacü ga wüxi ga cüchi ga ínapomaguxü ga têchixcü. ¹⁸ Rü yema pumaraarü gutëxerüütaxmüwa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga üxümaä icuáxü. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxü ga yema to ga orearü ngeruü ga yema cüchi ga ínapomaguxü ga têchixcü nüxü yexmaxü:

“Inaxügü na cunadexü i ngëma duüxügü i yéa nañewa ngëxmagüxü i tama Tupanaärü ixigüxü! Erü marü nawa nangu na Tupana napoxcuexü”, ñanagürü. ¹⁹ Rü yema orearü ngeruü rü ñoma ga naâneetügu ngimaä nayabuächi ga norü cüchi. Rü nayadexechi ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü ixigüxü ga ñoma ga nañewa yexmagüxü. Rü wüxi ga taxü ga nachicagu nanawocu na yexma Tupana norü numaä nadëixüçèx, ñoma ubagü imëxtüüxürüü. ²⁰ Rü yema nachica ga ïaneärü ïxpemawa yexmaxügu nanadai. Rü guma nagü ga yéma íyaxüchicü, rü 300 ga kilómetru inayarübaichi, rü wüxi ga metruarü ngäxü nixü ga norü mátama ga guma nagü.

15

Tupanaärü orearü ngeruügü ga nüxü nayexmaxü ga 7 ga poxcuruügü

¹ Rü ñuxuchi ga daxüguxü ga nañewa rü nüxü chadau ga wüxi ga to ga taxü ga cuèxruü ga namaä ibaixächixü. Rü nayexma ga 7 ga orearü ngeruügü ga daxücüäx ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga poxcuruü. Rü yema poxcugu nixü ga yagüxü ga norü nú ga Tupana. ² Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga ñoma wüxi ga nanaxtaaétüwaraüxü ga woruarüü iyaauraétücüüxü ga üxüema nawa inachixü. Rü yéma tayexmagü ga guxema nüxü rüyexeraxe ga yema ngoxo rü yema ngoxochicünèxä rü yema ngoxoéga rü yema número ga yema ngoxoéga ixixü. Rü yema nanaxtaaétüraüxüga tachigü. Rü tüxü nayexmagü ga tümaärü paxetaruügü ga arpa ga Tupana tüxna ãxü. ³ Rü nagu tawiyaegü ga Moiché ga Tupanaärü duüxü ixicuarü wiye. Rü yexgumarüü ta nagu tawiyaegü ga yema wiye ga guma Tupana Nane ga pecaduarü ütanüçèx yucuarü ixixü ga ñaxü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, nataxüchi rü namexëchi i guxüma i ngëma cuväxü. Rü cuma rü guxügutáma guxüma i nachiüñegüarü äëgxacü quixü. Rü cuma rü aixcüma meäma namaä icucuèx rü taguma quidora. ⁴ ¿Rü texé tãütáma cuväxü tamuü, Pa Corix? ¿Rü texé tãütáma cuväxü ticiväxü? Erü cuma rü cuväcatama nixü i üünecü quixü. Rü guxüma i nachiüñecüäx rü nuä tá naxü, rü tá cuväxü nicuèxügü. Yerü marü nüxü nadaugü na quixaixcümaxü i guxüma i ngëma nüxü quixuxüwa rü aixcüma mea cunangugüxü i guxüma i ngëma chixexü ügüxü rü ngëma mexü ügüxü”,

ñanagürü ga yema wiya. ⁵ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chadau ga daxūguxü ga naānewa na yawāxnaxü ga yema nachica ga üünexü ga Tupanapataarü aixepewa yexmaxü ga ngexta namaā ínanguxügxüwa ga guma nuta ga Tupanaārü mugü nagu ümatüçü. ⁶ Rü guma Tupanapatawa ínachoxü ga yema ⁷ ga orearü ngeruügü ga daxūcüqüäx ga nüxü nayexmagüxü ga yema ⁷ ga poxcuruügü. Rü naxchiru ga mexēchixümaä rü iyauracüüxümaä nixāxchiru. Rü yema norü goyeremüügü rü uirunaxcèx nixi. ⁷ Rü ñuxüchi wüxi ga yema ägümüçü ga daxūcüqüäx ga maxüxü, rü wüxicigü ga yema ⁷ ga orearü ngeruügüna nanaxä ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx ga Tupana ya guxüguma maxēchacüarü nu i äüçümaxümaä ixääcuxü. ⁸ Rü guma Tupanapata rü namaā naxääcu ga yema caixema ga Tupana ya mexēchicü rü poracüwa ne ūxü. Rü taxucürüwama texé yexma taxücu ñuxmata nagü ga yema ⁷ ga poxcuruü ga yema ⁷ ga orearü ngeruügüaxü yexmaxü.

16

copagü ga Tupanaārü numaā ixääcuxüchiga

¹ Rü ñuxüchi nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga tagaäcü guma Tupanapatawa inaxüxü ga ñaxü nüxü ga yema ⁷ ga orearü ngeruügü:

“Ngema pexi, rü naāneetüwa peyabagüäcu i ngëma ⁷ i copagü i Tupanaārü nu i äüçümaxümaä ixääcuxü!” ñanagürü. ² Rü yéma naxü ga wüxi ga Tupanaārü orearü ngeruü, rü naāneetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüma ga duüxügü ga yema ngoxoégamaä ixäegaxü rü yema ngoxochicünèxäxü icuèxügüxü, rü nawa inayarügogü ga taixna ga nguxuchixü ga taguma ixëxü. ³ Rü yema norü taxre ga orearü ngeruü, rü taxü ga taxtüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü nagüxü nananguxuchi ga dexá, rü ñoma wüxi i duüxü i texé imáxügürüü nixi ga dexá. Rü guxüma ga tacü ga taxtüwa maxëxü rü nayue. ⁴ Rü yema norü tomaëxpüx ga orearü ngeruü rü natügüetügu rü natüxacügüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüma ga yema natügü rü natüxacügü, rü nagüxü nanacèxichi. ⁵ Rü ñuxüchi nüxü chaxñü ga yema Tupanaārü orearü ngeruü ga guxüma ga dexámaä icuáxü ga ñaxü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Üünecü ya Woetama Yexmaëchacü rü Ñuxma Ngëxmaëchacü, cuma rü wüxi i mexü cuxü na ngëmaäcü dexá nagüxü cunacèxichixëexü naxchaxwa i ngëma duüxügü. ⁶ Yerü nümagü rü nanadai ga yema curü duüxügü rü curü orearü uruügü, rü inanaba ga nagü. Rü ñuxma i cuma rü wüxi i mexü nixi i cuxüxü na ngëma dexá nagüxü cunacèxichixëexü na nawa naxaxegüxüçèx. Yerü yema nixi ga yema nanaxwèxegüxü rü yemacèx nixi ga curü duüxügüxü nadëixü”, ñaxü. ⁷ Rü nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga yema pumaraarü gutëxeruütaxmüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Ngü, Pa Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, aixcüma nixi i namexü i ngëma cuxüxü”, ñaxü. ⁸ Rü yema norü ägümüçü ga orearü ngeruü rü üèxcüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü yemaäcü poraäcü nananaiemaxëe ga üèxcü na yema norü naïëmaxümaä ínaguäxüçèx ga duüxügü. ⁹ Rü guxüma ga duüxügü rü poraäcü nüxü nanguxema, natürü tama nüxü narüxo ga nacüma ga chixexü rü tama Tupanaxü nicuèxüügü. Rü naguxchigagüama namaä ga Tupana ya guxüma i ngëma poxcuruümaä icuácü. ¹⁰ Rü yema norü wüxicëxpüx ga orearü ngeruü, rü yema ngoxoarü tochicaxüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüwama ga ngextá äëxgacü íyiixüwa ga yema ngoxo, rü naxëäne. Rü yema na poraäcü nüxü nangúxü ga duüxügü, rü nügü nangðörü conüäxgü. ¹¹ Natürü woo yemaäcü nüxü na nangupetüxü ga duüxügü, rü tama nüxü narüxoechoä ga yema chixexü ga naxügüxü. Natürü yema na poraäcü nüxü nangúxü ga norü taixnagü,

rü naguxchigagüama namaā ga Tupana ya daxūgucü. ¹² Rü yema norü 6 ga orearü ngeruū, rü yema taxtü ga Eufráteétüga nayabaācu ga norü copa. Rü inayache ga yema taxtü na wüxi ga nama na yüñxūcèx naxcèx ga yema nachiūñegüarü ãëxgacügü ga üexcü íyarügoxüwa ne īxü. ¹³ Rü nüxü chadau rü yema coyaqxwa, rü yema nüxīraūxü ga ngoxoèxwa, rü yema to ga ngoxo ga yema orearü uruñnetaxwa, rü wüxièxwachigü ínaxüxü ga wüxi ga naāē ga chixexü ga ñoma curururüü ixixü. ¹⁴ Rü yema ngoxoäegü nixí ga naxügxü ga yema taxü ga cuèxrüügü ga duňxügü taxucürüwa ügxü. Rü yema ngoxogü rü ínachoxü na nangutaquéxexëegüäxüçèx i guxüma i ñoma i nañnewa ngëxmagüxü i nachiūñegüarü ãëxgacügü na Tupana ya Guxüärü Yexera Poracümaā nügü nadaiñxüçèx i ngëxguma nawa nanguxgu i nañneärü gux. ¹⁵ Natürü dúcax, rü pexuäegü erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ñanagürü:

“Choma rü ngürüächi taxúetáma choxü ínanguxëeyane íchangü, ñoma wüxi i ngítexáxü ínguxürüü. Rü tataäe ya yíxema ímemarexe ñoma wüxi i duňxü i naxchiru ímexëéxürüü na tama tangexchiruxüçèx rü taxänexüçèx i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ¹⁶ Rü yema ngoxogü, rü nanangutaquéxexëe ga guxüma ga ñoma ga nañnewa yexmagüxü ga nachiūñecüäxügüarü ãëxgacügü. Rü yema nachica ga nawa nangutaquéxegüxü, rü Armaquedóögu naxäega i Yudíugügawa. ¹⁷ Rü yema norü 7 ga orearü ngeruū, rü buanecügumare nayabaācu ga norü copa. Rü guma Tupanapata ya daxüguxü i nañnewa ngëxmanewa inanaxü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga yema Tupanaärü tochicaxüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Marü ningü”, ñaxü. ¹⁸ Rü nibèixbëxane, rü poraäcü nicuxcuane, rü niduruane. Rü poraäcü naxíxächiane. Rü noxri Tupana duňxüguxü üxgumama rü taguma nayexma ga wüxi ga íäxächiane ga yemarüü poraxü. ¹⁹ Rü guma íäne ga taxüne ga Babirónia, rü tomaëxpüxgu ningüxyeane. Rü guma íänegü ga ñoma ga nañnewa yexmagüne rü niwëxtaügü. Rü Tupana rü nüxna nacuaxächi ga guma íäne ga Babiróniäärü chixexü. Rü yemacèx norü numaā poraäcü nanapoxcu ga guma íäne, yerü poraäcüxuchi namaā nanu. ²⁰ Rü guxüma ga capaxügü rü guxünema ga mèxpünegü, rü inayarüögü. ²¹ Rü daxüwa narüyi ga gáuxü ga itapütaxü, rü duňxügütüwa nayı. Rü wüxipütachigü ga yema gáuxü, rü 40 ga kilogu nixí ga nayaxü. Rü ga duňxügü rü Tupanamaā naguxchigagü nagagu ga yema poxcuruü ga gáuxü, yerü poraäcü nüxü nangux ga yema poxcu ga Tupana namaā napoxcuexü.

17

Íäne ga Babirónia ga wüxi ga nge ga ngëäexü- chicügu ixuxüne

¹ Rü yema 7 ga orearü ngeruügü ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruü, rü chauxcèx nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuñ naxü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i tacü tá nixí i ngírü poxcu i ngëma nge i ngeäexüchicü i taxü i dexágüétüwa rütoxcü. ² Rü ñoma i nañnewa ngëxmagüxü i nachiūñegüarü ãëxgacügü, rü ngímaā namaxë, rü yemaäcü poraäcü chixexü naxügü. Rü guxüma i ñoma i nañneçüäx, rü ngírü chixexü nüxna naxüe”, ñanagürü. ³ Rü yexguma Tupanaäe i Üünexü yemaäcü choxü ngoxetüxëegü, rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa choxü naga. Rü yéma ngíxü chadau ga wüxi ga nge ga wüxi ga ngoxo ga dauxüetüwa rütoxcü. Rü yema ngoxo rü guxüwama naxäegaxüne, rü yema naegagü rü Tupanamaā naguxchiga. Rü 7 nixí ga naëru rü 10 ga naxchatacuxre. ⁴ Rü yema nge rü wüxi ga naxchiru ga dauxracharaxü rü dauxümaā ixäxchiru. Rü uirumaā rü nutagü ga mexëchicümaā ingäxäe.

Rü ngíxmēxwa ngíxü nayexma ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx. Rü yema copa rü namaā naxāācu ga nagúxüraūxü ga yema Tupanapēxewa chixexü rü nagúxüraūxü ga chixexügü ga yema nge üxü. ⁵ Rü ngīcatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga taxúema nüxü cuáxü na ñuxü ñaxüchiga yiixü. Rü yema naega rü ñanagürü:

“Rü yima Babiróniā rü guxüma i ngema duūxügü i chixexü ügüxü i ñoma i naānewa maxēxüarü mamá nixi”, ñanagürü. ⁶ Rü ngíxü chadau ga yema nge ga na nangāxüxü namaā ga guma nagü ga yema duūxügü ga Tupanaārü ixígüxü rü yema duūxügü ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüxüçèx dëixü. Rü yexguma yemaxü chadéuxgu, rü chabaixāchi. ⁷ Rü yexguma ga yema orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“¿Tacüçèx cubaixāchi? Dúcèx, tá cumaā nüxü chixu na tacüchiga yiixü i ngēma nge, rü tacüchiga yiixü i ngēma ngoxo i 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü i naetüwa natoxü. ⁸ Rü ngēma ngoxo i nüxü cudauxü, rü yema nixi ga nuxcumaxüchi maxchiréxü natürü ñuxma rü marü yuxü rü ngēma ãxmaxü i taxuguma iyacuáxüwa ngēxmaxü. Natürü paxa tá ngēma íxüxüxü, rü ñuxüchi ngēma nachica i guxügutáma nagu napoxcuxüwa tá üxü. Rü ngēma ngoxoma á tá nabaixāchiäegü i ngēma duūxügü i ñoma i naānewa maxēxü i tama nawa ngoxégagüxü i ngēma Tupanaārü popera i noxritama naāne ixügügu Tupana nagu yawügxü i ngēma duūxügü i nüxü nangēxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü i ngēma duūxügü rü aixcüma tá namaā nabaixāchiäegü i ngēxguma nüxü nadaugügu i ngēma ngoxo ga nuxcumaxüchi maxchiréxü rü yuxü natürü wena táxarü ínguxü. ⁹ Rü ñaā nixi i wüxi i ore naxcèx i ngēma duūxügü i nüxü natauxchaxü na nüxü nacuèxgüxü. Rü ngēma 7 i naēru i ngēma ngoxo, rü yima nixi ya 7 ya mèxpüneetüwa nixi i natoxü i ngēma nge. Rü ngēxgumarüü ta i ngēma naērugü, rü 7 i nachiüñegüarü ãëxgacügütchiga nixi. ¹⁰ Rü wüxicüexpü i ngēma ãëxgacügü rü marü togü nüxü narüyexeragü, rü ñuxma rü marü tama ãëxgacügü nixigü. Rü ngēma norü 6 i ngēma ãëxgacügü, rü nüma rü ñuxma rü ãëxgacü nixi. Rü ngēma norü 7 tá nixi i yixcüra ínguxü. Natürü ngēxguma ínanguxgu i ngēma norü 7 i nawa iyacuáxü i ngēma ãëxgacügü, rü paxaächimare tá nixi i ãëxgacü yiixü. ¹¹ Rü ngēma ngoxo ga nuxcumaxüchi maxchiréxü rü ñuxma rü marü yuxü, rü ngēma nixi i norü 8 i ngēma ãëxgacügü. Rü nüma rü ngēma 7 tanüxü nixi. Natürü i nüma rü ngēma nachica i guxügutáma nagu napoxcuxüwa naxü. ¹² Rü ngēma 10 i naxchatacuxre i nüxü cudauxü, rü 10 i nachiüñegüarü ãëxgacügütchiga nixi. Natürü i nümagü rü tauta inanaxügue na duūxügümä inacuèxgüxü. Natürü yixcüra tá nanayauxgü i pora na wüxitátama i ora ngēma ngoxomaā wüxigu ãëxgacügü yixigüxüçèx. ¹³ Rü ngēma 10 i ãëxgacügü rü wüxigu nagu narüxñüe na ngēma ngoxona naxägüäxüçèx i norü pora, na ngēma ngoxo namaā icuáxüçèx. ¹⁴ Rü ñuxüchi i ngēma ãëxgacügü rü ngēma ngoxo rü tá nügü nadai namaā ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. Natürü ya yima Tupana Nane rü tá nüxü narüyexera, erü nüma rü guxü i corigüarü Cori nixi, rü guxü i nachiüñegüarü ãëxgacügüarü Æëxgacü nixi. Rü yíxema namücügü ixígüxe, rü yíxemagü tixigü ya Tupana tükü dexe rü túmacèx naçaxe. Rü túmagü rü aixcüma naga taxñüe”, ñanagürü choxü. ¹⁵ Rü yema orearü ngeruü rü ñanagürü ta choxü:

“Ngēma taxü i dexá i nüxü cudauxü i naetüwa natoxü i ngēma nge i ngēäëxüchicü, rü nagúxüraūxü i duūxügütchiga nixi, rü guxüma i duūxügü i to i nagawa idexagüxüchiga nixi, rü guxüma i nachiüñecüäxgü i duūxügütchiga nixi. ¹⁶ Rü ngēma 10 i naxchatacuxre i nüxü cudauxü i nüxü ngēxmaxü i ngēma ngoxo, rü tá ngēma nge i ngēäëxüchicüchi naxaie. Rü tá ngēma ngena

nanapuxű i guxűma i tacü i ngixű ngēxmaxű, rü ngēmaācü ngexchiruācüma tá ngēxma irüxāűx. Rü tá ngixű nangōxgü, rü üxüwa tá ngixű nigugü. ¹⁷ Yerü ga Tupana rü yema 10 ga aēxgacügxű nagu narüxñüéxéen na naxügūāxüçèx i ngēma nanaxwèxexű i nüma ya Tupana. Rü ngēmacèx i ngēma aēxgacügxű, rü tá wüxigu nagu narüxñüé na ngēma ngoxoxű naporaxéegügxű na norü aēxgacü yüixüçèx ñuxmatáta Tupana yanguxéen i ngēma nüxű yaxuxű. ¹⁸ Rü ngēma nge i ngixű cudéuxcü, rü yima nixi ya yima īane ya taxüne ya guxűma i nachiūānegüarü aēxgacügxümaā icuáxüne”, ñanagürü.

18

Nagu nayarüchixe ga īane ga Babiróniā

¹ Rü yemawena nüxű chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruň ga daxüguxű ga naānewa írüxixű ga taxű ga aēxgacü ixixű. Rü yema orearü ngeruňařü yauracüüxümaā nangóone ga ñoma ga naāne. ² Rü tagaācü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima īane ya Babiróniā ya itaégacüxüne. Rü ñuxma rü ngoxogüchiň nixi rü nagúxraňxű i naāe i chixexügüchiň nixi. Rü ñuxma rü ngēxma naxachiň i nagúxraňxű i ngurucugü rü werigü i chixexű i duňxügü naxchi aiexű. ³ Yerü guxűma ga nachiūānecüäxgü, rü guma īaneařü chixexű nüxna naxüe. Rü norü aēxgacügxű, rü yéma poraācü chixri namaxě. Rü guxűma ga ñoma ga nachiūānecüäxgü ga taxetanüxügü, rü nügü namuāřü dířeruäxéegü namaā ga yema īaneařü yemaxügü ga tama Tupanapěxewa mexű”, ñanagürü. ⁴ Rü ñuxuchi nüxű chaxinü ga to ga naga ga daxüguxű ga naānewa inaxüxű ga ñaxű:

“Düčèx i guxāma i pema ya chorü duňxügü ixigüxe, rü ípechoxű nawa ya yima īane na tama ngēma īanecüäxruň pipecaduäxgüxüçèx rü tama nagu peyixüçèx i ngēma poxcu i tá yima īanewa nguxű! ⁵ Erü ngēma īanecüäxarü pecadugü, rü nügütétüwa narünucue, rü duxwa marü daxüguxű i naānewa nangu. Rü ñuxma ya Tupana rü nüxna nacuèxachi i ngēma chixexű i naxüguxű, rü ngēmacèx tá yima īanexű napoxcu. ⁶ Rü ngēma poraācü chixexű na naxüguxürüň, rü ngēxgumarüň tá ta nixi na chixexümaā nüxű penaxütanüxű i pemax. ⁷ Rü ñuxma na ngēma īanecüäx togümaā chixexű naxüguxű, rü taxreěxpüxcüna tá penachixexéen i pemax! ⁸ Rü ngēma chixexű ga yema īanecüäx togüçèx mexěegüxű, rü pema rü taxreěxpüxcüna tá ngēmaācü naxcèx penamexéen! ⁹ Rü ngēma na nügü yacuèxüüguxű rü mexěchixűwa na namaxěxű, rü ngēxgumarüň tá ta nixi na nguxű nüxű pingexěegüxű rü ngechaň nüxű pingexěegüxű! Erü ñuxma i ngēma īanecüäx rü nügüāěwa ñanagürügü: ‘Yixema rü ñoma wüxi i aēxgacürüň mexěchixűwa tangěxmagü. Rü tagutáma wüxi i yutexřrüň tangetchaňgü’, ñanagürügü nügüāěwa i ngēma īanecüäx. ¹⁰ Rü ngēmacèx tá nixi i wüxitátama i ngunexügu ínanguxű i ngēma īaneařü poxcuruň. Rü ngēma īanecüäx rü ngúanemaā tá nayue, rü poraācü tá nangechaňgü, rü poraācü taiya tá nüxű nangu, rü norü īane rü üxümaā tá nigu. Erü naporaxuchi ya yima Tupana ya guxüärü Cori ixicü i ngēma īanexű poxcucü”, ñanagürü ga yema naga. ¹¹ Rü ngēma nachiūānegüarü aēxgacügxű ga yema īanewa poraācü chixri maxěxű rü mexěchixűwa yexmagüxű, rü tá poraācü norü ngechaňmaā yima īanecèx naxauxe i ngēxguma nüxű nadaugügi i ngēma üxüema i namaā yaxaxű. ¹² Natürü ngēma aēxgacügxű rü ngēma poxcuxű na namuňěxüchěxwa rü tá yaxüwa nüxű narüdaunuň, rü ñanagürügü tá:

“Cungechaňtümüň, Pa Itaégacüxüne ya īane ya Babirónia ya Guxű i Nachiūānegümaā Porachirénex. Erü wüxitama i oragu cuxcèx ínangu i curü poxcu”, ñanagürügü tá. ¹³ Rü guxűma i ñoma i naānecüäx i taxetanüxű, rü

tá poraācü norü ngechaūmaā naxcèx naxauxe ya yima īāne. Erü marü taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i norü ngēmaxügü i ngēma nangegxü. ¹² Rü marü taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i norü uiru, rü norü dīerumü, rü norü nutagü i mexēchixü, rü naxpügü i mexēchixü i dauxracharaxü rü idauxcharaü i ngēma nangegxü. Rü ngēxgumarüü ta taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i nagúxūraüxü i norü nañchipanügü i yixixü, rü norü ngēmaxügü i marfílnaxcèx rü mürapewa i mexēchixüñaxcèx rü cobrenaxcèx rü fierunaxcèx rü nutanaxcèx i ngēma nangegxü. ¹³ Rü taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i norü canela rü togü i norü üexüwemüxügü i yixixü, rü pumaratëxe i guruü ixixü, rü togü i pumaragü i yixixü, rü binugü rü chixügü, rü arina i mexēchixü, rü trigu i ngēma nangegxü. Rü ngēxgumarüü ta ngēma naganagagü i wocagü, rü carnerugü, rü cowarugü, rü autugü i cowaru itúchigüxü, rü duüxügü i puracürüügü. Rü ngēmaācü woo duüxëgü rü ngēma tüxü nagagü na tümamaā nataxegüxüçex. ¹⁴ Rü ngēma taxetanüxü, rü ñanagürügü tá nüxü ya yima īāne:

“Cuwa rü marü nataxuma i ngēma orix i curü duüxügürü me ixixü. Rü marü nataxuma i guxüma i ngēma meruügü ga noxri cuxü yexmaxü, rü tagutáma wenaxärü cuxü nangēxma”, ñanagürügü tá. ¹⁵ Rü ngēma taxetanüxü i guxüma i ngēma orixgümaā rü ngēma meruügümaā taxegüxü rü guma īānegü nügü muärü dīeruäxéexüchigüxü, rü yaxüwa tátama nüxü narüdaunü ya yima īāne, erü nüxü namuüe i ngēma poxcu i yima īānexü üpetüxü. Rü tá poraācü norü ngechaūmaā naxauxe. ¹⁶ Rü ñanagürügü tá:

“Nangechaütümüü ya yima īāne ya itaégacüxüne. Erü noxri rü ñoma wüxi i nge i mexēchixü i naxchiru i dauxracharaxü rü dauxcharaxümaā ãxchirucü i uirumaā rü nutagü ya mexēchicümaā ngèxäexkürüü nixü. ¹⁷ Natürü ngürüächi nagux i guxüma i ngēma īāneärü meruügü”, ñanagürügü tá. Rü guxüne ya wapurugürü ãëxgacügü, rü guxüma i norü duüxügü ya yima wapuruwa puracüexü, rü guxüma i duüxügü ya yima wapurugu ixü, rü guxüma i taxetanüxügü i wapurugu yarüxüñüxü, rü yaxüwa tátama nayachaxgütanüächi, rü ngēma tá nüxü narüdaunü. ¹⁸ Rü ngēxguma nüxü nadaugügi i norü caxixü na yaxaxü ya yima īāne, rü tagaācü tá ñanagürügü:

“Nataxuma ya náí ya īāne ya daa īāne ya itaxégacüxünerüü ixixüne”, ñanagürügü. ¹⁹ Rü norü ngechaūmaā nügütügu tá waixüümü nagünagügü, rü tá poraācü naxauxe, rü tagaācü ñanagürügü tá:

“Nangechaütümüü ya yima īāne ya itaxégacüxüne. Rü noxri rü norü yemaxügümaā nügü nimuärü dīeruäxéegü ga guxüne ga wapurugürü yoragü. Natürü i ñuxma rü ngürüächi wüxi i oragutama rü inayarüxo i guxüma i ngēma. ²⁰ Natürü ñuxma na napoxcuxü ya yima īāne, rü name nixü i petaäegü i pema i daxüguxü i nañnewa ngēxmagüe, rü pema i Tupana pexü imugüe, rü pema i Tupanaärü orexü ixugüe, rü guxäma i pema i Tupanaärü duüxügü ixigüe. Erü ñuxma na napoxcuxü ya yima īāne, rü ngēmaācü Tupana pexü naxütanü naxcèx ga yema chixexü ga pemaā naxügüxü ga guma īānecüñäx”, ñanagürügü. ²¹ Rü ñuxuchi wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüñäx rü nanangenagü ga wüxi ga nuta ga taxüchicü ga ñoma tacüarü caruürüü ixicü. Rü yema orearü ngeruü rü taxtü ga taxügu nanaña ga guma nuta ga taxüchicü, rü ñanagürü:

“Ngēxgumarüü tá quixü na icuyarüxoü, Pa īāne ya Itaxégacüxüne ya Babiróniäx, rü tagutáma texé wena cuxü nadau. ²² Rü tagutáma wena curü ïtamügüwa texé nüxü taxinü i paxetaruügü i arpagü rü quenagü rü cornetagü. Rü ngēxgumarüü ta cuwa nataxütáma i puracütanüxügü i tacüwa puracüexü, rü tagutáma texé nüxü taxinü na cuwa ínapuracüexü i chawüarü caruügü.

23 Rü marü tagutáma texé nüxü tadau i cuwa i omü. Rü marü tagutáma texé nüxü taxinü i ngigüchigaarü petagüarü cuxcuane. Rü ngëmaacü tá cumaã nangupetü woo ga noxri rü yema taxetanüxü ga cuwa taxegüxü rü guxüma ga togü ga taxetanüxüärü yexera nixigü. Rü ngëmacèx tá poraacü cupoxcu nagagu ga yema chixexü ga namaã cunawomüxëexü ga guxüma ga togü ga nachiüñaneçüäx ga duüxügü”, ñanagürü. **24** Yerü guma ñaneçüäx ga duüxügü nixi ga nadéixü rü inabaxëegüxü ga nagü ga Tupanaärü orearü uruügü rü yema duüxügü ga Tupanaärü ixigüxü rü guxüma ga duüxügü ga ñoma ga nañegu Tupanaarü oregagu nadéixü.

19

1 Rü yemawena nüxü chaxinü ga muxüma ga duüxügüga ga daxüguxü ga nañnewa tagaacü ñagüxü:

“¡Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügü! Erü nüma nixi i tükü namaxëeëxü. Rü nüma ya törü Tupana nixi i guxüärü yexera namexëchixü rü naporaxüchixü.

2 Rü nüma rü aixcüma meäma nanangugü i guxüma i duüxügüärü maxü, rü aixcüma tá nanapoxcue i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëmacèx marü nanapoxcu ya yima ñane ya itaxégacüxüne ya chixene ya norü chixexümaä nachixexëene i guxüma i ñoma i nañneçüäx i duüxügü. Rü ñuxma i nüma ya Tupana rü norü duüxügü ga guma ñaneçüäx dëixüxü naxütanü”, ñanagürügü.

3 Rü ñuxuchi wenaxärü ñanagürügü:

“¡Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügü! Erü ngema norü caxixü na yaxaxü ya yima ñane, rü tagutáma ngéma nayarüxo”, ñanagürügü. **4** Rü yema 24 ga ãëxgacügü rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü rü yexma nanangüchitanü, rü Tupana ya norü tochicaxüwa rütocüxü nicuèxüügü. Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaacü yi. ¡Rü ngíxä nüxü ticuèxüügü ya törü Cori!” ñanagürügü.

5 Rü ñuxuchi yema tochicaxüxtawa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Name nixi i törü Tupanaxü picuèxüügü i guxäma i pemax Pa Buxügü rü Pa Yaxügüx i norü duüxügü na pixigüxü rü nüxü na pemuüexü”, ñaxü.

Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucüarü ngigüarü petachiga

6 Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga tacü ga ñoma muxüchixü ga duüxügü idex-agüxürrü i xixü ga ñoma taxü i dexá i chuxchuxürrü i xixü ga ñoma poraacü yaduruanexürrü i xixü ga ñaxü:

“¡Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügü! Erü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü yexera poracü, rü marü ningucuchi na guxümaä inacuáxü. **7** ¡Rü ngíxä tataäegü rü guxü i törü taäemaä nüxü ticuèxüügü! Erü marü nawa nangu na iyangíxü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü. Rü ngëma norü duüxügü i ñoma namèxrü i xixü rü marü nügü ínimexëegü.

8 Rü yima Tupana Nane rü ngëma nüxü yaxögüxüxü namu na mexëchixü rü cómüsü rü iyaauracüxü i naxchirumaä na yaxäxchiruxü. Rü ngëma naxchiru i mexëchixü rü ngëma nixi i ngëma duüxügüärü maxü i mexüchiga”, ñanagürügü. **9** Rü ñuxuchi ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü ñanagürü choxü:

“Chanaxwëxe i cunaxümatü i ñaa ore i cumaã tá nüxü chixuxü: ‘Tataäegü ya yíxema tükna naxuxé i norü ngigüarü petawa ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü’”, ñanagürü. Rü ñuxuchi ñanagürü ta:

“Ngëma ore i cumaã nüxü chixuxü, rü Tupanaärü orexüchitama nixi”, ñanagürü. **10** Rü choma rü yema orearü ngeruüpëxegu chacaxäpüxü na nüxü chicuèxüüxüçex. Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärü duüxü chixi, ngëxgumarüü i cuma rü cueneëgü i Ngechuchuarü ore i aixcüma ixixü ixögüechaxürrü ta chixi. Rü name nixi Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü. Erü

ngēma ore i Ngechuchuchiga ixixü, rü yematama ore nixi ga Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixugüexü ga yexguma Tupanaäe i Üünexü nawa ideaxgu.

Guma Tupana Nane ga cowaru ga cómrixüetügu tonagücüchiga

¹¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga daxüguxü ga naäne na yawäxnaxü. Rü yéma nangox ga wüxi ga cowaru ga cómrixü. Rü guma naetüwa rütocü rü Ixaixcümäcü rü Aixcüma Yanguxëecü nixi i naega. Rü nüma rü aixcüma guxüma i duüxügürü maxüxü nacuèx, rü aixcüma tá guxüma i ngēma chixexü ügxümaä nügü nadai rü tá nanapoxcue. ¹² Rü naxetügü, rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. Rü naeruwa rü namu ga norü ngexcueruügü. Rü nacatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga nüxicatama nüxü nacuáxü. ¹³ Rü wüxi ga naxchiru ga ducharaxügu nicüx. Rü naega rü Tupanaärü Ore nixi. ¹⁴ Rü nawe narüxi ga guxüma ga norü churaragü ga daxücüäx. Rü nümagü rü naxchiru ga imexechixü rü cómrixümaä nixäxchiru. Rü cowarugü ga icómrixüetügu naxi. ¹⁵ Rü naäxwa nayexma ga wüxi ga tara ga têxechixü na yemamaä napíexéexücex i guxüma i ngēma duüxügü i tama nüxü yaxögüxü. Rü tá nüma nanaxwèxexüäcüma ngēma duüxügümaä inacuèx. Rü nüma rü tá poraäcü ngēma duüxügü i tama yaxögüxüxü napoxcu namaä i ngēma poxcu ya Tupana ya Guxüxi Rüporamaäcü norü numaä mexeëxü. Rü ñoma ubagü i norü maixruüwa imëxtüüxürrüü tá nixi na napoxcueäxü. ¹⁶ Rü naxchirugu rü naperemagu naxümatü ga wüxi ga naega ga ñaxü:

“Guxüma i nachiüänegüarü aëxgacügürü Äëxgacü, rü guxüma i corigüarü Cori ixicü”, ñaxü. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx ga üexcügu chixü. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxü ga guxüma ga ngurucugü ga yexma ixexexütanüxü:

“¡Nuä pexi rü pengutaquëxegü naxcex i ñona i taxü i Tupana pexcex mexeëxü na penangöxiçex i nachiüänegüarü aëxgacügümachi, rü churaragüarü aëxgacügümachi, rü yatügü i poraxüchixümachi, rü cowarugümachi, rü ngēma cowaruétügu ixü i duüxügümachi, rü ngēma duüxügü i coriäxgüxümachi rü ngēma ngearü coriäxgüxümachi rü ngēma buxügümachi rü ngēma yaxügümachi!” ñanagürü. ¹⁹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema nüxiraüxü ga ngoxo rü guxüma ga nachiüänegüarü aëxgacügü ga norü churaragümaä yéma ngutaquëxegüxü na nügü nadëixüçex namaä ya yima cowaruétügu ixüäcü rü norü churaragü. ²⁰ Rü yema nüxiraüxü ga ngoxo rü niyaxu. Rü wüxigu namaä niyaxu ga yema to ga ngoxo ga orearü uruüneta ixixü ga yema nüxiraüxü ga ngoxopexewa naxüxü ga cuëxruügü ga duüxügü tama nüxü cuáxü na naxügüäxü. Rü yema cuëxruügümaä nixi ga nawomüxéexü ga yema duüxügü ga nüxü icuëxüügüxü ga naxchicünexä ga yema nüxiraüxü ga ngoxo rü nügü ixägüxü na yema ngoxoégamaä na yaxüégagüxü. Rü yema nüxiraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruüneta ixixü, rü wüxigu maxexüma nawa nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. ²¹ Rü yema tara ga têxechixü ga guma cowaruétüwa rütocüexwa yexmaxümaä nanadai ga yema ngoxogüarü ngüxéëruügü ga aëxgacügü rü norü churaragü. Rü guxüma ga ngurucugü, rü yemamachimaä nangäxcharaügü.

20

Chataná rü 1,000 ga taunecü ninëix

¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüguxü ga naänewa íruxixü. Rü naxmëxwa nayexma ga yema äxmaxü i taxuguma iyacuáxüärrü chawi rü ñuxüchi wüxi ga cadena. ² Rü yema

Tupanaärü orearü ngeruň rü yema coyaxü niyaxu. Rü yemata yema coya nixí ga yema nuxcümaňxü ga ãxtape ga ngoxo ga Chataná ixíxü. Rü yema orearü ngeruň rü 1,000 ga taunecügütex nayanëx.³ Rü yema orearü ngeruň rü yema ãxmaxü i taxuguma iyacuáxüga nayatèxcuchi. Rü ñuxüchi yexma meäma nanawäxtaü na nüma ga Chataná rü marü taguma wenaxärü duňxügütex nawomüxëexütcex ñuxmatáta 1,000 ya taunecü ngëxma yangeä. Rü ngëxguma marü yanguxëëägu ya yima 1,000 ya taunecü, rü tá paxaxächi nayangëx.⁴ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga ñuxre ga tochicaxügü. Rü yema tochicaxüwa tarütogü ga guxema Tupanaxütawa nayauxgüxe ga pora na duňxügütex ticagüxütcex. Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga naäegü ga yema duňxügütex ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüxütcex nadaňnaägütex. Rü yema nixí ga duňxügütex ga meäma nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore rü tama yema ngoxoxü icuëxügütex rü bai ga yema ngoxochicünexäxü icuëxügütex, rü tama nügütex na nacatüwa rü ëxna naxmëxwa yema ngoxoégamaä yaxälegaxü. Rü nüxü chadau ga wena na namaxëxü, rü 1,000 ga taunecü Cristumaä wüxigu äëgxacü nixigü.⁵ Rü yemagü nixí ga nüxírama írüdagüxü. Natürü ga yema togü ga yuexü rü tääntama namaxë ñuxmatáta yima 1,000 ya taunecügwena.⁶ Rü tataäegü ya yíxema tükira írüdagüxe erü Tupanaärü duňxügütex tixigü. Rü ngëma Tupanaärü poxcu rü marü tääntama tümacex nixí. Rü tá Tupanaärü rü Cristuarü ngüxëeruügütex tixigü. Rü 1,000 ya taunecü tá Cristumaä äëgxacügütex tixigü.

ngoxo i Chataná rü marü nagu nayarüchixe

⁷ Rü ngëxguma marü nangupetüga ya yima 1,000 ya taunecü, rü Chataná rü tá ningëx i ngëma ínapoxcuxüwa.⁸ Rü nüma i Chataná rü tá ínaxüxü na yawomüxëëäxütcex i guxüma i ñoma i naänecüäxü i duňxügütex rü Goga rü Magoga na ngëmagüxü nangutaquëxexëexütcex na Tupanaärü duňxügütex nügütex nadëixütcex. Rü ngëma Chatanáärü churaragü, rü ñoma taxtü i taxüärü naxnecüchicutexerüü tá namuxüchi.⁹ Rü ngëmaäcü i Chatanáärü churaragü rü tá ñoma i naäneärü tagu ninguuchi. Rü tá Tupanaärü duňxügütex rü yima iäne ya Tupana nüxü ngechaxüne ya Yerucharéüxü ínachoeguächi. Natürü Tupana rü daxüwa tá nanayixëe ya üxü, rü yimamaä tá nixaü i guxüma i ngëma namaä rüxwanügütex.¹⁰ Rü ngëma ngoxo i ngëma duňxügütex womüxëëxü, rü nawa tá natäe ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. Rü yima nixí ya naxtaa ga marü nawa nawiüne ga yema nüxíraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruüneta ixíxü. Rü yima naxtaawa tá nixí i guxügutáma ngunecü rü chütacü ngúxü yangegüxü.

Ngëma taxü i tochicaxü i cómüpexewa nangugü i duňxügütex

¹¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga taxü ga tochicaxü ga cómüpexü, rü nüxü chadau ga guma nawa rütcü. Rü gumachaxwa nibuxmü ga ñoma ga naäne rü guxüma ga daxüwa nüxü idauxü, rü inayarütauge.¹² Rü nüxü chadau ga yema yuexü ga yaexü rü buexü ga Tupanapéxegu chigüxü. Rü nin- gena ga poperagü. Rü yexgumarüü ta ningena ga yema Tupanaärü popera i nagu yawügütex i ngëma duňxügütex i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yema yuexü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxichigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na yema poperawa inaxümatüxürüüäcüma Tupana namaä nüxü nixu na ngextá tá naxíxü.¹³ Rü yema yuexü ga taxtü ga taxüwa yexmagüxü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yema yuexü ga tauquewa yexmagüxü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yemaäcü ínarüdagü ga guxüma ga duňxügütex ga yuexü. Rü guxüma ga yema yuexü rü Tupana nüxna nicachigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxichigü rü namaä nüxü

nixu na ngextá tá naxixü. ¹⁴ Rü yemawena rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiünawa nawoü ga yu guxüma ga norü poramaä. Rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiüne, rü ngëma nixi i poxci i taguma iyacuáxü i türmacex ixixü ya yíxema tama Tupanaärü duüxügü ixigüxe. ¹⁵ Rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiünawa tawoü ga guxema ingeégaxe nawa i ngëma Tupanaärü popera i nagu tiwügxü ya yíxema tüxü nangëmaxe i maxü i taguma gúxü.

21

Ngexwacaxüxü i ñoma i naäne rü guxüma i daxüwa ngëmaxü

¹ Rü yemawena nüxü chadau na nayexwacaxüxü ga ñoma ga naäne rü guxüma ga tacü ga daxüwa yexmagüxü. Yerü yema nüxira yexmagüxü rü marü nangupetü, rü yema taxü ga taxtü rü marü nataxuma. ² Rü nüxü chadau ga guma ñane ga mexüne ga Yerucharéü ga yexwacaxüne ga daxüguxü ga naänewa Tupanaxüntawa íruxixüne ga guxüwama mexëchine ñoma wüxi i pacü i ngëxguma iyangíxgu rü ngitecex ngigü mexëëxcürüü ixixüne. ³ Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema tochicaxüwa inaxüxü ga tagaäcü ñaxü:

“Tupana rü duüxügütanüwa nangexma i ñuxmax. Rü natanüwa tá namaxëcha. Rü nümagü rü norü duüxügü tá nixigü. Rü nüma ya Tupana rü natanüwa tá nangëxmaëcha, na guxüguma norü Tupana yiixüçex. ⁴ Rü nüma tá ñanapi i naxgüüetü i guxüma i ngëma duüxügü. Rü marü tääutáma texé tayu, rü texé tümaärü ngechaümaä taxaxu, rü texé nguxü tingegü. Erü guxüma i ngëma nguxü rü marü inayarüxo”, ñanagürü. ⁵ Rü guma yema tochicaxüwa rütocü rü ñanagürü:

“Düçex, choma rü chanangexwacaxüxü i guxüma i tacü i ngëmaxü”, ñanagürü. Rü ñuxuchi ñanagürü ta:

“¡Naxümatü i ñaä ore! Erü ñaä ore rü aixcüma nixi, rü ñaä nixi i ore i mexü na yaxööxü”, ñanagürü. ⁶ Rü yemawena rü ñanagürü choxü:

“Ñuxma rü marü ningü i guxüma. Rü chowa nixi ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü. Rü yíxema itawaxe, rü choma rü tá nangetanüäcumü tüxü chaxaxëemare nawa i ngëma dexá i maxëëruü. ⁷ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i chixexü, rü tá tanayauxgü i guxüma i ngëma mexügü i nüxü chixuxü. Rü choma rü tá tümaärü Tupana chixi, rü tüma i chauxacügü. ⁸ Natürü ngëma muüexü i nüxü rüxoexü na chowé naxixü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma tama yaxöögüxü, rü ngëma chixexü ügüxü, rü ngëma määttagüxü, rü ngëma naï i ngemaä ipexü, rü ngëma iyuüxü rü ngöoxwëxegüxü, rü ngëma tupananetachicünexxü icuëxüügüxü, rü ngëma idoratèxegüxü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëma nixi i poxci i taguma iyacuáxü i nüxü ñanguxëexü i ngëma tama yaxöögüäcumü yuexü”, ñanagürü.

Yexwacaxüne ga Yerucharéüchiga

⁹ Rü yema 7 ga orearü ngeruügü ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü ga yema 7 ga poxcuruümaä ixääcuxü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruü rü chauxcex nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuä naxü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yaxöögüxü i ñoma namëxrüü tá ixigüxü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü”, ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma yemaäcü Tupanaäe i Üünexü choxü ngoxetüxëegü, rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga mëxpüne ga taxünewa choxü naga. Rü choxü nüxü nadauxëe ga guma ñane ya üünene ga Yerucharéü ga daxüguxü

ga nañewa Tupanaxǖtawa írüxiñüne. ¹¹ Rü guma ñane rü Tupanaärü yauracüüxümaã nangóone. Rü yema norü yauracüüxü ga guma ñane rü ñoma wüxi ya nuta ya mexéchicürǖ nixi. Rü ñoma nuta ya yasperǖ nixi na yachipetüxü. ¹² Rü guma ñane rü guxüwama ínapoxegu. Rü nataxüchi rü namáchanexüchi ga yema norü poxeguxü. Rü yema norü poxeguxü rü nüxü nayexma ga 12 ga norü ñäx. Rü wüxicigü ga yema ñäxwa nayexma ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü. Rü wüxicigü ga yema ñäxwa nangoxéga ga wüxicigü ga yema 12 ga Acobu nane ga Yudiugü nawa ne ñixü. ¹³ Rü tomaëxpǖx ga norü ñäx rü napéxewaama nayexma, rü yema to ga tomaëxpǖx rü norü toxwecüwawa nayexma, rü yema to ga tomaëxpǖx rü norü tügüneçüwawa nayexma, rü yema to ga tomaëxpǖx rü naweama nayexma. ¹⁴ Rü guma ñaneärü poxeguxü, rü 12 ga nuta ga taxüchicüétüwa inaxügü. Rü wüxicigü ga guma nutagüwa nangoxéga ga wüxicigü ga norü ngúexügü ga guma Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. ¹⁵ Rü yema orearü ngeruü ga chomaã idexaxü, rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü ngugüxü ga uirumenèxänaxcèx na yemamaã nangugüäxüçèx ga guma ñane, rü norü ñäxgü, rü norü poxeguxügü. ¹⁶ Rü guma ñane rü nawüxicumare ga guxüçüwawa. Rü norü mèx rü nawüxicumare namaã ga norü tatachinü. Rü yema orearü ngeruü rü yema uirumenèxämaã nanangugü ga guma ñane. Rü 2,200 kilómetru nixi ga norü mèx. Rü yexgumarǖ ta 2,200 kilómetru nixi ga norü tatachinü. Rü 2,200 kilómetru ta nixi ga norü máchane. ¹⁷ Rü yemawena rü inanangu ga yema norü poxeguxü ga guma ñane. Rü 65 metru nixi ga norü máchane. Rü yemaäcü duüxügüarü ngugüxümaã nanangugü. ¹⁸ Rü yema norü poxeguxü ga guma ñane, rü nuta ga mexéchicü ga yaspenaxcèx nixi. Rü nümatama ga guma ñane rü uirunaxcèx nixi. Rü ñoma woruarǖ niyauracü. ¹⁹ Rü guma nutagü ga itacü ga norü poxeguxüpara ixígüçü, rü nagúxüraüçü ga nuta ga imexéchicümaã nangèxäe. Rü guma nüxüraüçü ga napara rü nuta ga yaspemaã nangèxäe. Rü guma norü taxre ga napara rü nuta ga safirumaã nangèxäe. Rü guma norü tomaëxpǖx ga napara rü nuta ga ágatamaã nangèxäe. Rü guma norü ágümüçü ga napara rü nuta ga esmerádamaã nangèxäe. ²⁰ Rü guma norü wüxicüexpǖx ga napara rü nuta ga onichemaã nangèxäe. Rü guma norü 6 ga napara rü nuta ga cornalínamaã nangèxäe. Rü guma norü 7 ga napara rü nuta ga crisólituraã nangèxäe. Rü guma norü 8 ga napara rü nuta ga berilumaã nangèxäe. Rü guma norü 9 ga napara rü nuta ga topásiumaã nangèxäe. Rü guma norü 10 ga napara rü nuta ga crisoprásamaã nangèxäe. Rü guma norü 11 ga napara rü nuta ga yachítumaã nangèxäe. Rü guma norü 12 ga napara rü nuta ga amatistamaã nangèxäe. ²¹ Rü yema 12 ga norü ñäx ga guma ñaneärü poxeguxü rü perlanaxcèx nixi. Rü wüxicigü ga yema ñäx rü wüxitama ga perla nixi. Rü yema norü ítamü ga guma ñaneärü ngäxüwa dapetüxü, rü uiruxicanaxcèx nixi. Rü ñoma woruarǖ niyauracü. ²² Rü guma ñaneäwa rü taxúnema ga ngutaquëxepataxü ga ngextá Tupanaxü nawa yacuèxüügünexü chadau, yerü nümatama ga Tupana ya poracü rü Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü rü yéma nayexma na duüxügü nüxü icuèxüügüxüçèx. ²³ Rü yima ñane rü taxucèxma üèxcü rü tauemacü nüxü nabaxi, erü Tupanaärü ngóonexütama nixi i nangóonexëëxü. Rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü nixi ya norü omü ixíci. ²⁴ Rü ngëma Tupanaärü ngóonexü i yima ñanexü ngóonexëëxü tá nixi i nangóonexëëxü naxcèx i guxüma i ñoma i nañecüäx i duüxügü. Rü ngëma tá nangugü i guxüma i nachiüñanegüarü äëxgacügü i yaxögüxü rü tá Tupanana nayana i norü mexügü. ²⁵ Rü norü ñäxgü rü tagutáma narüwäxtagü erü ngëma rü guxüguma nangunexecha rü taguma nachüta. ²⁶ Rü ngëma

tá nanana i guxüma i ñoma i nañeärü mexügü. ²⁷ Natürü tagutáma ngëxma naxücu i ḥacü i Tupanapéxewa chixexü, rü bai ya texé ya chixexü ūxe rü ẽxna idoratèxáxe. Rü yíxema Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucüarü poperawa ngoxétagüxexicatátama tixígü ya ngëxma chocuxé.

22

¹ Rü ñuxüchi ga yema orearü ngeruü rü choxü nüxü nadauxëe ga wüxi ga natü ga metacüchiüxü rü ichipetüchiüxü ga dexá ga maxëëruü. Rü yema tochicaxü ga nawa natogüxü ga Tupana rü Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü, rü nawa nixí ga ne nadaxü ga yema natü. ² Rü guma ñaneärü ngäxüwa daptüxü ga ítamüarü ngäxügu nida ga yema natü. Rü norü guxücutüwa narüxügü ga naígü ga maxëëruü. Rü yema naígü rü wüxicanatama naxo ga wüxicigü ga tauemacügu rü yemaäcü 12 ẽxpüxcüna naxo ga wüxi ga taunecügu. Rü naätügü ga yema naígü, rü guxü i nachiüäneçüäx i duüxügü i yaxögüxüärü taäexëëruü nixí. ³ Rü ngema rü nataxütáma i ḥacü i Tupana chixexü namaä naxuxuchixü. Rü yima ñanewa tá nangëxma i norü tochicaxü ya Tupana rü Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. Rü norü duüxügü rü tá nüxü nicuèxüügü. ⁴ Rü ngëma norü duüxügü rü tá nachiwexüchixü nadaugü, rü tá naegamaä nixäegacatü. ⁵ Rü ngema rü tagutáma nachüta. Rü ngëma norü duüxügü, rü taxucèxtáma nanaxwèxe i daparina rü ẽxna üèxcü na nangóonexüçèx. Erü nümatama ya törü Cori ya Tupana rü tá nüxü nabaxi. Rü nümagü i ngëma duüxügü rü guxügutáma wüxigu Tupanamaä äëxgacügü nixígüechea.

Marü ningaica na wena núma naxüxü ya Ngechuchu ya Cristu

⁶ Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“Ñaä ore rü aixcüma ixixü nixí, rü ñaä nixí i ore i mexü na yaxöxi. Rü núma ya törü Cori ya Tupana ga nuxcüma norü orearü uruüggümaä nüxü ixucü ga ḥacü tá na ngupetüxü, rü nümatama nixí i ñuxma inamuäxü i norü orearü ngeruü i daxüçüäx na norü duüxügüxü nüxü nadauxëëxüçèx na ḥacü tá paxa nangupetüxü”, ñanagürü. ⁷ Rü núma ya törü Cori ya Ngechuchu rü ñanagürü:

“Paxá tá íchangü. Rü tataäe ya yíxema naga ñiñüexü i ngëma Tupanaärü ore i ñaä poperagu ümatüxü”, ñanagürü. ⁸ Rü chomatama i Cuáü rü nüxü chaxinü rü nüxü chadau i guxüma i ngëma nüxü chixuxü. Rü yemaxü chaxinüguwena rü nüxü chadéuxguwena, rü yema orearü ngeruü ga yemaxü choxü dauxëëxüpexegu chacaxäpxü na nüxü chicuèxüüxüçèx. ⁹ Natürü ga núma rü ñanagürü choxü:

“¡Táxü i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärü duüxü chixí, ngëxgumarüü i cuma rü cueneëgü i Tupanaärü orexü ixugüxü rü ngëma duüxügü i naga ñiñüexü i ngëma ore i ñaä poperagu ümatüxü. Rü name nixí i Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü. ¹⁰ Rü ñanagürü ta choxü:

“Tama name na icuyacúxü i ngëma Tupanaärü ore i ñaä poperagu ümatüxü, erü marü ningaica na yanguxü i ngëma ore. ¹¹ Natürü ngëma chixexü ügüxü, rü chixexü tá naxügüechea. Rü ngëma Tupanapéxewa chixri maxëxü, rü chixri tá namaxëëcha. Natürü yíxema mexü ügüxe, rü name nixí na mexü taxügüecheaxü. Rü yíxema Tupanapéxewa ixüünexë, rü name nixí na Tupanapéxewa tixüünechaxü”, ñanagürü. ¹² Rü ñanagürü ga Ngechuchu:

“Düçèx, paxá tá íchangü namaä i ngëma ámare i wüxicigüna tá chaxäxü ngëxgumarüü na ñuxäcü tanaxüxü i tümax. ¹³ Choma nixí i norü ügü i guxüma, rü chowa nixí i yacuáxü erü nataxuma i ḥacü i chowéama üxü. ¹⁴ Rü tataäegü ya guxáma ya yíxema yima pecaduarü utanüçèx yucügüwa tügü iyauxgüchiruxe na Tupanapéxewa timexüçèx na yima ñaneärü ñäxwa tichocuxüçèx rü nüxü

tangōxnetagüxūcèx i ngēma norü o i ngēma naī i maxēēruū. ¹⁵ Natürü tāütáma yima īānewa nichocu i ngēma tama yaxōgüxū, rü ngēma iyuüxū rü ngōxwèxegüxū, rü ngēma naī i ngemaā ipégüxū, rü ngēma māétagüxū, rü ngēma tupananetachicünèxāxū icuèxüügüxū. Rü ngēxgumarüū ta i ngēma idoratèègxüxū i norü me ixixū na togüxū nawomüxēēgüxū, rü tāütáma nawa nichocu ya yima īāne. ¹⁶ Rü choma i Ngechuchu, rü guxāma i pema i yaxōgüxūtanüwa chanamu i chorü orearü ngeruū na pemaā nüxū yaxuxūcèx i guxūma i ngēma chorü ore. Rü choma nixī i Dabítaa chiixū. Rü choma nixī ya yima woramacuri ya pèxmama poraācü nangónexēēcürüū chiixū”, ñanagürü. ¹⁷ Rü Tupanaāe i Üünexū rü guxūma i yaxōgüxū, rü Ngechuchuxū ñanagürügü:

“¡Nuā naxū!” ñanagürügü. Rü yíxema nüxū ñüxē i ñaā ore, rü:

“¡Nuā naxū!” ñatagügü. Rü yíxema iṭawáxe rü tükü nachixégaxe, rü name nixī i nuā taxū rü tükü nangetanüācüma nawa taxaxe i ngēma dexá i maxēēruū. ¹⁸ Rü guxāma ya yíxema irüxñüēxē i ñaā Tupanaārü ore i ñaā poperagu ümatüxū, rü tūmamaā nüxū chixu rü ngēxguma chi texé iyatóxēēgu i ngēma Tupanaārü ore i ñaā poperagu ümatüxū, rü Tupana rü tá tūmacex nanayexeraxēē i ngēma poxcuruügü i ñaā poperawa nachiga naxümatüxū. ¹⁹ Rü ngēxguma chi texé nüxū üpetügu i wüxitama i ñaā Tupanaārü ore i ñaā poperagu ümatüxū, rü Tupana rü tāütáma tükü nüxū nangoxnetaxēē i ngēma norü o i ngēma naī i maxēēruū i ñaā poperawa nachiga naxümatüxū. Rü ngēxgumarüū tá ta tāütáma tükü nimucuchi nawa ya yima īāne ya üünene i ñaā poperawa nachiga naxümatüne. ²⁰ Rü yima nüxū ixucü i ñaā ore, rü ñanagürü:

“Ngēmáācü, paxa tá íchangú”, ñanagürü. Rü ngēmaācü yíi. Rü choma i Cuáü rü ñacharügü:

“¡Nuā naxū Pa Cori ya Ngechuchu!” ñacharügü. ²¹ Rü chanaxwèxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraācü pexü narüngüxēē i guxāma i pemax. Rü ngēmaācü yíi.